

**Deus ekawẽntup Kawẽn
iisuat ekawẽn**

Novo Testamento

na língua Mundurukú

O Novo Testamento na língua Mundurukú

Primeira edição

© 1980, Líga Bíblica, Internacional

© 1980, Wycliffe Associates, Inc.

Segunda edição

© 2010, Líga Bíblica, Internacional

© 2010, Wycliffe Bible Translators

www.ScriptureEarth.org

Creative Commons

Atribución-No Comercial-No Derivadas 3.0 Unported

Eres libre de:

copiar, distribuir y comunicar públicamente la obra

Bajo las condiciones siguientes:

- **Atribución** — Debes reconocer la autoría de la obra en los términos especificados por el propio autor o licenciente.
- **No comercial** — No puedes utilizar esta obra para fines comerciales.
- **No Derivadas** — No está permitido que alteres, transformes o generes una obra derivada a partir de esta obra.

Entendiendo que:

- **Renuncia** — Alguna de estas condiciones puede no aplicarse si se obtiene el permiso del titular de los derechos de autor.
- **Otros derechos** — Los derechos siguientes no quedan afectados por la licencia de ninguna manera:
 - Los derechos derivados de *usos legítimos* u otras limitaciones reconocidas por ley no se ven afectados por lo anterior;
 - Los derechos *morales* del auto;
 - Derechos que pueden ostentar otras personas sobre la propia obra o su uso, como por ejemplo *derechos de imagen* o de privacidad.
- **Aviso** — Al reutilizar o distribuir la obra, tiene que dejar bien claro los términos de la licencia de esta obra.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0>

Ijoptup peap ekawën

(Índice)

Jesus Cristo muwêgapekawëntup

Mateus emudupmubararaktup	Mateus.....	1
Marcos emudupmubararaktup	Marcos.....	95
Lucas emudupmubararaktup	Lucas	149
João emudupmubararaktup	João	239

Jesus Cristo emumujuyú e'eap ekwën	Atos dos Apóstolos	308
--	--------------------------	-----

Cartadup

Paulo emudupmubararaktup

Roma ka watwat peaptup.....	Romanos.....	405
Corinto ka watwat peaptup- -koapatup.....	Primeira Carta aos Coríntios	447
Corinto ka watwat peaptup- -xepxepatup	Segunda Carta aos Coríntios.....	486
Galácia eipi watwat peaptup.....	Aos Gálatas	512
Éfeso ka watwat peaptup	Aos Efésios	527
Filipos ka watwat peaptup	Aos Filipenses	541
Colosse ka watwat peaptup.....	Aos Colossenses.....	550
Tessalônica ka watwat peaptup- -koapatup	Primeira Carta aos Tessalonicenses.....	560
Tessalônica ka watwat peaptup- -xepxepatup.....	Segunda Carta aos Tessalonicenses.....	569
Timóteo beaptup- -koapatup	Primeira Carta a Timóteo	574
Timóteo beaptup- -xepxepatup.....	Segunda Carta a Timóteo	586
Tito beaptup	A Tito	594
Filemom beaptup.....	A Filemom.....	600
Judeuyú beaptup	Carta aos Hebreus.....	603
Tiago emudupmubararaktup.....	Carta de Tiago.....	634
Pedro emudupmubararaktup- -koapatup	Primeira Carta de Pedro	644
Pedro emudupmubararaktup- -xepxepatup.....	Segunda Carta de Pedro	656
João emudupmubararaktup- -koapatup	Primeira Carta de João	663
João emudupmubararaktup- -ipidaseatup.....	Segunda Carta de João	673
João emudupmubararaktup- -kanomüaptup.....	Terceira Carta de João	675
Judas emudupmubararaktup.....	Carta de Judas	677
João be Deus o'ğubapukiaptup.....	Apocalipse au A Revelação de Deus a João	681

Mapas	725
-------------	-----

JESUS CRISTO MUWĒĜAP EKAWĒNTUP- -MATEUS EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹Kuyjeayũ Jesus Cristo diwatwat. Ixe Jesus tiwat ijop'in ma Davi dak, Abraão dak. Ixe Davi Abraão naxeġebit osunuy. Kuyjeayũ osodop ip. Tobuyũ osodop ip. Ite diwatwat ma. Ibũrũ ma osodop ip: ²Isaque ebay Abraão osunuy. Jacó ebay Isaque o'e. Judá ebay Jacó osunuy- -Judá kitpiyũ ebay dak. ³Peres ebay Judá osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy, Zera ebay dak. Ixi Tamar osunuy. Esrom ebay Peres osunuy. Arão ebay Esrom osunuy. ⁴Aminadabe ebay Arão osunuy. Nasom ebay Aminadabe osunuy. Salmom ebay Nasom osunuy. ⁵Boaz ebay Salmom osunuy. Raabe Boaz xi osunuy. Obede ebay Boaz osunuy. Obede xi Rute osunuy. Jessé ebay Obede osunuy.

Imẽn o'e. 14 em osodop- -14 gerações osodop.

⁶Davi ebay Jessé osunuy- -kuyibit kukukat ebay. Salomão eba y Davi osunuy. Urias tayxibuk Salomão xi osunuy. ⁷Roboão ebay Salomão osunuy. Abias ebay Roboão osunuy. Asa ebay Abias osunuy. ⁸Josafá ebay Asa osunuy. Jorão ebay Josafá osunuy. Uzias ebay Jorão osunuy. ⁹Jotão ebay Uzias osunuy. Acaz ebay Jotão osunuy. Ezequias ebay Acaz osunuy. ¹⁰Manassés ebay Ezequias osunuy. Amom ebay Manassés osunuy. Josias ebay Amom osunuy. ¹¹Jeconias ebay Josias o'e, Jeconias kitpiyũ ebay dak.

Imẽn Josias o'e, itakomaayũ Israel naxeġebitbit tujowatwan pima Babilônia eipi be. Imẽn o'e dak. Wara'at 14 em osodop- -14 gerações osodop.

¹²Tujowat puje, Salatiel ebay ixé Jeconias osunuy. Zorobabel ebay Salatiel osunuy. ¹³Abiúde ebay Zorobabel osunuy. Eliaquim ebay Abiúde osunuy. Azor ebay Eliaquim osunuy. ¹⁴Sadoque ebay Azor osunuy. Aquim ebay Sadoque osunuy. Eliúde ebay Aquim osunuy. ¹⁵Eleazar ebay Eliúde osunuy. Matã ebay Eleazar osunuy. Jacó ebay Matã osunuy. ¹⁶⁻¹⁷José Maria itop osunuy. Jacó Maria itop ebay osunuy. Jesus Maria'it osunuy. Cristo i ibutet, ixé Jesus putet.

Imên o'e dak. Warara'at 14 em osodop- -14 gerações osodop. Ibūrū ma Jesus tobuyū.

¹⁸Jesus Cristo kapap. Jesus xi José wadip osunuy. Maria i ibutet osunuy. Yukreğ o'e, jewebumūn awap. Deus biōğbuk o'ğ'u'ukreğ.

¹⁹Yukreğ puje, José iboam itaybit o'e. Icēmat osunuy José. Maria musūsūn pin ġu osunuy ibaripyū etabun. Imēnpuye José ibu'u osunuy jewebumūn. Iba'arēm suiwat ojuy.

²⁰José bit ijop i'e pin pima, Deus ekawēn tojtjot'ukat ma oajēm José kay, jexeyxey bima.

— José! — io'e. — Davi diwacat ěn! Epararam ġu juy Maria eju jewebumūn ām- -ewadip eju. Deus biōğbuk Xipan o'ğ'u'ukreğ. ²¹I'it je'kap- -ağokatkat'it'it. Ibuten Jesus i esubutetmōğ. I'it puten. Judeuyū bewi ikērēat ju'uk je'e ipiat'ajoap puxim — io'e- -Deus ekawēn tojtjot'ukat o'e José be.

²²Soat ijop o'jebapuk. Deus o'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū be iap tağ o'jebapuk. ²³Imên ixé o'e apēn Deus o'e iap tağ:

Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop. Ayacat yukreğ je'e. Ayacat i'it je'kap.

Ağokatkan je'e. Yaypan'isuat je'it ġukap. Emanuel i ibuten je'e, i.

(Emanuel o'e Deus omuy wuyweju.)

²⁴Jewurūğ puje, José o'e soat Deus ekawēn tojtjot'ukato'e cebe. Deus ekawēn tağ José o'jewebumūn Maria eju. ²⁵I'it kap awap, o'jepo ġu buk ceweju. Maria'it o'subutetmōğ Jesus i, ikap puje.

2 ¹O'kap Jesus Belém ka be, Judéia eipi be. Ğe buje itaybit cīcāayū oajēm Jerusalém ka kay. Kasopta jujuap itaybit cīcā ip. Herodes Judeuyū kukuk'ukat pima, oajēm ip. Kaxijēmap eipi bewi oajēm ip.

²—~Poce bekicat omuy? — io'e ip. — Xeku Judeuyū kukuk'ukan em- -ixé bekicat. Kasopta ocetajojo oceka be- -kaxijēmap eipi be. Tawaru ma o'jedaebapuk. Imēnpuye ocetaybit bekicat o'kap iam. Ya'ōbacaat xeku. Ocajēm ixé mubuyxi am — io'e ip. ³Imēnpuye Herodes yağuybabi'ūm o'e, Jerusalém ka watwat tak.

⁴Judeuyũ epaiyũ kukukayũ o'tomuwã Herodes. Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak o'tomuwã ixe. O'je'awero ip Herodes kay.

— Poce Deus emunaẽ je'kap? — io'e cebe ip.

⁵—Belém ka be, Judéia eipi be — io'e ip Herodes pe. — Imẽn Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat kuy tupmubararağ o'e- -Deus ekawěntup.

⁶Kuy o'e:

Belém ka bewi eykukukat omuyku- -Judá eipi bewi. Iměnpuye iboceayũ je'e iboap ika muboğuboğ. Eykukukat Israel naxeğebitbit mujum je'e. Iměnpuye ikaboğ je'e iboka, i.

Imẽn Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat kuy tupmubararağ o'e- -Deus ekawěntup — io'e ip.

⁷Ğebye Herodes itaybit cĩcãayũ o'tomuwã- -kaxijěmap eipi bewiayũ. Iba'arēm o'tomuwã. Oajēm ip, o'tomuwã buye.

—~Puju ixe kasopta o'jedaebapuk kabi be- -eyeipi be? — i biğ ma o'e- -Herodes o'e.

Kasopta muwẽnuwẽn o'e ip Herodes eju.

⁸—Epeju Belém ka kay — Herodes o'e cebe ip. — Bekicat kudadam cĩcã epeju. Tobuxik puje, ixe awěğ cuy epeyawěğmuwẽn owebe, owebe ijo am, ixe mubuyxin am — Herodes o'e itaybit cĩcãayũ be.

Herodes pit bekicat mubuyxin ojuy ğu.

⁹⁻¹⁰Herodes ekawẽn co buje, o'jēm ip. Belém ka kay o'ju ip. Cucum pima, kasopta o'ju cewap ip. Icockok cĩcã ip o'e waram, tajojom puye. Cum. Cum. Cum. O'jedaecũ. Bekicat tuk'a ase o'jedaecũ.

¹¹Oajēm ip uk'a kay. Oõm ip.

Ğebye bekicat o'jojojo ip. Ixi eju osunuy bekicat- -Maria eju. O'jěğ'aecõğcõğ ip bekicat topabe, imubuyxin am. Jebubut mũn'a o'yadomudip'uk ip. Ibubun o'ğũm ip Maria be. Ouro o'ğũm ip. Darut'a o'yaũm ip. Tade'oatup o'tupũm ip- -mirradup. Soat o'ğũm ip bekicat peam.

¹²Xet. O'jexeyxey ip, jexet pima.

— Epeyepit ğu juy Herodes kay — Deus o'e cexey bi.

Iměnpuye o'jepit ip jeipi kay wara'at e dağwi ma.

¹³Itaybit cĩcãayũ ijēm puje, Deus ekawẽn tojtotjot'ukat o'jebapuk José kay- -Maria itop kay. Ixet pima, jexey bi o'jebapuk. O'jekawẽn José eju.

— Ecenapõn cuy Egito eipi kay — io'e José be. — Bekicat etujupa'um, ixi dak. Bomaku epesop cuy — i'e'em cebe. — Ajēm puje, epesop cuy Egito eipi be, Herodes bekicat kudadam puye. Ixe kudadam je'e yaokam — io'e José be. — Emukuyjo buje, epeju juy Egito eipi bewi — io'e Deus ekawẽn tojtotjot'ukat.

— Hm hm — José o'e.

¹⁴O'jenapõn. Egito eipi kay o'ju ip. Bekicat o'tujupa'um ixima daḡ, ixi dak.

¹⁵Oajēm ip. Osodop ip Egito eipi be Herodes itait pima, osodop ip. Ce'ũ buje, o'jepit ip jeka be.

Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat cuk adi o'jekawēn kuyjeayũ be.

Egito eipi bewi okpot otomuwã, i juk o'e Deus, io'e.

Imēn Deus o'e. Ipot muwēnuwēn o'e. Jesus muwēnuwēn o'e. José itait pima, Deus ja'õ mucũḡ ãm o'ḡuḡē.

¹⁶Wara'at e daḡ itaybit cĩcãayũ epit puje, Herodes itaybit o'e jemuḡuykuku iam. Cekay ip itakoma jĩjã o'e. Te'e ma o'e.

Kuy bima kasopta o'jedaebapuk- -xepxep koato bima. Iboam osunuy itaybit Herodes. Imēnpuye jebekitkit o'ḡuju xepxep koatoayũ yaokam, pũḡ koatoayũ dak yaokam. Kap'isuat tak ip o'yaokaka.

O'ḡuju Belém ka be- -Belém ka tēḡ ma dak. ¹⁷Imēn Deus tak o'ḡuḡē. Ja'õ mucũḡ ãm o'ḡuḡē. Jeremias kuyje imēn kawēnwēn o'e Deus a'õ daḡ.

¹⁸Kuyje Jeremias o'e:

Raquel o'ya'ĩjojo ip- -Rama ka becat. O'tõtõn cĩcã Raquel ya'õberen. Iḡuycũḡ cĩcã o'e ixē. Iba'ore iboceayũ be Raquel mucok am. Bekitkit'ũm'ũm kay o'tõtõn. O'tõtõn jenaxeḡebitbit oe'ũ'ũ buye, o'ḡuy'ũm puye, i juk o'e Jeremias Deus a'õ daḡ.

¹⁹Herodes e'ũ buje, Deus ekawēn tojtjtot'ukat waram o'jebapuk José kay. Ixet pima jexey bi o'jebapuk. Egito eipi be o'jebapuk.

²⁰O'jekawēn José eju.

— Kuy oe'ũ ip- -bekicat aoka pinayũ — io'e cebe. — Bekicat etujowat, ixi dak. Israel eipi kay epeju juy — io'e José be.

— Hm hm — José o'e.

²¹Aripit. O'jepit Israel eipi kay. Bekicat o'tujupit, ixi dak. O'jepit ip. ²²Imēnpit iparara o'e José Herodes ipot puxim- -Arquelau buxim. Judéia eipi kukukan o'e Herodes'ũm tieḡ Arquelau. José iboam itaybit pima, iparara o'e Judéia eipi be jajēm am. Galiléia eipi be o'ju ip José jeparara pibun. O'ju ip, waram ma jexeyxey buye.

— Eḡuy ḡu juy Judéia eipi be — Deus o'e José be, jexeyxey bima.

²³Oajēm ip Nazaré ka kay. Osodop ip Nazaré ka be, Judéia eipi be. Imēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ juk o'e ip bekicat muwēnuwēn pima.

Nazaré ka wat je'bapuk xeku, i.

Soat ma apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ o'e iap taḡ o'jebapuk. Imēnpit soat etabun xipat'ũm cĩcã osodop ip- -Nazaré ka wat.

3 ¹Ĝebujeat kabia João Batista o'ju. Judéia eipi be o'ju- -Jordãodi be- -uk'a'ūmat pe. O'ju, Jesus Nazaré ka be bima. Ipi juacat mutaybitbin oeku ixé João.

²— Epeyepere juy ikērēat muĝēĝēap. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma. Deus a'ōbi ijoceyū muju am jajēm — io'e ipi juacat pe.

³⁻⁴Camelodap muĝēĝē osunuy João doti. Jekpumūnpu dak ixee muĝēĝē osunuy. Ixat osunuy arobidadek puximat, eit koĝūnpi daĝ tak.

Kuyje Isaías ixé João muwēnuwēn o'e Deus a'ōbi Israel naxeĝebit pe.

Aĝokatkat jewāwāwām uk'a'ūmat pe, i. Imēn jewāwām:

“Soat e juy epesuemukacūĝ wuykukukat ajēm ām,” i. “Ie juy epesuemudim ceku am,” i, io'e.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

⁵Ĝejuje isu ma Jerusalém ka watwat o'ju ip João kay. O'ju João ekawēn a'ījo am. Soat Jordãodi wābu korerenayū dak o'ju, Judéia eipi beacat tak. ⁶Soat ip o'jewemubatatisasan Jordãodi be. O'jewemubatisasan João be. O'ĝubatisasan ixé João.

— Deus etabun ikērēat kuĝ oceju. Imēnpit ikērēat epere pin oce'e. Imēnpuye ocemubatisasan cuy ece — io'e ip João be.

Ijop ekawēn muwēnuwēnayū o'ĝubatisasan João. ⁷Fariseuyū cucum o'e ip jewemubatisasan Jordãodi be. Saduceuyū dak cucum o'e ip.

João o'jekawēn cebe ip- -Fariseuyū be, Saduceuyū be dak.

— Deus xewi eyenapōn pin, eykay itakoma buye. Eyenapōn pin ikērēat ipi cīcāat puxixim. Abu jeymukūyjo eyenapōn ām? — io'e. — Puybu'it'it buxim eyju. Wuye'ūap mubapukatpu buxim eyju — io'e. — Apēn puybu o'jenapōn wuykat pewi wuykat mupik pima, imēn tak eyenapōn pin Deus o'supi'ajoiat pewi — io'e. ⁸— Cūĝ ma juy epeku soat etabun. Ikērēat cuy epeyepere — io'e.

Imēn soat itaybit e'em iĝuycūĝ cīcā ip ikērēat e'e buye iam, ĝasū cūĝ ma je'ku ip iam tak.

⁹— Tūibe Deus ipiat supi'ajoiat ĝu wuywebe, wuyju Abraão naxeĝebitbit puye iān purut eyju e'em — io'e João cebe ip. — Cedaĝ ĝu eyju jewaĝuydadam. Iba'ore ĝu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeĝebitbiyūm, jekay kūyjobitayūm — io'e. ¹⁰— Ĝaxīn ma o'a kukat jajēm ya'a'e'ūmat'ip takat am, yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ĝaxīn ma ipiat supi'ajoiat kūyjobit'ūmayū be, eywebe — João o'e.

¹¹— Wara'acat omuyku onomuju. Ixe obodi ma ya'ōbuyxi. Soat podi ma ya'ōbaca. Ōn pit ajo peĝap ĝu cebeam? Cedaĝ ĝu kuka oce ixé

a'õbuywatwat'ukan, oboḡ ḡu buye. Õn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biõḡbuk ḡuõm eywebe, ya'õ daḡ eyeku am. Apên daxa be taixee mupik, imên tak Deus biõḡbuk pe ikêrêat ḡuy'û. ¹²Wuyju taixee xikxiḡ tumũntata mujêm âm taixee bewi. Tumũntata muxipanpan wuyju tamũn'a be. Taixee mupikpiḡ daxa be. Imênpuxim Deus kũyjobicayũ muwajejêm kũyjobit'ũmayu xewi. Kũyjobicayũ ixe xe jeedop soat em. Kũyjobit'ũmayũ bit soat em ipiat supi'ajojo — João o'e cebe ip- -Fariseuyũ be, Saduceuyũ be dak.

¹³Jesus oajêm Jordãodi be, ixe jemubatisaan João be. João bit ibu'u o'e Jesus mubatisasan.

¹⁴— Okay du ejut? — João o'e Jesus pe. — Õn ḡu bit. Ën acã juy ece omubatisan — io'e João Jesus pe.

¹⁵— Ḡasũ ma — io'e João be. — Omubatisasan cuy ece. Imên cuy ace, cũḡ ma wuyeku am Deus etabun.

— Xipat — João o'e.

O'ḡubatisan.

¹⁶Idibi bewi o'jeu Jesus. Kabi ma o'jekoce. Pukaso jo'iat o'jojojo pupum- - Ibiõḡbuk xipacat. Jesus kay oajêm. Oõm Ibiõḡbuk xipacat cebe- -Jesus pe.

¹⁷Ḡebuḡe Deus o'jekawên kabi bewi.

— Ite okpot- -wemukukpinput — io'e. — Soat em ocokcok cĩcã cekay — Deus o'e.

4 ¹Ḡaxĩn ma Ibiõḡbuk xipacat Jesus o'tujowat uk'a'ũmat pe. O'tujowat, ibiõḡbuk kêrêayũ kukukat pe ibuyxijo am. ²Uk'a'ũmat pe osunuy Jesus ade kabia- -40 kabia. 40 ixima dak osunuy. Jekõnkõn ḡu osunuy. Repi'ajojom cĩcã osunuy.

³Ibiõḡbuk kêrêayũ kukukat oajêm Jesus kay.

— Jesus — io'e. — Deus ipot ên pima, a'õbi ma wita'a juy eyamuwexat pão'am, ere jĩjã buye — io'e.

⁴— Ap! — io'e. — Imên e'em Deus ekawëntup:

Wuyetabêḡ wuyxat o'om puye ḡu- -Deus wuymutaicin puye,

i. Wuyju jekukum, Deus a'õbuyxi buye acã, i — io'e Jesus.

⁵Ḡebuḡe ibiõḡbuk kêrêayũ kukukat Jesus o'tujowat Jerusalém ka be, Deus a'õbi ika xipacatka be.

Deus eju kawênwênap'a kay oajêm ip- -yaboḡat'a kay. O'jeu ibo uk'a jeje. Uk'a yaberenat'a o'yadop. O'jomõḡ ibo uk'abi jeje.

⁶— Ën Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e. — Imên e'em Deus ekawëntup:

Deus ekawën tojtjot'ukayũ ġuju xipan ekuk am, i. Ixeyũ
jeak ekay wita'a be ei mucakcakap puxim, i — io'e.

— Imën e'em Deus ekawëntup — io'e Satanás. — Deus ekawëntup
tomuju ecewemuy'at — io'e.

⁷— Ap! — io'e Jesus.

“Cēm paxi Deus ja'õ dağ e'em?” i'ũmġu juy epe'e, i — io'e
Jesus.

— Imën tak e'em Deus ekawëntup — io'e Jesus.

⁸⁻⁹Ġebuje ibiõġbuk kērēayũ kukukat Jesus o'tujowat co'a kay-
yaberenat'a kay.

Ibocewi soat o'ġubapuk Jesus pe. Jebacaap, ipi juacat, ipi juacat
muju'ukayũ; soat ip o'jojojo. I dip cīcā ma osodop ip. Ixe biõġbuk
kērēat kukukat ja'õbuyxi ojuy Jesus pe. Imēnpuye ixē o'e Jesus pe:

— Soat kuka ijop o'ġūm ewebe, owap ěn a'ecūġcūġ puje, omubuyxin
puje dak — io'e.

¹⁰— Ap! — io'e Jesus. — Ecenapõn oxewi, Satanás! Deus ekawëntup
e'em:

“Xīpat ěn” i juy epe'e Deus pe acā, i. Deus a'õ kay acā epesop
kūyjobin-eykukukat a'õ kay, i — Jesus o'e.

¹¹Imēneju o'jenapõn ibiõġbuk kērēayũ kukukat Jesus xewi. Deus
ekawën tojtjot'ukayũ oajēm ip Jesus buywat am ġebuje bit.

¹²Itaybicayũ Jesus pe o'ġuwēn ip João omuy daomūnmūnap'a be
iam. Imuwēn puje, o'ju Galilēia eipi be Jesus.

¹³Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Nazaré ka bewi o'ju. Oajēm. Osunuy
Cafarnaum ka be iodi xe- -Galilēiadi xe. Zebulom eipi be osunuy,
Naftali eipi be dak.

¹⁴Kuyje Isaías juk o'e Deus a'õbi:

¹⁵Judeu'ũmayũ kabiaat cīcāat o'jojojo ip- -yoboġat. Jeipi be
o'jojojo ip- -Galilēia watwat, iodi wābu watwat, Jordāodi
winabuat ka watwat tak. Zebulom watwat o'jojojo ip, Naftali
watwat tak. ¹⁶Kabiokboġ pe kaxik'ik'iyũ kabiaat o'jojojo.

Kabiaat cīcāat oajēm kuy je'ũ ojuyayũ kay, i juk o'e Isaías.

O'jekawën kuyjeayũ be.

¹⁷Ibocewi Jesus kawēnwēn o'e adeayũ be.

Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere! Eyġuycūġ cuy epesop, ikērēat
kuġ puye. Deus soat kukanap kabia jajēm dao ma- -kabi beat soat
kukanap — io'e.

Imën soat em kawēnwēn o'e Jesus.

¹⁸Pũg kabia Jesus Pedro o'jojojo, André dak. André Pedro kitpit osunuy. Pedro butet osunuy Simão Pedro i. Ixeyũ o'jojojo Jesus. Xĩgxiğ'i bima Galilíadi wābu be o'jojojo. Axima bubuap xixxiğ ip o'e iodi be, axima bubu'ukayũ osodop ip puye.

¹⁹— Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus cebe ip. — Axima bubu'ukayũm cuk adi epesop. Iğasũ kawēn idipat epeğuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰Axima bubuap o'suiwat ip dao ma.

O'ju ip Jesus kay, ceweju jekuku am.

²¹Jesus wara'acayũ o'jojojo- -xepxepayũ- -Tiago, João dak. O'jojojo, ibocewi cucum pima. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyũ osodop ip. Kobe be osodop ip Zebedeu eju. Axima bubuap muwaketken o'e ip. — Epesot okay, oweju jekuku am — Jesus o'e Zebedeu ipotpoyũ be.

²²Kobe o'suiwat ip, jebay dak. O'suiwat ip cekobe be.

O'ju ip Jesus kay. Dao ma o'ju ip, Jesus eju jekuku am.

²³O'ju Jesus soat tağ- -Galilía eipi dağ. Adeayũ mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be. Kawēn idipat muwēnuwēn o'e adeayũ be. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e. Iwātaxipiyayũ o'ğ'u'ada'ada. Ibaca'ũmayũ mubacacan o'e Jesus.

²⁴Imēneju itaybicayũ Jesus awēğ o'ğuwēnuwēn. Soat Síria eipi becat o'jekyjojo. Soat iwātaxipiyayũ: ipi kuğayũ, ibiōğbuk kērēat kuğayũ, yağuybabi'ũm'ukayũ, ijebit e'ũat puximayũ; soat ip o'tujowat Jesus kay. Soat ip o'ğ'u'ada. ²⁵Adeayũ o'ju ip Jesus tomuju- -ade jĩjã. Galilía eipi bewiyayũ, Dez Cidades ka bewiyayũ, Jerusalém ka bewiyayũ, Judéia eipi bewiyayũ, Jordãodi winabu wiayũ; soat ip o'ju Jesus tomuju.

5 ¹Adeayũ jojom pima, o'ju Jesus, ade jĩjã ip puye. Co'a kay o'ju. O'jeu co'a dağ. Oabik iboce. Cebekitkit oajēm Jesus kay- -ceweju etaybitbinayũ.

²Ğebu je o'jekawēn jebekitkit pe. Imutaybitbin o'e Jesus.

³— Icocok okay itabutpinayũ, jetaybicap puye — io'e Jesus. — Itaybit ip Deus oce mubacanucan pima acã, Deus a'õ dağ oceku iam. Icocok ip, soat em Deus xe jeedop puye.

⁴— Waayũ dak icocok ip — Jesus o'e. — “Epetõtõn ğu juy epesop,” Deus waayũ be e'em. Imēnpuye icocok cĩcã je'e ip — io'e Jesus.

⁵— Icocok ya'õkadidim warara'cat kukayũ. Xipacat je'jat ip Deus xewi- -apēn Deus o'e'e iap tağ.

⁶— Icocok cĩcã jeedop ip- -Deus xe cũğ cĩcāyũ. Apēn idibi kay wuyju, wuybipuruk pima, imēn tak Deus bikuyap kay ixeyũ dak jajēm.

Apên puybit kay dak wuyrere bima, imên tak Deus bikuyap tağ jeku pin ip. Imênpuye Deus ibikuyap je'ğüm cebe ip- -cüğ cîcâyü be. Icüğ cîcâ e'em ip — io'e Jesus.

⁷— Icokcok cîcâ jeedop wara'acat kay itabotaidabotbocayü — io'e. — Deus tak itabotaidabotbot jeenuy cekay ip — io'e Jesus.

⁸— Icokcok cîcâ jeedop ip- -yağuy'isuayü. Deus cocom jeedop ip — io'e Jesus.

⁹— Icokcok itakomaat mudinudin'ukayü. Jekpotpoyü buxim Deus tak jukuk ip — io'e Jesus.

¹⁰— Icokcok cîcâ jeedop ip- -Deus bikuyap tağ jekuku'ukayü. Ipiat ajojom ip, Deus bikuyap tağ jekukum puye. Imênpit soat em Deus xe jeedop ip — io'e.

¹¹— Okay eyetabut puye, adeayü itakoma jeedop eykay. Imênpit eycokcoğ ma epesop — io'e cebe ip. — Eycokcoğ ma epesop, eymuyuy ip pima, xipat'üm eykuk ip pima dak, eyawëğ mukêrêrêrêm ip pima dak. Eycokcoğ ma epesop itakomaayü imên jeykuk, okay eyetabut puye — Jesus o'e. ¹²Imên tak kuyjeayü Deus ekawên muwënuwën'ukayü xipan ğu o'jukuk ip. Eycokcoğ cîcâ epesop. Kabi be bit, Deus xe bit, ade kuğ epesop- -idipat kuğ — io'e Jesus.

¹³O'jekawên jebekitkit pe. Wuymutaybinap muwënuwën o'e Jesus- - imênpuximap ekawên.

— Ipi juacat pima eyju, kawta buxim epesop — io'e. — Kawta tayu buye, xipat cîcâ. Imênpit takõ'ôm puje, xipat ğu kuka. Te'e ma kuka atakuk. Apëğâm tak takuğ kuka acesop? Taxik am acâ. Taxik puje, tamucakucağ kuka wuyju — io'e Jesus.

Imênpuximap kawënuwën o'e Jesus. Kawta wuyxat mukun. I'o pin wwuyju, wuyxat pe kawta opop puye. Imênpuxim Jesus kay itabucayü ekukuap cuy ipi juacat mudim. Jekuku ojuy ipi juacat Deus a'õ dağ, Jesus kay itabucayü ekukuap jojo buye.

Tayu'üm pima bit, xipat ğu kuka kawta. Acetaxik kuka, tamucak am. Imênpuxim tak cebekitkit Jesus kay itabut'üm'üm jekukum pima bit, xipat ğu kuka, ipi juacat mudim'üm kuka buye.

¹⁴⁻¹⁶Ipi juacat etabixe kabiahamat puximayü epesop — io'e Jesus. — Xipan eyekukuap cocom pima ip, Deus awëğ mubuyxin jeedop ip- - wuyebay awëğ- -kabi beat awëğ — io'e Jesus. — Apên e dağ wuyjojo but, kabiaham pima; imênpuxim Deus awëğ buxin put warara'acayü, xipan eyju jekukum pima — io'e Jesus.

— Ipi juacat eyju bima, kabiaat puxim epesop — io'e. — Ağokaxiri co'a be wuysukamuy bima, ika ba'arêm ğu o'sukadop. Ikamunëm

pa'ore. Kuy bi ma ikabapuk soat pe, co'a jeje buye — io'e. — Eyju dak iba'arēm ġu epesop, xipan epekuku bima. Soat pe eyekukuap je'bapuk. Imēn ipi juacat pe kabiaat puxim eyju, itaybit ip puye ajo xipat Deus xe iam, eyekukuap cocom ip pima — io'e.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ġu ajomuy. Uk'a be acejomōḡ imūn ceje. Um ma ajomuy kabia i'e am soat uk'a beat kay, soat ijo but am.

¹⁷O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Epeyewaḡuy ġu juy “Osodot teku Moisés ekawēn mu'ūm ām, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat imutaybitbinap mu'ūm ām tak” i. Imēḡām ġu ojut. Ojut ma imutaybit am apēn ape iboap ekawēn osodop iam — io'e Jesus. ¹⁸— Moisés ekawēn i'ūm pa'ore cebe ip. Soat Deus o'e iap taḡ je'bapuk — io'e Jesus. — Kabi oi'ūm kuka, ipi dak. Deus ekawēn pit i'ūm ġu. Pūḡ a'ō dak ka'ūma ma i'ūm. Soat epa'ūmap jajēm. Iboap ekawēn tak jeedop- -Moisés ekawēn. Iboap kay ḡebum cuy epesop — io'e.

¹⁹— Imēnpit pūḡpūḡ Moisés ekawēn kay ġu. Kūyjobit ġu ip Moisés ekawēn kay. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit'ūm ām Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kaysū ā. Xipatput acā teku,” i je'e soat kūyjobit'ūmayū be.

— Pūḡpūḡ ma Moisés ekawēn kay jījā. Kūyjobit cīcā ip. Warara'acayū mutaybitbin ip kūyjobit am Moisés ekawēn kay. Kabi be bima, Deus xe bima, “Teku Deus a'ō kay jījāat. Xipacat teku,” i je'e soat kūyjobicayū be.

²⁰— Oḡuwēn eywebe: Deus bikuyap taḡ eyeku bimap acā, eywebe ajēm put Deus kay. Fariseuyū bodi ma Deus bikuyap taḡ eyeku'ūm pima, Deus xe ġu epesop soat em- -Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū bodi ma dak — io'e Jesus.

²¹— Eyju juk epeya'ijojo apēn Moisés o'e iam.

Epeyaoka ġu juy. Pūḡ em tak ka'ūma. Wara'at o'yaokaiat epetujowat cuy ibimāmāat ekawēn coco'ukat pe, i — Jesus o'e.

²²— Ōn pit e'em eywebe: Soat cuy epetujowat ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay- -jewaḡo kay itakomaayū. Iboce ipiat supi'ajoat itakomaat pe. “Ka'ūmaat ma ēn,” i'e'e'ukat pe bit itakomaat podi ma ipiat supi'ajoat ibimāmāat ekawēn coco'ukayū kukukat a'ō daḡ. “Akpidapi,” i'e'e'ukat pit daxaboḡ kay je'ju- -ipiat'ajoat ka kay — io'e.

²³⁻²⁴— Imēneju eykitpit epeḡudin cuy, eykay itakoma bima. Iūmūmap epesuiwat Deus eju kawēnwēnap'a be. Ajo epetojot imōḡ ām Deus etabixeat'a be, ijop epesuiwat. Epeju juy eykitpit kay, imudin am —

io'e Jesus. — Epeju juy, juk epeõm ma'ǵu Deus tuk'a be. Epeju juy, eyju ǵebum puye “Okitpit itakoma okay,” i — io'e Jesus.

— Eykitpit mudin puje acã, epeyepit iũmũmap ùm ãm Deus pe — io'e Jesus.

²⁵— Eybure eymuymuy bima, eyweroap teida'ũm pima, dao ma juy epeǵudin eybure. Xipan epeyekawẽn — io'e Jesus. — Cucum pima ibimãmãat ekawẽn coco'ukayũ kay, xipan epeyekawẽn cebe — io'e. — Imẽn eyekawẽn'ũm pima, imudin'ũm pima, eymuymuyat eydujowan ibimãmãat ekawẽn coco'ukayũ xe. Ixeyũ eydujowan daomũnmũnap'a kukat kay, eymõǵ ãm daomũnmũnap'a be. Eyenapõn pa'ore kuka epe'e ibocewi bit — io'e. ²⁶— Icẽmãn õn e'em eywebe. Daomũnmũnap'a be epesop soat em. Soat ǵu eyweroap teida'ũm pima, jeymujẽm ǵu ip daomũnmũnap'a bewi — io'e Jesus cebe ip.

²⁷— Moisés o'jekawẽn kuyjeacat pe — Jesus o'e.

Ecepo ǵu juy wara'at ayacat eju- -etayxi eju acã. Aoyũ dak jepo ǵu juy ip wara'at aǵokatkat eju- -jektop eju acã, i — io'e. — Eyetaybit iboam — io'e Jesus. ²⁸— Imẽnpit õn e'em eywebe: Ayacat kay aǵ pima eyju, dabi'o pin pima dak, kuy ceweju jepo iap co'i epe'e. Eyaǵuy be ma kuy ibapuk ayacat kay — io'e Jesus. ²⁹— Imẽnpuye epeyepere juy jeakap ikẽrẽat kay. Eyba'at kadiata'ũm pima bit purut, kuka ikẽrẽat epeǵuǵẽ. Imẽn ikẽrẽat epeǵuǵẽ ǵu ipiat'ajoap puxixim — io'e- -Jesus o'e.

Imẽn Jesus o'e, Jesus xe wuyta wuybikuyap puxim. Wuybikuyap pewi wuyju ikẽrẽat kay bima, iboap ibikuyap taǵ jekukum ǵu juy acesop. Puǵ em tak ka'ũma.

³⁰— Epeyepere juy ikẽrẽat muǵeǵẽap tak — io'e Jesus. — Eyba'at kadiatpu'ũm pima bit purut, kuka eybum ikẽrẽat epeǵujurũǵ. Imẽn ikẽrẽat epeǵuǵẽ ǵu, ipiat'ajoap puxixim — io'e Jesus.

Imẽn Jesus o'e, Jesus xe wuyba wuye'eap puxim. Wuye'eap pewi wuyju ikẽrẽat mubapuk pima, iboap e'eap taǵ jekukum ǵu juy acesop. Jepere juy wuyju.

³¹— Moisés o'jekawẽn waram kuyjeacat pe.

Aǵokatkat jetayxi epepe pin pima, otayxim ǵu en ǵasũ bit iaptup cuy tupũm cebe. Imẽn cuy etupũm cebe, cepere am, i — Jesus o'e.

³²— Õn pit e'em eywebe: Aǵokatkat jetayxi epepe buje, jetayxi wara'at eju o'jepo ǵun ma'ǵu, ixex aǵokatkat ikẽrẽat kuǵ Deus xe. Ixex ayacat waram jewebumũn puje, ikẽrẽat kuǵ Deus xe, itop ikẽrẽat o'ǵuǵẽ

buye. Wara'at aḡokatkat tak ixe ayacat eju jewebumūn puje, ikērēat kuḡ Deus xe — io'e Jesus.

³³— Moisés o'jekawēn.

İcēmān cuy epe'e. Eybu'um ḡu juy eytabucap kay epesop. Eya'ō daḡ cuy epeku soat em. Eya'ō kay juy epesop- -ajō imuḡēap ojuy iap kay. Kuy juk epeyekawēn Deus pe: 'Wa'ō kay'ūm pima, ipiat osupi'ajoat owebe,' i juk epe'e. Imēneju eya'ō kay juy epesop, i — io'e Jesus.

³⁴— Ōn pit e'em eywebe: Eytatabucap epe'e bima, epeyekawēn ḡu juy Deus pe: "Wa'ō kay'ūm pima, ipiat osupi'ajoat owebe," i ḡu juy epe'e. Pūḡ em tak ka'ūma — io'e Jesus. — "Etaybit icēmān kabi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i'ūmḡu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, "Etaybit icēmān Deus kake," i bima bit purut ka epe'e, kabi Deus abikbikap puxim puye. Imēn pima pit purut ka epe'e, Deus kabi be omuyiat puye.

³⁵— "Etaybit icēmān ipi kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i'ūmḡu dak cuy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, "Etaybit icēmān ipi o'ḡuḡēiat kake," i bima bit purut ka epe'e, ipi Deus imūnka buxim puye. Imēn pima bit purut ka epe'e, Deus ipi o'ḡuḡē buye.

— "Etaybit icēmān Jerusalém ka kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i dak ūmḡu juy epe'e warara'acat pe. Imēn epe'e bima, "Etaybit icēmān Jerusalém ka watwat kukukat kake," i bima bit purut ka epe'e, Deus Jerusalém ka watwat kukukat cīcāat puye.

— Imēneju epe'e ḡu juy soat pe. Pūḡ em tak ka'ūma. Soat kake ip, Deus a'ōbiat ebapukpukap puye.

³⁶— "Etaybit icēmān wa'a kake. Imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe," i dak ūmḡu juy epe'e warara'acat pe. Imēn ḡu juy epe'e, eywebe iba'ore buye yaypan'isuat waram ebapuk am, yaypan cīcā buje; eywebe iba'ore buye dak yaypan cīcā ebapuk am, yaypan'isuat pima — io'e Jesus.

³⁷— I juy epe'e, "İcēmān," i. I dak epe'e, "Ka'ūma," i. Imēn acā epeyekawēn cuy, ibiōḡbuk kērēayū kukukat pewi beku wara'at ekawēn ajēmjēm puye- -dapxi iap ekawēn ajēmjēm puye — io'e.

³⁸— Moisés cuk o'jekawēn.

Aḡokatkat ta'ūm pima, eyju dak wara'at epesutamūm, i. Agokatkat tūy'uk puje, wara'at tak epetūy'uk cuy, i — io'e Jesus.

39— Ōn pit e'em eywebe: Ikērēm eykukayū eyba'at kadi eydopaoka buje ip, wara'at kadi koreren epe'e eydopa, wara'at kadi eydopaoka am — io'e Jesus. — Ikērēm ġu juy ip epejukuk — io'e. 40— Eyekamixa kay ip pima, ibimāmāyū kay eydujowan pima, epeġūm cuy cebe ip. Eyekabek tak epeġūm — io'e Jesus. 41— Wara'at ka bewiat sorara a'ōbi pūġ kilometroat taġ jebubut eymudujowan puje, epeyetujowat cuy xepxep kilometroat taġ.

42— Eyxewi iojuy buje, epeġūm cuy cebe. Eyweju o'jekawēn pima: “Eybutut epeġūm cuy owebe darem. Waram iūmūm eywebe ma,” i; darem cuy epeġūm cebe — io'e Jesus.

43— Kuyje Moisés o'jekawēn.

Eyduk'a xeyū xipan epejukuk, i. Eykay itakomaayū bit xipan ġu juy epejukuk, i — io'e Jesus.

44— Ġasū oce eywebe: Eykay itakomaayū xipan cuy epejukuk. Xipan ġu eykukayū beam cuy epeyekawēn Deus eju — io'e Jesus. — “On odin ip cekay,” i juy epe'e, kawēnwēn pima Deus pe.

45— Imēn jekukum pima, kabi beat ipotpoyūm epe'e. Soat peam Deus kaxi o'ġuju kabi be- -xipacayū beam, xipat'ūmayū beam tak — io'e Jesus. — Soat peam tak Deus muba'at o'ġuju ipi kay- -icūġat peam, cūġ'ūmat peam tak — io'e. 46— Eykayayū acā ikukpin eyxe bima, imēn xipat Deus xe du? Ka'ūma. Apēnpuye Deus a'ōbi xipacat ūmap wiwim eyju? Jeyipi iecuġap peam dinheiro bubu'ukayū imēn tak ixeyū xe jekayayū ikukpin jekuku ip- -eyxe cekay'ūm cīcāyū imēn jekuku ip. Eykay'ūmayū dak xipan cuy epejukuk — io'e Jesus. 47— Eybureyū eju acā eyekawēn puje, ajo ġu e'em cīcā eyju. Imēn tak Deus kay itabut'ūmayū jekuku ip.

48— Wuyebay xipat cīcāat soat em. Ixe buxim cuy epesop- -wuyebay icēmat puxim cuy epesop- -kabi beat puxim — io'e Jesus.

6 ¹O'jekawēn Jesus jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus. — Wara'acayū be eyjojoap puxim ġu cūġ ma epekuku — io'e. — Imēn cuy epeġuġē ġu ixeyū be eyjojoap puxim. Imēn epeġuġē bima, Deus xewi ka'ūmġu jeyjat, eye'eap puye. Ixe kabi beat xewi ka'ūmġu epejat — io'e ya'ījojo'ukayū be. ²— Imēnpuye ibubutbet'ūmat kay eyetabotaidabotbot pima, cebe eyebutbut'in ūmūm pima, eyawēġ epeyawēġmupōġpōġ ġu juy — Jesus o'e. — Eymuġuykuku'ukayū jawēġ mupōġpōġ ojuy ip imēn ma. Deus uk'a be jawēġ mupōġpōġ ip, e daġ tak. Jebureyū ekawēn kay jījā ip,

“Xipat cĩcãat ěn,” i bima cebe ip. Iboap ekawěn kay jĩjã ip. Icěmãn oce eywebe. Jebikuyap tağ je'jat ip. Iměnpit ka'ũma ma je'jat Deus xewi — io'e Jesus ya'ĩjojo'ukayũ be.

³— Eyju bit ibubutbet'ũmat pe iũmũm pimap, iba'arěm ma juy epeğũm, jebure jĩjãat cuy itaybit ġu iũm ãm je'e — io'e cebe ip. ⁴— Iba'arěm iũmũm pima eyju, ixē kabi beat o'jojojo- -wuyebay. Xipacat je'ğũm eywebe. “Xipat ěn oxe,” Deus e'em eywebe — io'e Jesus.

⁵— Eyju bit warara'acat muğuykuku'ukat puxim ġu juy epesop. Soat etabutpe ip kawěn pin Deus eju. Deus eju kawěnwěnap'a be kawěn pin ip soat etabutpe- -uk'a ukpibubu dağ tak. Warara'acat pe jejojoan acã ip kawěnwěn Deus eju. Warara'acat kawěn ãm ojuy ip. “Xipat ip. Deus kay jĩjã ip,” i. Warara'acat o'jewağuy cebe ip ojuy ip. Warara'acat ijojom ip iap acã je'jat ip. Deus xewi bit ka'ũma ma je'jat ip.

⁶— Eyju bit eyduk'a be juy epeõm, Deus eju kawěn ãm — Jesus o'e cebe ip. — Eyduk'a exĩntabi juy epetomudip, warara'acat pe eyjojoap puxim. Epetomudip, kawěn ãm kabi beat eju- -ijo ba'oreat eju- -wuyebay eju. Deus iměn eyjojo. Xipacat je'ğũm eywebe. “Xipat ěn oxe,” i'e'em tak eywebe — io'e Jesus cebe ip. ⁷— Deus eju kawěnwěn pima, eyejoojuyap ade em ġu juy epeyekawěn — io'e. — Iměn Judeu'ũmayũ o'jekawěn ip Deus baroyũ be. Tũybe ocekawěn kay ya'ĩjojo je'e oceju ade ma kawěnwěn puye iãn je'e ip. ⁸— Eyju bit ka'ũma. Iměn epeyekawěn ġu juy Deus eju. Deus eyebay buxim. Kabi beat teku. Eyekawěn awap, itaybit ajo-kuğ ġu eyju iam — io'e.

⁹— Iměn cuy epe'e, Deus eju kawěnwěn pima: “Bay!” i juy epe'e kabi beat pe. “Soat cuy ibuyxin ebutet kuğ jeenuy,” i. ¹⁰“Ğaxĩn ma juy soat kukukan eğuy,” i dak. “Soat kukukan eğuy bima, ipi juacat cuy jekukum jeedop ip ebikuyap tağ apěn kabi beacat cucum ip ebikuyap tağ,” i. ¹¹“Ğasũ ocexan cuy eğũm ocewebe,” i. ¹²“Apěn oceju ġebum ġu apěn warara'acayũ be juk adi warěmtağ ocekek iap kay; iměn tak ġebum ġu juy eğuy apěn cuk adi ikěrěat oceğujurũğrũğ iap kay,” i dak. ¹³“Oca'õ mubacanucan cuy eğuy ocewebe ikěrěat mujurũğap puxim. Ikěrěat tak eju'uk cuy ocewebewi,” i dak cuy epe'e — io'e Jesus.

— Iměn ma juy epe'e Deus eju kawěnwěn pima — io'e. ¹⁴— Eyju ġebum'ũm pima apěn warara'acayũ be juk adi ikěrěm eykek iap kay; ikěrěat epeğujurũğrũğ cĩcã ma'ğũ, Deus tak jeğebu ġu apěn juk adi ikěrěat epeğũğěğě iap kay. Kabi beat jeğebu ġu- -wuyebay — io'e.

15— Eyju ġebum pima bit apĕn warara'acayũ be juk adi ikĕrĕm eykuk iap kay, Deus tak jeġebu apĕn juk adi ikĕrĕat epeġuġĕġe iap kay. Wuyebay xeku — io'e Jesus.

16— Deus kay ġebumap kay jekĕnkĕn'ũm pima eyju, eyġuycũġcũġ ġu juy epesop. Eymuġuykuku'ukayũ iġuycũġcũġ oekuku ip, Deus kay ġebumap kay jekĕnkĕn'ũm pima ip. Iġuycũġcũġ oekuku ip, soat itaybit ojuy, “Teku Deus kay ġebumap kay jekĕnkĕn ġu iam. Jebureyũ juk o'jekawĕn ip. “Deus kay jġġaat teku,” i. Imĕnpuye jebikuyap taġ cuk o'jat ip- -soat ma. Iboap kay ġebum cuy eyju — io'e Jesus. 17— Eyju bit Deus kay ġebumap kay jekĕnkĕn'ũm pima, epeyewedopawuywuy juy. Epeyewedapmusem cuy dak — io'e. 18— Imĕn wara'acayũ itaybit ġu ip teku jekĕnkĕn ġu iam. Deus acġ je'e itaybit iba'arĕm jekĕnkĕn ġu teku iam. Ijo ba'oreat acġ itaybit. Xipacat je'ġũm eywebe. “Xipat ĕn oxe,” i dak e'em Deus eywebe — io'e Jesus.

19 O'jekawĕn jebekitkit pe.

— Eywebeam ade bubut epeġuxipan ġu juy epesop — Jesus o'e. — Ijoce imuxipan ġu juy. Ijoce kopi'i eybubut jo'o. Hi'ep eybubut iokok an e'em Ibukurukat eyduk'a be ōm'ōm eybubut tujupa'um am — io'e.

20— Kabi be bit Deus xe epesop soat em. Eycokcok cġcġ epesop. Kopi'i kake ġu Deus xe. Hi'ep kake ġu dak. Ibukurukayũ kake ġu dak — io'e.

21— Eybubut ijodi bima soat em ġebum epesop eybubut kay. Kabi be eyġuy pin pima bit, ġebum epesop kabi beat kay. Imĕnpuye eycĕkcĕk cġcġ epesop Deus xe soat em — io'e Jesus.

22— Wuyeta kabiaap puxim. Wuyjebit peam ixē kabiaap. Wuyetadip pima soat ijo but wuywebe. Kabia daġ ajeku. Soat ijobucap wuyekukuap puxim- -Deus xe cũġ ma wuyekukuap puxim. 23— Wuyetakĕrĕ bima bit, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taġ ajeku. Kabiok taġ jekukuap ikĕrĕat mujurũġrũġap puxim. Imĕnpuye kabiaap kabiok e'em pima, kabiok cġcġ e'em wuywebeam. Ikĕrĕat mujurũġrũġ cġcġ wuyjuyũ.

24— Pũġ'a be, uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe pexxepayũ beam kapik am. Kariwayayũ wara'at taġtaġtaġ e'em pima, itakoma kuka o'e pũġ kay, jekariwa kay, wara'at jekariwa ikuk pin cġcġ bima. Kũyjobit kuka o'e pũġ a'ō kay, wara'at a'ō kay kũyjobit'ũm pima. Imĕnpuxim dinheiro kay jġġa bima, Deus kay jġġa ġu epe'e — io'e Jesus. 25— Imĕnpuye oġuwĕn eywebe: Eyaġuy'ũm ġu juy epesop eybubut kay — Jesus o'e cebe ip. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ũmġu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi acetikĕn?” i'ũmġu dak cuy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceġuŕm wuydotim?” i'ũmġu dak cuy epe'e. Xipat eyxat kuġ

pima, eydoti kuḡ pima dak. Imēnpit ibodi ma xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

²⁶— Ġebum cuy epesop wasū kay — io'e Jesus. — Pupum ip kabi be. Taidadam ḡu ip. Jeku beat tak pupum ḡu ip, jeku bewiat mūn'a be imōḡ ām. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip- -wasūyū be. Deus xe wasū teiboḡ ḡu- -wuyebay xe- -kabi beat xe. Imēnpit aḡ cekay ip. Imēnpuxim wuykay dak soat em aḡ. ²⁷Ade koato mabuk wetabēḡ oḡuy iap kay ḡebum cīcā bima, eyetabēḡ xe'e? Ka'ūma. Ġaxīn ma aco'i epe'ū.

²⁸— Pām eydoti dak? Apēnpuye eyaḡuybabi'ūm eydoti kay? Eyaḡuybabi'ūm ḡu juy. Ġebum cuy epesop apēn tūmūntitit aypapan iap kay. Tūmūntitit kapikiḡ ḡu. Jesay muḡēḡēm ḡu dak ip. ²⁹Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāat kuḡ osunuy- -jesay kuḡ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taḡatip. ³⁰Ġasū ma tūmūntitit titetabēḡ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Titip Deus a'ōbi. Imēnpuxim ja'ōbi dak eyemukaypinput je'ḡūm eywebe. Eyetabutsu ma'ḡu cekay — io'e Jesus. ³¹— Imēnpuye eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop. “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmḡu juy epe'e. “Ajo paxi acetikon?” i dak. “Ajo paxi aceḡuōm?” i dak — io'e. ³²— Judeu'ūmayū yaḡuy'ūm iboap kay- -soat kay. Eyebayat pit itaybit eyju ikuḡ'ūm pima iam- -kabi beat. ³³— Koap ḡebum cuy epesop Deus soat kukan je'e iap kay- -Deus ebikuyap kay dak. Imēn ḡebum pima, Deus soat je'ḡūm eywebe. Eyxan je'ḡūm, eydotim tak — io'e.

³⁴— Imēneju eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop kuyajeat kabia kay. Kuyaje jajēm pima, eyetaybit epe'e ajo o'jebapuk ixē kabia iam- -ajo xipat, ajo xipatpūt tak. Ġasū bit eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop kuyajeat kabia kay — io'e Jesus.

7 ¹O'jekawēn jebekitkit pe.

— “Eykerē jījā Deus xe,” i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe. Imēn tak Deus “Eykerē oxē,” i'ūmḡu je'e eywebe. ²“Ikērēat kuḡ ēn,” i'ūmḡu juy epe'e warara'acat pe. Imēn e'em'ūm pima, Deus “Ikērēat kuḡ eyju,” i'ūmḡu dak je'e eywebe. Apēn warara'acat pe eyekawēnap puxim Deus tak je'e eywebe ajo xipat jexe, ajo xipat ḡu jexe. Warara'acat pe epeḡūm pima, Deus tak je'ḡūm eywebe. Apēn cuk epeḡūm iap puxim epejat — io'e Jesus.

³Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e Jesus- -imēnpuximap ekawēn. Jebekitkit pe imuwēnuwēn o'e, itaybit am ip. Warara'acat ekukuap mukorēm ām, wuyekuku bima, imukorēmap tōm puxim Jesus xe, ip puxim tak cexe. Imēnpuye Jesus o'jekawēn jebekitkit pe.

— Te'e ma eyju jeakaḡ eybure eta beatōmtōm kay, eyeta beap'ip cocom'ūm pima. ⁴Te'e ma eyju e'em cebe: “Ma. Otōmtōm'uk eta bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'ūm pima — io'e Jesus. ⁵— Eyju jewemuḡuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk.

— Yop'uk puje, iba'ore ḡu je'e eyewebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi. Yop'uk puje, xipan epe'e ijojom — io'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbin warara'acat kay ḡu juy acejeak iam - wuyekay acā juy acejeak ikērēat muḡē buje iam -yopit ma ikērēat muḡē buje iam yoboḡ ma ikērēat muḡē buje iam tak.

⁶— Wekawēn icēmān — io'e Jesus. — Soat pe ḡu juy epeḡuwēn wekawēn. Akurice buximayū be ḡu juy epeḡuwēn, wa'ō kay ḡu ip puye. Ya'ōpuruḡ jede ip. Warēmtaḡ webekitkit o'jukuk ip — Jesus o'e. — Xipat ma wekawēn. Soat pe ḡu juy wekawēn epeḡuwēn. Dajebaro buximayū be dak ḡu juy epeḡuwēn. Itaybit ḡu ip ya'ōdip ma iam. Ixeyū be wekawēn kawēn te'e maap puxim — Jesus o'e cebe ip.

⁷O'jekawēn jebekitkit pe.

— Deus xewi juy epejoojuy. Iojuyjuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima, epetobuxik. Ixe xewi iojuyjuyap xīntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xīntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuōm ām. ⁸Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xīntabi taḡtaḡtaḡ'iat pe xīntabi tomudip'uk ip — io'e.

⁹— Wita'a ḡu epeyaūm eyipotpot pe “Pāo'a kay ōn,” i'e buje. Ka'ūma ma ey'in wita'a o'yaūm kuka cebe pāo'a yaūmap tieḡ. ¹⁰Puybu ḡu epesubuūm cebe, “Axima kay ōn” i'e buje. Kaūma ma ey'in puybu o'subuūm kuka cebe aximaūmap tieḡ. ¹¹Eyju ikērēat kuḡ. Imēnpit eyju ma xipacat ūmūm eyipotpoyū be. Apēn eyju iūmūmap podi ma eyebayat pit xipacat ūmūm jexewi iojuyjuy'ukayū be- -kabi beat pit. ¹²Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imēnpuye xipan cuy warara'acat epejukuk. Iju Moisés ekawēn, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinap tak.

¹³Jesus tak o'jekawēn.

— Epeōm cuy xīntabi itok'īt taḡ. Xīntabi itokboḡ pit daxaboḡ kay wuymujuuap e ma- -ipiat'ajojoap kay. E pa'ore'ūmat e. Xīntabi itokboḡ. Ade wuyjuyū ie daḡ jekukum. ¹⁴Xīntabi itok'īt pit e pa'oreat e xīntabi. Wuytait'icap e. Pūḡpūḡ ma wuyjuyū ie dobuxikxiḡ.

¹⁵Jesus dak o'jekawēn jebekitkit pe.

— Eyday'em'um cuy epesop eymuḡuykuku ojuyayū kay- -jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kay. Omuyku ip. Ovelha jo'i ma'ḡu

ip jajēm, badi bit ip ika'uayū buxim, akurice buxim. Eykay itakomaayū ma ip, xipacat co'iaiyū ma'ḡu ip jajēm — io'e. ¹⁶— Eyetaybit widaōhō ya'a'e ḡu e'em- -uva'a iam. Eyetaybit tak aru'ip taḡ figo'a'e ḡu e'em iam. Imēn eyetaybit widaōhō, aru'ip tak. Ya'a nomuju eyetaybit iboyūm. Imēnpuxim tak eyetaybit je'e abuyū jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū iam. Xipat'ūm cekukuap tomuju eyetaybit ixeyūm.

¹⁷— Yopxipacat'ip ya'a xipat e'em. Yopxipat'ūmat'ip ya'a dak xipat ḡu ma e'em. ¹⁸Yopxipcat'ip pit yaku'ūm an ḡu aypatpan. Yopxipat'ūmat'ip tak yaku an ḡu aypatpan. ¹⁹Yop yaku'ūmat'ip soat wuyju ixixiḡ, takatkan daxa be ixik am. ²⁰Apēn yopxipat'ūmat'ip ya'a dak xipat ḡu ma e'em; imēnpuxim jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat ḡu jeku.

— Imēneju eyetaybit epe'e pebicayū jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū xipat'ūm cekukuap tomuju — io'e Jesus.

²¹— Deus soat kukanap kabia je'e ip owebe: “Ēn ocekekukat,” i. Soat pit jeōm ḡu Deus xe kabi be- -webay ibikuyap taḡ cekuibiyū acā- -kabi be omuyat a'ō kayayū acā — Jesus o'e.

²²— Ġebujeat kabia Deus abuyū ikērēat kuḡ iap ḡuwēn. Adeayū je'e'e ip owebe: “Ocekekukat! A'ōbi ocekekuku. Xipacap oceḡuwēnuwēn- -Deus soat kukukaniap muwēnuwēn oceju,” i. “A'ōbi ibiōḡbuk kērēayū oceḡujēmujem wuyjuyū xewi,” i dak je'e. “A'ōbi ocewebe i'e ba'reat oceḡubapukpuk,” i dak je'e.

²³— Ġebuje ōn je'a'ōbu.

— “Wetaybit ḡu oḡuy eyjum. Pūḡ em tak ka'ūma,” ioce'e — Jesus o'e. — “Wede epe'e oxewi. Ikērēat muḡēḡēm acā epekuku,” ioce'e dak — Jesus o'e.

²⁴— Wa'ōkayayū itaybicat puxim ip- -aḡokatkat puxim ixeyū wekawēn coco'ukayū. Ixe aḡokatkat uk'a o'yamuy wita'a jeje. Uk'a'abi'ip o'yopmuy wita'a jeje. ²⁵Muba'at oajēm wita'a jejeiat'a kay- -muba'atxixi. Muba'at idibi o'timuboḡ. O'tiajēm. Kabidoxixi dak o'subidoakaka. Imēnpit o'ya'at ḡu yacem puye, wita'a jeje buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁶— Wa'ō daḡ ḡu jekuku'ukayū itaybit'ūmat puxim- -waramtaḡ ma uk'a o'yamuyiat puxim ip- -wekawēn kay'ūmayu. Wa'ijojom ip. Inaka kūyjobit ḡu ip wa'ō kay. Warēmtaḡ uk'a o'yamuyiat puxim- -aḡokatkat puxim- -yaḡuyba'arēmat puxim. Ixe aḡokatkat uk'a o'yamuy ipi ju, ka'oririt pe. Cem ḡu o'yamuy.

²⁷— Muba'at oajēm ka'oririt peat'a kay. Idibi o'tiajēm- -tiboḡati. Kabido dak o'subidoajēm. O'subido'at bidoboḡ ya be. O'ya'at. Iḡo'a o'ya'ūm cīcā, o'ya'at puye — io'e Jesus.

²⁸Soat yağuybabi'üm ip osodop, Jesus ekawën epere buje.

— Wara'an wuymutaybitbin Jesus — io'e ip. — Idim cĩcã teku wuymutaybitbin — io'e ip.

²⁹Ja'õbi imutaybitbin Jesus osunuy. Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ buxim ġu imutaybitbin osunuy.

8 ¹Ġuyjom o'kop Jesus co'a bewi. Ade dak o'kop ip Jesus tomuju. ²Kopkom pima, ierepat oajëm Jesus kay, jemu'ada am. O'jeğ'aecõgõcõg cewap, Jesus ya'õbuyxiat puye.

— Kariwa — io'e Jesus pe. — Ebu'u'üm pima, omu'adam ece — io'e Jesus pe.

³— Obu'u ġu. Jemu'ada õn — Jesus o'e. O'jebaepucũğ. O'ğucay. O'je'ada dao ma. Ierep topibit xipat o'e.

⁴— E'adaap cuy eğuwën ġu warara'acat pe — io'e. — Paĩ kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe emu'adaam itaybit am — io'e. — Xepxem cuy pukaso eğüm paĩ be Moisés ekawën tağ. Imën ece'e soat ijoceayũ itaybit am Jesus ierepat o'ğ'u'ada iam. Ën pit eğuwën ġu e'adaap. Paĩ ma juy ġuwën e'adaap — Jesus o'e ierep tũibit pe.

— Hm hm — io'e.

⁵Cafarnaum ka be Jesus ajëm puje, sorarayũ kukukat oajëm. Jesus kay oajëm.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. ⁶— Obuywatwat'ukat opop oduk'a be. Ipi jĩjã opop. Jebit oe'uat puxim. Iwãtaxipi jĩjã ma. Ikop pa'orean — io'e Jesus pe.

⁷— Ijom puk õn pit, imu'ada am — Jesus o'e.

⁸— Ka'ũma, Kariwa — io'e. — Eju ġu juy oduk'a kay, wa'õbuyxi'üm puye, Judeu'umat õn puye. A'õm ma juy eğ'u'ada. “Ece'ada juy,” i ãn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

⁹— Õn tak warara'acat mujujum. Wa'õ kay kũyjobit ip wesorarayũ. Pũğ pe õn e'em, “Ejëm,” i bima, je'jëm. Wara'at pe õn e'em, “Ejot,” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe õn e'em, “Imën cuy ece,” i bima, imën je'e.

— Apën wesorarayũm wa'õ kay, imën tak a'õbi ma obuywatwat'ukat je'ada — io'e Jesus pe.

¹⁰Iboap co buje, Jesus itabëğ o'e.

— Soat Judeuyũ etabucap podi ma itabut okay iğo sorarayũ kukat, Judeu ġu ma'ğũ — io'e Jesus jenomujuacayũ be. ¹¹— Adeayũ jajëm ip Deus dopap pe- -Judeu'ũmayũ, mesa koreren jabik ãm Abraão eju,

Isaque eju dak, Jacó eju dak. Soat eipi bewi jajēm ip. Pũğ ixeyũ'in kaxijēmap ka bewi jajēm ip. Wara'acayũ ixeyũ'in kaxiajēmap ka bewi jajēm ip, kabi beat soat kukan pima. Icocok cĩcã e'em ip — io'e Jesus. ¹²— Ajēmjēm ip pima, Deus Israel naxeğebitbit joxik ip wũy ma kabiokboğ pe. Iboce ma tõtõn jeedop. Tũy yēyēy ipi bun jeedop — io'e Jesus jenomujuacayũ be.

Ipiat'ajoap ka be iap muwēnuwēn o'e Jesus- -kabiokat ka be iap.

¹³— Eju eduk'a kay — Jesus o'e sorarayũ kukukat pe. — Kuy ebuywatwat'ukat o'je'ada, okay etabut puye — io'e Jesus.

O'je'ada ġebuje bit. Ibuywatwat'ukat o'je'ada.

¹⁴O'ju. Jesus oajēm Pedro duk'a be. Oõm. Pedro daxijo o'jojojo. Ipa'i jĩjã opop xeku. ¹⁵Jesus o'ğucay ipa'iat. O'subaixik. Imēnpuye ipa'i'ũm o'e. Xipat o'e. O'kop cama bewi. Jesus xat o'ğugē cebeam.

¹⁶Katpuje ma iboceayũ ibiõğbuk kērēat kuğayũ o'tujowat ip Jesus kay. Imu'ada am, o'tujowat ip. Ade osodop ip- -iwātaxiplayũ. Ibiõğbuk kērēayũ o'ğujēm Jesus ikukayũ bewi.

— Epejēm — io'e cebe.

O'ajēm ip Jesus a'õbi. Iwātaxiplayũ dak o'ğ'u'ada'ada.

¹⁷Isaías juk o'jekawēn kuyjeayũ be. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat juk o'jekawēn. Jesus muwēnuwēn o'e.

Iwātaxiplayũ o'ğ'u'ada xeku, ibaca'ũmayũ dak, i juk o'e kuyjeayũ be.

Jesus o'ğujēm xipat'ũmayũ jemumukukukayũ xewi- -ibiõğbuk kērēayũ. Imēn Jesus e'eap puye, soat itaybit o'e icēmãn Isaías'ũm ekawēn iam.

¹⁸Adeayũ o'je'awero ip Jesus kay. Timudek pin Jesus, ade buye.

— Ğa'a — io'e. — Iodi atimudek cuy.

¹⁹Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat tak oajēm.

— Omutaybitbin'ukat — io'e cebe. — Soat ka dağ ojekuku eweju ejuap tağ — io'e.

²⁰— Tapu — Jesus o'e. — Oweju jekukuayũ ya'ũmğũ jedopdopap'a — io'e cebe- -Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe. — Kak ikũykēy. Wasũ dak topipe. Õn pit ka'ũma. Ya'ũmğũ odopdopap'a — io'e- -Jesus o'e- -soat wağõ o'e.

²¹— Kariwa! — io'e wara'at Jesus pe. — Koap webay'ũm ojokot. Ğebu je cum puk õn eweju — io'e Jesus eju jekukuat.

²²— Kã'ã. Ejot cuy okay — Jesus o'e cebe. — Deus ekawēn kay'ũmat jebadipyũ'ũm'ũm jokot. Õn pit ka'ũma. Oweju juy ejekuku — io'e.

²³Kobe be oõm Jesus. O'timukek ip, wĩnãbu o'timudek ip- -Jesusyũ.

²⁴Timudekdeğ pima ip, kabidoxixi oajëm. Oajëm iodi kay. Topapũn kobe o'e idibim, kabidoxixi ajëm puje. Kobe dağacat iparara ip o'e kabido buxixim. Jesus pit ixet kobe be. ²⁵Jesus o'ğuwurũğ ip- -ceweju etaybitbinayũ.

— Kariwa! — io'e ip. — Ocedaxijom ece. Akõm wuyju!

²⁶O'jewurũğ Jesus.

— Apẽğãm puxim eyparara? — io'e. — Apẽnpuye eyetabutbũt okay? — io'e ipararaayũ be. — Eypararam ğu juy epesop. Okay juy eyetabut cĩcã.

— Ebidopon! — io'e kabido be. — Edipon! — io'e iodi be. Imẽnpuye kabidoxixi o'subido'ũm. Iodi dak tistem cĩcã o'e Jesus a'õbi.

²⁷— Apen ibo o'jebapuk? — io'e ip. — Abu sute? Kabidoxixi o'subido'ũm ya'õbi. Iodi dak kũyjobit ya'õ kay — io'e ip. Jesus muwẽnuwẽn o'e ip jewewebe.

²⁸Kabido'ũm puje, o'timudek ip. Gadara eipi dağ oeku Jesus. Xepxep osodot ip- -ibiõğbuk kërëat kuğayũ. Ika'u jĩjã o'e ip. Ce'ũ'ũayũ mõğmõğap pewi osodot ip. Bomaku nuynuy soat em. Ixeyũ buxixim, e dağ kapkap ğu o'e ip- -ibo ka watwat- -Gadara ka watwat.

²⁹— Deus ipot ên — io'e ip Jesus pe. — Ağ cuy ocesũy. Jajëm ğu juy ocekey ipiat'ajoan ocewebe ipi ũm awap ma — io'e ip Jesus pe.

³⁰⁻³¹— Ite ağokat kayũ xewi ocemujëm puje, ocemujum ece dajebaro be- -ibiõğbuk kërëayũ o'e cebe. Imẽn ma o'e ip, dajebaro bomaku wurũrũrũğ puye- -ade dajebaro.

³²— Epejëm — Jesus o'e.

O'jëm ip ağokat kayũ xewi.

O'ju dajebaro kay. Oõm. Imẽnpuye dajebaroyũ daudaum o'jenapõn co'a pẽnpẽn tağ. Iodi be o'kop ip. Oakõmkõm ip. Jeabokaboğ ip oap.

³³Dajebaro kukukayũ owatwat ip. Soat muwẽnuwẽn o'e ip ağoka watwat pe. Dajebaro aokaap awẽğ muwẽnuwẽn o'e ip ağoka be. Ibiõğbuk kërëat kuğ topibiyũ awẽğ tak yawẽğ muwẽnuwẽn cĩcã o'e ip.

³⁴Ğe buje Jesus o'topabe ip- -ağoka watwat- -soat.

— Ejëm cuy oceka bewi — io'e Jesus pe.

9 ¹O'jëm. O'jepit Jesus. Jeipi be o'jepit- -Cafernaum ka be. O'jepit, waram timudek puje.

²Ağoka watwat ijebit e'ũat o'tujowat Jesus kay. Ixexecap pe ixẽ ijebit e'ũat o'tujowat ip. Jesus itaybit o'e cekay itabut ip iam. Imẽnpuye o'jekawẽn ijebit e'ũat pe:

— A'õcam cuy — io'e cebe. — Ikêrêat kuy oju'uk ewebewi, tapu. Iboap ikêrêat kay ġebum ġu oce, i'uk puje — io'e. — Pũġ em tak ka'ũma — io'e- -Jesus o'e ijebit e'ũat pe.

³— Ite Jesus “Deus co'i õn,” i napa ma teku e'em — Moisés ekawên imutaybitbin'ukayũ napa ma o'e.

Pũġpũġ ixeyũ'in napa ma o'e jewewebe.

⁴Jesus itaybit o'e apên jewaġuydadam ip iam.

— Apênpuye ikêrêm epeywaġuy? — io'e Jesus Moisés ekawên imutaybitbin'ukayũ be. ⁵— “Ikêrêat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imênpit eyetabut ġu ikêrêat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'ãy,” i oce ibima, “Ecexiġxĩġ,” i dak, eyetabut ġu kuka epe'e okay — io'e.

⁶— Soat waġo õn — Jesus o'e. — Wa'õbi teku oġu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'õbi ma teku o'ġu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

Ġebuġe Jesus o'jekawên ijebit e'ũat pe.

— E'ãy — io'e cebe. — Eju eduk'a kay. Exexecap cuy etujowat eweju — io'e.

⁷O'ãy. Jexexecap kuġ o'ju jeduk'a kay.

⁸Adeayũ iparara jĩjã o'e ip, iboap tobuxik puje.

— Ka'ũmġu xipacat Deus co'iat — io'e ip. — Deus Jesus a'õ mubacaat puje. Imênpuye ixu Jesus pe ikêrêat i'uk put wuyxewi — io'e ip.

⁹Ibocewi Mateus o'jojojo Jesus.

Oajêm Jesus Mateus kay. Ixe Mateus xik'i osunuy jekapikipikap'a be- -iecuġap edinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — io'e Mateus pe.

O'ãy. Oeku Jesus eju.

¹⁰Mateus tuk'a be oajêm ip- -adeayũ, jekõn ãm. Oabikbik mesa koreren iecuġap edinheiro bubu'ukayũ, Deus xe ikêrêan e'e'ukayũ dak, Jesus tak, Jesus eju etaybitbinayũ dak. Soat ip oabikbik mesa xe jekõn ãm.

¹¹— Apênpuye ixeyũ eju eymutaybitbin'ukat jekõnkõn- -iecuġap edinheiro bubu'ukayũ eju? Ikêrêat muġġġ'e'ukayũ eju dak? — Fariseuyũ o'e Jesus etaybitbinayũ be. Imên kawênwên o'e ip, Jesus jekõnkõn o'jojojo ip puje.

¹²⁻¹³O'jede ġu imutaybitbinayũ. Jesus pit Fariseuyũ o'ya'ĩjojo. O'jekawên.

— Iwãtaxipi'ũmayũ wuyanũgtata'ukat kay je'ju ġu- -iwãtaxipiyũ acã — io'e. — Imênpuxim õn tak jewexe xipacayũ nomuwã ãm ġu ojot- -xipat'ũmayũ nomuwã ãm acã. Ikêrêat uk am ixeyũ bewi ojot. Imênpuye cekõn ikêrêat muġġġ'e'ukayũ eju — io'e.

— Cum cuy eyju eymutaybitbinayũ kay — io'e — eytaybit am apẽn Deus ekawẽntup e'em iam — io'e Jesus Fariseuyũ be. — Imẽn opop ibararakat:

Idip ma oxe warara'acayũ eyetabotaidabotbot pima. Imẽnpit idip ġu oxe warara'acayũ kay ġu eyetabotaidabotbot pima, obuyxi am carneiroyũ mupiġ ma'ġu eyju, i — io'e.

— Imẽnpuye ijoce jewexe xipacayũ nomuwã ãm ġu ojot- -xipat'ũmayũ nomuwã ãm acã — io'e Jesus.

¹⁴ João Batista eju etaybitbinayũ oajẽm ip Jesus kay.

— Apẽnpuye Fariseuyũ jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawẽn ãm- -oceju dak, eweju etaybitbinayũ bit jekõnkõn ip pima? — io'e ip.

¹⁵— Oweju etaybitbinayũ jekõnkõn, õn ceweju ip puye. Õn pit ceweju ip'ũm pima, jekõnkõn ġu ip. Jekpiwan ma jewemureren ip Deus eju kawẽn ãm. Imẽn soat itaybit e'em iġuycũġ cĩcã ip iam. Õn iwadip puxim. Iwadip cexe ip pima, abu ixeyũ'in iġuycũġ e'em- -jewebumũnap epeta be tomuwãibiyũ'in? Ka'ũma ma! Imẽnpuxim oweju etaybitbinayũ jekõnkõn ip. Jewebumũnap epeta be tomuwãibiyũ buxim ip — io'e Jesus.

¹⁶Jesus wuymutaybinap ekawẽn o'ġuwẽn cebe ip- -imẽnpuximap ekawẽn. Imẽn o'ġuwẽn.

— Paġo iisuan ġu imuwaketken wuyju- -toti iorokat muwaketken. Iisuat pit imuwaket puje, jewa'i'in biġ ma idieġboġ e'em — io'e Jesus.

¹⁷— Uva'abidi tiisuati dak acetimõġ yaiisuat'a daġ — io'e Jesus. — Ya iisuat taġ'ũm pima, o'jeabaġ kuka — io'e. — Imẽnpuye uva'abidi tiisuati acetimõġ timũn'a be- -yaiisuat'a be, uva'abidi cediepuyat puxixim, tiporoyat puxixim, timun'a'ũmap puxixim — io'e Jesus João Batista eju etaybitbinayũ be.

Iboam e'em pima, “Wekawẽn paġo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak,” i'e ojuy osunuy. Imẽn Jesus o'e. Kawẽn iisuat ma Jesus ekawẽn o'e ġasũ bit. Fariseuyũ ekawẽn taġ ġu o'e, Saduceuyũ ekawẽn taġ ġu o'e dak.

¹⁸Judeuyũ kukukat tak oajẽm Jesus kay. Ixe osunuy Deus eju kawẽnwẽnap'a kukukat. O'jẽġ'aecõġcõġ Jesus topa be, ibuyxi am.

— Odaxit ġaxĩn ma oe'ũ — io'e Jesus pe. — Ejot pima bit, eġu'ada. Jetait — io'e Jesus pe. — Ebuesubumõġ ijeje bima, je'ada odaxit — io'e.

¹⁹— Ġa'a — io'e.

O'ju ip- -Jesusyũ. ²⁰⁻²¹Cucum pima, pũġ ayacat oajẽm Jesus tomuju, cesay mucay am- -Jesus ekabek ukpu mucay am. 12 koato bun ma ixe ayacat iwãtaxipipin o'e, doybucukcuġ ġu buye.

— Cesay mucay buje ma, oce'ada — ixe ayacat o'e jewebe ma. Jesus ekabek o'ğucay. ²²O'jekorepēn Jesus.

Ğe buje Jesus ayacat o'jojojo.

— A'ōcam cuy — io'e ayacat pe. — Etabut okay. Imēnpuye ġaxīn ma eceje'ada — io'e.

Dao ma o'je'ada ixe ayacat.

²³Oajēm ip Judeuyū kukukat tuk'a kay. Ade wāwām ip osodop. Jebubut'uk muydedeayū dak o'jojojo Jesus. Imuydedem ip Judeu babi dağ. Cebabi dağ tak wāwā ip osodop.

²⁴— Ce'ū ġu teku. Yaypan'isuat ixet ā — io'e Jesus wāwāyū be. Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ūm oe'ū iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye “Ixet ā,” io'e. Wāwāibiyū bit jewaywayway ip o'e Jesus kay. Jesus o'e cebe ip:

— Epejēm uk'a bewi — io'e.

O'ğujēm.

²⁵Ijēm puje, Jesus oōm yaypan'isuat kay. O'subaixik. Dao ma o'je'ada. Itait o'e waram ġuto ce'ū topibit, Jesus o'subaixik puye. Ixe o'kop- - ce'ū topibit.

²⁶Ipi juayū ce'ū topibit awēğ o'yawēğmupōğ ip. Jekawēnwēn o'e ip soat tağ- -soat ibo eipi dağ.

²⁷Jesusyū eipi kukukat ka bewi cēm puje, xepxep o'ju Jesus tomuju- -ita'ūmayū.

— Etabotaidabotbon cuy eğuy ocekey — io'e ip. — Ocemu'ada am — io'e ip Jesus pe- -Davi'ūm naxeğebit pe- -Judeuyū ajojoyū'ūm'ūm kukukat naxeğebit pe.

²⁸Oajēm ip Jesus kay, ixe jeduk'a be ōmōm pima.

— Eyetabut tu okay- -eyemu'ada ōn iap kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetabut, kariwa.

²⁹⁻³⁰O'sutamucay Jesus ita'ūmayū. O'je'ada.

— Eyju eyetabut okay buye, ōn jeymu'ada — io'e Jesus itā'ūm topibiyū be. Itate o'e, Jesus o'sutada buye.

— Eymu'adaap epeğuwēn ġu juy eybureyū be- -ka'ūma be ma — io'e Jesus.

³¹Imēnpit je'adaap o'ğuy pōğpōğ ip soat kaka dağ.

³²Jesusyū uk'a be cēm cēm pima, iboceayū ibiōğbuk kērēat kuğat o'tujowat Jesus kay. Cekawēn pa'oreat o'e ixe, ibiōğbuk kērēat kuğ puye. O'tujowat ip Jesus pe, imu'ada am. ³³O'je'ada Jesus a'ōbi. Ağokatkat pewi ibiōğbuk kērēat cēm puje, xipan o'jekawēn ma, o'je'ada buye.

— Abu yağuyğuy imën o'jebapuk iam? — adeayũ o'e ip jewewebe. — Ka'ũma ma ijo'iat imën wuyjojojo ğu Israel eipi be- -wuyeipi be — io'e ip.

³⁴Imënpit Fariseuyũ o'jekawën. Napa ma o'jekawën ip.

— Jesus ibiõğbuk kërëat mujëmjem cebewi ibiõğbuk kërëayũ kukukat a'õbi- -Satanás a'õbi — io'e ip napa ma.

³⁵O'ju Jesus ikaboğatka dağ, ika'icatka däg tak. O'ju ağoka watwat mutaybitbin. Judeuyũ Deus eju kawënwënap'a be imutaybitbin o'e. Deus soat kukanap o'ğuwënuwën soat pe- -kawën idipat. Imën ma imutaybitbin ip oeku. Ibomaayũ mu'ada'adam oeku: iwãtaxipiyũ, ibaca'ũmayũ dak- -soat mu'ada'adam oeku. ³⁶Itabotaidabotbot ma iboka watwat kay Jesus osunuy, yağuybabi'ũm osodop puye. Ovelha buxim ip, jekukat'ũm pima ip. Imënpuxim ika beacat ikukuk'ukat'ũmayu osodop ip, ka'ũmğu ibuywatwat'ukat puye.

³⁷Imëneju Jesus o'jekawën jewēju etaybitbinayũ be.

— Kadai ya ade opop- -kadai'a- -yaopat'a. Pũğpũğ pit omuyku ip yabu am — io'e cebe ip. ³⁸— Epeyekawën cuy kapikpik'ukayũ kukukat pe. I juy ep'e cebe: “Kapikpik'ukayũ eğuju juy kadai'a bu am,” i — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be.

Imën Jesus kawënwën o'e, Jesus eju adeayũ ceku pin ip puye. Apën kadai ya ade o'yadap- -kadai'a yaopat'a; imën tak adeayũ ceku pin ip Deus emunaë eju. Imënpit pũğpũğ oekuku Jesus kawën muwënuwën ijodiacat pe. Imënpuye imuwënuwën'ukayũ kukat eju juy jekawën ip Deus eju.

— Adeayũ juy eğuju ekawën muwën âm — i juy e'em ip cebe.

10 ¹Jesus 12 beayũ o'tomuwã- -jewēju etaybitbin'ukayũ. O'tomuwã, ja'õbi soat mu'ada am- -iwãtaxipiyũ mu'ada am, ibiõğbuk kërëayũ mujëm âm tak- -ja'õbi imujëm ikuğayũ bewi- -soat ip pewi. Ja'õbacaap o'ğũm cebe ip- -12 beayũ be.

²⁻⁴12 beayũ ibutet 12 butet pe osodop ip. Ibürũ ma ibutet osodop ip- -Jesus emumujuyũ butet: Koapat Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Tomé i, Mateus i, wara'at Tiago, Tadeu i, wara'at Simão, Judas Iscariotes i. Ibürũ ma ibutet osodop ip.

Wara'at putet Pedro i ibutet osunuy- -Simão butet. André Pedro kitpit osunuy. Tiago, João dak, Zebedeu ipotpoyũ osodop. João Tiago kitpit osunuy. Mateus iecuğap peam Israel naxeğebitbit xewi dinheiro bubu'ukat osunuy. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Wara'at Simão

Israel eipi kay cīcāat osunuy. Judas Iscariotes ġuyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip- -12 beayū- - Jesus eju jekuku'ukayū.

⁵⁻⁶12 beayū o'ġuju Jesus.

— Epeju Israel naxeġebitbit kay — io'e cebe ip. — Itabidaoyū buxim ip — io'e. — Ovelhayū buxim ip — io'e Jesus. — Wara'at eipi bewiyū kay epeju ġu — io'e 12 beayū be. — Israel naxeġebitbit kay acā juy epeju. Judeu'ūmayū kay ġu epeju, Samaria eipi beayū kay ġu dak — io'e. ⁷— “Ijasun Deus soat kukan je'e,” i juy epe'e Judeuyū be, Israel naxeġebitbit pe cucum pima eyju — Jesus o'e 12 beayū be.

⁸— Iwātaxipiayū epeġu'ada juy ip — io'e cebe ip. — Ce'ū'ūayū dak epeġutait. Waram jetait ip — io'e Jesus. — Ierepayū epeġu'ada juy — io'e cebe ip. — Ibiōġbuk kērēayū dak epeġujēm cuy ibiōġbuk ikērēat kuġayū bewi — io'e Jesus. — Imēn epe'e juy wa'ōbi- -ce'adaap epe'e juy. Epeteida ġu juy. Imēn ām cuk oġūm wa'ōbacaap eywebe teidam ġu — io'e Jesus cebe ip.

⁹— Dinheiro epetujowat ġu juy eyweju. Ouro epetujowat ġu, prata dak ka'ūma. Cobre dak ka'ūma. Epetujowat ġu juy dinheiro mūn'a be. ¹⁰Cucumap pubut mūn'a dak epeyadujowat ġu juy. Xepxem cuy epetujowat ġu- -eydoti, pūġ ma acā. Sandália dak ka'ūma. Eyba'ip tak epeyoptujowat ġu juy. Eybuywacayū ma juy eyxan je'ġūm. Imēnpuye eybubut epetujowat ġu juy — io'e Jesus.

¹¹— Ajēm pima aġoka be jeduk'a be eyġuyġuy pinat epetobuxik cuy. Ixe duk'a be juy epesopsop, ibo aġoka be bima — io'e Jesus. ¹²— Ixeyū duk'a be ōmōm pima, epeyekawēn tuk'a beayū eju. Kato juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹³— Ġebye eyekawēn kay ya'ōpīcūġcūġ je'e ip. Ya'ōpīcūġcūġ je'e ip, eyekawēn kay buye. Imēnpit wara'acayū eyekawēn kay'ūm pima bit, ya'ōpīcūġcūġ ġu je'e ip. Epajēm cexe ip. Imēnpit te'e ma epe'e, “Wuykabia,” cebe ip. “Epeōm,” i ġu je'e ip, eyekawēn kay'ūm puye.

¹⁴— Eykay'ūmayū bewi epejēm cuy, eyekawēn kay'ūmayū bewi dak. Cēm pima eyesandália epeġupoy, “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'ō kay'ūm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe. Imēn cuy epe'e cebe ip, aġoka bewi wan pima, uk'a bewi wan pima — Jesus o'e 12 beayū be.

¹⁵— Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Gomorra ka watwat pe dak. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye. Iboap kay ġebum cuy epesop — io'e.

16— Ya'õpicũg cuy epesop — io'e cebe ip. — Eymujum õn. Ovelha buximayũ eyju. Widayũ parakpe eyju ovelhayũ buxim. Imẽnpuxim eykay itakomaayũ parakpe eyju. Ovelhayũ be bit i'e baõre akuriceyũ be. Imẽnpuxim eywebe i'e ba'ore eykay itakomaayũ be.

— Wa'õbi eyju buje, itaybit cĩcãayũm epesop. Aḡ cĩcã juy epesop. Dao ḡu juy eyetakomãm cekay ip — io'e Jesus.

17— Aḡ cuy epesop — io'e. — Eykay itakomaayũ jeydaomũn. Jeydujowat ip wuyekawẽn coco'ukayũ be. Jeymupokupok ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be jetakomaap kay. Ixee bum jeymupokupok ip — Jesus o'e. 18— Eyju webekitkit puye jeydujowat ip ipi kukayũ be, kariwayayũ be dak. Jeydujowat itaybit am eyetabucap xipat cexe ip iam ma, eyetabucap xipat'ũm cexe ip iam pit. Kawẽn idipat epeḡuwẽn cebe ip, Judeuyũ'ũmayũ be dak — io'e Jesus. 19— Eyaḡuybabi'ũm ḡu juy epesop, eyetaybit'ũm puye ajom epeyekawẽn iam, apẽn epeyekawẽn iam tak. Eydujowatwan pima ip, Deus o'ḡuwẽn eywebe ajom epeyekawẽn iam. Imẽn jeymutaybin. 20Wa'õbi juy epeyekawẽn. Imẽn epeyekawẽnwẽn Deus biõḡbuk ma kawẽnwẽn je'e eywebewi- - Wuyebay biõḡbuk — Jesus o'e cebe ip.

21— Adeayũ jebadipyũ kay itakoma je'e, ixeyũ webekitkit puye. Iwaḡo jekitpit tujowat cekay itakomaayũ be yaoka am. Ikitpit tak jewaḡo tujowat yaoka am. Ipotpet tak itakoma jĩjã je'e jebay kay. Jebay tujowat cebe ip, yaoka am — io'e. 22— Soat ixeyũ itakoma jĩjã je'e eykay, eyju webekitkit puye. Ipiat pibun eyetaxi bima, Deus a'õ daḡ jekukum cuy eyju. ḡuyjom Deus jeymuy, cexe soat em eyedop am — io'e.

23— Eywebe ipiat supi'ajojo bima, epeyenapõn cuy. Imẽn e'e ip pima pũḡ ka be, epeyenapõn cuy wara'at ka be- aḡoka be — io'e cebe ip. — Soat waḡo õn — Jesus o'e. — Waram wajẽm awap, ade aḡoka daḡ epeju- -Israel naxeḡebitbit eipi daḡ — io'e Jesus.

24— Imutaybitbin'ukat podi ḡu je'e jeweju etaybitbinayũ itaybit ip. Kariwa dak podi ḡu dak je'e jekapikpiḡ'ukayũ kapikpiḡ ip. 25Imẽnpuye kapikpiḡ'ukayũ icokcoḡ cuy jeedop ip, jekariwa buximayũ ip puye. Itaybitbinayũ dak icokcoḡ cuy jeedop ip jemutaybitbin'ukat buximayũ ip puye. Ijoceayũ cekariwa a'õ ya'õmuy ip pima, “Belzebu teku,” i bima ip, cebekitkit a'õ dak ijo'i ma ya'õmuy je'e ip. Cekariwa omuy ip pima, cebekitkit tak imuy ip cekariwa muymiyap podi ma — io'e Jesus.

26— Eypararam ḡu juy epesop ixeyũ e'eap puxixim — io'e jebekitkit pe. — Yajuyjuyat jewedobuxik ḡuyjom. Iba'arẽmat ibapuk je'e soat

xe. ²⁷Imēnpuxim ajo oğuwēn eywebe, kawēnwēn wuyeweweju ma, ijop epeğuwēn soat pe ġuyjom — io'e. — Ibadadaap kay epeya'įjojo, ijop soat pe epeğuwēn ġuyjom — Jesus o'e.

²⁸— Eypararam ġu juy epesop eyaoka ojuyayũ buxixim — io'e jebekitkit pe. — Wuyejebit aoka but ip. Imēnpit wuybiōğbuk aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Deus puxim pit cuy eypararam epesop. Wuyejebit muy'ũm put cebe, wuybiōğbuk tak. Ipiat'ajojoap pe imu'ũm put — Jesus o'e.

²⁹— Xepxep pe pidiwe dei tei'it ma- -pũğpũğ centavo ma- -wasũ yopĩcat tei. Imēnpit pũğ wasũ yopĩcat at'an pima, Deus itaybit ixewasũ o'at iam. Deus a'ōbi acã je'at — Jesus o'e. ³⁰⁻³¹— Deus xe teibōğ ġu wasũdei. Imēnpit ağ cekay. Imēnpuxim wuykay dak ağ soat em. Deus itaybit wuyadap peburũdap iam. Imēneju eyağuybabi'ũm'ũm ġu juy epesop. Deus soat itaybit wuyekuku iam — io'e.

³²— Eyju “Jesus ebekitkiyũ oceju,” i soat pe e'em pima, òn tak “Teyũku webekitkit,” i oce webay be- -kabi beat pe — io'e Jesus jeweweu etaybitbinayũ be. ³³— Eyju bit e'em warara'acayũ be, “Jesus bureyũ ġu oceju,” i bima, òn tak “İteyũ bure ġu òn,” i oce Webay be- -kabi beat pe — io'e Jesus.

³⁴— Epeyewağuy ġu juy: “Jesus osodot kaba'ũm wuydop am,” i. Ojot puye, ipi watwat pe wara'at tağtağtağ ma jekuku. Itakoma je'e ip jewewekay. Pajam jewaokakam je'e ip — Jesus o'e. ³⁵⁻³⁶— Ibadipyũ itakoma cĩcãayũ je'e jewewekay, pũğpũğ ixeyũ'in okay itabut puye — Jesus o'e. — Cebay ma okay je'e. İpot pit okay ġu je'e. İxi ma okay je'e. İ'iyũ okay ġu je'e- -ayacayũ. İ'it tayxi okay ġu je'e. Yuktayxi okay je'e. Imēneju wara'at tağtağtağ ma jeku ip — Jesus o'e cebe ip.

³⁷— Eyebay kayap podi ma okay'ũm pima, oweju jekukuayũ ġu epesop, eyxi kayap podi ma dak, eyekpotpoyũ kayap podi ma dak, eydaxityũ kayap podi ma dak. ³⁸Owebeam je'ũ ibu'u'ũmat puximayũ acã webekitkit ma oxew. Korosa jeje je'ũ âm, korosa dujuwatwan òn pima, webekitkit tak cucum onomuju. Cucum ip korosa kuğ, je'ũ âm. Apēn ağokatkat korosa dujuwatwan cucum, korosa jeje jebamupayam je'ũ âm; imēnpuxim cuy epeku soat em owebeam je'ũ ibu'u'ũmat puxim.

³⁹— Eye'ũ bima, òn ma obuyxi eyxe buye, ibin ma soat em eyetabēğ epesop Deus xe. Eywebe ma jewağuyğuy: “Òn ma obuyxiat,” i bima bit, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ũ buje — Jesus o'e cebe ip.

⁴⁰— Ğasũ epeju İsrail naxeğebitbit kay. Wa'ōbi epeju — Jesus o'e jeweweu etaybitbinayũ be. — Pũğ ixeyũ'in eyewebe je'e, “Epeõm,” i.

Imēnpuxim ma owebe dak je'e ip — io'e Jesus. — Imēnpuxim ma oğujuiat pe dak je'e ip — io'e. ⁴¹— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye. Iōm pin. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'gūm cebe, kapikaptei ūmūm pima jekawēn muwēnuwēn'ukat pe.

— Cūg cīcāt pe dak je'e, “Eōm,” i. Ixe dak iōm pin, cūg cīcāt puye. Iōm pin je'e. Imēnpuye Deus cekapikaptei je'gūm cebe, kapikaptei ūmūm pima cūg cīcāt pe. ⁴²Wara'acat webekit'isuat pe idibi ma tiūm ticukati, ixe webekit puye, Deus tak xipacat je'gūm idibiūmat pe — io'e. — Iboap kay gēbum cuy eposesop — io'e Jesus.

11 ¹Ibocewi o'ju Jesus ağokaxiriyū be. Wūy ğu osodop boyūku. ¹²beayū muju bujep, ağokaxiri beayū mutaybit am o'ju. Deus ekawēn muwēnuwēn oeku Jesus.

²João Batista Cristo awēg o'yawēg coco daomūnmūnap'a be. Bekitkit o'ğuju Jesus kay. Jeweju etaybitbinayū o'ğuju João. O'ğuju, ja'ō daxijo am.

³— “Deus emumuju ajēmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ēn ma du ixē? Wara'at ğu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João.

— Hm hm — io'e ip.

João a'ō daxijo am o'ju ip.

Oajēm ip cekay- -Jesus kay.

— Ēn ma du omuykuiat? Wara'at ğu xe'e ocejowiwi? — io'e ip Jesus pe.

⁴— Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoioiap cuy epeğuwēn João be, epekūyjoioiap tak — io'e. ⁵— Ita'ūm topibiyū o'e itate ğasū. Taokērē topibiyū dak xipan ip o'e jexīgxiğ ğasū. Ierep topibiyū dak xipan o'e ğasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e ip. Jekūyjojom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itabēg o'e ğasū. Tadaibotbocayū dak kawēn idipat cocom ğasū- -Deus ipot awēg cocom.

⁶— Imēneju: “Ecokcoğ eğuy okay etabut am ebu'u'ūm pima. ‘Ite ğu omuykuiat,’ ie'em pima bit, ecokcoğ ğu eğuy,” i juy epe'e João be — io'e Jesus.

— Hm hm — io'e ip.

⁷Cēm cēm ip pima, Jesus João o'ğuwēn ibo ka beayū be.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Pām ixē João? Ajo-buxim ixē o'e? Ip'ūn'ūn kay kabido ajēm puje, je'ipe'adedem. Yağuykorerenayū ite'ip puxim, soat em jeweğuy muwarurururun

puye. João bit yağuykoreren ğu. Ite'ip puxim ğu. ⁸João doti teiboğ ğu. Teiboğat kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip- -ibubut adeayū. ⁹João bit ibubut adeat ğu. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat xeku. Warara'acat podi ma João ya'ōbuyxi- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma.

¹⁰— Imēn Deus ekawētup e'em- -João muwēğaptup:

Ağ cuy epesop, ie'em Deus, i. Wemumuju oğuju ewap ajēm puje, emuxipan am, i.

Imēn e'em Deus ekawētup- -João muwēğaptup — io'e.

¹¹— Kuyjeayū bodi ma João ya'ōbuyxi. Ka'ūma ma omuy João Batista jo'i ya'ōbuxian. Deus xe bit- -kabi beat xe bit- -yopīcat João bodiat ya'ōbuyxiat wekawēn kayayū'in — Jesus o'e. ¹²— Ixe João Deus awēğ o'yawēğtojtot ipi juacat kay- -Deus soat kukanap awēğ. Iboap awēğcocom pima ip, cekay jījā ip, Deus xe nuynuy pin cīcā ip puye. Imēn ğasū dak cekay jījā ip — io'e. — Deus xe ajēm pin ip — io'e.

¹³— João ajēm awap, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak iboap awēğ cuk o'yawēğtojtot- -soat ip. Imēn tak Moisés ekawēn tup e'em — io'e Jesus. ¹⁴— Iboap awēğ kay eyetabut pima, eyetabun tak Elias jajēmiap João jo'i ma oajēm. ¹⁵Epeya'ōpicūğcūğ cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

¹⁶Jesus waram o'jekawēn adeayū eju.

— Oğuwēn eywebe, abu-buxim ğasuacat iap iam eyetaybit am. Bekitkit puxim ixeyū- -pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū- -bekitkiyū. ¹⁷“Tēğtēğ'a oceyamuyde eywebe ya'ijo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'lin,” ie'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ūmcocom. Eybu'u eyju bit oceweju totōn,” ie'em ip. Ijoyū buxim ğasūacat — io'e Jesus.

¹⁸— João Batista oajēm eykay. Ixe vinhodi o'tikōn ğu. Ire oeku Deus eju jekawēn ām. Soat pit napa ma e'em João muwēnuwēn: “Ibiōğbuk kērēat kukat teku,” i.

¹⁹— Soat wağō ōn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Soat pit napa ma e'em omuwēnuwēn: “Ika'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecūğap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūğrūğ'ukat pure,” i dak — io'e. — Wuyju Deus emumutaybitbinap tağ jekukum pima bit, warara'acayū je'e omuwēnuwēn, João muwēnuwēn tak, “Deus xe cūğ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

²⁰Jesus tak o'jekawēn ibocean pe. Ikērēan e'e'ukayū muwēnuwēn o'e Jesus. Ikērēat epere'ūmayū muwēnuwēn o'e. Ikērēat kuğ o'e ip. Imēnpit iğuycūğ ğu ip ikērēat kay. Jesus a'ōbi iba'oreat cuk o'jebapuk

ixeyũ etabun. Jesus a'õbi o'jebapuk. Imēnpit ikērēat mujurũgrũg. Imēn o'e- -Corazim ka watwat o'e, Betsaida ka watwat tak, Cafaranaum ka watwat tak.

²¹— Karem ma ipiat epesupi'ajo jĩjã, Corazim ka watwat! — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jĩjã, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ũma buk epejojoioiap cuk adi oğubapukpuk eyetabut pe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurũgrũgap o'jepere ip- -ibo ka watwat. Itabut kajuk ip Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ğũom ip jedotim. Daxa daypibewiaptõm tak kajuk o'tõmõg ip jabi jeje. Imēn kajuk o'e ip, “Oceğuycũg cĩcã ikērēat kuğ oceju buye” iap mubapuk am; “Ğasũ bit ikērēat ağũgẽ ğũ” iap tak mubapuk am jebureyũ be — io'e.

²²— Deus kũyjobit'ũmayũ be ipiat supi'ajoat iap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Imēnpit Tiro ka be iap podi ma, Sidon ka be iap podi ma dak eywebe ipiat supi'ajoat. Iboap kay ğebum cuy epesop — io'e Jesus Corazim ka watwat pe, Betsaida ka watwat pe dak.

²³— Cafarnaum ka watwat! — io'e. — Deus jeymuyu ğũ kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiatpi'ajojoap kay bit. Ka'ũma buk epejojoioiap cuk adi oğubapukpuk eyetabut pe eyka be bima oce — io'e. — Iboap mubapuk pima Sodoma ka be, ikērēat kajuk o'jepere ip. Deus kajuk ağoka o'sukamupik ğũ — io'e Jesus.

²⁴— Deus kũyjobit'ũmayũ be ipiat supi'ajoat iap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Tiro ka watwat tak. Imēnpit Sodoma ka be iap podi ma Deus ipiat supi'ajoat eywebe. Iboap kay ğebum cuy epesop — io'e Jesus Cafarnaum ka watwat pe.

²⁵⁻²⁶— Jesus o'e ğebuje bit.

— Bay — io'e. — Ēn acã soat kukukat- -kabi beacat kukukat, ipijuacat kukukat tak — io'e. — Apēn ēn e'em iap mubapukpuğ ēn jewexe itaybit cĩcãayũ be ğũ- -imutaybitbin'ũmayũ be acã — io'e. — Ixeyũ acã wekawēn imutaybitbin ēn. Imēn xipat oxo. Ocokcok cĩcã imēn ebikuy buye. Ocokcok cĩcã xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²⁷— Soat ma juk Webay o'ğũm owebe — io'e cebe ip. — Warara'acat ğũ itaybit abu Deus ipot iam- -cebay acã. Imēnpuxim warara'acat ğũ itaybit abu ipote bay iam- -ipot acã. Jebay mubapuk am, ipot ibikuy bima acã warara'acat itaybit je'e abu Deus iam — Jesus o'e cebe ip.

²⁸— Okay epesot. Ikērēat oju'uk eywebewi — io'e Jesus cebe ip.

Deus a'õ kay kũyjobit ojuy ip. Imēnpit kũyjobit ġu ip.

²⁹— Eymutaybitbin oce. Webekitkit e'em. Wa'õpuruġ'ũmat õn. Waġuybabibi. Yoboġat pin ġu owexe. Eywebewi ikērēat oju'uk. ³⁰Wa'õ kayap iba'ore ġu imuġē ãm. Kũyjobit am okay dak iba'ore ġu eywebe. Wara'at ikērēat kay eyebu'um epe'e, eywebewi ikērēat oju'uk puye — Jesus o'e soat pe.

12 ¹Ġebuġe Jesusyũ o'ju trigodip taġ. Sábado bima o'ju, Judeuyũ jebodoydoyap kabia bima. Trigodadot o'tadot'uk ceweju etaybitbinayũ. Trigoda o'tabu ip, jerere buye. O'ta'o'lo ip. ²Ta o'om pima, Fariseyũ ixeyũ o'jojojo. Jesus eju etaybitbinayũ o'jojojo ip.

— Ak'i! — Fariseyũ o'e Jesus pe. — Eweju etaybitbinayũ Moisés ekawēn taġ ġu jekuku ip. Jebodoydoyap kabia be kapikpiġ ip. Cũġ ma ġu e'em ip. Trigodadot uk'uġ ip. Imēnpuye ikērēat kuġ ip, wuywebe jebodoydoyap kabia be kapikpi buye — io'e cebe.

³⁻⁴— Tã. Ikērēat kuġ ġu ip — io'e Jesus. — Kuyje Davi oõm Deus eju kawēnwēnap'a be. Ire bima, oõm Davi, cewejuyũ dak. Deus emesa bewi paõ'a o'ya'o'lo ip- -Deus etabixe o'yamõġ ip iat'a- -paĩyũ be acã ya'o pi ġu iat'a. Moisés ekawēn taġ ġu ijop'a o'ta'o'lo ip- -Daviyũ. Apēn Davi o'e'e iaptup opop Deus ekawēntup pe. Kuy epetupcoco- -iboaptup — io'e Fariseyũ be.

⁵— Deus eju kawēnwēnap'a be paĩyũ kapikpiġ ip soat kabia. Jebodoydoyap kabia jekukum ip Moisés ekawēn taġ ġu yaboġat'a be. Wara'at taġ jekukum ip, kapikpiġ puye. Imēnpit ikērēat kuġ ġu ip Deus xe. Iboaptup ekawēn eyetaybit- -Deus ekawēntup. Kuy epetupcoco- -iboaptup tak — io'e Jesus.

⁶— Icēmãn ocekawēn eywebe. Deus eju kawēnwēnap'a Israel naxeġebitbit o'yamuy- -yaboġat'a. O'yamuy ip, wuyju yamubuyxin am. Imēnpuye Deus eju kawēnwēnap'a kukukayũ ya'õbacaayũ. Imēnpit ya'õbaca jĩjãat omuy ijoce ġasũ — io'e Jesus cebe ip. Jewebe ma o'e Jesus, “ya'õbaca jĩjãat” i'e'em pima.

⁷Warara'acayũ kay eyetabotaidabotbocap kay õn, i Deus juk o'e — io'e Jesus cebe ip. Owebeam carneiro mupikap kay ġu bit õn- -eyetabotaidabotbotap kay acã, i — io'e Jesus.

Ijoptup ekawēn eyetaybit pima, “Ikērēat kuġ ip,” i kajuk epe'e ġu ikērēat kuġ'ũmayũ muwēnuwēn pima — io'e Jesus Fariseyũ be. ⁸— Soat waġo õn. “Epeyekapik cuy,” i õn e'em pima jebodoydoyap kabia be dak, cedaġ kuka o'e eyekapikap Deus xe — Jesus o'e.

⁹O'ju Jesus ibocewi. Oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay- -Judeuyū e'aweroroap'a kay. Oōm.

¹⁰Ĝebuĵe aĝokatkat o'tobuxik iĝo'a be. Pūĝbūnū'a o'subūnū'anūy ibūnū'akērē.

Pūĝpūĝ o'je'aweroiayu'in Jesus muymuy ojuj ip.

— Jesus Moisés ekawēn taĝ ĝu jekukum — i'e ojuj ip warara'acayū be. Imēnpuye:

— Jebodoydoyap kabia bima, xipat tu exe ibūnū'a kērēat mu'ada am? Imēn tu Moisés ekawēn taĝ ma? — io'e ip Jesus pe.

¹¹⁻¹²— Xipat Moisés ekawēn taĝ warara'acayū ikukpin wuyxe bima — Jesus o'e Fariseuyū be. — Jebodoydoyap kabia bima eyōhō o'at pima ipikūykūy be i'uk'uĝ ip ipikūykūy bewi- -ixe ovelha — io'e. — Abū jeōhōyū uĝ ĝu? Ka'ūma ma. Ovelha ikukpin ip, jeōhōyū buye. Imēnpuye i'uĝ ip. Imēn tak wuyju ovelha bodi ma wuykukpin Deus xe. Imēnpuye xipat Moisés ekawēn taĝ wuywebe xipacat muĝē ām jebodoydoyap kabia be — io'e Jesus.

¹³— Paya'l ece ebu — io'e ibūnū'a kērēat pe. O'jewebūmupaya. O'je'ada ibūnū'a kērē topibit. Wara'atpunu'a jo'i o'e. Ibūnū'adip o'e.

¹⁴Fariseuyū bit o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'jewawē ip Jesus aoka am, kapikpiĝ Sábado kabia be buye. ¹⁵Imēnpuye Jesus o'ju ibocewi. Fariseuyū ekawēn itaybit puye, o'ju. Adeayū o'ju Jesus tomuju. Iwātaxipiayū o'ĝu'ada'ada- -soat ip.

¹⁶— Wawēĝ epeyawēĝmuwēn ĝu juy. Pūĝ em tak ka'ūma — io'e cebe ip.

¹⁷Ibo o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e iap taĝ- -apēn Isaías kuyje o'e iap taĝ.

¹⁸Deus o'e: Ija otaēiat- -obuywatwat'ukat- -ōn cekay jījāiat- - omucokcokcok'ukat. Obiōĝbuk ojomōĝ cebe. Ajo cūĝ ma oxeiap ĝuwēn soat pe- -Judeu'ūmayū be. ¹⁹Ya'ōxixxiĝ ĝu je'ku. Jewāwām ĝu je'ku. Soat ka daĝ tak kawēnwēn ĝu je'ku. ²⁰Ikērēan e'e jījāayū daxijo xeku ikērēat pewi. Okay itabut cīcā'ūmayū ĝutabut cīcā okay. Imēn ma je'kuku soat pewi ikērēat uk'uĝ- -Deus kayayū bewi. ²¹Soat ipi juacat Deus emunaē kay je'e, i.

Imēn Isaías o'ĝuwēn kuyjeayū be.

²²Ĝebuĵe iboceayū aĝokatkat o'tujowat. Ita'ūmat osunuy ixe aĝokatkat. Cekawēn pa'oreat tak o'e ixe, ibiōĝbuk kērēat imuyde'ūm'ūmm puye. O'tujowat ip. O'je'ada Jesus a'ōbi. Ijojom o'e, o'je'ada buye. Xipan

kawēnwēn o'e- -ibiōgbuk kērēat kuḡ tūibit o'e, o'je'ada buye. ²³Iboceayū yaḡuybabi'ūm o'e ip- -soat ip.

— Davi naxeḡebit paxi sute? — io'e ip.

Jesus muwēnuwēn o'e ip.

²⁴Fariseuyū bit Jesus awēḡ o'yawēḡcoco.

— Ixe Jesus ibiōgbuk kērēayū o'ḡujēm aḡokatkayū bewi Belzebu a'ōbi- -ibiōgbuk kērēayū kukukat a'ōbi- -Satanás a'ōbi ma — i napa ma o'e ip.

²⁵Jesus itaybit osunuy apēn ixeyū jewaḡuyḡuy iam.

— Pūḡ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ūm ip. Pūḡ ka kukukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma. Pūḡ tiwat kukakat pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma — io'e Fariseuyū be. ²⁶— Imēnpuxim Satanás pe jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma. Imēn Satanás a'ōbacaap mu'ūm kuka o'e. Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ḡu owebe ibiōgbuk kērēayū mujēm ām- -jebekitkit mujēm am — io'e Jesus. ²⁷— Belzebu a'ōbi ōn ibiōgbuk kērēat mujēmjēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjēm ip? Jewemuḡuykukukum eceju iap mubapukpuḡ cīcā eyebekitkiyū.

²⁸— Deus biōgbuk a'ōbi ibiōgbuk kērēayū oḡujēm. Belzebu a'ōbi ḡu oḡujēm. Ibiōgbuk kērēayū o'jēm ip puye, kuy eyetaybit Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuḡ ōn eywebe iam — io'e cebe ip.

²⁹— Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriḡ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am- -uk'a beap pu am — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'e, jebacaap Satanás ebacaap podi ma buye. Ibodi ma buye, Jesus pe ibiōgbuk kērēayū mujēm put ikukayū xewi.

³⁰— Imēn tak okay'ūmat itakoma okay — io'e Jesus. — Webekitkit mu'awerom obuywatwat'ūmat imuypōḡpōḡpōḡ- -webekitkit muypōḡpōḡpōḡ — io'e. ³¹— Imēnpuye oḡuwēn eywebe. Ipi juacayū be Deus muymuy buje, iboap imuymuyap kay soat em Deus ḡebum ḡu je'e. Deus iboap ju'uk cebewi ip. Ixeyū be Deus biōgbuk muymuy buje bit, iboap imuymuyap kay soat em Deus ḡebum je'e. Cebewi ip iboap i'uk pa'ore Deus pe; apēn eyju napa ma e'em, “Ijop e'eap Satanás a'ōbi o'jebapuk,” i. Imēn tak kuy eyetaybit Deus a'ōbi ijop e'eap o'jebapuk iam — Jesus o'e.

³²— Soat waḡo ōn — io'e Jesus. — Omuymuy puje ip, Deus jeḡebu ḡu iboap kay soat em. Iboap ju'uk cebewi ip. Deus biōgbuk muymuy ip

pima bit, Deus jeḡebu iboap kay soat em- -ḡasū, waram tak ḡebum je'e. Iboap kuḡ jeedop ip soat em- -ikērēat kuḡ- -Deus biōḡbuk muymuyap kuḡ — io'e Jesus.

³³— Wuyetaybit yopkērēat'im. Yopkērēat'ip puye, ya'a e'em yakērēat'a. Wuyetaybit yoptipat'im tak. Yoptipat'ip puye, ya'a e'em yadipat'a. Yoptipat'ip, ya'a dak soat em jeenuy yaku. Yapkērēat'ip pit, ya'a dak soat em jeenuy yakērēat'a. ³⁴Imēn puybu tuypiatpu buximayū eyju, ikērēat kuḡ cīcā buye. Iba'ore dak eywebe idipat ekawēn muwēn ām. Apēn wuyju jewaḡuyḡuy wuywebe, imēn wuyju e'em. Imēn tak iba'ore ḡasūacat pe idipat ekawēn muwēn ām, yaḡuykērē buye. ³⁵Apēn xipacat idipap uk'uḡ imuxipanpanap'a bewi, imēn tak wuyaḡuydip pima, wuyekawēn tak idip ma e'em, wuye'eap tak. Wuyaḡuy nomuju ma wuyju jekawēnwēn. Xipat'ūmat idi'ūmap uk'uḡ imuxipanpanap'a bewi. Imēn tak wuya'ḡuydip'ūm pima, wuyekawēnkērē e'em, wuye'eap tak — io'e Jesus cebe ip.

³⁶⁻³⁷— Oḡuwēn eywebe. Wuyekawēntip pima, “Idip ma eyju oxē,” i je'e Deus wuywebe kūyjobit'ūmayū be ipiat supi'ajoap kabia. Wuyekawēnkērē bima bit, “Ikērēat kuḡ eyju oxē,” i je'e Deus wuywebe. — Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia bima tē'e ma juk adi acekawēn iap aḡuwēn Deus pe — io'e Jesus.

³⁸— Ocekukukat! — Fariseuyū o'e cebe. — Ka'ūma buk ocejojoioiap eḡubapuk cuy ocewebeam — io'e ip.

Imēn tak Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū o'e Jesus pe.

³⁹— Ka'ūma — io'e. — Ikērēat kuḡ eyju. Deus kay eyetabut ḡu. Ka'ūma buk eyejojoioiap co pin eyju. Imēnpit oḡubapuk ḡu eywebeam. Jonas awēḡ acā ka'ūma buk eyejojoioiap tieḡ e'em eywebeam- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat awēḡ — Jesus o'e.

⁴⁰— Soat waḡo ōn — io'e Jesus. — Ixe Jonas osunuy ebapūḡ kabia axima yoboḡat uk pe. Ebapuḡ ixima osunuy dak. Apēn Jonas osunuy axima yoboḡat uk pe, imēnpuxim ma oḡuy ebapūḡ kabia ipi be, ebapūḡ ixima dak — io'e Jesus. — Deus a'ōbi ixe Jonas o'ljēm axima yoboḡat uk pewi. Cejēmap Nínive ka watwat pe ka'ūma buk o'ljojoioiap osunuy. Ōn tak imēnpuxim Deus a'ōbi waram ocetait we'uap tomukadi — io'e Jesus.

⁴¹— Kuyje Nínive ka watwat iḡuycūḡ o'e ip ikērēat kuḡ puye ip — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūḡrūḡap o'ljepere ip- -ikērēat e'e'ukayū. O'ljepere ip, Jonas pe Deus ekawēn o'tojot puye. Deus ipiatpi'ajoan kūyjobit'ūmayū be iap kabia Nínive ka watwat je'bapuk soat etabut pe.

Ixeyũ je'e ġasũacat pe: “Eyju ikẽrẽat kuġ Deus xe,” i, eyju wekawẽn kay'ũm puye. Jonas kay o'e ip Deus ekawẽn muwẽnuwẽn pima Jonas. Õn pit Jonas etaybicap podi ma wetaybit cĩcã Deus ekawẽn muwẽn ãm. Imẽnpit eyju wekawẽn kay ġu — Jesus o'e.

⁴²— Kuyje kaxi etajoreġat ka kukat oajẽm wũyat ka bewi. Ayacat oajẽm Salomão ekawẽn co am- -itaybit cĩcãat ekawẽn co am.

— Deus ipiat'ajoan kũyjobit'ũmayũ be iap kabia ixẽ ayacat je'bapuk soat etabi xe. “Ikẽrẽat kuġ eyju Deus xe,” i je'e ġasũacat pe, eyju wekawẽn kay'ũm puye. Salomão kay o'e ixẽ, taybit cĩcãp muwẽnuwẽn pima Salomão. Õn pit Salomão etaybicap podi ma wetaybit cĩcã. Imẽnpit eyju wetaybicap kay ġu — Jesus o'e.

⁴³— Aġokatkat pewi ibiõġbuk kẽrẽat cẽm puje, ixẽ ibiõġbuk jekukum idibi'ũmat taġ, jebodoyap kudadam. Jebodoyap pit tobuxik'ũm pima kuka o'e jewebe ma: ⁴⁴“Jepin ma õn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e. — Jepitpin.

— Yajẽm puje, ixẽ aġokatkat tobuxikxiġ. Ka'ũmġu ibiõġbuk kẽrẽat opop ixẽ aġokatkat pe ġasũ. Ixẽ aġokatkat uk'a buxim- -yabuk'a buxim- -yabi'õġ'õġat'a buxim- -yaxipanat'a buxim. ⁴⁵Imẽnpuye ixẽ ibiõġbuk kẽrẽat cẽmcẽm ma'ġuto. 7 beayũ dobuxikxiġ- -ibiõġbuk kẽrẽayũ dobuxikxiġ- -ibodi ma xipat'ũmayũ dobuxikxiġ. Ixeyũ dak õmõm ixẽ aġokatkat pe- -7 beayũ. Õmõm koapat ibiõġbuk kẽrẽat eju. Kuy bima ixẽ aġokatkat tadaybot osunuy. Ġasũ bit ibodi ma tadaybot o'e. Imẽnpuxim ma dak ġasũayũ jeedop. Ikẽrẽat ġubapukpuk cĩcã ip — io'e Jesus.

⁴⁶Ixi oajẽm Jesus kay- -ikitpitpit tak. Warara'acat pe kawẽnwẽn pima oajẽm ip. Akiju osodop ip.

— Ocekawẽn pin Jesus eju — io'e ip iboceayũ be.

⁴⁷— Exi oajẽm, ekitpityũ dak — io'e- -puġ aġokatkat o'e Jesus pe. — Akiju opop ip. Cekawẽn pin ip eweju — io'e Jesus pe.

⁴⁸— Icẽmãn iġo oxiat. Boyũku okitpitpicat — io'e Jesus.

⁴⁹Pacuġ'i o'e jebekitkit kay.

— Webekitkit pit oxi jo'i oxẽ, okitpitpit co'i dak — io'e. ⁵⁰— Kabi beat a'õ kay buye, okitpitpit co'i oxẽ, wuyĩxĩt co'i dak ip, oxi jo'i dak ip- -Deus bikuyap taġ jekuku'ukayũ — io'e Jesus.

13 ¹Ixẽ kabiam ma Jesus o'jẽm uk'a bewi. Iodi kay oajẽm. Oabik iodi wãbu be. ²Ade jĩjã o'je'awero Jesus xe. Imẽnpuye kobe be oõm ixẽ. Oabik kobe be. Adeayũ bit kapurũġ pe ma osodop ip kacũġcũġ'i.

³Ĝebuje o'jekawēn adeayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn o'e adeayū be. Adeap muwēnuwēn o'e. Koap imēn o'e:

— Aĝokatkat o'ju — Jesus o'e. — Jekadai damuduudu am o'ju.

⁴Tamududum pima, xepxepa o'ta'at. E bitako daĝ o'ta'at — io'e Jesus. — Ixeda wasūyū o'ta'o'o, ajēmjēm pima ip — io'e Jesus.

⁵— Wara'ata karatūĝ'a parak taĝ o'ta'at. Ade ĝu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Imēnpuye dao ma kadai o'tanokap — io'e Jesus.

⁶— Imēn tak kaxiepiat e ajēm puje, kaxie o'ĝuy'ū ibo kadai — io'e. — Ikaraw o'e. Oe'ū tābuju ba'ore buye — io'e Jesus.

⁷— Wara'ata widaohoda picūĝ pe o'ta'at. Widaoho yaypan pima, iĝo kadai o'tipmu'ūm.

⁸— Wara'ata ma katō be o'ta'at. Iĝoda o'ta'acoĝ. Katō be o'ta'acoĝ — io'e Jesus. — Ta'ade o'e. Pūĝpūĝ kadai be ta'adesu o'e- -30 be o'e ta- -katō peata. Wara'at kadai be ta'ade o'e- -60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e- -100 be o'e ta — io'e. ⁹— Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'ōpicūĝcūĝ cuy wa'ō kay — io'e.

¹⁰Ĝebuje 12 beayū oajēm Jesus kay.

— Apēnpuye ocemutaybitbinap ekawēn acā ecekawēn ijoceayū eju? — io'e ip.

¹¹— Itaybit ĝu ip puye Deus soat kukan je'e iam. Iba'arēm ijoceayū be. Eyju bit eymutaybitbin ōn, eyetaybit am kabi beat soat kukan je'e iam — io'e Jesus. ¹²— Xipan'ūm ya'ījo buje, yopīt ma juy eyetaybin. Xipan ya'ījo buje bit, yoboĝ cuy eyetaybin- -ade jījā. ¹³Imēnpit ijoceayū mutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip. Jeakaĝ ip. Inaka ijojom ĝu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip, wekawēn cocom ma'ĝu ip — io'e Jesus 12 beayū be.

¹⁴— Isaías cuk o'jekawēn apēn ĝasū o'jebapuk ĝasūacat pe iam. Ĝasūacat muwēnuwēn o'e kuyje.

Ya'ījojom je'e ip iboceayū. Imēnpit itaybit ĝu ip je'e. Ijojom je'e ip. Imēnpit itaybit ĝu je'e ip ajom sute e'em iam.

¹⁵Jaĝuymu'ūm ojuy ip: Ja'ōpi o'jewal'ōpinomudip ya'ījoap puxim. Jeta o'sutanomudip ijoap puxim. Imēn'ūm pima bit kadi ijojom ip, ya'ījojom tak. Imēn'ūm pima bit kadi ip itaybit o'e. Okay itabut kuka o'e ip. Ōn kuka adi ip oĝu'ada, ikērēat uk'uĝ cewebewi, io'e Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

— Ĝasūacat muwēnuwēn pit o'e — Jesus o'e.

Imēn Jesus o'e itaybit ĝasūacat itaybit pin pima, ip kajuk iĝuycūĝ ikērēat kuĝ puye iam- -ikērēat kajuk o'jere ip, kajuk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi buye iam.

¹⁶— Eyju bit eycokcok epesop. Eyju ijojo pin. Ya'ijo pin tak. Eyeta itaisuata jo'i — Jesus o'e 12 beayū be. — Wekawēn kayap eyeta itaisuatate iap puxim. Eya'ōpipe iap puxim tak. Imēnpuye soat wekawēn epeya'ījojo. Imēnpuye eyetaybit soat wekawēn. Soat epjojojo, apēn cuk ocece iap.

¹⁷— Kuyje ajo eyju ijojom iap co pin cīcā osodop ip ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū, Deus xe cūg cīcāayū dak. Imēnpit o'jojojo ġu ip. Ajo eyju kūyjojom iap co pin cīcā ip osodop. Imēnpit o'jekūyjo ġu ip. Ġebu'i juy epe'e iboap kay — Jesus o'e.

¹⁸— Epeya'ījojo juy kadaida mududumap ekawēn kay, eyetaybit am apēgape ibo wekawēn iam — io'e 12 beayū be. ¹⁹— Deus ekawēn a'ījojoayū iğoda buxim- -e be ta'at'anata buxim. Deus soat kukan ekawēn ya'ījojo ip. Imēnpit itaybit ġu ip apēgape Deus ekawēn iam. Satanás oajēm cekay ip- -Deus ekawēn a'ījojoayū kay. Yağuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay- -Deus ekawēn kay, Satanás oajēm ip cekay buye — io'e Jesus cebe ip.

²⁰— Wara'acayū Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Ixeyū iboapta buxim ip- -karatūg'a parak tağata buxim ip. Dao ma Deus ekawēn cocom o'e ip. Koap icokcok cīcā e'em ip- -ijojoayū. ²¹Imēnpit kadai tabue'ūmat puxim ip. Deus ekawēn badi ġu ōmōm cebe ip. Ibureyū itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imēneju ibu'u ip jetabut am Deus kay.

²²— Warara'acayū o'ya'ījojoayū widaoho parak tağata buxim. Ixeyū Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Imēnpit soat em ġebum ip jemukaypininput kay. Tuybe ocokcok cīcā oce dinheiro kuğ pima iān e'em ip. Deus ekawēn kay ip yopīt ma itabut. Deus ekawēn muwēnuwēn ġu ip warara'acayū be- -jebureyū be — io'e.

²³— Warara'acayū o'ya'ījojoayū iğoda buxim- -katō beata buxim. Ixeyū Deus ekawēn kay jījā ip. Apēgape Deus ekawēn iam ip itaybit. Deus ekawēn tağ jekukum ip. Ixeyū duk'a xeyū dak Deus ekawēn tağ jekukum, Deus ekawēn a'ījojom pima. Ade Deus ekawēn kay itabut jeedop ip. Ade ip e'em soat ka dağ- -Deus kay itabucayū. Kadai'ip puxim ixeyū- -ya'a'eat'ip puxim. ³⁰ be o'e takuğ'iat'ip puxim ip, ⁶⁰ be o'e takuğ'iat'ip puxim tak, ¹⁰⁰ be o'e takuğ'iat'ip puxim tak — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

²⁴Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e Jesus. Imēnpuye wara'acat tak imuwēnuwēn o'e iboceayū be- -wuymutaybitbinap- -imēnpuximap ekawēn. — Deus soat kukanap muwēnuwēn pimap, kat pe wuyju tiotatam pimap puxim — io'e Jesus. — Wuyju tiotatam pimap tiotataat jekat pe xipacata o'taida.

²⁵— Ixet. Ixima dağ oajēm ip- -itakomaayũ. Ixidipta o'tadum ip trigoda paraktağ- -trigoda jo'iata. O'tadum ip. O'jenapõn itakomaayũ — Jesus o'e.

²⁶— Ğejuje ixidip o'jedipuk kadai paraktağ, yaypapan pima.

²⁷Imēnpuye ibuywatwat'ukayũ o'jekawēn ip jekariwa be.

— “Kariwa,” io'e ip. “Xipacata du etadum ekat pe?” io'e ip.

— “Hm hm,” io'e.

— “Abu ixidipta o'tadum kadai paraktağ?” io'e ip.

²⁸— “Okay itakomaayũ o'tamudu,” io'e.

— “Ixidip tu acetip'uk tu?” io'e ip.

²⁹— “Iba'ore,” io'e cebe ip. “Trigodip kuka epetip'uk, ixidip uk'uğ pima. Imēnpuye trigodip'ukap puxixim tip uğ ğu eyju,” io'e.

³⁰— “Imēneju ixidip tiptop cuy trigodip'ukap puxim. Yaypan pima, tip pupu'ukayũ be ocekawēn: ‘Koap ixidip puk epetip'uk tipmūnmūn ām, daxa be tip mupik am. Trigodip pit epetipu, ta'uk am tip pewi, oduk'a be tamōğ ām,’ ioc'e tip pupu'ukayũ be. Soat tarun pimap, tip pupum ip,” i — io'e Jesus.

Imēn Jesus iboceayũ mutaybitbin o'e.

³¹Jesus waram o'jekawēn iboceayũ be. Wuymutaybitbinap o'ğuwēn- -imēnpuximap ekawēn. Deus soat kukanap muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap mostardada buxim — io'e Jesus. ³²— Iboda wuykat pe atadaida. Ta'ĩcata mostardada, taidadam pima. Warara'ata bodi ma ta'it ma. Imēnpuxim Deus soat kukanap koap ma pũğpũğ ma ikukan. Ade ğu cekay itabucayũ. Mostardada bit aypapan cĩcã, taida buje. Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Wasũ ajēmjēm jedopi mōğ ām tãku jeje, yaypan pima. Imēnpuxim Deus soat kukanap ğuyjom pit ade jĩjã ikukan. Ade cekay itabucayũ — io'e Jesus.

³³Jesus waram o'jekawēn- -wuymutaybitbinap- -imēnpuximap ekawēn. Imēn o'jekawēn.

— Deus soat kukanap pão'a muyhuhuptõm puxim — io'e Jesus iboceayũ be. — Trigonõm kuğ osunuy ayacat- -ebapũğ copo. Ixe ayacat pão'a muyhuhuptõm o'tõmpu. O'tõmōğ trigonõm pe. O'tõmupinã. Soat tağ o'jenõmupõğpõğ- -trigonõm tağ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēğ coco- -kabi beat soat kukan je'e iap awēğ — io'e Jesus.

³⁴Imēn o'jekawēn Jesus iboceayũ be. Wuymutaybitbinap ekawēn acã o'jekawēn cebe ip. Soat em o'jekawēn Jesus imēn ma.

³⁵Imēn o'jebapuk apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e'e iap. O'jekawēn ixet:

Wuymutaybitbinap ekawēn acã ceweju ip oğuwēnwēn.

Ya'ōba'arēm ipi ebapuk ebi kaap ekawēn oğuwēnwēn, i.

Imēn cuk o'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat.

³⁶Ĝebuĵe Jesus o'ju uk'a be. Adeayũ xewi o'ju. Imutaybitbin'ibiyũ oajēm ip Jesus kay.

— Iba'arēm ocewebe. Ocewebe juy eğuwēn apēğape- -ixidip muwēnuwēn iape — io'e ip Jesus pe.

³⁷— Kã — io'e. — Ağokatkat co'iat òn. Xipacata o'taidaiat co'i òn. Soat wağo òn. ³⁸Ikat soat ipi beayũ co'i. Xipacata Deus kay itabucayũ jo'iat. Ixidip Satanás kay itabucayũ jo'iat- -ibiōğbuk kērēayũ kukukat kay itabucayũ jo'i. ³⁹Itakomat ibiōğbuk kērēat kukukat co'i. Tabubuap co'i ipi jucayũ'ūmap. Tip pupu'ukayũ Deus ekawēn tojtjot'ukayũ jo'iyũ — io'e Jesus.

⁴⁰— Imēn e'em ipi'ūmat kabia, ipi juacat'ūmap. Apēn wuyju ixidip pupum pima, tip mupik am; imēnpuxim je'e ipi juacat'ūmap. ⁴¹Soat wağo òn. Wa'ò dojtjot'ukayũ oce'gudot, soat xipat'ūmayũ uk am xipacap pewi, wara'acat pe xipat'ūmat muğēğē'ukayũ dak.

⁴²— Ĝebuĵe jomōğ ip daxaboğ pe, ipiat'ajojoap pe. Iboce ip jeedop jetōtōn. Tũy yeiyei je'e ip ipi bun.

⁴³— Soat Deus a'ò kay kũyjobit pin pima, Deus ebekitkit jeedop ip isop Deus xe. Kaxi buxim ip isop jeedop, Deus soat kukan pima. Eya'òpicũğcũğ cuy epesop wa'ò kay — io'e Jesus.

⁴⁴Jesus iboceayũ mutaybitbin o'e. Deus soat kukanap kabia muwēnwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia teiboğat puxim- -xipacap puxim — io'e Jesus. — Ikat pe iba'arēmat puxim — io'e. — Ağokatkat ibo xipacap o'tobuxik wara'at kat pe. Cekay jĩjã o'e. Imēnpit waram o'ğunēm. Icocok cĩcã o'e. Soat ikuğat o'ğũm wara'acat pe dinheiro bu am ma.

— Waram o'jepit. Ibo kat o'jat kat iwat xewi. Imēnpuxim wuywebe ġasũ dak ajo wuyju ikuğiat iũm put, Deus xe wuynuy am. Soat iũm put wuywebe, wuynuy pin cĩcã cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁵— Deus soat kukanap kabia wara'acat puxim tak- -ağokatkat jekukuap puxim — io'e Jesus. — Pérola'a kudadamat ixe. Teiboğat'a kudadam o'e.

⁴⁶— Ixe ağokatkat pérola'a o'yadobuxik- -yaboğat'a. Ade dinheiro o'ğũm yadeim- -perola'a deim. Soat ikuğat o'ğũm wara'acat pe, dinheiro bu am ma — io'e Jesus.

— Ibocewi oajēm perola'a kukukat pe. Yaboğat'a o'yabu yakukat xewi. Imēnpuxim wuyju dak. Wuybikuyap pupum Deus xewi. Wuywebe ajo

wuyju ikuġiat iŭm put Deus pe, cexe wuynuy am, Deus soat kukan pima wuynuy pin cexe buye — io'e Jesus.

⁴⁷— Deus soat kukanap axima bubuap puxim tak — io'e Jesus. — Aġokatkayŭ ixe axima bubuap o'joxik iodi be. Ade o'jat ip ibubuap pe- -axima — io'e Jesus. ⁴⁸— Ibubuap topapŭn pima, ixe aġokatkayŭ tojojon ka'oririt kay, axima naẽ ãm. Kaxikxik'i o'e ip ibubuap akokoreren. Taẽhẽm o'e ip ibubuap pewi. Xipacat ico be ip mōġmōġ. Xipat'ŭmat ixikxiġ ip — Jesus o'e.

⁴⁹⁻⁵⁰— Imẽn je'le ipi'ŭmat kabia — io'e. — Deus ekawẽn tojtjtot'ukayŭ jajẽm ijodi wuyjuyŭ naẽm- -xipat'ŭmayŭ naẽm xipacayŭ xewi. Jajẽm ip xipat'ŭmayŭ xik am daxaboġ pe, ipiat'ajojoap pe. Ibocewi jeedop ip tõtõn xipat'ŭmayŭ. Tŷy yeiyei ip je'le ipi bun — io'e.

⁵¹— Ijop ekawẽn eyetaybit tu- -soat? — io'e jewēju etaybitbinayŭ be. — Hm hm — io'e ip. — Kuy ocetaybit. — Xipat — io'e Jesus.

⁵²— Deus soat kukan pima, Moisés ekawẽn imutaybitbinayŭ webekitkin je'le- -soat ip. Bekicat ebay buxim ip. Ibubut muxipanpanap'a bewi iisuat uk'uġ, kuyat uk'uġ tak xeku. Imẽnpuxim ixeyŭ dak itaybit cĩcã Moisés ekawẽn. Ijop ekawẽn kuyat uk'uġap puxim. Wekawẽn pit iisuat uk'uġap puxim — io'e Jesus cebe ip.

⁵³Imutaybitbinap eperẽ buje, Jesus o'ju jeka kay- -Nazaré ka kay. ⁵⁴Oajẽm. Iboceayŭ mutaybitbin o'e Deus eju kawẽnwẽnap'a be. O'yaġuybabi'ŭm iboceayŭ.

— Apẽn sute soan itaybit imẽn? — io'e ip. — Apẽn xe'e sute o'ġubapuk wuywebe i'e ba'oreap? — io'e ip jewewebe.

⁵⁵— José ipot ġu du sute? — io'e ip jewewebe.

— Karepiġa ipot ġu du sute? — iboceayŭ o'e. Tŷybe Jesus José ipot iãn o'e ip.

— Maria i xixi butet ġu du? — io'e ip. — Ikitpityŭ butet Tiago i, José i, Simon i, Judás i. Soat ip ikitpityŭ ġu du? — io'e ip jewewebe.

⁵⁶— Iixityŭ dak ijoce ma ġu du wuyweju- -soat iixityŭ? — io'e ip. — Apẽn cuk sute itaybit cĩcã ġasŭ? — io'e ip.

⁵⁷Itakoma ip o'e cekay.

— Wuyju bit kŷyjobin ġu juy ajop ixe aõ kay, ixe wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

— Soat ka daġacat ibuyxim ma Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat kuġ. Jaypanap ka beayŭ bit ibuyxim ġu ikuġ- -ipi beayŭ bit, uk'a beayŭ bit tak — io'e Jesus.

⁵⁸Ade ġu o'ġubapuk Jesus- -Deus a'ōbacaap. Iba'ore o'e, ipi beayū itabut'ūm cekay buye.

14 ¹Herodes Jesus awēġ o'yawēġcoco. Ipi kukukat osunuy ixē Herodes iġebuġeat- -Galiléia eipi kukukat.

²— Ixe aġokatkat João Batista i ibutet — Herodes o'e, tūybe iboap icēmān iān o'e buye.

Imēn kawēnwēn o'e jebuyawatwat'ukayū be. Jesus muwēnuwēn o'e.

— Waram ġuto o'jetait João je'ūap tomukadi — i cedaġ ġu o'e. — Imēnpuye Deus a'ōbaca am wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuġ teku — Herodes o'e.

³Kuy bima Herodes jebekitkit o'ġuju João kay. João uk puje, o'ġukirikirik. O'ġukirikirik imōġ ām daomūnmūnap'a be. Ayacat cekayap puye, o'jomōġ- -Herodías cekayap puye. Herodes kitpit tayxi osunuy ixē ayacat- -Filipe tayxi. Imēn daomūnmūnap'a be Herodes João o'ġuōmat, João ekawēn puye.

⁴— Cūġ ġu ewebe ixē ayacat kuk am. Deus xe cedaġ ġu ekitpit tayxi eju jewewbumūn ām- -ixē Herodías eju jewebumūn ām — i juk o'e João ipi kukukat pe- -Herodes pe.

⁵Imēnpuye Herodes João aoka ojuy. Imēnpit Judeuyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Imēnpuye Herodes iparara o'e Judeuyū buxixim.

⁶Peta bima bit Herodías it o'jebapuk da'i'in Herodesyū etabut pe. O'jebapuk Herodes kapap epeta buye. Cekay jījā o'e Herodes- -ayacat yaypan'isuat kay.

⁷— Da'i'iap kay jījā ōn — io'e yaypan'isuat pe. — Emukaypinut eġuwēn owebe — io'e. — Deus etabun ōn e'em ewebe emukaypinut oġūm ewebe — Herodes o'e. — Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe, wa'ō daġ ġu iūm pima — io'e.

⁸— Ijoce ma João Batista a prato be eyaūm owebe — io'e.

Imēn yaypan'isuat o'e.

— Imēn ece, o'it — i juk o'e cebe ixi.

Imēnpuye yaypan'isuat o'e imēn ma. ⁹Yaūm pin ġu o'e Herodes. Ibu'u o'e. Iġuycūġ o'e, yaypan'isuat imēn o'e buye. O'yaūm an pit cebe, jekawēn puye, itakoyiayū buye dak- -jewējuayū buye. Jekawēn taġ o'yaūm.

¹⁰— Daomūnmūnap'a kay eju — io'e sorara be. — João a eya'uk — io'e cebe.

¹¹— Hm hm — sorara o'e.

O'ju. O'ya'uk. O'yadojot prato be. O'yaūm ayacat'isuat pe. Imēn Herodes juk itaybit João oe'ū iam.

O'yadujowat jexi kay ixē.

Imēneju Herodes tūybe João'ūm waram o'jetait iān o'e, Jesus awēḡ yawēḡcocom pima.

¹²João eju oekuku'iaiyū oajēm João'ūm kay. Ijebit o'tujowat witabikūy be, ikot am.

Jebabim ikot puje, o'ju ip. Oajēm Jesus kay. João'ūm awēḡ muwēnuwēn o'e ip.

¹³Tobuxik puje, o'jēm Jesus adeayū xewi. O'ju kobe daḡ aḡoka'ūmat kay. Oajēm. Adeayū dak o'ju ip. E daḡ pit o'ju ip, Jesus cucumap awēḡ cuk o'yawēḡcoco ip puye. Oajēm ip aḡoka'ūmat pe, Jesus ajēm awap.

¹⁴Kobe bewi cēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

Ḡebuje iwātaxipipiyū o'ḡu'ada Jesus.

¹⁵Jesus eju etaybitbin'ukayū o'jekawēn cebe.

— Katpuje ma oexe buye, jexat pupu am ip eḡuju aḡoka kay — io'e ip. — Ijoceayū eḡuju juy. Ka'ūmḡu ixat ijoce, aḡoka'ūmat puye — io'e ip. — Iteyū juy eḡuju jexat pupu am dinheiro deim — io'e ip Jesus pe.

¹⁶— Ka'ūma — Jesus o'e. — Je'ju ḡu juy ixeyū, jexat pum. Eyju ma ixan epeḡūm cebe ip — io'e.

¹⁷— Pūḡpūḡ ma ixat kuḡ oceju — io'e ip. — Cinco be ma pāo'a opop. Axima dak opop- -xepxep ma — io'e ip.

¹⁸— Pāo'a epeyadojot, axima dak — io'e jeweju etaybitbinayū be.

¹⁹— Soat epabikbik. Xikxikxik'i — io'e warara'acayū be- -adeayū be. Kaxikxik'i osodop ip. Pāo'a o'yabu Jesus. Axima dak o'jat. Xepxep ma o'jat.

Ḡebuje Deus eju o'jekawēn. Jeapūnpūn o'e kabi kay.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocexat'am — io'e. O'yadakat jebum. O'yaūmūm jeweju etaybitbinayū be. O'yaūmūm ip iboceayū be. Imēn Jesus o'yamu'acoḡ. Ya'ade jījā o'e. Ceweju etaybitbinayū o'yaūm adeayū be. ²⁰O'jo'o'o soat ip. Ibēḡbēḡ ip o'e.

Cepoyat puje, Jesus eju etaybitbinayū o'jat ico be. 12 be ico o'ḡunopapūn ip cepoyan- -pāo'a epoyan, axima epoyan tak. ²¹Aḡokatkayū 5 mil be osodop ip. Aoyū dak bekitkit eju, ade ip osodop. Adeayū osodop ip- -jekōnkōnayū.

²²— Owap cuy wīnābu epeju kobe daḡ — io'e jeweju etaybitbinayū be. — Eyju cucum pima, ijoceayū mujum puk ōn ika be — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

Ōmōm ip kobe be. O'ju. ²³Warara'acayū o'ḡuypit Jesus ika be.

Co'a kay jaḡepūḡ ma o'ju, jekawēn ām Deus eju. Oajēm. Kabiok pima co'a jeje osunuy jaḡepūḡ ma.

²⁴Kobe daḡayū bit iodi bicūḡpe o'e ip. Wūy ma ipi bewi o'e ip. Tipodoy tiboḡ cīcā o'e. Kobe mupokupoḡ o'e kabidoxixi buye. Kopūḡ. Kopūḡ. Kopūḡ. O'subidoajēm topabe.

²⁵Kaxi jēm awap ma xīḡxīḡ o'e. Idibi adopa daḡ xīḡxīḡ o'e.

Oajēm jeweju etaybitbinayū kay. ²⁶Iparara jījā o'e ip. Tūybe axik sute iān o'e ip iodi adopa daḡ xīḡxīḡ puye.

— Axik tu sute? — io'e ip.

O'jewāwā ip, iparara jījā buye.

²⁷— Axik ma ḡu ōn. Eya'ōcam cuy epesop. Eypararam ḡu juy. Ōn ā — Jesus o'e cebe ip.

²⁸— Kariwa! — Pedro o'e. — Ēn pima, “Ejot idibi jeje,” i ece owebe. “Ejot ijodi,” i juy ece owebe — Pedro o'e cebe.

²⁹— Ejot — io'e.

O'jēm kobe bewi. Xīḡxīḡ o'e idibi adopa daḡ, ajēm ām Jesus kay.

³⁰Iparara bit o'e tipodoy buye. Imēnpuye oakōm pin.

— Kariwa! — io'e. — Odaxijom ece iodi bewi — io'e ya'ōberen.

³¹O'jebumupaya Jesus dao ma. O'subuijik Pedro. O'jat. Jesus Pedro o'jat.

— Etabutbūt ma okay — io'e cebe. — Etahun cīcā juy okay — io'e Jesus.

³²Kobe be oōm- -xepxem. Kabido o'subido'ūm ḡebye bit.

³³— Icēm. Deus ipot ěn — kobe beayū o'e ip Jesus pe.

Jesus oibuyxin ip.

³⁴⁻³⁵Iodi mudek puje, Genesaré eipi kay oajēm Jesusyū. Jesus itaybit o'e ip- -Genesaré watwat. O'ju ip eipi daḡ- -soat taḡ. Iwātaxipiyayū dakoykoy o'e ip- -soat. Iwātaxipiyayū o'tojotot ip Jesus kay.

³⁶— Iwātaxipiyayū esay ukpi mucay pin cīcā je'ada am — io'e ip Jesus pe. Genesaré watwat o'e ip.

— Ha'a — Jesus o'e.

O'je'ada ip- -soat o'ḡucay'iyayū- -soat iwātaxipi topibiyū.

15 ¹Fariseuyū oajēm Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju. Jerusalém ka bewiyayū osodop ip- -soat ip.
(Kuyje Fariseuyū oekuku ip aypapayū'ūm'ūm ekawēn taḡ.

— Jekōn awap jwebuwuywuy'uk'ūm pima, xipat ġu wuyxe — io'e ip kuyje. Imēnpuye Fariseuyū oajēm Jesus kay.)

²— Apēnpuye eweju etaybitbinayū jwebu wuywuy'uk ġu ip, jekōn awap? — io'e ip Jesus pe. — Xipat ġu imēn — io'e ip. — Wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn tağ ġu ip jekukum, jwebuwuywuy ġu ip puye — io'e ip cebe.

³— Pām eyju? — Jesus o'e. — Apēneju Deus ekawēn tağ ġu eyju jekukum? Apēneju wuyajojoyū'ūm'ūm ekawēn tağ acā eyju jekukum? Deus ekawēn tağ ġu eyju jekukum — io'e Jesus cebe ip.

⁴— Xipan cuy ebay ejukuk, exi dak, i. Imēn Deus ma juk o'e — io'e Jesus.

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka, jexi muymuy'ukat tak, i. Imēn Deus o'e — io'e Jesus. ⁵— Eyju warara'acat mukūyjojom pima bit, e'em: “ ‘Dinheiro kuka adi oğūm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eyebay be,” ie'em eyju bit warara'acat mukūyjojom — io'e Jesus. ⁶— Eyju dak e'em warara'acat pe: “Ĝebuje cūğ ma e'em ewebe ebay jukukuk xipan'ūm pima,” i — io'e Jesus. — Imēn ma ajojoyū'ūm'ūm ekawēn tağ ip jekukum, Deus a'ō mubuyxi'ūm'ūmay eyju — Jesus o'e Fariseuyū be.

⁷— Wuyjuyū muğyukuku'ukayū eyju — io'e Fariseuyū be. — Kuyje ma juk Isaías emuwēn icēmān. Imēn o'e:

⁸ “ ‘Deus kay oceju,’ i napa ma e'em iteyū wuyjuyū,” i. “Imēnpit okay ġu ip,” i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁹ “ ‘Ēn xipat,’ i te'e ma e'em ip,” i. “Imēnpit xipat ġu ōn ip cexe,” io'e Deus, io'e Isaías. “ ‘Deus ekawēn eymutaybitbin oceju bit,’ i napa ma e'em ip. Imēnpit wuyjuyū ekawēn acā adeayū mutaybitbin ip,” ie'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

¹⁰Ĝebuje Jesus adeayū o'tomuwā. Oajēm ip.

— Ya'ōpicūğcūğ cuy epesop, eyetaybit am — io'e cebe ip. ¹¹— Ajo ōmōm eybi be iap ġu eybukērērērēn ġu — io'e. — Ajo cēm cēm eybi bewi acā eybukērērērēn — io'e. — Iboap kay juy epeğebu — io'e cebe ip.

¹²— Etaybit tu Fariseuyū itakoma ekay iam- -ekawēn puye, itakoma iam? — ceweju etaybitbinayū o'e Jesus pe.

¹³— Wetaybit — Jesus o'e. — Kadaidip webay o'taidağuiaptip ju'uk Deus. Apēn wuyju tipkērēatip ju'uk ku bewi; imēnpuxim Deus fariseuyū emumutaybitbinap ju'uk wuyağuy bewi — io'e Jesus.

¹⁴— Eyağuybabi'ūm ġu juy itakomaayū kay — io'e. — Ikukukat ita'ūmat puxim ip- -Fariseuyū. Ikukukat ita'ūmat pima, jekukukat

tomuju wara'at ita'ūmat cucum pima, xepxem ma ip at'an je'e ipikūykūy be, ita'ūmayū ma ip puye.

¹⁵Ibocewi Pedro o'e:

— Wuywebe ōmōmap ġu wuymukērērērēn- -wuybinūn peat acā iat ekawēn iba'arēm ocexe. I juy ece ocewebe apēġape ekawēn, iba'arēm puye — io'e Jesus pe.

¹⁶— Eyju adeayū buxim: ka'ūmġu eyetaybit — io'e Jesus. ¹⁷— Ajo ōmōm eybi be, ijop kapkam eydada be. Ģuyjom cēmcēm eywebewi — io'e. ¹⁸— Ajo cēmcēm eybi daġwi, ixē eydukērērērēn, eybinūn pewi cēmcēm puye — io'e. ¹⁹— Soat em ijodiat jewaġuydadam ikērēat kay: warara'acat aokakam ip, warara'acat tayxi kaykay'uk ip, aoyū kaykay'uk ip, warara'acat pubut tujupa'ūm'ūm'uk ip, warara'acat awēġ mukērērēn 'uk ip, warara'acat awēġtatam ip. Soat eybinūn pewi jebapukpuġ, soat em ikērēat kay ġebum puye acā — Jesus o'e. ²⁰— Ijodiacat ikērēat mujurūġrūġ'uk, aypapa'ūm'ūm ekawēn taġ jewebuwywuy'ūm puye ġu- -soat em ikērēat kay ġebum puye acā. Iġo aġuykērēat acā eydukērērērēn. Iboam eytaybit ġu buk? — io'e jewēju etaybitbinayū be.

²¹Ibocewi o'ju. Jesus Tiro ka tēġ ma o'ju. Sidom ka tēġ ma dak oeku.

²²Ayacat oajēm Jesus kay- -Canaã eipi wat- -Judeu'ūmat.

— Kariwa! — io'e ya'ōberen. — Etabotaidabotbon cuy okay. Ibiōġbuk kērēat kuġ o'it, ipiat'ajojom cīcā ibiōġbuk kērēat kuġ puye — io'e Jesus pe- -Davi diwacat pe.

Ayacat ma i'it osunuy. ²³O'jede ġu Jesus. Imēnpuye Jesus eju etaybitbinayū o'jekawēn ip Jesus pe.

— Soat em ixē ayacat wuynomuju ma ya'ōkarey. Esu'it mu'ada juy. Ģebuje juy eġunapōn — io'e ip Jesus pe.

²⁴— Iba'ore — io'e. — Deus omuju Israel naxeġebitbit kay acā — Jesus o'e. — Itabidaopat puximayū kay- -ovelha buximayū kay — io'e.

²⁵Jesus wap o'jēġ'aecōġcōġ ayacat.

— Kariwa — io'e. — Obuywan ece — io'e.

²⁶— Ka'ūma. Xīpat ġu oxe, bekicat xat'a yaxixiġ pima, akurice be ya'om — io'e.

²⁷— Icēmān, Kariwa — io'e. — Imēnpit akuriceyū wuyxat epoyat o'om. Mesa bewi i'at puje, akurice io'om.

²⁸— Ka — io'e. — Wetaybit ġasū okay etabut cīcā iam — io'e. — Ebikuyap taġ e'it mu'ada oce — io'e. Ģasū ma je'it o'je'ada.

²⁹Ibocewi o'ju iodi be- -Galiléiadi be. O'jeu. Oajëm co'a jeje Jesus. Oabik.

³⁰Jesus kay oajëm ip- -ade jījāayū. Taokērēayū dujotjon ajēmjēm o'e ip, ita'ūmayū dak, jekawēn pa'oreayū dak, warara'acayū iwātaxipiayū dak. Jesus kay imu'ada am ip o'tojot.

Oajëm ip. O'jomōḡ Jesus wap. Soat ip o'jomōḡ. Soat ip o'je'ada. ³¹Yaḡuybabi'ūm o'e ip- -adeayū, xīḡxīḡ pa'ore topibiyū o'jojojo ip puye. Yaḡuybabi'ūm o'e ip, kawēn pa'ore tūibiyū dak o'jojojo ip puye. Ita'ūm topibiyū tate o'e.

— Ka'ūmḡu xipacat Deus co'iat. Israel naxeḡebitbit Deus mubuyxi. Ixe a'ōbi o'je'ada ip — io'e yaḡuybabi'ūmayū.

³²Ḡebuḡe Jesus jewēju etaybitbinayū o'tomuwā.

— Wetabotaidabotbot adeayū kay — io'e Jesus. — Ibacā'ūm ip, ixat'ūm puye. Irere ip. Xepxep xet oweju ip jekukum. Ḡasū bit ixat'ūmḡu ip o'e. E daḡ jeku am iba'ore e'em cebe ip, irere jījā buye, ibacā'ūm puye ip. E daḡ ma ip kuka o'tao'ūm'ūm repibun puye dak — Jesus o'e jewēju etaybitbinayū be. — Obu'u kawēn ām cebe ip: “Eyduk'a kay juy epeyepit,” i, irere buye — io'e.

³³— Pomawī pāo'a oceyabu soat muykōn ām? — io'e ip. — Ya'ūmḡu uk'a iḡo ka be. Iba'ore yabu am — io'e ip.

³⁴— Pebūrū pāo'a opop? — io'e cebe ip.

— 7 be — io'e ip. — Pūḡpūḡ ma axima'it'it tak — io'e ip.

³⁵— Kaxikxik'i epabik — Jesus o'e iboceayū be- -adeayū be. Oabikbik ip ipi ju.

³⁶Pāo'a o'yabu Jesus- -7 beat'a. Axima dak o'jat. O'jekawēn Jesus Jebay be- -Deus pe.

— Bay! — io'e. — Xipat ēn, ocewebeam ocexat eḡūm — io'e. Soat xat o'takat Jesus- -pāo'a, axima dak. O'yamu'acoḡ cīcā. Ya'ade jījā o'e. Ade axima dak, imu'acoḡ puye. Iūmūm o'e jewēju etaybitbinayū be. Cexat ūmūm o'e ip iboceayū be. ³⁷Soat ip o'jo'o'o ip. Ibeḡbeḡ iboceayū o'e. Ixat o'jepoyat. 7 beap ico be o'ḡunopapūn ip cepoyan- -axima epoyan, pāo'a epoyat'am tak. Jesus ewēju etaybitbinayū o'ḡunopapūn. O'tujowat ip. ³⁸4000 beayū o'jekōn ip- -aḡokatkayū. Bekitkiyū dak o'jekōn ayacayū eju.

³⁹Ḡebuḡe Jesus ixeyū ibeḡbeḡayū o'ḡuju. Kobe daḡ Jesus pit o'ju Magadā ka kay.

16 ¹Fariseuyū oajëm ip, Saduceuyū dak. Oajëm ip Jesus kay. Pūḡpūḡ ajēmjēm o'e Jesus eju kawēn ām.

— Ocewebe i'e ba'oreat eḡubapuk cuy ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap co buje, acetabun ēn Deus xewiat iap kay — io'e ip. Iboap muwēn o'e ibuyxijo am.

²⁻⁴— Oḡubapuk ḡu juy — Jesus o'e cebe ip. — Ḡasūacat ikērēat kuḡayū ip. Deus kay itbut'ūmayū ip. Eywebe i'e ba'oreat oḡubapuk ḡu.

— Kan pima eyju e'em, “Kuyajeat kabia idip ma e'em, kabi ipakpuk puye,” i. Kabia isum pima eyju e'em, “Muba'at oajēm ḡasū, kabi ipakpuk puye, kabikerere buye dak,” i. Eyetaybit cīcā apēnape kabi ipakpukat iam, kabi kay aḡ puye. Imēnpit eyetaybit ḡu apēnape oce'e'eap iam. Ajo juk o'jebapuk Jonas pe iap puxim pit ḡuyjom je'babuk eyetabun — io'e Jesus.

Imēn Jesus o'jekawēn cebe ip, itaybit puye ip apēnape kabi ipakpukat iam, ijojom pima ip. Imēnpuxim Jesus e'e'ap cuk o'jojojo ip. Itaybit kuka o'e ip Jesus bacaap Deus xewi osunuy iam.

— Kuyje Jonas o'jēm axima boḡat uk pewi. Icēmān kuyjeacat pe i'e ba'oreat o'e. Imēnpuxim ḡasū aḡokatkat waram ḡuto itait je'e, ce'ū'ūayū dopap pewi cēm puje xeku. Ḡasūacat pe i'e ba'oreat je'e xeku waram itaicap. Wara'at ḡu eywebe i'e ba'oreat ḡubapuk eyetabun- -xeku waram itaicap acā Deus ḡubapuk — io'e Jesus.

Ibocewi Jesusyū o'ju ip wara'at ka be.

⁵O'timudek ip. Oajēm wara'at ka be.

Pāo'a o'yadujowat ḡu Jesus eju etaybitbinayū, ḡebum'ūm puye ip.

⁶— Aḡ cuy epesop Fariseuyū epāo'a muyuhuhuptōm kay, Saduceuyū enōm kay dak — Jesus o'e cebe ip.

⁷Ḡebuḡe o'jekawēn ip jewewebe.

— Jesus imēn o'jekawēn wuywebe, pāo'a wuyadojot ḡu buye — io'e ip. Cedaḡ ḡu o'e ip. ⁸Jesus pit ixeyū ekawēn o'ya'ījojo.

— Yopīt ma eyetabut okay — io'e cebe ip. — Apēnpuye eyewewebe kawēnwēn eyju: “Imēn xeku o'e, wuyju pāo'a kuḡ ḡu buye,” i? Imēn ḡu juy epe'e — io'e Jesus. ⁹— Eyetaybit ḡu buk? — io'e cebe ip. — Ḡebum ḡu du eyju 5 be pāo'a oyaūm 5000 beayū xat'am iap kay? Ḡebum cuy epesop iboap kay — io'e. — Ḡebum ḡu du eyju pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? Ḡebum cuy epesop iboap kay dak — io'e.

¹⁰— Ḡebum ḡu du eyju 7 be pāo'a oyaūm 4000 beayū xat'am iap kay? Ḡebum cuy epesop iboap kay dak. Ḡebum ḡu du eyju pebūrū ico epeḡunopapūnpūn yaepoyan? Ḡebum cuy epesop iboap kay dak.

¹¹— Eyetaybit gu buk tu pāo'a muwēnuwēn ḡu ōn iam? Eyetaybin cuy. Aḡ cuy ixeyū be pāo'a muyuhuhuptōm kay- -Fariseuyū epāo'a

muyuhuhuaptōm kay, Saduceuyũ epã'o'a muyuhuhuaptōm kay dak — io'e cebe ip.

¹²Imēneju itaybit ip Jesus pã'o'a muyuhuhuaptōm i'e buje, Fariseuyũ emumutaybitbinap i'e ojuy osunuy, Saduceuyũ emumutaybitbinap tak. Imēn ip o'gũkũyo. Xipat ġu cemumutaybitbin ip. Deus xe cedağ ġu ip imutaybitbin- -Fariseuyũ, Saduceuyũ dak. Wuyjuyũ muğuykuku'ukayũ ip osodop.

¹³O'ju ip Cesaréia eipi tēğ ma- -Filipe eipi tēğ ma. Oajēm.

— Abu xe'e òn wuyjuyũ xe? — io'e cebe ip- -soat wağo o'e.

¹⁴— “Teku waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em ip- -pũğpũğ e'em ip — io'e ip. — “Teku João Batista- -waram ġuto o'jetait'iat,” pũğpũğpũğ e'em — io'e ip. — “Teku Elias- -waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayũ — io'e ip. — “Teku Jeremias- -waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayũ — io'e ip. — “Teku kuyjeat- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat- -waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayũ — io'e ip.

¹⁵— Pãm eyju? — io'e. — Abu òn eyxe bit? — io'e.

¹⁶— Cristo ěn — Simão Pedro o'e Jesus pe. — Deus emunaē ěn. Soat em itaicat ipot ěn- -Deus ipot ěn — io'e Jesus pe.

¹⁷— Icēmãn, Simão — Jesus o'e. — Ijoceayũ dak iboap ekawēn o'ğuwēn ġu ip ewebe- -Deus acã- -webay acã- -kabi beat acã. Ecokcok ěn, João ipot, — io'e.

¹⁸— Icēmãn oğuwēn ewebe: ěn Pedro. “Deus ipot ěn,” exe iap ekawēn kay itabucayũ webekitkin e'em ip, itabut puye ip. Okay itabucayũ oe'ũ ip ma'ğũ, jetait waram, ibaca jĩjã buye. Satanás ebekitkit bacaap podi ma e'em okay itabucayũ bacaap.

¹⁹— Ajo cũğ ma exe ijoce, iboap tak cũğ ma je'e Deus xe kabi be — io'e Pedro be. — Ajo bit cũğ ġu exe ijoce, iboap tak cũğ ġu je'e Deus xe kabi be. Imēnpuye a'òbi Deus emunaē kay itabucayũ jeedop ip Deus xe- -okay itabucayũ. Deus soat kukan pima, cexe jeedop ip — Jesus o'e Pedro be.

²⁰— Ğasũ dak cuy omuwēnuwēn epekuku ġu wara'acayũ be. “Teku Deus emunaē,” i'ũmğũ juy epeku — io'e jewēju etaybitbinayũ be.

²¹Jesus jewēju etaybitbinayũ mukũyojojo o'e apēn kuka o'jebapuk cebe iam.

— Jerusalém ka be oju — io'e cebe ip. — Ika watwat xipan ġu okuk soat ip- -Judeuyũ kukukayũ, paĩyũ kukukayũ, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ. Ipiat'ajom òn, ixeyũ buye — io'e jewēju etaybitbinayũ be. — Waoka ip — io'e Jesus. — Imēnpit xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — io'e Jesus.

²²Pedro ibodi ma o'tujowat jeweju, kawēn ām.

— Jaoka ġu ip. Deus bikuyap tomuju ġu, Kariwa — io'e Pedro. — Je'babuk'ūma — io'e.

Imēn Pedro o'e Jesus pe. Imukorēm pin, Pedro xe xipat ġu kuka o'e imēn pima bit.

²³O'jekorepēn Jesus.

— Mūġ ece! — io'e Pedro be. — Satanás ekawēn puxim ēn kawēnwēn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam. Deus aġuy daġ ġu ēn jewaġuyġuy- -ipi juacat aġuy daġ acā ēn. Imēnpuye Deus bikuyap taġ jekuku am, ēn omubu'un ojuy — io'e Jesus Pedro be.

²⁴Ġebuġe Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaġuyba'ūm cuy; eybu'um ġu dak cuy eye'ū ām owebeam; wa'ō daġ tak cuy epeku — io'e cebe ip.

²⁵— Imēneju owebeam eye'ū buje, soat em eyetait epesop Deus xe eye'ūap tomukadi. Eybu'u eye'ū ām owebeam pima bit, epajēm ġu Deus kay — io'e. ²⁶— Ajo-kuġ tak epesop soat tarekrek kuġ ipi juat kuġ, eybiōġbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpi? Ka'ūma kuġ ma! — Jesus o'e cebe ip. Tei'ūmġu soat em Deus xe wuydopaptem — io'e.

²⁷— Soat waġo ōn — Jesus o'e, kawēnwēn pima jewebeap pe ma. — Ocepit ma wekawēn tojtōt'ukayū eju, webay a'ōbacaap eju dak, idip cīcāap eju dak. Yajēm puje, teim je'ġūm soat pe- -apēn oekuku iaptem — io'e. — ²⁸Pūġpūġ pit jeedop wajēmap wiwim itabēġ- -ijodiat. Oxe xe ma jeedop ip, soat kukan ōn pima. Wajēmap co'ūm puje, je'ū ġu ip — io'e Jesus- -soat waġo o'e.

17 ¹⁵xet kap puje, o'ju ip co'a kay- -yaumat'a kay. Jesus ebapūġ ma o'tujowat- -Pedro, Tiago dak, João dak. Tiago kitpit osunuy ixe João. Jaġepūġ ma o'tujowat ip.

Oajēm ip. ²Co'a jeje Jesus o'jewemuwarurun ebapūġayū wap. Kaxi sopsepap puxim topasopsep o'e- -Jesus topa. Iisuat puxim jekabek- -Jesus ekabek. Irut cīcā o'e.

³Ġebuġe Moisés'ūm o'jebapuk, Elias'ūm tak. O'jebapuk ebapūġayū wap. Jesus eju jekawēn ām o'jebapuk ip. O'jekawēnwēn ip Jesus eju.

⁴Kawēnwēn epere buje, Pedro o'e Jesus pe:

— Kariwa — io'e. — Xipat ma wuyju ijoce am. Xipat exe bima, xijap ojomōġ ijoce. Pūġ edopam ojomōġ. Wara'at Moisés'ūm dopam ojomōġ, wara'at Elias'ūm dopam — io'e Jesus pe.

⁵Kabikerereat tak oajēm cekay ip- -Jesusyū kay. Isopsepat osunuy. Ixeyū dak o'yajuy isopsepat. Deus isopsepat pidasewi o'jekawēn- -kabikererereat pidasewi.

— Teku okpot. Ikukpin cīcāat oxe. Omucokcokap cīcā okpot. Eya'ōpicūgūg cuy epesop ya'ō kay — io'e- -Deus o'e. Imēn kawēnwēn o'e Deus. Jesus muwēnuwēn o'e.

⁶Ijo buje, ebapūgāyū o'jēg'aecōgōg ip. Iparara jījā o'e ip Deus kabikerereat pidasewi o'jekawēn puye. ⁷Jesus pit o'jēg'aecōgōg'iyū o'gucay.

— Epe'āy juy — io'e cebe ip. — Eypararam ḡu juy epesop — io'e.

⁸Jeakaḡ ip pima, Jesus ma o'jojojo ip. Ka'ūmḡu warara'acayū o'jojojo ip. O'āy ip. O'kop ip Jesus eju. O'kop ip co'a jejewi. ⁹Kopkom pima, Jesus o'jekawēn ebapūgāyū eju.

— Ḡasū ḡu juy epejojojoiap epeḡuwēn warara'acayū be — io'e cebe ip. — Ḡuyjom pit epeyawēḡmuwēnuwēn put, waram wetait puje — io'e- -soat waḡo o'e.

¹⁰— Apēnpuye Moisés ekawēn ocemutaybitbin'ukayū e'em, “Koap Elias'ūm omuyku,” i? — io'e ebapūgāyū Jesus pe. Imēnpuye Jesus kawēnuwēn o'e. Elias muwēnuwēn o'e.

¹¹— Elias'ūm awēḡ itaybit ḡu buye ip — io'e Jesus. — Elias'ūm co'iat kuy oajēm, soat muxipan am- -wajēmap peam imuxipan. Adeayū aḡuymuwarurun itabut am ip Deus kay — io'e Jesus. ¹²— Imēn Elias'ūm co'iat kuy oajēm ma ijoceayū kay. Ixeyū bit ixem itaybit ḡu o'e- -Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū. Warēmtaḡ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk. O'ḡudadaibotbon cīcā ip. Imēn ma ōn tak ipiat osupi'ajojo, xīpan ḡu ip okuk puye — io'e Jesus- -soat waḡo o'e. ¹³Imēn Jesus eju etaybitbin'ukayū itaybit o'e Jesus ekawēn- -João Batista ajēmap ekawēn.

¹⁴Jesusyū oajēm adeayū kay. Iboceat o'jēg'aecōgōg- -aḡokatkat. O'jēg'aecōgōg Jesus wap.

¹⁵— Okpot kay etabotaidabotbon cuy, Kariwa — io'e. — Axik opop cebe. Ipiat'ajojom ibiōḡbuk kērēat pibun — io'e aḡokatkat Jesus pe. — Ade em o'at'at daxa be. Ade em oakōmkōm idibi be — io'e.

¹⁶— Eweju etaybitbin'ukayū kay otojot. Okpot otojot. Imēnpit itaybit ḡu ip ibiōḡbuk kērēat mujēm ām. Iba'ore cebe ip okpot mu'ada am — io'e Jesus pe.

¹⁷— Deus kay itabut'ūmayū eyju! — Jesus o'e. — Soat em wara'at taḡ epeyaḡuyḡuy buye, eyetabut'ūm Deus kay. Soat em ikērēan e'e buye dak. Puḡūn oḡuy eyxe? Ade koato eyxe oḡuy bima dak, kuka eyeabut'ūm ma epesop okay. Imēnpit ekpot etojot cuy okay ḡasū — io'e cebay be.

O'tojot.

¹⁸Ibiōgbuk o'ḡukorēm Jesus.

— Ejēm — io'e Jesus ibiōgbuk kērēat pe. O'jēm jekukat xewi- - aḡokatkat ipot xewi. O'je'ada ḡaxīn ma ibiōgbuk kērēat kuḡ topibit.

¹⁹Yaḡepūḡ ma bima, oajēm ip Jesus kay. Jesus eju etaybitbinayū oajēm.

— Apēnpuye ocewebe ibiōgbuk kērēat mujēm pa'ore? — io'e ip cebe.

²⁰— Deus kay eyetabutbūt puye — Jesus o'e. — Deus kay eyetabucap yopīt pima, ka'ūmḡu iba'ore kuka eywebe. Eyetabucap yopīt pima, mostardada buxim acā okay eyetabucap pima, kuka epe'e co'a be: “Ecenapōn ijocewi. Wara'at ka be eju juy,” i. Iḡo'a dak o'jenapōn kuka wara'at ka be — io'e cebe ip.

²¹— Deus a'ōbi'ūm pima bit, o'jēm ḡu kuka ip- -ibiōgbuk kērēayū. O'jēm ḡu kuka ip ikukukayū bewi. Deus kay ḡebum pima, wuyju jekōnkōn ḡu e'em acā o'jēm ip, Deus eju wuyekawēnwēn'uk pima dak — io'e Jesus.

²²ḡejuje o'je'aweroro Jesusyū Galiléia eipi be.

— Soat waḡo ōn — Jesus o'e cebe ip. — Ipi juacayū odujowan ip oaoka pinayū kay. ²³Okay itakomaayū oaoka ip. Imēnpit ebapūḡ kabia kap puje, ōn pit waram ocetai Deus a'ōbi — io'e aweroayū be. Imēn Jesus o'e buye, iḡuycūḡcūḡap kuḡ ma acā ip o'e- -aweroayū o'e.

²⁴Cafarnaum ka kay oajēm ip. Israel naxeḡebitbit pewi dinheiro bubu'ukayū osodop ibo ka be. Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam ibubum o'e ip.

— Emutaybitbin'ukat dinheiro je'ḡūm tu ibubu'ukayū be Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam? — io'e ip Pedro be.

²⁵— Hm hm — Pedro o'e. — Je'ḡūm — io'e.

O'jepit. Dexe. Jesus o'jekawēn Pedro eju.

— Apēn xipat exe, Simão? — io'e. — Abu-bewi ipi kukukayū dinheiro je'jat ip? Jekpotpoyū bewi du? Wara'acayū bewi ḡu xe'e? — io'e Pedro be.

²⁶— Jekpotpoyū bewi ḡu- -wara'acayū bewi acā — io'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Imēnpuye ipi kukukat ipotpoyū dinheiro je'ḡūm ḡu ip dinheiro bubu'ukayū be — io'e Jesus. — Imēnpuxim Deus ipot tak dinheiro je'ḡūm ḡu juy Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū be.

²⁷— Inaka wuyju dinheiro aḡūm cebe ip — Jesus o'e. — Itakomān ḡu juy ip wuykay. Eju iodi kay — io'e Pedro be. — Piḡa ejoxik cuy idibi be — ie'em. — Axima juy eju'uk piḡa bewi koap ma. Axima bi

ixik puje, dinheiro'a eyadobuxik axima bi be. Axima bi bewi eyabu juy — io'e.

— Ibo'a eyadujowat dinheiro bubu'ukayū kay Deus eju kawēnwēnap'a muxipanpan'ukayū beam- -dinheiro'a. Yamuxipanpanayū dei je'e owebewi, ewebewi dak — io'e Jesus Pedro be.

— Hm hm — io'e Pedro.

O'ju. O'yabu. O'yaūm.

18 ¹Gaxīn ma oajēm ip- -imutaybitbinayū. Oajēm Jesus kay, Pedro cēm awap.

— Abu je'e ya'ōbuyxian wuy'in warara'acat podi ma, Deus xe acesop pima? — io'e ip Jesus pe.

²Imēnpuye Jesus bekicat o'tomuwā jekadi am. Jesusyū bidase cūg'i osunuy bekicat.

³⁻⁴— Wara'acat podi ma wuyetabun ibuyxiat pin'ūmat. Bekicat puxim ixē. Iğasū xipacat xeku Deus xe, soat kukan pima ōn. Iboap kay juy ġebum epesop — io'e Jesus cebe ip. — Wara'at tağ jekukum epesop — io'e cebe ip. — Bekicat puxim cuy epesop. Apēn ite bekicat ya'ōbaca pin ġu, imēn tak eyju eya'ōbaca pin ġu juy epesop. Eya'ōbaca pin'ūm pima, xipan epeyeku Deus xe. Eya'ōbaca pin pima, Deus xe ġu epesop, soat kukan pima ōn — io'e Jesus.

⁵— Eyju xipan bekikit kuğ pima, xipan okuğ tak epesop — io'e Jesus. Ijop bekicat Jesus itabun'isuat puxim. Jesus tieğ Jesus kay itabun'isuat ju'kuk xipan pima, Jesus tak ju'kuk xipan ijo'iat.

⁶— Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūğrūğ eyju, okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboğat'a mukirik am eyağobu eju iodi be eymuakōm — io'e cebe ip. ⁷— Oğuycūğ cīcā, eyju wara'acat mubu'un pima, okay jetabut am. Okay itabucat ikērēan e'e ip, warara'acat cocom ip pima- -ikērēan e'e'ukayū jom ip pima. Imēnpuye ikērēan e'e'ukayū itabotaidadotbot cīcā jeedop ip, wara'at osubuyxijo buye.

⁸— Epeyepere juy ikērēat muğūğēap eybōmbicuk pima bit purut ka. Eybu'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeğūğē ġu. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat muğēğēm ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūğpu bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu ma- -daxa epirēm'ūmap pe.

— Epeyepere juy ikērēat mujurūğrūğap. Eyī'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeğujurūğrūğ ġu. Imēn kuka eywebe ipiat'ajoap puxixim,

daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn eyajēm Deus kay, ikērēat kay ġu epekuku buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay taokērēat pima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe taokērēat'ūmat ma- -daxa epirēm'ūmap pe.

⁹— Epeyepere juy jeakap ikērēat kay. Eyeta'ūm pima bit purut ka, ikērēat epeġēġē ġu, ipiat'ajoap puxixim, daxa epirēm'ūmap pe eyjuap puxixim. Imēn ikērēat muġēġē'ūm pima, eyajēm Deus xe, ikērēat kay ġu buye. Xipat kuka o'e eyōm ām Deus kay pūġta bima dak. Xipat ġu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepa ma- -daxa epirēm'ūmap pe.

¹⁰— Eyday'em'um cuy epesop — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop. Iocē eywebe, Deus ekawēn tojtjt'ukayū ixeyū kuġ soat em. Deus ekawēn tojtjt'ukayū jebikuyap taġ cepit put ip Deus kay, ceweju kawēn ām- -webay eju- -kabi beat eju. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop — io'e Jesus cebe ip. ¹¹— Soat waġo ōn. Ijodi ojot ikērēat mujurūġrūġ'ukat taxijo am — Jesus o'e. — Imēnpuye okay itabun'isuayū mubekitkin ġu juy epesop — io'e cebe ip.

¹²Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip ġebuġe bit.

— Apēn kuka o'e jeōhōyū kukukat, iōhō oitabidao bima? Jeōhō kudadam je'e xeku. 100 be iōhōyū- -ovelha. Pūġ ixeyū'in pit oitabidao bima, kudadam je'e. Co'a koreren taġ warara'acat kōnkōn pima, je'ju itabidaoat kuda am. 99 beayū bewi je'ju — io'e.

¹³— Icēmān ōn e'em eywebe, itabidao topibit tobuxik puġe, icokcok cīcā ma je'e, jeōhō o'tobuxik puye. Icokcok cīcā je'e itabidaoat kuġ oexe buye. Itabidao'ūmayū kay icokcokap podi ma je'e itabidaoat kay icokcokap — Jesus o'e cebe ip. ¹⁴— Jeōhōyū kukukat ibu'u jeōhō be itabidao am. Imēnpuxim Deus ibu'u pūġ pe ma okay itabun'isuayū be ma wūy ma jedop am jexewi- -wuyebay xewi- -kabi beat xewi — io'e Jesus.

¹⁵— Eykitpit ikērēat eywebe e'em pima, epeyekawēn ceweju. Iboap ikērēat muwēnuwēn cuy epesop. Eyaġuypūġ ma epeyekawēn eykitpit eju. Eyekawēn kay bima, eyburem epesop- -eykitpit, eyju dak — io'e Jesus. ¹⁶— Eyekawēn kay'ūm pima bit, eyweju epetujowat pūġ, xepxep eyekawēn co am. Waram cuy epeyekawēn eykitpit eju. Eywejuayū juy imēn e'e'eap ya'ījo.

— Ya'ījo buġe, soat jekawēn put wuyjuyū be: “Aceya'ījo soat e'e'eap. Imēn o'e,” i. Imēn xepxep ekawēn taġ, ebapūġ ekawēn taġ ġu xe'e'i. Imēn opop ibararak Deus ekawētup pe — io'e Jesus.

17— Ixeyũ ekawẽn kay'ũm pima dak, okay itabucayũ mukũyjom cuy eyju, jeawero puje ip. Ixeyũ ekawẽn kay'ũm pima bit, Judeu'ũmat puxim epejukuk- -eykipit epejukuk. Wuywebewi iecuğap peam dinheiro bubu'ukat puxim epejukuk- -cekay'ũmat puxim — io'e cebe ip.

18— Icēmān e'em õn eywebe. Ipi juacat pe, “Deus xe cũğ ma ekukuap,” i ey'e buje, kabi be bima iboap kukuap cũğ ma je'e. Ipi juacat pe, “Deus xe cũğ ģu ekukuap,” i ey'e buje bit, kabi be bima iboap kukuap cũğ ģu je'e Deus xe — Jesus o'e cebe ip.

19— Xepxem kawẽnwẽn pima eyju Deus eju pũğ tağ ma, eybikuyap tağ ma webay je'e eywebeam- -kabi beat je'e — io'e cebe ip. 20— Xexep xe'e, ebapũğ ma xe'e omubuyxi am jeawerorom pima, õn tak e'em ixeyũ xe — io'e.

21 Ğe buje Pedro o'jekawẽn Jesus eju.

— Ocexe ibuyxiat — io'e. — Pebürũ em cuy oceğebu ģu ikērēat kay?- -owebe okitpit ikērēan e'eap kay? 7 em ma du? — io'e Jesus pe.

22— Ka'ũma — Jesus o'e. — 7 em ģu ma. Ade em ma- -490 em ma — io'e Pedro be.

23 Pedro ekawẽn buye, Jesus o'jekawẽn iboceayũ be. Deus soat kukanap muwēnuwẽn o'e. O'jekawẽn iboceayũ mutaybitbin.

— Webay ipi kukukat puxim — io'e Jesus. — Kabi beat webay. Imēnpit ipi kukukat puxim. Ipi kukukat oajēm jekapik'ukayũ kay. Kapik'ukayũ bewi ceweroaptei bu am, oajēm ipi kukukat.

24— Koap em kapik'ukayũ o'tujot ip jekariwa be. Ade jĳjā ceaweroap o'e- -mil be dinheiro'a- -prata muğēğēat'a. 25 Imēnpit ixē kapik'ukayũ kaka ģu dinheiro. Cedinheiro o'e ģu ceaweroap teida am. Imēnpuyē jekariwa ja'õbi o'ğuju soat tuk'a beat ũm ãm, teida am- -itayxi ũm ãm, ipotpoyũ ũm ãm tak. 26 O'jēğ'aecõğcõğ cewap.

— “Imēnpuk,” io'e jekariwa be. “Oteida ģuyjom soatei,” io'e kapik'ukayũ.

27 Kapik'ukayũ a'õ buye, cekariwa itabotaidabotbot o'e cekay.

— “Eaweroaptei eğũm ģu juy owebe,” cekariwa o'e cebe. “Pũğ em tak ka'ũma,” io'e kapik'ukayũ pe.

— “Xipat cĳcāt ĩn,” io'e kapik'ukayũ.

28— O'ju. Kapik'ukayũ o'ju jebureyũ kay- -kapik'ukayũ kay. Dao ma o'topabijuk jekapikap peayũ. Pũğ ma ceaweroap 100 dinheiro osunuy. Yopĳt ma dinheiro osunuy. O'jat jebure yağobu eju.

— Ğe buje o'yağobuaha.

— “Eaweroap owebe eteida,” io'e.

²⁹O'jěǵ'aecõǵcõǵ cewap.

— “Obure!” io'e. “Etabotaidabotbot okay,” io'e. “Õn soat oteida ġuyjom- -weaweroap,” io'e jebure be.

³⁰— Ixe iměnpit: “Ap!” io'e. “Ĝaxi ma õn cekay,” io'e.

— “Iba'ore. Dinheiro kuǵ ġu õn,” io'e.

Iměnpuye ibure daomūnmūnap'a be o'ǵuju.

— “Eaweroap teida buje acã, ecejěm,” io'e ibure.

³¹Warara'acat kapikpik'ukayū itakoma ip o'e jebure awěǵ cocom pima.

— Ĝebuje ip jeipi kukukat pe o'ju. Soat o'ǵuwěn ip jeipi kukukat pe — io'e Jesus.

³²— Ĝebuje kapikpik'ukat ekariwa o'tomuwã.

— “Kapikpik'ukat,” io'e. “Xipat'ūmat,” io'e cebe. “Juk ece owebe, 'Iměnpuk. Ĝuyjom cuy oteida,' i. Iměnpuye eteida'ūmap kay kuy ġebum ġu oce. ³³Wetabotaidabotbot oǵuy ekay õn pit. Iměnpuxim ma juy eǵuy ěn tak ebure kay,” io'e — io'e Jesus.

³⁴— Kariwa itakoma jǵjã o'e kapikpik'ukat kay. Iměnpuye o'ǵuju daomūnmūnap'a be ipiat'ajo am.

— “Teida buje acã dak ecejěm,” io'e cebe. ³⁵Eyju dak eyetabotaidabotbot'ūm pima eywaǵoyū kay, ikěreát kay ġebum puye; iměnpuxim webay dak- -kabi beat tak itabotaidabotbot ġu je'e eykay, ikěreát kay ġebum puye — io'e Jesus cebe ip.

19 ¹Jekawěn epere buje, Jesus Galilėia eipi bewi o'ju. Jepitpin o'e Jesusyū. Judėia eipi kay oajěm. Wara'at kadi be ma oeku. Jordãodi wīnābu ma oeku. ²Adeayū o'ju Jesus tomuju. Ade jǵjã. O'ju ibo ka beayū- -iwātaxipiyayū Soat o'ǵu'ada. Judėia eipi be o'ǵu'ada Jesus.

³Fariseuyū oajěm ip cekay waram. Jesus a'õ muwarurunap ojuy ip. — Wuyawěwēap taǵ tu wuytayxi epereperem, wuyxe cūǵ'ūmap taǵ jekukum pima xeku? — io'e ip cebe.

⁴— Epetupco juy Deus ekawěntup — Jesus o'e cebe ip. — Iměn ibodup e'em: Kuyje soat muǵěǵě'ukat aǵokatkat o'ǵuǵě, ayacat tak. Ixeyū o'ǵuǵě xepxem ma jekuku am, i — io'e Jesus.

⁵⁻⁶— Iměnpuye Deus o'jekawěn cebe ip- -aǵokatkat pe, ayacat pedak. Jetayxi bu buje, aǵokatkat cěmcěm jebay duk'a bewi, jetayxi eju cucum. Jektop pu buje, ayacat tak jektop eju cucum, i. Xepxep ma ip. Iměnpit pūǵat puxim ip o'e jewekuǵ soat em jeweweju ip cucum puye. Iměnpuye eytayxi juy epeyepere ġu. Pūǵat puxim eyju Deus a'õbi. Deus xe eyju pūǵ ma — io'e Jesus.

7— Apêneju Moisés o'e: “Eytayxi epere pin pima, ‘Otayxim ġu ece ġasū bit’ iaptup cuy epetupmubarak. Ġebuġe ibodup epetupūm ayacat pe, epere am,” i?

8— Moisés imēn o'e, eybu'u jījā buye ya'ō daġ jeku am. Kuyje bit imēn ġu o'e. Kuyje Deus soat o'ġuġē.

9— Ibocewi e'em ōn eywebe. Aġokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am pima, ikērē cīcāat muġēġēm. Itayxi koapat jektop eju acā o'jepo. Imēn pima, ixe aġokatkat ikērēat muġēġēm itayxi be. Imēnpuye ikērēat o'ġubapukpuk ixe aġokatkat — Jesus o'e.

10— Ibu'u'u ip pima jewewekay, xipat kuka o'jewebumūn ġu — io'e ip- -Jesus eju etaybitbinayū o'e cebe.

11 Ġebuġe Jesus o'jede.

— Soat pe ġu ōn e'em imēnpit. Pūġpūġ ma iġo ekawēn taġ jekukum. Deus ixeyū mubacan'ūm pima, iba'ore cebe ip jaġepūġ ma jeku am.

12— Iġo ekawēn taġ jewebumūnmūn ġu ip Deus a'ōbi. Deus soat kukanap kay jījā ip. Imēnpuye jewebumūnmūn ġu ip. Warara'acat pit jewebumūnmūn ġu ip- -aġokatkayū. Jewebumūnmūn ġu jekapap pibun; iba'ore cebe ip ayacat mu'ukreġ am. Warara'at tak jewebumūnmūn ġu pūġ ma o'subudakacap pibun; iba'ore cebe dak.

— Imēneju soat pe ġu ōn e'em. Iġo ekawēn kayayū be acā ōn e'em. Cekay butayū iġo ekawēn taġ cuy jekukum ip — io'e.

13 Ġebuġe iboceayū bekitkit o'tojot ip Jesus kay. Bekicat yabi jeje jebumōġ ām, o'tojot Jesus kay. Bekicat peam kawēn ām Deus eju, o'tojot ip.

— Bekicat cuy epetojot ġu juy Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayū iboceayū be. Imēn iboceayū o'ġukorēm ip.

14— Āġ jeedot ip bekitkit okay — Jesus pit o'e. — Imubu'un ġu juy okay imudot am. Ixe bekitkit oxe yajēm pin ip. Imēnpuxim Deus soat kukanap kabia soat ip yajēm pin oxe- -okay itabucayū — io'e. — Imēnpuye epeġudot cuy okay — io'e.

15 O'jebumōġ bekitkit abi jeje, bekicat peam kawēn ām Deus pe. O'ju.

16 Pūġ em ibubut adeat oajēm Jesus kay.

— Omutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Soat em Deus xe oġuy pin wetait. Apēn xipacat oce'e juy, soat em cexe oġuy am? — io'e.

17— Apēnpuye ecekawēn owebe, “Apēn xipacat oce'e juy?” i. Pūġ acā xipat cīcāat. Deus xeku. Apēn wuye'ajojoyū'ūm'ūm pe Moisés o'e iap taġ cuy jekukum ecesop — io'e. — Imēn jekukum pime, etait eġuy cexe soat em.

¹⁸— Ajo a'õ daḡ cuy oceku Moisés ekawën'in? — io'e.

— Iḡo a'õ daḡ — io'e Jesus.

Warara'acat epeyaoka ḡu juy, i. Wara'acat tayxi kay ḡu juy, i dak. Eybukuruḡ ḡu juy epesop, i dak. Warara'at awẽḡ mukêrêrêrên ḡu juy epesop, i dak. ¹⁹Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Eyxeat ikukpin epejukuk eywekukap puxim, i dak — io'e Jesus.

²⁰— Ijop ekawën taḡ ojekukuku- -soat taḡ — io'e. — Ajo dak ḡuto oḡũḡẽ? — io'e.

²¹— Soat taḡ oweju jekuku am, ebubut cuy eteida- -soat ma. Ibo juy dinheiro tei'ũma eḡũm tadaibocayũ be — io'e. — Imên e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e.

— Ḡebuje ejot okay, oweju jekuku am soat em — io'e Jesus.

— Iba'ore — io'e.

²²Iḡuycũḡ cĩcã o'e, Jesus ekawën puye, ibubut ade jĩjã buye. Tacup o'e jebubun. O'jenapõn ixē.

²³Ḡebuje Jesus o'jekawën jeweju etaybitbinayũ eju.

— Iba'ore jĩjã ibubut adeat õm ãm Deus xe kabi be — io'e cebe ip. — Ibu'u jĩjã ip Deus a'õ kay ãm, itabut cĩcã ip jebubut kay buye.

²⁴Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok taḡ. Imênpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat õm ãm Deus xe, kabi be — io'e.

²⁵Jewaḡuy muḡẽḡẽm o'e ip, iboap co buje.

— Abu jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁶Imênpuye Jesus o'jeak cekay- -iboceayũ kay.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit soat i'e but — io'e. — Deus pe soat daxijo but — io'e Jesus.

²⁷— Pãm oceju? — Pedro o'e. — Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am. Ajo dak ocejat? — io'e.

²⁸— Icēmãn õn e'em eywebe. Soat waḡo õn — io'e Jesus. — Ipi be wepit puje, iisu e'em soat ma ipi daḡ. Xik'i e'em õn. Israel diwacayũ kay ya'i'jojo oce'e. Wa'õbuyxi jĩjãat oce'e. Ajo xipat Deus xe iap oḡuwën cebe ip- -ajo xipat'ũm Deus xe iap tak. Eyju ma dak Israel diwacayũ epeyewede- -12 beayũ diwacayũ. Eyju dak xikxik'i epesop. Epeḡuwën cebe ip ajo xipat Deus xe iap, ajo xipat'ũm Deus xe iap tak.

²⁹— Owebeam soat xewi o'juaiyũ ade jĩjã je'jat ip. 100 beat je'jat ip. Jeduk'a bewi o'juaiyũ, jeipi bewi o'juaiyũ dak, jebadipyũ xewi o'juaiyũ dak; jewaḡo xewi o'juaiyũ, jekitpit xewi o'juaiyũ, jebay xewi

o'juaiyũ, jexi xewi o'juaiyũ, jekpotpoyũ xewi o'juaiyũ, jedaxityũ xewi o'juaiyũ- -soat ip ade jĩjã xipacat je'jat ip. Deus xe dak itait jeedop ip soat em — io'e Jesus. ³⁰— Ade ya'õbuyxiayũ'in yopĩcayũm jeedop ip. Ade yopĩcayũ'in ya'õbuyxiayũm jeedop ip — io'e Jesus.

20 ¹Deus soat kukan pima, uva'a kuḡ jekat peat puxim ixē. Xeku kapikpikayũ kudadam o'e, jewebeam kapik am. Imẽn Jesus ekawẽn o'e jewejuacat mutaybit am. Wuymutaybitbinap muwẽnuwẽn o'e- -imẽnpuximap ekawẽn.

— Ixe uva kuḡ jekat peat o'ju jebuywatwacayũ kudadam. Kabia isum o'ju, jekat pe tujowat am — io'e. — O'ju — io'e.

²— “Ḡasũ epeju, okat pe obuywat am,” io'e cebe ip- -soat pe. “Pũḡ kabia oteida- -eyekapikapteim. Okat pe eyepere buje, oteida. Pũḡ isurũḡat'a eyekapikaptei e'em- -prata'a,” i.

Imẽn o'e cebe ip, iboaptei ibabi daḡ o'e buye- -jeka beacat pabi daḡ.

— “Xipat,” io'e ip.

Imẽnpuye soat o'ju ip ikat pe, ibuywan.

³— Kabia isusu ma o'ju waram kapikpikayũ kuda am. 9 hora bima o'ju. O'tobuxik warara'acayũ- -xerem ḡu pẽnpenayũ.

— Oajẽm ka'ũmḡu pẽnpenayũ kay. Ceaweroroap pe oajẽm- -tarekrek muxipanap'a be.

⁴— “Epeju okat pe. Oteida eywebe eykapikaptei- -ajo cũḡ ma iaptei,” io'e cebe ip.

— “Hm hm,” io'e ip. “Ebuywan oceju,”

⁵Imẽnpuye ip o'ju.

— Kariwa waram o'ju. Kaxicuḡ ma waram o'ju. Uvadip kat iwat o'ju. Warara'acayũ o'tujowat jekat pe, kapik am.

— Katpujesu warara'acayũ o'ḡuju jekat pe, kapik am tak. 3 hora bima o'ḡuju.

⁶— Katpuje oeku. 5 hora bima, oeku. Warara'acayũ o'tobuxik- -ka'ũma pẽnpenayũ. Ceaweroroap pe ip o'e.

— “Apẽnpuye eyju kabia bun kapikpiḡ ḡu?” io'e cebe ip.

⁷— “O'e ḡu ocewebe buye, oceju ḡu,” io'e ip.

— “Ḡasũ bit eyju dak õn jeymuju. Oteida eywebe,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

Imẽnpuye o'tujowat jekat pe, kapik am.

⁸— Kaxi cẽm pima, ixē uvadip kat iwat jedinheiro kukukat o'tomuwã.

— “Kapikpikibiyũ etomuwã juy, cekapikaptei ãm ãm,” io'e. “Katpuje ajẽmibiyũ ekapikaptei juy eḡũm cebe koam. Ḡebuje katpujesu

ajēmibiyū be juy eḡūm. Ğebuḡe kaxicuḡ ajēmibiyū be. Ğebuḡe kabia isusu ajēmibiyū be. Kabia isu ajēmibiyū ekapikapteḡe eḡūm kanomūm,” io'e cebe.

— “Hm hm,” io'e jekariwa be.

⁹— Katpuḡe ajēmibiyū o'tomuḡā 5 hora be ajēmibiyū. Cekapikapteḡe o'ḡūm cebe ip, ajēm puḡe. Pūḡ kabia ekapikapteḡe o'ḡūm cebe ip. O'jat. O'ju ip.

¹⁰— Kabia isu ajēmibiyū ekapikapteḡe o'ḡūm kanomūm. Tūybe ade ocejat ocekapikapteḡe iān o'e ip. Imēnpit ibitbit ma ip o'jat jedinheiro- -jekapikapteḡe- -katpuḡe ma ajēmibiyū ekapikapteḡe, kabia isu ajēmibiyū ekapikapteḡe dak. ¹¹Imēnpuyē uvadip kat iwat kay ip o'e jemāmāmām.

¹²— “Katpuḡe acā kapikpiḡ o'e ip- -wara'acayū. Cūḡ ḡu o'e tei jo'iat kuka ocedeḡe,” io'e ip. Jemāmāmā ip. “Pūḡ hora acā kapikpiḡ o'e ip. Ocejū bit kapikpiḡ soat em ma- -kabia isum pima, kaxicuḡ pima dak. Kajepi kuḡ cīcā oceju, kapikpiḡ puyē,” io'e ip.

¹³— “Obure,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmaat pe. “Xipat ōn. Oḡūm ekapikapteḡe wa'ō daḡ. Cūḡat ōn.

— “Pūḡ kabia ekapikapteḡe oteida- -eyekapikapteim,' i'e buḡe, ēn tak 'Xipat,' iece owebe,” io'e jemāmāmāmāat pe. ¹⁴“Imēn eywebe oḡūm, katpuḡe ma ajēmibiyū be dak oḡūm,” io'e. “Teku ekapikapteḡe,” io'e. “Etuḡopit eduk'a kay,” io'e.

¹⁵— “Etakoma ḡu okay eḡuy, odacup ḡu buye,” io'e cebe. “Wedinheiro ma beku,” io'e. “Ōn būrūku poro teida pin,” io'e uvadip kat iwat jemāmāmāmāat pe.

¹⁶— Imēntak — Jesus o'e. — Deus icēmat cīcāat. Ajo xipat cexe iam, ajo xipat ḡu cexe iam kawēnwēn je'e soat pe. Soat ijo'in ma je'e — io'e Jesus. — Imēnpuyē ade ya'ōbuyxiayū'in yopīcayūm jeedop ip. Ade yopīcayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e.

¹⁷Jerusalém ka kay cucum pima, Jesus jeweju etaybitbinayū jewekay o'tomuḡā adeayū parakpewi. O'jekawēn cebe ip.

¹⁸— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay cum wuyju — io'e Jesus. — Soat waḡo ōn. Iboceayū osubamukirik, okay itakomaayū be odujowat am- -paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn ocexe,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e.

¹⁹Judeu'ūmayū be odujowat ip — io'e. — Owaywayway jījā je'e ip. Omupokupok ip. Korosa jeje oba mupaya ip. Oaoka ip. Imēnpit xepxep xet kap puḡe, waram ḡuto ocetait — io'e 12 beayū be.

²⁰Ĝebuje Zebedeu tayxi oajēm Jesus kay. Je'iyũ eju oajēm- -aĝokatkayũ eju. Ojēg'aecōgōgō Jesus wap. Ibikuyap kay o'e Jesus xewi.

²¹— Ajo-kay ĕn? — io'e Jesus cebe.

— O'iyũ dak imēn cekay, pũĝ xik'i eba'at kadi, wara'at eba'ũĝat kadi. Imēn ōn cekay, ĕn soat kukan puje — io'e. — I juy ece owebe: “Ekawēn taĝ oce'e ewebe,” i — io'e Jesus pe.

²²— Iba'ore — Jesus o'e cebe ip. — Eyetaybit pũn'ũma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn owebe ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim tu eywebe dak ipiatsupi'ajoat ip? — io'e.

— Hm hm — io'e ip. — Ocewebe dak ipiatsupiajoat ip apēn ewebe ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim — io'e Zebedeu ipotpoyũ.

²³— Ha'a — io'e Jesus. — Apēn owebe ip ipiat o'supi'ajo iap puxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajojo — io'e cebe ip. — Imēnpit wa'ōbi ĝu jeedop ip oba'at kadi- -webay a'ōbi acā jeedop ip. Wa'ōbi ĝu jeedop ip oba'ũĝat kadi- -webay a'ōbi acā jeedop ip. Deus a'ōbi acā ixeyũ iboka kaxixik'i jeedop- -Deus o'taēiyũ — io'e Jesus.

²⁴Warara'acat iboam co buje bit, itakoma o'e ip xepxepayũ kay- -Zebedeu ipotpoyũ kay. 10 beayũ itakoma o'e ip.

²⁵Imēnpuye Jesus:

— Epesot cuy okay — io'e cebe ip- -soat pe. — Eyetaybit Judeu'ũmayũ kukukayũ soat em ya'ōpuruĝ jebekitkiyũ mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayũ soat em biĝ ma jebekitkiyũ mukapikpiĝ'uk ip iam — io'e. — “Oca'ōbuyxi jījā,” i'e'em ip jebekitkit pe soat em. ²⁶Eyju bit ka'ũma. Imēn ĝu juy epeyewekuk. Eyju bit kariwaboĝ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop. ²⁷Ya'ōbuyxian pin pima, eybureyũ beam tei'ũma epeyekapikpik cuy — io'e Jesus.

²⁸— Imēntak soat waĝo ōn — Jesus o'e. — Warara'acat pe obuywat am ĝu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayũ daxijo am ma ojot. Soat em itabēĝ jeedop ip kabi be, cewebeam oje'ũ buye — io'e Jesus.

²⁹Jericó ka bewi o'ju ip- -Jesusyũ- -adeayũ. Jesus tomuju o'ju ip.

³⁰Xepxepayũ oabik e bitako daĝ- -ita'ũmayũ.

— Jesus ijoma kapkam — adeayũ o'e ita'ũmayũ be.

Ĝebuje ya'ōberen o'tomuwã ip Jesus kay.

— Davi naxeĝebit ĕn. Etabotaidabotbon cuy eĝuy ocekey — ita'ũmayũ o'e Jesus pe.

³¹— Mũĝ'i juy epesop! — io'e adeayũ.

O'ĝukoreñ. Imēnpit biĝ ma o'jewãwã ya'ōberen.

— Kariwa! — io'e ma'ğuto. — Davi naxeğebit ĩn. Etabotaidabotbon cuy eğuy ocekey — io'e ip Jesus pe.

³²O'jecũ Jesus.

— Epesot okay — io'e ita'ũmayũ be.

O'ju ip cekay- -Jesusu kay.

— Ajo-kay eyju oxewi? — io'e cebe ip.

³³— Ocetadam ece — io'e ip jekariwa be.

— Jetada õn — io'e Jesus. ³⁴— Ita'ũmayũ kay wetabotaidabotbot — io'e. Ita o'sutamucay itamudim am.

Iboap e isum ma o'jewetada. O'jecoan ip. Jesus tomuju o'ju ip, o'je'ada buye.

21 ¹Jerusalém ka tẽğ pima Jesusyũ, oajẽm ip Betfagé ka kay. Co'a bicũğpe osunuy- -Oliveiradip'a bicũğpe.

Ibocewi jewegu etaybitbinayũ o'ğuju Jesus. Xepxep o'ğuju. Wara'at ağoka kay o'ğuju.

²— Epeju juy ağoka kay- -wuywapat ka kay — io'e. O'ğukũyo.

— Bomaku epeju. Dao ma jumenta epetobuxik. I'tit'it eju ma juy epetobuxik — io'e. — Ikirikirik opop ip. Epeğuwepak cuy.

— Imuwepak puje, epetojot okay jumenta, i'tit tak — io'e Jesus xepxepayũ be.

— Hm hm — io'e ip. — Ocetojot cuy.

³— “Ajo pẽnpẽn eyju?” i'e'em iboceayũ eywebe bima, “Ikuğ'ũm puye, ocekarıwa jumenta kay, i'tit'it kay dak,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus. — “Ha'a. Epetujowat ġaxĩn ma,” iboceayũ je'e eywebe — Jesus o'e. — Okay imujujum je'e — Jesus o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁴⁺¹Jesus a'õbi o'ju ip. Jumenta o'tobuxik ip. Ikirikirik osunuy. O'ğuwepak ip. I'tit'it tak o'ğuwepak ip.

Jesus kay o'tujuajẽm. Jeekabek jumento ukxabi jeje o'jomõğ ip. Oabik Jesus iekabek ceje jumento ukxabi jeje. Ade jĩjã iboceayũ jeekabek o'ğupayapaya ip Jesus wap e dağ, ya'õbuyxi cexe ip puye.

— Xıpat cĩcãat Jesus — io'e adeayũ- -Jesus wap cuıbiyũ, tomujuayũ dak. — Davi naxeğebit teku. Deus kuy imucokcokcoğ, Deus a'õbi oajẽm teku wuykay buye. Deus ya'õbuyxi jĩjã. Idip cĩcã — io'e ip ya'õberen, icokcok cĩcã buye.

Jerusalém ka kay oajẽm Jesus. Soat Jerusalém watwat yağuybabi'ũm o'e ip, jetabıba'arẽm puye.

— Abu sute? — io'e ip.

— Jesus teku — adeayũ o'e cebe ip. Itaybicayũ o'e. — Nazaré ka wat teku. Deus ekawën muwënuwën'ukat teku -Galiléia eipi bewiat — io'e ip.

Imën soat o'jebapuk apën Deus ekawën muwënuwën'ukat o'tupmubararak Deus a'öbi. Imën juk adi o'jekawën:

Jerusalém watwat cuy epeğuküyjo: “Eykukukat omuyku. Jumento ukxabi jeje xik'i omuy- -jumenta'it'it ukxabi jeje. Ya'ödidiat eykukukat je'e,” i juy epe'e — i juk o'e- -Deus ekawën muwënuwën'ukat o'e.

¹²Oajëm Jesus puca deidada'ukayũ kay. Deus eju kawënwënap'a be osodop ip, puca bubu'ukayũ dak. Yabogat'a be osodop ip. Dinheiro mutrokakan'ukayũ emesa o'ğuy'at. Wün'i! Pukaso deidada'ukayũ abikbikap o'ğudu'udu. Batku! Yabikbikap o'ğuy'at Jesus. O'ğujëm soat ip.

¹³— Deus ekawëntup e'em:

Oduk'a soat ka dağwiacat oweju kawënwënap'am je'e, i'e'em
Deus ekawëntup.

Eyju bit Deus tuk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am Jesus o'e cebe ip.

Imën o'e Jesus, dinheiro bu am, Deus tuk'a be ajëmjëmayũ muğuykukum ip puye.

¹⁴Taokërëayũ oajëm Jesus kay. Ita'ümayũ oajëm. Deus eju kawënwënap'a be osodop ip. Soat o'ğu'ada Jesus- -ita'üm topibiyũ, taokërë topibiyũ dak.

¹⁵— Xipat cícäat teku — bekicat o'e, Jesus muwënuwën o'e. — Davi naxeğebit teku — i'e'em ip.

Idip ma o'jekawën ip. Paüyũ kukukayũ bit itakoma o'e ip Jesus kay, Deus eju kawënwënap'a be ma bekicat o'jekawën puye, ade o'ğu'ada buye dak. Moisés ekawën imutaybitbin'ukayũ dak itakoma o'e.

¹⁶— Eya'ïjojo ğu du bekitkit ekawën? — io'e ip Jesus pe.

— Hm hm — Jesus o'e. — Oya'ïjo ma. Imën tağ Deus ekawëntup e'em:
Deus bekitkit o'ğutaybit cedağ ma jawëğmudim am- -yopıcat tak, i.

Iboaptup cuk epetupcoco ğu du? — io'e Jesus. — Iboam eyetaybit — io'e paüyũ kukukayũ be.

¹⁷O'ju Jesus Jerusalém ka bewi. Betânia ka kay oajëm. Jexecap ka kay oajëm.

¹⁸Kabia bima, o'jepit Jerusalém ka be. Jepitpin pima, ire o'e Jesus.

¹⁹Figueira'ip o'yopcoco, jepitpin pima. E bidase osunuy ibo figueira'ip.

Oajēm yopkay-figueira'ip kay. O'yadobuxik ġu figueira'a. Ya'ümġu figueira'a. Tup acā o'tuptobuxik. Tōh!

— A'a'e ġu ece'e — io'e Jesus figueira'ip pe. — Waram ma dak ka'ūma — io'e.

Ġebuġe figueira'ip dao ma o'je'ip'e'ū.

²⁰Jesus eju etaybitbinayū yopco buġe, yaġuybabi'ūm o'e ip.

— Apēneju dao ma iġo'ip yoporo ġasū? — io'e ip.

²¹— Soat em eyetabut okay bima, eyju dak kuka epe'e apēn figueira'ip pe oce iap puxim. Epeyopmupuruk kuka — Jesus o'e cebe ip. — Ka'ūma ibo bit. Eywebe dak i'e but ite co'a be: “Wede ece ijocewi. Aakōm cuy idixidi be,” i. Imēn yaakōm, Deus yamuakōm puye, Deus kay eyetabut puye. ²²Deus kay eyetabut pima, epejoojoy epejat, Deus eju kawēnwēn pima dak — io'e Jesus.

²³Jay. Waram oajēm ip Jerusalém ka be. Deus eju kawēnwēnap'a be oōm ip. Adeayū mutaybitbin o'e Jesus yaboġat'a be. Imutaybitbin pima, paīyū kukukayū oajēm, Judeuyū kukukayū dak.

— Abu-a'ōbi ēn jekukum? Deus a'ōbi du? Abu-a'ōbi ijop e'leap taġ jekukum ēn? — paīyū kukukayū o'e cebe.

Imēn tak Judeuyū kukukayū o'e cebe.

²⁴— Koap cuy eyju ma omukūyjom cuy epe'e apēn oce — Jesus o'e. — Iboap muwēn puġe, ōn tak ocede eywebe eyetaybit am abu-a'ōbi jekukum ōn iam.

²⁵⁻²⁷— Abu-a'ōbi juk oeku João Batista? Abu-a'ōbi juk ocemubatisasan o'e xeku? Deus a'ōbi ma du eyxe? Ijodiat a'ōbi ġu xe'e eyxe? — io'e Jesus cebe ip.

— Ocetaybit ġu — io'e ip Jesus pe.

Imēn o'jekawēn ip Jesus pe, jeyaġuy daġ.

— Cebe wuy'e buġe, “Deus a'ōbi,” i, “Apēnpuye dak eyetabut ġu João kay?” i kuka o'e wuywebe — io'e ip jewewebe.

— “Ijodiat a'ōbi,” i wuy'e bima bit, adeayū itakoma kuka o'e ip wuykay, ixeyū xe João Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat puye — io'e ip jewewe be.

Imēneju o'jekawēn ip Jesus pe: — Ocetaybit ġu — io'e ip.

— Kā — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeġuwen ġu owebe. Ōn tak oġuwēn ġu eywebe abu-a'ōbi ōn jekukum iap — io'e Jesus.

²⁸Jesus o'jekawēn tak.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wekawēn kay — Jesus o'e iboceayū be. Wuymutaybinap ekawēn o'ġuwēn. Uvadip kat iwat muwēnuwēn o'e.

— Ixe uva'a kukat xepxep ipotpoyũ osodop. Koapat pe o'jekawẽn: “Okpot,” io'e cebe. “Kapiğ cuy ên ġasũ okat pe.”

²⁹— “Ap!” io'e.

Imẽnpit ġuyjom o'jewaguy: “Kapiğ cuy õn webay beam,” i.

Imẽnpuye o'ju jebay kat pe kapiğ.

³⁰— Wara'at pe o'jekawẽn- -cebay o'jekawẽn: “Okpot,” io'e wara'at pe. “Kapiğ cuy ġasũ okat pe.”

— “Hm hm,” io'e. “Kapiğ puk õn. Cum puk õn,” io'e jebay be.

Imẽnpit o'ju ġu jebay kat pe.

³¹⁻³²— Pebicat jebay bikuyap tağ oeku? — Jesus o'e iboceayũ be.

— Koapat ma — io'e ip.

— Cũğ ma epeyekawẽn — Jesus o'e. — Yapoayũ ixe koapat puxim ip, iecuğap peam dinheiro bubu'ukayũ dak. Ibuxim ip, João kay itabut puye ip. Deus soat kukan pima, ixeyũ dak Deus xe jeedop ip. Eyju bit ka'ũma! João oajêm imuwẽn âm apẽn cũğ ma Deus etabun iap. Eyju bit eyetabut ġu cekay. Cekay itabucayũ epejojojo. Imẽnpit eyetabut ġu João kay — io'e Jesus. — Ikêrêât kuğ epesop. Imẽnpit eyğuycũğ ġu epesop ikêrêât kay- -eyetabut'ũmap kay. Deus a'õ kay jekuku pin ġu eyju — Jesus o'e paĩyũ kukukayũ be, Judeuyũ kukukayũ be dak.

³³Waram tak o'jekawẽn Jesus- -wuymutaybitbinap ekawẽn- -imẽnpuximap ekawẽn. Ağokatkat jekat o'tiotaap muwẽnuwẽn o'e.

— Ağokatkat uva bune o'subunedaida — io'e Jesus. — Pere ġebujep — Jesus o'e.

— Ģebuje korara o'ğugẽ jekat etako dağ. Uvadip koreren o'jomuy. Pere. Uva'abidi muwesogsoğap tak o'ğugẽ jekat pe.

— Ģebuje uvadip wiwimap'a o'yamuy jekat pe- -kadaidip wiwiap'a- -umat'a. Pere. O'jepere.

— Ģebuje uvadip wiwimayũ o'jomuy jekat pe, uvadip wiwi am bomaku. Uva'a o'yaũm cuy ip ikat iwat pe. Imẽn teim ip iũm cuy uvadip iwat pe.

— Ikat iwat wara'at eipi kay o'ju. Iboma omuy wara'at eipi be.

³⁴— Yabubuap ekaxi ajêm puje, jebuywatwat'ukayũ o'ğuju jekadai'a bu am- -pũğpũğ'a jekat peat'a'in.

³⁵— Oajêm ip uvadip wiwiayũ kay.

— “Ijo'a bum ocesot,” io'e ip. “Ikat iwat a'õbi ocesot,” io'e ip.

— “Ap!” uvadip wiwiayũ o'e.

Ibu'u ip o'e yaũm âm. Uvadip wiwiayũ oajẽmiayũ o'jat ip. Pũğ ixeyũ'in o'yaoka ip. Poğ. Wara'acayũ ixeyũ'in o'yabuğbuğ ip wita'am.

Warara'acayũ ixeyũ'in yaokakam ip. O'jenapõnpõn ip- -ikat iwat buywatwat'ukayũ.

³⁶— Waram ġuto wara'acayũ o'ġuju ixekadaidip iwat. Jebuywatwat'ukayũ o'ġuju cekay ip- -uvadip wiwiayũ kay. Ade o'ġuju.

— Oajēm ip. Uvadip wiwiayũ bit oajēmiaiyũ o'jat ip. Pũġpũġ o'yaokaka ip. Wara'acayũ o'yaoka ip. Warara'acat o'yabuġbuġ ip. Imēnpuye ibuywatwat'ukayũ o'jepit jekariwa kay- -ikat iwat kay.

³⁷— Imēneju ikat iwat jekpot o'ġuju cekay ip- -uvadip wiwiayũ kay. Tũybe ibuxim ip okpot jukuk iãn o'e- -ikat iwat o'e. O'ġuju. Jekpot o'ġuju.

³⁸— Oajēm ipot cekay ip. Ajēmjēm pima, o'jojojo ip.

— “Ga'a,” io'e ip jewewebe. “Ayaoka. Ikat iwat ipot teku. Cebay e'ũ buje, ite ma uvadip iwan je'e. Ayaoka juy. Imēn tip iwacayũm acesop!” io'e ip — io'e Jesus. ³⁹— Ipot o'jat ip. O'tujowat ip. Ikat etako be o'yaoka ip. Poġ.

⁴⁰— Ikat iwat waram ajēm puje, apēn je'e jekat peayũ be? — Jesus o'e ya'ĩjojoayũ be.

⁴¹— Uvadip wiwiayũ aokam — io'e ip. — Ajēm puje, yaoka. Ipiat supi'ajoat cebe ip, yaoka ip. Wara'acayũ jomuy tip wiwi an. Ġebuġe ixeyũ uva'a yaũm ip, yarum puje — io'e ip Jesus pe.

⁴²— Imen e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayũ o'e, “Ite'a xipat ġu wita'a,” i, i. Yakērē o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e, “Ite'a yadip ma,” i, i. Uk'a muycemucemat'am o'e, i. Iboap xipat cīcā wuyxe, Deus imēn o'e buye, i'e'em Deus ekawēntup.

Iboaptup epetupcoco ġu du? — io'e Jesus cebe ip.

Iġo'a Cristo buxim- -yamuycemucemat'a.

⁴³— Juk epetupcoco — io'e Jesus.

— Imēneju Deus soat kukan pima, ixexē ġu epesop. Ixekikuyap e'e'ukayũ acā ixexē jeedop ip — io'e Jesus paĩyũ kukukayũ be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ be dak.

⁴⁴— Iġo'a jejewi je'at puje, o'jewenõmnõmnõm kuka. Ijodiat ceje iġo'a at puje, tõm a kuka o'e ip — io'e Jesus.

Iboap ekawēn o'ġuwēn Deus a'õbi õn jekukum iam ixeyũ mukũyjoap ojuy.

⁴⁵Paĩyũ kukukayũ Jesus ekawēn o'ya'ĩjojo ip, Fariseuyũ dak. Ade wuymutaybitbinap ekawēn o'ya'ĩjojo. Deus ekawēn itaybit o'e ip ixeyũ muwēnuwēn o'e iam.

— Jesus ijop ekawēn o'ḡuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

⁴⁶Jesus daomūn ojuy o'e ip. Iparara bit o'e ip adeayū buxixim. Adeayū xe Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat o'e, ibuye iparara o'e ip Jesus daomūn ām.

22 ¹Waram Jesus o'jekawēn jewējuayū be. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn- -imēnpuximap ekawēn. Ipi kukukat muwēnuwēn o'e jewējuayū mutaybit am.

²— Deus wuynomuwā jewekay iap ipi kukukat adeayū o'tomuwā jekpot ewebumūnap epeta kay iap puxim. Ixe ipi kukukat peta o'ḡuḡē, jekpot o'jewebumūn puye — io'e Jesus.

³— Jebuywatwat'ukayū o'tomuwāiyū be o'ḡuju tomuwā ām, jekpot epeta beam ip tomuwā ām, puybit o am. O'ju ip. O'tomuwā. Imēnpit o'takoyiyū oajēm ḡu ip, taobu'u ip puye.

⁴— Wara'acayū o'ḡuju ḡuto- -jebuywatwat'ukayū.

— “I juy epe'e o'tomuwāiyū be: ‘Kuy biopak oyaoka- -biopak'it'it tak. Soat ma opop, peta be i'o am. Epesot cuy,’ i. ‘Ade puybit puye,’ i,” ixe o'e- -ipi kukuk'ukat o'e jebuywatwat'ukayū be.

O'ju ip.

⁵— O'tomuwāiyū bit osodot ḡu. O'taobu'un ip. Jewaywayway ip o'e. Oajēm ḡu ip peta kay. O'ju ip wara'at ka be. Pūḡ ixeyū'in kadaidip pe o'ju. Wara'acayū tarekrek mūn'a be o'ju ip. O'ju ḡu peta be. Peta iwat ekawēn kay ḡu o'e ip.

⁶— Ḡebuje wararar'acat ixeyū'in ibuywatwat'ukayū o'jat ip. Xipan ḡu o'jukuk ip. O'yaoka ip. Oe'ū. Poḡ. ⁷Ipi kukukat itakoma jījā o'e ibuye. Sorarayū o'ḡuju, jemunomuwāyū aokam, aḡokaxirixiri kasukamuy'ūm ām.

⁸— Ḡebuje jebuywatwat'ukayū be o'jekawēn. “Kuy peta opop, okpot jewebumūn puye. Imēnpit wemunomuwāyū xipat'ūmayū. Imēnpuye ixeyū ajēmap cūḡ ḡu oxe,” io'e.

⁹— “Epeju juy e daḡ, uk'a ukpibubu daḡ tak,” io'e jebuywatwat'ukayū be. “Wara'acayū epetakoy- -e daḡayū. Soat cuy epetakoy- -epetobuxikiayū,” io'e.

— “Hm hm,” io'e ip.

¹⁰O'ju ip. O'takoy. E daḡayū o'takoy. Soat pupum ip o'e- -o'tobuxikiayū- -xipacayū, xipat'ūmayū dak.

— O'tujowat ip jekariwa kay. Imēnpuye yanopapūn o'e jewebumūnap'la cemudakoyūm.

11— Ĝebuje jemudakoyayũ kay oajēm. Ipi kukukat oajēm, ijo am. Jewebumūnap ekabek kuĝ'ūmat o'tobuxik.

12— “Apēnpuye juk eōm, obure?” io'e. “Jewebumūnap ekabek kuĝ ĝu ĕn,” io'e cebe.

O'jede ĝu, yaĝuybabi'ūm o'e buye.

13— “Epesubamūnmūn cuy- -ceba, sui dak epesuimūnmūn,” io'e ipi kukukat jebikuyap e'e'ukayũ be. “Epejoxik cuy kabiokboĝ pe, wuy Deus wi,” io'e ixe ipi kukukat. “Bomaku aĝokat kayũ tōtōn jeedop. Tūy dak ip jenūy yeiyei je'e ip ipi bun,” io'e — io'e Jesus, o'ya'ījoiayũ be imutaybitbin pima.

14— Ade ma o'takoyiayũ e'em ip. Pūĝpūĝ pit o'taēiayũ e'em ip- -Deus o'taēiayũ — io'e Jesus ixeyũ be.

Ibūrũ ma o'e Jesus ekawēn. Imēn o'jekawēn Jesus ade ma Deus kay o'takoy buye. Imēnpit pūĝpūĝ acā ip Jesus eju jekukum. Pūĝpūĝ acā Deus xe.

15Fariseuyũ o'jeawero ip, Jesus a'ō muwarurun ojuy ip puye.

— Apēn Jesus ekawēn aĝukorēm? — io'e ip jewewebe.

16Jewewebe imēn kawēn puje, Fariseuyũ jeweju etaybitbinayũ o'ĝuju ip Jesus kay. Herodes ebekitkit tak o'ĝuju ip. Oajēm soat ip.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip Jesus pe. — Soat em ĕn icēmān e'em. Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ĕn ocemutaybitbin. “Iĝo du xipat exe?” i'ūmĝu ĕn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacũĝ kadiat cocoap tomuju ĝu ĕn e'em “Teku xipat,” i — io'e ip.

17— Cedaĝ tu exe dinheiro ūmūm oceju bima Roma ka kukukat peam?- -César peam? Ixe wuyedinheiro ojuyjuy cebeam teidadam- - César beam. Teida buje, wuyawēwēap ekawēn taĝ ĝu kuka ajeku? — io'e ip.

18Imēnpit Jesus itaybit ikērēm okuk pin ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuy? — io'e. — Omuykukum ojuy eyju — io'e cebe ip. 19— Dinheiro isurūĝat cuy epetojot owebe- - pūĝ'a'in- -dinheiro'a yaūm Roma ka kukukat peat'a'in — io'e cebe ip. O'yadojot ip dinheiro isurūĝat'a- -yopīcat'a- -prata muĝēĝēat'a.

20— Abu-biōĝbuk ija'a be- -dinheiro'a be? — io'e. — Abu-butet tak ija'a be?

21— César biōĝbuk, ibutet tak — io'e ip.

— Imēnpuye iĝo'a César pubut'a- -dinheiro'a — io'e. — Cemuojuyjuy epeĝūm César be wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeĝūm cemuojuyjuy — io'e.

²²Iboap ekawēn buye, mūḡ ma osodop ip. O'jēm ma ip Jesus xewi. O'yaḡuybabi'ūm ip.

— Ya'ōmuyipit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²³Ixe kabiam Saduceuyū oajēm Jesus kay. Judeuyū osodop ip. Tūybe wuye'ū buje waram ḡuto acejetait ḡu iān o'e ip.

²⁴— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e ip Jesus pe. — Moisés juk kuyjeayū mutaybitbin osunuy:

Iwaḡo e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewaḡo'ūm tayxibuk eju, itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. I'it'et pima, iwaḡo'ūm tieḡ ipotpot kuka o'e i'it, i.

— Imēneju ocataybit ḡu abu-tayxim e'em ixē ayacat iam, waram ce'ū'ūayū etait puje — io'e ip cebe. ²⁵— 6 beayū osodop ip iwaḡo kitpityū. Iwaḡo jewebumūnat o'e. Oe'ū, jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye pūḡ ixeyū'in o'jewebumūn jewaḡo'ūm tayxibuk eju- jewaḡo nomjuat. ²⁶Oe'ū ixē dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēnpuye wara'acat o'jewebumūn itayxibuk eju- -pūḡ ixeyū'in. Oe'ū ixē dak. Jekpotpet'ūm puxe ma. Imēn o'jewebumūn ip- -ikitpiyū- -soat ip. Pūḡpūḡpūḡ ma o'jewebumūn ip itayxibuk eju. Soat oe'ū ip- -pūḡpūḡpūḡ ma.

²⁷Ibocewi ixē ayacat i'it'et puxe ḡu ma ixē dak oe'ū. ²⁸Imēn pima, ajo cūḡ ma exe? Abu-tayxim je'e ixē ayacat waram ḡuto wuyetait puje? Soat ip o'jewebumūn ixē eju- -7 beayū — io'e ip Jesus pe.

²⁹— Cedāḡ ḡu eyju jewaḡuyḡuy — Jesus o'e. — Tūybe waram acetait ḡu iān eyju. Eyetaybit ḡu Deus ekawēn iam. Deus bacaam tak eyetaybit ḡu. Deus warara'acat podi ma jebacaap kuḡ iam — Jesus o'e.

³⁰— Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ḡu ip. Kabi beat co'i ip je'e- -Deus ekawēn tojtjot'ukat co'i — Jesus o'e cebe ip.

³¹⁻³²— Imēntak Deus oe'ūiayū kukukat ḡu- -itabēḡayū kukukat acā. Imēnpit juk o'jekawēn ixē:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i. Imēn Deus cuk o'e. “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ḡuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū ḡu itabut Deus kay- -itabēḡayū acā.

— Imēneju wuyetaybit ce'ū'ūayū waram ḡuto itabēḡ jeedop ip iam. Wuyetaybit tak Deus ce'ū'ūayū kukukat ḡu iam, Deus ekawēntup e'em. Epetupco — io'e Jesus.

³³Adeayū iboap co buje, yaḡuybabi'ūm o'e ip, imutaybitbinap puye.

³⁴Fariseuyū bit Saduceuyū o'ḡuymūḡ iap awēḡ co buje, o'jeawero ip Jesus pe. ³⁵Pūḡ ixeyū'in o'jekawēn Jesus eju. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat osunuy xeku. Jesus a'ōmuwarurun ojuy xeku.

³⁶— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe. — Pu-ǵu Moisés ekawēn'in yoboǵ cīcā wuymukūyjobit am? — io'e Jesus pe.

³⁷— Iǵo ekawēn:

Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taǵ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ǵebum, i.

³⁸— Imēn imubararakap opop Deus ekawēn tup pe. Iǵodup kay kūyjobin cīcān ma epesop. Iǵodup wara'atup podi ma — io'e cebe ip.

³⁹— Wara'at tak ixē ekawēn'in yobōǵ cīcā wuymukūyjobit am.

Imēn e'em:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i.

⁴⁰Iǵodup pewi soat tup o'jebapuk- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emumutaybitbinaptup, Moisés ekawētup tak, soat o'jebapuk iǵodup pewi.

⁴¹Fariseuyū eawero buje, Jesus o'jekawēn cebe ip.

⁴²— Abu ipot ixē Cristo? Abu Deus emunaē? — Jesus o'e cebe ip. — Davi naxeǵebit xeku — io'e ip.

⁴³⁻⁴⁴— Apēnpuye ixē Davi kuyje o'jekawēn Deus biōǵbuk a'ōbi: “Cristo okukukat,” i? Imēn o'tupmubararak kuyje:

Cristo okukat- -Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. “Xik'i. “Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oǵuy'ūm,” io'e, i. “A'ō kay kūyjobin jeedop ip,” io'e, i. “Ēn ixeyū kukan'ūm pima, oxe ma juy eǵuy,” io'e, i.

⁴⁵Davi juk o'e Cristo be- -Deus emunaē be: “Ēn ma okukukat,” io'e. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeǵebit acā ǵu Cristo osunuy- -Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

⁴⁶Ibocewi ka'ūmǵuat o'jede Jesus pe. Cede ba'ore osodop ip Jesus pe. Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

23 ¹Ǵe buje Jesus o'jekawēn adeayū be, jeweju etaybitbinayū be dak. ²— Fariseuyū itaybit cīcā ip Moisés ekawēn imutaybit am, Moisés ekawēn itaybitbin'ukayū dak itaybit. Imutaybitbin cuy ip ja'ōbi, itaybit puye Moisés ekawēn muwēn ām — io'e Jesus. ³— Imēnpuye soat cuy epe'e ya'ō daǵ kūyjobin cuy epeku soat i'e'e iap taǵ. Imēnpit cekukuap taǵ ǵu juy epeku, Deus kay kūyjobit'ūm ip puye. Deus ekawēn imutaybitbin ip. Deus a'ō kay bit kūyjobit'ūm — io'e Jesus cebe ip.

⁴— Ixeyū e'em warara'acayū be: “Moisés ekawēn taǵ cuy epeku- -soat taǵ,” i. Imēnpit soat taǵ ǵu ixeyū dak jekukum Moisés ekawēn

tağ — io'e. — Eybuywatwan ġu ip Moisés ekawēn tağ eyeku am. Pũğ em tak ka'ūma — io'e Jesus.

⁵— Soan ma e'em ip warara'acat pe jejojoan. Deus ekawēntupat ekawēn mubarararağ ip wara'atup pe. Ibo dup mōğmōğ ip tupmūn pe- -tuperenaptup. Iğo mūn pe mōğmōğ ip jedopa'a dağ, jeba dağ tak warara'acat pe tup mūn jojoan. Imēn ojuy ip ixeyū kay warara'acat ağuy dağ, “Deus kay cīcāat teku,” i warara'acat pe i'e am.

— Jesay iwaruat kuğ ip jekukum warara'acat muak am jekay. Jesay ukpi mubōğubōğ ip warara'acat pe jejojo an.

⁶— Petatam pima kariwayayū nuyap pe abik ojuy ip. Ya'ōbuyxiat tūyap pe abik ojuy ip Deus eju kawēnwēnap'a be, jebureyū be jejojo am. ⁷Icokcok cīcā ip warara'acat “Eya'ōbuyxi jījā” i'e buje cebe ip, adeayū etabixe tarekrek pupuap pe. Icokcok warara'acat “Omutaybitbin'ukat” i'e buje cebe ip. Imēn icokcok cīcā ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabut pe.

⁸— Ikitpitpiyū buximayū eyju bit- -soat — io'e Jesus jeweuayū be. — Ōn ma eykukukat. Wara'acat pit ka'ūma. Imēnpuye i'ūmğū juy warara'cayū eywebe, “Ocemutaybitbin'ukat,” i, eyju ikitpitpiyū buxim puye — io'e Jesus. ⁹— Ipi ju bima, “Warara'acat podi ma ya'ōbuyxiat ēn,” i'ūmğū juy epe'e. Pũğ ma soat podi ma ya'ōbuyxiat- -kabi beat acā- -wuyebay acā — io'e. ¹⁰— Warara'acayū “Okukukayū eyju,” i'ūmğū juy ip eywebe. Imēn cuy ġu ip, ōn acā eykukukat puye. Ōn Deus emunaē — io'e Jesus. ¹¹— Ya'ōbuyxiat podi ma eyewewaju, eybuywatwat'ukat ma e'em — io'e. ¹²— Ya'ōbuyxi pin'ūmat yoboğ e'em Deus xe — io'e.

¹³O'jekawēn Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muğuykuku'ukayū eyju! Iba'ore warara'acat pe itaybit am ajo xipat Deus xe iam. Xipat Deus xeap ekawēn itaybit ġu ip. Deus kay kūyjobit ġu ip, iboap ekawēn epeğuwēn ġu buye. Deus kay eyju kūyjobit ġu. Warara'acat mubu'u'un tak eyju Deus xe wuynūyap puxixim- -Deus kay wuyjuap puxixim.

(¹⁴— Karem ma ipiat epesupi'ajo! Ipi juacat muğuykuku'ukayū eyju — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Itayxibuk muğuykukukum eyju, ibubut pu am — io'e. — Ibut ma eyju jewexe kawēnwēn Deus eju, “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e ojuy eyju warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat eywebe warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.)

¹⁵— Karem ma ipiat epesupi'ajo, Fariseuyũ, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak — io'e Jesus. — Soat tağ jekukum eyju wara'acat kudadam. Ikudadam cîcã eyju, imutabun am- -Deus kay imutabun am- -eyetabucap puxim imutabun am.

— Imutabun puje, imuwexaxan eyju ikērēat mujurũğrũğ'ukayũm. Ipiat'ajojoap kay cumayũm ip imuwexaxan eyju. Eybodi ma xipat ğu ip — io'e.

¹⁶— Karem ma ipiat epesupi'ajo. Ya'õpi'ũmat puximayũ eyju. Imēn ma warēmtağ ma warara'acat mutaybitbin eyju — Jesus o'e cebe ip. — Warara'acat mutaybitbin eyju: “ ‘Etaybit icēmãn De us eju kawēnwēnap'a omuy iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmãn e'em õn ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedağ ma epesop Deus xe eya'õ dağ ğu ma'ğũ epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Wara'at imutaybitbin eyju dak. “ ‘Etaybit icēmãn Deus eju kawēnwēnap'a be ouro opop iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmãn õn e'em ewebe iam tak,' i epe'e bima, cedağ ğu kuka epe'e Deus xe, eya'õ dağ ğu epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁷— Eyetaybit ğu! Ajom xe'e eyetaybit? Ka'ũma ma! Ya'õpi'ũmat puximayũ eyju. Ajo yobo'ğ Deus xe- -ceweju kawēnwēnap'a du? Yabeat ouro ğu xe'e? Deus eju kawēnwēnap'a yaboğ ma. Ouro xipat Deus eju kawēnwēnap'a be buye — io'e.

¹⁸— Warēmtağ ma eyju warara'acat mutaybitbin. Warara'acat pe e'em eyju, “Wara'at pe epe'e bima, ‘Etaybit icēmãn wũnca mupikpikap'a caixa'a opop Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmãn e'em õn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cedağ ma epesop Deus xe eya'õ dağ ğu ma'ğũ epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

— Warara'acat pe e'em eyju dak: “Wara'at pe epe'e bima, ‘Etaybit icēmãn wuyju wũnca ũmũm paĩ be imupik am iğo'a be iam. Imēnpuxim cuy etaybit icēmãn e'em õn ewebe iam tak,' i. Imēn e'em pima, cũğ ma kuka epesop Deus xe, eya'õ dağ ğu ma'ğũ epekuku,” i'e'em eyju warara'acat pe — io'e Jesus.

¹⁹— Ya'õpi'ũmat puximayũ eyju! Abuat ğasũ ma ibaca eyxe? Wũnca mupikpikap'a ma du? Ya'a jeje imõğap ğu xe'e? Wũnca mupikpikap'a ma yabaca — io'e. — Ajo-mõğ'i buje iat Deus pubut ma e'em. Imēnpuye imõğap bacaap podi ma wũnca mupikupikap'a ma ibaca — io'e Jesus.

²⁰— Imēneju wuyekawēn tağ cuy ace'e, “Oce'e xe'e Deus eju kawēnwēnap'a be, wũnca mupikpikap'a be,” i bima. Imēn ma

kawēnwēn pima, wūnca mupikpikap'a muwēnwēn tak wuyju- -soat imōḡap tak — io'e Jesus.

²¹— Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān Deus eju kawēnwēnap'a oyamuy iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn Deus eju kawēnwēnap'a muwēnuwēn pima, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy buye ibo'a be.

²²— Imēneju warara'acat pe e'em pima: “Apēn etaybit icēmān kabi kake iam; imēnpuxim cuy etaybit icēmān e'em ōn ewebe iam,” i bima, eya'ō daḡ cuy epeku. Imēn kabi muwēnuwēn pima, Deus abikbikap muwēnuwēn tak, Deus muwēnuwēn tak, Deus omuy jabikbikap ceje xik'i buye — io'e.

²³— Karem ma ipiat epesupi'ajojo! Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju! — i dak o'e cebe ip. — Soat em eybubut mu'awerorom 10 be, pūḡat ūm ām eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, erva-doce dak ūmūm, puybit mude'o'onaptup tak ūmūm. Xipat eywebe iboap ūmūm Deus pe. Imēnpit soat Moisés ekawēn kay kūyjobit ḡu eyju, soat Deus a'ō kay'ūm puye. Soat ḡu cūḡ ma epeḡuḡē Deus etabun. Deus a'ō kay juy epe'e. Warara'acayū xipan cuy epejukuk. Warara'acayū kay eyetabotaidabotbon cuy. Soan cuy epe'e cūḡ ma Deus etabun. Cūḡ ma jījā epeḡūm puybit mukunukunaptup pewi- -yopīcat pewi. Imēnpit soat em epekuku Deus kay kūyjobsū ma — io'e Jesus.

²⁴— Warara'acayū kukuk'ukayū eyju! — io'e Jesus. — Imēnpit ya'īopi'ūmat co'iyāy eyju. Tikōnkōnat puxim eyju. Tikōnkōnapti mukapkam teku paḡo daḡ, ikoēro uk am tikōnkōnapti bewi. Imēnpit camelo uk pin ḡu tikōnkōnapti bewi — Jesus o'e. Imēn o'jekawēn Jesus itaybit am ip. Ikoēro yopīcat ūmūmap puxim. Deus xe yoboḡ pit warara'acayū xipan ajukuk iap. Imēnpuye camelo Deus xe yoboḡat puxim.

²⁵— Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — Jesus o'e Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbinayū be dak. Ipi juacat muḡuykuku'ukayū eyju. Kopo iokokat puxim eyju. Kacūḡ kadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabi okok cīcā. Prato buxim eyju dak. Eyokok. Ade bubut epejat. Iparaḡ epejat warara'acat pubut, ibui bewi ip. Ade eybubut imēn ibu ibit. Eydacup puye, epejat. Imēnpuye prato iokokat puxim eyju.

²⁶— Ya'īopi'ūmat puximayū eyju! Ikērēān ḡu juy epesop. Epejat ḡu juy wara'acayū bubut. Eydacum ḡu juy epesop. Xipan ma epeku — io'e Jesus fariseuyū be.

²⁷— Karem ma epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. — Ce'ūat topap puxim eyju,

ce'ũ'ũayũ dao kuḡ ibima. Yarucat'a ika beat'a- -wita'a. Yadip'a o'yajojoiyũ xe. Ikũydip ḡu iḡo'a'a binũn pe, witabikũy be. Ikũykērē jĩjã badi, ce'ũat tao opop puye. Iḡemat tak — io'e. ²⁸— Imēnpuxim badi ma eyju ikērēat kuḡ cĩcã, dapxi jĩjãayũ dak eyju. Kacũḡ kadi bit eyju xipacayũ jo'i — io'e Jesus cebe ip.

²⁹— Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e Jesus Fariseuyũ be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ be dak. — Eyju Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ'ũm'ũm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a. Ixeyũ'ũm'ũm kay ḡebum am epeyamuy- -Deus xe xipan e'e'ukayũ'ũm'ũm kay. Idip cĩcãat epeḡuḡē — io'e Jesus.

³⁰— Epekawēn: “Kuyje ocetai pima, kajuk Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat oceyaoka ḡu,” i'e'em eyju te'e ma. “Ocedobuyũ'ũm'ũm ekukuap taḡ ḡu kuka ocejeku,” i dak e'em eyju te'e ma.

³¹Te'e ma imēn e'em eyju. Ibapuk e'em soat xe eyju eydobuyũ'ũm'ũm naxeḡebitbit- -o'yaokaiayũ naxeḡebitbit, cekukuap co'i eyju dak jekukum puye.

³²— Karem ma ipiat epesupi'ajojo! — io'e cebe ip. — Ikērēat cuy epeḡuḡē eydobuyũ'ũm'ũm co'i ixeyũ ekapikap. Ikērēat co'i juy epeḡuḡē. Eydobuyũ'ũm'ũm ekapikap muḡēḡē juy epe'e. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ aokaap muḡēḡē juy epe'e — io'e. — Imēn cuy epeḡēḡē kuyjeayũ'ũm'ũm ekapikap epere am — io'e.

³³— Puybu buxim eyju- -wuye'ũap puybu tũypiat puxim, ikērē jĩjãat kuḡayũ eyju buye. Puybu'it'it puxim tak. Iba'ore eywebe ipiat'ajojoap ka bewi eyenapõn ãm — io'e Jesus.

³⁴— Õn e'em eywebe: Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ oḡuju eykay, itaybit cĩcãayũ dak, wekawēn imutaybitbin'ukayũ dak, i. Pũḡpũḡ epeyaoka- -ixeyũ'in. Wara'acayũ epesubamupaya korosa be, ce'ũ ãm. Wara'acayũ epeḡupokupok Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixeyũ epeḡujēm soat ka bewi. Wara'at ka kay, wara'at ka kay epeḡuju ip — io'e Jesus cebe ip.

³⁵— Imēneju soat ibapuk je'e eywebe. Ipiat'ajojoap pe ibapuk je'e. Eydobuyũ'ũm'ũm ikērēat kuḡ'ũmayũ o'yaoka ip. Koap Abel'ũm o'yaoka ip. Ikērēat o'ḡuḡē ḡu Abel'ũm. Kanomũm Zacarias'ũm o'yaoka ip- -Barauias ipot. Deus eju kawēnwēnap'a be bima, o'yaoka ip, wũnca mupikapupikap'a xe bima. Eyju eyukpiwat ma soat ixeyũ'ũm'ũm aoka am. Soat ibapuk je'e eywebe ipiat'ajojoap pe — io'e Jesus.

³⁶— “Eyju ma karem ma ipiat epesupi'ajojo,” i õn e'em. Ḡasũayũ be ipiat supi'ajojoat Deus- -soat supi'ajojoat — io'e Jesus.

³⁷— Jerusalém ka watwat! — io'e cebe ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju- -Deus emumujuyū. Yabuḡbuḡ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudaum jexi eḡebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ḡu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā a'ḡu oxe — Jesus o'e. ³⁸— Jeywat ōn aḡokatkat jeduk'a iwacap puxim — Jesus o'e. ³⁹— Imēnpuye icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo ḡu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje: “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

24 ¹Ḡebye o'jēm Jesus. Deus eju kawēnwēnap'a bewi o'jēm- - yabogat'a bewi. Ijēm puje, imutaybitbin'ukayū oajēm Jesus kay.

— Ak'i — io'e ip Jesus pe. — Uk'a yadipat'a ijoceat'a. Eyajo juy — io'e ip. Imēn ip kawēnwēn o'e ade o'yadop ibo ka be buye- -Deus tuk'a'ayū.

²— Soat ma epejojojo ḡu du? — io'e Jesus. — Ya'ade opop ijoce. Imēnpit ya'dop ḡu ḡuyjom pit — io'e. — Soat' je'aedu. Xepxep'a jewa'atēḡtēḡ ḡu je'e- -wita'a — io'e Jesus.

³O'ju Oliveira'a be- -co'a be. Xik'i osunuy iboma. Oajēm ip cekay- - Jesus kay. Ceweju etaybitbinayū oajēm. Jaḡepūḡ pima, oajēm ip cekay. — Puḡūn soat'a je'aedu? — io'e ip Jesus pe. — Puḡūn je'bapuk? Pām ēn? Puḡūn ajēm waram? Puḡūn Deus ipi ḡu'ūm? — io'e ip.

⁴— Ḡuyjomsūm — io'e Jesus. — Koap ma eymuḡuykuku pinayū jajēm ip eykay. Kawēnwēn jajēm ip. Epeya'ījojo ḡu juy iboap ekawēn. Eyday'em'um epesop ixeyū be eymuḡuykukuap puxixim — io'e. ⁵— Adeayū omuyku. “Cristo ōn ma- -Deus emunaē,” i napa ma je'e ip. Warara'acayū itabun je'e ip. Ixeyū ade ḡuḡuykuku — io'e Jesus. ⁶— Jenopaḡoḡōmap muwēnuwēn e'em ip. Yaokakaap epeya'ījojo. Eypararam ḡu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'ūm ḡu. ⁷Pūḡ eipi watwat nopaḡoḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡoḡōm je'e wara'at ka watwat eju. Pūḡ ka daḡ ipi jexixim. Wara'at ka beayū iren je'ku ip — Jesus o'e cebe ip. ⁸— Yopīt ma ipiat supi'ajojo ip koam- -ipi juayū. I'itpin'isumapi jo'i ma je'e koam. Ḡuyjom pit ipiat supi'ajo jījā ma ip — io'e.

⁹— Ḡebye ipiatpi'ajojoap kay jeydujowat ip. Jeydujowat ip eyaokam. Kawēnwēn je'e ip eymuwēnuwēn: “Ocexe yukpiwan teku. Oe'ū juy ocexe,” i. Soat itakoma je'e eykay- -wuyjuyū, pariwayū, warara'acayū. Soat ma ipi juacayū. Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e Jesus cebe ip- -jeweju etaybitbinayū be.

¹⁰— Ixe kabia ade ip wuywat. Itabut okayayū oibu'un okay. Eymuwēnuwēn je'e ip eykay itakomayū be, ipiat'ajoan eywebe.

Eykay'üm cĩcã je'e ip. ¹¹ Jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukayũ jajëm ip- -ade. Imënpuye ade ġuġuykuku ip. Imuġuykuku'ukayũ e'em ip. ¹² Imën ikërëat ade e'em iboce.

— Imëneju xipan ġu ip jewekuk. Xipan warara'acat kukap suiwat ip. ¹³ Pũġpũġ okay itabucayũ jeedop ip, wajëm puje. Ipiatpi'ajojom ma'ġu ip okay ibu'u'üm pima, ixeyũ idaxijo Deus itakomaayũ xewi — io'e Jesus. ¹⁴— Wawëġ muwënuwën je'e ip- -Jesus soat kukukat awëġ. Kawën idipat muwënuwën je'e ip. Soat eipi daġ ijop awëġ muwënuwën je'e ip- -soat eipi watwat itaybit am. Icëmãn itaybit ip — io'e Jesus cebe ip. — Imën soat mu'ümap kabia jajëm — io'e Jesus cebe ip.

¹⁵— Imëneju ipararu jĩjãat epejojo Deus eju kawënwënap'a be- -yaboġat'a be- -bodiat'a be- -Deus nuynuyap'a be. Daniel'üm ekawën taġ epejojojo- -Deus ekawën muwënuwën'ukat ekawën taġ. (Eyetarybin cuy epesop ijoptup coco'ukayũ!).

¹⁶— Ipararu jĩjãat iġo'a be bima, jenapõn cuy ip co'a bicũġ kay- -Judéia eipi watwat — io'e.

Imën kawënwën o'e Jesus. Apën je'bapuk ġuyjom iap muwënuwën o'e Jesus, itaybit puye.

¹⁷— Eyduk'a eakiju bima, epeõm ġu juy eyduk'a be eybubut pum- -yabeat pum — io'e. ¹⁸— Eykat pe bima, epeyepit ġu juy eyduk'a kay eyeekabek pum — io'e. — Epejat ġu juy. Dao ma epeyenapõn — io'e Jesus. ¹⁹— Ixeyũ kabia daġ iba'ore jĩjã je'e yukreġayũ enapõn ãm, je'it mutitinayũ enapõn ãm tak. ²⁰“Thi bima ġu juy ocenapõnap, tirem puye, kajuk puye dak,” i juy epe'e Deus pe. “Sábado bima ġu dak cuy, jebodoydoyap kabia buye,” i — io'e Jesus.

²¹— Ixeyũ kabia daġ soat ipi juayũ ipiat supi'ajojo jĩjã. Ibiatpi bit ipiat asupi'ajo ġu, Deus pe ipiat mubapuk'isum — io'e. — Waram pit ibiatpi ġu acesupi'ajo- -ixeyũ kabia daġ acã — io'e. ²²— Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'üm'üm pima, ka'üma ma kuka o'jewedaxijo. Imënpit: “Pũġpũġ kabia ipi watwat supi'ajojo,” i'e'em Deus. “Pũġpũġ kabia acã,” i'e'em Deus, jemunaëyũ daxijo am, ikukpin cĩcã cexe buye — io'e.

²³— Wara'acat je'e eywebe napa ma: “Ak'! Ġoku Cristo- -wuydaxijojo'ukan- -Deus emunaë,” i. “Ak'! Ġoku ixë,” i dak. Imën i'e buje, eyetabun ġu juy epesop ixeyũ ekawën kay — io'e. ²⁴— Jewexe Deus emunaëhëyũ je'bapuk, jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukayũ dak. Wuymucoatcoanap ġu'bapuk ip Deus ebekitkiyũ muġuykuku ojuy. Eywebe i'e ba'oreat ġu'bapuk ip imuġuykuku ojuy. ²⁵ Apën ġuyjom jajëm ip

adeayũ muḡuykuku ojuy iap kuy oḡuwēn eywebe. Ğebu'i epe'e wekawēn kay, ixeyũ be eymuḡuykukuap puxim — io'e. ²⁶— Ixeyũ je'e napa ma: “Ak'i! Teku uk'a'ūmat pe,” i. Imēn i'e buje, epeju ḡu juy uk'a'ūmat pe. Ixeyũ je'e dak napa ma: “Ak'i! Teku ikaba'arēmatka be,” i. Imēn i'e buje, eyetabun ḡu juy iboap kay — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be.

²⁷— Soat waḡo ōn. Xiririkxirikiat jesopsom kaxijēmap kadiwi i'acap kadibe. Iboap co'i ōn oajēm. Imēn wajēm puje, soat itaybit je'e ip. Iba'arēm ḡu wajēmap je'e. ²⁸Urupuyũ je'awerorom iḡēmat kay i'o am. Imēnpuxim Deus jajēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayũ be — io'e Jesus.

²⁹— Ipiatpi'ajoap kabia kap puje, kabi beacat muycēmčēmap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi ḡu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat tak kaxiam ḡu je'e. Kabiok je'e. Kasoptayũ dak ida'at kabi kadiwi — io'e.

³⁰— Ğebuje okop ipi kay. Soat tōtōn je'e ip- -ipi juacayũ- -soat ip. Soat waḡo ōn. Ojojo ip kabikerereat taḡwi kopkom. Wa'ōbacaap kuḡ okop, odipap kuḡ tak. ³¹Parasuy jo'iat Deus ḡuyde- -yoboḡat. Jekawēn tojtjt'ukayũ ḡuju soat taḡwi. Cemunaēhēyũ ḡu'awero ip. Soat taḡwi ḡu'awero ip- -ipi daḡwi — io'e Jesus.

Imēn Jesus waram jeedocap o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayũ be.

³²— Ğebum cuy epesop wajēmap kay, figueira'ip kay ḡebum pima. Figueira'a bikit cēm puje, “Koato ijasun ma,” i'e'em eyju, dup cēm pima — io'e. ³³— Imēnpuxim ipiat'ajoap kabia ajēm pima, “Ĝaxīn ma Deus emunaē jajēm,” i juy epe'e. Wekawēn puye, eyetaybit epe'e — io'e Jesus. ³⁴— Ĝasūayũ'in iboap coco je'ũ awap, soat pe wekawēn jebapuḡ- -soat ma. Ğebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus jewējuacat pe. ³⁵— Kabi i'ūm, ipi dak; wekawēn pit i'ūm ḡu. Wekawēn kayayũ bit soat em jeedop — io'e Jesus.

³⁶⁻³⁷— Soat waḡo ōn. Waram oajēm ōn. Abu itaybit wajēm ām? Ka'ūma ma itaybit ip wajēm ām. Deus ekawēn tojtjt'ukayũ itaybit ḡu- -kabi beayũ. Ōn tak wetaybit ḡu. Webay acā itaybit. Ka'ūma ma owiwim pima, oajēm. Imēnpuxim tak Noé kabia be ka'ūma ma iwiwim pima muba'atxiri oajēm kuyje — io'e Jesus. ³⁸— Muba'atxiri ajēm awap, soat ip tikōnkōn'uk osodop. Jekōnkōn'uk ip osodop. Jewebumūnmūn'uk ip osodop. Imēn ma osodop, kobexixi be Noé ōm awap. ³⁹Itaybit ḡu osodop ip ajo je'bapuḡ iam. Kobexixi be Noé ōm puje acā, muba'atxiri ajēm puje acā itaybit o'e ip. Itabut ḡu ip Noé kay osodop. Imēnpuye muba'atxiri wiwim ḡu ip. Imēnpuye dak soat ip oakōm. Wajēm puk pima, imēn ma dak. Ka'ūma ma wajēmap wiwim je'e — io'e Jesus.

⁴⁰— Wajēmap kabia be xepxep kapikpiḡ e'em jekat pe- -aḡokatkayũ. Pũḡ ixeyũ'in tujowat jewēju- -Deus emunaē eju. Wara'acat tujowat ḡu. ⁴¹Trigo muḡēḡēap ka be xepxep trigo muḡēḡēm e'em- -aoyũ. Imuḡēḡēm pima, pũḡ ixeyũ'in tujowat jewēju- -Deus emunaē eju. Warara'acat tujowat ḡu — io'e. ⁴²— Aḡ cuy epesop — io'e cebe ip. — Eyetaybit ḡu buye pujuat kabia eykukukat jajēm iam — io'e Jesus.

⁴³⁻⁴⁴— Ixima daḡ uk'a beat iwiwim pima, ibukurukat ajēmap puxim, iōmap puxim; ixet ḡu kajuk ixē uk'a beat — io'e Jesus cebe ip. — Imēnpuxim wuyju wuykukukat wiwim'ũm pima, ixē dak imēnpuxim jajēm — io'e Jesus.

⁴⁵— Kariwa jekapik'ukuk'ukat kay pimaap, itaybit cĩcāat kudadam je'e. Xipacat muḡēḡē'ukat kudadam je'e. Iḡo kapik'ukuk'ukat warara'acayũ kukuk'ukat kariwa a'ōbiat. Irere bima ip, soat em ixat je'ḡũm ip cebe- -warara'acayũ be- -kapik'ukuk'ukat be. Jexat o am awero am ip cebe, icũḡ ām je'ḡũm. ⁴⁶Jekariwa a'ō kay kūyjobin pima, iḡo kapik'ukuk'ukat icokcok je'e jekariwa ajēm puje. ⁴⁷Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece- -soat ma,” i je'e cekariwa iḡo kapik'ukuk'ukat pe. ⁴⁸Imēnpit je'ḡũm ḡu wara'at pe- -kapik'ukuk'ukat pe, “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e'em puye. Ikērēat kuḡ xeku. ⁴⁹Ibureyũ mupokupoḡ je'e. Tikōnkōn je'e ika'oayũ eju. Jekōnkōn tak je'e ceweju ip. ⁵⁰Jekariwa wiwim ḡu xeku. Itaybit ḡu je'e pu kabia wekariwa jajēm iam, pu ehora iam tak.

⁵¹— Iwiwim'ũm pima, je'pit cekariwa. Ipiat supi'ajoat jekapik'ukuk'ukat pe. Jekapik'ukuk'ukat ipiat supi'ajo wuyjuyũ muḡuykuku'ukayũ ipiat supi'ajojoap co'i. Ixeyũ tōtōn cĩcā ip je'e ipiat'ajojoap ka be. Ipi kuḡ puye, tũy yeiyei ip je'e dak — io'e Jesus jewēju etaybitbinayũ be.

25 ¹Deus soat kukuanap kabia muwēnuwēn o'e Jesus o'ya'ĩjojoiyũ mutaybitbin pima. Imēnpuye wuymutaybitbinap muwēnuwēn o'e itaybit am ip. Imēnpuximap ekawēn muwēnuwēn o'e.

— Deus soat kukanap kabia ayacayũ cucumap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe ayacayũ yaypan'isuayũ osodop ip- -10 beayũ. Jewebumūnat kay o'ju ip lamparina kuḡ. Jewebumūnat dopabijuk am o'ju ip. ²⁵beayũ ixeyũ'in yaḡuysacayũ osodop ip. Warara'acayũ 5 beayũ yaḡuyba'arēmayũ osodop — Jesus o'e. ³— Yaḡuyba'arēmayũ o'tidujowat ḡu ip daxadi- -lamparina beapti. O'tidujowat ḡu ip timūn'a be. ⁴Yaḡuysacayũ acā o'tidujowat daxadi timūn'a be.

⁵— Ixet pin ip. Etapok'i e'em. Ixet osodop ip- -10 beayũ. Ixet,ibun jewebumūnat puye. Xet.

6— Iximadakpe iboceayũ o'tomuwã 10 beayũ be.

— “Ak'il!” io'e ip. “Jewebumũnat oajẽm,” io'e ip. “Epeju cekay, topabijuk am,” io'e ip 10 beayũ be.

7— O'ġuwurũġ ip. O'kop ip- -10 beayũ. Lamparina mudipudim osodop ip, imusopusop am.

8— Ġebuġe yaġuyba'arẽmayũ o'jekawẽn yaġuysacayũ be.

— “O'ti'ũm. Imẽnpuġe iba'ore ocewebe lamparina musop am. Daxadi epetiũm cuy ocewebe,” i ip o'e.

9— “Ap!” yaġuysacayũ o'e. “Iba'ore ocewebe tiũm am eywebe. Pũġti ma ocedaxadi. Epeju, ti buam. Dinheiro juy epeġũm warara'acayũ be- -tideim,” io'e ip.

O'ju ip, tibu am.

10— Jewebumũnat oajẽm peta muġẽġẽat tuk'a kay. Cucum pima ip daxadi bum, oajẽm. O'ju jewebumũnat eju yaġuysacayũ. O'ju ceweju, kuy buye ip. Oõm ip ceweju.

— Bik. O'tomudip ip xĩntabi.

11— Oajẽm ġuyjom. Yaġuyba'arẽmayũ oajẽm. O'tomuwã.

— “Kariwa!” io'e ip. “Xĩntabi etomudip'uk ocewebeam,” io'e ip.

12— “Wetaybit ġu ma eyjum,” io'e cebe ip — io'e- -Jesus o'e.

Pere. Imẽn 10 beayũ be kawẽnwẽnap pi o'jepere Jesus. Apẽn ixewebumũnat kay 10 beayũ oekuku, imẽnpuxim wuyju be jekukum, Deus soat kukan pima. Pũġ wuy'in iwiwim je'e Deus soat kukanap kabia bima. Warara'acayũ wuy'in iwiwim ġu je'e.

13— Aġ cuy epesop ekariwa jajẽmap kay — io'e Jesus iboceayũ be. — Eyetaybit ġu buye puju eyekariwa jajẽm iam. Ajo hora iam eyetaybit ġu. Ajo kabia iam eyetaybit ġu. Aġ cuy! — io'e cebe ip.

14Waram Jesus o'jekawẽn iboceayũ be. Deus soat kukanap kabia muwẽnuwẽn o'e.

— Deus soat kukanap kabia aġokatkat cuap kabia buxim — io'e Jesus. — Ixe cucum o'e wũy ma. Wara'at eipi be cucum o'e. Cucum awap, kapikpik'ukayũ o'tomuwã- -jebuywatwat'ukayũ. Jebubut o'ġũm cebe ip. O'ġũm imuxipanpan am. ¹⁵Dinheiro'a o'yaũm cebe ip. Ajo-xe imuxipanpan pucat o'yaũm cebe ip. Pũġ ixeyũ be 5 mil iat'a o'yaũm. Wara'acat pe 2 mil iat'a o'yaũm. Warara'at pe pũġ mil iat'a o'yaũm- -dinheiro'a.

— Ibocewi o'ju wara'at eipi be.

16— Ġebuġe 5 mil iat'a juk o'yabuiat wara'at dinheiro'a o'yabu- -wara'at 5 mil iat'a. Imẽnpuġe 10 mil iat'a kuġ o'e. ¹⁷Wara'at ibuywatwat'ukat

ijo'i ma o'ğugẽ dinheiro'am- -ibo 2 mil iat'am. Imẽnpuye 4 mil iat'a kuğ o'e. ¹⁸Yabi beat pit ibo pũğ mil iat'a o'yamõğ ipikũykũy be. O'jokot. Batku. O'yamõğ. Pere.

¹⁹— Ade xet kap puje, oexe. Cekariwa oexe. O'jekawẽn jekapikpik'ukayũ be. Jedinheiro'a muwẽnuwẽn o'e. ²⁰Imẽnpuye 5 mil iat'a juk o'jat iat dinheiro'a o'yadojot jekariwa be- -10 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa,” io'e. “Ijoce edinheiro'a- -5 mil iat'a. Wara'at oyabu- -wara'at 5 mil iat'a. Soat ebubut'a. Edinheiro'am ġasũ- -10 mil iat'a. Wara'at 5 mil oyabu ibo 5 mil iap,” io'e jekariwa be — io'e Jesus.

²¹— “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ẽn. Wedinheiro'a muxipan cĩcã ẽn. Yopĩt ma o'e. Ẽn pit wa'õ dağ imuxipanpan cĩcã owebeam.

— “Imẽneju ade obubut muxipan ece owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ġa'a! Peta oğugẽ ġasũ. Acekõnkõn,” io'e cekariwa.

²²— Imẽnpuye dak 2 mil iat'a juk o'yabuiat dinheiro'a oyadojot dojot ixex be- -jekariwa be. 4 mil iat'a o'yadojot.

— “Juku, Kariwa!” io'e. “Ijoce edinheiro'a- -2 mil iat'a. Wara'at'a oyabu- -wara'at 2 mil iat'a. Soat edinheiro'am ġasũ. 4 mil iat'a oyabu ibo 2 mil iap,” io'e cebe — io'e Jesus.

²³— “Xipat,” cekariwa o'e cebe. “Xipacat ẽn. Wedinheiro'a muxipanpan cĩcã ẽn. Yopĩt ma o'e. Wa'õ dağ imuxipanpan cĩcã eğuy owebeam.

— “Imẽneju ade bubut cuy eğuxipan owebeam,” io'e — io'e Jesus.

— “Ġa'a! Peta oğugẽ ġasũ. Acekõnkõn,” io'e cekariwa.

²⁴— Ġebuje pũğ mil iat o'yabuiat o'jekawẽn ixex be- -jekariwa be.

— “Kariwa!” io'e. “Kuy juk wetaybit edacup iam- -warara'at ekat pewi ejat iam- -etiotata'ũmap kat pewi,” i napa ma o'e cebe. “Kuy juk wetaybit ekapikap'ũmat pewiata etabu iam,” i napa ma o'e dak.

²⁵“Oparara ebuxim ibuye. Edinheiro'a oyamõğ ipikũykũy be- -mil iat'a. Juku,” io'e. “Edinheiro'am- -ebubut'am.”

²⁶— “Ibu'u'uat ẽn,” cekariwa o'e. “Ikẽrẽat kuğ ẽn. Etaybit tu warara'at ekat pewi ojat iam? Wekapikap'ũmat pewiata otabu iam etaybit tu? ²⁷Imẽn etaybit pima, wedinheiro'a eyaũm cuy dinheiro'a muxipanpan'ukat pe wara'at dinheiro'a bu am owebeam,” io'e. “Wepit puje, eyaũm kuka owebe,” io'e.

²⁸— “Dinheiro'a juy epeyabu cebewi- -pũğ mil iat'a,” cekariwa o'e warara'acayũ be. “Epeyaũm cuy wara'at pe- -10 mil iat'a kuğat pe,” io'e kapikpikayũ be. ²⁹“Imẽn ma. Adeat kukat pe wara'at je'ğũm ip. Imẽnpuye ade jĩjã ikuğ e'em. Imẽnpit yopĩcat kukat xewi ixex yopĩcat je'jat ip,” io'e cekariwa. ³⁰“Ite ibu'u'uat tak epejoxik cuy kabiokboğat

ka be- -tōtōnap ka be- -tūy yeiyeiat ka be,” io'e cekariwa — io'e Jesus. Imēn Jesus soat o'e iboceayū imutaybit am. Cekariwa dinheiro muxipatpan cīcāayū o'ju ip peta be ceweju. Imēnpuxim Deus a'ō kayayū jeedop ip Deus xe soat em. Ipikūykūy be cekariwa dinheiro mōgāt pit o'joxik ip kabiokboğat ka be. Imēnpuxim Deus ipiat supi'ajoat ja'ō kay'ūmayū be. Imēn Jesus imutaybitbin o'e.

³¹ Jesus o'jekawēn waram iboceacat pe.

— Soat wağo òn. Odipap kuğ wajēm puje, soat kukan oce'e. Deus ekawēn tojtjot'ukayū jajēm ip oweju. Jay. Ajo xipat Deus xe iap oceğuwēn, ajo xipat ġu iap tak.

³²⁻³³— Ipi juacayū je'awero owap. Apēn ovelha kukuk'ukat ovelhayū o'taē bodeyū bewi, imēnpuxim òn tak ipi juacayū bewi wa'ō kayayū otaē- -kūyjobitbicayū. Kacūğcūğ'i jeedop ip oba'at kadi. Kūyjobitbit'ūmayū bit oba'ūğ kadi kacūğcūğ'i jeedop ip.

³⁴— Cūğ'i buje, ocekawēn oba'at kadiayū be.

— “Deus kuy eymucokcok cīcā. Webay kay juy epesot! Eyka be juy epeōm- -kuy osukamuxipaniap ka be. Deus kuy ipi muğēğēm pima, cuk eyka muğē dak,” ioce'e cebe ip. ³⁵“Epeōm! Xipan cīcā juk adi eyju okuk. Ore bima, puybit cuk adi epeğūm owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm owebe. Oka be'ūm pima, xipan cuk adi eyju okuk eyduk'a be. ³⁶Ka'ūmğū wekamixa bima, kamixa juk epeğūm owebe. Owātaxipi bima, epajēm obuywat am. Òn daomūnmūnap'a be bima, epajēm okay,” ioce'e cebe ip.

³⁷— “Kariwa!” Deus xe cūğ cīcāayū e'em. “Ere jekukum ejojo ġu oceju. Puybit cuk oceğūm ġu ewebe. Ebipuruğ jekukum tak ejojo ġu oceju. Idibi juk ocetiūm ġu ewebe,” i'e'em ip. ³⁸⁻³⁹“Ewātaxipi ġu ejojo oceju. Cuk ocajēm ġu ekay ebuywat am, ěn daomūnmūnap'a be bima,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ġu oceju. Oceju ġu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Kamixa dak cuk oceğūm ġu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁰— “Owebe epeğūm ġu,” ioce'e cebe ip. “Imēnpit webekitkit pe epeğūmiap owebe epeğūmiap puxim. Omubuyxin cīcā webekitkit. Yopīt ma ip ipi juacat etabun. Imēnpit ixeyū be epeğūmiap, owebe epeğūmiap puxim ma,” ioce'e. — Soat kukan oce'e — io'e.

⁴¹— Ğebu je òn e'em cebe ip- -oba'ūğ kadiayū be. “Deus xe ikēreat mujurūğrūğ'ukayū eyju. Imēnpuye Deus jajēm eykay ipiat'ajoan eywebe. Epeyenapōn cuy oxewi. Ipiatpi'ajojoap pe soat em epesop- -daxaboğ pe- -ibiōğbuk kēreayū kukukat ka be. Deus o'ğūğē ibiōğbuk kēreayū kukukat kam- -ixe ekawēn tojtjot'ukayū kam tak,” ioce'e —

io'e Jesus. ⁴²— “Xipan ġu juk adi okuk epesop. Ore bima, puybit cuk adi epeġum ġu owebe. Obipuruk pima, idibi juk adi epetiūm ġu owebe. ⁴³Oka be'ūm pima, xipat ġu juk adi eyju okuk eyduk'a be. Ka'ūmġu wekamixa bima, kamixa juk adi epeġum ġu owebe. Owātaxipi bima, kuy obuywatwan ġu epesop. Ōn daomūnmūnap'a be bima, epajēm ġu okay,” ioe'e cebe ip — Jesus o'e.

⁴⁴— “Kariwa!” Deus xe ikērēat mujurūġrūġ'ukayū e'em. “Ere jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye puybit cuk oceġum ġu ewebe. Ebipuruġ jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye idibi juk ocetiūm ġu ewebe. Ewātaxipi ġu ejojo oceju. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay ebuywat am. Ēn daomūnmūnap'a be ġu eġuy. Imēnpuye juk ocajēm ġu ekay,” i. “Eduk'a'e'ūma jekukum ejojo ġu oceju. Imēnpuye oceju ġu xipan ekuk cuk acesop oceduk'a be. Ejojo ġu oceju, ekamixa'ūm pima. Imēnpuye kamixa juk oceġum ġu ewebe,” i'e'em ip.

⁴⁵— “Webekitkit pe ġu epeġum iap, owebe ġu epeġum iap puxim,” ioe'e cebe ip. “Ipi juacat etabun webekitkit yopīt ma. Imēnpit ixeyū be ġu epeġum iap, owebe ġu epeġum iap puxim,” ioe'e- -soat kukan oce'e — Jesus o'e. ⁴⁶— Imēntak ixeyū je'ju ipiatpi'ajojoap pe jedop am — io'e Jesus. — Deus xe cūġ cīcāayū acā jeedop ip Deus tēġ ma- -itait jeedop ip soat em Deus xe — io'e Jesus jewējuayū be.

26 ¹Wuymutaybinap ekawēn mutaybitbin epere buje, Jesus o'jekawēn jewējuacat pe.

²— Eyetaybit xepxep xet kap puje, Páscoa epeta jajēm iam. Ijop Páscoa bima, ijoceat odujowat okay itakomaayū kay obamupaya am. Korosa be oba mupaya ip. Waoka ip — io'e Jesus- -soat waġo o'e.

³Ġebuje paīyū kukukayū o'jeawero ip uka yaboġ cīcāat'a be- -ibuyxi jījāat tuk'a be- -Caifás tuk'a be. Judeuyū kukukayū dak o'jeawerowero. ⁴O'jewaġuyda soat ip. Jesus daomūnūnap muwēnuwēn o'e ip. Apēn oce'e iam kawēnuwēn o'e jewewebe. Yaoka ojuy ip iba'arēm.

⁵— Páscoa bima bit Jesus ataomūn ġu, adeayū be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewe be.

Ixe Páscoa epeta bima Judeuyū pāo'a o'o'uk ip osodop- -yamuyuhuhuaptōmtēm'ūmat'a. Ijop epeta muġēġēm pima, apēn Deus wuye'ajojoyū'ūm'ūm o'ġujēm Egito eipi bewi iap kay ġebum'uk ip osodop.

⁶⁻⁷Ierep tūibit tuk'a be ayacat oajēm- -Simão duk'a be. Jesus xik'i o'e jekōnkōn jewēju itaybitbinayū xe. Tide'oati kuġ oajēm Jesus kay.

Jesus'a abi be o'timõg Betânia ka be. O'timõg timün'a bewi- -wita'a muḡēḡē'a bewi- -alabastro'a muḡēḡē'a bewi. Tideiboḡ cīcā ixedi tide'oati. ⁸Imēnpuye itakoma ip o'e ayacat kay Jesus eju etaybitbinayū.

— Te'e ma iḡodi tide'oati mu'üm teku — io'e ip. ⁹— Tide'oati deida buje, kajuk teiboḡ o'jat! Ade kuka juk dinheiro isurūḡat o'jat prata muḡēḡē. Tadaybotbocayū be kuka juk dinheiro o'ḡüm — io'e ip.

¹⁰Jesus itaybit apēn kawēnwēn ip iam. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Ite mukorēmrēm ḡu bit cuy epe'e — io'e cebe ip. — Xipacan ma teku o'e owebe. Apēnpuye eyetakoma ite kay? Eyetakoma ḡu juy epesop cekay — io'e Jesus cebe ip. ¹¹— Tadaybotbocayū soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyū buywan put eywebe. Ōn pit soat em ḡu oḡuy eyxe. Soat em ḡu xipacan ey'e but owebe — io'e. ¹²— Ite ayacat ojebit o'ḡude'on, oje'ū ḡu buk ma'ḡu. Wetabēḡ pima ma kuy omude'on witabikūy be omōḡ awap — io'e. ¹³— Okay itabucayū ijop ekawēn ḡuwēnuwēn soat kaka daḡ- -kawēn idipat. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ḡuwēnuwēn tak ip soat kaka daḡ. Soat ka watwat ḡebum je'e apēn ixē o'e iap kay. Ḡebum cuy epsop iboap kay — io'e cebe ip.

¹⁴Ḡebuje Judas Iscariotes oajēm paīyū kukukayū kay. Pūḡ 12 beayū'in ixē Judas osunuy. ¹⁵Ixe o'jekawēn paīyu kukukayū be.

— Pebūrū epeteida owebe Jesusūmap teim? — Judas o'e.

— 30 be prata'a — io'e ip.

— Xipat — Judas o'e.

O'yaūm ip. ¹⁶Imēnpuye Judas oeku:

— Pu kabia Jesus puap kabia? — io'e jewebe ma.

Imēn oekuku kudadam.

Ḡebuje bit ma aḡu Judas oeku Jesus pu ojuy itakomaayū be iūm ām.

¹⁷Oajēm ip Jesus kay- -12 beayū. Páscoa epeta osunuy. Iboap epetam Judeuyū pāo'a o'o'uk- -yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ovelha dak aokaka'uk osodop ip Páscoa epeta bima- -koapat kabia bima.

— Poce ovelha ocejoyoy peta ajēm pima? — io'e ip Jesus pe.

¹⁸— Epeju juy okay itabucat pe- aḡokatkat pe — io'e. — Jerusalém ka be xeku omuy. I juy epe'e cebe: “Omuyku eduk'a kay,' wuymutaybitbin'ukat o'e ewebe. 'Páscoa be i'o am omuyku, oweju etaybitbin'ukayū dak,' io'e ewebe,” i. “On oje'ū ḡasū,' io'e dak ewebe,” i dak. Imēn cuy epe'e cebe — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be.

¹⁹— Hm hm — io'e ip.

O'ju ip Jerusalém ka be.

Oajēm. Jesus kay itabucat tuk'a oōm. Apēn cuk ixē o'e, Jesus kay itabucat pe o'e ip- -soat ma. Iḡo'a be ovelha o'joyoy ip peta ajēm pima. Soat muxipanpan o'e ip peta beam.

²⁰Katpuje ma Jesus oajēm. Oabik mesa koreren 12 beayū eju. O'jekōnkōn ip iḡo'a be. ²¹Jekōnkōn pima ip, o'jekawēn 12 beayū eju. — Icēmān ōn e'em eywebe. Pūḡ ey'in jekawēn okay itakomaayū be. Poce oḡuyiap ḡuwēn ixeyū be, odobuxik am. Imēn oūm epe'e okay itakomaayū be waoka am — io'e cebe ip.

²²Iḡuycūḡcūḡ cīcā ip o'e.

— Kariwa! Ōn xe'e? — io'e'e ip pūḡpūḡpūḡ.

²³— Oweju pāo'a mudirem pūḡ pe ma prato be cekōnkōnat okay itakomaayū be oūm waoka am. ²⁴Soat waḡo ōn. Apēn oje'ū iap tup taḡ oje'ū- -Deus ekawēntup taḡ — io'e Jesus. — Karem ḡu ipiat supi'ajo oūmat pit. Xipat kuka adi a'ḡu ixē bit o'jebapuk'ūma — io'e Jesus.

²⁵— Omutaybitbin'ukat! — Judas o'e- -itakomaayū be Jesusūmat o'e. — Ōn tu jeūm itakomaayū be?

— Hm hm. Ēn ma — io'e Jesus jeūmat pe.

²⁶Jekōnkōn ip pima, Jesus pāo'a o'yabu.

— Bay! Xipat ēn — io'e Deus pe. — Ocexat'am eyaūm ocewebe — io'e. O'yamuweka. O'yaūm jewēju etaybitbinayū be.

— Juku — io'e Jesus. — Epeya'o. Ijop'a ojebit — io'e cebe ip. — Pāo'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²⁷Uva'abidi dak o'timōḡ tikōnkōnap pe.

— Bay! Xipat ēn — io'e Deus pe. — Ocexati etiūm ocewebe — io'e. O'tiūm cebe ip.

— Juku — io'e. — Ijopti juy epetikōn- -soat eyju juy epetikōn — io'e 12 beayū be.

²⁸— We'ū buje jedoyekereren oce “Adeayū bewi ikērēat oju'uk,” io'e Deus puye. Imēnpuye Deus ijop kērēat kay ḡebum ḡu. Adeayū ḡuisun Deus ekawēn iisuat xe. Cūḡ ma jeedop ip cexe- -Deus xe — io'e. ²⁹— Waram ḡu otikōn uva'abidi soat ipi watwat webay a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kaykūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus.

³⁰Jekōn puje, jebibododon ip o'e Deus kay. O'ju ip.

Oajēm ip- -soat ip. Co'a kay oajēm- -Oliveiradip'a kay. Jay. Jesus o'jekawēn cebe ip- -jewējuayū be. Xīḡxīḡ pima co'a jeje, Jesus o'jekawēn.

³¹— Ijop exima eyju operem — io'e. — Epeyenapōn okay itakomaayū buxim. Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn:

Ovelha kukuk'ukat oyaoka, i. Soat ip jepōḡpōḡ iōhōyū, i.

Imēn Deus ekawēntup omuwēnuwēn — io'e.

Imēn kawēnwēn o'e Jesus jewēju etaybitbinayū kukukat puye. Imēnpuxim ovelha kukukat Jesus puxim. Jesus eju etaybitbinayū

ovelha buxim kuka ip. Ovelha jepõgõpõgõ ip jekukukat'üm pima. Jesus etaybitbinayũ jepõgõpõgõ kuka ip, Jesus e'ũ buje.

³²— Imēnpit we'üap tomukadi Deus waram ġuto omutait. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e Jesus cebe ip.

³³— Soat ip jepere- -ebureyũ. Ekay itakomaayũ buxixim iparara buye, ip jepere. Õn pit jepere ġu. Pũġ em tak ka'ũma — Pedro o'e.

³⁴— Tapu, icēmān òn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e ebapũġ em — io'e. — Sapokay ede awap “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³⁵— Oce ġu ma buk, “Obure ġu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Soat cewejuayũ imēn o'e'e.

³⁶Ġebuġe Jesusyũ o'ju kadaihiaptip kay- -Ġetsēmani ka kay.

— Jocebuku epabikbik — io'e jewējuayũ be. — Bomaku buk òn cum, Deus eju jekawēn ām — io'e cebe ip.

Oabik ip.

³⁷Pedro o'tujowat, Zebedeu ipotpoyũ dak. Ebapug o'tujowat. Iġuycũġ cĩcā Jesus o'e.

³⁸— Oġuycũġap pibun je'umat co'i òn — io'e ebapũġayũ be. — Epabik — io'e. — Aġ cuy epesop — io'e. — Oweju epeyeak cuy.

³⁹Bosusu o'ju, jebay eju jekawēn ām. O'jepo ipi ju jeġuycũġap pibun. — Bay! — io'e. — Ewebe iba'ore'ũm pima, omuwedem ece, owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'òbi bit we'ũ pin ġu. Ēn ebikuy bima bit oje'ũ — io'e Deus pe.

⁴⁰Aripit. O'jepit. Oajēm ebapũġayũ kay. Ixet ip osodop.

— Pedro — io'e Jesus. — Eywebe iba'ore du eyġuy pũġ hora ma oweju jeak am? ⁴¹Aġ cuy epesop! — io'e cebe ip — ebapũġayũ be. — Xen ġu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eywebe ikērēat mujurũġap puxim- -eywebe Satanas a'ò kay kũyjobicap puxim — io'e. — Eybu'u jĩjā ikērēat muġē ām. Imēnpit ikērēat epeġuġē eya'òbaca'ũm puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn, ixē a'òbacaap kuġ eyeku am — io'e Pedro be.

⁴²O'ju waram.

— Bay! — io'e waram Deus pe. — Ewebe iba'ore'ũm pima, omuwedem ece, ip owebe ipiat'ajoap puxim. Ēn ebikuy bima bit, oje'ũ — io'e Deus pe.

⁴³Aripit. Jesus waram o'jepit ebapũġayũ kay. Ixet ma'ġuto ip osodop. Itaxeebaca o'e ip, xet pibun.

⁴⁴Waram o'ju jebay kay, jekawēn ām. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju.

⁴⁵Aripit. O'jepit ebaḡayũ kay.

— Eyxet mabuk ġu du? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk ġu du eyju? — io'e. — Soat waġo òn. We'üap kabia kay òn ajēm — io'e. — Ġasũ okay itakomaayũ oũm ip ikērēat mujurũġrũġ'ukayũ be waoka am. ⁴⁶Epe'äy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Itakomaayũ be oũmat omuyku. Ġã'ã okay itakomaayũ atopabijuk — io'e cebe ip.

⁴⁷Jesus kay Judas oajēm. Kawēnwēn pima, oajēm. 12 beayũ'in osunuy Judas. Jesus eju jekuku'uk osunuy. Ade oajēm ip- -paja kukuġayũ, jeba'ip kukuġayũ dak. Oajēm ip, Jesus kudadam Judeuyũ kukukayũ a'õbi, paĩyũ kukukayũ a'õbi dak.

⁴⁸— Oyaġobukõn'ibit cuy epejat. Ixe Jesus — Judas juk o'e cebe ip- -Jesusũm cekay itakomaayũ beiat.

— Ocejat cuy — i juk o'e ip- -Judas ejuayũ.

⁴⁹Isum yajēm:

— Wuykat, omutaybitbin'ukat! — Judas o'e Jesus pe.

O'yaġobukõn.

⁵⁰— Obure — io'e Jesus. — Apēn ěn e'em iap, ġasũ ma juy ece — io'e. Oajēm ip Jesus xe, ibu am. ⁵¹Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. O'suġuybu'uk pajam paĩyũ kukukat ebekit ġuybu ikibi.

⁵²— Paja ejomõġ cuy iyuk pe — Jesus o'e. — Pajam wara'at o'yaokaiat ixē dak pajam yaoka ip — io'e Jesus.

⁵³— Òn cekay bima, webay 12 mil beat o'ġuju kuka- -jakawēn tojtjot'ukayũ. Ġaxĩn ma kuka o'ġuju okay itakomaayũ buxim — io'e jewējuacat pe. ⁵⁴— Deus ekawēn tojtjot'ukayũ ajēm puje bit, iba'ore kuka o'e owebe we'ũ ãm Deus a'õ daġ pit. Imēn put ma owebe- -we'ũ but ma — io'e Jesus.

⁵⁵Ixe ehora bima, Jesus o'jekawēn yajēmibiyũ be- -adeayũ be.

— Ade kabia juk adi oġuy Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be. Imukũyjom cuk adi oġuy. Eyju bit odaomũn iġo'a be ġu bit. Eyju dak epesot odaomũn ãm paja kukuġ, eyba'ip kukuġ tak, ibukurukat taomũġap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ġu on pit! — io'e cebe ip.

⁵⁶— Kuy bima o'tupmubararak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomũniaptup — io'e. — "Ibukurukat taomũġap puxim ixē taomũn ip," i'e'em iġodup — io'e. — Imēn ma odaomũn ip ġasũ dak — io'e Jesus. Soat ip Jesus o'jepere ceweju etaybitinayũ. Soat ip o'watwat.

⁵⁷O'jacayũ o'tujowat ip. Jesus o'tujowat ip Caifás kay- -paĩyũ kukukat kay. Iboceayũ juk o'jeawero ip Caifás tuk'a be. Judeuyũ kukukayũ o'jeawero ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak. ⁵⁸Pedro bit

Jesus nomuju o'ju. Wũy ma o'ju. Paĩyũ kukukat tuk'a naxĩnõm pe oajẽm. Oabik sorarayũ parakpe. Oabik, ijo am- -apẽn je'babuk Jesus pe ap co am.

⁵⁹Paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip, yawẽg mukẽrẽrẽrẽn'ukayũ kudadam, pũg tağ ma Jesus muymuy am, Jesus aokam dapxi a'õ nomuju. Soat o'je'awero ip- -paĩyũ kukukayũ, Judeuyũ kukukayũ, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak- -soat o'je'aweroiayũ.

⁶⁰Oajẽm ip je'aweroayũ kay. Ade oajẽm- -yawẽg mukẽrẽrẽrẽn'ukayũ. Imẽnpit iba'ore o'e Jesus awẽg mukẽrẽ ãm. ⁶¹Xepxep oajẽm ġebu je bit- -wuymuğuykuku'ukayũ.

— Ite ağokatkat o'e: “Deus eju ekawẽnwẽnap'a oyamuy'ũm put- -yaboğat'a. Imẽnpit oyamuy put waram ebapũğ kabiam,” i — io'e xepxepayũ- -dapxiyũ. ⁶²Imẽnpuye paĩyũ kukukat ma o'ãy, jekawẽn ãm.

— Apenpuye ecede ġu awẽg mukẽrẽrẽnayũ be? — io'e. — Icẽm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶³Jesus mũğ ma osunuy.

— Deus emunaẽ ãn pima, eğuwẽn cuy ocewebe — koapat paĩyũ kukukat o'e Jesus pe. — Deus a'õbi- -soat em itaicat a'õbi eğuwẽn cuy. Deus emunaẽ ãn tu? Deus ipot tu ãn? — io'e.

⁶⁴— Hm hm. Ixe ipot ma õn — io'e. — Soat wağõ õn. Ģuyjom ojojom epe'e. Xik'i oğuy Deus xe iba'at kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'õbacaat. Cexe õn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixẽ eju. Ģuyjom ijodi waram ojet. Kabikerereat tağwi okop — io'e Jesus.

⁶⁵Imẽnẽju jeekabek o'ğuwek paĩyũ kukukat, jetakoma pibun.

— Deus muymuy teku — i napa ma o'e.

Jesus muwẽnuwẽn o'e.

— Epeya'ĩjojo kuy ixẽ ekawẽn. Wara'acayũ ġu ajokudada Jesus awẽg mukẽrẽrẽn ãm — io'e cebe ip- -o'je'aweroweroiayũ be. ⁶⁶— Ajo cũğ ma eyxe? Apẽn tak ace'e Jesus pe? — io'e cebe ip.

— Ikẽrẽat kuğ teku Deus xe — i napa ma o'e ip- -ibimãmãayũ ekawẽn coco'ukayũ. — Imẽnpuye ayaoka — io'e ip.

⁶⁷O'je'aweroiayũ o'ğuxiuxi Jesus dopa be- -jebidi. Jetakoma pibun o'ğuxiuxi. O'yaokaka ip.

Pũğ ixeyũ'in Jesus dopa o'topaoka.

⁶⁸— Cristo! — io'e ip cebe. — Abu edopaoka oce'in?

Imen o'jekawẽn ip, kuy Jesus o'topamuekabek pağõm pu ye.

⁶⁹Pedro dak xik'i osunuy uk'a daxirõğ pe. Paĩyũ kukukat ebuywatwat oajẽm- -ayacat'isuat. Oajẽm Pedro kay.

— Ën tak mo Jesus eju ejeku- ÑGaliléia eipi bewiat eju — io'e Pedro be.
⁷⁰— Õn ġu. Apën ën e'em? Ixe bure ġu òn — i napa ma o'e Pedro, soat ya'ijojom pima.

⁷¹O'ju yanaxĩnõm pe. Wara'at ayacat'isuat ixex Pedro o'jojjo.

— Ite Jesus ejuibit — io'e iboceayũ be. — Nazaré wat ejuibit — i.

⁷²— Ixe eju ocekkuku ġu — Pedro o'e. — Ixe bure ġu òn. Deus itaybit Jesus wetaybit ġu iam — i napa ma o'e Pedro.

⁷³Ibunbun pima, oajëm cekay iboceayũ.

— Icëman — io'e ip. — Apën ën kawënwën, imëntak Ģaliléia watwat kawënwën ip. Imënpuye ocetaybit Jesusyũ'in ën iam — io'e ip Pedro be.

⁷⁴— Dapxiyũ eyju! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ġu òn! Ceweju òn pit ocekkuku ġu — i napa ma o'e. — Õn icëmãn e'em'ũm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

Sapokay o'jede ġebu je bit.

⁷⁵Jesus a'õ kay Pedro o'jeġebu.

— Sapokay ede awap, abapũġ em ece'e, “Jesus bure ġu òn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

Iboap kay o'jeġebu Pedro. O'ju uk'a naxĩnõm pewi. O'tõn cĩcã Pedro. Iġuycũġ cĩcã o'e, ikërëat o'ġuġë buye.

27 ¹Kabia isum soat o'je'awero ip- -Judeuyũ kukukayũ, paĩyũ kukukayũ dak. O'je'awero ip, Jesus aokaap muwënuwën ãm.

²Jesus o'jacayũ o'subamukirik ip jekukukat a'õbi. O'tujowat ip. O'ju ip Jesus eju. Pilatos kay o'ju ip- -ipi kukukat kay.

³Judas pe itakomaayũ Jesus dujowat aokam iap co buje, o'ju waram Judas paĩyũ kukukayũ kay. O'yadujowat dinheiro'a- -prata'a- -30 beat'a. Iġuycũġ o'e, o'ġuġëap puye. Oajëm cekay- -paĩyũ kay, Judeuyũ kukukayũ kay dak. Itakomaayũ be Jesusũmat oajëm. ⁴⁻⁵O'yaxik prata'a Deus ekawënwënap'a be- -yaboġat'a be. Batku!

— Ikërëat kuġ ġu Jesus. Õn ma ikërëat kuġ, Jesus omuyap oġuwën eywebe buye. Iġasũ bit ip kuy o'tujowat yaoka am. O'tujowat, cekay itakomaayũ be òn iũm puye — io'e.

— Ën ma ikërëat kuġ a'õbi ma- -oceju ġu bit. Ekpiwan ma — io'e ip. O'jenapõn Judas. Oe'ũ Judas'ũm. O'jewagobumukirik. O'jewemutoro. Oe'ũ.

⁶Ģebu je: dinheiro'a o'yabu ip.

— Ijop'a yamõġ pa'ore wuywebe Deus edinheiro mũn'a be — io'e paĩyũ kukukayũ. Jewewebe o'e ip. — Cũġ ġu kuka o'e Moisés ekawën taġ ijop'a Jesus aokaap ma dei an puye — io'e ip.

⁷Iměneju o'je'awewero ip. Apěñ xe'e ace'e iap muwěnuwěñ o'e ip. Iměnpuye iğo'a yaũm ip itĩg'a buximat'a muğėgė'ukat pe jekat teim. Iměn iboap kat o'jat ip. O'jat ce'ũ'ũayũ kot am iboce- -Jerusalém ka bewi'ũmayũ kot am. ⁸Jesus aokaapteim ip o'jat iapka i osunuy ika butet. Ğasũ dak iměn ibutet. ⁹Iměn o'jebapuk Jeremias ekawěñ tağ - Deus a'õ muwěnuwěñ'ukat ekawěñ tağ. Kuyje Jeremias o'e:

Israel naxeğebitbit kukukayũ dinheiro'a o'yadujowat ip - prata'a -30 beat'a. Ijop edinheiro juk o'ğuwěñ ip itakomaayũ be Deus emunaė oğũm iaptei o'e iap, i. ¹⁰O'yaũm ip itĩg'a buximat'a muğėgė'ukat pe ikat teim. Deus a'õbi o'yaũm ip, i juk o'e Jeremias.

¹¹Oajěm Pilatos kay Jesus o'jaciayũ -ipi kukukat kay.

— Judeuyũ kukukat tu ěñ? — io'e Pilatos Jesus pe.

— ěñ ma iboam e'em — io'e Jesus.

¹²Jesus tak o'jomuymuy ip -Judeuyũ kukukayũ, paĩyũ kukukayũ dak. Jesus o'jede ġu bit ixeyũ be.

¹³— Soat eya'įjojo ġu du ixeyũ o'e iap? — Pilatos o'e Jesus pe.

¹⁴O'jede ġu bit. Pũğ em tak ka'ũma. Pilatos yağuybabi'ũm cĩcã o'e, Jesus o'jede ġu buye.

¹⁵⁻¹⁷Ğebye soat o'je'awero ip Pilatos xe. Judeuyũ o'je'awero ip.

— Abu oğujěm cuy daomũnmũnap'a bewi? — Pilatos o'e cebe ip. — Barrabás ma du? — io'e. — Jesus Cristo ġu xe'e? — io'e. — Pebicat oğujěm cuy? Cristo butetecat tu? io'e Judeuyũ be -adeayũ be.

Iměn Pilatos o'e, iměn ibikuy buye. Páscoa epeta bima ipi kukukat Judeuyũ emunaė mujěmjěm'uk osunuy daomũnmũnap'a bewi. Imujěmjěm'uk, jekpiwan ma. Ikěrėat kuğ cĩcãat osunuy daomũnmũnap'a be iboap Páscoa bima. Barrabás i osunuy ibutet. Soat ma itaybit ip ixem. ¹⁸Iměnpit Pilatos itaybit paĩyũ kukukayũ itabutkarey o'e ip Jesus kay iam. Itaybit jetabutkarey pibun Jesus o'tujowat ip iam.

¹⁹Pilatos tayxi dak ja'õ dujowacat o'ğuju. Ja'õdaxijom o'ğuju jektop kay. Ipi kukukat pe iboceacat aweroroap pe o'ğuju. Iboce Pilatos xik'i osunuy Jesus awėğ co am. Oajěm ya'õdujowacat.

— “Ixe Jesus cũğat,” etayxi o'e — ya'õdujowacat o'e itop pe. — “Jesus oajěm wexybi,” i. “Ipiat osupi'ajo jĩjã wexey ixey buye,” i — io'e ya'õdujowacat. — “Ikěrėat cuy eğũgė ġu cebe- -Jesus pe,” i dak — ya'õdujowacat o'e Pilatos pe.

²⁰⁻²¹— Pebicat oğujěm cuy daomũnmũnap'a bewi? — Pilatos o'e waram o'je'aweroiayũ be.

— Barrabás — io'e ip.

Imēn o'je'aweroiyũ o'e paĩyũ kukukat ekawēn puye, Judeuyũ kukukayũ ekawēn puye dak.

— “Barrabás,” i juy epe'e Pilatos pe — paĩyũ kukukayũ juk o'e o'je'aweroiyũ be. — “Jesus cuy esubamupaya korosa be,” i juy epe'e Pilatos pe — i juk o'e ip.

Imēnpuye o'je'aweroiyũ o'jekawēn ip Pilatos pe.

— Barrabás eğujēm cuy daomũmũmap'a bewi — io'e o'je'aweroiyũ.

²²— Pam Jesus? Ite butet Cristo i. Apēn tak oce cebe? — Pilatos o'e o'je'aweroiyũ be.

— Esubamupaya juy korosa jeje, yaoka am — io'e ip.

²³— Ikērēat o'jukuk ġu teku- -pũğ em tak ka'ũma! — io'e Pilatos. Imēnpit biğ ma ya'õberen o'jewāwā ip.

— Esubamupaya juy korosa be, yaoka am.

²⁴O'je'aweroiyũ mukaba'ũm pa'ore o'e Pilatos pe. Jekaba'ũm ġu o'je'aweroiyũ.

Ibuje, Pilatos idibi o'tibu. O'jewebuwyuyuy o'je'aweroiyũ etabun, imutaybit am ip õn ġu okpiwat iam.

— Õn ġu okpiwat Jesus aoka am. Eyju ma epeyaokaat — io'e Pilatos.

²⁵— Ipiat acesupi'ajo — io'e ip. — Wuyipotpot tak, yaokaap puye — io'e ip.

²⁶Ġebuje Pilatos Barrabás o'ğujēmat daomũnmũnap'a bewi. Jesus pit imupokupoğ ip o'e ixee muğēğēbum Pilatos a'õbi. Ya'õbi Jesus o'tujowat ip o'je'aweroiyũ be, yaoka am, korosa be ibamupaya am.

²⁷Ġebuje sorarayũ Jesus o'tujowat iecuğap tuk'a be. Pilatos a'õbi o'tujowat ip. O'je'awero ip warara'acayũ xe- -o'tomuwāayũ- -sorarayũ- -jewejuacat'in ma. O'je'awero ip iwaywayway am- -Jesus waywayway am. Soat ip sorarayũ oajēm. ²⁸Jesus esay o'ju'uk ip. Iekabek o'ğũõm ip- -ipakpukat- -iecuğap eekabek puximat. ²⁹Widaohobune o'subunemuwakēn ip yakoreren ma. O'jomõğ ip yakoreren. Imēn o'ğugē ip Jesus pe, Judeuyũ kukukat puximan imubapuk am, iwaywayway am. Iba'ip o'yopmõğ ibui be, iba'at kadi. O'jēğ'aecõğcõğ ip cewap iwaywayway am.

— Ēn ma Judeuyũ kukukat! — io'e ip, iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ěn a'õbuyxi — io'e ip, iwaywayway am.

³⁰O'ğuxiuxi ip Jesus ceje. O'yamupāupā ip iba'im. Iwaywayway o'e ip. Pere.

³¹Ġebuje iekabek ipakpukat o'ju'uk ip. Cesay ip waram o'ğũõm. O'tujowat ip yaokam- -iba mupaya am korosa be.

³²⁻³³O'ju ip co'a kay- -Gólgota'a kay. Gólgota'a “ce'uat aririt'a” iape. Cucum pima ip, Cirene ka wat o'topabijuk. Simão i ibutet osunuy. Ixe

Simão o'ǵuju ip ibuywat am- -Jesus puywat am, korosa dujowat am.
³⁴Vinhodi tiūm ojuy ip Jesus pe. Iboceat o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ūmapti be. O'tikō'ajo Jesus. Tikōn pin ǵu o'e.

— Ap! — io'e.

³⁵Ǵebuǵe sorarayū Jesus o'subamupaya ip korosa be. Cesay bubum o'e ip- -sorarayū. Dado xikxiǵ o'e ip Jesus tiotpe.

— Abu cesay je'jat? — io'e ip jewewebe.

³⁶⁻³⁸Tupmubararakaptup kuǵ o'e ip sorarayū. Tupmubararara'ǵ o'e ip Jesus puten. Tūybe ajo-ikērēan ip o'e iān tak ip o'tupmubararak: “Ibutet Jesus i. Judeuyū kukukat teku,” i. Ibodup tupararakatup o'tupmōǵ ip korosa be, Jesus abi ase.

Ǵebuǵe xepxep o'subamupaya ip wara'at korosa be. Ibukurukayū osodop ip- -xepxep. Jesus pa kadi o'subamupaya ip. Pūǵ ma Jesus pa'at kadi osunuy; wara'at iba'ūǵat kadi.

Oabik ip Jesus kay jeak am. Iwiwim o'e ip. ³⁹Wara'acayū kapkam o'e ip korosa etako daǵ. Yaaruaru. Iwaywayway o'e ip.

⁴⁰— “Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm- -yaboǵat'a,” i juk ece — io'e jewaywaywayū Jesus pe. — “Ebaṗūǵ kabiam wara'at'a kuka oyamuy,” i juk ece — io'e ip. — Ecewe daxijo juy — io'e ip. — Deus ipot ēn pima, ekop korosa ejuwi — io'e ip Jesus pe.

⁴¹Paīyū kukukayū dak Jesus kay jewaywayway o'e ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak ixē kay jewaywayway ip, Judeuyū kukukayū dak. Soat ip jewaywayway o'e ip.

⁴²— Teku wara'acayū daxijojo'uk osunuy — io'e ip. — Imēnpit jewedaxijo ba'ore cebe je'ūap puxim. Israel eipi kukukat ǵu du? Ǵaxīn ma korosa ejuwi kop puje, ocetabut oce'e cekay — io'e ip.

⁴³— Deus kay itabut teku. Deus cekay bima, Deus o'taxijo juy ǵasū — io'e ip. — O'taxijo juy teku o'e buye, “Deus ipot ōn,” i — io'e ip.

⁴⁴Ibukurukayū dak imēn o'e Jesus pe- -ceweju ibamupaya'ibiyū.

⁴⁵Kaxi wuyase bima, kabiok o'e ibo kabia- -Jesus e'ūap kabia. Soat taǵ o'e kabiok- -Judeia eipi daǵ. Kaxicuǵ pima, katpuje bima dak. Ebaṗūǵ hora bun kabiok oeku.

⁴⁶Katpuje ya'ōberen o'jewāwā Jesus.

— Eli, Eli, léma sabactani? — io'e.

“Deus, apēnpuye ēn opere?” iboap ekawēn iape. ⁴⁷Iboceayū Jesus ekawēn o'ya'ījojo ip.

— Elias nomuwāwām teku — io'e ip, xipan ǵu ip o'jekūyjo buye.

⁴⁸Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapūn ām uva'abidim- -tideiboǵ'ūmatim. Ixē dak idibi bubuap o'jomōǵ ip'abi be.

Ĝebuje o'yopmuyu Jesus pe imutitit am.

⁴⁹— Mēnpuk — warara'acayū o'e. — Omuyku paxi Elias taxijo am — io'e ip.

⁵⁰Waram o'jewāwā Jesus ya'ōberen. Oe'ū ĝebuje. Jekpiwan ma oe'ū.
⁵¹(Oe'ū bima paĝo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy- -yaboĝat'a be- -uk'a exĩntabi nomudipap epaĝo. Jekpiwan ma ixē paĝo o'jewek, Jesus e'ū buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. Ipi o'jexixi ibo ka be. Wita'a o'je'aewekwek. Jesus oe'ū bima, o'je'aewekwek ip.

⁵²⁻⁵³Jesus waram ĝuto itait puje, ce'ū'ūayū dopap o'tomudip'uk ip, ipi jexixixi buye. O'tomudip'uk ĝuyjom. Oe'ūiayū itait o'e waram- -Deus kay itabucayū'ūm'ūm. O'jēm jedopap pewi.

O'ju ip Jerusalém ka kay- -Deus xe xipacat ka kay.

Adeayū kay o'jebapuk ip- -ce'ū osodopiayū.)

⁵⁴Sorarayū kukukat o'jojojo, cewejuayū dak. Soat o'jebapukiap o'jojojo ip, Jesus oe'ū bima. Ipi jexixixim o'jojojo ip. Soat o'jojojo ip- -Jesus kay jeakayū. Iparara jĩjã o'e ip.

— Icēmān — io'e ip. — Ite aĝokatkat'ūm Deus ipot osunuy — io'e ip.
⁵⁵Aoyū dak o'jojojo ip wūy wi- -Jesus nomuju tūibiyū- -ibuywatwat tūibiyū. Cēmcēm pima Ĝalilēia eipi bewi ibuywatwan ip o'e. Ade osodop ip. ⁵⁶Ixeyū aoyū parakpe ebapūĝ aoyū osodop ip. Ibūrū ma ip osodop: Maria Madalena, wara'at Maria dak, Zebedeu ipotpoyū xi dak. Wara'at Maria Tiago xi osunuy, José xi dak.

⁵⁷⁻⁵⁸Katpuje ma Arimatēia ka wat oajēm Pilatos kay. José i ibutet osunuy- -ade ibubutbecat- -Jesus kay itabucat.

— Jesus'ūm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

— Ha'a — io'e. — Ijebit cuy eĝukop — io'e.

⁵⁹O'ju José korosa ka. Ijebit o'ĝukop korosa ejuwi. Jesus'ūm o'ĝukabekbek paĝōm- -irucan- -iisuan.

⁶⁰O'tujowat ce'ū'ūay'ū dopap kay. Ixe'ūm o'jomōĝ witabikūy be- -jemukūymuĝēkūy be. Kuy o'sukūymuĝē je'ūap puxim.

Ĝebuje wita'a o'yamuypen witabikūy nomudip'am. Yaboĝat'a o'yamōĝ.

Ĝebuje José o'jenapōn. ⁶¹Maria Madalena dak xik'i o'e witabikūy xe, wara'at Maria dak.

⁶²Kuyaje paĩyū kukukayū o'je'awero Pilatos wap Sábado bima. Fariseuyū dak o'je'awero.

⁶³— Kariwa! — io'e ip Pilatos pe. — Itait pima, Jesus cuk o'e: “Ebabūĝ kabia bima, waram wetait oce. Ojebapuk ĝuto,” i — io'e ip. — Imēn wuyumuĝuykukum xeku — i napa ma o'e ip.

Itabut'üm ip. Tüybe napa ma e'em iãn o'e ip.

⁶⁴— Imēnpuye juy esuküywiwiat. Sorarayū eģuju juy ebapūģ kabia topam ip, witabikūy wiwi am — io'e ip. — Imuju'üm pima, Jesus kay itabucayū jajēm ip ixima daģ ijebit pu am. Ğejuje ip napa ma jījā je'e: “Jesus o'je'ada,” i. Xeku juk o'e: “Deus emunaē oce,” i — io'e ip Pilatos pe. — Koapat podi ma je'e ip napa jījā ma — io'e ip.

⁶⁵— Ma — io'e. — Sorarayū oģuju eyweju ikūy wiwi am — io'e Fariseuyū be. — Hm hm — io'e ip. — Cum oceju.

⁶⁶O'ju ip Jesus'üm topap kay. Wita'a mudek bōrōbu o'subumupaya ip Pilatos a'ōbi- -ikūy nomudipap'a pidase. Sorarayū o'jomōģ ip. Ikūy wiwiayū o'jomōģ ip.

Aripit. O'jepit ip jeduk'a be- -Fariseuyū, paĩyū kukukayū dak.

28 ¹Domingo bima Maria Madalena o'ju, wara'at Maria dak. Jesus'üm dopap kay oajēm ip. Oajēm kabia isum. ²(Kuy o'jebapuk Deus ekawēn tojtjt'ukat kabi bewi. Jesus'üm dopap pe o'jebapuk. Imēnpuye ipi o'jexixi. Wita'a o'ya'uk Jesus'üm dopap pewi. Oabik ibo yaboģat'a jeje. ³Osusuy isopsep ān. Xiririkxirikiap puxim osunuy. Kabidiģ buximat co'i iekabek. Irut cīcā osunuy. ⁴Sorarayū iparara jījā o'e ip- -topap wiwimayū. Ce'ū'üayū buxim ip o'e iparara. Jexixim ip Deus ekawēn tojtjt'ukat puxixim.)

⁵Oajēm ip. Maria Madalena oajēm, wara'at Maria dak. O'jekawēn cebe ip. Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn.

— Eypararam ğu juy epesop. Epeyepere. Wetaybit Jesus'üm kudadam eyju iam- -ibamupaya'ibit kudadam iam.

⁶— Ijoce ğu bit xeku. Itait waram ğuto xeku apēn cuk o'e iap taģ — io'e. — Epesot. Epejojojo Jesus'üm topap — io'e.

⁷— Ijo buje, dao ma epeju juy Jesus eju etaybitbit topibiyū kay — io'e aoyū be. — I juy epe'e cebe ip: “Jesus waram ğuto o'jetait. Cum eywap Galilía eipi be. Iboce ixē juy epejojojo,” i. Wekawēn kay ğebum cuy eyju — io'e cebe ip- -Deus ekawēn tojtjt'ukat o'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁸Dao ma o'ju ip witabikūy bewi. O'ju Jesus eju imutaybitbit topibiyū kay. Iparara o'e ip. Imēnpit icokcok cīcā o'e ip. O'jedau ip, imukūyjo am. ⁹Daudaum pima ip, Jesus aoyū o'tobede.

— Wuykabia — io'e.

O'jēģa'ecōģcōģ ip Jesus wap. O'suibu ip, ibuyxim ikuk am.

¹⁰— Eypararam ğu juy — io'e cebe ip. — Okitpitpiyū be epeyekawēn cuy: “Epeju juy Galilía eipi kay, ijo am,” i — io'e aoyū be.

¹¹Cucum o'e ip imuwēn ām cebe ip.

Sorarayū dak o'ju ip Judeuyū epaiyū kukukayū kay. Pūḡ o'ju- -iwiwim topibiyū'in. O'ju ip Jerusalém ka be. Soat o'ḡuwēn ip paīyū kukukayū be o'jebapukiap.

¹²Ḡebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip- -Judeuyū kukukayū dak. Jesus awēḡ o'yawēḡmuwēn ip.

Ḡebuje dinheiro o'ḡūm ip sorarayū be- -Jesus'ūm topap wiwim topibiyū be.

¹³— I juy epe'e Jesus awēḡ tobuxik pinayū be: “Jesus'ūm o'tujowat ip ixima be ma. Jesus eju jekukuk topibiyū o'tujowat ip. Ocexet pima, o'tujowat ip,” i juy epe'e — io'e ip sorarayū be.

¹⁴— Ipi kukukat iboap co buje, ocejekawēn ceweju. “Ocecokcok cekapikap kay- -sorarayū ekapikap kay,” ioce'e cebe. Imēn itakoma ḡu je'e eykay — io'e ip- -paīyū kukukayū o'e sorarayū be.

¹⁵— Ha'a — io'e ip. — Ocejū dak imēn Jesus awēḡ oceyawēḡmuwēn. Dinheiro o'jat ip paīyū kukukayū xewi, o'ḡūm puye. Apēn paīyū kukukayū o'e iap taḡ o'e ip. Imēnpit iboap ekawēn napaat acā o'e.

Imēneju ibo awēḡ te'e ma o'yawēḡmuypōḡpōḡ soat Judeuyū daḡ. Ḡasū dak o'yawēḡmuypōḡpōḡ ip- -ibo awēḡ.

¹⁶Galiléia eipi be onze beayū o'ju ip. Jesus o'e iap taḡ o'ju ip. Oajēm ip co'a kay, Jesus dobede am.

¹⁷Iboce Jesus o'jojojo ip. O'jēḡa'ecōḡcōḡ ip o'e, ibuyxin ikuk am. Pūḡpūḡ pit o'jetabiebarēm.

¹⁸Oajēm Jesus ixeyū tēḡ ma.

— Wa'ōbi soat cucum ip- -soat ipi juacayū, soat kabi beayū dak — io'e Jesus cebe ip- -jejojoayū be.

¹⁹— Epeju juy soat kay- -soat ipi juayū kay — io'e cebe ip. — Imutaybit am ip, epeju juy. Wawēḡ cuy epeyekūyjo imutaybitbin ip. Imubatisasan ip epeju juy wa'ōbi, webay a'ōbi dak, Ibiōḡbuk Xipacat a'ōbi dak- -Deus biōḡbuk a'ōbi — io'e.

²⁰— Soat cuk adi oce eywebe iap cuy epe'e soat pe- -ipi juacayū be — io'e Jesus onze beayū be. — Okay soat ip imukūyjobit am, wawēḡ epe'e — i dak o'e cebe ip. — Ipi opop pima, oju ḡu eywebewi. Soat em oḡuy eyxe. Eyxe oḡuy iap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus.

— Xipat — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma ejekuku oceweju soat em — io'e ip.

Ibūrū ma

JESUS CRISTO

MUWĒĜAPTUP- -MARCOS

EMUDUPMUBARARAKTUP

João Batista wara'acat awēwēap ekawēn

1 ¹Ijoptup pe ibararak opop Jesus Cristo ekawēn- -kawēn idipat ekawēn- -Deus ipot ekawēn. ²Ixe o'jebapuk ijodi apēn Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup ekawēn tağ- -Isaías emudupmubararaktup ekawēn tağ.

Deus o'e: wemumuju oğuju ewap emubapuk am ewebeam, i.

³Ixe wemumuju jewāwāwām uk'a'ūmat pe: E juy epesuemudim wuykukukat kap am, i'e'em. Epesuemucūğcūğ cuy ixem, i'e'em.

⁴Ibo ekawēn tağ João Batista o'jebapuk uk'a'ūmat pe. O'jebapuk ijodiat mubatisasan, Deus ekawēn muwēnuwēn tak.

— Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere — io'e ijodiat pe. — Epeyewemubatisaan cuy “Ikērēat o'gujurluğ ġu ġasū bit” i'e am soat pe. Imēn ey'e buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi — io'e.

⁵Ade ma o'ju João kay cekawēn co am. Judéia eipi beayū o'ju, Jerusalém ka beayū dak.

— Ikērēat cuk adi oğujurūğrūğ — io'e ip. — Ģasū bit cuy oğujurūğ ġu — io'e ip.

Imēnpuye ip o'ğubatisaan Jordāodi be. ⁶Ixe João doti camelodap muğēğē. Yukpumūnpu kuğ oeku ixee muğēğē. Arobidadek puximat o'o'uk osunuy. Eit koğūfpi dağat o'o'uk tak osunuy João. ⁷Imēn o'e ijodiakat pe:

— Wara'at omuyku onomukadi. Ixe ġu itaybitbit cĭcā obode ma. Owebe bit suiuk'uk pa'ore ka'ūma ma ōn puye — io'e. ⁸— Idibi be ōn eymubatisasan. Ixe bit Ibiōġbuk xipacat ġuōm eywebe eykukan — io'e.

⁹Jesus oajēm João kay. Nazaré ka bewi o'jēm- -Galilĕia eipi beatka bewi, ika'ĭtcatka bewi. Oajēm João kay jemubatisan am. João Jesus o'ġubatisan Jordāodi be. ¹⁰Idibi daġwi jeu isum kabi ikoce o'jojojo. Deus biōġbuk o'jojojo. Pukaso buxim o'kop jekay. ¹¹Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Okpot ĕn- -oxe ikukpin cĭcāat! — io'e. — Ocokcok cĭcā ekay — io'e Jesus pe.

¹²Ġebuje Deus biōġbuk Jesus o'ġuju uk'a'ūmat kay. ¹³Quarenta kabia bun oeku iboce. Satanás te'e ma ikĕrĕat o'ġujurūġat cebe. Puca dak oeku iboce- -ika'uayū. Deus ekawēn tojtjtot'ukayū bit oajēm Jesus buywan. Ibuywatwan ip osodop.

¹⁴Daomūnmūnap'a be ip João muōm puje, Jesus Deus ekawēn muwēnuwēn o'e. Galilĕia eipi daġ oeku imuwēnuwēn. Kawēn idipat muwēnuwēn oeku soat kaka daġ.

¹⁵— Ġaxĭn ma Deus soat ijodiacat kukukan je'e — io'e. — Ixe be soat kukukat iap ehora oajēm. Imēnpuye ikĕrĕat mujurūġrūġap cuy epeyepere! Eyetabun cuy kawēn idipat kaywuydaxijojoap ekawēn kay — io'e.

¹⁶Ġebuje Jesus xepxep axima bubu'ukayū o'jojojo. Galilĕiadi wābu daġ cūġcūġ pima ip o'jojojo iodi wābu daġ. Simāo o'jojojo, André dak. André Simāo kitpit osunuy. Axima bubum ip osodop ūrūm. ¹⁷Jesus o'e cebe ip:

— Epesot cuy oweju — io'e. — Axima bubu'ukayūm cuk adi epesop. Ġasū bit kawēn idipat epeġuwēnuwēn ijodiat pe imutabun ip okay — io'e.

¹⁸Imēnpuye ip dao ma jĕġrū o'suiwat axima bubuap. Jesus eju ix o'ju.

¹⁹Bosusu o'ju ġebuje Jesus. Xepxep o'jojojo- -Tiago, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. Jekobe be ip osodop axima bubuap muwaketken axima bu ojuy. ²⁰Ijo isum ma Jesus o'tomuwā ip.

— Epesop cuy oweju — io'e.

Jebay o'suiwat ip. Ceweju ip kapikpik'ukayū dak o'suiwat ip jebay xe kobe be. Jesus eju ip o'ju soat em jeku am ceweju.

²¹Jesus o'ju Cafarnaum ka kay ebadipipayū eju- -jeweju etaybitbinayū eju.

Jebodoydoyap kabia bima oōm ip Judeuyū e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be. Iḡo'a beayū o'ḡutaybinbin.

²²— Idim cīcā teku wuymutaybitbin! — io'e ip. — Moisés ekawēn wuymutaybitbin'ukayū buxim ḡu ite wuymutaybitbin. Wuyejajoyū'ūm'ūm a'ōbi wuymutaybitbin ixeyū ma. Jesus pit ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip jewewebe.

²³Ḡebuje aḡokatkat oōm iḡo'a be ibiōḡbuk kērēat kukat. Ibiōḡbuk kērēat cebe osunuy. O'jewāwā ya'ōberen Jesus kay.

²⁴— Jesus, Nazarēka bewiat, apēn ēn em ocewebe? — io'e. — Ocemuy'ūm tu ejot? — io'e. — Wetaybit abu ēn iam. Ēn Deus emumudot. Ikērēat kuḡ ḡu ēn- -soat taḡ eisu — io'e.

²⁵Imēnpit Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡukorēm.

— Ecemūḡ cuy! — io'e. — Ejēm cuy cebewi! — Jesus o'e.

²⁶Ḡebuje ibiōḡbuk kērēat aḡokatkat o'ḡukutukutu jījā. O'jewāwāwā ya'ōberen. O'jēm cebewi. ²⁷Imēnpuye o'jojoyo'iyayū o'jewetakaka jījā ip.

— Ajo sute? — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat teku! — io'e ip. Ibiōḡbuk kērēat kūyjobit ixē a'ō kay. Ixe itaybit ibiōḡbuk kērēat mujēm ām wuyjuyū jebit pewi! — io'e ip. — Kawēn iisuan tu ite wuymutaybitbin? — io'e ip jewewebe.

²⁸Imēneju soat Galilēia eipi daḡayū Jesus awēḡ o'yawēḡcoco ip.

²⁹Ḡebuje Jesus o'jēm iḡo'a bewi. O'ju Simāo duk'a kay, André duk'a kay. Pūḡ'a uk'a iwat osodop ip- -Simāo, André dak. O'ju Tiago eju, João eju dak. ³⁰Simāo daxijo ipa'i jījā opop.

— Simāo daxijo ipa'i jījā — io'e ip Jesus pe.

³¹Jesus o'ju cekay. O'subaixik. O'ḡu'aḡobucēḡ. Ipa'iat oi'ūm ḡebuje bit. Xipat o'e. Ipa'i topibit ixan o'ḡūm cebe ip- -Jesusyū be.

³²Katpuje ade iwātaxipiayū o'tujowat Jesus kay ibo ka watwat. Axik kukukayū dak o'tujowat cekay. ³³Soat aḡoka watwat o'je'awero ip uk'a esūntabi be.

³⁴Ḡebuje Jesus o'ḡu'ada'ada ip iwātaxipiayū. Kiiih. Ade osodop ip iwātaxipiayū. Soat iwarururu osodop iwātaxipi cece ip. Ade axik o'ḡujēmjēm cebewi ip. Itaybit axik osodop ip Jesus Deus emunaē iam. Jesus pit ixeyū be o'ḡuwēnat ḡu.

— Abu ōn iam cuy epeḡkūyjo ḡu ip — io'e cebe ip.

³⁵Ḡebuje Jesus o'kop kuyḡu. Kaxi jēm awap o'kop. O'jēm uk'a bewi. O'ju uk'a'ūmat kay. Iboce o'jekawēn Deus eju.

³⁶Ḡebuje Simāo o'jēm uk'a bewi. O'ju Jesus kudadam, cewejuayū dak. O'tobuxik ip.

³⁷— Soat ijoceayũ ekudadam! — io'e ip cebe.

³⁸— Ijoce ġu oġuy — io'e Jesus pit. — Ġa'a juy wara'at ka watwat kay — io'e. — Kawēn idipat muwēn pin ōn wara'at ka watwat pe. Ixeyũ be dak ojet imuwēn ām — Jesus o'e cebe ip.

³⁹Ibocewi soat kaka daġ oekuku ip Jesusyũ- -Galilėia eipi daġ. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Judeuyũ e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be. Axik mujēmujēm oekuku ip ibo eipi watwat pewi.

⁴⁰Aġokatkat oajēm Jesus kay ierepat. O'jēġ'aecōġcōġ cewap Jesus ya'ōbuyxiat puye.

— Omu'ada pin pima, iba'ore ġu ewebe — io'e Jesus pe.

⁴¹Ġebuġe Jesus itabotaidabotbot o'e ierepat kay. O'jebaepacũġ cekay. O'ġucay.

— Emu'ada pin ōn — io'e. — Kuy ōn emu'ada — io'e.

⁴²Ierep tũibit o'je'ada ġebuġe bit. Xipat o'e.

⁴³— Eduk'a kay juy ecepit — io'e Jesus ya'ōpuruġ cebe. ⁴⁴— E'adaap cuy eġuwēn ġu warara'acat pe — io'e. — Paĩ kay juy eju — io'e. — Ecewemubapuk cebe — io'e. — Xepxem cuy pukaso eġũm paĩ be Moisés ekawēn taġ. Imēn ece'e soat ijoceayũ itaybit am Jesus ierepat o'ġu'ada iam. Ēn pit eġuwēn ġu e'adaap. Paĩ ma juy ġuwēn e'adaap — io'e ierep topibit pe.

⁴⁵Imēnpit ierep tũibit kũyjobitũm osunuy. Jesus a'ō kay ġu osunuy. O'jēm Jesus xewi. Je'adaap o'ġuwēnuwēn soat pe jebureyũ be. Imēnpuye soat kaka daġ o'yawēġcu ce'adaap awēġ. Imēnpuye Jesus pe ibapuġ ceku ba'ore o'e ikaboġatka be. Uk'a'ūmat taġ acā oeku. Ade ma'ġu o'ju ip cekay soat kaka daġwi je'adaap ojuy.

2 ¹Xepxep kabia kap puġe, Jesus o'jepit Cafarnaum ka kay. — Jesus jeduk'a be omuy — io'e ibo ka beayũ jewewebe.

²Imēnpuye adeayũ o'je'awero ip Jesus duk'a etakobe. Ka'ūmġu topap o'e warara'acat pe iōm ām uk'a be. Ade osodop ip uk'a be, uk'a ešũġtabi xe dak. Jesus Deus ekawēn ixeyũ mukũyjojom o'e.

³Ġebuġe ebadipdip aġokatkayũ oajēm Jesus kay. Jebure dujuajēm ojuy ip- -ijebit e'ūat. ⁴Imēnpit tujuajēm pa'ore o'e ip Jesus kay ade jijā Jesus akokoreren ip puye. Imēnpuye ebadipdipayũ o'jeu uk'a abi jeje. Uk'a ip o'yabimutok Jesus ase. Ijebit e'ūat o'ġukop ip ixecap pe. O'ġukop ip Jesus wap.

⁵— Teyũku itabut okay — io'e Jesus jewebe ma.

Ġebuġe Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— Tapu, ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

⁶Pūḡpūḡ Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū kaxikxik'i osodop ip i'go'a be. Jawaḡuydadam osodop ip.

⁷— Teku napa ma e'em! — io'e ip jewewebe. — “Deus co'i ōn,” i napa ma teku e'em — io'e ip. — Abu-be ikērēat uk put wuywebewi - Deus pe acã — io'e ip jewewebe.

⁸Jesus itaybit o'e apēn jewaḡuydadam ip o'e iam.

— Apēnpuye dak eyju imēn jewaḡuydadam? — io'e. ⁹— “Ikērēat oju'uk ewebewi,” i kuy oce cebe — io'e. — Imēnpit eyetabut ḡu ikērēat'uk put owebe iap kay — io'e. — “E'āy,” i oce ibima, “Ecexiḡxīḡ,” i dak, “Exexecap cuy etujuxe eduk'a be,” i dak, eyetabut ḡu kuka epe'e okay — io'e. ¹⁰— Soat waḡo ōn — io'e. — Wa'ōbi teku oḡu'ada. Imu'adaap co buje, “Ja'ōbi ma teku o'ḡu'ada,” i epe'e — io'e cebe ip.

¹¹Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ijebit e'ūat pe.

— E'āy — io'e cebe. — Exexecap cuy ejat — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e Jesus cebe.

¹²Ḡebuḡe ijebit e'ū topibit o'āy. Jexexecap o'jat. O'jēm soat etabun. Imēneju soat itabēḡbēḡ o'e ip ijojom.

— Ajojojo ḡu buk imēḡat — io'e ip jewewebe — Ka'ūmḡu xipacat Deus co'iat — io'e ip.

¹³Jesus waram o'jēm. O'ju iodi kay- Galiléiadi kay. Adeayū o'ju ikudadam. O'tobuxik ip. Ixeyū mutaybitbin o'e.

¹⁴Kapkam pima Jesus Levi o'jojojo. Levi Alfeu ipot osunuy. Iecuḡap edinheiro bubu'ukat osunuy. Xik'i osunuy dinheiro bubuap'a be.

— Ejot. Oweju ejeku — Jesus o'e cebe.

Levi o'jēm dinheiro bubuap'a bewi. O'ju Jesus eju.

¹⁵Ḡebuḡe Jesus o'ju Levi duk'a kay. O'jekōn ceweju. Ade iecuḡap edinheiro bubu'ukayū awerom osodop ip iḡo'a be. Jekōnkōn ip o'e Jesus eju, ceweju etaybitbinayū eju dak, ade ikērēat muḡēḡē'ukayū dak. Ade jījā osodop ip Jesus eju jekuku'ukayū. ¹⁶Pūḡpūḡ Fariseuyū'in ixeyū o'jojojo- Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. Ikērēan e'e'ukayū eju Jesus jekōnkōn o'e iap o'jojojo ip- iecuḡap edinheiro bubu'ukayū eju iap tak.

— Apēnpuye ekariwa jekōnkōn ikērēat muḡēḡē'ukayū eju, iecuḡap edinheiro bubu'ukayū eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayū be. Imēn xipat ḡu — io'e ip.

¹⁷Iboap co buje, Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'ūmayū bit wuyanūḡtata'ukat kay je'ju ḡu- -iwātaxipiayū acã — io'e. — Imēnpuxim ōn tak jewexe xipacayū nomuwā ām ḡu ojot- -xipat'ūmayū nomuwā ām acã. Ikērēat uk am ixeyū bewi ojot — io'e.

¹⁸Koap pima João Batista eju etaybitbinayũ jekpiwan ma jewemureren ip osodop Deus eju kawēn ãm, Fariseuyũ dak. Imēnpuye ade o'ju Jesus kay.

— João eju etaybitbinayũ jekpiwan ma jewemureren Deus eju kawēn ãm, Fariseuyũ eju etaybitbinayũ dak — io'e ip. — Eweju etaybitbinayũ bit jekōnkōn. Apēnpuye dak? — io'e ip cebe.

¹⁹Ĝejuje Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Oweju etaybitbinayũ jekōnkōn, ãn ceweju ip puye — io'e. — Tomuwã'ibiyũ cucum pima jewebumūnap epeta kay, jekōnkōn cīcã ip. Iwadip cexe ip pima, jekōnkōn cīcã ip — io'e. ²⁰— Ĝuyjom pit iwadip ju'uk ip ceparakpewi — io'e. — I'uk puje, jekōn ġu ip — io'e. — Imēnpuxim, ãn ixeyũ eju'um pima, oweju etaybitbinayũ jekpiwan ma jewemuren ip Deus eju jekawēn ãm — io'e. ²¹— Paġo iisuat ajoinũm ġu toti iorokat eju- -iwekwekat eju imuwaket am — io'e Jesus. — Paġo iisuat inũm puje paġo iorokat eju, biġ ma kuka o'jewekwek. Iwekat biġ ma kuka o'e yoboġ — Jesus o'e ma'ġuto. ²²— Uva'abidi tiisuati atimuõm ġu ixee muġēġē'a be- -timũn'a be- -yaokokat'a be — io'e. — Yaokokat'a be tiisuati muõm puje, kuka o'jeaepaw. Uva'abidi kuka o'jediepyu. Uva'abidi mũn'a dak kuka o'jeaewenõmnõm. Imēnpuye tiisuati atimuõm timũn'a be yaisuat'a be — io'e Jesus.

Iboam e'em pima, “Wekawēn paġo iisuat puxim, uva'abidi tiisuati buxim tak” i'e ojuy osunuy.

²³Ĝejuje Jesus kapkam o'e trigodip taġ Sábado kabia be- -jebodoydoyap kabia be. Kapkam o'e jeweu etaybitbinayũ eju. Kapkam pima ceweju etaybitbinayũ o'tadot'uk, jere buye. ²⁴Imēnpuye Fariseuyũ o'jekawēn Jesus eju.

— Ak'i juy ece! — io'e ip. — Eweju etaybitbinayũ kapikpiġ Sábado kabia be! Trigo dadot uk'uġ ip! — io'e ip. — Cũġ ġu e'em ip! — io'e ip. — Imēn e'em Moisés ekawēntup: jebodoydoyap kabia be juy epeyekapik ġu, i — io'e ip.

²⁵Ĝejuje Jesus o'jede Fariseuyũ be.

— Epetupcoco ġu du apēn Davi o'e'e iaptup- -Deus ekawēntup? — io'e cebe ip. — Ire bima, Davi oõm Deus eju kawēnwēnap'a be jebureyũ eju. ²⁶Ixe kabia be Abiatar paĩyũ kukukat osunuy. Pão'a o'ya'o Daviyũ- -iġo beat'a- -Deus etabixe o'yamõġ ipi iat'a. Moisés ekawēntup e'em: Deus etabixeat'a ya'opi, i — io'e. — Paĩyũ be acã ya'opi ġu — i'e'em Deus ekawēntup — io'e. — Imēnpit Davi o'ya'o, paĩ ġu ma'ġu. O'yaũm jebureyũ be dak — io'e. — Deus pit “Ekērē

oxe,” io'e ġu cebe ya'lo buje. Apēnpuye dak eyju e'em owebe “Eweju etaybitbin'ukayū cūg ġu e'em,” i? — io'e Jesus. ²⁷— Te'e ġu Deus o'e: Pūg kabia be juy epeyekapik ġu, i. Imēn ixē o'e ijodiat ebodoy am — io'e. ²⁸— Soat waġo òn. “Epeyekapik cuy,” i òn e'em pima Sábado kabia be dak, cedaġ kuka o'e Deus xe — Jesus o'e.

3 ¹Sábado kabia be Jesus oòm ma'ġuto Judeuyū e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be. Iġo'a be aġokatkat osunuy. Pūg bñū'a o'subñū'anūy ibñū'akērē. ²Fariseuyū o'jeak cīcā Jesus kay Jesus ibñū'a kērēat ġu'ada paxi jebodoydoyap kabia be iap com. Jesus muymuy ojuy ip. “Moisés ekawēn taġ ġu ēn jekukum” i'e ojuy ip Jesus pe. “Jesus kapikiġ jebodoydoyap kabia be- -Sábado kabia be” i'e ojuy ip Jesus muymuy am.

³— Ejot cuy ijoce — Jesus o'e ibñū'a kērēat pe.

⁴Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju ġebuġe bit.

— Wuyēaypapayū'ūm'ūm xe cedaġ tu osunuy wuywebe xipacat muġē ām jebodoydoyap kabia be? — io'e cebe ip. — Cūg ġu xe'e wuywebe ikērēat muġē ām? Cedaġ tu warara'acat aoka am? Cedaġ ġu xe'e warara'acat daxijo am Sábado kabia be? — io'e.

Mūġ. O'jemūġ ip. Cede ba'ore ip o'e.

⁵Ġebuġe Jesus o'jeak cekay ip. Itakoma o'e cekay ip, Fariseuyū itabotaidabotbot'ūm ibñū'a kērēat kay buye. Iġuycūġ tak o'e ibu'u ip jemutaybin jekawēn puye.

— Paya'i ece ebu! — io'e ibñū'a kērēat pe.

Ġebuġe o'jewebumupaya. Ibñū'adip o'e. ⁶Imēnpuye Fariseuyū o'jēm yabewi. O'jewede ip Jesus xewi. O'je'awero ip Herodes ebekitkit eju- -Judeuyū kukukat ebekitkit eju. O'jewawē ip Jesus aoka am kapikiġ Sábado kabia be buye.

Jesus o'ju iodi wābu be jewēju etaybitbin'ukayū eju- -Galilíadi wābu be.

⁷Ġebuġe ade o'ju ip Jesus kay. Soat ka daġwi o'ju ip: Galilía eipi daġwi, Judéia eipi daġwi dak, ⁸Jerusalém ka bewi dak, Iduméia eipi daġwi dak, Jordāodi wīnābu wi dak, Tiro ka tēġatka bewi dak, Sidom ka tēġatka bewi dak. Jesus idipat o'ġuġē iam o'jekūyjo ip. Imēnpuye ade jījā ma o'ju ip cekay. Kiiih. ⁹Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbin'ukayū eju.

— Kobe epeġudim owebeam adeayū be omukuġap puxim — io'e cebe ip.

¹⁰Kuy bima Jesus ade ma o'ġu'ada'ada. Imēnpuye soat iwātaxipiyayū ajēm ojuy ip osodop imucay ojuy.

— Omu'ada paxi ixē? — io'e ip jewebe ma.

¹¹Jesus dobuxik puje ip ibiōġbuk kērēayū kukukayū o'jēġ'aecōġcōġ cewap “Teku ya'ōbuyxiat,” i'e'em jewebe ma buye. O'jewāwā ip ya'ōberen:

— Ēn Deus ipot — io'e ip.

¹²— Epeġuwēn ġu juy warara'acat pe: “Teku Deus ipot” i — Jesus pit o'e ya'ōpuruġ cebe ip.

¹³Ġebuġe Jesus o'jeu co'a daġ. Jemukaypinayū o'taē jeweju jeku am. Oajēm ip cexe. ¹⁴12 beayū o'taē.

— Soat em cuy epeku oweju — io'e cebe ip. — Deus wuydaxijom iap ekawēn cuy epeġuwēnuwēn soat ka daġ — io'e cebe ip. ¹⁵— Wa'ōbacaap oġūm eywebe ibiōġbuk kērēat mujēm ām ikukukayū bewi — io'e.

¹⁶Ibūrū ma ibutet osodop ip- -taē'ibiyū butet: Simāo, i, Tiago i, João i ¹⁷⁻¹⁹André i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, Tadeu i, Simāo i, Judas iscarיותes i. Ibūrū ma ibutet ip. Jesus wara'at o'subutetmōġ Simāo buten. Wara'at ibutet Pedro i osunuy. João Tiago kitpit osunuy. Jesus wara'at o'subutetmōġ João buten- -Tiago buten tak. Boanerges i wara'at ibutet ip osunuy. Boanerges ibaca ip xiririkiap puxim iape. Zebedeu ipotpoyū ip osodop xepxep. Wara'at Tiago Alfeu ipot osunuy. Simāo jeipi kay jījāat osunuy. Judas Iscarיותes ġuyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ibūrū ma osodop ip 12 beayū- -Jesus emumujuyū. ²⁰Ibocewi Jesus o'ju jebure duk'a be.

Ade ma'ġuto oajēm ip Jesus kay. Cekōn pa'ore o'e cebuxim ip, ceweju etaybitbinayū dak. ²¹Ibadipyū iboam jekūyjo buje, o'ju ip Jesus dujupit ojuy jeduk'a be. Tūybe Jesus yakpidapin iān o'e ip jekōnkōn'ūm puye.

²²Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū oajēm cekay- -Jerusalém ka bewiayū. Jesus ip o'jomuymuy adeayū be.

— Jesus jekukum ibiōġbuk kērēayū kukukat a'ōbi- -Belzebu a'ōbi- -Satanás a'ōbi — i napa ma o'e ip Jesus muymuy. — Ixe ja'ōbacaap ūmūm Jesus pe ibiōġbuk kērēat mujēm ām adeayū bewi — io'e ip napa ma.

²³Imēnpuye Jesus jemuyumuy ojuyayū o'tomuwā jewekay- -Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū. O'jekawēn ceweju ip. “Napa ma eyju e'em” i'e ojuy. Wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Satanás a'ōbi ġu ōn imujēmujēm — io'e. — Satanás owebe ibiōġbuk kērēat mujēmujēmān pima, jebekitkit kuka juk ixē o'ġujēm! Imēnpit

Satanás a'ōbi ġu ōn imujēmujēm — io'e. ²⁴— Pūġ ka kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁵— Pūġti watwat kukat jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! — io'e. ²⁶— Imēnpuxim Satanás jebekitkit mujēm puje, abu kuka o'e ya'ō kay? Ka'ūma ma! Imēneju Satanás ja'ōbacaap ūmūm ġu owebe ibiōġbuk kērēat mujēm ām- -jebekitkit mujēm ām — io'e Jesus. ²⁷— Wuyōm pa'ore wuykay isapka'oreat tuk'a be ibubut pu am. Imukiriġ acā koam — io'e. — Imukirik puje bit, wuyōm put soat pu am- -uk'a beat pu am — io'e. — Imēnpuxim Satanás a'ōbacaap mu'ūm'ūm pima, iba'ore kuka o'e wuywebe Satanás ebekitkit a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e Jesus.

²⁸— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Wuywebe ikērēat muġē buje, Deus iboap ju'uk wuywebewi- -ikērēat ju'uk — io'e. — Wuywebe Deus muymuy buje dak, Deus iboap ju'uk wuywebewi- -ikērēat ju'uk — io'e. ²⁹— Wuywebe Deus biōġbuk muymuy buje bit, Deus iboap ju'uk ġu wuywebewi. Iboap i'uk pa'ore Deus pe. Iboap kuġ acesop soat em- -ikērēat kuġ, ibiōġbuk muymuyap kuġ — Jesus o'e.

³⁰— Ēn ibiōġbuk kērēat a'ōbi jekukum — i juk o'e ip Jesus pe. Imēnpuye Jesus imēn o'ya'ōbu ip imukūyjojom ip.

³¹Ixi o'ju Jesus kay, ikitpitpit tak. Akiju osodop ip.

— Jesus etomuwā — io'e ip kakijuayū be. — Ceweju ocekawēn pin — io'e ip.

Kaxikxik'i osodop ip Jesus akokoreren akijuacat.

³²— Exi akiju omuy, ekitpitpit tak — io'e ip Jesus pe. — Eweju cekawēn pin ip — io'e ip cebe.

³³— Icēmān iġo oxiat. Boyūku okitpitpicat — io'e Jesus.

³⁴Jesus o'jeak jexeayū kay. O'jekawēn ceweju ip.

— Warara'acayū bit oxī jo'i oxe, okitpitpit co'i dak — io'e. ³⁵— Deus bikuyap taġ jekuku'ukayū okitpitpit co'i oxe, oīxīt co'i dak ip, oxī jo'i dak ip — io'e.

4 ¹Jesus waram adeayū o'ġutaybin iodi wābu be. Ade jījā o'je'awero ip cexe. Imēnpuye Jesus oōm kobe be. Oabik kobe bitakobu jeje iwābu tēġ. Adeayū bit kapurūġ pe osodop ip ya'ījojom. ²Wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn Jesus. Ade o'ġutaybin ip.

³— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip. — Aġokatkat o'ju jekat pe jekadai damuduudu am. ⁴Tamududum pima xepxepa o'ta'at ipi ju e bitako daġ — io'e.

— Wasūyū oajēm. O'ta'o'o ip taduduata- -cekadaida- -e bitako dağata — io'e Jesus.

⁵— Ibocewi wara'ata o'ta'at karatūg'a paraktağ. Ade ġu ka'wi o'e iboce. Ierūn ma o'e ka'wi. Dao ma o'tanōkap ka'wi ierūn puye — io'e.

⁶— Imēnpit kaxiepi bima kaxie kadai o'ğukaraw. O'ğuy'ū. Oe'ū tābujū ba'ore buye — io'e.

⁷— Wara'ata o'ta'at widaoho parakpe. Yaypan pima widaoho kadai o'ğū'ūm. Oe'ū. O'jewa'ada ġu — io'e.

⁸— Wara'ata bit o'ta'at katō be. O'tanōkap. Xipan o'yaypan. Ta'ade o'e. Pūğpūğ kadai be ta'adesū o'e- -30 be o'e ta- -katō peat. Wara'at kadai be ta'ade o'e- -60 be o'e ta. Wara'at kadai be ta'ade jījā o'e- -100 be o'e ta — io'e. Jesus imēn wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn.

⁹— Wekawēn eyetaybit pin pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay — io'e.

¹⁰Adeayū epit puje, pūğpūğ o'ya'ījojo'iyū oajēm Jesus kay. 12 beayū eju oajēm ip.

— Iba'arēm ekawēn ocexe — io'e ip cebe. — Apēn ocemutaybin ojuy eğuy kadaida mududuap ekawēn muwēnuwēn? — io'e ip.

¹¹— Kawēn ibapukan ōn eymutaybitbin — io'e. — Ibapuğ ma apēn Deus soat ipi dağayū kukukan je'e iap muwēnuwēn ōn eywebe — io'e. — Kuy bima iboam o'ğutaybin ġu. Warara'acayū mutaybitbin pit ōn iba'arēmān, wa'ō kaykūy ip puye — io'e. ¹²— Iba'arēmān ōn ixeyū mutaybitbin. Ya'ījojom ip. Imēnpit itaybit ġu ip. Jekūyjojom ip. Imēnpit wekawēn pa'arēm cexe ip. Itaybit pima bit kuka juk iğuycūğ o'e ip ikērēat kuğ puye. Ikērēat tak kuka juk o'jepere ip. Ikērēat epere buje ip kuka juk Deus ikērēat o'ju'uk ixeyū bewi — io'e. ¹³— Kadai damuduuduap ekawēn iba'arēm eyxe. Apēntak eyetaybit epe'e owebe wara'at muwēn puje wuymutaybitbinap ekawēn muwēn puje? Wara'at muwēn puje dak, wekawēn pa'arēm je'e eyxe — io'e.

¹⁴— Apēğape ibo wekawēn iam ōn jeymutaybin. Kadaida mududuap Deus ekawēn muwēnuwēnap puxim — io'e. ¹⁵— Deus ekawēn coco'ukayū kadaida buxim — io'e. — Pūğpūğ cekawēn coco'ukayū e bitako dağata buxim — io'e. — Deus ekawēn co isu, Satanás ajēmjēm cekay ip — io'e. — Yağuyba'ūm'ūm ip cekawēn kay- -Deus ekawēn kay — io'e.

¹⁶— Warara'acayū karatūg'a paraktağata buxim- -Deus ekawēn coco'ukayū — io'e Jesus. — Koap icokcok e'em ip Deus ekawēn co am. ¹⁷Kadai tābube'ūmat puxim Deus ekawēn badi ġu ōmōm cebe

ip. Ibureyũ e'em: “Teyũku Deus ekawẽn kay,” i, iwaywayway am. Ibureyũ itakoma cekay ip. Ipiat supi'ajoat cebe ip. Imẽnēju ibu'u ip jetabut am Deus kay — io'e.

¹⁸— Warara'acayũ widaoho parak tağata buxim Deus ekawẽn coco'ukayũ. Deus ekawẽn cocom ip — io'e. ¹⁹— Imẽnpit soat em ġebum ip jemukaypinput kay. Tũybe ocokcok cĩcã oce dinheiro kuğ pima iãn e'em ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Deus ekawẽn kay bit ip yopĩt ma itabut, soat kay itabikuku jebubun puye. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn ġu ip warara'acat pe jebureyũ be — io'e.

²⁰— Warara'acayũ bit katõ dağata buxim Deus ekawẽn coco'ukayũ — io'e. — Cekawẽn co buje, cekawẽn kay jĩjã ip. Idipat mujurũğrũğ ip soat peam. Kadai'ip puxim ixeyũ- -ya'a'eat'ip puxim. 30 be o'e takuğ'iat'ip puxim ip, 60 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak, 100 be o'e takuğ'iat'ip puxim tak — io'e.

²¹Jesus wara'at kawẽn o'ğuwẽn jewēju etaybitbinayũ be- -12 beayũ be dak- -wuymutaybitbinap ekawẽn.

— Lamparina musop puje, ico diotpe ġu ajomuy — io'e. — Wuyxexecap tiotpe ġu dak ajomuy. Um ma ajomuy kabia i'e am wuykay- -soat ijo but am — io'e. ²²— Soat wuyxe iba'arẽmat ibapuk je'e. Ğasũ ade ma wuyetaybit'ũmat. Ğuyjom pit wuyetaybin ace'e soan ma — io'e. ²³— Wekawẽn co pin pima, eya'õpicũğcũğ cuy — io'e.

Imẽn o'ğuwẽn “Wekawẽn eyetaybin puje, warara'acat pe juy epeğuwẽn dao ma eyağuyba'ũmap puxim” i'e ojuy.

²⁴— Eya'õpicũğcũğ cuy epesop wa'õ kay — io'e. — Xipan'ũm ya'ĩjo buje, yopĩt ma juy eyetaybin. Xipan ya'ĩjo buje bit, yoboğ cuy eyetaybin — io'e. ²⁵— Wara'an eyetaybit pin pima, wara'an ma eyetaybit epesop. Ya'ĩjom eybu'u buje bit, kuy juk epeya'ĩjoiap kay jeyağuyba'ũm — io'e.

²⁶Jesus waram wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn.

— Deus soat ipi dağacat kukukan iap kadai aypapanap puxim — io'e. — Ağokatkat o'taida jekat pe — io'e. ²⁷— Taida buje, soat exima xexen ma. Kabia isum kopkom. Nõjẽmjẽm. Aypapan. Ağokatkat pit itaybit ġu apẽn aypapan iam. ²⁸Kadai jekpiwan ma jewa'adadam. Koap dupcẽmcẽm. Taipuk cẽmcẽm ġuyjom. Kanomũm dajẽmjẽm taipuk tağ- -tajakata — io'e. ²⁹— Tarum'isum kadai bubum kat iwat kadai bubuap kaxi oajẽm puye — io'e. — Imẽnpuxim eya'õbi ġu warara'acayũ itabut je'e Deus kay- -Deus a'õbi acã — io'e. Jesus imẽn wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn.

³⁰Jesus waram o'jekawẽn.

— Deus ade jĩjāyũ kukukan je'e — io'e. — Ajo-buxim xe'e je'e? Eya'õpicũgũg cuy epesop iboap ekawẽn kay — io'e. ³¹— Deus soat ipi dağacat kukukan iap mostardada buxim- -e da jo'iat puxim. Ipi be taida buje, ta'it ma mostardada. Warara'ata bodi ma ta'it ma. Aypapan cĩcā taida buje bit. ³²Wara'at kadai bodi ma aypapan e'em. Tākuboğ e'em. Wasũ jedopi mōğmōğ tākũ jeje — io'e. — Imẽnpuxim ģasũ Deus pũğpũğayũ kukukat. Guyjom pit adeayũ kukukan je'e — io'e.

³³Jesus ibo ekawẽn puximat o'ğuwẽnuwẽn adeayũ be. Deus soat kukukan je'e iap ekawẽn o'ğuwẽnuwẽn cebe ip. Imẽnpuye itaybit put ip. ³⁴Adeayũ mutaybitbin pima wuymutaybitbinap ekawẽn acã o'ğuwẽn- -kawẽn iba'arẽmat acã. Jeweju etaybitbinayũ mutaybitbin pima bit, ibapuğ ma o'ğutaybin ip. Kawẽn iba'arẽmat ģu o'ğuwẽn cebe ip- -ibapukat ma.

³⁵Ixe kabia kabioğkabiog'i bima, Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinay'lu be.

— Ğa'a iodi wĩnābu aju — io'e.

³⁶Ceweju etaybitbinayũ o'jewemuwẽn ip adeayũ be. Jesus kuy kobe be osunuy. Jeweju etaybitbinayũ o'tujowat jeweju. Warara'acayũ dak o'timudek jakobe dağ ma ip.

³⁷Ğejuje kabidoxixi oajẽm cekobe kay. O'subidoajẽm cekay ip- -Jesus kay, jewejuayũ kay dak. Kobe be diõmõm o'e tipodoyat. Kobedi tiboğ o'e. Kobe munopapũn ojuy o'e idibim. ³⁸Imẽnpit Jesus ixet osodop kobe ukpu be. Ixet jadipi jeje.

Ğejuje ceweju etaybitbinayũ Jesus o'ğuwurũğ.

— Ocemutaybitbin'ukat! Ak'adit ma du ěn ocekey? — io'e ip. — Je'ũm wuyju! — io'e ip cebe.

³⁹Jesus o'āy.

Ğejuje Jesus kabidoxixi o'ğukorẽm.

— Ebidopon! — io'e kabidoxixi be. — Edipon! — io'e iodi be.

Kabido dao ma o'subido'ũm. Tipo o'e iodi. ⁴⁰Imẽneju Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ eju.

— Apẽnpuye dak eyparara? Eyetabut ģu du Deus kay? — io'e.

⁴¹Iparara jĩjā ip o'e.

— Abu dak sute? — io'e ip jewewebe. — Cekawẽn acã kabido o'subidomu'ũm! Dao ma o'timupon iodi! — io'e ip.

5 ¹Jesus wĩnābu oajẽm jeweju etaybitbinayũ eju. Oajẽm ip Gerasa eipi be. ²Kobe bewi Jesus cẽm puje, ağokatkat osodot ce'ũ'ũayũ

mõgmõgap pewi. Ibiõgbuk kërëat kukat osunuy. ³Ixe ukã be ãu osunuy- -ce'ũ'üayũ mõgmõgap pe acã, ibiõgbuk kërëat kuğ puye.

⁴Ade em Gerasa eipi watwat cuk adi ibiõgbuk kërëat kuğat o'taomũnmũn ip. Correntebum cuk adi o'taomũnmũn ip, cabobum tak. Ğasũ bit taomũn pa'ore ip osodop. Iba'ore osodop ip correntebum tak. Ade em ma juk adi o'taomũnmũn ip correntebum, cabobum tak. Imēnpit ixe ağokatkat correntebu o'subumuwekapkap. Ixe cabobu o'subudakatkat. Ixe muwağõn pa'ore o'e soat pe. ⁵Kabia bun, ixima bun tak e'ũ'üayũ mõgmõgap tağ oekuku ibiõgbuk kërëat kuğat. Co'a dağ tak oekuku. Soat em jewãwãwãm oekuku. Jewemuwerikweriğ wita'am oekuku. Jewemudadaibotbon oekuku.

⁶Wũywi ma Jesus co buje, ibiõgbuk kërëat kuğat o'jedau Jesus kay. O'jēğ'aecõğcõğ Jesus wap ya'õbuyxi cexe buye.

⁷⁻⁸— Ibiõgbuk kërëat, ejēm cuy ağokatkat pewi — Jesus o'e.

Ibiõgbuk kërëat kuğat o'jewãwã ya'õberen.

— Jesus, apēn ēn em owebe? — io'e. — Ğn Deus ipot- -soat podi ma ya'õbacaat ipot! — io'e. — Ipiat'ajoan ãu juy ēn owebe, Deus etabutpe wuyju buye — io'e Jesus pe.

⁹⁻¹⁰— Apēn ebutet? — Jesus o'e.

— Obutet Ade i, ade oceju buye — io'e. — Ijop ka bewi ãu juy ibiõgbuk kërëat eğujēm — io'e ağokatkat Jesus pe.

¹¹Ade jĩjã dajebarojũ wurũrũrũğ osodop ip iboce co'a dağ.

¹²— Dajebarojũ be juy eğũõm — io'e. — Ğğ ocemuõm cebe ip — ağokatkat o'e.

¹³— Ha'a — io'e. — Epeõm cuy cebe ip — Jesus o'e.

Ibocewi ibiõgbuk kërëayũ o'jēm ağokatkat pewi. Oõm ip dajebarojũ be. Ade jĩjã osodop ip dajebarojũ. Kiiiii. 2000 be acoli osodop ip. Daudaum o'jenapõn ip co'a pēnpēn tağ. O'kop ip iodi be. Oakõm ip. Jeabokaboğ oap ip iodi be. Poğ. Oe'ũ'ũ ip. ¹⁴Imēneju dajebarojũ kukukayũ owatwat ip.

— Jesus ibiõgbuk kërëayũ o'ğũõm dajebarojũ be — io'e ip warara'acayũ be. — Oap ip ade — io'e ip. O'ğuwēn ip ikaboğatka watwat pe, koğũnpi watwat pe dak. Ade o'ju ip apēn o'jebapuk iap com.

¹⁵O'ju ip Jesus kay. Ibiõgbuk kërëat kuğ tũlbit o'jojajo ip. Ğasũ bit tadaibot ãu o'e. Xik'i osunuy. Totite o'e ĝasũ bit. Yağuyusat o'e ĝasũ bit. Imēneju itabēğbēğ ip o'e ijojom.

¹⁶Ibocewi o'jojajo'iayũ apēn o'jebapuk iap o'ğuwēn oajēm'iayũ be.

— Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm aḡokatkat pewi — io'e ip. — O'ḡuōm dajebaryū be — io'e ip. — Oakōm ip iodi be. O'jeabokabok ip. Oap ip — io'e ip.

¹⁷Imēneju:

— Ejēm cuy oceka bewi — io'e ip Jesus pe Gerasa eipi watwat.

¹⁸Imēnpuye Jesus oōm kobe be jejēm ām.

Kobe be iōm puje ibiōḡbuk kērēat kuḡ tūibit o'ju Jesus kay.

— Eweju ōn tak cum — io'e. — Exe ma onuy pin — io'e Jesus pe.

¹⁹— Ap — io'e Jesus pit. — Oweju ḡu ejot. Eduk'a be juy eju, ebureyū kay — io'e Jesus cebe. — “Kariwa ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e. — “Kariwa juk xipan okuk,” i juy ece cebe ip — Jesus o'e.

— Ha'a — io'e.

²⁰Ḡebuje o'ju jeka kay. 10 beatka daḡ oekuku: — Jesus ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēm owebewi — i'e'em soat pe. Iboam jekūyo buje:

— Ajo iba'ore cekay- -Jesus kay? — io'e jewewebe.

²¹Ḡebujep Jesus iodi o'timudek ma'ḡuto kobe daḡ. Timudek puje, ade jījā ip o'ju topabe ka'oririt pe. Kiiih.

²²Judeuyū e'aweroroap'a kukukat o'ju Jesus kay- -Deus eju kawēnwēnap'a kukukat. Ibutet Jairo i osunuy. Taxitxet osunuy. Taxit 12 koato osunuy. Jesus dopabijuk puje, o'jēḡ'aecōḡcōḡ cewap, Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

²³— Tapu, odaxit oe'ū pin — io'e. — Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Ebu juy esubumōḡ cebe imu'ada am. Esubumōḡ cuy cebe ce'ūap puxim — io'e Jesus pe.

²⁴Imēnpuye Jesus o'ju ceweju- -Jairo eju.

Ibocewi ade ip o'ju Jesus nomuju. Icēḡsūḡ ip o'e ade jījā buye.

²⁵Iboce ayacat tak osunuy. Ade koato ma toybucukbucūḡ ḡu osunuy- - 12 koato ma. ²⁶Ade wuyanūḡtata'ukayū ixē ayacat anūḡtata'uk ip osodop. Imēnpit biḡ ma xipat'ūm cīcā o'e. Soat jedinhoiro o'ḡu'ūm janūḡtataapteim. O'jexere ḡu. Biḡ ma xipat'ūm cīcā o'e.

²⁷⁻²⁸Ixe ayacat Jesus iwātaxipipi mu'ada'adaap awēḡ o'yawēḡcoco.

— Jesus esay mucay buje, oce'ada — ayacat o'e jewebe ma.

Ḡebuje o'ju Jesus tēḡ adeayū parakpe- -aweromayū parakpe. ²⁹Jesus esay o'ḡucay warara'acat eta'ūmpi. Cesay mucay'isum ma o'toybucuk. Xipat o'e ḡebuje bit. ³⁰Wa'ōbacaan aco'i oḡu'ada iam itaybit o'e Jesus pit. O'jekorepēn adeayū parakpe ḡebuje bit.

— Abu wesay o'ḡucay? — io'e.

³¹— Tã! — io'e cewēju etaybitbinayũ. — Adeayũ wuymukuḡukuḡ iap cocom ḡu du ên? — io'e ip. — Apēnpuye ên e'em “Abu wesay o'ḡucay?” i? — io'e ip.

³²Imēnpit Jesus o'jeakak soat kay. Abu wesay o'ḡucay iat kudadam o'jeakak. ³³Ayacat itaybit o'e Jesus omu'ada iam. Imēnpit iparara o'e Jesus itakoma je'e okay iap puxixim. Ikarabakbak tak o'e jeparara pibun. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Jesus wap.

— Ōn ma esay oḡucay — io'e cebe. — Ên cuk omu'ada — io'e.

³⁴Imēnpuye:

— Tũ'ũ, kuy ece'ada etabut okay buye — io'e Jesus. — Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Ecokcoḡ cuy eḡuy — io'e. — Kuy ece'ada. Xipat ecesũy ḡasũ bit — io'e.

³⁵Jesus puk kawēnwēn ma ayacat eju bima, Jairo duk'a bewiyũ oajēm cekay- -Jairo kay.

— Iḡuje, edaxit'ũm kuy oe'ũ — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat eḡuwa'ũm ḡu ḡasũ bit — io'e ip.

³⁶Imēnpit Jesus ak'adit ma o'e oe'ũ iap awēḡ kay.

— Eḡuycũḡ ḡu juy eḡuy — Jesus o'e Jairo be. — Etabun pit cuy eḡuy okay — io'e.

³⁷Ḡebuḡe Jesus ebapũḡayũ acã o'tujowat jeweju. Pedro o'tujowat jeweju, Tiago dak, João dak. João Tiago kitpit osunuy. Ibũrũ ma o'tujowat jeweju.

³⁸O'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a kukukat tuk'a kay- -Jairo duk'a kay. Ade osodop ip tuk'a be. Wawa ip osodop. Jewāwāwām ya'ōberen ip osodop yaypan'isuat'ũm cocom. ³⁹Uk'a be jeōm puje, Jesus o'jekawēn cewēju ip.

— Apēnpuye eyju wawa? Eya'ōkarey jĩjã oxe! — io'e cebe ip. — Yaypan'isuat ce'ũ ḡu- -ixet ã! — Jesus o'e wawaayũ be.

Jesus itaybit o'e yaypan'isuat'ũm oe'ũ iam. Inaka waram imutain. Imēnpuye:

— Ixet ã — io'e.

⁴⁰Wawaayũ itaybit o'e yaypan'isuat'ũm oe'ũ iam. Imēnpuye Jesus o'jowayway ip. Jesus soat ip o'ḡujēm uk'a bewi.

Ibocewi Jesus yaypan'isuat'ũm ebay o'tujowat jeweju, ixi dak, ebapũḡayũ dak- -jeweju etaybitbin'ukayũ. O'ju ip ce'ũat kay. Oajēm.

⁴¹Ce'ũat o'subaixik.

— Talitá cumi — Jesus o'e ja'ōm cebe.

(Talitá cumi “Tu'ũ, aḡobucēḡ ece” i ōn e'em ewebe iape wuya'ōm).

⁴²Ce'ũ topibit waram o'jetait. O'je'ağobucẽğ ģebuje bit. O'kop. O'jexiğxĩğ. Imẽnpuye o'jojo'o'ia'yũ itabẽğbẽğ o'e ip ijojom.

⁴³— Ixan cuy eğũm cebe — Jesus o'e ixi be. — “Jesus waram odaxit'ũm o'ğutait” i'ũmğũ juy epe'e warara'acayũ be — io'e cebe ip.

6 ¹Jesus o'ju ibocewi. O'ju jaypanapka kay. Oajẽm Nazaré ka be jeweu etaybitbin'ukayũ eju. ²Sábado bima ade o'ğutaybin Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Jebodoydoyap kabia be ip o'ğutaybin.

Ade ixẽ ekawẽn o'ya'i'jojo ip. Ya'õpicũğcũğ ip o'e cekawẽn kay.

— Apẽntak iğo ağokatkat itaybit soan kawẽn? — io'e ip jeweweu. — Abu dak ixẽ o'ğutaybitbin? Wuywebe i'e ba'oreap mubapukpuğ ģoku — io'e ip. ³— Iğo ģũ du karepiğa? — io'e ip. — Maria it ma ģoku. Tiago wağo ma ģoku. José wağo dak. Judas wağo dak. Simão wağo dak — io'e ip. Iixĩtyũ dak ijoce ma wuyweju ma — io'e ip. — Wuyju bit kũyjobin ģũ juy ajop ixẽ a'õ kay, ixẽ wuyjo'iat puye — i napa ma o'e ip.

⁴Imẽnpuye Jesus o'jekawẽn ceweu ip.

— Soat ka dağacat ibuyxim ma Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat kuğ — io'e. — Jaypanap ka beayũ bit ibuyxim ģũ ikuğ — Jesus o'e cebe ip.

⁵⁻⁶Nazaré ka be bima ade em ģũ Deus a'õbacaap o'ğubapuk, itabut'ũm ip puye.

— Itabut'ũm cĩcã ip okay — Jesus o'e jewebe ma.

Warara'acayũ bit ixẽ kay jĩjã o'e. Imẽnpuye jebu o'jewebumõğ cebe ip -iwãtaxipipiyũ be. O'ğũ'ada'ada ip.

Ğuyjom wuyjuyũxirixiri dağ oekukuku. Imutaybitbin ip oekukuku.

⁷Jesus 12 beayũ o'tomuwã jewekay. Xepxepxem ip o'ğũjuju warara'acat ka dağ.

Ğebuje o'jekawẽn ceweu ip.

— Wa'õbi ma ibiõğbuk kërẽat epeğujẽmjẽm ikuğayũ bewi — io'e cebe ip. ⁸— Eyba'ip acã epeyoptujowat eyjuap tağ — io'e cebe ip. — Eyxan pit epetujowat ģũ, sacola dak ka'ũma, dinheiro isurũğat tak ka'ũma. ⁹Eyesandália dak epetujowat — io'e. — Eywebeat acã eydoti epetujowat- xepxem pit ka'ũma — io'e. ¹⁰— Pũğka be eyajẽm puje, pũğ'a be ma epesopsop uk'a be. Pũğ'a be ma epesop iğo ka be bima — io'e. ¹¹— Pũğka be eyajẽm puje, ibo ka watwat pe eykukpin'ũm pima, wara'atka kay juy epeju — io'e. — Ibo ka watwat eya'i'jo pin'ũm pima, epejẽm cuy ibo ka bewi. Cẽm pima eyesandália epeğupoypoy “Deus pe ipiat pi'ajoat puje eywebe, ocekwiatpi ģũ oce'e,” i'e'em cebe

ip — io'e. — “Eyju ma eyukpiwat Deus ekawën kay'üm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹²Imëneju 12 beayü o'ju. Ade mukÿyjom oekukuku ip kawën idipan.

— Ikërëat muğëğëap epeyepere juy — io'e ip. — Cüğ ma juy epeku — io'e ip adeayü be.

¹³Ibiõğbuk kërëat o'ğujëmujëm ip soat pewi. Ixepiti o'timõğmõğ ip iwãtaxipipiyü a jeje imu'ada am.

¹⁴Ğe buje ipi kukukat Herodes Jesus awëğ o'yawëğtobuxik soat kaka dağ o'jeawëğepõğpõğ puye. Tÿybe waram ğuto o'jetait'iat teku iãn o'e ip adeayü.

— João Batista teku — io'e ip püğpüğ. — Waram ğuto o'jetait teku je'üap tomukadi — io'e ip. — Imënpuye Deus a'õbacaam wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ teku — io'e püğpüğpüğ.

¹⁵— Ka'üma — io'e warara'acat pit. — Elias'üm teku — io'e ip. — Waram ğuto o'jetait — io'e ip.

— Ka'üma — io'e warara'acayü bit. — Deus ekawën muwënuwën'ukat'üm teku — io'e ip. — Waram ğuto o'jetait'iat teku — io'e ip. — Kuyje osunuyiat teku — io'e ip.

¹⁶Imënpit ipi kukukat Herodes Jesus awëğ co buje, imën o'jekawën.

— Oxe bit teku João Batista — io'e. — Kuy bima wemu'a'uk teku. Imënpit waram ğuto o'jetait — io'e.

¹⁷⁻¹⁹Kuy bima Herodias Filipe tayxi osunuy. Ikukat Herodes kitpit tayxi osunuy. Herodes pit Herodias o'jat jetayxim. Imënpuye João Batista o'e Herodes pe:

— Deus xe cedağ ğu ewebe jewebumün âm ekitpit tayxi eju — i. Imënpuye Herodias itakoma jÿjã o'e João kay. João aoka ojuy o'e. Imënpuye Herodes João o'ğuoğmat daomünmünap'a be jetayxi be yaokaap puxim. Herodias pe João aoka ba'ore o'e, Herodes xe João ya'õbuyxi buye.

²⁰— João cüğ cïcã — io'e Herodes. — Xipat cïcã ixë- -ikërëat kuğ ğu — io'e.

Herodes João muxipanpan osunuy daomünmünap'a be yaokaap puxim. Herodes pe João ekawën co buje, yağuybabi'üm'üm osunuy. Inaka João ekawën co pin cïcã osunuy.

²¹Ğe buje Herodes peta o'ğugë jekapap kabia kay ğebum am. Peta boğ cïcã o'ğugë ip. Herodes ya'õbuyxiayü o'tomuwã peta kay jebekitkiyü. Sorarayü kukukayü dak o'tomuwã, Galiléia eipi beayü dak- -kariwawa ecuğapap. Peta kabia bima Herodias o'e jewebe ma:

— Ğasũ ma João oyaokaat — i.

²²Ibocewi Herodias it oõm peta muğẽğẽap'a be. Ayacat osunuy yaypan'isuat. O'jeda'i'in Herodes etabutpe, ceweju jekõnkõnayũ etabutpe dak. Da'i'iap co buje, icokcok o'e ip. Imẽnpuye:

— Ajo-kay ẽn oxewi? — io'e Herodes yaypan'isuat pe. — Emukaypin cuy oğũm ewebe — io'e. — Ade obubut weipi be. Ipidaseat ma oğũm ewebe — io'e. ²³— Deus etabun õn e'em ewebe — io'e. — Soat emukaypin cuy oğũm ewebe — io'e. — Ipidase juy oğũm ewebe obubut. A'õ kay je'e ip webekitkiyũ — Herodes o'e.

²⁴Ixe yaypan'isuat o'jẽm. O'ju jexi kay.

— Mamãi, ajo dak ojoojuy? — io'e jexi be.

— “João Batista a juy eya'ukat. Eyaũm owebe,” i juy ece cebe — io'e ixi.

²⁵Herodes kay yaypan'isuat o'jepit ipi kukukat kay ğebu je bit.

— João Batista a juy eyaũm owebe parato be — io'e ipi kukukat pe. — Ğaxĩn ma juy eyaũm owebe — io'e jexi a'õbi.

²⁶Ipi kukukat Herodes iğuycũğ o'e. Ibu'u jĩjã ya'uk an osunuy.

— Soat emukaypin cuy oğũm ewebe — i juk o'e yaypan'isuat pe jeweju jekõnkõnayũ etabutpe. Imẽnpuye isũsũn o'e jebureyũ buxĩm. “Oyaũm ğu ewebe” i'eap puxim isũsũn o'e.

²⁷Ğebu je o'jekawẽn sorara be.

— João a juy eya'uk — io'e. — Eyadojot cuy owebe — io'e sorara be ipi kukukat.

Sorara o'ju. João a o'ya'uk daomũnmũnap'a be. ²⁸O'yadujupit parato be. O'yaũm yaypan'isuat pe. Yaypan'isuat o'yadujowat jexi be. O'yaũm cebe.

²⁹João'ũm e'ũ ãm jekũyjo buje, ceweju oekuku'iyũ o'ju Herodes kay. João'ũm jebit o'tujowat ip. Jebabim o'jomõğ ip witabikũy be.

³⁰Ixe be juk o'ğuju'iyũ o'jepit Jesus kay. Soat cuk o'e'e ip iat o'ğuwẽn ip cebe, soat cuk o'ğutaybitbitbin iap tak. ³¹Ade jĩjã ajẽmjẽm ip o'e Jesus kay, ceweju etaybitbin'ukayũ dak. Cẽmcẽm tak o'e ip cexewi ip. Ixeyũ dak cekõn pa'ore o'e ade ip puye.

Imẽnpuye Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Eydaobire jĩjã — io'e. — Ğa'a aju uk'a'ũmat kay jebodoy am. Wuyju acã aju — Jesus o'e cebe ip.

— Ğa'a — io'e ip.

³²Ğebu je o'ju ip uk'a'ũmat kay. Kobe dağ ip o'ju. Ixeyũ acã o'ju jebodoy am.

³³Ijẽm puje ip, ade kapurũğ tağayũ Jesusyũ o'jojojo.

— Jesus o'jēm jewēju etaybitbinayū eju — io'e ip jewewebe. — Ĝa'a aju kapurūg taḡwi ixeyū dopabe — io'e ip.

Imēnpuye o'jedau ip kapurūg taḡ. O'jedau ip Jesusyū dopabijuk am. Soat kaka daḡwi o'ju ip. Jesus ajēm'ūm awap ma oajēm ip.

³⁴Kobe bewi jejēm puje, Jesus ade jījā o'jojojo. Itabotaidabotbot o'e cekay ip.

— Teyūku ovelhayū buxim oxe- -jekukat'ūmayū buxim — Jesus o'e jewebe ma.

Ade ma ip o'ḡutaybin.

³⁵Kaxi ipi tēg pima ceweju etaybitbinayū o'ju Jesus kay.

— Ijoce ya'ūmḡu uk'a — io'e ip. — Ka'ūmḡu wuyxan. Kuy katpuje jījā — io'e ip. ³⁶— Adeayū juy eḡuyypit aḡoka kay — io'e ip. — Eḡuyypit ip ikatēgatka be jexat pu am — io'e ip.

³⁷— Eyju ma ixan epeḡūm cebe ip — Jesus o'e cebe ip.

— Apēntak pāo'a oceyabu soat xat'am? — io'e ip. — Pāo'a deim kuka o'e teiboḡ cīcā. 200 dinheiro isurūḡat kuka o'e- -prata muḡēḡē — io'e ip. (Pūḡ dinheiro isurūḡat prata muḡēḡē pūḡ kabia ekapikapteim osunuy).

³⁸— Pebūrū'a eyju pāo'a kuḡ? Epeju buk eyetaybit am — Jesus o'e. O'ju ip jetaybit am. Itaybit puje ip o'jepit.

— 5 be pāo'a kuḡ oceju, xepxep axima kuḡ tak — io'e ip Jesus pe.

³⁹— Epe'e juy adeayū be “Epabik cuy tip kireat ceje,” i — Jesus o'e.

⁴⁰Soat ip awerom oabikbik. Ade jījā osodop ip. Pūḡ eawero 50 be wuyjuyū osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Wara'at eawero 50 be osodop ip. Wara'at eawero 100 be osodop ip. Ade jījā osodop ip. 5000 aḡokatkat osodop ip- -pāo'a omayū. Ixeyū tayxiyū dak ya'om, ipotpoyū dak, taxityū dak.

⁴¹⁻⁴⁴Ĝejuje Jesus o'jekawēn jebay eju- -Deus eju. Pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat xepxep. Ixe dak o'jeapūn kabi kay. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xipat — io'e. — Pāo'a eyaūm ocexat'am — Jesus o'e Deus pe. Pāo'a o'yadakat.

— Juku pāo'a — io'e jewēju etaybitbinayū be.

Cinco be pāo'a o'yadap. Imēnpit Jesus o'yamu'acoḡ. Ya'ade jījā o'e. Ceweju etaybitbinayū o'yaūm adeayū be. Xepxep axima osodop. Jesus pit axima o'ḡu'acoḡ. Imēnpuye ade jījā o'e. Axima dak o'ḡūm jewēju etaybitbinayū be. O'ḡūm ip adeayū be. Soat ip o'jo'o'o- -5000 beayū- -aḡokatkayū. Soat ip ibeḡbeḡ o'e, Jesus o'ḡu'acoḡ puye.

Ibocewi ceweju etaybitbinayū cepoyat o'jat. Ico be ip o'ḡuōm. 12 be o'ḡunopapūn ip cepoyan- -pāo'a epoyat'am, axima epoyan tak.

⁴⁵Ĝebujeap tomukadi:

— Epeom cuy kobe be — Jesus o'e jewēju etaybitbinayũ be. — Wĩnãbu epeju owap. Betsaida ka kay juy epeju — io'e.

Jesus “Eyduk'a be juy epeyepit,” i'e'em pima adeayũ be, ceweju etaybitbinayũ o'ju wĩnãbu.

⁴⁶Tuk'a be adeayũ muju buje, Jesus o'ju co'a kay jekawẽn ãm Deus eju.

⁴⁷Kabiok pima Jesus jaĝepũĝ ma o'e kapurũĝ pe. Imẽnpit kobe daĝayũ iodi bicũĝ pe o'e ip- -ceweju etaybitbinayũ. ⁴⁸Jesus ip o'jojojo- -kobe daĝayũ- -tubicũĝ peayũ. Pipim jekoykoy o'e ip kabido o'subidoajẽm topabe buye.

O'ju cekay ip kabiakabia'i bima- -kaxi jẽm awap ma. Kuyĝu o'ju tivicũĝ peayũ kay. O'kop co'a daĝwi. Idibi adopa daĝ xĩĝxĩĝ o'ju. Cekay ip o'ju. ⁴⁹Jesus o'jojojo ip idibi adopa daĝ xĩĝxĩĝ pima. Tũybe ite axik iãn o'e ip. Jesus co buje soat ip o'jewãwã jeparara pibun. ⁵⁰Iparara jĩã ip o'e.

— Eya'ocam cuy epesop! Eypararam ĝu juy! Õn ã! — Jesus o'e.

⁵¹Ibocewi Jesus oom kobe be ceweju ip. Kabido o'subido'ũm ĝebuje bit. Dao ma o'tipon. Imẽnpuye o'jekuy ip. Yaĝuybabi'ũm o'e ip. O'jojojo ĝu buk ip imẽĝat. ⁵²Ixe kabido o'subidomupon iap o'jojojo ip. Inaka tekú Deus a'õbacaap kuĝ jekukum iap kay itabut ĝu ip. Pão'a o'yamu'acoĝ iap o'jojojo ip. Inaka:

— Ka'ũma ma ite jo'i ya'õbuyxi — i'ũmĝu o'e ip.

Itabut ĝu o'e ip cekay.

⁵³Iodi mudek puje ip, Jesusyũ oajẽm Genesaré eipi be. O'jemũĝ ip ebikopap pe. Kobe ip o'ĝukirik ka'oririt pe.

⁵⁴Kobe bewi ijẽm isum ma ip itaybit o'e teyũku Jesusyũ iam ibo ka watwat. ⁵⁵Daudaum o'ju ip uk'a'a daĝ iwãtaxipipiyũ dakoykoy. O'tujowat ip Jesus kay. Dobaptup ceje o'tujowat ip. Iwãtaxipipiyũ o'tujowat ip adeayũ o'e “Jesus omuyku ijoce” iap pe. ⁵⁶Aĝoka daĝ Jesus oeku, ikaboĝatka daĝ tak, biopak kukukayũ ka daĝ tak. Yajẽm puje jebureyũ iwãtaxipipiyũ o'jomõĝ je'aweroroap pe.

— Aĝ esay ukpi oceĝucay — io'e ip Jesus pe. Soat ip o'je'ada o'ĝucay'iyũ. Soat iwãtaxipipiyũ xipat o'e.

7 ¹Fariseuyũ o'je'awero ip Jesus kay, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak- -Jerusalém ka bewiyũ. ²⁻⁴Aypapayũ'ũm'ũm ekawẽn taĝ jekuku'uk osodop ip Fariseuyũ, soat warara'acayũ Judeuyũ dak. Jebu'isu bima dak ip jebuwuywuy'uk ma osodop. Tũybe ade em wuybuwuy'ũm

pima wuykẽrẽ Deus xe iãn o'e ip. Imẽnpuye ade em jebuwuy'ũm pima, o'jekõn ãu ip. Tarekrek pupuap pewi jepit puje, o'jekõn ãu ip ade em jebuwuy'ũm pima. Ade ma ajojoyũ'ũm'ũm ekawẽn taã jekuku'uk osodop ip- -kuyjeayũ'ũm'ũm ekawẽn taã. Imẽnpuxim soat em ma kopo'abi wuywuy'uk ip osodop, kamuti'abi wuywuy'uk tak ip osodop, kajarã'o'abi wuywuy'uk tak ip osodop. Jesus eju etaybitbinayũ bit ade em'ũma o'jewebuwuy jekõn pima- -pũã em ã. Fariseuyũ iboap o'jojojo.

⁵ Ñejuje Fariseuyũ o'jekawẽn Jesus eju, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak.

— Eweju etaybitbinayũ wuyajojoyũ'ũm'ũm ekawẽn taã ãu jekukum — io'e ip cebe. — Cedaã ãu ip jekukum. Ade em'ũma jewebuwuywuy'uk ip jekõn ãn — io'e ip imuyumuy ip.

⁶ Ñejuje Jesus o'jekawẽn ceweju ip. Ixeyũ o'ãukorẽm.

— Kuyje ma juk Isaías emuwẽn icẽmãn — io'e. — Imẽn o'e jemudupmubararaktup pe:

Deus e'em:

“Deus kay oceju” i napa ma e'em iteyũ wuyjuyũ, i. Imẽnpit okay ãu ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus. ⁷ “Ën xipat,” i te'e ma e'em ip owebe, i. Imẽnpit xipat ãu õn ip cexe, io'e Deus, io'e Isaías. “Deus ekawẽn eymutaybitbin oceju bit,” i napa ma e'em ip. Imẽnpit wuyjuyũ ekawẽn acã adeayũ mutaybitbin ip, i'e'em Deus, i juk o'e Isaías — io'e Jesus.

⁸ — Eyju Deus ekawẽn iwatiwan aypapayũ'ũm'ũm ekawẽn taã eyeku am — io'e Jesus Fariseuyũ be, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ be dak. ⁹ — Deus ekawẽn kay ãu eyju- -aypapayũ'ũm'ũm ekawẽn kay acã! Jewexe eyetaybit cĩcã! — io'e. ¹⁰⁻¹³ — Moisés o'e kuyje:

Xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i.

Waram o'e ãuto:

Jebay muymuy'ukat cuy epeyaoka- -jexi muymuy'ukat tak, i. Imẽn Moisés o'e — io'e. — Imẽn eyju warara'acayũ muwa'ũm'ũm cebay buywat am, ixi buywat am tak. “ ‘Dinheiro kuka adi oãũm eywebe eybuywat am,’ i juy epe'e eyebay be,” i eyju bit e'em warara'acat mukũyjojom — io'e Jesus. “ ‘Imẽnpit ibo edinheiro oãũm cuy Deus pe,’ i juy epe'e eyebay be,” i'e'em eyju bit warara'acat mukũyjojom — io'e Jesus. — “ ‘Ñasũ iba'ore owebe eybuywat am,’ i juy epe'e cebe ip,” i eyju e'em imukũyjojom ip — io'e Jesus. — Imẽn eyju Deus ekawẽn kay ãu. Deus ekawẽn ãu warara'acayũ mutaybitbin eyju- -eyekawẽn acã. Deus ekawẽn taã ãu eyju jekukum- -eyekawẽn taã acã. Soan eyju e'em cedaã'ũmãn — Jesus o'e Fariseuyũ be.

¹⁴Ĝebuĵe Jesus waram adeayũ o'tomuwã jewekay.

— Eya'õpicũĝcũĝ cuy apèn õn em iap kay — io'e cebe ip. — Eyetaybin cuy epesop! — io'e. ¹⁵— Wuywebe iõmõmap ĝu wuymukêrêrêrên- -wuybinũn peat acã! — io'e. ¹⁶— Wekawën eyetaybit pin pima, xipan cuy eya'õpicũĝcũĝ! — io'e.

¹⁷Jesus o'jêm adeayũ xewi.

Ĝebuĵe oõm uk'a be jeweju etaybitbinayũ eju. O'jekawën ip ceweju- -Jesus eju.

— “Wuywebe iõmõmap ĝu wuymukêrêrêrên- -wuybinũn peat acã,” i kuy ece adeayũ be — io'e ip. — Iba'arêm ekawën ocexe — io'e ip.

¹⁸⁻¹⁹— Eyju dak eyetaybit ĝu du wekawën? io'e. — Adeayũ-buxim wekawën pa'arêm tu eyxe? — Jesus o'e. — Eya'õpicũĝcũĝ cuy epesop wa'õ kay. Eyxat õmõm eybinũn pe ĝu- -eydada be acã! Ĝuyjom cêm cêm ĝu to eywebewi — io'e. — Imêneju eyxat ĝu eyrukêrêrêrên — io'e. Jesus iboam i'e buĵe “Soat i'opi ĝu wuywebe” iam imutaybin ojuy ip o'e.

²⁰— Ixat ĝu ijodiacat mukêrêrêrên — io'e. — Ijodiacat ikêrêat mujurũĝrũĝ soat em ikêrêat kay ĝebum puye — io'e. ²¹— Soat em ijodiat ĝebum ikêrêat kay. Imênpuye soat em ikêrêat kay jewaĝuydadam ip: aoyũ kaykay dak ip, warara'acat pubut tujupa'um'um tak ip; warara'acat aokakam tak ip, ²²warara'acat tayxi kaykay dak ip; itabikuku dak ip warara'acat pubut kay; ikêrêat mujurũĝrũĝ tak ip; napapa'uk tak ip; warara'acat muĝuykuku ojuy dak ip; cekawënkêrê dak ip; itabutkarey dak ip; warara'acat awëĝtatam tak ip; yoboĝan pin tak ip; yaĝuyba'arêm tak ip — io'e Jesus. ²³— Ijodiacat ikêrêat mujurũĝrũĝ jexat o'om puye ĝu- -soat em ikêrêat kay ĝebum puye acã — Jesus o'e.

Imên Jesus jewejuayũ o'ĝutaybitbin

²⁴Ibocewi Jesus o'ju Tiro ka kay, iĝo ka tēĝatka kay dak. Oõm uk'a be jenuy ãm. Ibu'u osunuy warara'acat pe itaybit am Jesus omuy ijoce iam. Imênpit cemunêm pa'ore osunuy.

²⁵Ĝebuĵe Jesus uk'a be omuy iam o'jekũyjo ayacat. Ixe ayacat it axik kuĝ osunuy jewebe- -ayacat'it'it. Je'it mu'adaap ojuy o'ju Jesus kay. O'jĝë'aecõĝcõĝ cewap. ²⁶Grego a'õm kawënwën'ukat osunuy ayacat. Judeu ĝu osunuy. Sirofenícia eipi bewiat osunuy.

— O'it axik kuĝ — io'e. — Eĝujêm cuy cebewi — io'e Jesus pe.

²⁷— Ap! — io'e. — Judeu ĝu ên — io'e. — Koap puk õn webekitkit puywan- -Judeuyũ buywan. Ĝuyjom acã Judeu'ũmayũ osubuywan — io'e. — Cedaĝ ĝu wuywebe webekitkit xat pum iũm ãm akurice be. Icêm ĝu du? — io'e Jesus ibuyxijojom.

²⁸— Icēmān ěn e'em, Kariwa — ayacat o'e. — Imēnpit akuriceyũ bekitkit pi nōmnōm acap wiwim mesa diotpe — io'e. — Ōn tak ewebe obuywacap wiwim akurice be ibi nōmnōm acap wiwiap puxim — io'e ayacat.

²⁹— Icēmān ěn e'em — io'e. — Imēnpuye juy ecepit eduk'a kay — io'e. — Axik kuy oğujēm e'it pewi — io'e.

³⁰O'jepit je'it kay. Je'it o'tobuxik po'i jexexecap pe. Axik kuy o'jēm cebewi. Xipat o'e.

³¹Ĝebuĵe Jesus o'jēm Tiro ka tēgatika bewi. Jepitpin pima o'kap Sidom ka dağ, 10 beatka dağ tak. O'ju iodi kay Galilėia eipi beati kay.

³²Ĝebuĵe ibureyũ ya'ōpi'ūmat o'tujowat Jesus kay. Ya'ōpi'ūmat ya'ōbabi'ūm tak osunuy.

— Ebu juy esubumōğ ya'ōpi'ūmat pe imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

³³Ĝebuĵe Jesus ya'ōpi'ūmat o'tujowat adeayũ parakpewi. Jağepũğ ma o'tujowat. O'jewebumuy ya'ōpi'ūmat a'ōpi be. O'jexi. Jebidim ya'ōpi'ūmat kō o'sukōmucay. ³⁴Kabi kay jeapūnapūn pima, o'jepidowat. — Efatá! — Jesus ja'ōm o'e cebe.

(Efatá “a'ōpi juy ja'ōpietok” iape). ³⁵Ya'ōpi'ūmat o'jea'ōpietok ĝebuĵe. O'jekōewut tak. Xipan o'e jekũyjojom. Xipan o'e kawēnwēn tak. Jesus o'jepit adeayũ kay ya'ōpi'ūm tũĩbit eju.

³⁶— Jesus ya'ōpi'ūmat a'ōpi o'ya'ōpimutok iap awēğ epeguwēn ĝu warara'acayũ be — io'e Jesus adeayũ be.

Imēnpit biğ ma ip o'ğuwēnuwēn yawēğ.

³⁷Yawēğ coco'ukayũ itabēğbēğ o'e ip ijojom.

— Xipan acā xeku e'em — io'e ip jewewebe. — Ixe a'ōbi ya'ōpi'ūm tũibiyũ jekũyjojom o'e ĝasũ bit. Ixe a'ōbi ya'ōkērē tũibiyũ xipan kawēnwēn o'e ĝasũ bit — io'e ip.

8 ¹Guyjom ĝuto adeayũ oajēm Jesus kay. Ebapũğ kabiabun ixeyũ mutaybitbin osunuy Jesus. Ixat ip oi'ūm. Jesus jeweu etaybitbinayũ o'tomuwā jewekay.

²— Wetabotaidabotbot iteyũ kay — io'e. — Xepxep xet oweju ip jekukum. Ĝasũ bit ixat'ūmğũ ip o'e — io'e. ³— Jeduc'a kay ip imuypit puje, e dağ ma kuka juk ip o'tao'ūm'ūm repibun — io'e. — Pũğpũğ wũywi oajēmjēm — Jesus o'e jeweu etaybitbinayũ be.

⁴— Apēn iteyũ xan acejat? Ka'ūmğũ ijoce — io'e ip Jesus pe.

⁵— Pebürü'a eyju pāo'a kuğ? — Jesus o'e.

— 7 be ma — io'e ip.

⁶— Epabik cuy ipi ju — Jesus o'e adeayũ be- -jexat kuḡ'ũmayũ be o'e. Ḡebuje Jesus ixan o'jat. ⁷ be o'yabu pão'a.

— Bay, ên xipat — io'e. — Eyaũm ocexat'am pão'a — Jesus o'e Deus pe. Pão'a o'yadakat. O'yamu'acoḡ cĩcã. Ya'ade jĩjã o'e.

— Juku. Epeyaũm cuy adeayũ be — io'e Jesus jeweju etaybitbinayũ be. Yaũmũm o'e cebe ip ixeyũ be yamu'ẽ'ẽ ãm adeayũ be. O'yamu'ẽ'ẽ ip cebe ip. ⁷Axima kuḡ o'e ip pũḡpũḡ ma.

— Bay, ên xipat — io'e. — Axima eḡũm ocewebe — Jesus o'e Deus pe.

— Judaku — io'e. — Epeḡũm cuy adeayũ be — io'e jeweju etaybitbinayũ be.

O'yamu'ẽ'ẽ ip adeayũ be.

⁸Ḡebuje soat ip o'jo'o'o adeayũ. Ibeḡbeḡ o'e ip Jesus pão'a o'yamu'acoḡ puye. Ceweju etaybitbinayũ cepoyat o'jat ip. Axima epoyat o'jat ip, pão'a epoyat'a dak. ⁷ be o'yamunopapũn ip cepoyan yoba'a. ⁹Ade jĩjã wuyjuyũ o'jo'o'o. Ebadipdip mil o'jo'o'o.

Ḡebuje Jesus adeayũ o'ḡuypit ip tuk'a kay. ¹⁰Ixe oõm kobe be jeweju etaybitbinayũ eju. O'ju ip Dalmanuta eipi be.

¹¹Fariseuyũ o'ju Jesus kay. Jesus buyxijo ojuj ip o'ju.

— Ocewebe i'e ba'oreat cuy eḡubapuk ocewebe — io'e ip. — Iboap co buje, acetabun ên Deus xewiat iap kay — io'e ip cebe.

¹²Imẽn o'e ip Jesus buyxijoap ojuj. Jesus iḡuycũḡ o'e jekay itabut am ibu'u ip puye.

— Ap! — io'e cebe ip. — Eyju e'em “Ocewebe i'e ba'oreat cuy eḡubapuk ocewebe,” i — io'e. — Imẽnpit eybu'u'u eyetabut am okay. Imẽnpuye eywebe i'e ba'oreat oḡubapuk ḡu eywebe — io'e.

¹³Ibocewi Jesus Fariseuyũ o'suiwat. Oõm kobe be. O'ju wĩnãbu jeweju etaybitbinayũ eju. ¹⁴Pũḡ'a ma pão'a kuḡ o'e ip kobe be. O'yaḡuyba'ũm ip wara'at'a dujowat am jexat'am. ¹⁵Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Fariseuyũ epão'a muyuhuhuaptõm kay ḡu juy epesop, Herodes ebekitkit epão'a muyuhuhuaptõm kay ḡu dak — Jesus o'e.

¹⁶— Apẽnpuje dak ixē kawẽnwẽn oceweju pão'a muyuhuhuaptõm? — io'e ip jewewebe. — Imẽn kawẽnwẽn oceweju pão'a kuḡ'ũm puye wuyju — io'e ip.

¹⁷Jesus itaybit o'e apẽn ip o'jekawẽn jewewebe iam. Imẽnpit pão'a muyuhuhuaptõm i'e buje, Fariseuyũ emumutaybitbinap i'e ojuj osunuy.

— “Pão'a kuḡ ḡu wuyju,” i'ũmḡu juy epe'e! — io'e. — Wekawẽn pa'arēm tu eyxe? Eyetaybit ḡu du? — io'e. ¹⁸— Eyetaybit ḡu eyetate ma'ḡu. Jekũyjojom ḡu eyju, eya'õpiehe ma'ḡu — io'e. — Eyaḡuyba'ũm

wa'ôbacaam ma pão'a oyamu'acoğ iap kay — io'e. ¹⁹— Pão'a oyaũm 5000 beayũ xat'am iap kay ġebum ġu du eyju? Pebũrũ'a yoba'a epeyamunopapũnpũn yaepoyan? — io'e cebe ip.

— 12 beat'a yoba'a — io'e ip.

²⁰— Ğebum ġu du eyju 7 be pão'a oyaũm 4000 beayũ xat'am iap kay? — io'e. — Pebũrũ ico epeğunopapũnpũn yaepoyan? — io'e.

— 7 be ico — io'e ip.

²¹— Eyetaybit ġu du ka'ũmãn ma iba'ore owebe iam? — io'e Jesus.

²²Jesus oajẽm Betsaida ka be jeweju etaybitbinayũ eju. Iğo ka watwat ağokatkat o'tujowat Jesus kay- ita'ũmat.

— Ita'ũmat cuy eğucay imu'ada am — io'e ip Jesus pe.

²³Ğebuje Jesus ita'ũmat o'subaixik. O'tujowat ağoka bewi. Jebidi o'timõğ ita'ũmat eta be. Jebu o'subumõğ cebe.

— Ijojom tu ẽn? — io'e.

²⁴Ita'ũmat o'jeak.

— Ağokatkayũ jojom õn — io'e. — Imẽnpit awaydip co'i ip cũğcũğ oxo — io'e.

²⁵Jesus jebu o'subumõğ ma'ğuto ita be xipan ġu ijojom puye. Kabia o'e ijojom ġebuje bit. Xipan o'e ijojom.

²⁶Ğebuje Jesus ita'ũm tũibit o'ğuypit tuk'a kay.

— Ecepit cuy eduk'a be — io'e. — Eju ġu juy ikaboğatka kay — io'e.

²⁷Ğebuje Jesus o'ju jeweju etaybitbinayũ eju. O'ju ip ağoka kay ika'ĩcatka kay. Cesarẽia eipi dağ o'kap ip- -Filipe eipi dağ. E dağ pima ip o'jekawẽn ceweju ip.

— Abu xe'e õn wuyjuyũ xe? — Jesus o'e cebe ip.

²⁸— “Teku waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em ip soat wuyjuyũ — io'e ip. — “Teku João Batista- -waram ġuto o'jetait'iat,” i pũğpũğpũğ e'em — io'e ip. — “Teku Elias- -waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayũ — io'e ip. — “Teku kuyjeat- -Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat- -waram ġuto o'jetait'iat,” i'e'em warara'acayũ — io'e ip.

²⁹— Abu õn eyxe bit? — io'e.

— Ɛn Cristo- -Deus emunaẽ ẽn — Pedro o'e.

³⁰— Omuwẽn ġu juy epe'e — io'e Jesus. — Adeayũ be: “Teku Deus emunaẽ,” i ġu juy epe'e cebe ip — io'e.

³¹Jesus jaokaap o'ğuwẽn jeweju etaybitbinayũ be.

— Soat wağo õn — io'e. — Ipiatpi'ajom cĩcã õn — io'e. — Judeuyũ kukukayũ okay'ũm cĩcã je'e, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak, Judeuyũ epaĩyũ kukukayũ dak — io'e. — Oaokaat ip. Xepxep xet kap puje waram ocetait — io'e Jesus.

³²Cekawēnbapuk cīcā o'e cebe ip.

Ĝebuje Pedro Jesus o'tujowat warara'acayū xewi.

— “Oaokaat ip,” i'ūmġu juy ece! — io'e Jesus pe.

³³Jesus o'jekorepēn. Warara'acayū joom pima, jeweju etaybitbinayū joom pima dak, Pedro o'ġukorēm.

— Mūġ ece! — io'e. — Satanás ekawēn puxim ēn kawēnwēn. Satanás tak ibu'u owebe we'ū ām adeayū beam! Deus aġuy daġ ġu ēn jewaġuyġuy- -Satanás aġuy daġ acā — io'e.

³⁴Ĝebuje Jesus adeayū o'tomuwā jewekay, jeweju etaybitbinayū dak. O'jekawēn ceweju ip.

— Oweju jeku pin pima, eywekay ma eyaġuyba'ūm cuy; eybu'um ġu dak cuy je'ū ām owebeam; wa'ō daġ tak cuy epeku — io'e. ³⁵— Eybu'u je'ū ām owebeam pima, epe'ū'ū. Owebeam ey'ū buje bit, soat em eyetai epesop kabi be eye'ūap tomukadi, kawēn idipat muwēn ām eye'ū buje dak — io'e. ³⁶— Ajo-kuġ tak epesop soat tarekrek kuġ ipi daġat kuġ, eybiōġbuk ipiatpi'ajojoap pe imēnpit? Ka'ūma kuġ ma! — io'e. ³⁷— Tei'ūmġu soat em Deus xe wuydopapteim. ³⁸Ĝasūacat ikērēat mujurūġrūġ. Deus kay jetabucap o'jepere ip. Okay'ūm cīcā ip. Wa'ō kay ġu dak. Soat waġo ōn. “Jesus ebekitkiyū ġu oceju bit,” i'e'em ip. Wepit puje ōn tak “Webekitkiyū ġu eyju,” i oce'e cebe ip. Ocepit ma. Idip cīcā je'e wepicap. Deus ekawēn tojtjot'ukayū eju ocepit- -idip cīcāayū eju — io'e.

9 ¹— Deus soat kukukan pima ka'ūma ma ixē jo'ian je'e ya'ōbacaan. Ixē xe ma epesop ixē soat kukukan pima. Ijo'ūm puje epe'ū'ū ġu pūġpūġ ey'in — io'e Jesus.

²5 xet kap puje Jesus Pedro o'tujowat jeweju, João dak, Tiago dak. O'ju ip co'a kay- -yaumat'a kay. Oajēm ip. O'jeu ip.

Ĝebuje Jesus o'jewemuwarurun itabun ip. ³Cesay isopsep cīcā o'e. Irut cīcā o'e. Iba'ore wuywebe say murun am cesay rucap co'iam.

⁴Ĝebuje aypapayū'ūm'ūm o'jebapuk iboce. Kabi kadiwi o'jebapuk ip. Moisés o'jebapuk, Elias dak. ⁵Kawēnwēn osodop ip Jesus eju. Pedro o'jekawēn Jesus eju.

— Ocemutaybitbin'ukat, xipat wuyju ijoceam — io'e Pedro. — Ebpūġ xijap cuy ocejomōġ- -pūġ edopam, wara'at Moisés dopam, wara'at Elias dopam — io'e.

⁶Itaybit ġu o'e jede am jeparara pibun. Pedro bureyū dak iparara ip o'e. ⁷Kabikerereat o'jebapuk. O'ġuba'arēm ip Jesusyū.

Ĝebuje Deus o'jekawēn kabikerereat pewi.

— Teku okpot — io'e. — Ikukpin cīcā oxe. Eya'ōpicūgēcūg cuy epesop ya'ō kay — io'e.

⁸Ceweju etaybitbinayū jeakağ pima, xepxepayū o'jeu ma'ğuto- -kabi kadiwi oajēm'iaiyū. Wara'acat ġu o'jojojo ip- -Jesus acā.

⁹Ĝebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju. Co'a dağwi kopkom pima o'jekawēn ceweju ip.

— Ĝasū ġu juy epejojojiap epeğuwēn adeayū be — io'e. — Soat wağō òn — io'e. — We'ū buje waram ocetaít. Waram wetait puje acā juy epeğuwēn epejojojiap — io'e.

¹⁰Imēneju kūyjobit osodop ip Jesus a'ō kay. O'jojojiap o'ğuwēn ġu ip warara'acat pe. Imēnpit jeweweju ma ip o'jekawēn.

— Apēnpuye ixē o'e “Waram ġuto ocetaít,” i? — io'e ip jewewebe ma.

¹¹— Apēnpuye Moisés ekawēn ocemutaybitbin'ukayū e'em “Elias koam omuyku,” i? — io'e ip Jesus pe.

¹²— Icēmān òn e'em eywebe — Jesus o'e. — Elias co'iat koam omuyku adeayū muisun ām. Adeayū ağuyмуwarurun je'e itabut am ip Deus kay — io'e. — Kuyje omuwēğaptup ip o'tupmubararak. Imēn e'em ibodup:

Ite ipiat supi'ajo jījā, i. Warēmtağ ma ip ixē jukuk, i. Itakoma jījā je'e ip cekay, i'e'em ibodup — io'e Jesus.

¹³— Icēmān òn e'em eywebe. Elias co'iat kuy oajēm. Warēmtağ ma ip o'jukuk. Ikērēm cīcā ip o'jukuk — io'e Jesus. — O'ğudadaibotbon cīcā ip. Kuyjeatup ekawēn tağ ikērēm ip o'jukuk — io'e.

¹⁴Warara'acayū kay, jeweju etaybitbinayū kay yajēm puje, ade jījā wuyjuyū o'jojojo yakokoreren ip. Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū Jesus eju etaybitbinayū a'ōxikxiğ o'e ya'ōberen.

¹⁵Jesus co buje adeayū itabēğbēğ o'e ip ijojom. O'jedau ip cekay- -Jesus kay.

— Ajēm tu? — io'e ip Jesus pe.

¹⁶— Oajēm — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju oweju etaybitbinayū a'ōxikxiğ? — io'e.

¹⁷— Ocemutaybitbin'ukat, axik opop okpot pe — io'e pūğ. — Ixe axik okpot a'ōmu'ūmu'ūm, ya'ōpimu'ūmu'ūm tak. ¹⁸Axik pe ixē bu buje, okpot muy'at'an. Ibdopabok cēmcēm ibi bewi dak, jenūyekūnūykūnūy dak, ibaca'ūm e'em tak — io'e cebay. — Imēnpuye okpot otojot ekay. Ajēm awap “Axik cuy epeğujēm okpot pewi,” i juk oce eweju etaybitbinayū be. Imēnpit iba'ore o'e cebe ip imujēm ām — io'e Jesus pe.

¹⁹— Eyetabut ġu Deus kay — io'e adeayũ be. — Puġũn oġuy eyxe? Ade koato eyxe oġuy bima dak, kuka eyetabut'ũm ma epesop okay — io'e. — Yaypan'isuat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip.

²⁰Imēnpuye yaypan'isuat o'tujowat ip.

Jesus co buje, axik yaypan'isuat o'ġukutukutu jījā. Ipi ju o'at. O'jejorojoro dak ipi ju. Ibidopabok o'jēm ibi bewi.

²¹— Puju ku ite ekpot o'e imēn? — io'e Jesus cebay be.

²²— Bekin pin ma — io'e. — Ade em imuy'at'an daxa be. Imu'akōmkōm idibi be imuy'ūap ojuy. Etabotaidabotbon cuy eġuy ocekey — io'e. — Ocebuywan cuy ece ewebe i'e but pima — io'e.

²³— “I'e but ewebe bima,” i'ũmġu juy ece! Okay etabut pima etaybit ece'e soat i'e but owebe iam — io'e Jesus.

²⁴— Wetabut cīcā ġu — io'e cebay. — Wetabutsū ma. Obuywan cuy ece wetabut cīcā am — io'e ya'ōberen ġebuġe bit.

²⁵Adeayũ o'jedau cekay ijo am. Ixeyũ jo buje, Jesus axik o'ġukorēm. — Ejēm cuy cebewi — io'e wuyjuyũ a'ōmu'ũmu'ũm'ukat pe, ya'ōpimu'ũmu'ũm'ukat pe. — Waram pit eōm ġu juy cebe — io'e.

²⁶Ġebuġe axik o'jewāwāwā ya'ōberen. Ixe dak yaypan'isuat o'ġukutukutu jījā. O'jēm cebewi. Yaypan'isuat ce'ūat puxim o'e. Imēnpuye:

— Oe'ũ teku — io'e adeayũ.

Tūybe ce'ũ iān o'e ip.

²⁷Imēnpit Jesus yaypan'isuat o'subaixik. O'ġu'aġobucēġ. Yaypan'isuat o'āy. Xipat o'e.

²⁸Ukā be Jesus ōm puġe, ceweju etaybitbinayũ o'jekawēn ceweju.

— Apēnpuye ocewebe axik mujēm pa'ore o'e? — io'e ip.

²⁹— Soat em ma Deus eju kawēnwēn'uk'ũm pima, iba'ore wuywebe ite buximat mujēm ām — Jesus o'e.

³⁰⁻³¹Jesus waram ġuto je'ūap o'ġuwēn je'ũm awap. Jesus Galilía eipi daġ oeku jewēju etaybitbinayũ eju. Imutaybin ojuy ip oeku. Imēnpuye ibu'u o'e warara'acayũ be itaybit am poce omuy iam.

— Soat waġo ōn — io'e. — Oũm ip okay itakomaayũ be — io'e Jesus. — Oaokam ip. Xepxep xet kap puġe bit, waram ocetai — io'e Jesus.

³²Imēn imutaybin ojuy o'e. Imēnpit pēġape ite o'e iam itaybit ġu o'e ip. Ade em cuk adi o'e'e cebe: — Ekawēn pa'arēm ocexe — i. Imēnpuye ibisūsũn o'e ip “Pēġape ēn e'em” i'e am cebe.

³³⁻³⁴Ibocewi Jesus o'ju Cafarnaum ka be jewēju etaybitbinayũ eju.

E daġ pima jewa'ōxixxiġ ip.

— Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat! — io'e ip soat.

Oexexe ip Cafarnaum ka be.

Ĝebuĵe Jesus o'jekawēn ceweju ip. Ukā be bima o'jekawēn ceweju ip.
— Apēn cuk epe'e eyewewebe e daĝ pima? — io'e.

O'jede ĝu ip, e daĝ pima “Ōn ma warara'acat podi ma wa'ōbuyxiat,”
i juk o'e ip puye. O'jewemusūsūn ip jede am.

³⁵Jesus oabik.

— Eya'ōpicūĝcūĝ cuy — io'e. — Yoboĝan pin pima, yopican cuy
epesop. Soat puywatwan tak cuy epesop — io'e Jesus.

³⁶Ixe dak bekicat o'subuijik. O'tujuajēm cepidase ip. O'yakobot.
O'jekawēn ma'ĝuto jeweju etaybitbinayū eju.

³⁷— Bekitkit xipan cuy epejukuk, eyju webekitkit puye — io'e. —
Xipan bekitkit kuĝ pima, xipan okuĝ tak epesop. Xipan okuĝ pima,
xipan omudocat kuĝ tak epesop — io'e Jesus.

³⁸Ĝebuĵe João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aĝokatkat cuk ocejojojo — io'e. — Ibiōĝbuk
kērēat mujēmujēm o'e ijodiacayū bewi “Jesus a'ōbi ōn jemujēm,”
i'e'em — io'e. — “Imēnmēn ĝu bit,” i juk oce cebe, ixewuyweju
jekuku'uk'ūm puye — io'e.

³⁹Imēnpit Jesus o'jede:

— “Imēnmēn ĝu bit,” i'ūmĝu juy epe'e cebe — io'e. — Wa'ōbi
wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuĝ pima, dao ĝu kuka omuy — io'e.

⁴⁰— Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — io'e. ⁴¹— Icēmān ōn e'em
eywebe. Wara'acat idibi tiūm eywebe tikōn ām eyju Cristo ebekitkit
puye. Deus tak xipacat je'ĝūm cebe — io'e.

⁴²— Bekicat mubu'un puje okay itabut am, ikērēat mujurūĝrūĝ eyju,
okay itabucat mubu'un puje. Imubu'un puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat
eykay. Imēn ey'e awap, xipat kuka juk o'e wita'a yaboĝat'a mukirik
am eyaĝobu eju idibi be eymuakōm. Imubu'un'ūm piam Deus kuka
juk ipiat o'sup'i'ajoat ĝu eywebe — io'e. ⁴³— Eybum ikērēat mujurūĝrūĝ
pima, epeyewebudakat cuy — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be
pūĝpu bima dak. Xipat ĝu kuka o'e eyōm ām ipiat'ajojoap pe xepxepu
ma- -daxa epirēm'ūmap pe — io'e. ⁴⁴— (Iboce iohe ĝu- -soat em ma
ierep. Daxa dak jepirēm'rēm ĝu). ⁴⁵Ikērēat mujurūĝrūĝ ām soat em eyju
buje, epeyeweidakat cuy — io'e cebe. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi
be eyeicuĝ tak. Xipat ĝu kuka o'e eywebe eyxik am ipiat'ajojoap pe
xepxep im ma — io'e. ⁴⁶— (Iboce iohe ĝu- -soat em ierep. Daxa dak
jepirēm'rēm ĝu). ⁴⁷Eyetam ikērēat mujurūĝrūĝ pima, epeyeweta'uk
cuy! — io'e. — Xipat kuka o'e eyōm ām kabi be pūĝ etam tak- -soat

ma Deus a'õ kay iap pe. Xipat ãu kuka o'e eywebe eyxik am daxaboã pe xepxep eta bima — io'e. ⁴⁸— (Iboce iohe ãu- -soat em ierep. Daxa dak jepirẽmrẽm ãu. Iboceayũ soat em ipiatpi'ajojom e'em) — io'e Jesus.

⁴⁹— Wuyju puybit muyunuyun iãẽmap puxim. Imẽnpuxim Deus tak ipiat pi'ajoan wuywebe, wuywebe ikẽrẽat mujurũãap puxixim — io'e. ⁵⁰— Kawta tayu bima, xipat cĩcã. Tayu'ũm pima bit, xipat ãu. Apẽããm tak takuã kuka acesop? Taxik am acã. Kawta tayuat pit xipat. Xipan cuy epeyewekuk eyju dak — io'e.

10 ¹Jesus oajẽm Judẽia eipi kay. Jordãodi wĩnãbu oajẽm. ãebuje ade jĩã wuyjuyũ o'je'awero ma'ãguto Jesus kay. Adeayũ mutaybitbin'uk osunuy iap puxim imutaybitbin ma'ãguto o'e waram. ²Fariseuyũ oajẽm. O'jekawẽn ip ceweju ya'õmukorẽm ojuy. — Wuyawẽwẽap ekawẽn taã tu wuytayxi epereperem? — io'e ip Jesus pe.

³— Apẽn wuy'ajore Moisés o'e kuyje? — io'e.

⁴— “Eytayxi epere ojuy bima otayxim ãu ece ãasũ bit iaptup cuy epetupmubararak cekay,” i juk o'e Moisés — io'e ip. — “Epetupũm cebe eytayxi be. Tup ũm puje, xipat eytayxi epere am,” i juk o'e Moisés — io'e ip Jesus pe. — Itayxi epereap cũã ma osunuy Moisés xe. Pãm exe? — io'e ip cebe ya'õmuwarurunap ojuy.

⁵— Moisés imẽn o'e eybu'u jĩã ya'õ dag jekum puye — io'e Jesus.

⁶— Kuyje bit imẽn ãu o'e. Kuyje Deus soat o'ãũã — io'e. — Aãokatkat o'ãũã, ayacat tak. Ixeyũ o'ãũã xepxem ma jekuku am. ⁷⁻⁸Imẽnpuye jetayxi bu buje, aãokatkat cẽmcẽm jebay duk'a bewi. Jetayxi eju cucum. Jektop pu buje ayacat tak cẽmcẽm jexi duk'a bewi. Jektop eju cucum. Xepxep ma ip. Imẽnpit pũãat puxim ip o'e jewekuã soat em jeweweu ip cucum puye. ⁹Deus xe ip pũã ma. Imẽnpuye eytayxi juy epeyepere ãu — io'e Jesus.

¹⁰ãuyjom uk'a be oõm ma'ãguto Jesus, ceweju etaybitbinayũ dak.

— Ekawẽnpa'arẽm ocexe — io'e ip Jesus pe. — Ocetayxi epeream cuy ocemutaybin — io'e ip cebe.

¹¹— Aãokatkat jetayxi epere buje wara'at pu am jetayxim, ikẽrẽãn e'em koapat pe- -jetayxi be — io'e. ¹²— Imẽnpuxim ayacat jektop epere buje wara'at pu am jektom, ikẽrẽãn e'em koapat pe jektop pe — io'e cebe ip.

¹³Iboceayũ je'iyũ o'tujowat ip Jesus kay Deus cuy xipan jeykuk i'e am.

— Bekitkit ãu juy epetujowat Jesus kay — io'e ceweju etaybitbinayũ bit cebe ip.

¹⁴Jesus itakoma o'e jeweju etaybitbinayũ kay bekitkit tujowat ojuyacat o'gukorẽmrẽm ip puye.

— “Bekitkit ġu juy epetujowat Jesus kay,” i'ũmġu juy epe'e — io'e cebe ip. — Āġ jeedot ip okay — io'e. — Ixeyũ buximayũ jeeõm kabi be soat Deus a'õ kay kũyjobit pima. Jeeõm ip ibu'u'ũm puye ip Deus pe jekukan — io'e. ¹⁵— Icẽmãn õn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u ġu Deus pe jekuk an. Deus pe eykuk an eybu'u bima, Deus xe ġu epesop soat Deus a'õ kay kũyjobit pima — io'e.

¹⁶Bekicat o'yakobot. O'jekawẽn Deus eju.

— Bay, xipan cuy iteyũ bekitkiyũ ejukuk — io'e.

¹⁷Ibubut adeat o'ju Jesus kay. Jesus cu ojuy bima aġokatkat daudaum oajẽm cekay- -yaypan'isuat. O'jẽġ'aecõġcõġ cewap, Jesus ya'õbuyxi cexe buye.

— Kariwa, — io'e. — Ēn xipat cĩcã. Soat em Deus xe onuy pin wetait. Apẽntak oce soat em cexe onuy ãm? — io'e Jesus pe.

¹⁸— Apẽnpuye ěn e'em owebe “Xipat cĩcã ěn,” i? — io'e. — Ka'ũmġu xipacat- -Deus acã — io'e. ¹⁹— Kuy etaybit apẽn Moisés o'e wuye'ajoyoyũ'ũm'ũm pe iam — io'e. — Imẽn o'e: warara'acat epeyaoka ġu juy, i; wara'acat tayxi kay ġu juy, i dak; eybukuruġ ġu juy epesop, i dak; napa ġu juy epe'e, i dak; warara'acat epeġuġuykukuku ġu juy, i dak; xipan cuy eyebay epejukuk, eyxi dak, i dak. Imẽn Moisés o'e kuyje. Kuy etaybit ijom soan — io'e Jesus.

²⁰— Kariwa, soat ijop ekawẽn taġ ojekukuku bekin pin ma — io'e.

²¹Jesus xe ibubut adeat ikukpin cĩcã o'e.

— Wara'an puk ece ġu — io'e. — Eju — io'e ibubut adeat pe. — Soat ebubut cuy eteida. Ibo juy dinheiro tei'ũma eġũm tadaybocayũ be — io'e. — Imẽn e'e buje, ade je'e ebubut kabi be — io'e. — Imẽn e'e buje juy ejot oweju — io'e Jesus.

²²Cekawẽn co buje iġuycũġ cĩcã o'e. Itakoma dak o'e. Iġuycũġ ma o'jẽm Jesus xewi ibubut ade jĩjã buye. Tacup o'e jebubun. O'ju ġu Jesus eju.

²³Imẽnpuye Jesus jakokoreren o'jeak adeayũ kay. Ixe dak o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ eju.

— Iba'ore jĩjã ibubut adeat õm ãm kabi be — io'e. — Ibu'u jĩjã ip Deus a'õ kay am, itabut cĩcã ip jebubut kay buye — io'e.

²⁴Ceweju etaybitbinayũ itabẽġbẽġ o'e ip ijojom cekawẽn co buje.

Imẽnpuye Jesus o'jekawẽn ma'ġuto ceweju ip.

— Tapupuyũ, iba'ore jĩjã ijodiacat õm ãm kabi be. Ibu'u ip Deus a'õ kay am — io'e. ²⁵— Camelo ikap pa'ore awi daobi'atok taġ. Imẽnpit ibodi ma iba'ore ibubut adeat õm ãm kabi be — io'e.

²⁶ Jewaḡuyumuḡēḡēm o'e ip.

— Abu be dak jewedaxijo but? — io'e ip.

²⁷ Ḡebuḡe Jesus o'jeak cekay ip.

— Wuywedaxijo ba'ore soat em Deus xe wuydop am — io'e cebe ip. — Deus pe bit wuydaxijo but. Soat i'e but Deus pe — io'e Jesus.

²⁸ — Kariwa! Kuy soat ocesuiwat eweju jeku am — io'e Pedro.

²⁹⁻³⁰ — Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Eyju okay jījā. Eyju kawēn idipat muwēn pin cīcā soat kaka watwat pe. Imuwēḡap ojuy eybubut epere buje, ade epejat wara'at eybubun. Eyduk'a epere buje, ya'ade epeyabu eyduk'am- -100 beat'a. Eywaḡo epere buje, “owaḡo” i epe'e adeayū be- -100 beayū be. Eykitpit epere buje, “okitpit” i epe'e adeayū be- -100 beayū be. Eyxi epere buje “oxi” i epe'e adeayū be- -100 beayū be. Eyebay epere buje “webay” i epe'e adeayū be- -100 beayū be. Eyebekitkit epere buje, “webekitkit” i epe'e adeayū be- -100 beayū be. Eykat epere buje ade epejat eykan- -100 be. Warara'acayū je'e itakoma eykay. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Guyjom pit Deus xe epesop kabi be. Soat em epesop cexe eyetabēḡ — io'e. ³¹ — Ade ya'ōbuyxiayū'in yopicayūm jeedop ip. Ade yopicayū'in ya'ōbuyxiayūm jeedop ip — io'e Jesus.

³² Waram Jesus je'ūmap o'ḡuwēn. Jeweju etaybitbinayū eju cum o'e e daḡ Jerusalém ka kay. Jesus o'ju koap. Ḡāsū ixeyū o'ju tomuju. Yaḡuybabi'ūm'ūm ip osodop. Iparara osodop ip warara'acayū ixeyū nomujuayū. Jesus 12 beayū o'tomuwā jewekay.

³³ — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop! — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay cum wuyju. Soat waḡo ōn. Oūm ip okay itakomaayū be, paīyū kukukayū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak. “Ikērēat kuḡ ēn Deus xe, ocexe dak,” i je'e ip owebe — io'e. — “Eje'ū juy,” i je'e ip owebe — io'e. — Judeu'ūmayū be oūm ip — io'e. ³⁴ — Owaywayway jījā je'e ip. Jetakomaap pibun ip omuxi. Omupokupok ip. Ḡebuḡe oaoka ip — io'e. — Xepxep xet kap puje bit, waram ḡuto ocetait — io'e Jesus.

³⁵ Ḡebuḡe Tiago oajēm Jesus kay, João dak. Zebedeu ipotpoyū osodop ip. — Kariwa — io'e ip. — Ocemuojuyjuy eḡūm ocewebe — io'e ip.

³⁶ — Ajo ojuyjuy eyju oxewi? — io'e Jesus.

³⁷ — Soat kūyjobit a'ōkay bima ḡḡ ocabik exe ixeyū kuk am eweju- -pūḡ ocel'in eba'at kadi, wara'at eba'ūḡat kadi — io'e ip. — Soat kūyjobit a'ō kay iap idip cīcā je'e — io'e ip.

³⁸ — Ap! — io'e. — Eyetaybit pun'ūma eyju iboap ojuyjuy oxewi. Apēn osupi'ajo iap puxim tu eyju dak epesupi'ajo? — io'e.

³⁹— Hm hm — io'e ip. — Oceju dak ipiat ocesupi'ajo ebuxim ma. — Imên ma — io'e. — Ipiatpi'ajojom pima bit, “Ipiat esupi'ajoat ġu juy ocewebe,” i du epe'e? — io'e Jesus.

— Ap! “Ipiatpi'ajoat ġu juy ocewebe,” i'ümġu oce'e! — io'e ip.

⁴⁰— Ha'a — io'e Jesus. — Obuxim ma eyju dak ipiat epesupi'ajo — io'e. — Õn ġu bit e'em: “Abik cuy oba'at kadi oba'üġat kadi,” i. Webay imên i'e but. Ixe ma oweju adeayü kukayü nuy ãm o'ġuxipan. Ixe ma je'e abuyü jabik iboce iap — io'e Jesus.

⁴¹Xepxepayü ekawên co buje, warara'acayü ceweju etaybitbinayü itakoma o'e ip cekay ip- -Tiago kay, João kay dak. ⁴²Imênpuye: — Epesot cuy okay — io'e Jesus cebe ip.

— Eyetaybit Judeu'ümayü kukukayü soat em ya'õpuruġ jebekitkiyü mujujum iam — io'e cebe ip. — Ikukukayü soat em e'em “Oca'õbuyxi jġã,” i. Biġ ma ip jebekitkiyü mukapikpiġ,” io'e. ⁴³— Eyju bit- -imên ġu juy epeyewekuk. Kariwaboġ pin pima, warara'acat puywatwan cuy epesop! — io'e. ⁴⁴— Ya'õbuyxian pin pima, tei'üma epeyekapik cuy warara'acat peam — io'e Jesus. ⁴⁵— Imëntak soat waġo õn. Warara'acat pe obuywat am ġu ojot ijodi. Warara'acat puywatwat'ukan ojot. Adeayü daxijo am ma ojot. Soat em itabêġ jeedop ip kabi be, oje'ü buye — io'e.

⁴⁶Ibocewi Jesus oajêm Jericó ka be jewēju etaybitbinayü eju. O'jêm ip Jericó ka bewi wuyjuyüxirixiri eju.

Ġebuje Jesus oajêm ita'ümat kay. Ita'ümat xik'i osunuy e bitakobe. Ibutet Bartimeu i osunuy. Timeu ipot osunuy. Kapkamayü xewi dinheiro ojuyjuy'luk osunuy ita'üm puje.

⁴⁷— Jesus Nazareno omuyku — io'e ip kapkamayü Bartimeu be.

Iboap co buje, ita'ümat o'jewāwā Jesus kay. O'jewāwā ya'õberen.

— Jesus! Ën Davi'üm naxeġebit — io'e — wuye'ajojoyü'üm'üm kukukat naxeġebit — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eġuy okay! — i o'jewāwā ya'õberen.

⁴⁸Imênpuye adeayü ita'ümat o'ġukorêm.

— Ecemüġ! — io'e ip. — Ecewāwā ġu juy! — io'e adeayü Bartimeu be. Imênpit biġ ma o'jewāwā ya'õberen.

— Jesus! Davi'üm naxeġebit! Etabotaidabotbon cuy eġuy okay — io'e.

⁴⁹Ibocewi Jesus o'jecü e bidase.

— Ita'ümat cuy etomuwā — io'e Jesus adeayü be. Ita'ümat o'tomuwā ip.

— Epararam ġu eġuy! — io'e ip cebe. — E'äy. Jesus enomuwāwām — io'e ip ita'ümat pe.

⁵⁰Bartimeu jeekabek o'joxik ġebuġe jecokcok pibun. Dao ma o'āy. Jesus kay o'jedau.

⁵¹— Ajo-kay ěn oxewi? — io'e Jesus ita'ūmat pe.

— Ocemutaybitbin'ukat, wecoat pin oce! — io'e ita'ūmat.

Ġebuġe Jesus o'jekawěn ita'ūmat eju.

⁵²— Ecepit cuy eduk'a kay — io'e. — Kuy ece'ada okay etabut puye — io'e Jesus.

Ita'ūm tūibit o'jecoan ġebuġe bit. Dao ma o'e ijojom. Xipan o'jojojo. Ixe dak o'ju Jesus eju e daġ.

11 ¹Jesusyū oajěm Jerusalén ka be. Jerusalém ka těġ pima ip oajěm Betfagé ka těġ Betânia ka těġ tak, Oliveira dip'a těġ tak. Jesus xepxep jeweju etaybitbinayū o'ġuju ikaboġatka be- -Jerusalém ka be.

²— Epeju juy aġoka kay- -wuywapatka kay — io'e cebe ip. — Eyajěm'isu ma jumento epetobuxik- -yaypan'isuat, ikirikat, yakpi jeje ibit'ūmat. Epeġuwekap cuy — io'e. — Epetojot cuy okay — io'e cebe ip. ³— “Apěnpuye eyju jumento dujowan?” i'e buje eywebe ijoceat, “Ocekariwa buk cekay darem ma,” i juy epe'e cebe. “Ġaxĭn ma waram ocetujupit eykay,” i juy epe'e cebe — io'e Jesus.

⁴O'ju ip. Oajěm ip jumento kay. Jumento o'tobuxik ip- -yaypan'isuat. Uk'a ukpibubu be o'tobuxik ip. Ikirik xintabi be o'tobuxik ip. O'ġuwekap ip.

⁵— Apěnpuye eyju jumento dujowan? — io'e iboceayū cebe ip.

⁶— Ocekariwa buk cekay darem ma — io'e ip. — Ġaxĭn ma waram ocetujupit eykay — io'e xepxepayū cebe ip.

— Ha'a. Epetujowat — io'e iboceayū xepxepayū be.

⁷Jumento o'tujowat ip Jesus kay. Jeekabek ip o'jomōġ jumento ukxabi jeje. Jesus oabik iekabek ceje jumento ukxabi jeje. ⁸Adeayū jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus ajěmap taġ e daġ. Warara'acayū uktup o'tuptakat koġūnpi daġatup. O'tupmōġmōġ ip e daġ.

— Wuyekabek ajomōġ cuy e daġ — io'e ip. — Ya'ōbuyxiat omuyku! Uktup atupmōġ ixe dobede am — io'e ip jewewebe.

⁹Jesus wap iju'ibiyū o'jewāwā ya'ōberen icokcok cĭcā buye, tomujuayū dak.

— Deus xipat cĭcā! — io'e ip. — Teku omuyku Deus a'ōbi! — io'e ip ya'ōberen. — Deus a'ōbacaap kuġ teku! Teku xipat cĭcā — io'e ip.

¹⁰— Teku ijodiacat kukukan jeenuy apěn cuk adi Davi wuy'ajoreyū

kukukan osunuy iap puxim. Deus ya'õbuyxi jĩjã. Idip cĩcã! — io'e ip Jesus mucokcokõg.

¹¹Ĝebye Jesus oajẽm Jerusalẽm ka be. Oõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be- -yaboĝat'a be. O'jeak soat kay- -uk'a beat kay. O'ju jewegu etaybitbinayũ eju, Betânia ka be jexet am. O'ju ip katpuje jĩjã buye. Xet. O'xet ip Betânia ka be.

¹²Kuyaje Jesusyũ o'jẽm Betânia ka bewi. Cucum pima Jesus ire o'e. ¹³Wũy wi figueira'ip o'yopcoco- -yoptuptepat'ip. Yajom o'ju ya'a'e paxi iam. Yop xe yajẽm puje o'yadobuxik ĝu. Tup acã o'tuptobuxik ya'a'e ĝu buk puye.

¹⁴Ĝasũ bit a'a'e ĝu ecesũy wuyjuyũ be ya'oap puxim! — io'e Jesus yop pe. Ceweju etaybitbinayũ iboap o'ya'ĩjojo ip.

¹⁵Ĝebye Jesusyũ oajẽm ma'ĝuto Jerusalẽm ka be. Oõm ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be- -yaboĝat'a be. Itakoma o'e wuyjuyũ muĝuykukuku'ukayũ kay- -uk'a eaki korerenayũ kay. Puca deidada'ukayũ o'ĝujẽm uk'a bewi, puca bubu'ukayũ dak. Wũn'i. Jesus dinheiro mutrokakan'ukayũ emesa o'ĝuy'at. Wũn'i. Pukaso deidada'ukayũ abikbikap tak o'ĝuy'at jetakoma pibun.

¹⁶— Ĝasũ bit cuy eybubut epetujukap ĝu Deus eju kawẽnwẽnap'a daĝ- -yaboĝat'a daĝ — io'e ya'õpuruĝ cebe ip.

¹⁷Uk'a beayũ mutaybitbin o'e.

— Imẽn e'em Deus kawẽntup:

Oduk'a soat ka daĝwiacat oweju kawẽnwẽnap'am je'e, i'e'em Deus ekawẽntup.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup — io'e Jesus. — Eyju bit oduk'a be ajẽmjẽmayũ muĝuykukukum dinheiro bu am. Imẽn oduk'a epeyamuwexat ibukurukat dopdopap'am — io'e.

¹⁸Jesus ekawẽn o'ya'ĩjojo paĩyũ kukukayũ, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak. Itakoma jĩjã o'e ip cekay. “Apẽntak Jesus aceyaoka?” iap kay ip o'jewaĝuy. Adeayũ bit “Jesus itaybit cĩcã Deus ekawẽn ocemutaybit am” i'e'e'uk osodop ip. Imẽnpuje paĩyũ kukukayũ iparara o'e ip Jesus aokaap puxim.

— Apẽn tak iba'arẽm ma Jesus aceyaoka? — io'e ip jewewebe.

¹⁹Katpuje Jesusyũ o'jẽm ikaboĝatka bewi. O'jepit ip Betânia ka be jexet am. Xet. O'xet ip.

²⁰Kabia'isu ma o'kop ip. O'jẽm ip ma'ĝuto. O'kap ip figueira'ip tẽĝ ma. O'yopkaraw ĝasũ bit tãbu daĝwi. ²¹Pedro ĝebum o'e “Ĝasũ bit a'a'e ĝu ecesũy” io'e iap kay.

— Ocemutaybitbin'ukat, ak'i ece! — io'e Pedro. — Eyopmukorēmiat'ip o'yopkaraw- -figueira'ip — io'e.

²²— Eyetabun cuy epesop Deus kay! — io'e Jesus. ²³— Deus kay eyetabut pima, “Wede ece ijocewi” i'e but eywebe co'a be, “Idixidi be juy aakōm” i dak — io'e. — Eyetabut pima, Deus co'a yamuakōm idixidi be — io'e. — “Yaakōm paxi?” i ey'e'ūm pima, yamuakōm tak — io'e. ²⁴— Deus xewi iojuy buje, eyetabun cuy epesop “Ite ma Deus je'gūm owebe” iap kay. Eyetabut pima, epejat ma — io'e. ²⁵— Deus eju kawēnwēn pima, eyağuyba'ūm cuy epesop apēn cuk adi wara'acat pe ikērēm eykuk iap kay. Eyağuyba'ūm puje, eyebay dak kabi beat yağuyba'ūm apēn cuk adi ikērēat epeğugē iap kay. Ikērēat ju'uk eywebewi — io'e Jesus. ²⁶— Apēn cuk adi warara'acat pe ikērēm eykuk iap kay eyağuyba'ūm'ūm pima bit, Deus tak yağuyba'ūm ġu apēn cuk adi ikērēat epeğugēğē iap kay — io'e Jesus.

²⁷Oajēm ma'ğuto ip Jerusalém ka be. Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be xīğxīğ pima paīyū kukukayū o'ju Jesusyū kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak.

²⁸⁻³⁰— Abu-a'ōbi ija'a becat eğujēm? — io'e ip Jesus pe. — Abu dak “Eğujēm cuy,” i juk o'e ewebe? — io'e ip cebe.

— Abu-a'ōbi João Batista'ūm ijocecat mubatisasan'uk osunuy? — io'e Jesus. — Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ġu xe'e? — io'e cebe ip. — Eywebe iboap muwēn puje, òn tak abu-a'ōbi òn jekukum iap oğuwēn eywebe — io'e Jesus.

³¹Iboap co buje o'jekawēn cīcā ip jeweweju.

— Apēn kuka ace cebe? — io'e ip jewewebe. — “Deus a'ōbi” i wuy'e buje, “Apēnpuye dak eyetabut ġu epesop cekay?” i kuka o'e Jesus wuywebe — io'e ip jewewebe. ³²— “Ijodiat a'ōbi,” i wuy'e buje bit, adeayū kuka itakoma jījā o'e wuykay — io'e ip. — Soat ip itabut João Batista'ūm Deus a'ōbi oekuku iap kay — io'e ip jewewebe.

³³Imēnpuye:

— Ocetaybit ġu — io'e ip Jesus pe.

— Ka — io'e. — Abu-a'ōbi João Batista oeku iap epeğuwēn ġu owebe. Òn tak abu-a'ōbi òn jekukum iap oğuwēn ġu eywebe — io' e.

12 ¹Ğuyjom Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip. — Ağokatkat uvadip o'tiptaida — io'e Jesus. — Tiptaida buje, korara o'ğugē. Uvadip koreren korara o'jomuy. Uva'abidi muwesōğsōğap o'ğugē. Uvadip wiwiap'a o'yamuy- -umat'a. Warara'acayū o'jomuy tip

wiwi an. Uva'a'in kuka o'yaũm tipwiwi'ukayũ be ya'ade tip wiwiapteim. Wara'at'a'in kuka o'yabu jexat'am. Kadai iwat wara'at ka kay o'ju.

²— Yabubuap ekaxi ajẽm puje, kadai iwat jebuywatwat'ukayũ o'gũju tip wiwi'ukayũ kay jekadai'a bu am.

— “Oxat'a juy epeyadujupit okay,” io'e cebe ip — io'e Jesus.

³— Imẽnpit tip wiwi'ukayũ ibuywatwat'ukayũ o'jat. O'yaokaka ip. Ibui puğ ma ip o'gũypit kadai iwat kay. Oajẽm ip — io'e Jesus.

⁴— Waram ġuto wara'at jebuywatwat'ukat o'gũju. O'yamupãupã ip. Warẽmtaksuğ ip o'e cebe. O'jepit ip jebui puğ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁵— Waram ġuto warara'acayũ jebuywatwat'ukayũ o'gũjuju. Pũğpũğpũğ ma imujujum. Imẽn ma ikẽrẽm ip o'jukuk. Pũğpũğ o'yamupãupã ip. Warara'acayũ o'yaokaka ip. Poğ. Oe'ũ'ũ ip. O'jepit ip jebui puğ ma kadai iwat kay — io'e Jesus.

⁶— Pũğ ma o'jepoyat cexe- -ipot acã — io'e Jesus. — Cexe ikukpin cĩcã osunuy. Amãm jekpot ma o'gũju.

— “Ibuyxim ip okpot jukuk,” kadai iwat o'e jewebe ma — io'e Jesus.

⁷— Imẽnpit uvadip wiwi'ukayũ o'jekawẽn jeweweju. “Ak'! Kadai iwat ipot omuyku!” io'e ip jewebe. “Cebay e'ũ buje, ite ma kadai iwan je'e. Ġa'a ayaoka. Wuyju ma uva dip iwan ace'e!” io'e ip jewebe — io'e Jesus.

⁸— Ġebuje ipot o'jat ip. O'yaoka ip. Poğ. Oe'ũ. Xik. Ijebit o'joxik ip uva dip pewi — io'e Jesus.

Imẽn wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn cebe ip.

⁹— “Ãğ puk jeedop ip,” i du je'e uva dip iwat? — io'e Jesus Judeuyũ kukukayũ be. — Imẽn ġu je'e! Ixe je'ju jekadaidip wiwi'ukayũ aoka am — io'e. — Warara'acayũ jomuy uva dip wiwian — io'e. ¹⁰— Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Uk'a muymuy'ukayũ o'e “Ite'a xipat ġu wita'a” i, i. Yakẽrẽ o'e cexe ip, i. O'yaxik ip, i. Warara'acat pit o'e “Ite'a yadip ma” i, i. Uk'a muycemucemap'am o'e, i. ¹¹Iboap xipat cĩcã wuyxe, Deus imẽn o'e buye, i'e'em Deus ekawẽntup.

Iboaptup epetupcoco ġu du? — io'e Jesus cebe ip- -Judeuyũ kukukayũ be.

¹²Iboap ekawẽn co buje:

— “O'yaxik'iaiyũ buxim eyju!” i'e ojuy osunuy Jesus wuywebe — io'e ip jewebe. — “Tip ipot o'yaoka'iaiyũ buxim eyju” i'e ojuy osunuy wuywebe — io'e ip jewebe.

Jesus daomũn ojuy o'e ip. Imẽnpit iparara o'e ip ixe daomũnap puxim adeayũ buxim iparara buye. Imẽnpuye Jesus o'suiwat ip- -taomũn ojuyayũ. Ixeyũ dak o'jẽm.

¹³Ĝebuje Judeuyū kukukayū Fariseuyū o'ĝuju ip Jesus kay. Iecuĝap Herodes ebekitkit tak o'ĝuju ip cekay. Ixeyū o'ĝuju ip Jesus a'ōmuwarurun ojuj. “Ēn iecuĝap muymuy” i'e ojuj osodop ip. ¹⁴Oajēm ip.

— Kariwa — io'e ip. — Soat em ěn icēmān e'em — io'e ip. — Apēn Deus ibikuy ocewebe jeku am iam ěn ocemutaybitbin — io'e ip. — “Iĝo du xipat exe?” i'ūmĝu ěn e'em warara'acat pe emutaybit am. Kacūĝ kadiat cocoap tomuju ĝu ěn e'em “Teku xipat” i — io'e ip. — Roma ka kukat wuyedinheiro ojujyuy cebe teidadam- -César be. Teida buje wuyawēwēap ekawēn taĝ ĝu kuka ajeku? ¹⁵Aceteida xe'e? Aceteida ĝu xe'e? — io'e ip.

César ip o'jomuyat pin Jesus pe. Imēnpit Jesus itaybit o'e wa'ōmuwarurun ojuj ip iam.

— Apēnpuye eyju wa'ōmuwarurun ojuj? — io'e. — Dinheiro isurūĝat cuy epetojot owebe. Ojojo buk — io'e Jesus.

¹⁶Dinheiro isurūĝat o'tojot ip cekay.

— Abu-biōĝbuk ija be dinheiro be? — io'e. — Abu-butet tak ija be? — Jesus o'e.

— César biōĝbuk, ibutet tak — io'e ip.

¹⁷— Cemuojuyjuy epeĝūm César be- wuyeipi kukat pe — io'e. — Deus pe dak cuy epeĝūm cemuojuyjuy — io'e Jesus.

— Itaybitbin ma o'jede — io'e ip jewewebe.

Iba'ore o'e ip cebe ya'ōbu am.

¹⁸Saduceuyū o'ju Jesus kay ĝebuje bit. Tūybe wuye'ū buje waram acejetait ĝu iān o'e ip. O'jekawēn ip ceweju.

¹⁹— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Imēn Moisés wuymutaybitbin:

Iwaĝo e'ū buje, jekitpit jewebumūn cuy jewaĝo'ūm tayxibuk eju itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. I'itkap puje, iwaĝo'ūm ipot tieĝ kuka o'e i'it, i.

Imēn Moisés o'ĝutaybin kuyje — io'e ip. — Imēn e'em Deus ekawēntup — io'e ip. ²⁰— 7 be ikitpitpiyū osodop ip — io'e ip. — Koapat o'jewebumūn. Ixe koapat'ūm jekpotpet'ūm puxen ma oe'ū — io'e ip. ²¹— Ĝebuje ikitpit o'jewebumūn jewaĝo'ūm tayxibuk eju. Ixe tomujuat'ūm tak jekpotpet'ūm puxen ma oe'ū. Imēnpuxim ma oe'ū wara'at'ūm ikitpit'ūm tomujuat'ūm — io'e ip. ²²— Ibocewi 7 beayū soat o'je webumūnmūn ip jewaĝo'ūm tayxibuk eju- -pūĝ eju ma. Soat ip oe'ū'ū jekpotpet'ūm puxen ma. Soat oe'ū ip pima, ayacat'ūm tak oe'ū — io'e ip. ²³— Waram ce'ū'ūayū etait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip. — Soat 7 beayū o'jewebumūnmūn ip ceweju — io'e ip Jesus pe ya'ōbuap ojuj.

²⁴— Ijo'i ġu eyju e'em iboam — io'e Jesus. — Cedaġ ġu eyju jewaġuyġuy. Eyetaybit ġu Deus ekawēn. Eyetaybit ġu Deus warara'acat podi ma ja'ōbacaap kuġ iam — io'e. ²⁵— Waram jetait puje, wuyjuyū jewebumūnmūn ġu ip — io'e. — Kabi beat co'i ip je'e- -Deus ekawēn tojtjot'ukat co'i — io'e Jesus. ²⁶— Moisés emutupmubararakutup epetupcoco ġu du- -wuye'ū buje waram acejetait iatup? — io'e. — Deus ekawēn ibararak opop kadai o'jedipesop iaptup pe. Deus o'e Moisés pe:

Ōn Deus, i. Abraão itabut mabuk okay, Isaque dak, Jacó dak, i. Imēn Deus o'e Moisés pe. Kuyje ixeyū'ūm'ūm oe'ū- -Abraão'ūm, Isaque'ūm tak, Jacó'ūm tak. Imēnpit: “Itabut mabuk ip okay,” io'e Deus — io'e Jesus. ²⁷— “Itabut ip okay,” io'e Deus, waram ġuto ip o'jetait puye. Ce'ū'ūayū ġu itabut Deus kay- -itabēġayū acā. Cedaġ ġu jījā eyju e'em. “Wuye'ū buje waram ġu acejetait,” i te'e ma eyju e'em — io'e.

²⁸Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat kuy juk oajēm Jesus kay. Jesus ekawēn o'ya'ījo- -ya'ōbu ojuyayū eju iap ekawēn.

— Aiyuuui! Itaybitbit cīcā o'jede — io'e jexeayū be. — Moisés ade ma wuymutaybitbin cedaġ wuyeku am Deus etabutpe iam — io'e Jesus pe. — Pu ġu ixe ekawēn'in yoboġ cīcā wuymukūyjobit am? — io'e.

²⁹— Imēn Moisés o'e — io'e Jesus.

Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop, Israel naxeġebitbit, i. Pūġ ma Deusat, i. Ixe kay wuyetabut, i. Ka'ūmġu wara'at deus, i.

³⁰Deus cuy ikukpin cīcā epejukuk, i. Warara'acat kukpinap podi ma juy epejukuk. Eyxe ikukpin cīcā buye, ibikuyap taġ cuy epeku soat em; xipacat kay dak cuy epesop ġebum; kapikiġ tak cuy epesop cebeam, i.

Imēn Moisés wuymutaybitbin — io'e Jesus. ³¹— Wara'at tak ixe ekawēn'in yoboġ cīcā wuymukūyjobit am. Imēn o'e:

Xipan cuy warara'acat epejukuk eyewekukap puxim ma, i — io'e Jesus.

— Ade ma Moisés wuymutaybitbin. Ijop ekawēn'in kay bit cuy kūyjobin cīcā ma epesop — io'e Jesus.

³²Ġebuġe Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'e:

— Kariwa — io'e Jesus pe — Etaybitbit ma ēn e'em — io'e. — Icēmān ēn e'em — io'e. — Pūġ ma Deusat omuy. Ka'ūmġu wara'at deusat — io'e. ³³— Ikukpin cuy Deus ajukuk warara'acat kukpinap podin ma — io'e. — Wuyxe ikukpin puye, ibikuyap taġ cuy ajeku soat

em; xipacat kay dak cuy ajop ġebum; kapikpiġ tak cuy ajop cebeam — io'e. — Xipan tak cuy warara'acat ajukuk wuyewekukap puxim — io'e. — Deus icokcok e'em wuywebe wūnca ūm puje paīyū be imupik am cetabixe. Ibodi ma bit icokcok e'em wuywebe xipan warara'acat kuk puje wuyewekukap puxim — io'e. — Wuyxe ikukpin cīcā bima dak icokcok cīcā e'em — io'e.

³⁴Ya'ōetaybit o'jede iap co buje, Jesus o'e cebe:

— Wūy ġu ěn Deus ka wi — io'e. — Jekūyjobin ojuy ěn Deus a'ō kay — io'e.

— Abu be jede but Jesus pe? — io'e ip soat ya'ījo'ibiyū Jesus edeap co buje.

³⁵Ibocewi Jesus wuyjuyū mutaybitbin o'e Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be.

— Apēnpuye “Cristo Davi naxeġebit- -Deus emunaē,” i'e'em Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū? — io'e Jesus. ³⁶— Davi o'jekawēn Deus biōġbuk a'ōbi. Imēn ixex e'em ixex emudupmubararakkup pe:

Cristo okukat- -Deus emunaē, i. Deus o'jekawēn Cristo be, i. Xik'i Ekay itakomaayū a'ōbacaap cuy oġu'ūm, io'e, i. A'ō kay kūyjobin jeedop ip, io'e, i. ěn ixeyū kukan'ūm pima oxema juy eġuy, io'e, i.

Imēn Davi kuyje o'tupmubararak Deus biōġbuk a'ōbi — io'e Jesus.

³⁷— “ěn ma okukukat,” io'e Davi Cristo be- -Deus emunaē be. Imēnpuye ibapuk ma wuyxe Davi naxeġebit acā ġu Cristo osunuy- -Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus.

Adeayū icokcok cīcā ip o'e Jesus ekawēn co buje.

³⁸⁻³⁹— Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e Jesus adeayū be. — Eymuġuykukukum ip. Jesay iwaruat kuġ ip jekukum warara'acat muyak am jekay. Jewexe ip ya'ōbuyxi jījā. Soat etabutpe ce'aweroroap pe warara'acayū ya'ōbuyxim jewēju ip kawēnwēn pima, icokcok e'em ip — io'e. — Kariwayayū abikbikap pe yabik pin ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Petatam pima icokcok e'em ip koap jekōn ām kariwawa ekōn'ūm awap ma — io'e. ⁴⁰— Itayxibuk muġuykukukum ip ibubut pu am — io'e. — Ibun ma ip jewexe kawēnwēn Deus eju “Teku ya'ōbuyxiat” i'e ojuy warara'acat pe. Deus pit ipiat supi'ajoat ixeyū be warara'acat pe ipiat supi'ajoat podi ma — io'e Jesus.

⁴¹Ġebuje Jesus oajēm dinheiro mūn'a kay. Ya tēġ ma oabik Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be. Iboce ajēmġemayū jojom o'e ya

be jedinhoiro mōgmōgāyũ jojom. Ibubut adeayũ dinheiro mōgmōg ip o'e ade.

⁴²Ĝebuĵe itop'ũm e'ũ'ibit oajēm- -ibubut kuĝ'ũmat. Dinheiro isurũĝat o'jomōg ya be xepxep. Ixeyũ xepxep isurũĝat tei'it ma osodop. ⁴³⁻⁴⁴Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayũ eju.

— Ak'i juy epesop ixe ayacat kay- -ibubut kuĝ'ũmat kay- -itop'ũm e'ũ'ibit kay — io'e. — Ixeyũ ma ade jexewiat'in o'jomōg dinheiro ibubut adeayũ — io'e. — Deus xe bit ade ĝu o'jomōg ip. Ade kuĝ mabuk ip. Ixe ayacat yopit ma o'jomōg jedinhoiro. Deus xe bit ade jĩjã o'jomōg, soat jexewiat o'jomōg puye- -jexat puap ojuy ma o'jomōg puye — io'e. — Ajo-kuĝ ĝasũ ixe ayacat? Ka'ũma kuĝ ma! Imēnpuye Deus xe ixe ayacat warara'acat pe o'jomōgiap podi ma o'jomōg — io'e Jesus.

13 ¹Deus eju kawēnwēnap'a bewi Jesus cēm puĵe, ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju uk'a jojom pima.

— Kariwa, ak'i juy ece! — io'e. — Wita'a yaboĝ cĩcã ĝu du? Uk'a yadip cĩcã! — io'e.

²— Ite'a yadip cĩcã du exe? Xipat cĩcã du ite'a exe? — io'e Jesus. — Xepxep'a jewa'atēĝtēg ĝu je'e wita'a. Soat'a je'aedu — io'e Jesus.

³Ĝuyjom Jesus oabik Oliveira dip'a bicũĝpe- -co'a bicũĝpe. Oabik Deus eju kawēnwēnap'a weĝũn- -yaboĝat'a weĝũn. Ebadipdip ceweju etaybitbinayũ o'jekawēn ceweju. Jaĝepũĝ pima Pedro o'jekawēn ceweju, Tiago dak, João dak, André dak- -ebadipdip.

⁴— Puĝũn soat'a je'aedu? Ajo je'bapuk iboap em pima? Ajo ĝubapuk Deus je'aedu awap? — io'e ip.

⁵⁻⁶Ĝebuĵe Jesus ixeyũ o'ĝutaybin.

— Adeayũ omuyku “Deus omudot,” i napa ma e'em warara'acayũ be. “Jesus Cristo õn,” i napa ma je'e ip soat pe. Ixeyũ ade ĝuĝuykuku. Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyũ be eymuĝuykukuap puxim! — io'e. ⁷— “Jenopaĝōĝõm ip ijoxĩn ma,” i warara'acayũ e'em pima, “Jenopaĝōĝõm ip wũyat eipi be,” i'e'em pima dak, eypararam ĝu juy epesop. Imēn cuy je'bapuk. Imēnpit soat puk oi'ũm ĝu — io'e. ⁸— Pũĝ eipi watwat nopaĝōĝõm je'e wara'at eipi watwat eju. Pũĝ ka watwat nopaĝōĝõm je'e wara'at ka watwat eju. Ipi jexixi ijoce, iboce dak soat ka daĝ. Reren cĩcã je'e ip soat ka daĝ. Yopit ma ipiat supi'ajo ip koam ipi daĝayũ. I'itpin'isumapi jo'ma je'e koam. Ĝuyjom pit ipiat supi'ajo jĩjã ma ip — io'e. ⁹— Eyday'em'um cuy epesop ixeyũ be eymuĝuykukuap puxim — io'e. — Eykay itakomaayũ jeydaomũn. Jeydujowat ip ibimãmāayũ

ekawēn coco'ukayū be. Jeymupokupok ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Jeydujowat ip iecuḡapyū etabixe, ipi kukukayū etabixe dak, eyetabut okay buye. Kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. ¹⁰— Kawēn idipan soat ka daḡayū mukūyjojom'ūm pima, ipi buk i'ūm ḡu. ¹¹Jeydaomūn ip. Ika kukukayū etabixe ip eydujowat puje, eyaḡuybabi'ūm ḡu juy epesop. “Apēn paxi oce'e?” i'ūmḡu juy epe'e. Ixeyū etabixe buje, Deus ma jeymutaybin apēn epe'e iam. Eya bewi ḡu juy epeḡuwēn. Deus biōḡbuk cuy jeymutaybin imuwēn ām — io'e. ¹²— Ixe kabia bima adeayū jebadipyū kay itakoma je'e, ixeyū webekitkit puye. Iwaḡo jekitpit je'ḡūm cekay itakomaayū be yaoka am. Ikitpit tak jewaḡo je'ḡūm yaoka am. Cebayū dak jekpot je'ḡūm cebe ip yaoka am. Ipotpetayū dak itakoma je'e jebay kay. Jebay je'ḡūm ip cebe yaoka am — io'e. ¹³— Soat itabut'ūmayū itakoma jījā je'e eykay, eyetabut okay buye. Ipiatpi'ajojom ma'ḡu eybu'u ḡu okay bima, Deus jeydaxijo. Jeydakoy jexeam — io'e.

¹⁴— Ipararu jījāat epejojo — io'e. — Imōḡpiat pe jeedop- -Deus eju kawēnwēnap'a be — io'e. — (Eyetaybin cuy epesop ijudup coco'ukayū!). Ipararu jījāat iḡo'a be bima, jenapōn cuy ip co'a bicūḡ kay Judéia eipi watwat — io'e. ¹⁵— Eyduk'a eakiju bima, epeōm ḡu juy eyduk'a be yabeat pum — io'e. ¹⁶— Eykat pe bima, epeyepit ḡu juy eyduk'a kay eyesay bum — io'e. ¹⁷— Ixeyū kabia daḡ iba'ore jījā je'e yukreḡayū enapōn ām, je'it mutitinayū enapōn ām tak. ¹⁸“Ihi bima ḡu juy ixeyū eḡudot ipiatpi'ajo an ocewebe,” i juy epe'e Deus pe. ¹⁹— Ixeyū kabia daḡ soat ipi daḡayū ipiat supi'ajojo jījā. Ibitpi bit ipiat asupi'ajo ḡu Deus pe ipi mubapuk isum — io'e. — Waram pit ibitpi ḡu acesupi'ajo- -ixeyū kabia daḡ acā — io'e. ²⁰— Deus pe ipiatpi'ajojoap kabia mu'ūm'ūm pima, ka'ūma kuka o'jewedaxijo. Imēnpit: “Pūḡpūḡ kabia acā ipi watwat supi'ajojo,” io'e Deus kuy bima. “Pūḡpūḡ kabia acā,” io'e Deus, taxijo am o'taē'iyū ikukpin cīcā cexe buye — io'e.

²¹— Wara'acat je'e eywebe napa ma “Ak'i! Teku Cristo- -wuydaxijojo'ukan Deus emunaē,” i. “Ak'i! Ḡoku Cristo,” i dak je'e. Imēn i'e buje, eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. ²²— Jewexe Deus emunaēhēyū jebapuk, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. Wuymucoatcoanap ḡubapuk ip Deus emunaēhēyū muḡuykuku ojuy. Deus a'ōbacaap ḡubapuk ip imuḡuykuku ojuy. ²³Ḡuyjom jajēm ip adeayū muḡuykuku ojuy iap kuy oḡuwēn eywebe. Ḡebu'i epe'e wekawēn kay ixeyū be eymuḡuykukuap puxim — io'e.

²⁴⁻²⁵— Ipiatpi'ajojoap kabia kap puje kabi beacat muycemcemap iaruaru je'e — io'e. — Kaxiepiat kaxiepi ḡu je'e. Kabiok je'e. Kaxiamat

tak kaxiam ġu je'e. Kabiok je'e. Kasopta dak ida'at kabi kadiwi — io'e. ²⁶— Ġebuġe okop ipi kay. Kabikerereat taġwi okop. Soat waġo òn. Wa'òbacaap kuġ okop, odipap kuġ tak. Soat ipi daġayũ je'e "Jesus warara'acat podi ma ya'òbaca," i. "Warara'acat podi ma idip," i je'e ip. "Abu ixex jo'iat? Ka'ũma ma," i je'e ip — io'e. ²⁷— Ġebuġe Deus jekawèn tojtjot'ukayũ ġuju soat taġwi. Ixeyũ ġuju jemunaèhëyũ kay. Jemunaèhëyũ ip ġu'awero soat taġwi. Kabi daġwi ixeyũ ġu'awero ip, ipi daġwi dak — io'e.

Jesus waram jedocap o'ġuwèn jeweju etaybitbinayũ be.

²⁸— Ġebum cuy epesop wajëmap kay figueira'ip kay ġebum pima — io'e. — Figueira'a bikit cëm puġe, "Koato ijasũn ma," i'e'em eyju, dup cëm pima dak — io'e. ²⁹— Imënpuxim soat ipi daġayũ ipiatpi'ajojom pima, "Ġaxĩn ma Jesus jajëm," i juy epe'e — io'e. ³⁰— Ġasũayũ'in iboap coco ip je'ũ awap. Ġebum cuy epesop iboap kay! — io'e. ³¹— Kabi i'ũm, ipi dak. Wekawèn pit i'ũm ġu. Wekawèn kayayũ bit soat em jeedop — io'e.

Imën Jesus o'jekawèn jeweju etaybitbinayũ eju.

³²— Itaybit ġu ip wajëmap kabiam, ipiatpi'ajoap kabiam tak — io'e. — Deus ekawèn tojtjot'ukayũ itaybit ġu ibo kabiam. Òn Deus ipot. Òn tak wetaybit ġu ibo kabiam. Webay acã itaybit — io'e. ³³— Eyetaybit ġu puġe oajëm iam. Imëneju epejowiwi juy aġ. Wajëmap wiwim cĩcã juy epesop — io'e. ³⁴— Wajëmap kariwa epicat puxim — io'e. — Kariwa o'jëm jeduk'a bewi. "Ijoce ma epesop," io'e jebuywatwat'ukayũ be — io'e. — "Epeyekapik oka be," io'e cebe ip — io'e. — Jeduk'a exĩntabi wiwi'ukat pe "Ijoce ma eġuy warara'acat pe obubut tujupa'umap puxim," io'e kariwa — io'e. — "Wepicap wiwim cuy epesop," io'e cebe ip — io'e Jesus. ³⁵— Ixe kariwa buxim òn tak — io'e. — "Puġũn paxi waram wekariwa je'pit?" i eyju e'em. Katpuġe paxi ocepit. Iximadakpe paxi ocepit. Kabiakay paxi ocepit. Kabia'isu paxi ocepit. Eyetaybit ġu pũġũn ocepit iam — io'e. ³⁶— Imënpuye juy epejowiwi aġ. Ocepicap wiwim cuy epesop. Obu'u jĩjã eyxen ma eydobuxik am wepit puġe! — io'e. ³⁷— "Epejowiwi juy aġ," i òn e'em soat pe. "Epejowiwi juy aġ," i òn e'em eywebe dak — io'e Jesus jeweju etaybitbinayũ be.

14 ¹Xepxep kabia peta e awap cekay itakomaayũ Jesus daomũn ojuy ip- -Páscoa epeta e awap. Ixe epeta bima Judeuyũ pão'a o'o'uk ip osodop- -yamuyuhuhuaoptòmtëm'ũmat'a. Ijop epeta muġëġëm pima apën Deus wuydobuyũ'ũm'ũm o'tujujëm Egito eipi bewi iap kay

ḡebum'uk ip osodop. Iba'arēm Jesus daomūn ojuy ip. Paĩyũ kukukayũ Jesus aoka ojuy osodop ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak. Jesus kay itakoma osodop ip.

²— Petatam pima bit Jesus ataomūn ḡu adeayũ be wuyaokaap puxim — io'e ip jewewebe.

³Jesus Betânia ka be osunuy. Simão duk'a be osunuy- -ierep tūibit tuk'a be. Jekōnkōn pima ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a kuḡ oajēm- -wita'a muḡēḡē'a kuḡ. (Wita'a butet alabastro i osunuy). Tide'oati otinuy ya be. (Tide'oati butet nardo i osunuy). Judeuy'u ce'ūat mude'o'o'uk ip osodop nardodim. Tideiboḡ cīcā otinuy. Ayacat oajēm Jesus kay. Timūn'a ũ o'su'ūkaka. Tideo'ati o'tidi Jesus a be Jesus ikukpin cīcā cexe buye. ⁴Iboceayũ bit pūḡpūḡ itakoma o'e ayacat kay ixē o'tidi buye.

— Ak'i! Etdi! — io'e ip. — Etimukereren — io'e ip ayacat pe. ⁵— Tide'oati deida buje, kajuk teiboḡ ejat! Ade kuka juk dinheiro isurūḡat ejat prata muḡēḡē — io'e ip. — 300 be kuka juk ejat! Tadaybotbocayũ be kuka juk dinheiro eḡūm — io'e ip cebe.

Ya'ōpuruḡ ip ayacat o'ḡukorēm o'timukereren puye.

⁶— Āḡ jeenuy ayacat jekpiwan — Jesus pit o'e. — Epeḡukorēm ḡu juy — io'e. — Cekaykay ḡu! Xipacan ma teku o'e owebe! — io'e.

⁷— Tadaybotbocayũ soat em ma eyxe — io'e. — Eybikuy bima, ixeyũ buywan put eywebe. Ōn pit soat em ḡu oḡuy eyxe. Soat em ḡu xipacan ey'e but owebe — io'e. ⁸— Ite ayacat tide'oati kuḡ osunuy. Tīūm put owebe. Ojebit o'ḡude'on, oje'ũ ḡu buk ma'ḡu. Wetabēḡ pima ma kuy omude'on okot awap — io'e. ⁹— Okay itabucayũ kawēn idipat ḡuwēnuwēn soat kaka daḡ. Apēn ite ayacat o'tidi wa be iap ḡuwēnuwēn tak ip soat kaka daḡ. Soat ka watwat ḡebum je'e apēn ixē o'e iap kay. Ḡebum cuy epesop iboap kay — io'e Jesus.

¹⁰Ḡebuje Judas Iscariotes o'ju paĩyũ kukukayũ kay.

— Jesus cuy oḡūm eywebe yaoka am — io'e cebe ip. Ixe Judas Iscariotes 12 beayũ'in osunuy.

¹¹Ixe ekawēn co buje, icokcok cīcā o'e ip paĩyũ kukukayũ.

— Dinheiro juy oceḡūm ewebe iūmapteim — io'e ip Judas pe.

Imēnpuye “Ḡasũ du Jesus ũm put owebe paĩyũ kukukayũ be?” i'e'em jewebe ma oeku. Cekay itakomaayũ be Jesus ũmap kudadam oeku.

¹²Jesus o'jekōn jeweju etaybitbinayũ eju Páscoa epeta bima. Páscoa epeta bima Judeuyũ ovelha aokaka'uk osodop ip- -koapat kabia bima. Soat ip pāo'a o'o'uk osodop- -yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a. Ixe kabia be ceweju etaybitbinayũ o'jekawēn Jesus eju.

— Poce wuyxan oceḡuḡẽ Páscoa epeta be i'o am? — io'e ip.

¹³Ḡebuje Jesus xepxepayũ o'ḡuju Jerusalém ka kay jewēju etaybitbinayũ.
— Epeju juy ikaboḡatka be — io'e cebe ip. — Aḡokatkat epetobuxik- -idibi mũn'a kuḡat. Ceweju juy epeju — io'e. ¹⁴— Uk'a be iõm puje, epeõm cuy ceweju — io'e cebe ip. — “Ocekariwa e'em: ‘Apu'a be juy ocekõn Páscoa kabia oweju etaybitbinayũ eju?’ i,” i juy epe'e iḡo duk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹⁵— Ixe jeduk'a yabimubapuk eywebe- -umat'abi, yabiboḡat'abi — io'e. — Kuy mesa kake iḡo'abi be, abikbikap tak. Soat ixipan je'e kuy — io'e. — Iḡo'abi be ovelha juy epejoyoy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁶Ḡebuje ceweju etaybitbinayũ o'ju ikaboḡatka be. Soat o'tobuxik ip apẽn cuk cebe ip Jesus o'e iap taḡ. Iḡo'a be ovelha ip o'joyoy Páscoa kabia be i'o am.

¹⁷Kabioḡ pima Jesus oajẽm iḡo'a be jewēju etaybitbinayũ eju- -12 beayũ eju. Oabik ip mesa akokoreren. ¹⁸Jekõnkõn pima Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Icẽmãn õn e'em eywebe — io'e. — Pũḡ ey'in oũm okay itakomaayũ be waoka am- -oweju jekõnkõnat ma — io'e.

¹⁹Iḡuycũḡcũḡ o'e ip.

— Õn xe'e? — io'e'e ip pũḡpũḡpũḡ.

²⁰— Pũḡ eyju'in — io'e Jesus. — Oweju prato be pão'a o'yamuerepiat ma — io'e. ²¹— Soat waḡo õn. Apẽn oje'ũ iaptup taḡ oje'ũ- -Deus ekawẽntup taḡ — io'e. — Karem ḡu ipiat supi'ajo oũmat pit. Xipat kuka adi a'ḡu ixẽ bit o'jebapuk'ũma — io'e Jesus.

²²— We'ũap kay ḡebum cuy epesop — io'e Jesus cebe ip.

Jekõnkõn o'e jewēju etaybitbinayũ eju. Jekõnkõn pima Jesus pão'a o'yabu.

— Bay, ãn xipat — io'e. — Pão'a eyaũm ocewebe — io'e Jesus Deus pe. O'yamuweka. O'yaũm cebe ip.

— Juku, epeya'o — io'e cebe ip. — Ite ojebit — Jesus o'e. — Pão'a muwekaap puxim ip obamupaya — io'e.

²³Tikõnkõnap o'jat. Uva'abidi o'tinuy tikõnkõnap pe.

— Bay, ãn xipat — io'e. — Uva'abidi etiũm ocewebe — io'e Deus pe. Tikõnkõnap o'ḡũm cebe ip. Soat ip o'tikõn.

²⁴— Juku. Epetikõn. Ite odoy — io'e Jesus. — We'ũ buje odoy jedoyekoreren “Adeayũ bewi ikẽrẽat oju'uk,” io'e Deus puye — io'e. — Imẽnpuye Deus adeayũ ḡuisun. Cũḡ ma jeedop ip cexe- -Deus xe

— io'e. ²⁵— Icemān ōn e'em eywebe. Waram ġu otikōn uva'abidi soat ipi watwat Deus a'ō kay kūyjobit'ūm pima. Soat ipi watwat ya'ō kay kūyjobin pima bit, tiisuati otikōn uva'abidi — io'e Jesus. Imēn Jesus o'e cebe ip: — We'ūap kay ġebum cuy epesop — i.

²⁶Ġebuje soat ip o'jebibododon Deus kay. Umat'a bewi ip o'kop. O'ju ip co'a bicūġpe- -Oliveira dip'a bicūġpe.

²⁷Oajēm ip Oliveira dip'a bicūġpe. Jesus waram o'jekawēn ceweju ip. Soat eyju operem — io'e. — Epeyenapōn — io'e. — Imēn Deus ekawētup omuwēnuwēn:

Ovelhayū kukukat oyaoka, i. Soat ip jepōġpōġ iōhōyū, i. Imēn Deus ekawētup omuwēnuwēn — io'e Jesus. ²⁸— Imēnpit we'ūap tomukadi Deus waram ġuto omutait. Ōn ovelha kukukat puxim. Okay itabucayū ovelhayū buxim. Oju eywap Galiléia eipi be — io'e.

²⁹— Soat ip jepere obureyū. Ōn pit jepere ġu — io'e Pedro.

³⁰— Tapu, icemān ōn e'em ewebe — io'e Jesus Pedro be. — Ijop exima ma: “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e ebapūġ em — io'e. — Xepxep em sapokay ede awap: “Obure ġu teku,” i napa ma ece'e — io'e Jesus.

³¹— Oce ġu ma buk “Obure ġu teku,” i, eweju waokaap puxim — io'e Pedro. Ya'ōpuruġ o'jede. Soat cewejuayū imēn o'e'e.

³²Ġebuje o'ju ip kadaihiaptip kay. Kadaihiaptip putet Getsēmani i osunuy.

— Jocebuku epabikbik — io'e Jesus. — Deus eju buk ōn jekawēn — io'e jeweju etaybitbinayū be.

³³Ibocewi Jesus o'ju kawēn ām Deus eju. Pedro o'tujowat jeweju, Tiago dak, João dak. Iġuycūġ cīcā o'e. Yaġuy'ūm o'e ipiatpi'ajoap kay.

³⁴— Je'ūmayū jo'i ōn oġuycūġap pibun — io'e. — Aġ cuy epesop ijoce — io'e.

³⁵Bosusu Jesus o'ju. Iboce o'jepo ipi ju jeġuycūġap pibun.

Ġebuje o'jekawēn Deus eju.

— Bay — io'e. — Odaxijom ece we'ūap puxim, ēn odaxijo pin pima — io'e Deus pe. — Ipiat esupi'ajoat ġu owebe — io'e. ³⁶— Bay — io'e. — Webay ēn. Soat iba'ore ġu ewebe. Omuwedem ece ip owebe ipiat'ajoap puxim. Wa'ōbi bit we'ū pin ġu. Ēn ebikuy bima bit, oje'ū — io'e Deus pe.

³⁷Ġebuje ebapūġayū kay o'jepit- -Pedro kay, Tiago kay dak, João kay dak. Ixet ma ip o'tobuxik.

— Simão Pedro — io'e. — Exet ma du? — io'e. — Pūġ hora dak tu aġ pa'ore ewebe? ³⁸Aġ cuy epesop! — io'e cebe ip ebapūġayū be. — Xen

ġu juy epesop. Deus eju juy epeyekawēn eyewebe ikērēat muġēap puxim- -eywee Satanás a'ō kay kūyjobicap puxim — io'e. — Eybu'ujjā ikērēat muġē ām. Imēnpit ikērēat epeġuġē eya'ōbaca'um puye. Imēneju Deus eju juy epeyekawēn ixē a'ōbacaan kuġ eyeku am — io'e cebe ip.

³⁹Ġebuġe bosusu o'ju waram. Kuyat ekawēn puxim waram o'jekawēn Deus eju. ⁴⁰Jesus waram o'jepit ebapūġayū kay. Ixet ip o'tobuxik ma'ġuto. Itaxeebaca o'e ip xet pibun.

— Apēn tak Jesus pe acejede? Wuyxexet teku wuydobuxik — io'e ip jewewebe.

⁴¹Jesus waram o'jepit bosusu. Waram o'jekawēn Deus eju. Waram ġuto o'jepit ebapūġayū kay.

— Eyxet mabuk tu? — io'e cebe ip. — Jebodoydoy mabuk tu eyju? — io'e. — Kuy o'e xexecap! Soat waġo ōn. We'ūap kabia kay ōn ajēm — io'e. — Ġasū oūm ip ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be waoka am. ⁴²Epe'āy! — io'e cebe ip. — Ak'i juy epe'e! Oūmat omuyku! Ġa'la atopabijuk ip — io'e.

⁴³⁻⁴⁴Judas oajēm Jesus kay. Yajēm puġe, Jesus kawēnwēn mabuk osunuy jewēju etaybitbinayū eju. Ixē Judas 12 beayū'in osunuy. Jesus eju jekuku'uk osunuy.

— Wuyajēm puġe juy owebe yaġobukōn'ibit cuy epejat — i juk o'e ixē Judas jewējuayū be- -Jesus aoka ojuyayū be. — Cem ma juy epetujowat — i juk o'e cebe ip.

Ixē Judas oajēm Jesus kay. Ceweju adeayū oajēm paja kukuġ, jeba'ip kukuġ tak. Paīyū kukukayū ixeyū o'ġuju Jesus daomūn ām, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, Judeuyū kukukayū dak. ⁴⁵Yajēm'isum ma Judas o'ju Jesus kay.

— Ocemutaybitbin'ukat! — io'e Jesus pe.

⁴⁶Judas eju oajēmiayu Jesus o'jat. Cem ma o'taomūn ip. ⁴⁷Imēnpuye Jesus ejuat jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Paīyū kukukayū ebekit ġuybuikibi o'suġuybuikibika. O'suġuybu'uk pajam.

⁴⁸Ġebuġe Jesus o'jekawēn oajēmiayu eju.

— Eyju dak epesot odaomūn ām paja kukuġ, eyba'ip kukuġ tak ibabikurukat taomūnap puxim — io'e cebe ip. — Ibukurukat ġu ōn pit! — io'e. ⁴⁹— Ade kabia adi oġuy eyxe. Imukūyjom'uk cuk adi oġuy Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be — io'e. — Iġo'a be ġu bit eyju odaomūn. Kuy bima o'tupmubararak ip Deus ekawēntup apēn ip odaomūn iaptup — io'e. — “Ibabikurukat taomūnap puxim

ixe taomūn ip,” i'e'em iğodup — io'e. — Imēn ma odaomūn ip ġasū dak — io'e Jesus.

⁵⁰Ġebuġe soat ip Jesus o'jepere ceweġu etaybitbinayū. Soat ip o'watwat.

⁵¹Jesus daomūnmūn ip pima aġokatkat o'ju Jesus nomuju- -yaypan'isuat. Jeekabek kuġ acā oeku. Iekabek o'jat ip Jesus daomūnayū. Yaypan'isuat taomūn ojuy ip. ⁵²Imēnpit jeekabek o'suiwat jedaomūnap puxim. Toti'ūm ma o'jenapōn jeparara pibun.

⁵³⁻⁵⁴Ġebuġe taomūn'ibiyū Jesus o'tujowat paīyū kukukat kay.

Wūy ma Pedro o'ju Jesus nomuju jeparara pibun. O'ju paīyū kukukat tuk'a kay. Imēnpit tuk'a naxīnōm pe osunuy. Xik'i osunuy sorarayū parakpe. Jewewewem o'e daxa etako be.

Ġebuġe paīyū kukukayū o'je'awero ip Judeuyū kukukayū dak, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ma ibimāmāayū coco'ukayū osodop ip. O'je'awero ip ibimāmāayū ekawēn cocoap'a be. O'je'awero ip Jesus xipat ġu iap mubapukap ojuy yaoka am. ⁵⁵Ibimāmāayū ekawēn coco'ukayū warara'acayū kudadam o'e ip Jesus muymuy am. Ibikuy o'e ip xepxepayū be pūġ taġ ma Jesus muy am. Jesus aoka ojuy ip. ⁵⁶Adeayū napa ma ip Jesus o'yawēġmukērērērēn. Imēnpit pūġ taġ ġu o'yawēġmukērērērēn ip- -wara'at taġtaġtaġ ma. Jesus muymuy jījā o'e ip. ⁵⁷Warara'acayū imēn napa ma Jesus o'yawēġmukērērēn soat etabutpe.

⁵⁸— “Ijop'a Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ūm- -ijodiat emuamuy'a oyamu'ūm,” i kuy juk o'e ite ma — i napa ma o'e ip. — “Xepxep xet kap puġe wara'at'a oyamuy,” i kuy juk o'e ite — io'e ip napa ma. — “Ijodiat emuamuy'am ġu je'e,” i juk o'e — i napa ma o'e ip. — Imēn ixe ekawēn oceya'ijōjo — io'e ip napa ma.

⁵⁹Imēnpit pūġ taġ ġu ip o'yawēġmukērērērēn- -wara'at taġtaġtaġ ma.

⁶⁰Ixeyū ekawēn co buġe paīyū kukukat o'āy soat wap jekawēn ām Jesus eju.

— Apēnpuye ecede ġu awēġmukērērērēnayū kay? — io'e. — Icēm tu ip e'em? — io'e Jesus pe.

⁶¹Imēnpit Jesus mūġ ma osunuy. O'jede ġu.

— Ēn tu Deus emunaē? — io'e. — Soat wuyju e'em: “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe. Ixe ipot tu ēn? — io'e Jesus pe.

⁶²— Hm hm — io'e Jesus. — Ixe ipot ma ōn — io'e. — Soat waġo ōn — io'e. — Ojojom epe'e. Xik'i oġuy Deus xe ibaat kadi. Ixe Deus soat podi ma ya'ōbacaat. Cexe ōn pima ojojom epe'e. Soat kukukan oce ixe eju. Ġuyjom ijodi waram ojut. Kabikerereat taġwi okop — io'e Jesus.

⁶³⁻⁶⁴Iboap co buje paĩyũ kukukat jesay o'ġuwek jetakoma pibun.

— Tũybe Deus jo'i òn iãn teku e'em — io'e. — Kuy epeya'ljojo ixekawẽn — io'e. — Warara'acayũ ġu ajokudada ixekawẽn mukērērèn ãm. Deus muymuy teku — io'e. — Apëntak ace'e cebe? — io'e cebe ip. — Ġa'a ayaokaat — io'e ip. — Ikērëat kuġ teku Deus xe — i napa ma o'e ip ibimãmāayũ ekawẽn cocoukayũ.

⁶⁵Jesus o'ġuxiuxi ip pũġpũġ ixeyũ'in jetakoma pibun ma. Jesus o'topamuekabek ip paġòm. O'yaokaka ip.

— Abu aokakam i ece! — io'e ip iwaywayway am.

Jesus pu buje sorarayũ dak jebum o'yaokaka. Soat taġ ma o'yaokaka ip.

⁶⁶Pedro mabuk uk'a daxirõġ pe bima, paĩyũ kukukat puywatwat'ukat o'ju Pedro kay. Ayacat o'ju cekay. ⁶⁷Ixe ayacat Pedro o'jojojo jewewewem daxa etako be. O'jeak cĩcã cekay.

— Ēn tak mo Jesus eju ejeku- -Nazaré ka bewiat eju — io'e Pedro be ayacat.

⁶⁸— Òn ġu! Apên ãn e'em? Ixe bure ġu òn! — i napa ma o'e Pedro. Ibocewi Pedro o'ju uk'a ekorara exĩntabi be. Sapokay o'jede ġebu je bit. ⁶⁹Ixe ibuywatwat'ukat waram Pedro o'jojojo iboce.

— Jesus bure tedaku! — io'e iboceayũ be.

⁷⁰Imēnpit Pedro napa ma o'e ġuto:

— Ite bure ġu òn — i.

Ibũnbũn pima iboceayũ o'jekawẽn Pedro eju.

— Oceletaybit ãn. Ejojo oceju ceweju. “Ite bure ġu òn,” i'ũmġu juy ece! — io'e. — Ēn tak Galilėia eipi bewiat! — io'e.

⁷¹— Dapxi ãn! — i napa ma o'e Pedro. — Ixe bure ġu òn! Ceweju òn pit oceku ġu — i napa ma o'e. — Òn icēmãn e'em'ũm pima, Deus cuy ipiat supi'ajoat owebe — Pedro o'e.

⁷²Sapokay waram o'jede ġebu je bit. Pedro Jesus a'õ kay o'jeġebu.

— Ijop exima ma: “Ite bure ġu òn,” i napa ma ece'e ebapũġ em — i juk o'e Jesus cebe. — Xepxep em sapokay ede awap: “Ite bure ġu òn,” i napa ma ece'e — i juk o'e Jesus cebe.

Iboap kay o'jeġebu Pedro. O'jewemuġuycũġ cĩcã. O 'tõn.

15 ¹Kabia isum paĩyũ kukukayũ o'je'awero ip, Judeuyũ kukukayũ dak, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak, ibimãmāayũ ekawẽn cocoukayũ dak. O'je'awero ip jewawē ãm apên Jesus aceyaoka iam. Jesus o'subamukirikat ip.

O'tujowat ip Pilatos kay- -Judėia eipi kukat kay. Pilatos o'jekawẽn Jesus eju.

2— Ĕn tu Judeuyũ kukukat? — io'e Pilatos Jesus pe.

— Ĕn imēn e'em owebe — io'e Jesus.

3 Jesus o'jomuymuy jĩjã ip Pilatos pe paĩyũ kukukayũ.

4— A'õpicũg cuy ece! Emuymuy jĩjã ip — io'e Pilatos Jesus pe. — Apēnpuye ĕn jedem ġu? — io'e Jesus pe.

5 Imēnpit Jesus mũg ma osunuy. Imēnpuye Pilatos yaġuyabi'ũm o'e. — Apēnpuye mũg ma teku e'em? — io'e jewebe ma.

6-7 Aġokatkat daomũnmũnap'a be osunuy- -iecuġap ebekitkit eju jenopaġoġo'ibiyũ xe. Ibutet Barrabás i osunuy. Soat ip cuk wara'acat o'yaoka daomũnmũnap'a beayũ iecuġap ebekitkit eju jenopaġoġõm pima. Páscoa epeta bima iecuġap pũg ma taomũnmũnat mujēmjēm'uk osunuy daomũnmũnap'a bewi. Adeayũ emuojuyjuy mujēmjēm'uk osunuy.

8-11 Ġebuġe adeayũ o'je'awero Pilatos xe- -iecuġap xe.

— Ijop epeta bima taomũnmũnat mujēmjēm'uk eġuy — io'e ip. — Pũg cuy eġujēm ġasũ dak ocewebe, — io'e ip Pilatos pe.

Paĩyũ kukukayũ itabutkarey o'e ip Jesus kay adeayũ cekay jĩjã buye. Imēnpuye o'tujowat ip Pilatos pe. Pilatos itaybit osunuy paĩyũ kukukayũ itabutkarey Jesus kay iam. Paĩyũ kukukayũ kuy o'e adeayũ be: — Barrabás cuy epejoojuy Pilatos pe imujēmãn daomũnmũnap'a bewi — i. — Judeuyũ kukukat mujēmãn pin tu eyju owebe? — io'e Pilatos Judeuyũ be.

— Ap! — io'e ip paĩyũ kukukayũ.

12— Apēntak oce ite aġokatkat pe- -Judeuyũ kukukat i eyju e'emat pe? — io'e ma'ġuto Pilatos adeayũ be.

13— Esubamupayaat korosa be imuy'ũ ãm — io'e ip.

14— Apēnpuye osubamupayaat? Ikērēat o'jukuk ġu teku- -pũg em tak ka'ũma! — io'e Pilatos.

Imēnpit biġ ma ya'õberen o'jewãwã ip:

— Esubamupayaat korosa be imuy'ũ ãm — i.

15 Imēnpuye Pilatos Barrabás o'ġujēmat daomũnmũnap'a bewi. O'ġujēmat adeayũ mucokcokap ojuy. Jesus o'tujowacat sorarayũ be.

— Jesus cuy epeġupok ixee muġēġēbum — io'e sorarayũ be. — Epeubamupaya korosa be imuy'ũ ãm — io'e cebe ip.

Imēn Pilatos o'e adeayũ mucokcokap ojuy.

16 Ġebuġe sorarayũ Jesus o'tujowat iecuġap tuk'a kay. Tuk'a eaki be o'tujowat. Warara'acayũ o'takoy ip sorarayũ- -jeweuacat'in ma.

— Ġa'a ite ma ajowaywayway — io'e ip jebureyũ be.

¹⁷Iwaywayway am iekabek ip o'ġuõm cebe- -ipakpukġũġũnat. Widaohobune o'subunemuwakën ip yakoreren am. O'jomõġ ip yakoreren.

¹⁸— Ēn ma Judeuyũ kukukat! — io'e ip iwaywayway am. — Warara'acat podi ma ěn a'õbuyxi — io'e ip iwaywayway am.

¹⁹O'yamupãupã ip im. O'ġuxiuxi ip. O'ġĕġ'aecõġcõġ ip cewap iwaywayway am: — Soat podi ma ěn a'õbuyxi — i'e'em cebe. ²⁰Iwaywaywayap epere buje iekabek o'ju'uk ipakpukġũġũnat. Cesay ip waram o'ġuõm cebe. O'tujujēm ip uk'a eaki bewi ibamupaya am korosa be imuy'ũ ãm.

²¹Tujujēm pima oajēm ip aġokatkat kay. Aġokatkat ajēmjēm o'e koġũnpi bewi. Ibutet Simão i osunuy. Cirene ka bewiat osunuy. Alexandre ebay osunuy, Rufo ebay dak.

— Korosa juy ejukuk Jesus pe ikukap puxim — io'e sorarayũ ixē Simão be.

²²Jesus o'tujowat ip co'a kay. Gólgota i co'a butet osunuy. (Gólgota ce'uat aririt'a iape wuya'õm). Oajēm ip. ²³Iboceat mirradup o'tupmuwekoy uva'abidi be wuypipimu'ũmaptim.

— Juku! Etikõn — io'e ip Jesus pe.

— Ap! — io'e bit.

O'tikõn ġu.

²⁴Ġebuġe sorarayũ Jesus o'subamupaya ip korosa be. Tapoa o'jomõġ ip Jesus bu be, sui be dak. Korosa o'jomõġ ip ipikũykũy be. Imēn ma o'subamupaya ip. Karatũġ'a buximat'a ip o'yamuju ipi ju- -yabarakat'a. O'yamuju ip Jesus esay bu am. Imēn Jesus esay o'ġu'ē'ē'ē ip jewewedaġ.

²⁵Kaxi jeum pima Jesus o'subamupaya ip korosa be- -9 hora bima.

²⁶— “Apēnpuye dak o'subamupaya ip imuy'ũ ãm?” i je'e ip kapkapayũ — io'e Pilatos jewebe ma.

Imēnpuye o'tupmubararakat apēnpuye o'subamupaya ip iaptup. “Judeuyũ kukukat tekũ” iaptup o'tupmubararakat Pilatos. O'tupmõġ ip korosa be Jesus abi ase. ²⁷Jesus pa mupayapayam pima xepxep ibukurukayũ dak o'subamupaya ip wara'at korosa be. Pũġ ma Jesus pa'at kadi osunuy. Wara'at iba'ũġat kadi osunuy. ²⁸Deus ekawēn tup o'tupmubararakat ip kuyje. Imēn e'em ibodup:

Ikērēat mujurũġrũġ'ukat kukap puxim ixē dak o'jukuk ip, i. Jesus pa o'subamupaya ip ijoptup ekawēn taġ.

²⁹Ġebuġe korosa etako daġ kapkapayũ Jesus muymuy o'e. Jesus o'jowaywayway jĩjã ip.

— “Deus eju kawēnwēnap'a oyamu'ũm- -yaboġat'a,” i juk ece — io'e ip cebe. — “Xepxep xet kap puġe, wara'at'a oyamuy,” i juk ece — io'e ip Jesus pe iwaywayway am. ³⁰— Ecewedaxijo juy! Etaybitbit pima juy korosa ejuwi ekop e'ũap puxim — io'e ip cebe iwaywayway am.

³¹Imēnpuxim paĩyũ kukukayũ dak Jesus o'jowaywayway jewewēju ma ip, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak.

— Teku warara'acayũ daxijojo'uk osunuy. Imēnpit jewedaxijo ba'ore je'ũap puxim — io'e ip jewewebe. ³²— Teku juk o'e: “Deus emunaē òn,” i, “Judeuyũ kukukat òn,” i dak — i napa ma o'e ip. — Teku Deus emunaē bima, juy je'kop korosa ejuwi je'ũap puxim — io'e ip. — Ikop puje, bit kuka wuyetabut ace'e cekay — io'e ip jewewebe.

Cewēju ibamupaya'ibiyũ dak Jesus o'jomuymuy jĩjã ibukurukayũ.

³³Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat tağ Judéia eipi dağ. Ibun ma kabiok oeku. Ebpũğ hora bun kabiok oeku.

³⁴Katpuje Jesus o'jewãwã ya'õberen.

— Eloí, eloí, lemá sabactani? — io'e ja'òm.

(Ijop ekawēn, Deus, Deus, apēnpuye ēn opere iape wuya'òm).

³⁵Iboap o'ya'ijojo ip iboceayũ.

— Eya'õpicũğcũğ cuy epesop! Elias nomuwãwãm teku! — io'e ip, xipan ġu ip o'jekũyjo buye.

³⁶Iboceat o'jedau idibi bubuap munopapũn ãm uva'abidim- - tideiboğ'umati. Ixe dak idibi bubuap o'jomõğ ip'abi be.

Ğejuje o'yopmuyu Jesus pe timutitit am.

— Mēnpuk! — io'e. — Omuy paxi Elias imukop am korosa ejuwi — io'e.

³⁷Jesus o'jewãwã ya'õberen. Poğ. Oe'ũ. ³⁸Pağo Deus eju kawēnwēnap'a be osunuy- -yaboğat'a be- -uk'a exĩntabi nomudip epa'go. Jekpiwan ma ixe pağo o'jewek Jesus e'ũ buje. O'jewek kabi kadi wi ipi kay. ³⁹100 be sorarayũ kukat cũğ'i osunuy Jesus wap. Apēn Jesus oe'ũiap o'jojojo.

— Icemãn ite'ũm Deus ipot osunuy — io'e.

⁴⁰Jesus korosa eju bima, aoyũ dak iboce ijojom osodop. Wũy wi ip ijojom osodop- -Jesus cocom. Ixeyũ aoyũ parakpe ebapũğ aoyũ osodop ip. Ibũrũ ma ip osodop: Maria Madalena, Salomé, wara'at Maria dak. Wara'at Maria José xi osunuy- -Tiago xi dak- -yaypan'isuat xi. ⁴¹Ixeyũ aoyũ Jesus eju oekuku Galiléia eipi dağ pima. Ibuywatwan oekuku ip. Ade warara'acayũ aoyũ dak osodop ip korosa xe. Jerusalém ka be oajēm ip cewēju kuy bima. Soat ip Jesus kay jeakağ osodop.

⁴²Katpuje jĩjã o'e. Kuyaje Sábado je'e- -Judeuyũ xe jebodydoyap kabia. Kabiõğkabiõğ'i bima jexat tata'uk ip osodop Judeuyũ Sábado bima jekapikap puxim. ⁴³Kabiõğkabiõğ'i bima José o'ju Pilatos kay. Ixe José Arimatéia ka bewiat osunuy. Ixe ibimãmãayũ ekawēn coco'ukat osunuy. Ya'õbuyxi jĩjã dak osunuy soat xe. Deus pe soat kukukan iap wiwim osunuy. Iparara'ũm o'ju Pilatos kay. Oajēm. — Jesus'ũm jebit mukop pin oce — io'e Pilatos pe.

⁴⁴— Kuy du ixel'üm oe'ü? — io'e Pilatos. Imēnpuye 100 be sorarayũ kukat o'tomuwã.

— Kuy ma du oe'ü Jesus? — io'e sorarayũ kukukat pe.

⁴⁵— Hm hm. Kuy ma — io'e sorarayũ kukukat.

— Ha'a — io'e José be. — Ijebit cuy eġukop — io'e.

⁴⁶Ĝebuje José Jesus'üm jebit o'ġukop korosa ejuwi. Kuy juk paġo o'jat- - xipacat- -irucat. Ijebit o'ġukabekbek ixem paġom. O'jomōġ witabikũy be.

Wita'a yabo'gat'a o'yamuypen witabikũy nomudip'am. ⁴⁷Xepxep Mariayũ osodop iboce. Maria Madalena iboce osunuy. Wara'at Maria José xi osunuy- -yaypan'isusu xi. Poce Jesus'üm jebit o'jomōġ ip iap o' jojojo ip.

16 ¹Sábado jebodoydoyap kabia Judeuyũ xe. Kaxi at puje, waram ip jekapikipiġ ma'ġuto.

Kaxi at puje ebapũġ aoyũ tide'oati o'tibu. O'tibu ip Jesus'üm jebit mude'on am. Ebapũġ aoyũ o'ju: Maria Madalena, Salomé dak, wara'at Maria dak- -Tiago xi. Ixeyũ ebapũġayũ o'ju.

²Domingo bima o'ju ip witabikũy kay- -kabia'isum ma- -kaxi jēm'isum ma.

³— Abu wita'a uġ ocewebe- -witabikũy nomudip'a? — io'e ip jewewebe.

⁴Imēn o'jekawēn ip ikũynomudip'a yaboġ cĩcã buye. O'jeak ip witabikũy kay. Kuy wita'a yawede o'yadobuxik ip. ⁵Oōm ip witabikũy be. Deus xewiat o'jojojo ip- -yaypan isuat. Xik'i osunuy iba'at kadi. Cesay irut cĩcã osunuy.

Ĝebuje o'jewetakaka ip aoyũ.

⁶— Epeyekuy ġu! — io'e cebe ip. — Wetaybit Jesus kudadam eyju iam. Nazaré ka bewiat kudadam eyju- -korosa be ibamupaya'ibit kudadam — io'e. — Ijoce ġu opop. Kuy o'jetait waram — io'e. — Ak epe'e topap kay. Topap acã — io'e. ⁷— Epeju juy ġasũ bit — io'e aoyũ be. — Ceweju etaybitbin oekuku'iaiyũ juy epeġukũyjo — io'e. — Pedro dak cuy epeġukũyjo. “Kuy o'jetait waram,” i juy epe'e cebe ip. “Cum eywap Galiléia eipi kay,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Iboce ma epetobuxik apēn ixel'üm kuy o'e eywebe iap taġ,” i juy epe'e cebe ip — io'e. — “Waram o'jetait'iat cuy epetobuxik,” i juy epe'e cebe ip — io'e- -yaypan'isuat o'e.

⁸Ĝebuje o'jēm ip. Owatwat ip witabikũy bewi jeparara pibun. Ikarabakbak o'e ip jeparara pibun. Kabi bewiat ekawēn o'ġuwēn ġu ip warara'acayũ be iparara jĩjã ip puye.

⁹Jesus waram o'jetait kabi'isum. Waram o'jetait Domingo bima. Koam o'jebapuk Maria Madalena kay- -kuy bima cebewi 7 be ibiōġbuk

kērēayū o'ğujēmiat kay. ¹⁰⁻¹¹Jesus eju oekukuiayū wawa o'e iğuykitkit ip Jesus kay buye. Wawa ip pima Maria Madalena o'ju ixeyū mukūyjom.

— Wuyekariwa waram o'jetait! — io'e cebe ip. — O'jebapuk okay. Ojojojo — io'e Maria.

Imēnpit itabut'ūm o'e ip Maria ekawēn kay.

— Dapxi ēn — io'e ip Maria be.

¹²Ğuyjom Jesus o'jebapuk xepxepayū kay. Iwarun ma o'jebapuk cekay ip. O'jebapuk cekay ip cucum pima koğūnpi be. ¹³Imēnpuye ixeyū o'jepit warara'acayū kay- jebureyū kay.

— Wuyekariwa itabēğ ma'ğuto! Ocejjojojo! — io'e ip cebe ip.

— Dapxi eyju — io'e ip xepxepayū be.

Itabut'ūm o'e ip ixeyū ekawēn kay.

¹⁴Ğuyjom o'jebapuk 11 beayū kay. Jekōnkōn ip pima, o'jebapuk cekay ip. O'ğukorēm ip itabut'ūm puye waram o'jetait iap ekawēn kay.

— Apēnpuye eyetabut ğu okay? — io'e. — Oweju oekukuiayū kuy o'e eywebe: “Wuyekariwa waram o'jetait,” i — io'e. — Eyetabut ğu ixeyū ekawēn kay. Eybu'u jĵjā eyetabut am waram ocetait iap ekawēn kay — io'e. Imēn ip o'ğukorēm.

¹⁵— Epeju juy soat kaka dağ — io'e Jesus. — Soat ka dağayū be juy kawēn idipat epeğuwēn — io'e. ¹⁶— Okay itabut pima, jemubatisasanan pima dak, Deus taxijo — io'e. — “Eykerē oxe,” i je'e Deus okay itabut'ūmayū be bit. “Soat em ipiat epesupi'ajo,” i dak je'e — io'e. ¹⁷— Deus ja'ōbacaap je'ğūm okay itabucayū be ka'ūma ma ajojojoiap mubapuk am soat etabutpe — io'e. — Iboap a'ōbacaam ibiōğbuk kērēayū ğujēmjem ip ikuğayū bewi — io'e. — Warara'acat a'ōm jekawēn ip iisuan — io'e. ¹⁸— Itaybit'ūma puybu tūypiatpu mucay buje, je'ū ğu ip — io'e. — Itaybit'ūma tipiat kōn puje, je'ū ğu ip — io'e. — Iwātaxipiayū jeje jebu mōğ puje, je'ada ip — io'e Jesus.

¹⁹Kariwa Jesus imēn o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju.

Cekawēn epere buje, Deus Jesus o'ğuyu kabi kay. Oabik Deus xe ixē eju soat kukukan.

²⁰Ibocewi ceweju etaybitbinayū o'jem. Soat ka dağ o'ju ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Wuyekariwa Jesus ixeyū buywatwan osunuy. Soat etabutpe ka'ūma buk ajojoiap mubapukpuğ oekuku ip ixē a'ōbi. Imēneju adeayū itabut o'e ip ixeyū ekawēn kay.

JESUS CRISTO

MUWĒĜAPTUP LUCAS

EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹⁻²Teófilo, ĕn a'õbuyxi soat xe ocexe. Õn ijudup mubararaĝ ewebeaptum- -apĕn cuk adi Jesus Cristo o'e'e wuyetabutpe iaptup. Kuy bima warara'acayũ apĕn ixē Jesus Cristo o'e'e iaptup o'tupmubararak. Koap o'jekawĕn ip ixē eju oekuku'iaỹ eju ixē e'eap o'jojo'iaỹ eju dak. Ixeyũ a'õbi juk ixē e'eaptup o'tupmubararak ip. ³Õn pit cuk oce owebe ma:

— Õn tak cuy ocekawĕn ceweju ip — i. — Soat eju ixeyũ ejujuy ocekawĕn — i juk oce owebe ma. — “Apĕn ixē Jesus o'e'e?” i juy oce cebe ip — i juk oce owebe ma.

Imĕnpuye ixeyũ eju juk ocekawĕn. Soat cuk o'ĝuwĕn ip owebe. Õn tak apĕn o'e'e ip iaptup otupmubararak ewebeaptum ĝasũ bit, Teófilo. ⁴Ijudup co buje, ĕn tak ece:

— Ixeyũ juk adi icĕmãn omutaybitbin apĕn Jesus Cristo o'e'e iam — i.

⁵Teófilo, koam apĕn o'jebapuk Zacarias pe iap o'ĝuwĕn ewebe, apĕn o'jebapuk itayxi be iap tak. Herodes Judéia eipi watwat kukukat pima, Zacarias itabĕĝ osunuy. Judeuyũ epaĩ osunuy ixē Zacarias. Kapikpik'uk osunuy Abias ebekitkit eju Deus eju kawĕnwĕnap'a be. Abias ebekitkit tak paỹũ osodop ip. Zacarias tayxi Arão badip osunuy- -paỹũ kukukat badip. Itayxi butet Isabel i osunuy. ⁶Ixeyũ xepxepayũ cũĝ ma ip osodop Deus xe. Kũyjobit ip osodop soat Deus a'õ kay. Deus bikuyap taĝ jekuku'uk ip osodop. ⁷Bekicat kuĝ ĝu ip osodop, itayxi i'it ta ba'ore buye. Yabut osunuy. Zacarias tak aypa osunuy.

⁸Ĝebuje Zacarias o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay- -yaboĝat'a kay. Ibo'a be kapikipiĝ osunuy Deus etabixe paī buye. Kapikipiĝ osunuy Abias ebekitkit eju. ⁹Jebabi daĝ ibadipyū juk Zacarias o'taē iōm ām badiat'a be. ¹⁰Oōm tōmte'oatōm mupik am Deus etabixe. Adeayū dak Deus eju kawēnwēnap'a eakiju ip osodop. Akiju kawēnwēn ip osodop Deus eju, Zacarias badi tōmte'oatōm mupikupiĝ pima.

¹¹Ĝebuje Deus ekawēn tojtjt'ukat oajēm Zacarias kay. Cūĝ'i osunuy tōmte'oatōm mupikupikap'a ba'at kadi- -caixa'a jo'iat'a ba'at kadi. ¹²Zacarias yaĝuy'ūm o'e ixē Deus ekawēn tojtjt'ukat co buje. Iparara jījā o'e.

¹³Ĝebuje Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn Zacarias pe.

— Tapu, epararam ĝu juy eĝuy — io'e. — Apēn cuk adi ece cebe iap o'ya'ījojo Deus — io'e. — Ĝasū ma emumuojuy je'ĝūm ewebe — io'e. — Etayxi ekpon ĝukap. João i juy ibuten je'e — io'e. ¹⁴— Eycokcoĝ cīcā ma epesop bekicat kap puje. Adeayū dak icokcok cīcā je'e eyweju. ¹⁵Ekpot ya'ōbuyxian je'e Deus xe. Uva'abidi juy idikōn ĝu, wuymuka'o'onapti dak. Ibiōĝbuk xipacat a'ōbi ixē jeku jekap'isum piap — io'e. ¹⁶⁻¹⁷— Ekpot Judeuyū aĝuymuwarururun je'e ixeyū be Deus kay am, wuykukukat kay am tak. Deus biōĝbuk a'ōbacaap kuĝ ixē jeku Elias ekukuap puxim. Ka'ūma buk ocejojojoiap mubapukpuĝ jeku. Ixē omuyku wuykukukat ajēm awap. Ixē cebayū aĝuymuwarururun je'e ixeyū be waram ĝuto jebekitkiyū kay am. Ixē Deus a'ō kay'ūmayū aĝuymuwarururun je'e ixeyū be waram ĝuto kawēn icēmat taĝ jeku am. Ixē ijodiacat ĝubikuy wuykukukat ajēmap wiwi am — io'e. Imēn Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jekawēn Zacarias pe.

¹⁸Ĝebuje Zacarias o'jekawēn Deus ekawēn tojtjt'ukat pe.

— Iba'ore ma owebe okpotpet am — io'e. — Kuy aypa oce. Otayxi dak yabut kuy — io'e.

¹⁹— Gabriel i obutet — io'e. — Deus etabixe cūĝ'i ōn nuynuy. Deus ma omudot jekawēn ām eweju. Ixē omudot iboap awēĝ muwēn ām ewebe- -yawēĝ tipatawēĝ muwēn ām ewebe. ²⁰Ēn pit etabut ĝu wa'ō kay — io'e. — Imēnpuye ekōmbicaca ecesūy. Ede ba'ore ecesūy. Wekawēn taĝ cebapuk puje bit, waram ĝuto ede but ece'e. Soat ma je'bapuk ixē kabia be apēn ōn e'em ewebe iap taĝ — io'e.

²¹Adeayū dak Deus eju kawēnwēnap'a bewi Zacarias jēmap wiwim ip osodop.

— Apēnpuye dak Zacariasibun cīcā Deus eju kawēnwēnap'a be? — io'e ip jewewebe kakijuayū.

²²Ĝebuje Zacarias oajēm akijuayū kay. Cekawēn pa'ore o'e cebe ip. Imēnpuye itaybit ip o'e Deus eju kawēnwēnap'a be bima Zacarias jexey jo'iat o'jojojo iam. Jekawēn ojuy akijuayū eju. Cekawēn pa'ore bit o'e. Imēnpuye jebum acā o'jekawēn ceweju ip.

²³Deus eju kawēnwēnap'a be jekapikap epere buje, Zacarias o'jepit jeduk'a kay.

²⁴Ĝuyjom ma itayxi o'yukreğ- -Isabel. Pūğpōğbi kaxi jeduk'a be ma osunuy Isabel.

²⁵— Okukukat xipat cīcā oxe! — io'e Isabel. — Koap cuk adi oğuy osūsūn, o'it'et'ūm puye — io'e. — Ĝasū bit osūsūn ġu oce o'ukreğ puye — io'e Isabel jewebe ma.

²⁶⁻²⁷Ĝebuje Deus jekawēn tojtjt'ukat o'ğuju yaypan'isuat kay- - ağokatkat eju o'jepo ġu'iat kay. O'ğuju cekay Isabel 6 kaxi yukeğ puje. Deus ekawēn tojtjt'ukat putet Gabriel i osunuy. Oajēm ağokatkat eju o'jepo ġu'iat kay. Ixe ayacat Galiléia eipi be osunuy. Nazaré ka be osunuy. Maria i ibutet osunuy. José wadip osunuy. José Davi badip osunuy. ²⁸Oajēm Deus ekawēn tojtjt'ukat Maria kay.

— Tū'ū, ecokcoğ cuy eğuy — io'e. — Deus xipat cīcāt je'ğūm ewebe. Wuykukat soat em jekukum eweju — Gabriel o'e.

²⁹Maria yağuybabi'ūm o'e cekawēn co buje.

— Apēnpuye dak imēn teku odobededem? — io'e Maria jewebe ma.

³⁰— Tū'ū, epararam ġu juy eğuy — io'e. — Deus xe ekupin cīcā — io'e. ³¹— Je'ukreğ. Ağokatkat eceğukap e'in. Jesus i juy esubuteta — io'e.

³²— Ya'ōbuyxian je'e e'it — io'e. — “Deus ipot teku,” i je'e soat ijodiat. “Soat podi ya'ōbacaat ipot teku,” i je'e ip. Deus ixey Judeuyū kukukan. Kuy bima Davi Judeuyū kukukat osunuy- -Jesus eajot. Imēnpuxim Jesus Judeuyū kukukan je'e. ³³Soat em ma imēn Jacó naxeğebitbit kukukan jeenuy. Wara'at ġu jomuy ixey dieğ ixeyū kukukan — Gabriel o'e Maria be.

³⁴— Apēn xe'e dak osu'itkap? Ocepo ġu mabuk a'ğū ağokatkat eju — io'e Maria Deus ekawēn tojtjt'ukat pe.

³⁵— Ibiōğbuk xipacat jajēm ekay — io'e. — Je'ukreğ soat podi ma ya'ōbacaat a'ōbi- -Deus a'ōbi. Imēnpuye bekicat ikērēat kuğ ġu je'e. Deus ipon je'e. ³⁶Ĝebum cuy eğuy ebadip kay- -Isabel kay — io'e. — Ixe Isabel o'yukreğ yabut ma'ğū. Kuy ağokatkat opop yuk pe. “I'tit ta ba'ore teku,” io'e/e ip kuy bima. Ĝasū bit 6 kaxi yukreğ. ³⁷Ka'ūma ma iba'ore Deus pe — io'e.

³⁸— Ha'a — Maria o'e. — Deus okukukat. Deus a'ōbi soat je'bapuk owebe apēn ēn e'em owebe iap tağ — Maria o'e. Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jēm cexewi.

³⁹Ǧaxĩn ma Maria o'ju Isabel kay. Dao ma o'ju co'a'uat kapẽn pe. Judéia eipi be o'ju. Isabel ka be o'ju. Jay. Oajêm. ⁴⁰Oõm Zacarias duk'a be -Isabel duk'a be. Isabel o'tobede. ⁴¹Joroh. Isabel ukpeat o'jejero yuk pe Maria be Isabel dobede buje. Ibiõǧbuk xipacat a'õbacaap kuǧ osunuy Isabel.

⁴²Ǧebuǧe Isabel o'jekawẽn ya'õberen Maria eju.

— Deus xipat cĩcã! — io'e. — Deus xipacat ùmũm ewebe. Ecokcok soat cokcokap podi ma -aoyũ cokcokap podi ma. “Èn xipat cĩcã,” i je'e adeayũ e'uk peat pe. ⁴³Deus xipacan e'em owebeam tak! Èn okukukat xi. Inaka okay ajêm, wa'õbuyxi ǧu ma'ǧu — io'e. ⁴⁴— Ewebe odobede buje, o'uk peat o'jejero jecokcok pibun — io'e. ⁴⁵— “Soat je'bapuk owebe apẽn okukukat e'em owebe iap taǧ,” i èn e'em. Imẽnpuǧe Deus xipacan e'em ewebeam — Isabel o'e.

⁴⁶Ǧebuǧe Maria o'jekawẽn Isabel eju.

— “Wuykukukat soat podi ma xipat,” i õn e'em — io'e.

⁴⁷— Ocokcok cĩcã Deus xipan okuǧ puǧe- -odaxijojo'ukat xipan okuǧ puǧe — io'e.

⁴⁸— Ixe acã okukukat. Odadaybot ma dak. Imẽnpit ixē soat em aǧ okay — Maria o'e. — “Deus xipacan ixē ayacat o'jukuk,” i je'e soat ka watwat omuwẽnuwẽn — io'e. — Ǧasũ imẽn je'e ip, ǧuyjom tak — io'e.

⁴⁹— Ixe ka'ũma buk ocejojojoiap o'ǧubapuk owebe. Soat podi ma ixē ya'õbaca — io'e. — Ibuyxim cuy ibutet ajukuk — io'e.

⁵⁰— Deus itabotaidabotbot cĩcã ibuyxim jekukayũ kay. Wuydobuyũ'ùm'ùm kay itabotaidabotbot cĩcã osunuy. Ǧasũayũ kay dak itabotaidabotbot- -soat kay. Ǧuyjomayũ kay dak itabotaidabotbon jeedop — io'e.

⁵¹— Deus ja'õbacaap o'ǧubapukpuk. Yoboǧan pinayũ o'ǧuyppõǧpõǧ. Ixeyũ e'eap o'ǧu'ùm — io'e.

⁵²— Ika kukukayũ o'ǧujēm jenuyap pewi. Ya'õbuyxi'ũmayũm o'e ip. Ya'õbuyxi'ũmayũ o'jomuy ixeyũ nuyap pe. Ya'õbuyxiayũm o'e ip — io'e.

⁵³— Tadaybotbocayũ be xipat cĩcãat o'ǧũmǧũm. Soat kuǧ ip o'e. Ibutut adeayũ bit ibuipuk o'ǧujēmjem — io'e.

⁵⁴— Ixe Israel naxeǧebitbit o'subuywatwan cĩcã- -ja'õ kay kũyjobicayũ o'subuywatwan cĩcã. Xipan wuydobuyũ'ùm'ùm o'jukukuk apẽn cuk adi o'e'e iap taǧ — io'e.

⁵⁵— Xipan wuydobuyũ'ùm'ùm o'jukukuk- -Abraão'ùm o'jukukuk, cenaxeǧebitbit'ùm'ùm tak o'jukukuk. Ja'õ daǧ soat

em ġebum osunuy ixeyũ kay. Soat em ixē ġebum osunuy
ixeyũ kay xipan ikuk am — io'e- -Maria o'e.

⁵⁶Ebapũġ kaxi Maria Isabel xe osunuy.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be.

⁵⁷Ija kaxi ajēm puje, Isabel o'su'itkap aġokatkat.

⁵⁸⁻⁵⁹Bekicat 8 kabia bima ibadipyũ oajēm ixē duk'a xeyũ dak. Oajēm
ip ikap'isuat taypu'aġobixeedakat am “Deus ebekit teku” i'e am. Soat
ibadipyũ icokcok cĭcã o'e ip.

— Deus xipan cĭcã ija xi o'jukuk — io'e ip. Ibutetaat ojuy ip.

— Zacarias i juy asubutetaat cebay butet kadin ma — io'e ip jewewebe.

⁶⁰— Ap! — ixi bit o'e. — Ibo ġu je'e ibutet- -João i acã — io'e ixi.

⁶¹— Ebadipyũ butet João i'ũmġu — io'e ip ixi be.

⁶²Ġebuje o'jekawēn ip cebay eju.

— Apēn ekpot puten je'e? — io'e ip cebay be.

Jebum acã o'jekawēn cebay, cekawēn pa'ore buye. ⁶³“Taperadup cuy
etupũm owebe” iape, cebay o'e jebum cebe ip. O'tupũm ip cebe.

Ibocewi o'tupmubararak cebay. Ibutet João i iaptup o'tupmubararak.
Soat ip itabēġbēġ o'e ijojom. Zacarias i cebay je'e tũybe iãn o'e ip.

⁶⁴Cebay cekawēn put o'e ġebuje bit. Xipan o'jekawēn ġuto.

— Deus xipat cĭcã — io'e. — Ka'ũma ma ixē jo'iat ya'õbuyxiat — io'e.

⁶⁵Imēneju yaġuybabi'ũm o'e ip tuk'a xeyũ. João kapap awēġ
o'yawēġmuwēnuwēn ip soat ka daġ- -Judéia eipi daġ, co'a'uat kapēn taġ tak.

⁶⁶O'yawēġtobuxik'iaiyũ jewaġuydadam ip osodop João kapap awēġ kay.

— Apēn xe'e je'e ite bekicat yaypan pima? — io'e ip jewewebe. Imēn
o'jekawēn ip, João Deus a'õbacaap kuġ oeku buye.

⁶⁷Ġebuje Zacarias apēn ġuyjom je'bapuk iap o'ġuwēn- -ikap'isuat
ebay. Iboap o'ġuwēn Ibiõġbuk xipacat a'õbi.

⁶⁸— Ġa'a ace Deus pe “Ka'ũmġu ejo'iat,” i. Ixē Deus kay itabut ip osodop
Israel naxeġebitbit. Jebekitkiyũ o'subuywan. Jebekitkiyũ o'taxijo — io'e.

⁶⁹— Deus wuydaxijojo'ukat o'ġudot wuykay. Ya'õbacaat o'ġudot
wuykay. Wuydaxijojo'ukat Davi naxeġebit- -Deus a'õ kay
kũyjobicat naxeġebit — io'e.

⁷⁰— Ixē wuydaxijojo'ukat ya'õbacaat jġjã. Ka'ũma ma ixē jo'i
ya'õbaca. Imēnpuxim kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ
o'e'e Deus a'õbi- -soat taġ iisuayũ o'e'e — io'e.

⁷¹— “Deus wuydaxijo wuykay itakomaayũ be wuyaokaap
puxim. Ixē wuykay'ũmayũ a'õbacaap ġu'ũm ixeyũ be
wuyaokaap puxim,” i'e'e'uk osodop ip — io'e Zacarias.

72— Deus itabotaidabotbot osunuy wuydobuyũ'ũm'ũm kay apẽn kuy o'e'e iap tağ. “Wekawẽn tağ oce,” io'e Deus. Jekawẽn tağ o'e'e soat em ma. Cekawẽnkêrê ġu osunuy- -cekawëntip cĩcã — io'e.

73— Ixe o'jekawẽn wuydobyũ'ũm eju- -Abraão'ũm eju. “Jedaxijo õn ekay itakomaayũ bewi; ebekitkiyũ dak otaxijo,” io'e Abraão be — io'e.

74— “Jeybuywan õn eypararam ġu kapik am owebeam,” io'e Abraão be — io'e.

75— “Cũğ ma epesop oxe,” io'e. “Ikêrêat kuğ ġu epesop oxe,” io'e. “Soat em epesop oxe eyetait,” io'e. Ixe o'e apẽn cuk adi o'e'e iap tağ — io'e Zacarias.

76— Bekit — Zacarias o'e jekpot pe- -ikap'isuat pe — Wuykukukat wap eceju soat muxipan am ixe mudot am. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukan ece'e- -soat podi ma ya'õbacaat ekawẽn muwẽnuwẽn'ukan — io'e.

77— Adeayũ be ece'e “Deus ikêrêat ju'uk eywebewi,” i. “Deus jeydaxijo,” i ece'e cebe ip — io'e Zacarias.

78— Imẽn Deus itabotaidabotbot cĩcã wuykay. Yukupiceğẽ ġu wuykay. Wuydaxijojoap kabia jajẽm ixe a'õbi. Ixe jajẽm kabia buxim.

79— Ixe kabiok pe jekuku'ukat puximayũ ġukabia. Je'ũap puxim ipararaayũ ġukabia. Ixe wuymutaybitbin je'e wuywebe xipan jewewekuk am. Kaba'ũm acesop wuyewewēju.

— Imẽneju adeayũ je'e ewebe: “Ën Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat,” — io'e ikap'isuat ebuy.

Imẽn Zacarias apẽn ġuyjom je'bapuk iap o'ğuwẽn Deus a'õbi.

⁸⁰Bekicat o'yyapan. Kũyjobit osunuy Deus a'õ kay. Uk'a'ũmat pe osunuy Judeuyũ kay jeju'ũm pima- -Judeuyũ mutaybitbin'ũm pima.

2 ¹Ixeyũ kabia be Augusto cartadup o'tupmubararak- -soat ka kukat. O'tupmuju soat pe jebekitkiyũ be. Bekitkit, eykapap ka kay juy epeju eybutet mubararak am taperadup pe i'eaptup o'tupmuju.

²Ka'ũma ma iğo eipi watwat o'ğuweğũn ijoptup muju awap. Jebekitkit o'ğuweğẽgat Cirênio Síria eipi watwat kukat pima. ³Imẽnpuye soat ixe ebekitkit o'ju jebutet mubararak am taperadup pe. Jekapap ka be ip o'ju.

⁴Imẽnpuye José dak o'jẽm Galiléia eipi bewi- -Nazaré ka bewi. O'ju Judéia eipi be- -Belém ka be- -Davi osunuyiat ka be. Ixe José o'ju Davi

diwat osunuy buye. ⁵O'ju jebutet mubararak am Maria eju- -jetayxi eju. Maria yukreğ osunuy. ⁶Ixeyũ Belém ka be bima, Maria o'yukpasuk.

⁷Ĝejuje Maria o'su'itkap koapat- -ağokatkat. Ikap'isuat o'yamuekabek pağôm. O'ğuyxet biopak xat mün pe- -cucuayũ nuyap'a be topap'üm puye.

⁸⁻⁹Kabi bewi Deus ekawën tojtjtot'ukat tak o'kop ovelha kukukayũ kay. Koğünpi be osodop ip Belém ka tēğ ma. Ovelha kukuğ ip osodop ixima be. Deus o'ğukabia ovelha kukukayũ akokoreren. Iparara jįjā ip o'e kabia jo buje, idip cĭcā ma'ğu kabia.

¹⁰Ĝejuje Deus ekawën tojtjtot'ukat o'jekawën ceweju ip.

— Eypararam ğu juy epesop — io'e. — Kawën idipat otojot imuwën ām eywebe ey mucokcok am. Kawën idipat otojot soat pe imuwën ām ijodiat pe. ¹¹Eydaxijojo'ukat o'kap ğasũ. Davi osunuyiat ka be o'kap — io'e. — Soat kukat ix- -ipi dağat kukat. Cristo i ibutet — io'e Deus ekawën tojtjtot'ukat. ¹²— Ixe ikap'isuat iekabek pağôm. Po'i biopak xat mün pe. Imën òn eymukũyjojom eywebe tobuxik am — io'e cebe ip.

¹³Ĝejuje warara'acayũ o'jebapuk kabi kadiwi Deus ekawën tojtjtot'ukayũ.

— Ka'ũma ma Deus co'iat — io'e ip. — Soat podi ma ix- -e ya'òbuyxi — io'e ip.

¹⁴— Ka'ũmğu Deus co'iat xipacat — io'e kabi kadiwiayũ. — Kaba'üm jeedop ip soat ijodiacat- -Deus emumukukpinyũ — io'e ip.

¹⁵Waram ip o'jeu kabi kay Deus ekawën tojtjtot'ukayũ.

Cexewi Deus ekawën tojtjtot'ukayũ cēm puje, o'jekawën ip jeweweju ovelha kukukayũ.

— Ğa'a aju — io'e ip. — Belém ka kay juy aju — io'e ip. — Apën Deus o'e wuywebe iap cuy ajojo — io'e ip jewewebe.

¹⁶Dao ma ip o'ju.

Oajēm ip. Ixeyũ dak ikap'isuat o'tobuxik José eju, Maria eju dak. Po'i osodop biopak xat mün pe.

¹⁷Ikap'isuat tobuxik puje, ikapap awēğ muwënuwën oekuku ip soat ka dağ. Apën Deus ekawën tojtjtot'ukayũ bekicat kapap o'ğuwën cebe ip iap muwënuwën oekuku ip soat ka dağ. ¹⁸Itabēğbēğ ip o'e cēm paxi iam o'ya'įjojoiyũ ma. ¹⁹Maria bit soat em ğebum osunuy apën je'it o'kap iap kay. Iboap kay jewağuy muğēğēm osunuy. ²⁰Ovelha kukukayũ o'jepit koğünpi be.

— Ēn xipat cĭcā — io'e ip Deus pe. — Idip cĭcāat ocejojojo — io'e ip. — Idim cuk ěn ocemukũyjo — io'e ip.

Soat o'tobuxik ip apēn Deus ekawēn tojtjot'ukat o'e cebe ip iap tağ. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — io'e ip.

²¹8 xet kap puje cebaydaap Jesus daypu'ağobuxee o'suxeedakacat Judeuyū babim. Yukreğ awap Deus ekawēn tojtjot'ukat o'e Maria be: — Jesus i ibuten je'e — i. Imēnpuye Jesus i o'subutetaat ip.

²²⁻²³Ğebuje cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém ka kay. Jetayxi eju o'tujowat. O'tujowat ip ikap'isuat mubapuk am paĩ be Moisés ekawēn tağ. Ibararak opop wuykukukat ekawēntup pe:

Ağokatkat kap puje- -koapat kap puje, ixē ikap'isuat Deus ebekit ma, i.

Imēneju cebaydaap Jesus o'tujowat Jerusalém kay imubapuk am Deus etabixe Deus eju kawēnwēnap'a be. ²⁴⁻³⁰Imēn e'em wuykukukat ekawēntup:

Bekicat kap puje, wūnca juy eğūm paĩ be ixē be imupik am Deus etabixe, i. Xepxep pukaso juy eğūm, i. Pukaso kuğ'ūm pima, xepxep coot cuy eğūm, i.

Imēn e'em wuykukukat ekawēntup. Imēneju cebaydaap oajēm Jerusalém ka be ikap'isuat mubapuk am Deus etabixe.

Ğebuje Ibiōğbuk xipacat Simeão oōmat Deus eju kawēnwēnap'a be - yaboğat'a be. Cebaydaap tak Jesus o'tujuajēm Deus eju kawēnwēnap'a be pukaso ūm ām paĩ be Moisés ekawēn tağ. Simeão Jesus o'takoy jebakopixirik ceje.

Ixe Simeão Jerusalém ka be osunuy. Cūğ cīcā osunuy Deus xe. Itabut cīcā osunuy Deus kay. Judeuyū daxijojo'ukat ajēmap wiwim osunuy. Ibiōğbuk xipacat ixē mutaybitbin'uk osunuy. Ibiōğbuk xipacat o'e Simeão be kuy bima:

— Eje'ū ğu wuykukukat co'ūm pima- -soat taxijo am Deus emunaē jo'ūm pima — i.

Ğebuje Simeão Deus o'ğuwēnuwēn xipan.

— Okukukat — io'e. — Ğasū ōn iju jojom — io'e. — Soat taxijo am etaēiat cocom ōn — io'e. ³¹— Soat etabixe juk etaēiat cocom ōn — io'e. — Ğasū bit we'ū but ocokcoğ — Simeão o'e. — Ēn acā okukukat — io'e. — Ğasū ōn iju jojom apēn cuk ece owebe iap tağ — io'e. ³²— Kabiaap puxim je'e ixē. Judeu'ūmayū mutaybitbin je'e — io'e. — Ebekitkiyū dak kūyjobin jeedop ip warara'acat a'ō kay ğu- -ixē a'ō kay acā- -Israel naxeğebitbiyū — io'e. — Edipap kuğ jeedop ip — io'e Deus pe.

³³Cebaydaap, ixi dak itabēğbēğ ip osodop Simeão ekawēn cocom- -bekicat muwēnuwēnap cocom.

³⁴⁻³⁸ — Xipan cuy ikap'isuat ebayũ ejukuk — Simeão o'e Deus pe.

Ĝebuje Simeão o'jekawēn Maria eju- -ikap'isuat xi eju.

— A'ōpicũg cuy eĝuy — io'e. — Deus cuk ixē bekicat o'taē — io'e.
— Inaka adeayũ iju kay ĝu jĩjã je'e Judeuyũ'in. Deus pit ixeyũ ĝu'ũm.
Ĕn tak eĝuycũg cĩcã ece'e — io'e. — Ipiat ecesupi'ajo jĩjã paja ewebe
õmap puxim — Simão o'e Maria be. — Warara'acayũ bit iju kay jĩjã
je'e. Icockok cĩcã jeedop ip cekay. Deus imēn adeayũ aĝuymubapukpuĝ
je'e soat pe — io'e Simeão Maria be.

Bekicat ebayũ Deus eju kawēnwēnap'a be bima, Ana oajēm cekay
ip. O'jekawēn Deus eju.

— Bay, ēn xipāt cĩcã — io'e Deus pe- -Ana o'e.

Ixe Ana bekicat o'kapiap o'ĝuwēn adeayũ be Jerusalém ka watwat
pe- -Deus jebekitkit taxijoap wiwi'ukayũ be. Ixe Ana Deus ekawēn
muwēnuwēn'ukat osunuy. Fanuel daxit osunuy. Aser diwat osunuy.
Yabut cĩcã osunuy. Yaypan'isu bima juk o'jewebumũn. 7 koato jektop xe
osunuy. Kuy ma itop'ũm oe'ũ. Ixe Ana 84 koato osunuy ĝasũ. Deus eju
kawēnwēnap'a bewi o'jēm ĝu. Soat em ma iĝo'a be nuynuy- -kabiam,
ixima daĝ tak. — Ĕn xipāt cĩcã — i'e'e'uk osunuy Deus pe soat em.
Deus eju kawēnwēn'uk osunuy. Jekpiwan ma jewemurēn'uk osunuy
ceweju jekawēn ojuy.

³⁹Deus ekawēn taĝ paĩ be bekicat mubapuk epere buje, cebayũ Jesus
o'tujupit jeka kay. Nazaré ka kay ip o'jepit- -Galiléia eipi be. ⁴⁰Bekicat
o'yaypan. Ibacaan o'e. Jebadipyũ bodi ma itaybican o'e. Deus xipacat
ũmũm'uk osunuy cebe.

⁴¹Jesus ebayũ waram o'ju ip Jerusalém ka kay. Soat em Páscoa epeta
be cucu'uk ip osodop Jerusalém ka kay. ⁴²12 koato bima, Jesus o'ju
ĝuto jebaydaap, ixi iat eju, peta be cucu'uk puye.

⁴³Peta epere buje, cebayũ ma o'jepit ip jeka be. Jesus pit o'jecũ
Jerusalém ka be. Itaybit ĝu ip osodop cecũam. ⁴⁴Tũybe Jesus
wuybadipyũ eju o'jepit iãn o'e ip cebayũ. Jepitpin o'ju ip e daĝ jeka
kay. O'xet ip e bidase. Jesus o'jokudada ip jebadipyũ daĝ, jebureyũ
daĝ tak. ⁴⁵Ka'ũmĝu. O'tobuxik ĝu ip. Imēnpuye ikudadam o'jepit ĝuto
ip Jerusalém ka be. Ebapũĝ kabia ikudadam oekuku ip.

⁴⁶Ĝebuje Jesus o'tobuxik ip Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboĝat'a
be. Xik'i osunuy Moisés ekawēn Judeuyũ mutaybitbin'ukayũ xe-
-aypapayũ xe. Cekawēn cocom osunuy. Kawēnwēn osunuy ceweju ip.
⁴⁷Jesus kay jĩjã ip o'e soat cekawēn cocoayũ, itaybit cĩcã buye, cũĝ
cĩcã jededem puye dak.

⁴⁸Jesus tobuxik puje, cebayũ itabẽgbẽg ip o'e ijoom.

— Tapu — io'e ixi Jesus pe. — Edaobu'u du eɣuy jepin? — io'e. — Ocaɣuybabi'ũm cĩcã ocesop ekudadam- -õn, ebaydaap tak — io'e- -jekpot pe o'e.

⁴⁹— Aĩ, apẽnpuye dak okudadam epeku? — io'e. — Eyetaybit ɣu du webay duk'a be juy õn iam- -Deus eju kawẽnwẽnap'a be? — io'e- -jexi be o'e.

⁵⁰Imẽnpit Jesus ekawẽn iba'arem o'e cexe ip.

⁵¹Ibocewi o'jepit jebayũ eju Jesus. Oajẽm jeka be- -Nazaré ka be. Jebaydaap a'õ kay kũyjobit osunuy. Ixi dak soat em ɣebum osunuy apẽn Jesus cuk adi o'e'e cebe iap kay. ⁵²Ixe Jesus tak jebureyũ bodi ma itaybican o'e. O'yaypan. Ikukpin cĩcã osunuy Deus xe, jexeayũ xe dak.

3 ¹⁻²Ɣebye Deus o'jekawẽn João Batista eju- -Zacarias ipot eju. João uk'a'ũmat pe osunuy.

— Wekawẽn cuy eɣuwẽnuwẽn itaybit'ũmayũ be — Deus o'e João be.

O'jekawẽn João eju Tibério Roma ka kukat pima. 15 koato kuy ika kukat osunuy. O'jekawẽn ceweju Põncio Pilatos Judéia eipi kukat pima dak, Herodes Galiléia eipi kukat pima dak, Lisãnias Abilene eipi kukat pima dak, Filipe Ituréia eipi kukat pima dak. Ixe Filipe Traconites eipi kukat tak osunuy. Filipe Herodes kitpit osunuy. O'jekawẽn João eju Anás Judeuyũ epaĩyũ kukukat pima. Caifás tak Judeuyũ epaĩyũ kukukat osunuy. ³Imẽnpuye Jordãodi wãbu daɣ oeku João.

Ɣuyjom João Deus ekawẽn o'ɣuwẽnuwẽn adeayũ be.

— Eyɣuycũgũcũg cuy epesop ikẽrẽat kuɣ puye — io'e cebe ip. — Ikẽrẽat mujurũgrũgãp cuy epeyepere — io'e. — Epeyewemubatisasanat cuy — io'e. — Imẽn ey'e buje, Deus ikẽrẽat ju'uk eywebewi — io'e. ⁴— Imẽntak e'em Isaías emudupmubararaktup- -Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat emudupmubararaktup:

Aɣokatkat jewãwãwãm uk'a'ũmat pe, i. Imẽn jewãwãwãm: Soat e juy epesuemukacũg wuykukukat ajẽmap em, i. Ie juy epesuemudim ceku am, i. ⁵Kabioreɣreɣat cuy epeɣudim, i. Ipiweɣũn je'e, i. Co'a dak epeyamuweɣũgũn, i. Iebixirik taɣ cuy epesuemujẽm, i. Wakenat e be epesuemujẽm, i. Soat iekẽrẽate iedip cĩcã je'e, i. ⁶Wuydaxijo am Deus emunaẽ coco ip soat ijodiacat, i.

Imẽn e'em Isaías emudupmubararaktup — io'e João adeayũ be.

⁷Imẽnpuye adeayũ o'ju João be jemubatisanan.

Ĝebuĵe João adeayũ o'ĝukũyjo.

— Deus itakoma eykay, ikêrêat kuĝ cîcã buye — io'e. — Ipiat supi'ajoat eywebe, ikêrêat kuĝ puye — io'e. — Eynapõn pa'ore Deus xewi — io'e. ⁸— Cũĝ ma juy epeku kuy ikêrêat mujurũĝrũĝap ocepere iap mubapuk am warara'acayũ be — io'e. — Tũybe Deus ipiat supi'ajoat ĝu wuywebe wuyju Abraão naxeĝebitbit puye iãn purut eyju e'em — João o'e. — Imên ĝu juy epe'e — io'e. — Iba'ore ĝu Deus pe wita'a muwexat am Abraão naxeĝebitbiyũm — io'e. ⁹— Ĝaxĩn ma o'a kukat jajêm ya'a'e'ũmat'ip takat am yop xik am daxa be — io'e. — Ixe buxim Deus tak ĝaxĩn ma ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be — João o'e.

¹⁰— Apêntak oce'e ipiat pi'ajoap puxim? — io'e ip João be.

¹¹— Xepxep eyekabek kuĝ pima, pũĝ cuy epeĝũm ikuĝ'ũmat pe — io'e. — Puybit kuĝ pima, epeĝu'ê'ê juy ikuĝ'ũmat pe — io'e.

¹²Iecuĝap peam dinheiro bubu'ukayũ dak oajêm João be jemubatisanan. — Pãm oceju? Apêntak oce'e? — io'e ip João be.

¹³— Iecuĝap emumubudei bodi ĝu juy epejat cebekitkit pewi- -ixe emumubudei acã — io'e João.

¹⁴— Pãm oceju? — io'e ip sorarayũ dak.

— Puyxibun ĝu juy dinheiro epejat warara'acat xewi — io'e. — Napa ĝu juy epe'e dinheiro bu am warara'acat xewi. Jemãmãmãm ĝu juy epesop eyekapikaptei kuĝ- -eycokcoĝ acã — io'e.

¹⁵Soat ĝebum cîcã o'e ip João ekawên kay.

— Ite du Deus emunaẽ soat taxijo am? — io'e ip jewewebe.

¹⁶Ĝebuĵe João o'jekawên soat pe.

— Ōn ma eymubatisasan idibi be — io'e. — Wara'acat pit omuyku. Obodi ma ixe ya'õbuyxi. Soat podi ma ya'õbaca. Ōn pit ajo pẽĝap ĝu cebeam? Cedaĝ ĝu kuka oce ixe a'õbuywatwat'ukan, oboĝ ĝu buye. Ōn ma eymubatisasan idibi be. Ixe bit Deus biõĝbuk ĝuõm eywebe ya'õ daĝ eyeku am. Ixe dak ipiat supi'ajoat eywebe cũĝ ma eyeku am. ¹⁷Wuyju taixee xikxiĝ tũmũntata mujêm âm taixee bewi. Tũmũntata muxipanpan wuyju tamũn'a be. Taixee mupikpiĝ daxa be. Imênpxim Deus kũyjobicayũ muwajejem kũyjobit'ũmayũ xewi. Kũyjobicayũ ixe xe jeedop soat em. Kũyjobit'ũmayũ bit soat em ipiat supi'ajojo — io'e João.

¹⁸Imên adeayũ awêwêm oeku João. Kawên idipat muwênuwên oeku.

¹⁹⁻²²Adeayũ mubatisasan epere buje, João Jesus o'ĝubatisan.

Ĝebuĵe Jesus kay Ibiõĝbuk xipacat o'kop. Jesus Deus eju kawênwên pima, o'kop. Pukaso jo'i o'kop Ibiõĝbuk xipacat.

Ĝebuje Deus o'jekawēn kabi kadiwi.

— Ĕn okpocat — io'e. — Ocokcok cīcā ekay — Deus o'e Jesus pe.

Ĝuyjom Herodes João o'ĝuōmat daomūnmūnap'a be. Ixe Herodes Galiléia eipi kukat osunuy. Kuy bima João o'e Herodes pe:

— Cedaĝ ĝu ewebe ekitpit tayxi bum etayxim- -Herodias bum — i.
— Ĕn ikērēat kuĝ — io'e Herodes pe.

Herodes ikērēat kukuk'uk osunuy. Waram ikērēat o'jukuk ĝasū dak. João ikērēat o'jukuk ĝu. Inaka Herodes João o'ĝuōmat daomūnmūnap'a be.

²³Jesus 30 koato bima ijodiacat mutaybitbin o'e. — Jesus José ipot — io'e/e ip adeayū. ²⁴José ebay butet Eli i osunuy. Eli ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. Levi ebay butet Melqui i osunuy. Melqui ebay butet Janai i osunuy. ²⁵Janai ebay butet José i osunuy. José ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Amós i osunuy. Amós ebay butet Naum i osunuy. Naum ebay butet Esli i osunuy. Esli ebay butet Nagai i osunuy. Nagai ebay butet Maate i osunuy. ²⁶Maate ebay butet Matatias i osunuy. Matatias ebay butet Semei i osunuy. Semei ebay butet José i osunuy. José ebay butet Joda i osunuy. ²⁷Joda ebay butet Joanã i osunuy. Joanã ebay butet Resa i osunuy. Resa ebay butet Zorobabel i osunuy. Zorobabel ebay butet Salatiel i osunuy. Salatiel ebay butet Neri i osunuy. Neri ebay butet Melqui i osunuy. ²⁸Melqui ebay butet Adi i osunuy. Adi ebay butet Cosã i osunuy. Cosã ebay butet Elmādão i osunuy. Elmādão ebay butet Er i osunuy. ²⁹Er ebay butet Josué i osunuy. Josué ebay butet Eliézer i osunuy. Eliézer ebay butet Jorim i osunuy. Jorim ebay butet Matate i osunuy. Matate ebay butet Levi i osunuy. ³⁰Levi ebay butet Simeaão i osunuy. Simeaão ebay butet Judá i osunuy. Judá ebay butet José i osunuy. José ebay butet Jonã i osunuy. Jonã ebay butet Eliaquim i osunuy. ³¹Eliaquim ebay butet Meleá i osunuy. Meleá ebay butet Mená i osunuy. Mená ebay butet Matata i osunuy. Matata ebay butet Natã i osunuy. ³²Natã ebay butet Davi i osunuy. Davi ebay butet Jessé i osunuy. Jessé ebay butet Obede i osunuy. Obede ebay butet Boaz i osunuy. Boaz ebay butet Salá i osunuy. Salá ebay butet Nasson i osunuy. Nasson ebay butet Aminadabe i osunuy. ³³Aminadabe ebay butet Admim i osunuy. Admim ebay butet Arni i osunuy. Arni ebay butet Esrom i osunuy. Esrom ebay butet Peres i osunuy. Peres ebay butet Judá i osunuy. ³⁴Judá ebay butet Jacó i osunuy. Jacó ebay butet Isaque i osunuy. Isaque ebay butet Abraão i osunuy. Abraão ebay butet Tera i osunuy. ³⁵Tera ebay butet Nacor i osunuy. Nacor ebay butet

Serunque i osunuy. Serunque ebay butet Ragaú i osunuy. Ragaú ebay butet Faleque i osunuy. Faleque ebay butet Éber i osunuy. Éber ebay butet Sala i osunuy. ³⁶Sala ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Arfaxade i osunuy. Arfaxade ebay butet Sem i osunuy. Sem ebay butet Noé i osunuy. Noé ebay butet Lameque i osunuy. ³⁷Lameque ebay butet Musalém i osunuy. Musalém ebay butet Enoque i osunuy. Enoque ebay butet Jarete i osunuy. Jarete ebay butet Maleleel i osunuy. Maleleel ebay butet Cainã i osunuy. Cainã ebay butet Enos i osunuy. ³⁸Enos ebay butet Sete i osunuy. Sete ebay butet Adão i osunuy. Adão Deus ipot osunuy, Deus o'gũgẽ buye.

4 ¹Jordãodi bewi Jesus epit puje, Ibiõgbuk xipacat o'tujowat uk'a'umat pe. Jesus aḡuydada'uk osunuy Ibiõgbuk xipacat. ²Uk'a'umat taḡ oeku 40 kabia. Jesus Ibiõgbuk xipacat a'õbacaap kuḡ osunuy. Ibiõgbuk kërëayũ kukukat tak Jesus o'subuyxijo iboce. Te'e ma ikërëat mujurũḡat ojuy Jesus pe iboce. 40 kabia Jesus jekõnkõn ḡu osunuy. Ire jĩã osunuy.

³Ḡebye ibiõgbuk kërëayũ kukukat o'jekawẽn Jesus eju.

— Ēn Deus ipot pima, a'õbi ma wita'a juy eyamuwexat pã'o'am — io'e Jesus pe.

⁴— Ap! — io'e Jesus. — Imẽn e'em Deus ekawëntup: “Wuyetabẽḡ wuyxat o'om puye ḡu- -Deus wuymutaicin puye acã,” i — io'e.

⁵Ibocewi ibiõgbuk kërëayũ kukukat Jesus o'tujowat umat pe. Soat eipi o'ḡubapuk cebe. Dao ma soat eipi daḡacat o'ḡubapuk cebe. Soat ip o'jojojo.

⁶— Ōn cuy emuy soat eipi watwat kukukan — io'e. — Wa'õbi soat eipi watwat kukukan ecesũy — io'e. — “Ēn acã ocekkukat,” i je'e ip ewebe — io'e. — Ibutut adeayũ kukukan ecesũy wa'õbi — io'e. — Soat ma iũm put owebe omunaẽ be, soat podi ma õn wa'õbaca buye — io'e napa ma. ⁷— “Ēn xipat,” i ěn e'em owebe bima, soat oḡũm ewebe — io'e. — A'õbuyxian ecesũy wa'õbi — io'e Satanás Jesus pe.

⁸— Ap! — io'e Jesus. — Imẽn e'em Deus ekawëntup: “ ‘Xipat ěn,’ i juy epe'e Deus pe acã,” i. “Deus a'õ kay acã epesop kũyjobin- -eykukukat a'õ kay,” i — Jesus o'e Satanás pe.

⁹Ibocewi o'tujowat Jerusalém ka be. O'jomõḡ Deus eju kawẽnwẽnap'abi jeje- -yaboḡat'abi jeje.

— Ēn Deus ipot pima, ecewemuy'at ijop'abi jejewi ipi ju — io'e Satanás.

¹⁰— Imẽn e'em Deus ekawëntup: “Deus jekawẽn tojtot'ukayũ ḡuju

xipan ekuk am,” i. “Ixe yũ jedaxijo ewebe xipat'ũmat ebapukap puxim,” i. ¹¹“Ixe yũ jeak ekay wita'a be eimucakcakap puxim,” i — io'e Satanás.

¹²— Ap! — io'e Jesus. — “Cẽm paxi Deus ja'õ dağ e'em?” i'ũmğũ juy epe'e — io'e Jesus.

¹³Ĝebuje ibiõğbuk kẽrẽayũ kukukat o'jewede Jesus xewi. O'jẽm cexewi Jesus puyxijojoap epere buje. Te'e ma Jesus pe ikẽrẽat mujurũğat ojuy. O'jẽm.

— Waram ĝuto osubuyxijo jĩjã — io'e jewebe ma ibiõğbuk kẽrẽayũ kukukat- -Satanás.

¹⁴Jesus o'jepit Galiléia eipi kay. Ibiõğbuk xipacat a'õbacaap kuğ oeku. Soat ibo eipi watwat yajẽmap awẽğ o'yawẽğtobuxik.

¹⁵Ĝebuje Jesus kawẽn idipan ip o'ğutaybitbin Deus eju kawẽnwẽnap'a be.

— Soat podi ma Jesus xipan wuymutaybitbin — io'e ip ya'ĩjojoayũ. — Ka'ũmğũ ixẽ jo'iat xipacat — io'e ip.

¹⁶Jesus o'ju jaypanap ka kay- -Nazaré ka kay. Jay. Oajẽm. Jebodoydoyap kabia bima Judeuyũ õmõm'uk ip osodop Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Sábado bima ip õmõm'uk osodop. Jesus oõm jewegu ip iğo'a be. O'ay Deus ekawẽntup com iğo'a becat pe ya'ĩjo am.

¹⁷Ĝebuje iğo'a kukukat Deus ekawẽntup o'tupũm Jesus pe- -Isaías emudupmubararaktup- -Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat emudupmubararaktup. Jesus o'tupmupaya. Pũğtup o'tuptobuxik. Imẽn e'em itedup:

¹⁸Deus biõğbuk owebe nuynuy, i. Imẽnpuye ixẽ onaẽ owebe kawẽn idipat muwẽn ãm tadaybotbocayũ be, i. Ixe omuju owebe: “Taomũnmũnayũ daomũnmũnap'a bewi ĝujẽm ip” i'e am taomũnmũnayũ be, i. Ixe omuju owebe: “Ita'ũmayũ itate je'e ip” i'e am ita'ũmayũ be, i. ¹⁹Ixe omuju owebe tadaybotbocayũ mujẽm ãm imudadaybotbot'ukayũ xewi, i. Ixe omuju owebe: “Ĝaxĩn ma Deus jebekitkit idaxijo” i'e am soat pe, i.

²⁰Imẽn e'em itedup. Jesus ibodup o'tupcoco ya'õberen. Otupmupirik. Waram o'tupũm yakukukat puywatwat'ukat pe. Oabik.

Soat iğo'a becat o'jeak cĩcã Jesus kay.

— Apẽntak teku? — io'e ip jewewebe.

²¹Ĝebuje Jesus o'jekawẽn cewegu ip.

— Ĝasũ bit soan o'jebapuk ijudup peat ekawẽn tağ- -ğasũ otupcocoiatup ekawẽn tağ — io'e.

²²Soat xe Jesus xipat cĩcã osunuy iġo'a beacat xe.

— Jesus ekawēn soat podi ma cekawēntip! — io'e ip jewewebe. — Teku José ipot ġu du? — io'e ip jewewebe.

²³Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— “Tapu, ecewanũġta juy,” i wuyju e'em wuyanũġtata'ukat pe — io'e. — Iboap kuka epe'e owebe dak. “Ocejojojo ġu bukiap cuy eġubapuk ocewebe ijo am apēn cuk adi eġubapukpuk Cafarnaum ka be bima,” i aco'i eyju e'em owebe — Jesus o'e. ²⁴— Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat jaypanap ka be bima, ibo ka watwat ixe ekawēn kay ġu — io'e. ²⁵— Icēmān ōn e'em eywebe. Kuyje Deus Elias o'ġuju pũġ kay itop e'ũ'ibit kay- -Sarepta ka beat kay- -Judeu'ūmat kay- -Sidom eipi beat kay. Ixeyũ kabia daġ soat kaka beayũ irere oekuku. Ka'ũmġu muba'at osodop ebapũġ koato, ipidaseat koato dak. Soat ip irere jĩjã osodop. Imēnpuye ade itop e'ũ'ibiyũ tadaibotbot cĩcã osodop ixeyũ kabia daġ- -Judeuyũ. ²⁶⁻²⁷Imēnpit Deus Elias o'ġuju Judeuyũ kay ġu- -Sarepta ka beacat kay acã- -Sidom ka tēġatka beacat kay acã — Jesus o'e. — Deus Eliseu o'ġuju Naamã kay imu'ada am. Eliseu Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat osunuy. Naamã ierepat osunuy. Ade ierepayũ Judeuyũ eipi daġ osodop ip ixeyũ kabia daġ. Imēnpit Eliseu warara'acat ġu o'ġu'ada. Naamã acã o'ġu'ada — Jesus o'e.

²⁸⁻²⁹Iboap ekawēn co buje oitakomān cĩcã ip Jesus kay Deus eju kawēnwēnap'a beayũ. Jesus o'tujujēm ip jeka bewi.

Jesus o'tujuu ip co'a bicũġ kay yaoka am. Aġoka ibo'a pēnpēn taġ o'sukadop. Co'a bicũġ pewi yabitorom Jesus muy'at ojuy ip. ³⁰Imēnpit Jesus o'kap cepidase ip. Jeju pinap taġ o'ju.

³¹Jesus o'ju Cafarnaum ka kay- -Galilėia eipi beat ka kay, ikaboġatka kay. Judeuyũ o'ġutaybitbin Deus eju kawēnwēnap'a be jebodoydoyap kabia be. Soat esemana imutaybitbin'uk ip osunuy.

³²— Cũġ cĩcã ma Jesus wuymutaybitbin — io'e ip. — Jesus ja'ōbi ma wuymutaybitbin — io'e ip.

³³Ġebeje aġokatkat o'jewāwã iġo'a beat- -ibiōġbuk kērēat kukat. O'jewāwã ya'ōberen ibiōġbuk kērēat cebe buye.

³⁴— Jesus, apēn ěn em ocewebe? — io'e Jesus pe- -Nazaré ka bewiat pe. — Ocemuy'ũ ām tu ejot? — io'e. — Wetaybit ěn — io'e. — ěn Deus ipot- -ikērēat kuġ'ūmat ipot — io'e.

³⁵Ġebeje Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġukorēm.

— Ecemũġ — io'e Jesus cebe. — Ejēm cuy aġokatkat pewi — io'e ibiōġbuk kērēat pe.

Ağokatkat pewi o'jēm ipi ju imuy'at'an pima. Imēnpit warēmtağ ğu ağokatkat o'jukuk cēmcēm pima. ³⁶Imēnpuye itabēğbēğ o'e ip ijojom- - ibiōğbuk kērēat o'ğujēm iap cocomayū.

— Jesus ibiōğbuk kērēat mujēmjēm ja'ōbi — io'e ip. — Ya'ōbacaat teku — io'e ip jewewebe. — Itaybit ibiōğbuk kērēat mujēm ām — io'e. — Imēnpuye cēmcēm ip ya'ōbi — io'e ip.

³⁷Soat ka dağ Jesus awēğ o'yawēğcu- -Galilēia eipi korerenat ka dağ.

³⁸Ibocewi Jesus o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi.

O'ju Simão Pedro duk'a kay. Oajēm. Cereğ. Oōm. Simão daxijo osodop ibo'a be. Ipa'i jījā osodop.

— Ipa'iat eğ'ada — io'e ip Jesus pe.

³⁹Ğebuje Jesus o'ju ipa'iat kay. Pa'i o'ğukorēm.

— Ejēm cebewi — Jesus o'e pa'i be.

Imēnpuye pa'i o'jēm. Xipat o'e. Ipa'i topibit o'kop ğebuje bit. Ixat o'ğūğē Jesus peam, cewejuayū beam tak.

⁴⁰Kaxi at puje ibo ka watwat iwātaxipiyū o'tujowat Jesus kay imu'ada am. Soat kuğ ip osodop iwātaxipi. Jesus o'jewebumōğ cebe ip- -soat pe. Soat ip o'ğ'u'ada'ada. Adah. ⁴¹Ibiōğbuk kērēat o'ğujēmjēm ikukayū bewi. Poxerewun. O'jēm.

— Ēn Deus ipot — io'e ip ya'ōberen- -ibiōğbuk kērēayū o'e. Itaybit ip osodop Jesus Deus emunaē iam. Inaka Jesus ibu'u osunuy ixeyū be iboap muwēn ām.

— Ōn Deus emunaē iap epeğuwēn ğu juy — io'e cebe ip.

⁴²Kabia'isum Jesus o'jēm Simão Pedro duk'a bewi. Poxerewun. O'ju uk'a'ūmat pe. Jay. Oajēm. Adeayū Jesus kudadam o'e ip. Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— Ejēm ğu juy ocexewi. Ijoce ma juy eğūy — io'e ip Jesus pe.

Ğebuje o'jekawēn ceweju ip.

⁴³— Warara'acayū be dak kawēn idipat oğuwēn- -wara'atka watwat pe dak — io'e. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy oce cebe ip — io'e. — Deus cuk omudot ibo ekawēn muwēn ām — io'e Jesus.

⁴⁴Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn oeku Deus eju kawēnwēnap'a be. Judēia eipi dağ imuwēnuwēn oeku- -soat kaka dağ.

5 ¹Adeayū o'jewemuwunuwun ip Jesus ekawēn co pin cīcā buye. Jesus cūğ'i osunuy iodi wābu ka'oririt pe. Iodi Genesaré eipi be o'tinuy. Genesaré i tibutet osunuy. Adeayū jewemuwunuwun ip Deus ekawēn co pinayū.

²Ĝebuje Jesus xepxep kobe o'jojojo kapurũg pe. Axima bubu'ukayũ jekobe be ĝu ip osodop. Kuy o'jẽm ip. Axima bubuap wuywuy ip osodop kapurũg pe. ³Jesus oõm pũg pe ixeyũ ekobe be- -Simão ekobe be.

— Kobe eĝuwun — io'e. — Eĝuwun cuy kapurũg pewi — io'e Jesus Simão be.

Xik. Jesus oabik kobe be. Kobe be bima adeayũ o'ĝutaybin- -kapurũg peayũ o'ĝutaybin.

⁴Imutaybin pu'u bima, o'jekawẽn Simão eju- -kobe iwat eju.

— Tibucũg pe aju axima bum — io'e.

Tibucũg pe ip o'ju.

— Axima bubuap cuy eĝuakõm tibucũg pe axima bu am — io'e Simão be.

⁵— Kariwa, ixima bun oceku axima bu ojuy — io'e Simão. — Ocejat ĝu. Imẽnpit waram oceĝuakõm imẽn ẽn e'em ocewebe buye — io'e. Sa. Axima bubuap o'ĝuakõm.

⁶Ĝebuje axima o'jat ade. Xeresu ĝu axima. Kurekoh. Axima bubuap jewek ojuy axima poxi pibun. ⁷Wẽgwẽg'i o'e ip jebureyũ kay- -wara'at kobe beacayũ kay. Jebureyũ o'takoy yajẽm ãm jebuywat am. Ibureyũ oajẽm ibuywat am. Xepxep kobe o'ĝuporan ip aximãm. Imẽnpuye kobe jepiriĝ ojuy axima poxi pibun.

⁸Iboap co buje, Simão Pedro o'jẽg'aecõgõgõ Jesus wap jexe ya'õbuyxi buye.

— Okukukat, wede ece oxewi — io'e. — Õn ma ikẽrẽat kuĝ. Ẽn pit a'õbuyxi. Oxe ĝu juy eĝuy — io'e- -Simão o'e.

⁹Simão itabẽg o'e ijojom, soat cewejuayũ dak. Itabẽgbẽg ip o'e ijojom ade jĩjã axima buye. ¹⁰Warara'acayũ dak itabẽgbẽg ip o'e ijojom- -Tiago, João dak. Ixeyũ xepxepayũ Zebedeu ipotpoyũ ip osodop. Simão eju kapikpik'uk ip osodop axima bubum.

Ĝebuje Jesus o'jekawẽn Simão eju.

— A'õ'cam cuy eĝuy — io'e Simão be. — Ĝasũ bit axima bubu'ukan ĝu juy eĝuy, — io'e. — Kawẽn idipat muwẽnuwẽn'ukan cuy eĝuy adeayũ be imutabut am ip Deus kay — io'e.

— Ha'a — io'e.

¹¹Ĝebuje Simão o'ju Jesus kay, cewejuayũ dak. Putwedu'i. Jekobe o'tujuu ip kapurũg pe. Soat o'suiwat ipibun Jesus eju jeku am. Soat em Jesus eju oekuku ip.

¹²Ikaboĝatka be bima aĝokatkat oajẽm Jesus kay- -ierepat. O'jẽg'aecõgõgõ cewap jexe ya'õbuyxi buye.

— Kariwa! — io'e Jesus pe. — Ebu'u'üm pima, omu'adam ece — ierepat o'e.

¹³Pucũg. Jesus o'jebaepucũg cekay.

— Obu'u ġu emu'adam — io'e. — Ğaxĩn ma òn jemu'ada — io'e.

Jesus a'òbi ierep topibit dao ma o'je'ada. Xipat o'e.

¹⁴— Emu'adaap eġuwēn ġu juy warara'acayũ be — io'e Jesus cebe. — Ğasũ bit paĩ kay juy eju — io'e. — Eòhõyũ'in cuy eġũm paĩ be imupik am Deus etabixe ece'ada buye. Eġũm cuy cebe Moisés ekawēn taġ. Eòhõyũ'in cuy eġũm cebe e'adaap mubapuk am soat ka watwat pe — io'e.

¹⁵Imēnpit soat ka watwat Jesus awēġ o'yawēġtobuxik ip- ierepat o'ġu'ada iap awēġ. Imēnpuye adeayũ o'je'awero ip ixekawēn co am. O'je'awero ip Jesus pe jewemu'ada am tak. ¹⁶Jesus pit o'jēm cexewi ip. Poxerwun. Cexewi ip cēmcēm'uk osunuy jekawēn ām Deus eju. Uk'a'ūmat pe kawēnwēn'uk osunuy Deus eju.

¹⁷Ğebye Jesus adeayũ o'ġutaybitbin kawēn idipan. Fariseuyũ kaxikxik'i osodop iboce, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak. Judeuyũ osodop ip. Jesus ekawēn co ojuy osodop ip. Oajēm ip soat kaka daġwi- -Galiléia eipi daġwi, Judéia eipi daġwi dak, Jerusalém ka bewi dak. Jesus iwātaxipiyũ mu'ada'adam osunuy Deus a'òbacaap kuġ puye.

¹⁸Ğebye aġokatkayũ oajēm Jesus kay. Cexĩġxĩġ pa'oreat o'tujuajēm ip Jesus kay. Jay. Uk'a be tujuòm ojuy ip cexĩġxĩġ pa'oreat mōġ ām Jesus wap. ¹⁹Imēnpit tujuòm pa'ore ip o'e uk'a yapora buye. Imēnpuye o'jeu ip uk'a abi jeje. Weru. Kawi'a'a o'ya'uk ip. Cabobum cexĩġxĩġ pa'oreat o'ġukop ip yabitokat taġwi. Kop. O'ġukop ip ixexecaptup pe. O'ġukop ip Jesus wap imu'ada am. Uk'a beayũ parakpe o'ġukop ip. ²⁰Jesus itaybit o'e teyũku itabut okay iam.

Ğebye Jesus o'jekawēn cexĩġxĩġ pa'oreat pe.

— Tapu — io'e. — Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — io'e.

²¹Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ, Fariseuyũ dak jewaġuydadam o'e ip Jesus ekawēn kay.

— Ite be ikērēat'uk pa'ore wuywebewi. Deus pe acã i'uk put — io'e ip jewewebe. — Teku Deus muymuy — io'e ip napa ma.

²²Jesus itaybit o'e apēn ip o'e jewaġuydadam iam.

²³— Apēnpuye dak eyju imēn jewaġuydadam? — io'e. — Iba'ore ġu owebe “Ikērēat kuy oju'uk ewebewi” i'e am cebe — io'e. — Iba'ore ġu dak owebe “E'āy” i'e am cebe, “Ece'ada,” i dak — io'e. — Ka'ūma

ma iba'ore owebe — io'e. ²⁴— Soat waḡo òn. Ḡasũ cexĩḡxĩḡ pa'oreat eju ocekawēn eymutaybit am owebe ikērēat'uk put ijodiat pewi iam. Deus a'òbacaap kuḡ òn ijodi bima dak — io'e cebe ip.

— E'āy! Ecexiḡxĩḡ cuy — Jesus o'e cexĩḡxĩḡ pa'oreat pe. — Cũḡcũḡ cuy eju — io'e. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Eju juy eduk'a be — io'e cebe.

²⁵Cexĩḡxĩḡ pa'ore topibit o'je'ada. O'āy. Cũḡcũḡ ma o'e adeayũ etabutpe. Jexexecaptup o'tupu. Kuruk. “Ka'ũmḡu ejo'iat xipacat,” i'e'em Deus pe bima, o'ju jeduk'a be. ²⁶Imēneju ibo ka watwat itabēḡbēḡ ip o'e ijojom, o'jexĩḡxĩḡ puye.

— O'je'ada xeku — io'e ip. — Xĩḡxĩḡ o'e xeku — io'e ip. Yaḡuybabi'ũm ip o'e.

— Ka'ũma buk cexĩḡxĩḡ pa'oreat o'ḡu'ada wuyetabutpe — io'e ip jewewebe. — Ḡasũ acā cexĩḡxĩḡ pa'oreat mu'adaap ajojojo — io'e ip jewewebe.

²⁷Ḡebuḡe Jesus o'jēm. Porewuh. Cucum pima Levi o'jojajo. Levi dinheiro bubu'uk osunuy iecuḡap peam. Ixe Levi kapikpiḡ osunuy iecuḡap pe teidadaap'a be.

— Ejot cuy okay — io'e Jesus. — Oweju juy ejeku — io'e.

²⁸Imēnpuye o'ju Jesus kay. Soat o'suiwatibun Jesus eju jeku am.

²⁹Ḡebuḡe Levi Jesus o'takoy jekōn ām jewēju. O'ju. Oajēm. Jay. Adeayũ awerom osodop Levi dukta be- -iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayũ, warara'acayũ dak. Jesus o'jekōn ceweju ip.

³⁰Ḡebuḡe Fariseuyũ Jesus o'jomuymuy Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak- -Fariseuyũ ebekitkit.

— Apēnpuye dinheiro bubu'ukayũ eju eyju jekōnkōn, ikērēat mujurũḡrũḡ'ukayũ eju dak? — io'e ip Jesus eju etaybitbinayũ be.

³¹Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Iwātaxipi'umat ḡu cucum wuyanũḡtata'ukat kay- -iwātaxipiat acā — io'e. ³²— Imēnpuxim cũḡ ma jekuku'ukayũ nomuwā ām ḡu ojot- -ikērēat mujurũḡrũḡ'ukayũ nomuwā ām acā — io'e. — Ojot “Eyḡuycũḡcũḡ cuy epesop ikērēat kuḡ puye” i'e am cebe — io'e Jesus. — “Ikērēat mujurũḡrũḡap cuy epeyepere” i'e am tak ojot — io'e Jesus.

³³— João eju etaybitbinayũ soat em jekpiwan ma jewemureren xipat je'e am Deus xe — io'e ip Jesus pe. — Deus eju kawēnwēn tak ip soat em — io'e ip cebe. — Fariseuyũ eju etaybitbinayũ dak ade em ip jekpiwan ma jewemureren jekawēn ām Deus eju — io'e ip. — Eweju etaybitbinayũ bit repi'ajojom ḡu. Jekōnkōn ip — io'e ip. — Apēnpuye ip repi'ajojom ḡu? — io'e ip. Jesus muymuy ojuy osodop ip.

³⁴— Iba'ore oweju etaybitbinayũ be jekpiwan ma repi'ajo am ãn ceweju ip puye — io'e Jesus. — Õn iwadip puxim — io'e. — Iwadip cexe ip pima, ka'ũma ma jekpiwan ma repi'ajom jewebumũnap epeta be tomuwa'ibiyũ. Jekõnkõn acã ip — io'e Jesus. ³⁵— Ğuyjom pit iwadip jel'jẽm cexewi ip. Ijẽm puje bit, jekpiwan ma repi supi'ajo ip — io'e. — Õn ixeyũ xe'ũm pima, oweju etaybitbinayũ dak jekpiwan ma repi ip supi'ajo — io'e Jesus.

³⁶Ĝebu je Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn cebe ip. Imẽn o'ğuwẽn.

— Iwuywuy'ũmat ğu ajoinũm iokokat muwaket am — io'e. — Iwuywuy'ũmat inũm pima, kuka o'jewek. Iwuywuy'ũmat kuka o'jewali — io'e. ³⁷— Uva'abidi atimuõm yaokokat'a be ğu timun'a be tiisuati- -yaisuat'a be acã — io'e. — Yaokokat'a be timuõm puje, tidai e'em — io'e. — Yaokokat'a timun'a kuka o'jeabağ. Uva'abidi dak kuka o'jediepu — io'e. — Timũn'a dak kuka o'ya'ũm — io'e. ³⁸— Imẽnpit tiisuati atimõğ yaisuat'a be timũn'a be — Jesus o'e. ³⁹— Uva'abidi kõn puje kuyati kõn puje, tiisuati kay ğu ace'e — io'e. — “Kuyati tiku e'em uva'abidi,” i wuyju e'em — Jesus o'e. — Imẽnpuxim kuyjeat ekawẽn kay bima, wekawẽn kay ğu kuka epe'e — io'e.

6 ¹Jebodoydoyap kabia be ceweju etaybitbinayũ trigodadot o'tadot'uk cucum pima ku dağ Jesus eju. ²O'tamukitikitik ip jebui be. O'ta'o'o ip.

— Apẽnpuye eyju ta'uk'uğ? — io'e Fariseuyũ cebe ip. — Kapikpi wuywebe jebodoydoyap kabia be — io'e ip.

Tamukitikitikap kapikap osodop Fariseuyũ xe. Imẽnpuye Jesus o'jomuymuy ip.

³— Apẽn cuk o'e Davi, ibureyũ dak, irere bima? — io'e Jesus. — Iboap ekawẽntup epetupco ğu du? — io'e Jesus Fariseuyũ be. ⁴Ixe Davi oõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Pão'a o'yabu- -Deus etabixe yamõğmõğ'ibit'a. O'ya'o. O'yaũm jebureyũ be ya'opiat'a. Paỹyũ be acã ya'o pi ğu o'yadop — io'e. — Iboap ekawẽntup epetupco ğu du? ⁵Soat wağõ ãn — Jesus o'e Fariseuyũ be. — Õn pit e'em apẽn i'epi wuywebe jebodoydoyap kabia be iap, apẽn i'epi ğu iap tak — io'e Jesus.

⁶Ĝebu je Jesus ibakẽrẽat o'tobuxik. Jebodoydoyap kabia be o'tobuxik. Oõm ma'ğuto Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Ibo'a be o'ğutaybitbin. Ibo'a be ağokatkat osunuy. Pũğpa ibakẽrẽ osunuy- -ibaatpa. ⁷Jesus kay ağ cĩcã o'e ip Fariseuyũ, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak.

— Jebodoydoyap kabia be dak paxi ġu'ada? — io'e ip jewewebe.

Fariseuyū “Jesus Moisés ekawēn taġ ġu jekukum” i'e ojuy napa ma.

⁸— Omuymuy pin teyūku — io'e Jesus pit jewebe ma.

Ġebuje Jesus o'jekawēn ibakērēat pe.

— E'āy — io'e. — Ejot cuy ijoce soat pe ejo am — io'e.

Ibakērēat o'āy. O'ju ibo'a beayū wap.

⁹Ġebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Jebodoydoyap kabia be Moisés ekawēn taġ tu wuywebe xipan i'e am? Ikērēan i'e am ġu xe'e? — io'e. — Warara'acat taxijo am cekawēn taġ tu? Warara'acat aoka am ġu xe'e? — io'e.

¹⁰Ġebuje Jesus o'jeak soat kay.

— Pacūġ ece eba — Jesus o'e ibakērēat pe.

O'jepacūġ. Ibadip o'e. ¹¹Imēnpuye Fariseuyū itakoma jījā ip o'e Jesus kay, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, jebodoydoyap kabia bima o'subamudim puye. O'je'awero ip. O'jewawēwē ip pēn paxi ace'e Jesus pe i'e am.

¹²Ġuyjom Jesus o'ju co'a be jekawēn ām Deus eju. Ixima bun o'jekawēn ceweju.

¹³Ġebuje 12 beayū o'taē jeweju etaybitbinayūm. Kabia'isum ixeyū o'taē.

— Wa'ōbi epeju wekawēn muwēn ām soat pe — io'e ixeyū be- -12 beayū be.

¹⁴⁻¹⁶Ibūrūn ma ip ibutet osodop: Simão i, André i, Tiago i, João i, Filipe i, Bartolomeu i, Mateus i, Tomé i, wara'at Tiago i, wara'at Simão i, Judas i, wara'at Judas i. Ibūrūn ma ip ibutet osodop. Ibūrūn ma o'taē jeweju etaybitbinayūm. Tiago Alfeu ipot osunuy. Jesus Simão wara'an o'subuteta. Pedro i wara'at ibutet osunuy. Xepxep putet osunuy Simão butet. Jeipi kay jījāat i dak ibutet osunuy. André Pedro kitpit osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Xepxep putet osunuy Judas putet. Iscariotes i dak ibutet osunuy. Ixe Judas ġuyjom Jesus o'ġūm cekay itakomaayū be yaoka am.

¹⁷Ibocewi Jesus co'a daġwi o'kop jemunaēyū eju- -12 beayū eju.

Ġebuje adeayū oajēm Jesus kay. Warara'acayū kuy Jesus xe osodop ip- -ceweju etaybitbinayū. Adeayū kawēġūnat pe o'je'awero Jesus xe. Wūywi ip oajēm. Judéia eipi daġwi oajēm ip, Jerusalém ka bewi dak, Tiro ka bewi dak, Sidom ka bewi dak. ¹⁸Oajēm ip Jesus ekawēn co am, jemu'ada am tak. Ibiōġbuk kērēat kukayū dak oajēm cekay imujēm

ãm. Jesus ibiõg̃buk kërëat o'g̃ujëmujëm ikukayũ bewi. Imënpuye Jesus mucay ojuy ip imu'ada am. ¹⁹Ixe be imu'ada but osunuy Deus a'õbacaap kuğ puye. Soat o'g̃u'ada'ada iwãtaxipiyũ.

²⁰Jesus o'jeak jewēju etaybitbinayũ kay. O'jekawën cebe ip. Koap o'jekawën tadaybotbocayũ be.

Eycokcok cĩcã eyju — io'e. — Eybubutbet ġu ġasũ. Imënpit Deus eykukukat — io'e. ²¹— Eycokcok cĩcã eyju. Ģasũ acã eyrere. Ģuyjom pit eybeğbeğ epesop — Jesus o'e. — Eycokcok cĩcã eyju. Ģasũ acã eyju wa. Ģuyjom pit jewaywayway epesop. ²²Eycokcok cĩcã juy epesop warara'acat itakoma eykay bima, eywebe “Oceweju ġu juy epeku- eyju soat wağõ ebekitkit puye” i'e buje dak, warara'acat eymuymuy bima dak, warara'acat eyawëgmukërërërën pima dak — io'e. ²³— Eycokcoğ cĩcã juy epesop warara'acat warëmtağ eykuğ pima eyju webekitkit puye — io'e. — “Eycokcoğ cuy epesop,” i õn e'em eywebe — io'e. — Kabi be ade kuğ epesop idipat kuğ. Warëmtağ ma Deus ekawën muwënuwën'ukayũ kukuk'uk osodop ip eydobuyũ'ũm'ũm kuyje — Jesus o'e.

²⁴Ģe buje Jesus o'jekawën ibubut adeayũ be.

— Karem ġu eydadaybot epesop — io'e. — Ģasũ eybubut ade — io'e. — Kapikpiğ'ũm pima dak soat kuğ eyju ġasũ ma. ²⁵Karem ġu eydadaybot epesop. Ģasũ acã eybeğbeğ. Ģuyjom pit eyrere epesop. Karem ġu eydadaybot epesop. Ģasũ acã eyju jewaywayway. Ģuyjom pit wawa epe'e. Eyğuycũğcũğ epesop — io'e. ²⁶— Karem ġu eydadaybot epesop, warara'acat xipan eymuwënuwën pima. Imënpuxim xipan jewexe Deus ekawën muwënuwën'ukayũ kukuk'uk ip osodop eydobuyũ'ũm'ũm kuyje — Jesus o'e.

²⁷Ģe buje soat pe o'jekawën.

— Õn kawënwën soat eju eyweju- -soat wa'ĩjojoayũ eju — io'e. — “Eykay itakomaayũ burem cuy epesop,” i õn e'em eywebe — io'e. — “Xipan cuy ixeyũ epejukuk,” i õn e'em — io'e. ²⁸— “Xipan cuy omuymuy'ukayũ ejukuk,” i juy epe'e Deus pe. Deus eju juy epeyekawën warëmtağ eykukayũ beam — io'e.

²⁹— Pũğ kadi warara'acat pe eydopaoka buje, epeyaoka ġu juy. Āğ puk wara'at kadi jeydopaoka. Warara'acat pe eyekabek pu buje, āğ cuy eyekamixa dak ju'uk. ³⁰Eyxewi iojuy buje, epeğũm cuy soat pe. Warara'acat pe darem eybubut pu buje, “Obubut cuy epetujupit okay,” i'ũmğũ juy epe'e cebe ip. ³¹Eybikuy warara'acat pe xipan eykuk am. Imënpuye xipan cuy warara'acat epejukuk — io'e.

³²— Eykayayũ acã ikukpin eyxe bima, “Deus cuy xipacat je'gũm ocewebe,” i'ũmgu juy epe'e. Cekayayũ ikukpin ikêreat mujurũgrũg'ukayũ xe dak. ³³Xipan eykayayũ kuğ acã bima, “Deus cuy xipacat je'gũm ocewebe,” i'ũmgu juy epe'e. Ikêreat mujurũgrũg'ukayũ dak xipan jekayayũ kuğ — io'e.

³⁴— Eyju darem iũmũm warara'acat pe waram tujupit okay iam eyetaybit puye. Imẽn iũmũm pima, “Deus cuy xipacat je'gũm ocewebe,” i'ũmgu juy epe'e. Ikêreat mujurũgrũg'ukayũ dak darem ma iũmũm wara'at ikêreat mujurũgrũg'ukat pe dinheiro buap ojuy cexewi — io'e. ³⁵— Ikêreat mujurũgrũg'ukayũ ekukuap puxim gu juy epeku! — io'e. — Warẽmtağ gu juy eykay itakomaayũ epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk. Darem ma epeğũm cebe ip ibubut puap ojuy gu. Imẽn eyeku buje, ade xipacat kuğ epesop kabi be. Deus ebekitkiyũm epesop. Soat podi ma ya'õbacaat ebekitkiyũm epesop. “Èn xipat,” i'ũmgu e'em adeayũ Deus pe. Deus pit soat em xipacat ùmũm cebe ip- -soat pe- -ikêreat mujurũgrũg'ukayũ be dak. ³⁶Wuyebay itabotaidabotbot soat kay wuykay. Ixe buxim eyju dak eyetabotaidabotbon cuy epesop warara'acat kay — io'e.

³⁷— “Ekêrẽ jĩjã Deus xe,” i'ũmgu juy epe'e warara'acat pe. Iboap e'em'ũm pima, Deus tak “Eykêrẽ oxẽ,” i'ũmgu je'e eywebe. “Ikêreat kuğ ên,” i'ũmgu juy epe'e warara'acat pe. Imẽn e'em'ũm pima, Deus “Ikêreat kuğ eyju,” i'ũmgu dak je'e eywebe. Ğebum gu juy epesop apẽn cuk adi warara'acat warẽmtağ eykuk iap kay. Ğebum'ũm pima, Deus tak Ğebum gu je'e apẽn cuk adi warẽmtağ wara'acat epejukuk iap kay — io'e.

³⁸— Warara'acat pe epeğũm pima, Deus tak je'gũm eywebe. Apẽn cuk epeğũm iap puxim epejat. Yoboğat epeğũm pima, eyju dak yoboğat epejat. Topapũn epejat- -iwajem, ibikbiğ tak, kutukutu'i ma dak, cũğ'i ma dak. Apẽn warara'acat pe eyju iũmap puxim Deus tak je'gũm eywebe — io'e.

³⁹Ğebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn cebe ip.

— Ita'ũmat pe emubapuk pa'ore wara'at ita'ũmat pe — io'e. — Ita'ũmat pe wara'at ita'ũmat tujowat puje, xepxem ma kuka ip o'at ipikũykũy be. ⁴⁰Eyetaybitbin pima, eyemutaybitbin'ukat podi gu eyetaybit. Eyewemutaybitan cĩcã bima bit, eyemutaybitbin'ukat col'i eyetaybit epe'e — io'e.

⁴¹— Te'e ma eyju jeakağ eybure eta beatõmtõm kay, eyeta beap'ip cocom'ũm pima. ⁴²Te'e ma eyju e'em cebe: “Tapu, ma, otõmtõm'uk eta

bewi,” i, eyeta beap'ip cocom'üm pima. Eyju jewewemuğuykukukum. Koam eyeta beap'ip cuy epeyop'uk. Yop'uk puje, iba'ore ğu je'e eywebe tōmtōm'uk am eybure eta bewi — io'e.

⁴³— Yoptipat'ip pe yakērēat'a'e ğu- -yadipat'a'e acā. Imēnpuxim yopkērēat'ip pe yadipat'a'e ğu- -yakērēat'a'e acā. ⁴⁴Yajo buje, wuyetaybit ace'e pubeat'ip poro iam. Asāo'a bubum wuyju widaoho'ip tağwi ğu- -asāo'ip tağwi acā. Banka'a bubum wuyju arū'ip tağwi ğu- -banka'ip tağwi acā. ⁴⁵Imēnpuxim xipacayū ma xipacat mujurūğrūğ. Xipat'ūmayū bit ikērēat mujurūğrūğ. Apēn wuyju jewağuyğuy iap puxim wuyju kawēnwēn. Ikērēat kay jewağuyğuy bima, ikērēan wuyju e'em. I dipat kay jewağuyğuy bima bit, xipacan wuyju e'em — io'e.

⁴⁶— Eyju te'e ma e'em owebe “Ēn oceukat,” i, wa'ō kay kūyjobit'üm pima — io'e. ⁴⁷— Abu-buxim okay ajēmjemayū iap oğuwēn eywebe- -abu-buxim wa'ō kayayū iap tak, ajo-buxim wa'ō dağ jekuku'ukayū iap tak. ⁴⁸Itaybicat puxim ip- -ağokatkat puxim. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy. Koap ipikūykūy o'sukūykot. Ikūyberen o'sukūykot. Wita'a o'yadobuxik badi. Uk'a'abi'ip o'yopmuy iğokūy be badiat'a jeje- -wita'a jeje. Cem uk'a o'yamuy. Kabidoxixi oajēm iğo'a kay, muba'atxiri dak. Muba'at idibi o'timuboğ. O'tiajēm iğo'a kay. Imēnpit o'ya'at ğu yacem puye- -wita'a jeje buye. Wa'ō kayayū ixe ağokatkat puxim- -cem jeduk'a o'yamuy'iat puxim — Jesus o'e.

⁴⁹— Wa'ō dağ ğu jekuku'ukayū bit warēmtağ uk'a o'yamuy'iat puxim- -wa'ō kay'ūmayū. Wa'ijojom ip. Inaka kūyjobit ğu ip wa'ō kay. Warēmtağ uk'a o'yamuy'iat puxim ip- -ağokatkat puxim. Ixe ağokatkat uk'a o'yamuy ipi ju. Cem ğu o'yamuy. Idibi o'tiajēm iğo'a kay- -tiboğati. Dao ma o'ya'at. O'ya'üm cīcā. Wa'ō dağ ğu jekuku'ukayū ixe ağokatkat puxim- -wa'ō kay kūyjobit'ūmayū. Cem'ūma jeduk'a o'yamuy'iat puxim ip — Jesus o'e.

7 ¹Adeayū be jekawēn epere buje, Jesus o'ju Cafarnaum ka kay. Oajēm. Sorarayū kukat ibo ka be osunuy. ²Ixe ibuywatwat'ukat iwātaxipi o'e- -kariwa xe ikukpinat. Oe'ū pin ibuywatwat'uikat.

³Ğe buje sorarayū kukat pūğpūğ Judeuyū kukukayū o'ğuju Jesus kay. O'ğuju ip Jesus Cafarnaum ka be iam o'jekūyjo buye.

— “Ejot cuy obuywatwat'ukat mu'ada am,” i juy epe'e Jesus pe — io'e sorarayū kukat ixeyū be.

O'jēm ip. Poxerewun. Jay. ⁴Oajēm ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Cemuojuyjuy juy eğüm ixe sorarayū kukat pe — io'e ip Jesus pe. — Xipat cīcā ixe ocexe — io'e ip. ⁵— Ocebadipyū ikukpin cīcā ixe xe — io'e ip. — Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuyat ocewebeap'am — io'e ip.

⁶Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip.

Sorarayū kukat tuk'a wi wūy'ūm pima, sorarayū kukat jebureyū o'ģuju Jesus dopabe. O'ģuju ip ja'ōmuwēn ām cebe. O'jēm ip. Poxerewu. Jay. Ibureyū oajēm Jesus kay. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Ocebure ocemudot ja'ōmuwēn ām ewebe — io'e ip Jesus pe. — A'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

— “ ‘Kariwa, ecewemuwa'ūm ġu juy oduk'a kay edot am,' i juy ece,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘Osūsūn emudon oduk'a be. ⁷Cedaġ ġu emudot am oduk'a be wa'ōbuyxi'ūm puye,' i juy ece cebe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — “ ‘ “Ece'ada juy,” i ēn e'em pima, obuywatwat'ukat je'ada. ⁸Ōn tak warara'acat mujujum. Wa'ō kay kūyjobit ip wesorarayū. Pūġ pe ōn e'em “Ejēm” i bima, je'jēm. Wara'at pe ōn e'em “Ejot” i bima, je'dot. Obuywatwat'ukat pe ōn e'em: “Imēn cuy ece,” i bima, imēn je'e,' i juy ece Jesus pe,” io'e ocewebe — io'e ip Jesus pe. — Imēn ja'ōmudodon ewebe — io'e ip Jesus pe.

⁹Iboap co buje Jesus itabēġ o'e ixeyū ekawēn cocom. O'jekorepēn adeayū kay.

— Soat Judeuyū etabucap podi ma itabut okay iġo sorarayū kukat, Judeu ġu ma'ģu — io'e.

¹⁰Ġebuje Jesus kay o'ģuju'iyū o'jepit sorarayū kukat tuk'a kay. Ibuywatwat'ukat o'tobuxik ip- -iwātaxipi topibit. Kuy xipat o'e Jesus a'ōbi.

¹¹O'ju jewēju etaybitbinayū eju. Ade warara'acayū dak o'ju ceweju. Naim ka be o'ju ip. ¹²Jesusyū oajēm ikaboġatka exīntabi be- -Naim ka exīntabi be. Jay.

Ibocewi aġokatkayū yaypan'isuat'ūm tujujēmjēm ip o'e ikaboġatka bewi ikot am. Ce'ūat xibuk i'it'et ġu osunuy wara'at. Jaġepūġ ma dak osunuy ce'ūat xibuk. Itop'ūm e'ū'ibit osunuy. Adeayū o'ju ce'ūat xibuk eju ibo ka watwat.

¹³Wuykukukat Jesus ite jo buje, itabotaidabotbot cīcā o'e ce'ūat xibuk kay.

— Wa ġu, tū'ū — Jesus o'e ce'ūat xibuk pe.

¹⁴O'ju ce'ūat kay. Ce'ūat tujujēmjēmap o'ģucay. Ce'ūat tujujēmjēmayū o'jēcū ip e bidase.

— Tapu — Jesus o'e. — Aġobucēġ ece — io'e ce'ūat pe.

¹⁵Ġebuje ce'ū topibit itabēġ o'e. O'je'aġobucēġ. O'jekawēn.

Ġebuje Jesus o'jekawēn ce'ū topibit xi eju.

— E'it waram ġuto o'jetait — Jesus o'e cebe.

¹⁶Imēnpit soat imu'adaap cocoayū yağuybabi'ūm cĩcã ip o'e.

— Ka'ūmḡu ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat wuykay osodot- -ya'ōbuyxiat — io'e ip jewewebe. — Deus osodot jebekitkit com — io'e ip.

¹⁷Ibocewi Judéia eipi watwat Jesus ce'ūat o'ḡu'ada iap awēḡ o'yawēḡtobuxik- -soat ka watwat.

¹⁸Ceweju etaybitbinayū be Jesus ce'ūat o'ḡu'ada iam João mukūyjo buje, João xepxepayū o'tomuwã jewekay- -jeweju etaybitbinayū. ¹⁹Ixeyū o'ḡuju ja'ōmuju am wuykukukat Jesus kay.

— “Deus emunaē ajēmap wiwim oceju,” i juy epe'e cebe — io'e João. — “Ēn tu ixē? Wara'at ḡu xe'e ocejowiwi?” i juy epe'e cebe — io'e João. Poxerewun. O'jēm ip.

²⁰Jay. Oajēm ip Jesus kay.

— João Batista ocemudot ekay — io'e xepxepayū Jesus pe. — “Ēn tu omuykuiat? Wara'at ḡu xe'e ocejowiwi?” i juk o'e João ocewebe — io'e ip Jesus pe.

²¹Ḡasū Jesus tak adeayū o'ḡu'ada'ada João emumudotyū etabutpe. Iwātaxipiplayū o'ḡu'ada'ada. Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmujēm ikuḡayū bewi. Ita'ūmayū o'sutada. Ierepayū o'ḡu'ada'ada. Jesus tak o'jekawēn xepxepayū eju- -João emumudotyū eju.

²²— Epeyepit cuy João kay — io'e cebe ip. — Epejojoioiap cuy epeḡuwēn João be, epeyekūyjoioiap tak — io'e. — Ita'ūm topibiyū itate o'e ḡasū. Taojere topibiyū dak xipan ip o'e xīḡxīḡ ḡasū. Ierep topibiyū dak xipat o'e ḡasū. Ya'ōpi'ūm topibiyū dak ya'ōpipe o'e ip. Jekūyjojom ip o'e. Ce'ū topibiyū dak waram itait o'e ḡasū. Itadaybotbocayū dak kawēn idipat cocom ḡasū — io'e. ²³— Imēneju eycokcoḡ epesop okay eyetabut am eybu'u'ūm pima — io'e Jesus. — “Ite ḡu omuykuiat,” i'e'em pima bit, eycokcoḡ ḡu epesop — io'e xepxepayū be- -João emumudotyū be.

²⁴Jesus João o'ḡuwēn adeayū be, cemumudotyū jēm puje.

— João jom cuk epeku uk'a'ūmat pe — io'e Jesus. — Ipi'ūn'ūn kay kabido ajēm puje je'ipe'adededem. Yaḡuykorererēnayū ite'ip puxim, soat em jewaḡuymuwarururun puye. João bit yaḡuykoreren ḡu. Wita'a buxim pit ixē. ²⁵João doti teiboḡ ḡu. Teiboḡat kukayū adeayū kukat tuk'a be opop ip- -ibubut adeayū. ²⁶João bit ibubut adeat ḡu- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat acã. Wara'at Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū bodi ma João ya'ōbuyxi. ²⁷Imēn Deus ekawēntup e'em- -João muwēḡaptup:

Aḡ cuy epesop, i'e'em Deus, i. Wemumuju oḡuju ewap soat ajēm puje emuxipan am, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup- -João muwēḡaptup — io'e. ²⁸— Ka'ūma ma omuy João jo'i ya'ōbuyxian. Deus xe bit, yopīcat João bodiat ya'ōbuyxiat cebekitkiyū'in — Jesus o'e.

²⁹Iboap ekawēn co buje, — Cūḡ cīcā Deus — io'e soat ma, iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū dak. João ixeyū o'ḡubatisasan. ³⁰Fariseuyū bit ibu'u jījā osodop ip Deus bikuyap taḡ jeku am, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ixeyū ḡu bit o'ju João kay jemubatisan am- -wara'acat acā- -iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayū acā, wara'at ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū dak.

³¹Ḡebuḡe Jesus waram o'jekawēn adeayū eju.

— Abu-buxim ḡasūacat? Ajoap oḡuwēn eywebe abu-buxim ip iap mubapuk am eywebe? ³²Bekitkit puxim ixeyū- -pasiaham ip iap pe pubutbucayū buxim. Jewāwāwām ip jebureyū kay bekitkiyū.

— “Tēḡtēḡ'a oceyamuyde eywebe ya'ījo am. Eydaobu'u'u eyju bit da'i'in,” i'e'em ip. “Wa ocesop jewexe i'ūmcocom. Eybu'u eyju bit oceweju tōn,” i'e'em ip. Ijoyū buxim ḡasūacat — Jesus o'e.

³³— João Batista oajēm eykay. Ixe jekpiwan ma irere oeku Deus eju jekawēn ām. Eyju bit napa ma e'em ixē muwēnuwēn: “Ibiōḡbuk kērēat kukat teku,” i. ³⁴Soat waḡo ōn. Ojot eykay. Soat xat o'om ojeku, soat tikōnkōn tak. Eyju bit napa ma e'em omuwēnuwēn: “Ka'o'on'ukat teku,” i. “Teku iecuḡap peam dinheiro bubu'ukat pure,” i dak. “Teku ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat pure,” i dak — io'e. ³⁵— Wuyju Deus emumutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, warara'acayū je'e “Deus cūḡ ma wuymutaybitbin,” i — Jesus o'e.

³⁶Ḡebuḡe Fariseu Jesus o'tomuwā jeweju jekōn ām. Simāo ibutet osunuy. Jesus o'ju Fariseu duk'a be. Oajēm. Oabik jekōn ām ceweju.

³⁷Ḡebuḡe ayacat oajēm Jesus kay. Ixe ayacat ibo ka wat osunuy. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat osunuy. Ixe itaybit o'e Jesus jekōnkōn Fariseu duk'a be iam. Imēnpuye tide'oati o'tidojot Jesus kay timūn'a be. Timūn'a waenōm muḡēḡē jo'i osunuy- -alabastro muḡēḡē osunuy. ³⁸Oajēm Jesus kay. Xik'i osunuy Jesus nōḡpikadi, sui xe. Wa osunuy. Iḡucyūḡ osunuy juk adi ikērēat o'ḡuḡē iap kay. Jesus i o'suimubot jetadim. O'suisup jadam. O'suikōn. O'suimude'o'on tide'oatim. Imēn o'e Jesus ikukpin cīcā cece buye. ³⁹Iboap o'jojojo Fariseu- -Jesus emunomuwā.

Ḡebuḡe Fariseu o'jekawēn jewebe ma.

— Teku Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu? — io'e jewebe ma. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pima, itaybit kuka o'e abu ite ayacat wuimurerem iam — io'e. — “Ejēm cuy oxewi,” i kuka o'e cebe — io'e te'e ma. — Ite ayacat ikērēat mujurūḡrūḡxiat — io'e Fariseu jewebe ma.

⁴⁰Ĝebuje Jesus o'jekawēn Fariseu be.

— Simão — io'e. — Kawēn puk ōn eweju — io'e.

— Ha'a — io'e. — Ecekawēn puk, kariwa — io'e.

⁴¹— Xepxep aĝokatkat cewero ip osodop jekariwa eju. Pũĝ ixeyũ'in ceweroap boĝ jĩjã osunuy. 500 dinheiro osunuy cewero. Wara'acat ixeyũ'in ceweroap boĝbuĝ ã osunuy. 50 dinheiro isurũĝat osunuy cewero. ⁴²Xepxem ma teida ba'ore o'e ip jekariwa be. Ixe kariwa bit o'e cebe ip: “Teidam ĝu eyju owebe,” i. “Ka'ũmĝu ĝasũ bit je'e oweju eyeweroap,” i. Abu-xe ixe kariwa ikukpin cĩcã je'e ixeyũ'in? — Jesus o'e. — 500 dinheiro isurũĝat cewero tũibit xe xe'e? 50 dinheiro isurũĝat tũibit xe ĝu xe'e? — Jesus o'e.

⁴³— 500 dinheiro isurũĝat cewero tũibit xe aco'i — Simão o'e. — Cekariwa o'e ixe be: “Teidam ĝu eyju owebe,” i. “Ka'ũmĝu ĝasũ bit je'e oweju eyeweroap,” i. Imēnpuye ixe xe aco'i cekariwa ikukpin cĩcã je'e — Simão o'e.

— Hm hm — Jesus o'e. — Ixe xe ma ikukpin o'e cekariwa — io'e.

⁴⁴Jesus o'jekorepēn ayacat kay. Waram o'jekawēn Simão be bit- - Fariseu be.

— Ak'i juy ece ite ayacat kay — io'e. — Eduka be oōm puje, ěn ma idibi etiũm ĝu wuiwuyaptim wuybabi daĝ — io'e. — Ite bit wui o'suimubot jetadim. Wui o'suisup jadam — io'e. ⁴⁵— Ĕn ma waĝobu eyaĝobukōn ĝu wuybabi daĝ. Ite bit oibu'un ĝu wuikōn ãm — io'e. ⁴⁶— Ĕn ma wa'a eyamude'on ĝu aseptim wuybabi daĝ. Ite bit wui o'suimude'on tide'oatim — io'e. ⁴⁷— Icēmãn ōn e'em ewebe. Ite ayacat ikērēat kuĝ- -ade jĩjãat kuĝ. Imēnpit Deus soat o'ju'uk. Ikērēat o'ju'uk cebewi, cexe Deus ikukpin cĩcã buye. Wuywebewi Deus yopĩt ma ikērēat uk puje, ikukpin cĩcã ĝu Deus wuyxe- -ikukpinpũn ã — Jesus o'e. — Ade ikērēat uk puje bit, ikukpin cĩcã e'em wuyxe — Jesus o'e Fariseuyũ be.

⁴⁸Ĝebuje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Ikērēat kuy oju'uk ewebewi — Jesus o'e cebe.

⁴⁹Imēneju ceweju jekōnkōnayũ o'jekawēn jewewēju.

— Abu ite ikērēat'uk'uk'ukan! — io'e ip jewewebe.

⁵⁰— Deus kuy edaxijo, cekay etabut puye — Jesus o'e ayacat pe. — Kaba'ũm cuy eĝuy ĝasũ bit — io'e.

8 ¹Ibun'ũm pima Jesus kawēn idipat o'ĝuwēnuwēn. Ikaboĝatka daĝ oeku ika'ĩcatka daĝ tak. Deus soat kukukan je'e iap muwēnuwēn

oeku. 2-3 12 beayũ Jesus eju oekuku ip, aoyũ dak. Jesus cuk ixeyũ aoyũ o'ġu'ada. Ibiõġbuk kērēat tak cuk o'ġujēm cebewi ip. Maria Jesus eju oeku, Joana dak, Susana dak, ade warara'acayũ dak. Madalena i osunuy wara'at Maria butet. 7 be ibiõġbuk kērēat cuk o'ġujēm ixē Maria bewi. Joana Cuza tayxi osunuy. Herodes pubut kukukat ixē Cuza osunuy- Galilēia eipi kukat pubut kukukat. Ixeyũ aoyũ jebubut'in iũmũm'uk osodop ip Jesus pe, 12 beayũ be dak. Jesus eju oekukuku ip Jesus xat muġēġēm.

⁴Ade ka bewi o'je'awero ip Jesus kay cekawēn com. Adeayũ e'awero buje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

⁵— Aġokatkat kadaida o'tamudu jekat pe — io'e Jesus. — Tamududum pima, ta'ade ġu o'ta'at e bitako daġ. Cũġcũġayũ o'tamucakucak e bitako daġ puye — io'e Jesus.

⁶— Ibocewi wasũyũ ixeda o'ta'o'o. Tamududum pima wara'ata o'ta'at karatũġ'a jeje. O'jedae'ũ idibi'ũm puye. O'tanokap ġu. ⁷Tamududum pima wara'ata o'ta'at widaoho nuybi be. Da aypapan o'e widaoho nuybi be — io'e Jesus.

⁸— Ibocewi widaoho kadai o'ġu'ũm. Wara'ata bit o'ta'at katõ be. Imēnpuye xipan o'yaypan. Kadaim o'e. Pũġ pe kadai be ta'ada jĩjã o'tadop- -100 be o'tadop — io'e Jesus. — Wa'ĩjo pin pima, eya'õpicũġcũġ cuy epesop wa'õ kay — Jesus o'e adeayũ be.

⁹Ġebuje ceweju etaybitbinayũ o'jekawēn Jesus eju.

— Apēnape ibo kawēn? — io'e ip.

¹⁰— Deus soat kukukan je'e — Jesus o'e. — Deus ibikuy eywebe eyetaybit am iboam. Imēnpuye ibapuġ ma õn eymutaybitbin. Warara'acayũ be bit imutaybitbinap ekawēn muwēnuwēn õn. Jeakaġ ip. Inaka ijojom ġu ip. Wekawēn pa'arēm cexe ip wekawēn cocom ma'ġu ip — Jesus o'e.

¹¹— Apēnape ibo kawēn jeymukũyjo õn. Deus ekawēn kadaida buxim- - tamudu'ibita buxim — Jesus o'e. ¹²— Deus ekawēn cocomayũ'in e bitako daġata buxim. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn co'isum pit Satanás aġmġm cekay ip ibiõġbuk kērēayũ kukukat. “Te'e ma eyju iboap cocom,” i napa ma e'em Satanás cebe ip. “Iboap ekawēn kay eyetabun ġu juy epesop,” i napa ma e'em. Imēn Satanás imubu'u'un ip itabucap puxim Deus kay. Ixeyũ mubu'u'un Deus pe ixeyũ daxijoap puxim — io'e Jesus.

¹³— Warara'acat karatũġ'a jejeata buxim Deus ekawēn cocomayũ — io'e Jesus. — Cekawēn co buje, icokcok e'em ip. Wekawēn kay jĩjã ip.

Imēnpit darem ma itabut ip tábube'ūmat puxim. Deus kay jetabucap epereperem ip. Warara'acat ixeyū be ikērēat mujurūgat puje, ibu'un ip Deus kay jetabut am — Jesus o'e.

¹⁴— Warara'acat widaoho dağata buxim Deus ekawēn cocomayū. Wekawēn cocom ip. Ğuyjom pit soat em ğebum ip jemukaypin kay. Adem ibu pin ip jebubun. Jebikuyap tağ ip jeku ojuy, jemucokcokçoğ. Warēmtağ ip jeku ojuy. Imēnpuye ibu'u ip jetabut am Deus kay — Jesus o'e.

¹⁵— Warara'acat katō beata buxim Deus ekawēn cocomayū. Deus ekawēn cocom ip. Cekawēn kay jījā ip. Oibu'un ğu ip jetabut am Deus kay. Ixeyū xipat Deus xe. Cūğ ma ip cexe ixeyū. Cekawēn muwēnuwēn ip warara'acayū be imutabut am ip Deus kay. Warara'acat mutabunat kadai buxim- -ya'a'eat puxim — Jesus o'e.

¹⁶Ğebu je Jesus wara'at kawēn o'ğuwēn.

— Imusop puje lamparina kuka ajomuy ğu ico'a'a diotpe — io'e. — Ajomuy ğu dak kuka wuyxexecap tiotpe. Um kuka ajomuy uk'a be ōmōm'ukayū be kabiok tağ iōmap puxixim. ¹⁷Imēnpuxim soat imunēm'ibit kuka o'tobuxik ip. Wara'acat pe ya'ļjoap puxim kawēnwēn ām tak itaybit je'e soat — io'e.

¹⁸— Imēneju juy eya'ōpicūğcūğ epesop wa'ō kay — io'e. — Eyağuyba'ūm ğu juy epesop wekawēn kay. Xipan eya'ōpicūğ pima, waram jeyetaybin wekawēn. Xipan'ūm pima bit, jeyağuyba'ūm wekawēn kay — io'e.

¹⁹Ixi ajēm ojuy oeku Jesus kay jekawēn ām, ikitpitpiyū dak. Cekay yajēm pa'ore o'e ip adeayū buye.

²⁰— Exi omuy akiju, ekitpitpiyū dak — io'e ip. — Ejo pin ip — io'e ip.

²¹Ğebu je Jesus o'jekawēn adeayū be.

— Deus ekawēn coco'ukayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e. — Kūyjobicayū oxi jo'i oxe, okitpitpiyū jo'i dak — io'e.

²²Ğuyjom Jesus oīm kobe be jeweju etaybitbinayū eju. Xik. Oabik. — Ğa'a wīnābu aju — io'e cebe ip.

Timudek ojuy o'ju ip. ²³Timudekdeğ pima, Jesus o'xet. Tibicūğ pe bima kabidoxixi oajēm iodi kay. Idibi o'tiōm kobe be tipodoy buye. Kobe ipoxi o'e idibim. Jepiriğ ojuy o'e ip. Jakōmap puxixim iparara ip o'e. ²⁴Imēnpuye ceweju etaybitbinayū Jesus o'ğuwurūğ.

— Kariwa! — io'e ip. — Akōm wuyju!

Wūrūh. O'jewurūğ. Jewurūğ puje, Jesus kabido o'subidomukorēm. Tipodoyat o'tipon. Iodi tipo o'e.

²⁵Imēnpuye itabēğbēğ ip o'e ijojom dao ma o'tipon iap cocom.

— Apēnpuye eyetabut ġu Deus kay? — io'e Jesus cebe ip.

— Abu dak sute? Kabido kūyjobit ya'ō kay. Tipodoyat tak kūyjobit ya'ō kay — io'e ip jewewebe.

²⁶Oajēm ip wīnābu- -Gerasa eipi watwat kay, o'timudek puye. Gerasa eipi Galiléia eipi weġūn opop. Jesusyū oajēm.

²⁷⁻²⁹Ġebuje Jesus o'jēm kobe bewi. Oajēm aġokatkat kay. Ikaboġatka wat osunuy ixē. Ibiōġbuk kērēat kukat osunuy ixē. Ika'uat puxim osunuy. Toti'ūm jekuku'uk osunuy kuy bin ma. Uk'a be ġu osunuy. Ce'ū'ūayū mōġmōġap taġ ma oeku.

— Ejēm cuy aġokatkat pewi — io'e Jesus ibiōġbuk kērēat pe.

Imēn Jesus o'e ibiōġbuk kērēat pe aġokatkat kuku'uk puye. Ixē aġokatkat daomunmun'uk osodop ip ibo ka watwat cabobum, correntebum tak kuy bin ma. Imēnpit cabobu, correntebu dak o'subudakatkat ixē. Ibiōġbuk kērēat ixē mujuju'uk osodop uk'a'ūmat pe. Jaġepūġ ma oeku uk'a'ūmat taġ.

Jesus cocom pima, o'jewāwā ixē aġokatkat. O'jēġ'aecōġcōġ Jesus wap, jexe ya'ōbuyxi buye.

— Apēn ēn em owebe, Jesus? — io'e. — Ēn Deus ipot- -soat podi ma ya'ōbacaat ipot — io'e ya'ōberen. — Ipiat esupi'ajoat ġu juy owebe — io'e cebe.

³⁰Ibocewi Jesus o'jekawēn aġokatkat pe.

— Apēn ebutet? — io'e Jesus.

— Ade i — io'e.

Ade i ibutet osunuy ade ibiōġbuk kērēat cebe buye.

³¹Ġebuje ixeyū ibiōġbuk kērēayū o'jekawēn Jesus pe.

— Ocemujum ġu juy ipiat'ajojoap kay — io'e. — Dajebaroyū be acā juy ocemujum ece — io'e ip Jesus pe.

³²Imēn o'e ip ade dajebaroyū co'a pēnpēn taġ wūrūrūrūġ puye.

— Ha'a — io'e Jesus.

³³O'jēm ip aġokatkat pewi Jesus a'ōbi. Oōm ip dajebaroyū be. Imēnpuye dajebaroyū daudau ip owat co'a pēnpēn taġ. O'kop ip iodī be. Oakōmkōm ip. O'sūm ip. Poġ. Oap ip.

³⁴Dajebaroyū kukukayū iboap o'tobuxik tak. O'jenapōn ip. Jesus ibiōġbuk kērēat o'ġuōm dajebaroyū be iap muwēnuwēn cekuku ip ikaboġatka watwat pe, koġūnpi watwat pe dak.

³⁵Ġebuje o'jekūyjo'iaiyū o'ju dajebaroyū'ūm'ūm com. Oajēm ip Jesus kay. Jay. Ibiōġbuk kērēat kuġ tūibit o'tobuxik ip Jesus xe. Xik'i osunuy Jesus xe. Totite o'e. Yaġuysat o'e. Yaġuyba'ūm o'e ip oajēm'iaiyū.

³⁶Imēnpuye o'jojolo'iyũ ma Jesus ibiõgbuk kērēat o'ğujēm iap o'ğuwēn soat pe. ³⁷Ibo eipi watwat pit Jesus o'ğujēm jeka bewi- -Geresa eipi watwat. Jesus o'ğujēm ip jeparara pibun.

O'jēm Jesus ixeyũ xewi. Porewuh. Oõm kobe be waram timudek am. Xik. Oabik.

³⁸Ibiõgbuk kērēat kuğ tũibit oajēm tak Jesus kay.

— Āğ eweju oju — io'e Jesus pe. — Eweju ma ojeku — io'e.

³⁹— Ap! Obu'u. Oweju ġu juy. Ecepit cuy eduk'a be — io'e ibiõgbuk kērēat kuğ tũibit pe. — “Deus xipan cuk okuk,” i juy ece cebe ip eduk'a beayũ be — io'e cebe.

Ġebye ibiõgbuk kērēat kuğ tũibit o'jepit jeduk'a kay. Soat kaka dağ oeku. — Jesus ibiõgbuk kērēat o'ğujēm owebewi — i'e'em oeku. Jesusyũ dak waram o'timudek.

⁴⁰Waram Jesus epit puje, Galilėia eipi watwat icokcok o'e iwiwim ip puye. Ağokatkat oajēm Jesus kay. ⁴¹Jairo i ixē ağokatkat putet osunuy. Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat osunuy ixē. O'jēğ'aecõğcõğ Jesus topabe Jesus ya'õbuyxi cexe buye.

⁴²— Ejot cuy oduk'a kay — io'e Jesus pe. — Odaxit ce'ũ pin — io'e.

Doze koato Jairo daxit osunuy. Wara'at taxit ka'ũmġu. Pũğ ma osunuy. — Ġa'a — Jesus o'e.

E dağ cucum pima, adeayũ o'ju ip Jesus nomuju. Jesus o'ğukuğukuğ ip, ade buye.

⁴³E dağ cucum pima ayacat oajēm Jesus kay. Jesus tõğpikadiwi oajēm. Ixe ayacat iwātaxipi o'e. Doybucukcuğ ġu osunuy 12 koato bun. Imēnpuye jedinheiro o'ğ'u'ũm januğtataapteim. Dinheiro kuğ ġu o'e. Ka'ũma ma kuka o'ğ'u'ada ayacat. ⁴⁴Jesus esay ukpu o'ğucay ixē. O'toybucuk ġebye bit. O'je'ada.

⁴⁵Ġebye Jesus o'e:

— Abu omucay? — i.

— Ōn ġu — io'e soat.

— Kariwa — Pedro o'e. — Adeayũ ekuğukuğ — io'e. — Akokoreren ip ade — io'e.

⁴⁶— Pũğ'in ixeyũ'in omucay — io'e. — Wetaybit iboam. Deus a'õbacaap o'jēm owebewi — io'e.

⁴⁷Imēneju ayacat o'e jewebe ma:

— Wemunēm pa'ore oce — i.

Ixe dak oajēm Jesus dopabe. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. Tũybe Jesus omukorēm iãn o'e. O'jēğ'aecõğcõğ Jesus topabe.

Ĝebuĵe ixe ayacat je'adaap o'ĝuwĕn soat etabun.

— Esay oĝucay omu'ada am — io'e Jesus pe. — Eekabek ukpu mucay buje, oce'ada — io'e cebe.

⁴⁸— Tũ'ũ — Jesus o'e. — Ece'ada, okay etabut puye. Kaba'ũm cuy eĝuy ĝasũ bit — io'e ayacat pe.

⁴⁹Aĝokatkat oajĕm tak Jairo kay- -Jesus xeat kay. Jairo duk'a bewiat oajĕm. Oajĕm ayacat pe Jesus kawĕnwĕn pima.

— Edaxit'ũm kuy oe'ũ — io'e. — Kariwa Jesus eĝuwa'ũm ĝu juy — io'e.

⁵⁰Jesus pit iboap co buje, o'jekawĕn Jairo eju.

— Eĝuycũĝ ĝu juy eĝuy — io'e Jesus cebe. — Etabun cuy eĝuy okay — io'e. — Etabut pima, je'ada, oe'ũ ma'ĝu edaxit — io'e.

⁵¹Ĝebuĵe Jesus oajĕm Jairo duk'a kay. Pũĝpũĝ ã o'ĝuõmat jeweju. Pedro oõm ceweju, João dak, Tiago dak, yaypan'isuat'ũm ebay dak, ixi dak. ⁵²Soat ibo'a beayũ dak wawa ip osodop yaypan'isuat'um cocom. Jewãwãwãm ip osodop. Imĕnpuye Jesus o'jekawĕn ceweju ip.

— “Wawa ĝu juy epesop,” i õn e'em — io'e cebe ip. — Ixe ce'ũ ĝu- -ixet acã — io'e Jesus.

⁵³Waram ĝuto oĝu'ada iam itaybit puye, “Ixtet acã” io'e. Imĕnpit Jesus o'jowayway ip, ixe'ũm oe'ũ iam itaybit ip puye uk'a beayũ.

⁵⁴Ĝebuĵe Jesus Jairo daxit'ũm pa o'subaixik.

— Tũ'ũ, aĝobucĕĝ ece — io'e cebe.

⁵⁵O'ĝu'aĝobucĕĝ ĝebuĵe bit waram ĝuto o'jetait puye. Itabĕĝ ma o'e ĝasũ bit.

— Ixat epeĝũm cebe i'o am — Jesus o'e.

⁵⁶— Ak'i — io'e ip cebay. — Waram ĝuto o'jetait — io'e ip.

— Waram ĝuto imutaicap cuy epeĝuwĕn ĝu warara'acayũ be — Jesus tak o'e cebay be.

Icokcok cĩcã o'e waram o'jetait puye.

9 ¹⁻²Waram pima Jesus 12 beayũ o'tomuwã jeweju etaybitbinayũ. Ja'õbacaap o'ĝũm cebe ip.

— Ibiõĝbuk kĕrĕat cuy epeĝujĕm wa'õbi — io'e cebe ip. — Iwãtaxipipiyũ juy epeĝu'ada wa'õbi — io'e cebe ip. — “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e soat pe — io'e.

³Ixeyũ mujum pima o'jekawĕn ceweju ip.

— Ade ĝu juy epetujowat eyjuap taĝ — io'e cebe ip. — Eyba'ip ĝu epetyoptujowat, dinheiro mũn tak ka'ũma, eyxat tak ka'ũma, dinheiro dak ka'ũma. Eyekamixa dak pũĝ ma epetujowat — io'e.

⁴— Aḡoka be eyajēm puje, wara'at'a bebebe ḡu juy epesop- -pũḡ'a be ma — io'e. ⁵— Ibo ka watwat ibu'u eykuḡ pima, juy epejēm ibo ka bewi. Wara'at ka kay juy epeju. Eyjēm puje ka'wi epeḡudu eyei bewi “Deus ipiat supi'ajoat eywebe ya'õ kay'ũm puye” iap mubapuk am ibo ka watwat pe — io'e.

⁶Imēneju 12 beayu o'jēm. Soat kaka daḡ oekuku ip. Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip. Iwātaxipipiyũ mu'ada'adam oekuku ip.

⁷ḡuyjom Herodes Jesus e'eap o'ya'ĩjojo- -Galilía eipi kukat. Tũybe Jesus waram ḡuto o'jetaitiat iãn o'e ip adeayũ. Tũybe Jesus João Batista iãn o'e ip pũḡpũḡayũ.

— João Batista waram ḡuto o'jetait je'ũap tomukadi — i te'e ma o'e ip Jesus muwēnuwēn.

⁸Tũybe Elias'ũm waram o'jebapuk ijodi je'ũap tomukadi iãn o'e ip warara'acayũ. Tũybe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat'ũm waram ḡuto o'jetait- -kuyjeat'ũm iãn o'e ip warara'acayũ. Imēnpuye Herodes yaḡuy'ũm o'e Jesus e'eap co buje.

⁹— Abu sute? — io'e Herodes jewebe ma. — Õn ma João oya'ukat — io'e. — Soat ip ite e'eap muwēnuwēn — io'e jewebe ma.

Imēneju Herodes Jesus co pin cĩcā osunuy.

¹⁰Jesus emumujuyũ epit puje, soat o'ḡuwēn ip Jesus pe. Apēn cuk adi o'e'e ip iap o'ḡuwēn ip cebe.

Ibocewi Jesus ip o'tujowat jeweju.

O'jēm ip adeayũ xewi. O'ju ip Jesus eju Betsaida ka kay. ¹¹Adeayũ bit o'ju Jesus nomuju, kuy o'jēm iam itaybit ip puye. Oajēm ip adeayũ.

Ḡe buje Jesus icokcok o'e jenomuju iju buje ip. Ḡaxĩn ma Deus soat kukukan je'e iap o'ḡuwēn cebe ip. Iwātaxipipiyũ o'ḡu'ada. ¹²Imēnpit katpuje jĩjã o'e. Imēnpuye 12 beayũ o'ju kawēn ãm Jesus eju.

— Ajo kuka o'jo'o ip? Ka'ũmḡu puybit ijoce — io'e ip Jesus pe. — Eḡuy pit cuy ip tomukay ma. Ikatēḡatka kay juy ip eḡuju ixat pu am — io'e ip cebe. — Ixeyũ juy eḡuju ixet am — io'e ip. — Ijoce bit ya'ũmḡu uk'a ixet am ip — io'e ip.

¹³— Eyju ma ixat epeḡũm cebe ip — io'e Jesus pit jeweju etaybitbinayũ be.

— Apēntak suteyũ xan acejat? — io'e ip Jesus pe. — Cinco be ma pão'a kuḡ oceju. Axima kuḡ tak xepxep ma oceju — io'e ip. — O'e ḡu kuka cebeam ip. Pomawi dak puybit suteyũ xan acejat? — io'e ip Jesus pe. ¹⁴Imēn o'e ip ade jĩjã buye. 5000 aḡokat kayũ osodop ip Jesus ekawēn cocom.

— Adeayũ epeġuabik — Jesus o'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

¹⁵Soat oabik ip. Kaxikxik'i ip o'e.

¹⁶Ġebuġe Jesus ixat o'jat. Akoh. Pão'a o'yabu- -cinco beat'a. Axima o'jat xepxepat. Ixe dak o'jeapũn kabi kay. Apũn.

— Bay, xipat cĩcã ěn — Jesus o'e Deus pe. — Ocxan eġubapuk ocewebe i'o am — io'e.

Ixat o'takatkat jebum. Pão'a o'yadakatkak. Pan. O'yaũmũm 12 beayũ be yaũm ãm adeayũ be. Iũmũm pima o'ġu'acoġ axima. 12 beayũ ixat o'ġũmġũm adeayũ be. Soat ip ol'jo'o. Ibeġbeġ ip o'e. ¹⁷12 beayũ cepoyat o'ġuxipan. O'jomõġ ip ico be. 12 be ico o'ġunopapũn ip cepoyan. Imẽn Jesus yopĩcat o'ġu'acoġ adeayũ xan.

Ġebuġe Jesus adeayũ o'ġuypit tuk'a kay. Irerem ġu ip o'ġuypit- -ibeġbeġ acã.

¹⁸Waram pima Jesus o'jekawẽn Deus eju. Jaġepũġ ma kawẽnwẽn o'e ceweju. Ceweju osodop ip 12 beayũ.

Ġebuġe Jesus o'jekawẽn jeweju etaybitbinayũ eju.

— Abu dak õn adeayũ xe? — io'e Jesus cebe ip.

¹⁹— ěn João Batista pũġpũġayũ xe — io'e ip. — “Teku João Batista,” i te'e ma e'em ip. “Teku Elias,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip. — “Teku Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat- -waram ġuto o'jetaitiat,” i te'e ma e'em warara'acat — io'e ip.

²⁰— Pãm eyju? Abu dak õn eyxe? — io'e.

— ěn Cristo ma — io'e Pedro. — Deus pe wuydaxijo am ta'ẽibit ěn — Pedro o'e.

²¹— Iboap pit cuy epeġuwẽn ġu warara'acayũ be — Jesus o'e cebe ip. ²²— Soat waġo õn. Õn pit ipiat osupi'ajo — io'e. — Paĩyũ kukukayũ itakoma jĩjã je'e okay, Moĩsės ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak, Judeuyũ kukukayũ dak. Waoka ojuy je'e ip. Waoka ip ġuyjom. Xepxep xet kap puje bit, waram ocetait — Jesus o'e.

²³Ġebuġe Jesus o'jekawẽn soat eju- -cekawẽn cocomayũ eju.

— Oweju jeku pin pima eybikuyap taġ ġu juy epeku- -obikuyap taġ acã — io'e. — Wekawẽn taġ cuy epeku — io'e. — Eybu'um ġu juy epesop eye'ũ ãm owebeam — io'e. ²⁴— Obikuyap taġ eyeku buje, soat em Deus xe eyetait epesop eye'ũ buje — io'e. — Eybikuyap taġ eyeku buje bit, wũy ma Deus wi epesop — io'e. ²⁵— Eye'ũ buje soat em wũy ma Deus wi epesop pima, te'e ma eyju soat pupum ijodi eybubun. ²⁶Soat waġo õn. Waram ojot ijodi Deus ekawẽn tojotjot'ukayũ eju- -ikẽrẽat

kuḡ'ūmayū eju. Waram ojot webay a'ōbi. Soat je'e owebe: “Ka'ūmḡu ejo'iat ya'ōbuyxiat,” i. “Ka'ūmḡu ejo'iat idipat,” i dak. Okay eybu'u bima, ōn tak obu'un ma oce eykay wedot puje. Wa'ījo am eybu'u bima, ōn tak obu'un ma oce eya'ījo am — io'e. ²⁷— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus soat kukukan je'e. Pūḡpūḡ puk ijodiacat je'ū ḡu iboap com'ūm pima — Jesus o'e.

Jesus imēn waram jedocap o'ḡuwēn cebe ip.

²⁸8 xet kap puje, Jesus o'ju Pedro eju, João eju dak, Tiago eju dak. O'ju ip co'a kay jekawēn ām Deus eju.

²⁹Oajēm ip. Jay. Jesus o'jekawēn Deus eju. Kawēnwēn pima o'jedopaewarurun. Iekabek irut cīcā o'e. Isopsep cīcā o'e. ³⁰Xepxep aḡokatkayū dak o'jekawēn Jesus eju- -kuyayū, kuy oe'ū'iaiyū. Moisés o'jekawēn, Elias dak. ³¹Idip cīcā osunuy cebapukap. O'jekawēn ip jeweweju.

— Jesus je'ū Jerusalém ka be Deus bikuyap taḡ — io'e ip jewewebe.

³²Imēnpit Pedro o'xet, Tiago dak, João dak. O'xet ip itaxet pinpin ip puye. Jewurūḡ puje, Jesus o'jojojo ip. Idip cīcāat o'jojojo ip. Ixeyū dak xepxep aḡokatkayū o'jojojo- -Jesus eju kawēnwēnayū.

³³Ḡejuje Pedro o'jekawēn Jesus eju xepxepayū cēm pima.

— Kariwa! — io'e Pedro. — Xipat cīcā wuyju ijoceam. Xijap cuy ocejomōḡ ebapūḡ — io'e. — Pūḡ ewebeam je'e, wara'at Moisés peam je'e. Wara'at Elias peam je'e — io'e.

Pedro imēn o'e itaybit'ūm apēn oce iam puye. Yaḡuybabi'ūm o'e.

³⁴Kabikerereat tak Pedro o'ḡuba'arēm, Tiago dak, João dak. Kabidiḡ pe ip o'e. Iparara ip o'e kabidiḡ pe jeba'arēm puye.

³⁵Ḡejuje kabikerereat pewi Deus ekawēn ip o'ya'ījojo.

— Xeku okpot — io'e Deus. — Wemunaē xeku — io'e. — Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay — io'e Deus.

³⁶Ibocewi Jesus acā o'jojojo ip. Kuy o'jēm xepxepayū. Warara'acat pe ḡu apēn cuk o'jojojo ip iap o'ḡuwēn ip- -jewewebe acā. O'jojojo ma'ḡu ip. O'ḡuwēn ḡu bit ip.

³⁷Kuyaje Jesus co'a bewi o'kop ebapūḡayū eju. ³⁸Adeayū oajēm Jesus kay. Aḡokatkat o'jekawēn Jesus eju- -ceparakpeat ip.

— Ocemutaybitin'ukat — io'e. — Okpot cuy esubuywan! ³⁹Pūḡ ma okpot. Axik pe ikukuk puje, pipim imuy'at'an ipi ju, jewāwāwām ya'ōberen, ibidopabokbek e'em, imuwerikweriḡ — io'e. — Ibu'u o'e cēm cebewi — io'e. ⁴⁰— “Axik cuy epeḡujēm okpot pewi,” i kuy oce eweju etaybitinayū be. Imēnpit imujēm pa'ore o'e cebe ip — cebay o'e Jesus pe.

⁴¹— Tāh! — io'e. — Eyetabut'ūm cīcā okay — io'e Jesus iboceayū be. — Xipat ġu eyju — io'e. — Puġūn tak oġuy eyxe? Ibun ma okpiceġē eyetabut'ūmap cocom! — Jesus o'e. — Ekpot cuy etojot okay — Jesus o'e cebay be.

⁴²Ġebuje axik pipim aġokatkat'it'it o'ġuy'at Jesus kay ajēmjēm pima. O'ġuwerik cīcā.

— Ejēm cuy aġokatkat'it'it pewi — io'e axik pe.

Aġokatkat'it'it pewi o'ġujēm. Waram ġuto o'ġūm cebay be.

⁴³— Soat podi ma Deus ya'ōbaca — io'e ip soat o'jojojo'iaiyū.

Ġebuje Jesus o'jekawēn jewēju etaybitbinayū eju. Adeayū itabēġbēġ ip o'e ijojom, axik o'ġujēm puye. Ġebum osodop ip apēn Jesus o'ġujēm iap kay.

⁴⁴— Eyaġuyba'ūm ġu juy wa'ō kay — io'e cebe ip. — Soat waġo ōn. Warara'acayū oūm okay itakomaayū be — io'e. — Ġebum cuy epesop wa'ō kay — io'e cebe ip.

⁴⁵Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e ceweju etaybitbinayū xe.

— Apēġape dak cekawēn? — io'e ip jewewebe ma. Imēnpit isūsūn ip o'e “Apēġape dak ekawēn?” i'e am cebe.

⁴⁶Ibocewi jewa'ōxixiġ o'e ip ceweju etaybitbinayū.

— Abu omuy ya'ōbuyxiat wuy'in warara'acat podi ma? — io'e ip jewewebe.

⁴⁷Jesus itaybit osunuy yaġuy ip iam. Imēnpuye bekicat o'tojot jexe am.

⁴⁸Ġebuje o'jekawēn ceweju ip.

— Cexe okukpin puye xipan ite bekicat kuġ pima, xipan okuġ tak epe'e — io'e. — Xipan okuġ pima, omudocat kuġ tak xipan epe'e — io'e. — “Ōn pit wa'ōbuyxi” i'e'em'ūmat ya'ōbuyxi Deus xe — io'e Jesus.

⁴⁹Ġebuje João o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Aġokatkat cuk ocejojojo. A'ōbi ma ibiōġbuk kērēat mujēmjēm'Uk osunuy — io'e. — “Imēn ġu bit cuy,” i juk oce cebe, wuyweju'ūm puye — io'e João.

⁵⁰— Imukorēm'rēm ġu juy — io'e Jesus pit. — Wuykay itakoma'ūmat wuykadiat — Jesus o'e.

⁵¹Kabi kay waram Jesus euap ekabia ajēm pin pima: — Jerusalém ka kay juy oju — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be. Iju pin o'e ibo ka kay. ⁵²Ja'ōdujowacayū o'ġuju jewap. O'ju ip. E daġ pima aġoka be oajēm ip Jesus nuyap'a muxipan am- -Samaria eipi watwat ka be.

⁵³Ibo ka watwat pit Jesus kay ġu o'e, Jerusalém ka kay cum puye. Ibu'u o'e ip imu'abiġ jeka be. ⁵⁴Imēnpuye Tiago o'jekawēn Jesus eju, João dak.

— Kariwa — io'e ip. — Ebikuy du ocewebe daxa mudot am kabi bewi ijop ka watwat muy'ũ ãm? — io'e ip.

⁵⁵— Ap — io'e Jesus pit cekay ip jekorepën puje. — Epeğuy'ũ ġu juy ip — io'e.

O'jëm ip ibo ka bewi.

⁵⁶Soat kaka dağ oekuku ip wara'atka dağ. ⁵⁷E dağ cucum pima, ağokatkat oajëm Jesus kay.

— Soat ka dağ ojekuku eweju ejuap tağ — io'e Jesus pe.

⁵⁸— Oweju du eku pin? — io'e Jesus. — Kak iküykëy — io'e. — Wasũ topipe. Soat wağo òn. Imënpit ya'ümğü odopdopap'a. Eku pin tu oweju? — io'e cebe.

⁵⁹Ğebu je Jesus oajëm wara'at ağokatkat kay.

— Oweju juy ejeku — io'e cebe.

— Ğasũ ġu. Ğuyjom acã — io'e. — Āğ webay'ũm ojokot — io'e cebe.

⁶⁰— Āğ Deus ekawën kay'ũmat jebadipyũ'ũm'ũm jokot — io'e. — Ēn pit oweju juy ejeku — io'e. — Deus soat kukukan je'e i'e'e'ukan cuy eğuy — io'e cebe.

⁶¹Wara'at ağokatkat oajëm Jesus kay.

— Kariwa, eweju juy ojeku — io'e. — Oduk'a beat pe buk òn jekawën. “Cum puk òn,” i buk oce cebe ip — io'e Jesus pe.

⁶²— Biopak kuğ ipi kotkon pima cekorepën puje, ipi kocap wakënwakën'i kuka o'e — io'e Jesus pit. — Imënpuxim etabut am ebu'u bima, te'e ma kuka ece Deus soat kukukan je'e iap ekawën muwënuwën'ukan — io'e Jesus.

10 ¹Iboap tomukadi wuykukukat Jesus 70 beayũ o'taë kawën idipat muwën ãm adeayũ be. Xepxepxem ma ip o'ğuju jewap.

— Soat kaka dağ cuy epeju — io'e cebe ip. — Òn tak oju eynomuju — io'e cebe ip. ²— Jeymuju òn apën ağokatkat jekat peat'a bum jebuywatwat'ukat mujuap puxim — io'e. — Apën ya'ade opop kat pe kadai'a yaopat'a iap puxim ade opop ipi ju Deus ekawën itaybit'ũmayũ. Ade ġu bit Deus ekawën muwënuwën'ukayũ. Imënpuye imuwënuwën'ukayũ kukat eju juy epeyekawën- - Deus eju. “Adeayũ juy eğuju ekawën muwën ãm,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³— Epeju juy ġasũ — io'e. — Òn ma dak jeymuju. Deus ekawën muwënuwën pima, ovelha'it'it puxim epesop- -widayũ pidaseat puxim, ikërëat kay jÿjāayũ pidase buye — io'e.

⁴— Sacola ġu juy epetujowat eyjuap tağ, dinheiro mün tak ka'ũma, eyeiuk tak ka'ũma — io'e. — Ibun ġu juy epesop kawënwën warara'acat eju e bidase — io'e.

⁵— Uk'a be eyōm puje, “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i juy epe'e — io'e. ⁶— Xipan jewewekuḡ ip pima, kaba'ūm ip jeedop iḡo'a watwat. Jewewekay itakoma ip pima bit, te'e ma “Deus cuy ija'a watwat jukuk kaba'ūm ip jedop am,” i epe'e — io'e cebe ip.

⁷— Iḡo'a be ma epesop uk'a be — io'e. — Soat cuy epejo'o ajo ip o'ḡūm eywebe iap. Soati juy epetikōn ajo ip o'tiūm eywebe iapti. Eysūsūn ḡu juy epesop eyxat pu am cexewi ip. Cekapikaptei juy ateida kapikpik'ukat pe — Jesus o'e.

⁸— Aḡoka be eyajēm puje juy ajo ip o'ḡūm eywebe iap epejo'o xipan ip eykuḡ pima. ⁹Iwātaxipipiayū juy epeḡu'ada- -ibo ka watwat. “Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e cebe ip — io'e.

¹⁰— Aḡoka be eyajēm puje, “Epeōm cuy oduk'a be,” i'e'em'ūm ip pima uk'a ukpibubu daḡ cuy epeju. ¹¹“Ka'wi opop opei eju- -eyka beat ka'wi,” i juy epe'e cebe ip. “Ka'wi mududum opei bewi eyukpiwat puye, Deus ekawēn co pin'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip. “Deus soat kukukan je'e,” i juy epe'e. “Eyetaybit ḡu iboam, wekawēn kay'ūm puye,” i juy epe'e cebe ip — io'e Jesus.

¹²— Icēmān ōn e'em eywebe. Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Sodoma ka watwat pe ipiat supi'ajoat. Ixeyū be iap podi ma bit ibo ka watwat pe ipiat supi'ajoat, eyekawēn com ip ibu'u buye — io'e Jesus.

¹³Ḡēbuje Jesus wara'at kaka watwat o'ḡuwēn.

— Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Corazim ka watwat — Jesus o'e. — Karem ma ipiat epesupi'ajo jījā, Betsaida ka watwat — io'e. — Ka'ūma buk epejojoiap cuk adi oḡubapukpuk eyetabutpe eyka be bima — io'e. — Tiro ka be iboap mubapuk pima, Sidom ka be dak, kajuk ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip ibo ka watwat. Itabut kajuk ip o'e Deus kay — io'e. — Ibo ka be iboap mubapuk pima, kajuk ikurususucat o'ḡuōm ip jedotim. Daxadaypi be dak kajuk o'e ip kaxixkik'i. Imēn kajuk o'e ip oceḡuycūḡ cīcā ikērēat kuḡ puye iap mubapuk am jebureyū be, ḡasū bit ikērēat aḡujurūḡ ḡu iap mubapuk am tak — io'e.

¹⁴— Deus kūyjobit'ūmayū be ipiatpi'ajoap kabia bima, Tiro ka watwat pe ipiat supi'ajoat, Sidom ka watwat pe dak. Ixeyū be iat podi ma bit eywebe ipiat supi'ajoat — io'e Jesus.

¹⁵— Cafarnaum ka watwat — io'e. — Deus jeymuyu ḡu kabi kay — io'e Jesus. — Jeymukop ipiat'ajojoap kay — io'e.

¹⁶— Eyekawēn kayayū wekawēn tak ip cekay — io'e jewēju etaybitbinayū be. — Eykay'ūmayū ōn tak ip okay ḡu. Okay'ūmayū

omudocat tak ip cekay ġu — Jesus o'e. — Epeju juy ġasũ — io'e. — Wekawën cuy epeġuwënuwën soat ka watwat pe — io'e.

— Ha'a — io'e ip.

Ibun cĩcã ip oekuku kawën idipat muwënuwën.

¹⁷Ĝebuje icokcok cĩcã ip o'jepit Jesus kay — 72 beayũ. O'jekawën ip Jesus eju.

— Kariwa, ibiõġbuk kërëayũ kũyjobit oca'õ kay, a'õbi oceju jekukum puye — io'e ip Jesus pe.

¹⁸— Hm hm — io'e Jesus. — Kabi bewi Satanás at'anap ojojojo. Dao ma o'at xiriririkiat puxim — Jesus o'e.

¹⁹— Eya'õpicũġcũġ cuy epesop wa'õ kay — Jesus o'e. — Wa'õbacaap cuy oġũm eywebe. Wa'õbi juy epeku soat em. Puybu epesubumucak tũypiatpu. Dat tak epeġucak. Ka'ũma bit jeyaoka. Eykay itakomaayũ dak o'e ġu eywebe, wa'õbi eyju jekukum puye. ²⁰Imënpit eycokcoġ cuy epesop ibiõġbuk kërëat cëmcëm eya'õbi iap kay ġu- -kabi beatup pe eybutet ibararak opop iap kay acã — Jesus o'e.

²¹Jesus Ibiõġbuk xipacat a'õbi icokcok cĩcã o'e ġebuje bit.

Ĝebuje Jesus o'jekawën Deus eju.

— Bay — io'e. — Ēn acã soat kukukat- -kabi beacat kukukat, ipi juacat kukukat tak — io'e. — Jewexe itaybit cĩcãayũ xewi eġunëmiap eġubapuk itaybit'ũmayũ be — io'e. — Ixeyũ be acã iboap eġubapuk, imën ebikuy buye, xipat exe buye dak — io'e Deus pe.

²²— Soat ma juk webay o'ġũm owebe — io'e. — Warara'acat ġu itaybit cĩcã abu Deus ipot iam- -cebay acã. Imënpuxim warara'acat ġu itaybit cĩcã abu ipot ebay iam- -ipot acã. Iboap mubapuk am ipot ibikuy bima acã, warara'acat itaybit je'e abu Deus ipot iam — Jesus o'e cebe ip.

²³Ĝebuje Jesus jebidadam o'jekawën jeweju etaybitbinayũ eju warara'acat pe ya'ĩjoap puxim.

— Eycokcok wekawën cocom puye — io'e. ²⁴— Kuyje ajo eyju ijojomap co pin cĩcã osodop ip ade Deus ekawën muwënuwën'ukayũ, ika kukukayũ dak. Imënpit o'jojojo ġu ip. Eymukũyjojomap co pin cĩcã ip osodop. Imënpit o'jekũyjo ġu ip — Jesus o'e.

²⁵Ĝebuje Moisés ekawën imutaybitbin'ukat oajëm Jesus kay. O'jekawën Jesus eju cekawën puyxijo ojuy.

— Kariwa — io'e. — Apëntak oce soat em Deus xe onuy ãm? — io'e.

²⁶— Apën e'em wuyawëwëap ekawëntup? Apën iboaptup wuymutaybitbin exe? — Jesus o'e.

27— Iměn e'em wuyawēwēaptup — io'e aḡokatkat.

— Deus kay jījā juy epesop, i. Ixe Deus eykukukat, i. Ixe bikuyap taḡ jekukum pima, ixe kay jījā epesop; soat em xipacat kay ḡebum pima dak; ya'ō kay kūyjobit pima dak; ixe aḡuy daḡ jewaḡuyḡuy bima dak, i. Iměn cuy epeku, i. Xipan cuy eyxeat epejukuk eyewekukap puxim, i.

Iměn e'em wuyawēwēap ekawēntup — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

28— Icēmān ēn e'em — Jesus ma o'e. — Iměn eku buje, soat em Deus xe ecesūy etait — io'e.

29— Abu oxeat pit? — io'e ixe bit jewedayo ojuy.

30Imēnpuye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn abu wuyxeat iam imutaybit am.

— Aḡokatkat kopkom o'e Jerusalém ka bewi — Jesus o'e cebe. — Ixe aḡokatkat cu ojuy Jericó ka kay. Judeu osunuy. Cucum pima ibukurukayū ixe o'topabijuk e daḡ.

— Oajēm ip cekay. Toti o'ju'uk ip. Soat o'jat ip cexewi ibubut. O'yaokaka jījā ip. Je'ūje'ūm ip o'suiwat ebidakpe.

31— Paī cucum o'e ixe e daḡ. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ. O'subuywan ḡu — Jesus o'e. 32— Imēntak paī buywatwat'ukat oajēm ixe e daḡ cucum pima. Je'ūje'ūmat co buje, o'kap wara'at e bitako daḡ- -paī buywatwat'ukat. O'subuywan ḡu — io'e.

33— Ḡebuje bit Samaria eipi bewiat oajēm cucum pima ixe e daḡ. Samaria eipi watwat Judeuyū kay'ūm cīcā ip. Ixe jo buje, itabotaidabotbot o'e je'ūje'ūmat kay. O'ju cekay taxijo ojuy. 34Posūḡti o'timōḡ werowero be- -uva'abidi, ixepti dak. Werowero o'jomūnmūn paḡōm.

— Je'ūje'ūmat o'tujowat powatwat ajēmjēmap'a kay. Jejumento akpi jeje o'tujowat. Xipan ixe o'jukuk iḡo'a be.

35— Kuyaje xepxep jedinheiro o'jat isurūḡat, teiboḡat, prata muḡēḡē. O'ḡūm uk'a iwat pe je'ūje'ūmat kukapteim.

— “Xipan cuy ite ejukuk,” io'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. — “Ijop edinheiro'ūm pima, wara'at oḡūm ewebe wedinheiro wepit puje,” Samaria eipi bewiat o'e — io'e Jesus.

Iměn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn.

36— Ebaḡūḡayū je'ūje'ūmat o'jojojo- -ibukurukayū emuaokaka — io'e. — Abu xipan o'jukuk jexeat kukap puxim? — Jesus o'e.

37— O'subuywan'iat — io'e Jesus pe.

— Ixe ekukuap col'i juy ejeku — Jesus o'e. — Warara'acat puywatwat'ukan cuy eḡuy — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat pe.

O'jēm Jesus xewi.

³⁸Waram pima Jesus oōm aḡoka be jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip ayacat kay- -Marta kay.

— Oduk'a be juy epesop — Marta o'e Jesusyū be.

— Ma — io'e ip.

³⁹Marta duk'a be ip osodop. Marta kubit tak uk'a be osunuy. Ikubit putet Maria i osunuy.

Ḡebuje Maria Jesus ekawēn o'ya'ijojo jījā jewemutaybin ojuy. Maria ma xik'i osunuy Jesus xe cekawēn cocom. ⁴⁰Marta bit kapikpiḡ osunuy ixat tatam, ixat tojotjon tak. Yaḡuybabil'ūm o'e jekapikap kay cekapikap ade buye.

Ḡebuje Marta o'jekawēn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ak'ḡu du ēn okay? Okubit oibu'un obuywat am. Waḡepūḡ ma ōn wuyxat tatam, wuyxat tojotjon — io'e. — “Ewaḡo juy esubuywan,” i juy ece cebe — io'e Jesus pe.

⁴¹— Ap — io'e Jesus Marta be. — Ḡebum cīcā ēn wuyxataap kay- -ekapikap kay. Aḡuykoreren soat kay ekapikap kay. ⁴²Maria bit wekawēn co pin cīcā. Soat em ḡu wuyxat dopdom. Soat em pit Maria ḡebum wekawēn kay jeenuy — io'e Jesus.

11 ¹Waram pima Jesus o'jekawēn Deus eju. Perek. O'jepere. Ḡebuje ceweju etaybitbinat o'jekawēn ceweju- -12 beayū'in.

— Kariwa — io'e. — João kuy jewēju etaybitbinayū o'ḡutaybin kawēn ām Deus eju. Imēnpuxim oceju dak cuy ocemutaybin ece — io'e Jesus pe.

²— Imēn cuy epe'e, Deus eju kawēnwēn pima — Jesus o'e.

— “Bay, soat cuy ip jeedop ibuyxim ebutet kuḡ,” i juy epe'e Deus pe- -kabi beat pe — io'e. — “Ḡaxīn ma juy soat kukukan eḡuy,” i dak cuy epe'e cebe — io'e.

³— “Soat kabia ocexan cuy eḡūmḡūm ocewebe,” i dak.

⁴— “Oceju ḡebum ḡu apēn wara'acat cuk adi warēmtaḡ ocekuikiap kay,” i dak. “Imēnpuye ḡebum ḡu juy eḡuy apēn cuk adi ikērēat oceḡujurūḡrūḡ iap kay,” i dak cuy epe'e cebe.

— “Oca'ōmubacacan cuy eḡuy ocewebe ikērēat kukap puxim,” i dak cuy epe'e — io'e.

— Imēn ma juy epe'e Deus eju kawēnwen pima — Jesus o'e.

⁵Ḡebuje Jesus waram adeayū o'ḡutaybin.

— Apēn kuka epe'e powatwat ajēm puje pāo'a kuḡ'ūm pima? — io'e. — Cum aco'i eyju eybure kay iximadakpe. “Obure, pāo'a kay

õn pũg'a ma," i aco'i epe'e cebe. ⁶“Wara'at obure oajẽm oduk'a be jekuap taḡwi,” i aco'i epe'e cebe. ⁷“Ya'ũmḡu pão'a. Ya'a'e bima oyaũm kajuk,” i aco'i epe'e cebe. Ixe eybure je'e eywebe badiwi: “Okaykay ḡu juy,” i. “Kuy oduk'a exĩntabi otomudip,” i du je'e? “Webekitkit kuy ixexet,” i du je'e eywebe? “Kuy õn po'i” i du je'e? “Okop pa'ore yaũm ãm ewebe,” i du je'e? Imẽn tu je'e eywebe? — Jesus o'e. ⁸— Ka'ũma! Imẽn ḡu je'e — io'e. — Eybure je'kop yaũm ãm eywebe. Eybure buye ḡu yaũm eywebe. Ibun eyju yaojuyjuy buye bit kuka o'yaũm — io'e.

⁹— Icẽmãn õn e'em eywebe — io'e. — Deus xewi juy epejoojuy. Iojujuy bima, epejat. Ixe xewi juy epejokudada. Ikudadam pima epetobuxik. Ixe xewi iojujuyap xĩntabi be taḡtaḡtaḡ'iap puxim. Xĩntabi be taḡtaḡtaḡ'i bima, tomudip'uk ip eymuõm ãm. ¹⁰Soat ojujuy'ukat je'jat; soat kudada'ukat tobuxik; xĩntabi be taḡtaḡtaḡ'iat pe xĩntabi tomudip'uk ip — io'e.

¹¹— Puybu ḡu juy epesubuũm eyipotpot pe “Axima kay õn” i'e buje. ¹²“Sapokay dopsa kay õn” i'e buje, dat epeḡũm ḡu cebe. ¹³Eyju ma xipacat ùmũm eyipotpoyũ be ikẽrẽat kuḡ ma'ḡu eyju. Eyju xipacat ùmũmap podi ma eyebayat pit xipacat ùmũm eywebe- -kabi beat. Ibiõḡbuk xipacat je'ḡũm soat pe jexewi iojujuy'ukat pe — io'e Jesus. Imẽn Jesus ijodiatcat o'ḡutaybin.

¹⁴Ḡebuje Jesus ibiõḡbuk kẽrẽat o'ḡujẽm aḡokatkat pewi. Ixe ibiõḡbuk kẽrẽat aḡokatkat muyde'ũm'ũm'uk osunuy. Cekawẽn pa'ore osunuy aḡokatkat.

Aḡokatkat pewi ibiõḡbuk kẽrẽat cẽm puje bit, xipan o'jekawẽn. Imẽnpuje adeayũ icocok cĩcã ip o'e. ¹⁵Warara'acayũ bit o'jekawẽn ip jewewebe.

— Belzebu a'õbi Jesus ibiõḡbuk kẽrẽat mujẽmjẽm cebewi- -ibiõḡbuk kẽrẽayũ kukat a'õbi- -Satanás a'õbi — io'e ip napa ma.

¹⁶— Ka'ũma buk ocejojoiap cuy eḡubapuk ẽn Deus a'õbi ibiõḡbuk kẽrẽat mujẽmjẽm iap mubapuk am ocewebe — io'e ip warara'acat warẽmtaḡ cekuap ojuy.

¹⁷Imẽnpit Jesus itaybit osunuy apẽn ixeyũ jewaḡuyḡuy iam.

Ḡebuje Jesus o'jekawẽn ceweju ip.

— Pũḡ eipi watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ũm ip. Imẽnpuxim pũḡ'a watwat uk'a watwat jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ũm ip — io'e. ¹⁸— Imẽnpuxim Satanás ebekitkit jeweweju ma jewaoka buje, jewemu'ũm ip. Jawaoka buje, ikoro ḡu ip je'e. Imẽnpuje “Belzebu a'õbi ẽn ibiõḡbuk kẽrẽat mujẽmjẽm ijodiat pewi,” i eyju e'em

napa ma owebe — io'e. ¹⁹— Belzebu a'ōbi ōn ibiōgbuk kērēat mujēmjēm pima, abu a'ōbi dak eyebekitkiyū imujēmjēm ip? Jewemuğuykukukum eyju iap mubapukpuğ cīcā eyebekitkiyū. ²⁰Belzebu a'ōbi ġu ōn ibiōgbuk kērēat mujēmjēm- -Deus a'ōbi acā. Deus soat kukukan je'e iap mubapukpuğ ōn eywebe imujēmjēm pima — io'e Jesus.

²¹Ġebuje Jesus meğapekawēnku boku iap o'ğubapuk cebe ip.

— Ibacaat nobano kuğ jeduk'a wiwim pima, ibukurukat pe iōm pa'ore tuk'a be ibubut pu am. ²²Ibacaat podiat ajēm puje bit ixē kuka ibacaat o'ğuwun pipim jeōm ām. Ibaca jījāat o'e kuka cebe. Cenobano kuka o'jat. Soat ibubut kuka o'jat. Ibubut kuka o'ğū'ē'ē jebureyū be — io'e.

²³— Okay'ūmat itakoma okay. Imu'awerom obuywatwat'uk'ūmat imuypōğpōğpōğ — io'e.

²⁴— Ağokatkat pewi ibiōgbuk kērēat cēm puje, idibi'ūmat tağ jekukum jebodoyap kudadam. Jebodoyap tobuxik'ūm pima kuka o'e jewebe ma “Jepin ma ōn kuy bima onuyap kay,” i — Jesus o'e.

²⁵— Jepitpin. Yajēm puje, ixē ağokatkat tobuxikxiğ. Ka'ūmğū ibiōgbuk kērēat opop ixē ağokatkat pe ġasū. Ixē ağokatkat uk'a buxim- -yabi'ōğ'ōğat'a buxim- -yaxipanat'a buxim — io'e.

²⁶— Ibocewi ixē ibiōgbuk kērēat cēmcēm ma'ğuto. 7 beayū dobuxikxiğ- -ibiōgbuk kērēayū dobuxikxiğ- -cebodi ma xipat'ūmayū dobuxikxiğ. Ixeyū dak ōmōm ixē ağokatkat pe 7 beayū. Kuy bima ixē ağokatkat tadaybot osunuy. Ġasū bit ibodi ma tadaybot o'e — Jesus o'e.

²⁷Iboam i'e buje ayacat o'jewāwā Jesus kay- -adeayū parakpe at.

— Icocok cīcā juy exi- -emukapat- -emuýtítit'ukat! — io'e Jesus pe.

²⁸— Hm hm — Jesus o'e. — Deus ekawēn coco'ukat pit oxi cocokap podi ma icocok- -cekawēn tağ jekuku'ukat tak — io'e.

²⁹Ġebuje Jesus o'jekawēn adeayū be- -jakokoreren je'aweroromayū be.

— Xipat'ūm cīcā ġasūacat! — io'e Jesus. — “Ka'ūma buk ocejojoioiap cuy eğubapuk ocewebe,” i eyju e'em owebe — io'e. — “Ēn Deus a'ōbi jekukum iap cuy eğubapuk ocewebe,” i eyju te'e ma e'em. Ade ġu oğubapuk eywebe epejojo ġu buk iap. ³⁰Pūğ ma oğubapuk eywebe. Jonas kay juy ġebum epesop. Kuy bima Deus Jonas o'ğuju Deus soat podi ma ya'ōbaca iap mubapuk am Nínive ka watwat pe. Deus Jonas waram ġuto o'ğutait ce'ūap tomukadi soat podi ma wa'ōbaca iap mubapuk am iğo ka watwat pe. Imēnpuxim Deus omudot eykay ġasū dak. Ōn soat wağo — io'e.

³¹— Kaxi etajoreğatka kukat je'bapuk soat etabixe- -ayacat — io'e. — “Teyūku ikērēat kuğ oxe,” i Deus e'emap kabia bima, ixē ka kukat

je'bpuk — io'e. — Ĝasūacat tak je'bpuk ixe kabia be. “Ikērēat kuḡ eyju Deus xe,” i je'e ibo ka kukat ixeyū be. Ixe ayacat oajēm wūyatka bewi Salomão ekawēn co am- -itaybit cīcāat ekawēn co am. Ōn eyxe ḡasū. Salomão etaybicap podi ma ōn wetaybit cīcā. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³²— “Teyūku ikērēat kuḡ oxe,” i Deus e'emap kabia bima, Nínive ka watwat je'bpuk soat etabutpe. Ixeyū je'e ḡasūacat pe: “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i. Nínive ka watwat oibu'un ikērēat mujurūḡ ām. Ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere ip Jonas pe Deus ekawēn muwēn puje. Ōn eyxe ḡasū. Jonas etaybicap podi ma wetaybit cīcā Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpit eyju wekawēn kay ḡu — Jesus o'e.

³³— Imusop puje, lamparina aḡunēm ḡu ico diotpe. Ipikūykūy be ḡu ajomuy. Um acā ajomuy uk'a be ōmōmayū be soat co am — Jesus o'e.

³⁴— Imēnpuxim wuyeta lamparina buxim. Wuyetadip pima, soat ijo but wuywebe. Kabia daḡ ajeku. Wuyetakērē bima, ijo ba'ore wuywebe. Kabiok taḡ ajeku. Kabiok taḡ jekukuap ikērēat mujurūḡrūḡap puxim.

³⁵Aḡ cuy epesop ikērēat mujurūḡap puxim. ³⁶Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūmap kabia be jekukuap puxim. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ūm pima, kabia buxim wuyju — Jesus o'e.

³⁷Jesus ekawēn epere buje Fariseu o'jekawēn ceweju.

— Ejot cuy oduk'a be jekōn ām — io'e.

O'ju ceweju. Oabik jekōn ām. ³⁸Jekōn pima Jesus Judeuyū babi daḡ ḡu o'jewebuwy. Imēnpuye Fariseu itabēḡ o'e ijoom.

³⁹Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Fariseuyū — io'e. — Kacūḡkadi acā eyju kopo wuywuy, prato wuywuy dak. Yabi bit ka'ūma. Yabiokok cīcā. Prato buxim eyju dak eyokok, eyetabikuku jījā buye, ikērēat mujurūḡxi buye dak — io'e. ⁴⁰— Eyaḡuyba'arēm! Kacūḡkadiat o'ḡuḡēiat badiat tak o'ḡuḡē. ⁴¹Eybutbut'in cuy epeḡūm tadaybotbocayū be. Iūmūm pima, xipat epesop Deus xe — io'e.

⁴²— Karem ma ipiat epesupi'ajojo — Jesus o'e Fariseuyū be. — Soat em eybutbut mu'awerorom 10 be. Pūḡat ūmūm eyju Deus pe. Wara'at pit eyju imuxipanpan eybubun. Eyju puybit mukunukunaptup ūmūm Deus pe, arrudadup ūmūm tak, posūḡ puximatup ūmūm tak, puybit peaptup ūmūm tak. Xipat eywebe iboap ūm ām Deus pe. Imēnpit cedaḡ ḡu warara'acat kuḡ eyju- -warēmtaḡ ma! Deus ikukpin ḡu eyxe. Imēn xipat ḡu! Xipan cuy warara'acat epejukuk. Ikukpin cuy Deus epejukuk — io'e.

⁴³— Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyju abik ojuy ya'ōbuyxiat tūyap pe Deus eju kawēnwēnap'a be. Eycokcok cīcā warara'acat pe ibuyxim eykuk am soat etabutpe — io'e.

⁴⁴— Karem ma ipiat epesupi'ajojo, Fariseuyū — Jesus o'e. — Eyetaybit Judeu be ce'ūat etaypi jeje cexīgxiḡpi iam. Eyju wuyjuyū'ūm'ūm etaypi buxim iba'arēmat puxim. Wuyju itaypi daḡ kapkam itaypi opop ijoce iam wuyetaybit'ūm puye. Imēnpuxim eyju warara'acat pe ikērēat mujurūḡan — io'e.

⁴⁵Ḡebuje Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat o'jekawēn Jesus eju.

— Tapu, ēn oceju dak ocemukorēmṛēm imēn e'em Fariseuyū be bima — io'e.

⁴⁶— Hm hm — Jesus o'e. — Eyju dak karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Warara'acat ukxabi be ipoxiat mōḡmōḡat puxim eyju. Eyju e'em warara'acat pe: “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku- -soat taḡ” i. Imēnpit soat taḡ ḡu eyju dak jekukum ixē ekawēn taḡ — io'e.

⁴⁷— Karem ma ipiat epesupi'ajojo — io'e. — Eydobuyū'ūm'ūm ade Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka. Ixeyū'ūm'ūm etaypi mubapukap'a epeyamuy wita'a yadipat'a. ⁴⁸Iḡo'a muymuy bima, “Ocedobuyū'ūm'ūm cūḡ ma oekuku,” i eyju e'em napa ma. Ixeyū'ūm'ūm ekukuap taḡ eyju dak warēmṫaḡ ma jekukum. ⁴⁹Imēnpuye kuyje Deus o'e:

Wekawēn muwēnuwēn'ukayū juy oḡuju cekay ip
wa'ōdujowatwat'ukayū dak, i. Pūḡpūḡ ip yaoka ixeyū'in, i.

Ipiat supi'ajoat ip warara'acayū be dak, i — Jesus o'e.

— Imēn Deus o'e kuyje, itaybit soan puye. ⁵⁰⁻⁵¹Deus ipiat supi'ajoat ḡasūacat pe cekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm o'yaoka buye. Kuy jījā ixeyū'ūm'ūm o'yaoka ip. Deus ipi mujurūḡ puje, ixeyū'ūm'ūm o'yaoka ip. Koap Abel'ūm o'yaoka ip. Kanomūm Zacarias'ūm o'yaoka ip. Deus eju kawēnwēnap'a be bima o'yaoka ip, iōhō mupikupikap xe bima. Deus ipiat supi'ajoat ḡasūacat pe ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip puye — io'e.

⁵²— Karem ma ipiat epesupi'ajo — Jesus o'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be. — Eyju warara'acat muḡuykukukum kawēn icēmān itaybicap puxim ip. Eyetabut ḡu kawēn icēmat kay. Eyju warara'acat mubu'u'un tak kawēn icēmat kayap puxim — io'e.

⁵³Ibocewi Jesus cēm puje itakoma jījā o'e ip Jesus kay Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū, Fariseuyū dak. Jesus o'jomuymuy ip. Jawa'ōmukorēmṛēm o'e ip. Ixē ekawēn cocom cīcā ip o'e. Yawēḡmukērērēn ojuy ip. Cekawēn puyxijo ojuy ip. ⁵⁴Ixē warēmṫaḡ e'em pima, kuka o'jomuymuy ip. Warēmṫaḡ e'em pima, kuka o'yawēḡmukērērēn ip.

12 ¹Tak ġu ip o'ju Jesus kay- -ade jġã. Jewemukucakan ip o'e, ade buye.

Ġebuje Jesus o'jekawën jeweju etaybitbinayũ be- -12 beayũ be.

— Aġ cuy epesop Fariseuyũ be eymuġuykukuap puxim — io'e.
 — Ixeyũ emumutaybitbinap pão'a muyuhuhuptõm puxim. Ixeyũ emumutaybitbinap taġ ġu juy epeku — io'e. — Jewexe ip xipat.
²Yajuyjuyat jewedobuxik ġuyjom. Iba'arëmat ibapuk je'e soat xe. ³Kabiok taġ epeyekawën iap ya'iġojo ip kabiam. Badiat'a be eybidadadam epeyekawën iap ġuwën ip soat a'õpiju — io'e. — Imëneju warara'acat muġuykukukum ġu juy epesop xipat oceju iam. Fariseuyũ ekukuap puxim ġu juy epeku — io'e.

⁴— Obureyũ — io'e. — Eyaoka ojuyayũ buxim ġu juy eypararam epesop. Ixeyũ be eyaoka but ma. Ġuyjom pit eybiõġbuk mu'ũm pa'ore cebe ip. ⁵Deus buxim acã juy eypararam epesop. Ixe be bit wuyaoka pi ġu. Wuye'ũ buje dak ipiat'ajojoap pe wuybiõġbuk xik put cebe. Imëneju juy ixe buxim eypararam epesop — io'e.

⁶— 5 be pidiwe dei tei'it ma- -pũġ centavo ma. Deus pit yaġuyba'ũm ġu wasũyũ kay. Pũġ kay dak yaġuyba'ũm ġu. ⁷Deus itaybit wuyadap pebũrũdap iam. Deus xe teiboġ ġu wasũdei. Imënpit aġ cekay. Imënpuxim wuykay dak aġ soat em. Imëneju eyaġuybabi'ũm'ũm ġu juy epesop — io'e.

⁸— Icëmãn õn e'em eywebe. Soat waġo õn. Eyju “Jesus ebekitkiyũ oceju,” i'e'em pima, õn tak “Teyũku webekitkit,” i oce Deus ekawën tojtõt'ukayũ be. ⁹Eyju e'em warara'acayũ be “Jesus bure ġu oceju,” i bima, õn tak “Iteyũ bure ġu õn,” i oce Deus ekawën tojtõt'ukayũ be. ¹⁰Soat waġo õn. Omuyumuy bima, eyju ikërëat kuġ Deus xe. Deus iboap ju'uk eywebewi ikërëat. Ibiõġbuk xipacat muymuy bima bit, Deus iboap ju'uk ġu eywebewi ikërëat — io'e.

¹¹— Warara'acayũ jeydujowat Deus eju kawënwënap'a be ipi kukukayũ dopabe dak, iecuġap dopabe dak. Eydujowat puje, eyaġuybabi'ũm ġu juy epesop eywedayo am. “Pën paxi oce,” i'ũmġu juy epe'e — io'e. ¹²— Ixeyũ dopabe eydujowat puje Ibiõġbuk xipacat jeymukũyjo jekawën ãm — io'e.

¹³Ġebuje aġokatkat o'jekawën Jesus eju adeayũ parakpeat.

— Tapu — io'e. — “Ebay'ũm pubut cuy eġu'ë'ë ekitpit pe,” i juy ece owaġo be — io'e Jesus pe.

¹⁴— Ap! — io'e. — Deus cuk omudot eykay eyemãmãap coco am ġu, ce'uat pubut mu'ë'ë ãm ġu dak — io'e.

15— Eyetabikukum ġu juy epesop! Soat em Deus xe wuyetait acesop ade wuybubut pupum puye ġu- -cekay wuyetabut puye acā — io'e.

16Ġebuġe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn aweromayū be. — Ibubut adeat kat katō be osodop. O'jew'a'ada jġjā. Ya'ade o'e — io'e.

17— Imēnpuye ibubut adeat o'jekawēn jewebe ma.

— “Okat pewiat mūn'a yaboġ ġu,” io'e. “Apēntak oce? Je'e ġu, ya'ade jġjā buye,” io'e jewebe ma — io'e Jesus. 18— “Imēn ma oce. Okat pewiat mūn'a oyamuy'at- -yaboġbuġat'a. Yaboġat'a oyamuyat,” io'e jewebe ma. “Yamuyisuat'a be okat pewiat oġuxipan, soat obubut tak,” io'e jewebe ma. 19“ ‘Ocockoġ oġuy, ade obubut puye,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “ ‘Soat kuġ oġuy,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma. “ ‘Kapikpiġ ġu oġuy jebodoydoy acā, jekōnkōn acā dak, tikōnkōn acā dak,’ i juy oce owebe ma,” io'e jewebe ma ibubut adeat — Jesus o'e.

20— Imēnpit Deus o'jekawēn ixē ibubut adeat pe.

— “Aġuyba'arēm!” io'e. “Ade jġjā juk adi eġuxipan ewebeam ma,” io'e Deus. “Ijop kabiok ma ece'ū,” io'e. “Abu je'jat ebubut e'ū buje?” io'e Deus — io'e Jesus.

21— Pūġpūġayū soat em ġebum apēn xe'e wara'at'in ojat obubun iap kay. Deus kay ġebum ġu ma'ġu ip. Ixē aġokatkat puxim ip- -yadaodaot puxim — Jesus o'e.

22— Imēnpuye eyaġuy'ūm ġu juy epesop eybubut kay — io'e jweju etaybitbinayū be. — “Ajo paxi acejo'o?” i'ūmġu juy epe'e — io'e. — “Ajo paxi aceġuōm wuydotim?” i'ūmġu dak cuy epe'e. 23Xipat eyxat kuġ pima, eydoti kuġ pima dak. Ibodi ma bit xipat soat em Deus xe eydop am — io'e.

24— Ġebum cuy epesop wasū iokat kay — io'e. — Taidadam ġu ip. Jeku beat pupum ġu dak ip. Jeku bewiat mūn'a'e ġu ip. Imēnpit Deus ixat ūmūm cebe ip- -wasūyū be. Deus xe teiboġ ġu wasū. Imēnpit aġ cekay ip. Wuykay dak aġ soat em ma. 25Ade koato mabuk wetabēġ oġuy iap kay ġebum cīcā bima, eyetabēġ xe'e? Ka'ūma. Ġaxīn ma aco'i epe'ū. 26Iboap iba'ore eywebe bima, te'e ma eyaġuy'ūm ijodiap kay- -eydoti kay, eyxat kay dak — io'e.

27— Ġebum cuy epesop koġūnpi daġatit kay, apēn dit aypapan iap kay. Kapikpiġ ġu tūmūntitit. Jedoti muġēġēm ġu dak ip. Icēmān ōn e'em eywebe. Salomāo ibubut adeat osunuy. Idip cīcāt kuġ osunuy jesay kuġ. Salomāo dipap podi ma bit titip tip taġatip. 28Ġasū ma tūmūntitit titetabēġ e'em. Kuyaje bit tite'ū e'em. Deus a'ōbi titip. Ja'ōbi dak eyemukaypinput je'ġūm eywebe eyetabutsū ma'ġu cekay — io'e Jesus.

²⁹— “Ajo paxi acejo'o,” i'ũmḡu juy epe'e, “Ajo paxi aceḡuõm,” i dak — io'e. ³⁰— Deus kay itabut'ũmayũ yaḡuy'ũm iboap kay. Wuyebayat pit itaybit wuyju ikuḡ'ũm pima iam- -kabi beat. ³¹Ḡebum cuy epesop Deus acã wuykukukat iap kay. Iboap kay ḡebum pima, Deus soat je'ḡũm eywebe. Eyxan je'ḡũm, eydotim tak — io'e.

³²— Eypararam ḡu juy epesop — io'e. — Wuyebay Deus eykukukat ovelha kukuk'ukat puxim. Ixe ibikuy eywebe jekukan — Jesus o'e.

³³— Eybubut'in cuy epeteidaat eyedinheiro bu am — io'e. — Ixe dinheiro juy epeḡũm tadaybotbocayũ be. Iũmũm pima eybubut ade epe'e kabi be. Eybubut iwekwek ḡu je'e kabi beat. I'ũm ḡu dak. Ka'ũmḡu ibukurukat kabi be eybubut tujupa'um am. Kopi'i eybubut jo'o ḡu kabi be. ³⁴Eybubut ijodi bima, soat em ḡebum epesop eybubut kay. Kabi be bima bit ḡebum epesop kabi beat kay — io'e.

³⁵⁻³⁶— Kariwa ajẽmap wiwimap puxim cuy epesop wajẽmap wiwim — io'e. — Ixe kariwa juk o'ju jewebumũnap epeta kay. Cepicat wiwim ibuywatwat'ukayũ. Lamparina kuḡ ip- -isopsepat kuḡ. Jekariwa ajẽmap wiwim ip xĩtabi nomudip'uk am cebeam yajẽm puje, cetaḡtaḡ puje. ³⁷Aḡ ip tobuxik puje icokcok je'e ip ixeyũ ibuywatwat'ukayũ jekariwa ajẽm puje. Icẽmãn õn e'em eywebe. Ixe kariwa jeõm jeduk'a be. Ixat je'ḡũm cebe ip. “Ḡa'a acekõn,” i je'e jebuywatwat'ukayũ be. ³⁸Iximadak pe, iximadak pepu i aco'i jajẽm. Yajẽmap wiwim ip tobuxik puje, icokcok je'e ip ixeyũ ibuywatwat'ukayũ. ³⁹⁻⁴⁰Imẽnpuxim cuy aḡ epesop wepicap wiwim- -soat waḡo epicap wiwim. Ocepit eyju wepicap wiwim'ũm pima, aḡ'ũm pima dak. Ibukurukat ajẽmap ehoram itaybit pima, jeduk'a kajuk o'yaiwat ḡu uk'a iwat. O'yaiwat ḡu puyxibut'ũm iõmap puxim. Imẽnpuye juy aḡ epesop wepicap kay — io'e Jesus.

⁴¹Ḡebuje Pedro o'jekawẽn Jesus eju.

— Kariwa — io'e. — Ën ijop ekawẽn muwẽnuwẽn ocewebe ya'ijo am acã du? Soat pe ya'ijo am ḡu xe'e? — io'e.

⁴²— Õn ijop ekawẽn muwẽnuwẽn xipan jekariwa bubut kukayũ be ya'ijo am- -itaybicayũ be ya'ijo am — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i'e'em kariwa cebe ip. “Aõ kay jeedop ip kũyjobin warara'acayũ obuywatwat'ukayũ,” i'e'em kariwa. “Ixeyũ xan cuy eḡũmḡũm,” i'e'em cebe, cedaḡ kapikipḡ puye — io'e. ⁴³— Jekariwa a'õ kay kũyjobin pima, ixe ibuywatwat'ukat icokcok je'e jekariwa ajẽm puje. ⁴⁴Icẽmãn õn e'em eywebe — io'e. — “Obubut kukukan cuy ece,” i je'e kariwa ixe jebuywatwat'ukat pe. ⁴⁵— “O'jekuyan ma wekariwa,” i'e buje bit, ḡebuje'isum ma jajẽm cekariwa. Kapikipḡ'ũm pima jajẽm. Ixe ibuywatwat'ukat warara'acayũ kaykay bima, jajẽm. Jekpiwan ma

jekõnkõn cĩcã bima jajẽm. Ika'o bima, jajẽm. ⁴⁶Jebuywatwat'ukat yajẽmap wiwim'ũm pima jajẽm, yajẽmam itaybit'ũm pima dak. Imẽnpuye cekariwa ipiat supi'ajoat jebuywatwat'ukat pe. Jebuywatwat'ukat ġuju kũyjobit'ũmayũ dopap pe jenuy am. ⁴⁷Apẽn jekariwa ibikuy osunuy jekapikam iam itaybicat yoboġ ipiat supi'ajojo jewemuxipan'ũm pima, kũyjobit'ũm pima dak. Yoboġ ipiat supi'ajojo itaybit puye. ⁴⁸Apẽn jekariwa ibikuy osunuy iam itaybit'ũmat pit yopĩt ma ipiat supi'ajojo kũyjobit'ũm pima. Yopĩt ma ipiat supi'ajojo itaybit'ũm puye. Ade ikuġat cuy ade je'ġũm warara'acat pe. Ade o'jatiat xewi juy ade acejoojuy — io'e.

⁴⁹— Daxa buxim okop ijodiatat pe wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuy ãm — Jesus o'e. — Iboap wekapikap. Wekapik epere ojuy õn. ⁵⁰“Warara'acat ipiat supi'ajoat ewebe,” i juk o'e Deus owebe. “Aokam ip,” i juk o'e. Deus bikuyap taġ weku pin cĩcã soat em. Soat em ġebum õn iboap kay. ⁵¹Tũybe teku osodot kaba'ũm wuydop am iãn eyju e'em. Imẽġãm ġu ojut. Ojut ijodiatat pe wara'at taġtaġtaġ ma jeku am. ⁵²Ibadipyũ wara'at taġtaġtaġ ma jeku õn ojut puye. Xepxepayũ pũġ taġ ma jeku ip. Ixeyũ badipyũ bit wara'at taġ ma jeku ip ebapũġayũ. ⁵³Cebay ma okay je'e. Ixe ipot pit okay ġu je'e. Ixi ma okay je'e. Ixe'it pit okay ġu je'e. Yuktayxi ma okay je'e. Ixe ayacat ukstayxi bit okay ġu je'e. Imẽneju wara'at taġtaġtaġ ma jeku ip — Jesus o'e.

⁵⁴Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ġuwẽn adeayũ be.

— Kaxi'acap pewi kabikerereat ebapuk puje “Muba'at omuyku,” i eyju e'em. Icẽmãn ajẽmjẽm. ⁵⁵Kaxietajoreġat pido ajẽm puje “Kaxiepi jĩã ġasũ,” i eyju e'em. Icẽmãn kaxiepi je'e. ⁵⁶Eyetaybit muba'at ajẽm iam kabi kay aġ puye. Eyetaybit kaxiepi je'e iam kabido jojom puye. Imẽnpit eyetaybit ġu ajo ġuyjom je'babuk eywebe iam wekawẽn cocom ma'ġu eyju. Wekawẽn pa'arẽm eyxe — io'e.

⁵⁷— Eyju jewawẽwẽm ġu dak cedaġ ma eyeku am. ⁵⁸Eykay itakomaat e'em eywebe “Eyweroap cuy epeteida owebe,” i. “Teida'ũm pima, jeydujowan õn ibimãmãayũ ekawẽn coco'ukat kay,” i. Imẽn i'e buje, ixey juy epeġudin e daġ pima. E daġ pima itakomaat mudin'ũm pima, ixey jeydujowat ibimãmãayũ ekawẽn coco'ukat kay. Ibimãmãayũ ekawẽn coco'ukat tak jeydujowat sorarayũ kay. Sorarayũ jeymuõm daomũnmũnap'a be. ⁵⁹Soat ġu eyweroap teida'ũm pima, jeymuġẽm ġu ip daomũnmũnap'a bewi — Jesus o'e.

13 ¹Ġebuje pũġpũġayũ o'jekawẽn Jesus eju.

— Iecuġap Pilatos Galilėia eipi watwat'in o'yaokaat — io'e ip. — O'yaokaat ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be bima, wũnca ũmũm pima paĩ be imupik an Deus etabixe — io'e ip.

²— “O'yaokaat ixeyũ aḡokatkayũ warara'acat podi ma xipat'ũm puye- -Galiléia eipi watwat podi ma,” i du eyju e'em? ³Imên ḡu juy epe'e'e! Icēmān ōn e'em eywebe. Ikērēat epere'ũm pima, Deus kay eyetabut'ũm pima dak, ipiat'ajojoap kay epeju eyju dak — io'e.

⁴— Waram pima oap ip Siloé ka watwat 18 beayũ. Oap ip uk'a o'je'aedu buye- -umat'a. O'ḡucak ip. “Oap ip soat podi ma xipat'ũm puye- -Jerusalém ka watwat podi ma,” i du eyju e'em? Imên ḡu juy epe'e'e! ⁵Ikērēat epere'ũm pima, Deus kay eyetabut'ũm pima dak, ixeyũ buxim epeju ipiat'ajojoap kay eyju dak — io'e Jesus.

⁶Ḡebye Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayũ be- -figueira'ip ekawēn.

— Aḡokatkat figueira'ip o'yoptaida jekat pe, uvadip pe — io'e Jesus. — Oajēm figueira'ip kay figo'a kudadam. ⁷O'yadobuxik ḡu. Imēnpuye o'jekawēn uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

— “Tapu, ebapũḡ koato juk adi oajēm ija'ip kay figueira'ip kay,” io'e cebe — io'e. — “Yaopap ekaxi bima juk adi oajēm figo'a kudadam,” io'e — io'e. — “Ya'ũmḡu. Oyadobuxik ḡu. Te'e ma ijop'ip omuy. Eyopxik cuy,” io'e uvadip wiwi'ukat pe — io'e.

⁸— Ḡebye tipwiwi'ukat o'jekawēn tip iwat pe — io'e Jesus.

— “Kariwa, jewebuyxijo buk,” io'e. “Ijop koato ḡu eyopxikat,” io'e. “Oyokobidoḡ cuy yokobi koreren. Tũmũntũntũn otũnmōḡ yokobi koreren,” io'e. ⁹“Wara'at koato bima ya'a'e bima, xipat je'e. Ya'a'e'ũm pima bit oyopxik,” io'e tip iwat pe — Jesus o'e.

¹⁰⁻¹²Waram pima Jesus Deus eju kawēnwēnap'a beayũ o'ḡutaybin. Sábado bima ip o'ḡutaybin jebodoydoyap kabia bima. Jesus ayacat o'jojojo iḡo'a be. Ixe ayacat ikokpiwakun osunuy ade koato- -18 koato bun. Ikokpiwakun osunuy ibiōḡbuk kērēat a'ōbi. Ce'aḡobucēḡ pa'ore osunuy ibiōḡbuk kērēat a'ōbi. Jesus ixē o'ḡudot jekay.

— Tũũ — io'e. — Ōn jemu'ada — io'e.

¹³O'jewebumōḡ ixē jeje. O'ḡu'ada ḡebye bit. O'sukokpimucũḡ. O'sukokpimudim. Ikokpicũḡ o'e.

— Bay, xipat cĩcã ēn owebeam — io'e Deus pe. ¹⁴Deus eju kawēnwēnap'a kukuk'ukat pit itakoma o'e Jesus kay, jebodoydoyap kabia bima ayacat o'ḡu'ada buye. Tũybe imu'ada pi jebodoydoyap kabia be iãn o'e. Imu'adaap kapikap co'i osunuy cexe.

— Seis kabia bima cũḡ ma wuywebe wuyekapik am — yakukuk'ukat o'e iḡo'a beayũ be. — Jebodoydoyap kabia be bit epesot ḡu jemu'adaan- -wara'at kabia be acã — io'e cebe ip.

¹⁵Ĝebuĵe Jesus o'jekawēn iĝo'a beayã be.

— Tüybe imu'ada pi wuywebe iãn eyju e'em — io'e. — Jebodoydoyap kabia bima epeĝuwekap ĝu du ehöyö- -biopak? — io'e. — Jumento dak epeĝuwekap ĝu du tujujēm ãm korara bewi idibi kōn ãm? Soat eyju eyōhō muwekapkam soat kabia bima- -jebodoydoyap kabia bima dak. ¹⁶Imēnpuye cedaĝ ma owebe ixē ayacat mu'ada am ĝasū. Abraão naxeĝebit puxim itabut ixē. 18 koato bun Satanás ixē ayacat kokpi muwakunkun'uk osunuy- -ibiōĝbuk kērēayū kukukat — io'e Jesus.

¹⁷Cekay itakomaayū ma isūsūn o'e ip Jesus edeap co buje. Warara'acayū bit icokcok o'e ip Jesus kay.

— Ka'ūma buk ocejojojoiap mubapukpuĝ Jesus wuyetabutpe — io'e ip. — Idip cīcāt mubapukpuĝ wuyetabutpe — io'e ip.

¹⁸Ĝebuĵe Jesus waram wuymutaybitbinap ekawēn o'ĝuwēn.

— Apēn je'e Deus soat kukukan pima? — io'e. — Apu ekawēn tak oĝuwēn iboam eyrukūyjo am? — io'e.

¹⁹— Aĝokatkat mostardada o'taida jekat pe. Mostardada ta'īt ma. O'yaypan cīcã bit. Mostarda'im o'e. Yoboĝ o'e. Wasūyū jedopi o'jomōĝmōĝ takū daĝ. Imēnpuxim koap Deus ade'ūmayū kukukan je'e. Ĝuyjom pit soat kukukan je'e — Jesus o'e.

²⁰— Apu ekawēn tak oĝuwēn waram eyrukūyjo am Deus soat kukukan je'e iam? — io'e. ²¹— Trigonōm kuĝ osunuy ayacat- -ebapūĝ copo. Ixe ayacat pão'a muyuhuhaptōm o'tōmpu. O'tōmōĝ trigonōm pe. O'tōmupinã. Soat taĝ o'jenōmepōĝpōĝ trigonōm taĝ. Imēnpuxim soat ka watwat Deus soat kukukan je'e iap awēĝ coco — io'e.

²²Ĝebuĵe Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Cucum pima soat ka daĝ oekuku- -ika'īcatka daĝ, ikaboĝatka daĝ tak. Soat kaka daĝ imutaybitbin oekuku.

²³Ĝebuĵe aĝokatkat o'jekawēn Jesus pe.

— Kariwa, taxijojo'ibiyū xepxep ma du je'e? — io'e. ²⁴— Tapu, okay eyetabucap xīntabi be wuyōmap puxim. Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Kabi kayat exīntabi itokboĝ gu- -itok'īt ma — io'e. — Soan cuy epe'e kabi be eyōm ãm! Icēmãn òn e'em eywebe. Adeayū òm ojuy je'e. Imēnpit iōm pa'ore je'e ip. ²⁵Uk'a iwat je'kop xīntabi nomudim. Tomudip puje, eyōm pa'ore epesop. Kacūĝkadi epesop. Xīntabi be taĝtaĝtaĝ'i epesop. “Kariwa, ocewebe xīntabi etomudip'uk oceōm ãm,” i epe'e. Imēnpit kariwa je'e eywebe “Wetaybit ĝu pomawiacat eyju iam,” i — Jesus o'e. ²⁶— “Jekōnkōn tak ocesop eweju,” i epe'e cebe. “Ocemutaybitbin cuk ejeju oceka daĝ,” i epe'e. ²⁷Imēnpit kariwa je'e eywebe: “Icēmãn òn

e'em eywebe. Wetaybit ġu dak pomawiacat eyju iam,” i. “Eyōm pa'ore ijoce eyju ikērēat kuġ oxe buye. Epejēm,” i je'e — io'e Jesus. ²⁸— Ġebuje epetōtōn. Eyġuycūġcūġ cīcā ma epesop. Deus soat kukukan pima, Abraão cexe jeenuy, Isaque dak, Jacó dak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak Deus xe jeedop ip. Wūy wi ixeyū epejojojo. “Wūy ma juy epesop owi,” i je'e Deus eywebe. ²⁹Adeayū jajēm soat eipi daġwi- -kaxijēmap kadiwi, kaxi'acap kadiwi dak, kaxijēmapcoreġwi dak, kaxiejoreġwi dak. Soat ip jabik jekōn ām Deus ka be Deus soat kukukan pima — Jesus o'e.

³⁰— Koapayū kanomūmayūm je'e. Imēnpuxim kanomūmayū koapayūm je'e — Jesus o'e.

³¹Ġebuje isum ma Fariseuyū oajēm Jesus kay.

— Aoka ojuy Herodes- -oceipi kukat — io'e ip Jesus pe. — Ecenapōn cuy ijocewi ixē be aokaap puxim — io'e ip.

— Ocenapōn ġu — io'e. — Deus ibikuy bima acā oje'ū. Herodes eymuġuykukuku'ukat kak puxim — Jesus o'e. — Epeju juy cekay. Wa'ō juy epeya'ōmuwēn cebe. ³²“Ġasū, kuyaje dak ibiōġbuk kērēat oġujēmjēm ijodiat pewi,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Iwātaxipiyayū oġu'ada'ada,” i juy epe'e. “Kuyajebusu wekapikap oġu'ūm,” i. ³³“Oje'ū. Imēnpit wekupinap taġ ojeku ġasū, kuyaje dak, kuyajebusu dak,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e. — “Eka be ġu oje'ū, Jerusalēm ka be acā,” i juy epe'e Herodes pe — io'e Jesus.

³⁴— Jerusalēm ka watwat, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū aokakam eyju — io'e Jesus. — Yabuġbuġ tak eyju ip wita'am. Sapokay'it'it jexi kay. Jedaudam jexi eġebadap tiotpe kajuk pibun. Eyju bit okay ġu. Eybu'u jījā eyetabut am okay, eykukpin cīcā a'ġu oxe — Jesus o'e.

³⁵— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Jeywat ōn aġokatkat jedukā iwacap puxim — Jesus o'e. — Icēmān ōn e'em eywebe. Waram ojo ġu eyju waram wajēm'ūm pima. Wajēm puje, “Deus xipan wuykukukat a'ōbi yajēm'ibit jukuk,” i epe'e — Jesus o'e.

14 ¹Jebodoydoyap kabia bima Jesus o'ju aġokatkat tuk'a kay- - Fariseu duk'a kay- -ya'ōbuyxiat tuk'a kay. Sábado bima o'ju. Jekōn ām ceweju o'ju.

²Iyeuhuhuat Jesus xe osunuy. Uk'a beayū o'jeak Jesus kay. Tūybe imu'ada pi osunuy jebodoydoyap kabia be iān o'e ip. Imu'ada buje, kuka o'jomuymuy ip.

³Ġebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyū eju, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju dak.

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ tu iwātaxipiat mu'ada am jebodoydoyap kabia bima? Cedaḡ ḡu xe'e? — Jesus o'e.

⁴Ya'ōbu'u osodop ip jedem. Mūḡ ma ip osodop.

Ḡebuḡe Jesus iyeuhuhuat o'subaixik. O'ḡu'ada. Iyeuhuhu ḡu o'e. Xipat o'e. O'ḡuyḡit tuk'a be.

⁵Ḡebuḡe waram o'jekawēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

— Soat eyju kapikpiḡ jebodoydoyap kabia be — io'e. — Ipiḡyūḡyū be eyipot at puḡe, epeju'uk ḡu du kuka jebodoydoyap kabia bima? Eyeōhō biopak at puḡe dak, epeju'uk ḡu xe'e kuka? Dao ma kuka epeju'uk! Imēnpuye te'e ma eyetakoma okay — io'e.

⁶Ya'ōbu ba'ore o'e ip cebe.

⁷Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jekōn ām takoy'ibiyū be. Ixeyū takoy'ibiyū kariwa boḡat nuyap pe abik ojuy ip o'e. Imēnpuye ijop ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁸— Jewebumūnap epeta be eydakoy buḡe, kariwa yoboḡat tūyap pe ḡu juy epabik- -ka'ūmaap tūyap pe acā — io'e. — Kariwa yoboḡat aco'i o'takoy ip- -eybodiat. ⁹Kariwa yoboḡat tūyap pe eyabik puḡe, eydakoyat jajēm eykay. “Wede'i ece. Ēn kariwa ḡu,” i je'e eywebe — io'e. — “Iḡo bit kariwa. Iḡo abik pin enūyap pe,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buḡe, eysūsūn epe'e. Jeymuabik ka'ūmaap tūyap pe — io'e. ¹⁰— Eydakoy buḡe juy epeju. Ka'ūmaap tūyap pe juy epabik. Eydakoyat pe iboap co buḡe, jajēm eykay. “Obure, kariwa yoboḡat tūyap pe juy abik, ēn kariwa buye,” i je'e eywebe — io'e. — Imēn i'e buḡe, eyweju jekōnkōnayū xe eya'ōbuyxiayūm epe'e — io'e. ¹¹— Eya'ōbuyxian pin pima, Deus xe eya'ōbuyxi ḡu epesop. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, cexe eya'ōbuyxiayūm epesop — io'e Jesus.

¹²Ḡebuḡe Jesus o'jekawēn jedakoyat pe.

— Peta muḡēḡēm pima, ibubut adeayū acā ḡu juy etomuwā. Ibutut adeayū acā ḡu juy etomuwā, ebureyū acā ḡu dak, ewaḡoyū acā ḡu dak, ebadipyū acā ḡu dak, eduk'a xecat kariwaat acā ḡu dak. Ixeyū waram cuy jenomuwā apēn cuk ixeyū enomuwāap puxim. Apēn cuk eḡūm iap puxim ejat. ¹³Peta muḡēḡēm pima tadaybocayū dak etomuwā, taokēreayū dak, taojereayū dak, ita'ūmayū dak. ¹⁴Ixeyū be waram iūm pa'ore ewebe apēn cuk cebe ip eḡūm iap puxim. Deus pit xipacat je'ḡūm ewebe. Waram ḡuto cūḡ ma jekuku'ukayū'ūm'ūm etait puḡe, Deus xipacat je'ḡūm ewebe — io'e.

¹⁵Ceweju jekōnkōnat o'jekawēn Jesus eju ibo ekawēn co buḡe.

— Deus soat kukukan pima icokcok cĩcã je'e ceweju cekõn'ibit — io'e.

¹⁶— Hm hm — Jesus o'e. — Abuyũ jekõn Deus eju iap oġuwẽn eywebe — io'e. — Aġokatkat petaboġ o'ġuġẽ. Jebureyũ o'tomuwã-ibubut adeayũ — io'e.

¹⁷— Soat ixipan pima jebuywatwat'ukat o'ġuju jemunomuwayũ dakoy am. O'ju.

— “Kuy soat ixipan,” io'e. “Epesop cuy wekariwa epeta be,” ibuywatwat'ukat o'e tomuwã'ibiyũ be — io'e Jesus.

¹⁸— Imēnpit tomuwã'ibiyũ “Ocedaobu'u,” io'e ibuywatwat'ukat pe. O'taobu'un ip peta kay.

— “Ipi ojat okat mōġ ãm,” io'e ibuywatwat'ukat pe — io'e Jesus. — “Cum puk õn ipi jom,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be,” io'e. “Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus. ¹⁹— “10 be ojat biopak,” wara'acat o'e. “Cum puk õn ibuyxijom ip,” io'e. “Imēnpuye odaobu'u ekariwa epeta be. Imēn cuy ece ekariwa be,” io'e — io'e Jesus.

²⁰— “Kapsu ma juk ocewebumũn ayacat eju,” wara'acat o'e. “Oju ba'ore ekariwa epeta be. Imēn cuy ece cebe,” io'e — io'e Jesus.

²¹— Imēneju ibuywatwat'ukat o'jepit jekariwa kay- -peta iwat kay. Taobu'u'uyũ a'õ o'ya'õmuwẽn jekariwa be — Jesus o'e. — Iboap co buje cekariwa itakoma jĩã o'e. — “Tadaybocayũ juy etojot wepeta kay taobu'u'uyũ dieġ,” io'e jebuywatwat'ukat pe. “Cexĩġxĩġ pa'oreayũ juy etojot, taokẽreayũ dak, ita'ũmayũ dak,” io'e. “Dao ma eju ikaboġatka kay,” io'e. “Uk'a ukpibubu daġ cuy eju, e daġ tak,” io'e. “Soat ip etojot wepeta kay,” io'e cebe — io'e Jesus.

²²— O'ju ikaboġatka kay. Tadaybocayũ o'tojot jekariwa duk'a be.

— “Kariwa,” io'e. “Otojojot ip a'õbi,” io'e. “Imēnpit eduk'a be wuydop pun mabuk,” io'e — io'e Jesus.

²³— “Waram cuy eju tadaybocayũ kay,” io'e cebe. “E daġ cuy eju, koġũnpi daġ tak. Eġuõm ip oduk'a be yamuporan am. ‘Epesot cuy wekariwa epeta be,’ i juy ece cebe ip,” io'e — Jesus o'e. ²⁴— “Õn soat kukukan pima koap tomuwã'ibiyũ jekõn ġu oweju- -pũġ tak ka'ũma,” io'e peta iwat — io'e Jesus.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ġuwẽn jeweju jekõnkõnat pe.

²⁵Waram pima Jesus o'jekawẽn adeayũ be. Ceweju jekuku'uk osodop ip. O'jekawẽn ceweju ip.

²⁶— Oweju eyeku pin pima, okay jĩã ma juy epesop — io'e. — Eyebay kayap podi ma okay'ũm pima, webekitkin ġu epe'e, eyxi kayap podi ma dak, eytayxi kayap podi ma dak, eybekitkit kayap podi ma dak,

eywaḡo kayap podi ma dak, eykibit kayap podi ma dak, eykipit kayap podi ma dak. Jewekayap podi ma okay'üm pima dak, webekitkin ḡu epe'e — io'e. ²⁷— Owebeam je'ũ am eybu'u bima, webekitkin ḡu epe'e, oweju jekum eybu'u bima dak — io'e Jesus.

²⁸— Yaberenat'a muy pin pima, koam kuka yamuyapte epeḡuweḡün — io'e. — “Je'e paxi wedinheiro?” i juy epe'e eyewewebe ma. ²⁹Imuweḡün'üm pima yamuy epere ba'ore kuka o'e eywebe. Imuweḡün'üm pima eyedinheiro kuka oi'üm ipi kayat muy buje. Ipi kayat'a jojoayũ kuka eywaywayway — io'e. ³⁰— “Ak'i juy epe'e iḡo'a kay,” i kuka o'e ip. “Yaberenat'a muy ojuy. Imēnpit o'yamuy ḡu cedinheiro oi'üm puye,” i kuka o'e ip eywaywayway — io'e Jesus.

— Uk'a muy pin pima wuyju e'em “Je'e paxi wedinheiro?” i. Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ipiat'ajom pima paxi kuka ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma — io'e Jesus.

³¹— Wara'at ka kukat eju jenopaḡōḡō ojuy bima, aḡoka kukat koam kuka o'jewawē jebureyũ eju- -itaybit cīcāayũ eju. “Wuyesorarayũ adesũ- -10,000 beayũ,” i kuka o'e cebe ip. “Wuykay itakomaayũ esorarayũ bit ade jījā- -20,000 beayũ,” i kuka o'e cebe ip. “O'e paxi wuywebe ixeyũ mu'üm am?” i kuka o'e — io'e. ³²— Itaybit cīcāayũ be: “Iba'ore wuywebe” i'e buje, ipi kukukat iparara kuka o'e. Oibu'un kuka jenopaḡōḡōm. Jexewi wũy bima, jebekitkit kuka o'ḡuju cekay ip jekay itakomaayũ mudin am — io'e. — “Ḡa'a juy acenopaḡōḡōm ḡu,” i kuka o'e cebe — io'e Jesus.

— “O'e paxi wesorarayũ be itakomaayũ mu'üm am?” i'e'em ipi kukukayũ. ³³Imēnpuxim eyju dak webekitkit pin pima, “Ḡuyjom paxi ocebu'un?” i juy epe'e eyewewebe ma. Soat eybubut iwan eybu'u bima, webekitkin ḡu epesop — Jesus o'e.

³⁴— Kawta xipat. Imēnpit takō'ōm puje, te'e ma kuka atakuk. ³⁵Tamuyun pa'ore wuywebe. Taxik am acā xipat. Imēnpuxim okay eybu'u bima, te'e ma kuka epe'e: “Cristo ebekit on,” i. Wekawēn a'ijo pin pima juy xipan epeya'ijo.

15 ¹Ḡebuje iecuḡap peam dinheiro bubu'ukayũ o'ju Jesus kay, warara'acayũ ikērēat mujurũḡrũḡ'ukayũ dak. O'ju ip Jesus ekawēn com.

²Ḡebuje Fariseuyũ Jesus o'jomuy Moyisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ dak.

— Ite aḡokatkat ikērēat mujurũḡrũḡ'ukat purem. Jekōnkōn ceweju ip — io'e ip.

³Iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip jemuymayayū be.

⁴— Eyju 100 be eyōhō kuḡ aco'i- -ovelha kuḡ — io'e. — Pūḡ oitabidao bima, wara'acat eyōhō kuka epesuiwat koḡūnpi daḡ itabidaoat kuda am. Tobuxik'ūm pima kuka epeju itabidaoat kuda am. Epejokuda kuka tobuxik puje. ⁵Tobuxik puje, eycokcok kuka epe'e. Eya'ōpi'a jeje kuka epejomōḡ. Eyduk'a be kuka epetujuxe. ⁶Eyduk'a be eyōm puje, eybureyū kuka epetomuwā, eyduk'a xeyū dak. “Oceōhō ocetobuxik! Eycokcoḡ cuy oceweju,” i kuka epe'e cebe ip — io'e. — “Ovelha ocetobuxik- -itabidao oekuiat,” i kuka epe'e. ⁷Icēmān ōn e'em eywebe. Itabidao oekuiat puxim ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepere iat- -ovelha buxim — io'e. — Imēnpuye Deus icokcok e'em ade cūḡayū kay. Imēnpit jekay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat etabun puje, ibodi ma icokcok e'em Deus, ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁸Ḡebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

— Ayacat 10 be dinheiro kuḡ- -isurūḡat kuḡ- -teiboḡat kuḡ- -prata muḡēḡē kuḡ. Pūḡ ma o'jepa'ūm. Imēnpuye ixē ayacat lamparina o'ḡusop jedinhoiro kuda am.

— Jedinheiro o'jokudada. Jedukā o'yabi'ōḡ jedinhoiro kudadam. Tobuxik'ūm pima ikudadam mabuk — io'e.

⁹— Tobuxik puje, jebureyū o'tomuwā ayacat, jeduk'a xeyū dak. “Wuyocokcoḡ cuy ajop wedinhoiro otobuxik puye- -isurūḡat- -cepa'ūm'ibit,” i'e'em ixē ayacat cebe ip.

¹⁰— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ekawēn tojotjot'ukayū icokcok e'em pūḡ ma itabun Deus kay buje- -ikērēat mujurūḡrūḡap epere buje dak. Ixē ayacat cokcokap puxim icokcok e'em — io'e Jesus. Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn adeayū be.

¹¹Ḡebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

¹²— Aḡokatkat xepxep ipotpot kuḡ osodop. Ikitpit o'jekawēn jebay be. “Bay,” io'e. “Ebubutei'in cuy eḡūm owebe obubuteim,” io'e. “E'ūap wiwim ḡū ōn obubut pu am,” io'e jebay be — io'e Jesus. — Imēnpuye cebay jebubutei o'ḡu'ē'ē jekpotpoyū be- -xepxepayū be. Ade ma o'ḡūm cebe ip — Jesus o'e.

¹³— Ibun'ūm pima ikitpit jebubut o'jat. O'ḡuxipan. Oibu'un jebay xe. O'jenapōn jebay xewi. Poxerewun. O'jēm jebay duk'a bewi. O'ju wūyatka kay. Jay. Oajēm. Ibo ka be te'e ma jebubut o'ḡu'ūm. ¹⁴Ūm. O'ḡu'ūm. Warēmtaḡ ma o'ḡu'ūm soat — Jesus o'e. — Muba'at'ūmḡu

oeku. Ibun cīcā oeku. Imēnpuye ibo ka watwat irere jījā ip o'e. ¹⁵Ikitpit tak ire jījā o'e ibubut oi'ūm puye — Jesus o'e. — Ikitpit o'ju ibo ka beat kay. O'jekapik ixe aḡokatkat eju. Ixe aḡokatkat ikitpit o'ḡuju jeōhō muykōn ām- -dajebaro muykōn ām — Jesus o'e. ¹⁶— Ikitpit dajebaro xat'a kay o'e jexat'am, reren cīcā buye. Imēnpit o'ḡūm ḡu cebe — Jesus o'e. ¹⁷— Ḡebuje ikitpit o'yaḡuysan. O'jewāḡuy. O'jekawēn jewebe ma. — “Webay eju kapikpik'ukayū ma soat kuḡ jexat kuḡ,” io'e jewebe ma. “Ōn pit ijoce oje'ū repibun!” io'e jewebe ma — io'e Jesus. ¹⁸— “Jepin puk ōn webay kay,” io'e jewebe ma. “Ocekawēn webay eju,” io'e. “ ‘Bay,’ i juy oce cebe. ‘Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak,’ i juy oce cebe,” io'e. ¹⁹“ ‘Ōn ekpot. Imēnpit ekpon ḡu juy oce ḡasū bit, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye. Eweju ocekapik acā dinheiro bu am,’ i juy oce webay be,” io'e ikitpit jewebe ma — io'e Jesus.

²⁰— Ḡebuje o'jēm wūyat ka bewi. O'jepit jebay kay. Cebay duk'a wi wūy bima, cebay bit ikitpit o'jojojo. Tadaybot cīcā o'e jekpot ibubut kuḡ'ūm puye. Itabotaidabotbot cīcā o'e jekpot kay — io'e.

— Ḡebuje cebay o'jedau jekpot kay. O'topabijuk. O'yakobot. O'yaḡobukōn jecokcokap kuḡ. ²¹Ipot o'jekawēn jebay eju. “Bay,” io'e. “Ikērēat kuḡ ōn Deus xe, exe dak, a'ōmubuyxi'ūm'ūm ojeku buye,” io'e. “Ekpon ḡu oce ḡasū bit. Eweju ocekapik acā,” io'e ipot jebay be — io'e Jesus. — “Ka'ūma!” io'e cebay bit. “Okpon ma ēn soat em,” io'e — io'e Jesus. ²²— Cebay o'jekawēn jebuywatwat'ukayū be ḡebuje bit. “Daosuw!” io'e. “Xipacat cuy oḡūm okpot pe,” io'e cebay. “Iekabek cuy epetojot- -xipacat,” io'e. “Epeḡuōm cuy okpot pe,” io'e cebay. “Ibumūn cuy epeḡuōm ibu be,” io'e. “Suiyuk cuy epeḡuōm sui be,” io'e cebay. ²³“Biopak'it'it cuy epejat- -kuy aḡuxep'iat,” io'e. “Epeyaoka juy,” io'e. “Ḡa'a peta aḡuḡē,” io'e. “Ḡa'a acewemucokoḡ,” io'e. ²⁴“Tūybe okpot'ūm oe'ū iān cuk oce,” io'e. “Ḡasū bit wetaybit oce itabēḡ ma iam,” io'e. “Warēmtaḡ ma oeku wūyat ka daḡ,” io'e. “Ḡasū bit cexe,” io'e cebay. “Ḡa'a peta aḡuḡē,” io'e. Icocok cīcā o'e ip — Jesus o'e. — Petatam o'e ip. Jeda'i'in o'e ip — io'e.

²⁵— Tuk'a be jewemucokoḡ ip pima, wara'at ipot tak jekat pe osunuy kapikipiḡ- -koapat. Oexe jebay duk'a be. Uk'a wi wuy'ūm pima, cedarukreat'a a'ō o'ya'ōdobuxik, da'i'iyū a'ō dak. ²⁶Jebay eju kapikpik'ukat o'tomuwā. “Ajo pēnpēn i'eayū?” io'e iwaḡo cebe. ²⁷“Petatam ip ekitpit oexe buye,” io'e kapikpik'ukat. “Ebay biopak'it'it o'yaokaat- -kuy aḡuxep'iat,” io'e. “O'yaokaat, xipan oexe buye,” io'e — Jesus o'e.

²⁸— Iměnpit iwaḡo itakoma o'e. Taobu'u jįjā o'e uk'a be jeōm ām jekitpit tobede am — Jesus o'e. — Ğebuje cebay oajēm jekpot kay akiju- -koapat kay. “Eōm cuy,” io'e cebay jekpot pe- -koapat pe — io'e Jesus. ²⁹— “Ap!” io'e. “Ade koato juk adi ocekapikpik cĭcā eweju,” io'e. “Puju oḡuy kųyjobit'ūm a'ō kay? Soat em cuk adi a'ō kay oḡuy,” io'e. “Iměnpit cuk bode'it'it eyaokaat ḡu owebe peta muḡē ām obureyū beam,” io'e jebay be iwaḡo — io'e Jesus. ³⁰— “Ite ekpot peam pit eyaoka,” io'e. “Soat edinheiro o'ḡu'ūm yapoyū eju jepoapteim,” io'e jebay be — io'e Jesus. — “Cexe buje bit, ēn peta muḡēḡēm!” io'e. “Biopak'it'it aokakam ēn,” io'e iwaḡo — Jesus o'e.

³¹— “Tapu,” io'e. “Soat em ēn oweju. Obubut ebubun je'e soat,” io'e. ³²“Tųybe okpot'ūm oe'ū ekitpit'ūm iān cuk oce,” io'e. “Ĝasū bit wetaybit oce itabēḡ ma iam. Warēmtaḡ ma oeku wųyatka daḡ,” io'e. “Ĝasū bit xipan oexe,” io'e. “Imēneju cedaḡ ma wuywebe peta muḡē ām, wuymucokcok am tak,” cebay o'e — Jesus o'e. — Ikērēat mujurūḡrūḡap o'jepereiat jebay kay o'jepit'iat puxim — io'e Jesus. Iměn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn Fariseuyū be, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū be dak.

16 ¹Ĝebuje Jesus wara'at ekawēn o'ḡuwēn jeweju etaybitbinayū be. — Ibubut adeat jedinheiro o'ḡūm aḡokatkat pe imuxipan am jewebeam — io'e.

— “Warēmtaḡ ebubut mu'ūmu'ūm edinheiro kukat,” io'e ibureyū ibubut adeat pe — Jesus o'e.

²— Iměnpuye ibubut adeat jekaxero o'tomuwā. “ ‘Warēmtaḡ ebubut mu'ūmu'ūm edinheiro kukat, i'e'em obureyū owebe,” io'e ibubut adeat — io'e Jesus. — “Cųḡ ḡu ēn oubut kuḡ,” io'e. “Iměnpuye soat ip cewero oweju iaptup etupmubararak omutaybit am,” io'e. “Ĝasū bit ēn kapiḡ ḡu oweju,” io'e — io'e Jesus. — “Wara'at ma ojomuy edieḡ,” io'e. Cekaxero o'jēm.

³— Ğebuje cekaxero o'jekawēn jewebe ma.

— “Apěntak oce ḡasū bit?” io'e jewebe ma. “Wekariwa o'e owebe ‘Ĝasū bit ēn kapiḡ ḡu oweju, i,’ io'e jewebe ma. “Iba'ore owebe kapik am kat pe, obaca'ūm puye,” io'e. “Osūsūn oce warara'acat xewi dinheiro ojuy am,” io'e jewebe ma. “Wetaybit apēn oce iam,” io'e. ⁴“Wekariwa oḡuḡuykuku,” io'e jewebe ma. “Ixe eju ōn kapikpiḡ'ūm pima, warara'acayū je'e owebe: ‘Eōm cuy oduk'a be eḡuy am, i,’ io'e jewebe ma cekaxero — io'e Jesus.

⁵— Imēneju cekaxero ceweroap kuḡayũ o'tomuwã. Pũḡpũḡpũḡ ma ip o'tomuwã. Pũḡpũḡpũḡ ma ip ceweju o'jekawēn.

— “Pebũrũ eweroap wekariwa eju?” io'e koap oajēmiat pe.

⁶— “Ade jĩjã omuyku ixepiti weweroap teida am- -100 be bahi'uk,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu,” io'e. “Ade ḡu omuyku bahi'uk ixepitim weweroap teida am- -50 ma iam cuy eḡubararak tup pe,” io'e cekaxero koap oajēmiat pe — Jesus o'e.

⁷— “Pãm ēn? Pebũrũ eweroap wekariwa eju?” io'e warara'acat pe.

— “Ta'ade omuyku weweroap teida am trigoda- -1000 be trigoda,” io'e.

— “Juku. Eweroaptup etupu. “Ade ḡu omuyku weweroap teida am trigoda- -800 be iam cuy eḡubararak,” cekaxero o'e cebe — Jesus o'e.

⁸— Imēnpuye kaxero itaybit cĩcãat osunuy jekariwa xe, imuḡuykuku'uk ma'ḡu — io'e Jesus.

— “E'taybit cĩcã,” io'e cekariwa jekaxero be — Jesus o'e. — Itaybit cĩcã ḡu Deus ekawēn kayayũ jebubut kuḡ. Cekawēn kay'ũmayũ bit itaybit cĩcã jebubut kuḡ — Jesus o'e.

Imēn Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn cebe ip.

⁹— Ceweroap teibubu'ukat ekukuap puxim ḡu juy epeku — io'e Jesus. — Eybubut'in cuy epeḡũm tadaybotbocayũ be iburem am ip. Cebe ip iũmũm pima, ixeyũ eybureyũ jeydobede kabi be eyexe buje. Soat em kabi be epesop — Jesus o'e. ¹⁰— Eyju cedaḡ yopĩcat kuḡ pima, cedaḡ ma yoboḡat tak epejukuk. Warēmtaḡ yopĩcat kuḡ pima bit, warēmtaḡ ma yoboḡat tak epejukuk — io'e. ¹¹— Eyju warēmtaḡ ijodiap kuḡ pima- -dinheiro kuḡ, Deus kabi beat je'ḡũm ḡu eywebe- -idip cĩcãat. ¹²Eyju warēmtaḡ wara'acat pubut kuḡ pima, ka'ũma ma wara'at je'ḡũm eywebe eybubun. ¹³Pũḡ'a be uk'a be bima, iba'ore ibuywatwat'ukat pe xepxepayũ beam kapik am. Kariwayayũ wara'at taḡtaḡtaḡ e'em pima, itakoma kuka o'e pũḡ kay jekariwa kay, wara'at jekariwa ikukpin cĩcã bima. Kũyjobit kuka o'e pũḡ a'õ kay wara'at a'õ kay kũyjobit'ũm pima. Imēnpuxim dinheiro kay jĩjã bima, Deus kay jĩjã ḡu kuka epe'e — io'e Jesus.

¹⁴Soat Fariseuyũ iboap o'ya'ĩjojo. Ixeyũ Jesus o'jowaywayway dinheiro kay jĩjã ip puye.

¹⁵Ḡebuje Jesus o'jekawēn Fariseuyũ eju.

— “Cũḡ ma oceju Deus xe,” i napa ma eyju e'em warara'acat pe — io'e. — Deus pit itaybit ajo kay eyju ḡebum iam. Ijodiat xe xipat cĩcãat Deus xe xipat ḡu — io'e.

¹⁶— Moisés ekawēn taḡ jekuku'uk osodop ip kuyjeayũ, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ dak. Ḡuyjom pit João Batista o'e'e adeayũ be: “Deus

soat kukukan je'e," i. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū imēnpuxim imuwēnuwēn ġasū dak soat ip. Ġasū adeayū ibikuy Deus pe jekukan. ¹⁷Kabi i'ūm, i'pi dak. Deus pe wuyawēwēap ekawēn pit i'ūm ġu- -pūġ em tak ka'ūma — io'e. — Soat em cedaġ cīcā wuywebe wuyeku am ixe ekawēn taġ — io'e Jesus.

¹⁸— Aġokatkat jetayxi epere buje, wara'at pu am jetayxim, ikērēat kuġ Deus xe. Imēnpuxim cepere'ibit eju jewebumūn puje, ikērēat kuġ Deus xe aġokatkat — io'e cebe ip.

¹⁹Ġebuġe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Aġokatkat jexat o'jo'o'o- -iku jījāat o'jo'o'o — io'e. — Ibutut adeat osunuy. Ixat ku jījā osunuy. Jesay idip cīcāat kuġ osunuy. ²⁰Tadaybocat tak oabik ixe ibubut adeat tuk'a exīntabi be- -aġokatkat. Xīntabi xe abikbik'uk osunuy soat kabia. Lázaro i tadaybocat putet osunuy. Ade werowero kuġ osunuy ixe Lázaro daġ soat taġ. ²¹Oabik iboce ibinōmnōm kay itabiku buye, cemesa be jedudumat o pin puye. Imēntak akuriceyū oajēm cewerowero kōnkōn ām.

²²— Lázaro'ūm e'ū buje, Deus ekawēn tojtot'ukat ixe'ūm o'tujuu Abraão kay- -Deus xeat kay. Iku jījāat o'om osunuy Abraão eju. Ixe ibubut adeat'ūm pit oe'ū. Aġokatkayū ixe'ūm o'jokot.

²³— Ġebuġe ibubut ade osunuyiat Abraão o'jojojo wūy wi. Ipiat'ajojoap pewi o'jojojo. Lázaro dak o'jojojo Abraão xe.

²⁴— “Ajot!” io'e ibubut ade tūbit Abraão be. “Etabotaidabotbon cuy eġuy okay,” io'e ya'ōberen. “Lázaro juy eġudot okay idibi be ibu'abi muakōm ām okō mucuk am idibim,” io'e. “Ipiat'ajojom cīcā ōn daxa be,” io'e.

²⁵— “Ka'ūma, oġuju ġu,” io'e Abraão bit. “Etabēġ pima, ade idip cīcāat kuġ cuk adi eġuy. Lázaro bit ikērēat kuġ cuk adi osunuy itabēġ pima. Ĕn ma ecokcok cuk adi eġuy. Ixe bit tadaybot osunuy. Ġebum cuy eġuy iboap kay. Ġasū bit ixe ma icokcok. Ĕn pit ipiat'ajojom,” io'e.

²⁶— “Imēntak katek omuy wuypidase. Itediacat pe iju ba'ore iġodi kay eykay. Ibodiacat pe dak tot pa'ore ijodi ocekey. Iba'ore cebe ip katek puye,” Abraão o'e.

²⁷— “Ajot,” io'e Abraão be. “Eya'opicūġ cuy wa'ō kay! Lázaro juy eġuju webay duk'a kay, okitpitpiyū kay,” io'e. ²⁸5be opop ip webay duk'a be. Eġuju ixeyu mukūyjo am ipiat'ajojoap pe tocap puxim,” io'e.

²⁹— “Ka'ūma,” io'e. “Oġuju ġu,” io'e Abraão. “Ekitpitpiyū Moisés ekawēntup kuġ, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup kuġ tak,” io'e. “Kūyjobin cuy ekitpitpiyū jeedop ibo dup a'ō kay,” io'e.

³⁰— “Ajot, ebu'um ġu juy ixē muju am,” io'e. “Ce'ūat tomukadi waram o'jetait'iat co buje bit, iġuyċūġ je'e ip ikērēat kuġ puye,” io'e. “Ikērēat mujurūġrūġap jepere ip,” io'e ibubut ade tūibit.

³¹— “Ka'ūma. Oġuju ġu,” Abraão o'e. “Ekitpitpiyū kūyjobit'ūm Moisés a'ō kay. Kūyjobit'ūm tak ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ō kay. Ce'ū'ūayū dopdopap pewiat tobuxik puje dak, waram ġuto o'jetait'iat tobuxik puje, itabut ġu je'e ip. Imēnpuye oġuju ġu cekay ip,” Abraão o'e — Jesus o'e.

**Ġebum ġu juy epesop apēn ixē juk adi ikērēat
o'ġujurūġrūġ iap kay iap ekawēn**

17 ¹Ġebuje Jesus o'jekawēn jeweju etaybitbinayū eju. — Adeayū wuymubu'un wuyetabucap epere am — io'e. — Imēnpit Deus ixeyū ġuju ipiat'ajojoap kay. ²Warara'acat pe okay itabut'isuat mubu'un puje, ikērēat kuġ ip Deus xe. Imēnpuye imutabut'ūm awap xipat kuka wuywebe ixeyū aoka am- -yaġobu eju wita'a mukirik am yapoxiat'a mukirik am ticoġ pe imuakōm ām. Xipat ġu wuye'ū ām. Ibodi ma xipat ġu wuyju am ipiat'ajojoap kay. Ikērēm ġu juy epesop eyewewebe- -idim acā — io'e.

³— Eybure be ikērēat mujurūġ puje juy epeġukūyjo. Ikērēat kay iġuyċūġ pima, ġebum ġu juy epesop apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġ iap kay. ⁴Sete em aco'i ikērēat mubapukpuġ eywebe pūġ kabia. ⁷ em tak “Oġuyċūġ ikērēat oġubapuk ewebe buye” i'e buje, juy ġebum ġu epesop apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ iap kay — io'e Jesus.

⁵Ġebuje cemumujuyū o'jekawēn jekukukat eju- -Jesus eju.

— Ocebuyan cuy ece biġ ma ocetabut am Deus kay — io'e ip cebe.

⁶— Deus kay eyetabutbūt pima, eyemuojuy je'ġūm eywebe — io'e. — “Ixe-ip cuy eyop'uk tābu daġwi” i'e buje cebe, Deus yop'uk. “Eyoptaida juy ticōġ pe” i'e buje, Deus yoptaida — io'e.

⁷— Eya'ōpuruġ eybuywatwat'ukat kuġ- -eykat kotkot'ukat kuġ- -eyōhō kukuk'ukat kuġ- -ovelha kukuk'ukat kuġ — io'e. — Jekapikap pewi jajēm puje, “Xik'i buk. Eceboday,” i'ūmġu eyju e'em cebe. ⁸“Oxan cuy ejoda,” i'e'em eyju cebe. “Dao ma eġudot okay,” i dak. “Wekōn epere buje acā ecekōn,” i'e'em eyju cebe. ⁹Eybuywatwat'ukat eya'ō daġ kapikpiġ pima, “Xipat cīcā eyju,” i'ūmġu eyju e'em cebe. ¹⁰Deus a'ō daġ jekukum pima, “Xipat cīcā oceju,” i'ūmġu juy epe'e eyju dak. “Ocekukat a'ō daġ ocekuku,” i acā juy epe'e — Jesus o'e.

Imên Jesus o'jekawên jewēju etaybitbinayũ eju.

¹¹ Jesus o'ju Jerusalém ka kay. Kapkam o'e Galiléia eipi dağ, Samaria eipi dağ tak.

¹² Ğebuje 10 be ierepayũ Jesus o'topabijuk ağoka be yajêm pima. Kacũğcũğ'i osodop ip bosusu cewi.

¹³ — Jesus! Kariwa! — io'e ip y'oberen. — Etabotaidabotbon cuy eğuy ocekey! — io'e ip Jesus pe.

¹⁴ İxeyũ jo buje, o'jekawên cewēju ip.

— Epeju juy paĩ kay, ixē be eyjo am — io'e ierepayũ be.

O'ju ip.

Jeju buje ip o'je'ada ierep topibiyũ. Xipat o'e ip.

¹⁵ Ğebuje pũğ ma o'jepit Jesus kay ixeyũ'in je'adaap tobuxik puje.

— Deus, ên xipat cĩcã — io'e.

¹⁶ O'jẽğ'aecõğcõğ Jesus topabe ya'õbuyxi jexe buye.

— Xipat cĩcã ên, Kariwa — io'e. — Ên omu'ada — io'e ya'oberen.

Samaria eipi beat osunuy ixē o'jepitiat.

¹⁷ Ğebuje Jesus o'jekawên cewēju.

— Dez be ğu du oğu'ada? — io'e. — Pu warara'acayũ- -9 beayũ? — io'e Jesus. ¹⁸ — 9 beayũ ğu o'jepit “Xipat cĩcã ên omu'ada” i'e am Deus pe. İte Samaria eipi beat acã o'jepit — io'e jexeayũ be. ¹⁹ — E'ây — Jesus o'e cẽğ'aecõğcõğ'ibit pe. — Őn emu'ada, etabut okay buye — io'e.

²⁰ Waram pima Fariseuyũ o'jekawên Jesus pe.

— Puğũn Deus soat kukukan je'e? — io'e ip.

— İxe soat kukukan pima, ibapuk ğu je'e wuyxe — io'e. ²¹ — “Bomaku Deus soat kukukan,” i'ũmğũ ace'e, “Jodiku Deus soat kukukan,” i'ũmğũ dak — io'e. — İbapuk ğu warara'acat xe. Deus wuykukukan pima, wuywebe nuynuy — io'e Jesus.

²² Ğebuje Jesus o'jekawên jewēju etaybitbinayũ eju- -12 beayũ eju.

— Ğuyjom ojo pin cĩcã epesop- -soat wağo jo pin. “Ocebikuy jĩjã ğaxĩn ma soat wağo jajêm ocekey,” i epe'e — io'e. — “Ocebikuy pũğ kabia ocexe am,” i epe'e — io'e Jesus. — İmẽnpit eyxe ğu oğuy — Jesus o'e.

²³ — Warara'acayũ napa ma je'e eywebe “Ak'i juy epe'e,” i, “Soat wağo o'jepit,” i, “Bomaku omuy,” i. “Soat wağo o'jepit,” i je'e ip eywebe. “Joceku omuy,” i napa ma je'e ip. Epeju ğu juy okudadam ya'õbi ip. Eyetabun ğu juy epesop ixeyũ a'õ kay — Jesus o'e.

²⁴ — Wepit puje, eyetaybit epesop- -soat wağo epit puje — io'e. — Xiririkiat soat tağ kabiam. Jodiwiki kabiam, bodiwiadaku. Soat ijodiat xiririkiat cocom. İmẽnpuxim soat ijodiat wepicap jojo. ²⁵ İmẽnpit koam cuy ipiat osupi'ajo — io'e. — Ade ğasũacat okay ğu je'e — io'e.

²⁶— Wepit puje, ijodiat jeku apēn Noé kabia be juk adi oekuku ip iap puxim. ²⁷Jekōnkōn'uk osodop ip Noé itabēg pima, tikōnkōn'uk tak, jewebumūnmūn'uk tak. Aḡ'ūm pima, dao ma muba'atxiri oajēm — io'e.

— Kobexixi be Noé ōm puje, muba'atxiri oajēm soat kay ipi juacat kay. Soat ipi juacat o'ḡu'ūm. Oe'ū'ū ip — io'e. ²⁸— Imēnpuxim ip oekuku Ló itabēg pima — io'e. — Jekōnkōn'uk osodop ip, tikōnkōn'uk tak, jebubut pupu'uk tak, teidada'uk tak, taidada'uk tak, uk'a muymuy'uk tak. Sodoma ka watwat aḡ'ūm pima dao ma Deus daxa o'ḡudot i'ḡo ka kay. ²⁹Sodoma ka bewi Ló jēm puje, Deus daxa isopat o'ḡudot kabi kadiwi daxa daxik tak. Soat ibo ka watwat'ūm'ūm o'ḡu'ūm — io'e. ³⁰— Soat waḡo ōn. Wepit puje ka'ūma ma wepicatp wiwim je'e. Apēn kuyje oekuku ip iap puxim jeku ip ijodiat — io'e.

³¹— Wepit puje, jeduk'a be ḡu juy jeōm akijuat yabeat pu am — io'e. — Jepit ḡu juy jeduk'a kay jekat peat. ³²Ḡebum cuy epesop Ló tayxi epit ojuyap kay — io'e. ³³— Oburemap tomuju eybu'u je'ūm pima, soat em ipiat'ajojoap pe epesop eye'ū buje. Je'ūm eybu'u'ūm pima bit, soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e.

³⁴— Wepicap exima be xepxepayū ixet ip jeedop pūḡ pe ma kama be. Deus pūḡ ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat. ³⁵Imēnpuxim xepxep aoyū tadedem ip jeedop. Deus pūḡ ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat. ³⁶Xepxep aḡokatkat jekat pe kapikpiḡ ip je'e. Deus pūḡ ma tujowat jewēju. Wara'at pit suiwat — io'e.

³⁷— Poma ip tujowat, Kariwa? — io'e ip Jesus pe.

— Urupuyū je'awerorom iḡēmat kay i'o am. Imēnpuxim Deus ja'jēm ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be — io'e Jesus.

18 ¹Ḡebuḡe Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ḡuwēn jewēju etaybitbinayū be soat em cuy epeyekawēnwēn Deus eju iam ixeyū mutaybit am, eybu'un ḡu juy epesop Deus eju jekawēn ām iam tak.

²— Ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat osunuy ikaboḡatka be — io'e Jesus. — Tūybe Deus ya'ōbuyxi ḡu iān o'e. Warara'acat kuḡ tak ibuyxim ḡu osunuy — Jesus o'e.

³— Itop'ūm e'ūibit ade em ma ajēmjēm ixē ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat kay — io'e. — O'taobu'un ḡu cekay. — “Obuywan cuy ece okay itakomaat pe okaykayap puxim,” io'e'e itop'ūm e'ūibit — Jesus o'e.

⁴— Ade kabia ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat ibu'u osunuy itop'ūm e'ūibit puywan. Ḡuyjom pit o'jekawēn jewebe ma. “Deus ya'ōbuyxi ḡu oxe,” io'e jewebe ma — io'e. — “Warara'acat tak ibuyxim ḡu

ojukuk,” io'e jewebe ma — io'e. ⁵— “Imēnpit ixē itop'ūm e'ūibit cuy osubuywan ixē be omu'ukpicegēgāp puxim,” io'e jewebe ma — io'e. — “Ibuywan'ūm pima, soat em kuka oajēmjēm okay, omu'adaodao kuka,” io'e jewebe ma — Jesus o'e.

⁶— Ixē ibimāmāmāat ekawēn coco'ukat itop'ūm e'ūibit o'subuywan jemu'ukcegēap puxim cūg ġu ma'ġu jekukum — io'e. ⁷— Pām Deus? Eyxe Deus ibu'u du jemunaēhēyū buywan- -soat kabia, soat ixima be dak jekay jewāwāwā'ukayū buywan- -“Obuywatwan cuy ece” i'e'e'ukayū buywan? ⁸Ibu'u ġu ixeyū buywan — io'e. — Soat em aġ cekay ip. Ġaxīn ma ixeyū buywan — io'e. — Soat waġo ōn. Ocepit cuy ijodi. Wepit puje Deus kay itabucayū xe'e otobuxik? Tobuxik pin cīcā oxe. Imēnpuye juy eybu'un ġu epesop Deus eju jekawēn ām — Jesus o'e.

⁹Ġebye Jesus wara'at ekawēn o'ġuwēn jewexe xipacayū be- -warara'acat mubuyxi'ūm'ūmayū be- -“Oceju acā xipat Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹⁰— Xepxep aġokatkat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay- -yaboġat'a kay — io'e. — Oajēm ip Deus eju jekawēn ām. Pūġ Fariseu osunuy. Wara'at iecuġap peam dinheiro bubu'ukat osunuy — io'e.

¹¹— Ġebye Fariseu o'jekawēn Deus eju. Jaġepūg ma cūg'i osunuy. Jewexe ya'ōbuyxi jījā osunuy. Imēn o'jekawēn:

— “Deus,” io'e. “Ococok oce warara'acat puxim ġu ōn etabixe buye,” io'e. “Ixeyū ma itabikuku warara'acat pubut kay. Ōn pit ka'ūma,” io'e. “Ixeyū ma warēmtaġ ma jekukum. Ōn pit ka'ūma,” io'e. “Ixeyū ma jepopom warara'acat tayxi eju. Ōn pit ka'ūma,” io'e. “Iġo buxim ġu dak ōn- -iecuġap peam dinheiro bubu'ukat puxim ġu,” io'e. ¹²“Pūġ semana be xepxep kabia okpiwat ma ōn jewemureren kawēn ām eweju,” io'e Deus pe. “Wedinheiro'in ōn iūmūm ewebe,” io'e. “10 be ikuġ pima, pūġ ma ōn iūmūm ewebe,” io'e — Jesus o'e.

¹³— Iecuġap peam dinheiro bubu'ukat pit cūg'i osunuy wūy ma Fariseu wi. Isūsūn osunuy kabi kay jeak am ya'ōbuyxi'ūm cexe buye. Yatoro ma o'jekawēn Deus eju. O'jewekūmpiokaka jeġuycūgāp pibun, ikērēat kuġ puye — io'e. — “Deus,” io'e — io'e. — “Ikērēat kuġ ōn,” io'e — io'e. — “Imēnpuye etabotaidabotbon cuy eġuy okay,” io'e — io'e Jesus.

¹⁴— Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e. — Jeduk'a be ixeyū epit puje, Fariseu ġu cūg ma o'e Deus xe- -iecuġap peam dinheiro bubu'ukat acā — io'e. — Eya'ōbuyxian pin cīcā bima, eya'ōbuyxian ġu epesop Deus xe. Eya'ōbuyxian pin'ūm pima bit, eya'ōbuyxian epesop cexe — Jesus o'e.

¹⁵Ĝebuje Jesus eju etaybitbinayũ warara'acat o'ĝukorẽm. O'ĝukorẽm ip Jesus kay mucayan bekitkit tojotjon puye. ¹⁶Imẽnpit:

— Ebekitkit cuy epetojot okay — io'e Jesus cebayũ be ip.

Ĝebuje Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju- -12 beayũ eju.

— Bekitkit mubu'un ĝu juy okay imudot am — io'e. — “Epeju ĝu juy Jesus kay,” i'ũmĝu juy epe'e cebe ip. Deus ixeyũ buximayũ kukukan je'e soat kukukan pima. ¹⁷Icẽmãn òn e'em eywebe. Bekitkit ibu'u ĝu Deus pe jekukan. Imẽnpuxim Deus pe eykukan eybu'u'ũm pima, cexe epesop ixē soat kukukan pima — io'e.

¹⁸Ĝebuje aĝoka kukat oajẽm Jesus kay. O'jekawẽn Jesus eju.

— Tapu — io'e. — Ĕn xipat, cedaĝ ocemutaybitbin puye — io'e. — Apẽntak oce soat em Deus xe onũy ãm? — io'e Jesus pe.

¹⁹— Apẽnpuye dak ĕn e'em owebe “Ĕn xipat,” i? — Jesus o'e. — Ka'ũmĝu xipacat- -Deus acã — io'e. ²⁰— Etaybit Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn — io'e. — “Warara'acat tayxi kaykay ĝu juy epesop,” io'e Deus. “Warara'acat epeyaoka ĝu juy,” i dak. “Eyetabikum ĝu juy warara'acat pubut kay,” i dak. “Napa ĝu juy epe'e,” i dak. “Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak,” i dak o'e Deus wuywebe — Jesus o'e.

²¹— Soat taĝ ibiat ekawẽn taĝ cuk adi ojekuku bekin piman ma — io'e.

²²Iboap co buje, Jesus waram o'jekawẽn cebe.

— Pũĝ ma buk omuy ewebe i'e am — io'e. — Soat ebubut cuy eteida dinheiro bu am. Dinheiro juy eĝũm ikuĝ'ũmayũ be — io'e. — Iũm puje, ebubut ade ece'e kabi be — io'e. — Ĝebuje juy ejot. Oweju juy ejeku — io'e Jesus.

²³Iĝuycũĝ cĩcã o'e iboap co buje, ade jĩjã ibubut puye. Tacup osunuy. Ibu'u o'e jebubut ùm tadaybotbocayũ be. Xerewun. O'jẽm Jesus xewi.

²⁴Aĝoka kukat cemap co buje, Jesus o'jekawẽn jewēju etaybitbinayũ eju- -iĝuycũĝat cẽmap co buje.

— Iba'ore jĩjã ibubut adeat Deus pe jekukan — io'e Jesus. ²⁵— Iba'ore camelo be ikap am awi daobi'atoĝ. Imẽnpuxim iba'ore jĩjã ma ibubut adeat Deus pe jekukan, ibu'u ip puye — io'e.

²⁶— Abu be dak kuka o'e taxijo but? — io'e o'ya'lĩjojo'iaiyũ.

²⁷— Ijodiat pe jewedaxijo ba'ore — io'e. — Deus pe bit iba'ore ĝu soat ma — Jesus o'e.

²⁸Ĝebuje Pedro o'jekawẽn Jesus eju.

— Ocejũ bit soat ocesuiwat eweju am — Pedro o'e Jesus pe.

²⁹— Icẽmãn òn e'em eywebe — Jesus o'e. — Deus bikuyap taĝ eybadip iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyduk'a

beayũ aco'i epesuiwat, eytayxi dak, eywaõo dak, eyebay dak eyxi dak, eyebekitkit tak. ³⁰Deus bikuyap taõ iwat puje, eywebe epesuiwat podi ma epejat — io'e. — Eyetait pima Deus xipacat je'gũm eywebe. Eye'ũ buje dak waram õguto epeyetai — io'e. — Soat em Deus xe epesop — Jesus o'e.

³¹Adeayũ parakpewi Jesus 12 beayũ o'tujowat. O'jekawẽn ceweju ip. — Eya'õpicũgõcũg cuy epesop wa'õ kay — io'e cebe ip. — Jerusalém ka kay aju — io'e. — Soat waõo õn. Kuyjeayũ emudupmubararaktup ekawẽn taõ adeayũ warẽmtaõ ma ip okuk — io'e. ³²— Ixeyũ oũm Judeu'ũmayũ be okay itakomaayũ be. Owaywayway ip je'e. Warẽmtaõ ma ip okuk. Omuxixuxi ip. Omupokupok ip. ³³Oaoka ip. Imẽnpit xepxep xet kap puje, waram õguto ocetai — io'e Jesus cebe ip- -12 beayũ be.

³⁴Imẽnpit 12 beayũ xe cekawẽn pa'arẽm osunuy Jesus ekawẽn. — Apẽnape ite e'em? — io'e ip jewewebe. — Cekawẽn pa'arẽm ocewebe — io'e ip.

³⁵Jericó ka be Jesus ajẽm pima, ita'ũmat dinheiro o'joojuy kapkapayũ xewi. ³⁶E bitako daõ xik'i bima kapkapayũ daobiwẽõ cocom ixex ita'ũmat. — Apẽnpuye eyju kapkam ijoma? — io'e kapkapayũ be.

³⁷— Jesus ijoma kapkam puye- -Nazaré ka bewiat — io'e ip cebe.

³⁸Õebuje ita'ũmat o'jewawã Jesus kay. — Jesus! — io'e. — Davi naxeõebit õn! — io'e. — Etabotaidabotbon cuy eõuy okay — io'e ya'õberen.

³⁹Imẽnpuye kapkapayũ ita'ũmat o'õgukorẽm. — Ecemũõ cuy! — io'e ip.

Imẽnpit biõ ma o'jewawã ya'õberen.

— Jesus! — io'e ma'õguto. — Davi naxeõebit õn! Etabotaidabotbon cuy eõuy okay — io'e.

⁴⁰Jesus oajẽm ita'ũmat kay. O'jecũ e bidase.

— Ixex ita'ũmat epetojot okay — io'e jexecat pe. O'tojot. O'jekawẽn cebe, yajẽm puje.

⁴¹— Ajo-kay õn oxewi? — io'e- -Jesus o'e.

— Wetadam ece — io'e.

⁴²— Jetada õn — io'e Jesus. — Eate ece'e Deus kay etabut puye — io'e.

⁴³Jesus iboap e isum ma o'jewetada. Jecoatcoan o'e. Ixex dak o'ju Jesus eju.

— Ka'ũmõõ ejo'iat xipacat — io'e Deus pe.

Imẽneju soat o'jojojo'iaiyũ:

— Ka'ũmõõ ejo'iat xipacat — io'e ip Deus pe.

19 ¹Jesus oajēm ikaboğatka kay- -Jericó ka kay. Kapkam oeku ibo ka dağ. ²Ibo ka be ağokatkat osunuy. Ibutet Zaqueu i osunuy. Iecuğap peam dinheiro bubu'ukat osunuy. Ibubut adeat osunuy.

³Ixe dak Jesus co ojuy o'e. Imēnpit Jesus co ba'ore osunuy taoapīn puye. Ijo ba'ore osunuy adeayū Jesus akokoreren oekuku buye.

⁴Imēnpuye Zaqueu o'jedau Jesus topabe. Jesus co am o'jeu figueira'ip eju. O'jeu ijop'ip tēğ ma je'kap iam itaybit puye.

⁵Ibo'ip tiotpe yajēm puje, Jesus o'jeapūn Zaqueu kay.

— Zaqueu — io'e. — Ekop cuy! — io'e. — Daosuw! — io'e. — Eduk'a be òn cum — Jesus o'e.

⁶Zaqueu dao ma o'kop ip ejuwi. Icocok o'e Jesus tuk'a be cu ojuy buye.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e Jesus pe.

⁷Iboap o'jojojo'iyū Jesus o'jomuymuy ip jeweweju.

— Jesus o'ju Zaqueu duk'a be — io'e ip jewewebe. — Ixe Zaqueu ikērēat mujurūğrūğxi! — io'e ip jewewebe.

⁸Ĝejuje Zaqueu o'jekawēn Jesus eju jeduk'a be.

— Kariwa — io'e. — A'ōpicūğ cuy eğuy. Ikērēat cuk adi oğujurūğrūğiap cuy ocepere. Obubut'in oğūm ikuğ'ūmayū be. Ipidase oğūm cebe ip — io'e. — Adeayū muğuykukukum cuk adi oğuy dinheirom — io'e. — Ebadipip dinheiro juy oğūm pūğ dinheiro ojat'iat pe soat pe — io'e Zaqueu.

⁹— Zaqueu, Deus edaxijo ĝasū bit — io'e Jesus. — Xipat ixē be edaxijo am ēn Abraão naxeğebit puye. ¹⁰Soat wağo òn. Ijodi ojot ikērēat mujurūğrūğ'ukat kudada am. Ixeyū daxijo am ojot — io'e Jesus.

¹¹Adeayū be iboap co buje, Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ğuwēn cebe ip. Jerusalém ka be Jesus oajēm pin. Tūybe ĝaxīn ma Deus soat kukukan je'e iān o'e ip adeayū. Imēnpuye iboap ekawēn o'ğuwēn Jesus.

¹²— Kariwa yoboğat cu ojuy wūyatka kay — io'e Jesus. — Wūyatka watwat ixē kariwa yoboğat muy ojuy jekukan. ¹³Iju'ūm pima 10 beayū o'ğudot jewekay jebuywatwat'ukayū. Pūğpūğpūğ ma o'ğūm soat pe dinheiro isurūğat. Soat ip pūğpūğpūğ o'e ikuğ. “Òn ijoce'ūm pima, epeyekapik ijop kuğ dinheiro kuğ wara'at pu am- -dinheiro bu am,” io'e ixē kariwa cebe ip. ¹⁴Imēnpit cebekitkityū'in itakoma osodop ip jekariwa yoboğat kay. Imēnpuye itakomaayū jebureyū o'ğuju jekariwa nomuju jekawēn ām ceweju. E dağ ip o'e cebe: “Ekay ĝu oceju,” i. “Ocekukat pin ĝu ewebe,” io'e ip cebe e dağ — Jesus o'e.

¹⁵— Ĝejuje o'ju wūyat ka kay — io'e. — Wūyatka be bima ibo ka watwat ixē kariwa yoboğat o'jomuy jekukan. Ade ka kukan ip

o'jomuy. O'jēm wūyatka bewi. Jay. Oajēm ġuto jeka be — io'e. — Jebuywatwat'ukayū o'tomuwā jewekay. 10 be dinheiro o'ġūmġūm cebe'iyū o'tomuwā. Itaybit pin o'e pebürū paxi ip dinheiro o'jat wara'at iam — io'e Jesus.

¹⁶— Ġebuġe ibuywatwat'ukat oajēm jekariwa kay — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Pūġ dinheiro eġūm owebe isurūġat. 10 be ojat wara'at,” io'e — Jesus o'e.

¹⁷— “Xipāt ēn,” io'e. “Xipan cīcā juk adi ecekapik,” io'e. “Xipan cuk adi ecekapik pūġat kuġ ewebe oġūm'iat kuġ- -dinheiro kuġ- -yopīcat kuġ,” io'e. “Imēnpuye 10 be aġoka kukan ecesūy,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

¹⁸— Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Kariwa,” io'e. “Ixaat kuġ pima, 5 be ojat wara'at,” io'e wara'acat — Jesus o'e.

¹⁹— “5 be ikaboġatka kukan ecesūy- -wūyat eipi ka kukan,” io'e kariwa cebe — Jesus o'e.

²⁰— Ibocewi wara'at oajēm ibuywatwat'ukat — io'e. — “Juku, kariwa,” io'e. “Edinheirom. Pūġ ma,” io'e. “Ocekapik ġu wara'at pu am. Oġuekabek pit paġōm,” io'e. ²¹“Oparara ebuxim, ēn warara'acat mudadaybotbon puye,” io'e. “Ēn ibubum warara'acat xewi iūmūm ġu ma'ġu,” io'e. “Ēn ibubum cexewi ip taidadam ġu ma'ġu,” io'e ibuywatwat'ukat — Jesus o'e.

²²— “Xipat'ūm cīcā ēn,” io'e kariwa. “Ajo pēġap ġu ēn?” kariwa o'e ya'o'beren jebuywatwat'ukat pe. “ ‘Ocekapik ġu wara'at pu am,’ i ēn e'em owebe. ‘Oġuekabek paġōm,’ i ēn e'em owebe,” io'e. ‘Ēn warara'acat mudadaybotbon,’ i ēn e'em owebe,” io'e. ‘Ēn ibubum warara'acat xewi iūmūm ġu ma'ġu,’ i ēn e'em owebe,” io'e. “ ‘Ēn ibubum cexewi ip taidadam ġu ma'ġu,’ i ēn e'em owebe,” io'e. ²³“Apēnpuye dak dinheiro eġūm ġu dinheiro muxipanpan'ukat pe ixe be wara'at pu am? Ixe be iūm puġe, wara'at kuġ kajuk ece'e dinheiro kuġ,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁴— “Pūġ ma ikuġat pui bewi juy cedinheiro epejat,” io'e kariwa jexeayū be. 10 be ikuġat pe juy epeġūm,” io'e — Jesus o'e.

²⁵— “Kariwa, imēn ġu bit,” io'e ip. “Teku kuy 10 be ikuġ!” io'e ip kariwa be.

²⁶— “Imēn ma ōn e'em,” io'e kariwa bit. “Adeat kukat pe wara'at je'ġūm ip. Ade'ūmat kukat xewi bit je'jat ip,” io'e kariwa — Jesus o'e.

²⁷— “Okay itakomaayū juy epetojot ijoce,” io'e. “ ‘Ocekukat pin ġu ewebe,’ i juk o'e ip owebe,” io'e. “Ixeyū juy epetojot ijoce,” io'e. “Ixeyū ma epeyaoka wetabixe,” io'e kariwa — Jesus o'e.

Imĕn Jesus wuymutaybitbinap ekawĕn o'ġuwĕn cebe ip.

²⁸ Jesus iboap e buje, o'ju Jerusalém ka kay. Jeweju etaybitbinayũ wap o'ju Jesus. ²⁹ Oajĕm ip Betfagé ka xe, Betânia ka xe dak, co'a xe. Co'a butet Oliveira dip'a i osunuy. Ajĕm pima xepxepayũ o'ġuju wara'atka be jeweju etaybitbinayũ.

³⁰ — Epeju juy aġoka kay- -wuywapatka kay — io'e xepxepayũ be. — Iboce jumento'it'it epetobuxik- -ikirikat- -yakpi jeje'ibit'umat. Ixe jumento'it'it epeġuwekap — io'e cebe ip. ³¹ — Ixe juy etojot ijoce — io'e. — “Apĕnpuye dak eyju jumento'it'it muwekapkam?” i'e buje ip, “Ocekariwa cekay, ikuġ'um puye,” i juy epe'e cebe — io'e cebe ip. ³² O'ju ip xepxepayũ.

Oajĕm ip jumento'it'it kay. O'tobuxik ip apĕn cuk Jesus o'e iap taġ. ³³ Imuwekapkam pima ôhō iwat o'jekawĕn cebe ip.

— Apĕnpuye eyju jumento'it'it muwekapkam? — io'e ôhō iwat.

³⁴ — Ocekariwa cekay, ikuġ'um puye — io'e xepxepayũ.

— Ha'a — io'e.

³⁵ O'tujowat ip Jesus kay. Oajĕm. Jumento'it'it akpi jeje jeekabek o'jomōġ ip. Ceweju etaybitbinayũ Jesus o'ġuju jumento'it'it akpi jeje- -iekabek ceje. ³⁶ Jerusalém ka xe Jesus ajĕm pima, adeayũ jeekabek o'ġupayapaya ip Jesus wap e daġ ya'ôbuyxi cexe ip puye. ³⁷ Jesus o'tobede jġjã ip ġebuġe. Icoġcoġ cġcã ip o'e Oliveira dip'a pĕnpĕn taġ kopkom pima- -soat cebekitkit. O'jewãwã ip Jesus kay.

— Deus xipat cġcã — io'e ip ya'ôberen. — Teku ka'uma buk ajojoioiap mubapukpuġ jekukum — io'e ip. ³⁸ — Wuykukukat omuyku Deus a'ôbi — io'e ip jewewebe. — Ka'uma ma ixe jo'iat idipat! — io'e ip. — Kaba'um jeedop ip kabi watwat — io'e ip. — Deus cuy xipacat je'ġum cebe — io'e ip Jesus cocom pima.

³⁹ Imĕneju Fariseuyũ o'jewãwã Jesus pe adeayũ parakpewi.

— Tapu — io'e ip. — “Epeyemũġ cuy,” i juy ece eweju etaybitbinayũ be, warĕmtaġ ma ip e'em puye — io'e ip.

⁴⁰ — Iteyũ mũġ'i bima, wita'a ma kuka o'jeawãwã odobede am — io'e.

⁴¹ Jajĕm puġe, Jerusalém ka kay o'jeak Jesus. O'tôn ika jojom pima ade ika watwat kũyjobit'um puye. O'jekawĕn ika jojom pima.

⁴² — Jerusalém ka watwat, Deus omudot eydaxioap ojuy kaba'um eydop am — io'e Jesus. — Obikuy jġjã ġasũ ma eymutaybit am iboam. Eyju bit eybu'u ixe be eydaxijo am. Imĕnpuye wekawĕn ba'arĕm eyxe — io'e. ⁴³ — Imĕnpuye ġuyjom eykay itakomaayũ korara jo'iat jomuy ip eyka koreren jeom ãm eyaokaka am — io'e. — Ka'wi muġĕġĕ ip

jomuy. Jeymukoreren ip eyenapõnap puxixim. Jeyakodip ip — io'e.
⁴⁴— Jeymu'ùm ip. Soat eyka watwat ġu'ùm ip. Ka'uma ma jepoyat. Ikaboġatka sukamu'ùm cīcā ip. Wita'a yamudu ip- -soat'a uk'a muġēġēap'a. Pūġ'a iwat ġu ip wara'at'a jeje. Deus omudot eydaxijo am. Eyju bit okay ġu. Ġasū ocedaxijo pin Deus iam eyetaybit ġu. Imēnpuye soat ip jeymu'ùm. Pūġ tak epeyepoyat ġu. Soat ip jeymu'ùm — io'e Jesus.

⁴⁵Jesus oajēm Deus eju kawēnwēnap'a kay- -yaboġat'a kay. Ya be oōm. Aġokat kayū o'ġujēm uk'a ekorara bewi- -ōhō deidada'ukayū.

⁴⁶— Imēn e'em Deus ekawēntup: “Oduk'a bit cuy yanuy Deus eju kawēnwēnap'am” i — io'e cebe ip. — Eyju bit epeyamuwexat ibukurukayū munēmap'am — io'e cebe ip.

⁴⁷Jesus adeayū mutaybitbin osunuy soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be.

Ġebuje paīyū kukukayū Jesus aoka ojuy oeku ip- -Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak, warara'acayū dak- -Judeuyū kukukayū. Jesus aoka ojuy osodop ixeyū ma.

⁴⁸Adeayū bit Jesus ekawēn kay jījā osodop. Imēnpuye Jesus aoka ba'ore o'e cekay'ūmayū be.

20 ¹Jesus imutaybitbin pima paīyū kukukayū oajēm cekay. Oajēm ip Jesus kawēn idipat muwēnuwēn pima Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be. Oajēm ip Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. ²Soat ip o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi juk ija'a beayū eġujēm? — io'e ip. — Abu-a'ōbi ēn jekukum? — io'e ip. — Iboam cuy ocemukūyjom ece — io'e ip.

³— Eyju ma omukūyjom cuy epe'e — Jesus o'e. ⁴— Abu-a'ōbi ġu juk João ijodiat mubatisasan oeku? Deus a'ōbi du? Ijodiat a'ōbi ġu xe'e? Iboam cuy epe'e omukūyjom — io'e cebe ip.

⁵Ġebuje o'jewa'ōxixik ip jeweweju.

— Apēn xe'e acejede? — io'e ip. — “Deus a'ōbi” i'e buje cebe, “Apēnpuye juk eyetabut ġu João kay?” i je'e Jesus wuywebe — io'e ip.

⁶— “Ijodiat a'ōbi,” i'e buje bit cebe, adeayū wuyabuġbuġ je'e wita'am, ixeyū xe João Deus a'ōbi juk adi oeku buye — io'e ip jewewebe.

⁷Imēnpuye:

— Ocetaybit ġu abu-a'ōbi juk João ijodiat mubatisasan oeku iam — io'e ip cebe.

⁸— Ōn tak jeymukūyjo ġu abu-a'ōbi ōn jekukum iam — io'e Jesus.

⁹Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū mukūyjo am Deus a'ōbi ōn jekukum iam.

— Ağokatkat ibune'icatpune o'taida uvabune — io'e Jesus. — Ixe uvadip iwat ağokatkayū o'jomuy tip wiwi an. “Wekadaidip cuy epetipwiwi,” io'e cebe ip. O'ju wara'at ka be ixeyū ağokatkayū tip wiwim pima. Ibun cīcā osunuy wara'at ka be — io'e. ¹⁰— Yaopap ekaxi bima tip iwat uva'a kay o'e. Jebuywatwat'ukat o'tomuwā.

— “Eju juy wekadaidip kay,” io'e. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e. Imēn jebuywatwat'ukat o'ğuju uva'a bum. O'jēm. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit tip wiwi'ukayū ibuywatwat'ukat o'yamupāupā tip iwat buywatwat'ukat. O'ğujēm ip tip pewi. Ibui puğ ma o'ğujēm ip. Pūğ'a dak ip o'yaūm ğu cebe. Jebui puğ ma o'jepit tip iwat pe — Jesus o'e.

¹¹— Ibocewi tip iwat wara'at o'ğuju uva'a kay jebuywatwat'ukat.

— “Eju juy uvadip kay wekadaidip kay,” io'e wara'at pe. “Uva'a juy eyadojot oxat'am,” io'e.

— Xerewun. O'jēm ibuywatwat'ukat. Jay. Oajēm uvadip pe. Imēnpit ixe wara'acat tak o'ğujēm ip. Ixe dak ip o'yaokaka jījā. Warēmtağ ma o'jukuk ip. Ibui puğ ma o'ğujēm ip. Pūğ'a dak ip o'yaūm ğu cebe. Jebui puğ ma o'jepit kadai iwat pe — io'e.

¹²— Ibocewi wara'at o'ğuju uva'a kay jebuywatwat'ukat. Ixe wara'acat oajēm tip pe. Ixe dak ip o'yamupāupā. Ixe dak o'ğujēm ip tip pewi. Jebui puğ ma o'jepit tip iwat pe — io'e.

— Imēn kadaidip wiwi'ukayū ebapūğayū o'ğujēm tip pewi. Tip iwat buywatwat'ukayū o'ğujēm ip. Ebapūğ em ip ibui puğ ma o'ğuyipit kadaidip iwat kay.

¹³— Imēneju tip iwat o'jekawēn jewebe ma.

— “Apēn paxi oce?” io'e jewebe ma. Okpot cuy oğuju tip kay yabum,” io'e. “Oxe ikukpin cīcāat cuy oğuju. Ibuyxim ma ip okpot jukuk,” io'e jewebe ma.

¹⁴— Kadaidip tip iwat jekpot o'ğuju tip kay. Xerewun. O'jēm. Jay. Oajēm tip pe. Imēnpit ipot co buje, tip wiwi'ukayū o'jekawēn jewebe.

— “Ğa'a tip iwat ipot ayaoka,” io'e ip jewebe. “Cebay e'ū buje, teku soat je'jat jebay'ūm pubut,” io'e ip. “Tip kukan je'e,” io'e ip. “Ğa'a ayaoka. Wuyju ma ibubut ajat. Wuyju ma tip kukan acesop,” io'e ip jewebe.

¹⁵— Tip iwat ipot o'tujujēm ip tip pewi. Kacūğ kay o'tujowat ip. Ipot'ūm o'yaoka ip — io'e Jesus imutaybitbin.

— Apēn je'e tip iwat jekpot'ūm o'yaoka'iaiyū be? — io'e Jesus ja'ijojomayū be. ¹⁶— Oğuwēn eywebe. Kadaidip iwat je'ju tip wiwi'ukayū kay. Yaoka ip. Warara'acayū jomuy ixeyū'ūm'ūm tieğ jekadaidip wiwi an — io'e.

— Cēm tu? — io'e Jesus ekawēn cocoyũ. — Imēn xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

¹⁷— Icēmān — io'e Jesus. — Omuwēḡaptup imēn e'em:

“Ite'a wita'a xipat ḡu,” io'e uk'a muymuy'ukayũ jewewebe, i.

Ite'a o'yaxik ip, i. Imēnpit o'yaxikiat'a xipat cīcāat'am o'e, i.

Wara'at'a muycemap'am o'e ce'aeduap puxim, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup- -omuwēḡaptup — io'e Jesus. ¹⁸— Iḡo'a jejewi je'at puje, o'jewenōmnōmnōm kuka. Ijodiat ceje iḡo'a at puje, tōm ā kuka o'e ip — io'e.

Iboap ekawēn o'ḡuwēn Deus a'ōbi ōn jekukum iam ixeyũ mukūyjoap ojuy.

¹⁹O'ya'i'jojo'iaiyũ oitakomān Jesus kay ibo ekawēn cocom puye- -Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ, paīyũ kukukayũ dak.

— Jesus ijop ekawēn o'ḡuwēn wuymukorēm ām — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus pu ojuy o'e ip. Imēnpit iparara o'e ip adeayũ buxim.

²⁰Ixeyũ dak dinheiro o'ḡūm aḡokat'kayũ be Jesus ekawēn puyxijo am.

— Jewexe juy Jesus ekawēn kay epeku — io'e ip. — Ixe dobatban cuy epeku — io'e ip cebe. — Ixe ekawēn puyxijom cuy epeku — io'e ip. — Warēmtaḡ ma aco'i jekawēn — io'e ip. — Warēmtaḡ ma cekawēn puje, iecuḡap kay juy atujowat — io'e ip. — Iecuḡap a'ōbi acā yaoka but wuywebe — io'e ip.

O'ju ip Jesus kay. Jay. Oajēm ip.

²¹— Tapu — io'e ip. — Ocetaybit cedaḡ ma ēn kawēnwēn iam. Cedaḡ ma ēn ocemutaybitbin tak — io'e ip cebe. — Kocūḡ kadi kay ḡu ēn aḡ- -badiat kay acā — io'e ip.

Imēn o'e ip ya'i'jojoayũ muḡuykuku ojuy Jesus kay oceju iam.

²²— Cedaḡ tu exe wuywebe dinheiro ūm ām soat xe ya'ōbuyxiat pe- -wuyeipi kukat pe- -César be? Aceḡūm ḡu xe'e? — io'e ip Jesus pe.

²³Jesus pit o'e jewebe ma: — Iteyũ wekawēn puyxijo ojuy — i.

²⁴— Dinheiro isurūḡat cuy epetojot okay — io'e Jesus cebe ip- -jedobatbanayũ be- -jekawēn puyxijojo ojuyacat pe.

— Juku — io'e ip.

O'ḡubapuk cebe.

— Abu-biōḡbuk ija cebe? — io'e. — Abu-butet tak? — io'e.

— César biōḡbuk- -soat xe ya'ōbuyxiat biōḡbuk — io'e ip. — Ixe butet tak opop cebe — io'e ip.

²⁵— César emukaypin cuy epeḡūm cebe — io'e. — Deus emukaypin pit cuy epeḡūm cebe — io'e Jesus.

²⁶Jesus ekawēn puyxijo ba'ore o'e cebe ip soat etabun. Cede ba'ore o'e ip. Mūg ma osodop ip.

— Itaybit cīcā teku jede am — io'e ip. — Ya'ōmuypit pa'ore wuywebe — io'e ip jewewebe.

²⁷Saduceuyū oajēm Jesus kay. Saduceuyū Judeuyū dak osodop ip. Tūybe wuye'ū buje acejetait'ūma waram iān o'e ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

²⁸— Tapu — io'e ip. — Moisés Deus pe wuyawēwēaptup cuk adi o'tupmubararak ocewebeaptum — io'e ip. — Imēn e'em ibodup:

Ağokatkat wağo'ūm e'ū buje, ikitpit puk cuy jewebumūn jewago'ūm tayxibuk eju itayxibuk i'it'et'ūm pima, i. Jewebumūn cuy imu'ukreğ am, bekicat muaypan am jewağo'ūm tieğ, i.

²⁹Imēn Moisés o'tupmubararak — io'e ip.

Ğe buje 7 beayū o'ğuwēn ip Jesus pe - ikitpitpiyū.

— Koapat o'jewebumūn. Ixe koapat'ūm oe'ū jekpotpet'ūm pima ma — io'e ip. ³⁰— Ğe buje jewağo'ūm tomujuat o'jewebumūn jewağo'ūm tayxibuk eju. Ixe tomujuat'ūm oe'ū jekpotpet'ūm pima ma'ğuto — io'e ip.

³¹— Ibocewi warara'acayū o'jewebumūnmūn jewağo'ūm tayxibuk eju 5 beayū- koapat tayxibuk eju- -pūğ eju ma. Soat ip o'jewebumūnmūn ceweju. Jekpotpet'ūm pima ma oe'ū'ū ip soat ma — io'e ip. ³²— Soat ip ce'ū buje, ayacat'ūm tak oe'ū. ³³Soat o'jewebumūnmūn ceweju 7 beayū. Imēneju waram wuyetait puje, abu-tayxim xe'e je'e? — io'e ip Jesus pe.

³⁴⁻³⁵Ğe buje Jesus o'jekawēn Saduceuyū be.

— Ijodiat ma jewebumūnmūn — io'e. — Waram o'jetait'iaiyū bit jewebumūnmūn ğu. Deus ixeyū o'ğutait ce'ūap tomukadi. Jewebumūnmūn ğu ip. ³⁶Waram o'jetait'iaiyū waram ğu je'ū, Deus ekawēn tojotjot'ukat puxim ip puye. Deus ipotpoyū ip, Deus ixeyū o'ğutait ce'ūap tomukadi buye — io'e Jesus. ³⁷— Napa ma eyju e'em “Waram acejetait ğu,” i. Waram epeyetai — io'e. — Waram acejetait wuye'ū buje iam cuk adi o'ğutaybitbin Moisés — io'e. — Ixe Moisés tipsopat ekawēntup o'tupmubararak. “Deus Abraão kukukat, Isaque kukukat tak, Jacó kukukat tak,” i juk o'e Moisés, ce'ū'ū ip puje. ³⁸Deus ce'ūat kukukat ğu- -itaicat kukukat acā. Imēnpuye wuyetaybit ixeyū'ūm'ūm waram o'jetait ce'ūap tomukadi iam. Soat itait Deus xe- -itaicayū, waram o'jetait'iaiyū dak — Jesus o'e.

³⁹— Etaybit cīcā ma jede am — io'e Moisés ekawēn imutaybitbin'ukat.

⁴⁰Ya'ōbabi'ūm ip o'e Jesus a'ōbu am.

⁴¹ Jesus pit o'e cebe ip:

— Addeayū e'em “Deus emunaē Davi naxeģebit,” i — io'e Jesus cebe ip. ⁴²— Imēn e'em Davi Salmodup pe:

Deus o'e okukukat pe: “Xik'i abik oba'at kadi,” i. ⁴³“Ekay itakomaat a'ōbacaap oģu'ūm,” i. Kūyjobit jeedop ip a'ō kay, i — io'e.

⁴⁴— Imēn Davi e'em Salmodup pe- jebibododonaptup pe — io'e. — Davi o'e Deus emunaē be “Okukukat” i. Imēnpuye Deus emunaē Davi naxeģebit acā ġu osunuy. Davi kukukat tak osunuy — io'e Jesus cebe ip.

⁴⁵ Ġebuġe Jesus o'jekawēn jeweġu etaybitbinayū eġu. 12 beayū eġu o'jekawēn adeayū a'ōpiġu.

⁴⁶— Eyday'em'um cuy epesop Moisés ekawēn eymutaybitbin'ukayū be eymuģuykukuap puxim — io'e. — Tūybe soat podi ma oca'ōbuyxi iān e'em ip — io'e. — Jesay ukpi wēnēģwēnēģān ip jekukum soat pe jeġoġoan. Icocġok cīcā ip warara'acat pe ibuyxim ikuk am soat etabutpe — io'e. — Kariwa yoboģat tūyap pe abik oġuy ip Deus eġu kawēnwēnap'a be. Peta kabia be dak cucum ip kariwa yoboģat tūyap kay yabikap oġuy. ⁴⁷ Aģokatkat'ūm e'ū buġe, itayxibuk pubut pupum ip. Cekawēn wa'ūm cīcā ip Deus eġu warara'acat pe “Eyetaybit cīcā Deus eġu kawēn ām” i'e am cebe ip. Jewexe Deus eġu ip kawēnwēn. Deus xe ġu ip ya'ōbuyxi- jewexe acā. Imēnpuye soat podi ma iġiat supi'aġo ip — io'e Jesus.

21 ¹ Ġebuġe Jesus o'ġeak dinheiro mūn'a kay- isurūģat mūn'a kay. Dinheiro mūn'a Deus eġu kawēnwēnap'a be o'yanuy. Ibubut adeayū dinheiro mōģmōģ ip o'e iģo'a be. Xeresu ġu o'jomōģmōģ ip ya be.

² Ġebuġe Jesus ayacat o'ġoġoġo- itop'ūm e'uubit- tadaybocat. Ixe ayacat dinheiro isurūģat o'jomōģ iģo'a be- xepxep ā o'jomōģ. Xepxepatei teiboģ ġu osodop- -tei'it ma.

³⁻⁴— Icēmān ōn e'em eywebe — Jesus o'e jexeayū be. — Ibubut adeayū ma ade o'jomōģmōģ ip. Yopit ma bit jexewiat'in o'jomōģmōģ ip ya be jedinheiro'in. Ixe ayacat pit soat jexewiat o'jomōģ jedinheiro. Ka'ūma ma o'ġepoyat cexe. Tei'icat o'jomōģ. Inaka soat o'jomōģ jedinheiro. Jexat pu oġuyap tak o'jomōģ. Imēnpuye Deus xe ayacat teiboģ o'jomōģ tei'it ma'ģu wuyxe. Deus xe warara'acat podi ma o'jomōģ — io'e Jesus.

⁵ Ġebuġe ceweġu etaybitbinayū o'jekawēn Jesus eġu.

— Tapu, ak'i ġuy ece — io'e ip. — Deus eġu kawēnwēnap'a yadip cīcā! — io'e ip. — Wita'a muģēģē'a yadip cīcā! — io'e ip. — Adeayū ġuk adi jedinheiro o'ģūmģūm yamudipapteim — io'e ip.

6— Icēmān — io'e Jesus cebe ip. — Yadip cīcā ḡasū. Ḡaxīn ma bit soat'a je'aedu. Xepxep'a jewa'awebotbon ḡu je'e wita'a — io'e Jesus.

7— Tapu, puḡūn xe'e je'aedu? — io'e ip. — Ajo je'bapuk ḡasū je'aedu iam ocemutaybit am? — io'e ip.

8— Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim! — io'e. — Napapa'ukayū jajēm. “Cristo ōn,” i napa ma je'e ip warara'acat pe. “Ijodiat taxijojoukan Deus emunaē ōn,” i napa ma je'e ip. “Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e,” i napa ma je'e ip. Eyetabun ḡu juy epesop ixeyū ekawēn kay — io'e. 9— Soat kaka daḡ nopaḡōḡōm je'e ip- -ijoxīn ma, wūy dak. Nopaḡōḡōmap awēḡ tobuxik puje, eyaḡuykorereren ḡu juy epesop. Imēn cuy je'e koam. Imēnpit soat i'ūmap kabia oajēm ḡu buk.

10— Pūḡ eipi watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at eipi watwat eju. Pūḡ ka watwat nopaḡōḡōm je'e wara'at ka watwat eju. 11 Soat kaka daḡ ipi jexixi. Soat ka daḡ je'e reap. Soat ka daḡ je'e iwātaxipipi ade. Xipat'ūm cīcāat je'bapuk. Wuymuparararanap tak je'bapuk kabi be — io'e.

12— Iboap ebapuk awap itakomaayū jeydaomūn. Ipiat supi'ajoat ip eywebe. Jeydujowat ip Deus eju kawēnwēnap'a be Judeuyū be eymuymuy am. Daomūnmūnap'a be ip jeymuōm. Jeydujowat ip iecuḡap dopabe ika kukukayū dopabe dak, okay eyetabut puye. 13 Ixeyū dopabe bima juy kawēn idipat epeḡuwēn cebe ip — io'e. 14— “Apēn paxi oce'e cebe ip?” i'ūmḡu juy epe'e. “Apēn paxi ocewedayo?” i'ūmḡu dak cuy epe'e. Eyaḡuybabi'ūm'ūm ḡu juy epesop apēn paxi ocewedayo iap kay. 15 Ōn ma jeymutaybin jedem ixeyū dopabe bima. Eya'ōmuypit pa'ore je'e cebe ip eykay itakomaayū be — io'e. 16— Eyebay ma jeyūm eykay itakomaayū be eyaoka am, eywaḡoyū dak, eybadipyū dak, eybureyū dak. Ixeyū ma ey'in yaoka pūḡpūḡ. 17 Soat eykay ḡu jījā je'e okay eyetabut puye — io'e. 18— Ōn pit soat em aḡ oḡuy eykay. Soat em ōn xipan jeykuk. 19 Eyetabun cuy epesop okay ipiat'ajojom ma'ḡu eyju. Soat em Deus xe epesop eye'ū buje — io'e Jesus.

20— Sorarayū be Jerusalēm ka mukoreren puje, eyetaybit epesop ḡaxīn ma ip ikamu'ūm iam. 21 Jerusalēm ka koreren pima, jewat cuy ip co'a kay jaokaap puxim Judéia eipi watwat. Jeka bewi juy ip je'ljēm ḡu ikaboḡatka watwat. Ikaboḡatka kay ḡu juy ip jenapōn koḡūnpi watwat. 22 Jenapōn ḡu juy ip ixē kabia be Deus jekay itakomaayū be jeweiḡ puye. Ixe soat pe jeweik jemudupmubararaktup ekawēn taḡ- -kuyjeatup ekawēn taḡ — io'e.

23— Yukreḡayū ipiat supi'ajojo jījā ixē kabia be, jekūm pe je'it kukayū dak. Judéia eipi watwat ipiat supi'ajojo jījā. Deus ipiat supi'ajoat

Judeuyũ be itakoma jĩjã buye. ²⁴Cekay itakomaayũ Judeuyũ yaokaka pajam. Warara'acat ip taomũn. Taomũnmũn ip tujowat wara'at ka dağ. Jerusalém ka sukamu'ũm Judeu'ũmayũ. Imẽn je'bapuk Judeu'ũmayũ soat kukukan pima — Jesus o'e.

²⁵— Iwaruat je'bapukpuk kaxiepiat pe, kaxiaat pe dak, kasopta be dak. Soat ka watwat yağuybabi'ũm'ũm cĩcã je'e. Yağuybabi'ũm'ũm je'e ip soati jediexixi jĩjã buye, tipodoy jĩjã buye dak. ²⁶Soat kabi beacat muycememap jearere. Soat ya'õca'ũm je'e jeparara pibun. Ya'õca'ũm je'e ip iparuarat ebapuk puje — io'e.

²⁷— Ğebu je ip ojo — io'e Jesus. — Kabikerereat eju oajẽm puje ip ojo — io'e Jesus. — Soat wağo õn. Ixeyũ ojo. “Ka'ũma ma ejo'iat ya'õbacaat,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. — “Soat podi ma edip,” i je'e ip owebe — io'e Jesus. ²⁸— Iboap ebapuk puje, ġaxĩn ma taxijojom epe'e. Imẽnpuje eycockoğ cuy epesop. Eya'õcam cuy epesop — io'e. Imẽn Jesus o'jekawẽn cebe ip.

²⁹Ğebu je Jesus wuymutaybitbinap ekawẽn o'ğuwẽn jexeayũ be. — Figueira'ip cuy epeyopoco, wara'at'ip tak. ³⁰Tupkireatup cẽm puje, eyetaybit ġaxĩn ma koato je'e iam. ³¹Imẽnpuxim iparuarat ebapuk puje, eyetaybit epe'e ġaxĩn ma Deus soat kukukan je'e iam — io'e.

³²— Icẽmã õn e'em eywebe. Soat ġasũacayũ e'ũ awap soat je'bapuk wekawẽn tağ. ³³Kabi i'ũm, i'pi dak. Wekawẽn pit i'ũm ġu. Soat em wekawẽn kay itabut jeedop ip adeayũ — io'e.

³⁴— Ağ cuy epesop wajẽmap kay — io'e. — Puybitxim ġu juy epesop kawedixim ġu dak, tarekrek pupuxim ġu dak — io'e. — Ağ cuy epesop wepit pujeap kay. ³⁵Ağ'ũm pima epeyekuy wepit puje puca ekuyap puxim ibu buje. ³⁶Imẽnpuje soat em ma ağ cuy epesop wepicap kay. Soat em cuy epeyekawẽn Deus eju — io'e. — “Bay, ocemutaxin cuy eğuy ipiat'ajoap puxim,” i juy epe'e Deus pe. “Bay, ocebuywatwan cuy eğuy soat wağo kay ocajẽm puje ocesũsunap puxim,” i juy epe'e cebe — Jesus o'e.

³⁷⁻³⁸Soat kabia Jesus adeayũ mutaybitbin'uk osunuy Deus eju kawẽnwẽnap'a be- -yaboğat'a be. Kabia'isum adeayũ je'aweroro'uk ip osodop iğo'a be Jesus ekawẽn com. Kabioğkaboğ'i bima o'jepitpit Jesus Oliveira dip'a bicũğpe xexen.

22 ¹Peta ajẽm pima paĩyũ kukukayũ Jesus aoka ojuy ip, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak. Peta butet Páscoa i osunuy. ²Ixe epeta bima Judeuyũ pã'o'a o'o'uk osodop- -yamuyuhuhuaptõmtẽm'ũmat'a.

Soat kabia Jesus aoka ojuy oekuku ip paĩyũ kukukayũ, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak.

— Apẽn ġu xe'e aceyaoka? — io'e ip jewewebe. Adeayũ eta'ũm pima ip yaoka ojuy oekuku, adeayũ buxim iparara ip puye.

³⁻⁴Ġe buje Judas o'ju paĩyu kukukayũ kay oibu'un Jesus kay buye. Kĩyjobit o'e Satanás a'õ kay. Ixe Judas xepxep putet osunuy. Iscariote i wara'at ibutet osunuy. 12 beayũ'in osunuy ixe. Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ kukukayũ kay dak o'ju. Jekawẽn âm ceweju ip o'ju. Oajẽm cekay ip. Jay.

— Õn ma Jesus oġũm eywebe yaoka am — io'e. — Apẽn xe'e oġũm eywebe? — io'e Judas.

⁵Icokcok cĩcã ip o'e paĩyũ kukukayũ, Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ kukukayũ dak.

— Ocewebe Jesus ũm puje, dinheiro oce'ġũm ewebe iũmapteim — io'e ip Judas pe.

⁶— Ha'a, dinheiro juy eġũm owebe — io'e cebe ip.

Imẽnẽju soat kabia paĩyũ be Jesus ũm ojuy oeku Judas. Adeayũ eta'ũm pi iũm ojuy oeku.

⁷⁻⁸Peta ajẽm puje, Jesus Pedro o'ġuju ikaboġatka be, João dak. Ixe epeta bima Judeuyũ pã'o a o'o'uk osodop ip yamuyuhuhuptõmtẽm'umat'a. Ovelha aokaka'uk ip osodop Páscoa epeta bima. Imẽnpuye Jesus Pedroyũ o'ġuju soat muxipan am.

— Ikaboġatka be juy epeju — io'e. — Ovelha juy epejat. Epeyaoka juy. Epejoyoy juy wuywebe i'o am Páscoa kabia be — io'e cebe ip - Pedro be, João be dak.

⁹— Pu'a be xe'e oceyoyoy wuyxat? — io'e ip.

¹⁰— Eya'õpicũġcũġ cuy epesop! — io'e. — Ikaboġatka be eyõm puje, aġokatkat eydopabijuk- -idibi mũn'a kukat. Ixe nomuju juy epeju — io'e. — Ixe be uk'a be iõm puje, eyju dak epeõm iġo'a be — io'e. ¹¹— Uk'a iwat pe juy epeyekawẽn. “Ocemutaybitbin'ukat o'jewa'õmudot ewebe,” i juy epe'e cebe. “ 'Pu'abi be ebikuy omujum jekõn âm oweju etaybitbinayũ eju Páscoa kabia bima, ' i juk o'e ocemutaybitbin'ukat,” i juy epe'e uk'a iwat pe — io'e Jesus. ¹²— Uk'a iwat yabimubapuk eywebe umat'abi, yaboġat'abi, soat opop iat'abi — io'e. — Ibo'abi be juy ovelha epejoyoy wuyxan — io'e cebe ip. ¹³O'ju ip ikaboġatka be. Apẽn cuk adi Jesus o'e cebe ip iap taġ o'tobuxik ip soat taġ. Ovelha o'joyoy ip iġo'abi be.

¹⁴Jekõn pima Jesus o'jekawẽn jemumujuyũ eju -12 beayũ eju. Kaxikxik'i osodop ip mesa be.

¹⁵— Páscoa xat o pin cĩcã ãn eyweju ijop epeta bima — io'e. — Ğaxĩn ma juy ãn ipiat'ajom — io'e. ¹⁶— Deus soat kukukan'ũm pima Páscoa xat ojo'o ğu. Imẽnpit Deus soat kukukan pima, ojo'o waram — io'e.

¹⁷Ğebuĵe Jesus uva'abidi o'timuõm tikõnkõĝap pe.

— Bay, ãn xipat cĩcã — io'e Deus pe.

Tikõnkõĝap o'ĝũm jeweuĵe etaybitbinayũ be.

— Juku — io'e. — Epetikõn. Epetimu'ẽ'ẽ eyewewebe — io'e. ¹⁸— Ijodi ğu waram uva'abidi otikõn. Deus soat kukukan pima bit, waram otikõn — io'e Jesus.

¹⁹Ğebuĵe pão'a o'yabu.

— Bay, ãn xipat — io'e Deus pe.

O'yadakat. O'yaũm cebe ip.

— Iju'a oĵebit — io'e. — Eywebeam oĵe'ũ. Ya'o buĵe we'ũap kay juy ğebum epesop — io'e cebe ip.

²⁰Jekõn epere buĵe, uva'abidi o'tiũm cebe ip.

— Ijudi kõn puĵe, odoymukererenap kay juy ğebum epesop — io'e. — Ğasũ Deus ikẽrãt ju'uk eywebewi odoymukereren puye, oĵe'ũ buye. Ikẽrãt ju'uk eywebewi apẽn kuyĵe ixẽ o'e iap taĝ — io'e Jesus.

²¹— Mesa be xik'i oweĵuat ma oũm okay itakomaayũ be — io'e.

²²— Soat waĝo ãn. Oĵe'ũ apẽn cuk adi webay ibikuy osunuy iap taĝ. Imẽnpit Deus ipiat supi'ajoat oũmat pe — io'e.

²³— Abu xe'e wuy'in kuka Jesus o'ĝũm cekay itakomaayũ be? — io'e ip jewewebe Jesus eĵu jekõnkõnayũ.

²⁴Ğebuĵe Jesus eĵu etaybitbinayũ o'jewal'õbubu jeweweĵu.

— Abu wuy'in soat podi ma ya'õbuyxian je'e? — io'e ip jewewebe.

O'jewal'õxikxik ip. ²⁵Jesus o'jekawẽn cebe ip.

— “Kũyĵobin cuy epesop wa'õ kay,” i'e'em ijodiat kukukayũ jebekitkit pe. “Kariwa yoboĝat ãn,” i'e'em ip — io'e. — Ijodiat bure ip adeayũ xe.

²⁶Eyju bit imẽn ğu juy epesop. Kariwa yoboĝat pin pima, ya'õbuyxi'umat puxim cuy epeku — io'e Jesus cebe ip. — Warara'acat kukukat pin pima juy ibuywatwan ip epesop — io'e cebe ip. ²⁷— Abu kariwa yoboĝat? — io'e. — Jekõn ãm mesa be xik'iat tu? Ixat toĵotĵot'ukat ğu xe'e? Jekõn ãm mesa be xik'iat ma kariwa yoboĝat. Imẽnpit eyxe bima wuyxat toĵotĵot'ukat puxim cuk adi oĵekuku. Warara'acat puywatwan cuk adi oĵekuku — io'e Jesus. ²⁸Eybu'un ğu juk adi epesop okay, warara'acat a'ĝu ipiat o'supi'ajoat owebe — io'e. ²⁹— Kuy bima webay o'e owebe “Soat kukukan ecesũy,” i. Imẽnpuxim “Eyju dak soat kukukayũm epesop oweĵu,” i ãn e'em eywebe. ³⁰Õn soat kukukan

pima, wemesa be epeyekōn oweju — io'e. — “Eyju ikērēat kuḡ Deus xe,” i epe'e kūyjobit'ūmayū be. “Eyju ikērēat kuḡ ḡu Deus xe,” i dak cuy epe'e kūyjobicayū be. Imēn epe'e Israel naxeḡebitbit pe- -12 be tiwatwat pe — io'e Jesus jewēju etaybitbinayū be.

³¹— Simão — io'e Jesus Simão Pedro be. — Eya'ōpicūḡ cuy — io'e. — Satanás kuy o'e owebe “Simão buyxijo pin ōn, itabut paxi je'e wa'ō kay iam,” i — io'e Jesus Simão be. — Satanás itabucayū xewi emujēm pim apēn wuyju tarekrektata mujēmjēm taixee bewi iap puxim — io'e. — “Ha'a. Esubuyxijo,” i juk oce Satanás pe — io'e Jesus. — “Soat cuy esubuyxijo oweju etaybitbinayū,” i juk oce cebe — io'e Jesus. ³²— Imēnpit kuy ocekawēn Deus eju ewebeam. “Simão juy esubuywan itabucap epereap puxim,” i oce Deus pe — Jesus o'e. — Waram okay etabun pima, eykitpitpiyū juy esubuywan itabut cīcā am ip okay — io'e Jesus.

³³— Kariwa, jeiwat ḡu ōn — io'e Simão Jesus pe. — Obu'un ḡu ekay — io'e. — Daomūnmūnap'a be dak cuy oju eburem. We'ūap kay ma juy oju eburem — io'e Pedro.

³⁴— Pedro — io'e. — Sapokay ede'ūm awap, ebapūḡ em “Ixe bure ḡu ōn,” i ece'e — io'e Jesus pit.

³⁵Ḡebuje o'jekawēn wara'acayū eju- -jewēju etaybitbinayū eju.

— Patorōn kuḡ'ūm cuk adi ōn eymuju, sako kuḡ'ūm tak, bolsa kuḡ'ūm tak, eyiuk kuḡ'ūm tak — io'e. — Irerem tu juk adi epekuku? — io'e.

— Ka'ūma. Xipan cuk adi ocekuku — io'e ip.

³⁶— Ḡasū bit — io'e cebe ip — patorōn kuḡ pima juy epetujowat eyekuap taḡ — io'e. — Sako kuḡ pima juy epetujowat. Payao kuḡ'ūm pima juy eyeekabek epeteida ibu am — io'e. ³⁷— Imēn e'em Deus ekawēntup- -omuwēḡaptup:

“Ikērēat muḡēḡē'ukat ēn,” i napa ma ijodiat e'em Deus emunaē be, i.

Ibodup ekawēn taḡ je'e ip owebe ḡasū — io'e Jesus.

³⁸— Kariwa, ak'i ece — io'e ip. — Xepxep oceju payao kuḡ — io'e ip. — O'e ma burut — io'e.

³⁹Ibocewi o'jēm ip jekōnkōnap'a bewi umat'abi bewi.

Jesus o'ju co'a kay- -Oliveira dip'a kay- -cucu'uk osunuyiap'a kay. Ceweju etaybitbinayū dak o'ju tomuju. ⁴⁰O'jekawēn ceweju ip yajēm puje.

— Epeyekawēn cuy Deus eju eywebe ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴¹Jesus o'jewerũg jeweju etaybitbinayũ xewi. Bosusu o'ju. Jağẽpũg ma o'e.

Gẽbuje Jesus o'jekawẽn Deus eju. Jẽg'aecõgõgõgõ o'jekawẽn.

⁴²— Bay, ebu'u bima bit ipiat esupi'ajoat ġu owebe — io'e Deus pe. — Imẽnpit obikuyap tağ ġu juy ece- -ebikuyap tağ acã — io'e.

⁴³Ibocewi Deus ekawẽn tojotjot'ukat o'kop kabi kadiwi Jesus a'õmucan am.

⁴⁴Biğ ma ja'õbuyxim o'jekawẽn Deus eju. Jeğuycũğat pibun ma oe'ũ pin. Topa'adiayey o'e toy buxim, iğuycũğ cĩcã buye. O'jedopadoyebot ipi ju.

⁴⁵Deus eju jekawẽn epere buje o'ãy. Kirik'ãy. Jeweju etaybitbinayũ kay oajẽm. Jay. Ixexet ma ip o'tobuxik. Ixexet ip jeğuycũğap kuğ ip yoboğ cĩcã buye.

⁴⁶— Apẽnpuye eyxexet? — io'e. — Epeyewurũg cuy! — io'e cebe ip. — Epeyekawẽn cuy Deus eju eywebe ikẽrẽat kukap puxim — io'e.

⁴⁷Warara'acayũ dak oajẽm Judas eju. Ixe Judas warara'acayũ wap oajẽm jaku Jesus iam imutaybin am ip. Ixe 12 beayũ'in osunuy.

Oajẽm Jesus kay Judas. Oajẽm Jesus ağobu kõn ãm tobede am.

⁴⁸— Judas — io'e Jesus. — Soat wağõ õn — io'e. — Wağõbu kõn tu ãn õm ãm okay itakomaayũ be? — io'e.

⁴⁹Gẽbuje Jesus eju etaybitbinayũ itaybit o'e Jesus pum ip iam.

— Kariwa, oceyaoka du ip pajam? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁰Pũğ ixeyũ'in tak paĩyũ kukukat puywatwat'ukat o'suğuybu'uk pajam. Tep. Iba'at kadiat ġuybu o'suğuybu'uk.

⁵¹— Imẽn ġu bit epesop! — io'e Jesus jeweju etaybitbinayũ be. Cay. O'suğuybumucay. O'suğuybumuwedap. Ģuybudip o'e.

⁵²Gẽbuje Jesus o'jekawẽn Judas ejuayũ eju- -paĩyũ kukukayũ eju, Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ kukukayũ eju dak, Judeuyũ kukukayũ eju dak.

— Epajẽm odaomũn ãm ibukurukat taomũnap puxim — io'e. — Eyba'ip kukuğ epajẽm — io'e Jesus. ⁵³— Soat kabia Deus eju kawẽnwẽnap'a be juk adi oğuy. Epesot ġu juk adi odaomũn ãm iğõ'a be bima — io'e. — Ģasũ bit okuk put eywebe eybikuyap tağ. Eybikuyap tağ eyeku but ģasũ. Kabiokboğ tağ jekuku'ukayũ kukat ijodiat kukat ģasũ. Satanás ijodiat kukat ģasũ. Eyju dak kũyjobit ixẽ a'õ kay — io'e Jesus.

⁵⁴Judas ejuayũ Jesus o'jat. O'tujowat ip paĩyũ kukukat duk'a kay. Pedro dak o'ju Jesus nomuju. Wũy ma oeku Jesus nomuju. Oajẽm ip.

⁵⁵Gẽbuje daxa o'ğusop ip paĩyũ kukat tuk'a xe, uk'a ekorara be. Oabikbik ip daxa etako be. Pedro xik'i o'e ixeyũ parakpe.

⁵⁶Ĝebuje ayacat Pedro o'jojojo- -yaypan'isuat- -paĩyũ kukukat puywatwat'ukat. O'jojojo Pedro daxa ekabia dağ puye. O'jeak cekay. — Ixe dak Jesus eju oeku — io'e ixe ayacat.

⁵⁷— Ka'ũma — Pedro bit o'e napa ma. — Tũ'ũ, ixe bure ĝu òn — io'e napa ma jebuap puxim.

⁵⁸Wara'acat Pedro o'jojojoibun'ũm pima aĝokatkat.

— Ĕn tak ejeku Jesus eju — io'e cebe.

— Ka'ũma — Pedro o'e. — Jekukum ĝu òn ceweju. Ojeku ĝu òn pit ceweju — io'e napa ma.

⁵⁹Pũğ hora kap puje, wara'acat o'jekawẽn.

— Icēmãn ěn ma Jesus eju ejeku — io'e. — Galilėia eipi bewiat ěn — io'e Pedro be.

⁶⁰— Tapu — Pedro bit o'e. — Wetaybit ĝu apẽn ěn e'em iam — io'e napa ma. — Ixe bure ĝu òn pit — io'e napa ma.

Sapokay o'jede iboam i'e buje. Kariwa Jesus o'jekorepẽn.

⁶¹Ĝebuje o'jeak Pedro kay. Pedro dak o'jeğebu Jesus a'õ kay- -kuy bimaap a'õ kay.

— Ebapũğ em napa ma ece'e “Jesus bure ĝu òn,” i — i juk o'e Jesus Pedro be.

⁶²Kacũğ kay Pedro o'ju. Jesus bure ĝu òn iap kay o'jeğebu. Imẽnpuye o'tõn cĩcã.

⁶³Iwiwi'ukayũ Jesus o'jowayway- -o'jat'iaiyũ. Jesus o'ğupokupok ip.

⁶⁴Jesus eta o'sutamuekabek ip pağõm.

— Abu emupok exe? — io'e ip cebe iwaywayway am.

⁶⁵Jesus o'jomuymuy jĩjã ip. Warẽmtağ ma ip Jesus o'jukuk.

⁶⁶Ĝebuje Judeuyũ kukukayũ o'je'awero ip, paĩyũ kukukayũ dak, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak. Judeuyũ awẽwẽ'ukayũ yoboğayũ ip osodop. Kabia'isum ip o'je'awero. Jesus o'tujowat ip ixeyũ kay. Waram ĝuto Jesus o'jowaywayway ip.

⁶⁷— Ĕn tu Deus emunaẽ? — io'e ip. “Cemunaẽ bima bit cuy ece ocewebe,” io'e ip Jesus pe.

— Òn eymukũyjo bima, okay eyetabut ĝu kuka epe'e — io'e Jesus pit.

⁶⁸— Omukũyjom cuy epe'e i òn e'em eywebe bima, kuka omukũyjom ĝu epe'e. ⁶⁹Imẽnpit soat wağõ òn. Ĝaxĩn ma oabik Deus ba'at kadi- -soat podi ma ya'õbacaat ba'at kadi. Ixe jo'i wa'õbaca oğuy — io'e Jesus. — Jewejojo'i ma ocesop oca'õbacaap kuğ — io'e.

⁷⁰— Deus ipot tu ěn? — io'e ip Jesus pe.

— Eyju ma iboam e'em — io'e.

⁷¹— Apẽgã̃m kuka warara'acat atakoy Jesus muy am? Kuy o'e! Kuy ixe ekawẽn oceya'ĩjojo — io'e Judeuyũ kukukayũ. Deus muymuy xeku — io'e ip napa ma.

Oibu'un ip awerom.

23 ¹Ĝejuje Jesus o'tujowat ip Pilatos kay- -iecuḡap kay. Jesus o'jomuymuy ip Pilatos pe.

²— Ite aḡokatkat warẽmtaḡ ma ocemutaybitbin — io'e ip Pilatos pe napa ma. — “Kũyjobin ḡu juy epesop wuyeipi kukat a'õ kay,” i'e'em Jesus ocewebe — io'e ip napa ma. — “Eyedinheiro juy epeḡũm ḡu César be- -wuyeipi kukat pe,” i'e'em ocewebe — Judeuyũ napa ma o'e Pilatos pe. — “Adeayũ kukukat õn,” i'e'em teku — io'e ip napa ma Judeuyũ. — “Deus emunaẽ õn,” i'e'em teku — io'e ip.

³— Judeuyũ kukukat tu ãn? — Pilatos o'e Jesus pe.

— ãn ma iboam e'em — io'e Jesus.

⁴— Ite aḡokatkat ikẽrãt kuḡ ḡu oxe bit — io'e Pilatos soat pe paĩyũ kukukat pe, je'awero'ibiyũ be dak.

⁵— Warẽmtaḡ ma teku ebekitkit mutaybitbin — io'e ip napa ma Pilatos pe. — Koap warẽmtaḡ ma Galiléia eipi watwat mutaybitbin oekuku. Soat taḡ imutaybitbin oekuku- -Judéia eipi daḡ. Ĝasũ ijoce oajẽm. Teku ebekitkit mubu'u'un César a'õ kayap puxim — io'e ip napa ma.

⁶— Teku Galiléia eipi bewiat tu? — io'e Pilatos cebe ip.

— Hm hm — io'e ip.

⁷Imẽnpuye Pilatos Jesus o'ḡuju Herodes kay, Herodes Galiléia eipi kukukat puye, Jesus tak Galiléia eipi bewiat puye dak. Ixe Herodes Jerusalẽm ka be osunuy ixeyũ kabia be.

⁸Oajẽm ip Herodes kay. Herodes Jesus o'jojojo. Icacok cĩcã o'e ijojom pima. Kuy bima Herodes ijo pin osunuy Jesus awẽḡ o'yawẽḡtobuxik puye. — Wuywebe i'e ba'oreat paxi ḡubapuk wetabutpe? — io'e jewebe ma.

⁹O'jekawẽn Jesus eju.

— Abu-a'õbi ãn jekukum? — io'e cebe. — Ojojojo ḡu buk iat mubapuḡ tu eb'u wetabutpe? — io'e cebe.

Mũḡ ma osunuy Jesus pit. ¹⁰Paĩyũ kukukayũ dak Jesus o'jomuymuy jĩjã, Moisés ekawẽn imutaybitbin'ukayũ dak.

¹¹Herodes tak Jesus o'jowayway jĩjã. Warẽmtaḡ ma Jesus o'jukuk, cesorarayũ dak. Cesay idipat o'ḡuõm ip Jesus pe iwaywayway am.

Ĝebujep waram Jesus o'ḡuju Pilatos kay. ¹²Ixe kabia dak Herodes Pilatos burem o'e. Kuy bima itakoma jĩjã osodop ip jewewekay.

¹³Ĝebuje Pilatos paĩyũ kukukayũ o'tomuwã, Judeuyũ kukukayũ dak, warara'acat tak Judeuyũ. ¹⁴O'jekawën cebe ip.

— Ite aĝokatkat epetojot okay — io'e. — “Ite aĝokatkat warëmtaĝ ma ocemutaybitbin,” i juk epe'e owebe — io'e. — Kuy ocekawën ceweju eyetabun — io'e. — Oxe bit ikërëat o'ĝujurũĝ ĝu- -pũĝ em tak ka'ũma — io'e. — Te'e ma eyju e'em “Ikërëat kuĝ teku,” i — io'e. ¹⁵— Herodes tak o'jekawën ceweju — io'e. — Herodes xe dak ikërëat kuĝ ĝu — io'e. — Imënpuye waram Jesus o'tujupicat ip ocekey. Cedaĝ ĝu ocewebe bit yaoka am. ¹⁶Imënpuye imupok puje oĝuwekap jekpiwan ma iju am — io'e Pilatos.

¹⁷⁻¹⁸— Ap! — io'e adeayũ ya'õberen Pilatos pe — Ite aĝokatkat eĝujëm ĝu — io'e ip. — Eyaoka ma! — io'e ip. — Barrabás pit eĝujëm daomünmünap'a bewi. Ite aĝokatkat pit eĝujëm ĝu — io'e ip ya'õberen.

Iĝo epeta bima Pilatos pũĝ ma daomünmünap'a beat mujëmjëm'uk osunuy. Ixe Barrabás daomünmünap'a be osunuy. ¹⁹Kuy bima ixe Barrabás iecuĝap ebekitkit eju o'jenopaĝõĝõm. Jenopaĝõĝõm pima wara'acat o'yaoka. Imënpuye daomünmünap'a be osunuy.

²⁰Ĝebuje Pilatos ma Jesus muwekap ojuy o'e.

— Jesus ma oĝuwekap — io'e adeayũ be.

²¹Adeayũ bit Jesus pamupayaat ojuy korosa be ce'ũ ãm.

— Jesus cuy epeyaokaat! — io'e ip Pilatos pe. — Jesus juy esubamupayaat korosa be ce'ũ ãm — io'e ip ya'õberen.

²²— Apënpuye dak osubamupayaat? — io'e Pilatos. — “Ikërëat o'ĝujurũĝ ĝu,” i õn e'em — io'e. — Cedaĝ ĝu wuywebe yaoka am — io'e. — Oĝupokupokat acã. Imupokupok puje, juy oĝuwekap — io'e.

²³— Ap! — io'e ip. — Jesus esubamupayaat korosa be — ixeyũ bit o'e. Imën o'e ip ade em ma. Ya'õberen o'jewãwã ip. Imënpuye:

²⁴— Iteyũ bikuyap taĝ oce, biĝ ma cewãwãwãap puxim ip — io'e Pilatos jewebe ma. — Ixeyũ etabun imuwekap pa'ore owebe — io'e jewebe ma.

— Ha'a — io'e adeayũ be- -aweromayũ be. — Eybikuyap taĝ cuy oce — io'e Pilatos cebe ip.

²⁵Imënpuye Pilatos Barrabás o'ĝujëmat daomünmünap'a bewi- -iecuĝap ebekitkit eju o'jenopaĝõĝõm'iat o'ĝujëmat- -wara'acat o'yaoka'iat o'ĝujëmat- -adeayũ o'joojuy imujëm ãm'iat o'ĝujëmat. Jesus pit o'ĝũm adeayũ be.

— Eybikuyap taĝ cuy epe'e cebe — io'e Pilatos. Jesus o'jat ip.

²⁶Ĝebuje sorarayũ Simão o'jat. Cirene ka bewiat o'jat ip- -koĝũnpi bewi ajëm'ibit. O'jat ip Jesus korosa dujowan co'a kay bima. Korosa

o'jomuy ip Simão a'õpi'a jeje. O'tujowacat Jesus nomuju. ²⁷Adeayũ dak o'ju Jesus nomuju.

Aoyũ dak o'tõn cĩcã Jesus kay. Iḡuycũḡ cĩcã ip o'e Jesus kay.

²⁸Imēnpit Jesus o'jekorepēn cekay ip.

— Tũ'ũ'üyũ — io'e cebe ip- -Jerusalém ka watwat pe- -aoyũ be. — Eyewekay acã juy epetõtõn- -okay bit ka'ũma — io'e. — Ey'iyũ kay dak cuy epetõtõn — io'e. ²⁹— Ipiat epesupi'ajojo. Ipiat'ajojom pima soat je'e "Icokcok e'em i'it kapkap'ũmayũ, i'it'it'ibit'ũmayũ dak, i'it muytin'ũm'ibiyũ dak," i — io'e Jesus. ³⁰— Adeayũ ce'ũ pin je'e ixekabia be ipiat'ajojom puye. "Ocejeje juy a'a'at ocemuy'u'ũm," i je'e ip co'a be. "Ocemunēm cuy," i je'e ip co'a'ũn'a be — io'e. ³¹— "Imēn yopkicat'ip kukuḡ pima, apēn xe'e kuka yopkarawat'ip o'jukuk ip?" i'e'em eyju — io'e Jesus waayũ be.

Imēn Jesus o'e cebe ip warēmtaḡ ip jekuḡ puye.

³²Xepxepayũ dak o'tujowat ip Jesus eju yaoka am- -iecuḡap a'õ kay'ũmayũ.

³³Co'a be yajēm puje Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje. Ce'uat'a ririt'a i omuy co'a butet. Iecuḡap a'õ kay kũyjobit'ũmayũ dak o'subamupaya ip wara'at pe korosa be- -xepxepayũ. Pũḡ korosa o'jomuy ip ipikũykũy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ũḡat kadi. Jesus tak o'jekawēn Deus eju.

³⁴— Bay — io'e. — Ġebum ḡu juy apēn ip warēmtaḡ okuk iap kay, itaybit ḡu ip ajo pēnpēn oceju iam puye — io'e Jesus.

Ġebuḡe dado o'joxikxik ip Jesus pa o'subamupaya'iaiyũ. Jesus esay mu'ē'ē ām jewewebe o'joxikxik ip ipi ju. Dado karatũḡ'a buxim o'yanuy. Ibararuk o'yanuy. ³⁵Adeayũ dak osodop Jesus cocom. Judeuyũ kukukayũ bit warēmtaḡ o'e ip Jesus pe iwaywayway am.

— Teku warara'acat o'taxijo — io'e Judeuyũ kukukayũ. — Teku Deus emunaē bima, juy jewedaxijo — io'e ip iwaywayway am. — Deus pe wuydaxijo am o'taē'ibit pima juy jewedaxijo — io'e ip.

³⁶Sorarayũ dak Jesus o'jowaywayway. Uva'abidi ũm ojuy ip o'e cebe tikõn ām- -tideiboḡ'ũmati.

³⁷— Ēn Judeuyũ kukukat pima juy ecedaxijo — io'e sorarayũ.

³⁸Taperadup toro'i oeku korosa eju Jesus abi ase- -tupararukakup- -Judeuyũ kukukat teku iap mubapukakup.

³⁹Ġebuḡe wara'at korosa ejuat Jesus o'jomuy- -iecuḡap a'õ kay kũyjobit'ũmat.

— Ēn Deus emunaē bima, ocedaxijom cuy ece — io'e ya'õberen Jesus pe. — Ecedaxijo dak cuy — io'e.

⁴⁰Wara'at ejuat pit jebure o'ğukorēm korosa ejuat.

— Eparara ġu du Deus puxim? — io'e jebure be. — Wuyewewēju ma wuyju je'ūm korosa eju. ⁴¹Cedağ wuywebe je'ū ām ikērēat cuk adi ağujurūğrūğiap teim — io'e. — Ite bit o'ğujurūğrūğ ġu ikērēat — io'e.

⁴²— Jesus — io'e ixē wara'at. — Ğebum cuy okay eğuy ěn soat kukukan pima — io'e Jesus pe.

⁴³— Icēmān ōn e'em ewebe, ġasū ma ěn oweju ecesūy onuyapka be- -idip cīcāatka be — io'e Jesus ixē wara'at pe.

⁴⁴⁻⁴⁵Pağō oicuk jekpiwan ma- -Deus eju kawēnwēnap'a beat epağō- -xīntabi nomudip epağō. Oicuk ipidase ixē pağō bit.

Kaxi wuyase bima kabiok o'e soat tağ i'pi dağ. Kaxiepiat o'jepirēm. O'jekabia ġu. Ibun ma kabiok oeku- -ebapūğ ehora.

⁴⁶Ğebuje Jesus o'jekawēn Deus pe.

— Bay — io'e. — Ağ cuy eğuy okay. Je'ūm cuy ōn ebikuyap tağ — io'e ya'ōberen.

Oe'ū. ⁴⁷100 be sorarayū kukat o'jeak cekay. Apēn oe'ū iap o'jojojo.

— A'ōbuyxi soat podi ma — io'e Deus pe. — Icēmān ite ağokatkat ikērēat kuğ ġu osunuy — io'e.

⁴⁸Korosa be ce'ūap com o'je'awero'iaiyū dak o'jepit ip jeduk'a be. O'jepit ip jewekūmpi okakam jeğuycūğap pibun. ⁴⁹Jesus bureyū dak wūywūy ma korosa wi ip osodop, aoyū dak- -Galilēia eipi bewi Jesus eju yajēm'ibiyū. Kacūğcūğ'i osodop ip Jesus e'ūap cocom.

⁵⁰Ğebuje José o'ju Pilatos kay- -Arimatēia ka bewiat- -Judēia eipi bewiat. Ixe Judeuyū awēwē'ukat yoboğat osunuy. Xipat cīcā osunuy. Cūğ cīcā osunuy. Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. ⁵¹Warara'acayū juk adi Jesus aoka ojuy osodop ip Judeuyū awēwē'ukayū yoboğayū. José bit ka'ūma. Deus soat kukukan iap wiwim osunuy José bit. ⁵²Oajēm Pilatos kay ixē José.

Ğebuje korosa ejuwi Jesus'ūm jebit mukop ojuy o'e.

— Jesus'ūm jebit cuy oju'ukat — io'e Pilatos pe.

— Eju'uk cuy — io'e Pilatos.

⁵³O'ju i'ūğ. Oajēm. Jesus'ūm jebit o'ju'uk korosa ejuwi José. Jesus'ūm jebit o'jomūnmūn pağōm- -idip cīcāan, irucan. Imūnmūn epere buje, o'tujowat witabikūy kay. Jesus'ūm jebit o'jomōğ witabikūy be ikūykot'isuatkūy be.

⁵⁴Sexta-feira osunuy. Katpuje jījā o'e. Ğaxīn ma jebodoydoyap kabia Judeuyū be.

⁵⁵Aoyū o'ju José eju- -Galilēia eipi bewiayū. Witabikūy o'sukūyjojo ip. Apēn Jesus'ūm jebit o'jomōğ'iap o'jojojo ip.

⁵⁶Ibocewi o'jepit ip jeduk'a be. Tõmte'oatõm o'tõmuwekoy ip Jesus'üm jebit mude'onap ojuy. Kuyaje acã ijebit mude'on ojuy ip osodop, kuy jebodoydoyap kabia buye. Kapikpi kuka o'e kuyaje.

24 ¹Judeuyũ ebodoydoyap kabia bima aoyũ o'jebodoy jawẽwẽap ekawẽn tağ. Kabia'isum pit waram o'ju ip witabikũy kay. Domingo bima ip o'ju. Tõmte'oatõm tujowan o'ju ip Jesus'üm mude'on ojuy. Jay. Oajẽm ip.

²Yajẽm puje wita'a o'yadobuxik ip yawede- -ikũynomudip'a. ³Oõm ip witabikũy be. Jesus'üm jebit o'tobuxik ã ip. ⁴Yağuybabi'üm cĩcã ip o'e tobuxik'ũm puye.

— Apẽn xe'e ixexe o'e? — io'e ip jewewebe.

Xepxep ağokatkayũ dak o'jebapuk aoyũ wap- -kabi bewiyayũ. Cesay kuğ osodop ip isopsupat kuğ. ⁵Jeparara pibun ma ip o'jẽğ'aecõğcõğ cewap ip. Ağokatkayũ dak o'jekawẽn aoyũ be.

— Tũ'ũ'ũyũ — io'e ip. — Apẽnpuye eyju itaicat kudadam ce'uat topapkũy be? — io'e ip. ⁶— Ixe ijoce ã. Deus ixexe o'ğutait waram. O'ğuyu kabi kay — io'e ip. — Ğebum cuy epesop ixexe a'õ kay- -Galiléia eipi be bima iap a'õ kay. ⁷“Soat wağõ õn,” i mo o'e eywebe. “Ikẽreat mujurũğrũğ'ukayũ be oũm ip,” i mo o'e eywebe — io'e ip. — “Obamupaya ip korosa be. Oje'ũ. Imẽnpit xepxep xet kap puje waram ocejetait,” i mo o'e eywebe — io'e aoyũ be ixeyũ ağokatkayũ.

⁸Ğebuje Jesus a'õ kay o'jeğebu ip. O'jẽm ip witabikũy bewi. ⁹Aripit. O'jepit onze beayũ mukũyjo am apẽn cuk ip o'jojajo iam. Jay. Oajẽm ip. Soat o'ğuwẽn ip onze beayũ be- -Jesus eju oekuku'iyayũ be, warara'acayũ be dak. ¹⁰Maria Madalena soat o'ğuwẽn Jesus emumujuyũ be, Joana dak, Tiago xi dak, warara'acayũ dak. Tiago xi butet Maria i osunuy. Soat o'ğuwẽn ip Jesus emumujuyũ be. ¹¹Warẽmtağ ma tũybe aoyũ kawẽnwẽn iãn o'e ip. Itabut ã ip o'e cekawẽn kay.

¹²Pedro bit dao ma o'ju witabikũy kay. Oajẽm. O'jeerot. Itaburuh. O'jetaburut witabikũy kay. Pağõ acã o'jojajo- -idip cĩcãat- -irucat. Wara'at pit o'jojajo ã.

— Ka'ũmğũ Jesus! — io'e.

Ibocewi o'jepit jeduk'a be. Yağuybabi'üm cĩcã o'e.

— Apen xe'e o'e ip Jesus'üm jebit pe? — io'e jewebe ma. — Poma xe'e ijebit o'tujowat ip? — io'e.

¹³Ixe kabia be xepxep Jesus eju oekuku'iyayũ o'ju Emaús ka kay. Emaús ka 10 kilometros osunuy Jerusalém ka wi. ¹⁴E dağ ip kawẽnwẽn oeku.

Apĕn Jesus'ŭm o'tobuxik ġu ip witabikŭy be iam kawĕnwĕn ip oeku.
¹⁵Kawĕnwĕn pima Jesus oajĕm ixeyŭ kay- -xepxepayŭ kay. Ceweju
 ip o'ju e daġ. ¹⁶Jesus o'jojojo ip. O'jetabiebarĕm ip Jesus teku iam.
 Tŭybe Jesus ce'ŭ mabuk opop iĕn o'e ip.

¹⁷— Apĕn eyju kawĕnwĕn e daġ? — io'e Jesus cebe ip.

Topaġuycŭġcŭġ o'jecŭcŭ ip. ¹⁸Ixeyŭ'in o'jede Jesus pe. Cleopas i ibutet
 osunuy.

— Soat Jerusalĕm ka watwat itaybit apĕn o'jebapuk ibo ka be ġasŭ
 iam. Ĕn acĕ etaybit ġu! — io'e.

¹⁹— Apĕn xe'e o'jebapuk? — io'e Jesus cebe ip.

— Apĕn Jesus pe o'e ip iap awĕġ eyawĕġtobuxik ġu du- -Nazarĕ ka
 bewiat pe iap awĕġ? — io'e. — Ixe Jesus Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat
 osunuy. Soat xe ya'ŏbuyxi osunuy. Ocejjojojo ġu iap mubapukpuġ
 oekuku Deus a'ŏbi. Ixe juk cedaġ ocemutaybitbitbin — io'e. ²⁰— Paŭyŭ
 kukukayŭ wuyka kukukayŭ dak Jesus o'ġŭm Judeu'ŭmayŭ be yaoka
 am. Jesus pa o'subamupaya ip korosa be — io'e. ²¹— Ocejju bit tŭybe
 ixē Judeuyŭ taxijo iĕn cuk adi oce'e — io'e. — Inaka ebapŭġ kabia
 kuy o'kap ce'ŭap kabia. ²²Imĕnpit oce'in ip ocaġuy mubabi'ŭm aoyŭ
 — io'e. — Witabikŭy be o'ju ip kabia'isum. Ikudadam ip oeku — io'e.
²³— Jesus'ŭm jebit o'tobuxik ġu ip ikŭy be — io'e. — Ocekay o'jepit ip
 — io'e. — “Deus ekawĕn tojtjtot'ukayŭ ocejojojo,” i mo o'e ip ocewebe
 — io'e Jesus pe. — “Kabi bewiat ocejojojo,” i mo o'e ip ocewebe —
 io'e. — “Jesus waram o'jetait,” i mo o'e ip ocewebe — io'e Jesus pe.
²⁴— Wara'at ocebureyŭ o'ju witabikŭy kay — io'e. — Apĕn aoyŭ o'e
 iap taġ o'tobuxik ip — io'e. — Jesus pit o'jojojo ġu ip — io'e Jesus pe.

²⁵— Eyetaybin wa'ŭm cĭcĕ Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayŭ'ŭm'ŭm
 ekawĕn — io'e Jesus cebe ip. — Eyetabun wa'ŭm cĭcĕ! ²⁶Cedaġ osunuy
 Deus xe Cristo imĕn ipiat'ajo am, je'ŭ ĕm tak- -wuydaxijo am Deus
 emunaĕ. Cedaġ osunuy waram kabi kay jeu am soat kukukan- -Deus
 co'i ya'ŏbacaan- -Deus co'i idipan — io'e Jesus cebe ip.

²⁷Jemuwĕnuwĕġaptup ekawĕn o'ġukŭyjojo ip soatup ekawĕn- -Deus
 ekawĕntup ekawĕn- -Moisĕs emudupmubararaktup ekawĕn, soat
 Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayŭ emudupmubararaktup ekawĕn tak.
 Iboaptup ekawĕn o'ġukŭyjojo ip.

²⁸Imĕn oajĕm ip jejuapka kay- -Emaŭs ka kay.

— Bosusu ma buk oju — Jesus o'e cebe ip.

²⁹— Ocexe juy eġuy — ixeyŭ bit o'e. — Katpuje jĭjĕ o'e kuy. Kabioġ
 wuyju — io'e xepxepayŭ Jesus pe.

Imēnpuye Jesus o'ju ceweju ip cexe ip jenŷy ā. Oōm ip tuk'a be.

³⁰Ĝebuĵe Jesus pāo'a o'yabu jekōn pima ceweju ip.

— Bay, ěn xipāt — io'e Deus pe.

O'yadakatkat. O'yaŷm cebe ip. ³¹Jetaan ip o'jeak. Teku Jesus iam itaybit ip o'e. Imēnpit Jesus o'jepa'ŷm.

³²— Oca'ōxabida karabakbakān oce'e e daĝ oceweju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn pima — io'e ip jewewebe.

³³Ĝebuĵe o'jēm ip mesa bewi. Aripit. O'jepit ip Jerusalēm ka kay. Jay. Oajēm ip.

Ĝebuĵe onze beayŷ o'tobuxik ip- jebureyŷ. Awerom ip o'tobuxik.

³⁴— Wuykukukat waram o'jetait — io'e ip xepxepayŷ be. — Simāo itaicat o'jojojo — io'e ip.

³⁵Ĝebuĵe xepxepayŷ apēn Jesus o'e cebe ip iap o'ĝuwēn jebureyŷ be. — Jesus o'jebapuk oceĵay e daĝ — io'e ip. — Pāo'a dakat puĵe, ocetaybit oce'e teku Jesus iam — io'e xepxepayŷ cebe ip.

³⁶Dao ma Jesus o'jebapuk aweromayŷ kay imēn kawēnwēn pima ip. — Kaba'ŷm cuy epesop — io'e.

³⁷O'jekuy ip. Iparara jĵā ip o'e. Tŷybe axik iān o'e ip.

³⁸— Apēnpuye eykuykuykuy? — io'e Jesus. — Apēnpuye eyju e'em “Cēm tu Jesus waram o'jetait?” i? Apēnpuye eyetabut ĝu okay? — Jesus o'e. ³⁹— Ak epe'e obu kay, wui kay dak. Ĝoku tapoa kuybut — io'e. — Obu kukuĝ cuy epe'e — io'e. — Wui kukuĝ tak cuy epe'e. Asubit'ŷm! Axik tu ōn eyxe? Axik taohe ĝu. Ōn pit odaohe — io'e Jesus.

⁴⁰Imēn e'em pima, o'jewebumubapuk cebe ip. O'jeweimubapuk.

⁴¹Imēnpit itabut ĝu ma buk o'e ip Jesus kay jecokcok pibun, yaĝuybabi'ŷm'ŷm ip puye.

— Ajo opop eyxe i'o am? — Jesus tak o'e cebe ip.

⁴²Axima yoyoy o'ĝŷm ip cebe i'o am. ⁴³O'jat. Etabutpe ip o'jo'o.

⁴⁴Ĝebuĵe o'jekawēn ceweju ip.

— Moisés apēn warēmtaĝ itakomaayŷ okuk iaptup o'tupmubararak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayŷ'ŷm'ŷm tak — io'e. — Davi dak apēn warēmtaĝ ip okuk iaptup o'tupmubararak Salmodup pe- jebibododonaptup pe — io'e. — Ixeyŷ'ŷm'ŷm emudupmubararakatup pe iap taĝ ma ip okuk ikērēm — io'e. — Eyweju ōn pima iboap oĝuwēn eywebe — io'e Jesus.

⁴⁵Ixeyŷ mutaybitbin o'e apēnape Deus ekawēn iam.

⁴⁶— Imēn e'em iĝodup:

Deus emunaē juy ipiat supi'ajo, i. Je'ŷ juy, i. Xepxep xet kap puĵe, waram jetait ĝuto, i. ⁴⁷Ixe a'ōbi itabucayŷ juy

kawēn idipat ġuwēn soat ka watwat pe, i. Koap Jerusalém ka watwat pe juy ġuwēn ip, i. Ġuyjom wara'atka watwat pe juy ġuwēn ip, i. “Ikērēat mujurũgrũġap cuy epeyepere,” i juy je'e ip, i. “Ikērēat mujurũgrũġap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi,” i juy je'e ip, i.

Imēn e'em iġodup, — io'e Jesus. ⁴⁸— Wekawēn epeya'ĩjojo. We'ũap tak epejojo ma. Soat ka watwat pe juy iboap epeġuwēn — io'e Jesus cebe ip. ⁴⁹— “Jeya'õmucan õn,” io'e webay eywebe — io'e. — Webay a'õbi õn jeya'õmucan — io'e Jesus. — Deus pe eya'õmucanap wiwim cuy epesop ikaboġatka be- -Jerusalém ka be — io'e. — Ġaxĩn ma juy jeya'õmucan — io'e cebe ip.

⁵⁰Jesus ixeyũ o'tujowat Betânia ka be.

Ġebuje o'jekawēn Deus eju cebeam ip.

— Bay, xipan cuy teyũku ejukuk — io'e Deus pe.

⁵¹Bosusu o'ju cexewi ip Deus eju kawēnwēn pima.

Ġebuje Deus o'tujowat jewekay, kabi kay.

⁵²— Bay, ěn xipat cĩcã — io'e ip Deus pe tujowacap cocoayũ. — Ka'ũma ma ejo'iat ya'õbacaat — io'e ip cebe.

Ġebuje o'jepit ip Jerusalém ka kay. Icokkok cĩcã ip osodop. ⁵³Deus eju kawēnwēnap'a be osodop ip soat em- -yaboġat'a be. — Bay, ka'ũma ma ejo'iat ya'õbuyxiat — i'e'em ip osodop.

JESUS CRISTO MUWĒĜAP EKAWĒNTUP- -JOÃO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹Jesus Cristo oajēm Deus mubapuk am ijodiayū be. Ipi muġē awap Deus mubapukpuk'ukat kuy osunuy. Deus xe osunuy. Deus co'i osunuy. ²Ixe Deus xe osunuy ipi muġēm pima. ³Deus eju ixe soat o'ġuġe- -ipi daġat, kabi beat tak. Ka'ūma ma kajuk o'e ipi daġ ixe imujurūġ'ūm pima. ⁴Ja'ōbi dak ixe itabēġayū mujurūgrūġ'uk osunuy. Ixe icēmān wuymutaybitbin'uk osunuy Deus ekawēn- -apēn kaxi wuymukabiahap puxim. ⁵Ixe oajēm ijodi Deus ekawēn wuymutaybin am. Ade jījā ikērēat mujurūgrūġ'ukayū osodop ijodi. Imēnpit ixe ekawēn muwēnmu'ūm pa'ore osodop ip.

⁶Ixe ajēm awap Deus warara'acat o'ġudot ijodi aġokatkat. Ja'ōbi o'ġudot. João i ibutet osunuy. ⁷Oajēm Jesus Cristo muwēn ām- -kabiaap puximat muwēn ām ijodiayū be. Ixe o'ġuwēnuwēn adeayū mutabun am cekay.

⁸João ma ixe Deus mubapukpuk'ukat ġu osunuy. Oajēm ixe muwēn ām acā.

⁹— Ixe kawēn icēmat wuymutaybitbin je'e — io'e João. — Ixe jajēm ijodi — io'e João. — Soat mutaybitbin jeku Deus ekawēn — io'e João.

¹⁰Deus mubapukpuk'ukat oajēm ipi kay. Ijodi oekuku. Soat ipi daġacat ixe emumuġē osodop ip. Inaka ibu'u o'e ip jetabun cekay.

¹¹Jebadipyū kay oajēm- -Judeuyū kay. Inaka itabut ġu o'e ip cekay.

¹²Warara'acayū bit ixe kay osodop ip. Itabut ip osodop ixe kay. Imēnpuye: — Deus ebekitkiyū eyju ġasū, okay eyetabut puye — io'e cebe ip.

¹³Bekitkit jebapukpuġ ijodi ayacat'uk pewi kapkam puye; aġokatkat aoyū dabi'o pin e'em puye dak; aġokatkat jekpot mujurūġ pin puye

dak. Imēn ġu bit wuyju Deus ebekitkin e'em. Ijodiayũ Deus ebekitkin e'em Deus ibikuy buye acã. ¹⁴Deus mubapukpuk'ukat ijodian o'e. Jesus Cristo ijodian o'e. Wuyxe osunuy. Pũġ ma Deus ipot osunuy. Wara'at ka'ũmġu- -ixe acã. Ijodiayũ ikērēat mujurũġrũġ oekuku. Inaka ixe xe ikukpin cĩcã osodop ip. Icēmãn ixe Deus ekawēn wuymutaybitbin'uk osunuy. Imēneju:

— Warara'acat podi ma teku idip — i juy ace'e'e wuyewewebe.

¹⁵João Batista abu Deus mubapukpuk'ukat iap muwēnuwēn oeku adeayũ be. Ixe imēn o'e:

Omuykuiat ma ya'õbuyxi, i. Õn pit ka'ũma, i. Okap awap ixe itabēġ osunuy iwaġo ma'ġu õn, i. Imēnpuye obodi ma ya'õbuyxi ixe ma, i. Ixe kuy oġuwēn eywebe, io'e — João o'e.

Imēn abu Deus mubapukpuk'ukat iap muwēnuwēn oeku João Batista.

¹⁶Soat kabia ixe xe wuykukpin cĩcã ikērēat mujurũġrũġ ma'ġu wuyju. Soat podi ma xipan wuykuġ, ixe xe wuykukpin puye.

¹⁷— Eyju cũġ ma Deus xe cekawēn taġ jekukum pima — i juk adi o'e'e Moisés'ũm wuydobuyũ'ũm'ũm pe. — Deus xe eykukpin cĩcã ikērēat mujurũġrũġ ma'ġu eyju — i juk adi o'e'e Jesus Cristo bit.

Ixe kawēn icēmat muwēnuwēn oekuku. ¹⁸Ka'ũma ma Deus o'jojojo buk. Ixe ipot pũġ ma. Ipot acã o'jojojo. Ipot ikukpin cĩcã jebay mubapukpuk'uk osunuy wuywebe. Deus mubapukpuk'ukat ixe.

¹⁹⁻²⁸Judeuyũ kukukayũ jepaĩyũ o'ġuju João Batista kay. O'ġuju ip jekawēn ãm ceweju. Jerusalém ka beayũ osodop ip ixeyũ Judeuyũ kukukayũ. Paĩyũ buywatwat'ukayũ dak o'ġuju ip. Levitayũ i ibuywatwat'ukayũ butet osunuy. Fariseuyũ ixeyũ o'ġuju João kay. Betânia ka xe o'jekawēn ip. Jordãodi wĩnãbu o'jekawēn ip. João iboceayũ mubatisasan osunuy ijudi be. Oajēm ip João kay. Jay. João ibu'u ġu o'e jekawēn ãm ceweju ip.

— Abu ěn? — io'e ip João be.

— Cristo ġu õn — io'e João. — Ijodiayũ daxijjo'ukan Deus emunaē ġu õn.

— Abu ěn? — io'e ma'ġuto ip. — Elias du ěn? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ěn? Waram ġuto du ekop ocekey? Kuyjeat tu ěn? — io'e ip cebe.

— Ka'ũma — io'e. — Elias ġu õn.

— Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tu ěn- -ocemumuwiwiiat? — io'e ip.

— Ka'ũma — io'e. — Eyemumuwiwiiat ġu õn — io'e.

— Abu ěn? — io'e ma'ġuto ip. — Abu ěn iap cuy eġuwēn ocewebe. Abu ěn iap muwēn pin oceju ocemudocayũ be — io'e ip João be.

— Uk'a'ūmat pe wuyjuyū mukūyjojom pit ōn — io'e João. — “Ikērēat mujurūgrūgāp cuy epeyepere,” i ōn e'em cebe ip. “Wuykukukat jajēm,” i ōn e'em. “Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay,” i ōn e'em cebe ip — io'e. — Imēn ōn e'em cebe ip Isaías ekawēn taḡ- -kuyat ekawēn taḡ- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn taḡ — io'e.

— “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ḡu ōn,” i juk ece ocewebe, “Eymumuwiwiiat ḡu ōn,” i dak, “Elias ḡu ōn,” i dak — io'e ip. — Apēnpuye dak ēn wuyjuyū mubatisasan? — io'e ip.

— Ōn ma ijodiayū mubatisasan idibi be — io'e João. — Wara'at pit omuy wuyparakpe. Eyetaybit ḡu ixem. Deus ekawēn eymutaybitbin cuk adi ojekuku. Ḡasū bit ixē jeymutaybin. Omuykuiat ya'ōbuyxiat. Ōn pit ixē jo'i'ūmḡu. Wa'ōbuyxi ḡu ōn pit ixē buxim — io'e João.

²⁹Kuyaje João jekay Jesus ajēmap o'jojajo.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João adeayū be. — Teku Deus emunaē. Paīyū cordeiro aokaka'uk osodop ip ikērēat uk am wuydobuyū'ūm'ūm pewi — io'e. — Imēnpuxim teku je'ū ikērēat uk am wuywebewi — io'e.

³⁰— Ixe oḡuwēn eywebe kapusu — io'e. — “Ḡasū bit wara'at Deus ekawēn jeymutaybin,” i juk oce eywebe. “Okap awap ixē kuy itabēḡ osunuy iwaḡo ma'ḡu ōn,” i juk oce eywebe. “Imēnpuye ixē ya'ōbuyxiat. Ōn pit ixē jo'i'ūmḡu. Wa'ōbuyxi ḡu ōn pit” i juk oce eywebe — io'e.

³¹⁻³³— Ōn pit wetaybit ḡu oḡuy abu ixē osunuy iam. Imēnpit Israel naxeḡebitbit mutaybin ojuy oḡuy abu Deus emunaē iam. Imēnpuye ojot ijodiacat mubatisasan — io'e. — Ōn pit wetaybit ḡu oḡuy abu ixē iam — io'e João. — Imēnpit Deus cuk o'e owebe: “Obiōḡbuk je'kop wemunaē kay,” i. “Ixe be jeedop,” i. “Ixe epejojajo,” i. “Ixe jebiōḡbuk ḡuōm ijoceayū be,” i. Imēn omudocat cuk o'e owebe — io'e- -João o'e. Imēn João Jesus muwēnuwēn oekuku.

— Deus biōḡbuk ojojajo — io'e João. — O'kop kabi kadiwi. Pukaso jo'i osunuy ibiōḡbuk. Jesus abi jeje o'jecūḡ — io'e João. ³⁴— Ixe ma ojojajo. Ixe Deus ipot. Iboap oḡuwēn eywebe — io'e João iboceayū be.

³⁵Kuyaje João Batista waram Jesus o'jojajo. João cūḡ'i osunuy jeweju etaybitbinayū eju- -xepxepayū eju. ³⁶Jesus cūḡcūḡ o'e cewap ip.

— Ak'i juy epe'e! — io'e João. — Teku Deus emunaē — io'e. — Cordeiro e'ūap co'i teku je'ū ikērēat uk am wuywebewi — io'e.

³⁷Iboap co buje, Jesus kay o'ju ip João eju etaybitbinayū- -xepxepayū. João ip o'suiwat Jesus kay jeju am.

³⁸Jesus o'jekorepēn.

— Ajo-kudadam eyju? — io'e Jesus.

— Ocemutaybitbin'ukat, poce ên? — io'e ip.

³⁹— Ĝa'a onuynuyap'a kay aju — io'e Jesus.

O'ju ip Jesus eju. Oajêm ip Jesus nuynuyap'a be. Katpuje ip oajêm- - 16 hora bima. Uk'a be ip oôm. Jesus eju ip osodop ixē kabia. ⁴⁰Pũğ ma ixeyũ'in André i osunuy- -xepxepayũ'in. André kuy João ekawẽn itaybit osunuy. Imêneju Jesus eju o'ju. Ixe André Simão kitpit osunuy.

⁴¹Ĝebuje André o'ju Simão kay- -jewağo kay.

— Cristo ocetobuxik — io'e Simão be.

(Wuydaxijo am Deus emunaẽ iape Cristo.)

⁴²O'tujowat Jesus kay. Jesus Simão o'jojojo.

— Ên aco'i Simão — io'e. — João ipot aco'i ên. Wara'at ebuten ĝasũ — io'e. — Ojomõğ ebuten. Céfo i ebuten je'e — io'e Jesus.

(Céfo Pedro iape Grego a'ôm, wita'a iape Mundurukú a'ôm).

⁴³Kuyaje:

— Cum puk õn Galiléia eipi kay — io'e Jesus.

Jesus Filipe o'tobuxik e dağ pima.

— Filipe, oweju juy ejeku — io'e.

⁴⁴Filipe Betsaida ka bewiat osunuy, André dak, Simão Pedro dak. Pũğka bewiat ip osodop.

⁴⁵Ĝebuje Filipe Natanael o'tobuxik.

— Deus emunaẽ ocetobuxik — io'e Natanael be. — Moisés ixē muwẽğaptup o'tupmubararak kuyje — io'e. — Deus a'õbi o'tupmubararak. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ'ũm'ũm tak ixē muwẽğaptup o'tupmubararak. Jesus i ibutet. José'ũm ipot ixē, Nazaré ka bewiat — io'e.

⁴⁶— Apẽn ên e'em? — io'e Natanael. — Nazaré ka bewi ĝu Deus emunaẽ jajêm — io'e.

— Ejot cuy ijom — io'e Filipe bit.

⁴⁷Jesus Natanael o'jojojo ajêm pima.

— Ak'i juy epe'e — Jesus o'e jewejuacat pe. — Teku Israel naxeğebit — io'e. — Wuymuğuykukuku'ukat ĝu teku! Icēmãn e'e'ukat ma teku! — io'e.

⁴⁸— Ên pit ojojo ĝu buk — io'e. — Apëntak ên etaybit õn? — io'e Natanael.

— Filipe be enomuwã buje õn ejojo wũy ma'ğũ ên — io'e Jesus. — Ên figueira'ip kabicuk pe bima ejojo õn — io'e. — Wa'õbacaam õn ejojo — io'e.

⁴⁹— Ocemutaybitbin'ukat — io'e. — Ên ma Deus ipot — io'e. — Icēmãn ên ma Israel naxeğebitbiyũ kukukat — io'e.

⁵⁰— Etabut okay, “Ën figueira'ip kabicuk pe bima ejojo òn,” i juk oce buye. “Jesus itaybit cîcã,” i ãn e'em. Ñuyjom pit obacaap ojomõg ijodiacayũ be. Iboap epejojo. “Soat podi ma Jesus ya'òbaca,” i ece ãgebuje bit — io'e. ⁵¹— Icẽmã òn e'em eywebe — io'e Jesus soat pe ijodiacayũ be. — Soat waço òn — io'e. — Koce'i je'e kabi. Deus ekawẽn tojotjot'ukayũ je'kop okay. Jeu dak ip oxewi. Soat iboap epejojo — io'e Jesus cebe ip.

2 ¹Xepxep xet kap puje Jesus o'ju jewebumũnap epeta kay. O'ju jewegu etaybitbinayũ eju -12 beayũ eju. Judeuyũ peta muğẽgẽ'uk osodop ip jewebumũn puje. Caná ka be peta o'ğugẽ. Ibo ka Galilêia eipi be o'sukadop. ²Jesusyũ juk o'tomuã ip. Ixi dak o'ju ceweju ip.

³Ñebu je uva'abidi kay o'e ip o'ti'ũm puye.

— Uva'abidi o'ti'ũm — io'e ixi Jesus pe.

⁴— Aĩ — io'e Jesus. — I'e but ãu iboap owebe. Ğasũ bit cũğ ģu owebe Deus a'òbacaap mõğ ãm.

⁵Ñebu je ixi o'ju peta iwat a'òbuywatwat'ukayũ kay.

— O'it a'õ kay juy epe'e — io'e cebe ip.

⁶Idibi mũn'a o'yadop iboce 6 be. Wita'a muğẽgẽ o'yadop yaboğat'a. 80 litro opop pũğ'a be idibi, 100 litro dak. Judeuyũ jewebuwywuy'uk ip osodop jekõn puje, jekõn epere buje dak. Jevasília wuywuy'uk osodop ip soat em. Imẽnpuye ti'ade o'tidop iğ'o'a be.

⁷O'jekawẽn ibuywatwat'ukayũ be ixe Jesus.

— Idibi juy epetibu ite'a munopapũn ãm -pote'a munopapũn ãm — io'e. — Epeyamunopapũnpũn cuy ip idibim — io'e.

Idibi o'eimuõm ip pote'a be. Yanopapũn o'e.

⁸— Ti'in cuy epeti'uk yabewi — Jesus o'e cebe ip. — Eyekariwa kay juy epetidujowat — io'e.

O'ti'uk ip yabewi. O'tidujowat ip jekariwa kay.

⁹Idibim ģu o'e. Uva'abidim o'jediewexat. Peta iwat o'tikõn. Peta iwat ma itaybit ģu o'e abu o'timuwexat uva'abidim iam. O'ti'uk'iyayũ bit itaybit o'e.

Ñebu je peta iwat jewebumũniat o'tomuã.

¹⁰— Soat oceju koam tikujjãti ãmũm ocebureyũ be. Ibeğbeğ ip pima, oceju tikõõmati ãmũm cebe ip. Ën pit imẽn ģu e'em. Ğasũ acã tikujjãati ãmũm ãn ocewebe! — io'e.

¹¹Imẽneju ceweju etaybitbinayũ oitabun cekay.

— Deus a'òbacaap kuğ teku — io'e ip.

Jesus idibi o'timuwexat uva'abidim. Jesus koam wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk Caná ka beayū etabutpe Galiléia eipi be. Ōn Deus a'ōbacaap kuğ iap o'ğubapuk adeayū be.

¹²Iboap tomukadi Jesus o'ju Cafarnaum ka be. O'ju jexi eju, jekitpityū eju dak, doze beayū eju dak. Ade xet ġu osodop ip iğo ka be- -pūğpūğ ã.

¹³Ġebuje o'ju Jerusalém ka kay jewēju etaybitbinayū eju. O'ju ip Judeuyū epeta kay. Peta mujurũğrũğ'uk osodop ip Judeuyū jeğebu am Egito eipi bewi Deus wuydobuyū'üm'üm o'tujujēm iap kay. Páscoa i iğo epeta butet osunuy. ¹⁴O'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay- -yaboğat'a kay. Oajēm. Oōm. Adeayū o'jojojo ya be. Biopak teidada'ukayū o'jojojo uk'a naxirōğ pe. Carneiro teidada'ukayū dak o'jojojo. Pukaso deidada'ukayū dak o'jojojo. Soat ip o'jojojo yanaxirōğ pe. Ajēmjemayū edinheiro mutrokakan ip osodop warara'acayū.

¹⁵Jesus oitakomān uk'a beacat kay. Ixibu o'subumukirik bōrōbum. Iōhōyū o'ğuwat ya bewi soat. Bioooh. Aki kay o'ğujēm. Dinheiro mutrokakan'ukayū dak o'ğujēm. Biopak deidada'ukayū dak o'ğujēm. Carneiro deidada'ukayū dak o'ğujēm. Soat ip o'ğujēm. Buğ. Dinheiro mutrokakan'ukayū emesa o'ğuy'at. Duooooh. O'jedu. Soat o'ğudu dinheiro isurūğat mesa bewi.

¹⁶— Soat cuy epetujujēm ite'a naxirōğ pewi! — io'e Jesus pukaso deidada'ukayū be. — Webay duk'a be ġu juy epeteidada! — io'e.

¹⁷O'jeğebu ip Deus ekawēn kay doze beayū. Ibodup pe ibararak opop:

Bay, ijop'a eduk'a! i. Inaka warēmtağ e'em ip ite'a be, i.

Imēnpuye wetakoma jījā, i.

¹⁸Ġebuje Judeuyū kukukayū o'jekawēn Jesus eju.

— Abu-a'ōbi iteyū eğujēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi? — io'e ip Jesus pe. — Deus a'ōbacaap cuy ejomōğ ocewebe — io'e ip. — Iboap mōğ puje, “Cũğ ma cebe iteyū mujēm ām,” i kuka oce'e — io'e ip.

¹⁹— Eywebe Deus eju kawēnwēnap'a muy'at puje, wara'at'a juy oyamuy ōn ma — io'e Jesus. — Xepxep xet kap puje, wara'at'a oyamuy uk'a — io'e Jesus cebe ip.

²⁰— Iba'ore ewebe wara'at'a muy ām xepxep xet — io'e ip. — Ocejū ite'a muymuy ade koato- -46 koato — io'e ip Jesus pe.

²¹Jesus ekawēn cekawēn pa'arēm o'e cexe ip. “Uk'a” i'e buje, jejebit o'ğuwēn Jesus. ²²Ce'ū'ūayū xewi Deus pe Jesus muyu buje, Jesus ekawēn kay o'jeğebu ip doze beayū.

— Deus ekawēntup pe ibararak icēmān — io'e ip. — Jesus icēmān o'e'e ocewebe — io'e ip jewewebe.

²³Adeayũ oitabun Jesus kay ixé Jerusalém ka be bima- -Judeuyũ Páscoa epeta muḡēḡēm pima. Ōn Deus a'ōbacaap kuḡ iap o'ḡubapukpuk Jesus. Iboap co buje itabut o'e ip cekay. Imēnpit Pūḡpūḡayũ yopit ma itabut o'e. ²⁴Jesus pit itaybit osunuy apēn ixeyũ jewaḡuyḡuy iam. Imēnpuye ibapuḡ ḡu o'jewemuwēn cebe ip. ²⁵Abu-be Jesus e'em: — Apēn tekú jewaḡuyḡuy — i? Ka'ũma be ma. Jewewebe ma itaybit osunuy.

3 ¹⁻²Ixima be Nicodemos oajēm Jesus kay. Nicodemos ya'ōbuyxiat osunuy. Judeu osunuy. Fariseu osunuy.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e Jesus pe. — Ocetaybit ēn ocemutaybitbin'ukat iam. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat ēn. Deus a'ōbacaap mōḡmōḡ'ukat ēn. Abu-be Deus a'ōbacaap mōḡ put? Deus bikuyap taḡ jekuku'ukat pe acā! Ocexe ēn Deus xewiat — io'e Nicodemos.

³— Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Waram eykap'ũm pima, iba'ore Deus pe eykukan — io'e.

⁴— Apēn kuka dak waram akap aypa bima? Iba'ore! — io'e Nicodemos. — Waram xe'e kuka aōm wuyxi uk pe? Iba'ore! — io'e.

⁵⁻⁶— Aoyũ uk pewi wuykap puje, wuyebay ipotpoyũm acesop — io'e Jesus. — Deus biōḡbuk a'ōbi bit Deus ebekitkiyũm acesop. Wuyaḡuyisum aceku. Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Idibi be eymubatisasan'ũm pima Deus eykukukan ḡu je'e, Deus biōḡbuk eywebe'ũm pima dak — io'e. ⁷— “Deus ebekin cuy eḡuy,” i ōn e'em ewebe — Jesus o'e. — “Aḡuyisum cuy ejeku,” i ōn e'em ewebe. Aḡuybabi'ũm ḡu juy eḡuy wa'ō kay — io'e Nicodemos pe. ⁸— Kabido jekpiwan ma pidojum. Kabido a'ijojom pit wuyju. Eyetaybit ḡu poma pidojum iam, pomawi o'subidodot iam tak. Imēnpuxim eyetaybit ḡu dak apēn kuka Deus ebekitkiyũm acesop ibiōḡbuk a'ōbi iam — io'e.

⁹— Apēn paxi kuka o'jebapuk? Ekawēn pa'arēm oxé — io'e Nicodemos.

¹⁰— Ēn Israel naxeḡebitbit mutaybitbin'ukat- -Judeuyũ mutaybitbin'ukat — io'e Jesus. — Ēn pit a'ōbuyxi adeayũ xe. Apēnpuye dak wekawēn pa'arēm exe? — io'e. ¹¹— Icēmān ōn e'em ewebe — io'e Jesus. — Wetaybicap muwēnuwēn ōn. Kuy ojojoiat muwēnuwēn ōn. Inaka ēn wekawēn kay ḡu — io'e. ¹²— Ipi daḡayũ e'eap muwēnuwēn pima, etabut ḡu wekawēn kay. Kabi beayũ e'eap muwēn puje, iboap kay dak etabut ḡu kuka epe'e — io'e. ¹³— Warara'acat ḡu o'kop kabi kadiwi o'jojoiap muwēn ām ipi daḡacat pe. Ōn acā okop — io'e. — Soat waḡo ōn — io'e. ¹⁴— Moisés puybujo'iatpu o'subumu'āy ip-takūbi

dağ- -bronze muğēgēbu. Uk'a'ūmat pe o'subumu'āy kuyje. Iğobu kay ceak'ibiyū oe'ū ġu puybu nuy pibun. O'je'ada ip soat. Imēnpuxim itakomaayū obamupaya korosa be we'ū ām. Soat wağo òn — io'e.¹⁵— Okay itabucayū yağuyisum jeku ġasū- -soat ip. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ū buje dak — io'e Jesus.¹⁶— Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ğudot wuykay. Pūğ ma ipot. Ixe ipot kay wuyetabut pima, soat em ġu wuye'ū acesop. Ce'ū'ūayūm ġu acesop. Waram acejetait. Soat em wuyetait acesop Deus xe — io'e.¹⁷— “İpiat osupi'ajoat eywebe ikērēat kuğ eyju oxo buye,” i'e ojuy ġu Deus. Imēnpuye jekpot o'ğukop ipi kay. O'ğudot ipi dağayū daxijo am ipiatpi'ajoap kay cuap puxim — io'e.¹⁸— Deus ipot pūğ ma. Deus e'em ġu “Ikērēat kuğ eyju oxo,” i jekpot kay itabucayū be. Deus kuy o'e “Ikērēat kuğ eyju oxo,” i itabut'ūmayū be bit, jekpot kay itabut'ūm puye.¹⁹Deus ipot osodot ipi kay apēn ikērēat Deus xe iap mubapuk am wuywebe, apēn cūğ ma iap mubapuk am tak. Ixe kabiaap puxim. İjodiayū bit ikērēat mujurūğrūğ. Kabiok tağ jekuku'ukat puxim ip. Imēnpuye ip ibu'u jetabut am Deus ipot kay — io'e.²⁰— Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū ibu'u jījā jemutaybinan ajo ikērē Deus xe iam. Imēnpuye Jesus ekawēn a'ījojom ġu ip. Ibu'u jījā ip warara'acat pe itaybit am ikērēat mujurūğrūğ teyūku iam. Kabiok tağ jekuku'ukat puxim ip — io'e.²¹— İdipat mujurūğrūğ'ukayū bit itabut Deus ipot kay, òn pit Deus ekawēn tağ jekukum iap mubapuk am warara'acat pe. Kabia dağ jekuku'ukat puxim ip — io'e. Imēn Jesus o'jekawēn Nicodemos eju.

²²Ğuyjom Jesus o'ju Judēia eipi kay. Jeweju etaybitbinayū eju o'ju- -doze beayū eju. Iboceayū mubatisasan osodop ip.²³João Batista dak Enom ka be osunuy. Imubatisasan ip osunuy iboceayū mutaybit am teyūku João Batista ebekitkiyū iam. Salim ka xe osunuy tiboğ puye. Adeayū cucum o'e João kay. Imēn João imubatisasan ip osunuy,²⁴daomūnmūnap'a be ġu buk puye.²⁵João eju etaybitbinayū o'jewa'ōxixkik ip Judeu eju. — Abu ġu cūğ ma wuyjuyū mubatisasan teyūku webekitkiyū iap mubapuk am? — io'e ip jewewebe. — Jesus ġu xe'e? — io'e ip. — João Batista ġu xe'e? — io'e ip jewewebe.

²⁶Imēnpuye o'jekawēn ip João eju.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Ağokatkat iboceayū mubatisasan ġasū! Kuy bima ixe oceweju oeku Jordāo wīnābu bima — io'e ip. — Ixe juk adi eğuwēn ocewebe — io'e ip. — Soat iboceayū cum cekay acā oceju ixe ebekitkiyūm ġasū bit i'e am — io'e ip.

²⁷— Ocokcok cĩcã adeayũ cum Jesus kay buye — io'e João bit. — Deus acã wuymõgmõg wuya'õbuyxian — io'e. ²⁸— “Õn pit Cristo ġu- -Deus emunaẽ ġu õn,” i juk adi oce eywebe — io'e João. — “Deus acã omudot tot awap,” i juk adi oce eywebe. Kuy wekawẽn epeya'l'ijojo — io'e João. ²⁹— Wuyewebumũn puje jewebumũnat jetayxi bum — io'e João. — Jewebumũnat pure bit jewebumũnat xe nuynuy. Ibure icokcok e'em jewebumũnat icokcok puye. Jewebumũnat pure buxim õn — io'e João. — Õn tak ocokcok cĩcã adeayũ cum Jesus kay ya'õkayayũm — io'e. ³⁰— Ade jĩjã je'e ip Jesus a'õ kayayũm. Wa'õkayayũ bit ade ġu je'e ip- -pũġpũġ ã. Imẽnpit ocokcok cĩcã — io'e João.

Imẽn João o'jekawẽn jewegu etaybitbinayũ eju.

³¹Kabi kadiwi oajẽmiat itaybit cĩcã. Soat podi ma itaybit. Ipi daġat pit ka'ũma. Itaybit ipi daġayũ e'e am. Ipi daġayũ e'e am acã kawẽnwẽn. Kabi bewiat pit itaybit cĩcã. ³²O'jojojoiap muwẽnuwẽn ixẽ. O'ya'l'ijojojoiap muwẽnuwẽn tak. Inaka pũġpũġ acã itabut ya'õ kay. ³³Ixẽ a'õ kay itabucat pit e'em: — Deus cũġ wuykuġ — i soat pe jebureyũ be.

³⁴Deus emumudot Deus ekawẽn muwẽnuwẽn. Cebay tacup ġu. Jebiõġbuk muõmõm jekpot pe. Imẽnpuye soat em jebay biõġbuk a'õbi jekukum ipot.

³⁵Deus xe jekpot kukpin cĩcã. Imẽnpuye soat ja'õbacaap o'ġũm jekpot pe. — Okpot pit wa'õbaca jo'i — io'e Deus.

³⁶Deus ipot kay itabucat yaġuyisum jeku ijodi bima. Ce'ũ buje itait jeenuy Deus xe. Itabut'ũmat pit Deus xe ġu ma jeenuy itait. Soat em Deus itakoma jĩjã cekay- -ja'õ kay kũyjobit'ũmat kay.

4 ¹⁻³Ibocewi Jesus o'jẽm Judéia eipi bewi, Fariseuyũ Jesus awẽġ o'yawẽġtobuxik puye. Adeayũ juk Fariseuyũ o'ġukũyjojo.

— Ade ġu João Batista eju etaybitbinayũ — io'e Fariseuyũ be. — Jesus eju etaybitbinayũ bit ade jĩjã — io'e ip. — Ade iboceacat mubatisasan Jesus — i napa ma o'e ip.

Imẽnpit Jesus ġu iboceacat mubatisasan osunuy idibi be- -ceweju etaybitbinayũ acã.

Jesus epit ojuy Galiléia eipi kay jewegu etaybitbinayũ eju.

⁴— Ğa'a aju Samaria eipi daġ — io'e Jesus.

— Ğa'a — io'e ip.

⁵Ibocewi oajem ip aġoka be- -Sicar ka be. Kuyje Jacó jekat o'ġũm jekpot pe- -José be. Sicar ka José katpuk tẽġ ma o'sukadop.

⁶Jesus o'ju idibikũy kay. Iġokũy Jacó juk o'sukũykocat kuy bima. Jesus taopipi o'e cũġcũġãm. Jebodoy am oabik. Oabik idibikũy xe

o'sukopibareren puye. Kaxicuḡ o'e. ⁷⁻⁸Jesus eju etaybitbinayũ o'ju aḡoka be jexat pum.

Ijēm ip puje, ayacat oajēm ikũy be- -Samaria eipi beat. Idibi bu ojuy oajēm.

Gēbuje Jesus o'jekawēn ayacat eju.

— Etibu buk wekōnaptim — io'e Jesus.

⁹— Ap! — io'e. — Ēn Judeu. Ōn pit Samaria eipi beat — io'e ayacat. — Apēnpuye ēn e'em owebe “Etibu buk wekōnaptim,” i? — io'e.

Judeuyũ ibu'u jījā osodop Samaria eipi beat ewa'e bewi jekōn ām. Imēnpuye ayacat o'e ibu'u jewa'e beati ūm Jesus pe.

¹⁰— Deus tei'ūma iūmūm wuywebe. Etaybit ḡu iboam — io'e. — “Etibu buk wekōnaptim,” i oce ewebe. Etaybit ḡu dak abu ōn iam — io'e. — Etaybit ōn ibima, “Etibu buk wekōnaptim,” i kuka ece owebe. Oxewi tiojuyjuy bima, ekōnaptim kuka otiūm ewebe. Itedi kōn puje, aḡuyisum eceku. E'ũ buje dak soat em etait ecesũy Deus xe — io'e Jesus.

¹¹— Tapu — io'e. — Tibubuap kuḡ ḡu ēn — io'e. — Ikũyberen cīcā idibikũy. Pomawi kuka iḡodi etibu- -wuymutaitcapti? — io'e. ¹²— Ocedobu'ūm ya'ōbuyxi osunuy- -Jacó'ūm — io'e ayacat. — Soat xe ya'ōbuyxi osunuy. Ixe'ūm itekũy o'sukũykocat ocewebeam kuyje. Ixe Jacó'ūm tikōnkōn'uk osunuy itekũy bewiati. Cebekitkiyũ dak tikōnkōn'uk osodop, iōhōyũ dak. Ya'ōbuyxi osunuy ixē'ūm Jacó'ūm. Ēn pit ibodi ma'ḡu a'ōbuyxi? — io'e Jesus pe.

¹³— Itekũybewiati kōn puje, waram tak ebipuruk ece'e — io'e Jesus. ¹⁴— Wemudiūmti kōn puje bit, waram ebipuruk ḡu ece'e- -pūḡ em tak ka'ūma — io'e. — Wemudiūmti bit tiwaru. Idi'a buxim je'e ewebe- -tiapep'ūmati buxim. Imēnpuxim je'e wemudiūmti. Tiapap ḡu je'e. Wemudiūmti kōn puje, waram eybipuruk ḡu epe'e. Itedi kōn puje, eyaḡuyisum epeku ijodi. Soat em eyetai epesop Deus xe eye'ũ buje dak — Jesus o'e cebe.

¹⁵— Tapu — io'e. — Itedi buk etiūm owebe! — io'e. — Etiūm waram obipurukap puxim — io'e. — Etiūm puk waram ijoce tibum wajēmap puxim — io'e Jesus pe.

¹⁶— Ektop cuy eḡudot okay — io'e cebe. — Ektop eju juy eceptit — io'e.

¹⁷— Tā — io'e. — Oktoptep ḡu — io'e.

— Icēmān ēn e'em “Oktoptep ḡu,” i — io'e. ¹⁸— Cinco beayũ eju juk a'ḡu ecwebumūn- -emumukukukyũ eju — io'e. — Ḡasũ ewejuat ektop ḡu — io'e. — Imēn ikērē Deus xe — io'e. — Icēmān ēn e'em pit “Oktoptep ḡu,” i — io'e.

19— Tapu — io'e. — Ĝasũ bit iba'arẽm ĝu o'e oxe. Ĕn Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat ma — io'e ayacat. 20— “Cũĝ ma wuywebe Deus kay ĝebum ma ijoce ma- -co'a be- -Gerazim'a be,” i juk adi o'e ocedobuyũ'ũm'ũm. Eyju bit Judeuyũ. “Cũĝ ma wuywebe Deus kay ĝebum am wara'atka be ĝu- -Jerusalẽm ka be acã,” i eyju e'em — io'e. — Abuyũ icẽm ĝu e'em exe? — io'e Jesus pe.

21-22— Tũ'ũ, eya'õpicũĝcũĝ cuy wa'õ kay — io'e Jesus. — Eyju Samaria eipi beayũ — io'e. — Eyju e'em Deus pe “Ĕn ma oceukukat,” i. Imẽnpit eyetaybit ĝu abu ixẽ iam. Ocejũ bit Judeuyũ. Ocejũ bit ocetaybit abu ixẽ iam. Deus Judeu o'taẽ ijodiyũ daxijojo'ukan, — io'e. — Ĝuyjom ma “ ‘Ĕn oceukukat,’ i juy ace'e wuyebay be Gerazim'a be acã,” i'ũmĝu epe'e; “Jerusalẽm ka be acã,” i'ũmĝu dak. Soat ka daĝ “Ĕn oceukukat,” i epe'e'e cebe — io'e. 23— Ĝaxĩn ma Deus pe eykukukan epesop — io'e. — Ixe bikuyap taĝ epeku. Ixe ekawẽn kay kũyjobin epesop. Imẽn eyeku buje, Deus kay ĝebum epesop soat em. Eyebay ibikuy imẽn ma eyeku am — io'e Jesus. 24— Deus ijebitbet ĝu. Ijo ba'ore eywebe — io'e. — Ixe kay juy ĝebum epesop ijojom ĝu ma'ĝu. Ixe biõĝbuk a'õbi juy epesop ĝebum cekay. Cekawẽn taĝ tak cuy epesop ĝebum cekay- -kawẽn icẽmat taĝ — io'e Jesus.

25— Wetaybit Cristo omuyku iam. Wuydaxijo am Deus emunaẽ omuyku — io'e ayacat. — “Deus emunaẽ ixẽ,” i wuyju e'em, “Wuydaxijo ixẽ,” i dak — io'e. — Yajẽm puje soan ocemutaybin ixẽ — io'e.

26— Ōn ma Cristo — Jesus o'e ayacat pe. — Ōn ma kawẽnwẽn eweju — io'e.

27Iboam e buje, ceweju etaybitbinayũ o'jepit Jesus kay jexat kuĝ. Yaĝuybabi'ũm o'e ip ibapuĝ ma Jesus ayacat eju kawẽnwẽn puye. Imẽnpit: — Ajo-kay ěn ayacat xewi? — i'ũmĝu o'e ip Jesus pe.

— Apẽnpuje ěn kawẽnwẽn ayacat eju? — i'ũmĝu dak ip o'e cebe.

28Ĝebuje ayacat o'jepit jeka kay. O'ju jeka beacat kay. Timũn'a o'yaiwat idibikũy xe. Jay. Oajẽm.

29— Epesot cuy aĝokatkat com — io'e cebe ip- -jeka beacayũ be. — Idibikũy xe omuy — io'e. — “Ĕn cuk adi ikẽrẽat eĝujurũrũĝ,” i juk o'e owebe — ayacat o'e. — Ixe xe'e Cristo? — io'e. — Ixe xe'e Deus emunaẽ? — io'e ayacat.

30O'ju ip Jesus kay. O'jẽm ip aĝoka bewi.

31Aĝoka bewiyũ ajẽm awap ceweju etaybitbinayũ o'jekawẽn Jesus eju. — Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Juku wuyxat — io'e ip. — Ĝa'a acekõn! — io'e ip.

³²— Oxat ġu omucokcokcoğ- -wara'at acã. Eyetaybit ġu iboam — io'e- -Jesus o'e.

³³— Warara'acat xe'e ixat o'tojot cebe? — io'e ip jewewaju.

³⁴— Eyju ma eycokcok eyxat kuğ pima. Õn pit ocokcok omudocat bikuyap tağ weku am — io'e. — Omudocat kapikap o'ğũm owebe. Ocokcok oce wekapikap mu'ũm ãm — Jesus o'e cebe ip. ³⁵— “Ebadipdip kaxi kap puje, wuyku beat'a yaop je'e,” i eyju ma e'em. “Ĝaxĩn ma yaop,” i õn pit e'em eywebe. Imēnpuxim eyxe adeayũ ibu'u jemutabun am okay. “Ak'i epe'e iteyũ kay- -ajēmjēmayũ kay,” i õn pit e'em — Jesus o'e. — “Ĝaxĩn ma ip itabun okay,” i — io'e. ³⁶— Kadaidadada'ukat jekapikaptei bubum, jeku beat'a bubu'ukat tak. Icokcok e'em ip jeku beat'a kuğ pima. Imēnpuxim omuwēnuwēn'ukat icokcok je'e warara'acat pe itabut puje, warara'acat mutabunbun'ukat tak. Itabucayũ soat em itait jeedop ip webay xe kabi be — Jesus o'e. ³⁷⁻³⁸— Õn cuk eyuju omuwēn ãm adeayũ be. Icēmãn wuyju e'em “Wara'at taidadam. Wara'at pit yabubum,” i. Imēnpuxim pũğpũğayũ omuwēnuwēn. Warara'acayũ itabut'ũmayũ mutabunbun. Adeayũ epeğutabun ġasũ cebe ip omuwēn puje. Itabut je'e ip warara'acayũ kuy omuwēn puye — Jesus o'e.

³⁹⁻⁴⁰Ĝebu je ağoka bewiyũ oajēm cekay- -Jesus kay. Oitabun ip cekay. Ade oitabun Samaria eipi watwat. Itabut ip o'e ayacat o'jewemuwēn puye. — “Ikērēat eğujurũğrũğrũğ,” i juk xeku o'e owebe — i juk ayacat o'e cebe ip.

Itabut ip o'e cekay.

— Ocexe juy eğuy — io'e ip Jesus pe.

— Ha'a. Oğuy — io'e.

Xet. Xet. Xepxep xet osunuy iğo ka be. ⁴¹Warara'acayũ Jesus kay itabut o'e cekawēn co buje. Ade jĩjã itabut o'e cekay.

⁴²— Koap ma ekawēn oceya'ĩjojo. Imēnpuye ocetabut cĩcã ixē kay — io'e ip ayacat pe. — Ixē ekawēn oceya'ĩjojo ġasũ bit. Ixē ipi dağacat taxijojo'ukat wuyxe — io'e ip.

⁴³Xepxep xet o'kap. Jesus waram o'ju Galilėia eipi kay. Ixē ka Galilėia eipi be o'sukadop- -Nazaré ka.

⁴⁴— Warara'acayũ xe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ya'õbuyxi. Jeka beacat xe bit ka'ũma — i juk o'e Jesus.

⁴⁵Galilėia eipi watwat pit Jesus o'topabijurũğ. Icokcok ip o'e. Jesus osunuy ya'õbuyxi cexe i Peta muğēğēm ip osodop Jerusalém ka be. Jerusalém ka be bima Jesus e'eap o'jojojo ip. Ja'õbacaap mōğmōğap o'jojojo ip. Imēnpuye icokcok ip o'e Jesus dopabijurũğ puje.

⁴⁶Jesus o'jepit Caná ka kay- -idibi o'timuwexat uva'abidim iat ka kay. Caná ka Galiléia eipi be o'sukadop. Ipi kukat ebekit iğoka be osunuy- -Caná ka be. Ixe ipot iwātaxipi jĵā osunuy. Po'i osunuy ipot Cafarnaum ka be. Oe'ũ pin ipot jewātaxiapiap pibun.

⁴⁷— Jesus oajēm ijoce, adeayũ o'e ipi kukat ebekit pe. Oajēm Judéia eipi bewi — io'e ip cebe.

Ipi kukat ebekit o'ju Jesus kay. Jay. Oajēm.

— Ejot cuy oduk'a be — io'e. — Okpot eğũ'ada! — io'e Jesus pe. — Oe'ũ pin okpot — io'e.

⁴⁸— Deus ja'õbacaap mōgmōğap coco'ũm puje, kuka eyetabut ģu epe'e okay — io'e Jesus — wuywebe i'e ba'oreat mubapukpukap coco'ũm puje dak.

⁴⁹— Kariwa — io'e. — Ejot cuy okpot e'ũ awap — io'e.

⁵⁰— Ecepit cuy eduk'a be — io'e Jesus. — Ekpot kuy o'je'ada. Oe'ũ ģu — io'e.

Iwātaxipi topibit ebay itabut o'e Jesus a'õ kay. Aripit. O'jepit jeduk'a kay. Jesus eju ģu o'jepit- -jağepũğ ma. ⁵¹Jeduk'a be kapikpik'ukayũ ixe o'topabijuk e dağ- -jeduk'a be yajēm pima.

— Ekpot oe'ũ ģu — io'e ip. — O'je'ada jĵā — io'e ip cebay be.

⁵²— Poce kaxi bima o'je'ada? — io'e.

— Wuyase bima o'je'ada kapusu — io'e. — Ipa'iat oi'ũm — io'e ip cebay be.

⁵³— Wuyase bima ma Jesus o'jekawēn oweju — io'e cebay. — “Ekpot kuy o'je'ada,” io'e owebe — io'e.

Imēneju itabut o'e Jesus kay. Tuk'a beacat tak itabut o'e ip cekay- -soat ip.

⁵⁴Imēn Jesus waram wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk adeayũ etabutpe- -Galiléia eipi beacat etabutpe. O'ğubapuk Judéia eipi bewi ijēm puje.

5 ¹Ğuyjom Jesus waram o'ju Jerusalém ka kay. Oajēm. Judeuyũ peta muğēğēm osodop ibo ka be. ²Jerusalém ka be idibi'it'iti o'tinuy. Betesda i tibutet osunuy Judeuyũ a'õm. Ovelha muõmõmap exĩntabi xe o'tinuy ixedi- -ağoka ekorara exĩntabi xe. Pũğpõğbi iwātaxiapiat nuyap'a o'yadop idibi'it'iti akokorenen. ³Ade iwātaxiapiayũ kapopo'i osodop joyũ'abeku. Ita'ũmayũ osodop ip, cexiğxĩğ pa'oreayũ dak, ijebit e'ũayũ dak. Timukoruyap wiwim ip osodop iwātaxiapiayũ. ⁴Deus ekawēn tojtjt'ukat ajēmjēm'uk osunuy iğodi be. Idibi mukoruy buje, iwātaxiapiayũ kopkop'uk ip osodop idibi kay. Koap kopat acã o'je'ada. ⁵Jesus oajēm iğodi xe.

Ĝebuje Jesus aĝokatkat o'jojjo iĝodi xe. Ixe aĝokatkat ade koato iwātaxipi osunuy. 38 koato iwātaxipi osunuy. ⁶Ade koato po'i osunuy jewātaxiap kuĝ. Jesus itaybit o'e iboam.

— Tapu, e'ada pin tu? i — io'e Jesus cebe.

⁷— Hm hm — io'e aĝokatkat. — We'ada pin oce. Imēnpit ka'ūmĝu obure odujukop am idibi kay timukoruy buje — io'e. — Okop pa'ore. Okop pin pima, warara'acat ma kom. Ixe ma o'je'ada — io'e. — Ōn pit ka'ūma — io'e.

⁸— E'āy — io'e Jesus. — Exexecaptup cuy etupu — io'e. — Xīĝxīĝ ece — io'e.

⁹O'je'ada ĝebuje bit aĝokatkat. Jexexecaptup o'tupu. Xīĝxīĝ o'e. Xīpat o'e. Judeuyū xe jebodoydoyap kabia osunuy. Sábado osunuy. ¹⁰Imēnpuye Judeuyū kukayū o'jekawēn aĝokatkat eju- -ce'ada'ibit eju. — Jebodoydoy oceju ijop kabia. Cūĝcūĝ ĝu — io'e ip. — Ka'ūmĝu wuyekapikap ĝasū. Wuymutaybitbinap taĝ ĝu ěn e'em — io'e ip. — Cūĝ ĝu ewebe exexecaptup tujowat am ĝasū. Kapikpiĝ ěn exexecaptup tujowatwan — io'e ip.

¹¹— “Exexecaptup cuy etupu,” i juk o'e owebe omu'adaat — io'e. — “Xīĝxīĝ ece,” io'e owebe — io'e ce'ada'ibit.

¹²— Abu o'e ewebe “Exexecaptup cuy etupu,” i; “Xīĝxīĝ ece,” i dak? — io'e ip. — Apēn ibutet? — io'e ip.

¹³Imēnpit ce'ada'ibit itaybit ĝu o'e jemu'adaat puten. Imu'ada buje, Jesus dao ma o'jēm adeayū parakpewi. Imēnpuye ce'ada'ibit itaybit ĝu o'e ibuten.

¹⁴Jesus ce'ada'ibit o'tobuxik ĝuyjom. Deus eju kawēnwēnap'a be o'tobuxik- -yabo'gat'a be.

— Kuy ece'ada — io'e. — Ikērēat cuy eĝujurūĝ ĝu waram ewātaxipinap puxim — io'e Jesus imu'ada'ibit pe.

— Hm hm. Ikērēat oĝujurūĝ ĝu — io'e.

¹⁵Ce'ada'ibit o'jēm. O'ju Judeuyū kukukayū kay.

— Kuy bima wetaybit ĝu oĝuy abu omu'ada iam — io'e. — Ĝasū bit wetaybit oce ibuten — io'e. — Jesus i ibutet — io'e cebe ip.

¹⁶Imēnpuye Judeuyū kukukayū Jesus kaykay o'e ip. Yaoka ojuy ip Jesus aĝokatkat o'ĝu'ada jebodoydoyap kabia be buye.

¹⁷Imēneju Jesus o'jekawēn cebe ip.

— Webay soat kabia jekapikap kuĝ e'em. Imēnpuxim ōn tak wekapikap kuĝ e'em — io'e Jesus cebe ip.

¹⁸Imēnpuye Jesus aoka ojuy ip Judeuyū kukukayū.

— Jesus o'jekapik jebodoydoyap kabia be. Ağokatkat o'ğu'ada — io'e ip. — Imēn cūg ğu Deus xe — i napa ma ip o'e. — Jesus o'e “Deus webay,” i — io'e ip. — “Deus webay” i'e'em pima, “Deus a'ōbacaap co'i ōn tak wa'ōbaca,” i'e'em tak — io'e ip. — Imēnpuye juy ayaoka — io'e ip.

Imēn o'jekawēn ip jeweweju.

¹⁹Ĝebuje Jesus o'jekawēn Judeuyū kukukayū eju.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Deus ipot ōn. Wa'ōbi ğu ōn e'em- -webay a'ōbi acā. Webay e'eap cocom ōn. Webay e'eap tağ acā ōn e'em, ixe ipot puye — io'e. ²⁰— Webay xe okukpin cīcā. Webay a'ōbi iwātaxipiat mu'ada'ada'uk oğuy. Idip cīcā o'e iwātaxipiat mu'adaap. Iboap podi ma idipat ğubapuk webay — io'e Jesus. — Eyetabēğbēğ epe'e iboap cocom- -webay e'eap cocom — io'e. ²¹— Webay ce'ū'ūayū mutaicin. Waram ip itait. Kabi kay ixeyū muyuhum. Ōn tak waram ce'ū'ūayū mutaicin. Obikuy bima waram imutaicin ōn ixe ipot puye — io'e. ²²— Deus ğu e'em ijodiacat pe “Eykērē oxe,” i. Owebe ma webay e'em “Ēn ma ece 'Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i ijodiacat pe — io'e Jesus. ²³— Imēnpuye adeayū je'e owebe “Ēn Deus ipot,” i. “A'ōbuyxi jījā ēn,” i. “Deus tak ya'ōbuyxi jījā,” i je'e ip. Warara'acayū xe wa'ōbuyxi'ūm pima, webay dak kuka o'e ya'ōbuyxi ğu. Omudocat tak kuka o'e ya'ōbuyxi ğu cexe ip — io'e Jesus. ²⁴— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wa'ō kay kūyjobicayū yağuyisum jekukum- -omudocat kay itabucayū — io'e. — Soat em Deus xe jeedop ip itait — io'e. — “Ikērēat kuğ eyju oxe,” i'ūmğu je'e Deus okay itabucayū be. “Soat em ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'ūmğu dak je'e cebe ip — io'e Jesus. — “Soat em ipiatpi'ajojoap pe juy epesop,” i'ūmğu je'e cebe ip - -“Soat em oxe ma juy epesop,” i acā — io'e Jesus. ²⁵— Icēmān ōn e'em eywebe. Deus ipot ōn. Ğaxīn ma ojēm eyxewi. Oajēm waram. Wajēm puje, wa'ōberen ocewāwā. Ce'ū'ūayū wa'ījojo. Waram ğuto jetaip ip wa'ōberen wewāwā buje. ²⁶Warara'acat Deus mutaicin ğu. Ja'ōbi ma itabēğ e'em. Wa'ōbi ma ōn tak wetait — io'e. — Ōn tak webay jo'i — io'e. ²⁷— Soat wağo ōn. Webay a'ōbi acā ōn e'em pūğpūğayū be “Eykērē ğu Deus xe,” i. Ya'ōbi acā “Eykērē Deus xe,” i ōn e'em warara'acayū be — io'e. ²⁸— Eyağuybabi'ūm ğu juy epesop wekawēn kay. Ğuyjom ma ce'ū'ūayū wa'ījojo — io'e. ²⁹— Ce'ū'ūayū xewi jeu ip jedopap pewi. Xipacat mujurūğrūğ'ukayū jeu kabi kay. Soat em Deus xe jeedop ip. Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū dak jeu. “Eykērē oxe,” i je'e Deus cebe ip. Ixeyū ğuju ipiat'ajojoap pe — io'e.

³⁰— Wa'ōbi ġu òn kawēnwēn- -pūġ em tak ka'ūma. Obikuyap taġ ġu òn jekukum- -omudocat bikuyap taġ acā. Kuy owebe Deus e'eap taġ acā òn kawēnwēn. Imēneju cūġ ma owebe “Ikērēat kuġ eyju Deus xe” i'e am pūġpūġayū be; “Xipat eyju Deus xe” i'e am warara'acayū be — io'e. ³¹— Òn acā omuwēnuwēn pima, “Deus a'ōbi òn e'em,” i'e'em pima, “Dapxi ěn,” i kuka juk epe'e. Wa'ō kay eyetabut ġu kuka epe'e — io'e Jesus. ³²— Wara'acat tak omuwēnuwēn. Webay dak omuwēnuwēn. Ixe icēmān e'em. Wetaybit icēmān ixe omuwēnuwēn iam — io'e. ³³— Eybureyū juk epeġuju João Batista kay — io'e Judeuyū kukukayū be. — Ixe João icēmān omuwēnuwēn oeku. ³⁴“Xipan cuy epe'e omuwēnuwēn,” i'ūmġu òn pit e'em warara'acayū be. “João icēmān omuwēnuwēn oeku,” i òn e'em eywebe, eydaxijo ojuy òn puye — io'e Jesus. ³⁵— Lamparina kuġ pima wuyetaybit poma aju iam. João Batista lamparina buxim osunuy. João Deus ekawēn muwēnuwēn oeku. Imēnpuye eyetaybit cūġ ma jeku am Deus xe iam. Darem ma eycokcoġ epesop ixe ekawēn com — io'e. ³⁶— João omuwēnuwēn oeku. Adeayū okay itabut o'e. Webay a'ōbi wa'ōbacaap mōġmōġ ojeku eyetabutpe. Iboap tobuxik puje adeayū e'em owebe “Ebay juk omudot ocekey,” i. ³⁷Webay omuwēnuwēn. Omudocat omuwēnuwēn. Eyju bit kūyjobit ġu webay a'ō kay. Webay kay eyetabut ġu dak — io'e Jesus. ³⁸— Webay juk omudot ijodi. Webay a'ōmupubutbun eyju bit, eybu'u jījā eyetabut am okay buye — io'e. ³⁹— Eyju Deus ekawēntup cocom cīcā. “Deus ekawēn taġ jekukum pima, cebekitkiyūm acesop,” i eyju e'em. “Soat em Deus xe acesop wuyetai,” i dak eyju e'em. Imēnpit Deus ekawēntup tak omuwēnuwēn — io'e. ⁴⁰— Inaka eybu'u jījā eyetabut am okay. Okay eyetabun pima, soat em epesop eyetai Deus xe — io'e. ⁴¹⁻⁴²— Wetaybit apēn eyju jewaġuyġuy iam. Wetaybit cīcā eyju Deus kay ġu jījā iam — io'e Jesus.

— Imēnpuye eywebe ibuyxim okukap kudadam ġu òn — io'e Jesus. ⁴³— Webay a'ōbi ojot. Imēnpit eyju eyetabut ġu jījā okay. Ja'ōbi warara'acat tot puje bit, ixe kay kuka eyetabut epe'e — io'e. ⁴⁴— Pūġ ma Deusat. Kaūmġu wara'at. Eyju bit Deus pe xipan eymuwēnuwēnap kudadam ġu- -wuyjuyū be xipan eymuwēnuwēnap kudadam acā. Imēneju eybu'u jījā eyetabut am okay — io'e. ⁴⁵⁻⁴⁶— Eyju te'e ma e'em “Moisés emudupmubararaktup taġ oceju jekukum,” i. “Imēnpuye oceju cūġ cīcā Deus xe,” i eyju te'e ma e'em — io'e. — Moisés cuk adi omuwēnuwēn Deus ekawēntup pe. Imēnpuye Moisés a'ō kay eyju kūyjobit pima, wa'ō kay dak kuka juk kūyjobit epe'e. “Teyūku ikērē,” i'ūmġu òn pit e'em

webay be. Deus acã je'e eywebe “Eykerẽ oxo, Moisés a'õ kay kũyjobit'ũm puye,” i. ⁴⁷Moisés emudupmubararaktup kay eyetabut ġu. Imẽnpuye wa'õ kay dak iba'ore eymutabut am — io'e Jesus Judeuyũ kukukayũ be.

6 ¹Ibocewi Jesus iodi o'timudek- -Galiléia eipi beati. Tiberíades tibutet osunuy.

²Ġebuje adeayũ o'ju Jesus kay.

— Jesus juk adi iwãtaxipiyũ o'ġu'ada'ada. Wuywebe i'e ba'oreat o'ġubapukpuk — io'e ip. — Waram tak paxi iwãtaxipiat ġu'ada? — io'e ip jewewebe.

Imẽnpuye o'ju ip tomuju. ³O'jeu Jesus co'apẽn pe. Jeweju etaybitbinayũ eju oabik- -doze beayũ eju. ⁴Judeuyũ epeta wap osodop ip- -Páscoa epeta wap.

⁵⁻⁶Ġebuje Jesus adeayũ o'jojojo.

— Teyũku oġubeġbeġ ixan — io'e jewebe ma. — Filipe du itabut adeayũ mubeġbeġ put Jesus pe iap kay? — io'e Jesus jewebe ma.

Imẽnpuye:

— Apẽn xe'e juy pã'o'a aceyabu iteyũ xat'am- -soat xat'am? — io'e Jesus Filipe be.

⁷— 6 kaxi be wuyekapikap teim pã'o'a bu buje, kuka o'e ġu adeayũ xat'am — io'e Filipe.

⁸Wara'acat o'jekawẽn Jesus eju jeweju etaybin'ibiyũ'in. André o'jekawẽn ceweju. Simão Pedro waġo osunuy André.

⁹— Ak'i! — io'e André. — Yaypan'isuat otobuxik. Cinco be pã'o'a kuġ. Axima kuġ tak xepxep — io'e. — Imẽnpit apẽġãm kuka ajat cexewi? O'e ġu kuka adeayũ xat'am — io'e.

¹⁰— “Epbik cuy,” i juy epe'e adeayũ be — Jesus o'e jeweju etaybitbinayũ be.

O'jekawẽn ip adeayũ be. Oabikbik ip adeayũ kap'i'idip ceje, tip'ade o'tiptop puye. Ade jĩã ip osodop. Cinco mil aġokatkayũ osodop aoyũ parakpe, bekittiyũ parakpe dak.

¹¹Ġebuje Jesus pã'o'a o'yabu. O'jekawẽn Deus eju.

— Bay, ẽn xipat — io'e cebe. — Ocexat'am eyamudot ocewebe — io'e.

O'yaũm doze beayũ be pã'o'a. Yaũmũm pima o'yamu'aren cĩcã. Ya'ada jĩã o'e. Doze beayũ pã'o'a o'yaũmũm kaxikxik'iyũ be. Axima dak o'ġũm doze beayũ be. Iũmũm pima o'ġu'aren cĩcã. Doze beayũ o'ġũmġũm cebe ip- -kaxikxik'iyũ be. Kuy jemu'opinput o'jat ip. Ibeġbeġ ip o'jekõn. ¹²Soat ip ibeġbeġ o'e Jesus ixat o'ġu'aren cĩcã buye.

— Ceaepoyat'a juy epeyabu — io'e Jesus doze beayũ be. — Epeyamuxipan — io'e. — Axima epoyat tak cuy epejat. Epeğuxipan cuy — io'e. — Epejat cuy ierepap puxim — io'e cebe ip.

¹³Soat cepayat ip o'jat. Pağeiro'a jo'iat'a be o'ğũom ip. O'yamuporan ip cepoyan. Doze be o'yamunopapũn pa'geiro'a jo'iat'a.

¹⁴Imẽn Jesus wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk soat etabutpe. Ixat o'ğũ'aren cĩcã. Imẽnpuye:

— Ite ma Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat! — io'e ip jewewebe o'jojojo'iyũ. — Ade koato ma ixẽ ajẽmap wiwim ocesop — io'e ip jewewewbe ma.

¹⁵Jesus dakoy ojuy ip o'e. “En ma juy ocejukan ece” i'e ojuy ip cebe.

— Odakoy ojuy ip jekukukan — io'e. — Ğasũ bit obu'u ixeyũ kukukan — io'e Jesus jewebe ma.

Imẽnēju o'jepit jenomukay ma. Jağepũğ ma o'ju co'a dağ.

¹⁶Kabioğkabiog'i bima cewēju etaybitbinayũ o'kop iodi kay- -doze beayũ. ¹⁷Iodi mudek ojuy ip.

— Ğa'a acepit Cafarnaum ka be — io'e ip jewewebe.

Kobe be ip oõm. Kabiok o'e. Jesus oajẽm ğu buk. ¹⁸Tipodoyboğ cĩcã o'e kabidoboğ puye. Daum cĩcã kobe tipodoy dağ. ¹⁹Wũy jĩjã o'jekoykoy ip. 5 kilometro o'jekoykoy ip. Jesus o'jojojo ip. Xĩğxĩğ oeku idibi adopa dağ Jesus. Yakõmkẽm ğu tipodoy dağ. Xĩğxĩĩĩĩĩh. Ti'adopa dağ cũğcũğ ma oajẽm. Oajẽm pin kobe kay. Iparara jĩjã ip o'e ti'adopa dağat tobuxik puje- -xĩğxĩğat tobuxik puje.

— Ajo xe'e teku ti'adopa dağat? — io'e ip jewewebe.

²⁰— Eypararam ğu juy epesop — io'e. — Wara'at ğu õn. Õn ma — io'e Jesus.

²¹Iparara ğu ip o'e doze beayũ Jesus ekawẽn co buje. Icokcok cĩcã ip o'e. Imẽnpuye:

— Eõm kobe be — io'e ip cebe.

Kobe dak o'jemũğ wĩnãbu. Jejuap ojuy ka be o'jemũğ. Muğ.

²²Kuyaje tomukudadaayũ Jesus o'tobuxik ğu.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe. — Pũğ ma juk kobe ijoce osodop kapusu — io'e ip. — Jesus pit oõm ğu ibo be kobe be — io'e ip. — Cewēju etaybitbinayũ acã juk oõm kobe be. Ixe bit ka'ũma — io'e ip. — Apoma o'ju? — io'e ip jewewebe.

²³Kawẽnwẽn pima wĩnãbuayũ oajẽm jekobe dağ. Tiberiades ka bewi ip oajẽm. O'jemũğ ip. Muğ. Wuyjuyũ be pão'a o'oap pe o'jemũğ ip. Jebay eju kapusu wuykukukat Jesus o'jekawẽn iap pe o'jemũğ ip.

²⁴— Jesus pit ijoce ġu omuy — io'e ip- -tomukudadaayū o'e yajēm'ibiyū be. — Ceweju etaybitbinayū dak ijoce ġu omuy — io'e ip. — Ġa'a atimudek eyekobe daġ — io'e ip.

— Ġa'a — io'e ip.

Imēnpuye ip oōm kobe be- -Tiberíades ka bewiyū ekobe be. Poroġ. Oōm ip soat. Toktek. O'timudek ip wīnābu. Cafarnaum ka ebikopap pe ip o'jemūġ Jesus kudadam.

— Ġa'a Jesus ajokudada!

— Ġa'a! — io'e ip.

²⁵O'tobuxik ip. Wīnābu ip o'tobuxik.

— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Puje ajēm ijoce? — io'e ip. — Ekudadam oceku — io'e ip Jesus pe.

²⁶Ġebuġe Jesus o'jekawēn ceweju ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Kapusu pāo'a epeyabu oxewi. Eybeġbeġ epesop oxewiat'am. Ġasū epesot okudadam “Ēn xipāt cīcā” i'e am ġu- -pāo'a o pin puye acā — io'e Jesus cebe ip.

²⁷— Eyxat kay acā ġu juy epeyeġebu. Eybeġbeġ eyxan ijodi bima acā — io'e. — Wara'at tak opop eyxat eyaġuymuisusunap xat — io'e. — Ixe xat o buje, eyaġuyisum epeku ijodi bima. Soat em epesop eyetait Deus xe eye'ū buje dak — io'e. — Soat waġo ōn. Deus webay. “Obikuyap taġ ēn jekukum soat em,” i juk o'e Deus owebe — io'e. — “Imēnpuye ēn ma ibiat xat ūmūm'uk eġuy wuyjuyū be,” i juk o'e owebe — io'e. — Eyju dak Deus bikuyap taġ cuy epekuku soat em ma — io'e.

²⁸— Apēn xe'e oceku soat em Deus bikuyap taġ? — io'e ip Jesus pe.

²⁹⁻³¹— Deus e'em “Wemumudot kay eyetabun cuy epesop,” i — io'e. — Ōn ma Deus emumudot — io'e. — Okay eyetabut puje, Deus bikuyap taġ eyju jekukum — io'e Jesus.

— Ocedobuyū'ūm'ūm pāo'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop uk'a'ūmat taġ pima — io'e ip Jesus pe. — Imēn e'em Deus ekawēntup:

Moisés pāo'a mudodot'uk osunuy cekay ip- -kabi bewiat'a,
i — io'e ip.

— Deus a'ōbi Moisés ja'ōbacaap mōġmōġ'uk osunuy pāo'a jo'iat'a mudodon — io'e ip. — Pām ēn? A'ōbacaap cuy ejomōġ ocetabutpe — io'e ip. — Imōġ puje ocetabut oce'e ekay — io'e ip.

³²— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus cebe ip. — Ja'ōbi ġu Moisés pāo'a jo'iat'a mudodot'uk osunuy eydobuyū'ūm'ūm pe- -Deus a'ōbi acā. Moisés Deus xewiatxat ġu imudodot'uk osunuy cekay ip. Deus pit jexewiatxat mudodon eywebe- -eyaġuymuisusunap xat —

io'e Jesus. ³³— Deus cuk omudot jexewi kuyje pã'o'a jo'iat'a mudocap co'i — io'e. — Õn kabi kadi wiatxat co'i ojot ijodiat aḡuymuisun am — io'e. — Okay itabucayũ yaḡuyisum jeku — io'e. — Õn ijodiat aḡuymuisusun'ukat — io'e.

³⁴— Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ibiatxat cuy eḡũm ocexan. Soat em cuy eḡũmḡũm ocewebe.

³⁵— Õn Deus xewiatxat — Jesus o'e. — Õn ma ijodiat aḡuymuisusun — io'e. — Okay eyetabut puje, soat em eycokcoḡ epesop ibeḡbeḡat co'i. Okay eyetabut puje soat em eycokcoḡ epesop ibipuruk'ũmat co'i — io'e Jesus. ³⁶— “Eybu'u eyetabut am okay,” i juk adi ocece eywebe — io'e Jesus. ³⁷— Webay pũḡpũḡayũ mutabunbun okay. Imēnpuye itabut ip okay. “Eyetabun ḡu juy epesop okay,” i'ũmḡu ãn pit e'em cebe ip- -itabun ojuyayũ be- -pũḡ pe dak ka'ũma — io'e. ³⁸— Kabi kadiwi juk oajēm obikuyap taḡ weku am ḡu. Omudocat bikuyap taḡ weku am oajēm — io'e. ³⁹— Soat em aḡ ãn okay itabucayũ kay. Imēnpuye jetabucap epereperem ḡu ip- -pũḡ tak ka'ũma. Waram ixeyũ oḡuyu kabi kay ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be. Oḡuyu ip omudocat bikuyap taḡ — io'e Jesus. ⁴⁰— Okay itabucayũ oḡuyu ce'ũ'ũayũ xewi, webay soat ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be — io'e. — Soat ip jeedop itait Deus xe soat em- -abu ãn iam itaybicayũ. Imēn webay ibikuy — io'e Jesus.

⁴¹Imēneju Jesus ekawēn kay ḡu ip o'e Judeuyũ kukayũ. Jewa'õxixixiḡ o'e ip jeweweju.

— “Õn Deus xewiat,” i teku e'em — io'e ip. — “Kabi kadiwiat xat co'i ãn,” i teku e'em — io'e ip. ⁴²— Jesus ma teku! — io'e ip jewewebe. — José'ũm ipot teku — io'e ip te'e ma. — Wuyetaybit ixim, cebay'ũm tak. Apēntak “Deus xewi ojot,” i teku e'em? Dapxi teku — io'e ip te'e ma.

⁴³— Wa'õxixixiḡ ḡu juy epesop — io'e Jesus. ⁴⁴— Webay wuyjuyũ mutabunbun okay- -omudocat — io'e. — Imutabun'ũm pima, kuka itabut ḡu ip o'e okay. Okay itabucayũ acã oḡuyu kabi kay. Webay soat ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be ip oḡuyu. Soat em jeedop ip webay xe — io'e. ⁴⁵— Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ o'tupmubararak. Imēn ibararak opop tup pe:

Deus soat wuyjuyũ ḡutaybin, i.

Imēn e'em iḡodup pe — io'e. — Webay ekawēn co buje, itabut ip okay ijodiacat, webay be imutaybin puje dak — io'e. ⁴⁶— Pũḡ ma webay o'jojojo. Warara'acat pit ka'ũma — io'e. — Õn acã webay ojojojo — io'e. ⁴⁷— Icēmãn ãn e'em eywebe — io'e- -Jesus o'e. — Okay eyetabut pima, soat em epesop eyetait Deus xe eye'ũ buje — io'e.

48— Õn ma Deus xewiatxat — io'e. — Ijodiat aḡuymuisusun ãn — io'e. 49— Wuydobuyũ'ũm'ũm mana'a o'o'uk osodop uk'a'ũmat pe bima. Inaka oe'ũ'ũ ip. 50Kabi bewiat kay eyetabut puje, Deus wi wũy ḡu epesop — io'e. 51— Õn ma kabi bewiat — io'e. — Kabi bewi ojet ijodiat aḡuymuisun am. Okay itabucayũ yaḡuyisum jeku ijodi bima. Soat em jeedop ip itait Deus xe ce'ũ buje. We'ũ buje, oẽn osuẽnũm ijodiat xatẽn — io'e.

52Iboap co buje jewa'õxixiḡ ip o'e Judeuyũ kukukayũ.

— Apẽntak sute jeẽn iẽnũm wuywebe iẽn'o am? — io'e ip jewewebe.

Jesus ekawẽn cekawẽn pa'arẽm osunuy ixeyũ xe- -Judeuyũ kukayũ xe. (Oẽn'oat okay itabucat iape. Imẽnpit itaybit ḡu ip osodop iboam.)

53— Icẽmãn ãn e'em eywebe — io'e Jesus. — Soat waḡo ãn. Oẽn'o'ũm pima Deus ebekitkin ḡu epe'e. Odoy kãn'ũm pima dak cebekitkin ḡu epe'e — io'e. 54— Oẽn'o buje bit, Deus ebekitkin epesop. Odoy kãn puje dak, cebekitkin epesop. Soat em epesop Deus xe eyetait — io'e. — Oẽn'oat oḡuyu kabi kay webay ce'ũ'ũyũ muyuap kabia be. Odoy kãnãt oḡuyu ibo kabia be — io'e. 55— Wuyjuyũ mutaicinãtẽn oẽn. Odoy wuyjuyũ mutaicinãtoy — io'e Jesus. 56— Obiõḡbuk omuy oẽn'oat pe- -odoykãnãt pe — io'e. — Obiõḡbuk a'õbacaap kuḡ jekukum ip. Õn tak pũḡ taḡ ma jekukum ceweju ip — io'e Jesus. 57— Webay ja'õbi ma itabẽḡ soat em ma. Ixe ma omudot. Õn tak wetabẽḡ ijodi webay a'õbi — io'e. — Imẽnpuxim ãn ma okay itabucayũ aḡuymuisusun. Yaḡuyisum jekukum ip wa'õbi- -oẽn'oayũ — io'e- -Jesus o'e. 58— Imẽn ma kabi kadi wiatxat — io'e. — Pão'a jo'iat'a buxim ḡu- -wuydobuyũ'ũm'ũm xat puxim ḡu. Wuydobuyũ'ũm'ũm pão'a jo'iat'a o'o'uk ip osodop — io'e. — Oe'ũ'ũ ip- -ya'o'o'ukayũ'ũm'ũm ma. Kabi bewiat xat ãn. Soat em jeedop ip itait Deus xe oẽn'o'oayũ — io'e- -Jesus o'e.

59Jesus iboam o'e Judeuyũ e'aweroroap'a be- -Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Iḡo'a beacat mutaybinbin osunuy Cafarnaum ka be. Oẽn'oat okay itabucat iape. Odoykãnãt tak okay itabucat iape. Imẽnpit cekawẽn pa'arẽm osunuy ixeyũ xe. 60Imẽneju:

— Cekawẽn pa'arẽm cĩcã wuyxe — io'e ip jewewebe cekawẽn o'jojojo'iyũ. — Cekawẽn kay ḡu wuyju — io'e ip.

61Warara'acayũ be jemukũyjo'ũm pima, Jesus itaybit o'e ixeyũ ekawẽn. Imẽnpuye o'jekawẽn ceweju ip.

— Wekawẽn pa'arẽm tu eyxe? — io'e. — Eybu'u du eyetabut am okay wekawẽn kay'ũm puye? — io'e Jesus. 62— Soat waḡo ãn. Wekawẽn pa'arẽm eyxe bima, eyetabut ḡu okay — io'e. — Kabi kay waram

omuyup tobuxik puje dak eyetabut ġu kuka epe'e okay — io'e. — Oka kay wepicap co buje dak kuka eyetabut ġu epe'e okay — io'e Jesus. ⁶³— Ijodiat aġuymuisusun oën o'o am ġu — io'e. — Deus biöġbuk acã ijodiat aġuymuisusun — io'e. — “Oën cuy epesuën'o,” i juk oce eywebe — io'e. — Imënpit okay eyetabun cuy epesop iam eymutaybin ojuy oġuy — io'e. — Wekawën kay eyetabut pima, obikuyap taġ epeku- -eyaġuyisum epeku — io'e Jesus. ⁶⁴— Imënpit püġpüġ ey'in itabut ġu okay — io'e Jesus.

(Jesus kuy itaybit o'e abuyü ibu'u osodop itabut am okay iam. Itaybit o'e abu oïm okay itakomaayü be iam tak. Kuy bima itaybit o'e iboam doze beayü naë buje.)

⁶⁵— Soat ġu eyetabut okay — io'e. — Webay emumutabunbunyü acã itabut je'e okay. Kuy iboap oġuwën eywebe — io'e.

⁶⁶Kuy bima ceweju oekuku'iajü Jesus kay ip ibu'u o'e, cekawën kay'üm puye.

Ġebuġe oibu'un ip Jesus eju jeku am. ⁶⁷Jesus o'jekawën doze beayü eju- -jeweju etaybitbinayü eju.

— Päm eyju? — io'e. — Eyju dak tu eybu'un oweju? — io'e.

⁶⁸— Kariwa — io'e Simão Pedro. — Abu-eju kuka oceku? — io'e Jesus pe. — Ēn acã apën itabucayü yaġuyisum jekukum iap ekawën muwënuwën ocewebe — io'e. — Ēn acã Deus xe epesop iap ekawën muwënuwën ocewebe — io'e. ⁶⁹— Ekay acã ocetabut — io'e. — Ocexe ěn acã Deus emumudot — io'e. — Ocexe ěn acã xipacat — io'e. — Ēn acã ikëreat ejukuk ġu — io'e- -Simão Pedro o'e.

⁷⁰— Ōn cuk eynaë — io'e Jesus. — Doze beayü juk otaë — io'e. — Imënpit püġ ey'in Satanás a'ökayan o'e — io'e.

⁷¹Jesus Judas o'ġuwën- -Simão Iscariotes ipot o'ġuwën. Ixe Judas doze beayü'in osunuy. Inaka Jesus üm ojuy o'e cekay itakomaayü be yaoka am.

7 ¹Ibocewi Jesus Galiléia eipi daġ oeku. Judeuyü kukukayü Judéia eipi be osodop ip. Ixeyü Jesus aoka ojuy. Imënpuye Judéia eipi daġ o'ju ġu Jesus. ²Judeuyü epeta wap osunuy. Cepetaboġ cĩcã osunuy. Xijap möġmöġ'uk ip osodop. Xijap pe dopdom osodop ip iġo epeta bima.

³Ġebuġe ikitpiyü o'jekawën Jesus eju.

— Ejëm cuy ijocewi — io'e ip Jesus pe. — Judéia eipi kay juy eju — io'e ip. — A'öbacaap cuy ejomöġ a'ö kayayü etabutpe ixeyü be “Teku ya'öbaca jĩjã” i'e am — io'e ip. ⁴— Iba'arëm ġu wuyju e'em xipan

jewemuwēn pin pima. Eju juy — io'e ip. — Ka'ūma buk ocejojoiap cuy eḡubapuk — io'e ip. — Xipan jewemuwēnat cuy soat pe — io'e ip.

⁵Jesus kitpityū imēn o'e itabut'ūm cekay buye.

⁶— Cūḡ ḡu mabuk oju am peta kay — io'e Jesus. — Cūḡ ma bit eyju am. Soat em cūḡ ma eyju am. ⁷Deus kay'ūmayū eykay ḡu itakoma ip. Okay bit itakoma jījā ip “Ikērēat mujurūḡrūḡ eyju,” i ōn e'em cebe ip puye — io'e. ⁸— Eyju ma peta kay epeju — io'e jekitpiyū be. — Ōn pit oju ḡu iḡo epeta kay. Cūḡ ḡu mabuk oju am — io'e Jesus.

⁹Jesus imēn o'e jekitpitpiyū be. O'jēm ip ikitpitpiyū. Jesus pit Galiléia eipi be osunuy pūḡpūḡ xet.

¹⁰Ebapūḡ xet kap puje, Jesus o'ju peta kay. Soat eta'ūmpi ma o'ju. Iba'arēm ma o'ju.

¹¹⁻¹³Ḡebuje Jesus o'jokudada ip Judeuyū kukukayū. Petatam pima o'jokudada ip.

— Apu Jesus? — io'e ip jewewebe.

Adeayū ibidadada ma jekawēnwēn osodop Judeuyū kukukayū be ja'ōdobuxikap puxim. Jesus peam jewa'ōxikxiḡ ip osodop.

— Xipat cīcā teku — io'e pūḡpūḡ ixeyū'in.

— Ka'ūma — io'e warara'acayū bit. — Wuymuḡuykukuku'ukat teku — io'e ip napa ma.

Adeayū imēn ibidadada ma jekawēnwēn ip o'e.

¹⁴Jesus o'ju Deus eju kawēnwēnap'a kay- -yaboḡat'a kay. Peta muḡḡḡēm pima o'ju. Iḡo'a beacat mutaybitbin osunuy.

¹⁵Judeuyū kukukayū Jesus ekawēn kay ḡu ip o'e.

— Apēnpuye dak sute itaybit? — io'e ip. — Wuymutaybitbin'ukat xe ḡu osunuy jemutaybinan. Cūḡ ḡu cexe wuyjuyū mutaybin am — io'e ip soat pe iḡo'a beacat pe.

¹⁶— Wa'ōbi ḡu ōn adeayū mutaybitbin- -omudocat a'ōbi acā — io'e Jesus. ¹⁷— Wa'ōbi du eyxe ōn eymutaybitbin? Pām ḡuto Deus a'ōbi? — io'e. — Deus bikuyap taḡ jeku ojuyat itaybit je'e Deus a'ōbi ōn eymutaybitbin iam — io'e cebe ip. ¹⁸— Pūḡpūḡayū Deus a'ōbi ḡu ijodiat mutaybitbin- -ja'ōbi acā. Cūḡ ḡu imutaybitbin ip. “Xipan omuwēnuwēn cuy epe'e,” i'e'em ip ya'i'jojo'ibiyū be. Warara'acayū bit Deus a'ōbi ijodiat mutaybitbin- -jemudocat a'ōbi. “Xipan Deus muwēnuwēn cuy epe'e,” i'e'em ip. Icēmān e'em ip. Napa ḡu ip e'em. ¹⁹Moisés Deus ekawēn cuk adi o'ḡuwēnuwēn eydobuyū'lūm'lūm pe kuyje. Imēnpit soat eyju kūyjobit ḡu iboap ekawēn kay. Abu ey'in iboap ekawēn kay kūyjobit? Ka'ūma ma! Eyju dak waoka ojuy. Apēnpuye? — io'e Jesus.

²⁰Adeayũ Jesus ekawẽn o'ya'ĩjojo Deus eju kawẽnwẽnap'a beacayũ. — Akpidapi ên — io'e ip napa ma adeayũ Jesus pe. — Ka'ũma ma aoka ojuy — io'e ip Jesus pe.

Itaybit ġu ip osodop adeayũ Jesus aoka ojuy iam Jerusalém ka be powatwat.

²¹— Jebodoydoyap kabia be wa'õbacaap ojomõğ pũğ em ma — io'e Jesus. — “Cũğ ġu teku e'em,” i juk adi epe'e iboap co buje. “Sábado be kapikpiğ teku,” i juk adi epe'e — io'e. ²²— “Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawẽn tağ ağokatkat'it'it epetaypu'ağobixeedakat,” io'e Moisés kuyje. “Ikap'isuat epetaypu'ağobixeedakat teku Deus ebekit iap mubapuk am,” io'e Moisés kuyje. Jebodoydoyap kabia bima dak eyju ixeedakatkan Moisés ekawẽn mupubutbunap puxim — io'e. ²³— Sábado bima eyju ixeedakatkan Moisés ekawẽn mupubutbunap puxim. Sábado bima owebe iwätaxipiat mu'ada buje bit, eyetakoma juk adi epe'e okay! “Ën jebodoydoy ġu! Kapikpiğ ên,” i eyju e'em owebe. “Ën Moisés ekawẽn mupubutbun,” i eyju e'em owebe. “Ikêrêat mujurũğrũğ ên,” i eyju e'em owebe — io'e Jesus. ²⁴— Dao ġu “Ën ikêrêat mujurũğrũğ,” i juy epe'e warara'acat pe — io'e. — Tũybe teku ikêrêat mujurũğrũğ iãn eyju e'em. Cekuku am eyetaybit'ũm pima, “Ën ikêrêat mujurũğrũğ,” i'ũmğũ juy epe'e — io'e Jesus.

²⁵— Ite aoka ojuy ġu du wuyka kukayũ? — io'e ip Jerusalém ka watwat jewewebe. ²⁶— Ak'i juy epe'e — io'e ip. — Ijoce ma omuy — io'e ip. — Soat etabutpe teku kawẽnwẽn — io'e ip. — Imẽnpit ka'ũma ma ibubum — io'e ip. — Wuyka kukayũ dak itabut xe'e Jesus Deus emunaẽ iap kay? — io'e ip jewewebe. ²⁷— Teku Deus emunaẽ ġu wuyxe — io'e ip Jerusalém ka watwat'in. — Deus emunaẽ ajêm puje, abu xe'e itaybit je'e pomawi osodot iam? Ka'ũma ma! Imẽnpit wuyetaybit pomawi teku osodot iam — io'e ip.

²⁸Jesus adeayũ mutaybitbin mabuk osunuy Deus eju kawẽnwẽnap'a be- yaboğat'a be.

— Eyetaybit ġu abu õn iam — io'e Jesus. — Eyetaybit ġu pomawi ojot iam. Wa'õbi ġu ojot- -omudocat a'õbi acã. Ixe icẽmãn e'em soat em. Eyetaybit ġu abu ixe iam — io'e. ²⁹— Õn pit wetaybit ixem — io'e. — Ojot cexewi. Ixe ma omudot ijoce — io'e Jesus.

³⁰Imêneju itakomaayũ Jesus daomũn ojuy ip. Deus pit jewebe ma o'e: — Jesus daomũn ġu buk ip — i. Imẽnpuye ka'ũma ma o'jat.

³¹Tak ġu o'ya'ĩjojo'iaiyũ bit itabut o'e ip Jesus kay. Ade jĩjã itabut o'e.

— “Deus emunaẽ ja'õbacaap jomõg,” i wuyju e'em — io'e ip. — Ite aõgokatkat ja'õbacaap mõgmõg cica. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuõg ite ma. Imeneju ite ma Deus emunaẽ ocexe — io'e ip.

³²Imẽnpuye Jesus daomũn ojuy o'e ip Fariseuyũ. Adeayũ Jesus muwẽnuwẽn iam o'jekũyjo ip Fariseuyũ. Fariseuyũ eju paĩyũ kukukayũ Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ o'õguju Jesus daomũn ãm.

³³— Darem ma buk õn eyxe — io'e Jesus adeayũ be. — Ñaxĩn ma ocepit omudocat kay — io'e. ³⁴— Okudadam epeku. Odobuxik õu eyju. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e.

³⁵— Apoma sute je'ju? — io'e Judeuyũ kukukayũ. — Poce iba'ore kuka wuywebe tobuxik am? — io'e ip. — Je'ju du sute Judeuyũ xe jenuy ãm Grécia eipi watwat xe jenuy ãm? — io'e ip. — Ipõõpõõgayũ kay du sute je'ju Judeu'ũmayũ mutaybit am? — io'e ip. ³⁶— “Okudadam epeku,” i juk o'e ocewebe — io'e ip. — “Imẽnpit eyju odobuxik õu,” i juk o'e — io'e ip. — “Ojuap kay eyju ba'ore,” i juk o'e — io'e ip. — Cekawẽn pa'arẽm ocexe — io'e ip Fariseuyũ, paĩyũ kukukayũ dak.

³⁷Waram Jesus o'jekawẽn peta muõõõõayũ be. Peta eperẽ buje o'jekawẽn cebe ip. Ibo kabia yoboõ cica osunuy Judeuyũ xe.

— Wuybipuruk pima, idibi kay jĩjã wuyju — io'e. — Abu yaõuyisum ceku pin cica? — io'e Jesus ya'õberen. — Eyetabun cuy epesop okay! — io'e. — Okay eyetabut pima, eyaõuyisum epeku — io'e Jesus. ³⁸— Okay itabucayũ be idibi buxim jeenuy badi — io'e. — Imẽnpuye yaõuyisum ip jeku — io'e. — Imẽn e'em Deus ekawẽntup — io'e- -Jesus o'e.

³⁹Imẽn e buje Deus biõõbuk o'õuwẽn Jesus. Deus biõõbuk õmõm Jesus kay itabucayũ be. Jesus iboam o'e ipi kay Deus biõõbuk ajẽm awap. Ixe oajẽm õu buk, Jesus jebay xe jenuy ãm o'jeu õu buk puye.

⁴⁰Jesus ekawẽn co buje pũõ taõ õu o'jekawẽn ip adeayũ- -wara'at taõtaõtaõ ma.

— Teku Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat- -ocemumuwiwiiat ma — io'e pũõpũõ ixe'yũ'in.

⁴¹— Deus emunaẽ teku — io'e warara'acayũ.

— Ka'ũma — io'e warara'acayũ bit. — Deus emunaẽ õu teku. Teku Galiléia eipi bewiat! — io'e ip. — Deus emunaẽ Galiléia eipi bewi õu jajẽm — io'e ip.

⁴²— Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Davi naxeõebit Deus emunaẽ, i. Belém ka be je'kap- -Judéia eipi be, i. Davi osunuyiat ka be je'kap, i — io'e ip.

— Imẽn e'em Deus ekawẽntup — io'e ip.

⁴³Pũg tağ ġu ip o'jekawēn adeayũ Jesus muwēnuwēn. Jawa'ōdawunuwun ip osodop. ⁴⁴Jesus daomūn ojuy ip yawiwi'ukayũ. Imēnpit o'taomūn ġu buk ip.

⁴⁵Jesus kuğ ġu yawiwi'ukayũ o'jepit. Oajēm ip kuy o'ġuju'iyũ kay- -paĩyũ kukukayũ kay, Fariseuyũ kay.

— Apēnpuye Jesus epetojot ġu? — io'e ip yawiwi'ukayũ be.

⁴⁶— Ixe ekawēn kawēntip cĩcã ocexe! Abu-buxim ixekawēnwēn? Ka'ũma buxim ā! — io'e ip.

⁴⁷— Eyju dak eymuğuykuku du ixekawēn? — io'e ip Fariseuyũ. ⁴⁸— Ya'ōbuyxiayũ itabut ġu ip cekay- -pũğ tak ka'ũma — io'e ip. — Ocejũ dak ocetabut ġu cekay- -pũğ tak ocetabut ġu ma — io'e ip. ⁴⁹— Adeayũ bit itaybit ġu Moisés ekawēn. Imēnpuye Deus e'em cebe ip “Eykērē oxekawēn,” i, “Ipiat osupi'ajoat eywebe,” i — io'e ip. — Iteyũ acã itabut cekay- -Moisés ekawēn itaybit'ũmayũ acã — io'e ip Fariseuyũ yawiwi'ukayũ be.

⁵⁰Nicodemos pit o'jede Fariseuyũ be- -jebureyũ be. Ixe Nicodemos ibimãmãmāyũ ekawēn cocokawēn osunuy. Kuy bima o'ju Jesus kay jekawēn ām cewēju.

⁵¹— Jesus puk atujuajēm ġu wuykay cekawēn co am, imuymuy'ukayũ ekawēn co am tak — io'e Nicodemos. — Cekawēn co'ũm pima, “Ite juy ayaokaat, ikērēat kuğ puyekawēn,” i'ũmğũ juy ace'e. Imēn Moisés cuk adi wuymutaybitbin — io'e Nicodemos.

⁵²— Galilėia eipi bewiat col'ĩ ģn kawēnwēn. Deus ekawēn itaybit'ũmat col'ĩ ģn kawēnwēn — io'e ip Nicodemos wayway. — Ite ağokatkat napa ma e'em “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn,” i. Deus ekawēntup cuy etupco! — io'e ip Nicodemos pe. — “Ka'ũmğũ Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat Galilėia eipi beat,” i'e'em ibiatup — io'e ip Nicodemos pe.

⁵³Soat ip o'jepit jeduk'a be.

8 ¹Jesus pit o'ju col'a kay- -Oliveira dip'a kay.

²Kabia isum Jesus waram o'jepit Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboğat'a be. Adeayũ o'je'awero Jesus ekawēn co pin puyekawēn. Ixe oabik. Adeayũ mutaybitbin o'e.

³Ģebuje Fariseuyũ eju Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayũ ayacat o'tojot Jesus kay. Ayacat itoptep ma'ğũ osunuy. Inaka warara'acat itop kay itabiku osunuy. Warara'acat itop eju o'tobuxik ip Fariseuyũ. O'tojot ip Jesus kay. Adeayũ etabutpe ip o'tojot.

⁴— Kariwa — io'e ip Jesus pe. — Ite ayacat ocetobuxik wara'acat itop eju. Imēnpuye ocetojot ekay — io'e ip. ⁵— Moisés o'e wuydobuyũ'ũm'ũm

pe: “Wara'acat itop eju jepopomat cuy epeyabuḡbuḡ wita'am,” i. Imên Moisés ocemutaybitbin. Pãm ên? Apên ên ece'e? — io'e ip Jesus pe.

⁶Imên o'e ip Jesus pe. Tüybe cūḡ'ūma jede iãn o'e ip. “Cūḡ ḡu ên e'em,” i'e ojuy ip Jesus pe. “Moisés ekawên taḡ ḡu ên e'em,” i'e ojuy ip cebe.

Jesus o'je'aetoro. Ipi mukorepkorem o'e jebum. Koreh. Yatoroh ipi mukorepkorem o'e.

⁷— Apên ên ece'e? — io'e ip waram.

Kirik'ây. O'ây.

— Ey'inat ikêrêat kuḡ'ūm pima, ixé juy koam wita'a yamuju cekay ayacat abuḡ am — io'e Jesus cebe ip.

⁸Waram o'je'aetoro. Waram jebum ipi mukorepkorem. Koreh.

⁹O'jêm ip cekawên co buje. Koap aypapayū o'jêm ôn tak ikêrêat kuḡ iam itaybit puye. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Ḡuyjom warara'acayū o'jêm yaypan'isuayū. Warit. Xerewun. Wara'at. Xerewun. Soat ip o'jêm. Jesus acã o'jepoyat. Ayacat Jesus xe o'e cūḡ'i.

¹⁰Kirik'ây. Jesus o'ây. O'jeak ayacat kay.

— Tū'ū — io'e. — Apõma o'ju ip “Ën ma ikêrêat kuḡ cĩcã Deus xe,” i'e ojuyayū? “Ḡa'a ayaoka wita'am,” i'e ojuyayū? — io'e- -Jesus o'e.

¹¹— Kariwa — io'e. — Ka'ūmḡu ip — io'e. — O'jêm ip — io'e. — Weiwat xeyūku.

— “Ikêrêat kuḡ cĩcã ên,” i'ūmḡu ôn tak e'em ewebe — io'e Jesus. — Eju juy — io'e. — Waram pit eḡujurūḡ ḡu ikêrêat — io'e Jesus.

¹²Waram pima Jesus o'jekawên adeayū eju.

— Kabia buxim ôn — io'e. — Deus ekawên eymutaybitbin ôn cūḡ ma eyeku am. Okay itabucayū kabiok taḡ jekuku'ukayū buxim ḡu. Ikêrêat mujurūḡrūḡ'uk ḡu ip. Cūḡ ma ip jekukum kabia daḡ jekuku'ukat puxim. Yaḡuyisum jekukum ip — io'e.

¹³— Ën acã xipan jewemuwênuwên — io'e Fariseuyū. — Cūḡ ḡu ên kawênwên — io'e ip napa ma.

¹⁴— Cūḡ ma ôn kawênwên — io'e Jesus. — Eyetaybit ḡu pomawi ojot iam, poma ôn cum iam tak — io'e. — Ôn pit wetaybit pomawi ojot iam, poma ôn cum iam tak — io'e. — Cūḡ ma ôn kawênwên wetaybit puye — io'e. ¹⁵— Eyju e'em “Cūḡ ma ên kawênwên,” i, eyxe warara'acat e'eap ibapuk'ūm ma'ḡu. Imên ḡu ôn pit e'em — io'e.

¹⁶— “Cūḡ ḡu ên kawênwên,” i ôn e'em pima bit, cūḡ ma kuka oce. Cūḡ ma kuka oce, omudocat tak imên e'em puye. Webay omudot. Pūḡ taḡ ma oceju e'em — io'e. ¹⁷— Imên e'em Moisés ekawêntup:

Xepxepayũ pũg tağ ma kawēnwēn pima, “Teyũku icēmān e'em,” i kuka o'e ip ya'ĩjojo'ibiyũ, i — io'e Jesus.

¹⁸— Ōn ma xipan jewemuwēnuwēn. Webay dak xipan omuwēnuwēn- - omudocat. Pũg tağ ma omuwēnuwēn oceju- -ōn, webay dak — io'e.

¹⁹— Poce omuy ebay? — io'e ip Jesus pe.

— Etetaybit ġu abu ōn iam, abu webay iam tak — io'e. — Abu ōn iam eyetaybit pima, abu webay iam tak kuka eyetaybit epe'e — io'e.

²⁰Imēn Jesus o'e Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboğat'a be. Adeayũ mutaybitbin osunuy. Dinheiro muōmōmap'a xe imutaybitbin osunuy. Cekay itakomaayũ Jesus daomũn ojuy. Imēnpit o'taomũn ġu ip taomũnap kabia ġu buk puye.

²¹⁻²⁴Waram Jesus o'jekawēn Judeuyũ kukukayũ eju.

— Ğaxĩn ma ojēm ijocewi — io'e Jesus. — Te'e ma epeku okudadam eydaxijoap ojuy. Epe'ũ Deus pe eywebewi ikērēat uk'ũm pima. Ojuap kay eyju ba'ore — io'e. — “Epe'ũ Deus pe ikērēat uk'ũm pima,” i kuy oce eywebe. Ōn Deus xewiat iap kay eyetabut'ũm pima, epe'ũ Deus pe eywebewi ikērēat uk'ũm pima — io'e Jesus.

— “Ojuap kay eyju ba'ore,” i teku e'em — io'e ip Judeuyũ kukayũ. — Jewaoka du sute? — io'e ip jewewebe.

— Eyju ma ipi dağacat. Ōn pit kabi bewiat — io'e Jesus. — Eyju ma jewağuyğuy ijodiat ağuy dağ. Ōn pit ka'ũma.

²⁵— Abu ěn? — io'e ip.

— Iebikam piman ma juk ocevemuwēn abu ōn iam — io'e. ²⁶— Adeat muwēn pin mabuk ōn eywebe. “Cũğ ġu eyju kawēnwēn” i'e pin mabuk oce eywebe. Omudocat ekawēn muwēnuwēn acã ōn. Ixe icēmān e'em — io'e Jesus.

²⁷Jesus jemudocat muwēn puje, jebay o'ğuwēn. Iboap ekawēn pit Judeuyũ kukayũ itaybit ġu.

²⁸— Soat wağo ōn io'e Jesus. — Obamuapay epe'e we'ũ am korosa be. Obamupaya buje, “Icēmān xeku kabi bewiat,” i epe'e. “Ja'ōbi ġu xeku oeku- -jebay a'ōbi acã,” i epe'e — io'e. — “Wuyebay e'eap muwēnuwēn xeku oeku,” i epe'e — io'e Jesus. ²⁹— Soat em omudocat bikuyap tağ ōn jekukum. Imēnpuye soat em ağ okay. Ixe opere ġu — io'e Jesus.

³⁰Imēneju ade oitabun Jesus kay- -ya'ĩjojo'ukayũ'in.

³¹Jesus waram o'jekawēn Judeuyũ kukukayũ eju. Pũğpũğ ixeyũ'in o'e: — Teku icēmān e'em — i.

— Wekawēn kay kũyjobit pima, oweju etaybitbinayũm epesop — io'e Jesus. ³²— Kawēn icēmat muwēnuwēn ōn eywebe — io'e. — Kawēn

icēmān eyetaybit pima cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayūm ġu epesop — io'e cebe ip.

³³— Abu ocemudadaybotbot'uk osunuy? Ka'ūma ma! — io'e ip. — Abraão naxeġebitbit oceju! — io'e ip. — Apēnpuye ěn e'em ocewebe “Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayūm ġu epesop,” i? — io'e ip.

³⁴— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū be iba'ore jekariwa epere am. Imēnpuxim ikērēat mujurūġrūġ'ukat pe iba'ore ikērēat mujurūġrūġap epere am, Satanás ixe ekariwa buye — io'e. ³⁵— Cekariwa be imudadaybotbot'ibit ma soat em ġu cekariwa duk'a be dopdom. Kariwa imujēm pin pima, ġujēm. Kariwa ipot pit, soat em jebay duk'a be dopdom. Cebay ixe ġujēm ġu — io'e. ³⁶— Ōn ma Deus ipot. Owebe eydaxijo buje, Satanás ġu eykukukan jeenuy — io'e. — Imēnpuye ikērēat mujurūġrūġap epere but epesop — io'e. ³⁷— Icēmān eyju Abraão naxeġebitbit — io'e. — Inaka eyju oaoka ojuy wa'ō kay kūyjobit'ūm puye — io'e- -Jesus o'e. ³⁸— Webay be omutaybitbinap muwēnuwēn ōn eywebe. Satanás ebekitkit eyju. Ixe ekukuap taġ eyju dak jekukum — io'e Jesus.

³⁹⁻⁴⁰— Ka'ūma! Ocedobu'ūm ekukuap co'i oceju jekukum- -Abraão'ūm ekukuap co'i — io'e ip te'e ma.

— Deus kawēn icēmat o'ġuwēn owebe — Jesus o'e. — Iboap ekawēn acā oġuwēn eywebe. Inaka eyju ma oaoka ojuy kawēn icēmat kay'ūm puye — io'e. — Abraão bit kawēn icēmat kay kūyjobit cīcā osunuy. Abraão naxeġebitbit eyju. Ixe'ūm ekukuap co'i ġu bit eyju jekukum — Jesus o'e. — Apēnpuye dak? — io'e. ⁴¹— Satanás ekukuap co'i eyju jekukum — io'e.

— Satanás ekukuap co'i ġu oceju jekukum- -Deus ekawēn taġ ma — io'e ip. — Deus acā ocebay — io'e ip.

⁴²— Deus xewi ojut. Wa'ōbi ġu ojut. Ixe ma omudot — io'e Jesus. — Deus eyebay bima, kajuk okukpin eyxe oġuy — io'e. ⁴³— Wekawēn kay jekūyjobin pin ġu eyju. Imēnpuye wekawēn pa'arēm eyxe — io'e.

⁴⁴— Ibiōġbuk kērēayū kukat ebekitkiyū eyju- -Satanás ebekitkiyu — io'e- -Jesus o'e. — Apēn ixe ikērēat mujurūġrūġ iap co'i eyju dak ikērēat mujurūġrūġ — io'e. — Ixe warara'acat aokaka'uk osunuy ipi mujurūġ isum. Ġasū dak wuyjuyū muy'ū'ū'uk ixe — io'e. — Kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm osunuy ixe — io'e. — Iba'ore ixe be kawēn icēmat kay kūyjobit am. Icēm ġu teku e'em. Napa ma e'em. Napa ma e'em pima, je'e pinap taġ e'em cexe. Dapxi teku — io'e. — Icēm'ūmān e'em ip ixe ebekitkiyū. ⁴⁵Icēmat ōn pit e'em eywebe — io'e. — Inaka

eyetabut ġu wekawēn kay — io'e. ⁴⁶— Ka'ūma ma icēmān e'em owebe “Ikērēat mujurūġrūġ ēn” i — io'e. — Icēmān wekawēn. Apēnpuye eyetabut ġu wekawēn kay? — io'e. ⁴⁷— Kūyjobit ip cekawēn kay Deus ebekitkit. Eyju bit Deus ebekitkit ġu. Imēnpuye Deus ekawēn kay ġu eyju — io'e Jesus Judeuyū kukukayū be.

⁴⁸— Icēmān oceju e'em ewebe “Ibiōġbuk kērēat a'ōbi ēn e'em” i, “Akpидapi ēn,” i dak — io'e ip. — “Cūġ'ūma ēn jekukum Samaria eipi wat puxim,” i oceju e'em ewebe. Icēmān oceju e'em — io'e ip.

⁴⁹— Icēm ġu eyju e'em — Jesus o'e. — Ibiōġbuk kērēat a'ōbi ġu ōn e'em. Webay kuġ ōn ibuyxim. Eyju bit obuyxim ġu okuġ — io'e. ⁵⁰— Ōn ma obuyxim okuġap kudadam ġu — io'e. — Webay bit obuyxim okuġ. Ixe obuyxim ġu okukat ġuju ipiat'ajojoap pe — io'e. ⁵¹— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe — io'e Jesus.

⁵²— Ibiōġbuk kērēayū kukat a'ōbi ēn kawēnwēn — i napa ma o'e ip Judeuyū kukukayū. — Abraão'ūm oe'ū. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak oe'ū'ū. “Wekawēn taġ jekuku'ukat soat em ġu jeedop ce'ū'ūayū xe,” i ēn pit e'em — io'e ip. ⁵³— Ocedobu'ūm oe'ū- -Abraão'ūm. Abraão bit toto osunuy ya'ōbuyxiat. Ixe'ūm podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak oe'ū'ū. Ixeyū'ūm'ūm pit toto osodop ya'ōbuyxiayū. Ixeyū'ūm'ūm podi du a'ōbuyxi? — io'e ip. — Abu dak ēn? — io'e ip Jesus pe.

⁵⁴— Ōn ma xipan jewemuwēnuwēn pima, abu kuka wa'ō kay o'e? Ka'ūma ma! — io'e. — Webay bit xipan omuwēnuwēn. “Ka'ūmġu okpot co'iat ya'ōbuyxiat,” i e'em ixe. “Ēn acā ocekkukat,” i te'e ma eyju e'em webay be — io'e Jesus. ⁵⁵— Eyju ma eyetaybit ġu abu ixe iam. Ōn pit wetaybit ixem. “Wetaybit ġu ixem,” i ōn e buje, napa ma kajuk oce. Eybuxim kajuk oce dapxi. Imēnpit wetaybit cīcā ixem. Kūyjobit ōn cekawēn kay — io'e. ⁵⁶— Wuydobu'ūm Abraão'ūm itaybit o'e ipi kay tekū jajēm wuydaxijojo'ukan iam. Imēnpuye icokcok o'e — io'e Jesus.

⁵⁷— Aypa ġu ēn — io'e ip. — Cinquenta koato ġu buk ēn — io'e ip. — Abraão ejojojo ġu! — io'e ip. — Icēm ġu ēn e'em — io'e ip Jesus pe.

⁵⁸— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e Jesus. — Abraão kap awap ma kuy wetabēġ oġuy — io'e.

⁵⁹Ġejuje wita'a o'yabu ip Jesus kay yamuju am Judeuyū kukukayū. Yaoka ojuy ip napa ma tūybe e'em iān. Jesus pit o'jemunēm adeayū parakpe. Xerewun. O'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi- -yaboġat'a bewi. Akiju o'jēm.

9 ¹Ĝebuĵe Jesus ita'ŭmat o'joĵoĵo doze beayũ eĵu cũĝcũĝ pima. Ikap puĵe ma ita'ŭm osunuy. Dinheiro oĵuyĵuy'uk osunuy ita'ŭm puĵe.

²— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ceweĵu etaybitbinayũ. — Apẽnpuĵe ite ita'ŭm o'kap? Ita'ŭm o'kap ite ma ikẽrẽat mujurũĝrũĝ puĵe du? — io'e ip. — Pãm ĝuto cebay ikẽrẽat mujurũĝrũĝ puĵe du? Pãm ĝuto ixi ikẽrẽat mujurũĝrũĝ puĵe du? — io'e ip.

³— Ita'ŭm ma o'kap ikẽrẽat mujurũĝrũĝ puĵe ĝu, cebay ikẽrẽat mujurũĝrũĝ puĵe ĝu dak, ixi ikẽrẽat mujurũĝrũĝ puĵe ĝu dak — io'e Jesus. — Deus ja'õbacaap jomõĝ wuyetabutpe jabeku. Imẽnpuĵe ita'ŭm o'kap — io'e. ⁴⁻⁵— Apẽn kaxi wuymukabiahham iap puxim õn tak Deus ekawẽn ijodiat mutaybitbin ijodi bima cũĝ ma ceku am ip. We'ũ buĵe kabiok je'e — io'e. — Deus omudot kapik am jewebeam ja'õbacaap mubapukpuk am. Deus peam cuy acejekapik wuyekapik put pima. Ĝuyjom iba'ore je'e wuywebe wuyekapik am cebeam.

⁶O'ĵexi ipi ju. Xih. A'a'a. Ka'wi o'ĝu'a'a jebidim. Wũnxik. Poroĝ. Ka'wi'a'a o'yamuy ita'ŭmat eta be imu'ada am. (14) Judeuyũ ebodoydoyap kabia be o'yamuy ita be imu'ada am.

⁷— Eĵu ĵuy idibi'it'iti be- -Siloédi be — io'e Jesus. — Ecedwedopawuy ĵuy idibim — io'e.

(Siloé timudot'ibiti iape wuya'õm).

Xĩĝxĩĝ. O'ĵu jewedopawuy.

Jay. Oajẽm idibi'it'iti kay. O'jewedopawuywuy. Boroboro'i. Itate o'e. O'ĵeu. Jecoatcoan o'e.

⁸Imẽnpuĵe ita'ŭm tũibit tuk'a etakobeayũ o'jekawẽn ip jeweweĵu, ita'ŭm tũibit o'joĵoĵo'iaiyũ dak.

— Iĵoce dinheiro oĵuyĵuy'uk osunuyiat ĝu du sute? — io'e ip jewewebe.

⁹— Iĵoce osunuyiat teku — io'e ip pũĝpũĝpũĝ.

— Ka'ũma. Iĵoce osunuyiat ĝu teku — io'e warara'acayũ. — Ixebuximat acã teku — io'e ip.

— Õn ma iĵoce dinheiro oĵuyĵuy'uk oĝuy — io'e ita'ŭm tũibit. ¹⁰— Apẽn etate ĝasũ? — io'e ip cebe.

¹¹— Aĝokatkat oajẽm okay — io'e ita'ŭm tũibit. — Ibutet Jesus i — io'e. — Ka'wi o'ĝu'a'a. O'yamuy weta be weta mu'ada am. “Eĵu ĵuy Siloédi be,” i ĵuk o'e owebe — io'e. — “Ecedwedopawuy ĵuy,” i dak — io'e. — Imẽnpuĵe oĵu. Ocedwedopawuy. Wetate oceu — io'e ita'ŭm tũibit. — Wecoan put oce — io'e.

¹²— Poce omuy ixẽ Jesus? — io'e ip.

— Iye. Wetaybit ĝu — io'e.

¹³Ĝebuje Fariseuyũ kay tuk'a etakobeayũ ita'ũm tũibit o'tujowat.

¹⁴⁻¹⁶— Apĕn ecewetada ĝasũ? — io'e ip Fariseuyũ ita'ũm tũibit pe. — Ka'wi'a'a o'yamuy weta be — io'e. — Ocedwedopawuy. Wetate ĝasũ oce — io'e.

— Itadaat o'jekapik jebodoydoyap kabia be- -Sábado bima — io'e ip Fariseuyũ. — Moisés ekawĕn taĝ ĝu ite jekukum. Deus a'õbi ĝu ite e'em — i napa ma o'e ixeyũ Fariseuyũ.

— Ikĕrĕat mujurũĝrũĝ'ukat ĝu itadaat! Apĕn kuka ikĕrĕat mujurũĝrũĝ'ukat pe wuywebe i'e ba'oreat mubapuk put? — io'e warara'acayũ.

Imĕneju pũĝ taĝ ĝu ip Jesus muwĕnuwĕn o'e Fariseuyũ. Wara'at taĝtaĝtaĝ ma kawĕnwĕn ip o'e.

¹⁷— Pãm ĕn? — io'e ip ita'ũm tũibit pe. — Ixe etadaat. Abu ixe exe? — io'e ip.

— Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukat xeku — io'e ita'ũm tũibit.

¹⁸Judeuyũ kukuk'ukayũ ibu'u ip o'e jetabut am ita'ũm tũibit a'õ kay. — Ita'ũm ĝu teku osunuy — io'e ip itabut'ũm puye. Imĕnpuye ita'ũm tũibit ebay o'ĝudot ip, ixi dak. O'jekawĕn ip ceweju ip yajĕm puje.

¹⁹⁻²⁰— Ekpot tu iĝo? — io'e ip cebay be.

— Hm hm. Okpot iĝo — io'e cebay.

— Ita'ũm tu o'kap? — io'e ip.

— Hm hm, ita'ũm ĝoku o'kap.

— Apĕn tak o'jewetada ĝasũ? — io'e ip cebayũ be.

²¹— Wetaybit ĝu bit apĕn xe'e o'jewetada iam — cebay o'e. — Wetaybit ĝu abu ixe o'ĝu'ada iam — io'e. — Iĝo eju ma juy epeyekawĕn — io'e ip Judeuyũ kukukayũ be. — Ite ma jewetadaap ĝuwĕn eywebe. Bekit ĝu ĝoku — io'e ip.

²²Imĕn o'jede ip, Judeuyũ kukukayũ buxim iparara buye. Judeuyũ kukukayũ juk o'e jebekitkit pe:

— “Jesus Deus emunaĕ,” i eyju e'em pima, eymuõmat ĝu kuka oce'e Deus eju kawĕnwĕnap'a be — i.

²³Imĕnpuye iparara o'e ip Judeuyũ kukukayũ buxim. Imĕnpuye ixeyũ o'e: — Bekit ĝu ĝoku — i. — Je'adaap ĝuwĕn eywebe — i. — “Apĕn ece'ada?” i juy epe'e cebe — io'e ip.

²⁴Fariseuyũ waram ita'ũm tũibit o'tojocat jewekay.

— Deus etabutpe wuyju nuynuy — io'e ip. — Imĕnpuye icĕmãn ma juy ece — io'e ip Fariseuyũ. — Etadaat ikĕrĕat mujurũĝrũĝ'ukat — io'e ip napa ma. — Ocetaybit iboam — io'e ip.

²⁵— Wetaybit ġu ikērēat kuġ xe'e ixe iam — io'e ita'ūm tūibit. — Wetaybit wetate ġu ojop iam. Ġasū bit wetate ma oce — io'e.

²⁶— Apēn sute o'e ewebe? — io'e ip. — Apēn etada? — i waram o'e ip.

²⁷— Kuy juk iboap oġuwēnuwēn eywebe — io'e. — Eyju bit eyetabut ġu wa'ō kay. Apēn eyju dak waram wa'ijo pin eyxe? — io'e ita'ūm tūibit. — Ixe ebekitkiyūm pin paxi eyju dak? — io'e cebe ip.

²⁸— Ap! Ixe ebekitkiyūm pin ġu oceju! — io'e ip. — Ekawēnkērē jījā ocexel! — io'e ip.

Oitakomān ip ita'ūm tūibit kay. O'ġukorēm cīcā ip.

— Ēn ma ite ebekit — io'e ip. — Oceju bit Moisés ebekitkit — io'e ip. ²⁹— Ocetaybit Deus a'ōbi Moisés e'e'uk osunuy iam. Ocetaybit ġu abu a'ōbi sute e'em iam — io'e ip.

³⁰— “Abu-a'ōbi sute e'em?” i eyju e'em — io'e. — “Deus a'ōbi ite wetada,” i ōn pit e'em — io'e. — Iboap iwaru jījā oxe — io'e.

³¹— Wuyetaybit Deus ikērēat mujurūġrūġ'ukat ekawēn a'ijojom ġu ibuywat am iam. Jebikuyap taġ jekuku'ukat ekawēn a'ijojom pit ibuywat am. Jebuyxim jekukat ekawēn a'ijojom Deus. ³²Ka'ūma ma tekū ita'ūm o'kap'iat o'sutada iap awēġ o'yawēġtobuxik. Kuyje dak iboap awēġ o'yawēġtobuxik ġu — io'e. — Ġasū bit Jesus wetada — io'e. ³³— Deus a'ōbi'ūm pima, iba'ore kajuk o'e cebe wetada am. Deus a'ōbi ma ite wetada — io'e ita'ūm tūibit.

³⁴— Warara'acat podi ma ikērēat kuġ ěn! Eta'ūm ekap ikērēat kuġ cīcā buye! — io'e ip napa ma. — Ēn tu ocemutaybin pin? Ejēm cuy ocexewi! — io'e ip. — Ejēm cuy Deus eju kawēnwēnap'a bewi! — io'e ip. — Waram cuy eōm ġu ijop'a be — io'e ip.

O'ġujēm ip itakoma ita'ūm tūibit kay buye.

³⁵Ġebuġe Jesus ita'ūm tūibit o'tobuxik. O'tobuxik Fariseuyū be ixe mujēm iap awēġ tobuxik puje. O'jekawēn ceweju.

— Tapu, ěn pit tu etabut Deus ipot kay? — io'e Jesus.

³⁶— Abu sute, Kariwa? — io'e ita'ūm tūibit. — Ixe juy eġubapuk omutabut am — io'e.

³⁷— Ixe jojom ěn ġasū- eweju kawēnwēnat cocom — io'e. — Ōn ma ixe — io'e Jesus.

³⁸O'jēġ'aecōġcōġ Jesus wap Jesus ya'ōbuyxi cexe buye.

— Kariwa, wetabut oce ekay ġasū bit — io'e.

³⁹— Pūġpūġ ipi daġayū'in cūġ ma Deus xe wedot puye. Okay itabucayū cūġ ma cexe. Itateayū buxim ip — io'e Jesus. — Warara'acayū bit ikērē cexe. Itabut'ūmayū ikērē cexe — io'e. — “Wetaybitsū mabuk Deus

ekawēn. Imēnpit wetaybin pin cīcā,” i'e'em warara'acayū. Ğuyjom ixeyū itabut je'e okay — io'e Jesus. — Warara'acayū bit te'e ma e'em “Wetaybit Deus ekawēn,” i. Itabut ğu je'e ip okay. Ita'ūmayū buxim ip — io'e.

⁴⁰— Te'e ma du oceju e'em “Ocetaybit Deus ekawēn,” i? — io'e ip Jesus pe, pūġpūġ Fariseuyū'in.

⁴¹— “Ocetaybitsū ma Deus ekawēn. Imēnpit ocetaybin pin cīcā,” i ey'e buje, ikērēat kuġ ğu kajuk epe'e Deus xe. Imēnpit te'e ma eyju e'em “Ocetaybit cīcā Deus ekawēn,” i. Imēnpuye ikērēat kuġ eyju cexe — io'e Jesus.

10 ¹Ġebuje Jesus wuymutaybitbinap ekawēn o'ġuwēn adeayū be. Ovelha ekawēn o'ġuwēn cebe ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Ovelha ekorara be iōm pinat, xīntabi be ğu ōmōm pima. “Teku ovelha bu pin,” i wuyju e'em. “Teku ovelha dujupa'um'um'ukat,” i wuyju e'em — io'e Jesus. ²— Ovelha kukuk'ukat pit korara exīntabi be ōmōm — io'e. ³— Korara exīntabi wiwi'ukat xīntabi muywekweġ ovelha kukat ōm ām. Ovelha jekukat a'ījojom. Ikuat jeōhō nomuwāwām ibuten e'em. Jeōhō mujēmjēm akiju korara exīntabi be jekorara bewi — io'e. ⁴— Imujēm puje cucum jeōhōyū wap. Ovelha jekukat nomuju cucum jekukat a'ōm itaybit ip puye. ⁵Wara'acat nomuju bit taobu'u ip cum. Itaybit ğu ip wara'acat a'ōm. Jekukat a'ōm acā itaybit ip. Wara'acat puxim pit jenapōnpōn ip itaybit'ūm ya'ōm puye — io'e Jesus.

⁶Ovelha ekawēn o'ġuwēn Jesus. Xepxep pe o'jekawēn. Ovelha muwēnuwēn pima, jekay itabucayū dak o'ġuwēn. Imēnpit cekawēn pa'arēm o'e cexe ip- -adeayū xe.

⁷Waram Jesus o'jekawēn cebe ip.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Xīntabi daġ ovelha ōmōm korara be. Korara be bima abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma. Imēnpuxim soat em aġ ōn okay itabucayū kay — io'e Jesus. ⁸— Ovelha itaybit ğu dujupa'um'um'ukat a'ōm. Imēnpuxim okay itabucayū itabut ğu icēm'ūma wuymutaybitbin'ukayū ekawēn kay. Wajēm awap osodot'iyū icēm ğu wuyjuyū o'ġutaybitbin — Jesus o'e. ⁹— Xīntabi daġ ovelha ōmōm korara be. Cēm cēm ip jexat kudadam. Korara be bima abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma! Imēnpuxim wuyjuyū okay itabun puje soat em aġ ōn ixeyū kay. Abu-be ixeyū muy'ū but? Ka'ūma be ma! — io'e Jesus. ¹⁰— Tujupa'um'um'ukat ma ajēmjēm ovelha

dujupa'um âm, ixeyũ aoka am tak. Õn pit ojet ijodiat aḡuymuisun am. Okay itabucayũ yaḡuyisum jekukum. Ojet ixeyũ mucokcok am — io'e. — Okay itabucayũ icokcok cĩcã — io'e. ¹¹— Okay itabucayũ kuḡ õn xipan ikukat jeõhõ kuḡ xipan iap puxim — io'e. — Ovelha kukat puxim õn. Obu'u ḡu we'ũ âm warara'acat pe okay itabucayũ aokaap puxim — io'e. ¹²— Ovelha kukukat a'õbuywatwat'ukat ikukukat ḡu. Dinheiro bu am acã kapikpiḡ. Ovelha iwat ḡu- -ibuywatwat'ukat acã. Ovelha iwatiwan kak ajẽm puje. Jenapõnpõn kak puxim iparara buye. Kak ovelha bubum. Ovelha muwatwan soat taḡ. ¹³— Ibuywatwat'ukat jenapõnpõn dinheiro bum acã kapikpiḡ puye. Ibu'u ovelha kuḡ, cexe ikukpin'ũm puye. ¹⁴⁻¹⁵Ovelha kukukat puxim õn- -xipacat puxim — Jesus o'e. — Wetaybit webay. Webay dak itaybit õn. Imẽnpuxim õn tak wetaybit okay itabucayũm. Ixeyũ dak itaybit õn — io'e. — Obu'u ḡu we'ũ âm okay itabucayũ e'ũap puxim — io'e Jesus. ¹⁶— Soat ḡu ovelha pũḡ ekorara be. Imẽnpuxim soat ka daḡacat itabut je'e okay — io'e Jesus. — Wa'õ kay je'e ip kũyjobit. Pũḡ taḡ ma ip jeku — io'e. — Soat ixeyũ kukan oḡuy — io'e Jesus. ¹⁷— Oje'ũ okay itabucayũ e'ũap puxim. Waram ḡuto õn pit ocetait we'ũ buje. Imẽneju webay xe okukpin cĩcã obu'u'ũm puye we'ũ âm — io'e. ¹⁸— Obu'u we'ũ âm pima, iba'ore kajuk o'e warara'acat pe bit oaoka am. “Ece'ũ” i juk o'e webay owebe. “Waram ḡuto etait ece'e,” i dak. Wukpiwatpi ma oje'ũ, webay ukpiwatpi dak. Wukpiwatpi ma waram ḡuto wetait oce'e, webay ukpiwatpi dak — io'e Jesus.

¹⁹Imẽneju pũḡ taḡ ḡu ip Jesus ekawẽn o'ḡuwẽn- -wara'at taḡtaḡtaḡ ma Judeuyũ kukukayũ.

²⁰— Ibiõḡbuk kẽrẽat kuḡ teku — io'e ip napa ma ade ixeyũ'in. — Imẽnpuye yukpidapi — io'e ip napa ma. — Apẽnpuye dak eyju ixẽ a'ijojom? — io'e ip.

²¹— Ibiõḡbuk kẽrẽat kukat pit imẽn cekawẽn pa'ore! — io'e warara'acayũ bit. — Apẽn kuka ibiõḡbuk kẽrẽat kukat ita'ũmat o'sutada? — io'e ip Jesus pe jededem. — Iba'ore itada am ibiõḡbuk kẽrẽat kukat pe — io'e ip.

²²⁻²⁴Waram pima Judeuyũ kukukayũ o'ju Jesus kay. Jerusalém ka beayũ peta muḡẽḡẽm ip osodop Judeuyũ. Peta muḡẽḡẽm ip osodop apẽn kuyjeayũ Deus eju kawẽnwẽnap'a o'yamudim iap kay ḡebum am. Ihi bima peta mujurũḡrũḡ'uk osodop ip. Jesus Deus eju kawẽnwẽnap'a etaybu daḡ cũḡcũḡ o'e- -Salomão emuamuy'a etaybu daḡ. Oajẽm ip Jesus kay Judeuyũ kukukayũ. O'jekawẽn ip Jesus eju.

— Ën tu Cristo- -Deus emunaẽ? — io'e ip. — Ibaçuẽ cuy eçuwẽn ocewebe — io'e ip. — Ade kabia emuwẽnap wiwim ocesop — io'e ip. — Iba'arêm acã ãn kawẽnwẽn ocewebe. Ën Deus emunaẽ bima, Cristo bima, ibapuẽ cuy eçuwẽn ocewebe — io'e ip.

²⁵— Kuy juk adi ocewemuwẽnuwẽn eywebe- -ade em ma — io'e Jesus. — Imẽnpit eyetabut ãu wa'õ kay — io'e. — Webay a'õbi wa'õbacaap ojomõgmõg eyetabutpe — io'e. — Teku Deus emunaẽ iap mubapukpuẽ oçuuy eywebe — io'e. ²⁶— Imẽnpit eyetabut ãu wa'õ kay, okay eyetabut'ũm puye — io'e. ²⁷— Okay itabucayũ kũyjobit wa'õ kay ovelha jekukat a'õ kayap puxim — io'e Jesus. — Wetaybit ixeyũ e'eam. Wekawẽn taã jekukum ip ovelha jekukukat a'õm itaybicap puxim — io'e. ²⁸— Ixeyũ açuymuisusun õn. Warara'acayũ bit ixeyũ ju'uk ãu obui bewi- -pũg tak ka'ũma. Soat em itait jeedop ip Deus xe je'ũ buje — io'e. ²⁹— Webay ixeyũ o'gutabun okay weõhõyũ buximayũm. Warara'acat podi ma ja'õbacaap kuẽ webay. Abu-be ixeyũ uk put webay bui bewi- -weõhõyũ uk put? Ka'ũma be ma! — io'e. ³⁰— Jawa'õca jojo'i oceju webay eju — io'e Jesus.

³¹Iboap co buje, waram wita'a o'yabu ip Jesus abuẽ ojuy am Judeuyũ kukukayũ.

³²— Webay a'õbi juk adi wa'õbacaap ojomõgmõg eyetabutpe- -ade ma — io'e Jesus. — Apẽnpuye dak eyju wabuẽ ojuy wita'am? — io'e Jesus.

³³— “Ekẽrẽ Deus xe, juk adi a'õbacaap ejomõgmõg puye,” i'ũmãu oceju e'em ewebe — io'e ip. — “Ekawẽnkẽrẽ Deus xe,” i acã oceju e'em ewebe — io'e ip. — Ën ijodiat acã. Imẽnpit “Oceju jewa'õca jojo'i ma webay eju,” i napa ma ãn e'em — io'e ip jetakoma pibun. — Imẽneju abuẽ ojuy oceju — io'e ip Jesus pe.

³⁴— Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Eyju dak Deus a'õbiayũ — io'e Deus kuyje, i.

Deus kuyje o'e “Deus a'õbiayũ eyju” i jekawẽn muwẽn ãm taẽhẽ'ibiyũ be — io'e. ³⁵— Deus ekawẽntup napa ãu e'em- -pũg em tak ka'ũma. Icẽmãn e'em. Wuyetaybit iboam — io'e Jesus Judeuyũ kukukayũ be.

³⁶— Õn ma Deus cuk onaẽ ijodiat taxijo am. Õn ma ixẽ omudot — io'e Jesus. — Apẽnpuye eyju napa ma e'em “Ekawẽnkẽrẽ Deus xe,” i, “Jewa'õca jojo'i oceju webay eju,” i õn e'em puye? — io'e Jesus.

³⁷— Webay a'õbi'ũm pima, eyetabun ãu juy epesop okay — io'e.

³⁸— Wekawẽn coco am eyetabut'ũm pima, eyetabun cuy epesop wa'õbacaap mõgmõgãp coco am — io'e. — Eyetabun puje “Jesus ya'õbaca cebay a'õbacaap co'i,” i epe'e — io'e.

³⁹Imêneju Jesus daomũn ojuy ma'ğuto ip Judeuyũ kukukayũ. Jesus pít o'jenapõn jenaomũnap puxim.

⁴⁰Wara'at ka kay o'ju Jesus. Toktek. Jordãodi waram o'timudek. Jay. Oajẽm João Batista be adeayũ mubatisasan osunuy iatka kay. Wĩnãbu osunuy.

⁴¹⁻⁴²Ğejuje ade ibo ka watwat o'tabun Jesus kay- -Jordãodi wĩnãbuayũ.

— João Batista ma wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpuk ğu — io'e ip adeayũ jewewebe. — Imẽnpit ixẽ ağokatkat muwẽnuwẽn'uk osunuy ocewebe. Icẽmãn João ixẽ o'ğuwẽnuwẽn — io'e ip. Imẽnpuyẽ Jesus kay itabut o'e ip adeayũ.

11 ¹Lázaro iwãtaxipi o'e. Maria kipit iwãtaxipi o'e- -Betânia ka beat. Imẽnpuyẽ iixiyũ Lázaro wãtaxipiap awẽğ o'yawẽğmuju Jesus kay. Betânia ka watwat osodop ip- -Maria, Marta dak, Lázaro dak.

²Ğuyjom ixẽ Maria wuykukukat i o'suimude'on tide'oatim. Ixẽ o'suimupuruk jadam. Imẽn o'e jexẽ Jesus ikukpin cĩcã buyẽ.

Yawẽğtujowacat oajẽm Jesus kay. Jay.

³⁻⁴— Kariwa — io'e Jesus pe. — Lázaro iwãtaxipi jĩjã — io'e. — Exe ikukpinat iwãtaxipi o'e — io'e.

— Kuy wetaybit — io'e Jesus. — Iwãtaxipi jĩjã opop — io'e. — Ce'ũ buje dak jeedop ğu ce'ũ'ũayũ xe. Ğuyjom adeayũ je'e “Deus soat podi ma ya'õbaca; soat podi ma idip,” i — io'e. — “Deus ipot tak ya'õbaca- -soat podi ma ya'õbaca,” i je'e ip — io'e Jesus.

⁵Jesus xe Marta ikukpin cĩcã osunuy. Maria dak ikukpin cĩcã osunuy, Lázaro dak. ⁶Inaka Jesus xepxep xet osunuy jenyap ka be iwãtaxipiat awẽğ tobuxik puje. O'ju ğu buk Lázaro kay. Xet. Xet.

⁷Ğejuje Jesus o'jekawẽn 12 beayũ eju- -jewẽju etaybitbinayũ eju.

— Ğa'a bukto acepit Judéia eipi kay waram — io'e.

⁸— Ocemutaybitbin'ukat — io'e ip. — Iboceat abuğ ojuy ğaxĩn ma wita'am- -Judeuyũ kukukayũ. Waram tak tu iboce eju pin? — io'e ip Jesus pe.

⁹⁻¹⁰— Hm hm — io'e. — Wekapik put mabuk owebe. Pũğ kabia be doze hora kabiaham wuyju — io'e. — Ixima be cũğcũğat kuka o'at kabiok puyẽ. Kabia dağ cũğcũğat pít kuka o'at ğu kaxi imukabiaham puyẽ. Imẽnpuxim Deus bikuyap tağ jekuku'ukat je'ũ ğu jekapikap mu'ũm'ũm pima. Ğa'a aju. Oaokam ğu buk ip, we'ũap kabia oajẽm ğu buk puyẽ — io'e.

¹¹Waram Jesus o'jekawẽn cewẽju ip- -doze beayũ eju.

— Wuybure, Lázaro opop ixet — io'e- -Jesus o'e. — Õn pit cum ixemuwurũgãm — io'e.

¹²— Kariwa — io'e ip. — Ixet pima, kuka o'je'ada — io'e ip.

¹³Jesus itaybit o'e Lázaro'ũm oe'ũ iam. Imẽnpit — Lázaro ixet — io'e cebe ip.

Imenpuye tũybe Lázaro ixet iãn o'e ip 12 beayũ. ¹⁴Imẽnpuye Jesus ibapuẽ o'jekawẽn cebe ip.

— Lázaro'ũm oe'ũ — io'e.

Imẽn o'e ixeyũ mutaybit am.

¹⁵— Oju ġu cekay ce'ũ awap — io'e. — Ğasũ bit wa'õbacaap oğubapuk eywebe eymutabun am okay. Wa'õbacaap kay eyetabut cĩcã bima, ocokcok oğuy. Ğa'a aju ixel'ũm kay ġasũ bit — io'e doze beayũ be.

¹⁶— Ğa'a wuyju dak aju ceweju. Ğã itakomaayũ wuyju dak wuyaoka Jesus aoka buje — io'e Tomé- -jebureyũ be o'e, xepxem ikap'ibit.

O'ju ip Lázaro'ũm com.

¹⁷⁻¹⁸Jesusyũ oajẽm Betânia ka xe. Betânia ka Jerusalém ka etako o'sukadop. Ebaũg kilometro o'sukadop Jerusalém ka bewi. Lázaro'ũm kay yajẽm awap oe'ũiap awẽg o'yawẽğtobuxik Jesus.

— Lázaro'ũm o'ğũom ip witabikũy be — io'e ip Jesus pe. — Ebadipdip xet omuy ikũy be — io'e.

¹⁹Lázaro'ũm ixĩtyũ mudiu ip o'e- -Marta, Maria dak. Ade ibureyũ ixeyũ muğuycũğap mu'ũm ojuy ip o'e. ²⁰Jesus omuyku iap awẽg Marta o'yawẽğtobuxik.

Ğebuje Marta o'ju Jesus dopabe. Jesus e dağ mabuk oeku. Maria bit jeduk'a be osunuy. ²¹Jay. Oajẽm Jesus kay.

— Kariwa — io'e Marta. — Ğn ijoce bima, okipit'ũm kajuk oe'ũ ġu — io'e. ²²— Imẽnpit Deus emujoojuyjuy je'ğũm ewebe. Wetaybit iboam. Deus eju okipit'ũm peam ekawẽn puje, Deus jekawẽn a'ĩjojo — io'e.

²³— Ekipit'ũm waram jeu ce'ũ'ũayũ xewi — io'e Jesus Marta be.

²⁴— Wetaybit ixel'ũm waram jeu iam — io'e Marta. — Waram wuyeu buje, ixel'ũm tak jeu- -wuyebay soat ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be — io'e Marta.

²⁵— Õn ma ce'ũ'ũayũ mutaicit'ukat — io'e Jesus. — Wa'õbi ce'ũ'ũayũ waram ġuto jetait — io'e. — Okay itabucat e'ũ buje, waram ġuto jetait. Soat em jeedop ip itait Deus xe — io'e Jesus. ²⁶— Okay itabucat ce'ũ'ũayũ xe ġu jeenuy- -Deus xe acã. Etabut tu iboap kay? — io'e Jesus Marta be.

²⁷— Hm hm, wetabut, Kariwa — io'e. — Ğn Deus emunaẽ oxo — io'e. — Deus ipot Ğn — io'e. — Ocemumuwiwi Ğn. Wetabut iboap kay — io'e Marta.

²⁸Jesus eju jekawën epere buje, Marta o'jepit jekibit tomuwã ãm. Ya'õapĩn ma Maria o'tomuwã uk'a beacat pe ja'ĩjojoap puxim.

— Tũ'ũ — io'e. — Ejot puk — io'e. — Wuyekariwa omuyku jexem — io'e. — E dağ omuyku — io'e. — Enomuwãwãm — io'e jekibit pe, Maria be. — Ejot puk — io'e.

²⁹Maria o'ju Jesus dopabe e dağat topabe. ³⁰Jesus ağoka be oexe ġu mabuk. Wũy mabuk oeku. E dağ mabuk oeku. Marta be jedopabijukap pe mabuk osunuy. ³¹Judeuyũ o'ju Maria nomuju- -Lázaro'ũm duk'a beacat- -iixĩt muğuycũğap mu'ũm ojuyayũ. Ixeyũ etabixewi Maria o'jẽm jeduk'a bewi. Imẽnpuye o'jẽm ip ixex nomuju. Tũybe ite witabikũy be cum wa am iãn o'e ip. ³²Jay. Maria oajẽm Jesus kay. O'jẽğ'acẽõğcõğ cewap.

— Kariwa — io'e. — Ĕn ijoce bima, okipit'ũm kajuk oe'ũ ġu — io'e Maria.

³³Maria o'tõn. Maria eju yajẽm'ibiyũ dak wawa osodop ip Lázaro'ũm cocom. Jesus iğuycũğ cĩcã o'e wawaayũ jojom. Tadaybotbot cĩcã ip cexe o'e wawaayũ.

³⁴— Poce ixex'ũm epeğũõm? — io'e Jesus.

— Kariwa, ejot puk — io'e ip. — Ejojo buk — io'e ip.

³⁵Jesus o'tõn ġebuje bit. Ah. Wa. Imẽnpuye:

³⁶— Ak'i cekay — io'e ip Judeuyũ. — Lázaro'ũm ikukpin cĩcã osunuy cexe — io'e ip.

³⁷— Ita'ũm tũbit o'sutadada teku — io'e warara'acayũ ixeyũ'in. — Iba'ore ġu du juk o'e cebe Lázaro mu'ada am ce'ũap puxim? — io'e ip jewewebe.

³⁸Ĕbeuje Jesus o'ju witabikũy kay- -Lázaro'ũm muõmapkũy kay. Iğuycũğ cĩcã o'e. O'ju Marta eju, Maria eju, Lázaro'ũm cocoayũ eju dak. Yaboğat'a o'yanuy wita'a ikũy nomudip'am. Ikũynomudip cem osunuy.

³⁹— Ikũynomudip'a juy epeyamuwede — io'e Jesus.

— Kariwa, eyamuwedeat ġu juy — io'e Marta. — Iğẽm xeku opop. Ebadipdip xet opop witabikũy be — io'e.

⁴⁰— “Okay etabut pima, Deus ja'õbacaap kuka o'jomõğ etabutpe,” i kuy oce ewebe — Jesus o'e. — Etabun cuy eğuy — io'e.

⁴¹Ikũynomudip'a o'yamuwede ip ikũy etako bewi. Jesus o'jekawën Deus eju.

— Bay — io'e. — Soat em Ĕn wa'ĩjojom — io'e. — Imẽnpuye “Ĕn xipat cĩcã,” i õn e'em ewebe — io'e Jesus jebay be. ⁴²— Bay, soat

em wekawēn cocom ēn — io'e. — Eweju ōn kawēnwēn ijoceayū be wa'ījo am- -ixeyū mutabut am tekū Deus emumudot iap kay — io'e Jesus Deus pe, jebay be.

⁴³Jebay eju jekawēn epere buje, Jesus ya'ōberen o'jewāwā Lázaro'ūm kay.

— Lázaro, ejēm cuy! — io'e.

⁴⁴Ce'ū topibit o'jetait waram. O'jēm witabikūy bewi. Soat taḡ ijebit taḡ imūnmūn mabuk oeku paḡōm. Yamūnmūn mabuk oeku.

— Eju'uk cuy paḡo cebewi — io'e Jesus.

O'ju'uk ip paḡo.

⁴⁵Imēneju oitabun ip Jesus kay Judeuyū ma- -Maria ejuacayū ma- -adeayū- -Jesus Lázaro'ūm o'ḡutait iap o'jojo'iyayū ma. ⁴⁶Warara'acayū bit o'ju Fariseuyū kay.

— Jesus Lázaro'ūm o'ḡutait waram — io'e ip Fariseuyū be.

⁴⁷Ḡebuje paīyū kukukayū o'je'awero ip Fariseuyū eju, jewāwēwē'ukayū eju dak. O'jewāwē ip jeweweju.

— Apēn kuka dak ace Jesus pe? — io'e ip jewewebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ adeayū etabutpe. Imēnpuye ade itabut cekay — io'e ip. ⁴⁸— Apēn kuka dak ace cebe ja'ōbacaap mōḡap puxim? — io'e ip jewewebe. — Apēn kuka dak ace adeayū be jetabucap puxim? — io'e ip. — Itabut puje ip Jesus pe jekukukan je'e ip. Jesus pe jekukukan pima, Roma ka kukat jebekitkit kuka o'ḡudot wuykay — io'e ip. — Wuyka kuka ip o'sukamu'ūm. Deus eju kawēnwēnap'a dak kuka ip o'yamu'ūm. Soat ka daḡ kuka ip wuymuypōḡpōḡpōḡ. Wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku — io'e ip jewewebe.

⁴⁹Caifás o'jekawēn warara'acat eju- -jawēwē'ukayū eju. Ixe Caifás paīyū kukukat osunuy ixe koato be.

— Eyetaybit'ūmān! — io'e Caifás jewēju jewawēwē'ukayū be. ⁵⁰— Cūḡ ma ixe aḡokatkat e'ū ām. Xipat kuka o'e pūḡ pe aḡokatkat pe je'ū ām soat e'ūap tieḡ- -wuye'ūap tieḡ — io'e- -Caifás o'e.

⁵¹Deus ibikuy osunuy Jesus e'ū ām soat e'ū'ūap puxim. Caifás pit itaybit ḡu osunuy imēn Deus ibikuy iam.

— Xipat kuka o'e pūḡ pe aḡokatkat pe je'ū ām soat e'ūap puxim- -wuye'ūap tieḡ — i juk o'e itaybit ḡu ma'ḡu.

Caifás jaḡuy daḡ ḡu imēn o'e- -Deus aḡuy daḡ acā. ⁵²Ixe je'ū Judeuyū e'ū'ūap tieḡ. Warara'acayū e'ū'ūap tieḡ tak je'ū. Je'ū Deus ebekitkiyū be pūḡ taḡ ma jeku am. ⁵³Imēneju apēn paxi Jesus aceyaoka iam jekawēnwēn oekuku ip jeweweju Judeuyū kukukayū.

⁵⁴Imēnpuye Jesus ibapuḡ ḡu oeku Judeuyũ kukukayũ etabun Judéia eipi daḡ. O'jēm ibocewi. Wara'atka be o'ju- -Efraim ka be. Ibo ka uk'a'ūmat xe o'sukadop. Iboka be osunuy doze beayũ eju- -jeweju etaybitbinayũ eju.

⁵⁵Ade Judeuyũ o'ju Jerusalém ka kay. Peta muḡēm ip o'ju. Iḡo epeta bima apēn Deus wuydobuyũ'ūm'ūm o'tujujēm Egito eipi bewi iap kay ḡebũm ip osodop. Soat ka daḡwi o'ju ip Jerusalém ka kay. Peta muḡē awap o'ju ip jewemuisun am jebabi daḡ.

— Jewemuisun puje, xipat acesop Deus xe — io'e ip jewewebe.

⁵⁶⁻⁵⁷Paĩyũ kukukayũ o'jekawēn peta muḡēḡēayũ eju- -Fariseuyũ dak. — Poce Jesus nuyām eyetaybit pima, epeḡuwēn cuy ocewebe — io'e ip. Iboam o'e ip Jesus daomũn ojuy buye. Imēnpuye Jesus ajēmap wiwim cīcā osodop ip adeayũ.

— Jesus omuyku du peta kay? — io'e ip jewewebe. — Omuyku ḡu xe'e? — io'e ip. Deus eju kawēnwēnap'a be o'jekawēn ip jewewebe adeayũ- -yaboḡat'a be.

12 ¹Jesus waram o'ju Lázaro kay- -waram ḡuto o'jetait'iat kay. Betânia ka be osunuy Lázaro. O'ju peta muḡē awap. Seis kabia kuka Páscoa epeta ip o'ḡuy'at. Oajēm doze beayũ eju. ²Marta puybit mōḡmōḡ o'e Jesus pe i'o am, doze beayũ be dak. Lázaro jekōnkōn o'e Jesusyũ eju.

³Ḡebye Maria tide'oati o'tibu. Ti'ade o'tibu. Nardo i tibutet osunuy. Tiwekoykeyati ḡu o'tinuy- -nardodi acā. Tideiboḡ cīcāati o'tinuy. Puy. O'suiabi Jesus i. O'suisup jadam. Tide'okuati o'tinuy. Soat taḡ o'e uk'a yabi de'o. De'oooh. Imēn o'e Maria ma. ⁴Judas Iscariotes pit Maria o'ḡukorēm- -Simão ipot. Ixe Judas doze beayũ'in osunuy. Ixe Judas Jesus o'ḡũm cekay itakomaayũ be ḡuyjom Jesus aoka am cebe ip. Ixe bit Maria o'ḡukorēm.

⁵— Apēnpuye iḡodi o'tideida ḡu dinheiro bu am? — io'e- -Judas o'e jebureyũ be. — 300 dinheiro isurũḡat kuka tidei o'e! — io'e. — Tidei kajuk aḡũm ibubut'ūmayũ be — io'e Judas Iscariotes. (Pũḡ dinheiro isurũḡat pũḡ kabia be wuyekapikaptei osodop).

⁶Judas Iscariotes doze beayũ edinheiro mũn kuḡ oeku. Imũn pewi i'uk'uk'uk osunuy jewebe ma.

— Apēnpuye dak o'tideida ḡu? — io'e dinheiro kay pin puye. Itabotaidabotbot ḡu osunuy ibubut'ūmat kay.

⁷— Ḃḡ cuy Maria jeenuy kaba'ūm — io'e Jesus Judas pe. — Ijudi o'timuxipan we'ũ awap ojebit mude'onaptim — io'e. ⁸— Soat em

eybubut'ín iūm put epesop ibubut'ūmayū be — io'e. — Owebe bit ka'ūma. Darem ma eyxe oğuy — io'e.

⁹Ĝebuje ade Judeuyū o'ju Jesus kay. Jesus Betânia ka be omuy iap awēğ o'yawēğcoco ip. Imēnpuye ip o'ju Jesus com. O'ju ip Lázaro jom tak- -Jesus o'ğutait'iat com- -waram o'jetait'iat com.

¹⁰⁻¹¹Ade Judeuyū oibu'un paīyū kukukayū a'ō kay kūyjobit am. Jesus a'ō kay acā kūyjobit o'e ip Lázaro'ūm waram o'ğutait puye. Imēnpuye o'jewawē ip paīyū kukukayū.

— Ĝa'a Lázaro ayaoka! — io'e ip.

¹²⁻¹⁹O'jojojo'ibiyū Jesus e'leap o'ğuwēnuwēn warara'acayū be- -Jerusalém ka beayū be.

— Icēmān Jesus Lázaro'ūm o'tomuwā witabikūy bewi — io'e'e ip adeayū be. — Icēmān Jesus waram Lázaro'ūm o'ğutait — io'e'e ip. — Jesus ma ja'ōbacaap mōğmōğ — io'e'e ip.

Jerusalém ka be ōm pasuğ pima Jesus jumento'it'it o'tobuxik. Deus ekawēn tağ e ojuy- -kuyjeatup ekawēn tağ. Xik. Oabik jumento'it'it akpi jeje. Imēn e'em Deus ekawēntup- -kuyjeatup:

Jerusalém ka watwat, eyğuyçūğçūğ ğu juy epesop, i.

Eykukukat omuyku jexem eykay, i. Jumento'it'it akpi jeje omuyku jexem, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. Imēnpuye Jerusalém ka be Jesus oajēm jumento'it'it akpi jeje Deus ekawēn tağ.

Ĝebuje Jesus kay o'ju Jerusalém ka beayū. Ade ma ip o'ju, Jesus omuyku iap awēğ o'yawēğtobuxik puye. Kuy ip oajēm Páscoa epeta muğē ām. O'ju ip Jesus dopabijuğ, Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ iap awēğ o'yawēğtobuxik puye. Namusudup o'tupupu ip. Jesus kay o'ju ip tup kukuğ. Imēn Judeuyū ya'ōbuyxiat tobedede'uk ip osodop kuyje.

— Deus xipat cīcā! — io'e ip Jesus pe. — Ēn ma omuyku ya'ōbi! — io'e ip. — Ēn ma ocekkukat- -Israel naxeğebitbit kukukat! Deus cuy xipacat je'ğūm ewebe! — io'e ip Jesus pe.

Jumento'it'it akpi jeje Jesus oajēm Jerusalém ka be Deus ekawēntup pe ibararak iap puxim- -kuyjeatup puxim. Iboap iba'arēm osunuy doze beayū xe Jesus ōm puje. Waram kabi be Jesus eu buje bit o'jeğebu ip iğodup peap ekawēn kay.

— Iğodup peap ekawēn puxim Jesus jumento'it'it akpi jeje oajēm Jerusalém ka be — io'e ip jewewebe. — Ixe juk ocemuju jumento'it'it tobuxik — io'e ip jewewebe.

Fariseuyũ bit o'e jewewebe:

— Ak'i juy epe'e! — io'e ip. — Soat ma cekay itabut — io'e ip. — Te'e ma wuyju e'em adeayũ be “Ixe kay eyetabun ġu juy epesop,” i — io'e ip jewewebe.

²⁰Ġebuġe Gregoyũ Jesus co pin o'e- -Grécia eipi watwat. Adeayũ eju kuy oajẽm ip Jerusalém ka be peta muġẽ ãm. ²¹O'ju ip Filipe eju kawẽn ãm. Ixe Filipe Betsaida ka bewiat osunuy. Galiléia eipi bewiat osunuy. O'ju ip Filipe be.

— Tapu — io'e ip Filipe be. — Jesus co pin oceju — io'e ip.

²²Filipe o'ju André mukũyjo am.

— Gregoyũ Jesus co pin — io'e Filipe André be.

Xepxem ip o'ju Jesus mukũyjo am. Oajẽm ip cekay.

— Gregoyũ ejo pin — io'e ip Jesus pe.

²³Ġebuġe Jesus o'jekawẽn xepxepayũ be. Adeayũ etabutpe o'jekawẽn ceweju ip.

— Soat waġo õn — io'e Jesus. — Ġaxĩn ma oje'ũ. Ġuyjom pit waram ġuto ocetait. “Soat podi ma a'õbuyxi!” i je'e adeayũ we'ũap puye, waram ġuto wetaicap puye dak — io'e Jesus. ²⁴— Kadaida taida buje, ipi be atamõġ — io'e. — Tamõġ puje, tae'ũata jo'i tadop ipi be ma. Pũġta ma tadop ipi be. Kadai aypan puje bit, ta'ade tadop kadai daġ — io'e.

Imẽn Jesus o'jekawẽn je'ũãm, waram jetaicam tak, ġuyjom ade tiwatwat itabut je'e okay iam tak.

²⁵— “Ocebu'u jĩjã ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima, “Ocebu'u jĩjã oce'ũ ãm,” i dak, “Imẽnpuye ocekupinap taġ acã oceju,” i dak, ace'ũ. “Ocebu'u ġu ipiat'ajom,” i wuyju e'em pima bit, “Ocebu'u ġu oce'ũ ãm,” i dak, “Deus bikuyap taġ acã oceku,” i dak, wuyaġuyisum aceku ijodi. Soat em Deus xe acesop wuye'ũ buje dak — io'e Jesus. ²⁶— Obikuyap taġ jeku ojuyat kũyjobin cuy wa'õ kay. Obikuyap taġ jekuku'ukat oxe ma jeenuy. Webay dak je'e cebe “Ën xipat oxe,” i — io'e Jesus.

²⁷— Waġuybabi'ũm cĩcã oce — Jesus o'e jewebe ma. — “Bay, obuywan ece we'ũap puxim,” i du oce webay be? — io'e jewebe ma. — Ka'ũma! Imẽn ġu juy oce cebe. We'ũ ãm ma ojot ijodi — io'e jewebe ma. ²⁸— Bay — io'e Deus pe. — Edipap cuy eġubapuk soat pe ijodiat pe “Deus idip cĩcã” i'e am ip — io'e jebay be.

Deus o'jekawẽn kabi kadiwi ġebuġe bit.

— Odipap kuy oġubapuk cebe ip — io'e jekpot pe- -Jesus pe. — Ġasũ adeayũ e'em owebe “Soat podi ma edip,” i. Waram tak oġubapuk warara'acayũ be “Soat podi ma edip” i'e am owebe — io'e Deus.

²⁹Adeayũ kacũgũgĩ'i osodop iboce. Tũybe o'jexirikxirik iãn o'e ip pũgũpũg ixeyũ'in. Tũybe Deus ekawẽn tojtotjot'ukat o'jekawẽn cebe iãn o'e ip warara'acat ixeyũ'in.

³⁰Ĝebuje Jesus o'jekawẽn ijoceat eju.

— Ixe o'jekawẽn kabi kadiwi omukũyjo am ĝu- -eymukũyjo am acã — io'e Jesus. ³¹— Ĝaxĩn ma Deus je'e soat pe okay itabut'ũmayũ be: “Eyju ikẽrẽat kuğ oxe,” i. Ĝaxĩn ma itabut'ũmayũ kukukat a'õbacaap o'gu'ũm. Abu-kukukan je'e? Ka'ũma ma! — io'e. ³²— Okay itakomaayũ omuyu korosa eju oaoka am — io'e. — Omuyu buje adeayũ itabut je'e okay — io'e Jesus ijoceat pe.

³³Jesus iboam o'e imutaybin am ip osubamupaya ip korosa eju we'ũ ãm iam.

³⁴— Moisés ekawẽntup e'em:

Cristo je'ũ ĝu- -Deus emunaẽ, i.

Soat em itabẽg e'em, i.

Imẽn Moisés ekawẽntup e'em — io'e ip ya'ĩjojo'ibiyũ. — Ĕn pit e'em “Soat wağo õn,” i, “Soat wağo subamuyu ip ce'ũ ãm,” i dak. Deus emunaẽ du soat wağo? — io'e ip Jesus pe.

³⁵— Őn kabiaap puxim — io'e. — Ojot ijodiat mutaybin am Deus ekawẽn — io'e. — Darem ma ijodi oğuy eymutaybinbin. Okay eyetabun cuy epesop eyetabun put pima. Eyetabun cuy epesop ipiatpi'ajojoap pe eyjuap puxim. Kabiok tağ jekuku'ukayũ itaybit ĝu poma oceju iam. Imẽnpuxim itabut'ũmayũ itaybit ĝu ipiatpi'ajojoap kay oceju iam — Jesus o'e. ³⁶— Őn eyxe bima, eyetabun cuy epesop okay — io'e. — Eyetabun puje webekitkiyũm epesop. Kabia dağ jekuku'ukayũ buximayũm epesop. Ikẽrẽat mujurũgrũg'ũğ ĝu epesop. Eyağuyisum epeku — io'e.

Jesus o'jẽm adeayũ xewi iboam e buje.

³⁷Soat em ma Jesus wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'uk osunuy adeayũ etabun. Inaka ibu'u jĩjã ip osodop jetabut am cekay. ³⁸Imẽn cuk adi o'tupmubararak Isaías'ũm kuyje- -Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat'ũm:

Kariwa, kawẽn icẽmat muwẽnuwẽn ocekekuku adeayũ be,

i. Imẽnpit itabut ĝu ip o'e ocekawẽn kay, i. Soat podi ma

a'õbaca ĕn iap iba'arẽm o'e cexe ip, i.

Imẽn ibararak opop tup pe. Itabut ĝu ip o'e Jesus kay apẽn kuyjeayũ Isaías'ũm ekawẽn kay itabut'ũmap puxim.

³⁹Judeuyũ kukukayũ ibu'u o'e jetabut am Jesus kay, Isaías'ũm emudupmubararaktup e'leap puxim o'jebapuk cebe ip puye. ⁴⁰Imẽn Isaías'ũm ekawẽn:

Deus iteyũ adeayũ o'yağuyumubabi'ũm, i. Imēnpuye itabut ġu osodop ip, Deus a'õbacaap co ma'ğũ ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus ekawēn co ma'ğũ ip, i. Ikērēat mujurũğrũğap o'jepere ġu ip, i. Itabut ġu osodop ip Deus kay ixē be ikērēat uk am cebewi ip, i.

Imēn Isaías'ũm ekawēn. ⁴¹Isaías'ũm iboam o'e kuyje Jesus soat podi ma idip iam itaybit puye. Imēnpuye Jesus o'ğuwēnuwēn.

⁴²Ade Judeuyũ kukukayũ oitabun ip Jesus kay. “Jesus kay ocetabut,” i'ũmğũ bit e'em oekuku ip Fariseuyũ buxim jeparara pibun. Jetabucap muwēnuwēn ġu ip oekuku Fariseuyũ be ixeyũ mujēmap puxim Deus eju kawēnwēnap'a bewi. ⁴³Deus mucokcok pin ġu ip osodop- -ijodiat mucokcok pin acã. Fariseuyũ mucokcok pin ip osodop.

⁴⁴Ğe buje Jesus o'jekawēn adeayũ be.

— Okay itabucayũ omudocat kay dak itabut ip — io'e. ⁴⁵— “Deus ipot teku” i'e'e'ukat “Deus o'ğudot ijodi,” i'e'em tak. ⁴⁶Ijodi juk ojet Deus ekawēn eymutaybin am. Okay itabucayũ ikērēat mujurũğrũğ ġu. Yağuyisum jeku ip — io'e. — Kabiok tağ jekuku'ukayũ buxim ġu ip- -kabia dağ jekuku'ukayũ buxim acã — io'e. ⁴⁷— Wa'ijo buje, kũyjobit'ũm wa'õ kay bima, “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'ũmğũ õn pit e'em eywebe. Ijodi ojet “Ikērēat kuğ eyju Deus xe” i'e am ġu adeayũ be. Adeayũ daxijo am acã ojet — io'e. ⁴⁸— “Ikērēat kuğ eyju Deus xe,” i õn ġu e'em okay'ũmayũ be, wa'õ kay'ũmayũ be dak. Warara'acat pit imēn je'e ixeyũ be webay soat ce'ũ'ũayũ muyuap kabia be — io'e. — Deus acã “Ikērēat kuğ eyju oxe,” i je'e ixeyũ be. Imēn Deus je'e cebe ip wekawēn tağ ġu ip puye — io'e Jesus. ⁴⁹— Wa'õbi ġu juk adi ojekukuku — io'e. — Owebe webay e'eap acã juk adi oğuwēnuwēn eywebe. Wara'acat ġu oğuwēnuwēn eywebe. Iboap acã oğuwēnuwēn — io'e. ⁵⁰— Deus ekawēn tağ eyeku buje, eyağuyisum epeku ijodi. Deus xe epesop eye'ũ buje dak. Wetaybit iboam — io'e. — Owebe webay o'e'e iap acã õn e'em — io'e Jesus.

13 ¹Jesus jebekitkiyũ kay jĩjã osunuy soat kabia ipi dağ pima. Jesus itaybit o'e ġaxĩn ma oje'ũ iam, ġaxĩn ma oceu webay kay iam tak. Eykukpin cĩcã oxe iap o'ğubapuk cĩcã jebekitkit pe je'ũ awap.

Páscoa epeta ajēm pima, ²Jesus jekõnkõn o'e doze beayũ eju. Judas Iscariotes Jesus ũm ojuy o'e cekay itakomaayũ be. Ixe Judas Simão Iscariotes ipot osunuy. Ibiõğbuk kērēayũ kukukat a'õbi Jesus ũm ojuy yaoka am. ³Soat em Jesus itaybit osunuy webay soat ja'õbacaap

o'jomõg owebe iam. Deus xewi ojot iam tak itaybit osunuy. Ĝaxĩn ma ocepit Deus kay iam tak itaybit osunuy.

⁴Je'üap muwēnuwēn pima, kirik'āy, o'āy. Jesus o'āy mesa xewi. Jeekabek o'ju'uk. Kuruk. Toaya o'jat. Mūn. O'jomūn jekpu dağ. ⁵Jeweju etaybitbinayũ i wuy am o'ju. Wa'e co'iat'a be idibi o'timõg. O'suiwuy koapat i. O'suisup toayam. Pereh. Wara'acat o'suiwuy. O'suisup. Pereh.

⁶Oajēm Simão Pedro kay. Simão ibu'u o'e Jesus pe jeiwuy an.

— Kariwa — io'e Simão. — Ĕn tu wuiwuy? — io'e.

⁷— Hm hm. Etaybit ĝu buk apēnpuye paxi ite wuiwuywuy iam — io'e Jesus Simão be. — Ĝuyjom pit etaybit ece'e — io'e.

⁸— Ap! Wuiwuy ĝu juy ece- -pũğ em tak ka'ũma! — io'e Simão bit.

— Eiwuy'ũm pima, obuerm ĝu eğuy — io'e Jesus.

⁹— Kariwa — io'e. — Wuiat ĝu esuiwuy — io'e. — Wa'a dak eyawuy — io'e. — Oba dak — io'e Simão Pedro Jesus pe.

¹⁰— Oajok'iat iokok ĝu- iisu ma! — io'e. — Dao ĝu jajok waram. Jeiwuy acã — io'e. — Wuyjuyũ bewi Deus pe ikērēat'uk puje, iisuat puxim ip. Deus kuy ikērēat o'ju'uk eywebewi. Pũğ pewi bit ka'ũma. Ite ikērēat kuğ mabuk jewebe. Ixe iokokat puxim — io'e.

¹¹Jesus kuy itaybit o'e abu oũm ixeyũ'in okay itakomaayũ be iam. Imēnpuye:

— Pũğ pit ey'in ikērēat kuğ mabuk jewebe — io'e.

¹²Ixeyũ i wuy buje, Jesus jeekabek o'ğũõm waram. O'jepit ip mesa kay. Oabik ma'ğuto jeweju etaybitbinayũ eju.

— Eyetaybit ĝu du apēnpuye õn eyeiwuywuy iam? — io'e Jesus.

¹³— “Ĕn ocekkukat,” i eyju e'em owebe, “Ĕn ocemutaybitbin'ukat,”

i dak. Cũğ ma eywebe iboam e'em — io'e. ¹⁴— Ōn eykkukat.

Eymutaybitbin'ukat tak õn — Jesus o'e. — Inaka eyeiwuywuy

oce warara'acat puywatwat'ukat co'i — io'e. ¹⁵— Ōn eyeiwuywuy,

eykkukat ma'ğũ õn. Eyju dak obuxim eybu'um ĝu juy epesop

warara'acat puywatwat am. ¹⁶Eykkukat warara'acat puywatwan

pima, eyju dak eybu'um ĝu juy epesop warara'acat puywatwat

am. Eymujuat warara'acat puywatwan pima, eyju dak eybu'um ĝu

juy epesop warara'acat puywatwat am — io'e. ¹⁷— Ōn eykkukat.

Inaka juk eyeiwuywuy oce. Jewebuywatwan cuy epesop obuxim.

Jewebuywatwan pima, eycokcoğ epesop. ¹⁸Soat pe ĝu eywebe iboap

muwēnuwēn õn. Wetaybit cĩcã wemunaēyũ ekukuam. Pũğ ey'in oũm

okay itakomaayũ be waoka am. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Obiwağodada'ukat ma ikērēm cĩcã okuk, i.

Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe. Ğaxīn ma je'bpapuk owebe iğodup ekawēn puxim — io'e.

¹⁹— Iboap muwēnuwēn ōn eywebe waoka awap — io'e. — Imēğap ebapuk puje ibodi ma eyetabun epesop soat em wa'ō dağ ōn e'em iap kay — io'e. ²⁰— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e. — Wemumujuyū kay itabucat okay dak itabut. Okay itabucat omudocat kay dak itabut — io'e Jesus doze beayū be.

²¹Iboam buje, Jesus iğuycūğ cīcā o'e.

— Icēmān ōn e'em eywebe — io'e jewegu etaybitbinayū be. — Ey'inat oūm okay itakomaayū be — io'e ibapuğ ma.

²²O'jeakakak ip jewewekay.

— Abu paxi kuka o'ğūm cekay itakomaayū be? — i'e'em ip jewewebe ma.

²³Doze beayū'inat xik'i osunuy Jesus tēğ ma- -Jesus emumukukpinput.

²⁴Simão Pedro jebum o'jewēğwēğ Jesus tēğat pe.

— “Abu eūm ekay itakomaayū be?” i juy ece cebe — io'e.

²⁵Jesus tēğat wurūğ'i o'ju Jesus kay iboap muwēn ām cebe.

— Kariwa, abu sute? — io'e Jesus pe.

²⁶— Minka'o be pāo'a oyamuakōm — io'e Jesus. — Pūğ pe oyaūm. Ixe ma oūm okay itakomaayū be — io'e.

Kuruko. O'yabu. O'yamuakōm. Wūntok. YadiREM pima, o'yaūm Judas pe- -Simão Iscariotes ipot pe.

²⁷Pāo'a bu buje, Judas Jesus kay oibu'un. Satanás a'ōkayan o'e.

— Dao ma juy ece e'e pinap tağ — Jesus o'e Judas pe.

²⁸⁻²⁹Tūybe Judas o'ju Jesus a'ōbi wuyxat pum peta be wuyemumu'om iān o'e ip pūğpūğ mesa watwatyū'in. Tūybe Judas o'ju wuyedinheiro'in iūm ām ibubut'ūmayū be iān o'e ip warara'acayū ixeyū'in. Jesus ekawēn pa'arēm o'e mesa watwat pe.

³⁰Pāo'a o'yabu Judas. Kurukoh. O'jēm ġebu je bit. Warara'acat xewi o'jēm. Xerewun. Cūh. Kabiok tağ o'jēm.

³¹Judas cēm puje, Jesus o'jekawēn onze beayū eju.

— Soat wağō ōn — io'e. — Ğaxīn ma oje'ū. Odipap ġasū webap ġubapuk. Soat je'e “Jesus idip cīcā,” i. “Deus idip cīcā,” i we'ūap puye — io'e. ³²— Owebe “Deus idip cīcā” i'e buje, Deus tak e'em “Okpot idip cīcā,” i. Ğaxīn ma imēn je'e — io'e. ³³— Bekitkit — io'e. — Ibun ġu oğuy eyxe. Okudadam epeku. “Ojuap kay eyju ba'ore epesop,” i kuy oce Judeuyū kukukayū be — io'e. — Imēn eywebe dak ōn e'em — io'e.

³⁴— Wara'an ma ōn jeymutaybin ġasū bit — io'e Jesus. — Eykukpin

cĩcã juk adi epesop oxe. Iměnpuxim cuy eyju dak eykukpin ma epewekuk — io'e Jesus. ³⁵— Eykukpin jewewekuğ pima, “Teyũku Jesus ebekitkiyũ,” i je'e soat ijodiayũ — io'e.

³⁶— Kariwa — io'e Simão Pedro. — Poma ěn cum? — io'e.

— Ğasũ eyju ba'ore ojuap kay — io'e Jesus. — Ğuyjom pit epesot okay — io'e.

³⁷— Kariwa — io'e ma'ğuto Simão. — Apěnpuye oju ba'ore ejuap kay ğasũ? Ekay jĩjã õn. Obu'u ğu we'ũ ģm owebe epereap puxim. Warara'acayũ “Jesus eju ejeku bima, jaokam oce'e,” i'e'em pima dak, jeiwat ğu õn — io'e.

³⁸— Ebu'u ğu du e'ũ ģm ewebe opereap puxim? — io'e Jesus. — Icěmãn õn e'em ewebe. Ebağũğ em “Jesus ejuat ğu õn pit,” i napa ma ece'e. Sapokay ede awap iměn ece'e — io'e. — Ğaxĩn ma napa ma iměn ece'e — io'e.

14 ¹— Eyağuykorereren ğu juy epesop — Jesus o'e onze beayũ be. — Eyğuycũğcũğ ğu juy epesop — io'e. — Kuy eyetabut Deus kay. Okay dak cuy eyetaban epesop — io'e. ²— Ya'ade opop webay ka be uk'a- -ijodiacat dopdop'am — io'e. — Cum õn eydopdopap'a muxipan am. Icěmãn õn e'em eywebe. Icěm'ũm pima, iboam kajuk oce ğu eywebe — io'e. ³— Cum õn. Eydopdopap'a oyamuxipan eyajěmjěmap'am — io'e. — Eydakoy ocepit eydopdopap'a muxipan puje — io'e. — Onuyapka kay õn jeydujuxe. Onuyapka be epesop soat em — io'e. ⁴— Eyetaybit poma õn cum iam — io'e Jesus. — Eyetaybit tak apěn iboce epeju iam — io'e.

⁵— Kariwa — io'e Tomé. — Poma eju? Ocetaybit ğu. Apěn tak ocetaybit oce'e enuyap ka kay oceju am? — io'e Tomé.

⁶— Okay itabucat mujum õn webay nuyap ka be — io'e. — Okay itabucat mutaybitbin õn kawěn icěmãn- -Deus ekawěn. Okay itabucat yağuyisum jekukum wa'õbi — io'e. — Abuyũ je'ju webay kay? Okay itabucayũ acã! Õn ma okay itabucat oğuju webay kay- -warara'acat pit ka'ũma — io'e. ⁷— Eyetaybit abu õn iam pima, eyetaybit kuka juk epesop abu webay iam — io'e. — Ğasũ bit kuy eyetaybit webay e'eam, apěn cuk adi ocece iap epejojo buye — io'e Jesus.

⁸— Kariwa — io'e Filipe. — Ebay juy eğubapuk ocewebe. Wuyebay juy ejojoat ocewebe. O'e kuka ocewebe ixo jo am — io'e Filipe.

⁹— Pũğ xet ğu oğuy eyxe — io'e Jesus. — Eyetaybit ğu buk tu abu õn iam, Filipe? — io'e. — Abu õn iam itaybicat itaybit abu webay iam

tak — io'e. — Apēnpuye ěn pit e'em “Ebay juy ejojoat ocewebe,” i? — io'e. ¹⁰— Pũg tağ ma oceju jekukum- -õn, webay dak — io'e. — Filipe, eyetabut ġu du iboap kay? — io'e Jesus. — Wekawēn muwēnuwēn'luk ġu oğuy eywebe- -webay ekawēn muwēnuwēn acā — io'e. — Pũg tağ ma kawēnwēn oceju- -õn, webay dak. Wa'õbi ġu õn jekukum- -webay a'õbi acā — io'e. ¹¹— “Pũg tağ ma oceju jekukum- -õn, webay dak,” i õn e'em eywebe. Eyetabun cuy epesop wekawēn kay. Wekawēn kay eyetabut'ũm pima, eyetabun cuy epesop okay wa'õbacaap coco am — io'e. ¹²— Icēmān õn e'em eywebe. Okay itabucayũ wekukuap puxim jeku. Owebe Ja'õbacaap mōgmōgap podi ma wa'õbacaap jomōğ ip, webay kay oju buje — io'e. ¹³— Eyju e'em owebe “Ebikuyap tağ cuy ece owebe,” i bima, eyemuojuyjuy oğũm eywebe- -soat oğũm eywebe — io'e. — Imēnpuye “Ka'ũmğũ Deus co'iat xipacat,” i je'e soat ijodiacat. ¹⁴Eyju e'em owebe “Ebikuyap tağ cuy ece owebe,” i bima, soat eyemuojuyjuy oğũm eywebe — io'e Jesus.

¹⁵— Eyxe okukpin pima, kũyjobin cuy epesop wa'õ kay — io'e. ¹⁶— Õn kawēnwēn webay eju. “Ibuywatwat'ukan cuy eğuju okay itabucayũ kay,” i oce webay be — io'e. — Ixe jebiõğbuk ġudot eykay eybuywatwat'ukan. Soat em ixē jeenuy eyxe. Icēmān eymutaybitbin jeenuy. ¹⁷Itabut'ũmayũ be iba'ore ixē ekawēn kay kũyjobit am. Ixe e'eap iba'arēm cexe ip. Itaybit ġu ip ixē e'eam. Eywebe bit ixē nuynuy. Imēnpuye eyxe ixē e'eap ibapuk — io'e. ¹⁸— Jeypere ġu õn. Ocepit eykay — io'e. — Eyağuyayğepũğ ġu epesop — io'e. ¹⁹— Ğaxĩn ma Deus kay'ũmayũ ojo ġu. Eyju bit waram ojo. Eyağuyisum epeku, waram ġuto wetait puye — io'e. ²⁰— Pũg tağ ma õn jekukum webay eju. Eyju dak pũğ tağ ma jekukum oceweju. Oceju dak pũğ tağ ma jekukum eyweju. Eykay eybuywatwat'ukat ajēm puje, iboap iba'arēm ġu je'e eyxe — io'e. ²¹— Wa'õ kay jĩjāayũ xe okukpin- -wa'õ kay kũyjobicayũ xe. Webay xe dak ixeyũ ikukpin je'e. Oxe dak ikukpin cĩcā oce'e. Abu õn iam ixeyũ oğutaybin. Itaybit cĩcā je'e ip abu õn iam — io'e Jesus.

²²— Kariwa — io'e Judas — Apēn tak ěn iboam ocetaybin itabut'ũmayũ mutaybin'ũm pima? — io'e.

(Iscariotes ġu osunuy ixē Judas- -wara'at Judas acā).

²³— Wa'õ kay jeedop ip kũyjobin okayayũ — io'e. — Webay xe ixeyũ ikukpin je'e. Ojot ixeyũ kay webay eju. Soat em ixeyũ xe ocesop- -õn, webay dak — io'e. ²⁴— Okay'ũmayũ bit kũyjobit ġu wa'õ kay. Wa'õbi ġu õn iboap muwēnuwēn eywebe- -webay a'õbi acā. Ixe juk omudot ijodi — io'e. ²⁵— Iboap muwēnuwēn õn eywebe

eyxe bima. ²⁶Webay jebiōgbuk ġudot eykay. Obikuyap taġ ġudot. Ixe eybuywatwat'ukat. Ixe xipat cīcāat. Soan ma eymutaybin jeenuy. Ade ma òn cuk adi eymutaybinbin oġuy. Ixe eybuywatwan jeenuy wekawēn kay eyaġuyba'ūmap puxim — io'e. ²⁷— Itabut'ūmayū be eyaġuymukorerenapmu'ūm pa'ore. Òn pit waġuykorereren ġu. Imēnpuye eyaġuykorerenap oġu'ūm. Eyaġuykorereren ġu juy epesop ojuap kay. Eyġuycūġcūġ ġu juy epesop — io'e. — Eypararam ġu juy epesop — io'e. ²⁸“Cum òn,” i juk oce eywebe — io'e. — “Waram tak eykay ocepit,” i juk oce. Iboap kuy epeya'ījojo. Webay kay òn cum. Wa'ōbuyxi. Webay bit obodi ma ya'ōbuyxi. Imēnpuye eycokcoġ cuy epesop cekay ojuap kay. Eyxe okukpin pima, eycokcoġ kuka epesop ojuap kay — io'e. ²⁹— Oju awap iboap muwēnuwēn òn eywebe. “Icēmān adi xeku o'e ocewebe,” i epe'e oju buje — io'e. ³⁰— Ġaxīn ma Deus kay'ūmayū kukukat omuyku — io'e. — Imēneju buk eyweju òn kawēnwēn darem. Ixe wa'ōbacaap mu'ūm pin. Imēnpit itaybit ġu — io'e. ³¹— Ġa'a aju. Apēn webay o'e owebe iap taġ òn jekukum, oxe ikukpin cīcā buye. Itabut'ūmayū oġutaybin webay a'ō daġ òn jekukum iam — io'e.

15 ¹— Òn uvabune buxim — io'e Jesus. — Webay uvadip puxim. ²Okay itabucayū ibune'īcat puxim. Webay bikuyap taġ jekum ibu'u'uayū ya'ūmatpune buxim. Ya'a'e'ūm pima ibune'īcat uk'uġ tip kukat. Imēnpuxim webay jebikuyap taġ jekum ibu'u'uayū mujēmjēm itabucayū xewi. Kadaidip iokokatpune xixxiġ ya'ade i'e am. Imēnpuxim webay itabucayū mukūyjojom ixeyū be ikērēat mujurūġap puxim. Ixeyū mukūyjojom biġ ma jebikuyap taġ jeku am — io'e. ³— Webay kuy ikērēat o'ju'uk eybewi, wekawēn kay kūyjobit puye — io'e. ⁴— Mūġ'i juy epeku oweju — io'e. — Oweju jekukum pima, òn tak eyweju mūġ'i ojeku. Ibune'īcatpune uvabune be'ūm pima, kuka o'yajēm ġu uva'a. Imēnpuxim mūġ'i oweju eyeku'ūm pima, webay bikuyap taġ ġu epeku — io'e. ⁵— Uvabune buxim òn — i waram o'e Jesus. — Eyju ibune'īcatpune buxim. Obikuyap taġ jekukum pima, xipan ma epeku Deus xe. Mūġ'i eyweju òn tak jekukum. Obikuyap taġ jekukum'ūm pima bit, ajo eye'e'eap xipat je'e Deus xe? Ka'ūma ma! — io'e. ⁶— Mūġ'i oweju jekum eybu'u bima, apēn uvadip iwat ya'ūmatpune kukap puxim Deus tak jeykuk- -ya'ūmatpune xikap puxim. Wūn. Ibune xik puje ibunekaraw e'em. Ibune e'ūatpune mu'awerorom uvadip kukat. Aweroh. Ibumemupikupiġ daxa be. Wūn. Pik. Hoġ. ⁷Mūġ'i juy epeku

oweju! Wa'õ dak juy kũyjobin epesop! Oweju eyeku buje, Deus soat epejoojuyiat je'gũm eywebe — io'e. ⁸— Deus bikuyap tağ eyju jekukum pima, soat ijodiat je'e webay be: “Ka'ũmgu ejo'iat xipacat,” i — io'e. — Itaybit je'e ip eyju webekitkiyũ iam — io'e. ⁹— Eyju eykukpin cĩcã oxe webay xe okukpinap co'i. Eycokcoğ cuy epesop Jesus xe ocekukpin iap kay ģebum. ¹⁰Webay a'õ kay õn kũyjobit. Imẽnpuye ocokcok soat em webay xe okukpin iap kay ģebum. Imẽnpuxim wa'õ kay kũyjobit pima, eycokcoğ epesop Jesus xe ocekukpin iap kay ģebum — io'e.

¹¹— Iboap oğuwẽn eywebe eymucokcok am. Wa'õcokcok cĩcã. Obu'u eywebe eycokcoksũ ãm. Obikuy eywebe eycokcok cĩcã ãm wa'õcokcokap puxim — io'e. ¹²— “Oxe xipan eykukap puxim cuy xipan epeyewekuk,” i õn e'em eywebe — io'e. ¹³— Wuybureyũ e'ũap puxim wuye'ũ ãm wuybu'u'ũm pima, soat ijodiat je'e “Ak'i juy epe'e! Teyũxeku ibureyũ ikukpin cĩcã,” i. “Warara'acat podi ma ikukpin cexe ip,” i je'e ip — io'e. ¹⁴— Wa'õ kay kũyjobit pima, obureyũm epesop — io'e. ¹⁵— “Eyju oweju kapikpik'ukayũ ã,” i'ũmgu õn e'em ģasũ eywebe. Kapikpik'ukat itaybit ģu jekariwa e'eam. Webay owebe ie'eap pit oğuwẽn eywebe soat. Iboap oğuwẽn eywebe eyju obureyũ buye — io'e. ¹⁶— Eyju ma onaẽ ģu eykukan. Õn pit eynaẽ obureyũm. Õn cuk eymuju omuwẽn ãm warara'acayũ be imutabun am ip okay. Okay jetabucap jepere ģu ip. Ibu'u ģu ip je'e itabut am okay. Obikuyap tağ webay eju kawẽnwẽn pima, soat epejoojuyiat je'gũm eywebe — io'e. ¹⁷— Imẽnpuye “Xipan cuy epeyewekuk,” i õn e'em eywebe — io'e.

¹⁸— Deus kay'ũmayũ itakoma eykay. Koap pit okay itakoma ip osodop. Iboap kay ģebum cuy epesop — io'e. ¹⁹— Eyju Deus kay'ũmayũ kadi bima, eykay kuka ip o'e. “Teyũdaku wuykadiacat,” i kuka ip o'e. Imẽnpit õn eymuwe'uk Deus kay'ũmayũ xewi. Deus kay'ũmayũ kadi ģu eyju. Imẽnpuye itakoma jĩjã ip eykay — io'e. ²⁰— Kuy juk ocece eywebe iap kay ģebum cuy epesop. “Ikêrêm cĩcã ip wuyekariwa o'jukuk. Wuyju bit ikêrêm ģu wuykuk ip,” i'ũmgu juy epe'e eyewewebe. Deus kay'ũmayũ ipiat o'supi'ajojoat owebe. Imẽnpuye eywebe dak ip jopi'ajoat. Yopit ma wa'õ kay ip osodop. Imẽnpuye dak eya'õ kay je'e ip yopit ma — io'e. ²¹— Eywebe ipiat supi'ajoat ip, eyju webekitkit puye. Eywebe ipiat supi'ajoat ip, omudocat kay itabut'ũm puye — io'e. ²²— Ijodi oajêm. Deus ekawẽn cuk adi oğuwẽnuwẽn ixeyũ be. Wekawẽn kay ģu bit ip o'e. Odot'ũm pima, “Ikêrêat kuğ eyju oxe, wekawẽn kay'ũm puye ya'l'ijojom ma'ģu,” i'ũmgu kajuk o'e Deus ixeyũ be. Ģasũ bit “Ikêrêat kuğ ģu oceju” i'e ba'ore cebe ip Deus pe. ²³Okay itakomaat webay

kay dak itakoma — io'e. ²⁴— Wa'ōbacaap mōgmōg cuk adi ojekuku soat etabutpe. Soat a'ōbacaap podi ma wa'ōbacaap mōgmōg ojekuku. Okay ġu bit ip o'e. Imōgmōg'ūm pima, “Ikērēat kuġ eyju oxo, okay eyetabut'ūm puye, wa'ōbacaap mōgāp cocom ma'ġu eyju,” i'ūmġu kajuk o'e Deus ixeyū be. Ġasū bit ikērēat kuġ ip cexe. Inaka itakoma jġjā ip okay, webay kay dak — io'e. ²⁵— Ixeyū muwēnuwēn Deus jekawētup pe- -kuyatup pe:

Ikērēm'ūm a'ġu ip ojukuk, i.

Inaka ip oitakomān okay, i.

Itakoma ip okay iġodup ekawēn puxim — Jesus o'e.

²⁶— “Ebiōġbuk cuy eġuju okay itabucayū kay,” i oce'e cebe- -webay be — io'e Jesus. — Ixe ġudot eybuywatwat'ukan. Ixe icēmān e'e'ukat. Ixe ma omuwēn eywebe — io'e. ²⁷— Eyju dak cuy epesop omuwēnuwēn ijodiayū be. Ōn ijodiat mutaybitbin pima, oweju juk adi epekuku. Imēnpuye juy epesop omuwēnuwēn ġasū bit — io'e.

16 ¹— Imēn ōn e'em eywebe okay eyetabucap epereap puxim — io'e. ²— Eykay itakomaayū jeymuōmat ġu Deus eju kawēnwēnap'a be. Jeyaoka ip. Eyaoka buje, tūybe Deus bikuyap taġ wuyju jekukum iān je'e ip — io'e. ³— Ikērēm jeykuk ip abu ōn iam itaybit'ūm puye, abu webay iam tak. ⁴Ġasū iboap muwēnuwēn ōn ġuyjom eyeġebu am apēn ōn eymukūyjojo iap kay — io'e. — Warēmtaġ eykuk puje, “Imēn kuka ip wuykuk,” i juy epe'e eyewewebe — io'e Jesus jeweju etaybitbinayū be. — Kuy bima a'ġu eyxe ma oġuy — io'e. — Imēnpuye juk iboam ġu ōn eymukūyjo. ⁵Ġasū bit ocepit omudocat kay. Ka'ūma ma ey'in pit e'em owebe “Poma ēn cum?” i. ⁶Eyġuycūġcūġ cġcā imēn ōn e'em puye. ⁷Wepit'ūm pima, xipāt ġu kuka o'e eywebe. Wepit pima bit, xipāt je'e eywebe. Wepit'ūm pima kuka eybuywatwat'ukat osodot ġu. Oju buje bit ixo oġudot eykay. Imēnpuye eycokcoġ cuy epesop ojuap kay — io'e. ⁸— Ixe dot puje, “Soat eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i je'e soat pe ipi daġayū be. “Deus acā itaybit eymucūġ ām,” i dak je'e. “Ipiat supi'ajoat Deus ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be,” i dak je'e — io'e. ⁹— “Soat eyju ikērēat kuġ Deus xe,” i je'e, okay itabut'ūm ip puye — io'e Jesus. ¹⁰— Eyju ojo ġu waram, Deus jewekay odujuu buye — io'e. — Imēnpuye “Deus acā itaybit eymucūġ ām,” i je'e Deus biōġbuk — io'e. ¹¹— Deus kuy o'e “Deus kay'ūmayū kukukat soat em jeenuy ipiatpi'ajojoap pe- -Satanás,” i. Imēnpuye “Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be Deus,” i je'e Deus biōġbuk — io'e Jesus.

12— Ade mabuk òn imuwēn pin eywebe. Ĝasū bit iba'ore eywebe eyetaybin am wekawēn, eyğuyçügçüg cīcā buye — io'e. 13— Ibiōğbuk xipacat icēmān e'e'ukat. Ixe ajēm puje soan kawēn icēmān eymutaybin jeenuy. Ja'ōbi ğu ixē ğuwēn. Kuy o'ya'i'jojoiap acā ğuwēn. Ğuyjom acejebapukiap tak ğuwēn eywebe — io'e. 14— Ixe obuyxim okuk. Itaybit wekawēn je'e. Icēmān soat wekawēn ğuwēn eywebe — io'e. 15— Webay e'eap tağ òn tak e'em. Imēnpuye cuk adi ocece eywebe “Deus biōğbuk wekawēn ğuwēn eywebe,” i — io'e.

16— Ğaxīn ma eyju ojo ğu. Ğuyjom pitapit waram eyju ojo — io'e Jesus.

17— Apēn ite e'em wuywebe? — io'e ip jewewebe jewēju etaybitbinayū. — Ite e'em “Ğaxīn ma eyju ojo ğu,” i. “Ğuyjom pitapit eyju waram ojo,” i — io'e ip. — “Imēn je'bapuk webay kay oju buye,” i teku e'em wuywebe — io'e ip jewewebe. 18— Apēnpuye ite e'em “Ğuyjom pitapit waram eyju ojo,” i? — io'e ip. — Cekawēn pa'arēm cīcā wuyxe — io'e ip jewewebe.

19 Jesus itaybit o'e teyūku “Apēn tak ēn e'em ocewebe?” i'e ojuj owebe iam. Imēnpuye waram o'jekawēn ceweju ip.

— “Apēn ēn ocemutaybin pin?” i du eyju e pin owebe? — io'e Jesus. — “Ğaxīn ma eyju ojo ğu,” i juk oce eywebe — io'e. — “Ğuyjom pitapit waram eyju ojo,” i dak cuk oce — io'e. — Wekawēn pa'arēm tu eyxe? — io'e Jesus. 20— Icēmān òn e'em eywebe. Wawa jījā juy epesop we'ū buje — io'e. — Itabut'ūmayū bit wa ğu je'e. Darem ma eyğuyçügçüg epesop. Ğuyjom pit eyğuyçügçüg ğu epesop- -eycokcok ā — io'e. — Eyğuyçügap i'ūm — io'e. 21— I'it kam pima, ayacat iğuyçüg e'em je'it pibun. Je'it kap puje bit, ipiat kay ğebum ğu e'em. Icocok e'em je'it kuğ puye. 22 Imēnpuxim eyju dak. Ĝasū eyğuyçügçüg oju buye. Ğuyjom pit waram eyjojom oce. Eycokcok cīcā ma epe'e ğebuje bit. Abu-be eycokcokap mu'ūm put ixē kabia be? Ka'ūma be ma! — io'e. 23— Eybuywatwat'ukat ajēm puje bit, ixē ma jeymutaybin — io'e. — Imēnpuye “Ocemutaybin cuy ece,” i'ūmğū epe'e owebe ma — io'e. — “Ekawēn pa'arēm ocexe,” i'ūmğū dak epe'e owebe — io'e Jesus. — Icēmān òn e'em eywebe. Obikuyap tağ cexewi iojuyjuy bima, webay soat eyemuojuyjuy je'ğūm eywebe — io'e. 24— Obikuyap tağ epejoojuy ğu buk. Pūğ em tak ka'ūma — io'e. — Ĝasū bit cuy epejoojuy cexewi! — io'e. — Eyemuojuyjuy epejat. Ibu buje, eycokcoksū ğu epesop- -eycokcok cīcā ma — io'e.

25— Koap puk cuk adi ibapuğ ğu ocekawēn eywebe — io'e. — Ijodiat mutaybitbinap ekawēn acā oğuwēnuwēn eywebe. Ğuyjom pit ibapuğ

ma webay ekawēn oḡuwēn eywebe — io'e. ²⁶— Ibaruḡ owebe imuwēn puje, obikuyap taḡ cuy epejoojuy webay xewi. Ōn acā ḡu webay xewi ojojuy eywebeam — io'e. ²⁷— Eyju dak cuy epejoojuy. Webay eyekawēn ya'ijo, ixex eykukpin cīcā buye. Webay xeykukpin cīcā, eyxekukpin puyey; "Icēmān Jesus osodot Deus xewi," i eyju e'em puyey dak — io'e. ²⁸— Icēmān webay xewi juk ojet. Ipi kay juk ojet- -ijodi. Oje'ū. Ipi daḡwi ojēm ḡasū. Webay kay juy ocepit — io'e Jesus.

²⁹— ḡasū bit ēn iba'arēm ḡu kawēnwēn ocewebe — io'e onze beayū Jesus pe. — Ibaruḡ ma ēn kawēnwēn ḡasū bit — io'e ip. ³⁰— Etaybit soan ma. Etaybit apēn oceju jewaḡuyḡuy iam. Ēn ocemukūyjojom, "Apēn ēn e'em ocewebe," i'ūmḡu ma'ḡu oceju e'em — io'e ip. — Imēnpuyey "Deus xewi tekuy osodot," i oceju e'em ḡasū — io'e ip.

³¹— Eyetabut tuy epe'e okay? — io'e Jesus. ³²— Ḡaxīn ma bit epewatwatwat eydukā daḡ. Opere eyju eyaokaap puxim. Waḡepūḡ ma oḡuy opere bujey. Imēnpit odadaybot ḡu oḡuy, webay soat em oxey buye — io'e. ³³— Itabut'ūmayū ma ipiat supi'ajoat eywebe. Ōn pit kuy Deus kay'ūmayū kukat a'ōbacaap oḡu'ūm. Imēnpuyey eya'ōcam cuy epesop! Imēn ōn e'em eywebe eypararaap puxim. Eyaḡuykorereren ḡu, mūḡ'i oweju buye — io'e.

17 ¹Iboam e bujey, Jesus o'je'apūn kabibeat kay- -jebay kay. O'jekawēn jebay eju.

— Bay — io'e. — Ḡaxīn ma oje'ū. Ōn ma ekpot. Odipap cuy eḡubapuk adeayū be. Ōn tak edipap cuy oḡubapuk cebey ip — io'e. ²— Pūḡpūḡpūḡayū juk eḡutabun okay ipi daḡayū'in. A'ōbacaap cuk eḡūm owebe. Imēnpuyey okay itabucayū yaḡuyisum jekukum wa'ōbi — io'e jebay be. ³— Ēn acā Deusat. Ka'ūmḡu wara'at. Ōn ma emumudot- -Jesus Cristo. Ijodiat yaḡuyisum jekuy okay itabun puje, ekay itabun puje dak — io'e. — Soat em exey ma jeedop ip ce'ū bujey — io'e. ⁴— Wekapikap cuk adieḡūm owebe. Ipi daḡ pima abuy ēn iap cuk adieḡuwēnuwēn edipap mubapukpuḡ. ḡasū wekapikap oḡu'ūm — io'e Jesus.

⁵— Bay — io'e Jesus. — Exey bima soat kabibecat odipap mubapukpuk'uk ip osodop- -ekawēn tojotjot'ukayū. Ipi mujurūḡ awap odipap mubapukpuk'uk ip osodop. Waram cuy odipap mubapukpuḡ ip jeenuy, exey wajēm puje — io'e.

⁶Jesus jekay itabucayū o'ḡuwēn jebay be ḡebujey bit.

— Pūḡpūḡayū juk eḡutabun okay ipi daḡayū'in — io'e. — Ebekitkiyūm osodop ip. Ixeyū eḡutabun okay. Ixeyū itabucayū be emuwēnuwēn

ojekuku. Kūyjobit o'e ip a'ō kay — io'e Jesus jebay be. ⁷— Itaybit ip ḡasū a'ōbi acā ōn emuwēnuwēn iam — io'e. ⁸— Apēn cuk adi ecece iap ma oḡuwēnuwēn soat pe okay itabucayū be. Wa'ō kay ip osodop. Itaybit o'e ip icēmān Deus xewi Jesus osodot iam. Itabut o'e ip Deus ma Jesus o'ḡudot iap kay — io'e Jesus.

⁹— Bay, ixeyū beam ma ōn kawēnwēn eweju- -onze beayū beam — io'e. — Itabut'ūmayū beam ḡu ōn kawēnwēn- -okay emumutabunyū beam acā — io'e. — Ebekitkiyū ixeyū. ¹⁰Soat okay itabucayū ebekitkiyū. Imēnpuye webekitkiyū dak ip. Adeayū odipap cocom webekitkiyū cūḡ ma jekukum puye — io'e.

¹¹— Bay, soat podi ma a'ōbaca. A'ōbacaap cuk adi eḡūm owebe. A'ōbacaap co'i wa'ōbaca. Ḡaxīn ma oajēm ma'ḡuto ekay. Ōn ma ipi daḡ ḡu ojeku. Okay itabucayū bit ipi daḡ ip jeku.

— Bay — io'e. — Pūḡ em ikērēat ejukuk ḡu. Imēnpuxim aḡ cuy eḡuy ixeyū kay cūḡ ma ip ceku am wekuap co'i, ekuap co'i dak — io'e.

¹²— A'ōbacaap cuk adi eḡūm owebe. Ōn ixeyū xe bima, a'ōbi ma juk adi aḡ oḡuy cekay ip itabucap epereap puxim. Ka'ūma ma ixeyū'in oibu'un okay. Pūḡ acā oibu'un- -jetabucap epereperemxi acā. Apēn ixē jetabucap o'jepere iap ibararak opop Deus ekawēntup pe. Iḡodup ekawēn taḡ jetabucap jepere ḡasū — io'e.

¹³— Bay, ḡaxīn ma'ḡuto ocepit ekay — io'e Jesus. — Ijoce bima bit ōn kawēnwēn ewebe onze beayū beam ixeyū mucokcok am ocokcokap co'i. Obu'u icokcoksū ām ip. Obikuy icokcok cīcā ām ip ocokcokap co'i — io'e. ¹⁴— Ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn cebe ip. Ekay'ūmat ekukuap puxim ḡu ōn jekukum. Ixeyū dak ekay'ūmat ekukuap puxim ḡu jekukum. Imēnpuye ixeyū kay itakoma o'e ip itabut'ūmayū, ekay'ūmayū — io'e.

¹⁵— Bay, “Okay itabucayū juy etujujēm ipi daḡwi,” i'ūmḡu ōn pit e'em ewebe. “Ixeyū juy eḡuxipan ikērēat mujurūḡrūḡukayū kukukat xewi,” i ōn pit e'em ewebe — io'e. ¹⁶— Itabut'ūmat ekukuap puxim ḡu ōn jekukum. Imēnpuxim itabut'ūmat ekukuap puxim ḡu jekukum ip okay itabucayū — io'e. ¹⁷— Bay, ixeyū juy eḡuwexat soat em ebikuyap taḡ jekuku'ukayūm. Ekawēn cocoam cuy ip eḡuwexat. Ekawēn acā kawēn icēmat — io'e. ¹⁸— Ēn cuk omudot ijodiat mutaybin am kawēn icēmān. Imēnpuxim ixeyū oḡuju ijodiat mutaybin am kawēn icēmān — io'e.

¹⁹— Oḡe'ūn'ūn ḡasū, oxe ixeyū ikukpin puye. Ebikuyap taḡ oje'ū ixeyū dak ebikuyap taḡ ceku am — io'e. ²⁰— Onze beayū beam acā ḡu ōn kawēnwēn eweju, Bay. Warara'acayū itabut je'e okay, ixeyū omuwēnuwēn puye. Ixeyū beam tak ōn kawēnwēn eweju- -ḡuyjom

itabunayũ beam — io'e. ²¹— Bay, “Ixeýũ juy esubuywan pũg tağ ma ip ceku am,” i õn e'em owebe. Bay, pũg tağ ma ên jekukum oweju. On tak pũg tağ ma eweju jekukum.

— Bay — io'e. — Obikuy wuyekukuap co'i ceku am ip. Wuyekukuap tağ jekukum pima, itabut'ũmayũ je'e “Deus Jesus emumudot,” i — io'e. ²²— Bay, a'õbacaap cuk adi ejomõg owebe. “Ojo'i ên tak a'õbaca,” i juk adi ece owebe, Bay. Imẽnpuxim “Ojo'i eyju dak eya'õbaca,” i õn e'em okay itabucayũ be. Imẽn õn e'em cebe ip pũg tağ ma ceku am ip wuyekukuap co'i — io'e Jesus. ²³— Pũg tağ ma õn jekukum ixeyũ eju. Ên tak oweju pũg tağ ma jekukum. Imẽneju pũg tağ ma jekukum ip wuyekukuap co'i. Wuyekukuap co'i jekukum pima, itabut'ũmayũ itabut je'e ên ma omudocat iap kay. Deus xe wuykukpin apẽn jekpot ikukpin cexe iap co'i iap kay dak itabut je'e ip — io'e. ²⁴— Exe okukpin cuk adi oğuy ipi mujurũg puje. “Wa'õbacaap co'i ên tak a'õbaca,” i juk adi ecece owebe.

— Bay — io'e. — Onze beayũ juk adi eğutabun okay. Obikuy wuydopap pe ixeyũ dop am okpot wa'õbacaap co'i ya'õbaca iap co am — io'e. ²⁵— Bay — io'e. — Soat em ên cũg ma e'em. Ikẽreat ejukuk ğu- -pũg em tak ka'ũma. Itabut'ũmayũ itaybit ğu abu ên iam. On pit wetaybit cĩcã abu ên iam. Onze beayũ itabut cebay tekú o'ğudot ijodi iap kay — io'e. ²⁶— “Webay xe eykukpin cĩcã,” i juk adi ocece cebe ip. Iboap oğuwẽn cebe ip cewemukukpin am ip exe okukpinap co'i. Iboap oğuwẽn cebe ip pũg tağ ma weku am ceweju ip — io'e Jesus. Imẽn Jesus o'jekawẽn cĩcã jebay eju.

18 ¹Jebay eju jekawẽn epere buje, Jesus o'jẽm Jerusalém ka bewi. Jeweju etaybitbinayũ eju o'jẽm. Kadidi dağwi o'ju ip- -Cedromti dağwi. Kadaidip o'tiptop kadidi wĩnãbu. Jesus o'ju ibodip pe onze beayũ eju. Oajẽm ip kadaidip kay. ²Ade em Jesus cuk adi oekukuku ibodip tağ doze beayũ eju. Imẽnpuye Judas itaybit osunuy ibodim Cedromtim. Judas Jesus ùm ojuy cekay itakomaayũ be.

³Judas o'ju Jesus kay. O'ju kadaidip pe. O'ju sorarayũ eju, Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ eju dak. O'ju ip paĩyũ kukukayũ a'õbi, Fariseuyũ a'õbi dak. O'ju ip lamparina'a kukuğ jebui be, jeba'ip kukuğ tak, wexiktak kukuğ tak. Oajẽm ip cekay- -Jesus kay. ⁴Jesus kuy itaybit o'e soan- -apẽn owebe je'babuk iam. O'ju ajẽmayũ dopabe- -Judasyũ dopabe. O'jekawẽn ceweju ip.

— Abu-kudadam epesot? — io'e- -Jesus o'e.

⁵— Jesus kudadam oceju — io'e ip. — Nazaré ka bewiat kudadam oceju — io'e ip.

— Ğebuheat ma'ǵu òn — io'e Jesus.

⁶“Ğebuheat ma'ǵu òn” i'e buje, soat ip o'jewede cexewi ajēm ojuyayũ. O'at ip ipi ju Jesus ekawēn co buje. Waram Jesus o'e:

— Abu-kudadam eyju? — i cebe ip.

⁷Waram ip o'e:

— Jesus kudadam oceju — i. — Nazaré ka bewiat kudadam — i.

⁸— “Ğebuheat ma'ǵu òn,” i kuy oce eywebe — Jesus o'e. — Òn ma eyju okudadam. Owejuayũ bit cuy epejat ǵu. Āǵ cuy je'jēm ip — io'e.

(⁹— Bay, juk eǵutabun'iyũ jetabucap jepere ǵu- -pũǵ tak ka'ũma — i juk Jesus o'e. Imēnpuye — Āǵ cuy je'jēm ip — io'e Judasyũ be jewēju etaybitbinayũ daomūnap puxim, ixeyũ be ipiat supi'ajoacap puxim).

¹⁰Iboap co buje, Simão Pedro jepaja o'ju'uk iyuk pewi. Kiririk. Paĩyũ kukukat puywatwat'ukat ǵuybu o'suǵuybu'uk iǵuybuikibi daǵ pajam. Tēǵwũn. Iba'at kadiat ǵuybu o'suǵuybu'uk. Ibuywatwat'ukat putet Malco i osunuy.

¹¹— Odaxijom ǵu juy paja kuǵ! Ipiat osupi'ajo webay bikuyap taǵ- -kuyjeat ekawēn taǵ — io'e Simão Pedro be.

¹²Jesus o'jat ip Judasyũ, sorarayũ dak, sorarayũ kukukayũdak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayũ dak. O'subamukirik ip.

¹³Koam Jesus o'tujowat ip Anás kay. Ixe Anás Caifás tadop osunuy. Caifás paĩyũ kukukat osunuy ixekoato.

¹⁴— Xipat wuywebe ite aǵokatkat aoka am wuymuy'ũ'ũap puxim — i juk o'e ixekoato Caifás Judeuyũ kukukayũ be.

(24) Anás Jesus o'ǵujuat Caifás kay- -paĩyũ kukukat kay. Ibōǵbikiriǵ o'ǵujuat.

¹⁵Simão Pedro o'ju Jesus nomuju. Warara'acat tak o'ju ceweju. Ixe dak onze beayũ'in osunuy. Ixe wara'acat ma Jesus eju oòm paĩyũ kukukat tuk'a ekorara be. Oòm paĩyũ kukukat itaybit cĩcã ixem puye. ¹⁶Pedro bit uk'a ekorara exĩntabi xe osunuy. Oòm ǵu buk uk'a ekorara be. Warara'acat o'jepit korara exĩntabi be. O'jekawēn xĩntabi wiwi'ukat pe- -ayacat pe. — Āǵ jeòm obure — io'e ayacat pe.

— Xipat — io'e cebe.

— Eòm cuy — iwiwi'ukat o'e Pedro be.

Oòm uk'a ekorara be.

¹⁷— Jesus eju etaybitbinat ǵu du ēn? — ayacat o'e Simão Pedro be- -xĩntabi wiwi'ukat o'e.

— Ka'ũma — i napa ma o'e Simão Pedro. — Ceweju etaybitbinat ġu òn — io'e napa ma jebuap puxim.

¹⁸Kajuk kuġ osunuy. Paĩyũ kukukat puywatwat'ukayũ daxanabõẽ o'tabõẽmusop jeweweam. Daxa etako be kacũġcũġ'i ip osodop daxae o'om jewewewem ibuywatwat'ukayũ, sorarayũ dak. Pedro dak o'ju daxa etako be. Jewewewem ip osodop.

¹⁹Ġebuje paĩyũ kukukat o'jekawẽn Jesus eju.

— Eweju etaybitbinat e'eap cuy eġuwẽn owebe — io'e Jesus pe. — Apẽġap ekawẽn ixeyũ eġutaybitbitbin? — io'e cebe.

²⁰⁻²¹— Apẽnpuye ãn e'em owebe ma “Apẽġap ekawẽn ixeyũ eġutaybitbitbin?” i? Soat em ibapuġ ma ijoceat oġutaybitbitbin — io'e Jesus. — Adeayũ etabutpe oġutaybitbitbin Deus eju kawẽnwẽnap'a be, yaboġat'a be dak — io'e. — Iba'arẽm ġu oġutaybitbitbin- -pũġ em tak ka'ũma — io'e. — Wemumutaybitbinyũ be juy ecekawẽn. “Apẽn eymutaybin Jesus?” i juy epe'e cebe ip — io'e. — Itaybit ip — io'e Jesus.

²²Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukat Jesus dopa o'topaokaka jebum cekawẽn co buje.

— Imẽn tu ãn kawẽnwẽn paĩyũ kukukat eju? — io'e. — Cedaġ ġu ãn kawẽnwẽn! — io'e.

²³⁻²⁴— Wekawẽn cũġ'ũm pima, iboap cuy eġuwẽn soat pe, ijocecat pe — io'e Jesus. — Wekawẽn cũġ ma bima bit, apẽnpuye dak ãn odopaokaka? — io'e.

Mũġ ma o'e. Jededem ġu.

²⁵Pedro jewewewem mabuk o'e daxa etakobe. Cũġ'i osunuy warara'acayũ parakpe.

— Ibakirikat eju etaybitbinat ġu du ãn? — io'e ip Pedro be.

— Òn ġu — io'e Pedro napa ma. — Iġo ejuat ġu òn — i napa ma o'e.

²⁶Warara'acat o'jekawẽn Pedro be ġebuje bit. Ixe wara'acat paĩyũ kukukat puywatwat'ukat osunuy. Pedro emuġuybu'uk badip osunuy. — Òn ma ejojo iġo eju kadaidip pe! — io'e wara'acat.

²⁷— Òn ġu- -warara'acat acã — io'e Pedro napa ma.

Ġebuje isum ma sapokay o'jede.

²⁸Jesus o'tujujẽm ip Caifás tuk'a bewi ceweju jekawẽn epere buje.

Ġebuje Caifás Jesus o'tujowocat iecuġap tuk'a kay- -Pilatos tuk'a kay. O'tujowat ip kabia isum. Judeuyũ oãm ġu iecuġap tuk'a be Pilatos Judeu'ũm puye. Tuk'a akiju ma ip osodop. Cedaġ ġu kuka o'e òm ãm Judeu'ũmat tuk'a be Páscoa epeta muy'an pima. Òm pima:

— Wuyisu ġu Deus xe — i kajuk o'e ip. — Peta xat o ba'ore wuywebe — i kajuk o'e ip.

Imēneju oōm ġu ip iecuġap tuk'a be- -Pilatos tuk'a be.

²⁹Imēnpuye Pilatos o'jēm jeduk'a bewi. O'ju Judeuyū kukukayū eju jekawēn ām.

— Jesus ikērēat kuġ tu eyxe? — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

³⁰— Hm hm — io'e ip. — Ocexe ma ite ikērēat cuk adi o'jukuk. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ ġu teku jekukum. Ēn cuy ite eyaokaat — io'e ip.

³¹— Eyju ma juy epetujjēm oxewi — io'e Pilatos. — Eyju ma juy ipiat epesupi'ajoat cebe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taġ — io'e.

— Ap! — io'e ip. — Oca'ōbi ġu oceju ibamupaya ojuy ce'ū ām- -a'ōbi acā — io'e ip Pilatos pe- -iecuġap pe. ³²(Jesus cuk adi o'e — Obamupaya ip we'ū ām — i. Itaybit'ūm pima Judeuyū kukukayū o'jekawēn Pilatos pe kuy o'e'e iap co'i- -Jesus pe o'e'e iap co'i).

³³Pilatos oōm ma'ġuto jeduk'a be. Jesus o'ġudocat jewekay.

— Judeuyū kukukat tu ěn? — io'e Jesus pe.

³⁴— Aġuy daġ tu iboam ěn e'em owebe? — io'e. — Warara'acat aġuy daġ ġu xe'e? — io'e Jesus.

³⁵— Waġuy daġ ġu! — io'e- -Pilatos o'e. — Judeu ġu ōn pit — io'e Pilatos. — Judeuyū ma edojot okay. Apēn ěn tak ece ikērēan? — io'e Jesus pe. — “Judeuyū kukukat ōn,” i du ěn eēm? — io'e Jesus pe.

³⁶— Eybuxim ġu ōn ijodiatat kukukat — io'e. — Ōn ijodiat puximan pima kuka adi webekitkit o'jewaokaka okay itakomaayū eju. O'jewaokaka kuka adi ip Judeuyū be obuap puxim. Imēnpuye ijodiat a'ōbi ġu ōn warara'acayū kukukat — io'e Jesus.

³⁷— Ijodiat kukukat tu ěn? — io'e Pilatos.

— Hm hm. Ikukukat ōn — io'e. — Kawēn icēmat muwēn ām okop ijodi. Kawēn icēmat muwēn ām okap. Kawēn icēmat kay kūyjobicayū wekawēn kay dak kūyjobit — io'e Jesus.

³⁸— Ka'ūmġu kawēn icēmat! — io'e Pilatos.

Ġebuġe Pilatos Jesus eju jekawēn o'jepere. O'jēm ma'ġuto jeduk'a bewi. O'jēm jekawēn ām ma'ġuto Judeuyū kukukayū eju. Akiju ip osodop.

— Oxe ma ite aġokatkat ikērēat o'jukuk ġu. Pūġ em tak o'jukuk ġu ma — Pilatos o'e cebe ip. — Cūġ ġu kuka o'e wuywebe yaoka am — io'e. ³⁹— Páscoa epeta bima pūġ ma ōn imujēmjēm'uk daomūnmūnap'a bewi jekpiwan ma ceku am. Eybikuy du owebe eykukukat mujēm ām jekpiwan ma ceku am- -Jesus mujēm ām? — io'e Pilatos.

⁴⁰— Ap! — io'e ip. — Ixe ġu juy eġujēmat — io'e ip ya'ōberen. — Barrabás pit eġujēmat — io'e ip. — Barrabás kay oceju! — io'e ip ya'ōberen. (Ixe Barrabás jebureyū aokakaxi osunuy).

19 ¹— Jesus cuy epeyukxabimupokupok wuyukxabimupokupokapxeem — io'e Pilatos sorarayū be.

O'yukxabimupokupok ip sorarayū. ²Jesus waywayway pin ip osodop. Jesus ijodiat kukat iap waywayway pin osodop ip. Imēnpuye widaohobune o'subunemuwakēn ip yabeam. O'jomōḡ ip ya be ijodiat kukat a beat mōḡap co'i. Iekabek o'ḡuōm ip Jesus pe ijodiat kukat ekabek co'iat. O'ḡuōm ip iberenat- iremrumḡuḡūnat. O'ḡuōm ip iwaywayway am.

³— Ak'i! Teku Judeuyū kukukat! — io'e ip Jesus waywayway am. Warara'acat ma ip o'topaokaka jebum.

⁴Pilatos waram o'ju jeduk'a ekorara be. Judeuyū kukukayū kay o'ju. — Ak'i! — io'e. — Waram ixē otojocat eyetabixe am — io'e. — “Oxe bit ite ikērēat o'jukuk ḡu- -pūḡ em tak ka'ūma,” i ōn e'em eywebe — io'e Pilatos.

⁵Imēnpuye ixē Jesus o'jēm uk'a bewi. Xerwun. O'ju Pilatos xe. Oajēm adeayū wap. Yabeat kuḡ mabuk osunuy- -widaohobune kuḡ. Iekabek kuḡ mabuk osunuy- -iremrumḡuḡūnat kuḡ.

— Ak'i juy epe'e — io'e Pilatos adeayū be. — Ijoce ma aḡokatkat — io'e cebe ip.

⁶— Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen paīyū kukukayū, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū dak.

O'jewāwā ip. Imēn o'e ip Jesus co buje.

— Ite ba juy esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip ya'ōberen.

— Eyju ma juy epejat — io'e Pilatos cebe ip. — Eyju ma juy epesubamupaya korosa be — io'e. — Oxe bit cūḡ ḡu wuywebe yaoka am. Oxe ikērēat o'jukuk ḡu- -pūḡ em tak ka'ūma — io'e.

⁷— Cūḡ ma ocexe bit yaoka am cekawēnkērē buye — io'e Judeuyū kukukayū. — “Deus ipot ōn,” i juk adi o'e teku — io'e ip. — Imēnpuye ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ oceju yaokam — io'e ip.

⁸Pilatos iparara jījā ma o'e “Deus ipot ōn,” i teku e'em iap tobuxik puje. ⁹Waram oōm jeduk'a be Jesus eju kawēn ām.

— Apomawi ejot? — io'e Pilatos Jesus pe.

Imēnpit Jesus jededem ḡu.

¹⁰— Ede pin ḡu du owebe? — io'e Pilatos. — Wa'ōbuyxi ōn. “Iteba juy epesubamuwekap,” i ōn e'em pima, jebamuwekap ip. Ekupinap taḡ eceku — io'e Pilatos. — “Epesubamupaya korosa be ce'ū ām,” i ōn e'em pima bit, jebamupaya ip e'ū ām — io'e- -Jesus pe o'e.

¹¹— A'ōbuyxi ēn Deus cuk a'ōbuyxian emuy buye — io'e Jesus. — Emuy'ūm pima, apēn kuka ece owebe? Ka'ūma ma! — io'e- -Jesus

o'e. — Ewebe oaokaan puje, ikērēat kuḡ ece'e Deus xe. Ebodi ma bit ekay odojocat pit ikērēat kuḡ je'e cexe — io'e.

¹²Iboap co buje, Pilatos Jesus pa muwekap ojuy jījā o'e.

— Jesus pa muwekap ojuy oce — io'e Pilatos jewebe ma.

— Roma ka kukat itakoma soat kay- -“Ōn ma ijodiat kukat,” i'e'e'ukayū kay — io'e Judeuyū kukukayū Pilatos pe. — César itakoma cekay ip — io'e ip. — Ewebe ibamuwekap puje, César kuka itakoma o'e ekay dak — io'e ip Pilatos pe.

¹³Pilatos waram Jesus o'tujowat jeduk'a eakiju. O'tujowat adeayū wap iboap co buje. Pilatos oabik ibimāmāmāat ekawēn coco'ukap pe. Gabatá i uk'a eakijuat putet osunuy. Gabatá wita'a muḡēḡē iape wuya'ōm. ¹⁴Sexta-feira kaxicuḡ osunuy. Sábado emap kabia Judeuyū jekaxipanpan ip o'e peta muy'an- -Páscoa epeta muy'an.

— Ak'i juy epe'e — io'e. — Teku eykukukat — io'e Pilatos Judeuyū kukukayū be.

¹⁵— Ite ḡu oceukukat! i o'jede paīyū kukukayū. — Ite juy eyaokaat! — io'e ip ya'ōberen. — Ite juy eyaokaat — io'e ip. — Esubamupayaat korosa be ce'ū ām — io'e ip jetakoma pibun.

— Eykukukatpa du osubamupayaat korosa be? — io'e Pilatos.

— Pūḡ ma wuykukukat — io'e ip. — César acā wuykukukat — io'e ip paīyū kukukayū.

¹⁶Imēneju Pilatos jesorarayū o'tomuwā.

— Ite juy epejat — io'e cebe ip. — Epesubamupaya korosa be — io'e cebe ip.

¹⁷Jesus o'jat ip. Ibocewi o'jēm ip Pilatos duk'a bewi.

Ḡebuje Jesus o'tujowat ip co'a kay. Wuyjuyū'aririt'a i co'a butet osunuy. (Gólgota i co'a butet osunuy Judeuyū a'ōm). Korosa kuḡ o'ju Jesus. Jay. Oajēm ip. ¹⁸Iḡo'a be sorarayū Jesus pa o'subamupaya ip korosa jeje ipiju. Taḡtaḡtaḡ'i tapoam o'e ip. Ibudida be tapoa o'jomuy ip. Cēh. Korosa o'ḡu'aḡobucēḡ ip ipikūykūy be. Bēḡ. Warara'acayū be dak o'subamupaya ip korosa eju xepxepayūba. Wara'acat ceje o'subamupaya ip korosa jeje. Pūḡ korosa o'jomuy ip ipikūykūy be Jesus ba'at kadi. Wara'at o'jomuy ip iba'ūḡat kadi. Jesus ixeyū parakpe osunuy korosa eju. Toro'ih.

¹⁹Pilatos tak taperadup o'tupmubararakat. O'tupmōḡat korosa eju. Tupararakatup o'tupcoco ip kapkamayū “Jesus teku,” io'e taperadup pe. “Nazaré ka bewiat- -Judeuyū kukukat” io'e taperadup pe. ²⁰Iboaptup o'tupmubararak ip Judeuyū a'ōm,

Romanoyũ a'õm tak, Gregoyũ a'õm tak. Jesus o'subamupayaiat ka Jerusalém ka tẽg ma o'sukadop. Imẽneju iboaptup o'tupcoco Jerusalém ka be powatwatyũ. ²¹Imẽneju paĩyũ kukukayũ o'jekawẽn Pilatos eju.

— “Teku Judeuyũ kukukat osunuy” iaptup ãu juy etupmubararak, “ Õn Judeuyũ kukukat, i juk adi o'e teku” iaptup acã — io'e ip paĩyũ kukukayũ.

²²— Ap! — io'e Pilatos. — Otupmuwarurun ãu juy wemudupmubararaktup — io'e.

²³Korosa eju Jesus pa mupaya buje sorarayũ cesay mu'ẽ'ẽ ojuy ip jewewebe. Cesay osodop ebadipdip. Sorarayũ dak ebadipdip osodop. Ibinũnpeat pit pũg ma imuẽgẽgẽ osunuy paõm. Iinũmnũm ãu ikuẽ osunuy. Soat iinũmnũm'ũmat kay o'e ip sorarayũ.

²⁴— Ibinũnpeat aõuwek ãu juy — io'e ip jewewebe. — Ña'a karatũg'a jo'iat'a ayaxik ipi ju. Ya'at puje pũg ma je'jat. Ya'at puje wuyetaybit ace'e abu je'jat iam — io'e ip jewewebe.

O'yaxik ip ipi ju. Deus ekawẽntup e'em- -kuyjeatup:

Wesay o'õu'ẽ'ẽ ip jewewebe, i. Karatũg'a jo'iat'a o'yaxik ip obinũnpeat pu am, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup. Sorarayũ be yaxik puje Jesus ekabek pu am, iboaptup ekawẽn taõ ip o'e.

²⁵Ñejuje Jesus jexi o'jojojo. Jesus xi korosa xe osunuy. Ixi kubit tak iboce osunuy. Maria Madalena dak iboce osunuy korosa xe. Wara'at Maria dak iboce osunuy- -Clopas tayxi.

²⁶Jesus jexi o'jojojo. Doze beayũ'inat ixi xe osunuy. Ixe Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus cocom o'e.

— Tũ'ũ — io'e. — Teku jekuk õasũ jexi kukap co'i — io'e. ²⁷— Tapu — io'e jemumukukpinput pe. — Oxi juy ejukuk õasũ exi kukap co'i — io'e Jesus.

Ixe aõokatkat Jesus xi o'õuõm jeduk'a be ñejuje bit. Jesus e'ũ buje jexi kukap co'i ma xipan o'jukuk.

²⁸Jesus itaybit o'e soat wekapikap oõu'ũm iam.

— Obipuruk — io'e Jesus.

Iboam o'e Deus ekawẽntup ekawẽn taõ.

²⁹Uva'abidi o'tinuy iboce wa'e jo'iat'a be- -tideiboõg'ũmati. Iboceat tibubuap o'õuakõm iõodi be. O'jomuy ip ip'abi be hissopo'ip abi be. Bẽg'i. O'yopmuyu Jesus pe tikõn ãm. ³⁰O'tikõn tibubuap pewi. Korotkorot'i.

— Soat wekapikap oġu'ūm — io'e Jesus.
O'je'aetore. Jekpiwan ma oe'ū.

³¹Ġebuje Judeuyū kukukayū ibamupaya'ibit mukop ojuy korosa ejuwi. O'ju ip kawēn ām Pilatos eju- -iecuġap eju.

— Ocebu'u jījā jebodoydoyap kabia be korosa eju ce'ū'ūayū nuy ām — io'e ip. — Ibamupaya'ibit tao juy etaodakacat dao ma ce'ū ām — io'e ip Pilatos pe. — Ixeyū'ūm'ūm cuy eġukopat Sábado ajēm awap — io'e ip Pilatos pe.

Imēn o'e ip sexta-feira buye. Kuyaje Sábado- -jebodoydoyap kabia. Judeuyū xe petaboġ cīcā osunuy. Imēneju ibu'u jījā ip osodop ixeyū'ūm'ūm nuy ām korosa eju Sábado bima- -jebodoydoyap kabia bima.

³²Imēneju sorarayū o'ju korosa ejuayū kay. Wēġ. Pa. Koapatao o'taodakat ip korosa ejuatao. Wēġ. Pa. Wara'acatao dak o'taodakat ip- -Jesus eju ibamupaya'ibitao. ³³Sorarayū oajēm Jesus'ūm kay.

— Kuy oe'ū — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye Jesus'ūmtao o'taodakat ġu ip. ³⁴⁻³⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe dao taodakat ġu ip- -pūġtao dak ka'ūma, i.

Tik. O'ya'ōxamutik. Sorara Jesus'ūm o'ya'ōxamutik obukaka'ukren. Wara'atup imēn e'em- -Deus ekawēntup:

Ya'ōxamutik'ibit kay jeakak ip wuyjuyū, i.

Kuyjeatup ekawēn taġ o'jebapuk Jesus e'ū buje- -Deus ekawēntup ekawēn taġ. Jesus'ūm oe'ūiap o'jojojoiat ce'ūap o'ġuwēn ocewebe. Ocetaybit ixe icēmān e'em iam. Ocejū dak Jesus'ūm e'ūap muwēnuwēn eywebe dak eyetabun cekay am.

³⁸José o'ju Pilatos kay Jesus'ūm jebit mukopap ojuy korosa ejuwi. Arimatéia ka bewiat osunuy ixe. Jesus kay itabut osunuy. Iba puġ ġu bit Jesus kay wetabut i'e'e'uk osunuy warara'acayū be- -iba'arēm mabuk. Iba puġ ġu i'e'e'uk osunuy Judeuyū kukukayū buxim jeparara buye.

— Jesus'ūm jebit mukop ojuy ōn pit korosa ejuwi — io'e José Pilatos pe.

— Ha'a — io'e Pilatos. — Esujebitmukop — io'e.

José o'ju Jesus'ūm kay- -korosa ejuat'ūm kay. Ijebit o'ġukop korosa ejuwi.

O'tujowat witabikūy kay. ³⁹Nicodemos o'ju José eju. Imude'o'onap kuġ o'ju. Ade ikuġ o'ju- -45 kilo ikuġ. Iwekoykeyap osunuy imude'o'onap. Mirra'ip peati tiwekoykey o'e aloé'ip peati eju. Jesus'ūm jebit mude'o'on ojuy iġēmap puxim. Ixe Nicodemos kuy bima Jesus eju o'jekawēn ixima be. ⁴⁰Xepxepayū Jesus'ūm jebit o'jat- -José, Nicodemos tak. Imude'o'onap

o'ġuwedi ip paġo daġ- -xipacat taġ. Ijebit o'Jomūnmūn ip ixem paġōm. Perek. Imēn ma Judeuyū wuyjuyū'ūm'ūm muxipanpan'uk ip osodop witabikūy be imuōm ām. ⁴¹Kadaidip o'tiptop Jesus pamupayaap pe. Iġodip pe witabikūy o'sukūynuy- -wuyjuyū'ūm'ūm muōmuōmapkūy. Ikūyisuatkūy o'sukūynuy. Ikūyisuatkūy be ce'ūat o'jomōġ ġu buk ip. ⁴²Sexta-feira osunuy. Sexta-feira bima jexat muxipanpan'uk ip osodop Judeuyū Sábado bima i'o'ibin. Sábado bima jebodoydoy'uk ip osodop. Witabikūy ibamupayaap tēg ma o'sukūynuy. Imēneju Jesus'ūm o'jomōġ ip iġokūy be.

20 ¹Domingo bima Maria Madalena o'ju witabikūy kay. Kabiakabia'i bima o'ju. Kabiok ma bima buk o'ju. Ikūynomudip'a o'yajojo wita'a. Yaboġat'a o'yajojo. Tūybe wuyjuyū o'tujupa'um ijebit iān o'e Maria. Yawede o'yadobuxik tomudip'a. ²O'jedau Pedroyū kay. Oajēm cekay ip. Pūġ ixeyū'in Simāo Pedro osunuy. Wara'acat Jesus emumukukpinput osunuy. Ixe dak Jesus eju etaybitbinat osunuy.

— Wuykukukat'ūm o'tujupa'um ip witabikūy bewi — io'e Maria xepxepayū be. — Poce xe'e ip ixel'ūm o'jomōġ? Ocetaybit ġu — io'e.

³O'jēm Pedroyū jeduk'a bewi. O'ju ip witabikūy kay. ⁴Xepxem ma o'ju ip daudam. Warara'acat pit dao ma o'jedau. Koap oajēm witabikūy be. Jay. ⁵Atoroh. O'je'atoro ikūy kay. Etaburut. O'jetaburut. Paġo o'jojojo irucat. Ijebit mūnmūn o'jojojo. Imēnpit oōm ġu ikūy be. ⁶Kanomūm Simāo Pedro oajēm. Jay. Oōm witabikūy be Simāo Pedro. Cereġ. Bodiku paġo osodop irucat xipacat. Ibo o'jojojo. ⁷Wara'at paġo o'tobuxik- -Jesus'ūm a daġ osodopiat. Yadaġ osodopiat ijebit mūnmūnap epaġo xe ġu osodop. Wara'at pe ma osodop. Iekabek acā osodop ya'a o'yadopiat pe. Ka'ūmġu ijebit pit. ⁸Wara'acat tak oōm ġasū- -Jesus eju etaybitbinat- -Jesus emumukukpinput. Badi o'jeak.

— Ak'i ece! Ka'ūmġu ijebit! — io'e jewebe ma. — Waram Jesus o'jetait! — io'e jewebe ma.

⁹Deus ekawētup imēn e'em:

Deus ixel'ūm ġuyū ce'ū'ūayū xewi, i.

Kuy bima ibodup ekawēn cekawēn pa'arēm osodop cexe ip. Ġasū bit ibapuk o'e Jesus eju etaybitbinayū xe.

¹⁰Xepxepayū ma o'jepit jeduk'a be.

¹¹Maria Madalena bit waram o'ju witabikūy jom. Jay. Oajēm. Ikūy jojom osunuy itabēġ ikūy etakobe. Wa osunuy. O'je'atoro. Atoroh. Axih. Wa o'e. O'jetaburut ikūy be.

¹²Deus ekawẽn tojtjt'ukayũ o'jojojo xepxepayũ- -kabi kadiwiayũ. Cesay irucat kuğ ip osodop. Kaxixik'i osodop ip Jesus'ũm osodopiap pe. Pũğ ixeyũ'in ya'a o'yadopiap pe osunuy. Wara'acat ixeyũ'in sui o'suidopiap pe osunuy.

¹³— Tũ'ũ — io'e ip Maria be. — Abu-kay ĩn wa? — io'e ip.

— Okukukat'ũm kay — io'e. — Okukukat'ũm o'tujupa'um ip — io'e.
— Imẽnpuye õn wa. Wetaybit ģu poce ip o'jomõğ iam — io'e.

¹⁴O'jekorepẽn imẽğap e buje. Jesus cũğ'i osunuy tõğpikadi. Jesus o'jojojo. Imẽnpit itaybit ģu o'e ixem. O'jetabieba'arẽm ixem. Tũybe ija ģu iãn o'e.

¹⁵— Tũ'ũ — io'e Jesus. — Abu-kay ĩn wa? — io'e cebe. — Abukudadam ĩn? — io'e.

Tũybe sute kadaidip wiwi'ukat iãn o'e Maria cebe.

— Okukukat'ũm kudadam õn — io'e. — Ēn tu ix'e'ũm etujujẽm? Poce ejomõğiap cuy eğuwẽn owebe! — io'e. — Õn ma oju ix'e'ũm tujupit am — io'e.

¹⁶— Maria! — io'e.

O'jekorepẽn Jesus kay.

— Raboni — io'e ja'õm- -Judeuyũ a'õm.

(Raboni wekariwa iape).

¹⁷— Obaixiğ ģu ece — io'e. — Webay kay buk oceu ģu — io'e Jesus. — Eju juy okitpiyũ kay- -oweju etaybitbinayũ kay — io'e. — “Webay kay waram oceu- -eyebay kay,” i juy ece cebe ip — io'e. — “Wuyebay Deus oxe, eyxe dak,” i juy ece cebe ip — io'e Jesus Maria be.

— Hm hm — io'e- -Maria o'e.

¹⁸Maria Madalena o'ju Jesus eju etaybitbinayũ kay.

— Wuykukukat o'jojojo! — io'e cebe ip. — Waram o'jetait! — io'e.
Jewebe Jesus o'e'e iap o'ğuwẽn cebe ip.

¹⁹Kabioğ pima Jesus o'jebapuk jeweju etaybitbinayũ kay. Ixe Domingo bima o'jebapuk cekay ip. Awerom ip osodop uk'a be. Cem ma'ğũ tomudipdip osunuy xĩntabi, Judeuyũ kukukayũ buxim iparara buye. Inaka Jesus o'jebapuk cekay ip.

— Kaba'ũm cuy epeyewekuk — io'e cebe ip.

²⁰O'jewebumupaya cekay ip. O'jewa'õxamubapuk cekay ip. Icockok cĩcã ma ip o'e jekukukat tobuxik puje.

²¹— Kaba'ũm cuy epeyewekuk — io'e waram Jesus. — Webay juk omudot ijodi. Imẽnpuxim õn tak jeymuju omuwẽn ãm ijodiat pe — io'e.

²²Jebido o'subidomuju cekay ip. Puw io'e.

— Obiõgbuk oõuõm eywebe — io'e. — Xipacat oõuõm eywebe — io'e cebe ip. ²³— “Deus ikērēat ju'uk eywebewi” i ey'e buje, ikērēat ju'uk ixeyũ bewi — io'e. — “Deus ikērēat ju'uk õu eywebewi” i ey'e buje bit, ju'uk õu ikērēat ixeyũ bewi — io'e Jesus.

²⁴Õebuje Jesus o'ju Tomé kay- -jeweju etaybitbinat kay. Ixe Tomé doze beayũ'in osunuy. Xepxem ikap'ibit i ixe butet osunuy wara'at ibutet. Warara'acayũ eju õu ixe Tomé osunuy ixeyũ kay Jesus ebapuk puje. Jesus o'jojo õu buk waram cetait puje. ²⁵Imēnpuye warara'acayũ o'jekawēn Tomé eju- -ceweju etaybitbinayũ.

— Tapu, wuykukukat ma ocejojojo! — io'e ip. — Waram õuto o'jetait! — io'e ip.

— Dapxi eyju! — io'e. — Wetabut õu oce waram ix'e'ũm o'jetait iap kay — io'e. — Tapoa kũybut cocom'ũm pima, wetabut õu oce — io'e. — Tapoa kũybut pe osubumõõg'ũm pima dak, wetabut õu oce — io'e. — Ya'õxatikat pe osubumõõg'ũm pima, wetabut õu oce — io'e Tomé.

²⁶7 xet kap puje Jesus eju etaybitbinayũ waram awerom osodop ip uk'a be. Tomé dak cexe ip o'e. Uk'a exĩntabi tomudipcēm cĩcã osunuy. Jesus pit oõm iõo'a be. Onze beayũ kay waram o'jebapuk.

— Kaba'ũm cuy epeyewekuk — io'e Jesus cebe ip.

²⁷Jesus dao ma o'jeak Tomé kay. Ak'i o'e. O'jekawēn ceweju- -Tomé eju.

— Ak ece obubida kay — io'e Tomé be. — Tapoa kũybut cuy ejojojo obubida be — io'e. — Tapoa kũybut pe juy ebu esubumuõm — io'e. — Wa'õxatikat pe juy ebu esubumuõm itikatkũybut pe icēmãm poro iam — io'e Jesus. — “Ixe'ũm waram o'jetait õu,” i'ũmõu juy ece — io'e. — Etabun cuy eõuy! — io'e.

²⁸— Kariwa, wetabut ekay — io'e Tomé. — “Ēn ma Deusat,” i õn e'em — io'e- -Tomé o'e.

²⁹— Etabut ojojom ěn puye — io'e Jesus. — Warara'acayũ bit ojojo õu. Inaka itabut je'e ip okay. Iccokcok cĩcã ma ip je'e — io'e.

³⁰Jesus ja'õbacaap o'jomõõgmõõg jewēju etaybitbinayũ etabixe. Soat õu ya'õbacaap mõõgmõõgap mubarararaõ õn ijudup pe. ³¹Pũõpũõg ã õn imubarararaõ ijudup pe Jesus pe o'õubapukpukiap. Iboap oõubararak eymutabut am Jesus Deus emunaē iap kay, Jesus Deus ipot iap kay dak. Iboap kay eyetabun pima, ixe a'õbi eyaõuyisum epeku ijodi; eyetait epesop cexe eye'ũ buje dak.

21 ¹Õuyjom Jesus waram o'jebapuk jewēju etaybitbinayũ kay. Iodi xe o'jebapuk cekay ip. Iodi butet Tiberíades i osunuy.

O'je'awero ip 7 beayũ ceweju etaybitbinayũ. Iodi xe o'je'awero ip. Pũğ em ġu o'jebapuk ce'ũ'u'ibiyũ xewi jeu buje. ²Ibũrũ ma ibutet osodop ip: Simão Pedro i, Tomé i, Natanael i, Zebedeu ipotpoyũ xepxep, warara'acayũ dak xepxep. Xepxem ikap'ibit i Tomé butet osunuy wara'at ibutet. Natanael Caná ka bewiat osunuy- -Galiléia eipi bewiat. Ibũrũ ma o'je'awero ip.

³— Cum puk òn axima bum — io'e Simão Pedro jebureyũ be.

— Ha'a — io'e ip. — Ocejú dak cum eweju ocexat pum — io'e ip.

Ixima dağ axima bubum ojuy ip. Kobe be ip oòm axima bu pinayũ. Haham oeku ip. Imēnpit o'jat ġu ip. Te'e ma ip oeku.

⁴Jesus o'jebapuk iodi wābu be kabia buje. Imēnpit teku wuyekariwa iap iba'arēm o'e 7 beayũ xe. Itaybit ġu o'e ip teku wuyekariwa iam. Wīnābu wi o'jewāwā cebe ip.

⁵— Tapupuyũ — io'e Jesus cebe ip. — Peburũ axima epejat?

— Ka'ũma ma — io'e ip. — Ocejat ġu! Te'e ma oceku — io'e ip.

— Eyba'at kadi ma ũrũ epeğuačkõm — io'e Jesus. — Ğebeju bit ade ma epejat — io'e.

— Hm hm — io'e ip.

⁶Tok. ũrũ o'ğuačkõm ip jeba'at kadi. Ade o'jat ip axima. ũrũ mupuxik pa'ore o'e cebe ip axima poxi pibun.

⁷— Ak'i juy ġokayku! Wuykukukat ma ġoku! — io'e Jesus emumukukpinut Simão Pedro be.

Simão Pedro jeekabek o'ğuoãm jekukukat topabe jejuam. Jeekabek kuğ ġu kapik'ik'uk osodop ip. Tip. O'jetip iodi be dao ma Jesus kay jajēm ām. ⁸Warara'acayũ Jesus kay oajēm kobe dağwi. Oajēm ip ũrũ mupuxikpuxiğ kobe ukpu bewi. Ade jĵā osodop axima ũrũ be. Wũy ġu ip osodop kapurũğ pewi- -100 metros acā. ⁹Jay. Muğ. Jesus o'jojojo ip. Axima yoyoy o'e daxa be. Pāo'a kuğ tak osunuy.

¹⁰— Axima'in epetojot- -ğasũ epejat'iat'in — io'e Jesus cebe ip.

— Hm hm — Pedro o'e.

¹¹Oòm kobe be axima bum. ũrũ o'ğuwekap. O'tujuu kapurũğ kay. Jay. Axima o'tojot. Ade osodop ũrũ be axima yoboğat. 153 osodop ip. Inaka ũrũ o'jewek ġu.

¹²— Ğa'a acekõn — io'e jeweju etaybitbinayũ be.

— Ğa'a — io'e ip.

— Abu ěn? — io'e ġu ma cebe.

Itaybit o'e ip wuykukukat teku iam- -waram o'jetaitiat teku iam.

¹³⁻¹⁴Jesus pāo'a o'yabu. Axima dak o'jat. O'ğũm cebe ip ixan.

¹⁵ Ñgebuje Jesus o'jekawēn Simão Pedro eju -João ipot eju. O'jekawēn ceweju jekōn epere buje.

— Simão — io'e Jesus. — Warara'acat kukpinap podi ma du okukpin exe? — io'e.

— Hm hm, Kariwa — io'e Simão. — Etaybit ebure òn iam — io'e.

— Wekawēn cuy eġutaybin itabun'isuayū — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apēn ovelha kukat xipan jeōhō'it'it kukap puxim — io'e.

¹⁶— Simão — io'e Jesus waram. — Okukpin tu exe?

— Hm hm, wekariwa — io'e. — Etaybit ebure òn iam.

— Wekawēn cuy okay itabucayū eġutaybin — io'e. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apēn ovelha kukat jeōhōyū kukap puxim — io'e.

¹⁷— Simão — io'e Jesus waram. — Ebure du òn? — io'e.

Ebapūġ em imēn o'jekawēn Simão eju. Imēnpuye Simão iġuycūġ o'e Jesus e'eap kay.

— Kariwa — io'e. — Etaybit soan. Etaybit òn ebure iam.

— Wekawēn cuy itabucayū eġutaybin — io'e Jesus. — Xipan cuy ixeyū ejukuk apēn ovelha kukat jeōhōyū kukap puxim — io'e. ¹⁸— Simão, icēmān òn e'em ewebe. Jaypan'isum ekpiwat ma jekuku'uk eġuy. Esay muōm puje, ekupinap taġ acā jekuku'uk eġuy. Aypa bima bit ecejebaepacūġ warara'acat pe ebamūn ām correntebum. Warara'acat jedujowat edaobu'unap taġ — io'e Jesus.

¹⁹⁻²⁴ Imēn Jesus apēn Pedro je'ū iam o'ġukūyjo. Apēn Pedro Deus dipap ġubapukpuk iam tak o'ġukūyjo.

— Obikuyap taġ cuy ejeku — io'e Jesus Pedro be.

Jekorepēn puje Pedro Jesus emumukukpinput o'jojojo. Cemumukukpinput doze beayū'in osunuy. Pedro nomuju o'e.

— Kariwa — io'e. — Apēn je'bapuk ġuyjom ġobeku? — io'e Simão Pedro Jesus emumukukpinat co buje.

— “Apēn je'bapuk ġobeku ġuyjom,” i'ūmġu juy ece owebe — io'e. — “Òn tu wekariwa bikuyap taġ jekukum?” i acā ece ewebe ma — io'e Jesus. — Obikuy bima bit kuka adi teku oe'ū ġu — io'e. — Obikuy bima, ijoce mabuk teku kuka adi osunuy waram wajēmap com — io'e. — Imēn obikuy bima, ak'adit ma'ġu kuka eġuy iboap kay — io'e Jesus.

Imēneju itabucayū o'Jekawēn cīcā jeweweju. Tūybe je'ū ġu iān o'e ip. Imēnpit:

— Teku je'ū ġu — i'ūmġu o'e Jesus. — Obikuy bima kuka adi teku ijoce mabuk jeenuy waram wajēmap com — i juk o'e Jesus.

Jesus eju oekukuiat ma apēn Jesus cuk adi o'e'e iap o'ġuwēn ocewebe- -Jesus xe ikukpinat. Jesus tēġ ma osunuy doze beayū eju jekōnkōn pima Jesus e'ū awap.

— Kariwa, abu oce'in je'ũm ekay itakomaayũ be? — i juk o'e ce'ũ awap. Ixe ma Jesus o'e'eiap o'ğuwẽn ocewebe. Wuyetaybit ixe icēmãn e'em iam. Ixe ekawẽn mubarararağ õn ijudup pe- -cartadup pe.

²⁵Ade jĩjã ma osunuy Jesus e'eap. Soat ģu ixe e'eap o'ğubararak cemudupmubararaktup pe- -ijudup pe. Soat pit ixe o'e'e iap mubarararağ pima, apoce dak kuka atupmõğ? Tup ade jĩjã ma kuka o'e ibiatup. O'e ģu kuka ipi dağ wuywebe ibiatup mõğ ãm. Imẽn kuka o'e wuyxe. Ibũrũ ma.

JESUS CRISTO EMUMUJUYŪ E'EAP EKAWĒN

1 ¹Teófilo, kuy bima livrodup otupmubararak ewebeaptum. Apēn ijodi bima Jesus cuk adi o'gutaybitbiniaptup otupmubararak, apēn ixē juk adi o'e'eiaptup tak. Soat iboap oğubararak kuyatup pe ewebeaptup pe.

²Kabi kay jēu awap Jesus doze be o'taē ağokatkayū. O'taē jēweju itaybin'ibiyūm. Taē'ibiyū o'gutaybin Deus biōğbuk a'ōbi jēu awap. ³40 kabia ijodi oeku waram jetait puje. Ade em o'jebapukpuk jēweju etaybitbinayū kay. Itaybit cīcā ip o'e Jesus waram o'jetait iam, ade em ixē o'jojojo buye.

— Deus soat kukukan je'e — io'e ixē cebe ip.

⁴Awerom pima Jesus o'jekawēn ġuto ceweju ip.

— Epewatwat ġu juy Jerusalém ka bewi — Jesus o'e. — Ijop ka ma epesop. Ibiōğbuk xipacat ajēmap pit cuy epejowiwi. Webay ixē ġudot eykay apēn eywebe juk adi ocece iap tağ — io'e. ⁵— Kuy bima João ijodiat mubatisasan osunuy idibi be — io'e cebe ip.

— Ğaxīn ma bit Deus biōğbuk jajēm eykay. Ibiōğbuk xipacat jeōm eywebe — io'e Jesus.

Jesus imēn o'jekawēn jēweju etaybitbinayū eju.

⁶Waram Jesus emumujuyū o'je'awero ip. O'jekawēn ip Jesus eju.

— Kariwa — io'e ip. — Ğasū du ocebadipyū'in ecejomuy ocekekukan- - Judeuyū kukukan? — io'e ip.

⁷— Eyetaybicap ġu iboam — io'e Jesus. — Webay acā itaybit. Ixē ja'ōbi ixeyū'in eykukukan iap kabia o'ğuweğūn. ⁸Imēnpit eywebe Ibiōğbuk xipacat ōm puje, Deus a'ōbacaap kuğ epekuku. Eya'ōcam

omuwēnuwēn epekuku soat kaka daḡ. Omuwēnuwēn epekuku Jerusalém ka watwat pe, Judéia eipi watwat pe dak, Samaria eipi watwat pe dak, wūyatka watwat pe dak — io'e.

⁹Iboap muwēn puje, Deus Jesus o'tujowat jewekay. Ceweju etaybitbinayū etabutpe o'tujowat. Aḡ ip o'e cekay. Ceuap o'jojojo ip. Pa'ūm. O'jepa'ūm kabikerereat pe Jesus. Iba'arēm o'e.

¹⁰Kabi kay apūn pima aḡokat kayū oajēm Jesus eju oekuku'iaiyū kay- -xepxepayū- -cesayrucayū.

¹¹— Tapupuyū — io'e ip. — Apēnpuye dak eyju jeapūnapūn kabi kay? — io'e ip Jesus emumujuyū be- -Galiléia eipi bewiyū be. — Deus Jesus o'tujowat eyxewi. O'ḡuyu kabi kay. Ceuap epejojojo. Jeuap puxim waram je'pit — io'e aḡokat kayū.

¹²Jesus emumujuyū o'jepit Jerusalém ka kay. O'jēm ip co'a bewi- -Oliveira dip'a bewi. Oliveira dip'a Jerusalém ka tēḡ ma o'yanuy- -pūḡ kilometro ma. ¹³O'jeawero ip uk'a be- -umat'abi be- -Jerusalém ka be- -kuy bima osodop ip iat'a be. Ibūrū ma ibutet osodop ip; Pedro i, João i, Tiago i, André i, Filipe i, Tomé i, Bartolomeu i, Mateus i, wara'at Tiago i, Simão i, Judas i. Tiago Alfeu ipot osunuy. Judas Tiago ipot osunuy. Simão jeipi kay jījāat osunuy. Ibūrū ma awerom ip osodop umat'abi be. ¹⁴Pūḡ taḡ ma ip jewaḡuyḡuy osodop. Soat em je'aweroro'uk osodop ip Deus eju kawēn ām. Aoyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip. Maria cexe ip osunuy- -Jesus xi. Jesus kitpitpiyū dak je'aweroro'uk ip osodop ceweju ip.

¹⁵Awerom pima, Pedro o'āy itabucayū xewi. Ade jījā ip osodop Jesus kay itabucayū. 120 osodop ip. Pedro o'jekawēn ceweju ip.

¹⁶— Okitpitpiyū, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Kuyje Davi apēn Judas kuka o'e iap o'ḡuwēn Deus biōḡbuk a'ōbi. Ixe Davi ekawēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Ixe Judas Jesus pu ojuyayū o'tujowat cekay. Ḡasū o'jebapuk ibiat tup ekawēn taḡ- -kuyatup ekawēn taḡ — Pedro o'e. ¹⁷— Jesus ixé Judas o'taē kapik am oceweju — io'e. — Oceweju juk adi oekuku. ¹⁸Imēnpit ixé Judas Jesus o'ḡūm itakomaayū be. Dinheiro o'jat Jesus ūmap teim — io'e Pedro. — Ipi o'jat ixem dinheiro. Iḡo eipi be o'jewaḡobua. Yabitorom o'at. O'je'ukedeḡ. O'tūnpujēm ijebit pewi. Oe'ū — io'e Pedro cebe ip. ¹⁹— Soat Jerusalém ka watwat ce'ūap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip. Imēnpuye ibo eipi butet Aceldama i o'subuteta ip ja'ōm. (Aceldama aḡokatkat toy o'toyjēmiap ka iape wuya'ōm). ²⁰Imēn e'em Salmo dup:

Tuk'a juy yabibuḡ, i. Ka'ūma ma juy je'e ya be, i.

Wara'at tup imēn e'em:

Wara'at cuy jeenuy tūyap pe kapik am ixē dieḡ, i — io'e Pedro.

²¹⁻²²Imēnpuye wara'at'in cuy ataē oceweju ceku am ixē'ūm tieḡ. Wara'at'in cuy ataē wuykukukat Jesus waram o'jetait iap muwēn ām soat pe — io'e. — Jesus ocexe bima oceweju juk adi oekuku'iyū'in cuy ataē — io'e. — João'ūm imubatisasan pima oceweju juk adi oekuku'iyū'in cuy ataē- -Deus Jesus muyu buje kabi kay oceweju oekuku'iyū'in — io'e. — Ibiat cuy ataē — io'e ip.

²³— José juy ataē — io'e pūḡpūḡayū.

— Barsabás cuy ataē- -cūḡ cīcāat — io'e warara'acayū Pedro be.

— Matias cuy ataē — io'e ip warara'acayū bit.

²⁴Ḡebuje o'jekawēn ip Deus eju.

— Bay — io'e ip. — Etaybit apēn oceju jewaḡuyḡuy iam. ²⁵Judas'ūm oibu'un oceweju jeku am — io'e ip. — Oibu'un ekpot eju am. Jekapikap o'suiwat jejuap ka kay jeju am — io'e ip. — Abu ḡu xe'e ocetaē oceweju jeku am Judas'ūm tieḡ? Barsabás tu ocetaē? Matias ḡu xe'e? — io'e ip Deus pe.

Imēn o'jekawēn ip Deus eju.

²⁶Ḡebuje yabarakat'a o'yaxik ip pūḡ'in ip taē ām. Imēn itaybit ip o'e abu Deus o'taē iam. Imēn Matias o'taē ip jewēju ip jeku am Judas'ūm tieḡ. Ixe Matias onze beayū eju oekuku ḡebuje bit.

2 ¹Deus biōḡbuk o'kop Jesus eju etaybitbinayū kay. Pentecostes bima o'kop. Pentecostes i kabia butet osodop. Pentecostes ajēm puje pūḡ pe ma ip osodop awerom itabucayū- -Jesus eju etaybitbinayū dak- -doze beayū. Judeuyū petata'uk osodop ip Pentecostes kabia be. ²Deus biōḡbuk imēn o'kop cekay ip. Kabi bewiata'ō o'ya'ījojo ip. Kabidoxixi a'ō buxim o'e kabi bewiat'a'ō. Kaxikxik'i osodop ip uk'a be. Soat ip o'ya'ījojo. ³Daxae jo'iat o'jebapuk cekay ip. Daxae jo'iat o'kop ceparakpe ip- -soat parakpe. Soat pe o'sueabik cebe ip. ⁴Deus biōḡbuk imēn oōm soat pe cebe ip.

Ḡebuje itabucayū warara'acat'a'ōm ma o'jekawēn. Deus biōḡbuk a'ōbi o'jekawēn ip warara'acat a'ōm. ⁵Ade powatwat Jerusalém ka be osodop ip- -soat kaka daḡwiayū. Judeuyū etabucap puxim itabut ip osodop Deus kay.

⁶Ixeyū a'ōm ekawēn co buje, soat ip o'ju cekay ip ya'ijom powatwat. Yaḡuy'ūm ip o'e itabucayū soat a'ōm kawēnwēn puye. Soat ip ja'ō ma o'ya'ījojo. ⁷Imēnpuye yaḡuy'ūm ip o'e.

— Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — io'e ip. — Soat ijoyū Galilía eipi watwat ma — io'e ip. — Imēnpit ja'ōm ḡu kawēnwēn ip- -wuya'ōm acā — io'e ip jewewebe. ⁸— Apēntak soat wuyju wuya'ījojom- -bekin pima wuyju kawēnwēnap a'ījojom? — io'e ip. — Wuya'ōm ma ip kawēnwēn! — io'e ip jewewebe. ⁹— Pártia eipi bewi ajot peta be, Média eipi bewi dak, Elāo eipi bewi dak — io'e ip. — Mesopotâmia eipi bewi dak ajot, Judéia eipi bewi dak, Capadócia eipi bewi dak, Ponto eipi bewi dak, Ásia eipi bewi dak, ¹⁰Frígia eipi bewi dak, Panfília eipi bewi dak, Egito eipi bewi dak, Líbia eipi bewi dak, Cirene ka bewi dak, Roma ka bewi dak — io'e ip. ¹¹— Pūḡpūḡ wuy'in Judeuyū ma. Warara'acayū ka'ūma. Ixeyū etabucap col' wuyju dak wuyetabut Deus kay — io'e ip. — Creta eipi bewi dak ajot, Arábia eipi bewi dak. “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i'e'em ip itabucayū wuywebe. “Soat podi ma xipat ixē,” i'e'em ip wuywebe. Wuya'ōm ma kawēnwēn ip — io'e ip jewewebe.

¹²Imēn o'e ip yaḡuy'ūm puye. Yaḡuybabi'ūm'ūm o'e ip.

— Apēnpuye wuya'ōm ip kawēnwēn? Ajom Deus wuy mukūyjo ojuy? — io'e pūḡpūḡ ce'in ip.

¹³— Ika'o'o ip — io'e ip napa ma warara'acayū bit Jesus eju etaybitbinayū waywayway am.

¹⁴Kirik'āy. Pedro o'āy jekawen am je'awero'ibiyū be. O'āy onze beayū eju. O'jekawēn ya'ōberen adeayū be.

— Tapupuyū Judeuyū, Jerusalém ka wat, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay — io'e Pedro. ¹⁵— Oceka'o'o ḡu. Tūybe ip ika'o'o iān eyju e'em. Kaxicuḡ mabuk 9 horas acā. Kabiam pit oceju uva'abidi kōnkōn ḡu. Ōn jey mukūyjo apēnpuye oceju eya'ōm ma kawēnwēn iam — io'e.

¹⁶— Apēn Joel juk adi o'e'e iap taḡ oceju eya'ōm kawēnwēn ḡasū. Soat a'ōm kawēnwēn. Imēn e'em Joel emudupmubararaktup- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup:

¹⁷“Ipi'ūm awap obiōḡbuk oḡuju eykay,” i'e'em Deus, io'e Joel.

“Soat pe oḡuōm,” i'e'em, io'e. “Enaxeḡebitbit wekawēn ḡuwēn,” i'e'em, io'e. “Aḡokatkayū oḡuyxeyxey wekawēn,” i'e'em, io'e.

“Aypapayū dak oḡuyxeyxey,” i'e'em, io'e. ¹⁸“Obiōḡbuk oḡuju obuywatwat'ukayū kay- -aḡokatkayū kay, aoyū kay dak,”

i'e'em Deus, io'e Joel. “Imēnpuye wekawēn ḡuwēn ip,” i'e'em, io'e. ¹⁹“I'e ba'oreat oḡubapuk kabi be. Oḡubapuk ipi juayū aḡuy mubabi'ūm ām,” i'e'em, io'e.

“Soat podi ma wa'ōbaca iap oḡubapuk adeayū be,” i'e'em, io'e. “Doy jedoyebapuk.

Daxa dak je'lapuk. Daxidiğ tak jediğebapuk,” i'e'em, io'e.
²⁰Kaxiepiat kabiok je'e. Kaxi ipakpuk je'e doy-buxim. Imën
 je'lapuk wuykukukat ajëm awap, io'e Joel. Ixe ajëmap kabia
 idip cĩcã je'e. Yajëm puje ixe soat kukukan je'e- -ipi juacayũ
 kukukan, io'e Joel. ²¹“Kariwa, odaxijom cuy ece” i'e'e'ukat
 ma Deus idaxijo, io'e Joel — io'e Pedro.

— Imën Joel o'e Deus a'õbi — Pedro o'e.

²²— Israel naxeğebitbit — io'e. — Eya'õpicũğcũğ cuy wekawën kay —
 io'e. — Jesus cuy oğuwën eywebe- -Nazaré ka bewiat. Ixe Jesus Deus
 a'õbi wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ oeku. Wuymucoatcoanap
 mubapukpuğ oeku. Deus a'õbacaap mubapukpuğ oeku. Eyetaybit
 iboam eyetabutpe ixe oeku buye — io'e Pedro adeayũ be.

²³— Ikërëat mujurũğrũğ'ukayũ Jesus o'jat. O'jat ip apën Deus
 ibikuy osunuy iap tağ. Eyju ma ikërëat mujurũğrũğ'ukayũ be Jesus
 epesubamupayaat korosa be ce'ũ ãm- -Judeuyũ kukukayũ be. ²⁴Deus
 pit Jesus o'ğutait waram. Ce'ũ buje Jesus o'ğuyuy ce'ũap pewi ibun
 topap puxim — io'e.

²⁵— Deus a'õbi Davi Jesus o'ğuwën wuydobuyũ'ũm'ũm pe kuyje
 — io'e.

— Imën Davi o'e:

Okukukat, oparara ğu, soat em ën ağ okay ibuye, soat em
 ën obuywatwan ibuye dak, i. ²⁶Ocokcok cĩcã ma õn e'em,
 io'e. Soat em “Deus, ën xipat cĩcã oxo” i õn e'em, i. Wetaybit
 soat em exe oğuy iam, i. We'ũ buje dak a'ğuy oğuy ewiwim,
 i. ²⁷Okukukat, obiõğbuk esuiwat ğu ce'ũ'ũayũ dopap pe, i.
 Wetabut cĩcã iboap kay, i. Ën ojebit iwan ğu ierepap puxim,
 õn xipat exe buye- -õn ekpot puye dak, i. ²⁸Okukukat, waram
 adi ën omutait, i. Ën ma'ğuy omukũyjo soat em wetabëğ oğuy
 exe iam, i. Omucokcokcoğ ece'e soat em exe oğuy buye,
 io'e- -o'e Davi Deus a'õbi — io'e Pedro.

²⁹— Tapupuyũ, ibapuğ ma juy Davi oğuwën eywebe — io'e Pedro
 jebadipyũ be. — Kuyje ma wuy'ajore'ũm oe'ũ- -ya'õbuyxiat'ũm oe'ũ.
 O'jomõğ ip witabikũy be. Ğasũ dak puk ixe'ũm mõğapkũy omuy ma.
³⁰Ixe Deus ekawën muwënuwën'ukat osunuy. “Enaxeğebit wemunaëm
 je'e,” io'e Deus cebe. “Wemunaë soat kukukan je'e- -Israel eipi watwat
 kukukan,” io'e Deus cebe. Soat em Davi iboap ekawën kay ğebum
 osunuy. ³¹Itaybit osunuy Deus jemunaë ğutait ce'ũap tomukadi iam.
 Imën Cristo mutaicap o'ğuwën imutait awap. Imën o'e:

Deus jemunaẽ biõgbuk o'suiwat ãu ce'ũ'ũayũ dopap pe, i.
Ijebit oierep ãu, i — io'e Pedro.

³²— Deus ixẽ Jesus waram o'ãutait ce'ũap tomukadi — io'e Pedro.
— Waram cetait puje ocejojojo. Imẽnpuye oceju iboap muwẽnuwẽn eywebe — io'e Pedro. ³³— Deus Jesus o'ãuyu kabi kay- -jenuyap kay. Deus xe Jesus omuy ãasũ. Soat kukukan Deus eju. Deus co'i ya'õbaca. “Obiõgbuk oãuõm itabucayũ be,” io'e Deus Jesus pe. ãasũ Jesus Ibiõgbuk xipacat o'ãudot ijodi apẽn Deus cuk adi o'e'e iap taã — io'e Pedro. — Ixe a'õbi oceju eya'õm ma kawẽnuwẽn. Imẽnpuye eyju eya'ijojom ãasũ — io'e Pedro.

³⁴— Davi'ũm jebit ãu o'jeu kabi kay ce'ũ buje. Imẽnpuye Davi o'e:
“Oxe juy eãuy,” io'e Deus wuykukukat pe, i. ³⁵“ãasũ bit ekay itakomaayũ a'õbacaap oãu'ũm,” io'e, i. “Kũyjobin jedop ip a'õ kay,” io'e Deus, io'e Davi ajore wuydobuyũ'ũm'ũm pe — io'e Pedro.

— Davi o'jewemuwẽn ãu- -Jesus acã o'ãuwẽnuwẽn — io'e Pedro.

³⁶— Wa'õ kay bit cuy eya'õpicũãcũã epesop — io'e. — Eyju ma ocekkukat Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ũ ãm, Israel naxeãebitbit ma'ãu eyju. Deus pit ixẽ o'jomuy wuykukukan. Deus ixẽ o'taẽ soat taxijo am- -wuydaxijo am. Icẽmãn õn e'em eywebe — io'e Pedro.

³⁷Iboap co buje iãuyããcũãã cĩcã ip o'e.

— Tapupuyũ, apẽn oce'e ãasũ? — io'e ip Pedroyũ be- -Jesus emumujuyũ be.

³⁸— Eyãuyããcũãã cuy epe'e ikẽrãat kuã puye — io'e. — Ikẽrãat mujurũããããã cuy epeyepere — io'e Pedro. — Jewemubatisasaan cuy epesop “ãasu bit Jesus Cristo ebekitkiyũ oceju” i'e am soat pe — io'e. — Imẽn cuy epe'e Deus pe ikẽrãat'uk am eywebewi. Imẽn ey'e buje Ibiõgbuk xipacat jeõm eywebe- -Deus emumudot — io'e. ³⁹— “Obiõgbuk muõm pin õn eywebe,” io'e wuykukukat Deus kuy bima — io'e. — “Obiõgbuk oãuõm eywebe, eybekitkiyũ be dak, eybadip'ũmayũ be dak- -soat wemunomuwayũ be,” io'e Deus — io'e Pedro.

⁴⁰Pedro imẽn ip o'yawẽwẽ.

— ãasũacat ikẽrãat mujurũããããã cĩcã — io'e. — Imẽnpuye Deus xe ãu ip jeedop ce'ũ buje. Eyju bit ixeyũ ekukuap puxim ãu juy epeku — io'e. — Wũy ãu juy epesop Deus wi eye'ũ buje — io'e Pedro. Imẽn Pedro ip o'yawẽwẽ.

⁴¹Imẽneju adeayũ itabut o'e Jesus kay, Pedro Jesus o'ãuwẽn puye. Tak ãu ip oitabun- -3000 beayũ. O'jewemubatisasaan ip. Jesus a'õkayayũ

eju ip oekuku ġebuje bit. ⁴²Itabun'isuayū mutaybitbin'uk ip osodop Jesus a'ōkayayū. Jewemukūyjojo'uk ip osodop. Jeburerexi osodop ip itabucayū. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop. Jekawēnwēn'uk ip osodop Deus eju. Pāo'a o'o'uk osodop ip Jesus e'ūap kay ġebum am.

⁴³Jesus emumujuyū Deus a'ōbacaap mubapukpuġ oekukuku soat etabut pe. Wuymucoatcoanap mubapukpuġ ip oekukuku. Imēnpuye adeayū itabēġbēġ o'e ip ijojom — Deus acā ya'ōbaca — i'e'em.

⁴⁴Soat jeburerexi ip osodop Jesus kay itabucayū. Jebubut mu'ē'ē'uk osodop ip jewewebe. ⁴⁵Ka'ūma ma tacup o'e jebure be. Jebubut taidada'uk ip osodop dinheiro bu am, jeipi dak. Ixe dinheiro ūmūm'uk ip osodop tadaybocayū be- -ibubut'ūmayū be. ⁴⁶Soat kabia Deus eju kawēnwēnap'a be je'aweroro'uk ip osodop- -yaboġat'a be. Jeweweju ip jekōnkōn'uk osodop jeduk'a be. Awerom jekōnkōn'uk ip osodop jebureyū eju. Imēneju icokcok cīcā ip osodop. Ka'ūma ma jewexe ya'ōca osunuy. Jewekay ġu ġebum osodop ip- -jebure kay acā.

⁴⁷— Ēn xipat cīcā ocewebe — i'e'e'uk ip osodop Deus pe. Soat itabut'ūmayū xe cūġ ma ip oekukuku.

Soat kabia Deus warara'acayū o'ġutabun Jesus kay. Ixeyū dak wara'acayū itabucayū burem o'e.

3 ¹Pedro o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be. João eju o'ju. Katpujesu ip o'ju. Ixe ehora bima Judeuyū kawēnwēn'uk ip osodop Deus eju iġo'a be. ²Aġokatkat iboce osunuy- -taojereat. Jekap'isum piap ma taojere osunuy. Soat kabia ibureyū tujowatwat'uk ip osodop iġo'a exīntabi be. Xīntabi butet Idipat i osunuy. Xīntabi be taojereat dinheiro ojuyjuy'uk osunuy iġo'a be ōmōmayū be. ³Ixe taojereat Pedroyū o'jojojo. Iġo'a be ōm pima o'jojojo ip.

— Dinheiro'in — io'e cebe ip.

⁴Pedroyū o'jeak cīcā cekay.

— Ak'i juy ece ocekey — Pedro o'e.

⁵Taojereat o'jeak cīcā cekay ip. Tūybe dinheiro ūm ip owebe iān o'e.

⁶Pedro o'jekawēn cebe.

— Dinheiro kuġ ġu ōn — io'e. — Okukukat pit ja'ōbacaap ūmūm owebe. Ixe a'ōbi jemu'ada ōn. Edaodip ece'e Jesus a'ōbi- -Nazaré ka bewiat a'ōbi. E'āy — io'e Pedro.

⁷Ġebuje Pedro taojereat pu o'subuijik iba'at kadi. O'ġu'āy. Dao ma ikaġobidip o'e. Sui dak suidip o'e. ⁸Ixe taojere osunuy'ibit o'jejoro. Icocok o'e jedaodip puye. O'jexīġxīġ. Oōm Deus eju kawēnwēnap'a be Pedroyū eju. O'jecūġcūġ iġo'a be. Jejorojorom o'e jecokcokap pibun.

— Ën xipat cĩcã — i'e'em Deus pe o'jejore. — Odaomudim ãn — i'e'em.

⁹Soat iġo'a beayũ taojere tũibit o'jojojo ip cũġcũġ pima. Deus pe “Ën xipat cĩcã” i'e'em pima, o'jojojo ip. O'jekawãn ip jewewebe.

¹⁰— Ixe bit mo a'ġu taojere osunuy — io'e ip. — Ixe bit xik'i mo a'ġu nuynuy ijop'a exĩntabi be- -Idipat pe. Ixe bit mo a'ġu dinheiro ojuyjuy'uk osunuy — io'e ip. — Apẽnpuye dak ixe xipat o'jexĩġxĩġ? — io'e ip.

Taojere tũibit mu'adaap tobuxik puje itabẽġbẽġ o'e ip ijojom. Taojere tũibit ibu'u jĩjã o'e Pedroyũ nomu eperem.

¹¹Soat iġo'a beayũ dak o'jedau ebapũġayũ kay- -Pedroyũ kay, taojere tũibit kay dak.

— Ak'i! — io'e ip. — Pedroyũ taojereat o'taomudim — io'e ip jewewebe.

Pedroyũ Deus eju kawẽnwẽnap'a ekorara be osodop ip- -yaboġat'a ekorara be. Ixe korara butet Salomão ekorara i osunuy.

¹²Adeayũ jo buje, Pedro o'jekawãn cebe ip, Israel naxeġebitbiyũ be.

— Tapupuyũ, wekawãn kay eya'õpicũġcũġ cuy epesop — io'e. — Apẽnpuye eyju dak eyetabẽġbẽġ ocejojom? “Ite aġokatkat taojereat o'taomudim ya'õbaca jĩjã buye, cũġ ma Deus xe buye,” i te'e ma eyju e'em. Oca'õbi ġu o'je'ada- -Jesus a'õbi acã — io'e. ¹³— Ixe Jesus soat em ma kũyjobit Deus a'õ kay. “Ka'ũmġu ixe jo'iat xipacat” i'e'em Deus Jesus muwẽnuwãn. Wuyetabut ixe Deus kay. Wuy'ajojoyũ'ũm'ũm tak itabut osodop ip cekay- -Abraão'ũm, Isaquẽ'ũm tak, Jacó'ũm tak. Eyju ma a'ġu ixe Jesus epeġũm cekay itakomaayũ be yaoka am. Pilatos ma o'e “Jesus oyaoka ġu õn pit,” i. “Imujẽm õn eywebe yaokaap puxim,” io'e. Eyju bit “Ixe juy eġujẽm ġu,” i mo a'ġu epe'e iecuġap pe- -Pilatos pe. “Xipat ġu teku,” i mo a'ġu epe'e cebe. Jesus mo a'ġu epejomuymuy jĩjã. ¹⁴Ixe Jesus Deus bikuyap taġ acã oekukuku. Ikẽrẽat kuġ ġu osunuy Deus xe. Eyxe bit ikẽrẽat kuġ. “Ixe juy eyaokaat,” i mo a'ġu epe'e Pilatos pe. Wara'acat o'yaoka'iat mujẽm ojuy epesop daomũnmũnap'a bewi. ¹⁵Wuymutaicit'ukat pit mo a'ġu epeyaokaat- -wuymuisusun'ukat. Deus pit ixe o'ġutait waram. Jesus ocejojomo waram cetait puje. Imẽnpuye oceju waram cetacap muwẽnuwãn eywebe. ¹⁶Ite taojere osunuyiat cocom eyju. Eyetaybit cĩcã ixem. Jesus a'õbi oceju ocetaomudim. Soat etabutpe ocetaomudim Jesus kay ocetabut puye — io'e.

¹⁷— Obadipyũ, wa'õ kay eya'õpicũġcũġ cuy epesop — io'e. — Eyju mo a'ġu Jesus epeyaokaat eyetaybit'ũm puye. Wuyeipi kukukayũ dak itaybit ġu osodop ip. Eyju mo a'ġu eyetaybit ġu ikẽrẽ jĩjã Jesus aokaam iam. Wetaybit iboam. ¹⁸Imẽnpit kuyje “Deus emunaẽ juy ipiat supi'ajo,”

io'e'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn cuk adi o'e ip Deus a'ōbi itaybit ġu ma'ġu ip — io'e. — Ğasu bit kuy Jesus ipiat o'supi'ajo apēn cuk adi o'e'e ip iap taġ. ¹⁹Ğasū bit eyġuycūġcūġ cuy epesop ikērēat kuġ puye. Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere Deus pe ikērēat uk am eywebewi — Pedro o'e. — Eywebe ikērēat mujurūġrūġap epere buje, Deus ikērēat ju'uk eywebewi. Ixe jeydaxijo. ²⁰Wuybipuruk'ūmap puxim eycokcoġ epesop Deus pe eydaxijo buje. Ğuyjom Deus waram Jesus ġudot ijodi- -jemunaē ġudot- -wuydaxijojo'ukat ġudot. ²¹“Deus soat ġuisun,” i juk adi o'e'e Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū kuyje- -ikērēat kuġ'ūmayū. Deus soat ġuisun. Imuisun'ūm pima Jesus kabi be mabuk jeenuy — io'e. ²²— Kuyje Moisés imēn o'e:

Deus wuybadipyū'in ġuju eykay, i. Ixe Deus ekawēn ġuwēn eywebe, i. Omudocap puxim ixex aġokatkat ġudot, i. Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop soat cekawēn kay, i. Ixe a'ō daġ cuy epeku, i. ²³Deus ipiat'supi'ajoat ixex a'ōkay'ūmayū be, i. Deus ebekitkiyū wi wūy ma jeedop ip ce'ū buje, i.

Imēn Moisés o'jekawēn kuyje — Pedro o'e. ²⁴— “Deus emunaē omuyku- -ocebodi ma ya'ōbuyxiat,” i juk adi o'e'e ip soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Samuel imēn o'e'e tomujuayū dak. ²⁵Deus o'e Abraão be “Xipacat oġūm soat ipi juacat pe, enaxeġebitbit cūġ ma oxex buye,” i. Deus imēn jekawēn o'ġuwēn eydobuyū'ūm'ūm pe ā ġu- -eywebe dak. Deus je'e eywebe apēn cuk adi o'e'e jekawēn muwēnuwēn'ukayū be iap taġ — io'e. ²⁶— Ğebuje Deus jekpot o'ġudot eykay- -ja'ō kay kūyjobicat o'ġudot. Ibikuy osunuy eywebe ikērēat mujurūġrūġap epere am. Ibikuy osunuy xipacat ūm ām eywebe. Imēneju jekpot o'ġudot eykay — io'e.

Pedro imēn Israel naxeġebitbit o'ġukūyjo.

4 ¹Deus eju kawēnwēnap'a beayū mukūyjojom pima, Judeuyū epaīyū oajēm Pedroyū kay. Iġo'a wiwi'ukayū kukat tak oajēm cekay ip, Saduceuyū dak. ²Pedroyū kawēnwēn mabuk o'e iġo'a beayū be. — Wuye'ū buje waram acejetait Jesus waram o'jetait je'ūap tomukadi buye — io'e ip cebe ip.

Itakoma ip o'e Pedroyū kay iboam iġo'a beayū mukūyjojom puye. ³Imēnpuye o'jat ip. Daomūnmūnap'a be ip o'ġuōm. Ixe exima be jeperem ojuy ip daomūnmūnap'a be, kuy katpuje jījā buye. ⁴Cekawēn cocoayū dak itabut o'e ip Jesus kay. Ade jījā ip itabut o'e. 5000 be aġokatkayū oitabun.

⁵Kuyaje o'je'awero ip Jerusalém ka be ya'ōbuyxiayū, Judeuyū kukukayū, Moisés ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Jewawēwē'ukayū yoboğayū ip osodop. ⁶Ana tak oajēm. Ixe Judeuyū epaiyū kukukat osunuy. Caifás tak oajēm, Alexandre dak, João dak. Warara'acayū dak oajēm paīyū kukukat badipyū. Soat ip o'je'awero. ⁷Pedroyū o'tojocat ip jewekay.

— Abu-a'ōbi taojere tūibit epeğu'ada? — io'e ip Pedroyū be. — Abu-a'ōbacaam epeğu'ada? — io'e ip cebe ip.

⁸Ğebye Pedro o'jede jewawēwē'ukayū yoboğayū be. Deus biōğbuk cebe jījā osunuy. Imēnpuye ya'ōbacam o'jede cebe ip- -Judeuyū kukukayū be.

⁹— Tapupuyū — io'e. — “Abu-a'ōbi taojere tūibit epeğu'ada?” i eyju e'em ocewebe, “Apēntak ixe epeğu'ada?” i dak — io'e. ¹⁰— Eyetaybin cuy epesop Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada iam- -Nazaré ka bewiat o'je'ada iam. Ixe xipat omuy eyetabutpe ġasū, Jesus Cristo a'ōbi o'je'ada buye. Eyju ma juk ixe Jesus epesubamupayaat korosa be ce'ū ām. Deus pit ixe o'ğutait waram. O'ğuyū ce'ū'ūayū dopap pewi. Jesus a'ōbi ma ite taojere tūibit xipat cūğ'i ijoce ġasū. ¹¹Imēn e'em Deus ekawēntup pe:

Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay ġu osodop ip- -wita'a kay ġu,
i. Ite'a bit uk'a muycemap'am o'e, i.

Jesus muwēnuwēn iğodup — io'e Pedro. — Uk'a muymuy'ukayū ite'a kay'ūmap puxim eyju dak Jesus kay ġu — io'e. ¹²— Deus Jesus acā o'ğudot wuydaxijo am. Ka'ūmġu wara'at wuydaxijoj'ukat soat kaka dağ- -Jesus acā — Pedro o'e.

Pedro imēn Judeuyū kukukayū o'ğukūyjojo- -jewawēwē'ukayū yoboğayū. ¹³Ja'ōca o'jede ip Pedroyū. Iparara ġu ip o'e Judeuyū kukukayū buxim. Ya'ōca o'e ip. Imēnpuye Judeuyū kukayū itabēğbēğ o'e ip ijojom.

— Apēn tak iteyū oitaybitbin? — io'e ip. — Itaybit ġu ip apēn Deus ekawēntup e'em iam. Ya'ōbuyxi ġu ip. Apēnpuye dak iteyū xepxepayū iparara ġu wuybuxim? — io'e ip.

Itaybit o'e ip Jesus eju oekuku ip iam.

¹⁴Imēntak taojere tūibit ceparakpe ip cūğ'i osunuy. Imēnpuye Pedroyū imuymuy ba'ore o'e ip cebe. ¹⁵Pedroyū o'ğujēm ip jexewi.

— Epejēm cuy ijocewi ġasū bit — io'e ip Pedroyū be. Imujēm puje ip o'jewawē ip jeweweju.

¹⁶— Apēntak ace'e iteyū ağokatkayū be? — io'e ip jewewebe. — Icēmān wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapuk ip — io'e ip. — Soat Jerusalém ka watwat itaybit taojere tūibit o'ğu'ada ip iam. “O'ğu'ada

ḡu ip” i'e ba'ore wuywebe. ¹⁷Jesus awēḡ jawēḡepōḡpōḡpōḡ je'e soat ka daḡ — io'e ip. — Apēntak ace'e yawēḡmupōḡpōḡ'ūm ām? — io'e ip jewewebe. — “Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe,” i juy ace cebe ip wuya'ōpuruḡ — io'e ip. — “Waram warara'acayū be Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe,” i juy ace cebe ip — io'e ip jewewebe.

¹⁸Ḡejuje waram Pedroyū o'tojocat ip jewekay. Ya'ōpuruḡ o'jekawēn ip ceweju ip.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip. — Waram cuy epeḡuwēn ḡu cekawēn — io'e ip Pedroyū be.

¹⁹— Apēntak cedaḡ eyxe? — io'e Pedroyū bit cebe ip. — Eya'ō kay du oce'e? Deus a'ō kay ḡu xe'e? Apēn ḡu cedaḡ eyxe? — io'e ip.

²⁰— Mūḡ ḡu juy ocesop. Jesus cuy oceḡuwēn. Jesus ocejojo ce'ūap tomukadi — io'e. — Jesus emumutaybitbinam cuk adi ocejekūyjojo — io'e. — Imēnpuye cedaḡ ḡu ocewebe imuwēn'ūm ām warara'acat pe. Mūḡ ḡu ocesop. Ixe juy aḡuwēn — io'e Pedroyū.

²¹⁻²²Taojere tūibit ade koato osunuy -40 koato. Imēnpuye jewawēwē'ukayū yoboḡayū ipiat o'supi'ajoat ḡu Pedroyū be.

— Ēn xipat cīcā — i'e'em o'e ip Deus pe adeayū, taojere tūibit o'je'ada buye. Imēnpuye:

— Pedroyū be ipiat'ajoan pima, kuka oitakomān ocekey adeayū — io'e ip jewewebe jewawēwē'ukayū yoboḡayū.

Pedroyū bit waram o'ḡujēm jexewi ip.

— Jesus cuy epeḡuwēn ḡu warara'acat pe — io'e ip Pedroyū be. — Jesus muwēn puje, ipiat cuy ocesupi'ajoat eywebe — io'e ip waram Pedroyū be.

²³Pedroyū o'ju jebureyū kay- itabucayū kay. Apēn cuk ya'ōpuruḡ paīyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap o'ḡuwēn cebe ip, apēn Judeuyū kukukayū o'jekawēn cebe ip iap tak.

²⁴Iboap co buje soat Jesus a'ōkayayū o'jekawēn ip Deus eju.

— Ocekukukat — io'e ip. — Soat muḡēat ēn. Kabi eḡuḡē, ipi dak, idibi dak, tiboḡ cīcāati dak — io'e ip. — Soat kaka daḡat tak eḡuḡē — io'e ip. ²⁵— A'ōkay osunuy kuyje Davi ajore — io'e ip Deus pe. — A'ōmuwēnuwēn'uk osunuy. Jekawēnwēn'uk osunuy Ibiḡḡbuk xipacat a'ōbi. Ixe imēn o'e kuyje:

Apēnpuye dak Judeu'ūmayū itakoma jījā o'e ip? i. Apēnpuye dak te'e ma ixe aoka ojuy ip osodop? i. ²⁶Ipi kukukayū o'je'awero ip soat ka kukukayū eju- -ya'ōbuyxiayū eju, i. O'je'awero ip wuykukukat Cristo aoka am- -emunaē aoka am, i.

Imên Davi o'e kuyje — io'e ip Deus pe. ²⁷— Ibo dup ekawên tağ ģasũ dak o'je'awero ip ijopka be — io'e ip. — Herodes o'je'awero Põncio Pilatos eju, Judeu'ũmayũ dak, Judeuyũ dak — io'e ip Deus pe. — O'je'awero ip ekpot aoka am- -Jesus aoka am- -soat tağ iisuat aoka am- -a'õ kay kũyjobicat aoka am- -wuydaxijo am emunaẽ aoka am — io'e ip. ²⁸— Ixeyũ Judeu'ũmayũ itaybit ģu Moisés ekawên. Imēnpit apēn kuyje juk adi ecece iap tağ e'em ip — io'e ip Deus pe.

²⁹— Bay, ağ cuy eğuy ocekey — io'e ip Deus pe. — Jewawewẽ'ukayũ yoboğayũ itakoma jĩjã ocekey — io'e ip. — Ipiatpi'ajoat pin ip ocewebe — io'e ip. — Ocejũ ebekitkiyũ. Imēnpuyẽ ocebuywan cuy eğuy — io'e ip. — Oca'õmucanucan cuy eğuy oceparara'ũm ma kawên idipat muwên âm soat ka dağ — io'e ip Deus pe. ³⁰— A'õbacaap cuy eğũm ocewebe a'õbi iwataxipipiyũ mu'ada am — io'e ip. — A'õbacaap cuy eğũm ocewebe i'e ba'oreat mubapuk am soat etabutpe Jesus a'õbi- -ekpot a'õbi- -soat tağ iisuat a'õbi- -a'õ kay kũyjobicat a'õbi — io'e ip Deus pe. Imên o'jekawên ip Deus eju. ³¹Je'aweroroap'a o'jeaexixi ceweju cekawên epere buje. Ibiõğbuk xipacat osodot soat kay ip. Ixe Ibiõğbuk xipacat oõm soat pe ixeyũ be. Imēnpuyẽ ip iparara'ũm cĩcã oekuku Deus ekawên muwēnuwēn soat itaybit'ũmayũ be.

³²Soat Jesus kay itabucayũ xipan ip o'e jewewekuğ. Ade jĩjã ip osodop. Pũğ tağ ma ip jewağuyğuy osodop.

— Ijop owebeam acã — i'ũmğũ o'e ip. Tacup ģu ip osodop jewewebe. Soat ip jebubut mu'ẽ'ẽ'ẽ'uk osodop. ³³Soat Jesus emumujuyũ “Ocekukukat Jesus waram o'jetait je'ũap tomukadi,” i'e'e'uk osodop soat pe. Deus xipacat o'ğũmğũm soat pe ixeyũ be. ³⁴Ka'ũmğũm tadaybocat o'e ceparakpe ip ka'ũmãn ma tacup puyẽ. Ipi kukayũ jeipi o'teida dinheiro bu am. Jeduk'a dak o'teida ip dinheiro bu am. Teiũmũm'uk ip osodop Jesus emumujuyũ be- -doze beayũ be. ³⁵Ixe dinheiro mu'ẽ'ẽ'ẽ'uk ip osodop tadaybotbocayũ be.

³⁶Ğe buje José dinheiro o'ğũm Jesus emumujuyũ be. José jeipi kuğ osunuy. Jesus emumujuyũ wara'at o'jomõğ ibuten. Wara'at ibutet Barnabé i osunuy. Barnabé wuya'õmucanucan'ukat iape. Ixe Levi badip osunuy. Tip'aroro bewiat osunuy- -Chipre eipi bewiat. Ixe jeipi kuğ osunuy. ³⁷Jeipi o'teida dinheiro bu am. José ma soat ixẽ edinheiro o'ğũm Jesus emumujuyũ be- -Pedroyũ be.

5 ¹Ananias pit te'e ma Deus muğuykuku ojuy o'e. Ixe Jesus kay itabut osunuy. Itayxi butet Safira i osunuy. Dinheiro o'jat. Ananias

jeipi o'teida ixé dinheiro bu am. ²I'in o'ğuxipan jewebeam. Itayxi itaybit o'e i'in o'ğuxipan jewebeam iam. Soat ġu jedinheiro o'tujowat Pedroyũ be iũm âm. I'in â o'tujowat.

— Juku — io'e Pedroyũ be. — Weipi dei. Soat tei — i napa ma o'e cebe ip.

³Ġebuje Pedro ya'õpuruğ o'jede cebe.

— Ananias — io'e. Satanás a'õ kay ên ġasũ — io'e. — Apēnpuye Deus biõğbuk muğuykuku ojuy ên? — io'e. — Apēnpuye eipi dei'in eğuxipan ewebeam? — io'e. ⁴— Koap pit a'ġu eipin ma osodop. Eipi dei iũmũ pima, xipat kuka o'e. Iũmũ'ũm pima dak xipat kuka o'e — io'e. — Ka'ũma ma o'e ewebe “Eipi juy eteida dinheiro bu am,” i — io'e. — Apēnpuye dak ikērēat eğujurũğ? Ocemuğuykuku ojuy ġu ên. Deus muğuykuku ojuy acã ên — io'e Pedro. — Ocewebe ġu ên napa e'em- -Deus pe acã — io'e Pedro.

⁵Ananias dao ma oe'ũ iboap co buje. Poğ. Imēnpuye ce'ũap awēğ tobuxikayũ iparara jĩjã ip o'e Deus muğuykukuap puxim.

⁶Ağokatkayũ oajēm yaypan'isuayũ. Ananias'ũm o'ğuekabek ip pağõm. O'tujowat ip ibocewi. O'jomõğ ip witabikũy be jebabim.

⁷Ananias'ũm kot isum Safira oajēm Pedro kay- -ebapũğ ehora kap puje- -Ananias'ũm tayxibuk. Itaybit ġu mabuk osunuy jektop'ũm oe'ũ iam.

⁸— Bũrũnmaku du eipi dei osodop? — Pedro o'e Safira be. — Ektop o'e iat tei jo'i ma du ijop? — io'e.

— Hm hm. Ibo jo'in ma ipi dei — io'e napa ma Safira.

⁹— Apēnpuye dak mo a'ġu ikērēat epeğujurũğ? — Pedro o'e. — Apēnpuye dak eyju te'e ma mo a'ġu Deus biõğbuk muğuykuku ojuy? Imēn mo a'ġu epeyewawē eyewewēju. Ak'i juy ece — io'e. — Witabikũy be ektop'ũm o'jomõğ'iyayũ omuyku ijoce — io'e. — Omuyku ip uk'a exĩntabi be — io'e. — Ġasũ ip jedujowat tak — io'e.

¹⁰Ġebuje'isum ma Safira dak oe'ũ. Poğ. Ce'ũ o'at Pedro i xe.

Ġebuje yaypan'isuayũ oajēm waram. Ce'ũat o'jojojo ip. O'tujujēm ip. O'jomõğ ip witabikũy be itop'ũm xe. ¹¹Soat Jesus kay itabucayũ o'jekũyjo Ananias'ũm e'ũãm, Safira'ũm e'ũãm tak. Warara'acayũ dak ixeyũ'ũm'ũm e'ũãm o'jekũyjo ip. Imēnpuye iparara jĩjã ip o'e Deus xe ikērēat mujurũğap puxim. Ibu'u o'e ip ikērēat mujurũğ âm.

¹²⁻¹⁴Soat Jesus emumujuyũ je'aweroro'uk ip osodop Deus eju kawēnwēnap'a ekorara be- -yaboğat'a ekorara be. Ijop ekorara butet Salomão ekorara i osunuy. Jesus ebekitkit cũğ ma oekuku ip soat xe.

Ade jĩjã itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay- -ağokatkayũ, aoyũ dak. Warara'acayũ iparara o'e ip Jesus kay jetabut am. Imẽnpuye o'je'awero ğu ip Jesus ebekitkit eju. Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ ip oekuku Jesus emumujuyũ. Ajojojo ğu buk iap mubapukpuğ oekuku ip Deus a'õbi. Adeayũ etabutpe Deus a'õbacaap mubapukpuğ ip oekuku.

¹⁵Ĝebuje ade iwãtaxipiyũ o'tujowat ip uk'a ukpibubu dağ. Iboce iwãtaxipiyũ o'jomõğ ip jexexecap pe, jedipidup ceje dak. Jebureyũ iwãtaxipiyũ o'jomõğ ip Pedro kapap pe. Iwãtaxipiyũ o'jomõğ ip Pedro ekabicuk pe imu'ada am. ¹⁶Ade o'jem ip Jerusalém ka tẽgatka bewi. Iwãtaxipiyũ o'tujowat ip Pedro kapap pe. Soat ip o'ġu'ada'ada. Ibiõğbuk kẽrẽat kukayũ dak o'tujowat ip. Ibiõğbuk kẽrẽat o'ġujẽmjẽm. Xipat o'e ip- -soat.

¹⁷Judeuyũ epaĩyũ kukukat pit itabutkarey o'e Jesus emumujuyũ kay. Paĩyũ kukukat ejuayũ dak itabutkarey o'e ip cekay ip- -Saduceuyũ. Jesus emumujuyũ o'taomũnat ip. ¹⁸Daomũnmũnap'a be ip o'ġuõmat. O'ġuõmat ip ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukayũ eju ikẽrẽat mujurũğrũğ ğu ma'ġu ip.

¹⁹Ibocewi Deus ekawẽn tojtõt'ukat oajẽm daomũnmũnap'a be Jesus emumujuyũ kay. Ixima be oajẽm. Xĩntabi o'tomudip'uk- -yoboğat- -ipoxiat. Jesus emumujuyũ o'tujujẽm iğo'a bewi. Tujujẽm puje o'jekawẽn ceweju ip.

²⁰— Deus eju kawẽnwẽnap'a be juy epeju- -yaboğat'a be — io'e Jesus emumujuyũ be. — Jesus kayayũ yağuyisum jekukum iam cuy iğo'a beayũ epeğukũyjo. Soat em Deus xe jeedop ip je'ũ buje iam cuy ip epeğukũyjo. Soan cuy ip epeğukũyjo — io'e cebe ip.

— Imẽn cuy oce'e — io'e ip.

²¹Deus tojtõt'ukat ekawẽn co buje Jesus emumujuyũ kawẽn idipat o'ġuwẽn yaboğat'a beayũ be.

— Jesus kayayũ yağuyisum jekukum — io'e ip imukũyjom. O'ju ip Deus eju kawẽnwẽnap'a be- -yaboğat'a be. Kabia'isum ip o'ju. Kawẽn idipan ip iğo'a beayũ o'ğukũyjojo.

Iboam e'em pima jewawẽwẽ'ukayũ yoboğayũ te'e ma Jesus emumujuyũ o'ğudocat jewekay daomũnmũnap'a bewi. Tũybe daomũnmũnap'a be ma ip opop iãn o'e ip. Paĩyũ kukukat o'je'awero jebureyũ eju. Judeuyũ kukukayũ o'tomuwã je'awero am- -Israel naxeğebitbit kukukayũ, aypapayũ dak. Ixeyũ ağokatkayũ jewawẽwẽ'ukayũ yoboğayũ ip osodop.

— Jesus emumujuyũ juy epeğujẽm daomũnmũnap'a bewi — io'e ip te'e ma Deus eju kawẽnwẽnap'a wiwi'ukayũ be. — Epetojot ip ocekey — io'e ip te'e ma.

²²Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū o'ju daomūnmūnap'a be. Jesus emumujuyū o'tobuxik ġu ip. O'jepit ip paīyū kukukat pe. Te'e ma o'ju ip Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū.

²³— Daomūnmūnap'a be ġu ip Jesus emumujuyū — io'e ip. — Daomūnmūnap'a exĩtabi cem cĩcã oacetobuxik — io'e ip. — Yawiwim mabuk ip osodop yawiwi'ukayū. Kacūġcūġ'i osodop ip xĩtabixixi weġūn. Oacetomudip'uk. Ka'ūma ma oacetobuxik badi. Jesus emumujuyū oacetobuxik ġu — io'e ip ika kukukayū be- -jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

²⁴Iboap co buje yaġuy'ūm o'e ip jewawēwē'ukayū yoboġayū, paīyū kukukayū dak, Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat tak, warara'acayū dak paīyū yoboġayū.

— Apēn o'jebapuk cebe ip? — io'e ip jewewebe. — Apēntak ace'e ġasū? — io'e ip. — O'jēm ip iap awēġ jeawēġepōġpōġ soat ka daġ — io'e ip.

²⁵Aġokatkat tak oajēm.

— Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Epetaomūnmūn'iaiyū Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboġat'a be opop ip. Iġo'a beayū mutaybitbin ip — io'e jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

²⁶Deus eju kawēnwēnap'a wiwi'ukayū kukukat o'ju Deus eju kawēnwēnap'a be Jesus emumujuyū kay. O'ju jebekitkit eju- -yawiw'ukayū eju. Waram ġuto Jesus emumujuyū o'taomūn ip. Imēnpit iparara ip o'e adeayū be jaokaap puxim.

— Ocejū warēmtaġ iteyū kuġ pima, adeayū kuka ocabuġbuġ iteyū kay jĩjã ip puye — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye xipan ip o'jukuk taomūnmūn pima. ²⁷Waram Jesus emumujuyū o'tujowat ip jewawēwē'ukayū yoboġayū be.

Ġebuje paīyū kukukat o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

²⁸— Kuy mo a'ġu oca'ōpuruġ oce'e eywebe “Jesus cuy epeġuwēn ġu warara'acat pe,” i — io'e. — Eyju bit kūyjobit ġu oca'ō kay — io'e. — Soat Jerusalém ka watwat mutaybitbin eyju. “Jewawēwē'ukayū yoboġayū Jesus o'yaokaat,” i'e'lem eyju napa ma — io'e.

²⁹Ġebuje Pedroyū o'jede cebe ip.

— Deus a'ō kay juy oceju kūyjobit — io'e. — Ocewebe iwarum ey'e buje eya'ō kay ġu oce'e Deus a'ō kay acã — io'e. ³⁰— Eyju ma Jesus epesubamupayaat korosa be. Eyju ma epeyaokaat — io'e. — Deus pit waram ġuto ixē o'ġutait cel'ūap tomukadi. Wuydobuyū'ūm'ūm tak itabut osodop ip Deus kay — io'e. ³¹— Deus a'ōbi ixē ya'ōbuyxian

o'e ġasū. Imēnpuye Deus xe omuy ġasū. Wuykukukan o'e Deus a'ōbi. Wuydaxijo'ukan o'e Deus a'ōbi. Deus ibikuy osunuy Israel naxeġebitbit pe iġuycūġ i'e am ikērēat kuġ puye. Ibikuy osunuy ikērēat mujurūġrūġap epere am cebe ip. Ibikuy osunuy ikērēat uk am cebewi ip. Imēnpuye Jesus wuydaxijo'ukan o'e Deus a'ōbi. Ocejū dak ocetaybit apēn Deus cuk adi o'e'e iam — io'e. ³²— Imēnpuye oceju ixē e'eap muwēnuwēn eywebe. Ibiōġbuk xipacat tak iboap muwēnuwēn. Deus jebiōġbuk muōmōm ja'ōkayayū be — Pedro o'e.

³³Iboap co buje jewawēwē'ukayū yoboġayū itakoma jījā o'e ip Jesus emumujuyū kay. Yaokaat ojuy ip.

³⁴Ġebuje aġokatkat o'āy- -jewawēwē'ukat yoboġat. O'jekawēn jebureyū eju. Ixe Fariseu osunuy. Moisés ekawēn imutaybitbin'uk ip osodop Fariseuyū. Ixe butet Gamaliel i osunuy. Ya'ōbuyxi jījā osunuy soat xe jeka watwat xe. Imēn o'jekawēn jebureyū be.

— Taupuyū — io'e. — Koam puk ip aġujēm — io'e. — Ġa'a acewawē — io'e.

Jesus emumujuyū o'ġujēm ip jewewāwā ap'a bewi. ³⁵Gamaliel jebureyū o'yawē.

— Israel naxeġebitbiyū — io'e. — Eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay — io'e. — Eyday'em'um cuy epesop! Xipan cuy iteyū aġokatkayū epejukuk. Eyaġuysan cuy epesop — io'e. ³⁶— Kuy'ūm'ūm ma wara'at aġokatkat osunuy. Ibutet Teudas i osunuy. “Soat podi ma wa'ōbuyxi,” i napa ma o'e'e warara'acat pe. Adeayū ceweju oekuku ip- -400 beayū. Imēnpit wara'acat ixē Teudas o'yaoka. O'jepōġpōġpōġ ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁷— Ġebuje wara'at aġokatkat tak osunuy. Ibutet Judas i osunuy. Galilēia eipi bewiat osunuy. Wuyeipi kukayū jebekitkiyū o'ġuweġūn ixeyū kabia daġ. Ade oeku ip ixē Judas eju. Ixe Judas'ūm tak oe'ū. O'jepōġpōġpōġ ip ixē a'ō kayayū. Soat oi'ūm ixē ekapikap — io'e.

³⁸— Ġasū dak imēn ma. Ka'ūmā ma juy ace'e iteyū aġokatkayū be. Ijodiat a'ōbi jekukum pima, soat iteyū e'eap tak i'ūm. ³⁹Deus a'ōbi jekukum pima bit, iteyū e'eap mu'ūm pa'ore wuywebe — io'e. — Iteyū e'eap mu'ūm pin pima, Deus eju kuka jewaokakam ace — io'e Gamaliel. Gamaliel ekawēn kay o'e ip jewewāwā'ukayū yoboġayū. ⁴⁰Waram Jesus emumujuyū o'ġudocat ip. Sorarayū be ip o'yukxabiokakaat ixee muġēġēm.

— Jesus cuy epeġuwēn ġu warara'acat pe — io'e ip cebe ip. Waram o'ġujēm ip jexewi.

⁴¹Ibocewi Jesus emumujuyũ o'jẽm jewewãwã'ukayũ yoboğayũ xewi. Icockok cĩcã o'jẽm ip.

— Deus xe ocekuqpin cĩcã — io'e ip jewewebe. — Cedağ Deus xe ixeyũ ağokatkayũ be oce'ukxabiokakaan. Ipiat ocesupi'ajo Jesus kay ocetabut puye — io'e ip.

⁴²Jesus o'ğuwẽnuwẽn ip adeayũ be. “Jesus wuydaxijo am Deus emunaẽ,” i'e'e'uk osodop ip. Soat kabia Deus eju kawẽnwẽnap'a be imutaybitbin'uk osodop ip, jeduk'a be dak.

6 ¹Pũğpũğ itabucayũ'in o'jemãmãmã ip jebureyũ kay. Jesus kayayũ biğ ma oiacoğ. Soat ip Judeuyũ osodop. Grego a'õm kawẽnwẽn'uk osodop ip pũğpũğ ixeyũ'in. Hebraico a'õm kawẽnwẽn'uk osodop ip warara'acayũ. Ixeyũ parakpe osodop ip itop'ũm e'ũ'ibiyũ tadaybotbocayũ. Imẽnpuye pũğpũğ itabucayũ'in o'jemãmãmã ip jebureyũ kay.

— Oceyat ùmũm ğu ip ocewebe — io'e ip aoyũ itop'ũm e'ũ'ibiyũ. — Jewewebe acã ip imu'ẽ'ẽlẽm — io'e ip.

— Dapxi eyju! Eywebe dak oceju iũmũm! — io'e ip warara'acayũ bit.

²Imẽnpuye Jesus emumujuyũ soat itabucayũ o'tomuwã je'awero am. O'je'awero ip. Doze beayũ o'jekawẽn warara'acayũ eju- -Jesus kay itabucayũ eju.

— Oceju Deus ekawẽn muwẽnuwẽn — io'e ip. — Ibo ma ocekapikap — io'e ip. — Xipat ğu ocewebe Deus ekawẽn muwẽnap epere am itop'ũm e'ũ'ibiyũ xat mu'ẽ'ẽlẽm — io'e ip. ³— Imẽnpuye, tapupuyũ, 7 be ağokatkayũ'in ataẽ ixat mu'ẽ'ẽlẽm itop e'ũ'ibiyũ be — io'e ip. — Wuybadipyũ'in cuy ataẽ- -itabut cĩcãayũ- -itaybit cĩcãayũ- -Deus biõğbuk a'õkay jĩjãayũ — io'e. — Ibiayũ ma ataẽ — io'e. — Ijop ocekapikap oceğũm taẽ'ibiyũ be. Ixeyũ ma itop e'ũ'ibiyũ xat ğu'ẽ'ẽlẽm — io'e ip. ⁴— Oceju bit soat em Deus eju kawẽnwẽn'uk ocesop — io'e. — Soat em ixe ekawẽn imutaybitbin oceku — io'e ip.

⁵Doze beayũ ekawẽn kay o'e ip soat itabucayũ. Cekawẽn tağ e ojuy ip.

Ğebye Jesus kay itabucayũ 7 beayũ o'taẽ. Ibũrũ ma ibutet osodop ip- -taẽ'ibiyũ butet: Estêvão i, Filipe i, Prócoro i, Nicanor i, Timom i, Pármenas i, Nicolau i. Estêvão Deus kay itabut cĩcãat osunuy. Deus biõğbuk a'õ dağ jekuku'uk osunuy. Nicolau Antioquia ka bewiat osunuy. Judeu ğu osunuy. Deus kay Judeuyũ etabucap puxim pit itabut osunuy. Ibũrũ ma ip osodop taẽ'ibiyũ.

⁶Jesus kay itabucayũ ixeyũ 7 beayũ o'tujowat Jesus emumujuyũ kay- -doze beayũ kay. Jesus emumujuyũ o'jekawẽn Deus eju ixeyũ beam- -7 beayũ beam. O'jewebumõğ ip yabi jeje.

— Iteyũ juy ixat ġu'ẽ'ẽ'ẽ itop e'ũ'ibiyũ be — io'e ip soat a'õpiju.

⁷Imêneju adeayũ oitabun ip Jesus kay. Deus a'õ kay oitabun ip. Deus ekawên tağ oekuku ip. Ade jĩjã Jerusalém ka beayũ itabut o'e ip Jesus kay, ade Judeuyũ epaĩyũ dak.

⁸Estêvão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ oeku Deus a'õbi. Adeayũ o'ġucoatcoan Deus a'õbacaap kuğ puye. Deus Estêvão buywatwan osunuy. ⁹Pũğpũğayũ bit Estêvão o'jomuymuy jĩjã Judeuyũ'in. Ixeyũ Judeuyũ je'aweroro'uk ip osodop je'aweroroap'a be- -Deus eju kawênwênap'a be. Ce'aweroroap'a butet jekupinap tağ jekuku'ukayũ e'aweroroap'a i osunuy. Cirene ka bewi osodop ip ixeyũ Judeuyũ, Alexandria ka bewi dak. Cilícia eipi bewi ip osodop, Ásia eipi bewi dak. Estêvão a'õxik o'e ip iğo'a be. ¹⁰Deus biõğbuk pit Estêvão mukũyjojom osunuy. Imênpuye ya'õxik pa'ore ip osodop. ¹¹Imênpuye ya'õxik ojuyayũ dinheiro o'ğũm warara'acat pe napaap muwëğapteim- -Estêvão awëğ mukêrêrênapteim.

— “Estêvão cũğ'ũma wuybadipyũ mutaybitbin,” i juy epe'e napa ma — io'e. — “Estêvão Deus muymuy,” i juy epe'e napa ma — io'e ip cebe ip.

¹²Imênpuye ixeyũ napapa'ukayũ Estêvão awëğ o'yawëğmukêrêrên soat a'õpiju. Ya'õxik ojuyayũ adeayũ o'ğutakomãn Estêvão kay. Judeuyũ kukukayũ o'ğutakomãn ip, Moisés ekawên imutaybitbin'ukayũ dak.

Soat ixeyũ o'ju Estêvão kay. Estêvão o'jat ip. O'tujowat ip jewawëwë'ukayũ yoboğayũ etabutpe. ¹³Napapa'ukayũ dak o'tujowat ip. Estêvão a'õ o'ya'õdada jĩjã ip.

— Soat em teku Deus eju kawênwênap'a muymuy- -ikêrêat kuğ ġu iat'a muymuy — io'e ip napa ma. — Soat em teku Moisés ekawên mupubutbun — io'e ip napa ma. ¹⁴— Cekawên cuk adi oceya'i'ijojo! “Jesus Deus eju kawênwênap'a ġu'ũm yaboğat'a. Nazaré ka bewiat iğo'a ġu'ũm,” io'e ite napa ma — io'e ip napa ma. — “Moisés wuyawëwëap ekawên ġuwarurun,” i juk adi o'e'e — io'e ip napa ma. Estêvão a'õ o'ya'õdada jĩjã ip.

¹⁵Jewawëwë'ukayũ yoboğayũ o'jeak Estêvão kay ġebuje bit. Estêvão dopa Deus ekawên tojtjot'ukat topa jo'i o'e. Imên o'jojjo ip jewawëwëap'a beayũ.

7 ¹— Icêm tu ixeyũ e'em? — io'e paĩyũ kukukat Estêvão be.

²Estêvão o'jekawên iboceayũ be. Apên Deus xipan je'ajojoyũ'ũm'ũm kukuğ osunuy iap o'ğuwên cebe ip.

— Okotkotyũ, owaḡoḡoyũ, baybayũ, wa'õ kay juy epesop — io'e. — Deus soat podi ma ya'õbuyxi — io'e. — Soat podi ma idip — io'e. — Ixe o'jebapuk wuydobu'ũm kay- -Abraão'ũm kay kuyje. O'jebapuk cekay Mesopotâmia eipi be bima. O'jebapuk cekay Hará ka be ajẽm awap. ³“Ejẽm cuy eka bewi, ebadipyũ xewi,” i mo a'ḡu o'e Abraão be Deus. “Ekam osukamubapuk'iat ka be juy eju,” i mo a'ḡu o'e. ⁴Imẽnpuye Abraão o'jẽm jeipi bewi- -Mesopotâmia eipi bewi- -Caldéia eipi bewi. Hará ka kay o'ju jenuy ãm — Estêvão o'e.

— Ğuyjom Abraão ebay'ũm oe'ũ. Ce'ũ buje Deus Abraão o'ḡudot ijop ipi kay- -wuyeipi kay. ⁵Deus ipi o'ḡũm ḡu Abraão be. Yopit tak o'ḡũm ḡu ipi. Imẽnpit “Soat ijop ipi eipim je'e,” i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be. “E'ũ buje enaxeḡebitbit eipim je'e,” io'e. Deus iboam o'e Abraão be ipotpet'ũm pima — io'e.

⁶— Deus imẽn o'jekawẽn Abraão eju. Deus o'e cebe:

Obure, warara'acat eipi be jeedop ip enaxeḡebitbit, i. 400 koato jeedop ip iboce, i. Iboceayũ warẽmtaḡ cĩcã enaxeḡebitbit jukuk, i. Enaxeḡebitbit ḡudadaybotbon ip, i. ⁷Enaxeḡebitbit ḡupokupok ip yaoka am, i. Imẽnpit ipiat osupi'ajoat warẽmtaḡ ixeyũ kukayũ be, i. Ğuyjom ibo eipi bewi je'jẽm ip enaxeḡebitbit, i. Ğe buje ijoce ma “Ën xipat cĩcã,” i je'e ip owebe, i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

⁸— Deus waram o'jekawẽn Abraão eju.

— Aḡokatkat'it'it epetaypu'aḡobixeedakacat ikap'isum, i. Epetaypu'aḡobixeedakacat “Oceju Deus ebekitkit” i'e am soat pe warara'acat pe, i mo a'ḡu o'e Deus Abraão be — io'e Estêvão.

— Ğuyjom Isaque o'kap- -Abraão ipot. 8 kabia bima ikap'isuat o'taypu'aḡobixeedakat Deus a'õbi. Isaque yaypan puje o'jewebumũn. Ğuyjom ixe ipot o'kap. Ibutet Jacó i osunuy — io'e Estêvão adeayũ be.

— Jacó ipotpoyũ ade osunuy. Doze be osodop ip ipotpoyũ. Ixeyũ doze beayũ Judeuyũ dobyũ'ũm'ũm osodop ip. Wuyeipi kukukayũ osodop ip — io'e Estêvão.

⁹— José Jacó ipotpoyũ'in osunuy. Iwaḡoyũ itabutkarey jĩjã o'e ip jekitpit kay- -José kay. José o'teida ip Egito eipi kay cuayũ be dinheiro bu am — io'e.

— Ibocewi José o'tujowat ip Egito eipi be teihem ḡu kapik am — io'e. — Teihem ḡu kapik'uk osunuy Egito eipi kukukat peam- -Faraó beam.

— Soat em Deus osunuy aḡ José kay. ¹⁰Deus José buywatwat'uk osunuy ipiatpi'ajojom ma a'ḡu. José itaybit cĩcãan o'e Faraó xe, Deus

ixe o'ğutaybitbin puye. Imēnpuye Faraó José kay jījā o'e. “Ĝasū ēn tak Egito eipi kukukan ecesūy oweju,” io'e Faraó José be. “Oduk'a kukukan tak ecesūy,” io'e cebe — io'e Estêvão.

¹¹— Ĝuyjom Egito eipi dağayū jexat o'jokudada jījā, Canaã eipi dağayū dak. Ka'ūmğū ixat osodop Egito eipi dağ, Canaã eipi dağ tak. Soat kaka dağ ire oekuku ip. Ixat tobuxik pa'ore o'e ip wuydobuyū'ūm'ūm, oi'ūm puye — io'e.

¹²— Jacó o'jekūyjo tūmūntata kake Egito eipi be iam. Iboam jekūyjo buje jekpotpoyū o'ğuju iboce- -wuydobuyū'ūm'ūm o'ğuju. Trigoda bu am ip o'ğuju Egito eipi kay. Xepxep ekum o'ju ip trigoda bum. ¹³José o'jebapuk jewağoyū kay xepxep em oeku ibima. “Ōn eykitpit José,” io'e cebe ip. Faraó itaybit o'e ixeyūm- -José wağoyūm — Estêvão o'e.

¹⁴— Imēneju José o'jewa'ōmuju jebay be soat jewağoyū badipyū be dak. Ade osodop ip José badipyū- -75 be osodop ip. “Epesot cuy Egito eipi be soat eyju,” io'e José cebe ip — io'e Estêvão.

¹⁵— Soat ip o'ju Egito eipi kay. José ebay o'ju, soat iwağoyū dak. O'ju ip jebadipyū eju. Iboce osodop ip. Jacó'ūm oe'ū iboce. Soat Jacó'ūm ipotpoyū'ūm'ūm tak oe'ū'ū iboce. Oe'ū'ū ip wuydobuyū'ūm'ūm. ¹⁶Ibocewi jebayū'ūm'ūm tao o'taodujowat ip jeka be taokot am ade koato kap puje. Wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taodujowat ip Jacó ka be- -Siquém ka be Canaã eipi be. Kuy bima Abraão ibo eipi o'jat. Emor ipotpoyū xewi. Dinheiro o'ğūm isurūğat cebe ip ipi deim. Ibo ka be wuydobubuyū'ūm'ūm tao o'taomōğ ip witabikūy be — io'e Estêvão.

¹⁷— Egito eipi be bima wuydobubuyū'ūm'ūm ade jījā ip osodop- -Judeuyū. Pūğ koato ğu ip osodop Egito eipi be- -ade koato. Ĝaxīn ma je'jēm ip Egito eipi bewi apēn Deus o'e Abraão be iap tağ. ¹⁸Wara'acat Egito eipi kukukan o'e. Ixe ipi kukukat itaybit ğu o'e José'ūm, kuy ma ixē'ūm oe'ū buye. Kuyjeayū mudadaybotbon cīcā o'e ip. ¹⁹Kuyjeayū o'ğuykukuku ip. Ipiat o'supi'ajojoat cīcā cebe ip. “Soat ikap'isusuayū epejomōğ akiju ce'ū ām eyipotpoyū,” io'e kuyjeayū be Egito eipi kukukat. Imēn o'e wuydobuyū acoğap puxim — io'e Estêvão.

²⁰Moisés o'kap ğebuje. Idip cīcā osunuy. Ebağūğ kaxi acā Moisés jexi xe osunuy. ²¹Bekicat o'ğujēm ip jeduk'a bewi. Imēnpit oe'ū ğu — io'e.

— Imujēm puje Faraó daxit Moisés o'tobuxik- -Egito eipi kukukat taxit. O'tujoōm jeduk'a be. Moisés o'ğuypan je'it muaypanap puxim. ²²Imēnpuye Moisés itaybit o'e soan. Egito eipi watwat o'ğutaybitbitbin. Ya'ōbacaan o'e. Itaybit cīcāan o'e kawēn ām, soat muğē ām tak — io'e Estêvão.

²³— Moisés oajēm jebadipyũ kay. Oajēm jebadipyũ jo pin cĩcã buye- - Israel eipi watwat co pin cĩcã buye. 40 koato osunuy.

²⁴— Egito eipi wat warēmtaksuḡ Israel eipi bewiat o'jukuk yukpiwat ḡu ma'ḡu. Moisés o'jojojo ip. Jeadip kay itabotaidabotbot o'e. Egito eipi wat'ũm o'yaoka jeadip kay jeweik pin puye. ²⁵“Obadipyũ itaybit Deus omudot tujujēm ãm ip Egito eipi bewi iam,” io'e Moisés jewebe ma. Imēnpit ibadipyũ itaybit ḡu o'e iboam — Estêvão o'e.

²⁶— Kuyaje Moisés o'ju waram jebadipyũ jom. Xepxepayũ o'tobuxik jebadipyũ. Jewaokakam o'e ip. O'ju jewaokakaayũ mubu'un am. “Tapupuyũ, apēnpuye dak eyju jewaokakam- -ibadipyũ eyju!” io'e cebe ip. ²⁷Jeadip aokakaat pit Moisés o'ḡuwun. Ixe dak o'e Moisés pe: “Abu dak emudot ocekekukan?” i. “Abu dak emudot ‘Cũḡ ḡu eyju jekukum’ i'e am ocewebe?” io'e Moisés pe. ²⁸“Kapsu Egito eipi wat eyaoka iat puxim tu ěn oaoka ojuy?” io'e Moisés pe. ²⁹Imēnpuye Moisés o'jenapõn Egito eipi bewi jaokaap puxim — io'e.

— Midiã eipi kay o'ju. Osunuy. O'jewebumũn iboceat eju. Koapat o'kap ipot. ḡuyjom wara'at o'kap ipot. Moisés 40 koato osunuy Midiã eipi be — Estêvão o'e.

³⁰— Ḡebuḡe Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk Moisés kay. Uk'a'umat pe osunuy co'a xe. Co'a butet Sinai'a i osunuy. Moisés tip'aroro'it'it o'jojojo. Tipsop o'e. O'tipik ḡu bit. ³¹Imēnpuye Moisés itabēḡ o'e ijjom. “Ajo xe'e ijop?” io'e jewebe ma. O'ju cetēḡ ma xipan tip co am. Deus o'jekawēn ceweju tip'aroro'it'it pewi. ³²“Õn Deus,” io'e Moisés pe. “Edobuyũ'ũm'ũm itabut osodop ip okay- -Abraão, Isaque dak, Jacó dak,” io'e Deus cebe. Moisés ikarabakbak o'e jeparara pibun. Ibu'u o'e ijom iparara buye. ³³Deus waram o'jekawēn ceweju. “Eyuk eju'uk ei bewi wa'õbuyxi exe iap mubapuk am,” io'e Deus cebe. “Xipat cĩcãatka mucakucaḡ ěn, õn ijoce buye,” io'e. ³⁴“Egito eipi watwat ikērēm cĩcã webekitkit kuḡ,” io'e. “Ipiatpi'ajojom cĩcã ip. Imēnpuye je'ũhũ'ũm cĩcã ip. Wetaybit iboam,” io'e Deus. “Õn ma okop Egito eipi watwat xewi ixeyũ dujujēm ãm,” io'e. “Ḡa'a aju,” io'e. “Õn jemuju webekitkit tujujēm ãm Egito eipi watwat xewi,” io'e Deus Moisés pe. Imēn Deus o'jekawēn Moisés eju — Estêvão o'e.

³⁵— Deus Moisés o'ḡuyypit Egito eipi be. Moisés o'ḡuyypit ixe be jebekitkit tujujēm ãm Egito eipi bewi- -Judeuyũ dujujēm ãm. Deus ixe o'ḡuyypit jekawēn tojtjot'ukat ebapuk puḡe cekay tip'aroro'it'it pewi. Deus ma ixe o'ḡuyypit. Judeuyũ bit ixe a'õ kay ḡu ip osodop. Judeuyũ ma o'e Moisés pe: “Abu-dak emudot ocekekukan?” i. “Abu-

dak emudot ‘Cũg ãu eyju jekukum’ i'e am ocewebe?” i'o'e ip Moisés pe. Deus pit ixe o'jomuy Judeuyũ kukukan, Egito eipi bewi Judeuyũ dujujẽmjẽm'ukan tak — i'o'e Estêvão.

³⁶— Ğuyjom ixe Moisés wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpuk Egito eipi be bima, tiboğ cĩcãati mudeğ pima dak. Tibog cĩcãati butet Tipakpekati i osunuy. Ixe Moisés Judeuyũ o'tujujẽm Egito eipi bewi. Ade koato uk'a'umat tağ oekuku ip- -40 koato. Wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpuk iboce dak.

³⁷— Ixe Moisés o'e Israel naxeğebitbiyũ be:

“Deus jekawẽn muwẽnuwẽn'ukat ğudot eykay,” i. “Omudocap puxim ixe ğudot,” i. “Eybadipyũ'in ğudot,” i.

³⁸— Ixe Moisés Israel naxeğebitbiyũ xe osunuy uk'a'umat pe. Israel naxeğebitbiyũ o'je'awero ip Sinai'a etakobe. Deus ekawẽn tojtjtjot'ukat o'jekawẽn Moisés eju iğo'a jeje — i'o'e.

— Iğo'a be Moisés o'jekawẽn wuydobuyũ'ũm'ũm eju- -Israel naxeğebitbit'ũm'ũm eju. Deus ekawẽn o'ğuwẽn cebe ip- -wuyawewẽap ekawẽn. Moisés iboap ekawẽn o'ğubararak witadopa be topa'erũnat topa be ğuyjom ocetaybit am iboam — Estêvão o'e.

³⁹— Ğuyjom wuydobuyũ'ũm'ũm oibu'un Moisés a'õ kay. Moisés kay'ũm cĩcã ip o'e. Egito eipi kay jepit ojuy o'e ip. ⁴⁰Imẽnpuye o'jekawẽn ip Arão eju. O'jekawẽn ip Moisés co'a jeje ibun pima.

— “Wuyedeusyũm cuy eğugẽ,” i'o'e ip Arão be. “Ixeyũ je'ju wuywap Egito eipi kayate mubapuk am wuywebe,” i'o'e ip. “Poce paxi omuy Moisés- -Egito eipi bewi wuydujujẽmat?” i'o'e ip. “Ocetaybit ğu poma paxi o'ju iam,” i'o'e ip Arão be napa ma.

⁴¹— Imẽnpuye biopak'it'it co'iat o'ğugẽ ip ourom. Ovelha o'yaoka ip imõğ ãm biopak'it'it co'iat wap “Teku Deus” i'e am. Petatam o'e ip jedeusbaro kuğ puye, jemumuğẽ kuğ puye. Icokcok ip o'e. ⁴²Imẽnpuye Deus ibu'u o'e cekay ip itabut ip biopak'it'it co'iat kay buye. Tũybe biopak'it'it co'iat Deus iãn o'e ip. Tũybe kaxiepiat Deus iãn o'e ip, kaxiamat tak, kasoptayũ dak iãn o'e ip. Deus kay wuyetabucap puxim itabut o'e ip ixeyũ kay. Imẽn cedağ'ũm cĩcã o'e Deus xe. Imẽn e'em Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ emudupmubararaktup:

“Bekitkit, owebe ğu ovelha ũmũm'uk epesop uk'a'umat pe bima- -40 koato bima,” i'e'em Deus Israel naxeğebitbit pe, i.

“Eyedeusbaroyũ be acã iũmũm'uk epesop- -eyemumuğẽ be acã,” i'e'em, i. ⁴³“Ibiõğbuk epeğugẽğẽ,” i'e'em, i. “ ‘Ocexe eyju acã deus,’ i epe'e napa ma cebe ip,” i'e'em Deus, i. “

‘Ocetabut eykay,’ i epe'e'e,” i'e'em Deus, i. “Tÿbe Moloque eyedeus iãn epesop, Renfã dak,” i'e'em, i. “Moloque duk'a dujowatwan epekuku- -torojo'a dujuwatwan- -ya'icat'a dujowatwan,” i'e'em, i. “Moloque biõgbuk iõo'a be osunuy,” i. “Tÿbe kasopta jo'iat tak deus iãn epesop,” i'e'em, i. “Renfã i kasopta jo'iat putet osunuy,” i'e'em, i. “Imēnpuye ipiat osupi'ajoat eywebe,” i'e'em, i. “Wÿyat eipi kay jeymuju õn,” i. “Õn jeymuju Babilõnia eipi weõunat ka kay,” i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ emudupmubararaktup — Estêvão o'e.

⁴⁴— Uk'a'ũmat taõ jekukum pima wuydobuyũ'ũm'ũm Deus eju kawēnwēnap'a dujowatwan oekuku ip- -ixee'a'a dujowatwan. Witadopa o'topadop iõo'a be- -xepxopta- -topaerūnatopa. Deus ekawēn ibararak osodop ixee dopa be. Iõo'a o'yamuõõ ip apēn Deus o'e Moisés pe iap taõ — Estêvão o'e.

⁴⁵— Moisés'ũm e'ũ buje Josué wuydobuyũ'ũm'ũm kukukan o'e. Josuéyũ Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujujēm uk'a'ũmat pewi torojo'a- -ixee muõõõõ'a. O'yadujuaõm ip Canaã eipi be. Judeu'ũmayũ osodop ip iboce yajēm puje ip. Deus ixeyũ Judeu'ũmayũ o'õujēm ibo ipi bewi wuydobuyũ'ũm'ũm top am. Deus eju kawēnwēnap'a o'yadujuaõm ip jeweju Canaã eipi be — io'e adeayũ be.

⁴⁶— Guyjom Davi o'e Deus pe: “Uk'a muy ojuy a'õõ õn eweju kawēnwēnap'am,” i — io'e. — Canaã eipi be bima Davi wuydobuyũ'ũm'ũm kukukan o'e. Davi ikukpin cĩcã osunuy Deus xe. Deus soat em idipat o'õudotdot cekay. Davi o'e: “Deus, uk'a muy ojuy a'õõ õn eweju kawēnwēnap'am,” i. “Jacó itabut osunuy ekay,” i. “Õn tak wetabut ekay,” i. “Imēnpuye uk'a muy ojuy a'õõ õn- -ewebeap'am,” i. Imēn Davi o'e Deus pe. ⁴⁷Imēnpit Deus o'yamuyat Davi be õõ. Davi õõ Deus eju kawēnwēnap'a o'yamuy- -ipot acã. Salomã o'yamuy. ⁴⁸Deus pit uk'a be õõ nuynuy- -ijodiat emuamuy'a be õõ. Ixe Deusat. Soat podi ma ya'õbacaat. Kabi be bit nuynuy. Deus imēn o'e jekawēn muwēnuwēn'ukayũ ekawēn taõ:

⁴⁹ Kabi wabikbikap puxim, i'e'em Deus. Ipi wuimõõmõõõap puxim, i'e'em. Soat kuõ õn kabi beacat kuõ- -ipi daõacat kuõ tak, io'e. Apēntak ijodiat emuamuy'a be õõuy? i. ⁵⁰Õn ma soat õõõõõõ. Ipi õõõõõõ, ipi daõacat tak, kabi dak, kabi beacat tak, i.

Imēn Deus o'e ixeyũ ekawēn taõ — Estêvão o'e.

⁵¹— Tapupuyũ, eya'õpicõõõõõõ cuy epesop wa'õ kay — Estêvão o'e jebadipyũ be. — Kÿyjobit'ũm cĩcã eyju! — io'e. — Eybu'u jĩjã Deus

ekawēn com. Deus kay itabut'ūm co'i eyju. Eybu'u jījā Deus a'ō daḡ eyeku am. Eyebayū ekukuap puxim eyju dak jekukum. ⁵²Warēmtaḡ cīcā Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'jukukuk ip eyebayū. Ka'ūma ma ixeyū'in xipan ip o'jukuk! Pūḡ tak ka'ūma. “Cūḡ cīcāat omuyku,” io'e/e ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Imēn o'e/e ip yajēm awap. Imēn e'e'ukayū o'yaoka ip eyebayū — io'e Estêvão.

— Ḡasū ma ixē cūḡ cīcāat epeḡūm cekay itakomaayū be. Jesus i ixē butet. Ixe epeubamupaya korosa eju. ⁵³Kuy juk Deus ekawēn epeya'ījojo Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pi bewi. Imēnpit ya'ōkay'ūm cīcā eyju — Estêvão o'e adeayū be, jebadipyū be.

⁵⁴Ya'ījo'ibiyū oitakomān Estêvão kay. Cekawēn co buje ip oitakomān. Yaoka pin o'e ip jetakoma pibun. ⁵⁵Estêvão bit Deus biōḡbuk kuḡ cīcā osunuy. O'jeapūn kabi kay. Deus dipap o'jojojo. Jesus tak o'jojojo. Cūḡ'i osunuy kabi be Deus xe soat kukukan. Estêvão o'jekawēn ixē jojom pima.

⁵⁶— Ak'i juy epe'e — io'e. — Kabi ikoce ōn ijjom — io'e. — Soat waḡo jojom ōn. Cūḡ'i Deus xe soat kukukan — io'e.

⁵⁷Iboap co buje, ya'ījo'ibiyū biḡ ma oitakomān cekay. O'jewāwā ip ya'ōberen.

— Ḡa'a ayaoka — io'e ip ya'ōberen.

O'jewa'opinomudipip ip waram ya'ījoap puxim. Adedem ip o'jedau cekay. ⁵⁸Kururuḡ o'tujowat ip ikaboḡatka eakiju. Jeekabek ip o'ju'uk'uk. O'jomōḡ ip Saulo be imuxipan am. Ixe Saulo yaypan'isuat osunuy. Estêvão o'yabuḡ ip wita'am.

⁵⁹Yabuḡbuḡ pima Estêvão o'jekawēn Jesus eju.

— Okukukat Jesus, oje'ū — io'e. — Ekay ojut — io'e.

⁶⁰O'jēḡ'aecōḡcōḡ. Waram o'jewāwā ya'ōberen.

— Okukukat Jesus — io'e. — Ipiat cuy ecesupi'ajoat ḡu teyūbeku wabuḡbuḡaptem — io'e Deus pe.

8 ¹Oe'ū. Saulo dak Estêvão aokaap ojuy.

²Xipat cīcāayū Estêvão'ūm jebit o'jomōḡ witabikūy be -Jesus kay itabucayū. I'ūmcocom cīcā o'e ip.

O'jepōḡpōḡpōḡ ip soat ka daḡ Jesus kay itabucayū. Pūḡpūḡ ixeyū'in o'jepōḡpōḡpōḡ ip Judéia eipi daḡ. Warara'acayū ixeyū'in o'jepōḡpōḡpōḡ ip Samaria eipi daḡ. Jesus emumujuyū bit o'jepōḡpōḡpōḡ ḡu- -doze beayū. Jerusalém ka be ip osodop.

³Saulo dak Jesus kay itabucayū mu'ūm ojuy oekuku. Taomūn ām ōmōm'uk osunuy ixeyū duk'a be. Aḡokatkayū o'taomūnmūn, aoyū dak.

Daomūnmūnap'a be ip o'ḡuōmōm. Saulo ipiat o'supī'ajoat cīcā cebe ip. ⁴Imēnpit Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip o'jēpōḡpōḡ'iaiyū- -Jerusalēm ka bewiyū. Soat ka daḡ ip oekuku Deus ekawēn muwēnuwēn.

⁵Jesus kay itabucayū Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn Samaria eipi watwat pe. Filipe o'ju ikaboḡatka be Samaria eipi beatka be. Ixe o'jēpōḡpōḡpōḡ'iaiyū'in osunuy. Ibo ka be Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn.

— Deus Jesus o'taē soat taxijo am — io'e ibo ka watwat pe.

⁶Ibo ka watwat itabut cīcā o'e ip Filipe a'ō kay- -Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk puye.

⁷Ibiōḡbuk kērēat o'ḡujēmjēm adeayū bewi. Ya'ōberen jewāwāwām o'jēm ip cebewi. Ade iḡebit e'ū topibiyū dak o'ḡu'ada'ada. Ade taojere topibiyū dak o'ḡu'ada'ada. ⁸Imēneju icokcok cīcā ip o'e ibo ka watwat. Itabut o'e ip Jesus kay.

⁹Kuy bima Simão kay itabut cīcā ip osodop ibo ka watwat. Ixe Simão ya'ōbuyxiat osunuy adeayū xe, wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ wamoat puxim puye.

— Soat podi ma wa'ōbacaap kuḡ ōn — io'e soat pe napa ma.

¹⁰Imēnpuye tūybe teku ya'ōbaca jījā iān o'e ip. Soat Samaria eipi watwat itabut cīcā o'e Simão kay- -ya'ōbuyxiayū, tadaybotbocayū dak.

— Teku ya'ōbaca jījā, Deus ja'ōbacaap o'ḡūm cebe buye — io'e ip napa ma. — Teku Deus a'ōbi jekukum — io'e ip napa ma.

¹¹Ade koato Simão wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuḡ oekukuku ibo ka beayū etabutpe. Imēnpuye adeayū itabut o'e ip cekay.

¹²Ḡebuḡe Filipe Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ibo ka watwat pe- -Simão nuyapka watwat pe.

— Deus soat kukukan je'e — io'e cebe ip.

Jesus Cristo o'ḡuwēnuwēn cebe ip. Kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn. Imēnpuye itabut o'e ip Jesus kay. O'jewemubatisanat ip- -aḡokatkayū, aoyū dak.

¹³Simão dak itabut o'e Jesus kay- -wamo tūibit. O'jewemubatisanat. Filipe eju oeku. Filipe Deus a'ōbacaan wuywebe i'e ba'oreat o'ḡubapukpuk adeayū etabutpe. Deus a'ōbacaap o'ḡubapukpuk cebe ip. Simão iboap o'jojojo. Itabēḡ cīcā o'e Filipe jojom.

¹⁴Jesus emumujuyū Jerusalēm ka be osodop ip. Samaria eipi watwat awēḡ o'yawēḡtobuxik ip.

— Samaria eipi watwat itabut o'e Deus ekawēn kay — io'e ip.

Imēnpuye ixeyū Pedro o'ḡuju Samaria eipi kay. João dak ip o'ḡuju.

¹⁵Pedroyū oajēm Samaria eipi watwat kay- -Jesus kay itabucayū kay. O'jekawēn ip Deus eju.

— Ebiõgbuk cuy eǵuõm cebe ip — io'e Deus pe, ¹⁶ibiõgbuk oõm ǵu buk cebe ip puye.

“Wuykukukat Jesus ebekit õn ǵasũ” i'e am o'jewemubatisasaan ip. Imēnpit Deus biõgbuk oõm ǵu buk cebe ip.

¹⁷Ǧebu je bu o'subumõǵ ip itabucayũ abi je je. Deus biõgbuk oõm cebe ip ǵebu je bit. ¹⁸Pedroyũ ixe yũ abi je je je bu mõǵ pu je Deus biõgbuk oõm cebe ip iap o'jojojo Simão. Imēnpuye ixe Simão dinheiro ùm ojuy o'e Pedro be ibubabi bu ojuy.

¹⁹— Ebubabi bu pin õn — Simão o'e Pedro be. — Juku. Edinheirom — io'e cebe ip. — A'õbacaap cuy eǵũm owebe dak imēn e'e am — io'e. — Wetaybit pin Deus biõgbuk muõm ãm wara'acat pe — io'e Pedro be.

²⁰Pedro itakoma o'e Simão kay. Ya'õpuruǵ o'jede cebe.

— Tũybe Deus emumuũm ojat wedinheirom iãn ěn e'em — io'e Simão be. — Deus cuy jemuju ipiat'ajojoap kay edinheiro kuǵ! — io'e ya'õpuruǵ. ²¹— Iba'ore ewebe kapik am Deus beam oceweju. Ikērēat kuǵ ěn Deus xe. ²²Eǵuycũǵ cuy eǵuy, ikērēat kuǵ puye — io'e cebe. — Ikērēat mujurũǵrũǵap cuy ecepere — io'e cebe. — “Ikērēat mujurũǵ ojuy õn,” i juy ece Deus pe. “Ikērēat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece cebe. Imēn e'e bu je Deus ǵebum ǵu je'e apēn cuk adi ikērēat eǵujurũǵrũǵ iap kay. ²³Ěn pit etabutkarey jĩã warara'acat kay. Ikērēat kay acã ěn — io'e Pedro ya'õpuruǵ Simão be.

²⁴Simão iparara o'e Pedro ekawēn co bu je.

— Owebeam cuy ecekawēn Deus eju — Simão o'e. — Ecekawēn cuy ceweju owebe apēn cuk ece iap ebapukap puxim — io'e Pedroyũ be. — Ha'a. Ocekawēn cuy — io'e.

²⁵Pedroyũ o'jepit Jerusalém ka kay. Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip Samaria eipi watwat pe jeka kay jexexem pima- -Jerusalém ka kay. Wuykukukat o'e'e iap muwēnuwēn oekuku ip, apēn cuk adi o'jebapuk cebe ip iap muwēnuwēn tak. Ade ka daǵ ip oekuku Samaria eipi daǵ. Ade ka watwat pe Deus ekawēn muwēnuwēn oekuku ip jexexem pima.

²⁶Deus ekawēn tojotjot'ukat o'jekawēn Filipe eju- -kabi kadi wiat.

— Ecewemuxipan cuy — io'e. — Kaxietajoreǵat ka kayat e daǵ cuy eju- -Jerusalém ka bewiat e daǵ, Gaza ka kayat e daǵ. Ixe e uk'a'ũmat taǵ opop — io'e Filipe be.

— Hm hm — io'e. — Cum puk õn — io'e.

²⁷Dao ma o'ju. Ixe e daǵ o'ju.

Etiópiã eipi bewiat Deus ekawēntup cocom oeku ixe e daǵ. Jepitpin o'e jeipi kay- -Etiópiã eipi kay. Ya'õbuyxi jĩãat osunuy. Etiópiã eipi

kukukat buywatwat'ukat osunuy. Etiópia eipi kukukat ayacat osunuy. Ipi kukukat putet Candace i osunuy. Etiópia eipi kukukat edinheiro kukukat osunuy. Kuy bima o'ju Jerusalém ka be “Ēn xipat cîcā oxē” i'e am Deus pe. ²⁸Jepitpin o'e Jerusalém ka bewi. Jeipi kay jepitpin o'e- -Etiópia eipi kay. Cavallo emumupuxikpuxik tağ oeku. Xik'i osunuy jabikbikap pe Deus ekawëntup cocom ya'õberen. Kuyjeatup cocom oeku Deus ekawën muwënuwën'ukat emudupmubararaktup cocom- -Isaías emudupmubararaktup cocom.

²⁹— Ixe ecarro juy etomuixik — Deus biõğbuk o'e Filipe be.

³⁰Filipe o'jedau carro nomuju. Ağokatkat a'õ o'ya'ijoyo ya'õberen tupcocom puye. Isaías emudupmubararaktup cocom oeku.

— Ibpuk tu exe iğodup ekawën? — io'e Filipe Etiópia eipi bewiat pe.

³¹— Ka'ūma. Cekawën pa'arēm oxē — io'e. — Apëntak kuka cekawën pabuk o'e oxē? — io'e. — Kaka ġu omutaybinat ijoce — io'e. — Ejot cuy ijoma — io'e. — Eöm cuy wecarro be — io'e. — Xik'i abik oxē — io'e Filipe be.

³²Jesus muwëğaptup cocom oeku. Imën e'em iğo dup:

Yaoka am tujowan pima, ovelha wa ġu, i. Imënpuxim ixe dak o'tõn ġu, i. Mũğ ma e'em cordeiro jexeedap'uk'uğ pima, i. Imënpuxim ixe dak mũğ ma osunuy ikërēm cîcā ip o'jukuk pima, i. ³³Warēmtağ cîcā ip o'jukuk, i. “Ikërēat kuğ teku” io'e ip napa ma, i. Ka'ūma ma o'e “Ikërēat kuğ ġu” i.

O'jomuymuy jijā ip, i. Ipotpet ġu jeenuy, o'yaoka ip puye, i. Imën e'em iğo dup. Iğo dup cocom oeku ixe Etiópia eipi bewiat.

³⁴— Apëğape ijop ibararakat ijudup pe? — io'e. — Abu-muwënuwën Deus ekawën muwënuwën'ukat ijudup pe? — io'e. — Jewemuwënuwën tu? Wara'acat muwënuwën ġu xe'e? — io'e Filipe be.

³⁵Filipe o'ğuküyjo mëğapeku tedupeku ibararak opop iam. Kawën idipat o'ğuwën cebe. Jesus o'ğuwën cebe.

³⁶Ğejuje idibi o'tidobuxik ip e dağ cucum pima.

— Ak'i juy ece — io'e Etiópia eipi bewiat Filipe be. — Jodiku idibi! — io'e. — Cedağ tu ewebe omubatisaan? — io'e.

³⁷— Jesus kay etabut pima, cedağ kuka o'e — io'e.

— Wetabut Jesus Cristo Deus ipot iap kay — io'e.

³⁸Etiópia eipi bewiat jecarro o'ğuycū. O'kop Filipe eju. O'kop ip idibi be. Filipe Etiópia eipi bewiat o'ğubatisaan.

³⁹Idibi bewi ceu buje ip Deus biõğbuk Filipe o'tujujēm ibocewi. Imënpuye Etiópia eipi bewiat waram ġu Filipe o'jojoyo. Inaka o'ju

ma'ğuto e dağ jeka kay. Icokcok cĩcã osunuy. ⁴⁰Filipe o'jebapuk Azoto ka be. Ibocewi puğ ka dağ ğu oeku- -ade ka dağ. Kawën idipat muwënuwën oekuku soat kaka dağ. Cesaréia ka be o'ju ibocewi.

9 ¹Saulo o'ju Judeuyũ epaĩyũ kukukat kay, itakoma jĩjã wuykukukat Jesus a'òkayayũ kay buye. Warëmtağ suykukukat Jesus a'òkayayũ kuğ oekukuku. Taomũn ojuy ip oekukuku. Soat aokaka ojuy oekukuku. Imënpuye o'ju Judeuyũ epaĩyũ kukukat kay. O'jekawën ceweju.

²— Cum òn Damasco ka kay — io'e cebe. — Cartadup cuy etupũm owebe — io'e. — Damasco ka be bime otuptujowat Judeuyũ e'aweroroap'a kukayũ be- -Deus eju kawënwënap'a kukayũ be. Ixeyũ acoli Jesus a'òkayayũ ğubapuk owebe carta dup ùm puje — io'e. — Tobuxik puje otujupit ip ijoce Jerusalém ka be — io'e. — Ekay ip otujupit. Taomũnmũn ip otujupit- -ağokatkayũ, aoyũ dak — Saulo o'e. — Ha'a — io'e. — Eyju juy — io'e. — Imën cuy ece — io'e.

³Damasco ka kay Saulo o'ju. E dağ pima Damasco ka tẽğ pima, dao ma kabi bewiat ekabia oikabia. Yakokoreren kabia jĩjã o'e. ⁴Akoh! O'jeako. O'at ipi ju jeakoat pibun.

Gebuje wuykukukat o'jekawën Saulo eju. Saulo kabi kadiwiat a'ò o'ya'ijojo.

— Saulo — io'e. — Apënpuye ën warëmtağ okuğ? — io'e- -kabi beat o'e.

⁵— Abu ën tak, Kariwa? — io'e.

— Ekukukat Jesus òn — io'e. — Warëmtağ ma ën okuğ — io'e. — Ën ma juk adi ipiat esupi'ajojoat owebe — io'e. ⁶— E'ây — io'e Saulo be. — Ikaboğatka be juy eòm. Iboka be bima, ağokatkat oğudot ekay. Apën ën em iam cuy jemukũyjo — io'e wuykukukat. Imën kabi beat o'jekawën Saulo eju. ⁷Imënpuye cewejuayũ o'jecũcũ jĩjã ip. O'jekõbidaekuğ ip jeparara pibun. Mũğ ma ip o'e. Kabi kadiwiat a'ò o'ya'ijojo ip. Imënpit o'jojojo ğu ma ip. ⁸Saulo o'ây ipi juwi. Wedak. O'jetaewedakwedak. Imënpit ijojom ğu. Imënpuye cewejuayũ iba com ma o'tujowat Damasco ka be. ⁹Ebapũğ kabia ibo ka be osunuy ijojom ğu. Jekõnkõn ğu osunuy, tikõnkõn ğu dak.

¹⁰Wuykukukat o'jebapuk Ananias kay cexeybi. Ananias Damasco ka be osunuy. Jesus kay itabut osunuy. Wuykukukat o'jekawën cebe cexeybi.

— Ananias — io'e.

— Ajo, okukukat? — io'e.

¹¹— Uk'a ukpibubu dağ cuy eju- -cũğat ka ukpibubu dağ — io'e. — Ağokatkat cuy ejokudada iboce- -Tarso ka bewiat — io'e. — Ibutet Saulo i — io'e. — Judas duk'a kay juy eju — io'e. — Saulo omuy ixē duk'a be. Kawēnwēn oweju. ¹²Ixe juk ağokatkat o'jojojo jexeybi. Ixe ağokatkat putet Ananias i osunuy cexeybi — io'e. — Ananias o'jewebumōğ yajeje itada am iap o'jojojo jexeybi — io'e. — Soat iboap o'jojojo jexeybi — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹³— Okukukat, odaobu'u — io'e. — Oparara oce. Obureyũ kuy omukũyjo apēn ixē ağokatkat e'em iam — io'e. — “Saulo juk adi ipiat o'supi'ajojoat Jesus a'ōkayayũ be- -Jerusalém ka watwat pe,” i juk o'e ip owebe — io'e. ¹⁴— “Ixe Paulo oajēm ijoce paĩyũ kukukayũ a'ōbi,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias. — “Ixe oajēm wuydaomũn âm- -Jesus eju kawēnwēn'ukayũ daomũn âm,” i'e'em ip owebe — io'e Ananias.

¹⁵— Epararam ġu juy eğuy — io'e. — Eju juy cekay — wuykukukat o'e. — Ōn ma ixē Saulo otaē kapik am owebeam. Ğaxin ma ixē omuwēn adeayũ be- -Judeu'ũmayũ be, ipi kukukayũ be dak, Judeuyũ be dak — io'e. ¹⁶— “Ēn cuy ipiat ecesupi'ajo jĩjã ěn wekawēn muwēnuwēn puye,” i oce kuy cebe — wuykukukat o'e Ananias pe.

¹⁷Ananias o'ju Saulo kay. Judas duk'a be o'ju. Jay. Oajēm. Cereğ. Oõm. Jebu o'jebumōğ Saulo abi jeje.

— Tapu — io'e. — Ēn okitpit — io'e. — Wuykukukat a'ōbi ojot ekay — io'e. — Jesus o'jebapuk ekay ijop ka kay ajēm pima — io'e. — Ixe ma omudot ekay — io'e. — Waram etada am omudot. Deus biōğbuk muõm âm ewebe omudot — io'e Saulo be.

¹⁸Axima xee jo'iat dao ma o'jedu Saulo eta bewi. Cecoat put o'e. O'ãy Saulo. O'jewemubatisaat “Jesus ebekit õn ġasũ” i'e am soat pe. ¹⁹Jexat o'om o'e waram. Oibacan waram.

Saulo Jesus o'ğuwēnuwēn Damasco ka watwat pe. Ade kabia osunuy Damasco ka be. Warara'acayũ xe osunuy Jesus a'ōkayayũ xe. ²⁰Itabun'isum Jesus o'ğuwēnuwēn soat pe ibo ka watwat pe. Jesus o'ğuwēnuwēn Judeuyũ e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be.

²¹— Jesus Deus ipot — io'e'e'e soat pe. O'ya'ijojoiayũ yağuy'ũm o'e.

— Ite ağokatkat ġu xe'e juk adi Jesus a'ōkayayũ taomũnmũn oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Ite ağokatkat ġu xe'e juk adi ixeyũ aoka ojuy oekukuku? — io'e ip jewewebe. — Itabucayũ daomũn âm ġu xe'e osodot ijoce? Paĩyũ kukukayũ kay wuydaomũnmũn wuydujupit am ġu xe'e osodot? — io'e ip.

— Ite ma burut — io'e ip.

²²Imēnpit Saulo Jesus o'ḡuwēnuwēn cīcā Judeuyū be- -Damasco ka watwat pe Deus biōḡbuk a'ōbacaap kuḡ puye.

— Icēmān Deus Jesus o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e cebe ip. Ibaḡuḡ ip o'ḡutaybitbin. Imēnpuye cede ba'ore o'e ip Judeuyū.

²³Ade xet kap puje Judeuyū Saulo aoka ojuy o'e ip. O'je'awero ip.

— Apēn xe'e Saulo ayaoka? — io'e ip jewewebe. ²⁴Saulo bit jaoka ojuy ip iap awēḡ o'yawēḡtobuxik. Judeuyū soat em aḡ ma osodop ip ikaboḡatka exīntabi be Saulo aokaap wiwim. Kabiam ip aḡ ma osodop. Ixima be dak ip aḡ ma. ²⁵Imēnpuye Jesus a'ōkayayū Saulo o'ḡukop aḡoka ekorara bodi yaokaap puxim. Ixima be o'ḡukop ip. Paḡeiro'a boḡ pe o'ḡukop ip. Saulo imēn o'jenapōn Damasco ka bewi.

²⁶Saulo o'ju Jerusalém ka be warara'acayū kay- -Jesus a'ōkayayū kay. Jay. Oajēm. Jesus a'ōkayayū eju ceku pin o'e. Inaka soat ip iparara o'e Saulo buxim. Tūybe warēmtaḡ ḡasū dak wuykuk iān o'e ip. Tūybe Saulo itabut ḡu Jesus kay iān o'e ip. ²⁷Barnabé bit Saulo o'tujowat Jesus emumujuyū jom- -doze beayū jom. Barnabé o'jekawēn Jesus emumujuyū eju.

— Saulo wuykukukat o'jojojo Damasco ka kayate daḡ — io'e cebe ip. — Wuykukukat o'jekawēn ceweju. Saulo ya'ōcam Jesus o'ḡuwēnuwēn Damasco ka watwat pe — io'e.

²⁸Imēneju Jesus a'ōkayayū iparara ḡu o'e ip Saulo buxim.

ḡebuḡe Saulo ya'ōcam wuykukukat o'ḡuwēnuwēn Jerusalém ka watwat pe. Jesus a'ōkayayū eju oekukuku. ²⁹O'ḡuwēnuwēn Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū be. Ixeyū Grego a'ōm kawēnwēn'ukayū Saulo a'ō o'ya'ōdada. Te'e ma ip Saulo aoka ojuy o'e. ³⁰Jesus a'ōkayayū bit itaybit o'e Saulo aoka ojuy ip iam. Imēnpuye ip Saulo o'tujowat Cesaréia ka kay yaokaap puxim.

— Xipat eju am Tarso ka kay- -aypanap ka kay — io'e ip Saulo be.

³¹O'ju. Imēneju itabucayū kaykay am ip oibu'un itabut'ūmayū. Ipiat o'supil'ajoat ḡu cebe ip. Kaba'ūm ip osodop Judéia eipi watwat, Galiléia eipi watwat tak, Samaria eipi watwat tak. Warēmtaḡ itabucayū kukap o'jepere ip. Imēnpuye ip biḡ ma oitabun Jesus kay. Deus a'ō daḡ ip o'e jekukum. Deus biōḡbuk ixeyū buywatwan osunuy. Imēnpuye tak ḡu ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Ade jījā ip oitabun.

³²Pedro oajēm Enéias kay. Soat ka daḡ oekukuku. Jesus a'ōkayayū jojom oekukuku. Lida ka be dak o'ju Jesus a'ōkayayū jom. ³³Enéias o'tobuxik iḡo ka be. Enéiasibun po'i osodop jexexecap pe- -oito koato bun, ijebit e'ū buye. Pedro o'ju cekay.

³⁴— Enéias — io'e. — Jesus Cristo jemu'ada — io'e. — E'ây — io'e. — Exexecap cuy eḡuxipan eduk'a be eju am — Pedro o'e cebe.

O'je'ada ḡebuḡe bit Enéias. Xipat o'e. ³⁵O'ây. Adeayũ iḡebit e'ũ topibit o'ljojojo- -iboceayũ- -Sarena ka watwat, Lida ka watwat tak. Imēnpuye kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay acã oitabun ip.

³⁶Jope ka be osunuy Jesus kay itabucat- -ayacat. Ibutet Tabita i osunuy. Tabita Dorcas iape Grego a'ôm. Ixe soat em xipan warara'acat kukuk'uk osunuy. Xipat cîcã osunuy. Tadaybocayũ buywatwat'uk osunuy soat em. ³⁷Ixe ayacat oiwãtaxipin. Oi'ũ. Imēnpuye itabucayũ ixe'ũm jebit o'jowuy jebabin. Dorcas'ũm o'tujowat ip umat'abi be.

³⁸ḡebuḡe o'jekũyjo ip Pedro omuy Lida ka be iam. Lida ka Jope ka tēḡ ma o'sukadap. Xepxep aḡokatkat o'ḡuju ip Lida ka be Pedro dakoy am. O'ju ip. Jay. Itabucayũ oajēm Pedro kay.

— Ejot cuy oceweju — io'e ip Pedro be. — Oceka be juy aju- -Jope ka be — io'e ip.

— Ḡa'a — io'e.

³⁹Pedro o'ju ceweju ip. Oajēm Dorcas'ũm kay. Jesus kay itabucayũ Pedro o'tujuu umat'abi be ce'uat kay. Itop'ũm e'ũ'ibiyũ osodop ip iḡo'abi be ade- -Dorcas'ũm pureyũ. Wawa ip osodop i'ũmcom. Jesay ip o'ḡubapuk Pedro be.

— Dorcas'ũm ijop o'joinũm owebe — io'e ip Pedro be.

⁴⁰Pedro soat ip o'ḡujēm umat'abi bewi. O'jēm ip. O'jēḡ'aecōḡcōḡ kawēn ãm Deus eju. O'jekoreren ce'uat kay.

— Tabita — io'e. — Aḡobucēḡ ece — io'e ce'uat pe.

Ce'ũ topibit o'jetaeweak. Ak. O'jeak Pedro kay. O'je'aḡobucēḡ. Oabik. Xik'i o'e. ⁴¹Pedro ce'ũ topibit o'subaixik.

— Kirik'ây'i — io'e.

O'ḡu'ây.

Ḡebuḡe Pedro warara'acayũ o'tomuwã- -Jesus kay itabucayũ, itop'ũm e'ũ'ibiyũ dak.

— Epesot cuy ce'ũ topibit com — io'e. — Waram o'jetait — io'e cebe ip.

⁴²Waram o'jetait iap awēḡ o'jeawēḡepōḡpōḡ soat taḡ Jope ka watwat taḡ. Imēnpuye adeayũ itabut o'e ip wuykukukat Jesus kay.

⁴³Pedro Jope ka be osunuy ade kabia. Simão duk'a be osunuy. Simão ixeemuḡēḡē'ukat osunuy.

10 ¹Deus ekawēn tojtot'ukat o'jebapuk Cornélio kay. Cornélio Cesaréia ka be osunuy. 100 be sorarayũ kukukat osunuy. Itália

eipi bewiayũ osodop ip cesorarayũ. ²Cornélio xipat cĩcã osunuy Deus xe. Itabut osunuy Deus kay Judeu ġũn ma'ġu. Ibadipyũ dak itabut osodop ip Deus kay, soat tuk'a beayũ. Ade dinheiro ũmũm'uk osunuy tadaybotbocayũ be. Deus eju kawẽnwẽn'uk osunuy. ³Deus ekawẽn tojtjt'ukat o'jebapuk Cornélio kay.

Katpuje o'jekawẽn Cornélio eju- -15 hora bima. Deus ekawẽn tojtjt'ukat o'jojojo. Cetẽġ ma oajẽm.

— Cornélio — io'e.

⁴— Ajo, Kariwa? — io'e.

Ipararam o'jeak cekay.

— Ekawẽn cocom Deus jekawẽnwẽn ãn ceweju bima — io'e Cornélio be. — Deus itaybit ebubut'in iũmũm'uk eġuy tadabotbocayũ be iam — io'e. — Imẽnpuye Deus ġebum ekay — io'e.

⁵— Ġasũ juy ebuywatwat'ukayũ'in eġuju Jope ka be — io'e. — Ibo ka wat cuy etomuwã — io'e. — Pedro i ibutet. Ixe juy etomuwã — io'e.

⁶— Simão duk'a be omuy- -ixeeuġeġe'ukat tuk'a be- -tiboġ cĩcãati wãbu beat'a be — io'e. — Ixe juy etomuwã eduk'a be tot am — io'e.

⁷Kabi kay Deus ekawẽn tojtjt'ukat epit puje, Cornélio ebapũġayũ o'tomuwã jebuywatwat'ukayũ. Xepxep ixeyũ'in jeduk'a be kapikpik'ukayũ osodop. Wara'at ixeyũ'in sorara osunuy. Sorara Deus kay itabucat osunuy. ⁸Cornélio Deus ekawẽn tojtjt'ukat o'jebapuk cebe iap o'ġuwẽn cebe ip.

Iboap muwẽn puje ip o'ġuju Jope ka be Pedro dakoy am. Xerewun. Ebapũġayũ o'ju- -Cornélio emumujuyũ. E bidase o'xet ip. Kuyaje o'ju ip. ⁹Jope ka tẽġ o'e ip. Ijasũn ip pima Pedro jexey jo'iat o'jojojo kaxicuġ.

Pedro o'jekawẽn Deus eju. O'jeu uk'a abi jeje kawẽn ãm ceweju. Uk'a abi yabicuġ ġu o'yanuy- -yapo ma. ¹⁰Ire jĩjã o'e iboce. Cekõn pin o'e. Uk'a beayũ Pedro xat tatam pima, Pedro jexey jo'iat o'jojojo. ¹¹Paġo boġ kopkom o'e kabi kadiwi. Paġo boġ o'jojojo Pedro jexey jo'iat pe. Paġo kabi kadiwi kopkom cekay iap o'jojojo jexey jo'iat pe. Paġo ierunboġ cĩcã o'e. Ebadipdip abi eju yabikirikirik o'e. Ixe paġo o'kop cexe. ¹²Warẽmtaksuġ osodop paġo be- -cũġcũġayũ, wurũrũġayũ dak, pupumayũ dak.

¹³Ġebuje Deus o'jekawen Pedro eju jexeybi.

— Pedro — io'e. — Ixeyũ juy eyaoka exan — io'e. — Yaoka buje juy ejo'o — io'e.

¹⁴— Ap! — io'e. — Ojo'o ġu, Kariwa — io'e. — Oxat ġu bit teku! — io'e. — I'o pi beku ocexe- -Judeuyũ xe — io'e. — Õn pit beku ojo'o ġu- -pũġ em tak ka'ũma! — io'e. — Ġasũ dak ojo'o ġu — Pedro o'e.

¹⁵Deus waram o'jekawēn ceweju.

— Exan ma teyūku! — io'e. — Ōn ma exan oḡūm. Imēnpuye “Oxat ḡu bit teku,” i'ūmḡu juy ece owebe — io'e. — “I'o pi beku ocexe,” i'ūmḡu juy ece owebe — io'e Pedro be. — Ōn ma exan oḡūm — io'e. — Imēnpuye i'o pi ḡu exe — Deus o'e.

¹⁶Ebapūḡ em Deus imēn o'jekawēn Pedro eju. Paḡo o'jepa'ūm ibocewi. Waram o'jeu kabi kay.

¹⁷Pedro o'jewaḡuyda jexey jo'iat kay.

— Apēn omutaybin ojuy o'e Deus? — io'e jewebe ma. — Apēḡām iboap o'ḡubapuk owebe? — io'e jewebe ma.

Ebapūḡayū oajēm Pedro nuyap'a kay Pedro ḡebum pima jexey jo'iat kay. Cornélio emumujuyū oajēm.

¹⁸— Pu'a be Simão Pedro omuy? — io'e ip.

Oajēm ip Simão nuyap'a exīntabi be.

— Ijoce du Simão Pedro omuy? — io'e ip uk'a beayū be.

¹⁹Pedro uk'a abi jeje mabuk osunuy. Ḡebum mabuk osunuy jexey jo'iat kay.

Ḡebuje Deus biōḡbuk o'jekawēn Pedro be.

— Ebapūḡ aḡokat kayū ekudadam- -Judeu'ūmayū — io'e. — Oajēm ip enuyap'a be. ²⁰Ekop cuy ixeyū dopabe — io'e Pedro be. — Ceweju juy ip eju — io'e. — “Oju ḡu xe'e ceweju ip?” i'ūmḡu juy ece owebe ma — io'e. — Ōn ma ip oḡuju edakoy am — io'e Pedro be.

²¹O'kop. Ebapūḡayū dobedem o'ju.

— Okudadam eyju — io'e. — Apēḡām epesot ijoce? — io'e cebe ip.

²²— Cornélio ocemudot — io'e ip. — 100 be sorarayū kukukat ixe. Ixe cūḡ cīcā Deus xe — io'e ip. — Itabut cīcā Deus kay. Ya'ōbuyxi soat xe Judeuyū xe. Deus ekawēn tojotjot'ukat mo a'ḡu o'jekawēn Cornélio be- -ocekukukat pe — io'e ip. — “Pedro juy etomuwā,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip. “Pedro juy jeedot eduk'a be,” i mo a'ḡu oe cebe — io'e ip. “Cekawēn kay juy eya'ōpicūḡ eḡuy,” i mo a'ḡu o'e cebe — io'e ip Pedro be.

²³— Ha'a — io'e. — Epeōm cuy oceduk'a be — io'e. — Ijoce juy epexet — io'e.

— Ma — io'e ip.

O'xet ip iḡo'a be.

²⁴Kuyaje Pedro o'kop. O'jewemuxipan. O'ju Cornélio emumujuyū eju. Cornélio kay ip o'ju Cesaréia ka be. Wara'acayū itabucayū dak o'ju Pedro eju- -Jopé ka watwat. Xet. E bidase ip o'xet. Kuyaje o'ju

ip. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Cornélio kuy jebadipyũ o'tomuwã jeduk'a be, jebureyũ dak. Pedro ajēmap wiwim ip osodop. Pedroyũ oajēm tuk'a be. Cornélio kay oajēm.

²⁵Pedro òm pima, Cornélio o'ju cekay tobedeam. O'jēg'aecōgōcōgō Pedro wap. Tūybe Pedro Deus iãn o'e. ²⁶Dao ma Pedro Cornélio o'gũ'āy. — Owap gũ juy ecēg'aecōgōcōgō — io'e. — E'āy — io'e. — Deus gũ òn- aḡokatkat acã — io'e.

²⁷Ĝebuḡe oòm ip tuk'a be kawēnwēn. Tuk'a beayũ adeayũ o'je'aweroro'iaiyũ Pedro o'jojojo. Pedro o'jekawēn ceweju ip.

²⁸— Oceju Judeuyũ — io'e. — Eyetaybit ocexe oce'aweropi Judeu'ūmat eju iam. Imēnpit kapusu Deus mo a'ḡu wara'an ma omukūyjojo. “Cedaḡ ḡu ewebe ‘Judeu'ūmat xipat ḡu’ i'e am,” i mo a'ḡu Deus o'e owebe — io'e. ²⁹— Imēnpuye ojot eykay, Judeuyũ ḡu ma'ḡu eyju. Eywebe onomuḡã buje dao ma ojot — io'e. — Odaobu'u ḡu wedot am eykay — io'e. — Apēḡām eyju onomuḡã? — Pedro o'e.

³⁰Cornélio o'jekawēn Pedro eju.

— Tapu, kapusukuruy ijoce ma mo a'ḡu oḡuy ija'a be — io'e. — Katpujesũ mo adi kawēnwēn oḡuy Deus eju. Dao ma Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk okay- -doti isopsepat kukat — io'e. ³¹— O'jekawēn oweju. “Cornélio,” i mo a'ḡu o'e owebe. “Ekawēn cocom Deus, jekawēnwēn ēn ceweju bima,” i mo a'ḡu o'e owebe — io'e. — “Deus itaybit ebubut'in'in iūmūm'uk eḡuy tadaybotbocayũ be iam,” i mo a'ḡu o'e owebe — io'e. ³²— “Ebuywatwat'ukayũ'in cuy eḡuju Jope ka be,” i mo a'ḡu o'e owebe — io'e. — “Aḡokatkat cuy etomuḡã. Pedro i ibutet. Simão duk'a be ixē omuy- -ixē muḡēḡē'ukat tuk'a be- -tiboḡ cīcāati wābu beat'a be,” i mo a'ḡu owebe — io'e. ³³— Imēneju dao ma obuywatwat'ukat oḡuju edakoy am — io'e. — Xipat cīcā ajēm okay — io'e. — Ĝasũ soat wuyju ijoce Deus etabixe. Apēn Deus o'e ewebe iap cuy eḡuwēn ocewebe. Soat cuy eḡuwēn ocewebe — io'e Pedro be.

³⁴Pedro o'jekawēn ceweju ip- -Judeu'ūmayũ eju.

— “Judeuyũ kay acã òn,” i'e'em ḡu Deus. “Judeu'ūmayũ kay ḡu òn,” i'e'em ḡu Deus. Ĝasũ bit wetaybit iboam — io'e. — Deus xipan soat kuḡ ijodiat kuḡ. Pūḡ taḡ ma ip ikuḡ — io'e. ³⁵— Soat Deus a'ō daḡ jekuku'ukayũ cūḡ ma cexe- -Judeuyũ, Judeu'ūmayũ dak. Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayũ cūḡ ma cexe- -soat ip — io'e.

³⁶Ĝasu Deus kawēn idipat o'ḡudot ocewebe- -Judeuyũ be — io'e. — “Jesus Cristo kay eyetabut puje wetakoma ḡu oce eykay,” i'e'em Deus wuywebe. Ixe Jesus soat kukukat. ³⁷“Ĝasũ bit epeyewemubatisasaan

cuy ‘Waram ġu ikērēat oceġujurũġ’ i’e am eybureyũ be,” io’e’e João Batista. Imēn o’e’e soat pe Judéia eipi watwat pe. Eyetaybit iboam — io’e.

³⁸— Deus Jesus o’taē. Nazaré ka be osunuyiat o’taē. Deus jebiōġbuk o’ġuōm cebe- -Jesus pe. Ja’ōbacaap o’ġuōm cebe. Jesus soat ka daġ oekukuku xipacat muġēġēm wara’acat peam. Ibiōġbuk kērēat o’ġujēmjēm Satanás a’ō kayayũ bewi. Jesus imēn oekukuku soat em Deus a’ōbi jekukum puye — io’e. ³⁹— Apēn cuk adi Jesus o’e’e iap ocejojojo Judéia eipi daġ jekukum pima, Jerusalém ka be bima dak — Pedro o’e.

— Judeuyũ kukukayũ ma Jesus o’subamupaya korosa be yaoka am. ⁴⁰Deus pit waram Jesus o’ġutait — io’e. — Ebaṗũġ kabia ce’ūap. Xepxep xet kap puje, Deus Jesus o’ġutait waram — io’e.

— Jesus waram o’jebapuk jewekay itabucayũ kay. Deus a’ōbi o’jebapuk. ⁴¹Waram itait puje Jesus o’jebapuk soat kay ġu- -ocekay acā. Ocekay o’jebapuk kuy bima Deus ocenaē buye — io’e. — Deus cuk ocenaē ocewebe Jesus muwēn ām itaybit’ūmayũ be — io’e.

— Deus pe waram imutait puje, oceweju Jesus o’jekōn, o’tikōn tak. ⁴²“Kawēn idipat cuy epeġuwēnuwēn soat pe,” i mo a’ġu o’e Jesus ocewebe — io’e Pedro. — “ ‘Deus Jesus o’taē ixē be “Teyũku ikērēat kuġ Deus xe,” i’e am kūyjobit’ūmayũ be. “Teyũku xipat Deus xe” i’e am kūyjobicayũ be,’ i juy epe’e soat pe,” i mo aġu o’e Deus ocewebe. “ ‘Imēn ixē je’e soat pe- -itabēġayũ be, ce’ū’ūayũ be dak,’ i juy epe’e soat pe,” i mo aġu o’e ocewebe — io’e Pedro.

⁴³— Kuyje dak Deus ekawēn muwēnuwēn’ukayũ Jesus o’ġuwēnuwēn. “Aġokatkat omuyku,” io’e ip kuyje. “Cekay eyetabut pima, ja’ōbi Deus ikērēat ju’uk eywebewi,” io’e’e’e ip. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn’ukayũ imēn o’e’e’e Jesus muwēnuwēn — Pedro o’e.

⁴⁴Pedro kawēnwēn pima Deus biōġbuk o’kop Judeu’ūmayũ kay.

Soat pe oōm- -o’ya’i’jojo’iayũ be- -Judeu’ūmayũ be. ⁴⁵Yaġuy’ūm cīcā ip o’e Judeuyũ- -Jesus kay itabucayũ- -Pedro ejuayũ. Yaġuy’ūm ip o’e Deus jebiōġbuk o’ġuōm Judeu’ūmayũ be buye. Tūybe wuywebe acā Deus jebiōġbuk ġuōm iān o’e ip. ⁴⁶Ya’ōba’arēmat’a’ōm kawēnwēn ip o’e Judeu’ūmayũ.

— Deus, ēn xipat cīcā — io’e ip ya’ōba’arēmat’a’ōm. Judeuyũ iboap o’ya’i’jojo. Imēneju Pedro o’jekawēn jebureyũ eju- -Judeuyũ eju.

⁴⁷— Deus jebiōġbuk o’ġuōm cebe ip — io’e. — O’ġuōm cebe ip apēn cuk o’ġuōm wuywebe iap co’i — io’e. — Imēnpuye cedaġ ġu

du ocewebe ixeyũ mubatisaan? — io'e. — Abu dak kuka o'e ocewebe “Cedağ ğu,” i? — Pedro o'e.

⁴⁸O'jekawēn Judeu'ũmayũ eju dak.

— Epeyewemubatisasaan cuy “Wuykukukat Jesus ebekitkit oceju ğasũ bit” i'e am soat pe eybureyũ be — io'e cebe ip.

O'jewemubatisaan ip.

— Ibun ma juy eğuy ocexe — io'e ip Pedroyũ be.

Imēnpuye Pedroyũ ibun osodop ip cebe ip.

11 ¹Judéia eipi watwat o'yawēğcoco ip- Jesus emumujuyũ. Warara'acayũ dak o'yawēğcoco ip Jesus kay itabucayũ. Judeu'ũmayũ dak Deus ekawēn kay o'e iap awēğ o'yawēğcoco ip. ²Pũğpũğ Jesus a'okayayũ'in iboap awēğ kay ğu o'e ip- Judeuyũ. Tũybe soat Jesus kay itabucayũ juy jedaypu'ağobixeedakatkan iãn o'e ip.

Jerusalém ka be Pedro ajēm puje ixeyũ Judeuyũ Pedro o'ğukorēm.

³— Pedro, apēn mo ēn tak ece? — io'e ip. — Apēnpuye mo ēn tak eom Judeu'ũmat tuk'a be? — io'e ip. — Apēnpuye ēn tak mo ecekōn taypu'ağobixeedakat'ũmayũ eju? — io'e ip Pedro be.

⁴Ğe buje Pedro apēn o'jebapuk cebe ip iap o'ğuwēn cebe ip.

— Mēnpuk, obureyũ! — io'e. — Eya'opicũğcũğ puk! — io'e. ⁵— Jope ka be bima kawēnwēn mo oce Deus eju. Wexey jo'iat ojojojo. Kabi kadi wi pağo boğ kopkom iap mo ojojojo wexey jo'iat pe — io'e. — Okay kopkom o'e. Yabikiririkik o'e ebadipdip abi eju. ⁶Xipan mo oceak cekay. Puca mo ojojojo- cũğcũğayũ, wurũrũğayũ dak, pupumayũ dak, widayũ dak. Soat ip i'opi wuyxe — Pedro o'e.

⁷— Deus mo o'jekawēn oweju. “Pedro,” i mo o'e owebe. “Ixejũ juy eyaoka exan,” i mo o'e — io'e. ⁸— “Ka'ũma, okukukat,” i mo oce cebe. “I'opi beku ocexe Judeuyũ xe. Ojo'o ğu buk,” i mo oce cebe — io'e Pedro. ⁹— Imēnpuye Deus waram o'jekawēn oweju. “Exat ma ijop,” i mo o'e. “I'opiat beku' i'ũmğũ juy owebe,” i mo o'e owebe. “Ōn ma exan oğũm. Imēnpuye i'opi ğu ewebe,” i mo o'e owebe. ¹⁰Ebapũğ em Deus imēn o'jekawēn oweju. Pağo boğ waram o'jepa'ũm kabi kay — io'e.

¹¹— Ğe buje ebapũğ ağokat kayũ oajēm ocesopiat'a kay. Cesaréia ka wat cuk ip o'ğujuat odakoy am. Cornélio i ibutet — io'e.

¹²— Ğe buje Deus biōğbuk o'jekawēn oweju — io'e. — “Oju xe'e Judeu'ũmat eju? i'ũmğũ juy ece owebe,” i mo o'e owebe — io'e. — Imēnpuye oju ceweju ip — io'e.

— Cornélio duk'a kay oju- Judeu'ũmat tuk'a kay — io'e. — Iboceayũ dak o'ju ip oweju- -6 beayũ- -Jope ka watwat — io'e. — Soat mo ocajēm Judeu'ũmat tuk'a be- -Cornélio duk'a be- -omudocat tuk'a be — io'e.

¹³— Cornélio mo apēn Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk jekay iap o'ğuwēn ocewebe: “Deus ekawēn tojtjt'ukat mo ojojojo,” i. “Cũğ'i

mo oḡuy oduk'a be," i. "Ixe mo o'e owebe: 'Ebuywatwat'ukayũ'in cuy eḡuju Jope ka be,' i," i. " 'Simão Pedro juy etomuwã,' i," i. ¹⁴ " 'Ixe kawēn idipat ḡuwēn eywebe,' i," i. " 'Kawēn idipat co buje, Deus jedaxijo- -ebadipyũ dak taxijo' i," i. Imēn Cornélio mo o'e ocewebe — Pedro o'e.

¹⁵— Iboam Cornélio e buje, Jesus mo oḡuwēn cebe ip- -Judeu'ũmayũ be — io'e.

— Ōn kawēnwēn pima Deus biōḡbuk o'kop cekay ip- -Judeu'ũmayũ kay. Cebe ip oōm. Apēn wuywebe oōm koap iap puxim oōm cebe ip. ¹⁶Imēneju wuykukukat ekawēn kay mo oceḡebu. Wuykukukat mo o'e wuywebe: "João idibi be imubatisasan oeku," i. "Eywebe bit Deus biōḡbuk jeōm," i mo o'e wuywebe — io'e Pedro. ¹⁷— Deus ma jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Apēn kuy bima mo o'ḡuōm wuywebe iap co'i jebiōḡbuk o'ḡuōm cebe ip ḡasũ. Cedaḡ osunuy Deus pe jebiōḡbuk muōm ām cebe ip. Imēnpuye "Cedaḡ ḡu Deus pe jebiōḡbuk muōm ām cebe," i'ũmḡu oce ōn pit — Pedro o'e cebe ip.

¹⁸Pedro a'ijo buje Jerusalém ka watwat o'jede ḡu Judeuyũ. Pedro mukorēmap o'jepere ip.

— Ka'ũmḡu Deus co'iat xipacat! — io'e ip cebe. — Judeu'ũmayũ dak ikērēat mujurũḡrũḡap epereap ojuy aco'i Deus — io'e ip. — Ibikuy aco'i ikērēat uk am cebewi ip. Soat em Deus xe jeedop ip je'ũ buje — io'e ip. — Deus xipat cīcã! — io'e ip.

¹⁹Estêvão e'ũ buje o'jepōḡpōḡpōḡ ip itabucayũ. O'jepōḡpōḡpōḡ ip warara'acayũ ixeyũ be ipiat o'supi'ajoat cīcã buye. Pũḡpũḡ ixeyũ'in wũy ma o'ju. Fenícia eipi be o'ju ip. Chipre eipi be dak, Antioquia ka be dak. Ade kaka daḡ jekukum pima Jesus o'ḡuwēnuwēn ip jajēmapka watwat pe. Jesus o'ḡuwēnuwēn ip Judeu'ũmayũ be ḡu- -Judeuyũ be acã.

²⁰Pũḡpũḡ ixeyũ'in o'ju Antioquia ka kay. Chipre eipi be osodopiayũ o'ju ip Antioquia ka kay, Cirene eipi be osodopiayũ dak.

Ḡebuje kawēn idipat o'ḡuwēnuwēn ip Judeu'ũmayũ be- -Grego a'ōm kawēnwēn'ukayũ be.

— Jesus acã oceukukat — io'e ip cebe ip.

²¹Deus ip o'subuywatwan cīcã wuykukukat Jesus muwēnuwēnayũ. Imēneju adeayũ oibu'un ip jetabut am jedobuyũ'ũm'ũm ekawēn kay. Kuyap jetabucap o'jepere ip. Wuykukukat Jesus kay ip oitabun.

²²Ḡebuje Jesus kay itabucayũ apēn Antioquia ka watwat itabut o'e iap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip- -Jerusalém ka watwat.

— Ade Judeu'ũmayũ itabut o'e Jesus kay- -Antioquia ka watwat — io'e itaybicayũ.

Imēnpuye itabucayũ kukukayũ Barnabé o'ġuju Antioquia ka be. ²³⁻²⁴Xipat cīcāat osunuy Barnabé. Soat em Deus biōġbuk a'ō daġ oekukuku. Wuykukukat Jesus kay itabut cīcā osunuy.

Barnabé oajēm Antioquia ka be itabucayũ kay- -Jesus kayayũ kay. Apēn cuk adi Deus xipacat o'ġūm iboceayũ be iap awēġ tobuxik puje icokcok cīcā o'e. Soat ip o'ġutaybitbin Deus ekawēn.

— Eyetabun cīcā juy epesop wuykukukat Jesus kay! — io'e cebe ip. — Ya'ō daġ cuy epeku! Kūyjobin cuy epesop cekawēn kay — io'e cebe ip. Imēnpuye ade jījā oitabun wuykukukat Jesus kay.

²⁵Ġebuġe Barnabé Saulo o'takoy. Tarso ka be o'ju Saulo dakoy am. O'takoy. O'tobuxik. O'jekawēn ceweju.

— Ġa'a accepit Antioquia ka be — io'e.

— Ġa'a — io'e.

²⁶O'jepit ip- -Barnabé, Saulo dak. Pūġ koato ibo ka be osodop ip. Je'aweroro'uk ip osodop itabucayũ eju. Ade itabucayũ mutaybitbin'uk ip osodop. Antioquia ka be bima soat em warara'acayũ o'e: — Cristo ebekitkit — i Jesus kay itabucayũ be.

²⁷Pūġpūġ Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ oajēm itabucayũ kay- - Antioquia ka beayũ kay. Oajēm ip Barnabé Antioquia ka be bima, Saulo dak. Jerusalém ka bewi ip oajēm. O'je'awero ip itabucayũ eju.

²⁸Pūġ ixeyũ'in o'jekawēn itabucayũ eju. Ibutet Ágabo i osunuy. Deus biōġbuk ixē Ágabo o'ġukūyjo apēn ġuyjom je'bapuk iam. Imēnpuye o'jekawēn ceweju ip.

— Wuyrere jījā acesop! Wuyxat i'ūm soat ka daġ — io'e cebe ip.

Cláudio ipi kukukan pima oireren ip apēn kuy bima Ágabo o'e iap taġ. ²⁹O'je'awero ip Jesus kay itabucayũ.

— Ġa'a dinheiro aġuju warara'acayũ be- -itabucayũ be- -Judéia eipi watwat pe — io'e ip jewewebe. — Irere ip jekukum — io'e ip.

³⁰Imēn soat ip jedinheiro muxipanpan'uk osodop ikuġ pima. Imēnpuye Barnabé o'ġuju ip Saulo dak. O'ġuju ip dinheiro ūm ām itabucayũ kukukayũ be- -irereayũ kukukayũ be.

12 ¹Ixeyũ ekabia be Herodes Judeuyũ kukukat osunuy. Ixe ipiat o'supi'ajoat Jesus kay itabucayũ be. ²Koap Tiago o'yaokaat pajam. Tiago'ūm oe'ũ- -João waġo'ūm. ³Icokcok o'e ip Judeuyũ o'yaokaat puye- -itabut'ūmayũ. Imēnpuye Herodes Pedro o'taomūnat. O'taomūnat Judeuyũ petatam pima. Ixe epeta bima pāo'a o'o'uk ip osodop- -yamuyuhuhuptōmtēm'ūmat'a.

⁴Taomūn puje Pedro o'ḡuōmat daomūnmūnap'a be.

— Peta kap puje Pedro oḡujēm ḡuto daomūnmūnap'a bewi — Herodes o'e jewebe ma. — Ixe ekawēn cuy oya'ḷjo soat etabut pe — io'e jewebe ma.

Sorarayū o'ḡuju Pedro wiwi am. 16 be sorarayū o'ḡuju. Ebadipipayū iwiwim o'e kabia buje. Ebadipipayū ḡuto iwiwim o'e ip kaxicuḡ. Ebadipipayū ḡuto iwiwim o'e ip katpuje. Ebadipipayū ḡuto iwiwim o'e ip ixima be. ⁵Sorarayū ma xipan cīcā Pedro wiwim ip o'e cenapōnap puxim. Itabucayū bit kawēnwēn cīcā o'e ip Deus eju Pedro mujēm ām.

⁶Herodes ma kajuk Pedro o'ḡujēm daomūnmūnap'a bewi kabia buje. Deus ekawēn tojtjt'ukat pit o'ḡujēm ixima be. Deus ekawēn tojtjt'ukat oajēm Pedro kay ixexima be. Pedro ixet osunuy daomūnmūnap'a be. Ixet osunuy xepxep sorarayū pidase. Cem ibakirik osunuy correntebum. Sorara aḡ osunuy daomūnmūnap'a exīntabi be- -badiat exīntabi be. Wara'at tak kacūḡ kadiat exīntabi be osunuy aḡ. ⁷Deus ekawēn tojtjt'ukat o'jebapuk daomūnmūnap'a be. Dao ma oikabia. Jok. Pedro o'ḡujok jebum. O'ḡuwurūḡ.

⁸— Daosuw! E'āy! — io'e cebe. — Ekop cuy okay! — io'e. O'jebuedu ipi ju Pedro bakirikpu- -correntebu. Waram o'jekawēn Pedro eju Deus ekawēn tojtjt'ukat.

— Ekamixa juy eḡuōm — io'e. — Eyuk cuy eḡuōm — io'e cebe. Pedro o'ḡuōm.

— Eekabek cuy eḡuōm — io'e. — Ejot cuy onomuju — io'e cebe.

⁹ḡebuje o'jēm ip- -Pedro, Deus ekawēn tojtjt'ukat tak. O'jēm ip ya bewi. Pedro o'jēm Deus ekawēn tojtjt'ukat nomuju. Kacūḡ kay ip o'ju. Pedro itaybit ḡu o'e apēn o'jebapuk okay iam. Tūybe wexeybi Deus ekawēn tojtjt'ukat cocom ōn iān o'e. ¹⁰O'kap ip koapayū deḡ sorarayū deḡ. Waram o'ju ip. Āmap sorarayū deḡ ip o'kap. Oajēm ip kacūḡ kadiat exīntabi be. Yoboḡ cīcā osunuy. Cem cīcā osunuy. Icaat muḡēḡē osunuy. Ixe exīntabi kacūḡ kay wuyjēmjemap exīntabi osunuy. Ixe exīntabi jekpiwa ma o'jewenomudip'uk. O'kap ip cedaḡ. Kacūḡ pe ip o'jēm. Uk'a ukpibubu daḡ ip o'kap. Deus ekawēn tojtjt'ukat Pedro o'suiwat. ¹¹Pedro apēn o'jebapuk cekay iam o'yaḡuysan ḡebuje bit.

— Wetaybit ḡasū apēn o'jebapuk okay iam — io'e jewebe ma. — Deus jekawēn tojtjt'ukat o'ḡudot omujēm ām daomūnmūnap'a bewi — io'e jewebe ma. — Ixe omujēm Herodes pe waokaap puxim — io'e. — Judeuyū ma waoka ojuy. Deus pit odaxijo ixeyū be waokaap puxim — io'e jewebe ma.

¹²Pedro o'ju Maria duk'a kay. Ixe Maria João Marcos xi osunuy. Ade Jesus kay itabucayū awerom osodop ip ixe duk'a be. Deus eju kawēnwēn o'e ip.

— Daomūnmūnap'a bewi Pedro juy eğujēm — i'o'e'e ip Deus pe.

¹³Pedro o'ju xīntabi be. Tağtağtağ io'e xīntabi be. O'tomuwa tomudip'ukan. Ayacat oajēm xīntabi be- -yaypan'isuat. Rode i ibutet osunuy. Oajēm abu tağtağtağ io'e iap co am. ¹⁴Ixe yaypan'isuat itaybit o'e Pedro a'ōm. Icocok cīcā o'e. Xīntabi o'tomudip'uk ġu. Badi oōm jebureyū mukūyjom- -itabucayū mukūyjom.

— Pedro omuy xīntabi be — io'e cebe ip.

¹⁵— Ğujeat ġu eku! — io'e ip. — Pedro ġu eku. Adaodao ma ece — io'e ip.

— Pedro ma eku — io'e. — Wadaodao ġu. Pedro ma.

— Pedro ġu eku — io'e ip. — Pedro eju jekuku'ukat acā eku- -Deus ekawēn tojotjot'ukat acā — io'e ip.

¹⁶Pedro tağtağtağ'i mabuk osunuy. Iōm pin o'e. Ibun pima acā xīntabi o'tomudip'uk ip. Pedro o'jojojo ip. Itabēğbēğ ip ijojom o'e.

— Pedro ma! — io'e ip.

Yağuybabi'ūm ip o'e. ¹⁷Imēnpit Pedro jebum o'e wēğwēğ'i ya'ōkareyap puxim.

Apēn Deus o'ğujēmat daomūnmūnap'a bewi iap o'ğuwēn cebe ip Pedro.

— Deus omujēmap cuy epeğuwēn Tiago be, warara'acayū be dak wuykitpitpiyū be- -itabucayū be — io'e.

O'jēm ibocewi. Wara'at ka kay o'ju.

¹⁸Kabia buje Pedro o'tobuxik ġu taomūnmūnyū wiwi'ukayū. Yağuybabi'ūm'ūm ip o'e Pedro ip o'tobuxik ġu ya be buye.

— Poma xe'e o'ju Pedro? — io'e ip. — O'jenapōn xe'e? — io'e ip jewewebe.

¹⁹Herodes Pedro o'ğudocat jewekay. Te'e ma jebuywatwat'ukayū o'ğuju Pedro kudadam. Tobuxik pa'ore o'e ip.

Ibocewi Herodes o'jekawēn Pedro wiwim osodop'iyū be.

— Apēn Pedro o'jēm daomūnmūnap'a bewi? — io'e. Cede ba'ore o'e ip. Imēnpuye Herodes jebuywatwat'ukayū o'ğuju Pedro wiwim osodop'iyū aokaan.

Herodes o'jēm Judéia eipi bewi. Cesaréia ka kay o'ju. Ibo ka be osunuy.

²⁰Herodes itakoma o'e Tiro ka watwat kay, Sidom ka watwat kay dak. Kuy bima Herodes ebekitkiyū ixaat tujowatwat'uk ip osodop Tiro

ka watwat xan, Sidom ka watwat xan tak, ixat'üm ip ika be buye. Ğasū bit oibu'un ip ixat tujowat am Herodes itakoma buye. Imēneju Tiro ka watwat o'je'awero ip Sidom ka watwat eju. Ixeyū Herodes buywatwat'ukat purem o'e. Ibuywatwat'ukat putet Blasto i osunuy. Ya'ōbuyxiat osunuy. O'ju ip Blasto kay. O'jekawēn ip Blasto eju.

— Ocebuywan cuy ece — io'e ip cebe. — Ecekawēn cuy Herodes eju ocewebeam — io'e ip. — Ocebikuy ixē be waram oceburem i'e am — io'e ip. O'jekawēn ceweju Herodes mudinap ojuy. Herodes tak kabia o'ḡuweḡün jekawēn ām jebekitkiyū eju.

²¹Ixe ekabia bima ade jījā iboceayū o'je'awero ip cekay. O'je'awero ip Herodes a'ījo am. Herodes jesay o'ḡuōm- -idip cīcāat. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Iidip cīcāat pe oabik. O'jekawēn cīcā aweromayū be. Kawēnwēn pima aweromayū o'jewāwā ip ya'ōberen.

²²— Aḡokatkat ḡu teku- -oceweju kawēnwēnat- -Deus acā! — i napa ma o'e ip.

Ixe Herodes jewexe ya'ōbuyxi jījā.

— Deus ḡu ōn. Deus kukap puxim ḡu juy epe'e okuḡ — i'ümḡu o'e. — Deus acā ya'ōbuyxi- -ōn pit ka'ūma — i'ümḡu o'e cebe ip.

²³Imēnpuye Deus ekawēn tojtjot'ukat Herodes o'ḡuwātaxipin. Nasēḡpu o'tūnpu'o'o. Oe'ū.

²⁴Imēneju adeayū Deus ekawēn o'ya'ījojo ip. Soat kaka daḡayū o'ya'ījojo ip.

²⁵Barnabé, Saulo dak dinheiro o'tujowat Jesus ebekitkiyū be- -Jerusalém ka beayū be.

13 ¹Dinheiro ūm puje ip o'jepit Antioquia ka kay. João Marcos o'ju ceweju ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip Antioquia ka be, Deus ekawēn imutaybitbin'ukayū dak. Ibūrū ma ibutet osodop ip: Barnabé, i. Simão i, Lúcio i, Manaém i, Saulo i. Ibūrū ma ibutet osodop ip. Simão xepxep putet osunuy. Wara'at ibutet Topayōn i osunuy. Lúcio Cirene ka bewiat osunuy. Manaém o'yaypan Herodes eju, Galiléia eipi kukukat eju.

²Deus biōḡbuk o'jekawēn ixeyū aḡokatkayū eju. Awerom ip osodop. Deus eju kawēnwēn pima, jekpiwan ma jewemurenuren pima dak, Deus biōḡbuk o'jekawēn ceweju ip.

— Ōn ma kuy Barnabé otaē kapik am owebeam, Saulo dak — io'e. — Imēnpuye ixeyū juy epeḡujēm kapik am owebeam — io'e cebe ip.

³Deus eju kawēnwēn pima, jewemurenuren pima dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū Barnabé o'ḡujēm ibocewi, Saulo dak. O'jewebumōḡ ip Saulo abi jeje, Barnabé abi jeje dak. Imēn o'ḡujēm ip Deus a'ōbi.

⁴⁻⁵Imuju'ibiyũ o'ju Chipre eipi kay- -tip'aweroroboğ kay. Tip'aweroroboğ putet Chipre i osunuy. Saulo o'ju Barnabé eju. João Marcos o'ju ixeyũ buywatwat'ukan. O'ju ip apên Deus biõğbuk o'e cebe ip iap tağ. O'ju ip Selêucia ka dağ Chipre eipi kay cum pima. Selêucia ka tiboğcîcâati wâbũ osunuy. Oajêm ip. Jay. Oôm ip kobexixi be Selêucia ka be bima. O'timudek ip kobexixi dağ. Oajêm ip Salamina ka be- -tip'aweroroboğ pe.

Iboce yajêm puje Deus ekawên o'ğuwênuwên ip. Oôm ip Judeuyũ e'aweroroap'a be Deus eju kawênwênap'a be. Deus ekawên muwên âm ip oôm. ⁶⁻⁸Soat tip'aweroro dağ oekuku ip Deus ekawên muwênuwên. Pafos ka be ip oajêm. Wamoat o'tobuxik ip ibo ka be. Wamoat putet Barjesus i osunuy. Barjesus xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Elimas i osunuy. Judeu osunuy wamoat. Ibukaypat osunuy. Ixe Barjesus tip'aweroroboğ watwat muğuykuku'uk osunuy.

— Deus ekawên muwênuwên'ukat ôn — io'e'e cebe ip napa ma. Ixe wamoat Sérgio Paulo eju osunuy- -iecuğap eju. Sérgio Paulo itaybit cîcâat osunuy.

Ğebu je Sérgio Paulo Barnabéyũ o'tomuwa. Deus ekawên co am o'tomuwa ip.

— Deus ekawên cuy eğuwên owebe — Sérgio Paulo o'e cebe ip.

Sérgio Paulo ma Deus ekawên co pin cîcâ osunuy. Barjesus pit ibu'u o'e Sérgio Paulo be Deus ekawên coan. Imênpuje Barjesus Barnabéyũ awêğ o'yawêğmukêrêrên. O'yawêğmukêrêrên ibu'u jîjâ buye Sérgio Paulo be Jesus kay itabut am. Barjesus Sérgio Paulo mubu'un ojuj osunuy Jesus kay itabucap puxim.

⁹⁻¹²Ğebu je Saulo o'jeak cîcâ wamoat kay- -Barjesus kay. Küyjobit cîcâ o'e Deus biõğbuk a'õ kay. Ya'õpuruğ o'jekawên Barjesus pe- -wamoat pe.

— Satanás ebekit ên — io'e. — Xipacat kay ğu ên- -pũğ em tak ka'ũma — io'e. — Wuymuğuykukukum ên — io'e. — Soat em ên ikêrêat mujurũğrũğ — io'e. — Deus e ie cüğ. Ên pit wara'acayũ mubu'u'un Deus e dağ cekuap puxim ip. Ên ikêrêat mujurũğrũğap epererem ğu. Imênpuje Deus ipiat supi'ajoat ewebe ğasũ — io'e. — Deus jetamu'ũm cuk adi ikêrêat eğujurũğrũğ iap teim. Ade kabia ğu eta'ũm ecesũy pũğpũğ â — io'e wamoat pe- -Barjesus pe.

Wamoat dao ma o'suta'ũm. Wuyjojom ğu o'e. Warara'acat kudadam o'e jeba co am- -jedujowat am. Imêneju iecuğap Sérgio Paulo oitabun Deus ekawên kay.

Deus ekawên imutaybitbin osodop ip Barnabéyũ. Paulo xepxep ibutet osunuy- -Saulo i, Paulo i dak. Paulo i ibutet osunuy Grego

a'ôm. Saulo i ibutet osunuy Hebreu a'ôm. Sérgio Paulo wuykukukat ekawên kay jĳĳã osunuy.

¹³Ĝebuĵe Paulo o'jĕm Pafos ka bewi, ceweĵuayũ dak. O'ju ip Perge ka kay Panfĳlia eipi beatka kay. Kobexixi daĝ ip o'ju.

Ĝebuĵe João Marcos o'jĕpit Jerusalém ka kay. Oibu'un Paulo eĵu, Barnabé eĵu dak. O'jeok ceweĵuwi ip.

¹⁴Ĝebuĵe Paulo oajĕm Antioquia ka kay, Barnabé dak. Ijop Antioquia ka Síria eipi be ĝu osunuy- -Pisídia eipi be osunuy.

Sábado bima o'ju ip Judeuyũ e'aweroroap'a kay- -Deus eĵu kawĕnwĕnap'a kay. Oabik ip. ¹⁵Moisés ekawĕntup o'tupcoco ip, Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukayũ ekawĕntup tak. Uk'a kukukayũ o'jekawĕn Pauloyũ eĵu.

— Ocebureyũ — io'e. — Wuymucokcok am Deus ekawĕn muwĕn pin pima juy epeyekawĕn — io'e ip.

¹⁶Ĝebuĵe Paulo o'ăy jekawĕn âm. Wĕĝwĕĝ'i o'e jebum iĝo'a beayũ muymũĝ âm. O'jekawĕn cebe ip.

— Tapupuyũ — io'e. — Pũĝpũĝ ey'in Israel naxeĝebitbit- -Judeuyũ. Warara'acayũ Deus kay eyetabut Judeuyũ etabucap puxim — io'e. — Eya'ôpicũĝcũĝ cuy wa'ô kay — io'e. ¹⁷— Deus kuyjeayũ o'taĕ wuy'in. Judeuyũ ma o'taĕ jebekitkiyũm. Wuyetabut ixē Deus kay — io'e. — Deus ip o'ĝu'acoĝ cĳcã Egito eipi be bima — io'e. — Xipan cĳcã ip o'jukuk. Egito eipi bewi ip o'tujujĕm, ya'ôbaca jĳĳã buye. ¹⁸Uk'a'ũmat taĝ oekuku ip pũĝ koato ĝu- -40 koato bun. Deus yukpiceĝe ĝu bit ikuĝ ip osunuy kũyjobit ĝu ma'ĝu ip. ¹⁹Deus 7 be ipi watwat o'ĝu'ũmu'ũm Canaã eipi watwat. Imu'ũm puĵe cebekitkit Canaã eipi o'jat jeipim — io'e.

²⁰— Ĝebuĵe Deus ibimãmãmãayũ ekawĕn coco'ukayũ o'jomuy kuyayũ kukukan. Canaã eipi be osodop ip ade jĳĳã koato- -450 koato. Jekawĕn muwĕnuwĕn'ukayũ o'jomuy ĝũyjom ixeyũ mukũyjojo'ukayũm. ²¹Samuel koap osunuy Deus ekawĕn muwĕnuwĕn'ukan. Guyjom kuyjeayũ o'e Deus pe: “Aĝokatkat cuy ejomuy ocekukukan,” i — io'e Paulo.

— Imĕnpuye Deus Saulo o'jomuy Canaã eipi watwat kukukan kuyayũ kukukan. Saulo Quis ipot osunuy. Ixe Benjamim diwat osunuy. Ixe Canaã eipi watwat kukukat osunuy 40 koato. ²²Deus oibu'un Saulo be jebekitkiyũ kukukan. Ixe o'ju'uk jebekitkit kukap puxim — io'e.

— Ĝebuĵe Deus Davi o'jomuy jebekitkit kukukan Saulo dieĝ. Davi Deus ebekitkit kukukat osunuy Deus bikuyap taĝ. Deus imĕn Davi o'ĝuwĕn:

Wetaybit Davi soat em obikuyap tağ jekukum iam, i. Ixe Jessé ipot wa'ō kay jekukum soat em ma, i.

²³Deus imēn Davi o'ğuwēn. Deus o'e kuyje:

Davi naxeğebitbit oğuju eydaxijo am, i — io'e Paulo.

— Ğebye Deus Jesus o'ğuju Judeuyū daxijo am apēn cuk adi o'e'e/e iap tağ — io'e. — Jesus Davi naxeğebit osunuy. ²⁴João Batista oajēm Jesus adeayū mutaybitbin awap. Imubatisasan oeku. Ixe João Batista o'e Judeuyū be: “Eyğuyçügçüg cuy epesop ikērēat kuğ puye,” i. “Ikērēat mujurūğrūğap cuy epeyepere,” i. “Epeyewemubatisasaan cuy,” i.

²⁵— João jekapikap eperem pima, imēn o'e Judeuyū be: “Tūybe ēn Deus emunaē iān eyju e'em owebe,” i. “Eyxe ōn Deus emunaē,” i. “Eyemuwiwi ğu ōn pit,” i. “Ya'ōbuyxi jījāat omuyku onomuju,” i. “Ōn pit wa'ōbuyxi ğu,” i. “Cedağ ğu owebe we'atoro am suiuk muwekap am wa'ōbuyxi'ūm puye,” i.

João imēn o'e — io'e Paulo.

²⁶— Obureyū — io'e. — Pūğpūğ ey'in Abraão naxeğebitbit. Warara'acat ey'in Judeuyū ğu. Inaka eyetabut Deus kay Judeuyū etabucap co'i — io'e. — Deus wuydaxijojoap awēğ o'yawēğmuwēn wuywebe — io'e.

²⁷— Imēnpit Jerusalém ka watwat itaybit ğu o'e Jesus wuydaxijojo'ukat iam. Ika kukukayū dak itaybit ğu o'e ip iboam. Soat jebodoydoyap kabia be Judeuyū ya'ōberen tupcoco'uk ip osodop je'aweroroap'a- -Deus ekawēnmuwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup. Soat Sábado bima ip tupcoco'uk osodop. Imēnpit itaybit ğu ip apēğape xe'e ijoptup ekawēn iam. “Jesus cuy je'ū ikērēat kuğ puye,” io'e ip napa ma. Kuyje Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e/e iap tağ Jesus o'yaoka ip — io'e Paulo.

²⁸— Ixeyū mo o'jekawēn Pilatos eju- -ieçugap eju. Jesus ikērēat o'jukuk ğu- -pūğ em tak ka'ūma. Inaka “Jesus cuy eyaokaat,” i mo o'e ip Pilatos pe. ²⁹Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Soan o'e/e ip Jesus pe apēn Deus emunaē jukuk ip iaptup ekawēn tağ. Apēn ip o'tupmubarararak iap ekawēn tağ o'jebapuk ğasū — io'e.

— Iğodup ekawēn tağ soat ebapuk puje warara'acayū ma Jesus'ūm jebit mo o'ğukop korosa ejuwi. Witabikūy be adi o'jomōğ ip. ³⁰Deus pit waram Jesus o'ğutait. O'ğuyu ce'ū'ūayū dopap pewi — io'e.

³¹— Ğebye waram o'jetait'iat o'jojojo ip Jesus eju oekukuiayū. Ibun oeku ip ceweju- -Galiléia eipi bewi ceweju o'jēm'iyū- -Jerusalém ka kay ceweju o'ju'iyū. Ade kabia ceweju oeku ip waram o'jetait'iat eju — io'e.

— Ĝasū ixeyū ma icēmān Jesus muwēnuwēn Judeuyū be. O'jojojo ip iap muwēnuwēn ip ĝasū. ³²⁻³³Oceju dak kawēn idipat muwēnuwēn eywebe. “Waram wemunaē oĝutait waram ce'ūap puxim,” io'e Deus kuyje wuydobuyū'ūm'ūm pe. Ĝasū Jesus o'ĝutait apēn cuk adi o'e'e'e iap taĝ. Imēn e'em Deus ekawētup- -Salmodup- -jebidododonaptup- -xepxepupatup:

“Ēn okpot,” i'e'em Deus, i. “Ĝasū ōn ebay oce,” i'e'em Deus, i. Imēn e'em Salmodup.

³⁴— Kuyje Deus o'e: “Waram wemunaē oĝutait waram ce'ūap puxim,” i. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Xipacat oĝūm ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. “Obu'u ĝu xipacat ūm ām ewebe,” i juk adi oce Davi be, i. Xipacat oĝūm ewebe apēn cuk adi ocecece Davi be iap puxim, i.

³⁵— Imēn e'em wara'atup pe jebidododonaptup- -Salmodup:

Wetaybit ekpot'ūm iwan ĝu ēn ierepap puxim iam, i. Al'ō kay kūyjobit cīcāat iwan ĝu ēn, i.

Ixe imēn Jesus o'ĝuwēn. Imēn e'em Salmodup — io'e. ³⁶— Icēmān Davi'ūm oe'ū. Itabēĝ puje Deus ekawēn taĝ oekukuku — io'e. — Icēmān Davi'ūm o'jomōĝ ip witabikūy be jedobuyū'ūm'ūm etaypi tēĝ. Davi'ūm ma oierrep. ³⁷Jesus'ūm pit oierrep ĝu Deus waram o'ĝutait puye — io'e.

³⁸— Obureyū — io'e. — Eyetaybin cuy epesop Deus ikērēat uk'uĝ wuywebewi Jesus oe'ū buye iam. Ixe Jesus muwēnuwēn ōn eywebe.

³⁹Moisés ekawēn taĝ jekukum pima wuya'ōbaca ĝu juk adi ajop waram ikērēat kukap puxim. Jesus kay wuyetabut pima bit Deus ja'ōbacaap ūmūm wuywebe waram ikērēat kukap puxim — io'e.

⁴⁰⁻⁴¹Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup- -kuyayū emudupmubararaktup:

Eyetabut'ūm cīcā eyju! i. Eybu'u jījā eyetabut am okay, i. Eyetabēĝbēĝ cuy epesop! Epeap eyetabut'ūm puye, i. Ōn Deus. Eywebe i'e ba'oreap oĝubapuk eyetabutpe, i. Imēnpit eyetabut'ūm okay epe'e, i. Warara'acat pe eymukūyjo buje dak, eyetabut'ūm okay epe'e, i.

Imēn e'em Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup — Paulo o'e.

— Eyday'em'um cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e'e iap taĝ je'babupak puxim eywebe — io'e cebe ip- -Judeuyū be.

⁴²Je'aweroroap'a bewi Pauloyū jēm puje, Judeuyū o'jekawēn ceweju ip.

— Waram cuy epe'e ocemukūyjom iboam — io'e ip. — Wara'at Sábado juy ejot ĝuto — io'e ip Judeuyū.

⁴³Ce'awero epere buje tak ġu ip o'ju Pauloyũ kay- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak- -Judeuyũ etabucap co'i Deus kayayũ. Pauloyũ o'jekawẽn ceweju ip. — Soat em ma Deus xipan wuykuġ — io'e ip. — Soat em cuy ġebum epesop iboap kay — io'e ip Pauloyũ.

⁴⁴Waram pimaat esábado tak ġu o'je'awero Deus ekawẽn com iġo ka beayũ.

⁴⁵Adeayũ e'aweroap tobuxik puje Judeuyũ oitabutkarey Pauloyũ kay. Paulo ip o'ya'õmuwarururun- -Jesus kay itabut'ũmayũ. O'jomuymuy jĩjã ip.

⁴⁶Ġebuje Pauloyũ iparara'ũm cĩcã o'jekawẽn ceweju ip- -Judeuyũ eju. — Cedaġ osunuy ocewebe koam Deus ekawẽn muwẽn ãm eywebe, eyju Judeuyũ buye — io'e. — Cekawẽn kay ġu eyju bit — io'e. — Eybu'u Jesus pe eydaxijoan, eywebe ipiat'ajoap puxim — io'e. — Eybu'u eyaġuyisum eyekuam — io'e. — Imẽnpuye warara'acat pe juy oceġuwẽn Deus ekawẽn- -Judeu'ũmayũ be — io'e. ⁴⁷— Imẽġãm Deus cuk ocemuju. Kuyje Isaísat Cristo o'ġuwẽn. Imẽn o'e:

Õn cuk enaẽ wekawẽn muwẽn ãm Judeu'ũmayũ be, i. Kabia buje wuyetaybit wuyeku am, i. Imẽnpuxim wekawẽn co buje Judeu'ũmayũ itaybit je'e apẽn Deus soat taxijojom iam, i. Soat wekawẽn kayayũ otaxijo, i.

Imẽn Deus o'e kuyje — io'e Paulo. — Imẽnpuye Judeu'ũmayũ be juy oceġuwẽn Deus ekawẽn — Paulo o'e.

⁴⁸Judeu'ũmayũ icokcok cĩcã ip o'e iboap co buje.

— Ka'ũmġu Deus ekawẽn co'i xipat — io'e ip. Soat itabut o'e Jesus kay, jexe jenuy am Deus emunaeyũ.

⁴⁹Ġebuje Jesus kay itabucayũ wuykukukat ekawẽn o'ġuwẽnuwẽn soat pe itaybit'ũmayũ be. Soat ibo eipi daġ oekuku ip wuykukukat ekawẽn muwẽnuwẽn.

⁵⁰Judeuyũ oitakomãn Pauloyũ kay. O'jewawẽ ip aġokatkayũ eju- -ibo ka kukukayũ eju. Aoyũ eju dak o'jewawẽ ip- -ya'õbuyxiayũ eju. Ixeyũ aoyũ Deus a'õ kay ip osodop. Imẽnpit itakoma ip o'e Pauloyũ kay.

Pauloyũ ip o'yawẽġmukẽrẽrẽrẽn. Imẽnpuye soat ip itakoma jĩjã o'e Pauloyũ kay. Jeipi bewi ip o'ġujẽm. ⁵¹O'jẽm Pauloyũ. Jesandália ip o'ġupoypoy ibo ka bewi jejẽm puje “Eyukpiwat Deus xe ocekawẽn co pin'ũm puye” i'e am ibo ka watwat pe. ⁵²Itabucayũ bit icokcok cĩcã o'e- -Antioquia ka beayũ. Ibiõġbuk xipacat cebe ip osunuy.

14 ¹Icõnio ka kay ip o'ju Pauloyũ. Oõm ip Judeuyũ e'aweroroap'la be- -Deus eju kawẽnwẽnap'la be. Kawẽn idipat o'ġuwẽn ip iġo'a

be. Imēnpuye tak ġu ip oitabun Jesus kay- -Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.
²Judeuyū kukukayū bit Pauloyū o'yawēgmukērērēn- -itabut'ūmayū.
 O'yawēgmukērērēn ip Judeu'ūmayū be cekayap puxim. Imēnpuye itakoma o'e ip Pauloyū kay Judeu'ūmayū.

³Ġebye Pauloyū wuykukukat o'ġuwēnuwēn soat pe- -Icônio ka watwat pe. Ibun cīcā ip osodop ibo ka be. Pūġ kabia ġu ip osodop Icônio ka be, ade oitabun Jesus kay buye. Iparara'ūma wuykukukat o'ġuwēnuwēn ip.

— Deus xipan soat kuġ wuykuġ — io'e'e ip. Wuywebe i'e ba'oreap o'ġubapukpuk ip Deus a'ōbi. Deus a'ōbacaap o'ġubapukpuk ip soat etabutpe. Deus ibo ka watwat o'ġutabun Pauloyū ekajwēn kay.

— Paulo icēmān e'em — io'e ip.

⁴Imēneju pūġ taġ ġu o'e ip Icônio ka watwat- -wara'at taġtaġtaġ ma. Pūġpūġ ixeyū'in Judeuyū kay ip o'e. Warara'acayū bit Jesus emumujuyū kay o'e.

⁵Ġebye pūġpūġ Icônio ka watwat o'jekawēn jeka kukukayū eju- -Judeuyū, Judeu'ūmayū dak.

— Ikērēm cuy ip ajukuk. Ayabuġbuġ cuy ip wita'am — io'e ip.

⁶Pauloyū jaoka ojuyap o'yawēġtobuxik. Imēnpuye dao ma o'jēm ip Icônio ka bewi. Wara'at ka kay ip o'ju. Listra ka kay ip o'ju Derbe ka kay dak, iġo ka korerenatka kay dak. Ixeyū ka Licaōnia eipi be opop.
⁷Kawēn idipat muwēnuwēn oekuku ip soat kaka daġ soat pe ya'ījo am.

⁸Taokērēat kay Pauloyū oajēm. Taokērēat Listra ka be osunuy. Ikap'isum pin ma taokērē osunuy. Cexīġxīġ pa'ore osunuy. ⁹Soat Paulo o'e'eiap o'ya'ījojo. Paulo o'jeak cīcā cekay.

— Deus kay teku itabut jemu'adaam — Paulo o'e jewebe ma.

¹⁰O'jekawēn taokērēat pe.

— E'āy — io'e. — Cūġ'i ece — io'e ya'ōberen cebe.

Taokērē tūibit o'āy. Xipan o'jexīġxīġ. ¹¹Paulo be imu'ada buje, o'jewāwā ip ya'ōberen Listra ka watwat.

— Deusyū o'kop wuykay! — io'e ip ja'ōm. — Aġokatkayū jojo'i ip! — io'e ip jewewebe.

Tūybe Pauloyū deusyū iān o'e ip. O'jewāwā ip Paulo a'ōm ġu- -ja'ōm ma.
¹²— Wuyedeus teku! — io'e ip napa ma. — Júpiter teku! — io'e ip Barnabé muwēnuwēn.

— Wuyedeus tedaku! — io'e ip napa ma. — Mercúrio teku! — io'e ip Paulo muwēnuwēn.

Imēn o'e ip Paulo cekawēnxi buye. Listra ka watwat edeusbaro butet Júpiter i osunuy, Mercúrio i dak.

¹³Ixeyũ edeusbaro duk'a kukukat oajēm Pauloyũ kay- -Júpiter tuk'a kukukat. Biopak o'tujuajēm. Yaoka ojuj ip imupik am Pauloyũ wap. Tũybe deus iãn o'e ip. Tumũntitit o'titujuajēm biopak akārāsũ eju titmukirik am Pauloyũ ya'õbuyxi cekay ip puye. O'tujuajēm ip aõoka ekorara exĩntabi be. Júpiter tuk'a iboce o'yanuy. Tũybe teyũku wuyedeusyũ iãn o'e ip. ¹⁴Apẽn e ojuj ip ocewebe iam jetaybin puje, yaõuybabi'ũm cĩcã Pauloyũ o'e.

— Tũybe oceju deusyũ iãn o'e ip — io'e Paulo jebure be- -Barnabé be. Jesay o'õgwek ip jaõuybabi'ũmap mubapuk am ibo ka watwat pe.

Pauloyũ o'jedau ajēmuyũ kay. O'jekawẽn ceweju ip.

¹⁵— Tapupuyũ — io'e. — Imẽn õu juy epe'e ocewebe! — io'e. — Deus õu oceju- -aõokatkayũ acã! — io'e. — Oceju dak eyjo'i ma — io'e. — Ocajēm ijoce kawẽn idipat muwẽn ãm eywebe. Eymubu'un am eyedeusbaroyũ kay ocajēm ijoce. Te'e ma eyetabut ixeyũ kay — io'e ip Lистра ka watwat pe. — Deusbaroyũ kay eyetabucap cuy epeyepere! — io'e. — Deusat kay juy eyetabun epesop. Deusat soat em itait omuy. Ixe kay acã eyetabun cuy epesop — io'e. — Ixe kabi o'õgũgẽ, ipi dak. Tiboõ cĩcãati dak o'timuõgẽ. Ixe soat o'õgũgẽ- -kabi daõat, ipi daõat tak, tiboõ cĩcãat daõat tak — i'e'em ip. ¹⁶— Deus kuyjeayũ o'jepere jekpiwan ma ip jeku am- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak — io'e. ¹⁷— Imẽnpit Deus xipacan e'e'uk osunuy soat peam ijodiat peam. Imẽn õn soat podi ma xipat iam wuymutaybitbin. Ixe muba'at muajēmjēm kabi bewi wuywebe. Ixe kadaĩ mu'aypapan wuywebe i'o am. Deus soat em wuyemukaypinput ũmũm wuywebe wuy mucokcok am. Deus imẽn xipan wuykuõ ibikuy wuywebe wuyetabut am cekay buye — io'e ip. Imẽn Paulo Lистра ka watwat o'õgutaybin Deus ekawẽn.

¹⁸Lистра ka watwat biopak aoka ojuj jĩjã tũybe Pauloyũ deusyũ iãn o'e ip puye. Pauloyũ bit o'õgubu'un ip biopak aoka am.

¹⁹Judeuyũ oajēm Pauloyũ kay- -itabut'ũmayũ. Oajēm ip Antioquia ka bewi, Icõnio ka bewi dak. Lистра ka be ip oajēm. Ade o'õgubu'un ip Pauloyũ kay. O'õgutakomãn ip cekay ip.

Imẽnpuje Paulo o'yabuõbuõ ip yaokaap ojuj. Kururuõ Paulo o'tujujēm ip jeka bewi- -Lистра ka bewi. Kacũõpe o'jepere ip. Tũybe oe'ũ iãn o'e ip. ²⁰Paulo bit o'ãy Jesus kay itabucayũ cekay ce'awero buje. Waram oõm Lистра ka be.

Kuyaje Paulo o'kop Derbe ka be Barnabé eju. ²¹Kawẽn idipat o'õgũwẽnuwẽn ip Derbe ka watwat pe. Imẽnpuje tak õu oitabun ip Jesus kay.

Ĝebuje o'jepit ip jedocap e daḡ ma. Lистра ka daḡ ip o'jepit Icônio ka daḡ tak, Antioquia ka daḡ tak. ²²Jesus a'ôkayayũ jojom ip o'jepit. Ixeyũ a'ômucanucan oekuku ip. Yawêwêm ip oekuku. Paulo o'jekawên ceweju ip.

— Jesus kay eyetabucap cuy epeyepere ḡu — io'e. — Jesus kay wuyetabut pima, warara'acat ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e.

— Ĝuyjom pit Deus xe acesop. Ixe soat kukukan pima, cexe ma acesop soat ya'ô kay kũyjobit pima — io'e cebe ip.

Paulo soat kaka daḡ oeku Barnabé eju.

²³Ixeyũ dak aḡokatkayũ o'taê Jesus day itabucayũ kukukayũm. Soat kaka daḡwi o'taê ip. Jekpiwa ma o'jewemurun ip jekawên âm Deus eju. Deus eju o'jekawên ip o'taê'ibiyũ beam. Imên o'jekawên ip Deus eju:

— Ocekukukat — io'e ip Jesus pe. — Iteyũ aḡokatkayũ juy ejukuk xipan, ekay itabut ip puye — io'e ip Deus pe.

²⁴O'kop ip Panfília eipi daḡ, Pisídia eipi daḡ tak.

²⁵Ĝebuje waram Deus ekawên o'ḡuwênuwên ip Perge ka be. Atália ka daḡ ip o'kop.

²⁶Antioquia ka kay ip o'ju waram. Kobexixi daḡ ip o'ju. Koap jejẽmap ka be ip oajêm- -Antioquia ka be.

— Xipan cuy ixeyũ ejukuk kapikpiḡ pima- -ekawênmuwênuwên pima — i mo o'e itabucayũ Deus pe ibo ka be koap cẽm pima.

²⁷Oajêm ip ma'ḡuto Antioquia ka be jekapikap o'jepere ip puye. Paulo ekawên co am o'je'awero ip soat Jesus a'ôkayayũ.

Ĝebuje Paulo apên Deus ixeyũ buywatwanap o'ḡuwên cebe ip. Apên soat kaka daḡ oekuku ip iap o'ḡuwên.

— Deus juk adi oca'ômucanucan osunuy Jesus muwênuwên pima — io'e. — Judeu'ũmayũ be ocemuju jekawên muwên âm — io'e. — Tak ḡu ip oitabun Jesus kay — io'e cebe ip.

²⁸Ibo ka be osodop ip ũm kaxi. Jesus a'ôkayayũ xe osodop ip ibun ma.

15 ¹Judeuyũ o'ju Antioquia ka kay- -Judéia eipi bewiyũ. Oajêm ip. Ĝebuje cedaḡ ḡu Jesus kay itabucayũ o'ḡutaybin ip- -Judeu'ũmayũ o'ḡutaybin ip.

— Moisés ekawên taḡ eyedaypu'aḡobixeedakat'ũm pima, Deus jeydaxijo ḡu — io'e ip napa ma itabucayũ be.

²Imêneju Pauloyũ o'jewa'ôxikxik cĩcã ceweju ip Judéia eipi bewiacat eju. Imênpuye Jesus a'ôkayayũ itaybin pin o'e ip apên ḡu paxi cũḡ ma wuyxe iam.

— Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn taḡ? Acesuxeedakat ḡu xe'e? — io'e ip jewewebe.

Imēnpuye ip Paulo o'ḡuju Jerusalém ka be, Barnabé dak, jebureyū dak.

— Jerusalém ka be juy epeju — io'e ip. — Epeju juy jekawēn ām Jesus emumujuyū eju- -itabucayū kukukayū eju dak — io'e ip. — Epeyewawē juy ceweju ip. “Acesuxeedakat tu Moisés ekawēn taḡ? Acesuxeedakat ḡu xe'e?” i juy epe'e cebe ip — io'e ip.

³Pauloyū o'jewemuwēn cebe ip. O'jēm ip Antioquia ka bewi.

O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Cucum pima Fenícia eipi daḡ o'kop ip, Samaria eipi daḡ tak. Soat ka daḡ o'je'awero ip itabucayū eju cucum pima.

— Ade jījā Judeu'ūmayū kuyap jetabucap o'jepere ip — io'e ip. — Jesus kay ip oitabun — Pauloyū o'e cebe ip.

Icokcok cīcā ip o'e itabucayū iboap awēḡ tobuxik puje- -Fenícia eipi watwat, Samaria eipi watwat tak.

⁴Oajēm ip Jerusalém ka be. O'ju ip itabucayū kukukayū kay. Itabucayū kukukayū ip o'tobede, Jesus emumujuyū dak, wara'acayū itabucayū dak. Itabucayū kukukayū o'je'awero ip cexe.

Ḡebuje Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Deus cuk adi ocebuywatwatn kawēn idipat muwēn ām — io'e. — Pūḡ ḡu Judeu'ūmat oitabun Jesus kay- -ade jījā ma! — io'e Paulo.

⁵Pūḡpūḡ pit Fariseuyū o'āy Paulo mukorēm ām- -Jesus kay itabucayū.

— Ixeyū dak cuy Moisés ekawēn taḡ jeku, itabut ma'ḡu ip Jesus kay — io'e ip. — Jedaypu'aḡobixeedakat cuy ip cekawēn taḡ — io'e ip te'e ma. Imēnpuye Pauloyū o'jewa'ōxixkik cīcā Fariseuyū eju.

⁶Ḡebuje Jesus emumujuyū o'je'awero ip Jesus kay itabucayū kukukayū eju. O'jewawēwē jījā ip.

— Apēntak cedaḡ wuywebe Judeu'ūmayū mutaybit am Jesus kay itabun ip puje? — io'e ip jewewebe. — “Moisés ekawēn taḡ cuy epeku,” i du ace'e cebe ip? Imēn ḡu xe'e ace'e cebe ip? — io'e ip jewewebe.

⁷O'jekawēn cīcā ip jeweweju jewemudin ām. Ibut cīcā ip o'jewa'ōxixkik wara'at taḡtaḡtaḡ i'leap puxim.

Pedro o'jekawēn soat pe aweromayū be.

— Okitpitpityū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wekawēn kay — io'e. — Kuy bima Deus onaē kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayū be. Eyetaybit iboam — io'e. — Ixe mo omuju ibikuy osunuy ixeyū mutabut am jekay buye. ⁸Deus itaybit apēn wuyju jewaḡuyḡuy iam — io'e.

— Ixe mo jebiōḡbuk o'ḡudot Judeu'ūmayū kay apēn wuykay o'ḡudot iap co'i. Imēn Judeu'ūmayū kay dak ōn iam wuymutaybitbin o'e Deus.

⁹Soat ipi dağayũ ibit ma Deus xe. Soat jewejojo'i ma ip cexe. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk Judeu'ūmayũ bewi Jesus kay ip itabut puye. O'ju'uk apēn wuywebewi ikērēat o'ju'uk iap co'i — io'e. ¹⁰— “Cedağ ġu Deus pe jebiōğbuk muōm ām cebe ip, Moisés ekawēn tağ ġu ip puye,” i du eyju e'em? — Pedro o'e. — Iba'ore osunuy wuydobuyũ'ūm'ūm pe ixē ekawēn tağ jeku am. Wuywebe dak iba'ore. Iba'ore kuka o'e Judeu'ūmayũ be dak. Imēnpuye “Moisés ekawēn tağ cuy epeku,” i'ūmğū juy ace cebe ip- -Jesus kay itabun'isuayũ be. ¹¹Wuykukukat Jesus wuydaxijojom cekay wuyetabut puye. Wuydaxijojom xipan wuykuğ puye. Imēnpuxim Judeu'ūmayũ dak idaxijo itabun puje ip — Pedro o'e.

¹²Ğuyjom Pauloyũ o'jekawēn aweromayũ be.

— Deus mo ocemju kawēn idipat muwēn ām Judeu'ūmayũ be — io'e. — Deus a'ōbi juk adi wuywebe i'e ba'oreat oceğubapukpuk soat etabutpe — io'e. — Deus soat podi ma ya'ōbaca iap juk adi oceğubapukpuk itabutpe ip — io'e ip aweromayũ be. Soat ip mũğ osodop ya'ijojom.

¹³Ğuyjom Tiago o'jekawēn aweromayũ be.

— Okitpitpityũ — io'e. — Eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wekawēn kay. ¹⁴Simāo Pedro ekawēn epeya'ijojom kuy — io'e. — Deus xipan Judeu'ūmayũ kuğ iam wuy mukũyjojo — io'e. — Deus Judeu'ūmayũ o'taē itabut am jekay. Ixeyũ dak o'taē jebekitkiyũm — io'e. ¹⁵— Iboap o'jebapuk kuyayũ ekawēn tağ- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ emudupmubararaktup ekawēn tağ — io'e. — Imēn e'em iboaptup:

¹⁶“Ōn Deus,” i. “Waram ocepit ya'at'ibit'a mudim am- -Davi duk'a mudim am,” i. “Yadipat'am je'e ma'ğuto,” i. “Soat xe ijodiat xe wa'ōbuyxian oğuy apēn Davi ya'ōbuyxi osunuy iap co'i,” i. “Obikuyap tağ jeku ip waram,” i. ¹⁷“Soat kaka dağacat itabut je'e okay Judeu'ūmayũ,” i. “Webekitkiyũm je'e ip,” i. ¹⁸Imēn wuykukukat e'em, i. Kuyje ma iboap o'ğuwēn, i.

Imēn e'em iboaptup — io'e Tiago. — Imēn cuk adi Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ o'e'e'e Deus a'ōbi — Tiago o'e.

¹⁹— “Imēnpuye Judeu'ūmayũ kaykay ġu juy ajop,” i ōn e'em — io'e Tiago. — “Jesus kay itabun'isuayũ kaykay ġu juy ajop,” i ōn e'em — Tiago o'e. — Iboam acā juy ace Judeu'ūmayũ be- -itabun'isuayũ be:

²⁰Deusbaroyũ wap iēnmōğ'ibitēn cuy epesuēn'o ġu, i. Wara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop, wara'at itop kaykay ġu dak, i. Iēntoyteyatēn cuy epesuēn'o ġu, i. Puca doy juy epetoykōnkōn ġu, i.

Iboam acã juy ace Judeu'ũmayũ be- -itabun'isuayũ be — Tiago o'e.

²¹— Kuy bin ma opop Moisés ekawën wuymutaybitbin'ukayũ soat kaka dağ — io'e. — Ğasũ dak soat kaka dağ opop ip. Soat Sábado cekawëntup cocom ip wuy'eaweroroap'a be- -Deus eju kawënwënap'a be. Iboam acã juy ace cebe ip — Tiago o'e.

— Imën cuy ace! — io'e ip aweromayũ.

²²⁻²³Soat ce'awero'ibiyũ Tiago be jawëwëap kay ip o'e- -soat Jesus emumujuyũ, soat itabucayũ kukukayũ dak, soat itabucayũ dak.

Ğejuje Jesus emumujuyũ cartadup o'tupmubararak itabucayũ kukukayũ. O'tupmubararak ip tup muju am warara'acayũ awëaptum- -itabucayũ awëwëaptum- -Antioquia ka watwat awëwëaptum. Xepxep ağokatkayũ o'ğuju ip cartadup tujowat am Antioquia ka watwat pe. Judas o'ğuju ip, Silas tak. Judas xepxep ibutet osunuy. Wara'at ibutet Barsabás i osunuy. Ixeyũ xepxepayũ ya'öbuyxi ip osodop soat xe. Ixeyũ xepxepayũ cartadup o'tuptujowat Antioquia ka watwat pe. O'ju ip Paulo eju, Barnabé eju dak.

Cartadup imën o'e:

Oceju Jesus emumujuyũ, itabucayũ kukukayũ dak, wara'acat itabucayũ dak, i. Eykitpitpiyũ oceju, i. Kato mujujum oceju soat pe eywebe Judeu'ũmayũ be, i. Kato mujujum ocejũ soat kaka dağacat pe- -Antioquia ka watwat pe, Síria eipi watwat pe dak, i. ²⁴Kuy bima ağokatkayũ mo a'ğu eyağuyumubabi'üm'üm oce'in, i. Ğasũ eyetaybit ğu apën oceku cedağ iam, i. “Moisés ekawën tağ eyedaypu'ağobixeedakat'üm pima, Deus jeydaxijo ğu,” io'e ip napa ma eywebe, i. Oceju ğu mo a'ğu ixeyũ oceğuju eykay, i. Ja'öbi ma mo a'ğu ip o'ju eykay, i. ²⁵Imënpuye juk a'ğu oceje'awero pũğ tağ ma eyawë ãm, i. Ğasũ xepxep ağokatkayũ ocetaë imuju am eyjom, i. Ixeyũ cum Barnabé eju, Paulo eju dak, i. ²⁶Pauloyũ o'yaoka pin kuy bima, i. Inaka iparara'üm ma wuykukukat Jesus Cristo muwënuwën oekuku ip, i. Imënpuye ikukpin cică ip ocexe, i. ²⁷Xepxepayũ oceğuju eykay- -Judas, Silas tak, i. Ixeyũ soat ğuwën eywebe ğasũ ocekawën, i. ²⁸⁻²⁹Iboam acã oceju e'em eywebe: Deusbaroyũ wap iënmöğ'ibitën cuy epesuën'o ğu, i. Puca doy juy epetoykõnkõn ğu, i. Iëntoyteyatën cuy epesuën'o ğu, i. Wara'at tayxi kaykay ğu juy epesop, wara'at itop kaykay ğu dak, i. Iboam acã juy oceju e'em eywebe, i. Iboap tağ jekukum pima, cedağ epeku. Eywätaxipipem ğu juy epesop. Ibürũ ma oceju e'em eywebe eyawëwëm, Deus biöğbuk tak eyawëwëm, i. Imën o'tupmubararak ip Judeu'ũmayũ awëwëaptup itabucayũ kukukayũ Jerusalém ka be awerom pima.

³⁰Ĝebuje taē'ibiyū cartadup o'tuptujowat ip Antioquia ka watwat kay- -itabucayū kay. Judas o'tuptujowat, Silas eju. O'ju ip Barnabé eju, Paulo eju dak.

Jajēm puje soat itabucayū o'tomuwā ip je'awero am.

³¹Ĝebuje ip o'tupūm cebe ip. Itabucayū kukukayū ya'ōberen o'tupcoco soat pe ya'l'ijo am. Soat ip icokcok o'e ibodup ekawēn co buje.

³²Judas Silas tak itabucayū o'yawēwē. Antioquia ka watwat o'yawēwē ip. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Deus ekawēn ip o'ġutaybitbin. Imēnpuye biġ ma ip itabut o'e Jesus kay. Icokcok ip o'e jetabucap kuġ. Pūġ kabia ġu osodop ip Antioquia ka be.

³³Ibocewi o'jewemuwēn ip itabucayū be.

— Deus cuy xipan jeydujupit — itabucayū o'e cebe ip.

O'jepit ip Jerusalém ka be. Kuy bima o'ġuju'iaiyū kay ip o'jepit.

³⁴Imēnpit Silas o'jepit ġu.

— Ijoce ma oġuy — io'e. — Ocepit ġu juy — io'e.

³⁵Paulo dak Antioquia ka be osunuy, Barnabé dak. Wuykukukat ekawēn o'ġuwēnuwēn ip adeayū be. Jebureyū eju wuykukukat ekawēn o'ġuwēnuwēn ip.

³⁶Ibun'ūm pima Paulo o'jekawēn Barnabé eju.

— Ĝa'a juy acepit — io'e. — Soat kaka daġ cuy aju- -kuy bima Deus ekawēn aġuwēnuwēn iap kaka daġ — io'e. — Wuynomukay juy acepit waram Jesus a'ōkayayū jom — io'e. — Ĝa'a acepit xipat paxi opop ip iam — io'e Barnabé be.

— Ĝa'a — io'e Barnabé.

³⁷Barnabé ma João Marcos dujowat ojuy ceweju ip. ³⁸Paulo bit ibu'u o'e tujowan.

— Oxe ma xipat ġu João Marcos ju am wuyweju — Paulo o'e. — Koap pima mo wuyiwat — io'e. — Panfília eipi be bima, o'jepit — io'e. — Wuyweju bit mo oibu'un Deus ekawēn muwēn ām — io'e. — Obu'u oce ikuġ — Paulo o'e.

³⁹O'jewa'ōxixik cīcā ip. Imēnpuye o'jeok ip jewewejuwi oibu'un ikuġ puye.

Ĝebuje Barnabé João Marcos o'tujowat jeweju. Kobexixi be ip oōm. Tiboġ cīcāati o'timudek ip. Chipre eipi be ip o'ju- -tip'aweroroboġ pe.

⁴⁰Ĝebuje Paulo wara'at ma o'taē jeweju am. Silas o'taē jeweju am. Soat ikitpitpiyū o'jekawēn Deus eju cebeam ip- -Antioquia ka watwat.

— Bay, xipan soat kuġ ěn — io'e ip. — Iteyū xepxepayū juy ejukuk xipan — io'e ip Deus pe.

⁴¹Paulo o'ju Silas eju. Síria eipi daḡ oekuku ip, Cilícia eipi daḡ tak. Deus ekawēn itabucayū mutaybitbin oekuku ip.

16 ¹Pauloyū o'ju Derbe ka be, Listra ka be dak. Listra ka be aḡokatkat osunuy. Jesus a'ōkayat osunuy. Ibutet Timóteo i osunuy. Paulo o'ju Timóteo kay. Timóteo xi Judeu osunuy. Ixe ayacat Deus ekawēn kay itabut osunuy. Cebay Judeu ḡu osunuy- -Grego acã. ²Jesus a'ōkayayū Timóteo o'ḡuwēn Paulo be- -Listra ka watwat, Icônio ka watwat tak. — Timóteo xipat cīcã — io'e ip Paulo be.

³Timóteo dujowat ojuy o'e jewēju jebuywatwat'ukan Paulo. Koap Paulo Timóteo o'taypu'aḡobixeedakat Judeuyū babi daḡ, ade Judeuyū osodop ika kay ip cumiat ka be buye. Itaybit cīcã osodop ip Timóteo Judeu'ūmat ipot iam, taypu'aḡobixeedakat'ūm iam tak ixeyū Judeuyū.

⁴Ḡebye Paulo o'ju Silas eju, Timóteo eju dak. Soat kaka daḡ ip oekuku Jesus kay itabucayū jojom. Jerusalém ka watwat pe jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip. Jesus emumujuyū be jawēwēap muwēnuwēn oekuku ip- -itabucayū kukukayū be jawēwēap muwēnuwēn. Mēnku Judeu'ūmayū jekuku iap muwēnuwēn oekuku ip.

— Kūyjobin cuy epesop eyawēwēap ekawēn kay — io'e ip itabucayū be soat kaka watwat pe.

Soat kaka daḡ oekuku ip imukūyjojom.

⁵Imēneju biḡ ma itabut o'e Jesus kay. Soat kabia warara'acayū oitabun Jesus kay.

⁶Deus biōḡbuk Pauloyū o'ḡujuat ḡu Ásia eipi be. O'ḡujuat ḡu ip iboce Deus ekawēn muwēn ām. Imēnpuye Frígia eipi daḡ ip oekuku Galácia eipi daḡ tak. Kapurūḡ taḡ ip oekuku.

⁷Ibocewi oajēm ip Mísia eipi tēḡ ma. Bitínia eipi be cu ojuy ip. Deus biōḡbuk pit o'ḡujuat ḡu ip. ⁸Imēnpuye Mísia eipi daḡ o'timudek ip. Trôade ebikopap pe oajēm ip. Ibo ka tiboḡ cīcāati xe osunuy.

⁹Ḡebye Paulo jexey jo'iat o'jojoho ixe exima. Trôade ka be bima o'jojoho. Aḡokatkat o'jojoho jexey jo'iat pe. Macedônia eipi bewiat o'jojoho. Cūḡ'i osunuy.

— Macedônia eipi kay juy ejot — io'e Paulo be jexey jo'iat pe. — Ocebuywan cuy ece — io'e Paulo be.

¹⁰Paulo imēn jexey jo'iat o'jojoho. Ōn tak cuk Paulo xe oḡuy Trôade ka be bima. Ōn Lucas- -ijjudup mubarararaḡat. Macedônia eipi kay a'ḡu cu ojuy ocejewaḡuy Paulo exey jo'iat puye. Ocetaybit cīcã Deus cuk ocemuju Macedônia eipi kay kawēn idipat muwēn ām iam.

¹¹Ĝebuje kobexixi be oceōm. Ocejēm Trôade ka bewi. Tiboğ cĩcãati oacetimudek. Cũğ ma oceju tip'aweroro kay Samotrãcia eipi kay. Kuyaje oceju Neápolis ebikopap kay.

¹²— Ĝebuje Filipos ka kay oceju. Filipos ka Macedônia eipi be opop. Ikaboğ cĩcã ma o'sukadop. Wara'atka bodi ma ikaboğ o'sukadop- -Macedônia eipi beatka bodi ma. César ebekitkit ibo ka o'sukada Roma ka kukat ebekitkit. ¹³Ağoka bewi ocejēm Sábado kabia.

Idibi wābū kay oceju.

— Judeuyū aco'i kawēnwēn Deus eju ijoce — i juk a'ğu oce'e. Aoyū awerom osodop ip iboce. Ocabik ma a'ğu ceparakpe ip- -aweroayū parakpe.

¹⁴Ĝebuje Deus ekawēn oceğuwēn cebe ip. Ayacat iboce osunuy. Ibutet Lídía i osunuy. Tiatira ka bewiat osunuy. Pağo idipat teidada'ukat osunuy. Deus kay itabucat osunuy. Deus Paulo ekawēn o'ğubapuk Lídía be itabut cĩcã i'e am. Imēnpuye itabut cĩcã o'e Jesus kay. ¹⁵O'jewemubatisanat “Jesus ebekit òn ġasū bit” i'e am soat pe. Lídía duk'a watwat tak o'jewemubatisanat ip, itabut puye. Lídía o'jekawēn ocewebe.

— Eyxe wuykukukat Jesus kay wetabut pima, oduk'a be juy epesop ġasū bit — io'e ocewebe.

Imēnpuye Lídía duk'a be ocesop Filipos ka be bima.

¹⁶Ĝebuje ayacat ocedopabijuk- -yaypan'isuat- -cekariwa be imudadaybotbot'ibit. Deus eju Judeuyū kawēnwēn'uk osodop iap kay cum pima, ocedopabijuk. Ibiōğbuk kērēat kuğ osunuy jewebe. Ibiōğbuk kērēat a'ōbi yaypan'isuat apēn ġuyjom je'bapuk iap muwēnuwēn'uk osunuy adeayū be. Ağokat kayū yaypan'isuat kukayū osodop ip. Ade dinheiro bubum ip osodop apēn ġuyjom je'bapuk eykay iap muwēğap teim. Ixe yaypan'isuat ocedopabijuk. ¹⁷Jewāwāwām oekuku ocenomuju soat kabia. O'jekawēn ocekawēn coco'ukayū be.

— Teyūku Deus a'ō kay kuyjobicayū — io'e'e'e. — Ixe Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat — io'e'e'e. — Apēn wuywedaxijo but iap muwēnuwēn wuywebe — io'e'e'e ya'ōberen ocekawēn coco'ukayū be.

¹⁸Iboap muwēnuwēn oekuku ocedobatban yaypan'isuat. Wara'at kabia dak. Wara'at kabia dak. Ade kabia iboap muwēnuwēn oekuku ocenomuju. Imēnpuye Paulo yukpiceğēn o'e cekay. O'jekorepēn yaypan'isuat kay.

Ĝebuje Paulo o'jekawēn ibiōğbuk kērēat pe- -yaypan'isuat peat pe.

— Ejēm cuy yaypan'isuat pewi — io'e. — “Ejēm cuy,” i òn e'em ewebe Jesus a'ōbi — Paulo o'e.

Ĝebuje'isum ma o'jēm cebewi. Xipat o'e.

¹⁹Cebewi ibiōḡbuk kērēat cēmap co buje, yaypan'isuat kukayū oitakomān ip Paulo kay.

— Ĝasū bit ixē ibiōḡbuk kērēat a'ōbi ḡuwēn ḡu — io'e ip. — Abu dinheiro je'ḡūm ocewebe ḡasū bit? — io'e ip.

Pauloyū o'jat ip. Akiju ip o'tujowat. Jeka kukukat topabe o'tujowat ip imuymuy am.

²⁰Ĝebuje o'jekawēn ip jeka kukukayū eju.

— Teyūku Judeuyū — io'e ip. — Wuyka watwat kaykay ip — io'e ip napa ma. — Iwaru ma ocemutaybitbin ip. Jebabim ip ocemutaybitbin — io'e ip. ²¹— Cedaḡ ḡu iteyū e'eap taḡ wuyeku am, wuyju Roma ka kukukat ebekitkit puye — io'e ip napa ma.

²²Ĝebuje ibo ka watwat oitakomān ip Pauloyū kay, imuymuy buje. Ika kukukayū Pauloyū eekabek o'ḡuwekuwek ip.

— Epeyukxabimupokupoḡ cuy daxadaypam — io'e ip.

²³O'yukxabimupokupok cīcā ip. Daomūnmūnap'a be o'ḡuōm.

— Aḡ cuy epesop cekay — io'e ip daomūnmūnap'a kukukat pe. — Epejowiwi juy ip ijēmap puxim — io'e ip.

²⁴Iboap co buje āmap'abi be Pauloyū o'ḡuōm iḡo'a kukukat. Badiat'abi be ip o'ḡuōm, “Xipan cīcā juy iteyū epejowiwi,” i juk o'e buye. Sui o'suimuōm ip iptok pe. O'jekaḡobiece ip parakpe. Cem cīcā o'e ip. Ceok pa'ore ip o'e.

²⁵Iximadakpe Pauloyū o'jebibododon Deus kay. O'jekawēn ip Deus eju. Ibibodo a'ijojom o'e ip soat daomūnmūnap'a beayū. ²⁶Ipi o'jexixi ḡebuje bit. Imēnpuye daomūnmūnap'abi'ip o'je'abi'ipekutu. Soat xīntabi dak jekpiwa ma o'jeorek. O'tomudip'uk. Ikaḡobimuparakap'ip tak o'jeipeorek jekpiwan ma.

²⁷Imēn cebapuk puje daomūnmūnap'a kukukat o'jewūrūḡ. Xīntabi tomudip'uk'uk o'jojjo. Tūybe taomūnmūnayū kuy o'jēm iān o'e. Imēnpuye jepaja o'ju'uk iyuk pewi jewaoka ojuy. ²⁸Imēnpuye Paulo ya'ōberen o'jewāwā.

— Ecewaoka ḡu juy — io'e ya'ōberen. — Ocejēm ḡu buk — io'e. — Soat oceju ijoce mabuk — io'e yakukukat pe.

²⁹— Wexiktak cuy eḡūm owebe — io'e jebure be ya kukukat. — Etojot cuy kabia iam.

O'ḡūm cebe. Badi o'ju.

Pauloyū kay o'ju. Ikarabakbak o'e jeparara pibun. O'jēḡ'aecōḡcōḡ Pauloyū dopabe. ³⁰O'tujujēm ip yabewi.

— Obureyũ — io'e. — Apěntak wewedaxijo but? — io'e.

³¹— Etabun cuy eġuy Jesus kay- -wuykukukat kay — io'e. — Etabut pima Deus jedaxijo. Eduk'a watwat tak idaxijo — io'e ip.

³²Ĝebuje Paulo Deus ekawěn o'ġuwěn yakukukat pe, soat tuk'a watwat pe dak. ³³Soat ip oitabun wuykukukat Jesus kay. Daomŭnmŭnap'a kukukat Pauloyũ o'yukxabiwuy iximadakpe ma.

Ĝebuje daomŭnmŭnap'a kukukat o'jewemubatisanat “Ĝasũ bit Jesus ebekitkit oceju” i'e am jebureyũ be. Soat tuk'a watwat tak o'jewemubatisanat. ³⁴Pauloyũ o'tujowat ip jeduk'a be. Puybit o'ġũm cebe ip.

— Juku eyxan — io'e. — Epejo'o — io'e.

Soat ip icokcok cĩcã o'e Jesus kay itabut puye.

³⁵Kabia buje Filipos ka kukukayũ te'e ma sorarayũ o'ġuju daomŭnmŭnap'a beayũ dakoy am- -Pauloyũ dakoy am.

— Pauloyũ juy epeġujěm daomŭnmŭnap'a bewi — io'e ip sorarayũ be. ³⁶O'ju ip daomŭnmŭnap'a be. Ika kukukayũ ekawěn o'ġuwěn ip iġo'a kukukat pe.

Ixe o'ju Pauloyũ kay.

— “Pauloyũ juy epeġujěm daomŭnmŭnap'a bewi,” i juk o'e ip oceka kukukayũ — io'e yakukukat Pauloyũ be. — Epejěm cuy — io'e ip. — Eyekupinap taġ cuy epeju — io'e Pauloyũ be.

³⁷Iměnpit Paulo ika kukukayũ a'õ kay ġu o'e.

O'jekawěn sorarayũ be Paulo.

— Oceju soat eipi kukukat ebekitkit- -Cėsar ebekitkit Roma ka kukat ebekitkit — io'e. — Soat etabutpe ip ocukxabiaokaka — io'e. — Ocedujowat ġu ip ibimãmãmãmamayũ ekawěn coco'ukat kay ocekawěn co am — io'e. — Itaybit ġu mo a'ġu ip Pauloyũ ikěrěat o'ġujurũġ iam, o'ġujurũġ ġu iam tak, ocekawěn co'ũm puye. Jetaybitpun'ũma ip ocemuõm daomŭnmŭnap'a be — io'e. — Iba'arěm ma ip ocemujěm ojuy! — io'e. — Iba'arěm ġu juy ip ocemujěm — io'e. — Soat etabutpe juy ip ocemujěm — Paulo o'e.

³⁸Iměneju sorarayũ o'jepit ika kukukayũ kay. Paulo ekawěn o'ġuwěn ip cebe ip.

— Cėsar ebekitkit teyũbitku — io'e ip. Iměnpuye ika kukukayũ iparara jĩjã ip o'e Cėsar ebekitkit ukxabi mupok pi osodop buye.

³⁹O'ju ip Pauloyũ kay. Daomŭnmŭnap'a be ip o'ju.

— Oceju juk a'ġu xipan ġu eykuk kapusu — io'e ip. — Iměnpit eyaġuyba'ũm cuy iboap kay — io'e. — “Filipos ka kukukayũ juk a'ġu

ikêrêm cĩcã ocekek,” i'ũmũgu juy epe'e — io'e ip. — Epejẽm oceka bewi — io'e ip Pauloyũ be.

⁴⁰O'jẽm ip daomũnmũnap'a bewi. O'ju ip Lídia duk'a be. Ixe duk'a be osodop ip kawẽnwẽn Jesus a'õkayayũ eju. O'yawẽwẽ ip. O'jẽm ip ibocewi.

17 ¹Pauloyũ o'ju Tessalõnica ka kay. Cucum pima o'kap ip Anfípolis ka dağ, Apolõnia ka dağ tak. Oajẽm ip Tessalõnica ka be. Ebaþũğ esemana ibo ka be ip osodop. Judeuyũ e'aweroroap'a ibo ka be o'yanuy- -Deus eju kawẽnwẽnap'a. ²Ebaþũğ Sábado bima iğo'a be o'jujuju ip. Oõm ip iğo'a be.

Ğebuje Paulo Deus ekawẽn o'ğuwẽnuwẽn iğo'a beecat pe. Imutaybitbin o'e ip.

³— Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ juk adi Jesus Cristo o'ğuwẽnuwẽn — io'e. — Imẽn e'em ip:

Deus emunaẽ juy ipiat supi'ajo, i. Je'ũ juy, i. Waram imẽnpit jetait, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽn tup — io'e. — Ibodup ekawẽn tağ o'jebapuk Jesus pe — io'e. — Õn ixẽ Jesus muwẽnuwẽn eywebe. Deus ixẽ Jesus o'taẽ wuydaxijojo'ukan — Paulo o'e.

⁴Iboap co buje ade Judeuyũ oitabun Jesus kay. Pauloyũ eju oekuku ip. Ade Grego a'õm kawẽnwẽn'ukayũ dak oitabun Jesus kay- -Deus kay itabut osodop'iayũ. Ade aoyũ dak oitabun Jesus kay- -Grego a'õm kawẽnwẽn'ukayũ- -soat xe ibuyxiayũ.

⁵Warara'acayũ bit oitabutkarey Pauloyũ kay Judeuyũ- -itabut'ũmayũ. Itabutkarey o'e ip ibadipdipyũ oitabun Jesus kay buye. Itabutkareyayũ ikêrẽat mujurũğrũğ'ukayũ o'tomuwã je'awero am. Ibukapik'ũmayũ o'tomuwã ip- -kaycõm'ũmayũ. O'je'awero ip itabutkareyayũ Pauloyũ o'jomuymuy buye. Itabutkareyayũ warara'acayũ o'ğutakomãn ip Pauloyũ kay. Puyxibut'ũm ip oõm Jasão duk'a be Pauloyũ bu ojuy. Pauloyũ dujowat ojuy ip aweromayũ kay. ⁶Pauloyũ bit o'tobuxik ğu ip Jasão duk'a be. Imẽnpuye Jasão o'jat ip Pauloyũ nuyap pe, Pauloyũ ka'ũm puye. Wara'acat itabucayũ dak o'jat ip.

Ibocewi o'tujowat ip ika kukukayũ kay. Pauloyũ o'jomuymuy ip ika kukukayũ be.

— Soat kaykay teyũku osodop! — io'e ip napa ma. — Soat kaka dağ ip oekuku wuybadipyũ kaykay — io'e ip napa ma. — Wuyka be ğasũ ip oajẽm — io'e ip. ⁷— Jasão ixeyũ o'tujuõm jeduk'a be tũy ãm

— io'e ip jeka kukukayũ be. — Wuyeipi kukukat a'ödadam ip- -César a'ödadam — io'e ip napa ma. — “César ġu soat kukukat- -Jesus acã,” i napa ma e'em ip ocewebe — io'e ip napa ma.

⁸Iboap co buje ika kukukayũ oitakomãn Pauloyũ kay Pauloyũ wuyeipi kukukat a'ödadam tũybe iãn o'e buye. Adeayũ dak oitakomãn cekay ip. ⁹Imẽnpuye ika kukukayũ dinheiro o'jat Jasãoyũ xewi Pauloyũ mujẽmap teida am.

— Pauloyũ juy epeğujẽm wuyka bewi — io'e ip Jasãoyũ be. — Ixeyũ jẽm puje waram eyedinheiro oceğũm eywebe — io'e ip.

Jasãoyũ o'ğuyypicat ip waram tuk'a be. ¹⁰Imẽnpuye Jasãoyũ Pauloyũ o'ğujẽm jeka bewi. O'ğujẽm ip ixima be. O'ğuju ip Beréia ka kay.

Pauloyũ o'ju Beréia ka kay. Oajẽm. Judeuyũ e'aweroroap'a be ip oõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be.

¹¹Ĝejuje Pauloyũ Deus ekawẽn Beréia ka watwat o'ğutaybitbin. Beréia ka watwat Tessalõnica ka watwat puxim ġu ip osodop. Itabut pin ip osodop icẽmat a'õ kay. Paulo ekawẽn coco'uk ip osodop. Soat kabia Deus ekawẽn tup coco'uk ip osodop jetaybit am Paulo icẽmãn paxi e'em iam, icẽmãn ġu paxi iam tak. ¹²Imẽneju ade ma oitabun Jesus kay. Ade Judeuyũ itabut o'e ip cekay. Ade aoyũ dak itabut o'e ip Jesus kay- -Grego a'õm kawẽnwẽn'ukayũ- -soat xe ya'õbuyxiayũ. Ade ağokatkayũ dak itabut o'e Jesus kay- -Grego a'õm kawẽnwẽn'ukayũ.

¹³Ĝejuje Judeuyũ o'yawẽğtobuxik Paulo Deus ekawẽn muwẽnuwẽn Beréia ka be iap awẽğ- -Tessalõnica ka watwat. Imẽnpuye Paulo kay ip o'ju. Oajẽm ip. Paulo awẽğ o'yawẽğmukerẽrẽn ip Beréia ka watwat pe. O'jomuyumuy jĩjã ip. O'gubu'un ip Paulo a'ĩjo am.

¹⁴Ĝejuje itabucayũ Paulo o'tujowat tiboğ cĩcãati be. Silas pit Beréia ka be o'jecũ, Timóteo dak. ¹⁵Ibocewi Paulo o'tujowat ip Atenas ka be. Paulo dujowacayũ o'jepit jeka be- -Beréia ka be. Jepitpin pima, Paulo o'jekawẽn ceweju ip.

— “Ĝaxĩn ma juy epesot okay,” i juy epe'e Silasyũ — io'e cebe ip. — “Ibun ġu juy epesop Beréia ka be,” i juy epe'e cebe ip- -Silas pe, Timóteo be dak — io'e Paulo cebe ip.

¹⁶Paulo yağuybabil'ũm'ũm o'e Atenas ka watwat kuğ. Silasyũ ajẽmap wiwim osunuy ibo ka be. Ade deusbaroyũ kay itabut cĩcã ip osodop Atenas ka watwat. Tũybe ade deusyũ iãn o'e ip Atenas ka watwat. Paulo o'yukpiceğẽn deusbaroyũ biõgbuk cocom puye. Atenas ka watwat kuğ yağuybabil'ũm'ũm o'e.

¹⁷Ĝejuje Paulo o'jekawẽn Atenas ka watwat eju. O'jekawẽn Judeuyũ e'aweroroap'a be- -Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Judeuyũ eju o'jekawẽn

Judeuyũ'ũmayũ eju dak- -Deus kayayũ eju. Wuyjuyũ e'aweroroap pe dak o'jekawēnwēn soat kabia aweromayũ eju. ¹⁸Itaybit cĩcāayũ dak o'jekawēnwēn Paulo eju- -Estóicoyũ, Epicureuyũ dak. Ixeyũ aḡokatkayũ itaybit cĩcā osodop ip. Paulo o'ḡuwēnuwēn ip jeweweju.

— Apēntak sute e ojuy itaybit'ũmat? — io'e ip.

— Deus muwēnuwēn teku oxe bit — io'e warara'acayũ. — Wuyju bit wuyetaybit ḡu i'em — io'e ip.

Imēn o'e ip, Paulo soat em Jesus muwēnuwēn oekukuku buye, wuye'ũ buje waram acejetait iap muwēnuwēn oekukuku buye dak. Jesus buten itaybit ḡu ip osodop.

¹⁹Ḡebye itaybit cĩcāayũ Paulo o'tujowat je'aweroroap pe jeweweju kawēn ām. Je'aweroroap putet Areópago i osunuy.

²⁰⁻²¹ — Ekawēn iisuat cuy epeḡuwēn ocewebe — i'e'e'uk osodop ip jewewebe Atenas ka watwat soat em.

Soat em iisuat muwēnuwēn oekuku ip iisuat cocom tak. Paulo o'ju je'aweroroap pe Atenas ka beayũ eju.

— Ejot cuy oceweju ekawēn iisuat muwēn — io'e ip Paulo be. — Apēn etaybit iap cuy eḡuwēn ocewebe — io'e ip. — Ekawēn iisuat cuy ocemutaybin ece. Wara'an ma ēn ocemutaybitbin — io'e ip. — Oceya'l'ijojo ḡu buk iboap. Ocetaybin pin iboam — io'e ip Paulo be.

²²Ḡebye Paulo o'jekawēn cĩcā ceweju ip iboce Areópago be.

— Atenas ka watwat — io'e Paulo. — Eyetabut cĩcā deusbaroyũ kay. ²³Deusbaroyũ biōḡbuk cocom ocekukuku ijoce. Pũḡ'a oyajojo wit'a muḡēḡē- -eyedeusbaroyũ kay eyeḡebubuap'a. Ibararak opop iḡo'a eju. Imēn e'em: “Wara'at paxi omuy deus, i. Ocetaybit ḡu buk ixem,” i. Ijop'a oceyamuḡē cekay oceḡebubuap'am,” i. Imēn ibararak opop iḡo'a eju — Paulo o'e. — Ōn pit wetabut ixem kay. Ixe Deusat. Ka'ũmḡu wara'at. Ōn wetaybit ixem, eyju bit ka'ũma. Te'e ma iḡo'a mo a'ḡu epeyamuḡē, eyetaybit ḡu ixem puye. Ixe ekawēn muwēnuwēn ōn eywebe. ²⁴Kuyje ixem ipi o'ḡuḡē, soat ipi daḡacat tak. Ixe kabi beacat kukukat, ipi daḡacat kukukat tak. Ixe bit wuyemu'amuy'a be ḡu nuynuy. ²⁵Ixe buywat pa'ore wuywebe. Ixe soatkuḡ. Ka'ũma kay ixem. Ixe wuymutaicin, wuymu'ada'adam tak. Ixe wuyxat ūmũm wuywebe. Wuydoti dak iũmũm. ²⁶Soat ka daḡacat o'ḡu'acoḡ pũḡ aḡokatkat pewi. Jebikuyap taḡ ip o'ḡujuju soat kaka daḡ. Poce ixeyũ jeedop iap o'ḡuwēnuwēn, poce ixeyũ cum iap tak — io'e Paulo. ²⁷— Deus imēn o'ḡuwēn ixeyũ etaybit am ixem, jekay jetabut am tak. Wũy ḡu wuywi nuynuy- -wuytēḡ ma. Deus dobutix pin pima, iba'ore ḡu

wuywebe tobuxik am. ²⁸Wuyetait ixe itait puye. Soat tağ wuyju cūğcūğ cucum ixe ağ wuykay buye. Wuyju kake ixe kake buye — Paulo o'e. — Eybadipyũ dak imēn o'e- -tupmubararak'ukayũ: “Deus ebekitkit wuyju dak,” i mo o'e ip. ²⁹Deus ebekitkit wuyju. Imēnpit xipat ġu wuywebe i'e am: “Deus wita'a muğēğē buxim” i, “Deus ouro muğēğē buxim” i dak, “Deus prata muğēğē buxim” i dak, “Wuyemu'amuğēğē'a buxim” i dak — Paulo o'e.

³⁰— Kuyje ma Deus ġebum ġu osunuy apēn ipi dağacat ikērēat o'ğujurũğrũğ iap kay, kawēn icēmān itaybit'ũm ip puye. Ġasũ bit “Ikērēat mujurũğrũğap cuy epeyepere,” i'e'em Deus soat pe wuywebe — Paulo o'e.

³¹— Deus ağokatkat o'taē- -Jesus o'taē — io'e. — Kabia o'ğuweğũn. Soat ijodiat je'hapuk Deus wap ixe kabia be. Abuyũ ikērēat kuğ Deus xe iap Jesus ġuwēn. Abuyũ ikērēat kuğ ġu iap tak ġuwēn. Cũğ ma ġuwēn itaybit puye. Deus pe waram Jesus mutait puje soat iboap o'ğubapuk soat pe wuywebe — Paulo o'e Atenas ka watwat be.

³²“Deus ce'ũat o'ğutait waram” i'e buje Paulo ekawēn o'jowaywayway ip Atenas ka watwat'in. Warara'acat pit Paulo ekawēn kay o'e ixeyũ'in. — Waram pima juy ġuto ejot iboam ocemutaybin am — io'e ip Paulo be.

³³Paulo o'jēm cexewi ip.

³⁴Pũğpũğ ağokatkayũ oitabun ip Jesus kay. Paulo eju oekuku ip oitabun'iyayũ. Pũğ ma itabucat putet Dionísio i osunuy. Ixe Areópago be je'aweroro'ukat osunuy. Ayacat tak itabut o'e Jesus kay. Damáris i ibutet osunuy. Pũğpũğ ā oitabun Jesus kay.

18 ¹Ğuyjom Paulo o'jēm Atenas ka bewi. Wara'at ka kay o'ju- - Corinto ka kay.

²Paulo oajēm ağokatkat kay- -Áquila kay. Áquila Roma ka bewiat osunuy. Kuy mo o'jēm Roma ka bewi jetayxi eju. Itayxi butet Priscila i osunuy. Áquila Judeu osunuy. Bekin pi ma Ponto eipi be osunuy. Kuy ma mo o'jēm ip Roma ka bewi Itália eipi bewi. Soat kukukat putet Cláudio i osunuy. O'jēm ip ixe Cláudio jeipi bewi Judeuyũ o'ğujēmat puye. Oajēm Áquila kay Paulo. ³Áquila torojo'a muğēğē'ukat osunuy- -ixee'a'a muğēğē'ukat. Paulo dak ixee'a'a muğēğē'ukat osunuy. Ixee'a'a deidada'uk ip osodop- -Paulo, Áquila dak. Xepxem ip o'jekapikpik. Imēnpuye Paulo Áquila duk'a be osunuy Corinto ka be bima.

⁴Ġebuje soat Sábado cucu'uk osunuy Judeuyũ e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixe dak Jesus o'ğuwēnuwēn iğo'a be Judeuyũ ağuymuwarururun ojuy, Judeu'ũmayũ ağuymuwarururun ojuy dak.

— Icēmān Jesus acā Deus emunaē — i'e'e'uk osunuy cebe ip.

⁵Silas tak oajēm Paulo kay, Timóteo dak. Macedônia eipi bewi ip oajēm. Jesus o'ḡuwēnuwēn cīcā ip Judeuyū e'aweroroap'a be.

— Deus Jesus acā o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e'e'e cebe ip.

⁶Pūḡpūḡ Judeuyū'in Paulo ekawēn kay'ūm cīcā o'e. Paulo o'jomuymuy jījā ip. O'ya'ōdada jījā ip. Imēneju Paulo oibu'un ceweju ip je'awero am.

— Jesus ekawēn oḡuwēn eywebe — io'e. — Inaka eyetabut ḡu wekawēn kay — io'e. — Ipiat'ajojoap pe eyju buje, ōn ma okpiwat ḡu Deus xe. Eyju bit eyukpiwat, cekay eyetabut'ūm puye — io'e Paulo. Paulo jesay o'ḡuxikxik ixeyū xewi ijēm puje okpiwat ḡu iap mubapuk am cebe ip.

⁷Ibocewi o'jēm, Judeuyū cekawēn kay'ūm puye.

Tício Justo duk'a kay o'ju. Ixe duk'a Judeuyū e'aweroroap'a tēḡ ma o'yanuy- -Deus eju kawēnwēnap'a tēḡ ma. Itabut osunuy Deus kay. Ixe duk'a be o'ju Paulo. Judeu'ūmayū be o'ju Jesus ekawēn muwēn ām.

Ḡebuje Paulo Jesus o'ḡuwēnuwēn Tício Justo duk'a be. ⁸Crispo itabut o'e wuykukukat Jesus kay- -ixe duk'a watwat tak. Ixe Crispo Judeuyū e'aweroroap'a kukukat osunuy. Itabut o'e Jesus kay ḡasū bit. Warara'acayū dak oitabun Jesus kay. Tak ḡu Corinto ka wat oitabun. Deus ekawēn co buje ip oitabun. O'jemubatisasanat ip “Jesus ebekitkiyū oceju ḡasū bit” i'e am jebureyū be.

⁹Ḡebuje jexey jo'iat o'jojojo Paulo. Wuykukukat o'jebapuk Paulo kay jexey jo'iat pe. Ixima be o'jekawēn Paulo eju.

— Epararam ḡu juy eḡuy — io'e Paulo be. — Mūḡ ḡu juy eḡuy — io'e. — Ebibu'um ḡu juy eḡuy wekawēn muwēn ām — io'e. ¹⁰— Ōn ma exe oḡuy — io'e. — Imēnpuye aoka ba'ore cebe ip — io'e. — Ade mabuk itabut je'e okay ijop ka watwat — wuykukukat o'e Paulo be jexey jo'iat pe.

¹¹Imēnpuye Paulo ibun cīcā osunuy Corinto ka be. Pūḡ koato osunuy ibo ka be, koato ipidase dak. Soat em Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

¹²Ḡebuje Judeuyū Paulo kay ḡu o'e ip. Paulo o'jat ip taomūn ojuy. O'tujowat ip Gálio be ya'ījo am. Gálio Grécia eipi kukukat osunuy. Iecuḡap osunuy. Oōm ip ibimāmāayū ekawēn cocoap'a be. Paulo o'jomuymuy ip.

¹³— Teku ocemubu'u'un kuyat ekawēn taḡ wuyeku am — io'e ip Gálio be. — “Xipat ma epesop Deus xe eydobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ jekukum ḡu ma'ḡu eyju,” i napa ma tekū e'em wuywebe — io'e ip. — Eḡukorēm cuy! — io'e ip.

¹⁴Paulo jede ojuy o'e jemuyumuyayũ be. Gálio bit:

— Ecede ġu juy — io'e Paulo be.

Gálio bit o'jede Judeuyũ be.

— Judeuyũ — io'e. — Õn pit ite aġokatkat oġukorẽm ġu — io'e.
— Wuykukukat mupubutbun puje, õn kajuk oġukorẽm, ikẽrẽat kuġ wuykukukat xe buje dak — io'e. ¹⁵— Jawa'õxixixixi eyju. “Teku wuybadip ekawẽn mukẽrẽrẽrẽn,” i'e'em eyju — io'e. — “Teku wuydobuyũ'ũm'ũm ekawẽn taġ ġu jekukum,” i'e'em eyju. Imẽnpuye õn pit oġukorẽm ġu. Eyju ma juy epeġukorẽm — io'e Judeuyũ be. — Eyxe ma ikẽrẽat kuġ. Oxe bit ikẽrẽat kuġ ġu — io'e.

¹⁶O'ġujẽm ip ibimãmãayũ ekawẽn cocoap'a bewi. ¹⁷Imẽneju Judeu'ũmayũ itakoma o'e ip Judeuyũ kay, Paulo o'tujujẽm puye. Imẽnpuye Sóstenes o'jat ip Judeu'ũmayũ. O'jat ip ixẽ Judeuyũ e'aweroroap'a kukukat puye. O'ġupokupok cĩcã ip ibimãmãayũ ekawẽn cocoap'a exĩntabi weġũn. Gálio bit ak'adit'ũma osunuy ixeyũ kay.

— Āġ ġupokupok ip — io'e jewebe ma. — Õn ġu wukpiwat. Wa'õbi ġu ip imupokupoġ — io'e.

¹⁸Pũġ kabia ġu Paulo Corinto ka be osunuy. Ibun ma osunuy Jesus a'õkayayũ eju. Ģuyjom o'jewemuwẽn cebe ip. Corinto ka bewi o'jẽm. Sírĩa eipi daġ cu ojuy.

¹⁹Éfeso ka kay o'ju. Priscila o'ju ceweju, Áquila dak. Cencreía ka daġ ip o'kap. Cencreía ka be bima Paulo o'jakoeat apẽn kuy bima Deus pe o'e iap taġ. Waram ip o'ju kobexixi daġ. O'timudek ip. Oajẽm ip Éfeso ka be. Paulo oibu'un cewejuwi ip- Áquila ejuwi, Priscila ejuwi dak.

Ģejuje Paulo Judeuyũ o'tobuxik. Oõm je'aweroroap'a be- -Deus eju kawẽnwẽnap'a be. Jesus o'ġuwẽnuwẽn cebe ip. O'jewa'õxixixik Judeuyũ eju.

²⁰— Ibunbun ma juy eġuy ocexe — Judeuyũ o'e cebe.

Paulo bit ibu'u o'e cexe ip.

²¹— Ka'ũma — io'e. — Deus ibikuy bima bit ocepit eykay — io'e cebe ip.

O'jewemuwẽn cebe ip. Éfeso ka bewi o'jẽm. Kobexixi daġ o'ju.

²²Cesaréĩa ka ebikopap pe cemũġ puje o'ju Jerusalém ka be. Itabucayũ kay o'ju. O'tobede ip.

Ģejuje kapurũġ taġ o'ju Antioquia ka kay Sírĩa eipi beat ka kay. ²³Jay. Oajẽm. Ibun ma osunuy ibo ka be.

Ģejuje itabucayũ o'ġutaybinbin. Soat kaka daġ imutaybitbin ip oekukuku. O'jẽm Antioquia ka bewi. Kapurũġ taġ o'ju. Galácia eipi

dağ oekukuku, Frígia eipi dağ tak. Jesus a'ōkayayũ mutaybinbin oekukuku. Itabut cĩcã ip o'e cũğ ma o'ğutaybinbin puye.

²⁴Apolo oajēm Ēfeso ka be. Apolo ağokatkat osunuy. Judeu osunuy. Alexandria ka bewiat osunuy. Idim cĩcã o'jekawēnwēnwēn. Itaybit cĩcã Deus ekawēn. ²⁵Kuy bima wara'acat ixē o'ğutaybitbin wuykukukat e dağ wuyeku am iam. Jedokdokap kuğ o'ğutaybitbin ip. Cũğ ma o'ğutaybitbin apēn wuykukukat cuk adi oekuku iam. Itaybit osunuy apēn João Batista adeayũ o'ğubatisasan ikērēat mujurũğrũğap o'jepere ip iap mubapuk am iam. Itaybit ġu bit osunuy apēn ġasũ wuyju jewemubatisasanan “Jesus ebekitkit oceju” i'e am wuybureyũ be iam. ²⁶Jecokcokap kuğ osunuy imutaybitbin Judeuyũ e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be. Áquila, Priscila dak Apolo o'tujowat jeduk'a be cekawēn co epere buje. Apēn wuykukukat e dağ ajeku iam o'ğutaybin ip. Itaybit'ũmapi o'ğutaybin ip- -ixē o'ya'ijojo ġu buk iam. Cũğ cĩcã ma o'ğutaybin ip.

²⁷Ibocewi Jesus kay itabucayũ Apolo o'tomuwã ixē cu ojuy Grécia eipi kay buye.

— Cum puk ōn Grécia eipi kay — Apolo o'e.

— Ha'a — io'e ip.

Cartadup o'tupmubararak ip tupmuju am Apolo eju. O'tupmubararak ip Grécia eipi watwat peaptum- -itabucayũ beaptum. O'tupmubararak ip xipan cuy Apolo epejukuk iaptum.

Ġebuje Apolo itabucayũ o'ğutaybitbin cĩcã Deus ekawēn Grécia eipi be jajēm puje. Oitabun ip Jesus kay, Deus xe ikukpin ip puye. ²⁸Apolo Judeuyũ a'ōxikxiğ o'e soat etabutpe.

— Jesus acã Deus emunaē. Jesus acã o'taē wuydaxijojo'ukan — io'e cebe ip. — Imēn ibararak opop Deus ekawēn tup pe — io'e cebe ip. Mũğ ma ip osodop. Ya'ōmuypit pa'ore cebe ip.

19 ¹Apolo Corinto ka be bima Paulo o'kap soat kaka dağ. Ēfeso ka kay o'ju. Jay. Oajēm Ēfeso ka be.

Ġebuje Jesus a'ōkayayũ o'tobuxik. Doze be ip osodop. João Batista imubatisasan oeku ikērēat mujurũğrũğap epereap mubapuk am warara'acayũ be. Itaybit o'e ip João emumutaybinbinam. ²Paulo o'jekawēn ceweju ip.

— Ibiōğbuk xipacat oōm tu eywebe, Jesus kay eyetabun puje? — io'e.

— Ka'ũma. Oōm ġu — io'e ip. — Ajo xe'e Ibiōğbuk xipacat? Ocejekũyjo ġu buk ixem — io'e ip.

³— Abu-a'ōbi juk eymubatisasaan? — Paulo o'e.

— João Batista a'ōbi juk ocemubatisasaan — io'e ip.

⁴— João ikērēat mujurūgrūg o'jepere'iaiyū mubatisasaan oeku — io'e.
— Imubatisaan pima, “Wara'acat omuyku kanomūm. Ibutet Jesus i. Ixe kay juy eyetabun epesop,” i'e'e'uk osunuy João — io'e Paulo.

⁵Iboap co buje o'jewemubatisasaan ip “Oceju Jesus ebekitkiyū ḡasū bit- -ixe acā ocekukukat” i'e am jebureyū be. ⁶Paulo jebu o'subumōg yabi jeje ip. Ibiōgbuk xipacat oōm cebe ip. Ya'ōba'arēmat a'ōm o'jekawēnwēn ip. Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip. ⁷Doze be osodop ip- -Jesus kay itabucayū.

⁸Ḡebuje Paulo Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn Judeuyū e'aweroroap'a be- -Deus eju kawēnwēnap'a be- -Éfeso ka beat'a be. Ja'ōcam Deus ekawēn muwēnuwēn'uk osunuy ibo ka watwat pe.

— Ḡaxīn ma Deus soat kukukan je'e — io'e ibo ka watwat pe.

Ibun osunuy ibo ka be imutaybitbin- -ebapūg kaxi. ⁹Pūḡpūḡayū bit Paulo be jemutaybitbinap kay ḡu o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus kay. Jesus o'jomuymuy ip adeayū be. Imēnpuye Paulo o'jeok cexewi ip- -Jesus kay jetabut am ibu'u'uayū xewi.

Wara'at'a kay o'ju Jesus a'ōkayayū eju. Iḡo'a wuymutaybitbinap'a o'yanuy. Soat kabia Paulo imutaybitbin osunuy iḡo'a be. Iḡo'a be Tirano imutaybitbin'uk osunuy pūḡpūḡ ehora daḡ. Ixe imutaybitbin'ūm pima Paulo Jesus ekawēn imutaybitbin'uk osunuy. ¹⁰Imēn imutaybitbin'uk osunuy xepxep koato bun. Imēneju ade jījā wuykukukat Jesus ekawēn o'ya'ījojo- -Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. Soat Ásia eipi watwat o'ya'ījojo.

¹¹Ḡebuje Deus ja'ōbacaap o'ḡūm Paulo be wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am adeayū etabutpe- -o'jojojo ḡu buk ip iap mubapuk am. ¹²Imēnpuye adeayū Paulo epaḡo o'jat cexewi- -paḡonōmnōm, ikūmpi ekabek tak. Ixe paḡo o'jomōg ip iwātaxipipiyū be. O'je'ada'ada ip ixe paḡo mōg puje. Xipat o'e ip. Ibiōgbuk kērēat tak o'jēmjēm adeayū bewi ixe paḡo mōg puje.

¹³Ḡebuje pūḡpūḡ Judeuyū ibiōgbuk kērēat o'ḡujēmjēm warara'acat pewi. Pūḡ ka be ḡu ip osodop. Soat kaka daḡ oekukuku ip. Ibiōgbuk kērēat mujēmjēm'uk oekukuku ip.

Paulo babim imujēm ojuy ip.

— Ocekukukat Jesus a'ōbi oceju e'em ewebe “Ejēm cuy cebewi,” i — io'e ip ibiōgbuk kērēat pe.

¹⁴Imēn imujēmjēm ip osodop 7 be aḡokatkayū. Ikitpitpityū osodop ip. Cebay butet Ceva i osunuy. Ceva Judeu osunuy. Judeuyū epaīyū

kukukat osunuy. Jesus a'ōbi ibiōgbuk kērēat mujēmjēm'uk osodop ip adeayū bewi ikitpitpiyū.

¹⁵Jesus a'ōbi imujēm ojuy bima bit, ibiōgbuk kērēat o'jede cebe ip. — Wetaybit Jesus — io'e. — Wetaybit Paulom tak — io'e. — Pām eyju? Abuyū eyju? Jesus a'ōkayayū ġu eyju oxe bit — ibiōgbuk kērēat o'e cebe ip.

¹⁶Ibiōgbuk kērēat kukat o'jejorojoro cekay ip- -7 beayū kay. Toti ip o'ġuwekuwek. O'watwat ip iġo'a bewi 7 beayū. O'jenapōn ip soat iwekwek. Soat ip yaokaka o'jēm. Ibo o'jebapuk Éfeso ka be.

¹⁷Iboap awēġ o'yawēġtobuxik ip- -Éfeso ka watwat, Judeuyū, Judeuyū'ūmayū dak. Iparara o'e ip te'e ma “Jesus a'ōbi ōn” i'eap puxim. — Wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi jījā — io'e'e ip. Ade ixeyū'in oitabun wuykukukat Jesus kay.

¹⁸Ade wamomoyū dak oitabun Jesus kay. Apēn cuk adi ikērēat o'ġujurūġrūġ ip iap o'ġuwēn ip Paulo be. Itabut cīcā o'e ip Jesus kay. Jebukaypacap o'jepere ip.

¹⁹Ġebuġe ibukaypacap ibararak osodop taperadup pe ibibodo. Oibu'un ip jebibododon. Warara'acat muy'ū ām ip oibu'un. Jebukaypacaptup o'tupmu'awero ip tupmupik am soatup. O'tupmupik ip soat etabutpe. Teiboġ cīcā osodop tuptei. Tuptei 50,000 dinheiro osodop isurūġat prata muġēġē.

²⁰Imēneju warara'acayū oitabun Jesus kay. Tak ġu ip oitabun. Deus ekawēn kay jījā ip o'e, cūġ cīcā cexe ip puye.

²¹Ġebuġe Paulo co ojuy Jerusalém ka kay. Deus a'ōbi cu ojuy o'e Macedônia eipi daġ cu ojuy, Acaia eipi daġ tak. — Jerusalém ka kay oju pin — io'e jewebe ma. — Ibo ka be oju buġe Roma ka kay dak oju pin — io'e jewebe ma.

²²Xepxep jewējuayū'in o'ġuju jewap Macedônia eipi be. Timóteo o'ġuju, Erasto dak. Ixe bit Ásia eipi be ibunbun mabuk osunuy.

²³Ġebuġe Demétrio adeayū o'ġutakomān Jesus a'ōkayayū kay. O'ġutakomān ip, soat kaka daġayū oitabun Jesus kay buye. ²⁴⁻²⁵Demétrio pratam yamuġēġē'ukat osunuy. Diana kay je'e'ap'a'it'it'a muġēġē'ukat osunuy. Ade Éfeso ka watwat kapikpik'uk ip osodop Demétrio eju ibiat'a muġēġēm. Ade dinheiro bubu'uk ip osodop ibiat'a muġēġēapteim. Tūybe Diana Deus iān o'e ip Éfeso ka watwat. Imēnpuye te'e ma Diana kay jījā ip osodop. Demétrio ibiat'a muġēġē'ukayū o'tomuwā je'awero am soat jewēju kapikpik'ukayū dak.

Ibocewi o'jekawēn cebe ip.

— Oburereyũ — io'e. — Eyetaybit ade dinheiro bubum wuyju wuyekapikapteim iam. ²⁶Paulo bit adeayũ mubu'u'un jetabut am Diana kay. “Ijodiat emumuğê Deus ğu,” i'e'em ixe soat pe. Imēnpuye adeayũ pu'u'un ip jetabut am Diana kay. Jetabucap epereperem ip — io'e.

— Itabut o'e ip Paulo ekawēn kay- -Éfeso ka watwat, soat Ásia eipi watwat tak — io'e. — Imēn xipat ğu jījā wuywebe! ²⁷Imēnibun pima, ajo be acejekapik? Wuyekapikap ka'ũmğu o'e. “Ibuyxim ğu oce'e Diana duk'a!” i je'e ip adeayũ- -Ásia eipi watwat, soat ka dağayũ dak — io'e. — “Diana Deus ğu,” i je'e ip — io'e.

²⁸Imēneju Demétrio ekawēn cocoayũ isapka'ore o'e Paulo kay.

Ĝebye o'jewāwā ip ya'oberen- -Diana kay je'e'ep'a'it'it'a muğêğē'ukayũ.

— Diana ya'obuyxi jījā! — io'e ip ya'oberen. — Soat ka watwat itabut cekay! — io'e ip. — Diana kay acā wuyetabut! Diana acā Deus! — i te'e ma o'e ip ya'oberen.

²⁹Tüybe Diana Deus iān o'e ip. Imēnpuye soat'a'a dağ ip ya'oberen o'jewāwā.

Ade ip dao ma o'ju je'aweroroap'a kay- -yaboğat'a kay. Cum pima ip xepxepayũ o'jat Paulo eju jekuku'ukayũ- -Macedônia eipi bewiyũ. Gaio o'jat ip, Aristarco dak. O'tujowat ip je'aweroroap'a be- -yaboğat'a be. Tak ğu ip o'je'awero iğo'a be. ³⁰Paulo òm ojuy o'e iğo'a be. Imēnpit itabucayũ o'ġuomat ğu. ³¹Warara'acayũ dak o'jewa'òmujy Paulo be- -Ásia eipi kukukayũ- -ibureyũ.

— Eòm ğu juy je'aweroroap'a be — io'e ip. — Aokam cuy ip — io'e ip Paulo be.

— Oòm ğu — io'e.

³²Ĝebye aweromayũ warēmtağ ma o'jewāwā. Wara'at tağtağtağ ma ip jewāwāwām. Apēğām ijoce awerom wuyju iam itaybit ğu o'e ip. Inaka ya'oberen ma jewāwāwām ip. Itakoma jījā ip o'e Paulo ejuayũ kay, Judeuyũ kay dak.

³³Ĝebye Judeuyũ itakomaayũ mudin ojuy o'e. Imēnpuye Alexandre o'ğuju ip jewāwāayũ dopabe. Alexandre itakomaayũ mudin ojuy o'e. O'jebaeuru mūğ ma epesop i'e am aweromayũ be.

³⁴Teku Judeu iam itaybit puje, biğ ma ip o'jewāwā.

— Diana ya'obuyxi jījā! — io'e ip ya'oberen. — Ixe Diana deus wuyxe soat xe, Éfeso ka watwat xe! — io'e ip ya'oberen.

Ibun cīcā ip o'jewāwā. Xepxep hora ya'oberen o'jewāwā ip. O'jewāwā ip tūybe Diana Deus iān o'e ip puye.

³⁵Ĝebye ağokatkat jewāwāwāayũ o'ğuy mūğ. Ixe ağokatkat Éfeso ka kukukayũ'in sunuy. Pa'orem cīcā jewāwāwāayũ o'ğuy mūğ. O'jekawēn cebe ip.

— Éfeso ka watwat, eya'õpicũgçũg cuy epesop wekawẽn kay! — io'e. — Soat kaka dağayũ itaybit ip Éfeso ka watwat Diana kay je'e'eap'a kukan iam- -deus tuk'a kukan iam- -kuy bima kabi bewi o'kopiat'a kukan iam. ³⁶Abu kuka o'e: “Éfeso ka watwat itabut ġu Diana kay,” i? Ka'ũma ma! — io'e. — Imẽnpuye juy epeyewãwã ġu — io'e. — Mũğ ma epesop! — io'e. — Warẽntağ ġu juy epe'e'e! — io'e cebe ip. ³⁷— Te'e ma juk iteyũ ağokatkayũ epetojot ijoce — io'e. — Diana kay je'e'eap'a beat o'tujupa'um ġu ip — io'e. — Diana nuyap'a o'jomuymuy ġu ip — io'e.

³⁸— Demétrio, ceweju kapikpik'ukayũ dak warara'acat muy pin pima, cum ip ibimãmãat ekawẽn coco'ukat topabe — io'e. — Ade ip wuyka be. Ijoce ġu bit ip warara'acat jomuymuy- -ibimãmãat ekawẽn coco'ukat topabe acã — io'e. — Soat em ip je'awerorom. ³⁹Ce'awero buje ip ceweju juy ip epeyekawẽn — io'e. — Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawẽn tağ cuy ajeku — io'e. — Cedağ'ũm cĩcã wuyju e'em ġasũ bit — io'e. — Warẽntağ wuyju e'em ġasũ bit — io'e.

⁴⁰— César ebekitkit kuka o'e wuywebe: “Cedağ ġu juk adi epe'e'e,” i. “César a'õ dağ ġu juk epeye'awero,” i kuka o'e ip wuywebe — io'e. — Ipiat kuka o'supi'ajoat ip wuywebe — io'e. — “Cedağ ma mo a'ğũ oceju e'em” i'e ba'ore wuywebe — io'e cebe ip.

⁴¹Soat aweromayũ o'ğuypit iboap epere buje. O'jepit ip jeduk'a be.

20 ¹Ce'aweroap epere buje Paulo Jesus kay itabucayũ o'tomuwã je'awero am. O'jekawẽn ceweju ip ya'õmucan am. Ģuyjom: — Cum puk õn — io'e cebe ip. — Macedõnia eipi kay õn cum. Eybu'um ġu juy epesop Jesus kay — io'e cebe ip. O'jẽm Éfeso ka bewi. O'ju.

²Ģe buje Macedõnia eipi dağ oeku. Soat kaka dağ oekuku itabucayũ jojom. O'ğubikuy ip biğ ma itabut am Jesus kay.

³Grécia eipi kay oajẽm. Ebağũğ kaxi ibo eipi be osunuy. Paulo ma tiboğ cĩcãat mudek ojuy o'e Síria eipi kay jeju am. Judeuyũ bit Paulo aoka ojuy ip. O'jewawẽ ip Paulo aoka am.

— Ģa'a juy ayaoka — io'e ip. — Kobexixi be iõm puje juy ayaoka — io'e ip.

Paulo o'jekũyjo jaoka ojuy ip iam. Imẽnpuye oibu'un tiboğ cĩcãati mudek am.

Fĩlipos ka kay Paulo o'ju. Kapurũğ tağ o'ju. Macedõnia eipi dağwi o'ju. Warara'acayũ o'ju ceweju itabucayũ. ⁴Ibũrũ ma ip o'ju Paulo eju:

Sópatro, Aristarco, Segundo, Gaio, Timóteo, Tíquico, Trófimo. Sópatro Beréia ka bewiat osunuy. Pirro ipot osunuy. Aristarco Tessalônica ka bewiat osunuy, Segundo dak. Gaio Derbe ka bewiat osunuy. Tíquico Ásia eipi bewiat osunuy, Trófimo dak. Ibürü ma ip o'ju Paulo eju- -7 beayü. ⁵Jay. Oajēm ip. Õn tak cuk adi oğuy Filipos ka be. Õn Lucas. Ijudup mubarararağ òn.

Ibocewi 7 beayü o'ju ocewap Trôade ka be ocewiwi am. Paulo odopabijuk Filipos ka be. ⁶Judeuyü peta muğëğëm osodop ixeyü kabia dağ. Imuğëğëm pima pão'a o'o'uk osodop ip- -yamuyuhuhuptômtem'umat'a.

Ixe epeta kap puje Trôade ka kay oceju. Ocejēm Filipos ka bewi. Kobexixi be oceôm. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Püğpõğbi xet tiboğ cĩcãati dağ oceku. Warara'acayü ocenomuixik püğpõğbi xet kap puje- -itabucayü- -7 beayü. Ocenomuixik ip Trôade ka be. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. 7 xet ibo ka be ocesop.

⁷Katpuje oceje'awero soat itabucayü eju Sábado bima. Pão'a o am oceje'awero Jesus e'üap kay ocegebu am. Yaboğat'abi be oceje'awero- -umat'abi be. Paulo ocemutaybitbin o'e umat'abi be, kuyaje wara'at ka kay cum puye. Ibun osunuy ocemutaybitbin. Iximadakpe mabuk ocemutaybitbin osunuy. ⁸Torotoro'i oeku lamparina'a umat'abi dağ yabimukabia am.

⁹Ağokatkat tak Paulo ekawën o'jeküyjo iboce- -yaypan'isuat. Ibutet Êutico i osunuy. Xik'i osunuy uk'aba'etatok pe. Xiiih. Oixet pin cĩcã ibun osunuy kawënwën puye. Xet. O'xet. Wün. Bëkü. Umwi o'at. O'ğü'äy ip. Kuy ce'ü. ¹⁰Paulo o'kop umat'abi bewi.

O'kop ce'üat kay. Erot io'e. O'jeerot. Ce'üat o'yakobut. O'jekawën itabucayü eju.

— Epeyekuy ğu juy — io'e. — Ce'ü ğu teku! Itait ma — io'e.

¹¹Ğejuje umat'abi be ğuto ocejeu. Pão'a oceyadakat iğo'abi be Jesus e'üap kay ocegebu am. Ocejekön. Paulo kabiam oibu'un kawënwënapı. Oikabia kawënwën. O'jēm kabia buje.

¹²Yaypan'isuat o'tujowat ip tuk'a be. Soat ip icokcok o'e i'at'ibit o'jetait puye.

¹³— Cum òn Assôs ka kay — Paulo juk o'e ocewebe. — Kapurũğ tağwi ma òn cum — io'e. — Iboce òn jeydopabijuk. Kobexixi dağwi juy eyju bit epeju — io'e ocewebe.

¹⁴Oceju Paulo wap. Kobexixi be oceôm. Ocejü Assôs ka be. Paulo dak o'ju kapurũğ tağwi Assôs ka be. Ibo ka bewi ixë dak oôm kobexixi be oceweju.

Ĝebuĵe oceĵu Mileto ka kay. Mitilene ka daĝ oceku. ¹⁵Ocejm Mitilene ka bewi. Kuyaje ocajem tip'aweroro weĝun. Tip'aweroro butet Quios i osunuy. Kuyaje ocejemug wara'at tip'aweroro be. Ixe tip'aweroro butet Samos i osunuy. Kuyaje ocajem Mileto ka be. ¹⁶Paulo ibu'u osunuyibun jenuy am Ásia eipi be. Imēnpuye ocejecu ĝu Éfeso ka be. Ocekap ma. Jerusalém ka be yajem pin o'e peta muĝe awap- -Pentecostes ekabia awap.

¹⁷Ĝebuĵe Paulo Éfeso ka watwat o'tomuwa Mileto ka be bima- -Jesus kay itabucayu kukukayu. Mileto ka Efeso ka teĝ ma o'sukadop. O'tomuwa ip tot am jekay.

¹⁸Yajem puje Paulo o'jekawen ceweju ip.

— Oburereyu — io'e. — Iibun cuk oĝuy eyxe. Wuykukukat peam kapikpiĝ pima cedaĝ ma juk adi ojekukuku. Ásia eipi bewi wajem pujeap ojekukuku cedaĝ. Eyetaybit wekukuam. ¹⁹“Soat podi ma wa'obuyxi on,” i'umgu juk adi ocece eywebe. Oĝuycuĝ cuk adi ojekukuku warara'acayu ikereat muĝegem pima. Ipiat cuk adi osupiajojo. Judeuyu ooka ojuy bima. Kawen idipat muwenwen cuk adi ojekukuku soat pe. ²⁰Obu'un ĝu adi kawen idipat muwen am eywebe. Soan on eymukyjojo. Eymutaybitbin cuk adi je'aweroroap'a be, eyduk'a be dak.

²¹— Jesus muwenwen cuk adi ojekukuku soat pe eywebe- -Judeuyu be, Judeu'umayu be dak. “Eyĝuycuĝcuĝ cuy epesop ikereat kuĝ puye,” i juk adi ocece eywebe. “Ikereat mujuruĝrap cuy epeyepere,” i juk adi ocece eywebe. “Deus ekawen taĝ cuy epekuku,” i juk adi ocece eywebe. “Jesus Cristo kay eyetabun cuy epesop- -wuykukukat kay,” i juk adi ocece eywebe. Imen cuk adi eymutaybitbin ojekukuku. Eyetaybit soat iboam — io'e.

²²— Ĝasu bit Jerusalém ka kay on cum. Deus biogbuk a'obi on cum. Wetaybit ĝu apen je'bapuk owebe Jerusalém ka be iam. ²³Ipiat cuy osupi'ajo ibo ka be. Obu ip ibo ka be. Omuom ip daomunmunap'a be. Wetaybit iboam. Soat ka daĝ on cucum pima, Deus biogbuk kuy juk omukyjojo iboam. ²⁴Imenpit omuparararan ĝu iboap. Waokapi ĝu. Obikuy jija bit soat wekapikap mu'um am- -Jesus Cristo o'gum owebe iap mu'um am. Ixe juk o'e owebe “Ikereat mujuruĝrap cuy epeyepere,” i juy ece soat pe,” i. “Eyepere buje Deus ikereat ju'uk eywebewi,” i juy ece soat pe,” io'e owebe. “Wuykukukat Jesus kay eyetabun puje, Deus ikereat ju'uk eywebewi,” i juy ece cebe ip,” io'e. “Deus soat em xipan jeykuk,” i juy ece cebe ip,” io'e. “Obikuy jija wekapikap mu'um am,” io'e.

²⁵— “Soat ipi dağacat je'le ‘Deus acã wuykukukat,’ ” i juk adi ocece eywebe kuy bima. ²⁶⁻²⁷Ĝasũ bit wetaybit waram eyju ojo ġu ijodi iam. Imēnpit Deus ekawēn cuk adi oğuwēnuwēn eywebe. Deus pe eymukũyjojoap ekawēn tak oğuwēnuwēn soat pe eywebe. Abu be oğuwēn'ũm? Soat pe ma oğuwēn. Imēnpuye pũğ ey'in Jesus kay itabut'ũm pima, òn ġu okpiwat. ²⁸Deus ekawēn tağ cuy epeku — io'e cebe ip. — Deus biõğbuk cuk eynaē Jesus kay itabucayũ kukukayũm. Jesus ebekitiiyũ ip, ixē o'jedoyekereren cebeam ip puye — io'e. — Xipan cuy ip epejuk ovelha kukuk'ukat puxim — io'e.

²⁹— Wetaybit òn ijoce'ũm pima ağokat kayũ jajēm eykay iam- -ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ- -ika'uat puximayũ. Napaap ip ġuwēn eywebe Jesus kay eyetabucap epereap ojuy. Ovelha kay wida ajēmap puxim jajēm ip eykay. Adeayũ ġuğuykukuku ip. Icēmān ġu ip ġutaybin- -napaam acã. ³⁰⁻³¹Warara'acayũ ġuğuykukuku ip jetabucap epereap ojuy. Imēneju ağ cuy epesop ixeyũ be eymuğuykukuap puxim. Pũğpũğ ey'in tak warara'acayũ ġuğuykukuku jetabucap epereap ojuy — io'e cebe ip.

— Ebapũğ koato ma juk adi eymutaybinbin oğuyğuyğuy. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oğuyğuyğuy eywebe kabiam, ixima dağ tak — io'e. — Ekay wetabotaidabotbon kapikpiğ cuk adi oğuyğuyğuy. Ğebum cuy epesop iboap kay — io'e cebe ip.

³²— Deus pit xipan cĩcã jeykuk — io'e cebe ip. — Deus ekawēn kay juy epesop — io'e. — Ixē ekawēn kay bima, eypararam ġu epesop. Deus ekawēn kay bima, jeybu'un ġu Jesus kay eyetabut am. Deus xipacat ũmũm jebekitkiyũ be. Eywebe dak xipacat je'ğũmğũm — io'e. ³³— Eyxe bima wetabikuku ġu juk oğuy eybubut kay eyxe bima, eyprata kay dak, eyeouro kay dak, eydoti kay dak. ³⁴Òn ma kapikpik'uk oğuy obubut pu am, odoti bu am tak, owejuayũ bubut pu am tak, owejuayũ doti bu am tak. Eyju dak eyetaybit iboam. Imēn cuk adi ojekuku eyxe bima. ³⁵Eyju dak wekukuap puxim cuy epeku ġasũ — io'e. — Acejekapik cĩcã juy tadaybotbocayũ buywat am. Kuy imēn adi eymutaybitbin oğuy — io'e. — Wuykukukat Jesus imēn o'e:

Ibubu'ukat cokcokap podi ma iũmũm'ukat pit e'em, i. Imēn o'e wuykukukat Jesus Cristo — io'e. — Cekawēn kay ġebum cuy epesop — io'e cebe ip.

³⁶Paulo imēn o'jekawēn Jesus a'òkayayũ kukukayũ eju- -Éfeso ka bewiayũ eju.

Iboap e buje Paulo o'jēğ'aecõğcõğ. O'jekawēn Deus eju. Soat Éfeso ka bewiayũ dak o'jekawēn Deus eju. ³⁷Soat ip wawa o'e Paulo cēm puye.

Ĝebuje Paulo ip o'yakobutbut. O'yağobukōnkōn ip cēm puye.
³⁸Iğuycūğcūğ ip o'e Paulo ekawēn kay, “Waram eyju ojo ġu ijodi,”
 io'e buye.

21 ¹O'ju ip Paulo eju kobexixi kay. Ocejewemuwēn cebe ip.
 Ocejēm cexewi ip. Oceōm kobexixi be.

Tiro ka kay oceju. Cucum pima oceju tip'aweroro be. Ocajēm
 tip'aweroro be. Tip'aweroro butet Cós i osunuy. Kuyaje ocajēm Rodes
 ka ebikopap pe. Ibocewi ocajēm Pátara ka be.

²Wara'at kobexixi oacetobuxik. Oceōm cebe- -Fenícia eipi kay cu
 ojuyat pe. Ocejek ebikopap pewi. ³Wara'at tip'aweroro oacetipcoco
 ġebuje. Ibutet Chipre i osunuy. Ocejek wuyba'ūğat kadi. Oceju Síria
 eipi be. Ocejemūğ Tiro ka ebikopap pe. Tiro ka Síria eipi be opop.
 Kobexixi be kapikpik'ukayū tarekrek tujujēm ojuy kobexixi bewi
 iboce. Imēn ocajēm Tiro ka kay.

⁴Jesus kay itabucayū oacetobuxik ibo ka be. Ibun ma ocesop cexe ip.
 7 xet ocesop cexe ip. Ixeyū o'jekawēn Paulo eju Deus biōğbuk a'ōbi.
 — Eju ġu juy Jerusalém ka be — io'e ip Paulo be. — Jaoka ip
 itakomaayū — io'e ip.

⁵Ocejēm puje, itabucayū o'je'awero ocewebe jewemuwēn ām- -
 ağokatkayū, aoyū dak, bekitkit tak. Oceweju o'ju ip ebikopap pe.
 Ocejēğ'aecōğcōğ ka'oririt pe. Deus eju ocejekawēn.

— Cum puk oceju — i oce Tiro ka bewiayū be.

— Ha'a — io'e ip. — Deus cuy je'ju eyweju — io'e ip ocewebe.

⁶Oceōm kobexixi be. Ixeyū bit o'jepit jeduk'a be. Imēn ocejēm Tiro
 ka bewi. ⁷Kobexixi dağ oceju.

Ocejēm Ptolemaida ka kay. Itabucayū oacetobuxik. Pūğ kabia ocesop
 cexe ip.

⁸Kuyaje ocajēm Cesaréia ka be. Filipe oacetobuxik. Filipe kawēn
 idipat muwēnuwēn'ukat osunuy. Kuy bima Jerusalém ka watwat Filipe
 o'jomuy itabucayū buyawatwat'ukan 6 beayū eju. Ixe duk'a be ocesop.
⁹Ixe ebadipdip taxit osunuy. Itoptep ġu ixeyū bit osodop. Deus ekawēn
 muwēnuwēn'ukayū osodop ip. Puğ kabia ġu ixek duk'a be ocesop.

¹⁰Ağokatkat tak oajēm ocejay. Oajēm Judéia eipi bewi. Deus ekawēn
 muwēnuwēn'ukat osunuy. Ağabo i ibutet osunuy. Apēn ġuyjom
 je'bapuk iam Deus ocemutaybitbin'uk osunuy. ¹¹Ixe Paulo ukpumūnpu
 o'subu'uk. Jebōğbi o'jomūnmūn Paulo ukpumūnpum. Jekağobi dak
 o'jomūnmūn yukpumūnpum.

Imūnmūn epere buje, o'jekawēn Paulo eju.

— Deus biōgbuk omukūyjojom — io'e. — Jerusalém ka watwat jedaomūn — io'e. — Jedaomūn ip apēn obōgbi mūnmūn iap puxim — io'e. — Jeūm ip Judeu'ūmayū be- itakomaayū be — io'e.

Ágabo imēn o'e Paulo be. ¹²Ĝebuje oceju ocejekawēn Paulo eju.

— “Eju ġu juy Jerusalém ka kay,” — i juk ocece ewebe — ioce cebe. — Jedaomūn ip — ioce.

— Eju ġu juy — io'e warara'acayū dak yaokaap puxim.

Itabucayū o'tōtōn Paulo iju pin puye- -Cesaréia ka watwat.

¹³— Apēnpuye eyju wawa? — io'e Paulo. — Cum cuy ōn Jerusalém ka kay — io'e. — Omuḡuycūḡcūḡ eyju? Apēnpuye eyju omudaobu'un ojuy? Wuykukukat Jesus ibikuy bima, obu'u ġu oce ixeyū be odaomūn ām. Obu'u ġu dak we'ū ām. Wuykukukat Jesus a'ōbi acā ojeku — io'e.

¹⁴Paulo aḡuyumuwarurun pa'ore o'e ocewebe. Imēnpuye ocebu'un yaḡuyumuwarurun.

— Wuykukukat bikuyap taḡ cuy ejeku — i oce cebe.

¹⁵Imēneju ocejewemuxipan Jerusalém ka kay oceju am. Oceju.

¹⁶Jay. Ocajēm Jerusalém ka kay. Jesus kay itabucayū o'ju oceweju. Ocedujowat ip Menasom kay Cesaréia ka watwat. Menason Chipre eipi bewiat osunuy. Kuyje ma itabucat osunuy Jesus kay. Ixe duk'a be ocesop.

¹⁷Jerusalém ka be ocajēm puje itabucyū jom oceku. Icokcok o'e ip ocajēm puje.

¹⁸Kuyaje Paulo o'ju Tiago kay oceweju. Tiago xe awerom osodop ip itabucayū kukukayū- -Jerusalém ka watwat. ¹⁹Paulo ixeyū o'tobede. Ĝebuje:

— Deus ja'ōbacaap o'ḡubapukpukpuk Judeu'ūmayū be ōn ixeyū xe bima — io'e Paulo. — Tak ġu ip oitabun Jesus kay Judeu'ūmayū. Ade jījā ip oitabun — io'e Paulo cebe ip.

²⁰— Ka'ūmḡu Deus co'iat xipacat! — io'e ip, iboap co buje.

Ĝebuje itabucayū kukukayū o'jekawēn Paulo eju.

— Xipit ma, ocekitpit — io'e ip. — Imēnpit etaybit ade Judeuyū itabut o'e Jesus kay iam — io'e ip. — “Jesus kay wuyetabut puje dak Moisés ekawēn taḡ cuy ajeku,” i'e'em pit ip — io'e ip. ²¹— “Paulo bit warēmtaḡ ma Judeuyū mutaybitbin Judeuyū'ūmayū ka be bima,” i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — “ ‘Moisés ekawēn taḡ ġu juy epeku,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “ ‘Eyipotpoyū juy epetaypu'aḡobixeedakat ġu,’ i'e'em Paulo,” i'e'em ip — io'e ip. — “

'Aypapayũ'ũm'ũm ekawẽn tağ ģu juy epeku ģasũ bit,' i'e'em Paulo,' i'e'em ip napa ma — io'e ip Paulo be. — Imẽn emuymuy Judeuyũ, itabut ma'ġu ip Jesus kay — io'e ip. ²²— Kuy ip o'jekũyjo ijoce ajẽmap awẽğ — io'e ip Paulo be.

²³— Oce'e'leap tağ cuy ece — io'e ip Paulo be. — Ebadipdip ağokatkayũ jewemuisusun Deus xe, itabucayũ — io'e ip. — “Ocewemuisun cuy,” i juk o'e ip Deus pe. ²⁴Ixeyũ ebadipdipayũ juy etujowat eweju. Wuybabi dağ cuy ecewemuisun ceweju ip — io'e ip Paulo be. — Dinheiro juy eğũm ebadipdipayũ be yakoeapteim, iõhõ buap teim tak. Iõhõ juy ip je'ğũm paĩyũ be imupik am Deus etabixe. Imẽn e'e buje, soat itaybit je'e icẽm ģu e'em ip Paulo muymuy iam — io'e ip. — Itaybit je'e ip ẽn tak Moisés ekawẽn tağ jekukum iam — io'e ip Paulo be.

²⁵— Kuy oceje'awero Judeu'ũmayũ awẽ ãm — io'e ip. — Cartadup ocetupmuju cebe ip- itabucayũ be. Imẽn e'em iğodup: “Deusbaroyũ wap iẽnmõğ'ibitẽn cuy epesuẽn'o ģu,” i. “Puca doy juy epetoykõn ģu,” i. “Iẽntoyteyatẽn cuy epesuẽn'o ģu,” i. “Wara'at tayxi eju ģu juy epeyepo, wara'at itop eju ģu dak,” i. Ibiatup ocetupmubararak ixeyũ awẽaptum — io'e ip. — Ocewebe yawẽwẽap tağ cuy jeku ip — io'e ip Paulo be.

— Ma — Paulo o'e. — Eyekawẽn tağ cuy oce — io'e.

²⁶Paulo ixeyũ be jawẽap tağ o'e. Ebadipdipayũ o'tujowat jeweju. Kuyaje o'ju jewemuisun am Deus xe ceweju ip. Oõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be- -yaboğat'a be.

— Ğaxĩn ma oceisu oce'e — io'e ip paĩyũ be. — Oceisu bima, iõhõ oceğũm eywebe imupik am Deus etabixe — io'e ip paĩyũ be.

Paulo iõhõ kuka o'ğũm ebadipdipayũ muisunapteim 7 xet kap puje. Iboap tak o'ğuwẽn paĩyũ be.

²⁷7 xet kapap wi ijawũn pima Judeuyũ Paulo o'jojojo Deus eju kawẽnwẽnap'a be- -Ásia eipi bewiayũ. Ixeyũ Judeuyũ adeayũ o'ğutakomãn Pauloyũ kay. Ixeyũ Paulo o'jat. ²⁸O'jewawã ip ya'õberen adeayũ be.

— Israel naxegebitbit! — io'e ip. — Ocebuywan cuy epe'e! — io'e ip. — Daosuw! — io'e ip. — Ağokatkat cuy ajat — io'e ip. — Ixe warẽmtağ wuymutaybitbin jekukum soat kaka dağ — io'e ip napa ma.

— Ixe e'em adeayũ be: “Judeuyũ ikẽrẽat kuğ Deus xe,” i; “Moisés ekawẽn tağ ģu juy epeku,” i dak — io'e ip napa ma. — Ixe Deus eju kawẽnwẽnap'a muymuy — io'e ip napa ma. — Judeu'ũmayũ o'tujuõm ija'a be — io'e ip. — Ija'a mubuyxi'ũm'ũm cĩcã ip — Judeuyũ napa ma o'e- -Ásia eipi bewiayũ.

²⁹Tũybe Paulo Judeu'ũmat o'tujuõm Deus eju kawẽnwẽnap'a be iãn o'e ip. Imẽnpuye oitakomãn ip Paulo kay. Ixe Judeu'ũmat putet Trófimo i osunuy. Éfeso ka bewiat osunuy. Koap pima Judeuyũ Paulo o'jojojo Trófimo eju. Xepxem oekuku ip Jerusalém ka be- -Paulo Trófimo eju. ³⁰Imẽnēju ade Jerusalém ka watwat o'jedau Paulo kay. Soat tağwi o'jedau ip. Paulo o'jat ip. Kururuğ o'tujujẽm ip ija'a bewi. Akikay o'tujowat ip. Dao ma ija'a exĩtabi o'tomudip ip. ³¹Paulo aoka ojuy ip. Adeayũ dak o'jedau 1000 be sorarayũ kukukat kay imukũyjom- -Jerusalém ka wiwi'ukayũ kukukat kay.

— Soat Jerusalém ka watwat jewaokakam! — io'e ip cebe. — Kawẽn ikẽrẽ jĩjã — io'e ip. — Jewaoka ojuy ip — io'e ip cebe.

³²Imẽnpuye sorarayũ kukukat dao ma o'jedau iğo'a be. Ade jĩjã jesorarayũ o'tujowat jeweju. 100 be sorarayũ kukukayũ dak o'tujowat jeweju.

O'jedau ip Paulo kay. Itakomaayũ Paulo mupokupoğ o'e. Oibu'un ip yaoka am sorarayũ dobuxik buje. 1000 be sorarayũ kukukat oajẽm. Jesorarayũ o'ğuju Paulo bum iğo'a beayũ be yaokaap puxim.

³³— Epesubumukirik cuy correntebum- -xepxepum — io'e sorarayũ be. — Abu ite ağokatkan? — io'e yaoka ojuyayũ be. — Apẽn ite o'e eywebe? — io'e.

³⁴Ğejuje yaoka ojuyayũ o'jewãwã ya'õberen. Wara'at tağtağtağ ma ip o'jewãwã. Imẽnpuye 1000 be sorarayũ kukukat pe itaybit pa'ore o'e apẽnpuye Paulo aoka ojuy ip iam.

— Epetujowat cuy wuydopdopap'a be — io'e jesorarayũ be.

³⁵Sorarayũ Paulo o'tujowat jedopdopap'a kay. Toptopap'a ewadağğũn xe bima sorarayũ ja'õpi'a jeje Paulo o'tujuu itakomaayũ be yaokaap puxim. ³⁶Itakomaayũ nomuju o'jedau ip Paulo bu ojuy.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'õberen.

³⁷Ğejuje Paulo o'jekawẽn 1000 be sorarayũ kukukat pe.

— Wekawẽn put tu eweju? — io'e Grego a'õm 1000 be sorarayũ kukukat pe.

³⁸— Etaybit tu Grego a'õm? — io'e. — Egito eipi bewiat ģu du ẽn? — io'e. — Kuy bima ixe Egito eipi bewiat adeayũ o'ğ'uawero jenopağoğõ ãm Roma ka kukukat esorarayũ eju. 4000 ağokatkayũ oekuku ip ceweju. 4000 beayũ o'tujowat uk'a'ũmat pe. Warara'acat aoka ojuy ip o'e. ẽn ixe ağokatkat ģu du? 1000 be sorarayũ kukukat o'e Paulo be.

³⁹— Ka'ũma — io'e. — Ğujuat ģu õn — io'e. — Wara'at ma õn pit. Judeu õn. Tarso ka be okap- -Cilícia eipi be — io'e. — Tarso ka waypanap ka- -ikaboğatka — io'e. — Wekawẽn pin cĩcã waoka ojuyayũ be. Ağ puk ocekawẽn ceweju ip — Paulo o'e.

⁴⁰— Ha'a. Ecekawēn puk — io'e.

Paulo cūg'i osunuy sorarayū dopdopap'a ewadaḡḡūn ceje. Wēḡwēḡ'i o'e jebum itakomaayū muymūḡ ām.

Ḡebuḡe Paulo o'jekawēn itakomaayū be. Ya'ōm ma ip o'jekawēn ceweju ip- -Judeuyū a'ōm- -Hebreu a'ōm.

22 ¹— Tapupuyū okitpitpiyū, baybayū — io'e. — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Ocedewayo juy eywebe wa'ījoam — io'e.

²— Wuya'ōm ma teku kawēnwēn! — io'e ip Judeuyū.

Mūḡ o'e ip ya'ījo am. Paulo o'jekawēn ceweju ip.

³— Ocedewayo juy — io'e. — Judeu ōn. Tarso ka be okap Cilícia eipi be — io'e. — Ijop ka be ma bit owaypan- -Jerusalém ka be Gamaliel be omutaybit am. Moisés ekawēn omutaybitbin osunuy. Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn omutaybitbin osunuy — io'e. — Kaypatpan ḡu ōn pit wetaybin. Soat eyju Deus bikuyap taḡ jeku ojuy. Ōn tak eybuxim cuk adi ibikuyap taḡ jeku ojuy oḡuy — io'e.

⁴— Wetakoma jījā juk adi oḡuy Jesus a'ōkayayū kay- -ieisuata daḡ jekuku'ukayū kay. Ixeyū kaykay jījā ma juk adi oḡuy. Ade ip otaomūnmūn. Daomūnmūnap'a be ip oḡuōmōm- -aḡokatkayū, aoyū dak. Ade ip oyaokaat ixeyū'in. ⁵Paīyū kukukayū itaybit imēn cuk adi ojekuku iam, Judeuyū kukukayū dak — io'e. — Ixeyū juk cartadup o'tupūm owebe- -Judeuyū beaptum- -Damasco ka watwat beaptum — io'e.

— Damasco ka kay juk oju. Jesus kay itabucayū daomūn ām oju. Ijoce taomūnmūn ip tujupit ojuy oju Jerusalém ka be. Ipiat pi'ajoat ojuy cebe ip oju.

⁶E daḡ cucum pima juk oajēm Damasco ka tēḡ ma. Kaxicuḡ oajēm. Dao ma oikabia jījā ma wakokoreren. ⁷O'at ipiju wekuyap pibun.

— Ḡebuḡe kabi beat oya'ījojo. O'jekawēn oweju.

— “Saulo,” io'e. “Apēnpuye warēmtaḡ ma ēn okuḡ?” io'e owebe.

⁸— “Abu ēn tak, Kariwa?” i oce cebe.

— “Jesus ōn,” io'e. “Nazaré ka be tūiibit ōn. Ēn ma ipiat esupi'ajojoat owebe,” io'e.

⁹Oweju oekukuiayū o'jekuy jījā. Kabiaat o'jojojo ip. Oweju kawēnwēnat a'ō bit o'jojojo ḡu ip.

¹⁰— “Apēntak oce, Kariwa?” i oce.

— “E'āy,” io'e. “Damasco ka be juy eju,” io'e. “Ibo ka be aḡokatkat apēn Deus ibikuy ewebe eku am iap ḡuwēn ewebe,” io'e — Paulo o'e.

11— Ğebuje wekabiokok ojekuku ixe kabiaat iepokat wetabimu'üm'üm puye. Owejuayü obacom okuğ. Imën ocajëm Damasco ka be — io'e.

12Ibo ka be bima, ağokatkat oajëm okay. Ibutet Ananias i osunuy. Moisés ekawën tağ jekuku'ukat osunuy. Xipat cîcã osunuy soat Damasco ka watwat xe- -Judeuyü xe. 13O'jekawën oweju.

— “Obure Saulo, ececoan waram,” i adi o'e owebe.

— Ğebuje'isum ma ocecoan. Oceak cekay — io'e Paulo. — Waram wetate buje Ananias o'jekawën oweju.

14— “Saulo,” io'e. “Kuyje Deus enaë,” i adi o'e Ananias. “Ocedobuyü'üm'üm itabut osodop ip ixe kay. Ixe juk enaë ixe bikuyam etaybit am. Ixe juk enaë ewebe ixe buywatwat'ukat co am- -cũğ cîcãat co am. Ixe juk enaë ibuywatwat'ukat pe emuküyo am,” i adi o'e owebe. 15“Ixe ekawën muwënuwën'ukan cuy eğuy,” i adi o'e. “Apën ejojoiap cuy eğuwënuwën, apën eya'lïjoiap tak,” i adi o'e Ananias owebe — io'e Paulo.

16— “Ajo wiwim tak ën? E'äy!” i adi o'e owebe. “Ecewemubatisaan cuy!” i adi o'e. “Ikërëat cuy eju'uk owebewi,” i juy ece wuykukukat pe,” i adi o'e. “Imën e'e buje, Deus ikërëat ju'uk owebewi,” i adi o'e owebe.

Imën Ananias o'jekawën owebe — Paulo o'e.

17— Jerusalém ka kay juk ocepit — io'e. — Deus eju kawënwënap'a be oju jekawën ãm Deus eju. 18Deus ekawën kay ğebum pima wuykukukat ojojoi wexey jo'iat pe — Paulo o'e.

— Ğebuje wuykukukat o'jekawën oweju.

— “Daosuw!” i adi o'e owebe. “Ejëm cuy Jerusalém ka bewi. Ijopka beayü itabut ğu je'e ip ekawën kay cedağ ma'ğü ën omuwënuwën,” i adi o'e owebe wexey jo'iat pe.

19— “Ka'üma, Kariwa,” i adi oce. “Wekawën kay itabut je'e ip,” i adi oce. “Soat ip itaybit apën cuk adi ojekuku iam,” i adi oce cebe. “Itaybit ip apën soat kaka dağ ojekuku iam, apën Judeuyü e'aweroroap'a be juk adi oömöm itabucayü bu ojuy iam tak, apën taomünmün ip cuk adi otujupitpit ijop ka be iam tak, apën cuk adi ip oyaokaka iam tak, apën cuk adi daomünmünap'a be ip oğüömöm iam tak,” i adi oce cebe. 20“Estêvão aokam pima, õn tak cuk ojojoi ip- -ekawën muwënuwën'ukat aokam pima,” i adi oce cebe. “Tüybe xipat yaoka am iãn mo oce. Estêvão'üm o'yaoka'iyü eekabek kuğ oğuy,” i adi oce. “Ĝasü bit wağuyisun ma õn jekukum. Soat ijoceayü itaybit iboam. Imënpuye wekawën kay je'e ip,” i adi oce wuykukukat pe.

²¹— “Ka'ũma,” i adi o'e. “Ejẽm cuy ijocewi,” io'e. “Ewebe omuwẽn puje, itabut ġu je'e ip ekawẽn kay,” i adi o'e. “Õn ma wũy ma jemuju. Judeu'ũmayũ kay õn jemuju,” i adi wuykukukat o'e owebe — Paulo o'e adeayũ be.

²²Paulo ekawẽn cocom cĩcã ip osodop. “Judeu'ũmayũ kay õn jemuju” i'e buje bit, oibu'un ip ya'ijo am. O'jewãwã ip ya'õberen.

— Epeyaoka juy! — io'e ip ya'õberen. — Epeyaoka juy! — io'e ip. — Epejoxik akikay — io'e ip.

²³Ya'õberen jewãwãwã ip o'e. Jesay wẽġwẽġã ip jetakoma jĩjã buye. Ka'wi o'joxikxik ip jetakomaap pibun. ²⁴1000 be sorarayũ kukukat tak Paulo o'ġuõmat sorarayũ dopdopap'a be- yaboġat'a be. Itaybin pin o'e apẽnpuye adeayũ ya'õberen o'jewãwã iam. Imẽnpuye o'jekawẽn sorarayũ be.

— Epeġupokupok cuy ixee muġẽġẽbum — io'e. — Ģuwẽn paxi jekpiwacap jemupikupikap? Apẽnpuye o'jewãwã ip ya'õberen cekay iap ġuwẽn paxi? — io'e sorarayũ be.

²⁵Sorarayũ Paulo o'subõġbimukirik imupokupok am.

Ģebuje Paulo o'jekawẽn 100 be sorarayũ kukukat eju.

— César ebekit õn- Roma ka kukukat ebekit õn — io'e. — Cedaġ tu eywebe César ebekit mupokupok am? — io'e. — Eyju odujowat ġu buk ibimãmãmã'ukat ekawẽn coco'ukayũ dopabe — io'e. — Eyetaybit ġu ma buk õn ma xe'e okpiwat iam, pãm ġuto ka'ũma iam — io'e.

²⁶Imẽneju 100 be sorarayũ kukukat o'jekawẽn 1000 be sorarayũ kukukat eju. Apẽn Paulo o'e cebe iap ekawẽn o'ġuwẽn cebe.

— Apẽntak ãn em cebe? — io'e. — Ixe aġokatkat César ebekit — io'e.

²⁷1000 be sorarayũ kukukat oajẽm Paulo kay.

— Cẽm tu ãn César ebekit? — io'e Paulo be.

— Hm hm — io'e.

²⁸— Õn tak cebekit ma — io'e. — Ade wedinheiro oġu'ũm cebekin em pima — io'e.

— Õn pit cebekit okapap ma — Paulo o'e.

²⁹Dao ma o'jewede ip cexewi sorarayũ- Paulo mupokupok ojuyayũ. 1000 be sorarayũ kukukat tak yaġuybabi'ũm o'e. Yaġuybabi'ũm o'e Paulo César ebekit iam itaybit puye, o'subõġbimukirikat puye dak. Soat ip oibu'un Paulo kaykay am.

³⁰1000 be sorarayũ kukukat itaybin pin o'e apẽnpuye Judeuyũ Paulo o'jomuymuy iam. Paulo bõġbikirikpu o'subumuwekap kuyaje. Judeuyũ ya'õbuyxiayũ o'tomuã je'awero am. Paĩyũ kukukayũ dak o'tomuã

ibimãmãmãat ekawën coco'ukayũ dak. Soat ip o'je'awero. 1000 be sorarayũ kukat Paulo o'tujowat aweromayũ dopabe- -jewawewẽ'ukayũ yoboğayũ dopabe.

23 ¹Paulo o'jeak jewawewẽ'ukayũ yoboğayũ kay. — Oburereyũ — io'e. — Apẽn cedağ ma oxe iap tağ cuk adi ojekuku. Cedağ ma ģasũ dak õn jekukum Deus etabutpe — io'e.

²Iboap co buje paĩyũ kukukat oitakomãn Paulo kay. Paĩyũ kukukat putet Ananias i osunuy. Tũybe Paulo Deus muymuy iãn o'e.

— Esubioka juy — io'e Paulo xeayũ be. ³— Deus cuy ipiat supi'ajoat ewebe ma — Paulo o'e paĩyũ kukukat pe. — Ocemuğuykukuku'ukat ên! — Paulo o'e. — Ên xik'i ijoce wa'ijo am etaybit am wuydobuyũ'ũm'ũm ekawën tağ ocece iam pãm ģuto ka'ũma iam. Imën pit wuydobuyũ'ũm'ũm ekawën tağ ģu juk ên tak obiokaat! — io'e Paulo.

⁴— Ên Deus epaĩyũ kukukat muymuy — cexeat o'e Paulo be.

⁵— Obadipipyũ — io'e. — Wetaybit ģu juk ixepaĩyũ kukukat iam. Wetaybit pima bit imën ģu kajuk oce cebe. Imën e'em Deus ekawën tup: Eybadipyũ kukukat cuy epejomuymuy ģu, i.

Imën Deus ekawën tup e'em — Paulo o'e.

⁶Paulo o'jeak Fariseuyũ kay. O'jewawã ya'õberen.

— Obadipipyũ — io'e. — Fariseu õn! Webay dak Fariseu osunuy. Wetabut wuye'ũ buje waram ģuto acejetait iap kay. Imënpuye eyju wa'ijojom ģasũ eyetaybit am okpiwat paxi iam — io'e cebe ip.

Pũğpũğ jewawewẽ'ukayũ yoboğayũ'in Fariseuyũ ip osodop. Warara'acayũ ixeyũ'in Saduceuyũ ip osodop. Paulo itaybit o'e iboam. ⁷Imëneju o'jewawã ya'õberen — Fariseu õn — i. Ade osodop ip jewawewẽ'ukayũ yoboğayũ. ⁸Fariseuyũ ma e'em — Wuye'ũ buje waram ģuto acejetait — i. Itabut ip wuybiõğbuk kake iap kay, Deus ekawën tojtjot'ukayũ kake iap kay dak. Saduceuyũ bit napa ma e'em: — Wuye'ũ buje waram acejetait ģu — i. Itabut ģu ip wuybiõğbuk kake iap kay, Deus ekawën tojtjot'ukayũ kake iap kay dak. Paulo itaybit o'e pũğ tağ ģu ip itabut ip iam. Imënpuye — Fariseu õn — io'e cebe ip.

⁹Iboap co buje o'jewa'õxixik cĩcã ip jeweweju jewawewẽ'ukayũ yoboğayũ. Wara'at tağtağtağ ma o'e ip. Biğ ma ip o'jewawã ya'õberen. Fariseuyũ Paulo dayoyom o'e- -Moisés ekawën imutaybitbit'ukayũ.

— Ite ağokatkat ikërëat mujurũğrũğ ģu ocexe — io'e ip. — Warëmtağ ģu juy ajukuk! Ibiõğbuk xipacat aco'i o'jekawën ceweju. Deus ekawën tojtjot'ukat aco'i o'jekawën ceweju — io'e ip.

¹⁰Jewawēwē'ukayū yoboğayū o'jewaw'ōxikxik cīcā. Imēnpuye jewaokaka ojuy ip.

— Paulo ġuwepak aco'i teyūku — io'e 1000 be sorarayū kukukat jewa'ōxikxikayū jom.

— Paulo juy epejat — io'e jesorarayū be. — Epetojot cuy wuydopdopap'a be jewa'ōxikxik'ukayū be yaokaap puxim — io'e cebe ip.

Ya'ō dağ o'e ip sorarayū. O'tujowat ip jedopdopap'a be. Iğo'a be osunuy Paulo.

¹¹Waram pimaat exima be wuykukukat o'jebapuk Paulo kay ya'ōmucan am. O'jekawēn ceweju.

— Paulo, a'ōcam cuy eğuy — wuykukukat o'e cebe- -Paulo be. — Apēn cuk adi Jerusalēm ka watwat pe ēn omuwēnuwēn iap puxim Roma ka watwat pe dak omuwēnuwēn cuy eğuy — Jesus o'e Paulo be.

¹²Kabia buje Judeuyū'in o'je'awero jewawē ām apēn Paulo aceyaoka iam.

— Ğa'a Paulo ayaoka — io'e ip. — Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ġu, acetikōn ġu dak — io'e ip. — Yaoka'ūm pima juy Deus ipiat supi'ajoat wuywebe — io'e ip jewewebe.

— Ğa'a — io'e ip.

¹³Imēn o'jekawēn ip jewewebe Deus etabutpe. 40 be osodop ip imēn o'e'e'iaiyū ağokatkayū- -Paulo aoka ojuyayū.

¹⁴Imēn jewawē buje ip o'ju paīyū kukukayū kay, Judeuyū kukukayū kay dak.

— Deus etabutpe juk ocejekawēn — io'e ip. — Pūğ tağ ma ocağuy — io'e ip. — “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ġu, acetikōn ġu dak,” i juk oce — io'e ip. — Imēnpuye Paulo juy epetomuwa ocewebe jekawēn ām ceweju — io'e ip. ¹⁵— “Paulo juy eğudot ocekey- -jewawēwē'ukayū yoboğayū kay,” i juy epe'e 1000 be sorarayū kukukat pe — io'e ip. — “Iwiwim oceju waram cekawēn co am,” i juy epe'e cebe — io'e ip. — “Cedağ ocewebe waram cekawēn co am,” juy epe'e cebe — io'e ip. — Imēnpit Paulo jajēm ġu jījā. E dağ iwiwim oce'e yaoka am — io'e ip Paulo aoka ojuyayū paīyū kukukayū be- -40 beayū o'e.

¹⁶Imēnpit ağokatkat iboce osunuy- -yaypan'isuat- -Paulo ixīt'it. Apēn Paulo aoka ojuy ip iam o'jekūyjo.

Ğebuje ixē yaypan'isuat o'ju Paulo kay imukūyjo am. Oōm sorarayū dopdopap'a be. Apēn cuk o'ya'ījojoiap o'ğuwēn Paulo be. ¹⁷Paulo 100 be sorarayū kukukat o'tomuwa.

— Ite yaypan'isuat cuy etujowat 1000 be sorarayū kukukat kay, yawēğ muwēn pin cebe — io'e 100 be sorarayū kukukat pe.

¹⁸Yaypan'isuat o'tujowat.

— Taomünmūnat Paulo juk onomuwā ite yaypan'isuat tojon ekay — io'e. — Yawēg muwēn pin ewebe — io'e 1000 be sorarayū kukukat pe- Cláudio Lísias pe.

¹⁹Cláudio Lísias yaypan'isuat pu o'subuixik. Iba com o'tujowat jewēju. O'tujowat wara'acat xewi ixeyū be ya'ijjoap puxim.

— Ajo-muwēn pin ēn owebe? — io'e.

²⁰— Judeuyū o'jewawē — io'e. — Kuyaje je'e ewebe ip: “Paulo juy eğudot ocekey,” i — io'e. — “Kuyaje juy eğudot ocewebe waram cekawēn co am,” i je'e ip ewebe — io'e. ²¹— Imēnpit emuğuykuku ojuy ip. Etabun ġu juy eğuy apēn je'e ip ewebe iap kay — io'e. — 40 ağokat kayū ebitako be Paulo kapap wiwim. “Paulo aoka'ūm pima juy acejekōn ġu, acetikōn ġu dak,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — “Paulo aoka'ūm pima wuyekōn puje, Deus cuy ipiat supi'ajoat wuywebe,” i juk o'e ip jewewebe — io'e. — Ġasū ma edeap wiwim ip — yaypan'isuat o'e Cláudio Lísias pe.

²²— Owebe eğuwēn iap cuy eğuwēn ġu wara'acat pe — io'e yaypan'isuat pe.

Yaypan'isuat o'ğuy pit tuk'a be.

²³Ġebu je Cláudio Lísias xepxep 100 be sorarayū kukukayū o'tomuwā. — 200 sorarayū juy epeğuxip anat iju am Cesaréia ka kay — io'e cebe. — Iximadakpe juy epeju — io'e. — 70 cavalo akpi jejeayū juy je'ju. 200 warara'acayū dak je'ju sorarayū- -obukaka'uk coliat kukayū.

²⁴Cavalo dak epeğuxipan Paulo beam. Xipan cuy Paulo epetujowat Félix dopabe- -wuyecuğap dopabe — io'e 100 be sorarayū kukukayū be.

²⁵Ġebu je cartadup o'tupmubararak tupmuju am Félix mukūyjoaptum. Imēn e'em ibo dup:

²⁶Félix, ocecuğap ēn, i. Obutet Cláudio Lísias, i. A'ōbuyxiat oxe, i. Kato mujujum ōn ewebe ijudup pe, i. ²⁷Taomünmūn ağokatkat mujujum ōn ewebe, i. Judeuyū ixē o'jat, i. Yaoka ojuy ip, i. Ixe César ebekit iam omutaybin puje wesorarayū eju oju cekay, i. Otujupa'um yaoka ojuy'iaiyū xewi, i. ²⁸Wetaybin pin oğuy apēntak ite ikērēān o'e cebe ip iam, i. Imēnpuye ixē otujowat Judeuyū kukukayū dopabe- -jewawēwē'ukayū yoboğayū dopabe, i. ²⁹“Ite ağokatkat wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn tağ ġu jekukum,” i juk o'e ip owebe, i. Imēnpit wuyeipi kukukat o'jomuymuy ġu. Cedağ ġu wuywebe imuōm ām daomünmūnap'a be, yaoka am tak, i. ³⁰Ibocewi ip omukūyjo Judeuyū Paulo aoka ojuy iam, i. Imēnpuye ekay ōn Paulo mujujum, i. “Félix kay juy epeju

Paulo awěğ mukērērēn ām,” i juk oce yawěğ mukērērēn ojuyayū be, i. Bay'a, ewātaxipipem ġu juy eğuy, i. Imēn o'tupmubararak. O'tupūm sorarayū be tup tujowat am Félix pe.

³¹Ġebu je sorarayū Paulo o'tujowat Cesaréia ka be. O'tujowat ip apēn 1000 be sorarayū kukukat o'e cebe ip iap tağ. O'ju ip cavalo akpi jeje. Ixima be ip o'ju. Ixima bun oeku ip cūğcūğ. Kuyaje dak cūğcūğ ma. Jay. Oajēm ip Antipátride ka be. ³²Ibocewi sorarayū o'jepit Jerusalém ka kay- -cavalo akpi jeje'ūmayū.

Ibocewi cavalo akpi jejeayū Paulo o'tujowat kabia buje. ³³Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be. Iecuğap tuk'a kay o'ju ip- -Félix duk'a kay. O'tupūm ip Félix pe- -Cláudio Lísias emudupmubararaktup. Paulo dak o'ğūm cebe. ³⁴Félix o'tupcoco.

Tupco buje Félix o'jekawēn Paulo eju.

— Ajo-eipi wat ēn? — io'e.

— Cilícia eipi wat ōn — io'e.

³⁵— Awěğmukērērēnayū ajēm puje jenomuwā ōn a'l'jo am — io'e Paulo be.

— Paulo epeğūōm Herodes tūyap'a be- -ika kukukat tūyap'a be- -yaboğat'a be — Félix o'e jesorarayū be. O'tujuōm ip.

24 ¹Judeuyū Paulo awěğ o'yawěğmukērērēn Félix pe. 5 xet kap puje paīyū kukukat oajēm iecuğap kay- -Félix kay. Cesaréia ka be oajēm. Ibutet Ananias i osunuy. Xepxep Judeuyū kukukayū dak oajēm ceweju. Ibimāmāat a'ōbuywatwat'ukat tak oajēm ceweju ip. Ibutet Tértulo i osunuy. Oajēm ip cekay. Paulo awěğmukērērēn ām ip oajēm. ²Félix Paulo o'tojocat.

Paulo ajēm puje Tértulo Paulo awěğ o'yawěğmukērērērēn Félix pe. — Félix — io'e. — Ocecuğap ēn. A'ōbuyxi jījā ēn — io'e. — Soat em ēn xipacan e'em ocewebeam. Etaybit cīcā wuyeipi kukan. Imēnpuye ocekokok cīcā ekay. Ade kabia ka'ūmğu nopağo soat wuyeipi dağ ēn xipan ocekuğ puye. Ēn idipan e'em ocewebeam. ³A'ōbuyxi jījā ēn ocexe. Ocekokok ēn soan e'em ocewebeam puye. ⁴Imēnpit ibun ġu ocekawēn eweju. Imēnpuye eya'ōpicūğ cīcā buk — io'e.

⁵— Ocetaybit soat em ite ağokatkat ocebadipyū kaykayxi iam. Ite ağokatkat soat kaka dağ jekukum- -jewaoka ojuyap mubapukpuğ. Iwarum ma Judeuyū mutaybitbin. Ite Nazaré ka be tūibit kay itabucayū kukukat- -Jesus kay itabucayū kukukat — io'e.

⁶— Deus eju kawēnwēnap'a mubuyxi'ūm ojuy- -yaboğat'a mubuyxi'ūm ojuy — io'e napa ma. — Judeu'ūmat tujowat ojuy iğo'a be — io'e napa ma. — Imēnpuye ocejat — io'e. — Oceya'ījo kajuk ocetaybit am ocedobuyi'ūm'ūm ekawēn tağ yukpiwat paxi iam, pām ğuto ka'ūma ma iam — io'e.

⁷— 1000 be sorarayū kukukat pit oajēm Paulo kay. Cláudio Lísias oajēm — io'e. — Puyxibut ğu o'tujupa'um ocexewi — io'e. — “Félix kay juy epeju yawēğ mukērērēn ām,” io'e Cláudio Lísias ocewebe. Imēnpuye ocajēm ekay — io'e Tértulo.

⁸— Ēn tak cuy ecekawēn Paulo eju — io'e Félix pe. — Etaybit ece'e cedağ ma oceju Paulo awēğ mukērērērēn iam — Tértulo o'e Félix pe.

⁹— Tértulo icēmān e'em ewebe — soat warara'acayū Judeuyū dak o'e napa ma Félix pe.

Soat ma ip imēn o'e.

¹⁰Félix o'jepacūğ Paulo kay ěn pukto ecede iape. Paulo o'jewedayo Félix pe.

— Ocokcok cīcā wewedayo am ewebe, ade koato ěn ocekawēn coco'ukat puye- -Judeuyū ekawēn coco'ukat puye ibimāmāat ekawēn coco'ukat puye — io'e.

¹¹— Kuy jījā ğu oajēm Jerusalém ka kay- -doze kabia bima ma — io'e. — Wajēm “Ēn xipat cīcā oxē” i'e am Deus pe. Ēn tak etaybit icēmān ōn e'em iam. ¹²Abu-a'ōxixiğ a'ģu oğuy? Ka'ūma ma! Ka'ūma kaykay ma'ģu oğuy Deus eju kawēnwēnap'a be, Judeuyū e'aweroroap'a be — io'e. — Ağoka dağ tak ka'ūma kaykay ma'ģu oğuy — io'e. ¹³— Imēneju wa'ōmukorēnrēnap mubapuk pa'ore cebe ip wukpiwat ğu buye — io'e.

¹⁴— Icēmān ōn e'em ewebe — io'e. — Wetabut Deus kay. Ixe kay dak ocedobuyi'ūm'ūm itabut osodop. Wetabut cekay apēn ğasū o'e'e wuywebe iap tağ. Judeuyū ğaxiāt ekawēn kay ğu ip ğebum. Kuyjeap ekawēn kay ma ip ğebum. Ğaxiāt ekawēn cedağ ğu cexe ip. Wetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū emudupmubararaktup peat ekawēn kay. Wetabut soat Moisés pe wuyawēwēap ekawēn kay dak. ¹⁵Wetabut wuye'ū buje waram ğuto acejetait- -xipacat mujurūğrūğ'ukayū, ikērēat mujurūğrūğ'ukayū dak iap kay. Obuxim iteyū Judeuyū dak itabut iboap kay — io'e.

¹⁶— Apēn cedağ oxē iap tağ ōn jekukum. Soan ōn e'em ikērēat kukap puxim Deus xe, ijodiacat xe dak. Deus itaybit wekuam, ijodiacat tak — io'e.

¹⁷— Ade koato wūyat eipi dağ ojekukuku. Ğebuje ocepit oka kay. Kuy'ūm'ūm ma ocepit. Dinheiro ūm ām tadaybotbocayū be ocepit- -

Jerusalém ka watwat pe. Kuy bima Jesus kay itabucayũ ixe dinheiro o'gũm owebe iũm ãm cebe ip. Obubut'in kuka òn tak o'gũm Deus pe — io'e.

¹⁸— Ğe buje xepxep Judeuyũ odobuxik Deus eju kawẽnwẽnap'a be - yaboğat'a be. Ásia eipi bewiyũ odobuxik. Ocebabi dağ jewemuisusun oğuy Deus xe. Adeayũ eju ğu ip odobuxik. Iğo'a beayũ kaykay ğu ip odobuxik. Deus eju kawẽnwẽnap'a be ip odobuxik Deus pe wedinheiro ùmũm pima. ¹⁹⁻²⁰Odobuxikayũ oajẽm ğu ijoce. Wawẽğ mukẽrẽrẽn pin pima juy jajẽm ip ijoce wawẽğ mukẽrẽrẽ ãm ewebe — io'e. — Ajo oğugẽ ikẽrẽãn cexe ip jewawẽwẽ'ukayũ yoboğayũ dopabe bima? — io'e Félix pe.

— Jajẽm cuy ip ijoce iboap muwẽn ãm ewebe. ²¹“Ĝasũ eyju wa'ijjom wuye'ũ buje waram ğuto acejetait iap kay wetabut puye,” i òn pit mo oce cebe ip ya'òberen. Iboap xe'e cedağ ğu exe? — io'e Félix pe. — Wuye'ũ buje waram acejetait iap kay wetabut. Imẽnpuye Judeuyũ wawẽğ mukẽrẽrẽm ojuy — Paulo o'e. Imẽn Paulo o'jewedayo Félix pe.

²²Félix itaybit cĩcã kuy apẽn Jesus a'òkayayũ itabut iam. Waram Paulo jo ojuy o'e. Wara'at kabia o'ğuwẽğũn waram Paulo a'ijjo am.

— 1000 be sorarayũ kukukat ajẽm puje juy waram a'ijjom oce - Cláudio Lísias ajẽm puje — io'e Paulo be.

²³— Xipan teku ejukuk — io'e 100 be sorarayũ kukukat pe. — Xipan cuy ejowiwi uk'a be — io'e. — Ibureyũ juy tot pi ğu ijo am. Cemukaypinput cuy tojot pi ğu cebe — io'e 100 be sorarayũ kukukat pe.

²⁴Pũğpũğ xet kap puje Félix oajẽm jetayxi eju. Itayxi butet Drusila i osunuy. Itayxi Judeu osunuy. Ixe dak Paulo o'tojocat. Jekũyjo pin o'e apẽn wuyetabut Jesus Cristo kay iam. Paulo o'jekawẽn ceweju ip.

²⁵— “Xipan cuy epeku wetabutpe,” i'e'em Deus wuywebe — io'e Paulo. — “Jewawẽwẽm cuy epesop ikẽrẽat mujurũğap puxim,” i'e'em — io'e. — Soat acejebapuk Deus xe — io'e. — Ixe kabia be abuyũ ikẽrẽat kuğ jexe iap ğuwẽn, abuyũ ikẽrẽat kuğ ğu iap tak — Paulo o'e cebe ip. Félix tak iparara o'e ikẽrẽat mujurũğrũğ'uk osunuy buye.

— Ĝasũ bit cuy ejẽm oxewi — io'e Paulo be. — Oba'orere'ũm pima waram òn jedojocat — io'e.

Ibocewi Félix Paulo o'ğujuat ğu jeju pinap tağ iju am. Ade kaxi sorarayũ Paulo wiwim osodop. ²⁶Tũybe Paulo dinheiro je'ğũm owebe jemũjẽmapteim iãn o'e Félix. Imẽnpuye ade em Paulo o'tojotjocat jekay. Ade em o'jekawẽnwẽn ceweju. ²⁷Imẽn osunuy xepxep koato. Pórcio Félix jebureyũm Judeuyũ muwexat ojuy. Imẽnpuye Paulo o'jepere daomũnmũnap'a be jejẽm puje.

Wara'at aḡokatkat oajēm Cesaréia ka kay Félix dieḡ. Ibutet Pórcio Festo i osunuy. Judéia eipi kukukan o'e Félix dieḡ.

25 ¹Ebapūḡ xet kap puje Festo o'jēm Cesaréia ka bewi. Jerusalém ka be o'ju Judeuyū kay. ²O'jekawēn paīyū kukukayū eju, Judeuyū kukukayū eju dak. Ixeyū waram Paulo o'jomuymuy cebe- -Festo be.

³— Paulo juy eḡudot ijoce Jerusalém ka be — io'e ip cebe. — Eḡudot cuy ocewebe waram ya'ījo am — io'e ip. Paulo aoka am ip o'jewawē. E daḡ iju buje yaoka ojuy ip. Imēnpit Festo o'jede cebe ip.

⁴— Paulo taomūnmūn Cesaréia ka be — io'e. — Ḡaxīn ma ocepit iboce — io'e. ⁵— Ey'in pit cuy je'ju oweju- -iju pinayū- -eykukukayū'in — io'e. — Paulo ikērēat o'ḡujurūḡ pima, iboam cuy ip omukūyjo Cesaréia ka be — io'e.

⁶Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Xet. Dez kabia Jerusalém ka be osunuy.

Ḡebuḡe Festo o'jepit Cesaréia ka kay. Pūḡpūḡ Judeuyū kukukayū o'ju ceweju. Jay. Oajēm ip Cesaréia ka be.

Kuyaje Festo Paulo o'tojocat. O'ju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Oabik ipi kukukat abikbikap pe. Judeuyū kukukayū o'je'awero cexe- -Jerusalém ka bewi oajēm'iaiyū.

⁷Yajēm puje Paulo awēḡ o'yawēḡmukērērēn ip Jerusalém ka bewiaiyū. — Paulo ikērē jījāān o'e — io'e ip napa ma. — Soat em ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuy — io'e ip napa ma. Imēnpit icēmān oceju e'em iap mubapuk pa'ore o'e cebe ip.

⁸Ḡebuḡe Paulo o'jewedayo.

— Ikērēān oce ḡu — io'e. — Deus pe Judeuyū awēwēap ekawēn taḡ acā ōn jekukum. Deus eju kawēnwēnap'a ojomuymuy ḡu. Wuyeipi kukukat César dak ojomuymuy ḡu — io'e Paulo.

⁹Festo bit Judeuyū mucokcoḡ ojuy. Imēnpuye:

— Jerusalém ka be du eju pin? — io'e. — Jerusalém ka be du ixeyū be awēḡ mukērērēnap co pin oxē? — io'e Paulo be.

¹⁰— Ap! — io'e. — Odaobu'u. Cūḡ'i oce ḡasū eyxe- -César beam kapikpik'ukayū xe- -Roma ka kukat ebekitkiyū xe — io'e. — Jerusalém ka be ḡu juy wawēḡ mukērērēnayū epeya'ījo- -iyoce acā — io'e. — Ajom ḡu ikērēān oce Judeuyū be? Ka'ūma ma! Eyetaybit iboam.

¹¹Pūḡ em ma ikērēat oḡuḡē ibima acā kuka epe'e waokam. Eyxe cedaḡ waokam ip ibima, “Omujēm cuy ece,” i'ūmḡu kuka oce. Iteyū

be wawēḡ mukērērēnap icēm'ūm pima bit, cedaḡ ḡu waram oūm ām cebe ip. César kay bit oju pin ixē be wawēḡ mukērērēnayū a'ījo am. Soat eipi kukukat kay bit oju pin — Paulo o'e Festo be.

¹²O'jekawēn jeweweju jewawēwē'ukayū eju Festo. O'jekawēn Paulo eju.

— “César kay bit oju pin ixē be wawēḡ mukērērēnayū a'ījo am,” i ēn e'em owebe. Imēnpuye César kay ōn jemuju — io'e Festo.

¹³⁻¹⁴Ibun'ūm pima wara'at eipi kukukat oajēm Cesaréia ka be. Ibutet Agripa i osunuy. Jetayxi eju oajēm. Itayxi butet Berenice i osunuy. Oajēm ip Festo jom. Ade kabia osodop ip iboce.

Ḡebuḡe Festo Paulo o'ḡuwēn Agripa be.

— Félix aḡokatkat taomūnmūn o'jepere ijoce- Paulo i ibutet — io'e. — O'jepere iecuḡam oōm puḡe — io'e.

¹⁵— Ōn Jerusalém ka be bima paīyū kukukayū Paulo o'ḡuwēn owebe Judeuyū kukukayū dak. Paulo kay ḡu jījā ip. “Teku ikērē jījāat o'ḡujurūḡrūḡ ocewebe,” i adi o'e ip owebe napa ma. “Paulo cuy eyaokaat,” i adi o'e ip owebe — io'e. ¹⁶— Ōn cuk oce cebe ip “Cedaḡ ḡu wuywebe imēn e am Roma ka be,” i, “Wara'acat awēḡ mukērērēn puḡe, ikērēat o'ḡujurūḡ'iat ekawēn cocom wuyju,” i. “Cekawēn cocom wuyju ixē aḡokatkat etabutpe, yawēḡmukērērēnayū etabutpe dak,” i adi oce cebe ip. “Soat ip jekawēnwēn jeweweju bima, cekawēn cocom wuyju,” i adi oce cebe ip. “Yawēḡmukērērēn'ibit jewedayo but,” i adi oce cebe ip — io'e Festo.

¹⁷Ḡebuḡe Judeuyū oajēm ijoce okay. Obu'u ḡu oḡuy ya'ījo am ip — io'e. — Kuyaje oju ibimāmāat ekawēn cocoap'a be. Paulo otojocat — io'e.

¹⁸Ḡebuḡe Paulo awēḡ o'yawēḡmukērērēn ip. Tūybe “Paulo ikērēat o'ḡujurūḡ César be,” i je'e ip owebe iān oce. ¹⁹Imēnpit “Ocedobuyū'ūm'ūm ekawēn taḡ ḡu Paulo jekukum,” adi o'e ip owebe — io'e.

— Ḡebuḡe Jesus o'ḡuwēn ip owebe — io'e. — “Jesus'ūm oe'ū,” i adi o'e ip owebe — io'e Festo. — “Inaka waram o'jetait,” i adi o'e ip — io'e. — Judeuyū Paulo o'yawēḡmukērērēn iboap o'ḡuwēnuwēn puye. ²⁰Imēneju “Apēn xe'e kuka oce icēmān omukūyjo am,” i adi oce owebe ma. Paulo eju adi ocekawēn. “Jerusalém ka be du eju pin?” i adi oce cebe. “Ibo ka be du awēḡmukērērēnayū oya'ījo?” i adi oce cebe — io'e. — “Ibo ka be du ocejekawēn eweju icēmān wetaybit am?” i adi oce cebe. ²¹— Imēnpit Paulo adi o'e owebe: “Odaobu'u. César kay bit oju pin ixē be wawēḡ mukērērēnayū a'ījo am,” i. Imēnpuye ōn adi oce sorarayū be: “Taomūnmūnat cuy epejowiwi uk'a be,” i. “Ḡuyjom oḡuju César kay ya'ījo am,” i adi oce — Festo o'e Agripa be.

²²Agripa o'jede Festo be.

— Õn tak ixē aḡokatkat ekawēn co pin — Agripa o'e.

— Ha'a. Kuyaje juy eya'ijō — Festo o'e.

²³Kuyaje Agripa oajēm ibimāmāat ekawēn cocoap'a kay Berenice eju. Oajēm ip jedoti dip cīcāat kuḡ- -ipi kukukat toti kuḡ. Oajēm ip 1000 be sorarayū kukukayū eju. Warara'acayū eju dak ip oajēm- -ya'ōbuyxiayū eju- -Cesaréia ka watwat eju. Festo Paulo o'tojocat.

²⁴Ĝebuje Festo o'jekawēn Agripa eju aweromayū etabutpe.

— Agripa — io'e. — Soat ocewejuayū dak — io'e. — Ak epe'e ite aḡokatkat kay — io'e. — Õn Jerusalém ka be bima ade Judeuyū oajēm okay ite aḡokatkat muymuy am — io'e. — Oajēm ip ijoce dak imuymuy am. Soat em e'em ip: “Ite aḡokatkat cuy eyaokaat,” i. ²⁵Oxe bit ka'ūma ma ikērēān o'e yaoka am — io'e.

— Ĝebuje Paulo adi o'e owebe: “César juy wawēḡ mukērērēnayū ya'ijō- -wuyeipi kukukat,” i. Imēnpuye ijuju pin òn César kay. ²⁶Imēnpit apēn otupmubararak iam wetaybit ḡu César mukūyjoaptum. Wetaybit ḡu apēn ite o'e ikērēān iam tak — io'e.

— Paulo otojocat ewebe, Agripa — io'e. — Cūḡ'i ijoce exe. Ēn tak a'ōpicūḡ cuy eḡuy ya'ō kay. Ewebe cekawēn co buje, wetaybit oce tupmubararak am César mukūyjoaptum — io'e. ²⁷— Apēnpuye Judeuyū ixē o'jomuymuy iap muwēn pa'ore owebe. Imēnpuye cedaḡ ḡu taomūnmūn imuju am César kay. Cedaḡ'ūm cīcā oxe — Festo o'e cebe ip.

26 ¹Ĝebuje Paulo o'jewedayo Agripa dopabe. Agripa koam o'jekawēn Paulo be.

— Ecededayo juy — io'e Paulo be.

Paulo o'jebueuru. O'jewedayo.

²— Agripa — io'e. — Ocewedayo edopabe — io'e. — Wuyeipi kukukat ēn — io'e. — Judeuyū omuymuy jījā. Napa ma e'em ip. “Ikērēān cīcā o'e'e teku,” i. Ocokcok cīcā wawēḡmukērērēnayū a'ōmuypit am edopabe ³etaybit cīcā Judeuyū babim puye, Judeuyū be jewa'ōxikxikap ekawēn tak. Imēnpuye ekpiceḡēm ḡu juy wa'ijō am — io'e.

⁴⁻⁵Bekin pi ma òn adi ojekuku Fariseuyū etabucap kuḡ — io'e. — Fariseuyū jekukum Moisés pe wuyawēwēap ekawēn taḡ cīcā ma. Soat Judeuyū itaybit apēn ojekuku bekin pi ma iam, okapap ka be bima iam tak, Jerusalém ka be bima iam tak. Imuwēn pin pima iboap muwēn put ip ewebe, ade koato itaybit ip iboam puye — io'e.

6— Ĝasū ĕn wa'ijojom ijoce Deus waram ce'ũ'ũayũ ĝutait iap kay wetabut puye — io'e. — “Waram ce'ũ'ũayũ oĝutait,” io'e Deus kuyjeayũ be. 7Soat Judeuyũ itabut Deus waram ce'ũ'ũayũ ĝutait iap kay- -doze be tiwatwat — io'e. — Imĕnpuye “Ka'ũma ma ejo'iat xipacat,” i'e'em ip Deus pe. Imĕn e'em ip kabiam, ixima be dak. Agripa, Judeuyũ ma wawĕĝmukĕrĕrĕn Deus waram ce'ũ'ũayũ ĝutiat iap kay wetabut puye — io'e. 8— Apĕnpuye eyetabut ĝu Deus waram ce'ũ'ũayũ ĝutait iap kay? — io'e ja'ijojomayũ be.

9— Kuy bima ikĕrĕm cĩcā Jesus kay itabucayũ ojukukuk. Tũybe xipat cĩcā owebe imĕn ikuk am ip iān oce- -Nazaré ka be tũibit ebekitkit kuk am. 10Xipan'ũm cĩcā ip ojukukuk Jerusalém ka be bima. Ade itabucayũ oĝuõmõm daomũnmũnap'a be. Paĩyũ kukukayũ a'õbi ocece iboam. “Ayaoka juy ip,” i'e'em pima ip, õn tak “Epeyaoka juy,” i oce. Ade em ipiat osupi'ajojoat cebe ip itabucap epereap oju. “Jesus Deus emunaĕ ĝu,” i'e'e an ip cebe oĝuy. 11Imĕn cuk adi ojekuku soat kaka daĝ, soat Judeuyũ e'aweroroap'a daĝ tak- -Deus eju kawĕnwĕnap'a daĝ. Wetakoma jĩjā juk adi oĝuy cekay ip. Imĕnpuye tobatban ip oju wara'at ka kay. Ipiatpi'ajoan cebe ip oju taomũn ām tak — io'e.

12— Imĕnpuye Damasco ka kay oju. Paĩyũ kukukayũ a'õbi oju. Ade itabucayũ daomũnap oju oju. Apĕn o'jebapuk owebe iap cuy oĝuwĕn ewebe, Agripa — Paulo o'e.

13— Kabia yoboĝat ojojajo kaxicuĝ. Kabi kadiwi ojojajo. Kabiam cĩcā o'e. Kaxie bodi ma isopsep o'e. Wakokoreren o'e kabia, owejuayũ akokoreren tak. 14O'at ipi ju. Owejuayũ dak o'at ipi ju — io'e.

— Ĝebuje kabi kadiwiat o'jekawĕn oweju wa'õm- -Judeuyũ a'õm. “Saulo,” io'e. “Apĕnpuye ĕn ipiatpi'ajojoan owebe?” io'e. “Imĕn e'em pima jumento-buxim ĕn. Jumento jejorojorom jeiwat jemuju am jekpiokakam pima,” kabi kadiwiat adi o'e owebe.

15— “Abu ĕn, Kariwa?” i adi oce cebe.

— “Jesus õn,” i adi o'e owebe. “Ĕn ipiatpi'ajojoan owebe,” i adi o'e owebe. 16“E'āy,” i adi o'e owebe. “Cũĝ'i eĝuy edaocam,” io'e. “Õn ma ocebapuk ekay enaĕ ām wekawĕn muwĕnuwĕn'ukan,” i adi o'e owebe. “Õn enaĕ ewebe apĕn ĝasũ ejojajo iap muwĕn ām wara'acat pe. Wara'at tak oĝubapuk ewebe ĝuyjom. Iboap tak cuy eĝuwĕnuwĕn wara'acat pe,” i adi o'e owebe. “Omuwĕnuwĕn'ukan eĝuy adeayũ be. 17Õn jekuk Judeuyũ be aokaap puxim, Judeu'ũmayũ be aokaap puxim tak,” i adi o'e owebe. “Ĝasũ õn jemuju Judeu'ũmayũ be. Õn jemuju ewebe cũĝ ma ixeyũ mutaybit am. 18Õn jemuju cebe ip kabiok taĝ cekup

puxixim ip- -kabia daḡ ceku am acã ip- -Deus bikuyap taḡ acã. Õn jemuju Satanás a'õ daḡ cekup puxixim- -Deus kay itabut am acã ip. Imên e'e buje Deus ikêrêat ju'uk cebewi ip. Deus pe o'taxijojo'iaiyũ eju jeedop ip okay itabut ip puye," Jesus adi o'e owebe — Paulo o'e.

¹⁹— Imênpuye, Agripa — io'e. — Apên kabi kadiwiat o'jekawên owebe wexey jo'iat pe iap taḡ ojekuku — io'e.

²⁰— Ğebuje kawên idipat oḡuwênuwên. Koam oḡuwênuwên Damasco ka watwat pe. Jerusalém ka watwat pe dak oḡuwênuwên, Judéia eipi watwat pe dak- -soat pe. Judeuyũ be oḡuwênuwên, Judeu'ũmayũ be dak. "Eyḡuycũḡcũḡ cuy epesop ikêrêat kuḡ puye," i adi ocece cebe ip. "Ikêrêat mujurũḡrũḡap cuy epeyepere," i. "Eyetabun cuy epesop Deus kay," i. "Cedaḡ cuy epekuku warara'acat pe itaybit am kuy ikêrêat mujurũḡrũḡap o'jepere ip iam," i adi ocece cebe ip. ²¹Imênpuye Judeuyũ obu Deus eju kawênwênap'a be. Waoka ojuy ip o'e. Deus pit obuywatwan osunuy — io'e.

²²— Jesus muwênuwên õn ḡasũ soat pe ijodiacat pe- -ya'õbuyxiayũ be, ka'ũmaayũ be dak. Imuwênuwên õn cebe ip Deus ekawên muwênuwên'ukayũ emudupmubararaktup ekawên taḡ. Imuwênuwên õn Moisés ekawêntup ekawên taḡ tak. Iwarum ḡu imuwênuwên õn. Cũḡ ma imuwênuwên õn. ²³Imên e'em kuyatup:

Cristo juy ipiat supi'ajo wuydaxijojo'ukan Deus emunaë, i. Je'ũ juy, i. Ce'ũ buje juy waram itait je'e, i. Ixe koapat je'e wuy'in waram itait, i. Wuyju waram acejetait Cristo o'jetait waram puye, i. Iboap icêmân, i. Cristo iboap o'ḡuwên Judeuyũ be, Judeu'ũmayũ be dak, i.

Imên e'em kuyatup — Paulo o'e Festo be.

²⁴Paulo imên jewedayo buje, Festo o'jewāwā:

— Paulo, adaodao! — io'e napa ma. — Adaodao ên tupcocom cĩcã buye — io'e napa ma.

²⁵— Ka'ũma! Wadaodao ḡu, Festo — io'e. — Waḡuysat ma õn. Icêmân õn e'em ewebe — io'e.

²⁶Ğebuje Paulo o'jekawên ipi kukukat eju- -Agripa eju.

— Agripa, wa'õcam õn jewejom exe — io'e. — Etaybit icêmân õn e'em iam. Soat oḡuwên Festo be iam kuy etaybit. Soat iboap o'jebapuk adeayũ etabutpe — io'e. — Iba'arêm ḡu o'jebapuk — io'e. ²⁷— Agripa — io'e. — Etabut tu Deus a'õbi cekawên muwênuwên'ukayũ ekawên kay? Wetaybit kuy etabut iam — io'e.

²⁸— Tũybe dao ma Cristo kay oḡutabun iãn purut ên — Agripa o'e Paulo be.

²⁹— Xipat kuka o'e dao ma etabut am, dao'üm pima dak — io'e. — Xipat cîcã kuka o'e soat eyju Cristo kay eyetabut am- -ên, soat wekawên cocomayũ dak — io'e. — Xipat kuka o'e eyju obuxim an. Xipat kuka o'e obuxim eyetabut pima. Obamünmünap puxim eybamünmün pima bit xipat ġu kuka o'e — Paulo o'e.

³⁰Iecuġap Agripa o'ljēm ibocewi. Festo dak o'ljēm, Berenice dak, soat cewejuayũ dak. ³¹Kawēnwēn ma o'ljēm ip.

— Ite aġokatkat xipat — io'e ip jewewebe. — Wuyxe bit ka'üma ma o'e ikērēän. Cũġ ġu wuyxe taomün âm, yaoka am tak — io'e ip.

³²— “César juy wawēġmukērērēnayũ ya'l'ijo,” i juk o'e'üm pima, kajuk oġujēmat daomünmünap'a bewi — Agripa o'e Festo be.

27 ¹Paulo muju ap ojuy ip Roma ka kay Festo, Agripa dak. Kobexixi daġ ip o'ġuju Roma ka kay- -Itália eipi beatka kay. Ġebuġe Paulo o'ġüm ip 100 be sorarayũ kukukat pe, wara'acayũ taomünmünayũ dak. 100 be sorarayũ kukukat putet Júlio i osunuy. Cesorarayũ ijop eipi kukukat esorarayũ osodop- -César esorarayũ. Ōn tak oju Paulo eju.

Imēn oceju Roma ka kay. Aristarco eju oceju- -Macedônia eipi bewiat eju- -Tessalônica ka bewiat eju. ²Kobexixi be oceöm. Ixe kobexixi Adramítio ka ebikopap pewiat osunuy. Soat Ásia eipi ebikopap taġ cum. Purewuh. Ocejēm Cesaréia ka bewi. Tiboġ cîcãati očetimudek.

³Kuyaje ocajēm Sidom ka be. Jay. Júlio xipan cîcã Paulo o'jukuk. Paulo iju pi ġu o'e jebureyũ jom. Paulo bureyũ iju pi ġu o'e Paulo buywat am.

⁴Ibocewi waram oceju. Purewuh. Tiboġ cîcãati mudekdeġ oceku. Kabido o'subidoajēm ocedopa bewi. Imēnpuye tip'aweroroġ kay oceju wuyba'ũġat kadi. Tip'aweroro butet Chipre i osunuy. ⁵Totek. Tiboġ cîcãati očetimudek. Cilícia eipi weġün ocekap, Panfília eipi weġün tak. Jay. Mirra ka be ocajēm Lícia eipi beatka be. Ibo ka be bima ocekap koapat pewi kobexixi bewi. ⁶100 be sorarayũ kukukat wara'at o'tobuxik kobexixi. Ixe kobexixi Alexandria ka ebikopap pewiat osunuy. Cum Itália eipi kay. Porog. Oceöm ixe kobexixi be waram oceju am. ⁷Pũġ kabia ġu daodaodao ġu oceju. Pa'orem cîcã Cnido ebikopap pe ocejemũġ. Mũġ.

Oooh. Kabidoxixi o'subido'at ocedopa bewi. Iba'ore o'e ocewebe oceju pinap taġ kabidoxixi ocewap puye. Imēnpuye oceju tip'aweroro tēġ ma. Tip'aweroro butet Creta i osunuy.

Iboce kabidoxixi'ümǵu o'e- -kabido'it ma o'e. Purewuh. Salmona eipi tēǵ ma oceju. ⁸Pa'orem cīcā oceju Creta eipi tēǵ ma.

Ibocewi ocejemūǵ ebikopap pe- -Creta eipi be. Jay. Ebikopap putet Bons Portos i osunuy. Ikaboǵatka tēǵ ma osunuy- -Laséia ka tēǵ ma. ⁹Ibun cīcā ocesop ibo ka be. Judeuyū epeta kuy o'kap Deus xe jemuisusunap epeta. Imēnpuye oceku pi oce'e kobexixi daǵ. Kabidoxixi oeku kabiam, muba'atxiri dak.

Ǵebuǵe Paulo o'jekawēn kobexixi beayū eju.

¹⁰— Obureyū — io'e. — Tiboǵ cīcāati daǵ wuyju buje iba'ore jīǵā kuka o'e wuywebe. Wuyju buje bit soat wuybubut kuka oakōm, soat kobexixi beat tak — io'e. — Kobexixi dak kuka o'jepiriǵ. Wuyju dak kuka aje'ū — io'e.

¹¹Imēnpit 100 be sorarayū kukukat Paulo a'ō kay ǵu o'e- -kobexixi iwat a'ō kay acā, kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak.

Kobexixi iwat a'ō kay o'e kobexixi mujuju'ukat a'ō kay dak. ¹²Ocesopiat ebikopap xipat ǵu osunuy ihi bun ocedop am kabidoxixi buye, muba'atxiri buye dak. Soat warara'acayū iju pin ibocewi. Wara'at ebikopap pe ajēm ojuy warara'acayū- -Fenice ka ebikopap pe. Ibo ka dak Creta eipi be osunuy. Kabidoxixi ǵu ajēmǵem'uk Fenice ebikopap pe- -kaxie tajoreǵatpido acā. Imēneju iboce ihi mukap ojuy ip.

— Fenice ebikopap pe juy aju — io'e ip. — Kabido'üm puje juy aju — io'e ip.

¹³Kaxietajoreǵatpido o'subidoajēm- -ibidodipat. Kabido ibidoboǵ ǵu o'e- -ibido'it ma. O'subidoajēm ocenomujuwi. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Kabido ibidodip ǵasū — io'e ip. — Ğā'a aju — io'e ip. — Kabido juy wuydujowat wuyjupinap taǵ — io'e ip.

Kobexixi muycūcūap o'ǵuyu ip- -ipoxiat, icaat muǵēǵē. Kabido xipan ocedujowatwan o'e. Oceju tiwābū etako daǵ- -Creta eipi etako daǵ.

¹⁴Ǵuyjomsūm kabidoxixi o'subidoajēm ocekey. Oooxxx'i. O'subidoajēm ocedopa bewi jīǵā. O'subidoajēm kapurūǵ kadiwi- -Creta eipi kadiwi. ¹⁵O'subidoajēm kobexixi kay. Ixe kabido butet Nordeste i osunuy. O'subidoajēm ocedopa bewi jīǵā. Iba'ore o'e kobexixi mukorērēn ām kabidoxixi dopabe. Imēnpuye ocebu'un kobexixi mukorērēn ām. Kabido kobexixi o'tujowat. ¹⁶Oceju wara'at tip'aweroro biōǵ kay. Tip'aweroro butet Cauda i osunuy. Kabidoxixi'ümǵu o'e iboce- -kabido'it ma. ¹⁷Kobe yopīcat kuǵ tak ocesop. Kururuǵ oeku kobexixi nomuju. Pa'orem kobe yopīcat oceǵuyu idibi bewi. Oceǵuyu kobexixi be.

Ibocewi kobexixi be kapikpik'ukayũ correntebu o'subumukirik kobexixi koreren- -ibuboğatpu. O'subumukirik ip kobexixi ewekaap puxim.

— Ka'oririt ijoce ma opop Líbia eipi — io'e ip. — Pipim kobexixi kakam iboce! — io'e ip.

Iparara o'e ip ka'oririt pe kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye kobexixi mujuuap epağo o'ğukop ip kapurũğ kay, kabidoxixi be kobexixi mujuap puxim. Kabidoxixi kobexixi o'ğuju ijuap tağ. Ocekat. Xet. Ocexet iboce.

¹⁸Kuyaje tarekrek o'joxikxik ip idibi be- -kobexixi be tujowat ojuyap. O'joxikxik ip kobexixi poxi mu'ũm ãm. O'joxikxik ip tipodoyat ocemudekudekun cĩcã buye. Ocekat. Xet. Ocexet iboce.

¹⁹Kuyajebusu kobexixi be kapikpik'ukayũ kobexixi beat o'joxik ipoxiat. Jebum ip o'joxik. Xet. Xet. Xet. Xet.

²⁰Ade kabia oceju kaxi jojom ġu, kasopta dak, kabidoxixi buye. Ocededaxijo ba'ore. ²¹Ade kabia ocejekõnkõn ġu.

Ġebuje Paulo o'jekawēn kobexixi beayũ eju.

— Oburereyũ — io'e. — Eyju juk adi wa'õ kay ġu epesop. Creta ka be bima juk wa'õ kay ġu epesop. Creta ka bewi wuyjuap ġu.

— Wuyjēm'ũm pima kajuk te'e ma soat tarekrek ağupa'ũm ġu, xipat kajuk wuywebe dak — io'e.

²²— Ġasũ bit eya'õcam cuy epesop — io'e. — Kobexixi juy jepiriğ. Ka'ũma ma wuy'in pit jeap — io'e.

²³— Koapat exima Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jebapuk okay — io'e. — Deus ixē o'ğudot okay. Ixe Deus okukukat. Ixe Deus ebekit õn. Cekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn oweju.

²⁴— “Paulo, epararam ġu juy eğuy,” io'e owebe — io'e Paulo. “Ajēm cuy César kay- -Roma ka kukukat kay,” io'e. “Õn ağ ekay, ewejuacat kay dak eye'ũap puxim, ĩn cuk imēn ejoojuy oxewi buye,” io'e. “Deus je'e ewebeam apēn cuk ejoojuy cexewi iap tağ,” Deus ekawēn tojtjot'ukat o'e owebe — io'e Paulo.

²⁵— Imēnpuye, eya'õcam cuy epesop, oburereyũ — io'e. — Deus kay wetabut. Apēn je'babuk wuywebe iap o'ğuwēn owebe Deus imēn ebapuk awap. Imēn je'babuk. ²⁶Imēnpit pipim cuy acejemũğ tip'aweroro be — Paulo o'e kobexixi beayũ be.

²⁷Xepxep semana kap puje:

— Kapurũğ kay aco'i ajēmjēm oceju — io'e kobexixi be kapikpik'ukayũ.

Uhum oceju jekukum iximadakpe tiboğ cĩcãati dağ. Tiboğ cĩcãati butet Mediterrãneodi i osunuy. ²⁸Imēnpuye o'tibimuweğũn ip

tibimuweğũñãm. Tibiraat 36 metros o'e. Bosusu oceju. Waram o'tibimuweğũn ip. Tibiraat 27 metros o'e- -tibira ģũn ma.

²⁹Iparara o'e ip wita'a be kobexixi kakaap puxim. Imēnpuye ebadipdip kobexixi muycũcũap o'ğũakõm ip. O'ğũakõm ip kobexixi ukpu bewi kobexixi muycũ ãm. O'jecũ. Cucum ģũ o'e ģasũ- -iwiwim acã. Kabia pin cĩcã o'e ip.

³⁰Ĝejuje kobexixi be kapikpik'ukayũ kobexixi bewi jenapõn ojuy. Kobe'it'it o'ğũkop ip tiboğ cĩcãati be jewexe kobexixi muycũcũap muakõmkõm pima.

— Kobexixi muycũcũap muakõmkõm oceju — io'e ip napa ma ocewebe.

³¹Imēnpit kobexixi bewi jenapõn ojuy ip. Paulo o'jekawēn 100 be sorarayũ kukukat pe- -wara'acat sorarayũ be dak.

— Ixeyũ kobexixi be kapikpik'ukayũ watwat puje wuyewedaxijo ba'ore ace'e — io'e.

³²Imēnpuye sorarayũ kobe'it'it ekabobu o'subudakat. Kobe'it'it o'at idibi be. Uhum o'jewede kobexixi xewi.

³³Kabia'isum Paulo o'jekawēn kobexixi beayũ eju.

— Epeyekõn ģasũ bit — io'e. — 14 kabia eyağuybabi'ũm'ũm epeku. Jekõnkõn ģũ epeku — io'e. ³⁴Epeyekõn cuy eybaca am — io'e. — Eyağuybabi'ũm'ũm ģũ juy epsop — io'e. — Ka'ũma ma wuy'in je'ũ — io'e.

³⁵Paulo pã'o'a o'yabu. O'jekawēn Deus eju pã'o'a kuğ puye. Soat etabun o'jekawēn ceweju.

— Bay xipat cĩcã ěn — io'e cebe.

O'yadakat. O'ya'o. ³⁶Imēneju soat ip waram o'ya'õcan- -kobexixi beayũ. ³⁷Soat ip o'jekõn. Ade jĩjã ocesop kobexixi be. 276 be ocesop.

³⁸Ibeğbeğ puje kobexixi be kapikpik'ukayũ tarekrekata o'taxixkik ip idibi be- -badi o'tadop'iata- -trigoda. O'taxixkik ip kobexixi poxi mu'ũm ãm. Jepiriğap puxim ip o'taxixkik.

³⁹Kabia buje tinebabaat o'tobuxik ip kobexixi be kapikpik'ukayũ. Tinebabaat kay oceju. Itaybit ģũ o'e ip apoceat ipi iam. Ka'oririt ixē tinebabaat pe osodop. Adeğũ wita'a o'yadop iboce. Kobexixi muymũğ ojuy ip iboce. ⁴⁰Imēnpuye kobexixi muycũcũapu o'subudakat ip. O'subudakat ip tinebabaat xe bima. Pilatokukatpu o'subumurore ip. Kobexixi mujujuap epağo o'ğũpaya ip kabido at am. Kobexixi o'ju ka'oririt kay.

⁴¹Imēnpit kabido kobexixi o'ğũyjayjay tibacaat ewebotbocap kay. Iboce kobexixi'a o'jeace. O'jecuğ. Iju ba'ore o'e. Kobexixi ukpu

o'jekpuewekap. Tipodoyat paca ma o'yukpumuweka. Imēn kobexixi o'jepiriḡ.

⁴²Sorarayū taomūnmūnayū aoka ojuy dokdoḡ jenapōnap puxim kapurūḡ kay. ⁴³Imēnpit l00 be sorarayū kukukat ibu'u o'e Paulo e'ū ām. Taomūnmūnayū oyaokaat ḡu sorarayū be.

— Kapurūḡ kay epeyedok! — io'e taomūnmūnayū be. — Epakōm! — io'e l00 be sorarayū kukukat itaybit jedoḡayū be.

⁴⁴— Kobexixi baḡbaḡ epejat! — io'e. — Kapurūḡ kay juy epeju ip com! — io'e itaybit'ūm jedoḡayū be.

Imēneju soat ocejeu kapurūḡ pe.

28 ¹Tip'aweroro kay ocajēm. Iboce bima ocetaybit ocesop tip puten. Tip putet Malta i osunuy.

²Tip'aweroro watwat oajēm ocekey. Ocedobede ip. Xipan cīcā ip ocekek. Daxa o'ḡusop ip ocewewe am kajuk kukuḡ puye, muba'at oeku buye dak. ³Paulo daxadaypa o'taypabu. O'jomōḡ daxa be.

Ḡebuje puybu o'jēm daxadaypa diotpewi. Paulo o'subua. Tore iān oeku Paulo bu eju. ⁴Iboceayū puybu o'subujojo tore iān Paulo bu eju. Imēnpuye o'jekawēn ip jeweweju.

— Wuyjuyū aokaka'ukat acoli teku — io'e ip te'e ma. — Tiboḡ cīcāati be oe'ū ḡu. Puybu nuy pibun pit je'ū ikērēat o'ḡujurūḡ puye — io'e ip te'e ma jewewebe.

⁵Imēnpit buḡ'i o'subuxik. Paulo o'subumuy'at daxa be. Iboceayū itabēḡbēḡ o'e ip Paulo jojom. ⁶Ibu ehuap wiwim o'e ip, ce'ūap wiwim tak. Ibum ma iwiwim osodop ip Paulo jojom. Imēnpit Paulo bu o'jebuehu ḡu. Oe'ū ḡu dak. Xipat ma osunuy. Imēnpuye o'jeaḡuymuwarurun ip Paulo kay.

— Wuyjuyū ḡu teku - deus ma! — io'e ip napa ma jewewebe.

⁷Ḡebuje Públío ocenomuwā jeduk'a kay. Públío Malta eipi kukukat osunuy. Ixe ka oceweweweap tēḡ o'sukadop. Oceju cekay. Iboce ocesop ebapūḡ kabia. Xipan cīcā ocekek. Ocexan o'ḡūm ocewebe, soat ocemukuypinut tak.

⁸Paulo o'ju Públío ebay kay. Iwātaxipi osunuy. Ipa'i osunuy, yukpidi dak. Paulo o'jekawēn Deus eju Públío ebay beam. Jebu o'subumōḡ cebe. O'ḡu'ada. Xipat o'e.

⁹Ce'adaap awēḡ tobuxik puje, ade iwātaxipiyayū o'ju ip Paulo kay. Jay. Oajēm ip. Ixeyū dak o'ḡu'ada'ada Paulo. Xipat ip o'e. ¹⁰Imēnpuye ade ip jebubut o'ḡūm ocewebe “Eyju xipat ocexe” i'e am ocewebe.

Kobexixi be òm ojuy bima ocemukaypinput o'jomõg ip kobexixi be. Purewuh. Ocejẽm tip'aweroro bewi.

¹¹Ebapũg kaxi kap puje oceju Roma ka kay. Ocejẽm Malta eipi bewi. Wara'at tağ ocejẽm kobexixi dağ. Ixe kobexixi Malta ebikopap pe osodop ihi bun. Ixe kobexixi Alexandria ebikopap pewiat osunuy. Kobexixi butet deusyũ xepxem ikap'ibiyũ i osunuy. ¹²Mũg. Ocejemũg Siracusa ebikopap pe. Iboce ocesop ebapũg kabia.

¹³Ibocewi tiwābu dağ oceju. Mũg. Ocejemũg Régio ebikopap pe. Kabido o'subidoajẽm kaxietajoreğat kadiwi kuyaje. Purewuh. Waram ocejẽm ibocewi. Pozuoli ebikopap pe ocejemũg xepxep kabia kap puje. Jay. Kapurũg pe oceju ibocewi. ¹⁴Jesus ebikitkit ocetobuxik. 7 xet ocesop ixeyũ xe.

Purewuh. Ibocewi kapurũg tağ oceju. Roma ka kay oceju e dağ. ¹⁵Jesus ebikitkit Pauloyũ e dağ ajẽmap awẽg o'yawẽgtobuxik Roma ka watwat. Imẽnpuye o'jẽm ip ebidase ocedopabijuk am. Ocedopabijuk ip oceju Roma ka wuy'ũm'ũm pima. Ocedopabijuk ip Praça de Ápio ka be, Três Tavernas ka be dak. Paulo icokcok cĩcã o'e ixeyũ jo buje.

— Bay, xipan cĩcã ẽn ocekuğ — io'e Deus pe. ¹⁶Imẽn ocajẽm Roma ka be. Ğejuje 100 be sorarayũ kukukat Paulo o'ğũm 1000 be sorarayũ kukukat pe. Ixe Paulo o'ğuju daomũnmũnap'a be ğu- -uk'a be acã. Jağepũg ma osunuy uk'a be. Imẽnpit pũg sorara ceweju osunuy soat em. Xet. Xet. Xet. Ebapũg xet o'kap.

¹⁷Ğejuje Paulo Judeuyũ kukukayũ o'tojocat jewekay Roma ka beayũ. Ce'awero buje Paulo o'jekawẽn ceweju ip.

— Oburereyũ — io'e. — Cedağ cuk adi ojekukuku. Deus pe ocemukũyjoap ekawẽn tağ cuk adi ojekukuku, aypapayũ'ũm'ũm ekawẽn tağ tak. Ixeyũ ekawẽn ojomuymuy ğu- -pũg em tak ka'ũma — io'e. — Imẽnpit Judeuyũ obu Jerusalẽm ka be. Oũm ip César ebikitkit pe. César ebikitkit o'jekawẽn oweju. Ixeyũ xe ikẽrẽat oğujurũg ğu- -pũg em tak ka'ũma. Cũğ ğu ixeyũ xe odaomũn ãm, waoka am tak — io'e cebe ip.

¹⁸— César ebikitkit ma omujẽm ojuy daomũnmũnap'a bewi. ¹⁹Judeuyũ bit ibu'u jĩjã osodop omujẽm ãm yabewi. Imẽnpit “Judeuyũ yukpiwat,” i'ũmğũ adi oce. “César wawẽgmukẽrẽrẽnayũ ya'ĩjo,” i acã adi oce. ²⁰Imẽnpuye òn ey mudocat ijoce owebe eyjo am, eyweju jekawẽn ãm tak — io'e.

— Kuy bi ma wuydaxijo am Deus emunaẽ ajẽmap wiwim Judeuyũ. Ixe kay wetabut- -Jesus kay. Imẽnpuye obamũnmũn oce correntebum — Paulo o'e Judeuyũ kukukayũ be.

²¹— Judéia eipi watwat cartadup o'tupmudot ġu ocekey- -apēn Paulo e'em iaptup — io'e ip Paulo be. ²²— Ijoce oajēmjēm'iaiyū dak “Paulo ikērēat o'ġujurūġ,” i juk o'e ġu ip ocewebe- -Judeuyū — io'e ip. — Imēnpit ekawēn co pin cīcā oceju. Soat ka daġayū Jesus kay itabucayū muymuy. Imēnpuye etabucam cuy ocemukūyjo — io'e ip Paulo be.

²³Imēnpuye kabia o'ġuweġūn ip waram Paulo ekawēn co am.

Ġebuġe ade Judeuyū o'je'awero ip Paulo nuyap'a be ixē kabia. Kabia'isum Paulo apēn Deus soat kukukan o'e iap o'ġuwēnuwēn cebe ip. Kabi'isum piap imuwēnuwēn osunuy. Oikat imuwēnwēn.

— Jesus ma Deus emunaē — io'e cebe ip. — Deus Jesus ma o'taē soat ipi daġat taxijo am — io'e. — Ixe muwēġaptup Moisés emudupmubararaktup, soat Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat emudupmubararaktup tak — io'e. — Jesus ma Deus emunaē — io'e.

²⁴Xepxep ixeyū'in Paulo a'ō kay o'e. Itabut ip o'e Jesus kay. Warara'acayū bit itabut ġu o'e. ²⁵Wara'at taġtaġtaġ ma jewaġuyġuy o'e ip.

Ade ixeyū'in Paulo a'ō kay ġu ip o'e. O'āy ip jeduk'a be jepit ojuy. Paulo o'jekawēn cebe ip.

— Kuyje Isaías icēmān o'e wuydobuyū'ūmūm pe — io'e. — Iboam Isaías o'e Deus biōġbuk a'ōbi. Imēn e'em ixē emudupmubararaktup:

²⁶“Eju juy ixeyū wuyjuyū kay,” io'e Deus owebe, i. Imēn ece cebe ip: “Deus e'em: 'Jekūyjojom cīcā eyju. Imēnpit eyetaybit ġu. Jeakaġ cīcā eyju. Ijojom eyju. Imēnpit iba'arēm cīcā eyxe,' i,”. ²⁷“Imēn ece cebe ip,” io'e Deus owebe, i. “Ixyū wuyjuyū itabut ġu, ibu'u ip jetabut am puye. Ya'ōpicūġcūġ ġu ip wa'ō kay jekūyjopin'ūm puye,” io'e. “Ibu'u ip kawēn icēmat co am ibu'u ip jetabut am puye,” io'e. “Ibu'u ip ikērēat mujurūġrūġap epere am Deus pe ikērēat uk am cebewi,” io'e, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup- -Deus ekawētup — Paulo o'e.

²⁸— Oburereyū — io'e Paulo Judeuyū be. — Eyetaybin cuy epe'e iboap ekawēn! Ġasū bit Judeu'ūmayū be juy kawēn idipat oceġuwēn. “Deus jeydaxijo,” i oce'e cebe ip. Ixeyū bit xipan ya'ījo. Deus ixeyū acā idaxijo — io'e Judeuyū be.

²⁹Imēneju Judeuyū o'jēm Paulo xewi. Jewa'ōxikxiġ cīcā jeweweju ip o'jēm.

³⁰Paulo kawēn idipat o'ġuwēnuwēn Roma ka watwat pe. Xepxep koato Roma ka be osunuy. Ixe ma jedinheiro o'ġūmgūm uk'a be jenuyapteim. Icocok o'e warara'acayū ajēm puje jejo am.

³¹— Deus soat tiwatwat kukukan je'e — io'e cebe ip.
Cũg ma ip o'g̃utaybitbin. Wuykukukat Jesus Cristo o'g̃uwẽnuwẽn cebe ip. Ka'ũma ma ixẽ o'g̃uymũg̃ kawẽn idipat muwẽnap puxim. Soat pe wuykukukat Jesus Cristo ekawẽn o'g̃uwẽnuwẽn.

PAULO

EMUDUPMUBARARAKTUP

ROMA KA WATWAT

BEAPTUP

1 ¹Cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum- -Roma ka watwat peaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo beam kapikipik'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Deus cuk onaẽ.

— Wa'òbi omuwẽnuwẽn cuy eḡuy soat ka watwat pe — i juk o'e owebe. — Kawẽn idipat acã juy eḡuwẽnuwẽn — i juk o'e owebe.

²— Kawẽn idipat oḡuwẽḡat soat pe ipi daḡacat pe — io'e Deus kuyje. Kawẽn idipat muwẽnuwẽn osodop ip cekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Iboap ekawẽn tak ibararak opop Deus ekawẽntup pe. Wara'at ekawẽn podi ma iboap ekawẽn kawẽn idip. Ka'ũmḡu xipat'ũmat iboap ekawẽn'in. ³Iboap ekawẽn co buje wuyetaybit abu Deus ipot iam. Ixe ipot wuykukukat- - Jesus Cristo. Deus ipot ijodian o'e. Davi naxeḡebit osunuy- -Judeuyũ kukukat naxeḡebit. ⁴Ixe Jesus Deus co'i osunuy. Imẽn ikẽrẽat o'jukuk ḡu ipi ju bima- -pũḡ em tak ka'ũma. Deus ja'òbacaan jekpot o'ḡutait ce'ũap tomukadi. O'ḡutait teku okpot iam wuymutaybit am, teku soat podi ma ya'òbaca iam wuymutaybit am tak. Ixe Jesus Cristo wuykukukat. ⁵Ixe xipan okuḡ. Ixe dak cuk onaẽ kawẽn idipat muwẽn ãm soat kaka daḡ. Ixe emumuju òn. Imẽnpuye soat ka daḡayũ'in itabut je'e Cristo kay- -pũḡpũḡpũḡ. Cristo ekawẽn kay kũyjobit je'e ip. Ibuyxin ip Cristo jukuk. ⁶Eyju dak Deus cuk eynaẽ, Roma ka watwat. Jesus Cristo kadiayũm cuk eynaẽ. Ḡasũ bit ixẽ kadiayũm epesop.

⁷Imēneju cartadup mubarararaḡ òn soat peaptum eywebeaptum, Roma ka watwat. Deus xe eykukpin cīcā. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm.

— Bay, xipan cuy Roma ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak, wuykukukat pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

⁸Roma ka watwat itabut cīcā Jesus Cristo kay iap awēḡ o'yawēḡtobuxik ip soat ka watwat. Imēnpuye ocokcok cīcā eykay. Imēnpuye:

— Bay, ēn xipat cīcā — i òn e'em Deus pe.

⁹Deus itaybit soat kabia òn ḡebum eykay iam. Kapikpiḡ cīcā òn Deus peam ocokcok cekay buye. Kawēn idipat muwēnuwēn òn soat kaka daḡ. Ixe ipot ekawēn muwēnuwēn òn. ¹⁰⁻¹¹Eyjo pin cīcā oce. Deus biōḡbuk omutaybitbin iam eymukūyjo pin cīcā òn. Ibiōḡbuk a'ōbi eya'ōmucan ojuy òn biḡ ma eyetabut am Jesus kay. Imēneju:

— Roma ka watwat com cuy omujum ece — i òn e'em cebe. — Ebikuy bima juy omujum ece — i òn e'em cebe.

Soat em imēn òn e'em Deus eju kawēnwēn pima. ¹²Òn acā ḡu jeya'ōmucan eywebe biḡ ma eyetabut am. Jewewa'ōmucanucan pit acesop biḡ ma wuyetabut am cekay. Biḡ ma eyetabut epe'e wetabucap co buje. Òn tak biḡ ma wetabut oce eyetabucap co buje.

¹³Okitpitpiyū, soat em cuk adi cu ojuy oḡuy eykay. Iboam eymukūyjo pin òn. Imēnpit soat em omuju'ūm'ūm osunuy. Eywebe Deus ekawēn muwēn pin cuk adi oḡuy biḡ ma eyetabut am Jesus kay apēn eybadipyū oitabun iap co'i- -Judeu'ūmayū oitabun iap co'i.

¹⁴— Omuwēnuwēn cuy eḡuy soat kaka daḡayū be — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

Imēnpuye Cristo juy oḡuwēnuwēn soat pe- -cewaḡōnayū be, cewaḡōn'ūmayū be dak. Deus ekawēn cuy oḡuwēnuwēn itaybicayū be, itaybit'ūmayū be dak. ¹⁵Imēnpuye obicokcok cīcā kawēn idipat muwēn ām eywebe, Roma ka watwat.

¹⁶Deus ja'ōbacaan kawēn idipat kay itabucayū daxijojom. Koap Judeuyū daxijojom itabut puje ip. Judeu'ūmayū dak taxijojom itabut puje ip. Imēneju obisūsūn ḡu kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe- -obicokcok cīcā ma. ¹⁷Kawēn idipat co buje, wuyetaybit apēn Deus wuymucūḡucūḡ iam.

— Jesus Cristo kay itabucayū acā cūḡ ma oxe — i'e'em Deus. Soat kabia: — Biḡ ma itabut ip cekay — i'e'em Deus.

Imēn e'em Deus ekawēntup: — Deus emumucūḡyū soat em itait jeedop ip Deus xe itabut ip puye, — i.

¹⁸Deus kabi be omuy. Ixe itakoma jījā jekay'ūmayū kay, ikērēat mujurūgrūg'ukayū kay. Ibu'u jījā ip Deus ekawēn co am- -kawēn icēmat co am, ikērēat mujurūgrūg' ojuy jījā ip puye. Ikērēat mujurūgrūg'ukayū kawēn idipat muwēnap muba'oreren tak ip ibu'u warara'acayū dak itabut am ibuye. ¹⁹Deus kuy apēn ixē e'em iam o'gūtaybin ijodiacat. Imēn apēn Deus e'em iam itaybit put cebe ip. Inaka cekay ġu jījā ip. Imēnpuye Deus ipiatpi'ajojoan cebe ip. ²⁰Deus ma ijo ba'ore wuywebe. Ixe bit soat o'gūgē ipi dağacat. Ixe emumuğē jo buje, wuyetaybit soat podi ma Deus ya'ōbaca iam- -ya'ōbacaap i'ūm ġu iam. Wuyetaybit tak ixē acā Deusat iam. Kuyje itaybit osodop ip iboam ipi dağacayū. Imēnpuye “Deus kake iap iba'arēm wuyxe” i'e ba'ore cebe ip. ²¹Itaybit ma'ġu ip Deus kake iam. Imēnpit ibuyxim ġu ip ikuğ.

— Ēn acā Deusat — i'e'em ġu ip. — Ēn xipat cīcā — i'e'em ġu ip Deus pe.

Cūğ'ūma jewağuyğuy ip. Kabiok tağ jekuku'ukat itaybit ġu poma oju iam. Imēnpuxim itaybit'ūma jewağuyğuy ip. Yağuy'ūm ip.

²²— Ocetaybit cīcā ma oceju bit — i te'e ma e'em ip.

Deus xe bit itaybit ġu jījā ip. ²³Imēnpit Deus acā je'ū ġu. Soat em itait nuynuy. Ixeyū bit ibu'u jījā ibuyxim Deus kuk am, ijo ba'ore buye. Imēneju ijodiat co'iat muğēğēm ip wita'am, im tak, ourom tak. Soat ijodiacat pit je'ū. Soat em ġu itait nuynuy ip. Wasū jo'iat tak imuğēğēm ip, puca jo'iat tak, jewururuğat co'iat tak. Jemumuğē wap jēğ'aecōğcōğ ip “Eyju acā Deusyū ocexe” i'e am cebe.

²⁴Ikērēat mujurūğ pin acā ip. Imēnpuye jekupinap tağ ceku am ip Deus o'jepere. Imēnpuye yukpiwatpi ma ip jekukum ikērēat mujurūgrūg. Isūsūn'ūma ip jekukum jeweweju ikērēat muğēğēm. ²⁵Imēnpuye kawēn icēmat ip ibu'u napaap ekawēn kay am.

— Ēn acā a'ōbuyxi — i'e'em ip soat muğēğē'ukat pe ġu- -cemumuğē be acā.

Deus pe acā wuye'e but:

— Soat podi ma ēn a'ōbaca — i.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

²⁶Soat muğēğē'ukat kuğ ġu ip ibuyxim- -jemumuğē kuğ acā. Imēnpuye Deus o'jepere ip ikērēat muğē ān. Imēnpuye ağokatkat kay oibu'un ip aoyū. Jewenuy'ūnakēkēm ā ip o'e jeweweju. ²⁷Imēnpuxim ağokatkayū aoyū aoyū kay oibu'un. Ağokatkayū acā o'e ip cekay jījā. Jewenūn'o'om ā o'e ip. Imēğap pit ikērē jījā Deus xe. Imēneju jeweweju ma ip ipiat'ajojom xipat'ūm cīcā ip puye.

²⁸Deus ekawēn kay pin ġu ip. Itaybin pin ġu ip kawēn icēmān. Imēnpuye Deus ip o'jepere ikērēat kay ġebum am, warēmtaġ ceku am tak. ²⁹Imēnpuye ka'ūma ma ixeyū'in cūġ ma jekukum. Soat kabia warēmtaġ cīcā ip jekukum Deus etabutpe, jebureyū etabutpe dak. Ikērēat mujurūġrūġxi ip. Itabikuku ip soat kay jebubun. Ikērēm warara'acat kuġ ip. Itabutkarey ip warara'acat kay. Warara'acat aokakaxi ip. Dapxixi'uk cīcā ip. Warara'acat muġuykukukuxi ip. Soat em itakoma ip warara'acat kay. Warara'acat ekawēn mukērērērēnxi ip. ³⁰Warara'acat muymuyxi ip. Itakoma jījā ip Deus kay. Ibuyxim ġu warara'acat kuġ ip. Jewexe ip ya'ōbuyxi.

— Oceju acā oca'ōbaca — i napa ma e'em ip jewawēġmuboġ am jewexe. Soat em: — Apēn ġuto ace'e ikērēan? — i'e'em ip jewewebe. Kūyjobit'ūm cīcā ip jebay a'ō kay. ³¹Itaybit'ūm cīcā ip apēn cūġ ma iam, apēn cūġ ġu iam tak. Ja'ō daġ ġu ip jekukum. Ka'ūma ma ikukpin cexe ip. Itabotaidabotbot ġu ip warara'acat kay.

³²— Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū jelju ipiat'ajojoap kay — i'e'em Deus. — Soat em jeedop ip ipiat'ajojom — i'e'em. Itaybit ip iboap ekawēn. Inaka ip biġ ma buk ikērēat kay. Icokcok ip e'em warara'acat pe ikērēat mujurūġ ām, jebuxim i'eat pin ip puye.

2 ¹Eyju bit aco'i e'em eyewewebe: — Ocebuxim'ūma ixeyū ikērēat kuġ Deus xe — i.

Imēnpit ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēnpuye eyju dak ikērēat kuġ cexe. “Ikērēat kuġ ġu oceju bit” i'e ba'ore eywebe.

²— Ipiat osupi'ajoat eywebe, ikērēat kuġ eyju buye — i'e'em Deus pit ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be.

Deus soat em cūġ ma e'em. Imēnpuye wuyetaybit cūġ ma ixē ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūġrūġ'ukayū be iam. ³Oburereyū, tūybe Deus ocewebe ġu ipiat supi'ajoat warara'acat pe acā iān eyju e'em. Inaka ixeyū ekukuap co'i eyju dak jekukum. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat eywebe ixeyū beap co'i. Tūybe ocenapōn ipiatpi'ajoap puxim iān eyju e'em.

⁴— Ġaxīn ma aco'i ikērēat muġēġēap jepere ip — i'e'em Deus jewebe ma. Imēnpuye soat em xipan eykuġ. Yukpiceġe ġu eykuġ.

— Ipiat osupi'ajoat ġu buk cebe ip — i'e'em jewebe ma.

Ixe xipan eykuġ ibikuy eywebe ikērēat mujurūġrūġap epere am puye. Eyju bit e'em:

— Ġa'a ikērēat aġujurūġrūġ — i. — Deus ipiat supi'ajoat ġu wuywebe — i napa ma eyju e'em.

⁵Ĝuyjom Deus jetakomaap ĝubapuk ikērēat mujurūgrūg'ukayū be. Ibo kabia be ipiat supi'ajoat ixeyū be. Cūg ma ipiat supi'ajoat cebe ip. Eyju bit eybu'u jījā ikērēat mujurūgrūg'ap epere am. Eybu'u jījā kūyjobit am ixē a'ō kay. Imēneju ikērēat mujurūgrūg'ukayū be ipiatpi'ajoat puje, warara'acat podi ma eywebe ipiat supi'ajoat. ⁶Ĝuyjom Deus apēn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe ijodiacat pe. ⁷Pūg'pūg' ijodiacayū'in xipacat mujurūgrūg'xi. Deus bikuyap tağ ceku pin cīcā ip. Deus co'ian jedipap kudadam tak ip. Deus e'em cebe ip: “Eyju xipat oxe” iap kudadam tak ip. Deus xe jedop ip iap kudadam tak ip. Soat em itait jeedop ip cexe je'lū buje ixeyū ma. ⁸Warara'acayū bit jewekay acā ĝebum jewemukokokap ojuy. Cūgat o'jepere ip xipat'ūmat kay je'e am. Deus itakoma jījā jeenuy ixeyū kay. Ipiat supi'ajoat cebe ip. ⁹Deus ipiat supi'ajoat soat pe ikērēat mujurūgrūg'ukayū be. Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat Judeuyū be. Judeu'ūmayū be dak ipiat supi'ajoat. Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip. Imēn Deus warēmtağ ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. ¹⁰Deus xipacat mujurūgrūg'ukayū ĝuwarurun. Jesus Cristo jo'iaiyūm jeedop ip jedipap kuğ, ja'ōbuyxiap kuğ tak. Yağuybabibi jeedop ip soat em. Deus ixeyū ağuybabibin jeenuy. Imēn Deus apēn cūg ma ip cuk adi oekuku iaptei ideida cebe ip. Koap Judeuyū be ideida. Kanomūm Judeu'ūmayū be ideida. ¹¹Imēn Deus cūg ma soat kuğ- -Judeuyū kuğ, Judeu'ūmayū kuğ tak.

¹²⁻¹⁵Judeu'ūmayū ma Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuğ ĝu ip, Deus Moisés pe o'ğuwēn iap ekawēn tup kuğ ĝu. Imēnpuye itaybit ĝu ip ixē ekawēn. Ikērēat mujurūgrūg' ip. Inaka Deus ixeyū ĝuju ipiat'ajojoap kay ikērēat mujurūgrūg'apteim. Imēnpit:

— Wekawēn tağ ĝu juk adi epekuku — i'ūmĝu je'e cebe ip, ixē ekawēn tup kuğ'ūm puye. — Cūg ma eyju oxe — i je'e Deus jekawēn coco'ukayū be ĝu- -jekawēn tağ jekuku'ukayū be acā. Imēn je'e. Judeu'ūmayū Moisés ekawēn tup kuğ ĝu. Jekpiwatpin ma aco'i cekawēn tağ jekukum ip itaybit ĝu ma'ĝu ip cekawēn. Cekawēn tağ jekuku'ukat co'i ip ĝebuje bit. Ixeyū ekukuap co buje, warara'acayū e'em:

— Jebinūn pewi ma teyūku Deus pe wuyawēwēap ekawēn tağ jekukum cekawēn tup kuğ ĝu ma'ĝu — i.

Jebinūn pewi ma ip itaybit apēn cedağ iam, apēn cedağ ĝu iam tak. Ikērēat mujurūg' puje, “Ikērēat oğujurūg,” i'eēm ip jewebe ma. Cūg ma jeku buje dak, “Cūg ma ōn jekukum,” i'e'em ip jewebe ma. Judeuyū bit Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuğ. Itaybit ip ixē ekawēn. Inaka ikērēat mujurūgrūg' ip. Imēnpuye Deus ixeyū ĝuju ipiat'ajojoap kay.

— Wekawēn taḡ ḡu juk adi epekuku — i je'e cebe ip.

¹⁶ḡuyjom Deus Jesus Cristo jomuy apēn cuk adi oekuku ip iaptei teida am soat pe. Xipacat je'ḡūm xipacayū be xipacat muḡēḡēapteim. Kūyjobit'ūmayū bit ḡuju ipiat'ajojoap kay kūyjobit'ūmapteim.

¹⁷Pām eyju? Ajo-kay eyju jeḡebubum?

— Oceju bit Judeuyū — i eyju e'em. — Oceju acā cūḡ ma Deus xe ixe be wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i eyju e'em.

Jewexe eya'ōbuyxi.

— Oceju acā Deus ocenaē jebekitkiyūm — i'e'em eyju te'e ma.

¹⁸— Oceju acā ocetaybit apēn Deus ibikuy iam — i te'e ma eyju dak e'em. — Oceju acā ocetaybit apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak, Deus pe wuyawēwēap ekawēn coco'uk puye — i te'e ma eyju e'em.

¹⁹— Warara'acayū itaybit ḡu apēn cūḡ ma iam, apēn cūḡ ḡu iam tak — i eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit — i te'e ma eyju e'em.

— Warara'acayū itaybit ḡu Deus ekawēn — i dak eyju e'em. — Soat podi ma oceju bit ocetaybit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā warara'acayū oceḡutaybitbin — i te'e ma eyju e'em.

²⁰— Oceju acā itaybit'ūmayū mutaybitbin kawēn icēmān — i te'e ma eyju e'em. — Kawēn icēmān yaypan'isuayū mutaybitbin tak oceju bit — i te'e ma eyju e'em. — Oceju acā ocetaybit kawēn icēmān, kawēn cūḡan, Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ puye — i te'e ma eyju e'em.

²¹Warara'acayū mutaybitbin acā eyju jekukum. Jewemutaybitbin'ūma eyju bit jekukum.

— Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i eyju e'em warara'acat pe ma. Eyju dak tujupa'um'um ma.

²²— Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju dak warara'acat tayxi kaykay ma.

— Deusbaroyū kay ḡu juy epeku — i eyju e'em warara'acayū be. Eyju bit ijodiat kay jījā Jesus Cristo kayap podi ma.

²³— Deus pe wuyawēwēap ekawēn tup kuḡ oceju bit — i eyju e'em soat pe te'e ma.

Cekawēn taḡ ḡu eyju bit jekukum. Imēnpuye Judeu'ūmayū cekawēn tup kuḡ'ūmayū Deus mubuyxi'ūm'ūm cūḡ'ūma eyju jekukum puye.

²⁴Imēn e'em Deus ekawēn tup: Judeuyū, Judeu'ūmayū Deus muymuy eyju cūḡ'ūma jekukum puye, i.

²⁵Imēntak Deus pe wuyawēwēap ekawēn kay kūyjobit pima, cūḡ ma eywebe ikap'isuat taypu'aḡobixeedakat am teku Deus ebekit iap mubapuk am soat pe- -Judeu'ūmayū be. Eyju ixeedakatkan oceju Deus

ebekitkiyũ iap mubapukpuḡ soat pe. Deus ekawẽn kay kũyjobit'ũm pima bit, te'e ma ixeedakatkan eyju, Deus ebekit'ũmat co'i eyju jekukum puye. ²⁶Judeu'ũmayũ bit jedaypu'aḡobixeedakatkan ḡu. Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn kay kũyjobit pima bit, Judeuyũ jo'i e'em ip Deus xe- -jebekitkiyũ jo'i- -kũyjobicayũ jo'i.

— Eyju webekitkit — i'e'em Deus cebe ip ixeedakat ḡu ma'ḡu ip.

²⁷Eyju ma eyxeadakatkanat. Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn tup kuḡ eyju. Imẽnpuye eyetaybit cũḡ ma jeku am Deus xe iam. Inaka eyju kũyjobit'ũm cekawẽn kay. Judeu'ũmayũ bit ixeedakacap ḡu ip. Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn tup kuḡ ḡu ip. Inaka cekawẽn kay kũyjobit pima, ikẽrẽat kuḡ ḡu ip Deus xe- -Kũyjobicayũ- -Judeu'ũmayũ. Eyju bit ikẽrẽat kuḡ cexe kũyjobit'ũm puye, Judeuyũ. ²⁸Wuyju Deus ebekitkit wuyxeadakacap tomuju ḡu- -ixe ekawẽn kay kũyjobicap tomuju acã. Pũḡpũḡayũ te'e ma e'em:

— Deus ebekitkit oceju — i. Te'e ma ip jexeedakatkan.

Te'e ma ip Deus ekawẽn tup kuḡ, kũyjobit'ũm ip puye.

— Webekitkiyũ ḡu eyju — i'e'em Deus ixeyũ be, kũyjobit'ũm puye.

²⁹Warara'acayũ cũḡ ma e'em:

— Judeuat oceju bit — i. — Deus ebekitkiyũ oceju — i dak.

Jebikuyap taḡ ḡu ip jekukum- -Deus bikuyap taḡ acã. Deus biõḡbuk nuynuy cebe ip.

— Eyju ma webekitkiyũ — i'e'em Deus ixeyũ be, jexeedakatkanat ḡu ma'ḡu ip. — Xipat cĩcã eyju — i'e'em Deus cebe ip.

“Eyju xipat oxẽ” i'eap kudadam ḡu ip ijodiat pe. Deus pe acã “Eyju xipat oxẽ” i'eap wiwim ip. Soat Deus ekawẽn kay kũyjobicayũ cebekitkiyũ- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak.

3 ¹— Jewewejo'i kũyjobicayũ Deus ebekitkiyũ bima, apeḡãm paxi wuyju judeuyũ? — i du eyju e'em owebe? — Apẽḡãm paxi wuyju wuydaypu'aḡobixeedakatkan? — i du eyju e'em owebe? — Xipat ḡu acõ'i wuyju Judeuyũ iap — i du eyju e'em owebe?

²— Xipat cĩcã ma wuyju Judeuyũ iap — i õn pit e'em eywebe. Deus jekawẽn o'ḡuwẽn Judeu'ũmayũ be ḡu- -wuy'ajojoyũ'ũm'ũm pe acã. Imẽnpuye wuyju Judeuyũ iap xipat cĩcã. Jekawẽn o'ḡuwẽn cebe ip ixeyũ be imuwẽn ãm warara'acayũ be.

³— Imẽnpit pũḡpũḡ wuy'ajojoyũ'ũm'ũm'in oibu'un ip ixẽ ekawẽn taḡ jeku am — i du eyju e'em owebe? — Ḡasũ acõ'i Deus je'e ḡu wuywebeam apẽn cuk adi o'e'e iap taḡ, cekawẽn taḡ oibu'un ip puye — i du eyju e'em owebe?

4— Ja'õ dağ ma Deus je'e wuywebeam tak — i õn pit e'em eywebe. Soat ma napapa'uk. Deus pit napapa'uk ġu. Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Deus, ên acã icēmãn e'em, i. “Cũğ'ũma ên ocekuğ” i napa ma e'em emuymuy'ukayũ, i. Inaka ên acã cũğ ma soat kuğ, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽn tup.

5— Cũğ'ũma wuyeku buje bit, Deus acã cũğ ma jekukum iap ibapuk e'em wuyekukuap cocoayũ xe — i aco'i eyju e'em owebe.

Eyxe xipat wuywebe cũğ'ũma jeku am warara'acayũ mutaybit am Deus acã cũğ ma iam. Imẽnpuye:

— Cũğ ġu Deus pe ipiatpi'ajoan wuywebe warẽmtağ wuyekukuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe.

Ijodiat puxim õn kawẽnwẽn ġasũ, adeayũ icēm ġu e'em puye.

6— Deus soat em cũğ ma wuykuğ — i õn pit e'em. — Deus cũğ'ũma ibima, iba'ore kuka o'e ixe be cũğ ma apẽn cuk adi ajekuku iap teida am soat pe wuywebe. Imẽnpit ixe cũğ ma iboap ideida — i õn pit e'em.

7— Cũğ'ũma weku buje, “Deus acã cũğ ma jekukum,” i je'e ip ocekuap cocoayũ — i du eyju e'em owebe? — “Soat podi ma Deus cũğ ma,” i je'e ip — i du eyju e'em owebe? — Imẽnpuye warẽmtağ cuy ajeku warara'acayũ be “Deus acã cũğ ma” i'e am — i te'e ma eyju e'em. — Imẽnpuye cũğ ġu Deus pe ipiatpi'ajoan ocewebe warẽmtağ ocekuapteim — i te'e ma eyju e'em owebe. ⁸Imẽnēju:

— Ğa'a ikẽreat ağujurũğ — i'ũmğju juy ace. — Wuywebe ikẽreat mujurũğ puje, adeayũ itabut je'e Deus acã xipat iap kay — i'ũmğju juy ace. — Ğa'a ikẽreat ağujurũğ Deus acã xipat iam itabut'ũmayũ mutaybit am — i'ũmğju juy ace.

— Imẽn e'em Paulo dak — i napa ma e'em omuymuy'ukayũ dak. Deus cũğ ma ipiat supi'ajoat omuymuy'ukayũ be.

⁹Deus xe Judeu'ũmayũ podi ma xipat tu wuyju Judeuyũ buye? Ka'ũma! Jewewejo'i ma wuyju ikẽreat kuğ Deus xe- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak. Wuywebe dak ikẽreat mujurũğrũğap epepe ba'ore. Kuy iboap oğuwẽn eywebe. ¹⁰Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Ka'ũmğju cedağ ma jekuku'ukat- -pũğ tak ka'ũma ma, i.

¹¹Soat ip itaybit ġu apẽn cũğ ma Deus xe iam, apẽn cũğ

ğju iam tak, i. Ka'ũmğju Deus a'õ dağ cekupinat, i. ¹²Wũy

ma o'e ip Deus wi oitabidaoat puxim, i. Ka'ũmğju xipacat

mujurũğrũğ'ukat- -pũğ tak ka'ũma, i. ¹³Cekawẽnkẽrẽ jĩjã

ip itaypi koceat puxim, i. Napapa'uk cĩcã ip, i. Warara'acat

muymuyap cẽmcẽm ikõmbie dağwi ip puybu tũypiat puxim,

i. ¹⁴Warēmtaksuḡ e'em ip warara'acat pe, i. ¹⁵Itadaodao ip warara'acat ekawēn mukērērēnap kay, yaokaap kay dak, i. ¹⁶Soat em jexeat cokcokap mu'ūm ojuy ip, i. Warara'acat mutabibin ip soat em, i. ¹⁷Itaybit ḡu ip kaba'ūm jedop am warara'acat eju, i. ¹⁸Itaybit ḡu ip Deus kuk am ibuyxim, i. Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹Ibo dup ekawēn icēmān! Imēn Deus Judeuyū awēwēm jekawēn. Wuyetaybit iboam. Imēnpuye te'e ma e'em ip Deus pe: — Ocejū acā ekawēn taḡ jekukum — i. Judeu'ūmayū dak ixē ekawēn taḡ ḡu jekukum. Imēneju mūḡ ma ip Deus etabutpe soat ip ikērēat kuḡ puye- -Judeuyū, Judeu'ūmayū dak. ²⁰Ka'ūma ma soat ekawēn taḡ jekukum- -Deus ekawēn taḡ. Imēnpuye abu be Deus e'em “Cūḡ ma juy epesop oxe wekawēn taḡ eyekuap tomuju” i? Ka'ūma be ma! Deus ekawēn wuyetaybit puje, wuyetaybit soat wuyju ikērēat kuḡ Deus xe iam.

²¹Ġasū bit apēn ōn ipi watwat mucūḡcūḡ iap Deus o'ḡuwēn wuywebe. — Eyju cūḡ ma e'em oxe eyawēwēap ekawēn taḡ eyekukuap tomuju ḡu — io'e Deus wuywebe.

Imēn Moisés wuymutaybitbin tak. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak iboam wuymutaybitbin.

²²— Eyju bit cūḡ ma oxe — i'e'em Deus ipi watwat pe Jesus Cristo kay itabut puje acā.

Soat pe itabucat pe: — Ēn cūḡ ma oxe — i'e'em Deus- -Judeu be- -Judeu'ūmat pe dak.

²³Soat ipi watwat ikērēat o'ḡuḡē. Ka'ūma ma ikērēat kuḡ ḡu. Wūy ma o'e ip Deus wi- -warara'acat podi ma idipat wi, ikērēat kuḡ puye.

²⁴Deus pit ikērēat uk'uḡ wuywebewi Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye. Ikērēat muḡēḡēaptei o'teida je'ū ām. Imēnpuye wuyju cūḡ ma Deus xe ixē oe'ū buye. Deus tei'ūma wuymucūḡcūḡ, ixē soat em xīpan wuykuḡ puye. Cristo Jesus kay wuyetabun puje acā, wuymucūḡcūḡ.

²⁵Deus Jesus Cristo o'ḡudot ijodi ce'ū ām wuywebeam. Ixe oe'ū ikērēat mujurūḡrūḡapteida am. Ixe kay wuyetabut puje, Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi. Jesus Cristo o'ḡudot ce'ū ām ōn cūḡ ma eykuḡ iam wuymutaybit am. Kuyje Deus ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū o'ḡuju ḡu ipiat'ajojoap kay. Yukupiceḡe ḡu osunuynuynuy ixeyū kuḡ.

— Ḡuyjom okpot je'ū soat peam — io'e jewebe ma. — Ixe kay itabucayū oḡuju ḡu ipiatpi'ajojoap kay — io'e jewebe ma. ²⁶Ġasū bit: — Ġebum ōn ipi watwat ikērēat mujurūḡrūḡ iap kay — i'e'em Deus. — Cuḡ ma kuka o'e owebe ipiatpi'ajoan cebe ip, ikērēat ip o'ḡujurūḡrūḡ

iapteim — i'e'em ixe. — Ĝasũ bit cũg ma kuka o'e owebe ikērēat uk am eywebewi, Cristo oe'ũ buye — i'e'em Deus Jesus Cristo kay itabucayũ be. — Eyju cũg ma oxe Jesus oe'ũ buye — i'e'em itabucayũ be.

²⁷Imēneju “Warara'acat podi ma cũg ma oceju bit,” i'e but tu wuywebe? Ka'ũma. I'e but ĝu wuywebe. Ka'ũma ma cũg ma Deus xe xipacat mujurũgrũgãp tomuju. Cũg ma wuyju cexe Jesus Cristo kay wuyetabut puye acã. Imēnpuye “Warara'acat podi ma cũg ma oceju bit” i'e ba'ore wuywebe. ²⁸Wuyju cũg ma Deus xe xipacat mujurũgrũgãp tomuju ĝu- -Jesus Cristo kay wuyetabucap tomuju acã. Iboam wuyetaybit kuy. ²⁹Deus Judeuyũ mucũg ojuy acã du? Ibu'u du Judeu'ũmayũ mucũg ãm? Ka'ũma! Ibikuy ma. Soat itabucayũ mucũgucũg ixe- -Judeuyũ mucũgucũg, Judeu'ũmayũ mucũgucũg tak. ³⁰Imēnpuye pũg tağ ma Deus soat kuğ ipi watwat kuğ. Jesus Cristo kay itabun puje acã Judeuyũ mucũgucũg. Cekay itabun puje acã Judeu'ũmayũ mucũgucũg tak. ³¹Imēneju:

— Moisés ekawēn tağ ĝu ajeku- -Deus o'ğuwēn cebe iap ekawēn tağ ĝu- -Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i'ũmğũ juy ace.

Cekay wuyetabut pima dak, kuyjeat ekawēn cuy ibuyxim ajukuk.

4 ¹— Ajoap tomuju Abraão cũg ma osunuy Deus xe? — i du eyju e'em owebe?

Wuydobu'ũm Abraão'ũm Judeuyũ dobu'ũm. Apēnpuye “Ĕn cũg ma oxe” io'e Deus cebe iam òn jeymutaybin.

²— Ĕn cũg ma oxe — io'e Deus Abraão be.

Imēn Deus e'em xipacat muğēğēap tomuju ibima: “Warara'acat podi ma òn cũg ma Deus xe” i kuka juk o'e Abraão. Imēnpit xipacat muğēğēap tomuju ĝu “Cũg ma ěn oxe” io'e Deus cebe.

³Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão bit itabut osunuy Deus kay, i. Deus tak o'e cebe “Cũg ma ěn oxe” i, cekay itabut puye, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ⁴Wuyekapik puje wuyekapikaptei bubum wuyju. Tei'ũm iũm'ibit pupum ĝu wuyju. Wuyekariwa ceweroap wuyweju iap pupum acã wuyju. ⁵Imēn ĝu bit Deus wuykuğ. Deus e'em:

— Ĕn cũg ma oxe — i xipacat muğēğē'ukat pe ĝu- -jekpot kay itabucat pe acã.

Itabun puje acã:

— Ĕn cũg ma oxe — i'e'em Deus ikērēat mujurũgrũg'uk osunuyiat pe. Ikērēat mujurũgrũg'uk osunuyiat cũg ma Deus xe xipacat muğēğēap tomuju ĝu- -Jesus kay itabucap tomuju acã.

⁶— Ën cūg ma oxē, xipacat muḡēḡēap tomuju ḡu, etabucap tomuju acā — i'e'em Deus.

Imēnpuyē cūgat icokcok cīcā e'em. Davi dak iboap cuk adi oḡuwēnuwēn. Imēn Davi o'e:

⁷ Kuy bima kūyjobit'ūm osunuy iat icokcok e'em Deus pe cebewi ikērēat uk puje, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'uk osunuyiat icokcok e'em Deus pe ikērēat mu'ūm puje, i. ⁸Cūgat kay ibu'u tūbit icokcok e'em, i. Deus apēn ixē juk adi ikērēat oḡujurūḡrūḡ iap kay ḡebum'ūm pima, icokcok e'em, i.

Imēn Davi o'e kuyje.

⁹— Icocok ip e'em — i mo adi aḡu o'e Davi. Abuyū icocok soat em? Taypu'aḡobixeedakat'ibiyū acā du? Judeuyū acā du? Ka'ūma! Ixeedakat'ūm'ibiyū dak icokcok ma- -Judeu'ūmayū. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Abraão itabut o'e Deus kay, i. Deus o'e cebe “Ën cūg ma oxē” i, cekay itabut puyē, i.

¹⁰Pujē “Cūg ma ēn oxē” io'e Deus Abraão be? Abraão jedaypu'aḡobixeedakacat puje du? Ka'ūma!

— Cūg ma ēn oxē — io'e ixeedakat'ūm pima.

¹¹Ḡuyjom acā o'jedaypu'aḡobixeedakacat Abraão.

— Ën cūg ma oxē — io'e Deus Abraão be ixeedakacat awap ma. — Ën cūg ma oxē — io'e Abraão be, jekay itabut puyē.

Ḡuyjom o'jedaypu'aḡobixeedakacat “Ën cūg ma Deus xe wetabucap tomuju” i'e am soat pe warara'acat pe. Abraão cūg ma osunuy Deus xe itabut puyē. Cūg ma osunuy ixeedakacat'ūm awap ma. Imēnpuxim Judeu'ūmayū dak cūg ma Deus xe itabun puje. Cūg ma ip cexe ixeedakacat ḡu ma'ḡu ip. Imēneju Abraão ixeyū ebay jo'i Abraão etabucap co'i ip itabut Deus kay buye. ¹²Judeuyū etabun puje, cūg ma ip Deus xe. Cūg ma cexe jexeecekup tomuju ḡu, jetabucap tomuju acā. Abraão etabucap co'i ma ip itabut. Imēneju Abraão ixeyū ebay buxim Deus xe ixē buxim ixeedakacap tomuju ḡu- -ixē buxim itabucap tomuju acā.

¹³— Wa'ōbi soat ka daḡacat kukan ecesūy — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxēḡebitbit tak soat ka daḡacat kukan je'e ip — i juk o'e. — Soat eipi oḡūm eywebe — i dak o'e Deus. Iba'ore soat pe wuywebe soat ekawēn taḡ jeku am- -wuyawēwēap ekawēn taḡ. Imēnpuyē Deus o'e: “Xipacat oḡūm ewebe,” i Abraão be wuyawēwēap ekawēn taḡ cekup tomuju ḡu- -itabucap tomuju acā; cūg ma Deus xe iap tomuju dak. ¹⁴Imēnpuyē Deus xipacat ūmūm wuyawēwēap ekawēn

taḡ jekuku'ukayũ be acã ḡu. Ixeyũ be acã iũmũm pima, te'e ma kuka juk ace wuyetabut Jesus Cristo kay; te'e ma dak kuka juk Deus o'e wuywebe “Xipacat oḡũm eywebe” i. ¹⁵Imẽn Deus ipiatpi'ajojoan jekawẽn kay kũyjobit'ũmayũ be.

— Kũyjobit ḡu eyju wekawẽn kay — i ḡu bit e'em cekawẽn co'ũmayũ be, itaybit ḡu ip cekawẽn puye.

¹⁶Imêneju Deus tacup ḡu.

— Xipacat oḡũm ewebe, okay etabut puye — i juk o'e wuydobu'ũm pe- -Abraão'ũm pe.

Deus soat em ja'õ daḡ e'em wuywebe. Imẽnpuye soat itabucayũ xipacat je'jat Deus xewi Abraão buxim.

— Soat em wekawẽn kay kũyjobicayũ be acã xipacat oḡũm — i'ũmḡu o'e Deus. — Soat pe okay itabucayũ be xipacat oḡũm — i acã o'e.

Imêneju Abraão wuyebay buxim Deus xe, ixex etabucap co'i wuyetabut puye. ¹⁷Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Wa'õbi ade ka watwat je'e “Abraão wuyebay jo'i Deus xe, ixex etabucap co'i wuyetabut puye,” i, io'e Deus Abraão be, i.

Abraão itabut osunuy Deus kay. Ixex waram ce'ũ'ũay'u mutaicin. Ka'ũmḡu osodop iat mubapukpuḡ ixex. Ixex Deus ja'õ daḡ ma juk adi Abraão kuḡ osunuy.

¹⁸— Enaxeḡebitbit ma jeedop ade jĩjã — i juk o'e Deus Abraão be. — Wa'õbi ade ka watwat kukukan ecesũy — io'e.

Iboap kay itabut osunuy Abraão.

— Deus ja'õ daḡ je'e owebe — i juk adi o'e Abraão jewebe ma.

Itabut cĩcã osunuy imujurũḡ pa'oren ma'ḡu ipot aypa buye. Owebe jekpot ũmap wiwim osunuy Deus cebe. ¹⁹Ixex aypa jĩjã osunuy. Ijasũn 100 koatoap wi osunuy.

— Okpotpet put ḡu ma oce aypa oce buye — io'e jewebe ma. — Otayxi Sara dak i'it'et put ḡu o'e yabut puye — io'e jewebe ma.

Inaka itabutbũt ḡu osunuy Deus ekawẽn kay- -itabut cĩcã ma.

²⁰— Deus okpon je'ḡũm ḡu — i'ũmḡu o'e Abraão. — Je'ḡũm paxi? — i'ũmḡu dak o'e.

Ixex bit itabut cĩcã osunuy Deus okpon je'ḡũm iap kay aypa ma'ḡu. Jawa'õmucanucan osunuy, itabut Deus kay buye. Imẽnpuye:

— Ēn soat podi ma xipan okuḡ — i'e'e'uk osunuy Deus pe. ²¹— Soat iba'ore ḡu Deus pe — i'e'e'uk osunuy Abraão. — Ja'õ daḡ em owebe

— i'e'e'uk osunuy. — Okpon je'ḡũm ja'õbacaan i'e'e'uk osunuy jewebe ma. ²²Imêne ju:

— Ēn cūḡ ma oxē — i juk o'e Deus cebe.

Imēn Deus o'e Abraão itabut osunuy buye. ²³Ixe cūḡ ma osunuy Deus xe iap ibararak opop Deus ekawēn tup pe. Abraão cūḡ ma osunuy jetabucap tomuju iaptup o'tupmubararak kuyjeayū. Kuyjeayū mutaybit am acā ḡu ibodup o'tupmubararak ip. ²⁴Wuymutaybit am tak ibodup o'tupmubararak ip.

— Eyju cūḡ ma oxē — i je'e Deus wuywebe, ixē kay wuyetabun puje. Ixe Deus Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Wuykukukat o'ḡutait waram. ²⁵Deus Jesus o'ḡudot ijodi ce'ū ām. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Jesus o'ḡutait ce'ūap tomukadi Deus pe “Cūḡ ma eyju oxē” i'e am wuywebe- -o'ḡutait'iat kay itabucayū be.

5 ¹Imēneju Deus e'em wuywebe: — Cūḡ ma eyju oxē — i, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Kuy bima kaba'ūm ajop Deus eju wuyetabut'ūm pima. Ḡasū bit kaba'ūm ace Deus eju wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²Jesus Cristo kay juk o'e jebay be: — Teyūku itabut okay — i.

Imēnpuye Deus xipan wuykuḡ. Wuycokcok cīcā ixē xipat wuykay buye. Ḡuyjom Deus dipap co'i acesop. Wuycokcok cīcā iboap wiwim. ³Iboap wiwim pima wuyju ipiatpi'ajojom ijodi. Wuyetaybit wuyetaxi acesop ipiatpi'ajojom puye iam. Imēnpuye ipiatpi'ajojom pima dak wuycokcok wuyju e'em. ⁴Ipiat'ajoam wuyetaxi bima, Deus e'em wuywebe:

— Xipat cīcā eyju oxē — i.

Deus “Eyju xipat cīcā oxē” i'e'em pima, wuycokcoḡ acesop Deus xe acesop soat em iap wiwi am. ⁵Jewemuḡuykukukum ḡu wuyju Deus co'i acesop iap wiwi am. Ixe jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe- -xipacat o'ḡuōm. O'ḡuōm wuyrukūyjo am eykukpin cīcā oxē iam.

⁶Wuywebe xipacat muḡē ba'ore bima Cristo oe'ū wuydaxijo am. Wuywebeam ixē oe'ū xipat'ūmayū beam. Deus “Eje'ū juy” i'e buje, oe'ū. ⁷⁻⁸Deus xe wuykukpin cīcā. Imēnpuye ixē jekpot o'ḡudot ce'ū ām wuywebeam. Wuyju ma wuybu'u je'ū ām warara'acat e'ūap puxim, cūḡ ma'ḡu ip jekukum, xipacat muḡēḡēm ma'ḡu ip. Cristo bit ibu'u ḡu osunuy je'ū ām wuywebeam ikērēat mujurūḡrūḡ ma'ḡu wuyju. ⁹Ḡasū wuyju cūḡ ma Deus xe wuywebeam Cristo oe'ū buye- -o'jedoyekereren puye. Cristo bureyū ma wuyju bit ḡasū. Imēnpuye Deus wuymuju ḡu ipiat'ajojoap kay. ¹⁰Wuyetakoma juk adi ajop Deus kay. Deus pit wuymuwexat jebureyūm wuywebeam ipot oe'ū buye. Ḡasū bit Cristo waram itait o'e. Deus wuydaxijo Cristo itait puye, wuyju ibureyū buye

dak. ¹¹Wuykukukat Jesus Cristo juk wuymuwexat Deus bureyũm, ixex wuykukpin puye, wuywebeam oe'ũ buye dak. Imẽnpuye:

— Obureyũ eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Imẽnpuye soat podi ma wuycokcok, wuyju Deus bureyũ buye.

¹²⁻¹⁹Imẽnpit ipi watwat ikẽrẽat mujurũgrũg'uk osodop ip Deus jekawẽn muwẽn awap Moisés pe. Deus pit ipiat o'supl'ajoat ġu cebe ip jekawẽn taġ ġu juk adi oekuku ip iap teim, Moisés pe wuyawẽwẽap ekawẽn muwẽn awap. Adão koap ikẽrẽat o'ġujurũg. Soat ipi watwat o'jebapuk ixex Adão bewi. Soat ixex ebekitkiyũ ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus xex ixex ikẽrẽat o'ġujurũg puye.

— Ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũ je'ũ — i juk o'e Deus Adão be.

Imẽnpuye soat ipi watwat je'ũ'ũm ġasũ dak. Soat wuye'ũ'ẽ ace Adão buxim wuyju dak ikẽrẽat mujurũgrũg puye. Soat cebekitkiyũ ikẽrẽat o'ġurũgrũg Adão juk ikẽrẽat o'ġujurũg iap co'i'ũmġu. Inaka oe'ũ'ũ ip soat- -Adão badipyũ, Moisés badipyũ dak. Oe'ũ'ũ ip Adão koap ikẽrẽat o'ġujurũg puye. Soat Adão ebekitkiyũ ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus a'õ kay kũyjobit'ũm ip puye. Adão kũyjobit'ũm pima, soat ixex ebekitkiyũ dak kũyjobit'ũmayũm o'e Deus xex. Imẽneju soat ipi watwat ikẽrẽat kuġ o'e Deus xex pũġ aġokatkat ikẽrẽat o'ġujurũg puye.

Soat Adão ebekitkiyũ ixex buxim o'e- -ikẽrẽat kuġ. Imẽnpuxim Jesus Cristo kay itabucayũ ixex buxim e'em- -ikẽrẽat kuġ ġu. Ixex Jesus Cristo oe'ũ ikẽrẽat uk am ipi watwat pewi- -soat uk am. Imẽnpuye soat em itait jeedop ip Deus xex cekay itabucayũ. Adão kũyjobit'ũm o'e Deus a'õ kay. Imẽnpuye soat ixex naxeġebitbit je'ũ'ũm. Jesus Cristo bit kũyjobit osunuy Deus a'õ kay. Imẽnpuye soat em Deus xex itait jeedop ip cekay itabucayũ. Pũġ aġokatkat kũyjobit'ũm osunuy Deus a'õ kay. Imẽnpuye adeayũ ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus xex. Kũyjobit'ũm cĩcã ip osodop Adão buxim. Wara'at pit kũyjobit cĩcã osunuy Deus a'õ kay. Imẽnpuye Deus je'e adeayũ be:

— Eyju cũġ ma oxex — i.

Ixeyũ adeayũ kũyjobit Jesus Cristo buxim. Jewejojo'i ġu bit osodop ip Adão Cristo eju. Jesus xipan wuykuġ warara'acat podi ma. Ade Adão ebekitkiyũ bit o'ju ipiat'ajojoap pe ixex pũġ em ma ikẽrẽat o'ġujurũg puye. Deus pit soat podi ma xipan wuykuġ. Imẽnpuye Cristo o'ġudot ikẽrẽat uk am soat pewi- -ijodiacat pewi. Deus tei'ũma adeayũ daxijojom ijodiacayũ daxijojom, pũġ em ma Cristo oe'ũ buye. Adão pũġ ma osunuy. Soat ixex ebekitkiyũ ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũm o'e Deus xex, Adão ikẽrẽat o'ġujurũg puye.

— Ikērēat kuḡ eyju oxē — i'e'em Deus soat pe Adão ebekitkiyũ be Adão pũḡ em ikērēat o'ḡujurũḡ puyē. Deus e'em taxijo'ibiyũ be bit:

— Ikērēat kuḡ ḡu eyju oxē — i, ade em ma'ḡu ip ikērēat o'ḡujurũḡrũḡ. — Webekitkiyũ eyju — i'e'em cebe ip, ixe xipat wuykay buye.

Pũḡ aḡokatkat imēn ikērēat o'ḡujurũḡ- -Adão. Imēnpuyē soat wuyē'u'ĩē ace. Wara'acat pit ikērēat kuḡ ḡu oe'ũ- -Jesus Cristo. Imēnpuyē soat podi ma Deus xipan wuykuḡ.

— Cũḡ ma eyju oxē — i'e'em wuywebe- -Jesus Cristo kay itabucayũ be. Imēneju soat em wuyetait acesop Deus xe. Soat kukukan acesop Cristo eju. Jesus e'eap Adão e'eap podi ma xipacat kuḡ.

²⁰⁻²¹ Imēntak Deus jekawēn o'ḡuwēn Adão ebekitkiyũ mukũyjo am eyju ikērēat mujurũḡrũḡ cĩcã iam. Ipi watwat pit biḡ ma ikērēat o'ḡujurũḡrũḡ. Soat ipi watwat je'u'ũm ikērēat mujurũḡrũḡ puyē. Je'ũ buje ip wũy ma dopdom Deus wi. Deus pit warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Ixe Cristo o'ḡudot ce'ũ ãm ikērēat uk am wuywebewi. Imēnpuyē wuyē'ũ buje soat wuyju Deus xe wuyetait acesop, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Wuykukukat Jesus Cristo xe ma acesop soat em wuyetait

6 ¹— Deus pit biḡ ma xipan wuykuḡ biḡ ma'ḡu wuyju ikērēat mujurũḡrũḡ — i òn e'em eywebe.

Imēnpuyē:

— Biḡ ma juy ikērēat aḡujurũḡrũḡ, biḡ ma Deus xipan wuykuk am — i du eyju e'em owebe?

²Imēn ḡu juy e'em! Ce'uat jepidowatwan ḡu o'e. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurũḡ pin ḡu ace'e Cristo kay wuyetabun puyē. ³Wuymubatisan puje, ḡasũ bit Jesus Cristo eju mũḡ'i ojeku iap mubapukpuḡ wuyju soat pe wuyjojoyũ be. Ikērēat muḡēḡēap acepere kuy apēn ce'uat jepidowatwanap epererem. Kuy eyetaybit iboam. ⁴Jesus eju kuy ip wuykot iap puxim ikērēat muḡē pin ḡu ace'e, ceweju kuy aje'ũ iap puxim tak. Iboap mubapukpuḡ wuyju wuymubatisan puje. Cristo oe'ũ jebay bikuyap taḡ. Wuyju dak Jesus Cristo bikuyap taḡ ajeku ḡasũ bit. Ja'òbacaan Deus ixe waram o'ḡutait. Soat podi ma Deus ya'òbaca, idip tak. Jesus puxim wuyju dak acejetait waram. Imēneju ḡasũ dak wuyaḡuy'isum ajeku.

⁵Imēntak Cristo jekpiwatpin ma oe'ũ korosa be. Imēnpuxim wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēat aḡujurũḡ ḡu. Deus ja'òbacaap o'jomõḡ Cristo be waram imutait puje. Imēnpuxim wuyju dak Cristo a'òbacaap kuḡ ḡasũ.

Ikērēm cuk adi ajekuku iap kuy juk acepere. Wuyaḡuy'isum wuyju jekukum ḡasū bit ixē a'ōbacaap kuḡ puye. ⁶Kuy bima juk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡ. Soat em ikērēat mujurūḡrūḡ'uk cuk adi ajop. Imēn jewemudadaybotbon cuk adi ajekuku. Cekariwa be imudadaybotbot'ibit enapōn pa'oreap puxim ikērēat mujurūḡrūḡap epereap pa'ore osunuy wuywebe. ḡasū bit ikērēm cuk adi ajekuku iap acepere Jesus a'ōbacaap kuḡ puye. Korosa be Jesus oe'ū ja'ōbacaap muōm ām wuywebe ikērēat mujurūḡap puxim. Imēnpuye ikērēat aḡujurūḡ ḡu ḡasū bit. ⁷Ikērēat mujurūḡrūḡap epere but wuywebe. Ce'ūat jepidowatwanap epereperem. Imēnpuxim wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡap acepere kuy. Cekariwa be imudadaybotbot'ibiyū buximayū ḡu wuyju ḡasū bit. ⁸Cristo jekpiwatpin ma oe'ū. Wuyju dak wuyukpiwatpin ma ikērēm cuk adi ajekukuiap acepere. Imēneju wuyetabut soat em wuyetait acesop Cristo xe iap kay. ⁹Deus Cristo waram o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Waram pit je'ū ḡu. Abu-be ixē imuy'ū but? Ka'ūma be ma! Kuy wuyetaybit iboam. ¹⁰Pūḡ em ma ixē oe'ū. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū ḡu. ḡasū bit itabēḡ omuy soat em Deus bikuyap taḡ jeku am.

¹¹— Ikērēm cuk adi ajekukuiap kuy acepere — i juy epe'e'e eyewewebe. — Ikērēat aḡujurūḡ ḡu ḡasū bit — i juy epe'e'e. — Ce'ūat ḡebum ḡu o'e ikērēat muḡēap kay — i. — Wuyju dak cuy ḡebum ḡu ace ikērēat muḡēap kay — i juy epe'e'e eyewewebe. — Deus bikuyap taḡ acā ajeku ḡasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe. — Mūḡ'i wuykukukat Jesus Cristo eju ajeku ḡasū bit — i juy epe'e'e eyewewebe.

¹²Imēneju ḡebum ḡu juy epesop ikērēat mujurūḡrūḡap kay. Ikērēat epeḡuḡē ḡu eyjebit taḡ. Ikērēat epeḡuḡē ḡu eybinūnpe. Eybikuyap taḡ ḡu juy epeku- -Deus bikuyap taḡ acā. ¹³Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū cucum ipiat'ajojoap kay. Yaḡuy'isum jekuku'ukayū bit kabi kay cucum. Kuy bima ikērēat mujurūḡrūḡ'uk cuk adi epesop. ḡasū bit eyaḡuy'isum eyju jekukum. Imēnpuye:

— Ēn ocejukan — i'ūmḡu juy epe'e Satanás pe. — Ikērēat oceḡujurūḡ a'ōbi — i'ūmḡu juy epe'e Satanás pe ma. Deus pe bit:

— Ēn acā ocejukan soat em — i juy epe'e. — A'ōbacaap cuy eḡuōm ocewebe cūḡ ma oceku am — i juy epe'e cebe.

¹⁴ḡasū bit cūḡ ma wuyju Deus xe kuyat ekawēn taḡ wuyju jekukum puye ḡu- -Deus xipan wuykuḡ puye acā. Imēnpuye ikērēat aḡujurūḡ ḡu.

— Ēn ma ocejukan — i'ūmḡu ace'e Satanás pe.

¹⁵ḡasū bit cūḡ ma wuyju Deus xe kawēn kuyat taḡ wuyju jekukum puye ḡu- -wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum puye ḡu dak. Deus xipan wuykuḡ puye acā wuyju cūḡ ma Deus xe. Imēnpuye:

— Aǵuǵẽ juy waram ikẽrẽat! — i du eyju e'em? Imẽn ǵu juy e'em!
¹⁶“Ocekariwam cuy ece” i ey'e buje aǵokatkat pe, eyekariwam je'e. Kũyjobin epesop ya'õ kay. Eyekariwa epeyepere ǵu ikukpin cĩcã eyxe buye. Imẽnpuxim ikẽrẽat mujurũgrũǵ'ukayũ ikẽrẽat muǵẽap epereperem ǵu, ikẽrẽat kay jĩjã ip puye. Imẽnpuye soat em Deus wi wũy jeedop ip je'ũ buje. Deus a'õ kay kũyjobicayũ bit cũǵat ekawẽn epereperem ǵu Deus a'õ kay jĩjã ip puye. Imẽnpuye cũǵ ma ip Deus xe. Deus xe itait jeedop ip je'ũ buje. Kuy eyetaybit cĩcã iboam. ¹⁷Kuy bima juk adi Satanás a'õ kay kũyjobit epesop. Kawẽn idipat co buje bit, eyetabun epesop iboap ekawẽn kay. Iboap ekawẽn icẽmãn. Eycokcoǵ epesop iboap ekawẽn kay am. Eybikuy jĩjã iboap ekawẽn taǵ jeku am. Imẽneju:

— Bay, ẽn xipat cĩcã — i oceju e'em Deus pe.

¹⁸Deus kuy ja'õbacaap o'ǵuõm eywebe waram Satanás a'õ kay kũyjobicap puxim. Ğasũ bit Deus a'õ kayayũm epesop. Eybikuy epesop ikẽrẽat muǵẽ ãm ǵu- -xipacat muǵẽ ãm acã. ¹⁹Kawẽn ibapukan õn kawẽnwẽn eywebe, apẽn ikẽrẽat acepere wuyaǵuy'isum wuyeku am iap iba'arẽm eyxe buye. Kuy bima juk adi ikẽrẽat kay ǵebum epesop. Ikẽrẽat mujurũgrũǵ cuk adi epekuku. Xipat'ũmayũ kukukat a'õ kay kũyjobin epesop. Ğasũ bit cũǵ ma juy epeku. Xipacat kay juy ǵebum epesop. Deus a'õ kay juy kũyjobin epesop.

²⁰Ikẽrẽat mujurũgrũǵ'uk pima, Deus bikuyap taǵ ǵu epeku. ²¹Xipacat tu epejat ikẽrẽat mujurũgrũǵaptem? Ka'ũma! Eyetaybit ikẽrẽat mujurũgrũǵ'ukayũ soat em Deus wi wũy ma jeedop ip iam. Ğasũ bit eysũsũn epe'e ikẽrẽat mujurũgrũǵ'uk puye. ²²Deus a'õ kay kũyjobicayũm epesop ǵasũ bit. Deus kuy ja'õbacaap o'ǵuõm eywebe waram ikẽrẽat muǵẽap puxim. Soat em eyju ixẽ mucokcokcoǵ ǵasũ bit. Eye'ũ buje soat em Deus xe eyetait epesop. ²³Kapikpik'ukat jekapikaptei bubum. Imẽnpuxim ikẽrẽat mujurũgrũǵ'ukat Deus wi wũy ma jeenuy je'ũ buje. Ixe wi wũy ma jeenuy ikẽrẽat o'ǵujurũgrũǵiap teim.

— Soat em oxẽ eyetait epesop — i'e'em Deus wuywebe bit, wuykukukat Jesus Cristo eju mũǵ'i wuyju jekukum puye. Soat em ixẽ xe wuydopap tei'ũmat co'i. Kapikpiǵ ǵu wuyju iboap pu am. Tei'ũma Deus iũmũm wuywebe.

7 ¹Okitpitpiyũ, eyetaybin put apẽn õn em iam eyetaybit wuyawẽwẽap ekawẽn puye. Wuyetabẽǵ pima acã wuyawẽwẽap ekawẽn taǵ wuyju jekukum. Wuye'ũ buje bit iba'ore e'em. ²Imẽnpuxim “Ayacat itoptep pima,

jektop xe ma juy jeenuy itop itait pima” i'e'em iboap ekawën. “Ektop eperem ġu juy wara'at pu am” i'e'em iboap ekawën. Itop e'ũ buje bit, ite ayacat itoptep'ũmat co'i e'em. Wuyawëwëap ekawën mupubutbun ġu wara'at pu buje itop'ũm kuy oe'ũ buye. ³Wara'at pu buje jektom koapat itop itait pima bit, ikërëat muġëġëm koapat pe jektop pe. Itop'ũm e'ũ buje bit, ayacat ikërëat muġëġëm ġu wara'at pu buje. Wuyawëwëap ekawën kuka o'ġupubun ġu wara'at pu buje. ⁴Okitpitpiyũ, ixe ayacat puxim eyju. Wuyawëwëap ekawën koapat'ũm itop'ũm puxim- -kawën kuyat. Jektop'ũm e'ũ buje jektop eju ġu e'em ayacat. Imënpuxim wuyju dak kawën kuyat taġ ġu wuyju jekukum ġasũ bit, Jesus Cristo ekawën taġ acã. Ixe ekawën taġ wuyju jekukum wuyju Cristo jebit'in puye. Ixe ebekitkiyũm acesop ġasũ. Deus waram ixe o'ġutait. ⁵Kuy bima wuyekpiwatpin ma juk adi ajekuku. Imënpit wuyawëwëap ekawën co buje, wuybikuy juk adi ajop- -ikërëat mujurũġãm acã. Wuybu'u juk adi ajop kũyjobit am iboap ekawën kay. Ikërëm wuyekuap eperë'ũm pima, wũy ma kuka juk ajop Deus wi. ⁶Kuy bima wuyawëwëap ekawën taġ cuk adi jeku ojuy ajop correntebum taomũnmũnat puxim. ġasũ bit Jesus oe'ũ wuywebeam. Imënpuye ġasũ bit Deus bikuyap taġ wuyeku but. Ixe bikuyap taġ wuyju jekukum ġasũ, “Obikuyap taġ cuy epeku” iap ibararak opop kawën kuyatup pe buye ġu- -ixe biõġbuk wuymuisusun puye acã.

⁷— Kawën kuyat pit ikërë — i du ace'e? — Wuyawëwëap ekawën pit ikërë — i du ace'e?

Imën ġu juy ace- -pũġ em tak ka'ũma. Wuyawëwëap ekawën cuk adi omutaybitbin apën ikërë Deus xe iam. Wuyawëwëap ekawën wuymutaybitbin eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay iam. Iboap ekawën co'ũm pima, kuka juk wuyetaybit ġu ikërë Deus xe wuyetabikukuap iam. ⁸Iboap ekawën co buje bit, wuyetaybit cuk ace ikërë Deus xe wuyetabikukuap iam. Imënpit biġ ma juk adi wuyetabikukum ace warara'acat pubut kay iboap ekawën cocom ma'ġu wuyju. Iboap ekawën wuyetaybit'ũm pima, wuyetaybit ġu kuka ace apën ikërë Deus xe iam. ⁹Kuy bima õn tak wetaybit ġu juk adi oġuy wuyawëwëap ekawën. Tũybe xipat cĩcã õn Deus xe iãn cuk adi oce. Iboap ekawën wetaybin puje bit, ikërëat kuġ õn Deus xe iam tak wetaybit oce. ¹⁰Deus ibikuy osunuy soat ipi watwat pe top am ip soat em jexe itait. Imënpuye jekawën o'ġuwën wuyawëãm. Imënpit ikërëat kuġ õn iam wetaybin puje:

— Iba'ore owebe Deus xe onuyãm ikërëat kuġ puye — i juk oce owebe ma. — Wũy ma oġuy Deus wi soat em, ikërëat kuġ puye — i juk oce owebe ma.

¹¹Tüybe xipat òn Deus xe iãn cuk adi oce kuy bima. Imēnpit ikērēat mujurūgrūg'uk cuk adi oğuy. Imēn cuk adi ocevemuğuykuku, ikērēat mujurūg ojuy buye. Wuyawēwēap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuğ òn Deus xe” i juk oce owebe ma.

— Wūy ma oğuy cewi — i juk oce owebe ma.

¹²Inaka iboap ekawēn xipat- -wuyawēwēap ekawēn. Ikērēat kuğ ğu. Soat ekawēn tağ xipat. Cūğ cīcā iboap ekawēn. Cekawēntip cīcā dak.

¹³Wuyawēwēap ekawēn wetaybicap tomuju ğu Deus wi wūy ma oğuy. Soat em òn ikērēat kuğ iap tomuju acā cewi wūy ma oğuy. Iboap ekawēn xipat cīcā. Imēnpit iboap ekawēn wuymutaybitbin soat ipi dağacat ikērēat mujurūgrūg iam. Iboap ekawēn wetaybit'üm pima, tüybe xipat òn Deus xe iãn cuk adi oce. Iboap ekawēn wetaybin puje bit, “Ikērēat kuğ òn Deus xe,” i juk oce owebe ma.

¹⁴Wuyetaybit Deus jebiōgbuk a'ōbi wuyawēwēap ekawēn o'ğuwēn wuywebe iam. Òn pit ijodiat ma. Obuyxi ğu òn pit. Ikērēat mujurūgrūg'ukat òn pit. ¹⁵Xipacat mujurūg pin ma'gu oxe. Òn pit xipacat mujurūgrūg ğu. Ikērēat mujurūg pin ğu ma'gu oxe. Òn pit ikērēat mujurūgrūg. Wetaybit ğu apēnpuye imēn òn jekukum iam. ¹⁶E bu'uap tağ òn jekukum obu'u ma'gu jekum. Imēnpuye wetaybit wuyawēwēap ekawēn cūğ ma iam. Cūğ ğu ma'gu òn pit iam tak wetaybit. ¹⁷Imēneju okpiwatpi ğu òn ikērēat mujurūgrūg. Imēnpit ikērēat opop obinūnpe. Imēnpuye obinūn pewi ma òn ikērēat mujurūgrūg. ¹⁸Wetaybit ka'ümġu xipacat opop owebe iam. Obikuy jījā xipacat mujurūg ām. Inaka xipacat mujurūg pa'ore owebe. ¹⁹Imēn obikuy jījā xipacat mujurūg ām. Inaka imujurūgrūg ğu òn. Obu'u jījā ikērēat mujurūg ām. Inaka soat em ma imujurūgrūg òn. ²⁰E bu'uap tağ acā òn jekukum. Okpiwatpi ğu òn ikērēat mujurūgrūg. Ikērēat mujurūgrūg òn ikērēat opop obinūnpe buye.

²¹Xipacat mujurūg ojuy bima, imujurūg pa'ore owebe xipat'ūmat opop obinūn pe buye. Imēğap ibapuk cīcā oxe. ²²Deus ekawēn kay jījā òn- -soat ekawēn kay jījā- -wuyawēwēap ekawēn kay jījā. ²³Obikuy jījā ma xipacat mujurūg ām. Imēnpit:

— Ikērēat oğujurūg ojebin — i òn e'em owebe ma, ikērēat opop obinūnpe buye.

Taomūnmūnat puxim òn. Taomūnmūnat pe iba'ore ijēm ām daomūnmūnap'a bewi taomūnmūn puye. Imēnpuxim xipacat mujurūgrūg pa'ore owebe obaca'üm puye. ²⁴Imēnpuye oğuycūğ cīcā. Abu kuka omubacan owebe ikērēat mujurūğap puxim- -soat em ipiat'ajojoap pe onuyap puxim? ²⁵Wuykukukat Jesus Cristo soat podi ma ya'ōbacaat. Ixe ma juy omubacan. Imēnpuye:

— Ĕn xipat cĩcã — i õn e'em Deus pe.

Kũyjobit cĩcã õn e ojuy Deus a'õ kay. Ĕn acã bima bit, kuka juk ikērēat acã oġujurũġ- -Jesus Cristo a'õbacaap kuġ'ũm pima.

8 ¹Imēneju Deus Jesus Cristo eju mũġ'i jekuku'ukayũ ġuju ġu ipiat'ajojoap kay. ²Deus cuk ja'õbacaap o'ġuõm wuywebe waram ikērēat muġēap puxim. Imēn Ibiõġbuk xipacat wuymuisusun, wuyju Jesus Cristo eju mũġ'i jekukum pima. Imēneju aceju ġu ipiat'ajojoap kay. ³Iba'ore wuyeku am wuyawēwēap ekawēn taġ, wuya'õbaca'ũm puye. Imēnpuye ka'ũma ma cũġ ma Deus xe iboap ekawēn taġ jekuap tomuju. Deus pit jekpot o'ġudot ijodi. Ijodian o'e. Ikērēat mujurũġrũġ'ukat co'ian o'e, ikērēat kuġ ġu ma'ġu. Imēn ixē wuywebewi ikērēat ukaptei o'teida je'ũ buje. O'teida ja'õbacaap ũm am wuywebe ikērēat muġēap puxim. ⁴Imēn o'teida wuywebe wuyawēwēap ekawēn taġ wuyeku am. Ġasũ wuya'õbacaap kuġ ġu wuyju jekukum- -Deus a'õbacaap kuġ acã. Ibiõġbuk xipacat a'õ daġ tak wuyju jekukum. Imēnpuye wuyeku but wuyawēwēap ekawēn taġ. ⁵Jebikuyap taġ jekuku'ukayũ ma soat em ġebum jemukaypinput kay acã. Deus biõġbuk bikuyap taġ jekuku'ukayũ bit Ibiõġbuk yaġuydadam ip. ⁶Imēn soat em jemukaypinput kay ġebumayũ soat em ipiat supi'ajojo. Wũy jeedop ip Deus wi je'ũ buje. Ibiõġbuk yaġuydada'ukayũ bit yaġuy'isum jeku ijodi. Yaġuybabi ip jeku ijodi- -yaġuykorereren ġu. Soat em Deus xe jeedop ip je'ũ buje. ⁷Jemukaypinput kay ġebumayũ bit itakoma e'em Deus kay. Kũyjobit ġu ip Deus ekawēn kay- -wuyawēwēap ekawēn kay. Iba'ore ma dak ixeyũ be kũyjobit am iboap ekawēn kay. ⁸Iba'ore jebikuyap taġ jekuku'ukayũ be Deus mucokcok am.

⁹Eyju bit eybikuyap taġ ġu jekukum. Deus biõġbuk bikuyap taġ eyju bit jekukum ġasũ ixē biõġbuk eywebe bima. Cristo biõġbuk kuġ'ũmayũ cebekitkiyũ ġu. ¹⁰Cristo biõġbuk kuġ pima, Cristo omuy eywebe iap puxim. Inaka eyjebit je'ũ'ũm cuk adi ikērēat epeġujurũġrũġ puye. Deus biõġbuk pit waram jeymutait soat em Deus xe eyetait eydop am eyjebit e'ũ ma'ġu. Ixē waram jeymutait “Eyju cũġ ma oxē,” i juk o'e Deus eywebe buye. ¹¹Deus ma waram Jesus Cristo o'ġutait. Eyju dak Deus biõġbuk kuġ pima, Cristo mutaicap puxim waram jeymutait eye'ũap tomukadi. Eyjebit ġuyu ce'ũ'ũayũ dopdopap pewi. Iisuat je'ġũm eyjebin. Deus jebiõġbuk a'õbacaan iboap je'ġũm eywebe- -xipacat a'õbacaan.

¹²Okitpitpiyũ, imēn Deus xipan wuykuġ. Imēnpuye wuybikuyap taġ ġu juy ajeku. Wuyemukaypinput kay ġu juy ġebum ajop. ¹³Wuybikuyap

tağ jekukum pima, wuyemukaypinput kay ģebum pima dak, wūy ma acesop Deus wi. Ipiat'ajojoap kay aceju. Deus biōğbuk a'ōbacaan ikērēat mujurūğrūğ'ūm pima bit soat em cexe acesop wuyetai. ¹⁴Soat Deus biōğbuk a'ō kay kūyjobicayū Deus ebekitkiyū. ¹⁵Deus jebiōğbuk o'ģuōm wuywebe. Ixe biōğbuk wuymudadaybotbon ģu, wuymuparararan ģu dak. Ixe wuymuy Deus ipotpoyūm. Imēnpuye:

— Bay — i wuycoğ wuyju e'em Deus pe, ixe biōğbuk a'ōbi. ¹⁶— Bay — i wuyju e'em cebe, wuyetaybit puye Deus ebekitkiyū wuyju iam. Ixe biōğbuk tak:

— Eyju Deus ebekitkiyū — i'e'em wuywebe.

¹⁷Imēn Deus ebekitkiyū wuyju. Imēnpuye wuyju dak jebekitkiyū be o'ğuxipaniat'in ajat. Jekpot pe o'ğuxipaniat'in wuyju dak ajat Cristo eju. Deus kay'ūmayū bit ipiat supi'ajojoat wuywebe Cristo a'ō kay wuyju buye. Ğuyjom pit Cristo dipap kuğ acesop. Cristo soat kukan pima bit wuyju dak soat kukukayūm acesop ixe eju, ipiatpi'ajojom ma'ģu wuyju ijodi.

¹⁸Ipiat'ajojom ma'ģu wuyju ijodi bima. Ğuyjom pit xipat cīcā acesop. Ka'ūma ma ibo jo'iat xipacat. Imēnpuye wuyağuykorereren ģu juy ajop ipiat'ajoap puxim. ¹⁹“Teyūku webekitkiyū” i Deus eap wiwim cīcā soat cemumuğēyū. “Okpot co'i ip ģasū bit” i'eap wiwim cīcā ip. ²⁰⁻²¹Soat Deus emumuğē je'ū'ūm. Imēn ixe emumuğēyū te'eam ma o'e. Jekpiwatpi ģu ip te'eam o'e kuy bima. Te'e ma o'e ip Adāo ikērēat o'ğujurūğ puye.

— Te'eam jeedop ip ģasū wemumuğēyū — i mo o'e Deus.

Inaka Deus soat ģuisun iap wiwim cīcā ip. Ixe ebekitkiyū Jesus Cristo jo'i bima, Deus soat jemumuğēyū ģuisun. Imuisun puje, je'ū ģu ip. ²²Ğasū mabuk soat ma ipi dağayū ipiat'ajojom omuisun'ūm puye. Ipiat'ajojom ip ayacat je'it piap o'supi'ajo'iat co'i. ²³Wuyrem. Wuybipuruğ. Wuyewātaxipim. Xipat'ūmat jebapukpuğ wuywebe. Imēneju je'ūh'ūm wuyju dak. Imēnpit Deus jebiōğbuk o'ģuōm wuywebe wuymutaybit am Jesus Cristo jo'iaiyūm epesop iam. “Teyūku okpot co'iaiyū” i Deus eap wiwim cīcā wuyju. Wuyjebit ģuisuniap wiwim cīcā dak wuyju. ²⁴Wuymuisunap wiwim mabuk wuyju. Wuydaxijo buje, wuyetaybit ajop Deus ģuyjom wuymuisun iam. Wuyemumuwiwi bu buje kuka juk iboap ajowiwi ģu. Abu kuy o'jatiat wiwim? Ka'ūma ma! ²⁵Imēnpit ijo'ibit'ūmat wiwim wuyju. Imēnpuye wuyukpiceğēm ģu wuymuisunap wiwim.

²⁶Imēnpuxim Deus biōğbuk kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Wuybikuyap muwēnuwēn cebe.

— Apēn xe'e acejekawēn Deus eju? — i wuyju e'em. — Apēn xe'e acejoojuy cexewi? — i dak wuyju e'em.

Ceweju jekawēn ām wuyetaybit'ūm pima, je'ūhu'ūm acā wuyju. Deus biōgbuk pit wuybuywatwan wuywebe jekawēn ām ceweju. Ixe wuya'ōmucanucan wuya'ōbaca'ūm puye. ²⁷Deus bikuyap tağ ixe biōgbuk kawēnwēn Deus eju cebekitkiyū beam. Deus itaybit wuyağuyda am. Itaybit ajo-kuğ ġu wuyju iam. Itaybit tak ajo ūm ojuy jebiōgbuk wuywebe iam. ²⁸Deus xe wuykukpin cīcā. Jebikuyap tağ cuk wuynaē jebekitkiyūm. Imēnpuye soat wuywebe je'apukiap xipat je'e wuywebe ixe a'ōbi. ²⁹Deus itaybit osunuy abuyū webekitkiyūm je'e iam ipi mujurūğ awap.

— Okpot ixeyū wağōm je'e — io'e kuyje. — Ade okpot kitpitpiyūm je'e — io'e.

Ixeyū ma o'tomuwā jekpot co'iyayūm. ³⁰Imēn tomuwā'ibiyū o'taē jebekitkiyūm.

— Eyju cūğ ma oxe — i'e'em taē'ibiyū be. — Okpot co'iyayūm epesop — io'e imucūğ'ibiyū be.

Deus dipap kuğ acesop. Imēneju soat wuywebe jebapukiat xipat je'e wuywebe Deus a'ōbi, Deus ikukpin wuyxe buye.

³¹Soat xipat je'e wuywebe iap kay ġebum pima apēn xe'e ace'e? Deus wuywebe ja'ōbacaap ūm puje, te'e ma je'e wuykaykay kūyjobit'ūmayū.

³²Deus jekpot o'taxijo ġu yaokaap puxim. O'ğudot ma ijodi ce'ū ām soat peam wuywebeam. Ixe dak tacup xe'e je'e ġasū soat ūm ām wuywebe- -xipacat ūm ām? Tacup ġu je'e! ³³Deus ma e'em wuywebe:

— Ikērēat kuğ ġu eyju oxe — i.

Imēnpuye abu kuka o'e wuywebe: — Ikērēat kuğ eyju Deus xe — i- -Deus emunaēyū be? Ka'ūma ma! ³⁴Jesus Cristo kuy oe'ū ikērēat mujurūğrūğap teida am. Imēnpuye ka'ūma be ma “Ikērēat cuk adi epeğujurūğrūğiaptei juy epeteida,” i'e but wuywebe. Ixe dak waram ġuto o'jetait. Deus xe ġasū omuy. Deus a'ōbacaap co'i ixe ya'ōbaca. Ixe dak kawēnwēn Deus eju wuywebeam. ³⁵Ijodiat pe Cristo mubu'un pa'ore ikukpin wuykuk am. Itabut'ūmayū aco'i ikērēm wuykuk. Ipiat aco'i ip supi'ajoat wuywebe. Wuymunapōn aco'i ip wuyka bewi. Wuyrem aco'i aceku. Wuydadaybot aco'i aceku. Wuyaoka pinap cocom aco'i aceku. Wuyaoka ip aco'i pajam. Ka'ūma be bit Cristo mubu'un put ikukpin wuykuk am. ³⁶Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ocaoka pinap cocom oceju soat kabia, ebekitkit oceju buye, i. Ovelha kukap puxim ip ocekuğ- -yaokam pimaap puxim, i.

Ibo dup ekawēn puxim xipat'ūmat jebapukpuḡ wuywebe. ³⁷Inaka wuya'ōbacaap mu'ūm pa'ore ip. Soat em wuycoḡcoḡ acesop ipiat'ajojom ma'ḡu wuyju, Cristo xe wuykukpin puye; ixe wuya'ōmucanucan puye dak. ³⁸Imēn wuyetaybit cīcā ka'ūma be ma Deus mubu'un put ikukpin wuykuk am. Wuye'ū buje, ixe xe wuykukpin acesop, wuyetait pima dak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū be ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am- -kūyjobit'ūmayū be. Iecuḡcuḡapap pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am- -ijodiacayū- -kūyjobit'ūmayū. Kabi watwat pe dak ixe mubu'un pa'ore xipan wuykuk am- -kūyjobit'ūmayū. Ka'ūma ma ixe mubu'un ḡasū. Ḡuyjom tak ibu'u ḡu je'e xipan wuykuk am. ³⁹Ixe ibu'u ḡu xipan wuykuk am wuyju um pima, badi bima dak. Deus xe wuykukpin cīcā, wuykukukat Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Imēnpuye ka'ūma be ma, Deus emumuḡē be ma ixe mubu'un put xipan wuykuk am.

9 ¹⁻²— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay- -Judeuyū kay — i ōn e'em. Imu'ūm pa'ore ma oḡuycūḡap. Icēmān ōn e'em eywebe. Cristo kay wetabut. Imēnpuye napapa'uk ḡu ōn. Ibiōḡbuk xipacat omuy owebe waḡuymucūḡucūḡ. Imēnpuye napa ḡu ōn e'em:

— Oḡuycūḡ cīcā obadipyū kay- -Judeuyū kay — i.

³Obikuy jījā Deus pe okitpitpiyū mutabun am Jesus kay. Obadipyū ip. Pūḡ ma ocedobu bit.

— Bay, wūy ma oḡuy Cristo wi soat em ipiat'ajojom ewebe obadipyū daxijoap teim — i ōn e ojuy aco'i Deus pe.

⁴Obadipyū Israel naxeḡebitbit. Kuyje:

— Eyju webekitkiyū — io'e Deus cebe ip.

Deus ixeyū o'jomuy jebekitkiyūm. Deus jedipap o'ḡūm cebe ip jewejo'i i'e am.

— Xipan ōn jeykuk — i juk adi o'e'e Deus cebe ip. — Ade jījā je'e ip enaxeḡebitbiyū — i juk adi o'e'e cebe ip. — Ipi oḡūm eyipim — i juk adi o'e'e. Jekawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixeyū awē ām. Icēmān ip Deus mubuyxixin.

— Eynaxeḡebit ma otaē ipi daḡayū daxijojo'ukan — i juk adi o'e'e Deus cebe ip.

⁵Israel ipotpot naxeḡebitbiyū ip- -doze beayū naxeḡebitbiyū. Ijodi ikap puje Cristo dak ixeyū badim o'e. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbacaat.

— Soat podi ma ēn a'ōbuyxi — i juy acece cebe.

Soat em ma juy imēn acece.

⁶Deus ja'õ dağ ģu e'em, xepxep ã Judeuyũ itabut ģasũ Deus kay buye — i'ũmġu juy ace.

Soat ģu Israel naxeġebitbit Deus emunaëyũ- -pũġpũġ ã. ⁷Soat ģu Abraão naxeġebitbit tak taxeġebitbicat Deus xe- -pũġpũġ ã.

— Pũġat taxeġebitbit acã enaxeġebitbicat oxe- -Isaque naxeġebitbit acã — i juk o'e Deus Abraão be.

⁸Imëneju wuyetaybit soat ģu Abraão naxeġebitbit Deus o'taë jebekitkiyũ iam. Deus a'õ dağ o'kapiat taxeġebitbit acã Deus ebekitkiyũ. Wara'at taxeġebitbit pit ka'ũma.

⁹— Wara'at koato dak oajëm ekay ija ekaxi ma — i mo a'ġu o'e Deus. — Ija ekaxi ma Sara i'it'et je'e — i juk o'e Deus Abraão be. Imën Deus o'jekawën Abraão be.

¹⁰Wara'at ekawën tak oġuwën eymutaybit am soat ģu Deus o'taë- -pũġpũġ ã iam. Deus o'jekawën Rebeca eju xepxepayũ yuk pe bima- -wuydobu Isaque ipotpoyũ yuk pe bima.

¹¹⁻¹²— Iwaġo kũyjobit jeenuy jekitpit a'õ kay — io'e Deus Rebeca be xepxepayũ yuk pe bima.

Xipat'umat o'ġuġë ģu buk ip- -xipacat tak ka'ũma. Deus pũġ ma jebekin o'taë. Wara'at pit ka'ũma. Apën kuy bima jewaġuyġuy osunuy iap taġ o'taë. Apën ixeyũ juk adi oekuku iap tomuju ģu o'taë. Jebikuyap taġ acã o'taë. ¹³Imën e'em Deus ekawën tup: Jacó ikukpin o'e oxe, Esaũ bit ikukpin ģu oxe o'e, i.

Imën o'tupmubararak ip Rebeca iyũ muwënuwën.

¹⁴Pũġ ma o'taë, wara'at pit ka'ũma. Imënpuye:

— Deus cũġ ģu — i du ace'e?

Imën ģu juy ace! ¹⁵Imënpuye:

— Wetabotaidabotbot pin pima, wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe. — Obu'u bima bit, wetabotaidabotbon ģu oce — io'e cebe. Imënpuye:

— Wemukaypinpucayũ kay acã wetabotaidabotbon oce — io'e Deus Moisés pe.

¹⁶Imën Deus itabotaidabotbot wuykay “Etabotaidabotbon cuy eġuy oce kay,” i wuyju e'eap tomuju ģu, wuyju xipacat mujurũġrũġap tomuju ģu dak. Ixe itabotaidabotbon wuykay, itabotaidabotbot pin puye acã. ¹⁷Imën e'em Deus ekawën tup- -Faraó be kuyje o'jekawën iaptup- -Egito eipi kukukat pe o'jekawën iaptup:

“Õn ma juk emuy adeayũ kukan,” io'e Deus, i. “Ade em wa'õbacaap oġubapukpuk etabutpe,” io'e Deus, i. “Imënpuye

soat kaka watwat itaybit je'e obuten. Itaybit ip je'e Deus soat podi ma ya'ōbacaat iam" i'e'em Deus, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup. ¹⁸Imēneju Deus itabotaidabotbot jemukaypinpucayū kay. Kūyjobit'ūmayū mukūyjobit'ūm'ūm tak biğ ma.

¹⁹— Deus ma “Āğ jeenuy itabut'ūmān” i'e'em Judeuyū be bima, cūğ ğu Deus pe i'e am cebe ip “Ipiat osupi'ajoat eywebe eyetabut'ūm puye,” i kuka ece te'e ma owebe. — Deus ibu'u bima, itabut pa'ore ip — i te'e ma kuka ece owebe.

²⁰— Tapu, imēn ğu juy ece — i ōn pit e'em.

Ecede ğu juy Deus pe:

— Apēnpuye dak ēn imēn omuğē? — i'ūmğū e'em itīğ'a bit jamuğēat pe.

²¹Wuynōm muğēğē'ukat jebikuyap tağ yamuğēğēm. Pūğtōm pewi ma xepxep'a yamuğēğēm. Pūğ'a yadeiboğat'a yamuğēğēm. Wara'at'a bit yadei'icat'a yamuğēğēm. Jebikuyap tağ ma yamuğēğēm.

²²⁻²⁴Wuynōm muğēğē'ukat puxim Deus Judeuyū kuğ. Jebikuyap tağ ma ip ikuğ. Jetakomaap mubapuk ojuy osunuy kūyjobit'ūmayū be. Ja'ōbacaap mubapuk ojuy dak osunuy. Ğuyjom pit ipiat supi'ajoat cebe ip, kūymobit'ūm puye. Inaka toğā osunuy jetakomaap kuğ- -ade koato. Ipiat o'supl'ajoat ğu cebe ip. Warara'acayū nomuwāwām jebekitkiyūm pima, ipiat o'supl'ajoat ğu Judeuyū be- -kūyjobit'ūmayū be. Imēn Deus cuk wuynaē jebekitkiyūm. Pūğpūğ wuy'in Judeuyū. Warara'acayū Judeu'ūmayū. Deus pit soat wuynaē jebekitkiyūm.

— Ğasū bit okpot kay itabucayū acā webekitkiyūm je'e — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye ixē juk wuynaē wuyetabut am Jesus kay.

— Wetabotaidabotbot eykay — i juk adi o'e'e jekpot kay itabucayū be. — Ojo'i je'e ip jedipap kuğ okpot kay itabucayū — i juk adi o'e'e Deus jewebe ma.

Imēğap soat podi ma odip iam jekayayū mutaybitbin. ²⁵Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe:

“Webekitkin'ūm topibiyū webekitkiyūm je'e,” io'e Deus, i.

“Ikukpin ğu ip osodop oxe iayū ikukpin je'e oxe,” io'e, i.

²⁶“Eyju dak webekitkit ğu,” i mo a'ğū o'e Deus cebe ip pūğ ka be ma, i. Ğuyjom pit: “Webekitkit eyju- -soat em itaicat ebekitkit,” i je'e Deus ibo ka be ma, i.

Imēn Deus e'em Oséias emudupmubararaktup pe, apēn Judeu'ūmayū dak Deus ebekitkin je'e iap tup pe.

²⁷Isaías tak Israel naxeğebitbit muğēaptup o'tupmubararak:

Israel naxeġebitbit ade jījā- -ka'oririt puxim, i. Xepxep ā bit Deus idaxijo, i. ²⁸Deus ipiat supi'ajoat soat kūyjobit'ūmayū be, i. Apēn kuy o'e'e iap taġ ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Ġaxīn ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Pūġ em ma ipiat supi'ajoat cebe ip, i. Imēn Isaías e'em jemudupmubararaktup pe. ²⁹Wara'atup pe imēn ibararak- - Isaías emudupmubararaktup pe- -kuy bima o'tupmubararakiatup pe: Wuykukukat soat podi ma ya'ōbacaat, i. Ixe pūġ wuy'inat taxijo'ūm pima, soat kuka juk oap- -apēn Sodoma ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim- -apēn Gomorra ka watwat'ūm'ūm oap iap puxim, i.

Imēn ibararak opop Isaías emudupmubararaktup pe- -apēn Deus pūġpūġ ā Judeuyū idaxijo iap tup pe.

³⁰— Apēnpuye ade Judeu'ūmayū itabut Jesus kay xepxep ā Judeuyū itabut pima? — i du eyju e'em owebe? Apēn cūġ ma ajeku Deus xe iap o'jokudada ġu Judeu'ūmayū. Inaka: — Eyju cūġ ma oxe — io'e Deus cebe ip, Jesus Cristo kay itabut ip puye.

³¹Tūybe cūġ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taġ wuyekuap tomuju iān o'e ip Judeuyū bit- -Deus emunaēyū.

— Cūġ ma eyju oxe — i'ūmġu o'e Deus pit cebe ip, iboap ekawēn taġ ceku ba'ore cebe ip puye.

³²⁻³³Itabut ġu ip osodop cūġ ma wuyju Deus xe wuyetabucap tomuju iap kay. Imēnpuye:

— Cūġ ma eyju oxe — i'ūmġu o'e Deus cebe ip. Tūybe cūġ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn taġ wuyekuap tomuju iān o'e ip. Ibu'u ip o'e jetabut am Jesus Cristo kay. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Pūġ'a oyamuy Siāo ka be wita'a, i. Iġo'a be Siāo ka watwat jeweikaka, i. Je'at'at ip ya be, i. Cekay itabucayū bit soat em icokcok jeedop ip jetabucap kuġ, i.

Iboap tup ekawēn pe Cristo wita'a buxim e'em- -Judeuyū jeweikaka'ibiyū buxim.

10 ¹Okitpitpiyū, obikuy jījā Deus pe obadipyū daxijo am. — Bay, obadipyū juy etaxijo — i ōn e'em Deus pe. — Israel naxeġebitbit cuy etaxijo — i ōn e'em cebe.

²Ixeyū dak ibikuy jījā Deus bikuyap taġ jeku am. Kawēn icēmān pit itaybit ġu ip. Apēn cūġ ma aceku Deus xe iam itaybit ġu ip. ³Imēn itaybit ġu ip osodop Deus acā wuymucūġucūġ iam. Imēnpuye jaġuy

dağ ma ip jewemucũğ ojuy osodop. Deus wuymucũğucũğ Jesus Cristo kay wuyetabut pima. Imēnpit ip ibu'u osodop jetabut am cekay. ⁴Cristo oajēm ijodi wuymucũğ ām. Wuymucũğaptei o'teida je'ũām. Cekay wuyetabut pima acã, cũğ ma acesop Deus xe. Imēnpit:

— Wuyawēwēap ekawēn tağ wuyeku buje cũğ ma acesop Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

⁵Imēntak: “Cũğ ma acesop Deus xe wuyawēwēap ekawēn tağ wuyeku buje” i te'e ma e'e'ukayũ o'yawē Moisés kuyje.

— Soat tağ cekawēn tağ ceku buje, kuka juk cũğ ma o'e ip Deus xe — io'e Moisés cebe ip.

⁶— Cristo kay eyetabut puje acã cũğ ma eyju oxo — i'e'em Deus pit. — Ixe eymucũğucũğaptei kuy o'teida — i'e'em Deus.

Pũğpũğayũ bit te'e ma e'em:

— Cristo o'teida ģu buk — i.

Imēnpuye te'e ma e'em ip:

— Abu paxi jeu kabi kay Cristo mukop am wuymucũğ ām?” i.

Imēn ip te'e ma e'em itabut'ũm puye ixo kuy o'kop ijodi wuymucũğ ām iap kay.

⁷— Abu paxi je'kop ce'ũ'ũayũ dopdopap pe Cristo muyu am wuymucũğ ām? — i te'e ma e'em ip.

Imēn te'e ma e'em ip itabut'ũm puye Cristo waram ģuto o'jetait wuymucũğ ām iap kay. ⁸Imēn e'em Deus ekawēn tup pit:

Eyetaybin put cũğ ma wuyju Deus xe wuyetabun puje iam, i.

Iboap ekawēn kuy epejojo, i. Kuy iboap ekawēn epeğuwēn,

i. Kuy ģebum epesop iboap ekawēn kay, i.

— Cristo kay eyetabun cuy epesop — i òn e'em pima, iboap ekawēn imuwēnuwēn òn. ⁹Imēneju Deus jeydaxijo. “Jesus ocekkukat,” i ey'e buje, Deus jeydaxijo. Deus waram Jesus o'ğutait ce'ũap tomukadi iap kay eyetabut pima, ixo jeydaxijo. ¹⁰Jesus kay wuyetabun puje, Deus e'em wuywebe: — Cũğ ma eyju oxo — i. “Jesus ocekkukat,”

i wuy'e buje dak, Deus wuydaxijo. ¹¹Imēn e'em Deus ekawēn tup: “Cekay itabucat soat em icokcok jeenuy jetabucap kuğ,” i. ¹²Imēn Judeu Judeu'ũmat co'i Deus xe. Jesus Cristo soat kukukat- -Judeu kukukat, Judeu'ũmat kukukat tak. Imēntak ixo soat em xipan soat kuğ- -“Obuywatwan cuy eğuy” i'e'em cebe iayũ kuğ- -Judeuyũ kuğ,

Judeu'ũmayũ kuğ tak. ¹³Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Obuywatwan cuy eğuy, ocekkukat,” i'e'e'ukayũ idaxijo- -

soat ip idaxijo, i.

¹⁴Ixe kay itabut'ūm pima bit, “Obuywatwan cuy eḡuy” i'e ba'ore je'e cebe ip. Ixe ekawēn co'ūm pima, iba'ore je'e cebe ip jetabut am cekay. Warara'acat ixē ekawēn muwēn'ūm pima, ya'ījo ba'ore je'e cebe ip. ¹⁵Deus pe warara'acat muju'ūm soat ka be bima, ixē ekawēn muwēn pa'ore je'e cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēḡtipat muwēnuwēn'ukat ajēmap xipat cīcā ocexe, i. Imēn e'em kuyatup.

¹⁶Soat ḡu bit kawēn idipat kay o'e- -xepxep ā. Imēn Isaías o'e Deus pe kuyje:

— Okukukat, abu xe'e itabut o'e wekawēn kay? Xepxep ā — i.

¹⁷Imēneju wuyetabut Cristo kay ixē awēḡ tobuxik puje acā. Ayawēḡtobuxik tak wara'acat yawēḡ muwēn puje acā.

¹⁸— Judeuyū bit kawēn idipat o'ya'ījojo — i ōn e'em eywebe. O'ya'ījojo ip. Imēn e'em Deus ekawēn tup- -Isaías emudupmubararaktup: Ixeyū ekawēn o'ya'ījojo ip soat kaka daḡayū, i. Aḡoka'abi daḡ o'yawēḡmupōḡpōḡpōḡ, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

¹⁹Cristo ekawēn iba'arēm tu osodop Judeuyū xe? Iba'arēm ḡu. Imēn e'em Moisés emudupmubararaktup:

Eyju Judeuyū, i. Deus kuka Judeu'ūmayū ḡu o'taē jebekitkiyūm, i tete ma eyju e'em, i. Itaybit'ūmayū ḡu kuka o'taē jebekitkiyūm i tūybe e'em iān eyju, i. Eyetabutkarey epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i. Eyetakoma epesop cekay ip, owebe webekitkiyū ixeyū naē buje, i.

Imēn e'em kuyatup.

²⁰Isaías iparara ḡu osunuy icēmān i'e am. Imēn e'em cemudupmubararaktup: Ikudadam'umayū Deus o'tobuxik, i. Tomuwāwā'ūmayū kay o'jebapuk, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²¹Imēntak Judeuyū o'ḡuwēn Isaías. “Kabia bun 'Eyetabun cuy epesop okay,' i juk adi o'e'e Deus kūyjobit'ūmayū be- -jekawēn kay'ūmayū be,” io'e Isaías.

11 ¹— Deus jebekitkit o'jepere- -Judeuyū o'jepere — i du eyju e'em owebe?

— Ka'ūma! O'jepere ḡu — i ōn pit e'em.

Ōn tak Israel naxeḡebit. Abraão naxeḡebit ōn. Benjamin diwat ōn.

²Deus Judeuyū o'taē jebekitkiyūm kuyje ma- -ipi mujurūḡ puje. Ḡasū

dak ixeyũ o'jepere ġu. Elias Israel naxeġebitbit o'ġuwẽnuwẽn Deus pe. Eyetaybit ġu du iboap ekawẽntum? Imẽn e'em ijudup:

³“Kariwa, ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ o'yaoka ip,” i. “Etabutpe tømte'okuatøm mupikupikap'a o'yamukerẽrẽn ip,” i. “Õn acã ocepyoyat ekay itabucayũ'in,” i. “Ġasũ okudadam ip oaoka am,” io'e Elias Deus pe kuyje.

⁴Imem Deus o'jede Elias pe:

“Ën ã ġu etabucat okay,” io'e Deus Elias be, i. “Ade ma osubuywan ixeyũ be okay jetabucap epereap puxim- -7,000 beayũ,” io'e ixex bit, i. “Imẽnpuye o'jẽġ'aecõġcõġ ġu ip Baal wap- -deusbaro wap ‘Ën acã deus,’ i'e am cebe,” io'e Deus, i.

⁵Elias itabẽġ osunuy bimaayũ etabucap puxim ġasũ dak pũġuũġ ã itabut Judeuyũ. Kuyje 7000 be osodop iayũ buxim, ġasũ dak Deus pũġpũġ o'taẽ Israel naxeġebitbiyũ'in. Ixeyũ o'taẽ, xipan ip ikuġ puye. ⁶Idipat o'ġujurũġrũġ ip ibuye ġu o'taẽ- -jexe ikukpin ip puye acã. Idipat mujurũġrũġap tomuju wuynaẽ bima, jexe ikukpinap tomuju ġu kuka juk wuynaẽ.

⁷Eya'õpicũġcũġ cuy epesop wa'õ kay! Israel naxeġebitbit ibikuy osodop Deus pe jemucũġ ãm. Imẽnpit cũġ ġu o'e ip cexe. Xepxep ã ixeyũ'in cũġ ma o'e cexe- -kuy o'taẽ'iyayũ acã. Apẽn cũġ ma acesop Deus xe iap iba'arẽm osodop warara'acayũ xe. Ya'õpi'ũmayũ buxim ip osodop Deus a'õ kay. ⁸Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Deus ixeyũ oo'ġubu'un jekay itabucan, i. Deus ekawẽn iba'arẽm cexe ip cekawẽn cocom ma'ġu ip, i. Ixeyũ dak itabut ġu cekay kawẽn icẽmat a'ijojom ma'ġu ip, i.

Ibodup ekawẽn puxim ġasũ dak itabut ġu ip Israel naxeġebitbiyũ.

⁹Imẽn Davi dak o'e:

Jewemuġuykukukum ip jekukum, i. Cedaġ'ũm cĩcã ip jewaġuyġuy, i. Imẽnpuye cũġ ma Deus pe ipiatpi'ajoan cebe ip, i. Ixeyũ juy jewemuġuykuku wuyju wasũ muġuykukukum ibu am iap puxim, wuyju puca muġuykukukum ibu am iap puxim tak, i. ¹⁰Ita'ũmat puxim cuy jeku ip, i. Ipoxiat kukat puxim cuy ip ipiat supi'ajo, i.

Imẽn Davi o'e kũyjobit'ũmayũ be.

¹¹Soat em ġu bit jeedop ip cedaġ'ũma je waġuyġuy Judeuyũ- -darem ma. Soat kabia ġu Deus ipiat supi'ajoat ixeyũ be- -darem ma. Judeuyũ ma kũyjobit'ũm osodop. Deus pit Judeu'ũmayũ daxijojom Judeuyũ etabutkarey am. Deus ibikuy Judeuyũ etabutkarey am Judeu'ũmayũ kay taxijo ip puye.

— “Wuyju dak cuy acetabun Deus kay ixē be wuydaxijo am,” i xe'e je'e Judeuyū io'e Deus jewebe ma.

¹²Judeuyū kūyjobit'ūm osodop. Imēnpuye Deus Judeu'ūmayū daxijojom o'e ḡasū. Itabut ḡu ip osodop Judeuyū. Imēnpuye Judeu'ūmayū itabut e'em ḡasū. Ḡasū Deus xipacat ūmūm Judeu'ūmayū be Judeuyū kūyjobit'ūm puye. Ḡuyjom pit bŭrŭmaku ip je'e itabut Judeuyū. Deus itaybit bŭrŭku iam. Ixeyū itabun puje, ibodi ma xipacat je'ḡŭm cebe ip.

¹³Judeu'ūmayū, eywebe ma ōn kawēnwēn ḡasū. Deus cuk omuju ja'ōbi jekawēn muwēn ām eywebe. Ocokcok cīcā cekawēn muwēnuwēn.

¹⁴Obadipyū itabutkarey je'e xe'e eykay, ade Judeu'ūmayū itabun puje. Obadipyū dak xe'e itabut je'e Jesus kay- -Judeuyū. Imēn Jesus ixeyū'in idaxijo. ¹⁵Deus Judeuyū kay'ūm pima, xipat o'e Judeu'ūmayū be. Deus bureyūm o'e ip. Deus pe waram Judeuyū kay buje bit, ibodi ma xipat je'e soat peam ijodiat peam. Waram ce'ūat mutaicap puxim xipat je'e.

¹⁶Pāo'a ya'in ma xipat pima, soat'a daḡ xipat. Imēnpuxim tŭmŭn'ip'ip tābu xipat pima, soat'ip taḡ xipat. Imēnpuxim Deus kuy bima itabucayū kay bima, ḡasūayū kay dak je'e itabucayū kay. Abraão kuy bima itabucat osunuy. Deus ebekit osunuy. Imēnpuye ixē naxeḡebitbiyū dak Deus ebekitkiyū. ¹⁷Wuyju oliveira'ip takū dakatkan tiptaḡat takū muy am ixē nakū dieḡ. Idibi mujujum wuyju iḡo dakū kay takū nojēm ām. Imēnpuxim pŭḡpŭḡ Judeuyū'in kuy o'takūdakat'iatakū buxim. Ixeyū oibu'un Deus ebekitkiyūm itabut'ūm puye. Eyju bit Deus ebekitkiyūm epesop eyetabut puye. Eyju Judeu'ūmayū. Imēnpuye eyju o'takūmuyiatakū buxim- -tiptaḡatakū buxim. ¹⁸Tābu tābuetait takūkē buye ḡu. Takū bit takūetait tābube buye. Imēnpuye:

— Deus Judeuyū kay ḡu- -ocekay acā — i'ūmḡu juy epe'e. — Ocejū acā ixē juk ocenaē jebekitkiyūm — i'ūmḡu juy epe'e.

¹⁹— Tiptaḡatakū muyap co'i Deus ocemuy jebekitkiyūm Judeuyū dieḡ — i eyju aco'i e'em.

²⁰Icēmān eyju e'em. Imēnpit takū dakacap puxim darem Deus Judeuyū kay ḡu osunuy Cristo kay itabut'ūm puye. Jebekitkiyūm cuk eymuy ixeyū dieḡ Cristo kay eyetabut puye. Imēneju:

— Ocejū acā Deus ebekitkiyū — i'ūmḡu juy epe'e.

Eyday'em'um ma juy epesop eyetabucap epereap puxim! ²¹Takūdacap co'i Deus ipiat o'supī'ajoat Judeuyū be itabut'ūm puye. Ipiat o'supī'ajoat cebe ip takūat puxim ma'ḡu ip. Eyetabut'ūm pima, eywebe dak ipiat supī'ajoat. ²²Cristo kay itabut'ūm puye Deus ipiatpi'ajoan Judeuyū be ibima, “Cūḡ ma Deus,” i wuyju e'em. Cristo kay ip puye, Judeu'ūmayū

kay jījã ibima dak, “Xipat cĩcã Deus” i wuyju e'em. Eyju bit eyday'em'um cuy epesop Cristo kay eyetabucap epereap puxim. Eyetabucap epere buje, eyju dak takũdakacatakũ buxim epesop. ²³Judeuyũ oibu'un Deus ebekitkiyũm. Itabut ġu o'e ip cekay. Imẽnpuye Deus tak oibu'un cekay ip takũ dakat'ibit puxim. Waram ibikuy buje bit, waram Deus ebekitkiyũm jeedop ip waram o'takũdakak'iatakũ muyap co'i. Iba'ore ġu Deus pe imẽġap. ²⁴Eyju Judeu'ũmayũ. Tiptaġatakũ buxim eyju. Tiptaġatakũ imẽn atakũmuy oliveira'ip pe. Imẽnpuxim kuy bima Deus ebekitkiyũm ġu epesop. Ġasũ bit ixẽ ebekitkiyũm epe'e. Imẽnpit Deus pe iba'ore ġu waram Judeuyũ muy am jebekitkiyũm o'takũdakak'iatakũ muyap puxim oliveira'ip pe. Itabun puje, waram ixeyũ jomuy jebekitkiyũm.

²⁵Soat em ġu Judeuyũ ibu'u jeedop jetabut am Cristo kay. Deus Judeu'ũmayũ mutabutbun pima acã, ibu'u ip jeedop- -Deus jemunaẽ'ibiyũ mutabutbun pima. Deus iboam ibikuy osunuy kuy bima ma. Bũrũmaku itabut je'e ip. Wuyxe bit iba'arẽm osodop iboap. Ġasũ acã õn iboap muwẽnuwẽn eywebe ibapuk o'e owebe ġasũ bit puye. Okitpitpiyũ, ġebum cuy epesop iboap kay “Deus oceju acã juk ocenaẽ jebekitkiyũm” i ey'eap puxim. ²⁶Deus soat Judeuyũ idaxijo. Imẽn e'em Deus ekawẽn tup:

Ipi watwat taxijojoukat jajẽm Sião ka watwat xewi, i. Soat ikẽrẽat ju'uk Jacó naxeġebitbit pewi- -Judeuyũ bewi, i.

²⁷Ixeyũ bewi ikẽrẽat uk puje, apẽn kuyje juk adi ocece cebe ip iap taġ oce, i.

²⁸Pũġpũġ Judeuyũ Jesus ekawẽn kay ġu o'e ip. Imẽnpuye ip Deus kay itakomaat co'i o'e. Iboap puye eyetabut put Jesus Cristo kay, Judeuyũ ġu ma'ġu eyju. Kuyje bit Deus Judeuyũ o'taẽ jebekitkiyũm. Kuyje:

— Webekitkiyũ eyju — io'e ixeyũ ebika be- -Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak.

Imẽnpuye ikukpin cĩcã ip cexe. ²⁹Deus pit jewaġuymuwarururun ġu- -pũġ taġ ma yaġuy. “Xipan ixeyũ ojujuk” i'e buje, xipan ma ixeyũ jujuk. “Xeyũku otaẽ webekitkiyũm” i'e buje, ixeyũ inaẽ jebekitkiyũm.

³⁰Imẽneju Deus itabotaidabotbot ġasũ eykay, Judeuyũ kũyjobit'ũm pima. Kuy bima juk adi epesop kũyjobit'ũm ixẽ a'õ kay. Ġasũ bit itabotaidabotbot eykay. ³¹Judeuyũ kũyjobit ġu Deus a'õ kay ġasũ, Deus itabotaidabotbot eykay buye. Guyjom pit itabotaidabotbon je'e ixeyũ kay eykay itabotaidabotbocap co'i. ³²Jewejojoi ma ip kũyjobit'ũmap kuġ Deus xe- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak. Imẽnpuxim ma jewejojoi ma itabotaidabotbon je'e cekay ip.

³³Soat podi ma Deus xipat wuykay! Ka'ũama ma iba'arēm cexe. Soat podi ma itaybitbit tak. Iba'ore wuywebe bit wuyetaybitbit am apēn ixe jewağuyğuy iam. Iba'arēm wuyxe bit ixe jewağuyumuğēğēmap.

³⁴Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ka'ũama ma itaybit apēn Deus jewağuyğuy iam, i. Ka'ũama ma ixe awēwēm, i. ³⁵Ka'ũama xe ma ixe eweroap opop, i.

Imēn e'em Deus ekawēn tup.

³⁶Soat Deus emumuğē. Ya'ōbi soat kake. Cebeam tak kake soat. Soat kake “Soat podi ma ēn xipat ocexe” i'e am cebe.

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi, idip tak — i juy ace cebe dak. Soat em ma juy imēn acece.

12 ¹— Okitpitpiyũ, epeyeweũm Deus pe soat em kũyjobit am ya'ō kay — i ōn e'em eywebe.

Apēn kuyje wũnca ũmap puxim cuy epeyeweũm cebe. Deus itabotaidabotbot wuykay iap ibapuk cĩcã wuyxe. Imēneju kũyjobin cuy epesop ya'ō kay. Eycokcoğ cuy epeyekapik cebeam. Ibikuyap tağ cuy epeku imucokcok am. Ixe a'ō kay kũyjobit pima, te'e ğu kuka epe'e cebe “Ēn xipat ocexe” i. Icēmān imēn kuka epe'e. ²Deus kay'ũmat ekukuap puxim ğu juy epeku. Deus pe juy epeyewağuyumuisunat. Ixe be eyağuyumuisun puje, eyetaybit epe'e apēn Deus ibikuy wuyeku am iam. Iboam eyetaybit pima xipan epeku itabutpe. Ikērēat kuğ ğu epesop cexe. Soat em Deus mucokcokcoğ epeku.

³Deus kuy ja'ōbacaap o'ğũm owebe jekawēn muwēn ām soat pe. Imēnpuye ōn jeymukũyjo Deus bikuyap tağ eyeku am. Eyağuytoğ cuy epesop jewewekay. Ajo i'e but eywebe iap pe ma juy epeyekapik- -wara'at pe bit ka'ũama. Deus ma o'ğũm eyekapik am. Ajo eyxe ibapuk imuğē ām iat Deus ma o'ğũm eywebe. ⁴Ade opop wuyjebit pe- -wuyeta, wuyba dak, wuyi dak. Imēnpit pũğpũğpũğ soat muğēğēm ip. Soat cewedapdepdapdep. Onejujusun ma. Soat wuyju ikuğiat wara'at puxim ğu- -jexeat puxim ğu. Wara'at tak imēnpuxim ma ikuğ. ⁵Imēnpuxim tak wuyju- -Jesus Cristo kay itabucayũ. Ade wuyju. Pũğat puxim pit wuyju Cristo eju mũğ'i wuyju jekukum puye. Jewebuywatwan wuyju wuyekapikap kuğ wuyjebit puxim. ⁶Deus xipan wuykuğ. Imēnpuye ixe ja'ōbacaap ũmũm soat pe wuywebe wara'at pe jekapik am jebeam. Pũğpũğayũ wuy'in ya'ōbacaap kuğ ixe ekawēn muwēn ām. Ixeyũ juy jeedop imuwēnuwēn. ⁷Warara'acayũ wuy'in pit ya'ōbacaap kuğ warara'acat peam kapik am. Ixeyũ juy jeedop warara'acat puywatwan.

Warara'acayũ wuy'in pit ya'õbacaap kuḡ warara'acat mutaybit am. Ixeyũ juy jeedop warara'acat mutaybitbin. ⁸Warara'acayũ wuy'in ya'õbacaap kuḡ warara'acat a'õmucan am. Ixeyũ juy jeedop warara'acat a'õmucanucan. Warara'acayũ bit ade kuḡ jebubut kuḡ. Tacum ḡu juy jeedop ip. Ade ma juy jeḡũmḡũm ip ikuḡ'ũmat pe. Warara'acayũ bit ya'õbacaap kuḡ warara'acat kukan. Ya'õpuruḡ ḡu juy jeedop ip ikuḡ- - ya'õdidin ma. Warara'acayũ bit ya'õbacaap kuḡ tadaybocayũ buywat am. Icockoḡ cuy jeedop ip ixeyũ buywatwan.

⁹Jewexe ḡu ikukpin eyxeat epejukuk- -icēmān. Ikērēat kay ḡu juy epesop. Xipacat acā epeḡujurũḡ. ¹⁰Ikitpitpiyũ eyju, Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye xipan cuy epeyewekuk eyduk'a beat kukpinap col'i. Ibuyxim cuy epeyewekuk. ¹¹Eybu'u'um ḡu juy epesop kapik am. Kapikipik'ukayũm cuy epesop. Wuykuukat peam cuy epesop kapikipiḡ. Eycokcokap kuḡ cuy epesop kapikipiḡ cebeam. ¹²Soat em Deus xe wuyetai acesop iap wiwim wuyju. Imēnpuye eycokoḡ cuy epesop. Eyukpiceḡēm ḡu juy epesop xipat'ũmat jebapukpuḡ eykay bima dak. Deus eju kawēnwēḡap cuy epeyepeḡu. ¹³Eybubut'in cuy epeḡũm ikuḡ'ũmat pe- -itabucayũ be. Xipan cuy powatwat epeḡuõm eyduk'a be.

¹⁴Itabut'ũmayũ eykaykay bima:

— Bay, ipiat cuy esupi'ajoat cebe ip — i'ũmḡu juy epe'e Deus pe. — Xipan cuy ejukuk ip — i acā.

¹⁵Icokcokayũ xe bima, eyju dak eycokoḡ epesop. Waayũ xe bima, eyju dak epetõtõn. ¹⁶Pũḡ taḡ ma juy epeyewaḡuyḡuy.

— Soat podi ma oceju xipat — i'ũmḡu juy epe'e.

Ibuyxi'ũmat ekapikap cuy epejoixik ḡu.

— Soat podi ma ocetaybit cĩcā — i'ũmḡu juy epe'e.

¹⁷Warara'acat pe ikērēm eykuk puje, ikērēm ḡu juy epejukuk ikērēm eykukapteim. Xipan cuy epeku soat etabutpe warara'acat pe eymuymuyap puxim. ¹⁸Eywebe iba'ore'ũm pima, kaba'ũm cuy epesop soat eju eyxeat eju. ¹⁹Okitpitpiyũ, Deus acā juy ipiat supi'ajoat ikērēat kukayũ be. Imēnpuye epeyeweik ḡu juy- -pũḡ em tak ka'ũma. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Õn ma oceweik,” i'e'em wuykukukat, i. “Õn ma ipiat osupi'ajoat cebe ip ikērēm eykukapteim,” i.

²⁰Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Ekay itakomaat ire bima, eḡuykõn cuy, i. Puybit cuy eḡũm cebe, i. Ibiyuruk pima, idibi juy etiũm cebe, i. Imēn isũsũn cĩcā je'e, i. Iḡuycũḡ je'e xipan'ũm ekuḡ pima, i.

²¹Ikērēat muḡēḡē'ukayū be juy ikērēat muḡēan ḡu eywebe. Xipacat'in cuy epeḡuḡē ixeyū beam imubu'un am ip ikērēat kay.

13 ¹Kūyjobin cuy ajop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. Deus ma ixeyū o'jomuyat ipi watwat kukan. Imēnpuye soat ixeyū opop Deus a'ōbi. ²Imēnpuye iecuḡap ebekitkit a'ō kay'ūmat Deus o'jomuyat a'ō kay ḡu. Ipiat supi'ajoat ip jeweju ma. ³Xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū ḡu iparara iecuḡap ebekitkit puxim- -ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū acā. Ya'ōbuyxiayū buxim eyparara pin'ūm pima, xipacat cuy epeḡujurūḡ. Xipacat mujurūḡ puje:

— Xipat ma eyju ocexe — i je'e ip eywebe.

⁴Deus ma ixeyū o'jomuyat eykukan. Xipan eykuk ojuy ip. Eywebe ikērēat mujurūḡ puje bit, eypararam cuy epesop cebuxim ip. Deus ixeyū o'jomuyat ipiatpi'ajoan ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be. Imēnpuye cūḡ ma cebe ip ipiatpi'ajoan wuywebe. ⁵Imēneju kūyjobin cuy epesop iecuḡap ebekitkit a'ō kay. “Deus aco'i ipiat supi'ajoat ocewebe kūyjobit'ūm pima,” i wuyju e'em puye ḡu kūyjobin cuy ajop ixeyū a'ō kay. Cedaḡ ma wuywebe kūyjobit am ixeyū a'ō kay buye juy kūyjobin ajop ya'ō kay ip.

⁶Xipan kapikpiḡ pima, Deus a'ōbi ip kapikpiḡ eykukayū. Deus ma dinheiro bubu'ukayū dak o'jomuyat wuykukan. Imēneju wuyedinheirom wuyju dak imposto deidadam cebe ip. ⁷Eyweroap cuy epeteida cebe ip. Eipi etaxa dak cuy epeteida. Ibuyxim cuy iecuḡap ebekitkit epejukuk. Ixeyū a'ō mupubutbun ḡu juy epesop.

⁸Eyweroap kuḡ ḡu juy epesop. Eyweroap cuy epeḡu'ūm. Ikukpin warara'acat kuḡ pima, wuyeweroap ateida iap puxim. Xipan warara'acat kuḡ pima, Deus pe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyju jekukum. ⁹Imēn Deus wuyawēwēm:

— Warara'acat tayxi eju epeyepo ḡu juy — i. — Warara'acat epeyaoka ḡu juy — i. — Warara'acat pubut epetujupa'um ḡu juy — i. — Eyetabikukum ḡu juy warara'acat pubut kay — i.

Kanomūm tak imēn wuyawēwēm:

— Xipan cuy eyxeat epejukuk apēn xipan eyju jewekuḡ iap puxim — i. Kanomūm eyawēwēap taḡ eyeku buje, koap eyawēwēap taḡ tak epeku. ¹⁰Ikukpin wuyxeat kuḡ pima, ikērēm ḡu ixē ajukuk. Imēnpuye ikukpin wuyxeat kuḡ pima, soat ekawēn taḡ wuyju jekukum- -Deus ekawēn taḡ- -wuyawēwēap ekawēn taḡ.

¹¹Waram Jesus ajēmap kabia wūy ma osunuy wuyetabun puje. Ḡasū bit wūy ḡu o'e. Ḡaxīn ma wuydaxijojoap kabia jajēm. Imēnpuye xetxiat

puxim ġu juy ajop. Wuyawewēap ekawēn tağ cuy ajeku. ¹²Wuykukukat ajēmap kabia kabiam wuyju bimān co'i. Kabiok ajēm pasuğ pimān co'i. Kuy kabia ijasūn, ġaxīn ma ixē jajēm puye. Imēnpuye acepere juy ikērēat mujurūğap! Ikērēat mujurūğrūğ'ukayū kabiok tağ jekuku'ukayū buxim. Ġa'a ajeku Deus bikuyap tağ acā! Sorara icaat kuğ jekukum jaokaap puxim. Cristo a'ōbacaap kuğ cuy ajeku waram wuywebe ikērēat kukap puxim. ¹³Cūğ ma juy ajeku wuysūsūnap puxim. Cūğ ma juy ajeku kabiam soat etabutpe jekukum iat puxim. Wuybaboroğ ġu juy ajeku. Wuyka'okērēm ġu juy ajeku. Warara'acat tayxi kaykay ġu juy ajeku, warara'acat itop kaykay ġu dak. Wuysūsūğap ġu juy ajeku. Warara'acat a'ōdawutwun ġu juy ajeku. Wuyetabutkarey ġu juy ajop. ¹⁴Wuyağuy dağ jekukum pima, ikērēat mujurūğrūğ wuyju. Eyağuy dağ ġu juy epeku! Wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm wuywebe sorarayū kukat jesorarayū be icaat ūmap co'i itakomaat yaokaap puxim.

— A'ōbacaap cuy eğūm ocewebe — i juy epe'e Jesus Cristo be.

14 ¹Eyukpiceğēm ġu juy epesop “Apēn ġu xe'e kuka cūğ Deus xe?” i'e'e'ukayū kay- -itabucayū kay. Jewa'ōxixiğ ġu juy epesop ceweju ip yağuyмуwarurun am. ²Pūğpūğ itabucayū'in e'em: — Cūğ ma wuywebe deusbaroyū wap iēnmōğ'ibitēn o am — i. Imēnpuye soat ēn o'om ip. Warara'acayū bit e'em:

— Cūğ ġu wuywebe ibiat ēn o am — i.

Imēnpuye iēn o'om ġu ip- -kadai o'om acā ip. ³Iēn o'o'ukat — Etaybit'ūm cīcā — i je'e ġu kadai o'o'ukat pe. Kadai o'o'ukat tak: — Cedağ ġu ēn jekukum iēn o'o'uk puye — i je'e ġu iēn o'o'ukat pe, Deus ixē kay buye. ⁴Cūğ ġu wuywebe “Cedağ ġu ēn jekukum” i'e am warara'acat a'ōkayat pe. Deus a'ōkayat ixē. Cūğ pima, Deus acā je'e cebe “Cūğ ma ēn jekukum” i. Cūğ'ūm pima dak, “Cūğ ġu ēn jekukum” i je'e cebe. Wuykukukat ja'ōbacaap jeğūm cebe cūğ ma jeku am. Imēnpuye cūğ ma jeku.

⁵Pūğpūğ xe ma pūğpūğ kabia kabia'ipi. Warara'acayū xe bit ka'ūmğū kabia'ipiat. Soat kabia ma ipi ġu. Jewejojoi ma soat kabia ma cexe ip. ⁶Pūğpūğayū xe pūğpūğ kabia kabia'ipiat wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy ip. Iēn o'o'ukat tak soat ēn o'om wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ēn xipan ocekuğ. Iēn ūmūm ocoxatēn — i'e'em Deus pe. Iēn om ibu'uat tak iēn o'om ġu wuykukukat a'ōmubuyxin ojuy. Jekōn pima:

— Bay, ên xipan ocekuğ. Soat em kadai ùmùm ocewebe ocexan — i'e'em Deus pe.

⁷Deus wuyekukuap cocom wuyetabêğ pima, wuye'ũ buje dak, wuyju Cristo a'õ kayayũ buye. ⁸Wuyetabêğ pima wuykukukat bikuyap tağ wuyju jekukum. Wuye'ũ buje dak cexe acesop- -wuykukukat xe. Imêneju wuykukukat a'õkayayũ wuyju wuyetabêğ pima, wuye'ũ buje dak. ⁹Imêneju Cristo oe'ũ. Waram ğuto o'jetait je'ũap tomukadi. Waram o'jetait soat itabucayũ kukukan- -itabêğayũ kukukan, ce'ũ'ũayũ kukukan tak. ¹⁰Pãm eyju? Apênpuye dak eyju eykitpitpiyũ muymuy? cũğ ğu eywebe imuymuy am. Ğuyjom soat wuyju acejebapuk Deus wap. Ixe apên ijodi bima juk adi ajekuku iaptei ideida wuywebe. Xipacat je'ğũm xipacayũ be xipacat mujurũğrũğapteim. Kũyjobit'ũmayũ bit ğuju ipiat'ajojoap pe kũyjobit'ũmapteim. Imênpuye cũğ ğu eywebe dak “Ikêrêat kuğ eyju Deus xe” i'e am eykitpitpiyũ be. ¹¹Imên e'em Deus ekawên tup:

“Soat ipi watwat jêğ'aecõğcõğ owap kũyjobit wa'õ kay am, soat em wetait puye,” i'e'em Deus, i. “Soat ip ‘Ên acã Deusat,’ i je'e owebe,” i'e'em, i.

¹²Imêneju soat wuyju apên ijodi bima juk adi ajekuku iap ağuwên Deus pe.

¹³Imênpuye wuykitpitpiyũ muymuyap cuy acepere. Cũğ ma juy ajeku wuykitpitpiyũ etabutpe ixeyũ be “Teku cedağ'ũma jekukum” i'eap puxim. Cedağ'ũm ixeyũ xe bima juy ayağuymuwarurun ğu. Āğ ip jeedop. ¹⁴Wuykukukat Jesus eju müğ'i õn jekukum. Imênpuye wetaybit soat i'opi ğu owebe iam. Warara'acat pe bit “Ibo i'opi owebe” i'e buje, i'opi ma o'e cebe. Ixe be i'o buje, cedağ ğu jekukum, cedağ ğu cexe buye. ¹⁵Eykitpitpiyũ juy epeğuyğucũğ ğu soat o'o am. Soat o'oap tomuju eykitpitpiyũ muğuycũğ pima, ikukpin ğu ip eyxe. Cristo oe'ũ eykitpitpiyũ beam. Epeğubu'un ğu juy ip Jesus kay am soat o'oam. Ibu'u ip pima, soat em Deus wi wũy ma jeedop ip, ixeyũ etabutpe ikukpin ğu ip epejukuk puye. ¹⁶Imênpuye eykitpitpiyũ xe xipat'ũm pima:

— Eyetaybit ğu eyju bit — i'ũmğũ juy epe'e cebe ip. — Xipat ma iên o am ocewebe bit — i'ũmğũ juy epe'e cebe ip.

Ikukpin ğu ip ikuğ pima ip jeymuymuy.

— “Soat ên xipat i'o am,” i te'e ma teyũku e'em — i je'e ip.

¹⁷Deus ma wuykukukat. Ixe ebekitkiyũm acesop wuyxat o'omap tomuju ğu, wuyxati kõnkõnap tomuju ğu ma dak. Cũğ ma wuyju jekukum

pima bit, ixē ebekitkiyūm acesop, kaba'ūm warara'acat kuḡ pima dak, wuycokcoḡ jekukum pima dak. Deus biōḡbuk wuymucokcokcoḡat. ¹⁸Imēn Cristo a'ō daḡ jekukum pima, Deus mucokcokcoḡ acesop. Ijodiacat tak e'em: — Teyūku cūḡ ma jekukum — i.

¹⁹Imēneju xipan cuy acewewekuk wuyweweju kaba'ūm wuydop am. Jewewa'ōmucanucan cuy ajop biḡ ma wuyetabut am Jesus kay. ²⁰Deus kuy juk eykitpitpiyū mutabun Jesus kay. Epeḡubu'un ḡu juy ip soat ēn o'oam. Soat i'opi ḡu wuywebe. Inaka wuykitpit pe ikērēat mujurūḡat puje, wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡ soat o'om pima. ²¹Wuykitpit pe ikērēat aḡujurūḡat ḡu juy! Wuyxe ma xipat soat ēn o'oap, uva'abidi kōnkōḡap tak. Wuykitpit xe cedaḡ'ūm pima bit asuēn'o ḡu, atikōn ḡu dak. ²²Soat o'oap eyxe xipat pima: — Soat i'opi ḡu ocewebe — i juy epe'e warara'acayū be ḡu- -Deus pe acā. Cūḡ ma juy ajeku wuyaḡuy daḡ. Apēn xipat wuyxe iap taḡ wuyju jekukum pima, wuycokcok ace'e. ²³Itabutbūt xipat ḡu xe'e owebe ibiat o am iap kay bima bit, iḡuycūḡ je'e i'o buje.

— Ikērēat ḡu xe'e o'gujurūḡ? — i je'e jewebe ma. — Deus xe'e ipiat supi'ajoat owebe? — i je'e jewebe ma. Itabutbūt pima o'jo'o. Imēnpuye xipat ḡu tūybe osunuy cexe. Iboap xipat Deus xe iap kay wuyetabut'ūm pima, wuyju dak ikērēat mujurūḡrūḡ, iboap mujurūḡ puje.

15 ¹Pūḡpūḡ wuy'in e'em: — Ocetaybit cedaḡ ma jeku am Deus xe iam — i. Wuyukpiceḡēm ḡu juy ajop “Apēn ḡu xe'e kuka cedaḡ ajeku Deus xe?” i'e'e'ukayū kay. Itaybitbūcayū buywatwan cuy ajop. Jewekay acā ḡu juy ajop ḡebum. ²Wuykitpitpiyū kay dak cuy ajop ḡebum. Wuykitpitpiyū kay ḡebum cuy ajop xipan ip ikuk am, Jesus kay itabut cīcā ip jedop am tak. ³Cristo dak jewekay ḡu ḡebum osunuy- -warara'acayū kay acā. Cristo juk o'e Deus pe:

— Ikērēm ip cuk adi okuk apēn ip ikērēm ekuk iap co'i — i. Imēn Cristo o'e Deus pe kuyje. ⁴Kuyjeayū Deus ekawēntup o'tupmubararak wuymutaybit am- -soatup. Ibiatup kawēn wuymutaybitbin wuyetaxi'ūmap puxim ipiat kay. Wuya'ōmucanucan tak ibiatup ekawēn. Ibiatup ekawēn kay wuyetabut pima, Deus xe acesop iap acejowiwi jījā. ⁵Deus ma wuybuywatwan wuyetaxi am ipiat'ajo am. Wuya'ōmucanucan tak. Ixe eju ōn kawēnwēn eywebeam.

— Bay, Roma ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip ixeyū be warara'acat kay ḡebum am Jesus Cristo warara'acat kay ḡebum osunuy iap co'i — i ōn e'em cebe.

⁶Imĕn ōn kawĕnwĕn eywebeam Deus eju, pŭğ tağ ma eyeku am. Ceweju ōn kawĕnwĕn “Ka'ŭmğŭ ejo'iat xipacat” i'e am Deus pe- -wuykukukat ebay be- -Jesus Cristo ebay be.

⁷Imĕneju xipan cuy epeyewekuk apĕn Cristo xipan eykuk iap co'i. Xipan eyju jewekuğ pima:

— Deus xipat cĭcā aco'i, cebekitkiyŭ xipan jewekuğ puye — i je'e eyjoayŭ.

⁸Imĕn Cristo oajĕm ijodi. Judeuyŭ daxijojo'ukan o'e. Deus soat em ja'ō dağ e'em iam ixeyŭ mutaybit am oajĕm. Oajĕm ijodi apĕn Deus o'e kuyjeayŭ be iap tağ- -Judeuyŭ dobyŭ'ŭm'ŭm pe iap tağ. ⁹Judeuyŭ daxijojo'ukan o'e, Judeu'ŭmayŭ be “Ēn xipan cĭcā ocekuğ, oce kay etabotaidabotbot puye” i'e am Deus pe. Imĕn e'em Deus ekawĕn tup- -Davi emudupmubararaktup:

Imĕneju “Soat podi ma ĕn xipat cĭcā,” i oce Deus pe Judeu'ŭmayŭ a'ōpiju, i. Jebibododon oce ĕn xipat cĭcā i'e'em ewebe ya'ōpiju ip, i.

¹⁰Wara'atup tak imĕn e'em- -Moisés emudupmubararaktup:

Judeuyŭ ġu eyju, i. Inaka eycokcoğ cuy epesop soat Deus emunaĕyŭ eju, i.

Imĕn e'em iğodup. ¹¹Wara'atup tak imĕn e'em- -Davi emudupmubararaktup:

— “Ēn acā a'ōbacaat,” i juy epe'e Deus pe — i ōn e'em Judeu'ŭmayŭ be, i. — Soat eyju “Ēn soat podi ma xipan ocekuğ,” i juy epe'e cebe — i ōn e'em soat tağacat pe, i.

¹²Wara'atup tak imĕn e'em- -Isaías emudupmubararaktup:

Bekicat je'kap- -Jessé naxeğebit, i. Ixe bekicat Judeu'ŭmayŭ kukukan je'e, i. Judeu'ŭmayŭ dak ixe jowiwi jedaxijo am, i.

Imĕn Isaías o'tupmubararaktup- -Cristo ekawĕntup- -Jessé naxeğebit ekawĕntup.

¹³Imĕn Deus soat em jexe wuyetait acesop iap wiwian wuywebe. Ixe eju ōn kawĕnwĕn eywebeam:

— Bay, Roma ka watwat itabut ekay — i ōn e'em cebe. — Imucokcokcoğ cuy ip ĕğuy — i ōn e'em cebe. — Yağuy mubabibin cuy ip ĕğuy — i ōn e'em cebe.

Imĕn ōn kawĕnwĕn Deus eju eywebe biğ ma iboap wiwian jebiğbuk a'ōbacaan- -Xipacat piğbuk a'ōbacaan.

¹⁴Okitpitpiyŭ, ōn ma wetaybit eyjum. Soat em eyju xipan warara'acat kuğ. Soan eyetaybit. Eyetaybit tak Jesus Cristo ekawĕn. Jewawĕwĕ but eyeweweju. ¹⁵Inaka ijudup pe osŭsŭn ġu wa'ōbapuğ eyawĕ ģm

eyağuyba'ũmap puxim icēmat ekawēn kay. Osūsūn ġu Deus a'ōbiat ōn puye. ¹⁶Ixe Deus cuk onaē Jesus Cristo ekawēn muwēn ām Judeu'ũmayū be. Paī buxim Deus ekawēn muwēnuwēn ōn cebe ip- -kawēn idipat muwēnuwēn. “Ēn soat podi ma a'ōbuyxi” i ixeyū e buje, Deus icokcok e'em. Xipacayūm ip je'e Deus xe, Ibiōğbuk xipacat ixeyū muisun puje. ¹⁷Imēn kapikpiğ ōn Deus peam Jesus Cristo eju mūğ'i ōn jekukum puye. Imēnpuye:

— Ocokcok wekapikap kuğ — i ōn e'em Deus pe.

¹⁸Cristo ma wa'ōmucanucan osunuy owebe Judeu'ũmayū mutabun am jekay. Cūğ ma juk adi ocekawēnuwēn ceweju ip. Cūğ ma juk adi ojekukuku cetabutpe ip. Imēnpuye itabut ip o'e Jesus kay. Deus a'ō kay ip o'jekūyjobin, Cristo bikuyap tağ ōn jekukum puye. Obisūsūn ġu “Obuye adeayū itabut o'e” i'e am eywebe. ¹⁹Deus biōğbuk cuk adi ja'ōbacaap o'jomōğmōğ owebe. Imēnpuye wuywebe i'e ba'oreat oğubapukpuk Judeu'ũmayū be. Itabēğbēğ o'e ip Deus a'ōbacaap cocom. Imēnpuye soat ka dağ cuk adi ojekukuku.

— Cristo kay eyetabun puje, Deus jeydaxijo — i'e'em cuk adi ojekukuku. Koap Jerusalém ka watwat oğukūyjojo. Ibo ka bewi juk ojem. Soat kaka dağ cuk adi ojekukuku adeayū mukūyjojom, kawēn idipat muwēnuwēn. Wūyat eipi be oajēm ġebuje- -Ilíria eipi be. ²⁰Kawēn idipat muwēn ojuy oğuy Jesus Cristo awēğ tobuxikayū be ġu- -yawēğ tobuxik'ũmayū be acā, itaybit'ũm ip puye. ²¹Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Yawēğ tobuxik'ũmayū yawēğtobuxik, i. Yawēğpa'arēm ġu je'e cexe ip, i.

Imēnpuye ibo dup ekawēn tağ ōn kawēn idipat muwēnuwēn yawēğtobuxik'ũmayū be acā.

²²Eyjo am omuju'ũm'ũm osunuy soat em ma'ğu oju pin, yawēğtobuxik'ũmayū be ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye. ²³Ade koato eyjo pin cuk adi oğuy. Imēnpit ġasū acā ijop kaka dağ kawēn idipat muwēğap oğū'ũm.

²⁴Imēnpuye ġaxīn ma aco'i oju eyjom. Espanha eipi kay cum pima eyjo pin oce. Eyxe dakibun onuy buje, obuywan cuy epe'e Espanha eipi kay oju am. ²⁵⁻²⁶Ġasū bit ōn cum Jerusalém ka kay. Judeu'ũmayū jedinhoiro mu'awero ojuy ip osodop- -Macedōnia eipi beayū- -Grécia eipi beayū dak. Iboap edinheiro ūm ojuy ip Jerusalém ka beayū be- -Judeuyū be- -itabucayū be- -tadaybotbocayū be. Imēneju iboap edinheiro dujowan ōn iūm ām cebe ip. ²⁷Ixeyū Macedōnia eipi beayū Judeuyū ġu- -Grécia eipi beayū dak. Imēnpit itabut ip o'e Jesus kay,

Judeuyũ kawẽn idipat o'ğuwẽn cebe ip puye- -Jerusalém ka beayũ. Imẽnpuye ip jedinhoiro ũm ojuy cebe ip. Xipat imẽn Judeu'ũmayũ be Judeuyũ buywat am- -jekitpitpiyũ buywat am- -tadaybotbocayũ buywat am. ²⁸Imẽneju ibiat dinheiro oğũm cebe ip. Soat o'ğuxipan'iat oğũm cebe ip. Iũm puje Espanha eipi kay oju. Espanha eipi kay cucum pima eyjom oju. ²⁹Eyxe wajẽm puje, apẽn Cristo xipan okuğ iap oğuwẽn eywebe. Soat podi ma Cristo xipan okuğ iap oğuwẽn eymucokcok am. ³⁰Okitpitpiyũ, eyju dak eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay. Eyju xipan jewewekuğ Deus biõgbuk a'õ kay kũyjobit puye. Imẽnpuye epeyekawẽn cuy Deus eju owebeam. Owebeam Deus eju eyekawẽnap ojuyjuy jĩjã õn.

³¹— Paulo kay juy ağ eğuy Judéia eipi watwat pe yaokaap puxim- -itabut'ũmayũ be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe. — Jerusalém ka watwat cuy eğubikuy- -itabucayũ juy eğubikuy Paulo xewi ibo edinheiro bu am — i juy epe'e Deus pe.

³²Imẽn cuy epeyekawẽn owebeam Deus eju. Imẽn kawẽnwẽn pima, ocokcok cĩcã oajẽm eykay. Deus ibikuy bima ocokcok cĩcã oajẽm eykay. Eyju dak omucokcokoğ epesop. ³³Okitpitpiyũ, Deus wuyağuy mubabibin'ukat.

— Roma ka watwat kay juy ağ eğuy — i õn e'em cebe. Imẽn ma ağ jeenuy eykay.

16 ¹Wuyixĩg Febe oğuju eykay. Ixe Febe Jesus kay itabucayũ buywatwat'ukat- -Cencréia ka watwat buywatwat'ukat. ²Imẽnpuye ixe juy epeğũõm eyduk'a be tũy ãm. Wuykukukat kay itabucayũ juy ağũõm wuyduk'a be pũğ kay ma wuyetabut puye. Ixe Febe juk adi adeayũ buywatwat'uk osunuy. Õn tak cuk adi xeku obuywatwat'uk osunuy. Imẽnpuye eywebe ibuywan put pima, eyju dak cuy epesubuywan!

³“Kato” i juy epe'e Priscila be, Áquila be dak. Ixeyũ juk adi o'jekapikpik oweju Jesus Cristo beam. ⁴Oe'ũ pin ip Áquilyũ we'ũap puxim.

— Xipat cĩcã eyju — i õn e'em cebe ip.

Imẽn tak e'em soat Judeu'ũmayũ- -Jesus kay itabucayũ. ⁵“Kato,” i juy epe'e Áquilyũ duk'a be je'aweroro'ukayũ be dak- -Jesus kay itabucayũ be.

Obure Epẽneto be dak, “Kato,” i juy epe'e. Koap ixe oitabun Jesus kay Ásia eipi watwat'in. ⁶Maria be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi o'jekapikpik cĩcã eywebeam. ⁷Obadipyũ be dak, “Kato,” i juy epe'e- -

Andrônico be, Júnias pe dak. Daomūnmūnap'a be osodop ip oweju. Doze beayū Jesus emumujuyū itaybit cīcā ixeyūm xepxepayūm. Ixeyū oitabun Cristo kay wetabut awap.

⁸Ampliato be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxe wuykukukat kay ixē dak itabut puye. ⁹Urbano be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe dak oceweju juk adi Cristo muwēnuwēn oeku. Estáquis pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe obure ikukpin cīcā oxe. ¹⁰Apeles pe dak, “Kato,” i juy epe'e. Cristo kay jetabucap kuḡ jekukum ixē soat etabutpe. Aristóbolo badipyū be dak, “Kato,” i juy epe'e- -soat pe. ¹¹Obadip Herodião be dak, “Kato,” i. Soat wuykukukat kay itabucayū be dak, “Kato,” i juy epe'e- -Narcisco badipyū be.

¹²Wuyixīt Trifena be dak, “Kato,” i juy epe'e, wuyixīt Trifosa be dak. Kapikpiḡ cīcā ip wuykukukat peam. Wuyixīt Perside be dak, “Kato,” i. Wuyxe ixē ikukpin cīcā. Ixe juk adi o'jekapikpiḡ cīcā wuykukukat peam. ¹³Rufo be dak, “Kato,” i. Ixe dak kapikpiḡ cīcā wuykukukat peam. Ixe xi be dak, “Kato,” i juy epe'e. Ixe juk adi xipan okuk je'it kupap co'i. ¹⁴Asíncrito be dak, “Kato,” i, Flegonte be dak, Hermes pe dak, Pátrobas pe dak, Hermas pe dak, ixeyū xeyū be dak- -wuykitpitpiyū be. ¹⁵“Kato,” i juy epe'e Filólogo be dak, Júlia be dak, Nereu be dak, ixē ixīt pe dak, Olimpás pe dak, ixeyū xeyū be dak- -Deus ebekitkiyū be.

¹⁶Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyewewēju iap mubapuk am soat pe. Soat Cristo ebekitkiyū kato mujujum eywebe- -soat ka watwat.

¹⁷Okitpitpiyū, jeyawē ōn. Eyday'em'um cuy epesop cewejak'ūm jewewekayayū kay- -eymutaybitbinap muwarururun ojuyayū kay- -Cristo ekawēn muwarururun ojuyayū kay. Ixeyū burem ḡu juy epesop.

¹⁸Wuykukukat Cristo mucokcokcoḡ ḡu ip jekukukum- -jemucokcokcoḡ acā. Idim cīcā ip kawēnwēn. “Eyju xipacat cīcā” i'e'em ip warara'acacat pe jekay am. Imēn ip itaybit'ūm'ūmayū muḡuykukukum. ¹⁹Soat kaka daḡayū kuy itaybit eyetabut cīcā Jesus kay iam. Imēnpuye ocokcok eykay. Obikuy jījā eyetaybit cīcā ām xipacacat mujurūḡ ām. Ikērērēat mujurūḡ ām pit cuy ōn eykay ḡu. ²⁰Deus ma Satanás a'ōbacaap ḡu'ūm ḡaxīn ma ixē be waram wuymuḡuykukuap puxim. Ixe Deus wuyaḡuymubabibin'ukat. Wuykukukat Jesus Cristo xipan cuy jeykuk.

²¹Wuykitpit Timóteo kato mujujum eywebe. Ixe kapikpiḡ oweju. Wuykitpit Lúcio dak kato mujujum eywebe, Jasão dak, Sosípatro dak. Obadipyū ip.

²²⁻²³Gaio dak kato mujujum eywebe. Ixe duk'a be ōn ḡasū. Ixe duk'a be Jesus kay itabucayū je'awerrom. Erasto dak kato mujujum eywebe.

Ixe Corinto ka kukat edinheiro muxipanpan'ukat. Wuykitpit Quarto kato mujujum eywebe.

Õn tak- -Tércio òn. Õn tak kato mujujum eywebe, pũg kay ma wuyetabut puye wuykukukat kay. Õn ijudup mubarararağ eywebeaptum Paulo a'õbi. ²⁴Wuykukukat Jesus Cristo cuy xipan jeykuk- -soat jukuk. Imẽn cuy jeykuk.

²⁵— Ën soat podi ma a'õbuyxi — i juy ace Deus pe.

Ixe be wuya'õmubacan put wuybu'uap puxim Jesus kay. Jesus Cristo ekawẽn muwẽnuwẽn cuk adi oğuy- -kawẽn idipat muwẽnuwẽn. Kuyje Deus iboap ekawẽn o'ğuwẽn ģu ipi watwat pe. Kawẽn iba'arẽn osunuy soat xe ipi watwat xe. Ibun iba'arẽn osunuy. ²⁶Iba'arẽn ma juk adi iboap ekawẽn muwẽnuwẽn'uk ip osodop Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ kuyjeayũ be. Ģasũ bit ibapuğ ma Deus a'õbiayũ iboap ekawẽn muwẽnuwẽn soat ka watwat pe. Ixe Deus soat em itait. Ibapuğ ma o'ğuwẽnat adeayũ be itabut am Cristo kay, kũyjobit am tak ip ya'õ kay.

²⁷— Soat podi ma edip — i juy acece soat em Deus pe. — Soat podi ma a'õbuyxi — i dak.

Imẽn cuy ace cebe itaybit soan puye; ixe Jesus Cristo o'ğudot wuykay buye dak. Imẽn cuy acece cebe. Ixe acã Deusat.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹Corinto ka watwat, cartadup mubararaḡ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Tupmubararaḡ òn wuykitpit Sóstenes eju. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap taḡ. ²Tupmubararaḡ oceju soat pe Deus ebekitkiyũ be- -wuykukukat Jesus Cristo kay itabucayũ be. Deus cuk eynaẽ jebekitkiyũm Cristo eju mũḡ'i eyju jekukum puye. Soat ixebekitkiyũ e'em:

— Ocebuywatwan cuy eḡuy — i soat ka watwat. Ixe Jesus Cristo wuykukukat- -ixeyũ kukukat tak.

³— Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe. — Ixeyũ aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

⁴Deus soat em xipan eykuḡ, Jesus Cristo eju mũḡ'i eyju buye. Imẽnpuye: — Bay, ẽn xipat cĩcã — i òn e'em Deus pe soat em ma.

⁵⁻⁶Cristo juk adi oceḡuwẽnuwẽn eywebe. Imẽnpuye ixebekitkiyũ a'õ daḡ eyju jekukum ḡasũ. Soat kuḡ eyju, Cristo eju mũḡ'i eyju jekukum puye. Imẽnpuye eyetaybit kawẽn icẽmat muwẽn ãm. Ka'ũma ma iba'arẽm eyxe, eyetaybit cĩcã buye. ⁷Imẽnpuye soat kuḡ eyju- -Deus biõḡbuk emumuũm kuḡ. Deus waram wuykukukat Jesus Cristo ḡubapuk soat ijodiacat etabutpe. Ixe mubapukap wiwim eyju. Iwiwim pima soat kuḡ eyju. Deus biõḡbuk emumuũm kuḡ. ⁸Soat em Deus eya'õmucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim. Imẽnpuye ikẽrẽat kuḡ ḡu epesop Deus xe wuykukukat Jesus Cristo ajẽmap kabia be. Ixe kabia

be abuyũ xipat iap ġuwēn. Abuyũ xipat ġu iap tak ġuwēn. ⁹Deus soat em e'em ja'õ daġ. Ixe juk eynaē eywebe jekpot eju jeburere am- -Jesus Cristo eju jeburere am. Ixe Jesus Cristo wuykukukat.

¹⁰⁻¹¹Okitpitpiyũ, Cloe badipyũ bit cuk o'e owebe:

— Corinto ka watwat jewa'õdawutwun cĩcã jeweweju, Jesus Cristo kay itabut ma'ġu ip — i.

Imēnpuye jeymukũyjo òn, okitpitpiyũ. Wuykukukat a'õbi òn jeymukũyjo Jesus Cristo a'õbi. Jewa'õxixiġ ġu juy epesop. Wara'at taġtaġtaġ ġu dak cuy epeyewaġuy- -pũġ taġ ma. Pũġ taġ ma dak cuy epeyekawēn soat em. Pũġ taġ ma dak cuy eybikuy eyeku am. ¹²Pũġpũġ ey'in e'em: — Paulo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Apolo kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Pedro kadiayũ oceju bit — i. Warara'acayũ e'em: — Cristo kadiayũ oceju bit — i.

Iwarururum ma eyju e'em. ¹³Wara'at taġtaġtaġ ma eyju e'em pima, eyju Cristo muweutun iap puxim. Òn ġu obamupaya ip korosa be we'ũ ãm eywebeam- -Cristo acã. “Paulo ebekin òn ġasũ bit” i'e am ġu jewemubatisasan epesop- -“Cristo ebekin òn ġasũ bit” i'e am acã. Imēnpuye jewa'õdawutwun ġu juy epesop.

¹⁴⁻¹⁵Imēnpuye te'e ma eyju e'em:

— Paulo juk omubatisasan jekadian — i.

Òn pit cuk imubatisasan teku okadiat iam ġu- -pũġ em tak ka'ũma. Imēnpuye ocokcok oce ade ġu ey'in oġubatisasan puye- -pũġpũġ ã. Crispo oġubatisasan, Gaio dak. Warara'acayũ bit aco'i ka'ũma. ¹⁶Icēmãn. Wara'at kay oceġebu ġasũ bit. Estéfnas tak cuk oġubatisasan. Ibadipyũ dak cuk oġubatisasan. Waġuyba'ũm warara'acat tak paxi juk oġubatisasan iap kay. ¹⁷Ijodiat mubatisasan am ġu Cristo juk omuju- -kawēn idipat muwēn ãm acã.

— Kawēn idipat muwēn puje, itaybit cĩcãat ekawēn ġu juy eġuwēn- - Jesus Cristo juk oe'ũiap ekawēn acã — i juk o'e owebe.

Itaybit cĩcãat ekawēn imuwēn puje:

— Teku itaybit cĩcã — i kuka o'e ip wa'ijjoayũ.

— Jesus oe'ũ korosa be wuywebeam — i'ũmġu bit kuka o'e ip.

¹⁸Korosa be Jesus oe'ũ wuywebeam iap ekawēn co buje, Deus pe taxijo'ibiyũ ma e'em:

— Deus ja'õbacaam wuydaxijjom jekpot oce'ũ buye — i.

Ipiat'ajojoap kay cumayũ bit e'em:

— Apēnpuye dak oe'ũ? — i. — Te'e ma oe'ũ — i napa ma e'em ip.

¹⁹Imēn e'em Deus ekawēntup:

Itaybit cīcāyũ jewexe ip itaybit iap oğubapuk soat pe, i.

Itaybit cīcā ip ipi juacat xe, i. Oxe bit itaybit ġu, i.

²⁰Ya'ōbuyxi ġu ip Deus xe itaybit cīcāat, ibabi jījāat tak, xipan cekawēnat tak.

— Ipi juayũ xe teyũku itaybit cīcā, itabut'ũmayũ xe- -oxe bit ka'ũma — i'e'em Deus.

— Ocejũ cūğ ma Deus xe ocetaybit cīcā buye — i te'e ma ip e'em.

²¹— Ocetaybit Deus, soat podi ma ocetaybit puye — i'e'em te'e ma itabut'ũmayũ.

Deus pit soat podi ma itaybit.

— Eyetaybicap tağ ġu eyetaybit òn- -eyetabucap tağ acā — i'e'em Deus.

“Jesus oe'ũ wuywebeam,” i'e'em pima:

— Eybidaodao — i'e'em itabut'ũmayũ wuywebe.

Deus pit wuydaxijojom wuyetaybit soan puye ġu- -jekpot oe'ũ iap kay wuyetabut puye acā.

²²— Wuywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapuk ocetabun — i'e'em Judeuyũ wuywebe. — Wuywebe i'e ba'oreat mubapuk puje acā kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeuyũ ma. — Eywebe itaybit cīcāat ekawēn imuwēn puje acā kuka ocetabut oce'e — i'e'em Judeu'ũmayũ.

²³Wuyju bit imēn ġu e'em.

— Cristo o'subamupaya ip korosa be ce'ũ ãm soat peam wuywebeam — i wuyju bit e'em.

Imēn e'em pima:

— Eybidaodao ocexe — i'e'em Judeu'ũmayũ wuywebe. — Eyekawēnkērē jījā ocexe — i'e'em Judeuyũ wuywebe.

²⁴Deus emunaēyũ xe bit Cristo oe'ũ korosa be soat peam wuywebeam iap awēğ yawēğtip cīcā- -Judeuyũ xe, Judeu'ũmayũ xe dak. Deus ja'ōbacaap mubapukpuğ wuydaxijo am Cristo oe'ũ buye. Jetaybicap mubapukpuğ tak wuydaxijo am.

²⁵— Deus pit itaybit ġu — i te'e ma e'em itabut'ũmayũ.

Ixeyũ xe itaybit'ũmat pit, soat ijodiacat etaybitbicap podi ma itaybit.

— Deus pit ya'ōbaca ġu — i te'e ma e'em ip.

Ixeyũ xe ya'ōbaca'ũmat pit soat ijodiacat a'ōbacaap podi ma ya'ōbaca.

²⁶Okitpitpiyũ, ġebum cuy epesop apēn kuy bima epesop iap kay, Deus pe eynaē awap iap kay. Ade ġu epesop itaybit cīcāayũm ipi watwat xe. Ya'ōbuyxiayũm tak ka'ũma. Kariwayayũm tak ka'ũma.

²⁷Deus pit abuyũ ipi watwat xe itaybit'ũmayũ o'taē jebekitkiyũm itaybit cīcāayũ musūsũn ãm. Abuyũ ijodiacat xe ya'ōbuyxi'ũmayũ o'taē

jebekitkiyũm ya'õbuyxiayũ musũsũn ãm. ²⁸Deus ijodiat emumuyumuyũ o'taẽ jebekitkiyũm. Ijodiat emumupubutbunyũ o'taẽ. Ijodiat xe ka'ũm cĩcãayũ o'taẽ. Ixeyũ ma o'taẽ ipi watwat xe yoboġat a'õbacaap mu'ũm ãm. ²⁹Imẽneju abu be xipan jewemuwẽn put? Ka'ũma be ma! Xipan wuyewemuwẽn pa'ore ġasũ dak Deus pe. ³⁰Deus pit cuk eymuwedayo Jesus Cristo kay. Imẽnpuye jetaybicap mõġmõġ wuywebe. Imẽnpuye Jesus Cristo eju mũġ'i wuyju jekukum ġasũ. Imẽnpuye:

— Cũġ ma eyju oxo — i'e'em Deus wuywebe. Deus ebekitkiyũm acesop. Ixe dak wuydaxijojom. Wuya'õmucanucan wuywebe ikẽrẽat kukap puxim. ³¹Imẽnpuye xipan ġu acewemuwẽn. Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

“Xipat cĩcã oceju bit,” i'ũmġu juy ace, i. “Wuykukukat soat em xipat cĩcã e'em wuykay,” i acã juy ace, i.

2 ¹⁻²— Wara'at ġu oġuwẽnuwẽn cebe ip- -Jesus Cristo acã — i juk adi oce owebe ma eyxe bima. — Korosa be oe'ũiat acã oġuwẽnuwẽn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Itaybit cĩcãat puxim ġu juy iboap ekawẽn oġuwẽnuwẽn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. — Adem ġu oġuwẽn cebe ip — i juk adi oce owebe ma. Imẽneju õn adi oajẽm eykay, okitpitpiyũ. Oajẽm Deus ekawẽn muwẽn ãm eywebe- -kawẽn icẽmat muwẽn ãm. Iboap ekawẽn iba'arẽm osodop kuy bima soat xe wuyxe. Ģasũ bit ibapuk o'e. ³Eyxe bima õn pit waġuy'ũm cuk adi oġuy. Õn cuk adi oparara oġuy Deus bikuyap taġ ġu paxi a'ġu oġuwẽn iap puxim. ⁴Kawẽn icẽmat cuk adi oġuwẽnuwẽn eywebe. Itaybit cĩcãat emumutaybitbinap taġ ġu juk adi oġuwẽnuwẽn- -Deus a'õbacaam acã.

— Wetaybit cĩcãap tomuju ġu ixeyũ oġutabun Jesus kay — i juk adi oce owebe ma.

Owebe imuwẽn puje, Deus biõġbuk Deus a'õbacaap o'ġubapukpuk eywebe. Imẽnpuye Jesus kay juk eyetabut epe'e. ⁵Jesus Cristo kay juk eyetabut epe'op itaybit cĩcãat ekawẽn co buje ġu- -Deus a'õbacaap co buje acã.

⁶Deus biõġbuk a'õ kay kũyjobicayũ be bit itaybit cĩcãat ekawẽn muwẽnuwẽn õn. Itabut'ũmayũ ekawẽn muwẽnuwẽn ġu bit õn cebe ip. Ya'õcam warara'acat kukukayũ ekawẽn muwẽnuwẽn ġu dak õn. Ģasũ acã ya'õbuyxi jĩjã ip. Ģuyjom pit ya'õbuyxian ġu ip je'e. Abuyũ kukukan je'e ip ġuyjom? Ka'ũma kukukan ma ip je'e. Deus ixeyũ a'õbacaap ġu'ũm. ⁷Soat podi ma Deus itaybit. Ixe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn acã õn eywebe eyetaybit am.

— Cekay itabucayũ otaxijo korosa be okpot oe'ũ buye. Okpot co'iaiyũm je'e ip — io'e Deus jewebe ma ipi mujurũg'ũm awap.

Kuy bima iba'arẽm osodop iboap ekawẽn. Ġasũ bit ibapuk o'e wuyxe. ⁸Ijodiat kukukayũ itaybit ġu osodop iboap kawẽn. Itaybit pima ip kuka juk wuykukukat o'subamupaya ġu korosa be ce'ũ ãm. Ixe Jesus soat podi ma jedipap kuġ, ja'õbuyxiap kuġ tak. ⁹Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus idip cĩcãat o'ġuxipan i'ũm ãm jekayayũ be, i. Ajojojoiat podi ma idip, aya'ĩjojoiat podi ma dak, i. Wuyaġuy bodi ma dak idip, i.

¹⁰Ibiat pit Deus o'ġubapuk wuywebe. Kuy bima iba'arẽm osodop soat xe wuyxe. Ġasũ bit o'ġubapuk wuywebe. Jebiõġbuk o'ġuõm wuywebe iboap mubapuk am wuywebe. Ibiõġbuk xipacat soat coco'ukat. Imẽnpuye itaybit soan. Itaybit apẽn Deus ibikuy wuydaxijo am iam, iba'arẽm ma'ġu wuyxe. ¹¹Warara'acat ġu itaybit apẽn wuyju jewaġuyġuy iam- -wuyju acã. Imẽnpuxim warara'acat ġu itaybit apẽn Deus jewaġuyġuy iam- -ixe biõġbuk acã. ¹²Wuyju itabut'ũmayũ ġu- -itabucayũ ma. Itabut'ũmat biõġbuk ġu juk ajat- -Deus biõġbuk acã. Deus ma jebiõġbuk muõmõm wuywebe wuymutaybit am ajo kuy o'ġuxipan iũm ãm wuywebe iam.

¹³Ijodiat ġu juk wuymutaybitbin osunuy- -Deus biõġbuk acã. Imẽnpuye ijodiat ekawẽn muwẽnuwẽn ġu wuyju warara'acayũ be- -Deus ekawẽn acã. Deus biõġbuk pe wuymutaybitbinap ekawẽn muwẽnuwẽn wuyju ixe biõġbuk kukayũ be. ¹⁴Ibiõġbuk kuġ'ũmat pe bit Deus biõġbuk ũmap ibu ba'ore. Itaybit pa'ore dak ip cebe apẽnpuye iũmũm wuywebe iam. Iba'arẽm cebe ip.

— Apẽġãm tak kuka iboap ojat? — i te'e ma e'em ip jewebe ma, Deus biõġbuk kuġ'ũm puye.

Wuyetaybit Deus biõġbuk emumuũm xipacat cĩcã iam ibiõġbuk wuywebe bima acã. ¹⁵Ibiõġbuk xipacat kukat ma soat em itaybit ajo xipacat cĩcã iam, ajo xipatpũt iam tak, ajo xipacat ġu iam tak. Ibiõġbuk kuġ'ũmat pe bit iboap iba'arẽm. Imẽnpuye ibiõġbuk kuġ'ũmayũ te'e ma ibiõġbuk kukat a'õ waywayway ip. ¹⁶Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Abu xe'e itaybit apẽn Deus jewaġuyġuy iam? Ka'ũma ma, i.

Abu be ixe awẽ but? Ka'ũma be ma, i.

Cristo aġuy daġ wuyju bit jewaġuyġuy, ixe biõġbuk omuy wuywebe buye. Imẽneju te'e ma ibiõġbuk kuġ'ũmat wuya'õxikxiġ.

3 ¹Okitpitpiyũ, bekicat ikap'isuat puxim epesop Deus biõġbuk a'õ kay kũyjobitbũt puye. Imẽnpuye Deus biõġbuk kukat eju

wekawēnap puxim ġu juk adi ocekawēn eyweju- -kūyjobit'ūmat eju wekawēnap puxim acā. ²Apēn wuyju kūmti ūmūm bekicat pe iap puxim kawēn iba'arēmān ġu oġuwēnuwēn eywebe kawēn ibapukan acā Deus ekawēn'in. Kawēn iba'arēmān pit eyetaybit pa'ore epesop. Ġasū dak eyetaybit pa'ore ma, ³itabut'ūmayū buxim eyju jekukum puye.

Eyetabletarey eyewewekay. Jewa'ōxixxiġ eyju eyeweweju. Imēn eyeku buje, itabut'ūmayū jo'i eyju jekukum, Deus biōġbuk a'ō kay'ūmayū jo'i- -ibiōġbuk kuġ'ūmayū jo'i. Imēneju iba'ore owebe eymutaybit am yaypanat mukūyjoap puxim.

⁴— Paulo kadiayū oceju bit — i'e'em ey'in.

Warara'acayū bit e'em:

— Apolo kadiayū oceju bit — i.

Imēnpuye eyju itabut'ūmayū jo'i jekukum.

⁵Apolo bit yoboġat ġu. Ōn tak yoboġat ġu. Ōn Deus peam kapikpik'ukat acā. Apolo dak ibicat ma. Jesus Cristo muwēnuwēn'ukayū acā oceju. Eyetable cekay ġasū, juk adi ixē oceġuwēn eywebe buye. Wuykukukat kapikap ūmūm soat pe wuywebe. Imēġap pe acā kapikpiġ wuyju. ⁶⁻⁹Eyju Deus kat puxim. Kat iwat puxim Deus eykuġ xipan. Apolo, ōn tak Deus kat pe kapikpik'ukayū buxim. Oceju eymutaybitbin. Cristo muwēnuwēnap iġo kat pe kadai daidadamap puxim. Koap ōn cuk adi Cristo oġuwēnuwēn eywebe. Imēnpuye eyetable cekay. Cristo ekawēn imutaybitbinap kadai abibimap puxim. Ġuyjom Apolo juk adi Cristo ekawēn eymutaybitbin osunuy. Deus pit cuk eymubikay jebiōġbuk a'ō kay am. Deus pe acā kadai muaypan put. Imēnpuxim Deus acā wuymubikuy jebiōġbuk a'ō kay am. Imēnpuye yoboġ ġu Cristo muwēnuwēn'ukat, cekawēn imutaybitbin'ukat tak. Deus acā yoboġ, ixē wuymubikuy jebiōġbuk a'ō kay am puye. Cristo muwēnuwēn'ukat cekawēn imutaybitbin'ukat co'i Deus xe. Jewejojoi ma ip. Deus kapikaptei ideida soat pe kapikpik'ukat pe. Apēn cuk adi o'jekapikpik ip iap taġ ideida ip cebe. Ade xipacat je'ġūm cedaġ ma o'jekapikpik'iat pe. Warēmtaġ ma o'jekapikpik'iat pe bit yopit ma je'ġūm.

Deus emuamuy'a buxim eyju. Uk'a iwat puxim Deus eykuġ xipan. ¹⁰Cristo uk'a muycemucem'iat puxim. Wuyju uk'a muycemucemap mōġmōġ uk'a'abi daġ ya'acap puxim. Imēnpuxim cuk adi Cristo oġuwēnuwēn eywebe eyetable am cekay, ipiat'ajojoap pe eyjuap puxim. Deus ja'ōbacaap o'jomōġ owebe Cristo muwēn ām itabut'ūmayū be. Cristo muwēnuwēnap uk'a muycemucemap mōġmōġap puxim. Warara'acat cekawēn eymutaybitbin ġasū odieġ. Ixē uk'a muymuy'ukat puxim. Ixē cūġ ma juy jeymutaybin. ¹¹Deus kuy Jesus Cristo o'ġudot ijodi.

— Warara'acat kay ġu juy epesop eyetabun- -okpot kay acã — i'e'em Deus ijodiadat pe.

Wuyju uk'a muycemucemap mōgmōg yamuycem am. Imēnpuxim Deus jekpot o'ğudot ijodi wuywebe wuyetabut am cekay ipiat'ajojoap pe wuyjuap puxim. ¹²Eymutaybitbin'ukayũ uk'a muymuy'ukayũ buxim. Pũğpũğ uk'a muymuy'ukayũ yakoroat'a muymuy. Ourom yamuymuy ixeyũ, pratam tak, wita'am tak- -yasopsepat'am- -yadeiboğat'am. Cũğ ma eymutaybitbin'ukayũ buxim ixeyũ ma. Warara'acayũ bit yakoro'umat'a muymuy. Im yamuymuy ip, kapi'idim tak, uktum tak. Cũğ'uma eymutaybitbin'ukayũ buxim ip. ¹³Daxam yamupik puje abuyũ yacemat'a o'yamuy iap ibapuk e'em soat xe, abuyũ yacem'umat'a o'yamuy iap tak, yakoro'umat'a yamupik puye. Imēn tak je'e Cristo ajēmap kabia, kũyjobit'umayũ be ipiatpi'ajoan iap kabia. Ibapuk je'e abuyũ juk adi cũğ ma eymutaybitbin iap, abuyũ cũğ'uma juk adi eymutaybitbin iap tak. Cũğ ma eymutaybitbin pima, eyetabut cĩcã epesop yajēm puje. Cũğ'uma eymutaybitbin pima bit, kuy juk adi eyetabucap epeyepere yajēm puje. ¹⁴Yapikpek'umat'a duk'a iwat tuk'a'e mabuk daxa epirēm puje. Imēnpuxim cũğ ma eymutaybitbin'ukayũ xipacat je'jat Deus xewi jekapikapeim. ¹⁵Yapikpekat'a duk'a iwat pit tuk'a'e ġu e'em, soat o'yapik puye. Imēnpuxim cũğ'uma eymutaybitbin'ukayũ xipacat je'jat ġu jekapikapeim. Imēnpit idaxijo ma ip daxa bewi o'jenapōniat puxim. ¹⁶Eyju ġebum ġu aco'i Deus biōğbuk nuynuy wuywebe iap kay. Eywebe dak ixē nuynuy ma. Imēnpuye Deus nuynuyap co'i wuyju. ¹⁷Deus nuynuyap ikērēat kuğ ġu. Idip cĩcã soat tağ. Wuyju ma ixē nuynuyap co'i. Imēneju Deus ipiat supi'ajoat cũğ'uma eymutaybitbin'ukayũ be jenuynuyap mukērērēn'iaiyũ buxim ip puye.

¹⁸Jewemuğyukukum ġu bit cuy epesop.

— Itabut'umayũ xe ocetaybit cĩcã — i te'e ma pũğpũğ ey'in e'em. Jewexe eyetaybicap cuy epeyepere icēmān eyetaybit am Deus xe. ¹⁹Itabut'umayũ xe itaybit cĩcāyũ ibidaodao ip Deus xe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus a'ōbi jewexe itaybicat jewemuğyukuku jetacokcokap kuğ, i.

²⁰Wara'atup e'em:

Deus itaybit jewexe itaybicat te'e ma jewağuyğuy iam, i.

²¹Imēneju:

— Wuyetaybit soan ma — i'ũmğū juy ace. Soat kukat puxim eyju Cristo eykukat puye. ²²Ōn eybuywatwat'ukat Cristo a'ōbi, Apolo dak,

Pedro dak. Deus soat ipi dağacat o'ğugẽ xipan eykuk am. Eyetabẽğ pima, xipan eykuğ. Eye'ũ buje dak, xipan jeykuk. Xipan eykuğ ģasũ. Ğuyjom tak xipan jeykuk. ²³Deus Cristo kukat. Cristo dak eykukat. Imẽneju soat kukat puxim eyju.

4 ¹Cristo buywatwat'ukayũ kukap puxim cuy ocekuğ epesop, oceju Deus ekawẽn muwẽnuwẽn puye- -kuyje iba'arẽm osunuy iap ekawẽn muwẽnuwẽn puye- -ğasũ ibapuk o'e iap ekawẽn muwẽnuwẽn puye. ²Kariwa e'em jebekitkit pe:

— Wara'acat a'õ kay ģu bit cuy ece- -wa'õ kay acã — i.

Wara'an ģu e'em cebe ip- -jebekitkit pe. Imẽnpuxim Deus e'em jebuywatwat'ukat pe:

— Wara'acat a'õ kay ģu bit cuy ece- -wa'õ kay acã — i.

Wara'an ģu e'em cebe. ³Ak'arit'ũma oce eyekawẽn kay “Paulo jekariwa a'õ dağ jekukum” i'e buje. Warara'acat pe “Paulo jekariwa a'õ dağ jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ũma oce cekawẽn kay. Owebe “Wekariwa a'õ dağ õn jekukum” i'e buje dak, ak'arit'ũma oce wekawẽn kay. ⁴Oweweju bit a'ğũ wekariwa a'õ dağ õn jekukum. Imẽnpit wekariwa a'õ dağ õn jekukum iap ibapuk ģu soat xe ijodiat xe, “Wekariwa a'õ dağ õn jekukum” i ma'ğũ õn e'em. Wuykukukat Jesus pe “Paulo wa'õ dağ jekukum” i'e buje bit, ibapuk e'em ya'õ dağ õn jekukum iap. ⁵Imẽnpuye waram wuykukukat ajẽm'ũm pima:

— Ikẽrẽat kuğ ẽn Deus xe — i'ũmğũ juy epe'e warara'acat pe.

Wuykukukat ma apẽn cuk adi iba'arẽm ma'ğũ ağujurũğrũğ iap ģubapuk soat pe. Jajẽm puje iboap ģubapuk. Apẽn cuk adi wuybikuy i'e am ajop iap tak ģubapuk soat pe. Ixe je'e: — Xipat eyju oxe — i wuywebe, cedağ ma ajekuku bima.

⁶— Eybureyũ ejomuymuy ģu juy wara'at muwẽnuwẽn xipan pima — i'e'em Deus ekawẽntup.

Imẽnpuye:

— “Paulo ya'õbuyxi ģu ocexe- -Apolo acã” i'ũmğũ juy epe'e — i õn e'em eywebe, okitpitpiyũ.

Eyju pũğ tağ ma ocekuğ pima, kuka ibo dup ekawẽn tağ epeku.

— Pũğ tağ ma juy soat epejukuk i õn e'em waram eywebe.

⁷Ibit wedep ma soat wuyju Deus xe. Kaũmğũ iwaruat cexe. Imẽnpuye pũğ tağ ma juy soat epeyewekuk. Ajo-kuğ eyju Deus o'ğũm ģu eywebe iat? Ka'ũma kuğ ma! Apẽnpuye dak eyju napa ma e'em: — Deus soat ģu o'ğũm ocewebe — i?

⁸Tüybe oceju soat kuḡ iãn eyju e'em. Tüybe oceju ibubut adeayũ iãn eyju e'em.

— Deus eju warara'acat kukukayũ oceju, Paulo bit ka'ũma, Apolo dak ka'ũma — i eyju e'em te'e ma.

Eyju warara'acat kukukan pima bit, kuka juk ocokcok oce. Eyju warara'acat kukukan pima, wuyju dak kuka juk ixeyũ kukukan acesop eyweju. ⁹Deus aco'i juk ocemuy ka'ũmaayũm ma soat xe, ixē emumujuyũ ma'ḡu oceju. “Ixeyũ juy ayaoka soat etabutpe xipat'ũm cĩcã ip puye” i'e'em ip iat puxim aco'i oceju. Soat aco'i ocejom- -kabi beacat, ipi juacat tak. ¹⁰Itabut'ũmat xe ocadaodao, Cristo kay ocetabut puye. Eyju bit eyetaybit cĩcã ceweju mũḡ'i eyju jekukum puye. Itabut'ũmat xe oca'õca ḡu. Eyju bit eya'õca cexe ip. Ocemuybuyxi'ũm'ũm ip. Eybuyxim pit ip eykuḡ. ¹¹Ocereren ma juk adi ocekuu, ocebipurukruk tak. Iokokat kuḡ ma dak cuk adi ocekuu ocedotim. Warara'acat tak cuk adi ocemupokupok. Pũḡ ka be ḡu dak cuk adi ocekuu- -soat kaka daḡ. Imẽn ma oceju jekukum ḡasũ dak. ¹²Kapikiḡ cĩcã ocexat pu am, ocedoti bu am tak. Warara'acat pe ocemuy muy buje, ocejede ḡu cebe ip.

— Deus cuy xipacat je'ḡũm eywebe — i bit oceju e'em cebe ip.

Ipiat'ajojom pima dak ocetaxi jĩjã. ¹³Warara'acat pe ocemuy muy buje, ikērēm ḡu bit ocejede- -xipan ma. Kaokok co'i oceju itabut'ũmat xe.

¹⁴Imēḡaptup mubararaḡ õn eymusũsũn ãm ḡu- -eymukũyjo am acã. Eykukpin cĩcã oxē. Webekitkiyũ jo'i eyju oxē. Imẽnpuye õn eymukũyjo ojuy. ¹⁵Adeayũ kuka eymutaybin Cristo ekawẽn- -10,000 beayũ ma. Pũḡ ma eyebay bit. Kuy juk eyetabut epesop Jesus Cristo kay kawẽn idipat oḡuwẽn eywebe buye. Ceweju mũḡ'i eyju jekukum ḡasũ. Imẽnpuye õn eyebay jo'i. Imẽnpuye õn eymukũyjo ojuy. ¹⁶Imẽnpuye:

— Obuxim cuy epesop yoboḡan pin ḡu — i õn e'em eywebe.

¹⁷Imẽnpuye Timóteo juy oḡuju eykay. Ixe Timóteo okpot co'i. Ixe cũḡ ma kapikiḡ wuykukukat peam. Iukupin cĩcã oxē.

— Paulo yaḡuyisu jekukum Jesus Cristo a'õ daḡ jekukum puye — i je'e eywebe ixē Timóteo ma. — Imẽn Paulo itabun'isuayũ mutaybitbin tak soat ka watwat mutaybitbin — i je'e eywebe eyaḡuyba'ũmap puxim.

¹⁸Pũḡpũḡ ey'in pit jewexe itaybicayũm o'e. Tüybe Paulo omuyku ḡu ocejo am iãn o'e ip. ¹⁹Deus ibikuy bima bit, ḡaxĩn ma oju eyjo am. Wetaybit ma'ḡu ḡasũ jewexe itaybicayũ ekawẽn. Eyjo buje bit, wetaybit oce Deus a'õbacaap kuḡ ip iam, ikuḡ ḡu ip iam tak. ²⁰Deus wuykukukat e'em “Ën ma ocekuu” i wuyju e'em pima ḡu- -ya'õbacaap kuḡ

wuyju jekukum pima acã. ²¹Eybu'u du omudon wa'õpuruḡ eymukorēm ãm? Eybu'u ḡu xe'e owebe eykuk am xipan? Eybikuy owebe eykuk am xipan pima, ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere.

5 ¹— Corinto ka beat jexidaap eju o'jepo itabut ma'ḡu Jesus kay — i'e'em owebe yajēm'isuat.

Imēḡap ikērē jījã Deus xe. Itabut'ũmayũ bit isūsũn kuka o'e imēn i'e am. ²Te'e ma eyju bit e'em:

— Xipat cĩcã oceju — i.

Imēn ḡu juy epe'e! Eyḡuycũḡcũḡ cuy epesop ixē aḡokatkat ikērēat mujurũḡrũḡ puye. Ixē aḡokatkat ikērēat kay iḡuycũḡ'ũm pima, epeḡuõm ḡu juy Deus eju kawēnwēnap'a be je'awero am eyweju. ³Wũy ma õn pit eywi. Inaka ḡebum cĩcã ma õn eykay soat em.

— Ixē aḡokatkat ikērē jījã, Deus xe ikērēat mujurũḡrũḡ puye — i õn e'em eywebe Jesus Cristo a'õbi.

Eyxe bima dak imēn ma kuka oce eywebe. Imēneju awerom ḡu juy epesop ixē eju. ⁴Eye'awero buje wuykukukat Jesus jeenuy eyxe. Soat em ma wuykukukat Jesus jekukum wuyweju wuya'õmucanucan. Eye'awero buje dak jeenuy eyxe. Õn tak eyxe bimaap co'i ma oḡuy, soat em õn ḡebum eykay buye. ⁵Eye'awero buje juy epe'e ixē aḡokatkat pe:

— Satanás acã juy ekukan — i.

Imēn cuy epe'e ixē mubu'un am ikērēat mujurũḡap puxim. Je'ũ acol'i xeku. Ikērēat mujurũḡap o'jepere bima bit Deus ixē aḡokatkat biõḡbuk idaxijo. Ibiõḡbuk idaxijo wuykukukat ajēm puje, kũyjobit'ũmayũ be ipiatpi'ajoan iap kabia be.

⁶Te'e ma eyju e'em: — Warara'acat podi ma oceju xipat — i, cũḡ ḡu eyju jekukum puye. Pão'a muyuhaptõm ikērēat mujurũḡrũḡap puxim.

— Tõm'ĩcatõm pão'a muyuhum- -yaboḡat'a muyuhum — i wuyju e'em. Imēnpuxim pũḡ ma wuy'inat ikērēat kuḡ pima, warara'acayũ dak ikērēat mujurũḡ ojuy ma e'em ixē buxim. ⁷Ikērēat mujurũḡrũḡap cuy epeyepere- -soat eyju! Ikērēat mujurũḡ'ũm pima, ikērēat kuḡ ḡu epesop. Pão'a buxim epesop- -yamuyuhuhaptõmtēm'ũmat'a buxim. Kuyje Judeuyũ ovelha o'yaoka ip Egito eipi bewi cēm pima. Ovelha oe'ũ uk'a beat e'ũap puxim. Imēnpuxim Cristo oe'ũ wuye'ũ'ũap puxim. Páscoa epeta bima Judeuyũ ḡebum wuydobuyũ'ũm'ũm e'ũap puxim ovelha'ũm oe'ũiap kay. Wuyju dak cuy aceḡebu wuye'ũ'ũap puxim Cristo oe'ũiap kay. ⁸Jesus oe'ũ wuye'ũ'ũap puxim. Imēnpuye ikērēat mujurũḡrũḡap cuy acepere. Ikērēat aḡujurũḡ ḡu auy ḡasũ bit. Cũḡ ma

juy aceku. Icēmān cuy acekawēn. Imēn jekukum pima, Jesus e'ūap kay juy aceḡebu apēn Judeuyū ovelha e'ūap kay ḡebum iap puxim.

⁹Wara'atup kuy otupmubararak eywebeaptum cartadup. Ixedup pe juk oce eywebe:

— Aoyū kaykayat purem ḡu juy epeku, warara'acat itop kaykayat purem ḡu dak, jewekpidaodao'ukat purem ḡu dak, jenuy'ūnakēkē'ukat purem ḡu dak — i.

¹⁰Itabut'ūmayū warara'acat tayxi kaykay ip, warara'acat itop kaykay dak. Itabikuku jījā dak ip warara'acat pubut kay. Kūyjobit ḡu dak ip jeka kukat a'ō kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyū kay- -wita'a muḡḡēḡē kay. Itabut'ūmayū xe eydop pin'ūm pima bit, kuka epejēm ipi daḡwi. “Ixe'yū xe epesop ḡu” i'ūmḡu juk oce eywebe, “Ixe'yū burem ḡu juy epeku” acā. ¹¹Warara'acat pit jewexe itabut Jesus kay. Te'e ma wuyju e'em “Ocekitpit” i ixe'yū be. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk ip. Warara'acat itop eju dak jepopo'uk ip. Itabikuku dak ip warara'acat pubut kay. Te'e ma dak itabut ip jewexe deus'iyū kay- -wita'a muḡḡēḡē kay. Jebureyū muymuy'uk tak ip. Ika'o'om tak ip jekukum. Ka'ūma am ma ip xipat.

— Jewexe itabucayū burem ḡu juy epesop — i ōn e'em eywebe. Epeyekōn ḡu dak cuy ceweju ip- -pūḡ em tak ka'ūma.

¹²⁻¹³— Ikērēat kuḡ eyju Deus xe — i'ūmḡu ōn pit e'em itabut'ūmayū be. Deus pit imēn je'e cebe ip. Ōn pit, ka'ūma. Cūḡ ma eywebe bit “Ikērēat kuḡ ēn Deus xe” i'e am eyxeat pe- -Jesus kay itabucat pe- -eyweju je'aweroro'ukat pe. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat cuy epeḡujēm eyxewi, i.

6 ¹Eyju ikitpitpiyū Jesus Cristo kay eyetabut puye. Eyeweweju jewa'ōmukorēmrem pima, itabut'ūmat kay bit cuy epeju ḡu ibimāmāat ekawēn coco'ukat kay ixē be eymudin am. Eykitpit kay acā juy epeju- -itabucat kay acā. Ixe kay juy epeju ixē be eymudin am. ²Wuyju Deus ebekitkit. Ipi'ūm puje abuyū ipi daḡayū'in ikērē Deus xe iap aceḡuwēn. Abuyū ikērē ḡu cexe iap tak aceḡuwēn. Eyetaybit ḡu du iboam? Iba'ore xe'e eywebe eykitpitpiyū mudin am? ³Abuyū Deus ekawēn tojotjot'ukayū'in ikērē Deus xe iap aceḡuwēn. Abuyū ixeyū'in ikērē ḡu cexe iap tak aceḡuwēn. Eyetaybit ḡu du iboam? Imēnpuye eybu'um ḡu juy epesop eykitpitpiyū mudin am. ⁴Imēnpuye eyju jewa'ōxixiḡ pima, itabut'ūmat kay ḡu juy epeju ixē be eymudin am- -ya'ōbuyxi ḡu ip Jesus kay itabucayū xe buye. ⁵Eysūsūn cuy

epesop itabut'ūmat kay eyju cucum pima. Ka'ūmḡu du eyparakpeat itaybicat? Kake ma! Iba'ore du eywebe jewemudin am? Iba'ore ḡu ma! ⁶Inaka eyju eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am. Imēḡap pit cūḡ ḡu!

⁷Eykitpit tujowatwan itabut'ūmat kay imuymuy am pima, itabut'ūmat ekukuap co'i ma eyju dak jekukum. Deus ekawēn taḡ'ūma. Epetujowat ḡu juy. Āḡ jeenuy ikērēm eykuḡ. Ak'arit'ma juy eybubut tujupa'um puje dak. ⁸Eyju ma warēmtaḡ warara'acat kuḡ jeweik am. Warara'acat pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Warēmtaḡ eykitpit kuḡ tak eyju jeweik am. Eykitpit pubut tujupa'um'um tak eyju jeweik am. Imēnpuye cūḡ ḡu eyju jekukum. ⁹Deus soat kukukan pima, cūḡ'ūma jekuku'ukayū ḡu bit jeedop cexe. Ḡebum cuy epesop iboap kay. Jewemuḡuykukukum ḡu juy epesop iboap kay. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū ḡu bit jeedop cexe Deus soat kukukan pima; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayū ḡu dak; warara'acat tayxi eju jepopo'ukayū ḡu dak, jewexe deus'iat kayayū ḡu dak; jewekpidaodao'ukayū ḡu dak; jenuy'ūnakēkē'ukayū ḡu dak; ¹⁰warara'acat pubut tujupa'um'um'ukayū ḡu dak; warara'acat pubut kay itabikukuayū ḡu dak; ika'o'on'ukayū ḡu dak; jebureyū muymuy'ukayū ḡu dak; jeka kukat a'ō kay'ūmayū ḡu dak. Ixeyū ḡu bit jeedop Deus xe ixē soat kukukan pima. ¹¹Pūḡpūḡ ey'in tak imēn cuk adi epekuku kuy bima- -eyetabut'ūm pima. Ḡasū bit Deus ikērēat o'ju'uk eywebewi. Ixe kuy juk eynaē jebekitkin soat em ja'ō daḡ eyeku am. Ixe e'em eywebe:

— Cūḡ ma eyju oxe — i.

Imēn Deus e'em wuywebe, wuyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye. Imēn ixē e'em wuywebe, Deus biōḡbuk omuy wuywebe buye dak.

¹²Ey'inat pit aco'i je'e owebe: — Ōn pit Cristo ebekit. Imēnpuye soat i'epi ḡu owebe — i. Icēmān ixē e'em. Soat i'epi ḡu wuywebe. Imēnpit soat ḡu xipat wuywebe i'e am. “Soat i'epi ḡu ocewebe” i'e but wuywebe. Inaka soat ḡu ojoixik cepere ba'oreap puxim. ¹³Warara'acat pit aco'i je'e owebe:

— Wuyxaxet wuydadade buye- -wuydadade wuyxaxet puye dak — i. Icēmān ixē e'em. Ḡuyjom pit Deus xepxem ma ḡu'ūm- -wuyxat, wuydada dak. Deus cuk wuymuḡē warara'acat tayxi eju wuyepo am ḡu, warara'acat itop eju wuyepo am ḡu dak; wuyekpidaodao am ḡu dak; wuyenuy'ūnakēkē ām ḡu dak. Deus cuk wuymuḡē ja'ō kay am acā. Jewebe am kapik am tak cuk wuymuḡē. Ya'ō kay'ūm pima, te'e ma kuka ajeku. ¹⁴Deus pit wuykukukat o'ḡutait ce'ūap tomukadi.

Imēnpuxim wuyju dak wuymutait wuye'üap tomukadi. Ja'öbacaan ma wuymutait.

¹⁵Jesus kay wuyetabun puje wuyjebit Cristo jebit'inat e'em. Imēnpuye ikērē jījā wuyewedaodao am yapoat eju. Ikērē jījā Deus xe wuyjebit Cristo jebit'inat puye. Imēnpuye yapoat eju epeyepo ġu juy- -pũġ em tak ka'ūma. ¹⁶Yapoat eju jewedaodao bima pũġat puxim wuyju e'em ceweju. Eyetaybit iboam. Imēn e'em Deus ekawēntup: Xepxepayū pũġat puxim e'em, i. ¹⁷Wuykukukat eju müġ'i jekukum pima bit, pũġat puxim wuyju dak e'em ceweju ibiöġbuk a'öbi.

¹⁸Tapupuyū, warara'acat tayxi eju juy epeyepo ġu. Tū'ū'üyū, warara'acat itop eju juy epeyepo ġu. Wara'at mujurūġrūġ pima ikērēat kuka wuyjebit aġukērērēn ġu. Yapoat eju jepopom pima bit, kuka wuyjebit aġukērērēn. ¹⁹Eyaġuyba'ūm ġu juy iboap kay. Wuyjebit Deus biöġbuk tūytūyap- -Ibiöġbuk xipacat tūytūyap. Ixe biöġbuk omuy wuyjebit pe- -Deus wuywebe o'ġuömiat. Wuyju ġu jewekukat. Deus acā wuykukat. ²⁰Deus ma juk ikērēat o'ju'uk eywebewi. Cristo e'üap eywebe ikērēat müġēġēaptei o'teida. Imēnpuye idipat acā juy aġuġē ijodi. Idipat müġēġēm pima bit, “Ka'ūmġu Deus co'i idipat” i je'e itabut'ūmayū eyekukuap co buje.

7 ¹Kuy juk eyemudupmubararaktup otupu cartadup. Ibodup pe juk epe'e owebe “Xipat tu ocewebe jewebumūn ām? Xipat ġu xe'e?” i. Iboam ōn jeymukūyjo ġasū. Aġokatkat ewebumūn'ūm pima, xipat ma jeku. ²Imēnpit adeayū ikērēat mujurūġrūġ cewebumūn'ūm pima. Cewebumūn'ūm pima warara'acat tayxi eju jepopom aġokatkat. Ayacat tak jepopom warara'acat itop eju. Imēnpuye juy epeyewebumūn. Xipat soat pe aġokatkat pe cewetayxida am. Xipat soat pe ayacat pe dak ceweitopta am. ³Tapupuyū, etayxi eju juy ecepo, cepo pin pima. Aoyū, ektop eju juy ecepo, cepo pin pima. Eybu'um ġu juy epesop jepo am eytayxi eju eytop eju dak. ⁴Aoyū, eybikuy bima acā ġu juy epeyepo eyitop eju, ixe ibikuy bima dak. Tapupyū, eybikuy bima acā ġu juy epeyepo eytayxi eju- -ixe ibikuy bima dak. ⁵Pũġ em ġu aco'i epe'e eyewewebe:

— Ġasū bit acejewedaodao ġu dak — i. — Deus eju acā acejekawēn ġasū bit — i aco'i epe'e eyewewebe.

Ade kabia ġu bit epe'e:

— Ġasū bit ocepo ġu eweju — i eytayxi be, eyitop pe dak.

Deus eju eyekawēnap kabia kap puje juy waram ġuto epeyepo eyitop eju, eytayxi eju dak. Ade kabia “Acepo ġu ġasū bit” i eyju e'em pima,

Satanás “Warara'acat eju juy epeyepo” i je'e eywebe. Ade kabia jepopom'úm pima, kuka Satanás a'õ kayan epeku.

⁶— Imên cuy epeku — i'úmġu òn pit e'em eywebe. — Oxe bit xipat kuka o'e imên eyeku am — i acã òn e'em.

⁷Otayxixe ġu òn pit. Soat eytayxixe'úm pima, xipat kuka o'e. Deus pũġpũġayũ buywatwan ixeyũ be ikêrêat kukap puxim itayxixe ġu ma'ġu ip. Warara'acat pe bit iba'ore cũġ ma jeku am itayxixe'úm pima. Ikêrêat mujurũġrũġ ip itayxixe'úm pima. Imênpuye Deus ibikuy ixeyũ ewebumün âm ikêrêat kukap puxim.

⁸— Epeyewebumün ġu juy — i òn e'em tak o'jewebumün ġu buk ip iayũ be. — Obuxim cuy epesop — i òn e'em cebe ip. — Waram ġu juy epeyewebumün — i òn e'em itop'úm e'ũ'ibiyũ be, itayxi e'ũ'ibiyũ be dak.

⁹Soat em ġebum ayacat kay bima juy epeyewebumün. Aoyũ kay eyetabikukuap xipat ġu. Jewebumün âm acã kuka o'e xipat eywebe.

¹⁰⁻¹¹Cewebumün'ibiyũ oġukũyjo ġasũ bit. Wa'õbi ġu òn jeymukũyjo- - wuykukukat a'õbi acã. Tapupuyũ, eytayxi juy epeyepere ġu. Aoyũ, eyitop cuy epeyepere ġu. Eyitop epere buje bit cuy waram epeyewetopta ġu. Eyepit put koap epesop ikuġ iat kay eyitop kay.

¹²Warara'acayũ oġukũyjo ġasũ bit. Itabut'umat eju cewebumün'ibiyũ oġukũyjo ġasũ- -itabucayũ oġukũyjo. Deus a'õbi ġu òn jeymukũyjo. Okpiwatpi ma òn e'em eywebe. Okitpitpiyũ, pũġpũġ ey'in cuk epeyewebumün itabut'umat eju. Eytayxi itabut ġu Jesus kay. Eyxe tũy pin cícã bima bit cuy epeyepere ġu. ¹³Wuyixiyũ, pũġpũġ ey'in cuk epeyewebumün itabut'umat eju. Eyitop itabut ġu Jesus kay. Eyxe tũy pin pima bit cuy epeyepere ġu. ¹⁴Ixeyũ epere'úm pima, Deus xipacat je'ġũm eyitop pe, itabut ġu ma'ġu ip, itabucat xe nuynuy'uk puye- -jetayxi xe nuynuy'uk puye. Imênpuxim Deus xipacat je'ġũm eytayxi be, itabut ġu ma'ġu ip, itabucat xe nuynuy'uk puye- -jektop xe nuynuy'uk puye. Imên'úm pima, itabut'umayũ ebekitkiyũ jo'i ma kuka o'e eyebekitkiyũ. Deus pit xipacat umũm eywebe, eyebekitkiyũ be dak itabucat xe nuynuy'uk puye. ¹⁵Deus cuk wuynaẽ kaba'uma wuydop am wuyitop eju, wuytayxi eju dak. Imênpuye itabut'umat jetayxi epere pin pima, itabucat epere pin pima, xipat kuka o'e jetayxi epere am.

— Operem ġu juy ece — i'úmġu juy je'e itabucat itabut'umat pe. Āġ jel'ju ip. ¹⁶Imênpuye eyitop xe juy epesop, wuyixit! Ixeyũ xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay. Imênpuye, eytayxi xe juy epesop, okitpitpiyũ. Ixeyũ xe eynuy buje, kuka itabut o'e ip Jesus kay.

¹⁷Deus ja'ôbacaap ùmùm wuywebe soat tağ wuyekapik am cebeam. Imēnpuye ibikuyap tağ cuy epekuku. Deus pe eynaē buje eyekapikap kuğ cuk adi epesop. Ibeat kuğ cuy epeyekapik ġasū dak. Imēn soat ka watwat mukūyjojom òn- -itabucayū mukūyjojom. ¹⁸Deus e'em taypu'ağobixeedakat'ibit pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasū” i'e'em pima, waram pit suxeemōğ ġu juy. Imēnpuxim Deus e'em taypu'ağobixeedak'ūmat pe:

— Webekin cuy ece — i.

“Ebekin oce ġasū” i'e'em pima, jedaypu'ağobidakacat ġu juy.

¹⁹— Ecewedaypu'ağobixeedakat tu? — i'ùmġu Deus e'em wuywebe. — Ecewedaypu'ağobixeedakat ġu du? — i'ùmġu dak. — Wekawēn tağ tu eyju jekukum? — i acā Deus e'em wuywebe.

²⁰Deus pe eynaē buje eyekapikap kuğ epesop. Ibeat kuğ cuy epeyekapik ġasū dak. ²¹Pūğpūğ ey'in tei'ūma kapikpik'ukayūm cuk adi epesop Deus pe eynaē buje. Eyağuybabi'ūm ġu bit cuy iboap kay. Kapikpiğ cuy epesop eyekariwa beam. Eyekariwa xewi eyjēm put pima bit, epejēm cuy teihem kapik am warara'acat peam. ²²Inaka tei'ūma kapikpik'ukayū jekpiwatpin ġu jekukum- -jekariwa ukpiwatpi acā. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, wuykukukat ukpiwatpi jeku ip. Teihem kapikpik'ukat pit jekpiwatpi jekukum. Wuykukukat pe ixeyū naē buje bit, jekpiwatpin ġu jeku ip- -wuykukukat ukpiwatpi acā.

²³Deus cuk teihem wuydaxijo. Imēnpuye ijodiat ukpiwatpin ġu juy epesop. Cristo ukpiwatpi acā epeku. ²⁴Okitpitpiyū, Deus pe eynaē buje, eyekapikap kuğ epesop. Ibeat kuğ cuy epeyekapik ġasū dak. Deus tak eybuywatwan jeenuy.

²⁵Kuyatp pe owebeaptup pe “Apēn xe'e kuka cwebumūn'ūmayū oceğukuyjo?” i juk epe'e owebe. Wuykukukat pit cuk omukūyjo ġu iboam. Jeymukūyjo òn wuykukukat a'ôbi ġu- -wağuybin ma. Imēnpit wuykukukat Jesus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay. Imēnpuye ya'ô dağ òn jekukum. Imēnpuye eyetabun cuy epesop wekawēn kay.

²⁶Wuykay itakomaayū ipiat'ajojoan cīcā wuywebe- -itabut'ūmayū. Imēnpuye:

— Xipat kuka wuywebe wuyewebumūn'ūm ām — i òn e'em.

²⁷Eytayxixe bima bit cuy epeyepere ġu. Eytayxixe'ūm pima bit cuy epeyewetayxida ġu. ²⁸Eyewebumūn puje bit, ikērēat epeğugē ġu. Imēnpit eyewebumūn puje, ġebum cīcā epesop eyxat puap kay, eytayxi esay buap kay dak. Òn pit obu'u eywebe eyeğebu am ijodiap kay.

²⁹⁻³¹Okitpitpiyũ, ġaxĩn ma aco'i Cristo jajẽm waram. Ijop eipi dao ma jeekop. Apẽn ġasũ dopdom iap i'ũm. Imẽnpuye itayxixeat cuy itayxixe'ũmat co'i jeku. Waat tak cuy icokcokat puxim jeku. Jewaywaywayat tak cuy iġuycũġat puxim jeku. Tarekrek pupu'ukat tak cuy o'jat ġu buk'iat puxim jeku. Tarekrek kukuk'ukat tak cuy ikukuk'ũmat puxim jeku.

³²Õn pit obu'u eywebe soat em ġebum am ijodiap kay- -eybubut puap kay. Itayxixe'ũmat soat em ġebum Deus kay. Soat em Deus mucocok pin.

— Apẽn xe'e oce Deus mucocok am? — i'e'em soat em jewebe ma.
³³Itayxixeat pit soat em ġebum ijodiap puap kay tarekrek puap kay, jetayxi mucocok pin puye. Soat em ixex'e'em jewebe ma:

— Apẽn xe'e oce otayxi mucocok am? — i.

³⁴Xepxep a'õ kay pin ma- -Deus a'õ kay- -jetayxi a'õ kay dak. Itoptep'ũmat pe soat em cekapik put wuykukukat peam. Ixe soat em jekukukat mucocok pin. Soat em jekukukat kay ġebum. Itoptepat pit soat em ġebum jebubut puap kay. Jektop mucocok pin soat em.

³⁵Imẽġap pit imuwẽnuwẽn õn eywebe eybuywat pin puye. Eywebumũnap muba'oren pin ġu bit õn.

— Epeywebumũn ġu juy iba'ore jĩjã ma'ġu eywebe — i'ũmġu õn e'em eywebe. — Cũġ ma epeku Deus xe — i acã õn e'em eywebe. — Ixe ekawẽn taġ cuy epeku — i dak õn e'em eywebe. — Soat em ġebum cuy epesop wara'at kay ġu- -wuykukukat kay acã — i dak õn e'em eywebe.

³⁶Ġasũ iwadipyũ oġukũyjo. “Ġasũ bit puk wewebumũn pin ġu oce” i kuy juk o'e'e'iyũ oġukũyjo.

— Wewebumũn'ũm pima bit cedaġ ġu kuka owadip kuġ oce — i'e'em aġokatkat jewebe bima, juy jewebumũn ip.

Ceweju jewedaodao pin cĩcã bima dak, cuy jewebumũn ip. “Ocewebumũn cuy ġasũ bit” i'e buje dak cuy jewebumũn ip. Cewebumũn puje ikẽrẽat o'ġuġẽ ġu ip. ³⁷Imẽnpit aġokatkat jekpiwatpin ma “Ġasũ bit wewebumũn pin ġu oce” i'e buje, xipat kuka o'e cewebumũn'ũm ãm. Ibu'u jewebumũn ãm pima dak, xipat kuka o'e cewebumũn'ũm ãm. Jewedaodao pin cĩcã'ũm pima dak, xipat kuka o'e cewebumũn'ũm ãm.

³⁸Imẽneju xipacan e'em ip jewadip eju cewebumũn puje. Jewebumũn'ũm pima bit, ibodi ma xipacan e'em ip.

³⁹Itop e'ũ'ibiyũ oġukũyjo ġasũ. Itop itait pima, ayacat jektop xe ma jeenuy. Cũġ ġu jektop epere am. Itop e'ũ buje bit, cũġ ma warara'acat

eju jewebumünãm- -jemukaypinput eju. Imēnpit cūg ġu itabut'ūmat eju jewebumünãm- -itabucat eju acã. ⁴⁰Imēnpit itop e'ū'ibit ibodi ma icokcok kuka o'e waram jewebumün'ūm pima. Waram pit cewebumünap ġu oxe ma ibodi ma kuka o'e icokcok. Deus biōġbuk omuy owebe. Imēnpuye eya'ōpicūġcūġ cuy epesop wa'ō kay.

8 ¹Kuyatup pe juk epe'e owebe: “Xipat tu ocewebe deusbaro wap iēnmōġ'ibitēn o am? Ocesuēn'o ġu xe'e?” i. Iboam ōn jeymukūyjo ġasū.

— Icēmān ocetaybit Deusan — i wuyju e'em. “Soat podi ma ocetaybit” i'e'em pima bit, xipat ġu kuka o'e. Warara'acat kuġ xipan pima bit, xipat kuka o'e soat peam. ²Soan ġu wuyetaybit- -pūġpūġ ã. Imēnpuye wuyju te'e ma e'em:

— Ocetaybit cīcã — i.

³Wuyxe Deus ikukpin cīcã bima bit, Deus itaybit wuyjum. Deus burem tak cuy ajop.

⁴Deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn jeymukūyjo ōn ġasū. Deusbaro ka'ūmaap ma ibiōġbuk. Ade ġu Deus- -pūġ ma. Wuyetaybit iboam. ⁵Ade ipi watwat xe bit ade ma desuyū. Tūybe ade deusyū iān e'em ip. Tūybe ade wuykukuk'ukayū iān e'em ip. Tūybe ipi daġ, kabi be dak omuy ip iān e'em ip. ⁶Wuyxe bit pūġ ma Deusat. Ixe Deus wuyebay. Soat ixē emumuġē. Ixe beam ma soat wuyju dopdom. Pūġ ma wuykukukat- -Jesus Cristo acã. Ixe a'ōbi Deus soat o'ġuġē kuyje- -Jesus Cristo a'ōbi. Ixe a'ōbi ma wuyju dak dopdom.

⁷Soat ġu bit itabucayū iboam itaybit. Ikabap cīcã ip deusbaroyū kuġ. Kuy ade kabia ma te'e ma itabut osodop ip ixeyū kay- -deusbaroyū kay. Imēnpuye tūybe ijopēn deusbaroyū xatēn iān e'em ip. Ġasū dak imēn e'em ip. Itaybit ġu ip deusbaroyū ka'ūma am ma ibiōġbuk ip iam. Tūybe iġo ēn o buje, ikērēat kuġ kuka oce Deus xe iān e'em ip. ⁸Wuyju bit cūġ ma Deus xe iēn o'oap tomuju ġu. Iwaru ġu Deus xe. Ibit wedep ma- -iēn o'oap, iēn o'o'ūmap tak.

⁹Xipat eyxe iġo ēn o buje, iēn o'ūm pima dak. Eykitpit xe bit, itabutcūcat xe, cūġ ġu iġo ēn o am. Eykitpit pe ikērēat epeġujurūġat ġu juy- -itabutbūcat pe. Ixe xe cūġ'ūm pima, iġo ēn o am, epesuēn'o ġu juy. ¹⁰Eyetaybit deusbaroyū kake ġu iam. Imēnpuye:

— Cūġ ma wuywebe iġo ēn o am — i'e'em eyju.

Imēnpuye deusbaroyū duk'a be eyju ōmōm, ixē xatēn o am. Itabutbūcat eyjojom iġo ēn o'om pima bit:

— Cũğ ma owebe dak iğo ãn o am — i aco'i je'e jewebe ma. Imēnpit cũğ ġu buk ixex bit iğo ãn o am, tũybe deusbaroyũ kake iãn e'em puye. ¹¹Ixe dak aco'i iãn o eyjojom iãn o'om puye. Iãn o buje bit iğuycũğ cĩcã je'e itabutbũcat.

— Oje'ũ aco'i ikērēat oğujurũğ puye — i te'le ma je'e jewebe ma. Cristo oe'ũ ixex e'ũap puxim. Ixex ekitpit. Imēnpit iğuycũğ ma jeku, ãn ma ikērēat eğujurũğat cebe buye. ¹²Cũğ ġu cexex i'o am pima:

— ãn tak esuẽn'o — i'ũmğũ juy epe'e cebe. Imēn i'e buje, warēmtağ ma eykitpit kuğ tak eyju. Warēmtağ eykitpit kuğ pima, eyju dak ikērēat kuğ epesop Cristo xex. ¹³Imēneju okitpit pe ikērēat oğujurũğat ġu. Okitpit xex iğo ãn o'oap cũğ ġu bima, õn tak kuka osuẽn'o ġu- -pũğ em tak ka'ũma. Osuẽn'o ġu okitpit pe ikērēat mujurũğap puxim. Imēnpuxim eyju dak cuy eykitpitpiyũ be ikērēat epeğujurũğat ġu.

9 ¹Cũğ ma owebe wekupinap tağ weku am. Cristo emumuju õn. Wuykukukat Jesus cuk ojojoxo. Kuy bima juk eyetabut wuykukukat Jesus Cristo kay õn ma juk ixex ekawẽn oğuwẽn eywebe buye. ²Warara'acayũ xex ma Cristo emumuju ġu õn. Eyxex bit cemumuju õn. — Corinto ka watwat Cristo eju mũğ'i jekukum o'e ġasũ bit, Paulo cekawẽn o'ğuwẽn cebe ip puye. Imēnpuyex ocetaybit Paulo Cristo emumuju iam — i'e'em adeayũ.

³Wara'acat omuymuy bima, jewedayoyom õn.

— Õn tak Cristo emumuju ma — i õn e'em cebe ip.

⁴Cũğ ma owebe oxat pu am, oxati bu am tak kawẽn idipat muwẽnuwẽnapteim.

⁵Warara'acayũ Cristo emumujuyũ jetayxi eju jekukum- -itabucat eju. Imēn cũğ ma Deus xex. Wuykukukat kitpitpiyũ dak jetayxi eju jekukum ip, Pedro dak. Cũğ ma kuka o'e owebe dak. ⁶Warara'acayũ Cristo emumujuyũ wara'at pe ġu kapikpiğ ip- -kawẽn idipat muwẽnuwẽn acã. Cũğ tu eyxex owebe wara'at pe kapik am, Barnabé be dak?

— Cũğ ġu — i õn pit e'em.

⁷Sorarayũ teihem jenopağõğõm. Jenopağõğõapteim bubum ip. Wara'at pe ġu ip kapikpiğ jemukaypinput pu am. Kadaidip iwat tak teihem jekat pe kapikpiğ. Jekat peat'a o'om ip jekapikapteim. Wara'at pe ġu ip kapikpiğ jemukaypinput pu am. Ovelha kukuk'ukat tak teihem ovelha kuğ. Jeõhõ kũmti kõnkõn ip ikukapteim.

⁸Ixeyũ buxim wuyju dak cũğ ma wuyekapikapteim bu am- -Deus ekawẽn muwẽnuwẽnapteim. Moisés tak imēn cuk adi wuymutaybitbin osunuy. ⁹Moisés ekawěntup imēn e'em:

Taixee'uk am kadaida mucakucan pima, juy biopakpi
esubimukirik ġu, i. Āġ cuy jekōn kapikipiġ puye, i.

Iboaptup mubarararaġ pima biopak kay acā du ġebum osunuy Deus?
¹⁰Ka'ūma! Wuykay dak ġebum ma osunuy. Ōn tak oxat'am cuy oyabu
iap kay ġebum taidada'ukat, ku beat'a bubu'ukat tak. ¹¹Kawēn idipat
muwēnuwēn eywebe juk adi ocekkuku apēn ayacat ku beat taidadam
iap puxim. Cūġ ma ġasū ocewebe dak ocekapikaptei bu am eyxewi.
¹²Cedaġ ma warara'acat pe dinheiro ojuyjuy am eyxewi, kawēn idipat
o'ġuwēn ip eywebe buye. Ixeyū bodi ma oceju bit cuy iojuy eyxewi.

Oceju bit cuk ocejooyuy ġu eyxewi. Teihem kawēn idipat muwēnuwēn
pima:

— Kawēn idipat a'ījo pin ġu ōn pit, Paulo dinheiro kay jījā
imuwēnuwēnapteim puye — i kuka o'e itabut'ūmayū.

Imēnpuye tei'ūma juk adi kawēn idipat oceġuwēnuwēn. Wara'at pe
ocesop kapikip'uk ocemukaypinpu pu am. ¹³Deus eju kawēnwēnap'a
be kapikip'ukayū jexat pupum tuk'a be ōmōm'ukayū xewi. Deus
etabixe wūnca mupikip'ukayū ipik'ūmat pupum ip jexan. Kuy
eyetaybit iboam. ¹⁴Imēnpuxim:

— Kawēn idipat muwēnuwēn'ukayū dak cuy imuwēnuwēnaptei je'jat
ip jemukaypinpu pu am — i juk o'e wuykukukat.

¹⁵Ōn pit obu'u dinheiro bu am wa'ījojo'ukayū xewi kawēn idipat
muwēnuwēnapteim. Ijudup mubarararaġ ōn imuwēnuwēnaptei juy
epeġūm owebe iaptum ġu bit. We'ū ām obu'uap podi ma obu'u
imuwēnuwēnaptei bum. Ka'ūma ma juy je'e:

— Paulo kawēn idipat muwēnuwēnaptei kay jījā — i.

¹⁶— Ēn pit cuy kawēn idipat eġuwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.
Imēnpuye “Wa'ōbuyxi jījāat ōn kawēn idipat muwēnuwēn puye” i'e
ba'ore owebe. Ōn kawēn idipat muwēn'ūm pima bit kuka Deus ipiat
o'supi'ajoat owebe. ¹⁷Okpiwatpin ma kawēn idipat muwēnuwēn pima,
cūġ ma kuka o'e owebe wekapikaptei bu am. Okpiwatpi ġu bit ōn
imuwēnuwēn.

— Ēn pit cuy kawēn idipat eġuwēnuwēn — i juk o'e Deus owebe.
Deus ma juk o'ġūm wekapikam iboap. ¹⁸Apēġām kuka wekapikaptei
ojat? Dinheiro kay ġu ōn wekapikapteim.

— Dinheiro'in cuy epeġūm owebe imuwēnuwēnapteim — i'ūmġu
dak ōn pit e'em wa'ījojomayū be.

Ocokcok cīcā tei'ūma kawēn idipat muwēn ām. Ocokcokap tak
wekapikaptei jo'i ma.

¹⁹Imēneju ijodiat ġu bit omujum kapik am. Wukpiwatpin ma òn kapikpiġ. Imēnpit wukpiwat pin ma dak òn soat peam kapikpiġ kawēn idipat muwēnuwēn adeayū mutabut am Jesus Cristo kay. ²⁰Imēnpuye Moisés ekawēn taġ acā ġu òn jekukum Jesus Cristo ekawēn taġ tak òn jekukum. Judeuyū parakpe kawēn idipat muwēnuwēn pima bit, ixeyū buxim òn tak Moisés ekawēn taġ jekukum ixeyū mubu'unap puxim Jesus ekawēn kay. Judeuyū parakpe òn imuwēnuwēn pima, ixeyū ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. ²¹Imēnpuxim òn Judeu'ūmayū parakpe bima, ixeyū buxim òn tak Moisés ekawēn taġ ġu jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Cristo ekawēn taġ òn jekukum. Imēnpuye Deus ekawēn kay dak kūyjobit òn. ²²Itabutbūcayū parakpe bima, ixeyū ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyū buywat am biġ ma itabut am Jesus kay. Soat em oxeacat ekukuap puxim òn tak jekukum ixeyū mutabut am Jesus Cristo kay. Soan òn e'em warara'acat mutabut am cekay.

²³Imēn ma òn jekukum kawēn idipat muwēn ãm soat pe ijodiat pe. Òn kawēn idipat muwēnuwēn pima, Deus xipacan e'em wa'l'jojomayū beam, owebeam tak. ²⁴Adeayū jedaudaup taġ daudam cīcā. Pūġ ma bit jabeatup pupum- -koam yajēm'ibit acā- -jeburewūn podi ma iwūncaat acā. Wuyedauap puxim wuyju dak jekukum Jesus Cristo ekawēn taġ jekukum pima. Cekawēn taġ cuy epeku ixe be “Cūġ ma juk adi epekuku” i'e am eywebe. Ixe be eywebe imēn i'e buje, jabeatup o'tupu'iat cokcokap podi ma eycokcok epesop. ²⁵Jedaudau'ukat soat kabia ma jewemuwūncacan iwūnca jedau am i'e am. Soat em jewemuwūncacan ip jabeatup pu pin cīcā buye. Iġodup ade kabia ġu tuptip e'em- -pūġ kabia ma. Dao ma dupkarawraw. Jesus Cristo ekawēn taġ jekukum pima bit, pūġ kabia ġu acesop Deus xe- -soat kabia ma. ²⁶Cūġ ma jedaudaum jedaudauapu'abi kay ma jedaudau'ukat. Cūġ ma jedaudaum warēmtaġ ma jedauap puxim. Ixe buxim òn tak cūġ ma weku pin. Jesus Cristo ekawēn taġ weku pin warēmtaġ ma wekuap puxim. Warara'acat mureure'ukat puxim tak òn. Warara'acat muy'at ojuy bima te'e ġu ip jewemureurem ip- -pipim ma. Imēnpuxim owebe dak te'e ġu Jesus Cristo ekawēn taġ wekuap.

²⁷— Jesus Cristo ekawēn taġ cuy epeku — i juk adi ocece warara'acat pe. Imēnpuye owebe ikērēat muġē buje, kuka osūsūn oce soat xe, wekawēn o'l'jojolo'iyū xe. Imēnpuye òn ikērēat muġē pin pima, waġuydaġ ġu oce. Waġuymubu'u'un cīcā òn ikērēat muġēap puxim, Jesus owebe “Ekērē oxē” i'eap puxim.

10 ¹Imēnpuye ġebum cuy epesop wuydobuyũ'ũm'ũm kay, okitpitpiyũ- -Moisés ebekitkiyũ'ũm'ũm kay. Uk'a'ũmat taġ jekukum pima kabikerereat soat pe ixeyũ be e mubapukpuġ oeku. Soat ixeyũ iodi o'timudek tiboġati. Tipakpakati i iġodi butet osunuy. ²Kabikerereat cocom pima, timudekdeġ pima dak, soat ip kũyjobit osodop Moisés a'õ kay.

— Kũyjobin acesop a'õ kay — io'e ip Moisés pe.

Imēnpuxim:

— Kũyjobin acesop a'õ kay — i wuyju e'em Jesus pe wuyzubatisasan pima.

³Soat ip kabi bewiat o'om osodopdop jexan uk'a'ũmat pe. Maná o'om osodopdop ip. ⁴Soat ip kabi bewiat kōnkōn osodopdop. Tikōnkōn osodopdop ip Cristo idibi o'timujēm puye. Cristo a'õbi wita'a bewi Moisés o'timujēm ixeyũ eim. Imēnpuye:

— Wita'a jekukum wuyweju — io'e ip Cristo muwēnuwēn, Cristo ixeyũ eju oeku buye.

⁵Deus mucoccoġ ġu ip osodop ade ixeyũ'in. Imēnpuye Deus itakoma o'e cekay ip. Deus a'õbi ip oe'ũ'ũ uk'a'ũmat taġ. O'jokotkot ip uk'a'ũmat pe.

⁶Deus pit imēn ixeyũ o'jukukuk wuyrukũyjo am wuywebe ikērēat mujurũġap puxim. Ixeyũ ma itabikuku osodop ikērēat kay. Wuyju bit cuy wuyetabikukum ġu ajop. ⁷Oibu'un ip Deus kay. Deusbaroyũ kay o'e ip- -jemumuġē kay. O'jekōnkōn ip deusbaroyũ wap peta muġēġēm “Ocetabut eykay” i'e am cebe ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

O'jekōnkōn ip deusbaroyũ wap, o'tikōnkōn tak ip, i. O'jeda'i'i'in tak ip cewap, i.

Wuyju bit cuy wuyetabun ġu ajop jewexe deus'iaiyũ kay. ⁸Ixeyũ ma o'jepopo warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak. Imēnpuye pũġ kabia be ade oap ip ixeyũ'in, 23,000 ma oap ip pũġ kabia be. Wuyju bit cuy acepo ġu warara'acat tayxi eju, warara'acat itop eju dak- -pũġ em tak ka'ũma. ⁹Ixeyũ ma jemamama'uk cīcā oekuku Deus pe. Deus o'jobuyxijo ip itabotaidabotbot paxi wuykay iam.

— Deus ipiat supi'ajoat ġu aco'i wuywebe ikērēat mujurũġrũġ ma'ġu wuyju — io'e ip te'e ma.

Ikērēat o'ġujurũġrũġ ip. Imēnpuye Deus puybu o'subumudot ixeyũ kay tũypiatpu. Ade o'joa ixeyũ'in. Ade oap ip puybu nuy pibun. Wuyju bit cuy wuykukukat ajobuyxijo ġu. ¹⁰O'jemāmā ip Deus pe. Imēnpuye Deus jekawēn tojtjot'ukat o'ġudot adeayũ aoka am ixeyũ'in. Deus xewiat ixeyũ o'yaoka. Oe'ũ'ũ ip. Wuyju bit cuy acemāmā ġu Deus pe.

¹¹Soat iboam pit o'jebapuk wuydobuyũ'ũm'ũm pe wuymukũyjo am. Apẽn Deus ipiat o'supi'ajojoat cebe ip kũyjobit'ũm pima iap ibararak opop Deus ekawëntup pe. Iboaptup co buje, ixeyũ'ũm'ũm ekukuap puxim ġu juy ajeku. Ġaxĩn ma soat i'ũm. Imẽnpuye ixeyũ'ũm'ũm ekukuap puxim ġu juy ajeku.

¹²Imẽnpuye:

— Oceju bit ikērēat oceġujurũġ ġu ocebaca buye — i'ũmġu juy ace. — Ocebuywan cuy eġuy ocewebe ikērēat mujurũġap puxim — i acã juy ace Deus pe.

¹³Warara'acat ikērēat muġēat ojuy du eywebe? Soat ijodiat pe ikērēat muġēat ojuy ip. Deus pit soat em ja'õ daġ e'em. Wuybaca'ũm pima, Deus wuybuywanwan. Wuybuywatwan jeenuy wuywebe ikērēat mujurũġap puxim.

¹⁴Imēneju, okitpitpiyũ, deusbaroyũ buxixim cuy epewatwat.

¹⁵Eyaġuysat kuy oxe. Wekawẽn puixijom cuy epe'e cedaġ paxi Paulo e'em iam. ¹⁶Ġebum cuy epesop Jesus Cristo e'ũap kay wuyeġebuapti kõn puje. Cristo e'ũap kay wuyeġebuapti kõn puje: — Bay, ěn xipat cĩcã — i juy ace.

Wuyju ġebum Cristo'ũm toy kay, apẽn Cristo wuymuisusunap kay dak. Pão'a o buje, Cristo'ũm jebit kay wuyju ġebum, apẽn Cristo wuymuisusun oe'ũ wuywebeam puye iap kay dak. ¹⁷Pũġ'a bewi ma wuyju ya'o'om Cristo e'ũap kay ġebum am, ade ma'ġu wuyju. Pũġat jebit puxim wuyju, pũġat kay wuyju ġebum puye.

¹⁸Ġebum cuy epesop Judeuyũ kay. Ixeyũ epaĩyũ Deus wap o'ġupik ip iat epoyat o'om. Ibiat o'om pima ġebum ip wuyju Deus ebekitkiyũ iap kay. ¹⁹Deusbaroyũ bit kake ġu. Eyetaybit iboam. Õn tak wetaybit iboam. Ka'ũmaap ma deusbaroyũ bit.

— Ixeyũ wap oceju puybit ěn mōġmōġ ixeyũ xatẽn — i'e'em te'e ma deusbaroyũ kayayũ bit.

²⁰Deusbaroyũ wap iẽn mōġ puje Deus pe ġu ma ip iũmũm- ibiõġbuk kērēat pe acã, ibiõġbuk kērēayũ kukat ebekitkiyũ ip puye. Obu'u jĩjã eywebe ibiõġbuk kērēayũ babim eyeku am. ²¹Jesus e'ũap kay wuyeġebuapti kõn puje, wuyju Deus ebekitkiyũ iap kay wuyju ġebum. Imẽnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyũ wap timōġ'ibiti kõn ãm ibiõġbuk kērēayũ kukat a'õbi. Wuykukukat Jesus e'ũap kay wuyeġebuap'a o buje, wuyju Deus ebekitkiyũ iap kay wuyju ġebum. Imẽnpuye iba'ore wuywebe deusbaroyũ wap iẽnmōġ'ibitẽn o am ibiõġbuk kērēayũ kukat a'õbi. ²²Wuybu'u wuykukukat mutaek am.

Cēm ġu du? Wuykukukat podi ma wuya'ōbaca i'e'em pima, kuka ibiōġbuk kērēayū kukat kadiayūm ace'e. Ibiōġbuk kērēayū kukat kadiayū bima bit, kuka itaek o'e wuykukukat. Itaek pima, xipat ġu kuka o'e wuywebeam.

²³— Cristo ebekitkit oceju. Imēnpuye soan oce'e but — i napa ma e'em pūġpūġayū.

— Soat ġu bit xipat wuywebeam — i òn pit e'em.

— Soan oce'e but — i napa ma e'em ip.

— Te'e ma kuka pūġpūġ pit ajukuk — i òn pit e'em.

²⁴Cūġ ġu wuywebe xipan jewewekuk am warara'acat kay ak'arit'i'ūm pima. Warara'acat tak cuy xipan ajukuk. ²⁵⁻²⁶Imēn e'em Deus ekawēntup: Deus ipi kukukat ipi daġacat kukukat tak, i.

Imēneju ka'ūma ma i'opiat eywebe. Soatēn cuy epejat eyxatēn teidada'ukat xewi.

— Ite ēn tu deusbaroyū wap i'enmōġ'ibit'en? — i'ūmġu juy epe'e iēn pum pima.

²⁷Jeweju jekōn ām Jesus kay itabut'ūmat pe eynomuwā buje, epeju juy eyju pin pima. Ajo o'ġūm ip iat ēn cuy epesuēn'o.

— Ite ēn tu deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn? — i'ūmġu juy epe'e eynomuwāat pe.

²⁸⁻²⁹Itabutbūcat pe “ite ēn deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn” i'e buje bit cuy epesuēn'o ġu ixe muġuycūġap puxim. Xipat eywebe ma ite ēn o am. Itabutbūcat xe bit xipat ġu ite ēn o am. Ite ēn o'ūm pima bit, xipat je'e ixe xe, exe dak. Ka'ūma ma i'guycūġ je'e. Soat eycokcok werep ma epe'e.

Warara'acat pit acoli je'e:

— Apēnpuye dak ite ēn osuēn'o ġu warara'acat xe cūġ'ūm puye? Cūġ ma oxe bit iboap — i. ³⁰— Iēn om pima òn e'em Deus pe “Bay, ēn xipat,” i — i acoli je'e owebe. — Apēnpuye dak warara'acat kuka o'e owebe, “Cūġ ġu ewebe ite ēn o am,” i? — i acoli je'e owebe.

³¹Cūġ ma juy epeku soat em warara'acat pe “Deus idip cīcā, ya'ōbaca jījā” i'e am. Cūġ ma juy epeku jekōnkōn pima, tikōnkōn pima dak, soan e'em pima dak. ³²Cūġ ma juy epeku Judeuyū etabutpe, Judeu'ūmayū etabutpe dak, Deus kay itabucayū etabutpe dak. Cūġ ma juy epeku warara'acat mubu'unap puxim Jesus Cristo kay. ³³Wekukuap puxim cuy epeku. Warara'acat mucokcok pinap kuġ òn jekukum soat em. Ajo xipat kuka o'e owebeam iap kay ġu òn ġebum- -ajo xipat kuka o'e warara'acat peam iap kay acā. Imēn òn jekukum Deus pe warara'acat taxijoap ojuj.

11 ¹Cristo ekukuap puxim òn tak jekukum. Imēnpuye wekukuap puxim cuy epeku.

²Soat kabia eyju ġebum okay. Apēn cuk adi òn eymutaybitbinap tağ tak eyju jekukum- -soat tağ.

— Xipat cĭcā eyju oxe — i òn e'em eywebe.

³Imēnpit waram jeymukūyjo òn. Ağokatkat jetayxi kukat. Cristo soat ağokatkayū kukat. Deus Cristo kukat. ⁴Imēneju ağokatkat cuy jewajuy ġu pağòm jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy buje bit ibuyxim ġu kuka Cristo kuğ o'e. ⁵Ayacet pit cuy jewajuy jeenuy jebureyū parakpe Deus eju kawēnwēn pima, Deus ekawēn muwēnuwēn warara'acat pe bima dak. Jewajuy'ūm pima bit, ibuyxim ġu kuka jektop kuğ o'e. Ayacet yajuy'ūmat pit yakoekoeat puxim yasūsūn. ⁶Imēnpuye ayacet jewajuy'ūm pima, epeyadaptakat cuy. Wuywebe ayacet isūsūn jakoean, jadaptakacan tak. Imēnpuye juy yajuyjuy jeedop ip pağòm jesūsūnap puxim. ⁷Imēntak ağokatkat pit cuy jewajuyjuy ġu, Deus jejo'ian o'ğugē buye jedipap kuğ o'ğugē buye. Deus ağokatkat o'ğugē ja'ò dağ ceku am. Ayacet pit o'ğugē jektop a'ò dağ ceku am. ⁸Deus ağokatkat muğēm pima ayacet pewi ġu o'ju'uk. Ayacet muğēm pima bit, ağokatkat pewi o'ju'uk. ⁹Ağokatkat o'ğugē ayacet puye ġu. Ayacet pit o'ğugē ağokatkat puye. ¹⁰Imēneju itabucayū awerom, pima aoyū juy jaekabek kuğ jeedop ip Deus ekawēn tojtjot'ukayū wuyjojom puye. Jaekabek kuğ cuy jeedop ip jektop a'ò kay kūyjobicap mubapuk am soat pe. ¹¹Wuykukukat Jesus kay wuyetabut puje bit, wuyağepūğ ġu wuyju jekukum- -ayacet, ağokatkat tak. Jewemukūyjojom tak wuyju, jewebuywatwan tak. ¹²Ağokatkat a'òxa bewi Deus ayacet o'ju'uk. Ayacet uk pewi ġasū bit ağokatkat kapkam. Deus xewiat pit soat kake.

¹³Cedağ tu eyxe ayacet pe jaekabek kuğ'ūma kawēn ām Deus eju warara'acat parakpe? Cedağ ġu! ¹⁴Wuyukpiwatpin ma wuyetaybit xipat ġu ağokatkat pe yadaperean am iam. Ağokatkat yadaperen pima bit, jewemubuyxi'ūm'ūm. ¹⁵Ayacet pit idip cĭcā wuyxe soat xe yadaperen pima. Yadaperenat yaekabekat co'i.

¹⁶— Cedağ ġu ayacet peam pit kawēn ām Deus eju yajuy'ūm pima — i òn e'em. Imēn e'em soat itabucayū dak- -soat kaka dağayū. Imēn tak cuy oce'le soat pe oca'òxik pinat pe.

¹⁷— Cūğ ma eyju je'awerorom — i'ūmġu òn pit e'em eywebe. Awerom pima eyju jewebuywatwan ġu biğ ma eyetabut am Jesus kay- -jewemubu'u'un acā. Imēğap xipat ġu! Jeymukūyjo òn cūğ ma eye'awero am.

¹⁸— Awerom pima jewa'õxixkiğ ip Corinto ka watwat, Jesus kay itabucayũ, pũğ kadi ġu ip puye — i'e'em owebe pũğpũğayũ. Icẽm xe'e ixeyũ e'em?

¹⁹— Wuyju pũğpũğ kadiayũ bima, ibapuk e'em soat xe abuyũ wuy'in cũğ ma jekukum iap, abuyũ cũğ ġu iap tak — i te'e ma eyju e'em. Xipat ġu wuyju Deus xe pũğpũğ kadiayũ bima. ²⁰Eyju je'awerorom wuykukukat e'ũap kay jeğebu am ġu- -jekõn ãm acã. ²¹Jekõn pima, soat eyju eyukpiwatpin ma jekõnkõn cĩcã. Imẽnpuye koap ajẽm'ibit jekõnkõn cĩcã jebureyũ wiwim'ũma. Kanomũm yajẽm'ibit pit jekõnkõn ġu. Ire mabuk ip e'em wara'acat ibeğbeğ pima, wara'acat ika'o bima dak. ²²Apẽntak oce eywebe imẽn eyju je'awerorom pima?

— Cũğ ma eyju je'awerorom — i du oce eywebe? Ka'ũma! — Cũğ'ũma — i acã oce.

Eyre bima, eyduk'a be ma juy epeyekõn. Deus eju kawẽnwẽnap'a be bit warẽmtağ ġu juy epeyekõn. Ibubut'ũmat musũsũm ġu juy epesop iğo'a be. Cũğ ġu oxe eyju je'awerorom.

²³— We'ũap kay eyeğebu am cuy epeyekõn eyeweweju — i juk o'e wuykukukat Jesus owebe.

Apẽn ixẽ o'e owebe iam cuk õn eymutaybitbin. Jekay itakomaayũ be jeũm pimaap exima be pão'a o'yabu.

²⁴— Bay, ãn xipat cĩcã — io'e Deus pe.

Pão'a o'yadakat. Ğebuje:

— Korosa be obamupaya ip iap kay juy epeğebu ibeat'a o buje — io'e jebekitkiyũ be. — Oje'ũ eywebeam — io'e cebe ip. — Pão'a juy epeya'o we'ũap kay eyeğebu am — io'e.

²⁵Imẽnpuxim kopo dak o'jat jekõn epere buje ip.

— Deus kawẽn iisuat ġuwẽn ipi juayũ be oje'ũ buye, odoymukerereren puye — io'e wuykukukat. — Odoymukererrenap kay juy epeyeğebu uva'abidi kõn puje — io'e. — Tikõn puje, we'ũap kay juy epeyeğebu — io'e.

Imẽn wuykukukat o'e owebe kuy bima. ²⁶Imẽneju ibeat'a o'om wuyju. Ibeat'a o buje, wuykukukat oe'ũ wuywebeam iap muwẽnuwẽn wuyju soat pe, ibeatĩ kõn puje dak. Imẽn cuy epeyekõnkõn waram wuykukukat ajẽmap wiwim pima.

²⁷Imẽneju Deus ipiat supi'ajoat wuywebe warẽmtağ ma i'o buje. Warẽmtağ ma wuykukukat e'ũap kay wuyeğebuap'a o buje kuka ce'ũap ajomuymuy, warẽmtağ ma ce'ũap kay wuyeğebuapti kõn puje dak. ²⁸Imẽnpuye:

— Cedağ tu òn jekukum Deus xe? — i juy ace wuywebe ma pã'o'a o awap, uva'abidi kòn awap tak.

Cedağ ma jekukum pima acã kuka aya'o. Atikòn tak kuka. Warẽmtağ jekukum pima bit, kuka aya'o ġu, atikòn ġu dak kuka. ²⁹Apẽğãm korosa be wuykukukat oe'ũ iam eyetaybit'ũm pima juy epeya'o ġu wuyeğebuap'a. Epetikòn ġu dak cuy wuyeğebuapti. Eyetaybit'ũma ya'o buje, eyukpiwat epe'e Deus xe. Imẽnpuye ipiat supi'ajoat eywebe. ³⁰Ade ey'in warẽmtağ ma o'ya'o'o. Imẽnpuye ip iwãtaxipipe o'e. Ibaça ġu ip o'e. Pũğpũğ oe'ũ'ũ kuy. ³¹Ya'om pima:

— Ikẽrẽat kuğ tu òn exe? — i juy ace Deus pe.

Ikẽrẽat kuğ pima, iboap cuy ağuwẽn ixex be i'uk am wuywebewi. I'uk puje:

— Ikẽrẽat kuğ eyju oxex" i'ũmğũ je'e wuywebe.

Ipiat tak supi'ajoat ġu wuywebe.

³²— Ikẽrẽat kuğ eyju oxex — i'e'em Deus wuywebe ikẽrẽat epereap ojuy.

Ipiatpi'ajojoan tak wuywebe wuymukũyjo am waram wuywebe ikẽrẽat kukap puxim. Ixex imẽn wuymukũyjojom ipiat'ajojoap kay wuymujuap puxim kũyjobit'ũmayũ eju.

³³Imẽneju, okitpitpiyũ, eybureyũ ajẽmap puk cuy epejowiwi. Wuykukukat e'ũap kay wuyeğebuap'a o am awerom pima, soat ajẽm puje juy epeya'o. ³⁴Abu ire mabuk iat cuy jeduk'a be ma jekòn. Imẽn'ũm pima Deus ipiat supi'ajoat eywebe awerom pima. Wara'an cuk adi epeyekawẽn owebeaptup pe- -kuyatup pe. Eykay oajẽm puje bit iboam òn jeymukũyjo.

12 ¹Okitpitpiyũ, "Ajo ùmũm wuywebe Deus biõğbuk?" i juk epe'e owebe kuyatup pe eyemudupmubararaktup pe. Iboam òn jeymutaybin. ²Jesus kay eyetabut'ũm pima wara'at kaykaykay ma eyetabut epesop- -jewexex deusyũ kay- -adeayũ kay. Pũğ tak ixeyũ'in cedex ba'ore ma deusparoyũ. Soat em eymuğuykukuku'uk ip osodop. ³Ğasũ bit "Deus a'õbi ocejux e'em" i'e'e'ukayũ jojom eyju. Deus biõğbuk a'õbi e'e'ukat e'em ġu:

— Jesus wũy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom — i.

Iba'ore cedex Jesus muymuy am. Deus biõğbuk kukat acã icẽmãn e'em:

— Jesus acã ocekkukat — i.

Warara'acat pe bit iba'ore imẽn i'e am. Iboam eyetaybit pima eyetaybit tak abuyũ Deus a'õbi e'em iam, abuyũ napa ma e'em iam tak.

⁴Ade ma Deus biōgbuk emumuūm omuy. Pūg pit iūmūm wuywebe- -Deus biōgbuk acā. ⁵Deus peam kapik put wuywebe wara'at taḡtaḡtaḡ ma'ḡu wuyju kapikpiḡ. Pūg peam pit wuyju kapikpiḡ- -wuykukukat peam acā. ⁶Soat wuyju wuyetaybit kapik am warēmtaksuḡ taḡ ma Deus peam. Pūg pit wuymutaybitbin wuyekapik am- -Deus acā. Ixe be wuymutaybin'ūm pima bit kuka wuyetaybit ḡu. ⁷Deus ma ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe wuymutaybit am obiōgbuk omuy eywebe iam. Soat wuykitpitpiyū buywat am iūmūm wuywebe- -warara'acat itabucat puywat am. ⁸Imēn Deus biōgbuk ja'ōbacaap ūmūm pūgpūḡayū be kawēn icēmat muwēn ām. Deus ekawēn warara'acat mutaybit am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. ⁹Jesus kay itabut cīcām ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Iwātaxipiyū mu'ada'ada am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. ¹⁰Wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk am ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Deus ekawēn muwēnuwēn ām ja'ōbacaap ūmūm warara'acat pe. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be itaybit am abuyū jekukum Deus biōgbuk a'ōbi iam, abuyū ja'ōbi ma jekukum iam tak. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn ām. Warara'acat pe ja'ōbacaap ūmūm ixeyū be ya'ōba'arēmat'a'ōm kawēnwēn'ukat ekawēn muwēn ām wuya'ōm ma. ¹¹Ade ma ibiōgbuk xipacat emumuūm. Pūg ma bit ibiōgbuk xipacat iūmūmat. Jekpiwatpin ma ja'ōbacaap ūmūm wuywebe.

¹²Pūg ma wuyjebit. Ade bit opop wuyjebit pe. Wuyjebit puxim Cristo kay itabucayū dak ade. Pūḡat puxim pit wuyju. ¹³Adeayū itabut Jesus Cristo kay. Judeuyū itabut cekay, Judeu'ūmayū dak. Tei'ūm kapikpik'ukayū itabut cekay, teihem kapikpik'ukayū dak. Soat ip itabut cekay. Deus biōgbuk kuy juk wuymuwexat Cristo jebit puximayūm pūḡan. Deus a'ōbacaap kuḡ wuyju ibiōgbuk nuynuy wuywebe buye.

¹⁴Soat wuyjebit taḡat pit jekapikap kuḡ. Pūg ḡu opop wuyjebit pe- -ade ma- -wuyeta, wuyei, wuyba, wuybu. Pūg ma wuyjebit pit. Imēnpuxim soat itabucayū jekapikap kuḡ. Pūḡat a'ōbi bit wuyju kapikpiḡ. ¹⁵Wuyjebit taḡat pit jemāmāmām ḡu Deus pe. “Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn ibu ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyei be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. ¹⁶“Wuyjuyū jebit taḡat ḡu ōn, ita ḡu buye” i'e but ma'ḡu wuyḡuybu be. Wuyjebit taḡ ma'ḡu nuynuy. Jemāmāmām ḡu Deus pe wuyjebit taḡat. Icocok jekapikap kuḡ. ¹⁷Wuyjebit wuyeta acā bima, kuka acekūyjo ḡu. Wuyjebit wuyḡuybu acā bima, kuka ajoyōn ḡu. ¹⁸Imēnpit Deus pūḡ ḡu o'jomuy wuyjebit pe. Ade ma o'jomuy. Wuybu o'subumuy. Wuyeta o'sutamuy. Wuyba o'subamuy. Wuydao o'taomuy. Jekpiwatpi

ma o'jomuy soat. ¹⁹Pũğ ma o'jomuy bima bit, wuyjebitbet ğu kuka adi ace. ²⁰Imēneju ade ma opop wuyjebit pe. Pũğ ma wuyjebit pit. Wuyjebit tağat pũğ tağ ma e'em, ade ma'ġu cebe. Imēnpuxim wuyju dak pũğ tağ cuy ajeku pũğat kay wuyetabut puye- -Jesus Cristo kay. Pũğ tağ cuy ajeku Deus biōğbuk omuy soat pe wuywebe buye.

²¹Ajo omuy te'e ma wuyjebit pe? Ka'ũma ma. Soat jekapikap kuğ wuyjebit tağat. Jecoatcoan wuyju wuyetam. Cũğcũğ wuyju wuyeim. Kapikipiğ wuyju wuybum. Jewebuywatwan soat wuyjebit tağat. Imēnpuxim wuyju dak cuy acejewebuywan, Jesus Cristo kay wuyetabut puye. ²²Imēn ma Deus wuyjebit o'ġuğē. Pũğpũğ wuyjebit tağat ibaca ğu wuyxe. Imēnpit ixeyũ dak ka'ũmġu bima bit, kuka adi aje'ũ. ²³Imēntak pũğpũğ wuyjebit tağat idip ğu wuyxe. Imēnpit xipan wuyju ikuğ. Wuysūsũn pũğpũğ wuyjebit tağat ajuy'ũmām. Imēnpit xipan wuyju ikuğ. ²⁴Xipan'ũm'ũm ma wuyju idipat kuğ- -wuyjebit tağat kuğ. Wuysūsũn wuyju e'em pũğpũğ wuyjebit tağat kuğ. Deus pit isūsũn ğu wuykuğ. Soat ma o'ġuğē wuyjebit tağan. Imēnpuye juy soat ajukuk xipan wuyjebit tağat wuysūsũn ma'ġu ikuğ. ²⁵Wara'at tağtağtağ ğu wuyjebit e'em- -pũğ tağ ma. Soat wuyjebit tağat pũğ tağ ma e'em. Imēnpuxim wuyju dak wara'at tağtağtağ ğu juy ajeku- -pũğ tağ ma. ²⁶Pũğ pe ma'ġu ipiat pima, soat wuyjebit tağat itaybit jopku ipi iam. Pũğ ma wuyjebit tağat xipat pima dak, soat wuyjebit tağat itaybit jopku xipat iam. Cristo kay itabucayũ wuyjebit puxim. Wuybure ipiat'ajojom pima, soat kuka wuyġuycũğ ace cekay. Warara'acat wuybure awēğmudim pima dak, soat kuka wuycokcok ace cekay, wuybure kay.

²⁷Imēneju Deus ade ma o'jomuy wuyjebit pe. Jekpiwatpi ma o'jomuy. Imēntak wuyju Jesus Cristo jebit puxim. Soat wuyju ijebit tağat puxim. ²⁸Imēnpuye Deus soat jekpot kay itabucayũ o'jomuy jekitpitpiyũ buywat am. Koap pima:

— Wemumujuyũm epesop — i juk adi o'e pũğpũğayũ be.

Ġebuje:

— Soat kaka dağ cuy epeju wekawēn muwēnuwēn ām — i juk adi o'e warara'acayũ be.

Ġebuje:

— Jesus kay itabucayũ juy epeğutaybitbin — i juk adi o'e warara'acayũ be.

— Eywebe i'e ba'oreat cuy epeğubapukpukpuk wa'ōbi — i'e'em warara'acayũ be. — Iwātaxipipiyũ juy epeğu'ada'ada — i'e'em warara'acayũ be. — Eykitpitpiyũ buywatwan cuy epesop Jesus kay

ibu'uap puxim — i'e'em warara'acayũ be. — Eybureyũ kukukayũm cuy epesop — i'e'em warara'acayũ be. — Ya'õba'arēmat'a'õm cuy epeyekawēnwēn — i'e'em warara'acayũ be.

²⁹Soat ġu ip Deus emumujuyũ- -pũġpũġ ã. Soat ġu ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayũ- -pũġpũġ ã. Soat ġu ip itabucat mutaybitbin'ukayũ- -pũġpũġ ã. Soat pe ġu Deus ja'õbacaap ũmũm wuywebe i'e ba'oreat mubapuk am- -pũġpũġ pe acã. ³⁰Soat pe ġu ja'õbacaap o'ġũm iwātaxipiyũ mu'ada am- -pũġpũġ pe ma. Soat pe ġu ja'õbacaap o'ġũm ya'oba'arēmat'a'õm kawēn ãm- -pũġpũġ pe ma. Soat pe ġu ja'õbacaap o'ġũm ya'õba'arēmat'a'õm kawēnuwēn'ukat ekawēn muwēn ãm wuya'õm- -pũġpũġ pe ma. ³¹Eyju bit eyetabikukum cuy epesop Deus emumuũm kay- -xipat cĩcãat kay.

Ajo soat podi ma xipat iam pit õn jeymutaybin.

13 ¹Wuyetaybit kuka ajop kawēn ãm warara'acat'a'õm, Deus ekawēn tojtjot'ukat a'õm tak. Wuyxe warara'acat ikukpin'ũm pima bit, te'e ma kuka wuyetaybit ajop warara'acat a'õm, Deus ekawēn tojtjot'ukat a'õm tak. Wuyxe ikukpin'ũm pima, wuya'õkarey acã kuka ace Deus xe- -tamaraka'a muydedeap puxim. ²Ixe a'õbi Deus ekawēn kuka aġuwēn. Wuyetaybit kuka ajop ajom soat ijodiat itaybit iam. Wuyetaybit kuka ajop ajo iba'arēm warara'acat xe iam tak. Co'a yamuwede but kuka o'e wuywebe wuyetabut cĩcã buye. Imēnpit wuyxe warara'acat ikukpin'ũm pima, ka'ũma ma kuka ace Deus xe. ³Soat kuka ace itabut'ũmayũ be wuympikan wuyetabucap mubapuk am soat pe. Imēnpit wuyxe warara'acat ikukpin'ũm pima, te'e ma kuka acemupikat, te'e ma dak kuka aġũm wuybubut ikuġ'ũmayũ be.

⁴Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, wuyukpiceġēm ġu kuka ajop cekay ip; xipacat tak kuka aġũmġũm cebe ip; wuyetabutkarey ġu dak kuka ajop cekay ip; yoboġan pin ġu dak kuka ajop; — Warara'acat podi ma oca'õbuyxi — i'ũmġu dak kuka ace; ⁵⁻⁶warēmtaġ ġu dak kuka ajeku- -cedaġ ma; jewekay acã ġu dak kuka ajop ġebum- -warara'acat kay dak; dao ġu dak kuka wuyetakomãm ajop; warēmtaġ ġu dak kuka warara'acat ajukuk- -cedaġ ma; ġebum ġu dak kuka ajop apēn warara'acat cuk adi ikērēm wuykukiap kay; wuyġucyũcũġ tak kuka ajop ikērēat mujurũġrũġ ip iap kay; wuycokoġ tak kuka ajop cũġ ma jekukum ip iap kay.

⁷Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuybu'um ġu dak kuka ajop warara'acat kay; — Soat ma i'e but Deus xe — i dak kuka acece soat

em; warara'acat idipan e'eap wiwim tak kuka ajop; wuyukpicegẽm ġu dak kuka warara'acat ajukuk. ⁸Wuyxe warara'acat ikukpin ijodi bima, soat em ma dak ikukpin jeedop ip wuyxe. Wuyxe ikukpin ip iap i'ũm'ẽm ġu. Darem ma bit ip kawẽnwẽn Deus a'õbi kawẽnwẽn'ukayũ. Ijodi bima acã. Darem ma dak ip kawẽnwẽn ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn'ukayũ. Ijodi bima acã. Itaybitbũcayũ dak omuy ijodi bima acã. ⁹Soan ġu wuyetaybit ġasũ- -yopĩt ma. Soat ġu dak wuyju imuwẽnuwẽn Deus biõgbuk a'õbi- -yopĩt ma. ¹⁰Deus xe bima bit, ka'ũmġu je'e itaybitbũcayũ. Soan ma wuyetaybit acesop. Yopĩt ma imuwẽnuwẽn'ukayũ dak ka'ũmġu je'e. Soat ma aceġuwẽnuwẽn.

¹¹Bekin pima bekitkit ekawẽnap puxim cuk adi oġuy; bekitkit aġuy buxim tak; bekitkit ekukuap puxim tak. Aġokatkan ġasũ bit oce. Bekitkit puxim wekukuap pit cuk ocepere. ¹²Ġasũ wuyetaybitbũt ma Deus e'eam. Waroa itabidiġ peat cocoap puxim wuyetaybitbũt ã ixem. Ixe xe bima bit, jewejom ace'e. Ġasũ wuyetaybitbũt ma ixem. Ixe bit itaybit cĩcã wuyjum. Ġuyjom pit wuyetaybit ace'e ixem apẽn ixe itaybit wuyjum iap co'i.

¹³Wuyetabut Deus kay. Ixe xe wuydopap wiwim tak wuyju. Warara'acat tak ikukpin cĩcã wuyxe. Deus xe xipat cĩcã wuyetabut pima, ixe xe wuydopap wiwim pima dak. Wuyxe warara'acat ikukpin pima bit, ibodi ma xipat cexe.

14 ¹Xipan warara'acat kukam cuy epejokuda. Soan cuy epe'e Deus biõgbuk emumuĩm pu am. Cekawẽn muwẽnap pit warara'acat podi ma xipat. Imẽnpuye:

— A'õbacaap cuy eġũm owebe ekawẽn muwẽn ãm — i juy epe'e cebe- -Deus pe. ²Ya'õba'arẽmat a'õm kawẽnuwẽn'ukat ma wuywebe ġu kawẽnwẽn- -Deus pe acã, cekawẽn pa'arẽm wuyxe buye. Ibiõgbuk xipacat a'õbi ixe ya'õba'arẽmat a'õm kawẽnwẽn. Icẽmãn ixe e'em. Warara'acat xe bit cekawẽn pa'arẽm. ³Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat pit kawẽnwẽn soat peam wuywebeam. Ixe wuybuywatwan biġ ma wuyetabut am. Wuypararaap mu'ũmu'ũm tak ixe. Wuyġuycũġap mukapkam tak ixe. ⁴Ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽnwẽn'ukat ma jewebuywatwan acã biġ ma jetabut am Jesus kay. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat pit soat itabycaayũ buywatwan biġ ma itabut am ip.

⁵Ocokcoksũ ma kuka oce Deus pe ja'õbacaap ãm puje eywebe ya'õba'arẽmat'a'õm kawẽn ãm. Ocokcok cĩcã ma bit kuka oce ixe be ja'õbacaap ãm puje eywebe Deus ekawẽn muwẽn ãm.

Ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn'ukat xipan kapikpiğ Deus peam. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat pit ixē bodi ma xipan kapikpiğ cebeam. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'õba'arēmat'a'õm wara'acat ceweju'um pima wuya'õm cekawēn muwēn ãm ce'awero'ibiyũ be. Te'e ma kuka o'jekawēn ya'õba'arēmat'a'õm Jesus kay itabucat buywatwan'um puye. ⁶Okitpitpiyũ, eykay juy oajēm. Ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn pima bit, eybuywan ġu kuka õn, wekawēn pa'arēm eyxe buye. Apēn Deus cuk adi o'ğuwēnuwēn owebe iap muwēn puje bit, kuka õn eybuywan, apēn cuk adi ixē omutaybitbiniap muwēn puje dak. Deus biõğbuk a'õbi imuwēn puje dak, kuka õn eybuywan, Deus ekawēn muwēn puje dak.

⁷Wuya'õ'ē. Yamuydedeap tak ya'õ'ē ma. Tarekrek'uk'uk tak ya'õ'ē ma- -flauta'uk tak ya'õ'ē ma, harpa'uk tak. Itaybit'umat cedağ'um yamuydedem pima bit, ajom i'eyũ imuydedem i kuka o'e ip, warēmtağ ma yamuydedem puye. ⁸Kededeğ'uk kukat warēmtağ ma yukmuydedem pima bit, kuka o'jemuxipan ġu ip sorarayũ jeju am nopağõğõ ãm. ⁹Imēnpuxim ēn ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn pima, ekawēn cocoayũ dak itaybit ġu kuka o'e ip ekawēn, ya'ijojom ma'ğũ ip. Kawēnwēn'uma ēn ceweju ip iat puxim kuka o'e ip. ¹⁰Pũğ'ã'õ ġu wuyju. Warēmtağ ma wuya'õ. Wuya'õwarururu. Ibeat'a'õm kawēnwēn'ukat xe bit ya'õbapuk. ¹¹Ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn'ukat pit wũyarka bewiat puxim oxe; õn tak cexe wũyarka bewiat puxim ma. ¹²Deus biõğbuk emumuũm kay jĩjã eyju kuy. Imēnpuye soat podi ma xipat cĩcãat cuy epejoojuy cexewi. Ya'õbacaap cuy epejoojuy warara'acat puywat am- - Jesus kay itabucayũ buywat am.

¹³Imēnpuye ya'õba'arēmat'a'õm kawēnuwēn'ukat cuy jekawēn Deus eju.

— A'õbacaap cuy eğũm owebe apēn cuk adi oceceiap muwēn ãm wa'ijojok'ukat a'õm tak — i juy je'e ip Deus pe.

¹⁴Õn ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn Deus eju bima, wağuybi ġu õn kawēnwēn. Obiõğbuk pe acã õn kawēnwēn. ¹⁵Imēnpuye apēn paxi oce? Obiõğbuk pe juy ocekawēn Deus eju, wağuybi dak. Obiõğbuk pe juy ocebibododon tak, wağuybi dak. ¹⁶“Bay, ēn xipat cĩcã” i'e'em eyju eybiõğbuk pe acã bima, “Xipat cĩcã ma” i'e ba'ore kuka o'e eyweju je'aweroromayũ be, eyekawēn cekawēn pa'arēm cexe ip puye.

— Apēn xe'e ite e'em? — i acã kuka o'e ip.

¹⁷Eya'õdip cĩcã ma aco'i eybiõğbuk pe eyju kawēnwēn Deus eju. Imēnpit eyweju je'aweroromayũ buywatwan ġu eyju. ¹⁸Eyekawēnap podi ma õn pit kawēnwēn ya'õba'arēmat'a'õm. Imēnpuye:

— Ĕn xipat cĩcã oxe — i õn e'em Deus pe.

¹⁹Warara'acat eju awerom pima bit cuy ya'õba'arēmat'a'õm ãu ocekawēn. Soat ip wa'ijojom iat'a'õm acã ocekawēn ixeyũ mutaybit am. 10.000 palavra ya'õba'arēmat'a'õm wekawēn puje, ka'ũma ma kuka itaybit o'e ip. 5 palavra ixeyũ a'õm wekawēn puje bit, kuka itaybit o'e ip. Imēn kuka ip osubuywan.

²⁰Okitpitpiyũ, yopĩt ma juy eyetaybin ikērēat muğē ãm bekitkit puxim. Bekitkit ağuy buxim ãu bit cuy epeyewağuyğuy- -yaypanayũ ağuy buxim acã. ²¹Imēn e'em Deus wuyawēwēap ekawēntup pe:

“Ocekawēn puk ijodiat eju,” i'e'em wuykukukat, i.

“Ya'õba'arēmat'a'õm puk ocekawēn ceweju ip- -wũyatka watwat a'õm,” i. “Imēnpit wa'ijõ pin ãu juy je'e ip,” i.

Imēn e'em iğodup.

²²Imēn wuyju ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn Deus soat podi ma ya'õbaca i'e am itabucayũ be ãu- -itabut'ũmayũ be acã. Deus ekawēn muwēnuwēn pit wuyju Deus soat podi ma ya'õbaca i'e am itabut'ũmayũ be ãu- -itabucayũ be acã. ²³Jesus kay itabucayũ e'awero buje, soat eyju acõ'i ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn. Ğebuje itabut'ũmat acõ'i jajēm eykay- -o'ya'ijõjo ãu bukiat tak.

— Teyũku yadaodaoayũ — i acõ'i je'e ip eyekawēn cekawēn pa'arēm cexe ip puye.

²⁴Deus ekawēn muwēnuwēn pima bit, itaybit je'e ip ikērēat kuğ oceju iam- -eyekawēn co buje. Ya'õba'arēmatã'õ o'ya'ijõjo ãu'ibit tak itaybit je'e iboam.

— Deus omuju juy ipiat'ajojoap kay ikērēat kuğ õn cexe buye — i je'e eyekawēn co buje. ²⁵— Ikērēat kay õn ğebum soat em — i dak je'e ixē soat pe eywebe- -awerom'ayũ be.

Jēğ'aecõğcõğ Deus wap:

— Bay, ēn xipat cĩcã — i dak je'e Deus pe. — Icēmãn Deus omuy eyxe — i dak je'e eywebe.

²⁶Imēneju, okitpitpiyũ, jeymukũyjo õn cedağ ma eye'awero am. Epeye'awero juy eywebuywat am biğ ma eyetabut am. Eye'awero buje, pũğ'in cuy ey'in jebibododon Deus kay; wara'at cuy jebureyũ ma ğutaybin; wara'at cuy apēn Deus o'e cebe iap ğuwēn; wara'at cuy jekawēn ya'õba'arēmat'a'õm; wara'at cuy wuya'õm ma ğuwēn apēn ya'õba'arēmat'a'õm kawēnwēn'ukat o'e iap. Soan cuy epe'e eywebuywat am biğ ma eyetabut am Jesus kay. ²⁷Pũğ ãu ey'in kawēnwēn ya'õba'arēmat'a'õm. Adedem ãu bit cuy jekawēn pũğ e'awero buje- -xepxep ã. Ebapũğ tak xipat ma. Xepxem ãu dak cuy jekawēn ip.

Pũğ ma koap jede. Ixe emũğ puje wara'at jede kanomũm. Wara'at tak cuy wuya'õm ma apẽn ite o'e iap ġuwẽn. ²⁸Ka'ũma ma aco'i itaybit apẽn ite o'e iap muwẽn ãm wuya'õm. Itaybit'ũm pima, mũğ ma juy ip jeedop. Ya'õberen ġu juy jede ip- -jewebe acã- -Deus pe dak. ²⁹Xepxep ã juy apẽn Deus o'ğuwẽn cebe ip iap ġuwẽn pũğ e'awero buje. Eba pũğ tak xipat ma. Ixeyũ ekawẽn cocom cĩcã juy jeedop ip warara'acat.

— Cedağ xe'e ixeyũ e'em? — i juy je'e ip jewewebe.

³⁰Wara'acat pe Deus jekawẽn mubapuk puje bit, kawẽnwẽnat cuy jemũğ wara'acat ekawẽn ãm. ³¹Deus jekawẽn ġubapuk pũğ pe ġu- -soat pe ma. Soat ip i'e but ajo Deus o'e cebe iap. Pũğ ma juy ġuwẽn. Ixe emũğ puje juy wara'at ġuwẽn. Imẽn bodinmaku ġuwẽn ip. Imẽn eẽm pima, soat cuy eyetaybin. Soat tak eycokcok epesop. Jewebuywatwan tak cuy epesop. ³²Jekpiwatpin ma jede Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat. Jekpiwatpin ma dak jemũğ. ³³Deus icokcok ġu warẽmtağ wuye'aweroap kay bit. Cedağ ma wuye'awero buje bit, icokcok e'em.

³⁴Itabucayũ e'awero buje juy mũğ ma jeedop ip aoyũ. Imẽn je'awerom soat ka dağ itabucayũ. Abu ayacat o'ğuydeat ce'awero buje ip? Ka'ũma ma. Ağokatkayũ kukukan ġu juy jeedop ip aoyũ. Judeuyũ awẽwẽap ekawẽn tak imẽn wuymutaybitbin. ³⁵Wuysũsũn kuka ace ayacat ekawẽn puje aweromayũ be. “Apẽn ite o'e?” i'e pin pima, jektop eju ma juy jekawẽn jeduk'a be ma- -awerom pima bit ka'ũma.

³⁶Eyxewi ġu Deus ekawẽn o'jebapuk- -cexewi ma- -Deus xewi. Eywebe ã ġu Deus jekawẽn o'ğuwẽn- -soat pe ma. Imẽneju:

— Ocejũ acã cedağ ma je'awerom Deus eju kawẽnwẽnap'a be — i'ũmğũ juy epe'e.

³⁷Pũğpũğ ey'in Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Warara'acat ey'in Deus biõğbuk emumuũm kuğayũ- -ya'õbacaap kuğayũ.

— Wuykukukat a'õbi Paulo ijudup mubarararağ wuymukũyjoaptum — i juy je'e ixeyũ ma.

³⁸Pũğat pit wemudupmubararaktup peat ekawẽn kay'ũm pima, ixe e'eap kay ġu juy epesop.

³⁹Imẽneju, okitpitpiyũ: — A'õbacaap cuy eğũm owebe ekawẽn muwẽn ãm — i juy epe'e Deus pe. — Ya'õba'arẽmat'a'õm ġu juy ecekawẽn — i'ũmğũ bit cuy epe'e wara'acat pe.

⁴⁰Awerom pima bit, warẽmtağsuğ ġu juy epesop. Cedağ ma juy epeye'awero.

15 ¹Okitpitpiyũ, ġebum cuy epesop kawẽn idipat kay. Kuy bima juk adi iboap ekawẽn oğuwẽnuwẽn eywebe. Iboap ekawẽn kay

eyetabut epesop. Iboap ekawēn taḡ eyju jekukum ḡasū dak. ²Iboap ekawēn cekawēntip. Iboap ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn eywebe. Deus eydaxijojom iboap ekawēn kay eyetabut puye. Eybu'u'ūm pima, jeydaxijo. Eybu'u bima bit, te'e ma juk eyetabut epesop.

³Apēn cuk adi oya'ijojoiap cuk oḡuwēn eywebe. Iboap ekawēn podi ma xipat. Cristo oe'ū ikēreāt uk am wuywebe. Oe'ū apēn ibararak opop Deus ekawēntup pe iap taḡ. ⁴Ixe'ūm o'jomōḡ ip witabikūy be. Xepxep xet kap puje dak, Deus ixē o'ḡuyū ce'ū'ūayū dopap pewi. Waram ḡuto o'jetait apēn ibararak opop Deus ekawēntup pe iap taḡ. ⁵Pedro kay o'jebapuk je'ūap tomukadi. Ḡasū 12 beayū kay o'jebapuk- -jemumujuyū kay. ⁶Ḡasū jewēju juk adi oekuku'iyū kay o'jebapuk adeayū kay- -500 beayū kay. Ade ma buk ixeyū'in pit itabēḡ ma. Warara'acat kuy oe'ū'ū ixeyū'in. ⁷Tiago kay o'jebapuk ḡuyjom. Soat jemumujuyū kay o'jebapuk ḡuyjom.

⁸Ixeyū kay jebapukap tomukadi okay o'jebapuk. It kapat wa'ūmat puxim ōn, kanomūm okay o'jebapuk puye. ⁹Imēnpuye obodi ma ip ya'ōbuyxi warara'acayū Jesus emumujuyū. Kuy bima Jesus kay itabucayū be ipiatpi'ajojoan cuk adi ojekukuku. Imēnpuye osūsūn “Jesus emumuju ōn” i'e am. ¹⁰Deus pit soat podi ma xipan okuḡ, xipat ḡu ma'ḡu ōn. Imēnpuye juk omuy Jesus emumujum. Te'e ḡu juk omuy. Warara'acat ekapikap podi ma juk adi ocekapikpik Jesus emumujuyū ekapikap podi ma. Wa'ōbacaam ḡu bit cuk adi ocekapikpik- -Deus a'ōbacaam acā. Ixe wa'ōmucanucan'uk osunuy soat em. ¹¹Kawēn idipat acā oḡuwēn eywebe. Warara'acayū dak ibeat acā o'ḡuwēn eywebe- -Jesus emumujuyū. Abu imuwēnuwēn iat pit yoboḡ ḡu. Cekawēn pit yoboḡ. Iboap ekawēn kay juk eyetabut epesop.

¹²— Deus waram ḡuto Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi — i wuyju e'em. Imēnpuye:

— Deus waram pit ce'ū'ū'ibiyū ḡutait ḡu — i'e'em te'e ma pūḡpūḡ ey'in.

¹³Ixeyū e'eap icēm pima bit: — Deus waram ḡuto Cristo o'ḡutait ḡu — i dak e'em ip. 1

¹⁴Deus pe waram ḡuto Cristo mutait'ūm pima bit, te'e ma kuka kawēn idipat wara'acat pe- -te'e ma dak kuka adi eyetabut iboap ekawēn kay.

¹⁵— Deus waram Cristo o'ḡutait — i wuyju e'em.

Ixeyū e'eap icēm pima bit, napa ma wuyju e'em:

— Deus Cristo o'ḡutait — i.

Deus waram ḡuto ce'ū'ūayū mutaicin ḡu iap ekawēn icēm pima, Cristo dak waram ḡuto o'ḡutait ḡu. ¹⁶Waram ḡuto ce'ū'ū'ibiyū mutaicit'uk'ūm

pima, Cristo dak waram ġuto o'ġutait ġu. ¹⁷Ixe be waram ġuto Cristo mutait'üm pima, te'e ma juk eyetabut cekay. Ikērēat kuġ mabuk eyju. Ixe be imutait'üm pima, ipiat'ajojoap kay epeju eye'ü buje. ¹⁸Ixe be imutait'üm pima, Cristo kay itabucayü'üm'üm wüy ma opop ip Deus wi. Ipiat'ajojoap pe ma ip opop. ¹⁹Ijodi bima acã du Cristo xipan wuykuġ? Wuye'ü buje bit wuykay ġu xe'e? Imēn pima, warara'acat podi ma kuka wuyġuycüġ ace.

²⁰Imēnpit ixeyü e'eap icēm ġu. Deus waram ġuto Cristo o'ġutait. O'ġutait waram ġuto soat webekitkiyü'üm'üm oġutait iam wuymutaybit am. ²¹Soat je'ü'üm ace'e püġ ma aġokatkat ikērēat o'ġuġē buye. Imēnpuxim soat acejetait waram wara'at pit idipat o'ġuġē buye. ²²Soat je'ü'üm ace'e wuyju Adão naxeġebitbit puye. Imēnpuxim waram acejetait Cristo eju müġ'i wuyju buye. ²³Cristo koap o'jetait waram. Ġuyjom pit Cristo a'ōkayayü waram ġuto jetait. Waram acejetait ixē ajēm puje. ²⁴Cristo Deus kay'ümayü a'ōbacaap ġu'üm. Soat ġu'üm. Soat xipat'ümayü kukukat a'ōbacaap ġu'üm. Soat ya'ōbuyxiat a'ōbacaap tak ġu'üm. Soat ya'ōcaat a'ōbacaap tak ġu'üm. Ka'üma ma küyjobit jeenuy ixeyü a'ō kay. Deus a'ō kay acã jeedop ip küyjobit.

— Ēn acã soat kukukat. Soat küyjobit a'ō kay acã — i soat je'e ip Deus pe.

²⁵Cristo soat kukukan je'e Deus pe cekay itakomaayü a'ōbacaap mu'üm puje. Soat jeedop ip küyjobit Cristo a'ō kay. ²⁶Wuye'üap wuykay itakomaat puxim. Wuyparara wuykay itakomaat puxim. Wuyparara dak je'üm. Deus soat kukukan pima bit ace'ü ġu. ²⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus soat a'ōbacaap o'ġu'üm, i. Soat jeedop ip küyjobit ixē a'ō kay, i.

Deus soat a'ōbacaap ġu'üm. Soat jeedop ip küyjobit Cristo a'ō kay. Ja'ōbacaap pit ġu'üm ġu. ²⁸Cristo a'ō kay am Deus pe soat muküyjo buje, Cristo jeenuy küyjobit Deus a'ō kay- jebay a'ō kay. Koap cebay soat ġuküyjo ja'ō kay am. Ġasü:

— Ōn tak küyjobin oce a'ō kay — i je'e ipot jebay be.

Deus soat ipi daġacat kukukan jeenuy kabi beecat kukukan tak. Soat em jeenuy ixeyü kukukan. Ixeyü kukukap i'üm'ēm ġu.

²⁹Deus pe ce'ü'ü'ibiyü mutaicit'uk'üm pima, te'e ma püġpüġ ey'in jemubatisasanan ce'ü'ibit tieġ.

— Deus waram ġuto ce'ü'ü'ibiyü mutaicin ġu — i napa ma e'em ixeyü. Ixeyü e'eap icēm pima bit, te'e ma jemubatisasanan ip ce'ü'ibit tieġ.

³⁰Ixe be ce'ü'ü'ibiyü mutaicit'uk'üm pima, te'e ma soat kabia oaoka

ojuyap cocom òn. Imēnpit waram ġuto ip imutaicit'uk. Imēnpuye te'e ġu wuyaoka ojuyap cocom wuyju. ³¹Ocokcok eykay, wuykukukat Jesus Cristo eju mūġ'i eyju jekukum puye. Imēnpuye:

— Soat kabia oaoka ojuyap cocom òn, okitpitpiyū — i òn e'em eywebe. ³²Ijopka be dak cuk adi we'ūpinpinap ojojoko wida ika'uat eju ocebacacanap puxim. Deus ekawēn muwēnuwēn pima, we'ūpinpinap ojojoko ijopka be- -Éfeso ka be. Omucokcok am imuwēn puje, te'e ma kajuk we'ūpinpinap ojojoko.

— Kuyaje ace'ū. Imēnpuye juy jekōnkōn acā ajop, tikōnkōn tak — i te'e ma e'em itabut'ūmayū.

Deus pe ce'ū'ūayū mutaicit'uk'ūm pima, ixeyū e'eap taġ cuy ajeku.

³³Eyday'em'um cuy epesop wara'acat pe eymuġuykukuap puxim. Ikērēat mujurūġrūġxiat purem pima, wuyju dak kuka cūġ ma wuyekukuap acepere ma ixeyū buxim ikērēat mujurūġ ām. ³⁴Pūġpūġ ey'in pit eyetaybit ġu Deus e'e am. Imēġām òn e'em eymusūsūn ām. Waram pit cuy eyaġuysan epesop. Ikērēat mujurūġrūġap cuy epeyepere!

³⁵Imēnpit:

— Apēntak Deus waram ce'ū'ū'ibiyū ġutait? — i je'e acoli pūġ ey'in owebe. — Apebitak ixeyū jebin je'e iisuat? — i je'e acoli owebe.

³⁶Eyetaybit ġu eyju. Kadaida dadadam wuyju ipi be. Tamuwexat puje acā kadaim e'em. ³⁷Kadai ġu wuyju taidadam- -warēmtaksuġta ma. Trigoda acoli taidadam wuyju- -warēmtaksuġta ma. ³⁸Deus jekpiwatpin ma tamuwexaxan kadaim. Kadaida taida'ibita buxim ma jedaewexaxan yaypan puje- -wara'atam ġu.

³⁹Soat itabēġayū ēn pūġēn ġu. Wuyēn pūġēn. Pucaēn pit wara'atēn ma. Wasūēn tak wara'atēn ma. Aximaēn tak wara'atēn ma.

⁴⁰Imēn ma opop kabi be dak warēmtaksuġat ma. Ipi daġ tak imēn ma- -warēmtaksuġat ma. Kabi beacat idip. Ipi daġacat tak idip. Jewejojo'i ġu bit ip idip. ⁴¹Imēntak kaxie iesop. Kaxiamat pit ġuto iesop warun ma. Kasopta bit ġuto taesop warun ma. Jewejojo'i ġu ip isop. Imēntak pūġpūġta bit ġuto kasopta wara'atasop coli ġu- -tasop warun ma.

⁴²Imēnpuxim Deus waram ġuto wuymutaicin. Wuykot puje wuyjebit ierep e'em. Waram ġuto imutait puje bit, ierep pa'ore je'e. ⁴³Wuykot puje ikērē e'em wuyjebit ibaca ġu dak. Waram ġuto imutait puje bit, idip cīcā je'e. Ibaca jījā dak je'e. ⁴⁴Wuykot puje, ijodiat'ūm jebit ma wuyjebit. Waram ġuto wuymutait puje bit, wara'an je'e. Deus biōġbuk emumuġē jebin je'e wuyjebit. Ijodi bima wuyjebit ijodiat jebit ma.

Waram wuymutait puje bit Deus biõgbuk emumuğẽ jebit wuyjebin je'e. ⁴⁵Imên e'em Deus ekawëntup:

Deus koapat ağokatkat o'ğugẽ- -Adão o'ğugẽ, i. Ijebin o'ğugẽ cebeam ijodiat jebin ma, i.

Kanomūmat Adão bit ijodiat jebit podi ma. Ixe biõgbuk pit wuymutaicit'ukat. Kanomūmat Adão i wara'at putet Jesus Cristo butet. ⁴⁶Koapat pit wuyjebit ijodiat jebit ma. Ğuyjom pit Deus wara'at jebit je'ğũm wuyjebin. Jebiõgbuk muğẽğẽ je'ğũm- -kabi beat jebit. ⁴⁷Koapat Adão ka'wi muğẽğẽ osunuy. Kanomūmat pit o'kop kabi bewi- -wuykukukat Jesus. ⁴⁸Ijodiat jebit ka'wi muğẽğẽ Adão jebit puxim. Kabi kay cumayũ bit wara'at je'jat jejebin je'ũ buje- -Cristo jebit puxim- -kabi beat jebit puxim. ⁴⁹Ĝasũ ka'wi muğẽğẽ buxim wuyju. Ğuyjom pit kabi beat puxim acesop.

⁵⁰Okitpitpiyũ, imên õn eymutaybin pin. Deus soat kukukan pima ka'ũma ma je'ũ. Imênpuye ijodiat jebit kuğ pima aceõm ğu cexe ixe soat kukukan pima- -ierrep em iat kuğ pima. Ierrep em iat ğu jeenuy cexe.

⁵¹Eya'õpicũğcũğ cuy epesop wa'õ kay. Soat ğu ace'ũ. Dao ma bit Deus soat wuyju wuymuwexat. Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ĝasũ bit ibapuk o'e. ⁵²Dao ma wuymuwexat wuyetapokap co'i. Ixe wuymuwexat amām parasuy jo'iat muyde buje. Parasuy jo'iat ğuyde kabi be. Imuyde buje, Deus waram ğuto itabucayũ'ũm'ũm jebit ğuyu ipi bewi. Iisuat je'ğũm ijebin. Waram ğuto itait je'e ip. Waram pit je'ũ ğu ip. Soat em itait ip jeedop. Wuyju wuyetait pima parasuy jo'iat muyde buje, iisuat je'ğũm wuywebe dak wuyjebin. ⁵³Ijodiat jebit je'ũ'ũm. Ierrep e'em. Deus pit ibeat jebit ğuwexat kabi beat jebin- -ierrep ğuian, je'ũ ğuian. ⁵⁴Imên e'em Deus ekawëntup:

Ka'ũmğũ je'e je'ũap Deus soat kukukan pima, i. Soat kũyjobit jeedop ip Deus a'õ kay, i. Deus je'ũiat ğuwexat je'ũ ğuian, i.

Imuwexat puje ibodup peat ekawēn co'i je'e.

⁵⁵Wuye'ũap dat pe wuyeiduap co'i. Deus pit ce'uat mutaicin dat tõğta'ukap puxim. Je'ũaptip'ũm pima, ka'ũma buxim ace'e wuyparara. Acesupi'ajo ğu dak ipiat. Pũğ em tak ka'ũma.

⁵⁶Soat ace'ũ ikērēat kuğ puye. Ikērēat mujurũğrũğap dat tõğta buxim. Wuyetaybit wuyju ikērēat kuğ iam Deus ekawēn cocom puye.

⁵⁷Deus pit wuya'õmucanucan wuywebe ikērēat mujurũğap puxim, wuykukukat Jesus Cristo a'õ dağ wuyju jekukum puye. Imênpuye: — Soat podi ma ēn xipan ocekuğ — i juy ace cebe.

⁵⁸Imēneju, okitpitpiyũ, oxe ikukpinayũ, eyağuywarururun ğu juy epesop! Eybu'um ğu dak cuy epesop eyetabut am Cristo kay. Soat

em cuy kapikpiğ epesop wuykukukat peam. Ixe a'òbacaam kapikpiğ pima, te'e ġu kuka acekapik.

16 ¹— Ocedinheiro juy oceğuxipan imuju am Deus ebekitkit pe- Judéia eipi watwat pe — i juk epe'e owebe eyemudupmubararaktup pe kuyatup pe.

Epeğuxipanpan cuy! Apën cuk Galácia eipi watwat pe oceceiap tağ cuy eyju dak epeğuxipan- -apën cuk itabucayū be oceceiap tağ. ²Soat edomingo be eyedinheiro'in cuy epeğuxipan. Ade ma ikuğayū adem ma juy ġuxipan. Ade'üm ikuğat pit adem ġu juy ġuxipan. Imën eyju ġasū imuxipanpan pima:

— Eyedinheiro'in cuy epejat — i ġu kuka oce eywebe eykay oajëm puje. Oajëm puje at ġu juy epeğuxipanpan. Ģasū dak cuy epeğuxipanpan. Soat cuy je'e ixipan oajëm puje. ³Oajëm puje ağokatkayū oğuju Jerusalém ka kay- -eyemunaëyū. Cartadup tak otupmubararak eyedinheiro eju tupmujuaptum. Eyedinheiro tujowat ip cartadup tak. ⁴Oju ba'ore'üm pima bit òn tak oju ceweju ip.

⁵Macedônia eipi dağ cuy ojeku. Macedônia eipi dağ weku eperè buje bit, eykay juy oajëm. ⁶Ibun ma aco'i oğuy eyxe. Ihi bun aco'i oğuy. Ģuyjom cuy obuywan epe'e ojuap tağ weku am. ⁷Darem ġu onuy pin eyxe- -ibun ma. Wuykukukat ibikuy bima,ibun ma oğuy eyxe.

⁸Ijoce bit oğuy Pentecostes epeta ajëmap wiwim- -Éfeso ka be. ⁹Adeayū mutaybin put owebe ijoce. Jesus ekawën muwënuwën òn adeayū be. Warara'acayū bit itakoma okay, Jesus muwënuwën òn puye.

¹⁰Obuxim Timóteo dak kapikpiğ wuykukukat peam kawën idipat muwënuwën. Imënpuye eykay yajëm puje juy xipan epejukuk ikabap i'e am eyxe. ¹¹Ixe juy epeğupubun ġu yaypan'isu ma'ğū. Ixe epicap wiwim òn wuykitpitpiyū eju. Imënpuye juy ixe epesubuywan icokcoğ cepit am okay.

¹²— Èn tak cuy eju Corinto ka watwat jom wuykitpitpiyū eju — i juk adi oce wuykitpit Apolo be.

Ade em ma imën cuk adi ocece cebe.

— Ģasū ġu aco'i oju — io'e owebe.

Iju ba'ore'üm pima bit, je'ju eykay.

¹³Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Cristo kay. Eyetabun cîcā juy epesop cekay. Eya'òcam cuy epesop. Wara'at kaykaykay ġu juy eyetabucap epejukuk. ¹⁴Warara'acat ikukpinap tomuju juy epeyekapikpik.

¹⁵Kuy eyetaybit Estéfanas- -ibadipyũm tak. Ixeyũ koap ma itabut o'e Jesus kay Grécia eipi watwat'in. Soat em Deus ebekitkit puywatwan ip Estéfanasyũ. Okitpitpiyũ, ¹⁶ixeyũ a'õ dağ cuy epekuku- -ixeyũ eju kapikpik'ukayũ a'õ dak.

¹⁷Ocokcok cĩcã Estéfanas ajẽmap kay, Fortunato ajẽmap kay dak, Acaíco ajẽmap kay dak. Eywebe obuywan pa'ore bima, ixeyũ ma obuywatwan. ¹⁸Ixeyũ omucokcokcoğ cĩcã. Eymucokcokcoğ tak cuk adi ip osodop. Xipat cĩcã ip oxe. Eyxe dak aco'i xipat ma ip.

¹⁹Ásia eipi watwat kato mujujum eywebe- -itabucayũ. Áquila, Priscila dak kato mujujum eywebe, soat ixeyũ duk'a be je'aweroro'ukayũ dak, wuykukukat kay itabucayũ. ²⁰Soat wuykitpitpiyũ dak kato mujujum eywebe- -oxeayũ.

Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe. ²¹Obubin ma Paulo dak kato mujujum eywebeiaptup mubarararağ õn.

²²— Wũy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuykukukat kay'ũmayũ — i õn e'em. — Ocekukukat, ajẽm cuy! — i dak õn e'em.

²³— Ocekukukat, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk- -ekayayũ ejukuk — i õn e'em Jesus Cristo be.

²⁴Eykukpin cĩcã oxe- -soat wuyju Jesus Cristo eju mũğ'i jekukum puye. Ibũrũ ma.

CORINTO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 ¹Corinto ka watwat, cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum- - Deus ebekitkiyũ adeayũ beaptum, Grécia eipi watwat beaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap taḡ. Tupmubarararaḡ òn wuykitpit Timóteo eju- -wuyxe ikukpinat eju.

²— Bay, xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe. — Ixeyũ aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

³— Soat podi ma ãn xipat — i juy acece Deus pe.

Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebay. Ixe ma wuyebayat tak. Soat em xipan wuykuḡ. Soat em wuybuywatwan. ⁴Xipat'umat jebapukpuḡ ocewebe bima, ixe ma oxebuywatwan. Imẽnpuye warara'acayũ be xipat'umat ebapuk puje, ocetaybit ibuywat am ip, ipiatpi'ajojom ip pima dak. Ocetaybit ixeyũ buywat am, Deus soat em kuy ocebuywatwan puye. ⁵Apẽn Cristo juk adi ipiat o'sup!'ajojo iap puxim oceju dak ipiatpi'ajojom ocetabut Cristo kay buye. Imẽnpit biḡ ma oceju ipiatpi'ajojom pima, biḡ ma ixe dak ocebuywatwan oca'òmucanucan.

⁶⁻⁷— Deus ocebuywatwan e'em — i juk adi oce eywebe kuy bima. — Deus ocedaxijojom ipiat'ajojoap kay ocejuap puxim — i dak cuk adi oce eywebe. Imẽnpuye Deus kay'ũmayũ oce kay kay jĩjã. Ipiatpi'ajojoan ip ocewebe. Wuyju ipiatpi'ajojom pima bit, Deus wuybuywatwan cĩcã. Kuy eyetaybit iboam. Imẽnpuye:

— Wuyju dak ipiatpi'ajojom pima, Deus wuybuywatwan jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe a'ômucan am. — Wuykay'ûmayû wuykaykay bima dak, ixé wuybuywatwan ma jeenuy — i juy epe'e'e eyewewebe. Ixe ma eya'ômucanucan jeenuy eywebe eyetabucap epereap puxim.

⁸Okitpitpiyû, ade jîjâ xipat'ûmat o'jebapukpuk ocewebe Ásia eipi be bima. Iboap cuy oġuwên eywebe eyetaybit'ûmap puxim. Ipiat ocesupi'ajo jîjâ. Ipxi jîjâat kuġ oceweju iap co'i ma juk adi ocekekuku. Tûybe aceap iân cuk adi oce'e. ⁹Tûybe warara'acat wuyaoka iân cuk adi oce'e. Imênpuye juk adi ocetaybit ocesop iba'ore ocewebe jewedaxijoam iam, Deus pe acâ iba'ore ġu ocedaxijoam iam tak. Ixe be acâ imutait put ce'ûat tak. ¹⁰Ixe juk adi ocedaxijojo warara'acat pe ocaokaap puxim. Ixe ma ocedaxijojom jeenuy soat em. Ocedaxijojom jeenuy xipat'ûmat ebapukpuġ ma'ġu ocewebe. Imênpuye ocetabut cîcâ cekay. ¹¹Eyju dak cuy ocebuywatwan epesop kawênwên pima Deus eju ocewebeam. Deus tak ocebuywatwan jeenuy, ocewebeam eyju kawênwên puye. Xipat cîcâat je'ġûm ocewebe. Xipan jeenuy ocekuġ. Imênpuye adeayû je'e cebe:

— Bay, soat podi ma ên xipat, xipan Pauloyû ejukuk puye — i. — Ên xipat cîcâat ûmûm cebe — i dak je'e ip cebe.

¹²Abu buk oceġuġuykuku? Ka'ûma ma. Cedaġ ma juk adi ocekekuku. Xipan ma juk adi ocesop warara'acat kuġ. Eykuġ pit ibodi ma ocesop xipan eykuġ. Icêmân oceju iboam e'em. Apên cedaġ ocexe iap taġ oceju jekukum, ocetaybit cîcâ buye ġu- -Deus ocebuywatwan puye acâ; ixé soat em xipat cîcâat ûmûm ocewebe buye dak. Imênpuye ocecokcok ocekuuap kay cedaġ ma ocekuu buye. ¹³Kawên iba'arêmatup mubararaġ ġu ôn eywebe- -kawên ibapukatup acâ. Obu'u ma juk adi oġuy eymuġuykuku cartadup pe. Eyetaybitbût â ôn. Imênpuye juy omuymuy ġu bit epesop! ¹⁴ġuyjom pit acô'i eyetaybit cîcâ epe'e ôn. Eycokcoġ epesop okay ġebuġe bit. Ôn tak ocokcoġ oce eykay waram wuykukukat Jesus ajêmap kabia be.

¹⁵⁻¹⁶Koap pima bit cuk adi a'ġu wa'ô kay jîjâ epesop. Imênpuye eyjo pin cuk adi oġuy Macedônia eipi kay cum pima, ibocewi jepin pima dak. Imên eyjojo buġe kuka juk xepxep em oġuy eymucokcoġ Deus ekawên eymutaybitbin. Eyju dak kuka juk obuywan epe'e Judéia eipi kay oju am. ¹⁷Wetaybit'ûm tu oġuy eyxe eykay iju pin pima?

— Ewekay acâ ên êbum — i du eyju e'em owebe? — “Cum ôn eykay,” i ên e'em ocewebe cum'ûm pima — i du eyju e'em owebe? Imên ġu ôn e'em! ¹⁸Deus pit napa ġu e'em. Soat em ja'ô daġ e'em. Ôn tak inapa bit oce ġu. Deus itaybit iboam.

— Hm hm. Cum òn eykay — i'ùmġu òn e'em, cum'ùm pima bit.
¹⁹ Òn ma Jesus Cristo juk adi oġuwēnuwēn eywebe. Timóteo dak cuk adi ixe ma o'ġuwēnuwēn eywebe, Silas dak. Ixe Jesus Cristo Deus ipocat.

— Em òn — i'ùmġu ixe e'em em'ùm pima.
 Ja'ò daġ pit soat em ma e'em.

²⁰— Xipacat oġùm eywebe — i'e'em Deus wuywebe.
 Ibo bubum ma wuyju xipacat pupum, Jesus Cristo Deus a'ò daġ iùmùm wuywebe buye. Imēnpuye:

— Imēn cuy je'e, soat em Deus ja'ò daġ e'em puye — i wuyju e'em soat pe. Imēnpuye:

— Warara'acat podi ma Deus idip — i'e'em adeayū dak.
²¹Deus ma ja'òbacaap ùmùm wuywebe Cristo ekukuap puxim wuyeku am. Ixe ma juk wuynaē jebekitkin. ²²Wuybutet mubarararaġ wuybubut pe teku juy obubut iap mubapuk am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiōġbuk o'ġuōm wuywebe teyūku webekitkit iap mubapuk am soat pe. Ixe biōġbuk wuywebe bima, wuyetaybit soat wuywebe iùm piniat acejat iam.

²³Deus itaybit icēmān òn e'em eywebe iam. Eykay oju buje bit, kuka mo òn eymukorēm. Imēnpuye oju ġu eykay eymukorēmap puxim. Obu'u eymuġuycūġ. ²⁴Jeymukūyjo ġu bit oceju eyetabut am, kuy eyetabut cīcā buye. Imēnpit eycokcok cīcā ġu buk- -eycokcoksū ma. Imēnpuye ocexe eymucokcok pin.

2 ¹Imēnpuye:
 — Odaobu'u'u Corinto ka beayū kay imukorēmap puxim ip- -imuġuycūġap puxim tak ip — i juk oce owebe ma.
 Omucokcoġ cuk adi epesop kuy bima. ²Owebe eymuġuycūġ puje bit, abu kuka omucokcoġ? Ka'ūma ma! Soat kuka eyġuycūġ epesop. Imēnpuye oju ġu eykay obu'u eymukorēm puye. ³Imēnpuye koapatup cuk otupmubararak cartadup eymukorēmaptup. Ikērēat muġēġēap cuy epeyepere oajēm awap. Eywebe omuġuycūġap kay ġu juy òn oajēm puje. Eywebe omucokcoġap kay acā juy òn. Òn ocokcok pima, eyju dak eycokcok ma epesop. ⁴Oġuycūġ cīcā eykay bima ibodup cuk otupmubararak eywebeaptup- -waġuybabi'ùm eykuġ pima. Wetadidetoġ ma juk adi otupmubararak. Eymuġuycūġap ojuy ġu bit cuk otupmubararak- -eymukūyjoap ojuy acā. Eymukūyjo pin cuk adi oġuy eykukpin cīcā oxe iam.

⁵Igo bit cuk adi omuğuycũğ cĩcã ağokatkat, eyxeat, ikẽrẽat muğẽğẽ'ukat. Igo juy epeğukorẽm iaptup cuk adi otupmubararak eywebeaptup koapatup. Omuğuycũğap podi ma bit iğo juk adi eymuğuycũğcũğ osunuy pũğpũğpũğ ey'in. Eya'õpuruğ ğu bit cuy epeğukorẽm- -eya'õdidim ma. ⁶Ade ey'in cuk kuy iğo o'ğukorẽmrẽm waram ğuto cedağ ma ceku am. Kuy juy o'e. Waram pit epeğukorẽm ğu. ⁷Ĝebum ğu juy epesop ğasũ bit apẽn ixẽ ikẽrẽat o'ğugẽ iap kay. Epesubuywan ğasũ bit. Iburem cuy epesop biğ ma iğuycũğap puxim- -Deus ikẽrẽat ju'uk ğu owebewi i'leap puxim. ⁸Xipan cuy ixẽ epejukuk ğasũ bit imutaybin am ocexe ekukpin cĩcã iam. ⁹Kũyjobit paxi adi ip wa'õ kay iam cuk adi oğuy wetaybin pin. Imẽnpuye juk ibodup otupmubararak eywebeaptup koapatup. ¹⁰Igo ağokatkat cuk adi omuğuycũğ ikẽrẽat muğẽğẽ'ukat. Imẽnpit eyju ğebum'ũm pima apẽn ikẽrẽat o'ğugẽ iap kay, õn tak ğebum ğu oce iboap kay. Wağuyba'ũm iboap kay Cristo etabutpe. Wağuyba'ũm puje, xipat ma je'e eywebeam tak. ¹¹Ĝebum ğu oce iboap kay Satanás pe wuyağuyba'arẽmap puxim. Wuyetaybit apẽn Satanás jewağuyumuğẽğẽm. Ibikuy jĩjã wuywebe ikẽrẽat muğẽğẽan.

¹²Kuy ma juk oju Trõade ka be kawẽn idipat muwẽn ãm iboka watwat pe- -Cristo muwẽn ãm cebe ip. Iba'ore jĩjã osunuy iju am. Emukacũğap puxim wuykukukat pit omuju kawẽn idipat muwẽn ãm cebe ip. ¹³Wağuybabi'ũm cĩcã juk a'ğũ oğuy, wuykitpit Tito do buxik'ũm pu ye. Imẽnpuye ocewemuwẽn ibo ka watwat pe. Macedõnia eipi kay juk oju ikudadam.

¹⁴Kuyje ya'õcaat oexe nopağõğõap tağwi taomũnmũn'ibiyũ kuğ. Soat etabutpe oexe- -jebekitkit etabutpe. Imẽnpuxim Deus tak soat em wuya'õmucanucan Cristo eju mũğ'i wuyeku am soat etabutpe jebekitkit etabutpe. Apẽn soat tağ te'okuat jepõğpõğpõğ iap puxim Deus tak wuy mujum soat kaka dağ. Wuy mujum Cristo ekawẽn muwẽn ãm soat ka watwat itaybit am ixem. Imẽneju:

— Warara'acat podi ma ãn xipat! — i juy ace cebe- -Deus pe.

¹⁵Kuyje paĩyũ te'okuatõm mupikupik'uk osodop ip tiğmuju am Deus kay. Wuyekukuap te'okuatiğ puxim, wuyju Cristo bikuyap tağ jekukum pu ye. Cristo ijoptiğ tiğmuyuhum Deus kay. Te'okuatiğ jediğepõğpõğpõğ Deus taxijom'iyũ be te'oyõn ãm, ipiat'ajojoap kay cumayũ be dak te'oyõn ãm. ¹⁶Ipiat'ajojoap kay cumayũ xe wuyju Cristo bikuyap tağ jekukum iap te'okõõmat puxim e'em- -wuye'ũ'ẽmate'o buxim. Deus taxijom'iyũ xe bit te'okuat puxim e'em wuyekukuap- -wuy mu'ada'adaapte'o buxim. Abu-be Cristo imuwẽn put wara'at ka

watwat pe? ¹⁷Deus a'ôbiat pe acã! Deus pe wuyumuju buje, cedağ ma Cristo ağuwēnuwēn. Warara'acat muğuykukuku'uk'ūmayū wuyju. Deus etabutpe wuyju imuwēnuwēn. Warara'acat pit warēmtağ ma Cristo muwēnuwēn. Imuwēnuwēnaptei kay jījā dak e'em ip. Tūybe Cristo muwēnuwēn pima wuybuyxi jījāan ace'e iān e'em ip. Ixeyū buxim ġu oceju bit.

3 ¹Warēmtağ ma eymutaybitbin'ukayū buxim ġu oceju bit. — Xipat cīcã oceju — i'ūmġu oceju bit e'em warara'acayū be. Ijoptup kukat xipat iaptup kay xe'e oceju eyxewi cartadup? Ka'ūma. Kuy ocetaybit eyju xipat iam. Iboaptup kay xe'e eyju ocexewi dak? Ka'ūma. Kuy eyetaybit oceju xipat iam. ²Oceju bit cartadup kay ġu eyxewi Pauloyū xipat iaptup. Eyju ma ocemudupmubararaktup puxim cartadup puxim. Apēn eyju cedağ ma jekukum iap co buje soat je'e: — Paulo xipat. Cedağ ma Corinto ka watwat o'ğutaybitbin — i. Imēn je'e ip apēn cuk ikērēat muğēğēap epeyepere iap co buje dak. ³Eyju cartadup puxim- -Cristo emudupmubararaktup puxim. Tintadim ġu o'tupmubararak. Wita'a erūn'a be ġu dak opop ibararak. Deus biōğbuk pit cuk eyağuydadam o'e- -soat em itabēgat biōğbuk ma. Eyağuydadam o'e ocewebe kawēn idipat muwēn puje eywebe. Imēnpuye eyekukuap cartadup puxim.

⁴— Oceju xipat — i oceju e'em eywebe, ocetabut cīcã Deus kay buye, Cristo kay dak.

⁵Deus ocebuywan'ūm pima, iba'ore kuka o'e ocewebe Cristo muwēn ām warara'acat pe. Imuwēn put ocewebe ixē ocebuywatwan pima acã. ⁶Ixe ma ocebuywatwan kawēn iisuat muwēn ām soat ka watwat pe- -apēn ixē soat ijodiacat taxijo pin iap ekawēn muwēn ām.

— Soat ekawēn tağ eyeku'ūm pima Deus pe wuyawēwēap ekawēn tağ, ixē wi wūy ma epesop eye'ū buje — i'ūmġu oceju e'em warara'acayū be. — Ibiōğbuk xipacat eyağuydadam pima, Deus xe ma epesop eye'ū buje — i acã oceju e'em.

Wuyawēwēap ekawēn tağ jeku ojuy e'em ip adeayū. Jewedaxijo ojuy dak e'em ip. Iba'ore imēnpit cewedaxijo am ip. Imēnpuye wūy ma ip dopdom Deus wi. Ibiōğbuk xipacat wuyağuydadam pima bit, Deus xe acesop soat em.

⁷Kawēn kuyat pit ibararak osodop witadopa be- -topaerūnatopa be. Deus dipap o'jebapuk iboap ekawēn muwēn puje Moisés pe. Idip cīcāat o'jebapuk. Imēnpuye Moisés osunuy topa jo ba'ore soat pe jebekitkit

pe- -Israel naxegebitbit pe. Topa jo ba'ore osunuy topasopsup puye Deus dipap kuḡ. Ğuyjom pit topasopsup ḡūḡūn ā o'e. Imēnpit iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuyat wūy ma jeenuy Deus wi je'ū buje. ⁸Ġasū bit Deus jebiōḡbuk moōmōm wuywebe soat em wuynuy ām jexe. Iboap idip cīcā wuyxe. Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap idip cīcā. Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe iap pit ibodi ma idip wuyxe. ⁹Iba'ore soat pe wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku am kawēn kuyat taḡ. Imēnpuye:

— Ikērēat kuḡ eyju oxē — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

Wuyawēwēap ekawēn pit cekawēntip. Ibodi ma kawēn iisuat pit cekawēntip. Kawēn iisuat taḡ jekukum pima, cūḡ ma acesop Deus xe. ¹⁰Moisés Deus dipap o'jojjo kawēn kuyat muwēn puje. Cekawēntip osunuy. Ġasū bit cūḡ ma acesop Deus xe kawēn iisuat taḡ jekukum pima. Kawēn kuyat podi ma cekawēntip osunuy kawēn iisuat. ¹¹Kawēn kuyat cekawēntip osodop. Ibun am ḡu bit Deus o'e “Iboap ekawēn taḡ cuy epeku,” i. Daream ma. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma cekawēntip. Soat em ma juy iboap ekawēn taḡ ajeku.

¹²Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju. Imēnpuye wuybisūsūn ḡu kawēn iisuat muwēn ām soat pe. ¹³Moisés buxim ḡu wuyju. Ixe Moisés paḡo ierūnat kuḡ osunuy jedopa ajuy am. Ibu'u osunuy jebekitkiyū be jedopasopsep ḡūsūnap coan. ¹⁴Topa jojom ip osodop iḡūḡūn ā Moisés ebekitkit- -Israel naxegebitbit. Itaybit ḡūḡūn ma dak osodop ip Deus ekawēn jedopa eju paḡo kuḡap co'i ma. Ġasū dak iba'ore jījā ixe'yū etaybin am apēnape Deus e'em iam cekawēntup cocom ma'ḡu ip. Cekawēn pa'arēm cexe ip kawēn kuyat. Cristo eju jemūḡ puje acā itaybit je'e ip cekawēn. ¹⁵Wuyawēwēap ekawēntup co buje, ḡasū dak itaybit ḡūḡūn ma ip- -Moisés pe o'ḡuwēn iap ekawēntup co buje. Itaybit ip yopīt ma. Jedopa eju paḡo kuḡat co'ma ip itaybit. ¹⁶Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus paḡo o'ju'uk Moisés dopa ejuwi cepit puje wuykukukat kay, i.

Imēnpuxim ḡasū dak wuywebe ikērēat muḡeḡḡeap epere buje Deus ikērēat ju'uk wuywebewi paḡo o'ju'ukiap puxim. Ikērēat ju'uk wuywebewi wuyetabun puje wuykukukat Jesus kay. ¹⁷Ibodup pe wuykukukat Deus biōḡbuk iape. Ixe wuymuisusun soat em Deus xe wuynūy ām wuye'ū buje. Ixe biōḡbuk wuywebe bima, wuyetaybit wuyju cūḡ ma Deus xe Jesus kay wuyetabut pima acā iam, wuyawēwēap ekawēn taḡ jekukum pima ḡu iam. ¹⁸Wuyju bit kuy wuyetabut wuykukukat Jesus

kay. Jedopa eju paḡo kukat puxim ḡu wuyju. Wuykukukat biōḡbuk wuymuwexaxan wuydip am jejo'i i'eap ojuy. Ixe wuymuwexaxan waroa jo'ian. Wuykukukat dipap ip o'jojojo wuyjojo'ukayū waroa jo'i buye. Imēnpuye biḡ ma wuykukukat co'iyāyūm acesop. Imēn ace'e biḡ ma wuydip.

4 ¹Deus ma ocekapikam o'ḡūm ocewebe, itabotaidabotbot ocekapikay buye.

— Kawēn idipat cuy epeḡuwēnuwēn soat kaka daḡ — i juk adi o'e ocewebe.

Imēnpuye ocebu'u ḡu ocesop ocekapikap kuḡ. ²Iba'arēm ikērēat muḡēḡēap pit kuy ocepere. Warēmtaḡ ma ocekuuap tak kuy ocepere. Warara'acat muḡuykuku'uk ḡu oceju bit imutabun am ip Jesus kay. Deus ekawēn muwarururun'uk ḡu dak oceju. Soat em ma kawēn icēmat taḡ oceju jekukum Deus etabutpe. Imēnpuye:

— Pauloyū cedaḡ ma jekukum — i'e'em ip soat pe ocekuuap cocoayū.

³Oceju kawēn idipat muwēnuwēn. Ixe ekawēn pit iba'arēm ipiat'ajojoap kay cumayū xe. ⁴Kawēn idipat kabia buxim. Wuyetaybit Cristo idip cīcā iam kawēn idipat cocom puye. Icēmān Cristo Deus co'i iam tak wuyetaybit ma. Satanás pit ipiat kay cumayū mubu'u'un Jesus kay itabucap puxixim. Ixeyū aḡuymubarēm rēm kabiok pe imunēmūnēmap puxim. Imēnpuye itabut ḡu ip kawēn idipat kay. Ita'ūmat puxim ip e'em.

⁵— Ocekapikay juy eyetabun epesop — i'ūmḡu oceju e'em warara'acat pe. — Jesus Cristo kay juy eyetabun epesop — i acā oceju e'em. — Aḡ cuy ixe eykukan je'e — i oceju e'em.

Jesus Cristo xipat cīcā ocekapikay. Imēnpuye oceju eybuywatwan. ⁶Kuyje:

— Kabiokat taḡwi juy kabiaat je'bapuk — io'e Deus.

Ibo kabiaat wuymukabiahāma iap co'i ixe wuymukūyjojom. Ixe wuymutaybitbin soat podi ma odip iam. Cristo dak ixe jo'i ma jedipap kuḡ- -Deus co'i ma.

⁷Deus a'ōbacaap kuḡ oceju cekawēn muwēn ām. Imuwēnuwēn oceju ocebaca ḡu ma'ḡu. Ka'wi muḡēḡē'a buxim oceju- -yaca'ūmat'a buxim. Deus acā ya'ōbaca. Ixe bit oca'ōmucanucan jekawēn muwēn ā. Imēnpuye ocekapikay coco'ukayū itaybit ja'ōbi ḡu teyūku imuwēnuwēn- -Deus a'ōbi acā ip imuwēnuwēn iam. ⁸Soat em xipat'ūmat jebapukpuḡ ocewebe. Ocebu'u ḡu ma'ḡu ocetabut am Jesus kay. Soat em ocaḡuybabi'ūm'ūm oceju e'em. Ocetabucap pit ocepere ḡu imēnpit. ⁹Ade ocekapikay itakomaayū. Ocebureyū dak ade ma. Soat em ocekapikay itakomaayū ocemupokupoḡ.

Ocemuy'ũ ġu bit ip imēnpit. ¹⁰Soat em ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum wuykukukat Jesus puxim. Ixe a'ōbacaap kuġ pit oceju soat em ma. Iboap ijo but soat pe ocejojo'ukayū be. ¹¹Soat em ip ocaoka ojuy jekukum itabut'ūmayū Jesus kay ocetabut puye. Ocejebit ma i'ūm. Oceju bit soat em ma Jesus a'ōbacaap kuġ ocesop. Iboap ibapuk cīcā e'em soat xe ocejojo'ukayū xe. ¹²Ocaoka ojuyap cocom oceju jekukum, Jesus Cristo muwēnuwēn puye. Eyju bit soat em eyetabēġ epesop Deus xe eye'ū buje, ocekawēn kay eyetabut puye.

¹³Imēn ibararak opop Deus ekawēntup pe:

Kuy juk wetabut oce. Imēnpuye juk ocekawēn, i'e'em Deus ekawēntup.

Oceju dak kuy juk ocetabut ajop. Imēnpuye oceju kawēn idipat muwēnuwēn jekukum warara'acayū bit a'ġu ocaoka pin ma. ¹⁴Deus cuk wuykukukat Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Ixe buxim oceju dak ocemutait oce'ūap tomukadi Jesus o'ġutait puye. Ocedujowat jewekay. Eyju dak jeydujowat jewekay. Ixe xe ma acesop soat em. ¹⁵Oceju juk adi ipiat ocesupi'ajojo Deus ekawēn muwēn ām eywebe. Imēnpuye biġ ma Deus xipat cīcāat ūmūm soat pe eywebe. Imēnpuye biġ ma eyju e'em cebe:

— Xipat cīcā ēn ocekey — i.

Imēnpuye Deus dipap ibapuk e'em adeayū xe.

¹⁶Apēnpuye kuka wuyġuycūġ ace'e? Ibaca'ūm e'em wuyjebit. Wuybinūn pit iisu e'em, Deus wuya'ōmucanucan puye. Wuya'ōmucanucan biġ ma wuyetabut am Jesus kay. ¹⁷Wuykay'ūmayū wuykaykay jījā. Ipiatpi'ajojoan cīcā dak ip wuywebe. Imēnpitibun ġu iboap acejukuk- -darem ma. Ġuyjom pit Deus jedipap je'ġūm wuywebe. Idipap kuġ acesop. Darem ġu iboap kuġ acesop- -soat em ma. Acejepere ġu. ¹⁸Imēneju wuyju soat em ġebum wuywebe ijo bucat kay ġu- -wuywebe ijo ba'oreat kay acā. Wuywebe ijo bucat darem ma dopdom. Wuywebe ijo ba'oreat pit soat em ma dopdom.

5 ¹Wuyjebit xijap'a'a buxim. Wuye'ūap xijap'a'a muy'acap puxim. Wuye'ū buje wuyjebit acejepere ijodi ipi be. Wara'at pit acejat wuyjebin iisuat. Kabi be bima bit wara'at ma je'e wuyjebin. Iisuat ijodiat emumuġē ġu- -Deus emumuġē acā. Ibiat kuġ acesop soat em ma. ²Wuyetabikuku jījā wuyjebit iisuat kay, kabi be wuynuy pin cīcā buye. Kabi be bima iisuat acejat wuyjebin. ³Wara'at acejat wuyjebin iisuat. Wuyjebitbet acesop kabi be bima. ⁴Ijodi bima, xijap'a'a be

iap puxim wuyju e'em. Soat em wuyju ipiat kuḡ e'em. Soat em wuywātaxipi wuyju e'em. Imēnpit wuybu'u je'ū ām. Iisuat pu pin pit wuyxe wuyjebin. Iisuat kuḡ pima wuyjebit kuḡ, soat em ma wuyetabēḡ acesop. Ace'ū ḡu. ⁵Deus ma iisuat o'ḡuḡe wuyjebin. Ixe juk jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe wuymutaybit am wara'at oḡūm eyjebit iisuat iam.

⁶Ijodi bima bit puk wuykukukat wi wūy ma wuyju nuynuy- -wuyjebit kuyat kuḡ pima. Imēnpuye wuycokcok cīcā soat em ixē xe acesop iap wiwi am. ⁷Iboap wiwim wuyju ijojomap tomuju ḡu- -wuyetabucap tomuju acā. ⁸Wuycokcok cīcā wuyetabut am ixē xe acesop iap kay. Kuyat iwat pin wuyju- -wuyjebit iwat pin- -wuyju am wuykukukat kay. ⁹Wuykukukat mucokcok pin cīcā wuyju warara'acat mucokcokap podi ma. Imucokcok pin cīcā wuyju ijoce wuyjebit kuyat kuḡ pima, iboma cexe bima dak. ¹⁰Soat cuy wuyju acejewemubapuk Cristo wap. Acejewemubapuk ixē be “Xipat eyju oxē” i'e am xipacayū be, “Ikērēat kuḡ eyju oxē” i'e am ikērēat kukayū be dak. Cedaḡ ma ixē ideida soat pe wuywebe apēn cuk adi ijodi bima ajekukuku iaptei. Xipacat je'ḡūm xipacat muḡēḡē'ukayū be xipan cekukuaptei. Ipiat pit supi'ajojoat ikērēat muḡēḡē'ukayū be ikērēm cekukuaptei.

¹¹Wuyparara wuykukukat puxim ixē soat podi ma ya'ōbaca buye. Imēnpuye oceju kapikpiḡ cīcā warara'acayū mutabut am cekay. Imuḡuykukukum ḡu bit oceju imutabucap ojuy ip. Cedaḡ ma oceju imutaybitbin ā ip. Deus itaybit iboam. Eyju dak xe'e eyetaybit iboam?

¹²— Eyetabun cuy epesop okay, xipat ōn eykay buye — waram pit i'e pin ḡu oxē.

Eyju eycokcok ocekey iap kay oceju. Warara'acayū bit ocemuymuy acā eywebe. Jewexe ip yoboḡān kacūḡtaḡ idip puye. Badi bit a'ḡu idip'ūma ip. Oceju bit cedaḡ ma jekukum ixeyū a'ōmuypit am eymucokcok am tak ocekey. ¹³Ocadaodao du eyxe “Cedaḡ ma oceju jekukum” i'e'em puye? Ocadaodao bima, imēn ma buk oce'e warara'acayū be “Deus soat podi ma xipat” i'e am. Ocaḡuysat tu eyxe iboam e'em puye? Ocaḡuysat pima dak, xipat ma kuka o'e eywebeam. ¹⁴Soan oceju e'em Cristo xe ocekupin cīcā buye. Kuy juk ocetaybit ocesop pūḡ aḡokatkat oe'ū soat peam ijodiacat peam iam. Imēnpuye soat ipi juacat yukpiwat ce'ū ām. ¹⁵Ixe oe'ū soat peam wuywebeam. Oe'ū wuywebeam wuybikayap taḡ wuyeku am ḡu. Jebikayap taḡ jeku am acā oe'ū. Waram ḡuto o'jetait xipat wuykay i'e am.

¹⁶Kacūḡ kay acā wuyju aḡ. Imēnpuye wuy'a bewi wuyju e'em:
— Teku xipat i. — Ḡoku xipat ḡu — i dak.

Ĝuyjom pit imēn ĝu ace'e. Wuy'a bewi dak cuk adi ĝebum ma ajop Cristo kay kuy bima. Imēnpuye ijodiat co'i osunuy wuyxe. Ĝasū bit imēn ĝu wuyju ĝebum cekay. ¹⁷Cristo ejo mūĝ'i bima wuyisun ma acesop. Apēn cuk adi warēmtaĝ ma ajekukuku iap kuy oi'ūm. Iisuat acā o'jepoyat. Kuyat pit ka'ūmĝu o'e. ¹⁸Wuymuisusunap Deus pabi. Ixe wuymuisusun soat taĝ Cristo oe'ū wuywebeam puye. Kuy bima bit cuk adi a'ĝu wuyetakoma ajop Deus kay. Ĝasū bit ixe wuymuwexaxan o'e jebureyūm.

— “Deus pe juy epeyewemuxat jebureyūm,” i juy epe'e'e warara'acayū be — i'e'em Deus wuywebe ĝasū bit.

¹⁹— Deus pit o'jeĝebu ĝu apēn cuk adi ikērēat epeĝuĝēĝē iap kay. Cristo oe'ū ikērēat muĝēĝēap teida am puye — i wuyju e'em soat pe. — Jesus kay eyetabun puje Deus jeymuwexat jebureyūm Cristo oe'ū wuywebeam puye — i wuyju e'em soat pe ijodiat pe. Deus ma juk wuymuju iboam i'e am.

²⁰Imēneju oceju kawēnwēn eyweju Cristo a'ōbi. Deus ma juk ocemuju jekawēn muwēn ām eywebe.

— Deus ibu'u eywebe jekay'ūmām — i oceju e'em eywebe. — Eymuwexat pin jebureyūm — i oceju e'em eywebe. — Āĝ cuy jeymuwexat jebureyūm — i oceju e'em eywebe.

Deus tak ijoce bima, imēn ma kuka o'e eywebe. Ixe a'ōbi ma iboam oceju e'em eywebe. ²¹Cristo bit ikērēat o'jukuk ĝu. Pūĝ em tak ka'ūma ma. Deus pit soat wuyju juk adi ikērēat aĝuĝēĝēĝē iap o'jomōĝ Cristo be. O'jomōĝ cebe. Imēnpuye kuĝ ĝu wuydop am. Imēnpuye wuyju Cristo eju mūĝ'i jekukum pima, ikērēat kuĝ ĝu acesop Deus xe. Soat taĝ wuyisu acesop cexe. Imēn ibikuy e'em wuywebe i'e am.

6 ¹Ocebuxim ma eyju dak kapikpiĝ Deus peam. Imēnpuye oceju jeyawē. Kuy juk adi a'ĝu xipat cīcāat epejajat Deus xewi. Waram pit cuy epeyepere ĝu xipacap. ²Eya'ōpicūĝcūĝ cuy epesop Deus ekawēn kay. Imēn Deus e'em:

“Ocedaxijom cuy ece” i eyju e'em owebe bima, kuy juk oya'ljojo ey'eap, i. Eydaxijojoap kabia be ma juk ōn eydaxijo, i'e'em Deus.

Eya'ōpicūĝcūĝ cuy epesop. Ĝasū juy Deus eydaxijo pin. Āĝ cuy ixe ĝasū bit jeydaxijo.

³Cūĝ ma oceku pin warara'acat mubu'unap puxim itabucap kay. Ocebu'u jījā warara'acayū be “Ocetabut ĝu juy Jesus kay, ixe a'ōkayayū

warēmtaḡ ma jekukum puye” i'e am ocekuap cocom puye. ⁴Cedaḡ ma oceku pin warara'acat itaybit am teyūku Deus buywatwat'ukayū iam. Ocepiceḡe ḡu oceju jekukum, itabut'ūmayū bit adi a'ḡu oceyaykay jījā ma, ipiatpi'ajojoan ma dak adi a'ḡu ip ocewebe, ka'ūma kuḡ ma dak adi a'ḡu oceju. ⁵Kuy juk adi a'ḡu ip ocemupokupok itabut'ūmayū. Te'e ma ip cuk adi a'ḡu ocemuōm daomūnmūnap'a be. Ikērēm cīcā juk adi ip oceku adeayū e'awero buje ocekyjoap mubarēmrem ma ip. Kuy juk adi a'ḡu ocejekapikpikpik cīcā ma. Ocexexet'ūma juk adi a'ḡu, ocejekōn'ūma dak. ⁶Warara'acayū itaybit osodop teyūku Deus peam kapikpik'ukayū iam, cedaḡ ma oceju jekukum puye. Soat taḡ oceisu. Ocekawēnkērē ḡu- -ocekawēntip ma. Ocetaybit cīcā dak kawēn idipat muwēn ām. Ocepiceḡe ḡu dak warara'acat kuḡ. Warara'acat kuḡ tak xipan oceju. Imēn oceju bit jekukum xipat cīcāt biōḡbuk ocekuat puye. Warara'acat kuḡ tak oceju ikukpin. ⁷Kawēn icēmat muwēnuwēn acā oceju warara'acat pe. Deus a'ōbacaap kuḡ oceju jekukum. Cedaḡ ma oceju jekukum. Imēnpuye:

— Cūḡ ma juy epeku, Deus cūḡ ma wuykuḡ puye — i oceju e'em itaybit'ūmayū be. — Ocemuymuy ḡu juy epesop, Deus cūḡ ma wuykuḡ puye — i oceju e'em ocemuymuy ojuyayū be dak.

⁸Pūḡpūḡ ocebuyxim ocekuḡ. Warara'acat ocebuyxim ḡu ocekuḡ. Pūḡpūḡ ocemuymuy. Warara'acat xipan ocekuḡ. Pūḡpūḡ te'e ma e'em:

— Pauloyū napa ma e'em — i.

Icemān pit oceju e'em. ⁹Pūḡpūḡ itaybit ḡu ocejum. Adeayū bit itaybit cīcā ocejum. Ocetabēḡ mabuk a'ḡu eyju ocejojom.

— Pauloyū o'yaoka ip — i'e'em ip te'e ma owebe pūḡpūḡ.

Ade em ipiat'ajojom oceju. Ocaoka ḡu ma bit ip. ¹⁰Pūḡ em ocemuḡuyecūḡcūḡ warara'acat. Soat em pit ocecocok oceju e'em. Pūḡpūḡayū xe ocedadaibot. Adeayū muwexaxan pit oceju ibubut adeat puximayūm kawēn idipat kay itabut ip puye. Adeayū xe oceju ka'ūma kuḡ. Deus xe bit soat kuḡ oceju.

¹¹Oceburereyū, Corinto ka beayū, eykukpin cīcā ocexe. Iba'arēm ḡu juk adi ocejekawēn eyweju- -ocekawēn ojuy iap taḡ acā. Eykukpin cīcā ocexe iap kuy oceḡuwēn eywebe. Eykay jījā oceju. ¹²Ocebu'u ḡu juk adi ocesop eykay. Eyju bit cuk adi eybu'u epesop oceyay. ¹³Okpot eju kawēnwēn pimān puxim ōn kawēnwēn eyweju. Eybu'um ḡu juy epesop oceyay. Apēn oceju eykay jījā iap puxim cuy eyju dak oceyay epesop.

¹⁴Jesus kay'ūmayū eju cīcā ḡu juy epeku. Iba'ore cūḡ ma jekuku'ukat pe jeburere am warēmtaḡ ma jekuku'ukat eju. Iba'ore kabia daḡ

jekuku'ukat pe jeburere am kabiok tağ jekuku'ukat eju. ¹⁵Iba'ore Cristo ebekit pe pũğ tağ ma jewağuy am Satanás ebekit eju. Iba'ore itabucat pe itabut'ũmat ağuy dağ jewağuy am. ¹⁶Iba'ore Deus tuk'a be cucu'ukat pe jeweburedam deusbaro duk'a be cucu'ukat eju. Deus nuynuyap'a buxim wuyju, ibiõğbuk omuy wuywebe buye. Itabēğat omuy wuywebe. Imēn Deus cuk adi o'e:

Ixeyũ eju juy oğuy, i. Ixeyũ binũnpe juy oğuy, i. “Ēn acã Deusat ocexe,” i je'e ip owebe, i. “Webeitkiyũ eyju,” i dak oce cebe ip, i juk adi o'e Deus. ¹⁷Imēnpuye wuykukukat cuk adi o'e: Ixeyũ juy epeyepere, i. Ixeyũ xewi juy epeyewede, i. Ikērēat mujurũğrũğ'ukat ekukuap puxim ğu juy epekuku, i. Ixeyũ buxim ğu jekukum pima bit, õn jeymudot okay, i. ¹⁸Õn oce eyebay, i. Okpotpoyũm epesop. Odaxiyũm tak epesop, i.

Imēn cuk adi wuykukukat o'e kuyje- -soat podi ma ya'õbacaat o'e.

7 ¹Imēn Deus e'em wuywebe, oburereyũ, oxe ikukpinayũ. Xipat cĩcãat ũm pin wuywebe. Imēnpuye ikērēat mujurũğrũğap cuy acepere! Ikērēat kay ğu juy ğebum ajop! Ibuyxim cuy Deus ajukuk. Ixe be juy acemuisunat soat em ikērēat kukap puxim.

²Ocekukpin cuy epesop ocekuğ! Ikērēm ğu bit oceju soat knğ- -xipan acã. Warara'acat muymuy ğu oceju. Warara'acat muğuykukukum ğu dak oceju xipacat puap ojuy ocewebeam. ³Iboam õn e'em “Xipat ğu eyju ocexe” i'e am ğu. Imēn ma juk adi ocecece eywebe kuy bima. Soat em eykukpin cĩcã ocexe. Eyxe bimaap co'in ma õn wetabēğ pima, we'ũ buje dak, soat em ma õn ğebum eykay buye. ⁴Wetabut cĩcã eykay. Xipan õn eyawēğmuwēnuwēn soat em warara'acat pe. Oğuykuku jĩjã ade xipat'ũmat jebapukpuğ ma'ğu ocewebe. Yoboğ cĩcã õn ocokcokap kuğ.

⁵Macedônia eipi be ocajēm puje, ocejebodoy'ũma. Xipat'ũmat o'jebapukpukpuk ocewebe soat kaka dağ pima. Oca'õxixiğ cĩcã juk adi osodop ip ocekey'ũmayũ. Ocepararan ma juk adi a'ğu ocekekuku. ⁶Deus pit iğuycũğat mucokcokcok'uk. Ixe juk adi oca'õmucan Tito ajēm puje. ⁷Oca'õca juk adi oce'e yajēm puje. Yajēm puje:

— Xipan ma juk Corinto ka wat okuk — i juk o'e ocewebe. — Ğebum cĩcã ip eykay — i dak cuk o'e ocewebe. — Iğuycũğ cĩcã o'e ip jebure kay- -ikērēat o'ğugē'iat kay — i dak cuk o'e ocewebe. — “Paulo cedağ ma juk adi ocawēwēm” i'e'em ip — i dak cuk o'e ocewebe. Iboap awēğ co buje biğ ma ocekokcok cĩcã oce'e.

⁸Darem ma juk adi eyğuyçũğ epesop cartadup co buje, wemudupmubararaktup co buje, eymukorẽmaptup co buje.

— Xipat ğu o'e owebe iboaptup mubararak am imukorẽmaptup — i'ũmġu õn pit e'em owebe ma.

Tupco buje juk eyğuyçũğ epesop iam wetaybit pima kuka juk õn tak oğuyçũğ oce. ⁹Oğuyçũğ ğũ õn pit. Eyğuyçũğ cuk adi epesop wemudupmubararaktup co buje. Iboap kay ğu bit ocokcok. Imẽnpit eybu'u juk adi a'ġu epesop ikẽrẽat muġẽ am õn eymuğuyçũğ puye. Ibo buye ocokcok. Deus ma juk eymuğuyçũğcũğ eymubu'unap ojuy ikẽrẽat kay. Imẽnpuye cũğ ma osodop owebe iboaptup mubararak am. ¹⁰Deus wuymuğuyçũğcũğ wuyubu'unap ojuy ikẽrẽat kay wuy'eap puxim. Ikẽrẽat kuk am wuybu'un puje ixẽ wuydaxijojom. Ixẽ be wuydaxijo buje wuyğuyçũğap acepere. Wuyçokcok ma acesop. Deus kay'ũmat iğuyçũğ puje bit, ibu'u ğu ikẽrẽat kuk am. Jepereap kay ğu. Biğ ma cekay. Deus tak ixẽ idaxijo ğu ma. Soat em Deus wi wũy ma jeenuy je'ũ buje. ¹¹Deus pit eyğuyçũğap o'ğuwexat xipacap eywebeam. Ğebum cuy epesop iboap kay. Itapuruğayũm cuk eymuwexat. Omutaybin pin cuk adi epesop ocekwiatpĩ ğu iam. Eyetakoma jĩjã juk adi epesop ixẽ kay- -ikẽrẽat muġẽğẽ'ukat kay. Eyparara dak cuk epesop ikẽrẽat muġẽap puxixim. Ğebum cĩcã juk epesop wa'õ kay.

— Ipiat cuy asupi'ajoat ikẽrẽat o'ğũğẽiat pe — i juk epe'e eyewewebe. Imẽneju ibapuk e'em soat xe eyukpiwatpĩ ğu iap.

¹²Ibodup cuk otupmubararak ixẽ ağokatkat awẽaptup ojuy ixẽ be ikẽrẽat muġẽap epereap ojuy. Tupmubarararağ pima cebay kay dak ġebum oğuy, jebay mubuyxi'ũm'ũm o'e buye. Cebay kay ġebumap podin ma bit cuk otupmubararak, Deus pe eymuğẽbuap ojuy Pauloyũ ikukpin cĩcã ocexe iap kay. ¹³Ocecokcok cĩcã juk adi ocekwipin eyxe iam ocetaybin puje.

Tito dak icokcok cĩcã osunuy xipan cĩcã juk adi ixẽ epejukuk puye. Icocok cuk adi osunuy eyxe bima. Ocekay yajẽm puje, ocemucokcokçõğ cuk adi osunuy eyawẽğmuwẽnuwẽn ocewebe. Imẽnpuye juk adi biğ ma ococokcok oce'e. ¹⁴Eykay cum pima:

— Xipan cuk jukuk ip Corinto ka watwat, xipat cĩcã ip puye — i juk oce cebe.

Wa'õ dağ ma xipan cuk adi ixẽ epejukuk. Omudapxin ğu eyju. Soat em icẽmãn õn e'em eywebe:

— Corinto ka watwat xipat cĩcã — i juk adi ocece cebe.

Wa'õ dağ ma juk adi xipan ixẽ epejukuk.

¹⁵— Wa'õ kay kũyjobit osodop ip — i juk adi o'e Tito ocewebe. — Obuyxim cĩcã juk adi okuk ip — i dak o'e. — Yoboğan pin ġu osodop ip- -obuywan pin acã ip osodop — i dak o'e ocewebe. Ixe Tito ġebum cĩcã xipan cĩcã juk adi okuk ip iap kay. Imẽnpuye biğ ma eykukpin cexe. ¹⁶Ocokcok cĩcã eykay, soat em eya'õ dağ eyju e'em puye.

8 ¹Okitpitpiyũ, Deus cuk adi xipacat o'ğũmğũm Jesus kay itabucayũ be- -Macedõnia eipi watwat pe. Oceju a'ġu eymutaybin ojuy iboam. ²Ipiat o'supia'ajojo jĩjã ip jetabucap puyxijom. Icokcokap ip yoboğ cĩcã ip o'e imẽnpit. Ade jĩjã o'ğũmğũm ip tadaybotbocayũ be, tadaybot cĩcã ġu ma'ġu ixeyũ dak. ³Iũm pucacat ip o'ğũm. Ibodi ma dak ip o'ğũm. Oca'õbi ġu ip o'ğũm- -jekpiwatpin ma.

⁴— Oceju dak cuy oceğũm ocedinheiro eywebe tujowat am Judéia eipi watwat peam- -itabucayũ beam- -tadabotbocayũ beam — i juk adi o'e ip ocewebe. Biğ ma — Oceju dak cuy oceğũm — io'e ip.

⁵Tũybe yopĩt ma je'ğũm ip iãn oce'e. Yoboğ ma ip o'ğũm. Koap ip o'jeweũm wuykukukat pe. Wuykukukat a'õ kay kũyjobit pin cĩcã osodop ip. Oca'õ kay dak kũyjobit pin cĩcã ip osodop. ⁶Dinheiro ùm pin cĩcã ip osodop ocewebe iap awẽğ cocom pima, eykay juk ocesop ġebum. Imẽnpuye juk ocejekawẽn Tito eju. Kuy bima:

— Eyedinheiro juy epeğuxipan imuju am tadaybotbocayũ be — i juk adi o'e ixe Tito eywebe. Imẽnpuye: — Corinto ka kay juy eju — i juk oce Tito be. — “Eyedinheiro juy epeğuxipan apẽn cuk adi epe'e iap tağ eykukpin ocexe i'e am tadaybotbocayũ be,” i juy ece cebe ip — i juk oce Tito be.

⁷Warara'acacat podi ma eyju ade ikuğ. Warara'acacat podi ma eyetabut Jesus kay. Warara'acacat podi ma dak eyetaybit Deus ekawẽn muwẽn âm. Ade ey'in tak itaybit cĩcãayũ. Warara'acacat podi ma dak eyju warara'acacat puywatwan. Warara'acacat podi ma dak oceukukpin eyxe. Imẽneju:

— Warara'acacat podi ma dak eycokcoğ cuy epesop eyedinheiro ùm âm tadaybotbocayũ be — i oceju e'em eywebe.

⁸— Eyedinheiro juy epeğũm tadaybotbocayũ be — i'ũmğũ õn pit e'em eywebe. Wa'õbi ġu juy epeğũm. Warara'acacat pit icokcok cĩcã iũm âm cebe ip. Eywebe iũm puje, itaybit je'e ip icẽmãn Corinto ka beayũ xe oceukuk pin cĩcã iam tadaybotbocayũ. ⁹Kuy eyetaybit wuykukukat Jesus soat em xipan wuykuğ iam. Kuyje soat kuğ osunuy, kabi be bima.

Ijodi ikop puje bit tadaybocan o'e. Tadaybocan o'e eywebe eycokcoğ eydop am teiboğat kuğiat puxim.

¹⁰Ĝasū òn jeyawē eyedinheiro epeğuxipan iam. Koapat koato bima: — Ocedinheiro juy oceğuxipan imuju am tadaybotbocayū be — i juk adi epe'e'e eyewewebe.

Eybu'um ĝu juy epesop ĝasū bit imuxipan am. Warara'acayū iūm ojuy awap, eyju bit cuk adi iūm ojuy epesop. Tadaybotbocayū buywan ojuy juk adi epesop.

¹¹— Ĝa'a ağuxipan wuyedinheiro — i juk adi epe'e'e eyewewebe. Eycokcok cuk adi epesop eyedinheiro ūm ām. Ĝasū bit eybu'um ĝu juy epesop imuju am. Eycokcoğ cuy epesop imuxipan am. Ade ikuğ iap wiwim ĝu juy epesop. Epeğuxipan cuy ajo eyju ikuğ iat. ¹²Eycokcokap tomuju iūm puje xipat Deus xe- -yoboğ pima, yopīt pima dak xipat ma. Ajo wuyju ikuğ ĝu iat ojuyjuy ĝu Deus wuyxewi.

¹³⁻¹⁴Obu'u eymudadaybotbocan warara'acayū ibubut ade i'e am. Ĝasū eyju ade ikuğ. Ixeyū bit ikuğ ĝu. Imēnpuye cedağ ma eywebe eyedinheiro'in iūm ām cebe ip- -eybubut mu'ē'ē ām cebe ip. Eyju ĝu kuka yopīt ikuğ pima, ixeyū ĝu kuka o'ğ'u'ē'ē eywebe. Imēn imu'ē'ē'ēm pima, jewejojo'in ma kuka epe'e ikuğ. Ka'ūma ma kuka tadaybocat o'e. Ka'ūma ma dak kuka ade ikuğiat o'e. ¹⁵Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ade o'jatiat cepoyat kuğ ĝu dak o'e, i. Yopīt ma o'jatiat tak ikuğ ma o'e, i.

Imēn e'em tup imu'ē'ē'ē'ukayū muwēğuwēn.

¹⁶Ocebuxim Tito dak eybuywan pin cīcā. Imēnpuye:

— Bay, ēn xipat — i òn e'em Deus pe. ¹⁷“Edaobu'u du Corinto ka watwat com?” io'e buje, — Hm hm. Oju juy ĝaxīn ma — io'e. Iju pin o'e. — Ixeyū juy oyawē cedinheiro ūm ām — i juk o'e. Taobikuy jījā osunuy eyjom. ¹⁸Wara'at tak wuykitpit oceğuju eykay. Ixe ibuyxiat soat xe itabucayū xe, itaybit cīcā kawēn idipat muwēn ām puye. ¹⁹Jesus kay itabucayū ixe o'taē oceweju iju am dinheiro dujowat am Jerusalém ka be. Dinheiro juy ocetujowat eykukpin cīcā ocexe iap mubapuk am tadaybotbocayū be. Ocetujowat cuy jewebuywatwan cīcā ip wuykukukat kay itabucayū iap mubapuk am soat pe. Imēnpuye: — Ka'ūmğū ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe dinheiro jeejat'iyayū.

²⁰Ade dinheiro juy ocetujowat. Ocebu'un ma'ğū warara'acat pe “Pauloyū dinheiro'in ma o'ju'uk jewebeam” i'e an. Imēnpuye warara'acayū ocetujowat oceweju ocemuymuyap puxim. ²¹Cūğ ma oceku pin wuykukukat etabutpe acā ĝu. Soat etabutpe ma oceku pin cūğ ma.

²²Imēnpuye wara'at wuykitpit cuy oceḡuju eykay. Kuy juk adi ixe ocesubuyxijojojo ade em. Imēnpuye ocetaybit cīcā ixe soat em warara'acat puywat pin iam. Itabut cīcā eykay. Imēnpuye:

— Corinto ka watwat tak jedinhoiro jeeḡūm ma tadaybotbocayū be — i'e'em ixe.

Imēnpuye ixe eyjo pin cīcā eybuywat am imuju am. Ibūrū ma oceḡuju eykay wuykitpitpiyū. ²³Tito obure jījā. Ixe kapikpiḡ oweju eybuywatwan. Ixeyū wuykitpitpiyū cum ceweju eykay. Itabucayū a'ōbi cum ip. Ibuyxim ip Cristo kuḡ. ²⁴Eykay yajēm puje juy ikukpin epejukuk ip. Imēnpuye soat itabucayū itaybit je'e Corinto ka watwat xe ixeyū ikukpin cīcā iam.

— Corinto ka watwat xipat cīcā iap ocetobuxik apēn soat em Pauloyū e'em iap taḡ — i je'e ip.

9 ¹Obu'u oce warara'acayū bit jedinhoiro mujum itabucayū be Judéia eipi beayū be iaptup mubararak am eywebe, ²kuy eyju dak ixeyū buywan pin puye.

— Tadaybotbocayū buywan pin ip wuykitpitpiyū Grécia eipi beayū — i kuy juk oce Macedônia eipi beayū be. — Kuy bima ma juk adi ip osodop ibuywan pin- -koapat koato bima ma — i juk adi oce cebe ip. Ade ixeyū'in ibuywan pin o'e eyju ibuywan pin ip iam itaybin puje.

³— Corinto ka beayū kuy juk jedinhoiro o'ḡuxipanpan ocewebe tujowat am iūm ām tadaybotbocayū be — i juk adi ocece cebe ip. Eyedinhoiro muxipan'ūm pima bit, kuka juk eyju wawēḡmukērērēn. Imuxipan'ūm pima:

— Napa ma juk Corinto ka beayū eḡuwēn ocewebe — i kuka o'e ip owebe. Obu'u wekawēn mukērērēn ān eywebe. Imēnpuye wuykitpitpiyū juy oḡuju eykay eywebe imuxipan'ūmap puxim. ⁴Oweju Macedônia eipi beayū ajēm puje, ocesūsūn kuka oce'e eykay, eyedinhoiro muxipan'ūm pima. Ocebodi ma eyju dak kuka eysūsūn ma epe'e te'e ma ocetabut eykay buye. Ōn tak kuka osūsūn ma oce “Corinto ka beayū jedinhoiro muxipanpan je'ḡūm” i, te'e ma ocece buye. ⁵Imēnpuye ixeyū wuykitpitpiyū oḡuju eykay. Oajēm awap ma oḡuju ip eybuywat am soat muxipan am. Epeḡuxipan cuy apēn cuk adi epe'e'e iap taḡ. Oajēm puje, kuy ixipan je'e. Ixipan pima, warara'acat itaybit je'e Corinto ka beayū jedinhoiro o'ḡūm iūm pin puye iam. Warara'acat a'ōbi ḡu o'ḡūm ip iam itaybit je'e ip- -jekpiwatpin ma ip o'ḡūm iam.

⁶Ade ḡu taidada'ukat yopīt ma ibubum. Ade taidada'ukat pit ade ibubum. ḡebum cuy epesop iboap kay. ⁷Eybu'u iūm pima bit cuy epeḡūm

ǵu. “Eǵũm cuy” i'e'em pima dak, epeǵũm ǵu. Eyukpiwatpin ma juy epeǵũm. Bũrũ poro iũm pin cuy epeǵũm. Jecokcoǵ iũmũm'ukat kay jĩjã Deus. ⁸Deus pe bit iũm put eywebe eyemukaypinput. Soat je'ǵũm eywebe. Soat em epesop eyemukaypinput kuǵ. Ajo eyju cekayiat podi ma dak je'ǵũm eywebe. Cepoyat kuǵ tak epesop iũm ãm warara'acat pe- xipan i'e am ip cebe. ⁹Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus yopĩt ǵu iũmũm tadaybotbocayũ be yoboǵ ma, i. Soat em xipan ip ikuǵ, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽn tup.

¹⁰Deus tarekrekata iũmũm wuywebe taida am. Kadai muaypapan tak wuywebe i'o am. Imẽnpuxim eywebe dak ade ma je'ǵũm eyemukaypinput. Soat em epesop cepoyat kuǵ tak. Ixe buxim eyju dak yopĩt ǵu epeǵũm tadaybotbocayũ be- yoboǵ ma. ¹¹Cepoyat kuǵ ma epesop soat em ixe xipan eykuǵ puye. Ibutut adeayũ buxim epesop warara'acat pe iũm ãm. Imẽnpuye:

— Bay, xipat cĩcã ěn! Corinto ka beayũ ade juk o'ǵũm Pauloyũ be tojot am ocewebe — i je'e ip Deus pe tadaybotbocayũ- -Judéia eipi beayũ. ¹²Eywebe iũm puje, tadaybotbocayũ buywatwan epeseop- -Deus ebekitkit puywatwan.

— Bay, soat podi ma ěn xipat — i je'e ip Deus pe, epeǵũm puye.

¹³Icokcok cĩcã je'e ip.

— Bay, ka'ũmǵu ejo'iat xipacat — i je'e ip Deus pe. — Bay, tacup ǵu iũmũm ip Corinto ka beayũ — i je'e ip cebe. — Soat em tadaybotbocayũ buywatwan ip — i je'e ip. — Cristo kay jetabucap mubapukpuǵ cĩcã ip ocebuywatwan pima, warara'acat puywatwan pima dak — i je'e ip Deus pe. — Cristo ekawẽn taǵ cĩcã ip jekukum — i je'e ip Deus pe.

¹⁴Imẽneju soat em jekawẽnwẽn jeedop ip Deus eju eywebeam, eykukpin cexe ip puye.

— Bay, ěn xipan cĩcã ocekuǵ — i je'e ip Deus pe. — Tacum ǵu juk oceku ip Corinto ka beayũ dak. Oceku pin cĩcã juk ip oceku, kuy bima ěn ixeyũ ikukpin ejukuk puye — i je'e ip Deus pe.

¹⁵Icẽmãn Deus warara'acat podi ma wuykukpin wuykuǵ. Teimuweǵũn pa'oreatei iũmat puxim jekpot o'ǵudot wuykay. Imẽnpuye:

— Warara'acat podi ma ěn xipan ocekuǵ — i juy ace cebe.

10 ¹Õn Paulo. Deus omudot eymutaybin am. Deus a'õbi õn jeyawẽ. Apẽn Cristo wuyawẽwẽm iap puxim ma õn tak wa'õkadidim ma jeyawẽ. Ixe Cristo ya'õkadidim ma wuykuǵ. Xipan ma wuykuǵ. Eyju bit:

— Paulo ya'õpuruḡ ocemukorẽmrẽm wũy ocewi bima. Ijasũn ocexe bima bit iparara ocebuxim — i te'e ma e'em.

²Obu'u wa'õpuruḡ eyukorẽm ãm. Warẽmtaḡ mabuk eyju jekukum pima bit, wa'õpuruḡ ma õn jeymukorẽm.

— Paulo Deus a'õbi ḡu jekukum- -ja'õbi acã- -jewekay acã ḡebum itabut ũmat puxim — i napa ma eyju e'em eyewewebe pũḡpũḡ ey'in. Wa'õpuruḡ ma omuymuy'ukayũ oḡukorẽm eykay wajẽm puje. ³Ijodi wuyju dopdom itabut'ũmayũ parakpe. Wuya'õbacaam ḡu bit wuyju jekukum imutabunap ojuy ip. ⁴Ijodiat a'õbacaap kuḡ ḡu wuyju bit jekukum, Deus a'õbacaap kuḡ acã. Ixe a'õbacaam acã Satanás a'õkayayũ a'õbacaap aceḡu'ũm. Wuyju ya'õbacaap kuḡ pima, wuya'õmuypit pa'ore cebe ip Deus kay'ũmayũ be. ⁵Yoboḡan pin ip. Wuyubu'u'un ojuy ip jekukum Deus kay wuyetabucap puxixim. Jaḡuybi ma jewa'õxikxiḡ ip ceweju imubu'unap ojuy Deus kay. Wuyju Deus a'õbacaap kuḡ pima bit, ixeyũ a'õxikap aceḡu'ũm. Aceḡuymũḡ ip. Mũḡ ma jeedop ip. Imuymũḡ puje adeayũ itabut je'e Deus kay. Cristo a'õ kay dak kũyjobin jeedop ip. ⁶Koap ixex a'õbacaam õn jeymubikuy kũyjobit am Cristo a'õ kay. Eyekũyjobin puje, ipiat acesupi'ajoat soat pe kũyjobit'ũmayũ be.

⁷Kacũḡ taḡ acã eyju pũḡpũḡpũḡ aḡ. Eyxeat te'e ma e'em eywebe:

— Õn acã Cristo a'õbi jekukum- -Pauloyũ bit ka'ũma — i. Ixe juy jeenuy jewaḡuyḡuy Cristo a'õ daḡ paxi õn jekukum iap kay. Ixe jo'i oceju dak Cristo a'õbi jekukum.

⁸— Wuykukukat cuk onaẽ eymutaybitbin am — i juk adi ocece eywebe.

Obisũsũn ḡu oce iboap muwẽn ãm ḡuto eywebe. Icẽmãn õn cemunaẽ. Ya'õbiat õn. Ixe juk onaẽ eyukorẽmrẽm'ukan ḡu- -eybuywatwat'ukan acã. Eybuywat am cuk onaẽ biḡ ma eyju kũyjobit am Deus biõḡbuk a'õ kay. ⁹Eymupararan pin ḡu õn wemudupmubararaktum cartadam.

¹⁰Okay'ũmat pit aco'i je'e:

— Paulo ya'õpuruḡ ocemukorẽmrẽm jemudupmubararaktum — i. — Ocexe bima bit, ya'õkadidim ocekuḡ — i dak aco'i je'e. — Ya'ijo pin'ũma dak ocexe warẽmtaḡ kawẽnwẽn puye — i dak aco'i je'e napa ma.

¹¹Wũy õn eywi bima wemudupmubarararaktup eyweju õn kawẽnwẽn iap co'i ma je'e. Itaybit je'e ip iboam okay'ũmayũ- -ocemuymuy'ukayũ.

¹²Pũḡpũḡ ey'in te'e ma e'em:

— Warara'acat podi ma oceju xipacap kuḡ — i. — Ixeyũ bodi ma oceju bit xipacap kuḡ — i'ũmḡu õn pit e'em eywebe.

Ajom itaybit ip? Ka'úma ma. Jağuybin ma ip e'em: — Cedağ cĩcã oceju jekukum — i.

Deus ağuy dağ ğu ip jewağuyğuy- -jağuy dağ acã. ¹³Deus ocemujum'üm pima:

— Deus a'õbi oceju jekukum — i'ümğü bit kuka oce'e.

Poma Deus ocemujum iap tağ acã oceju cucum. Eykay bit cuk ocemuju kapik am eyweju- -eymutaybit am Deus ekawën. ¹⁴Deus cuk ocemuju eyka kay. Imënpuye juk adi Deus a'õ kay kũyjobin ocesop, eykay ocajëm puje. Eykay juk ocajëm kawën idipat muwën ãm eywebe- -Cristo muwën ãm eywebe. ¹⁵Warara'acayũ dak cuk adi eymutaybitbin osodop ip Cristo ekawën. Imënpuye:

— Oceju acã juk adi ocesop Corinto ka watwat mutaybitbin — i'ümğü oceju e'em.

Biğ ma jeuru'urum eyetabucap kay oceju. Ğasũ ma oceju kapiğ eyweju biğ ma Cristo ekawën muwën ãm soat pe. Ğasũ ma oceju eymutaybin ojuy. Imënpit poma Deus ocemujumatka kay acã oceju. ¹⁶Eyka be imuwën epere buje, eyka bodiatka kay oceju imuwën ãm. Ka'úma ma buk kawën idipat o'ğuwën iatka be oceju. Imënpuye “Paulo bit kawën idipat muwënuwën kuy o'ya'ijojo'iaiyũ be acã” i'e ba'ore je'e soat pe.

¹⁷Imën e'em Deus ekawëntup:

“Xipat cĩcã oceju bit” i'ümğü juy ace, i. “Ocekukukat acã xipat cĩcã” i acã juy ace, i.

¹⁸“Xipat ma oceju” i wuyju e'em pima, abu xe xe'e wuyju xipat? Ka'úma xe ma. “Xipat ma eyju” i'e'em Deus wuywebe bima bit, wuyju xipat ma.

11 ¹Yadaodaoat puxim òn kawënwën eyweju. Imënpit cuy eyukpiceğëm ğu epesop okay. ãğ puk cuy ocekawën eyweju. ²Apën Deus yağuybabi'üm eykuğ iap puxim òn tak wağuybabi'üm eykuğ. Eybay buxim òn tak wağuybabi'üm eykuğ. Ağokatkat eju o'jepo ğu bukiat puxim eyju. Cebay bit kuy ibumũğãm o'tobuxik iwadim iap puxim eyju. Ibumünmën'umat soat kay ğu- -jewadip kay acã. Imënpuxim obikuy eywebe Cristo kay jĩjã ãm warara'acat kayap podi ma. Obikuy eywebe soat tağ eyisu eydop am. ³Wağuybabi'üm eykuğ. Warara'acat kayap podi ma eyju Cristo kay ğasũ. Jewexe ğu eyju cekay. Warara'acayũ bit eyağuymuwarururunap ojuy. Eymuğuykuku ojuy ip. Cristo kay ey'leap epereap ojuy ip. Imënpuxim Satanás Eva o'ğũğuykuku kuyje. ⁴Oceju juk adi Jesusat oceğuwënuwën eywebe. Eymuğuykuku ojuyayũ bit Jesus iwaruat muwënuwën eywebe. Te'e ma

eycokcok ixeyũ ekawẽn kay. Ocejũ juk adi Deus biõgbuk oceğuwẽnuwẽn eywebe. Eymuğuykuku ojuyayũ bit ibiõgbuk iwaruat muwẽnuwẽn eywebe. Inaka te'e ma eycokcok ixeyũ ekawẽn kay. Ocejũ juk adi kawẽn idipat acã oceğuwẽnuwẽn eywebe. Eymuğuykuku ojuyayũ bit kawẽn iwaruat muwẽnuwẽn eywebe.

— Ijop ma kawẽn idipat — i napa ma e'em ip eywebe.

Inaka te'e ma eyetabut ixeyũ ekawẽn kay.

⁵Eyxe bit ixeyũ warara'acat podi ma ya'õbuyxi jewexe ma'ğũ ip Deus emumujuyũ. Õn pit ixeyũ jo'i ma wa'õbuyxiap kuğ. ⁶Õn pit wetaybit cĩcã ğũ imẽnpit kawẽn âm. Wetaybit cĩcã bit apẽn õn e'em iam. Soat em cuk adi wetaybicap osodop ibapuk eyxe.

⁷Õn kawẽn idipat muwẽnuwẽn eywebe bima ka'ũma ma ojat eyxewi imuwẽnuwẽnapteim. Imẽnpit:

— Paulo ya'õbuyxiat ğũ aco'i teihem'ũma kapikpiğ puye — i'ũmğũ juy epe'e'e owebe.

Cedag ma osodop teihem ğũ imuwẽn âm eywebe. ⁸Õn kawẽn idipat muwẽnuwẽn eywebe bima dinheiro mudodot'uk osodop ip wara'at ka beayũ itabucayũ. Jewexe ma õn cuk adi tujupa'um'um oğuy ixeyũ xewi teihem'ũma imuwẽn âm eywebe. ⁹Wuykitpitpiyũ juk adi oajẽm Macedõnia eipi bewi. Soat cuk adi o'tojot ip owebeam wemukaypinut. Imẽnpuye ka'ũma ma juk adi ojoojuy eyxewi. Ikuğ'ũm pima dak “Dinheiro'in puk” i ğũ oce eywebe. Pũğ em tak ka'ũma ma. Kuy bima dak juk adi ojoojuy ğũ ma dinheiro eyxewi. Ğuyjom tak ojoojuy ğũ ma. Puju dinheiro ojoojuy eyxewi? Ka'ũma em ma. ¹⁰Abu ideidaat owebe? Ka'ũma ma. Teihem ğũ õn pit kawẽn idipat muwẽnuwẽn soat pe Grécia eipi watwat pe. Icẽmãn õn e'em. Napapa'ukat ğũ õn, Cristo a'õkayat puye.

¹¹— Ën iojuyjuyũk ğũ ocexewi oceukupin ğũ exe buye — i te'e ma eyju e'em owebe.

Eykukpin cĩcã oxẽ. Deus itaybit iboam.

¹²— Pauloyũ jo'i ocejũ dak kapikpiğ — i'e ojuy ip jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Õn pit teihem ğũ kawẽn idipat muwẽnuwẽn. Imẽnpuye ibo i'e ba'ore cebe ip, imuwẽnuwẽnaptei bubum ip puye. Ğuyjom tak teihem ğũ oceğuwẽnuwẽn. ¹³Ixeyũ bit icẽmãn ğũ Deus emumujuyũ. Jewexe ip Deus emumujuyũ.

— Ya'õbi ocejũ dak Deus ekawẽn muwẽnuwẽn — i e'em ip napa ma. Warara'acayũ muğuykukukum ip ocejũ dak Cristo emumujuyũ iam.

¹⁴— Apẽn kuka itabut o'e ip imuğuykuku'ukayũ a'õ kay Corinto kay beayũ? — i'ũmğũ õn pit e'em owebe ma.

Satanás pit cewemuwexat put Deus ekawēn tojotjot'ukat co'ian. Deus ekabia daḡwiat co'ian cewemuwexat put wuymuḡuykuku ojuy. ¹⁵Imēnpuxim cebekitkit tak cewemuwexat put xipacat muḡēḡē'ukat co'iaiyūm wuymuḡuykuku ojuy. Ipi'ūm puje bit, xipat'ūm cīcāat je'jat ip wuymuḡuykukukuapteim. Cedaḡ ma Deus ideida cebe ip.

¹⁶— “Paulo yadaodao,” i'ūmḡu juy epe'e — i ōn e'em waram eywebe. Wadaodao eyxe bima dak cuy wa'ijom ma epe'e. Jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū buxim ōn tak e'em eywebe “Xipat cīcā ōn” i. ¹⁷Wuykukukat a'ōbi ḡu ōn kawēnwēn eywebe ḡasū bit- -wukpiwatpi ma. “Xipat cīcā ōn” i'e'em pima yadaodaoat puxim ma ōn tak kawēnwēn. ¹⁸Warara'acayū e'em — Xipat cīcā ōn — i eywebe, ya'ōbuyxian pin ip eyxe buye.

Imēnpuxim ōn tak: — Xipat cīcā ōn — i oce eywebe. ¹⁹Jewexe ma eyetaybit cīcā. Yadaodaoayū jo'iaiyū kay jījā bit eyju! ²⁰Eyaḡuy'ūm cīcā. Ixeyū kay jījā eyju, ya'ōpuruḡ cīcā ma'ḡu eymujujum ip; eymudadaybotbon ma a'ḡu ip; eymuḡuykukukum ma a'ḡu ip; warēmtaḡ ma a'ḡu ip eykuḡ; eyukpiokakakam ma a'ḡu ip eykuḡ. ²¹Oceju bit cuk a'ḡu ocesūsūn ocesop eykuk am imēn.

Warara'acayū e'em: — Xipat cīcā ōn — i eywebe. Ixeyū buxim ōn tak jeymukūyjo ōn ḡasu ōn xipat cīcā iam. Eyetaybit ōn yadaodaoat puxim kawēnwēn iam.

²²— Hebreuyū bit oceju icēmān — i'e'em ip eywebe jewexe Deus emumujuyū.

Ōn tak ibiat ma.

— Israel naxeḡebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

— Abraão naxeḡebitbit pit oceju — i'e'em ip eywebe.

Ōn tak ibiat ma.

²³— Cristo buywatwat'ukayū bit oceju — i'e'em ip eywebe. Ixeyū bodi ma ōn pit Cristo buywatwat'ukat xipacat. Ixeyū bodi ma juk adi ocekapikpik cīcā Cristo beam, yadaodaoat puxim ma'ḡu ōn kawēnwēn ḡasū eywebe. Ixeyū muōmōmap podi ma juk adi omuōmōmōm ip daomūnmūnap'a be. Ade em juk adi ip wukxabiokakaka ixee muḡēḡēbum. Ade em ma oje'ū pinpin. ²⁴Cinco em Judeuyū kukuk'ukayū wukxabiokaka ixee muḡēḡēbum- -icaat yabi beatpum. Ade em wukxabiokaka ip- -39 em ma. Soat em ip ibūrū em ma wukxabiokaka. ²⁵Ebapūḡ em cuk adi wukxabiokaka im Roma ka kukat ebekitkit. Pūḡ em cuk adi wabuḡbuḡ ip wita'am okay itakomaayū. Ebapūḡ em cuk

adi oakõmkõm tiboğati be kobexixi epiriğ puje- -odujowat ojuyat epiriğ puje. Püğ em pit tibi'adopa dağ ojeku- -kabiabun, iximabun tak. ²⁶Soat kaka dağ cucum pima ade em cuk adi waoka ojuyap cocom ojekuku. Idibi adi o'tiõm ukā be bima adi oje'ũ pin tiboğ puje. Ibukurukayũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. Obadipyũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop- -Judeuyũ kukuk'ukayũ. Judeu'ũmayũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop ade em ma. We'ũ pinap cocom cuk adi ojekukuku ikaboğatka dağ, uk'a'umat tağ tak, tiboğcĩcāati dağ tak. Jewexe obureyũ dak cuk adi oaoka pin osodopdopdop. ²⁷Soat em cuk adi ocekapikpik cĩcā. Soat em odaobire juk adi ojekukuku wekapikap tağ. Xexen'ũma juk adi ojekukuku. Ade em cuk adi ojekukuku oxat'ũmğu, odotiũm tak, oxexecap'a'ũmğu dak. ²⁸Imēn ma õn jekukum ipiatpi'ajojom. Wağuybabi'ũm tak itabucayũ kuğ- -soat ka beacat kuğ- -Jesus ekawēn kayayũ kuğ cedağ ma paxi a'ğu ip jekukum iam. ²⁹Itabucat warēmtağ ma oeku bima, õn tak ixe buxim ma oğuycũğ kuka oce. Ikērēat muğē buje dak, õn tak wağuybabi'ũm cĩcā oce ip ikuğ.

³⁰Ade em wa'õbaca'ũmap ibapuk e'em soat pe. “Xipat cĩcā õn” i'e ojuy bima, wa'õbaca'ũmap kuka oğuwēn. ³¹Deus itaybit õn napa ğu e'em eywebe iam. Ixe ma wuykukukat Jesus Cristo ebya.

— Soat podi ma ěn xipat — i wuyju e'em cebe- -Deus pe.

³²⁻³³Õn Damasco ka be bima ibo ka kukukat oaoka ojuy o'e. Imēnpuye jeka wiwi'ukayũ o'ğuju jeka ekorara exĩntbi wiwi am odaomũnap ojuy. Obureyũ bit cuk adi odaxijo. Pağeiro'aboğ pe ip omukop ika ekorara tok tağwi. Imēn ocenapõn waoka ojuyacat xewi- -Aretas a'õbi ika kukukat xewi.

12 ¹Te'e ma wuyju e'em:

— Xipat cĩcā õn — i warara'acat pe. Imēnpit puk jeymukũyjo õn xipat cĩcā õn iam. Ade ma juk adi ojojojo wexey jo'iat pe idip cĩcāat. Wuykukukat tak cuk adi soat ma o'ğubapukpuk owebe omutaybit am. Iboap cuy oğuwēn xipat cĩcā õn iam eymukũyjo am. ²Kuy bima Deus cuk odujuu jewekay kabi kay- -bodiat ka kay. Kuy quartoze koato o'kap pima juk adi odujuu. Õn xe'e odujuu? Wexeybi ğu xe'e odujuu? Wetaybit ğu toto. Deus acā itaybit. ³Dao ma juk adi odujuu ikadip cĩcāatkay kay Deus tũytũyapka kay.

Õn xe'e odujuu? Wexeybi ğu xe'e odujuu? Wetaybit ğu toto. Deus acā itaybit — i õn e'em waram.

⁴Kawēn idip cīcāat cuk adi oya'ījojo ibodi. Imuwēn pa'ore eywebe iboap. Ka'ūmḡu wuya'ō kawēn iboam eymukūyjo am.

⁵— Xipat cīcā ōn — i kuka oce warara'acat pe, iboap ojojajo buye. Imēnpit obu'u imēn i'e am. Soat xe e'em ibapuk wa'ōbaca ḡu iap.

— Xipat cīcā ōn — i'ūmḡu oce warara'acat pe. — Wa'ōbuyxi ḡu ōn — i acā oce cebe ip.

⁶“Xipat cīcā ōn” i'e pin pima bit wadaodao ḡu kuka oce. Napa ḡu kuka oce eywebe. Icēmān kuka oce. Kuy juk wekukuap epejojajo. Wekawēn tak cuk kuy epeye'ījojajo. Ōn xipat ḡu ma'ḡu eyxe bima bit, “Xipat cīcā ōn” i ḡu oce eyaḡuymuwarurun am okay i'e am.

⁷Idip cīcāat cuk adi ojojajo wexey jo'iat pe. Imēnpuye:

— Jeweweju yoboḡan pin cīcā acō'i je'e Paulo — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imēnpuye soat em ōn jekukum owātaxipi jewexe oboḡan o'eap puxim. Ipiatpi'ajojom ōn jekukum. Deus a'ōbi acā Satanás cuk omuwātaxipin. Deus a'ōbi ma owātaxipi ōn jekukum jewexe oboḡan o'eap puxim.

⁸— Owātaxipiat eju'uk owebewi — i juk adi ocece wuykukukat pe. Ebaḡūḡ em cuk a'ḡu oce cebe imēn.

⁹— Oju'uk ḡu ewātaxipiat — io'e owebe. — Soat em pit ōn xipan jekuk — io'e. — Wa'ōbacaap oḡūm ewebe — io'e. — Wara'at kay ḡu bit eḡuy — io'e. — A'ōbaca'ūm pima, biḡ ma wa'ōbacaap ejat — i juk o'e owebe.

Imēnpuye wa'ōbaca'ūmap kuḡ ma ocokcok.

— Wa'ōbaca ōn pit — i'ūmḡu ōn e'em warara'acat pe.

Cristo soat kabia ja'ōbacaap ūmūm owebe wa'ōbaca'ūm puye. Imēnpuye ocokcok cīcā wa'ōbaca ḡu ma'ḡu. ¹⁰Soat em ocokcok ōn e'em wa'ōbaca ḡu ma'ḡu; okay'ūmayū dak a'ḡu omuymuy ma; yopīt ma dak a'ḡu ōn jekukum ikuḡ; itabut'ūmayū dak a'ḡu ipiatpi'ajojom owebe; xipat'ūmat tak a'ḡu jebapukpuḡ owebe. Imēn ma ipiatpi'ajojom ōn jekukum Cristo a'ō daḡ ōn jekukum puye. Inaka soat em ocokcok ōn e'em. Wa'ōbaca'ūm pima, wuykukukat ja'ōbacaap ūmūm owebe buye.

¹¹Xipan kuka a'ḡu eyju bit omuwēnuwēn. Imēnpit xipan ḡu eyju omuwēnuwēn. Imēnpuye yadaodaoat puxim ōn ma xipan jewemuwēnuwēn eywebe. Ka'ūma jo'i ma ōn eyxe. Jewexe Deus emumujuyū bit ijo'i ip eyxe. Ajo muḡēḡēm ip imuḡē ba'ore owebe iat? Ka'ūma ma. ¹²Ōn eyxe bima juk adi Deus a'ōbacaap oḡubapukpukpuk eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe imubapuk pa'oreat tak cuk adi oḡubapukpukpuk soat etabutpe eyetabutpe. Iboap mubapuk puje eyetabēḡbēḡ epesop

ijojom idip cĩcã eyxe buye. Wukpicege ġu juk adi oġuy iboap mubapuk am eywebe. Iboap coco buje juk eyetaybit epesop òn Deus emumuju iam Deus emumuju acã iboap mubapukpuġ puye. ¹³Wara'atka be bima juk adi wemumukaypinput ùmùm'uk osodop ip owebe ibo ka watwat- -itabucayũ. Eyxe bima bit cuk iojuyjuy'uk ġu oġuy eyxewi. Apēnpuye “Paulo jemumukaypinput ojujuy'uk ġu wuyxewi,” i eyju e'em eyewewebe?

— Wuykay ġu xe'e? — i te'e ma eyju e'em.

Imēn ġu bit cuy epe'e. Eykay ma'ġu òn.

¹⁴Xepxep em cuk ojeku eyjom. Ġasũ dak waram oju pin eyjom. Eyju bit cuy ojuaptei epeteida ġu. Eyedinheiro kay ġu òn. Eykay acã òn okay am. Webekitkit puxim eyju. Bekitkiyũ ma jedinheiro muxipanpan ġu jebay beam, jexi beam tak. Aġokatkayũ bit jedinheiro muxipanpan jekpotpoyũ beam, jedaxiyũ beam tak. ¹⁵Ocokcok cĩcã soat obubut ùm ãm eywebe eybuywat am. Obu'u ġu we'ũ ãm tak eybuywacap ojuj. Biġ ma òn eykay e'em. Eyju ġu xe'e biġ ma okay ġu e'em?

¹⁶Soat ma aco'i eyju e'em eyewewebe: — Icēmãn wuyedinheiro aġu'ũm ġu Paulo beam — i.

Pũġ pit aco'i je'e napa ma:

— Ixe bit cuk adi ocemuġuykukuku — i. — Ixe juk adi ade aco'i o'tujupa'um ocexewi napaap tomuju ma — i dak aco'i je'e napa ma.

¹⁷Eymuġuykukuap ojuj ġu dak obureyũ juk oġuju eykay. ¹⁸Tito juk oġuju eykay. Wara'at tak wuykitpit cuk oġuju eykay. Ajo dak ip o'tujupa'um eyxewi jebubun? Ka'ũma ma! Òn, Tito dak jewejojo'i ma oceju. Cedaġ ma oceju jekukum. Warara'acat muġuykukuku'uk ġu oceju.

¹⁹— Pauloyũ jewedayoyom ocewebe, yoboġan pin puye — i te'e ma eyju e'em.

Jewedayoyom ġu oceju bit. Cristo a'òbi oceju kawēnwēn eywebe Deus etabutpe. Oburereyũ, eykukpin ocexe. Soan ma oceju e'em eybuywat am acã. ²⁰Eykay wajēm puje iwarum ma aco'i òn jeydobuxik. Apēn òn cekay iap co'i ġu aco'i òn jeydobuxik. Eyju dak imēn ma odobuxik. Apēn eyju cekay iap co'i ġu aco'i eyju odobuxik. Jewa'òxixkiġ aco'i òn jeydobuxik, eyetabutkarey dak eyewewekay, eyetakomãmã dak eyewewekay. Warara'acat kay dak eyju ġebum ġu- -eyewewekay acã. Jewemuyumy aco'i òn jeydobuxik, eyekawēnkērē dak, yoboġan pin tak. Pũġ taġ ġu dak aco'i eyju jekukum- -wara'at taġtaġtaġ ma. Imēn òn eydobuxik puje oġuycũġ cĩcã oce eykay. Jeymukorēm tak òn. Owebe eymukorēm puje eyju dak eyġuycũġcũġ epe'e. ²¹Waram eykay wajēm

puje oğuycũğ cĩcã oce eykay. Pũğ ģu ey'in cuk adi ikẽrẽat o'ğũgẽ kuy bima. Warara'acat tayxi eju jepopo'uk osodop ip, warara'acat itop eju dak. Ibu'un pa'ore ma e'em ip ikẽrẽat muğẽğẽap kuğ. Cepere ba'ore ma cebe ip. Imẽnpit iğuycũğ'ũma e'em ip ikẽrẽat muğẽğẽap kay. Ibu'u ģu o'e ip ikẽrẽat muğẽ ãm. Imẽnpuye oğuycũğ cĩcã oce Deus etabutpe ikẽrẽat kay acã eyju ģebum puye, ade em ma'ğũ ãn eyawẽwẽm. Deus omuğebu ajo ģu ãn iap kay.

13 ¹Kuy xepxep em cuk adi eyjom ojeku. Waram ģuto ãn eyjo ojuy. Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Pũğ pe warara'acat muwara buje wuyetabut ģu cekay, i. Xepxepayũ be, ebapũğayũ be dak imuwara buje bit, wuyetabut cuy ace'e cekay, i.

Imẽnpuye koap cuy bit ãn jeymukorẽm. Xepxepayũ, ebapũğayũ a'ijõ'ũm pima bit, ãn jeymukorẽm ģu. ²Xepxep em kuy ojeku eyjom. Waram wajẽm puje wa'õdim ģu ãn jeymukorẽm- -wa'õpuruğ ma. Abu itabotaidabotbon je'e eykay? Ka'ũma ma. Kuy bima ade em cuk adi ocece eywebe imẽn. Ğasũ dak ģuto imẽn ma oce. Imẽn ma ãn e'em soat kuy bima ikẽrẽat o'ğũgẽ'iyayũ be. Soat pe dak ey'in imẽn ma ãn e'em ikẽrẽat muğẽğẽ'ukayũ be. ³Eyetaybit epe'e ãn Cristo a'õbi e'em iam. Eyetaybit ģũğũn ģu epe'e iboam. Eyetaybit cĩcã ma. Cristo ya'õbaca'ũm ģu eykuğ- -ya'õbacam ma. Soat em ja'õbacaap mubapukpuğ eywebe. ⁴Korosa be je'ũ buje ya'õbaca'ũm osunuy. Ğasũ bit itait ma'ğuto o'e. Deus ixẽ'ũm o'ğutait ja'õbacaam soat podi ma ixẽ ya'õbaca buye. Ipi dağ pima oceju dak ixẽ buxim oca'õbaca ģu. Ceweju mũğ'i bima bit, ya'õbacaap kuğ oceju e'em. Eybuywat am tak ya'õbacaap kuğ oceju.

⁵Eyekukuap kay juy ģebum epesop Cristo ekawẽn tağ paxi oceju jekukum iap kay.

— Wuyetabucap tağ paxi wuyju jekukum? — i juy epe'e'e eyewewebe. Cristo a'õbacaap kuğ tu eyju jekukum? Jewexe du eyju Cristo ebekitkiyũ? Eyetabucap epere'ũm pima, eyetaybit cĩcã Jesus Cristo wuywebe nuynuy iam. ⁶Eyetaybit aco'i ocetabucap ocejepere ģu iam. Icẽmãn Cristo ekawẽn tağ oceju jekukum.

⁷— Bay, soat em cuy Corinto ka beayũ buywatwan eğuy ixeyũ be ikẽrẽat muğẽap puxim — i ãn e'em Deus pe.

Imẽn ãn e'em cebe warara'acayũ be “Pauloyũ cedağ ma Corinto ka beayũ o'ğutaybitbin” i'e'eap ojuy ģu- -eywebe cedağ ma jekukuap ojuy acã. “Pauloyũ warẽmtağ ma Corinto ka beayũ o'ğutaybitbin” i

warara'acat e'em pima bit, ak'arit ma oce cekawēn kay. ⁸Abu kuka kawēn icēmat tak o'ḡu'ūm? Ka'ūma ma. Imu'ūm pa'ore. Iba'ore ḡu bit ocewebe kawēn icēmat taḡ oceku am. ⁹Eyju eyetabut cīcā bima, ocecockok oce'e oca'ōbaca ḡu ma'ḡu warara'acayū xe. Imēnpuye:

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Corinto ka watwat pe ikērēat kay'ūmayūm je'e am — i oceju e'em Deus pe.

¹⁰Wajēm awap eymukorēmaptup mubarararaḡ òn wajēm puje dak eymukorēmap puxim. Obu'u wa'ōpuruḡ eymukorēm ām wuykukukat a'ōbi. Ixe juk ja'ōbacaap o'ḡūm owebe eymukorēm ām ḡu- -eybuywat am acā. Owebe o'ḡūm eybuywat am biḡ ma kūyjobit am jebiōḡbuk a'ō kay am.

¹¹Ibūrū ma buk, okitpitpiyū. Soat em cuy epesop ḡebum ikērēat muḡēap puxixim. Eya'ōpicūḡcūḡ wa'ō kay. Jawaḡuycom cuy epesop eyeweweju. Kaba'ūm cuy epesop eyewekuḡ. Deus ma wuymutaybitbin warara'acat kuḡ xipan am. Ixe dak wuyaḡuymubabibin soat em. Ixe juy soat em je'ku eyweju.

¹²Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

— Kato'i juy cebe ip — i'e'em eywebe soat oxeayū itabucayū.

¹³— Xipan cuy Corinto ka watwat ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. — Eykukpin cuy ixeyū ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Ixeyū burerem cuy eḡuy soat em — i òn e'em Deus biōḡbuk pe. Ibūrū ma.

GALÁCIA EIPI WATWAT PEAPTUP PAULO EMUMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹⁻²Galácia eipi watwat, cartadup mubararaḡ òn eywebeaptum- - Jesus Cristo kayayū beaptum. Òn Paulo. Ijodiat ḡu juk onomuwā Jesus Cristo emumujum. Deus warara'acat pe ḡu onomuwāat Jesus Cristo emumujum.

Jesus Cristo ma juk o'e owebe: — Wekawēn muwēnuwēn'ukan cuy ece — i.

Ixe ebay dak imēn o'e owebe- -Deus ma. Ixe Deus waram Jesus Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Kato mujujum òn eywebe ijudup pe. Soat e'em kato'i eywebe oxecat tak- -Jesus kayacat- -wuykitpitpiyū.

³— Bay, xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

⁴Cristo oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Oe'ū wuywebe Deus kay'ūmat ekukuap taḡ wuyekuap puxim. Jeweweju ma oe'ū. Oe'ū Deus bikuyap taḡ- -wuyebay bikuyap taḡ. ⁵Imēneju:

— Bay, soat podi ma ēn edipap kuḡ — i juy ace Deus pe. — Bay, soat podi ma a'òbaca — i dak cuy ace cebe.

Soat em ma juy imēn acece cebe.

⁶Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ! Ibun ḡu eyetabut Deus kay. Ḡaxīn ma jeyaḡuyba'ūm cekay. Kuy ḡu juk eyetabut epesop cekay. Ixe juk eynaē jebekitkiyūm. Jekpot kukap co'i xipan eykuḡ- -Cristo kukap co'i. Eyju bit eybu'u ḡuto epesop cekay. Warara'acat ekawēn kay dak eyju ḡasū bit.

— Ijop ekawēn kawēn idipat ocexe — i eyju e'em te'e ma.

⁷Warara'acat ekawēn pit kawēn idipat ġu- -Jesus ekawēn acā. Warara'acayū bit eymu'ukpiceġēn ojuy. Eymubu'un ojuy ip Jesus ekawēn kay. Cristo ekawēn muwarururun ojuy ip. Imēnpuye waġuybabi'ūm'ūm cīcā eykuġ.
⁸Kuy juk adi kawēn idipat oceġuwēnuwēn eywebe- -Jesus ekawēn. Ġasū bit kuka wara'at ekawēn ma oceġuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka oce'e eywebe napa ma. Imēn oce'e buje, Deus kuka ocemuju ipiat'ajojoap kay. Ġasū bit kabi bewiat kuka wara'at ekawēn o'ġuwēn eywebe.

— Ijop ekawēn ma kawēn idipat — i kuka o'e eywebe napa ma. Imēn i'e buje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ⁹Kuy juk iboap oceġuwēn eywebe. Imēnpit ġuto waram oceġuwēn eywebe. Kuy bima juk adi eyetabut epesop kawēn idipat kay. “Ijop ekawēn ma kawēn idipat” i'e'em napa ma wara'at ekawēn ma imuwēn puje, wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom. ¹⁰Ōn pit ijodiat mucokcok pin ġu oce. Deus mucokcok pin acā ōn pit. Warara'acayū be “Paulo xipat cīcā” i'e'eap kudadam ġu ōn. Ijodiat mucokcok pin pima, kuka Cristo a'ō kay kūyjobican ġu oce!

¹¹Okitpitpiyū, ijodiat ekawēn muwēnuwēn ġu bit ōn. Ijodiat ekawēn ġu ma i ġuto ōn e'em eywebe. ¹²Ijodiat ġu juk kawēn idipat o'ġuwēn owebe. Ka'ūma ma juk omutaybitbin ijodiat pit. Jesus Cristo acā juk adi omutybitbin.

¹³Judeuyū etabucap co'i wetabun puje, juk adi ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayū be. Kuy eyetaybit apēn cuk adi ojekukuku iam. Wetakoma jījā juk adi oġuy ixeyū kay. Yaoka ojuyjuy ip cuk adi oġuy. Imēn cuk adi ojekukuku Jesus Cristo odopabijuk'ūm pima. ¹⁴Waġuywaġoyū bodi ma juk adi wetabut oġuy Deus kay. Judeuyū babim cuk adi wetabut oġuy. Cebodi ma ip we'ajojoyū'ūm'ūm ekawēn taġ cuk adi jeku ojuyjuy oġuy.

¹⁵Deus pit cuk onaē jekawēn muwēn ām, warara'acat podi ma ixepan okuġ puye. Okap awap ma juk onaē. ¹⁶Ixe juk jekpot o'ġubapuk owebe.

— Okpot cuy eġuwēnuwēn Judeu'ūmayū be — i juk adi o'e owebe. — Kawēn idipat cuy eġuwēnuwēn cebe ip — i juk adi o'e o webe. Imēn i'e buje, ka'ūma kay ma juk oju wawē ām. ¹⁷Jerusalém ka be dak cuk oju ġu Jesus emumujuyū eju kawēn ām- -kuy bima Deus o'taē'iyū eju kawēn ām. Ixeyū be wawē ām ġu juk oju. Arábia eipi kay bit cuk oju. Ġuyjom acā juk ocepit Damasco ka kay. ¹⁸Ebapūġ koato kap puje

juk oju Jerusalém ka kay Pedro jom. Xepxep esemana ma juk adi oğuy cexe. ¹⁹Warara'acayũ bit cuk ojojoko ġu Jesus emumujuyũ. Tiağo acã ġuto ojojoko -wuykukukat Jesus kitpit acã.

²⁰Napa ġu òn e'em eywebe. Deus ojojom ijdup mubarararağ pima.

²¹Pedro eju wekawën epere buje, Síria eipi dağ cuk adi ojekukuku, Cilícia eipi dağ tak. ²²Imēnpuye Cristo kay itabucayũ ojojoko ġu ip- -Judéia eipi watwat- -wara'at ka dağ òn jekukum puye. ²³Warara'acat ekawën pit cuk ip o'jojoko kuy.

— Paulo juk adi ipiat o'supil'ajojoat wuywebe — i'e'em warara'acayũ itabucayũ jewewebe. — Jesus kay wuyetabucap mu'ũm ojuy osunuy — i'e'em ip. — Ġasũ bit ixex dak Jesus muwēnuwën o'e! — i'e'em ip. — “Jesus kay juy eyetabun epesop!” i'e'em ixex ma — i'e'em ip.

²⁴Wawēğ co buje:

— Bay, ěn soat podi ma a'òbaca — io'e ip Deus pe. — A'òbacaam cuk Paulo eğutabun ekpot kay — io'e ip cebe.

2 ¹Catorze koato kap puje, ocepit Jerusalém ka kay. Barnabé eju oju. Tito dak otujowat oweju. ²Ibo ka kay oju “Jerusalém ka kay juy eju” i juk adi Deus o'e owebe buye. Jesus kayayũ kukuk'ukayũ o'je'awero wa'ijo am. Warara'acayũ eju ġu juk ocekawën- -ixeyũ eju acã. Apēn cuk adi kawën idipat oğuwēnuwën Judeu'ũmayũ be iap oğuwën cebe ip. Apēn cuk adi ixeyũ oğutaybitbin iap tak oğuwën ma. Obu'u juk adi oğuy ixeyũ be “Te'e ma juk adi eğutaybitbin ip cedağ'ũma ěn imutaybitbin puye” i'e am owebe. ³Wuykitpit Tito juk otujowat owebe. Judeu ġu ixex.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dağ- -Deus ekawën tağ — i'ũmğũ o'e ip itabucayũ kukuk'ukayũ ma- -Judeuyũ ma. ⁴Warara'acayũ bit oòm oce'aweroroap'a be, o'ğukũyjo ġu ma'ğũ ip. “Oceju dak ocetabun Jesus kay” i napa ma e'e'ukayũ oòm ip ocekawën co am oca'òxikap ojuy. Jewemukorēm ojuy ip.

— Teku juy ataypu'ağobixeedakacat wuydobuyũ'ũm'ũm ekawën tağ — io'e ixeyũ ma. — Apēnpuye dak eybu'u wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dağ jekum Jesus eju mũğ'i eyeku buje? — io'e ip ocewebe. — Imēn cũğ ġu Deus xe — io'e ip ocewebe. — Wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dağ cuy epeku, Jesus kay a'ğũ eyetabun ma — io'e ip ocewebe.

⁵Ixeyũ ekawën kay ġu bit oceju- -pũğ em tak ka'ũma.

— Ha'a wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dağ cuy ajeku cũğ ma wuy'e am Deus xe — i'ũmğũ juk adi oce'e oceju bit.

Imên oce'e buje, kuka juk kawên idipat oceḡuwarurun. Ijo'i ḡu kuka juk o'e. Imên oce'e buje, eymuḡuykuku kuka juk oceju.

⁶Iḡo'a be o'je'awero ip itabucayū kukuk'ukayū. Soat xe ya'ōbuyxi ip osodop. Yoboḡ ḡu ip oxe bit ijodiat pit. Deus kacūḡ kay ḡu aḡ- -badi acā. Iisuan ḡu ixeyū bit omutaybin.

— Wara'an pit cuy eḡutaybin Judeu'ūmayū — i'ūmḡu o'e ip owebe.
⁷— Deus cuk Paulo o'jomuy kawên idipat muwên âm Judeu'ūmayū be. Judeuyū be bit Pedro o'jomuy kawên idipat muwên âm — io'e ip jewewebe.

⁸Deus ja'ōbacaap o'ḡūm owebe jekawên muwên âm Judeu'ūmayū be. Ixe emumuju ōn. Judeuyū be bit jekawên muwên âm ja'ōbacaap o'ḡūm Pedro be.

⁹— Deus Paulo mujujum jekawên muwên âm Judeu'ūmayū be — io'e ip itabucayū kukuk'ukayū- -Tiago, Pedro dak, João dak. Imēnpuye juk ip obumukuḡ. Barnabé bumukuḡ tak ip jeburerexi ip puye.

— Judeu'ūmayū be eyju ma juy Jesus ekawên epeḡuwēnuwēn. Oceju bit cuy Judeuyū be oceḡuwēnuwēn — io'e ip. ¹⁰Pūḡ ma ip ocemuḡebu. — Ḡebum cuy epesop tadaybotbocayū kay- -itabucayū kay- -ocexeayū kay — i juk o'e ip ocewebe. — Dinheiro'in cuy epeḡudot cekay ip, ka'ūma kuḡ puye — i juk o'e ip ocewebe.

Ōn tak ocokcok cīcā oce imudot am.

¹¹Ḡuyjom ma Pedro oajēm ocekey, oceju Antioquia ka be bima. Ōn pit xeku oḡukorēm warara'acayū etabun ma, warēmtag ma jekukum puye.

¹²Tiago jebureyū o'ḡudot ocekey. Antioquia ka be ip oajēm. Ixeyū ajēm'ūm pima, Pedro jekōnkōn'uk osunuy itabucayū eju- -Judeu'ūmayū eju- -Judeuyū babi daḡ jekuku'uk'ūmayū eju- -taypu'aḡobixeedakatkat'ūmayū eju. Tiago bureyū ajēm puje bit, ibu'u o'e jekōn âm ceweju ip- -Judeu'ūmayū eju. Iparara osunuy Judeuyū buxim- -“Judeu'ūmat jedaypu'aḡobixeedakacan cuy cūḡ ma i'e am Deus xe, itabut ma'ḡu ip Jesus kay” i'e'e'ukayū buxim.

¹³Imēnpuye Pedro buxim o'e ip warara'acayū Judeuyū. Pūḡ tag ma oeku ip jeweweju Judeuyū. Jeparara pibun ibu'u o'e ip Judeu'ūmayū eju jekum. Barnabé dak ixeyū buxim iparara o'e. Pūḡ tag ma oeku Judeuyū eju. Judeu'ūmayū eju bti ibu'u o'e jekum jeparara pibun. ¹⁴Cūḡ ḡu o'e ip jekukum. Kawên idipat tag ḡu ip jekukum o'e. Iboap co buje juk ocekawēn Pedro eju warara'acayū etabutpe.

— Ēn Judeu — i juk oce cebe. — Inaka Judeu'ūmat co'i ěn jekukum — i juk oce cebe. — Judeu ekukuap puxim ḡu ěn jekukum — i juk

oce cebe. — Apēnpuye dak ěn e'em Judeu'ũmayũ be “Judeuyũ babi dağ cuy epeku!” i? — i juk oce cebe.

¹⁵Oceju bit Judeuyũ ocekapap pin ma.

— Ikērēat mujurũgrũğ'ukayũ Judeu'ũmayũ — i oceju e'em, ocedobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ ğu ip jekukum puye.

¹⁶Wuyju bit kuy wuyetabut Jesus Cristo kay. Deus xe wuyju cũğ ma wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ wuyekuap tomuju ğu- -wuyetabucap tomuju acã. Deus xe wuyju cũğ ma wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ jekukum puye ğu- -wuyetabut puye acã. Ka'ũma ma cũğ ma Deus xe jedobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ jekuap tomuju.

¹⁷— Cristo kay wuyetabun puje acã cũğ ma acesop Deus xe, wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ jekukum ğu ma'ğuy wuyju — i wuyju e'em.

Imēn i'e buje, ibapuk e'em soat pe Judeu'ũmayũ jo'i ma wuyju dak ikērēat muğēğē'ukayũ iap. Ibu'u ğu paxi Cristo je'e wuywebe ikērēat muğē ãm? Ibu'u ma! Cedağ ğu cexe. Ijo'i ğu cexe.

¹⁸— Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ wuyekukuap tomuju ğu wuyju cũğ ma Deus xe- -wuyetabucap tomuju acã — i'e'e'uk cuk adi oğuy. Imēnpuye “Wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ cuy ajeku cũğ ma wuy'e am Deus xe” o'e buje, kuyat wekawēn kuka ocepere, wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dak kuka oğupubutbun. ¹⁹Iba'ore owebe cũğ ma i'e am Deus xe wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn tağ wekuap tomuju. Deus ekawēn tup cocom cuk wetaybin iboam. Iba'ore soat pe wuywebe soat iboap ekawēn tağ jeku am. Wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cũğ ma Deus xe ibima apēğãm Cristo oe'ũ korosa be? Ka'ũma ãm ma! ²⁰Jekpiwan ma Jesus oe'ũ korosa be owebeam iap kay wetabut pima, obikuyap tağ ğu òn jekukum. Cristo biōğbuk omuy owebe. Kuyje wekukukuap kuy ocepere. Deus ipot kay wetabucap eju òn jekukum ğasũ bit. Ixe ipot jekpiwan ma oe'ũ we'ũap puxim, okukpin cĩcã cexe buye. ²¹Deus ibikuy soat kuk am xipan.

— Okuğ ğu juy! — i'ũmğũ òn pit e'em cebe. Òn pit imēn ğu e'em. Wuydobuyũ'ũm'ũm pabi dağ wuyekuap tomuju wuyju cũğ ma Deus xe ibima, apēğãm Cristo oe'ũ korosa be? Ka'ũma ãm ma!

3 ¹Galácia eipi watwat, eyağuyba'arēm cĩcã! Abu dak cuk eymuğuykuku? Abu dak cuk eymubu'un kawēn icēmat tağ eyekuap puxim? Apēn Jesus Cristo oe'ũ korosa be iap cuk adi oceğuwēn eywebe. Ibapuğ ma juk adi oceğuwēn eywebe. Imēnpuye juk adi eyetabut cĩcã epesop cekay. ²Pũğ

ǵu buk oǵuwēn eywebe. Deus jebiōǵbuk o'ǵuōm eywebe wuydobuyū'ūm'ūm ekawēn taǵ eyekuap puye ǵu! Ibiōǵbuk oōm eywebe apēn Cristo oe'ū iap ekawēn eyetaybit puye; iboap ekawēn kay eyetabut puye dak. ³Eya'ōbacaam ǵu juk epesop Deus ebekitkiyūm- -Deus biōǵbuk a'ōbacaam acā. Ǵasū bit:

— Wuya'ōbacaam ma ixē a'ō daǵ ajeku — i eyju e'em te'e ma.

Eyaǵuyba'arēm cīcā dak epesop. ⁴Kuy bima juk adi eyetabut cīcā epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ǵu ip eywebe itabut'ūmayū. Ǵasū bit xe'e jeybu'un cekay? Te'e ma du juk adi ipiat epesupi'ajojo? Iba'ore! ⁵Deus cuk adi jebiōǵbuk a'ōbacaap o'ǵūm eywebe. Ixe a'ōbacaam wuywebe i'e ba'oreat cuk adi epeǵubapukpukpuk soat etabutpe. Ja'ōbacaap o'ǵūm eywebe wuyawēwēap ekawēn taǵ eyju jekukum puye ǵu. O'ǵūm eywebe eyju Deus ekawēn kay jījā buye, cekawēn kay eyetabut puye dak.

⁶Abraão etabucap puxim eyju dak cuk adi eyetabut epesop Deus kay. Imēn Deus Abraão o'ǵuwēn: — Ixe juk adi itabut cīcā osunuy okay — i. — Imēnpuye cūǵ ma osunuy oxe i.

⁷Ixe-buxim itabucayū Abraão naxeǵebitbicayū Deus xe, Judeuyū ǵu ma'ǵu ip. Iboam cuy eyetaybin. ⁸Deus cuk adi o'e jewebe ma:

— Ǵuyjom cūǵ ma jeedop ip oxe warara'acayū dak- -Judeu'ūmayū — i. — Itabun puje ip cūǵ ma jeedop ip oxe Judeuyū jo'i ma — i juk adi o'e jewebe ma.

Imēnpuye imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Ōn ma xipacat oǵūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye,” i'e'em Deus Abraão be, i.

Imēn Deus kawēn idipat o'ǵuwēn Abraão be xipacat ūm awap soat ka watwat pe. ⁹Abraão itabut cīcā osunuy Deus kay. Imēnpuye Deus xipacat o'ǵūm cebe. Ixe-buxim soat itabucayū dak xipacat jeejat Deus xewi.

¹⁰Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Wūy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom wuyawēwēap ekawēn taǵ jekukum'ūm pima, soat ekawēn taǵ jekukum'ūm pima, i.

Imēnpit iba'ore soat pe wuywebe soat ekawēn taǵ wuyeku am wuyawēwēap ekawēn taǵ. Imēnpuye:

— Xipat ǵu eyju oxe — i'e'em Deus soat pe- -“Wuyawēwēap ekawēn taǵ wuyeku buje acā cūǵ ma acesop Deus xe” i'e'e'ukayū be.

¹¹Deus cuk adi o'e:

— Eyetabut okay bima acā, cūǵ ma epesop oxe — i.

Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn taǵ wuyekuap puye ǵu cūǵ ma acesop Deus xe. Imēntak e'em Habakuque ekawēn tup- -kuyjeat ekawēn tup- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ekawēn tup:

Itabucat ma cūḡ ma Deus xe, i. Soat em itait jeenuy Deus xe, i.
¹²Imēnpit itabut'ūmat tak wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy. Imēntak e'em Deus ekawēn tup:

Wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukat acā cūḡ ma jeenuy
 Deus xe- -soat ekawēn taḡ jekuku'ukat, i. Soat em itait
 jeenuy Deus xe, i.

¹³— Xipat ḡu ēn oxe — i'e'em Deus soat pe- -ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū be.

Cristo bit oe'ū apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡiap teida am. Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Korosa eju ibamupayaat wūy ma jeenuy Deus wi ipiat'ajojom
 ikērēat kuḡ puye, i.

Korosa eju bima: — Wūy ma juy eḡuy owi ipiat'ajojom ikērēat kuḡ ēn puye — io'e Deus Jesus pe.

Wuywebe ḡu imēn o'e. Jesus pe acā imēn o'e, apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡ iap kuḡ puye. ¹⁴Deus o'e Abraão be: — Xipacat oḡūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i.

Jesus Cristo kay Judeu'ūmayū itabun puje, Deus xipacat je'ḡūm cebe ip. Xipacat je'ḡūm cebe ip korosa eju Cristo apēn cuk adi ikērēat aḡujurūḡrūḡ iap o'tujowat jewebe buye. Imēnpuye Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe wuyetabut puye. Imuōmōm wuywebe apēn cuk adi o'e Abraão be iap taḡ.

¹⁵Okitpitpiyū, apēn jebapukpuḡ soat kabia wuywebe iap taḡ ōn jeymutaybin. Abu wuybubut je'jat wuye'ū buje iaptup mubararak pin pima, wuyju wuybutet mubarararaḡ ixedup pe. Wuybure dak jebutet mubarararaḡ ixedup pe. Xepxep putet mubararak puje, iba'ore warara'acat pe iboaptup ekawēn mupubut am. Iboaptup ekawēn muwarurun am tak iba'ore ma cebe ip.

¹⁶— Xipacat oḡūm ewebe, enaxeḡebit pe dak — i juk adi o'e Deus Abraão be.

“Enaxeḡebitbiyū be” i'ūmḡu e'em ibodup. “Enaxeḡebit pe” i acā e'em. Adeayū be ḡu kuka xipacat o'ḡūm. Pūḡ pe ma kuka o'ḡūm- -Cristo be ma. ¹⁷Imēn ōn e ojuy eywebe. Deus cuk kuy o'e Abraão be:

— Xipacat oḡūm soat ka watwat pe, ēn etabut okay buye — i. — Soat em wa'ō daḡ ōn e'em — i juk o'e.

Ḡūyjom acā wuyawēwēap ekawēn o'ḡuwēn Moisés pe ixē be imuwēn ām jebekitkit pe- -430 koato kap puje ma. Wuyawēwēap ekawēn muwēn puje bit:

— Obu'u oce xipacat ūm ãm Abraão be ģasū bit — i'ūmġu o'e Deus.
— Apĕn cuk oce cebe iap taġ ġu oce ģasū bit — i'ūmġu o'e.

¹⁸Wuyawĕwĕap ekawĕn taġ wuyekuap puye Deus xipacat ūmŭm wuywebe bima, apĕn cuk adi o'e Abraão be iap taġ ġu kuka o'ġŭm wuywebe. Imĕnpit Deus xipacat o'ġŭm Abraão be “Xipacat oġŭm ewebe ĕn etabut okay buye” io'e buye. Deus ja'õ daġ e'em soat em.

¹⁹— Apĕnpuye dak Deus wuyawĕwĕap ekawĕn o'ġuwĕn Moisés pe? — i du eyju e'em owebe?

Ōn jeymutaybin. Wuyawĕwĕap ekawĕn o'ġuwĕn wuymutaybit am ajo Deus bikuyap taġ ġu iam. Ġuyjom kuka Abraão naxeġebit o'kap- - Jesus Cristo. Deus xipacat kuka o'ġŭm cebe ja'õ daġ. Ikap'ŭm pima bit, kuy juk adi wuyetaybit ajop soat ipi juacat kŭyjobit'ŭm ip Deus a'õ kay iam. Deus ma o'jekawĕn Abraão be.

— Xipacat oġŭm ewebe — i juk o'e cebe.

Wuyawĕwĕap ekawĕn muwĕn pin pima bit, ijodiacat eju ġu o'jekawĕn. Koap jekawĕn tojtjot'ukayŭ be o'ġuwĕn. Ixeyŭ o'ġudot jekawĕn muwĕn ãm ijodiacat pe. Ijodiat ma ġuwĕn iboap wuywebe. ²⁰Wuyju warara'acat mujujum wuybure kay imukŭyjo pin pima. Imĕnpuxim Deus ixeyŭ o'ġudot ijodiacat mukŭyjo am, ixeyŭ be “Ha'a, ijop ekawĕn taġ cuy ajeku” i'e am. Deus pit pŭġ ma. Wuyju imujuap wiwim ġu Deus, ja'õbi ma e'em puye. Wuywebe bit iba'ore imuju am. Iba'ore wuywebe “Ĕn imĕn ece'e. Ōn tak wara'at taġ oce” i'e am Deus pe, ixey mujujum ġu wuyju buye. Ja'õbi ma: — Xipacat oġŭm ewebe — i juk o'e Abraão be.

²¹— Eyetabun puje acã cŭġ ma epesop oxe — i'e'em Deus.

— Cŭġ ma epesop oxe eyawĕwĕap ekawĕn taġ eyeku buje acã — i dak tu e'em wuywebe?

Xexpep ekawĕn taġ tu Deus e'em wuywebe? Ka'ŭma! Deus pe wuymucŭġ put wuyawĕwĕap ekawĕn muwĕn ãm ibima, “Eyawĕwĕap ekawĕn taġ eyeku buje acã cŭġ ma epesop oxe” i kuka juk o'e Deus wuywebe.

²²Imĕn e'em Deus ekawĕn tup:

Soat ipi watwat ikĕrĕat kuġ, i.

Iba'ore soat pe wuywebe wuyawĕwĕap ekawĕn taġ wuyeku am- - soat ekawĕn taġ. Imĕnpuye pŭġat kay wuyetabun puje acã cŭġ ma acesop Deus xe- - Jesus Cristo kay wuyetabun puje acã. Soat ixey kay itabucayŭ xipacat jeejat Deus xewi “Xipacat oġŭm soat pe itabucat pe” io'e Deus puye.

²³Kuy bima juk adi wuyetaybit ġu ajop wuyetabut am. Warara'acat pe wuymutaybicat wiwim cuk adi ajop wuyetabut am Jesus kay.

Taomūnmūnat puxim cuk adi ajop wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy. ²⁴Bekitkit puxim cuk adi ajop. Bekicat kukat puxim wuyawēwēap ekawēn wuykuḡ osunuy. Ikukat bekicat mukūyjojom ixē be warēmtaḡ ma jekuap puxim. Imēnpuxim wuyju dak wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi ajekuku warēmtaḡ ma wuyekuap puxim. Cristo ajēmap wiwim cuk adi ajop. Yajēm'isum cūḡ ma acesop Deus xe Cristo kay wuyetabucam acā.

²⁵⁻²⁶Ḡasū bit wuyetabut Cristo kay. Mūḡ'i wuyju ceweju. Ixe kay wuyetabun puje bekitkit puxim ḡu ajop. Deus ipotpoyū ma ajop yaypanayū buxim. Imēnpuye wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu ajeku ḡasū bit. Bekicat ikukacecat puxim ḡu wuyju. ²⁷Eyetabun puje, kuy juk eymubatisasanat “Jesus eju mūḡ'i ojeku ḡasū bit” i'e am soat pe. Ḡasū bit Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum. Cristo buxim epeku. ²⁸Cristo eju mūḡ'i jekukum pima, Judeu, Judeu'ūmat tak weḡūḡūn ma ip jekukum. Tei'ūma kapikpik'ukat, teibubum kapikpik'ukat tak weḡūḡūn ma ip jekukum. Ayacat, aḡokatkat tak weḡūḡūn ma ip jekukum, Jesus Cristo eju mūḡ'i jekukum pima.

²⁹— Xipacat oḡūm enaxeḡebit pe — i juk adi o'e Deus Abraão be. Cristo eykukat. Imēnpuye Abraão naxeḡebitbicat eyju Deus xe. Imēnpuye xipacat epejat Deus xewi apēn ixē juk adi o'e cebe iap taḡ.

4 ¹Ḡebum cuy ajop apēn ipotpoyū jebay bubut pum iap kay. — Yaypan pima acā okpot soat obubut je'jat jebubun — i'e'em cebay.

Yaypan'ūm pima bit, jebay eju kapikpik'ukat co'i ma ipot. Yaypan pima acā soat kuḡ jeenuy- jebay bubut kuḡ. ²Yaypan'ūm pima, warara'acayū bekicat kuḡ imukūyjojom. Warara'acayū cebay bubut kuḡ, cebay ekawēn taḡ ma. ³Bekicat yaḡuy'ūm bekin pima. Bekitkit puxim wuyju dak ajop wuyetabun'isum Jesus kay. Tūybe wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju cūḡ ma acesop Deus xe iān cuk adi ajop. ⁴Imudocap kabia ajēm puje, Deus jekpot o'ḡudot ijodi. Wuyjo'i o'kap ayacat'uk pewi. Wuyawēwēap ekawēn taḡ cuk adi oekukuku Judeu buye.

⁵— Iba'ore ocewebe soat ekawēn taḡ jeku am ocawēwēap ekawēn taḡ — i'e'e'uk ajop Deus pe. — Apēntak cūḡ ma acesop cexe? — i'e'e'uk ajop wuyewewebe.

Jesus pit e'em wuywebe:

— Wa'ōbacaap oḡūm eywebe- -eyawēwēap ekawēn taḡ eyku am ḡu- -Deus ebekitkiyūm eye'e am acā! — i.

⁶Ixe Deus cuk jekpot biōḡbuk o'ḡuōm wuywebe “Eyju dak okpotpoyū” i'e am wuywebe. Imēnpuye:

— Bay! — i wuyju dak e'em cebe Jesus a'ō nomuju. — Bay — i'e'em wuyju ibiōḡbuk a'ōbi.

⁷Deus eju kapikpik'ukayū ḡu a'ḡu eyju. Ipotpoyū ma eyju. Imēnpuye soat je'ḡūm eywebe jekpotpoyū be iūmūmap.

⁸Kuy bima juk adi eyetaybit ḡu epesop Deusan. Warara'acayū kay juk adi eyetabut epesop. Tūybe iteyū ma deusyū iān cuk adi epesop. ⁹Ḡasū bit eyetaybit Deusan. Ixe dak o'e itaybit eyjum. Apēnpuye dak waram eyetabut pin ma'ḡuto deusbaroyū kay? Te'e ma kuka eyetabut epesop cekay ip. Wuybuywan pa'ore ip cebe itaybit'ūm puye. Te'e ma du ixeyū a'ō kay epe'e ḡuto? Eyaḡuyba'arēm! ¹⁰Tūybe cūḡ ma acesop Deus xe kabia muxipanpan pima iān eyju e'em, kaxi muxipanpan pima dak iān, koato muxipanpan pima dak i'an eyju e'em. ¹¹Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ. Te'e ma du juk adi ocekapik kawēn idipat muwēnuwēn eywebe? Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ.

¹²Okitpitpiyū, Cristo a'ō kay kūyjobin cuy epesop obuxim. Ōn tak eybuxim ya'ō kay. Ōn cuk adi eyburem oḡuy. Eyju dak cuk adi warēmtaḡ ḡu epesop okuḡ. ¹³Koap weku buje, kawēn idipat epeya'ljojo ḡu buk. Ōn pit cuk oju imuwēn ām eywebe owātaxipi buye. Oju ḡu wara'at ka kay. ¹⁴Eyaḡuybabi'ūm'ūm cuk adi epesop okuḡ owātaxipi buye. Owātaxiapiay waywayway ḡu juk adi epesop.

— Paulo kay ḡu oceju soat em iwātaxipi buye — i'ūmḡu juk adi epe'e'e. Eyduk'a be juk adi eyju okuk. Xipan cuk adi eyju okuk kabi bewiat kukap puxim- -Deus ekawēn tojtjot'ukat kukap puxim- -Jesus Cristo kukap puxim. ¹⁵Eycokcoḡ cuk adi epesop okuḡ. Okay jījā juk adi epesop. Apēnpuye dak epe'e okay ḡu ḡasū bit? Iba'ore'ūm pima eyeta kuka juk epesutaūm owebe wetam. ¹⁶Icēmān acā juk adi ocekawēnwēn eywebe. Apēnpuye eyju ḡasū okay ḡu?

¹⁷Jewexe ma ip eykay ixeyū warēmtaḡ ma eymutaybitbin'ukayū. Eymu'aḡuyba'arēm ojuy ip okay'ūm ām. Ibu'u ip eywebe okay am. Ibikuy ip jewekay i'e am apēn kuy bima okay jījā epesop iap puxim. ¹⁸Xipat wuywebe warara'acat kay am xipat i'e ojuy bima. Ixeyū mu'aḡuyba'arēm ojuy bima bit, xipat ḡu kuka o'e cekay am. Iboap icēmān soat em. Eykukpin cīcā oxe, eyxe ḡu'ma'ḡu ōn. ¹⁹Bekitkit, eykukpin cīcā oxe. Ayacat i'itpiat puxim ōn. Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ. Cristo ekukuap puxim eyju dak jekukum iap wiwim ōn ayacat je'it kapap wiwim iap puxim. ²⁰Waḡuybabi'ūm'ūm cīcā eykuḡ. Eyxe pin cīcā oxe. Apēntak ōn jeyawē?

²¹ — Moisés ekawēn taḡ cuy ajeku- -wuyawēwēap ekawēn taḡ — i te'e ma eyju e'em.

Eyetaybit tu apēn wuyawēwēap ekawēn e'em iam? ²²Ḡebum cuy epesop Abraão ipotpoyū kay- -xepxepayū kay. Xepxep osodop ip Abraão ipotpoyū. Pūḡ ma ixi tei'ūma kapikpik'ukat osunuy Abraão duk'a be. Wara'at xi bit Abraão tayxiat osunuy. ²³Kapikpik'ukat it o'kap wuykapap puxim. Itayxiat it pit Deus a'ōbi o'kap. O'kap “Ekpon oḡūm ewebe” io'e buye. ²⁴Xepxep aoyū xepxep em Deus jekawēn o'ḡuwēn jebekitkit pe iap puxim. Jekawēn o'ḡuwēn jebekitkit awēwē ām. Co'a bicūḡpe bima o'ḡuwēn Moisés pe, Sinai'a bicūḡpe bima. Wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuyayū tei'ūma kapikpik'ukat it puxim- -Agar it puxim. ²⁵Agar co'a buxim- -Sinai'a buxim- -Arábia eipi beat'a buxim.

— Wuyawēwēap ekawēn taḡ wuyekuap tomuju acā cūḡ ma acesop Deus xe — i te'e ma e'em pūḡpūḡayū. Agar it puxim ixeyū- -Ismael buxim- -tei'ūma kapikpik'ukat it puxim. Jerusalém ka ixeyū Judeuyū ka. Ixeyū a'ō kayayū dak wuyawēwēap ekawēn taḡ jeku ojuy cūḡ ma i'e am Deus xe. ²⁶Wara'at ka bit opop. Jerusalém ka buxim ibo ka. Kabi bewiatka bit ibo ka. Wuyju ma ibo ka watwat. Itayxiat it puxim wuyju- -Isaque buxim.

— Cūḡ ma wuyju Deus xe wuyetabut puye — i wuyju e'em.

²⁷Imēn e'em Deus ekawēn tup:

Tū'ū, ecokcoḡ cuy eḡuy e'it'et ḡu ma'ḡu ēn, i. Ecokcoḡ cuy eḡuy e'it esupi'ajo ḡu ma'ḡu ēn, i. Ayacat o'jepere iat iyū ade je'e- -jektop eju nuyat iyū bodi ma, i.

Imēn e'em Isaías emudupmubararaktup.

²⁸Okitpitpiyū, Deus a'ōbi Isaque o'kap. Ixe buxim eyju dak ya'ōbi Deus ipotpoyūm epesop. ²⁹Wuykapap puxim o'kapiat Deus biōḡbuk a'ōbi o'kapiat kaykay jījā osunuy nuynuy. Ibabiwarere osunuy nuynuy cekay. Iwaywayway acā osunuy nuynuy. Ḡasū dak imēn ma jebapukpuḡ iboap. Wuykapap puxim o'kap'iyayū Deus biōḡbuk a'ōbiayū kaykay jījā. Iwaywayway jījā ip. Warēmtaḡ ip ikuḡ. ³⁰Imēnpit, imēn e'em Deus ekawēn tup:

“Tei'ūma kapikpik'ukat cuy eḡujēm eduk'a bewi,” i juk o'e Deus Abraão be, i. “Eḡujēm cuy i'tit eju ma,” i. “Etayxiat it puxim ḡu ixē it,” i. “Jebay bubut je'jat ḡu,” i. “Etayxiat it acā je'jat,” i.

³¹Imēneju, okitpitpiyū, ḡebum cuy epesop iboap ekawēn kay. Tei'ūma kapikpik'ukat it puxim ḡu wuyju- -itayxiat it puxim acā.

5 ¹Cristo juk ja'ôbacaap o'gũm wuywebe wuyjupinap tağ wuyeku am. Ixe a'ôbacaap kuğ cuy epesop soat em.

— Wuyawewēap ekawēn tağ cuy ajeku cūğ ma wuydop am Deus xe — i waram pit cuy epe'e ğu.

Tei'ũma kapikpik'ukat puxim ğu juy epesop waram.

²Eya'ôpicũğcũğ cuy epesop wekawēn kay! Õn Paulo. Judeu òn. Jesus kay bit wetabut. Õn ma jeymukũyjo. Warara'acat pe eydaypu'ağobixeedakacan pima, te'e ma kuka juk Cristo oe'ũ eywebeam. ³Imēn ma òn eymukũyjojom.

— Soat ekawēn tağ cuy epeku wuyawewēap ekawēn tağ- -Moisés ekawēn tağ — i òn e'em soat pe o'jewedaypu'ağobixeedakacat'iaiyũ be.

⁴“Cũğ ma acesop Deus xe wuyawewēap ekawēn tağ wuyju jekukum puye” i'e'e'ukayũ wũy ma ip Cristo wi. Jetabucap kuy o'jepere ip. Ibu'u ip Deus pe xipan jekukan. ⁵Wuyju bit wuyetaybit cūğ ma acesop Deus xe wuyetabut Jesus Cristo kay buye iam. Cũğ ma acesop cexe iap wiwim cĩcã wuyju. Iboap wiwim cĩcã wuyju soat em Deus biõğbuk wuya'ômucanucan puye. ⁶Jesus Cristo eju mũğ'i wuyju jekukum pima, yoboğ ğu Deus xe wuydaypu'ağobixeedakatkan pima, ixeedakatkan'ũm pima dak. Yoboğ pit cexe wuyetabucap acã. Wuyetabut pima xipan tak acejewekuk.

⁷Kuy juk adi eyetabut cĩcã epesop Jesus Cristo kay. Abu juk kawēn icēmat kay eymubu'un? Apēn cuk eymubu'un? ⁸Apēn xe'e ixe eyağyumuwarurun? Deus ğu eyağyumuwarurun. Deus ğu eymubu'un. Ixe juk eynaē cūğ ma eyeku am jexe.

⁹— Tõm'it ma soat'a muyuhuhum- -pã'o'a muyuhuhuaptõm. Yaboğ e'em — i wuyju e'em.

Imēnpuxim pũğ ma warēmtağ ma eymutaybitbin pima, soat kuka warēmtağ ma epeku.

— Wuyawewēap ekawēn tağ wuyekuap tomuju cūğ ma acesop Deus xe — i kuka o'e soat te'e ma.

¹⁰Õn pit wetabut mabuk eykay. Wetaybit waram ğuto eyağyusatsat epe'e iam. Waram ğuto kawēn icēmat kay epesop. Wetaybit iboam mũğ'i wuyju wuykukukat eju buye. Warēmtağ ma eymutaybitbin'ukat pe bit Deus ipiat supi'ajoat- -ya'ôbuyxi'ũmat pe, ya'ôbuyxiat pe dak.

¹¹Okitpitpiyũ, okay'ũmayũ te'e ma wawēğmukērērērēn.

— Paulo e'em wuywebe “Jewedaypu'ağobixeedakatkan cuy epesop”, i — i napa ma e'em ip soat pe.

Kuy bima juk adi ocece iboam soat pe. Ğasũ bit oce ğu imēn. Imēn òn e'em pima, itakoma ğu kuka adi Judeuyũ okay. Ixeyũ ma e'em imēn soat pe. Õn pit e'em:

— Cũḡ ma epesop Deus xe eyetabut pima Jesus oe'ũ korosa be wuywebeam iap kay — i.

Imēnpuye buk ip itakoma ma okay. ¹²“Jewedaypu'aḡobixeedakatkcacn cuy epesop Moisés ekawēn taḡ” i'e'e'ukayũ be bit:

— Epeyewedaxibada'uk cuy pũḡ em ma — i òn e'em.

¹³Okitpitpiyũ, Deus cuk wuynaē wuyjupinap taḡ wuyeku am. Imēnpit:

— Obikuyap taḡ cuy ojeku jewemucokcokcoḡ, Deus onaē ojupinap taḡ weku am puye — i'ũmḡu juy epe'e.

Eybikuyap taḡ ḡu juy epeku jewemucokcokcoḡ. Xipan cuy epeyewekuk. Jewebuywatwan tak cuy epesop! ¹⁴Imēn e'em wuyawēwēap ekawēn tup: Xipan cuy warara'acat ejukuk ewekukap puxim, i. Eywebe xipan warara'acat kuḡ pima, wuyawēwēap ekawēn taḡ eyju jekukum soat ekawēn taḡ. ¹⁵Ika'uat puxim jewewekuḡ pima bit, kuka xipan jewewekuap epeyepere, jewemuymuy bima dak, jewawēḡmukērērērēn pima dak.

¹⁶Òn mabuk jeyawē. Eybikuyap taḡ ḡu juy epeku jewemucokcokcoḡ. ãḡ cuy Deus biõḡbuk jeyaḡuydada. Ixe eyaḡuydadam pima warēmtaḡ ḡu kuka epekuku ikērēat muḡēḡēm. ¹⁷Ajo Deus biõḡbuk cekay iap ajo wuyju cekay iap ḡu. Apēn Deus biõḡbuk ibikuy iap puxim ḡu wuyju bit wuybikuy. Apēn wuybikuy iap puxim ḡu dak Deus biõḡbuk pit ibikuy. Deus biõḡbuk bikuyap taḡ jekuku'ukat jebikuyap taḡ ḡu jekukum jewemucokcokcoḡ. Imēnpuye ixe biõḡbuk bikuyap taḡ jeku pin pima, wuybikuyap taḡ ḡu kuka ajekuku- -ixe bikuyap taḡ acã. ¹⁸Deus biõḡbuk wuyaḡuydadam pima, wuyawēwēap ekawēn taḡ ḡu kuka ajeku cũḡ ma wuydop am Deus xe- -kawēn kuyat taḡ ḡu.

¹⁹Wuybikuyap taḡ jekukum pima, ikērēat acã kuka aḡuḡē. Soat wuyetaybit iboam. Wuybikuyap taḡ jekukum pima, warara'acat itop kaykay kuka ajop, warara'acat tayxi dak; ikērēat kay acã dak kuka ajop ḡebum; wuyekawēnkērēm tak kuka ajop; ²⁰deusbaroyũ kay dak kuka ajop wuyetabun; wuybukaypan tak kuka ajop; warara'acat aoka pin tak kuka ajop; jewa'õxixiḡ tak kuka ajop; wuyetakomāmām tak kuka ajop warara'acat kay; wuyetabikukum tak kuka ajop soat kay; wuya'õbuyxian pin tak kuka ajop; wuyewejak'ũm tak kuka ajop wuybureyũ kay; ²¹wuyetabutkarey dak kuka ajop; wuyka'o'om tak kuka ajop; jewetabutpe ma kuka ajop aoyũ dabi'o'om peta muḡēḡēm pima. Wuybikuyap taḡ jekukum pima, warēmtaḡ ma kuka ajop. Deus soat kukukan pima, jeõm ḡu ip kabi be imēn jekuku'ukayũ. Imēn cuk oce eywebe. Ḡasũ dak imēn ma òn e'em eywebe.

²²Deus biõgbuk wuyağuydadam pima bit, ikukpin kuka warara'acat ajukukuk; wuycokcoğ tak kuka ajop soat em; wuyağuybabibim tak kuka ajop; wuyukpiceğem ğu dak kuka ajop; wuya'õdidim tak kuka warara'acat ajukukuk; xipan tak kuka warara'acat ajukukuk; wuya'õ dağ tak kuka ajekuku soat em; ²³wuya'õbuyxian pin ğu dak kuka ajop; jewawewem tak kuka ajop ikērēat muğēap puxim. Imēn wuyju jekukum pima, wuyawewēap ekawēn tağ kuka ajeku- -kawēn kuyat tağ. ²⁴Jesus Cristo ebekitkiyū wuyju. Imēn wuyju jewawewem.

— Cristo oe'ū korosa be owebeam — i'e'em wuyju jewebe ma. — Ixe buxim oe'ūiat puxim cuy ojeku. Jewemukokcokcoğ obikuyap tağ ğu juy ojeku — i'e'em wuyju jewebe ma.

Imēn wuyju jewawewem. ²⁵Kuy bima Deus biõgbuk wuymutabun Jesus Cristo kay. Āğ cuy ğasū bit ixe wuyağuydada. ²⁶Wuya'õbuyxian pin ğu juy ajop. Warara'acat ağutakomān ğu dak cuy. Wuyetabutkarey ğu dak cuy ajop warara'acat kay.

6 ¹Okitpitpiyū, wuybure be ikērēat muğē buje, ixe juy epeyawē. Deus biõgbuk a'õ kay kūyjobicat cuy ixe yawē. Eywebe dak xipat'ūmat imuğē ğūğūn ixe buxim. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop eywebe ikērēat kukap puxim. ²Jewebuywatwan cuy epesop. Jewebuywatwan pima, kūyjobit epesop Cristo a'õ kay. ³Ya'õbuyxi'ūmat “Ōn pit wa'õbuyxi. Osobuywan ğu warara'acat” i'e'em pima, jeweğuykukukum. Te'e ma e'em — Cristo ebekit ōn — i. ⁴Ĝebum cuy ajop wuyekukuap kay wuyetaybit am cūğ ma oceju jekukum iam, cūğ ğu iam tak. Cūğ ma jekukum pima, wuycokcok ace'e wuyekukuap kay.

— Ibo ekukuap co'i du wekukuap xipat Deus xe? — i ğu kuka ace'e. ⁵Soat ma juy wuyekapikap ajukuk.

⁶Warara'acat pe Cristo ekawēn wuymutaybitbin pima, wuybubut'in cuy ağu'ē'ē cebe wuymutaybitbinapteim. ⁷Jewemuğuykukukum ğu juy epesop. Deus ya'õmupubutpun pa'ore soat pe wuywebe. Ajo ataida iat tak kuka ajat ma. ⁸Imēnpuxim jewemukokcokcoğ wuybikuyap tağ jekukum pima, ikērēat kuka ağujurūğ. Wuye'ū buje Deus wi wūy ma acesop. Deus biõgbuk mucokcokcoğ ixe bikuyap tağ jekukum pima bit, idipat kuka ağujurūğ ixe a'õbacaan, ibiõgbuk wuyağuydadam pima dak. Wuye'ū buje, waram acejetait. Deus xe acesop soat em. ⁹Wuybu'u'um ğu juy ajop xipacat muğē ām. Xipacat puap kabia be xipacat acejat wuybu'u'u'ūm pima. ¹⁰Imēnpuye xipan warara'acat kukap cuy acejepere ğu. Warara'acat podi ma itabucayū ajukuk xipan.

¹¹Obum ma ijidup mubarararaḡ òn. Yoboḡ cĩcã wemumubararak.
¹²Xipan jewemuwẽnuwẽnayũ ma e'em eywebe:

— Jewedaypu'aḡobixeedakatkacan cuy epesop cũḡ ma Deus xe eydop am — i.

Yoboḡan pin ip. Jesus Cristo oe'ũ korosa be iap muwẽn pu'u jĩjã ip. Iparara ip Jesus Cristo kay'ũmayũ ipiat supi'ajoat cebe ip iap puxim. ¹³Jedaypu'aḡobixeedakatkacat ip. Soat taḡ ḡu bit ip jekukum wuyawẽwẽap ekawẽn taḡ ḡu. Eywebe jewedaypu'aḡobixeedakatkacat ojuy ip, “Ade ma oca'õ kay kũyjobit” i'e ojuy ip puye.

¹⁴— Mẽnku xipat wuywebe cũḡ ma wuydop am Deus xe, ḡoku ḡuto — i'ũmḡu òn pit e'em. — Wuykukukat Jesus Cristo oe'ũ korosa be wuywebe cũḡ ma wuydop am Deus xe — i acã òn e'em.

Jesus kay'ũmat ekukuap puxim ḡu weku pin ḡasũ bit. Idip ḡu o'e oxe iboap pit. Jesus kay'ũmayũ dak jeku pin ḡu wekukuap puxim. Idip ḡu cexe ip iboap. ¹⁵Wuyaḡuy'isu bima, yoboḡ ḡu Deus xe wuydaypu'aḡobixeedakatkacat pima, ixeedakatkacat'ũm pima dak. Ibitbit ma. Yoboḡ pit cexe wuy'isum wuyeku am. ¹⁶Õn kawẽnwẽn Deus eju yaḡuy'isum jekuku'ukayũ beam- -Deus ebekitkit peam.

— Bay, ebekitkit aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy cekay ip — i òn e'em cebe.

¹⁷Okaykay ḡu juy ip jeedop. Wa'õmukorẽm ḡu juy jeedop ip jewedaypu'aḡobixeedakatkacan iam. Kuy werowero opop wukxabi daḡ ade. Iboap coco buje, itaybit je'e ip Paulo kapikpiḡ cĩcã wuykukukat Jesus peam iam.

¹⁸Okitpitpiyũ, “Xipan cuy Galácia eipi watwat ejukuk” i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be. Xipan cuy jeykuk. Ibũrũn ma.

ÉFESO KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹Éfeso ka watwat, cartadup mubararaḡ òn eywebeaptum. Deus ebekitkiyũ eyju. Soat em eyju kũyjobit Jesus Cristo a'ò kay, ceweju eyju mũḡ'i buye. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi.

²Deus wuyebay. Jesus Cristo wuykukukat.

— Bay, Éfeso ka watwat cuy ejukuk xipan — i òn e'em Deus pe. — Ixeyũ aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe.

³Kabi beacat pe xipacat ùmũmap co'i ma soat em Deus xipacat ùmũm wuywebe dak. Kabi beayũ buxim wuyju, Cristo eju mũḡ'i wuyju buye. Imēnpuye:

— Ēn xipat cĩcã — i juy ace Deus pe soat em ma- -wuykukukat Jesus Cristo ebay be.

⁴Ipi muḡē'ũm pima ma, Deus kuy wuynaē jebekitkiyũm. Cebekitkiyũ wuyju Cristo eju mũḡ'i wuyju buye.

— Soat taḡ iisu jeedop ip oxe webekitkiyũ — i juk o'e jewebe ma Deus. — Ikērēat kuḡ ḡu ip jeedop oxe — i juk o'e jewebe ma.

Imēn cuk wuynaē ixex wuykukpin puye.

⁵— Jesus Cristo kay itabun puje, webekitkiyũm ip je'e — io'e Deus jewebe ma. Imēn Deus o'e, jexe wuykukpin puye. Ibikuy osunuy wuynaē ãm. Jemucokcok am cuk wuynaē. ⁶Ipot ikukpin cĩcã osunuy cexe. Imēnpit jekpot o'ḡudot wuykay wuydaxijo am tei'ũmat ùmũmap puxim. Imēneju:

— Ka'ũma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe soat em. — Soat podi ma Ēn xipacat ùmũm ocewebe — i dak cuy ace cebe.

⁷Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi Cristo oe'ũ wuywebeam puye. Ġasũ bit ixē ġebum ġu apēn cuk adi ikērēat aġuġēġē iap kay. Soat podi ma ixē xipan wuykuġ. ⁸Ibu'u ġu xipan wuykuk am. Soat em wuykuġ xipan. Soat podi ma itaybitbit ixē. Soan ma itaybit. ⁹⁻¹⁰— Imu'awero pin pima, soat webekitkiyũ oġu'awero- -soat ipi juacat, soat kabi beacat tak — i juk o'e Deus jewebe ma. — Cristo soat kukan je'e ġebuje bit — i juk o'e jewebe ma. — Kũyjobit jeedop ip ya'õ kay — io'e.

Kuy bima apēn imu'awero ojuy ip osunuy iap iba'arēm osodop soat xe wuyxe. Ġasũ bit iboap o'ġuwēn wuywebe.

— Cristo soat kukan je'e — i juk o'e wuywebe. — Soat ma kũyjobin jeedop ip ya'õ kay — i juk o'e wuywebe.

¹¹Soat ma jebapukpuġ wuywebe Deus bikuyap taġ- -apēn ixē juk adi o'e'eiap taġ. Ixē juk wuynaē jebekitkiyũm Cristo eju wuyju mũġ'i buye. Jebikuyap taġ wuynaē.

— Teyũku otaē webekitkiyũm — io'e ipi muġē awap.

Imēnpuye juk wuynaē. ¹²Oceju juk koam ocetabut oce'e Cristo kay. Imēnpuye:

— Ka'ũma ma ejo'iat ya'õbacaat — i oceju e'em Deus pe.

¹³Eyju dak cuk eyetabut Cristo kay. Kawēn icēmat co buje Cristo kay juk eyetabut epesop- -kawēn idipat co buje, Deus wuydaxijomap ekawēn co buje. Wuyju ma wuybutet mubarararaġ wuybubut pe ijop cuy obubut i'e am soat pe. Imēnpuxim Deus tak jebiõġbuk muõmõm wuywebe “Teyũku webekitkiyũ” i'e am soat pe. Jebiõġbuk muõmõm wuywebe apēn cuk adi o'e'e iap taġ. ¹⁴Wuyetaybit ajo Deus je'ġũm jebekitkiyũ be iap acejat iam ibiõġbuk kuġ puye. Ixē ja'õbacaap ũmũm wuywebe ikērēat muġēap puxim. Imēnpuye wuyetaybit ixē xe acesop ikērēat kuġ ġu iam. Imēneju:

— Ka'ũma ma ejo'iat xipacat — i juy ace cebe- -Deus pe.

¹⁵— Éfeso ka watwat itabut cĩcã wuykukukat kay- -Jesus kay — i juk o'e warara'acayũ ocewebe. — Ikukpin warara'acayũ kuġ ip- -itabucayũ kuġ — i juk o'e ip ocewebe.

¹⁶Iboap awēġ tobuxik puje:

— Bay, ēn xipat cĩcã. Éfeso ka watwat buywatwan ēn ixeyũ be warara'acayũ kuk am xipan — i õn e'em Deus pe.

Obu'un pa'ore ma imēn i'e'e am cebe. Soat em eywebeam õn kawēnwēn Deus eju. ¹⁷Kawēnwēn õn Deus eju- -wuykukukat Jesus Cristo ebay eju. Ka'ũma ma ixē jo'iat idipat.

— Ebiõġbuk cuy eġuõm Éfeso ka watwat pe — i õn e'em cebe.

Ibiõgbuk jeymutaybin cũg ma eyeku am Deus etabutpe iam. Deus tak gubapuk eywebe ibiõgbuk. Eyetaybit epesop ixem apên ixé ibikuy eywebe eyetaybit am ixem.

¹⁸— Bay, ixeyũ juy eġutaybin soat em exe jeedop ip iam — i õn e'em Deus pe.

Ixe juk eynaẽ soat em jexe eydop am. Cexe eydopap wiwim eyju ġasũ dak.

— Ixeyũ juy eġutaybin xipát cĩcãat eġuxipan iũm ãm ebekitkiyũ be iam — i õn e'em Deus pe. ¹⁹— Soat podi ma a'õbaca iam cuy dak ixeyũ eġutaybin — i õn e'em. — A'õbacaap ãmũm soat pe ebekitkiyũ be- -itabucayũ be iam tak cuy ixeyũ eġutaybin — i õn e'em.

²⁰Iboap a'õbacaan ma Deus Cristo o'ġutait ce'ũap tomukadi. Waram o'ġutait. O'ġuyú kabi kay.

— Soat kukan cuy eġuy oweju — io'e cebe- -Cristo be. — Waġuywaġõm cuy eġuy — io'e cebe.

²¹Kabi be omuy ġasũ Cristo. Soat podi ma ya'õbaca ixé. Soat kabi beayũ kukayũ kũyjobit ixé a'õ kay acã- -ya'õbuyxiayũ, ya'õcaayũ dak, kariwaayũ dak. Soat ip kũyjobit Cristo a'õ kay. Ģasũ ka'ũma ma ixé jo'iat ya'õbuyxi. Ģuyjom tak ka'ũma ma je'e ixé jo'ian. ²²Deus soat a'õbacaap o'ġu'ũm ixeyũ be kũyjobit am Cristo a'õ kay.

— Soat kukat okpot — i juk o'e Jesus kay itabucayũ be. — Ka'ũma ma ixé jo'iat — i juk o'e cebe ip.

²³Wuya'a wuyjebit kukat. Wuya'a buxim Cristo dak itabucayũ kukat. Imēnpuye itabucayũ Cristo jebit puxim. Ixe Cristo soat em jebekitkiyũ kuġ xipan- -jekay itabucayũ kuġ. Ixe-buxim wuyju dak soat kuġ xipan itabucayũ kuġ soat kaka beayũ kuġ, ixé wuykukat puye.

2 ¹Kuy bima bit juk adi eybu'u epesop Deus bikuyap taġ jeku am Deus a'õ kay kũyjobit'ũm puye, ikērēat mujurũgrũġ puye dak. ²Itabut'ũmat ekukuap puxim cuk adi epekukuku ikērēat muġēġēm acã. Deus a'õ kay kũyjobit'ũmayũ kukat a'õ kay epesop kũyjobit kabido daġayũ kukat a'õ kay, ya'õbacaayũ kukat a'õ kay. ³Soat wuyju dak itabut'ũmayũ ekukuap co'i ma juk adi ajekukuku. Wuyukpiwatpin ma juk adi ajekukuku ikērēat mujurũgrũġ. Ajo-muġē pin wuyxe iat muġēġēm cuk adi ajekukuku. Ajo-kay wuyju jewaġuy pin iap kay dak cuk adi aceġebububu. Wuykap isu ma wuycokcok ikērēat mujurũgrũġ ãm ijodiat puye. Imēneju Deus itakoma osunuy wuykay ikērēat mujurũgrũġ puye. Ipiat kuka o'sup'i'ajoat soat pe wuywebe. ⁴Deus pit

soat podi ma itabotaidabotbot wuykay. Imēnpuye ipiat o'supí'ajoat ġu wuywebe. Soat podi ma wuykukpin cexe. ⁵Imēnpuye ixē juk adi wuymuisun. Ce'ūat puxim cuk adi acesop. Ikērēat mujurūgrūġ cuk adi ajekukuku. Ixe bit cuk wuymuisun. Kuy bima Deus waram ġuto Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Ja'ōbacaam o'ġutait. Iboap a'ōbacaam wuymuisusun tak Cristo eju wuyju mūġ'i buje. Deus kuy juk wuydaxijo warara'acat podi ma xipan wuykuġ puye. ⁶Ixe juk wuymuisun ce'ūat mutaicap puxim. Wuymuyu jexe wuydop am Jesus Cristo eju mūġ'i wuyju jekukum puye.

— Kabi be soat kukayūm je'e ip webekitkiyū Cristo eju — i juk o'e Deus jewebe ma.

⁷Ixe juk wuymuyu jexe wuydop am. Imēnpuye ġuyjomayū je'e:

— Deus soat podi ma xipan wuykuġ, ikērēat aġujurūgrūġ ma'ġu wuyju — i. — Ixeyū o'ġuyu jexe jedop am Jesus Cristo oe'ū cebeam ip puye — i je'e ip.

⁸Deus wuydaxijojom xipan wuykuġ puye. Ixe wuydaxijojom Jesus Cristo kay wuyetabun puje. Tei'ūma wuydaxijoap. Deus emumuīm puxim wuydaxijoap teihe ġu buye. ⁹Deus wuydaxijojom cūġ ma wuyekukuap tomuju ġu. Imēnpuye:

— Deus cuk ocedaxijo cūġ ma oceju jekukum puye — i'e ba'ore wuywebe. ¹⁰Deus cuk wuymuġē. Ġasū bit cuk wuymuwexat xipacat mujurūgrūġ'ukayūm Jesus Cristo eju mūġ'i wuyju buye.

— Xipacat mujurūgrūġ'ukayūm ip jeedop Cristo eju mūġ'iaiyū — i juk o'e Deus jewebe ma kuyje.

¹¹Ġebum cuy epesop apēn cuk adi warēmtaġ ma epekukuku iap kay. Judeuyū ġu eyju.

— Eyju jewedaypu'aġobixeedakatkacan ġu- -oceju acā — i'e'em ip Judeuyū eywebe.

Jejebit pe ip takatkacap kuġ oceju Judeuyū iap mubapuk am soat pe. Judeuyū xe eyokok epesop. ¹²Wūy ma juk adi epekukuku Cristo wi kuy bima. Powatwat puxim cuk adi epesop, Judeuyū'ūm puye- -Deus emunaē'ūm puye dak.

— Ōn xipan jeykuk — i juk o'e Deus jebekitkiyū be- -Judeuyū be. Eywebe bit imēn ġu o'e. Deus xe soat em wuyetait acesop iap wiwim ġu juk adi epesop. Eyetabut ġu juk adi epesop Deus kay. ¹³Kuy bima Deus wi wūy jījā juk adi epesop eyetaybit'ūm ixem puye. Ġasū bit cuk eydojot jetēġ Cristo oe'ū korosa be eywebeam puye. Ixe xe ma eyju dopdom ġasū Jesus Cristo eju mūġ'i eyju buye. ¹⁴Cristo wuymudinudin.

Judeuyũ itakoma osodop Judeu'ũmayũ kay. Wuyparakpe korara opop iap puxim cewaḡõn'ũm ip osodop jewewekay. Cristo bit itakomaap o'ḡu'ũm korara muduap puxim. O'ḡu'ũm je'ũ buje. Ḡasũ bit pũḡ kadian ma o'e ip Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak. Pũḡ pe ma ip jewewekuḡ o'e itakomaap oi'ũm puye. ¹⁵Judeuyũ itakoma osodop ip Judeu'ũmayũ kay Moisés ekawẽn taḡ ḡu ip oekuku buye- -wuyawewẽap ekawẽn taḡ ḡu.

— Moisés ekawẽn taḡ eyekukuap tomuju ḡu eyju cũḡ ma oxẽ — i juk o'e Cristo bit soat pe wuywebe.

Imẽn cuk o'e je'ũ buje. Kuy bima Judeuyũ pũḡ kadi ḡu osodop ip Judeu'ũmayũ eju- -xepxep kadi. Cristo eju mũḡ'i jeku buje bit, pũḡ kadian ma ip o'e. Yaḡuyisu ip o'e Cristo ip o'ḡudin puye. Itakoma ip jewewekay iap o'ḡu'ũm. ¹⁶Wuyewewekay wuyetakomaap o'ḡu'ũm, korosa be oe'ũ buye. Pũḡ kadian ma ixẽ juk wuyмуwexat korosa be je'ũap tomuju- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak. Ixẽ juk wuyмubikuy Deus a'õ kay kũyjobit am. ¹⁷Ipi ju jekop puje:

— Deus itakoma ḡu eykay! Eykukpin cĩcã cexe — i juk o'e Cristo. Imẽn ixẽ juk o'e eywebe- -Judeu'ũmayũ be- -Deus wi wũyayũ be. Ocewebe dak imẽn cuk o'e Judeuyũ be- -Deus xeayũ be. ¹⁸Soat wuyajẽm put wuyebay xe- -Deus xe- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak, Cristo kay wuyetabun puje. Wuyajẽm put cexe pũḡat a'õbi- -Deus biõḡbuk a'õbi, Deus biõḡbuk wuywebe buye.

¹⁹Eyju Judeu'ũmayũ. Ḡasũ bit eyju wũyatka watwat puxim ḡu- -powatwat puxim ḡu dak. Ocebuxim eyju dak Deus ebekitkiyũm epesop ḡasũ- -Deus badipyũm, Deus ka watwan. ²⁰Deus nuynuyap'a buxim wuyju. Uk'a muy pin pima, tuk'a diotpeat muymuy wuyju koap. Imẽnpuxim Jesus Cristo emumujuyũ cekawẽn o'ḡuwẽnuwẽn koap, Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ dak. Uk'a muy bima, wita'a muymuy wuyju wara'at'a muycemucemap'a. Jesus Cristo iḡo'a buxim. ²¹Iḡo'a wara'at'a muycemucem uk'a yacem i'e am. Imẽnpuxim wuykukukat Jesus itabucayũ a'õmucanucan. Imẽnpuye biḡ ma wuyetabut cekay. Biḡ ma wuyju xipan jewewekuḡ. Biḡ ma wuyju kũyjobit ya'õ kay. Uk'a buxim wuyju yadipat'a buxim. ²²Eyju dak Cristo eju mũḡ'i jekukum, Judeuyũ ḡu ma'ḡu eyju. Imẽnpuye ocebuxim eyju dak Deus nuynuyap'a buxim epesop. Deus nuynuy eywebe, ibiõḡbuk nuynuy eywebe buye.

3 ¹Paulo õn- -Jesus Cristo emunaẽ.

— Deus Judeuyũ daxijojom acã ḡu. Judeu'ũmayũ daxijojom tak — i õn e'em.

Iboap puye òn daomũnmũnap'a be. ²Deus soat podi ma xipan okuḡ. Imẽnpuye juk omuju jekawẽn muwẽn ãm eywebe- -Deus xe soat ikukpin cĩcã iap ekawẽn muwẽn ãm eywebe. Kuy eyetaybit apẽn cuk ixe omuju eykay iam. ³⁻⁶Kuyje Deus o'jekawẽn jewebe ma.

— Kawẽn idipat oḡuju Judeu'ũmayũ be dak — i juk o'e jewebe ma. — Jesus Cristo kay ixeyũ etabun puje, ajo-ũmũm òn webekitkiyũ be iap je'jat ip — i juk o'e jewebe ma. — Pũḡ pe ma ip jewebot. Judeuyũ eju jewebot ip — i juk o'e. — Wa'õ daḡ oce Judeu'ũmayũ be dak apẽn cuk adi ocece Judeuyũ be iap taḡ — i juk o'e jewebe ma.

Kuyje apẽn pũḡ kadian je'e ip iap ekawẽn o'ḡuwẽn ḡu warara'acat pe. Iba'arẽm osodop soat xe iboap ekawẽn. Ḡasũ bit jemumujuyũ o'ḡutaybin iboap ekawẽn- -soat taḡ iisuayũ. Jemunaẽyũ o'ḡutaybin jekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ dak. Jebiõḡbuḡ ip o'ḡutaybin. Owebe dak Deus kuy bima iba'arẽm osodop iap ekawẽn o'ḡuwẽn. Kuy iboap ekawẽntup o'tupmubararak yopĩtpĩt. Wemudupmubararaktup co buje, eyetaybit epe'e Paulo itaybit kuy bima iba'arẽm osodop iap ekawẽn Cristo ekawẽn iam.

⁷— Kawẽn idipat cuy eḡuwẽnuwẽn itaybit'ũmayũ be — i juk o'e Deus owebe.

Tei'ũmat puxim ja'õbacaap o'ḡũm owebe kawẽn idipat muwẽn ãm. Ja'õbacaap o'ḡũm owebe imuwẽn ãm. O'ḡũm owebe yoboḡat ḡu ma'ḡu òn. Ixe xipan okuḡ puye acã o'ḡũm owebe. ⁸Soat podi ma òn yopĩt ma Deus kayayũ bodi ma. Owebe bit Deus o'e:

— Kawẽn idipat cuy eḡuwẽnuwẽn Judeu'ũmayũ be — i. Imẽnpuye: — Soat podi ma Cristo xipan wuykuḡ — i òn e'em cebe ip. — Soat podi ma xipacat ùmũm wuywebe — i dak. ⁹— “Kuyje Deus ibikuy osunuy soat kay jebekitkin- -Judeuyũ kay, Judeu'ũmayũ kay dak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe, soat muḡẽḡẽ'ukat cuk o'e. — “Jebikuyap taḡ Judeuyũ daxijojom ḡasũ, Judeu'ũmayũ daxijojom tak,” i juy ece soat pe — i juk o'e Deus owebe. Apẽn Deus ibikuy osunuy iap iba'arẽm osodop soat xe kuy bima. Ḡasũ acã ibapuk o'e. ¹⁰Iba'arẽm osodop kuy bima. Ḡasũ bit ade taxijoyo'ibiyũ- -Judeuyũ, Judeu'ũmayũ dak- -soat kaka daḡayũ. Ixeyũ jojom pima, kabi beayũ itaybit je'e soat podi ma Deus itaybit iam.

— Deus acã itaybit soat kaka daḡayũ daxijo am — i je'e ip kabi beayũ- -ya'õbuyxiayũ, Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ kukukayũ dak.

¹¹Ipi muḡẽ awap Deus ḡebum osunuy jebekitkiyũ kay. Soat ka watwat mutabun ojuy osunuy. Deus ebekitkiyũm o'e ip wuykukukat Jesus

Cristo kay itabut ip o'e buye. ¹²Ixe Jesus Cristo eju mūḡ'i wuyju, cekay wuyetabut puye. Imēnpuye wuyekawēnpi ḡu Deus eju. Wuybisūsūn ḡu kawēn ām ceweju. ¹³Imēnpuye eyḡuycūḡ ḡu epesop ipiat'ajojom ma'ḡu ōn daomūnmūnap'a be. Ōn ipiat'ajojom cuk adi kawēn idipat oḡuwēnuwēn eywebe buye. Ōn kawēn idipat muwēnuwēnap xipat osodop eywebeam. Ōn daomūnmūnap'a be iap tak xipat eywebeam.

¹⁴Apēn Deus soat kaka watwat o'taxijo jebekitkiyūm iap kay ōn ḡebum pima, ocēḡ'aecōḡcōḡ wuyebay wap “Ēn soat podi ma xipat ocekey” i'e am cebe. ¹⁵Deus xipan wuykuḡ iap puxim soat wuyebayū jebekitkiyū kuḡ xipan- -kabi beayū, ipi daḡayū dak. ¹⁶Eywebeam ōn kawēnwēn Deus eju. Ixe soat podi ma idip, ya'ōbaca dak. Imēnpuye:

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Ēfeso ka watwat pe — i ōn e'em cebe. — Ebiōḡbuk cuy ip eya'ōmucan kūyjobit am ip a'ō kay — i ōn e'em cebe. ¹⁷— Cristo juy jeeku ceweju ip itabut puye ip cekay — i ōn e'em cebe. Kanabū badi nabū ōmōmat puxim cuy epesop. Darem ḡu warara'acat kuḡ epesop xipan- -soat em ma.

— Bay, ibuywatwan cuy ip eḡuy xipan ip jewekuk am, ya'ōbacaam tak ip — i ōn e'em Deus pe. ¹⁸— Ixeyū juy eḡutaybin apēn Cristo xe ocekuḡpin iam — i ōn e'em cebe. — Soat ebekitkit cuy eḡutaybin iboam — i ōn e'em cebe. — Soat podi ma ocekuḡpin exe — i ōn e'em. Apēn Cristo xe ocekuḡpin iap imuweḡūn pa'ore ocewebe, yoboḡ cīcā buye.

— Apēn ocekuḡpin cexe iam cuy eḡutaybin ip — i ōn e'em Deus pe. ¹⁹— Itaybit ḡu ip ikukpin cīcā ip exe iam — i ōn e'em cebe. — Apēn ocekuḡpin exe iam ocetaybitbūt ā — i ōn e'em cebe. — Iboam cuy ip eḡutaybin — i ōn e'em cebe. — Iboam ip itaybin puje, ka'ūma kay je'e ip. Icokcok cīcā je'e ip soat kukat puxim — i ōn e'em Deus pe.

²⁰Deus pe soat i'e but. Wuyemuojuy bodi ma ixē iūmūm wuywebe. Wuyaḡuyḡebuap podi ma dak iūmūm wuywebe. Ixe a'ōbacaap kuḡ wuyju. Ixe ja'ōbacaam soan e'em wuywebeam. Imēnpuye:

— Ka'ūma ma ejo'iat xipacat, idipat tak — i juy ace cebe.

²¹Soat em ma: — Ka'ūma ma ejo'iat xipacat — i'e'em jeedop ip Deus pe Jesus kay itabucayū.

Imēn i'e'em jeedop ip, soat em Jesus Cristo a'ō kay ip jekuku'ukayū. Ibu'u ḡu ma ip je'e imēn je'e am.

4 ¹Deus warara'acat podi ma xipan wuykuḡ. Imēnpuye ōn jeyawē. Daomūnmūnap'a be ōn wuykukukat Jesus Cristo beam kapikiḡ

puye. Deus kuy juk eynaē jebekitkiyūm cedağ ma eyeku am. Ixe bikuyap tağ cuy epeku. ²Yoboğan pin ġu juy epesop warara'acat muğuykukuap ojuy. Eya'ōtareğ ġu juy warara'acat epejukuk. Eyukpiceğēm ġu juy epesop warara'acat kuğ. Jewebuywatwan cuy epesop. Ikukpin cuy warara'acat epejukuk. ³Deus biōğbuk bikuyap tağ jekukum pima, pūğ tağ ma kuka acewağuyğuy. Kaba'ūm cuy epeyewekuk pūğ tağ ma eyewağuy am. ⁴Jesus kay itabucayū pūğ tiwatwat ma. Pūğ ma omuy wuywebe ibiōğbuk- -Deus biōğbuk. Pūğat wiwim soat wuyju- -Deus xe acesop iap wiwim. Deus kuy juk wuynaē iboap wiwi am. ⁵Pūğ ma wuykukukat. Pūğat kay wuyetabut. Pūğat ebekitkiyū oceju iap mubapuk am wuymubatisasanan. ⁶Pūğ ma Deus. Pūğ ma soat ebay. Ixe soat kukat. Soat kake ixē a'ōbi. Soat tağ ixē kake.

⁷Jekpiwatpin ma Cristo ja'ōbacaap ūmūm soat pe wuywebe. Iūmūm wuywebe wara'at tağtağtağ ma kapik am cebeam. ⁸Imēn e'em Deus ekawēntup:

Jekay itakomaayū o'ğū'ūmiat puxim o'jeu kabi kay, i. Ya'ōbaca topibiyū o'tujuu jewēju taomūnmūnayū buxim, i. Ja'ōbacaap o'ğūm ijodiatat pe, i.

⁹⁻¹⁰Koap ixē o'kop. Ijodi ma o'kop. Ipi tēğat pe o'kop. O'kop'iat ma waram ġuto o'jeu. O'jeu kabi kay soat kukan- -ipi watwat kukan, kabi beacat kukan tak. Deus iboam wuymutaybin pin osunuy “Ixe o'jeu” i'e buje. ¹¹Ixe ma ja'ōbacaap o'ğūm soat ijodiat pe. Pūğpūğ o'taē jemumujuyūm. Warara'acayū o'taē jekawēn muwēnuwēn'ukayūm. Warara'acayū o'taē itabut'ūmayū mutabun am. Warara'acayū o'taē itabucayū kukayūm. Warara'acayū o'taē itabucayū mutaybitbit'ukayūm. ¹²Deus ja'ōbacaap ūmūm soat pe jebekitkiyū be jewēbeam ip kapik am. Ja'ōbacaap ūmūm cebe ip warara'acayū mutabut am Cristo kay. ¹³Ixe a'ōbacaap kuğ pima; wara'at kaykaykay ġu acesop wuyetabun- -Cristo kay acā. Jewewejo'i ma acesop wuyetabut cekay. Jewewejo'i ma acesop wuyetaybit Deus ipon. Itabun'isuat ekukuap puxim ġu ajeku- -Cristo ekukuap puxim acā. ¹⁴Bekitkit dao ma yağuymuwarururun. Wara'at kaykaykay ma ip itabut. Kabidoxixi bima kobe soat tağ jedekudekum tipodoyat tağ puye. Bekitkit puxim ġu juy ajop- -kobe edekudekuap puxim ġu dak. Jewağuymuwarururun ġu juy ajop. Wuyetabun ġu juy ajop wuyumuğuykukuku'ukayū a'ō kay. Cedağ ġu wuymutaybin ojuy ip. Wuymutabun ojuy ip napaap kay. Wuyumuğuykuku ojuy ip kawēn cūğ'ūmat kay. ¹⁵Icēmān cuy ace. Wuyewekukpin cuy acewewekuk. Cristo bikuyap tağ tak cuy ajeku soat em. Ixe wuya'a buxim. ¹⁶Wuya'a

wuyağuy mucũgucũg. Wuyewedap wuyjebit mucanucan. Wuyjebit tağ soat xipat pima, xipat ma acesop. Xipan tak wuyju aypapan. Imēnpuxim Cristo wuykukukat. Wuyju ixē jebit tağat puxim. Cristo a'ōbacaap kuğ pima, ikukpin jewewekuğ pima dak, biğ ma acesop wuyetabun Jesus kay; biğ ma ixē ekukuap puxim tak ajeku.

¹⁷Imēnpuye ōn jeyawē wuykukukat a'ōbi. Deus itaybit'ūmat ekukuap puxim ġu juy epeku ġasū bit. Te'e ma ip jewağuyğuy itabut'ūmayū. ¹⁸Itaybit ġu ip Deus ekawēn. Kabiok tağtağ'ukayū buxim ip. Itaybit'ūm cīcā ip. Kūyjobit'ūm cīcā dak ip. Imēnpuye ibu'u ip Deus pe jağuy muisunan. ¹⁹Isūsūn ġu ip e'em. Icokcok cīcā ip ikērēat mujurūğrūğap kay. Ibikuy jījā ip ikērēat mujurūğ ām. Wuysūsūnap mujurūğrūğxi jījā ip.

²⁰Eyju bit imēn ġu jekukum, Cristo ekukuam eyetaybit puye. ²¹Cedağ ma ixē juk adi oekuku iam kuy epeyekūyjo. Ixē eju mūğ'i wuyju jekukum. Soat em Jesus icēmān e'em iam kuy eyetaybit. ²²Kuy bima eymucokcok am acā soat pupum cuk adi epekukuku eyemumukaypinput pupum. Jewemuğuykukukum cuk adi epekukuku ikērēat mujurūğrūğ. Imēn jekuku'ukayū ikērē jījā Deus xe. Iisuat pu buje wuyju iokokat xikxiğ. Imēnpuxim ikērēm eyekukuap cuy epeyepere. ²³Eyağuyisum cuy epeku ġasū bit. Āğ cuy Deus jeyağuy muisun. Āğ cuy ixē jeyağuyda.

²⁴— Ocağuy muisun cuy ece — i juy epe'e Deus pe.

Eyağuyisum jekukum pima Deus ekukuap puxim epeku. Kawēn icēmat tağ epeku. Cūğ ma dak epeku. Ikērēat tak epeğūğē ġu.

²⁵Imēnpuye napa ġu juy epe'e'e. Soat wuyju ikitpitpiyū Cristo jebit'in wuyju buye. Imēnpuye icēm acā epe'e'e eyewewebe. ²⁶Ikērēat epeğujurūğ ġu juy eyetakomaap pibun. Kabiabun ġu juy eyetakomaap epejukuk. Dao ma juy epedidin. ²⁷Ibiōğbuk kērēayū kukukat pe juy jeymuğuykukuan ġu ikērēat mujurūğ ām. ²⁸Ibukuruk tūibit ibukurūğ ġu juy jeenuy ġasū bit. Jekapik cuy ġasū bit jebubut pu am, cedağ ma jeku am. Ibukapiğ cuy jeenuy ikuğ'ūmat puywat am tak. ²⁹Eyekawēnkērēm ġu juy epesop- -eyekawēntim acā. Eyekawēntim pima xipat je'e eyekawēn coco'ukayū be. Biğ ma ip jeedop itabut Cristo kay. Jemumukaypinput ip jeejat Deus xewi. ³⁰Deus biōğbuk ikērēat kuğ ġu. Soat tağ iisu. Ixē juy epeğuyğucũg ġu. Soat eyju eyetaybit oceju Deus ebekitkiyū iam, Deus biōğbuk omuy eywebe buye. Ixē wuywebe buye, wuyetaybit ġuyjom ikērēat kuğ ġu acesop iam, Deus co'iaiyūm acesop iam. ³¹Eya'ōpuruğ warara'acat kuğap cuy epeyepere. Eysapka'orem ġu dak cuy epesop. Eyetakomām ġu dak cuy epesop. Eya'ōberen ġu dak cuy epeyekawēnwēn warara'acat kay. Warara'acat epejomuy

ǵu dak cuy. Ikērēm ǵu dak cuy warara'acat epejukuk. ³²Xipan cuy warara'acat epejukuk. Eya'ōdidin cuy warara'acat epejukuk. Deus ǵebum ǵu apēn cuk adi ikērēat aǵujurūǵrūǵiap kay, Cristo wuywebewi ikērēat uk am oe'ũ buye. Ixe buxim cuy epeyeǵebu ǵu apēn wara'acat cuk adi ikērēm eykuk iap kay.

5 ¹Deus ebekitkiyũ eyju. Eykukpin cĩcã cexe. Imēnpuye ixe ekukuap co'i juy epeku. Xipan cuy epeyewekuk. ²Wũnca ũmũm'uk osodop ip kuyjeayũ paĩ be Deus mucokcok am; Deus pe ikērēat uk'ukapteim tak. Imēnpuxim Cristo jekpiwatpin ma oe'ũ ikērēat uk am wuywebewi. Deus icokcok osunuy ixe e'ũap kay. Ixe e'ũap te'okuap puxim osunuy Deus xe. Apēn ixe wuykuǵ iap puxim cuy epeyewekuk xipan.

³Deus ebekitkiyũ eyju. Imēnpuye warara'acat tayxi kaykay ǵuu juy epesop- -pũǵ em tak ka'ũma, warara'acat itop kaykay ǵu dak. Wuyšũsũnap cuy epeǵuǵẽ ǵu- -pũǵ em tak ka'ũma. Eyetabikukum ǵu juy epesop warara'acat pubut kay. Iboam tak cuy epeyekawēn ǵu. ⁴Eyekawēnkērēm ǵu juy epesop. Te'em ǵu dak cuy epeyekawēnwēn. Eyekawēnwēn. Eyekawēnxim ǵu dak cuy epesop.

— Bay, soat podi ma ēn xipat — i bit cuy epe'e Deus pe soat em.

⁵Cristo ebekitkiyũm ǵu bit je'e ip aoyũ xiayũ, aǵokatkayũ xiayũ dak; wuyšũsũnap muǵẽǵẽ'ukayũ dak; itabikukuayũ dak. Deus ka be ip jeōm ǵu. Wuyetabikukuap deusbaroyũ kay wuyetabucap co'i ikērē Deus xe.

⁶Deus jetakomaap ǵubapuk ja'ō kay kũyjobit'ũmayũ be. Ipiat supi'ajoat cebe ip kũyjobit'ũm puye. Imēneju eyday'em'um cuy epesop te'e ma kawēnwēn'ukayũ be eymuǵuykukuap puxim.

— Deus ipiat supi'ajoat ǵu wuywebe ikērēat muǵẽǵẽm ma'ǵu wuyju — i te'e ma e'em ip.

⁷Ixeyũ kay ǵu juy eybureyũm. ⁸Ikērēat mujurũǵrũǵ cuk adi epekuku kuy bima kabiok taǵtaǵ'ukat puxim. Ǵasũ bit wuykukukat ebekitkiyũm epesop. Kabia daǵ jekuku'ukat puxim eyju ǵasũ bit. Kabia daǵ jekuku'ukat ekukuap taǵ cuy epeku. ⁹Kabia daǵ jekuku'ukat xipacat mujurũǵrũǵ. Cũǵ ma ip jekukum. Icēmãn ip kawēnwēn. ¹⁰Eyetaybin cuy epesop wuykukukat mucokcok am. ¹¹Warēmtaǵ jekuku'ukayũ burem ǵu juy epesop- -kabiok taǵtaǵxiayũ burem ǵu. Ixeyũ juy epeyawē cedaǵ ma jeku am kabia daǵ jekuku'ukat puxim. ¹²Wuybisũsũn cĩcã apēn ip iba'arēm ikērēat mujurũǵrũǵ iap muwēn âm. ¹³Kabia kay warēmtaksuǵat tojot puje wuyetaybit ajo ijop iam. Imēnpuxim Cristo kay ixeyũ dojot puje wuyetaybit ikērēat kuǵ joyũku iam. ¹⁴Cristo

kay wuyetabut pima kabia daḡ jekuku'ukayũ puximayũm acesop. Imēnpuye kuyjeayũ e'em:

Ixecat, ecewurũḡ cuy, i. Ce'ũ'ũayũ dopdopap pewi juy eceu,
i. Cristo jeymukabia, i.

Cristo wuymukabiahham Cristo wuymuisusun iape.

¹⁵Imēneju ḡebum cuy epesop eyekukuap kay warēmtaḡ eyekuap puxim. Eyaḡuy'ũm ḡu juy epesop. Eyaḡuybabim ma juy epesop. ¹⁶Kabia mupa'ũm'ũm ḡu juy epesop, ḡasũacat ikērēat mujurũḡrũḡ cĩcã buye. ¹⁷Eybidaodao ḡu juy epesop. Eyetaybin pit cuy epesop apēn wuykukukat ibikuy eyekuam iam.

¹⁸Jewemuka'o'on ḡu juy epesop. Eyka'o'o bima itabidaoyũ buxim eyju. Aḡ cuy Deus biōḡbuk pit jeyaḡuydada. ¹⁹Davi pibodo juy jebibododon epesop awerom pima. Jebibododon tak cuy epesop “Cristo soat podi ma xipat” i'e pin pima wuykukukat pe; “Ocecokcok cĩcã oceju ebekitkit puye” i'e pin pima dak cebe; “Cristo acã ocekuukukat” i'e pin pima dak; eycokcok pima dak Cristo kay eyetabut puye; “Ēn xipat cĩcã” i'e pin pima dak cebe. Jebibododon cuy epesop eycokcokap mubapuk am wuykukat pe.

²⁰— Soat em ēn xipan ocekuḡ, ocekuukukat Jesus Cristo xe ocekuupin puye — i juy epe'e Deus pe- -wuyebay be.

Imēn cuy epe'e cebe, xipacat jebapukpuḡ eywebe bima, xipat'ũmat jebapukpuḡ pima dak. ²¹Soat eyju ibuyxim Cristo kuḡ. Imēnpuye kũyjobin cuy epesop eyewa'o kay.

²²Tũ'ũ'ũyũ, kũyjobin cuy epesop eyitopyũ a'o kay wuykukukat a'o kayap puxim. ²³Apēn Cristo itabucayũ kukat iap puxim aḡokatkat tak jetayxi kuḡ. Cristo itabucayũ daxijojo'ukat. Itabucayũ ixē jebit puxim. ²⁴Imēneju juy itabucayũ kũyjobit Cristo a'o kay. Imēnpuxim aoyũ dak cuy jeedop jektop a'o kay.

²⁵Tapupuyũ, xipan cuy eytayxiyũ epejukuk apēn Cristo xipan itabucayũ kuḡ iap puxim. Jekpiwatpin ma oe'ũ cebeam ip. ²⁶Oe'ũ itabucayũ be Deus bikuyap taḡ jeku am. Itabucayũ o'ḡuisun jekawēn kay kũyjobit am. O'ḡuisun ip apēn wuyju idibim jewebuwywuy iap puxim. ²⁷O'ḡuisun ip “Eyju eydip cĩcã oxē” i'e am cebe ip. Cristo imēn je'e cebe ip jexe yajēm puje. Soat taḡ iisu je'e ip ixē xe yajēm puje. Ikērēat kuḡ ḡu ip je'e. Iokokat kuḡ ḡu dak je'e ip- -idipat kuḡ acã. Soat taḡ xipat je'e ip. Xipat'ũmat kuḡ ḡu dak je'e ip- -pũḡ tak ka'ũma. ²⁸Aḡokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Xipan jetayxi kuḡat xipan tak jewekuḡ. ²⁹Ka'ũma ma xipan'ũm jejebit kuḡ.

Jewemuykõnkõn wuyju. Xipan wuyju wuyjebit kuḡ. Imēnpuxim Cristo xipan itabucayū kuḡ. ³⁰Wuyju Cristo jebit puxim. Apēn xipan wuyjebit kuḡ iap puxim xipan cuy acewewekuk. ³¹Imēn e'em Deus ekawēntup:

Imēneju aḡokatkat jebay iwaciwan, jexi iwaciwan tak jetayxi
xe jeenuy am, i. Pūḡ taḡ ma ip o'e xepxepayū, i.

³²Iboaptup ekawēn icēmān wuymutaybitbin. Wuymutaybitbin apēn Cristo xipan itabucayū kuḡ iam. Iboap iba'arēm osodop wuyxe kuyje. Ḡasū bit ibapuk o'e wuywebe. Imēnpuye juy iboap ekawēn taḡ cuy aceku. ³³Iboaptup ekawēn wuymutaybitbin apēn cuy ajeku iam tak. Aḡokatkat cuy xipan jetayxi jukuk xipan jewekukap puxim. Ayacat tak cuy ibuyxim jektop jukuk.

6 ¹Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'õ kay, eyxi a'õ kay dak. Cedaḡ ma eywebe ixeyū a'õ kay am, wuykukukat Jesus ikukpin eyxe buye. ²"Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak" i'e buje, "Xipan õn tak jeykuk apēn cuk adi oceceiap taḡ" i dak o'e Deus. Wara'an yawēwēm pima:

— Xipan õn tak jeykuk — i'ũmḡu o'e. ³— Ibuyxim cuy eyebay epejukuk, eyxi dak xipan eydop am, ibun eydop am ipi ju — io'e Deus wuyawēwēm.

⁴Cebayū, eya'õpuruḡ ḡu juy eyekpotpoyū epejukuk ixeyū mubu'unap puxim eya'õ kay. Ixeyū bit cuy epeḡutaybitbin wuykukukat Jesus bikuyap taḡ ceku am iam. Warēmtaḡ ip ceku buje juy epeḡukorēm.

⁵Tei'ũm kapikpik'ukayū, kūyjobin cuy epesop eyekariwa a'õ kay- -ijodiat a'õ kay. Eypararam cuy epesop "Ap" i'e am cebe ip. Eyekariwa a'õmupubutbun ḡu juy epesop. Jewexe ḡu juy kūyjobin epesop ya'õ kay ip- -icēmān. Ixeyū a'õ kay kūyjobin pima, Cristo a'õ kay dak eyju kūyjobit. ⁶Eyekariwa eyjom pima acā ḡu juy xipan epeyekapik- -eyjom'ũm pima dak. Eyekariwa be "Ēn xipat" i'eap kudadam ḡu juy xipan epeyekapik. Eycokcokap kuḡ cuy epeyekapik cebeam ip. Deus bikuyap taḡ cuy epeku wuykukukat Jesus peam kapikpik'ukat puxim. ⁷Eycokcoḡ cuy epeyekapik.

— Ijodiat peam acā ḡu õn kapikpiḡ- -okukukat peam tak- -kabi beat peam tak — i juy epe'e'e eywebe ma.

⁸Wuykukukat xipacat je'ḡũm soat pe xipan kapikpik'ukayū be xipan kapikpikapteim- -kariwayū be, tei'ũm kapikpik'ukayū be dak. Warēmtaḡ kapikpik'ukayū bit warēmtaḡ ma je'jat. Ḡebum cuy epesop iboap kay.

⁹Kariwayayū, xipan cuy eywebeam kapikpik'ukayū epejukuk. Imuparararan ḡu juy ip epejukuk. Eyju, eywebeam kapikpik'ukayū

dak wuykukukat ebekitkiyũ -kabi beat ebekitkiyũ. Wuykukukat pũg pe ma soat kuğ xipan. Eyağuyba'ũm ġu juy iboap kay.

¹⁰Wuykukukat soat podi ma ya'õbaca. Ka'ũma ma ixē jo'iat ya'õbacaat. Ixē a'õbacaap cuy epejat. Ikuğ pima ceweju mũğ'i epeku. ¹¹Sorarayũ kukat icaat ũmũm jebekitkiyũ be yaokaap puxim. Cesay icaat ũmũm cebe ip. Payao buximat ũmũm tak. Imēnpuxim Deus ja'õbacaap ũmũm wuywebe xipan wuyeku am. Imēnpuye: — A'õbacaap cuy eğũm owebe — i juy epe'e Deus pe.

Ixē a'õbacaap kuğ cuy epeku ibiõğbuk kērēayũ kukukat a'õ kayap puxim. ¹²Sorarayũ ma jenopağõğõm ijodiat eju ya'õbacaap mu'ũm ojuy. Wuyju bit Deus kay'ũmayũ a'õbacaap mu'ũm ojuy jekukum. Kabiokboğ tağ jekuku'ukayũ a'õbacaap mu'ũmap ojuy wuyju jekukum. Ipi dağ ġu ip jekukum- -kabi be ma. Ade jĩjã ip. Itakoma jĩjã ip wuykay. Wuy muy'ũ pin ip. Ixeyũ a'õbacaap mu'ũmap ojuy wuyju jekukum. ¹³Imēneju, Deus a'õbacaap cuy epejat sorarayũ be icaat puap puxim. Deus a'õbacaap kuğ pima, ikērēat muğēğē'ukayũ je'e ġu wuywebe. Wuykay itakomaayũ dak kuka wuyaoka ġu. Wuypararam ġu dak kuka ace cebuxim ip. Wuyetabucap kuka acepere ġu dak.

¹⁴Sorara buxim cuy epeku soat icaat kukat puxim. Icaat muõm pin pima, sorara jesay mukirikiriğ jekpumũnpum. Imukirik'ũm pima, iba'ore kuka o'e icaat muõm ãm. Icēmãn cuy epeyekawēn. Icēmãn kawēnwēn pima, jekpumũnpu kukat puxim kuka ajop. Icēmãn cuy acekawēn warara'acat pe wuyumuyap puxim. Cedağ ma juy epeku. Cedağ ma jekukum pima, jekũm'a eju icaat kukat puxim kuka ajop. Cedağ ma juy ajeku warara'acat pe wuykukukat Jesus muymuyap puxim. ¹⁵Eycokcoğ cuy epesop kawēn idipat muwēn ãm warara'acat pe. Imuwēn pu'u'ũm pima, jei be icaat kukat puxim kuka ajop. ¹⁶Eyeta bun cuy epesop Jesus kay. Cekay wuyetabut pima, jewap icaat kukat puxim kuka ajop. Sorarayũ isopat kuğ osodop jedop'abi be wara'at kadiacat wũywũy ãm. Imēnpuxim ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ kukukat wuykaykay jĩjã wuy mubu'unap ojuy Jesus kay. Jesus kay wuyetabut pima bit, wuy mubu'un pa'ore kuka o'e cebe. ¹⁷Ğuyjom Jesus co'iaiyũm acesop Deus wuydaxijom puye. Iboap cuy epejowiwi jĩjã. Iboap wiwim pima, jabe icaat kukat puxim kuka ajop. Sorara jepayao kuğ osunuy jaokaap puxim. Deus ekawēn payao buxim. Deus biõğbuk jekawēn ũmũm wuywebe ikērēat kukap puxim. Cekawēn kay ġebum pima, payao kukat puxim kuka ajop. ¹⁸Kawēnwēn'uğ cuy epesop Deus eju. Wuybuywatwacap cuy epejoojuy cexewi. Soat em cuy epeyekawēnwēn

ceweju. Kawēnwēn pima, āḡ cuy Deus biōḡbuk jeyaḡuydada. Ceweju kawēnwēn pima, xexen ḡu juy epesop, eyetabēḡ ma. Eybu'um ḡu juy epesop kawēn ām ceweju. Soat em cuy epeyekawēnwēn Deus eju. Soat peam cuy epeyekawēn cebekitkiyū beam. ¹⁹Owebeam tak cuy epeyekawēn ceweju.

— Bay, Paulo juy eḡutaybin kawēn muwēn ām — i juy epe'e'e Deus pe. — Ixe juy eya'ōmucanucan iparara'ūma kawēn idipat muwēn ām — i dak cuy epe'e'e cebe.

Iboap ekawēn iba'arēm osodop kuy bima. Ḡasū bit ibapuk o'e. ²⁰Wuykukukat Jesus a'ōbuywatwat'ukat ōn. Ḡasū bit ōn daomūnmūnap'la be, kawēn idipat muwēnuwēn ojekuku buye. Imēnpuye owebeam cuy epeyekawēnwēn Deus eju.

— Bay, a'ōbacaap cuy eḡūm Paulo be ya'ōcam ekawēn muwēn ām — i juy epe'e cebe.

²¹Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe. Eyetaybin cuy epesop apēn ōn e'em iam. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Soat em kapikpiḡ wuykukukat peam. Wara'at kaykaykay ḡu itabut- -wuykukukat kay acā. ²²Imēnpuye ixe oḡuju eykay. Ixe apēn oceju iap ḡuwēn eywebe. Ocawēḡ tobuxik puje eycokcok epesop.

²³Deus eju ōn kawēnwēn eywebeam- -wuyebayat eju.

— Éfeso ka watwat aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip xipan jewekuk am — i ōn e'em cebe. — Esubuywan cuy ip biḡ ma itabut am Jesus kay — i ōn e'em cebe. Imēn ōn e'em Deus pe, wuykukukat Jesus Cristo be dak.

²⁴— Bay, xipan cuy soat epejukuk wuykukukat kayayū, Jesus Cristo kayayū- -soat em Jesus kay ḡebumayū — i ōn e'em Deus pe. Ibūrū ma.

FILIPOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹Filipos ka watwat, cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum- - Jesus kayayũ beaptum. Òn Paulo. Tupmubarararaḡ òn Timóteo eju. Jesus peam kapikpik'ukayũ oceju. Eyju Deus ebekitkiyũ, Jesus Cristo eju mũḡ'i eyju jekukum puye. Cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum, eykukuk'ukayũ beaptum tak, eybuywatwat'ukayũ beaptum tak, eybuywatwat'ukayũ beaptum tak.

²— Bay, xipan cuy Filipos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe. — Ixeyũ aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

³Òn ḡebum eykay bima soat em:

— Bay, ěn xipat cĩcã, soat em ěn xipan Filipos ka watwat kuḡ puye — i òn e'em Deus pe.

⁴⁻⁵Òn kawĕnwĕn Deus eju eywebeam- -soat peam. Òn eyka be bima juk adi obuywatwan cĩcã epesop owebe kawĕn idipat muwĕn ãm. Imĕnpuye ocokcok cĩcã kawĕn ãm Deus eju eywebeam. Koap pima juk adi obuywatwan epesop- -òn kawĕn idipan eymukũyjojom pima. Soat em cuk adi obuywatwan epesop owebe kawĕn idipat muwĕn ãm. ⁶Jesus kay eyetabut pima Deus adi eydaxijojom o'e. Ḡasũ dak soat kabia ma eydaxijojom. Waram Jesus Cristo ajĕmap kabia be bit eydaxijojop jepere. Wetaybit cĩcã iboam. ⁷Apĕn ixē xipan okuḡ iap co'i ma eyju dak Deus xipan eykuḡ. Eyju juk adi obuywatwan epesop “Kawĕn idipat icĕmãn” i òn e'em pima itabut pin'ũmayũ be, “Kawĕn

idipat kay eyetabun cuy epesop” i òn e'em pima dak itaybit'ũmayũ be. Ĝasũ dak eyju obuywatwat daomũnmũnap'a be ma'ĝu òn. Imẽneju soat em òn ĝebum eykay. Eykukpin cĩcã dak oxe. ⁸Apẽn Jesus Cristo xe eykukpin iap co'i oxe dak eykukpin cĩcã. Eykukpin cĩcã oxe Jesus Cristo juk omutaybitbitbin owebe eykukpin am puye. Deus itaybit icẽmãn òn e'em iam.

⁹Òn kawẽnwẽn Deus eju eywebeam biĝ ma xipan eyewekuk am, biĝ ma eyetaybit am tak apẽn Deus e'em wuywebe iam, biĝ ma eyetaybit am tak apẽn xipat Deus xe iam, apẽn xipat ĝu cexe iam tak. ¹⁰Deus pe imẽn eyrukũyo buje, soat podi ma xipacap ibapuk je'e eyxe. Iboap acã epejukuk. Imẽnpuye waram Cristo ajẽm puje ikẽrẽat kuĝ ĝu epesop. Soat taĝ eyisu epesop. Eysũsũn ĝu epe'e Deus kay eyebapuk am. ¹¹Idipat acã epejukuk eyweju, Jesus Cristo ja'òbacaap ùmũm eywebe buye. Ixe a'òbi acã eyju xipacat mujurũrũĝ. Imẽn eyeku buje: — Ën xipat cĩcã ocexe, ebekitkit cũĝ ma jekukum puye — i je'e ip Deus pe eyjojo'ukayũ.

— Ka'ũma ma ejo'iat xipacat — i je'e ip cebe.

¹²Okitpitpiyũ, warẽmtaĝ ma juk adi ip okuk itabut'ũmayũ. Inaka oparara ĝu ma juk adi oce kawẽn idipat muwẽn ãm. Biĝ ma òn imuwẽnuwẽn soat pe. Imẽnpuye warara'acayũ itabucayũ dak biĝ ma imuwẽnuwẽn o'e. Imẽnpuye adeayũ dak oitaybitbitbin kawẽn idipan. Ĝasũ òn iboam jeyrukũyo. ¹³Te'e ma juk ip omuõm daomũnmũnap'a be Cristo eju kapikpik'ukat òn puye. Soat ma juk a'ĝu ip itaybit osodop iboam iecuĝap tuk'a wiwi'ukayũ. Warara'acayũ dak cuk a'ĝu itaybit osodop iboam ijopka beayũ. ¹⁴Obisũsũn ĝu kawẽn idipat muwẽnuwẽn daomũnmũnap'a be ma'ĝu òn. Imẽnpuye ade wuykitpitpiyũ biĝ ma itabut o'e wuykukukat kay. Iparara ĝu o'e ip kawẽn idipat muwẽn ãm. Ibisũsũn ĝu o'e ip Jesus ekawẽn muwẽn ãm. Biĝ ma ip imuwẽnuwẽn o'e. ¹⁵⁻¹⁸Pũĝpũĝ ixeyũ'in Cristo muwẽnuwẽn itabutkarey ip okay buye; wa'òxik ojuy ip puye dak. Cristo muwẽnuwẽn ip xipacap kayap tomuju ĝu. Warara'acat kay ĝu ip ĝebum. Jewekay acã ip ĝebum. Imuwẽnuwẽn ip wa'òbacaap podi ma e ojuy.

— Cristo muwẽnuwẽn pima, kuka Paulo bodi ma oca'òbacaap kuĝ oce'e — i te'e ma e'em ip.

Tũybe Paulo iĝuycũĝ je'e daomũnmũnap'a be ocawẽĝ cocom pima iãn o'e ip. Imẽnpit omuĝuycũĝ pa'ore cebe ip imẽn e'em pima.

Warara'acayũ bit Cristo muwẽnuwẽn xipacap tomuju. Ixeyũ xe okukpin. Itaybit ip Deus a'òbi òn kawẽn idipat muwẽnuwẽn iam. Òn

pit ocokcok soat ip Cristo muwēnuwēn puye- -xipat'ūmap kayap tomuju ma, xipacap kayap tomuju dak. Biğ ma je'e ocokcokap tak. ¹⁹Jesus Cristo biōğbuk nuynuy owebe obuywatwan. Eyju dak kawēnwēn Deus eju owebeam. Imēneju wetaybit daomūnmūnap'a bewi omujēm ip iam. Imēnpuye ocokcokap i'ūm ġu. Bodinmaku ocokcokap jeku yoboğ ma. ²⁰Obikuy jījā Cristo bikuyap tağ weku am. Weku pin ixē bikuyap tağ acā soat em. Ğasū bit a'ğū oce wa'ōca pin ixē ekawēn tağ weku am soat em. Soat tağ i'e pin ōn ibuyxim Cristo kuk am wetabēğ pima, we'ū buje dak. ²¹Ajo xipat ijodi bima oxe? Cristo acā xipat oxe. We'ū buje dak soat podi ma xipacap ojukuk ixē xe acā soat em ma oğuy buye. ²²Wetabēğ pima bit kuka wekapik put oce Cristo beam. Wetait pima kuka o'e itabut warara'acayū Cristo kay wekawēn co buje. Apēğap xe'e xipat oxe? Wetabēğap? Pām ġuto we'ūap i xe'e? Wetaybit ġu oweweju bit. ²³Wetaybit ġu buk apēğap ġu paxi xipat iam. We'ū buje dak xipat ma owebe soat em Cristo xe oğuy buye. Ixē xe bima soat podi ma idipat kuğ oğuy. ²⁴Wetait pima bit xipat kuka o'e eywebeam. Wetait pima eybuywan mabuk kuka ōn. ²⁵Wetaybit eyxe oğuy eybuywat am biğ ma eyetabut am Jesus kay iam. Ōn eyxe bima, biğ ma eycokcok epe'e kūyjobit am ixē a'ō kay. ²⁶Waram eykay oajēm puje, eycokcok epe'e okay xipat cīcā ōn eywebeam puye. Eycokcok cīcā epe'e okay, Jesus Cristo eju mūğ'i eyju jekukum puye. ²⁷Cristo ekawēn tağ cuy epeku- -kawēn idipat tağ. Ixē ekawēn tağ eyeku buje, wetaybit oce eyetabut cīcā pūğat kay- -Jesus kay iam. Wetaybit oce iboam waram eyjom oajēm puje, oajēm'ūm pima dak. Wetaybit oce soat eyju pūğ tağ ma soat kay jewağuyap muwebotbon iam, soat eyju jewebuywatwan kawēn idipat muwēn pin cīcā buye itaybit'ūmayū be iam tak. Kawēn idipat co buje acā kuka wuyetabut ajop Jesus kay. ²⁸Eypararam ġu juy epesop eykay itakomaayū buxim. Deus ixeyū bodi ma ya'ōbaca. Imēnpuye eya'ōcam cuy epesop soat em. Eyparara'ūm pima bit itaybit je'e ip itabut'ūmayū Deus ocemuju ipiat'ajojoap kay iam. Ya'ōkayayū bit taxijo iam tak itaybit je'e ip. Deus acā eydaxijojom soat em tūy ām cexe. ²⁹Deus cuk eynaē Cristo be kapikpik'ukayūm. Ixē beam kapikpiğ eyju ixē kay eyetabut puye. Inaka ixē beam kapikpiğ pima dak ipiat cuy epesupi'ajo ma Deus a'ōbi. ³⁰Kuy bima itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, ōn Cristo muwēnuwēn puye. Kuy eyetaybit iboam. Ğasū dak ipiatpi'ajojoan ip owebe. Apēn owebe juk adi ipiat o'supi'ajoat ip iap puxim eywebe dak ipiat supi'ajoat ip eyju Cristo muwēnuwēn pima.

2 ¹Eyju eya'õca Cristo eju mũg'i eyju jekukum puye. Eycokcok eyju e'em ixex eykukpin puye. Deus biõg'buk nuynuy soat pe eywebe eymukũyjojom. Xipan ma eyju e'em eyewewekuḡ. Eyetabotaidabotbot eyewewekay. ²Imēneju jewaḡuycom cuy epesop eyewewēju. Ikukpin tak cuy epeyewekuk. Pũḡ kay dak cuy epesop ḡebum. Imēn ma juy õn eyawēwēm. Imēn eyeku buje ocokcok cĩcã oce eykay. ³Jewewekay at ḡu juy epesop ḡebum- -warara'acat kay dak. Warara'acayũ be “Xipat cĩcã eyju” i'e'eap epejokudada ḡu dak cuy. Yoboḡan pin ḡu dak cuy epesop.

— Warara'acat obodi ma xipat — i dak cuy epe'e'e eywebe ma.

⁴Ajo kuka o'e xipat ocewebeam iap kay at ḡu juy epesop ḡebum. Ajo kuka o'e xipat warara'acat peam iap kay dak cuy epesop ḡebum.

⁵Jesus Cristo ekukuap puxim cuy epekuku.

⁶Ixe Jesus Cristo soat em Deus col'ian osunuy nuynuy. Inaka “Soat em cuy ejo'ian oḡuy. Ipi juaḡu ḡu juy oce,” i'ũmḡu o'e jebay be.

⁷Jekpiwatpin ma bit ixex soat o'suiwat ikuḡ osunuyiat ipi juaḡu am. Warara'acat puywatwat'ukan o'jewexat. Aḡokatkat puximan o'jewexat. Ipi juaḡu o'jewexat.

⁸Ya'õca pin ḡu oekukuku. Soat em Deus a'õ kay kũyjobit osunuy nuynuy. Kũyjobit osunuy je'ũ am tak. Korosa be ma oe'ũ ikērēat muḡēḡē'ukat puxim.

⁹Imēneju Deus ixex o'ḡuyju jewekay. O'ḡuyju jaḡuywaḡõm soat kukuk'ukan. Ixe o'ljomuy warara'acat podi ma ya'õbacaan.

¹⁰Imēnpuyex soat ma jēḡ'aecõḡcõḡ ip Jesus wap- -kabi beacayũ, ipi juacayũ dak, ce'ũ'ũ'ibiyũ dak. Jēḡ'aecõḡcõḡ ip kũyjobit am ya'õ kay.

¹¹“Jesus Cristo acã oceukukat” i je'e ip soat pe. Imēnpuyex Deus soat podi ma ya'õbaca iap ibapuk cĩcã je'e soat xe- - wuyebayat soat podi ma ya'õbaca iap.

¹²⁻¹³Oburereyũ, eykukpin cĩcã oxex. Õn eyxex bima soat em cuk adi kũyjobit epesop wa'õ kay. Wũy õn pima dak cuy wa'õ kay epesop kũyjobin. Deus soat em ja'õbacaap ũmũm wuywebe wuymubikuy am ixex bikuyap taḡ wuyeku am. Ja'õbacaap ũmũm wuywebe ixex aḡuy daḡ wuyaḡuy am. Imēnpuyex ya'õbacaap cuy epejoojuy cexewi ixex be eydaxijojoap eperex am. Kũyjobin cuy epesop ya'õ kay. Eypararam cuy epesop “Ap” i'e am cebe.

¹⁴Mãmãmãm ḡu juy epesop Deus kay. Jawa'õxixiḡ ḡu dak cuy epesop. ¹⁵Ikērēat muḡēḡē'ukayũ parakpe eyju nuynuy- -warēmtaḡ

ma jekuku'ukayũ parakpe- -Deus a'õmpubutbun'ukayũ parakpe. Eyju bit Deus ebekitkit. Ikêrêat kuğ ģu eyju. Imênpuye Deus ebekitkit ekukuap puxim cuy epekuku. Soat etabutpe cedağ cuy epekuku ixeyũ be eymuymuyap puxim. Kasopta tabapuk cĩcã kabiok pima. Imênpuxim eyju dak Jesus Cristo bikuyap tağ jekukum pima, cũğ ma eyju jekukumap ibapuk cĩcã je'e itabut'ũmayũ xe. ¹⁶Wuymutaicinap ekawên cuy epeğuwênuwên ixeyũ be. Cedağ eyju jekukum pima, ocokcok cĩcã oce eykay waram Cristo ajêmap kabia be. Wetaybit tak oce te'e ģu juk adi õn oğuy eymutaybitbitbin iam.

¹⁷Ĝaxĩn ma aco'i itabut'ũmayũ oaoka. Odoymukereren ip. Deus pit ocokcok je'e we'ũap kay apên kuyjeayũ wĩnca o'ğũmğũm cebe iap kay ocokcok osunuy iap puxim. We'ũ buje õn tak ocokcok oce.

— Õn tak ocokcok oce — i õn waram e'em eywebe.

¹⁸We'ũ buje eyju dak eycokcoğ cuy epesop we'ũ ma'ğũ. Eyağuy'ũm ģu juy epesop we'ũap kay. Eycokcoğ tak cuy epe'e we'ũ buje.

¹⁹Wuykukukat Jesus ibikuy bima, Timóteo oğuju eykay. Ixe muju ojuy õn ixe be eyawêğ tojot am okay. Eyawêğ tobuxik puje, ocokcok oce. ²⁰Ixe Timóteo acã obuxim soat em ma ģebum eykay. Eykukpin cĩcã ocexe. ²¹Soat warara'acayũ bit ģebum Jesus Cristo kay ģu- -jewekay acã. Ibu'u ip jekapik am Jesus Cristo beam. Jewebeam acã ip kapikpiğ. ²²Ixe Timóteo bit soat em ja'õ dağ e'em. Xipat cĩcã ixe. Jebay eju kapikpik'ukat puxim oweju ixe juk adi o'jekapikpikpik kawên idipat muwênuwên. Eyju dak kuy eyetaybit iboam. ²³Ĝaxĩn ma õn ixe muju ojuy eykay. Wetaybit apên je'e ip owebe iam pima, ixe oğuju eyka. ²⁴Wetabut wuykukukat kay. Ĝaxĩn ma aco'i ixe omuju eykay.

²⁵Wuykitpit Epafrodito muypit ojuy dak õn eykay. Ixe juk epeğudot kuy okay obuywatwat'ukan. Oweju juk adi o'jekapikpikpik kawên idipat muwênuwên. Oburem cuk adi osunuy. ²⁶Ixe eyjo pin cĩcã. Yağuybabil'ũm o'e iwãtaxipi opop iap awêğ epejojojo buye. ²⁷Iwãtaxipi jĩjã osunuy. Oe'ũ pin. Deus pit itabotaidabotbot osunuy cekay. Okay dak itabotaidabotbot ma osunuy. Ce'ũ buje bit kuka adi oğuycũğ cĩcã oce. ²⁸Imênpuye ixe muypit pin cĩcã õn eykay waram eywebe ijo am eycokcok ey'e am. Oğuycũğap tak kuka o'jepa'ũm ma. ²⁹Eycokcoğ cuy ixe epeğũm eyduk'a be wuykitpit muõmap puxim, pũğ ma wuykukukat puye. Ibuyxim cuy epejukuk. ³⁰Ixe Epafrodito iparara ģu osunuy je'ũ ãm. Eywebe obuywat pa'ore bima ixe juk adi obuywatwan osunuy. Ce'ũ ģũğũn cĩcã osodop Cristo beam kapikpiğ oweju buye.

3 ¹Obureyũ, bũrũdupaku o'e tupmubararak am eywebeaptum. Wuykukukat cuy jeymucokcoğ. Obu'u ģu waram apên kuy bima

otupmubararakiatup peap ekawēn muwēn ãm eywebe eyağuyba'ūmap puxim. Owebe eyawēap tağ eyeku buje, soat em ma xipat je'e eywebeam. ²Eyday'em'um cuy epesop ikêrēat mujurūgrūğ'ukayū be eymuğuykukuap puxim- -akurice buximayū be- -“Epedaypu'ağobixeedakacat cuy” i'e'e'ukayū be.

³— Ocejū acã Deus ebekitkit ocedaypu'ağobixeedakatkak puye — i napa ma e'em ixeyū ma.

Wuyju bit icēmãn Deus ebekitkit. Soat em wuyju ġebum cekay ixē biōğbuk pe wuymutaybitbinap tağ. Wuyju ma wuycokcok cĩcã Jesus Cristo ağuy dağ wuyju jewağuyğuy buye. Kacūğkadiwi jewewuywuy bima bit wuymucūğ pa'ore Deus xe. Wuyetaybit cĩcã iboam. ⁴Te'e ma wuyetabut put kacūğkadiwi jewewuywuy bima, cūğ ma acesop Deus xe iap kay. Adeayū ma te'e ma e'em:

— Wuymucūğ put Deus xe kacūğkadiwi jewewuywuy bima — i. Õn tak i'e but imēn owebe, bekin pin ma kacūğkadiwi oisu buye. ⁵Oito kabia bima wuybabim ma odaypu'ağobixeedakacat ip “Deus ebekit teku” iap mubapuk am soat pe. Judeu dak õn, Israel naxeğebit puye. Benjamim diwat tak õn. Hebreu a'õm kawēnwēn'uk tak oğuy bekin pima. Judeuyū awēwēap ekawēn tağ cĩcã dak cuk adi ojekukuku Fariseu adi õn ġebuje. ⁶Judeuyū awēwēap ekawēn tağ cĩcã juk adi ojekukuku- -soat ekawēn tağ ma. Iboap ekawēn oğupubutbun ġu- -pūğ em tak ka'ūma. Tūybe cūğ ma õn Deus xe Judeuyū awēwēap tağ jekukum puye iãn cuk adi oce. Jesus kay itabucayū be juk adi ipiat osupi'ajojoat, Judeuyū awēwēap ekawēn tağ ġu ip jekukum puye. Tūybe xipat ġu ip iãn cuk adi oce. ⁷Ġasū bit Cristo ikukpin cĩcã oxe o'e. Imēnpuye ajo kuy bima juk adi xipat oxe iap xipat ġu oxe o'e ġasū bit. ⁸Ġasū bit wara'at ma otobuxik. Oceweūm Jesus Cristo be. Okukukan o'e. Ixe a'õ dağ weku pin cĩcã oce. Soat podi ma xipacap kuğ õn ixē obure buye. Wara'at pit kaokokap co'i o'e oxe. Soat ma ocepere ixē a'õ dağ weku am. Ka'ūma kuğ tak weku but ma. ⁹Cristo eju õn mūğ'i. Kuy bima tūybe õn cūğ ma Deus xe wuyawēwēap ekawēn tağ jekukum puye iãn cuk adi oce. Ġasū bit wetaybit oce cūğ ma õn cexe Cristo kay wetabut puye iam.

— Ēn cūğ ma oxe okpot kay etabut puye — i'e'em Deus owebe.

¹⁰Obikuy jījã soat em weku am Cristo a'õ dağ acã. Ixe ya'õbaca jījã, waram ġuto o'jetait je'ūap tomukadi buye. Obikuy jījã iğo a'õbacaap kuk am. Obu'u ġu õn tak ipiat'ajo am apēn ixē juk adi o'supi'ajojo iap puxim. Ixe oe'ū jebay a'õ kay kūyjobit puye. Õn tak cebuxim ya'õ kay

we'ũ ma'ġu. ¹¹Ōn tak Deus waram omu'ada we'ũap tomukadi. Soat em ma wetabēg oġuy ixex. Iboap wiwim cĭcā ōn.

¹²— Soat em ma ōn pit ixex a'ō kay kūyjobit — i'ũmġu ōn pit e'em warara'acat pe. — Ikēēat kuġ ġu ōn pit- -pūġ em tak ka'ũma — i'ũmġu dak ōn pit e'em.

Imēnpit Cristo kuy juk omuwedayo jewekay. Imēnpuyex kūyjobit pin cĭcā ōn soat em ya'ō kay. ¹³Obureyũ, “Soat em ma ōn pit ixex a'ō daġ jekukum, ixex ebekit puyex” i'ũmġu ōn pit e'em eywebe. Ġebum ġu ōn pit e'em kuyap kay ikērēat kukukap kay. Waġuyba'ũm ōn pit iboap kay. Ġebuġe bit idipat ojukuk. Idipat kukap kay acā ōn ġebum. Imēnpuyex soan ma ōn e'em soat em weku am ixex bikuyap taġ. ¹⁴Jedaudau'ukat cūġ ma jedaudaum tupteiboġatup pu am- -jadaġatup pu am. Ixex-buxim ōn tak soan ma e'em Deus emumuũm pu am. Deus kuy juk onaē soat em jexex onuy am, Jesus Cristo kay wetabut puyex.

— Soat em cuy eġuy oxex kabi be — i mo adi a'ġu o'ewebex.

¹⁵Kuy wuyetaybit Cristo bikuyap taġ wuyeku am. Imēnpuyex juy soat em ixex bikuyap taġ ajeku! Pūġpūġ ey'in ibu'u bima bit, Deus cuy ixex ġutaybin xipat cĭcā ewebex wa'ō daġ eku am iam. ¹⁶Ixex a'ō daġ cuy ajeku! Apēn kuy bima ya'ō daġ ajekukuku iap co'i ma juy ajeku ġasũ dak. ¹⁷Obureyũ, kuy bima cūġ ma juk adi ojekukuku eyetabutpe. Ġasũ bit eyju dak wekukuap puxim cuy epeku. Aġ cuy epesop obuxim jekuku'ukayũ kay ixeyũ ekukuap puxim eyeku am. ¹⁸Cristo korosax be oe'ũ iap kay'ũm cĭcā adeayũ. Kuy soat em iboap o'guwēnuwēn eywebe. Ġasũ dak iboap muwēn ōn eywebe wetadidim. ¹⁹Wuyju ma soat em ġebum Deus kay. Ixeyũ bit soat em ġebum apēn ace'ewex iap kay acā. Soat em ip ġebum jecokcokap kay acā. Isūsũn kuxa a'ġu o'ewex ip warēmtaġ jekukuap kay. Inaxa isūsũn ġu ip. Xipat'umat muġēġēm ip warara'acayũ etabun ma. Jeweweju bit ip xipat. Ġebum ġu ip kabi kay. Soat em ġebum ip ijodiap kay acā. Imēneju wũy ma jeedop ip Deus wi je'ũ buġe. Soat em ipiat supi'ajojo ixeyũ ma. ²⁰Wuyju bit kabi watwan acesop. Wuydaxijojo'ukat kabi kadiwi jeekop- -wuykukukat Jesus Cristo. Waram jajēm ijodi. Ixex ajēmap wiwim cĭcā wuyju. ²¹Ixex Jesus Cristo warara'acat a'ōbacaap ġu'ũm ixex soat podi ma ya'ōbaca buyex. Soat ip jeedop kūyjobin ixex a'ō kay. Ixex ja'ōbacaan wuyjebit ġuwexat. Ijodi bima wuybaca ġu wuyju e'em. Ixex bit wuyjebit ġuwexat jejebit co'ian idipan. Imēneju waram ace'ũ ġu ġebuġe bit.

4 ¹Okitpitpiyũ, eykukpin cĭcā oxex. Oġuykit eykay. Omucokcoġ cĭcā eyju. Xipat eyju oxex. Imēneju eybu'um ġu juy epesop wuykukukat bikuyap taġ eyeku am, okitpitpiyũ.

²Evódia, jemukũyjo òn ġasũ. Síntique, ên tak jemukũyjo òn. Tũ'ũ'ũyũ, eyju ikibiyũ, xepxem ma wuykukukat kay eyetabut puye. Imênpuye eyetakomãm ġu juy epesop eyewewekay. Eyetakomaap cuy epeyepere. ³Ên pit, obure, ixeyũ aoyũ juy eġudin- -xepxepayũ. Xipan cĩcã kapikpik'uk eġuy oweju, obure. Ixeyũ aoyũ dak cuk adi obuywatwan oekuku ip òn soat kaka daġ kawên idipat muwênuwên pima. Clemente dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Warara'acayũ dak cuk adi o'jekapikpik oweju. Iboyũ butet ibararak opop Deus pubutup pe- -obuywatwat'ukayũ butet. Ibararak opop abuyũ soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe.

⁴Wuykukukat kuy wuymuwedayo jewekay. Imênpuye eycokcoġ cuy epesop.

— Soat em cuy eycokcoġ epesop — i waram òn e'em eywebe.

⁵Ġaxĩn ma xeku omuyku wuykukukat! Imênpuye soat cuy xipan epejukuk ijodiayũ. ⁶Ka'ũma kay ma juy epeyaġuyġebu. Soat pit cuy epeġuwênuwên Deus pe. Ajo ka'ũmġu eyxe iat cuy epejoojuyjuy cexewi. Iojuy buje, ajo Deus kuy juk o'ġũmġũm eywebe iap kay juy ġebum epesop. ⁷Wuyetaybit ġu apên Deus wuyaġuymubabibin iam. Inaka ixe itaybit cĩcã wuyaġuymubabibin am. Jesus Cristo eju mũġ'i bima, ixe wuyaġuymubabibin jeenuy. Imênpuye warara'acat a'õ kay ġu ace'e- -ixe a'õ kay acã. Warara'acat kay ġu dak acesop ġebum- -ixe kay acã.

⁸Oburereyũ, ġasũ mabuk òn jeyawê. Soat em ma juy epesop ġebum ajo xipat iap kay, ajo ibuyxi iap kay dak, ajo icēmat iap kay dak, ajo warēmtaġ ġu iap kay dak, ajo cedaġ iap kay dak, ajo iisu iap kay dak, ajo Deus xe ikukpin iap kay dak, ajo inapa ġu iap kay dak. Iboap kay juy epesop ġebum soat em. ⁹Apên cuk adi òn eymutaybitbitbin iap taġ cuy epekuku, apên cuk adi òn eymukũyjojojo iap taġ tak. Wekukuap puxim cuy epekuku. Wekawên puxim tak cuy epeyekawênwên. Obuxim eyju jekukum pima, Deus soat em eybuywatwan jeenuy. Ixe ma wuyaġuymubabibin'ukat.

¹⁰Ocokcokap yoboġ cĩcã wuykukukat eju mũġ'i òn puye. Ade kaxi kap puje waram ġuto iba'ore ġu o'e eywebe obuywat am oceju ġebum cĩcã ekay iap mubapuk am owebe.

— Kuy juk adi eybu'u epesop xipan oiuk am i'ũmġu òn pit e'em eywebe.

Imênpit iba'ore osunuy eywebe obuywat am, ên ekukpin cĩcã ocexe iap mabapuk am owebe. ¹¹Imên òn e'em eywebe. Inaka:

— Eyju juk opere — i'ũmġu òn pit e'em eywebe.

Kuy wetaybit oce ocokcok am ajo-kuḡ òn iap kay. ¹²Kuy juk adi ojeku yopīt ma ikuḡ. Ade dak ikuḡ kuy juk adi ojeku. Ocokcok ma òn e'em obeḡbeḡ pima, ore bima dak; odadaybot pima, soat-kuḡ pima dak. Warara'acayū be iba'ore jewemucokcok am soat taḡ. Òn pit cuk wetaybit oce jewemucokcok am soat em. Soat kaka daḡ ma ojekukuku ocokcok. ¹³Soat em Cristo ja'òbacaap ũmũm owebe. Imēnpuye ixē a'òbacaap kuḡ òn xipacat jebapukpuḡ owebe bima, xipat'umat ebapuk puje dak.

¹⁴Filipos ka watwat, eyju ma juk adi obuywatwan epesop òn ipiatpi'ajojom pima. Iboap xipat cīcā osodop. ¹⁵Macedônia eipi bewi ojēm puje, eyju acā juk adi obuywatwan epesop. Obuywatwan cuk adi epesop koapat kabia òn kawēn idipat muwēnuwēn pima. Eyju ma juk adi eyemumuũm epeḡudot okay. Eyju ma juk adi ḡebum epesop okay òn ade ikuḡ pima, yopīt ma ikuḡ pima dak. Warara'acayū bit ḡebum ḡu osodop ip okay Jesus kay itabucayū. ¹⁶Pūḡ em ḡu juk adi eyemumuũm epeḡudot okay òn Tesalônica ka be bima, yopīt ma ikuḡ pima. ¹⁷Waram paxi ip je'ḡũm owebe iap wiwim ḡu cuk oḡuy. Deus xipacat je'ḡũm eywebe eydacup ḡu epesop okuḡ iapteim. ¹⁸Kuy Epafrodito eyemumuũm o'tojot okay. Soat ma o'tojot. Cartadup mubararaḡ òn eywebeaptum- -kuy soat ojat eyemumudodot iaptum- -eyju xipan cīcā okuḡ iaptum. O'e jījā ma kuy. Kuy òn ade ikuḡ. Kuyjeayū be wūnca mupik puje, Deus icokcok osunuy cekay ip. Te'oku osunuy cekay. O'ḡupik ip iap xipat osodop cexe. Imēnpuxim ma okay eyemumudodot tak te'okuat puxim okay. Deus tak icokcok eyemumudodot cocom pima, eydacup ḡu epeḡũm owebe buye. ¹⁹Wetabut cīcā ixē kay- -Deus kay. Soat kuḡ ma Deus- -idipat kuḡ. Soat je'ḡũm eywebe dak, eyju Jesus Cristo a'ò daḡ jekukum puye. Tacup ḡu Deus. Imũmũm pin cīcā cexe wuywebe. Ajo ka'ũmḡu eyxe iat je'ḡũm eywebe. Soat je'ḡũm eywebe. ²⁰Ixe Deus wuyetayat. Soat kabia ma:

— Soat podi ma ēn a'òbuyxi — i juy acece cebe.

Imēn cuy acece cebe soat em ma. Imēn cuy je'e'e.

²¹Oceju kato mujujum cebe ip soat pe- -Deus ebekitkit pe- -Jesus Cristo kayayū be. Wuykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe- -ocexeyayū- -ijocayū. ²²Soat Deus ebekitkit kato mujujum eywebe. Wuyeipi kukat peam kapikipik'ukayū dak kato mujujum eywebe.

²³— Soat cuy ip xipan ejukuk Filipos ka watwat — i òn e'em wuykukukat Jesus Cristo be.

Būrūdupku otupmuju eywebe. Kuy cartadup mubararakapi ocepere.

COLOSSOS KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹⁻²Colossos ka watwat, cartadup mubarararaḡ òn eywebeaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararaḡ òn wuykitpit Timóteo eju. Eyju wuykitpitpiyũ Colossos ka be. Cristo a'õ daḡ eyju jekukum soat em. Jesus Cristo emumuju òn Deus bikuyap taḡ.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe. — Ixeyũ aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe ip.

³⁻⁴— Itabut cĩcã ip Jesus Cristo kay Colossos ka watwat — i juk o'e Epafrõ ocewebe. — Xipan Deus ebekitkiyũ kuḡ ip — i juk o'e. — Xipan soat kuḡ ip, Deus xe acesop iap wiwim puye — i juk o'e ocewebe. Imẽnpuye:

— Bay, ãn xipat cĩcã — i oceju e'em soat em Deus eju eywebeam kawẽnwẽn pima- -Jesus Cristo ebay eju.

⁵Soat em Deus xe acesop iap ekawẽn kuy epejojojo kawẽn icẽmat co buje- -kawẽn idipat co buje. Iboap wiwim eyju ḡasũ. Icẽmãn epesop ixe xe, “Oxe ma epesop” io'e Deus puye- -kabi beat o'e buye. Imẽnpuye Jesus kay eyetabut cĩcã. Xipan soat kuḡ tak eyju. ⁶Deus xipan wuykuḡ- -soat kuḡ iap ekawẽn kuy epeya'ijojo. Eyetaybit epesop iboap ekawẽn icẽmãn iam koap em cekawẽn co'isum. Soat eipi daḡacat kawẽn idipat cocom ḡasũ. Ixeyũ dak itabut Jesus kay. Xipan soat kuḡ tak ip itabucayũ kuḡ. Wuye'ũ buje soat em Deus xe acesop iap wiwim tak ip.

⁷Epafras kawẽn idipat o'ḡuwẽn eywebe. Ixe Epafras wuybure ikukpin

cĩcãat wuyxe. Cũg me ixẽ kapikipĩg Cristo muwẽnuwẽn warara'acat pe. Ixe eybuywatwan ocedieğ ģasũ bit.

⁸— Colossos ka watwat jewewekuğ ip cewekukpin cĩcã, Deus jebiğbuk o'guõm cebe ip puye — i juk o'e ixẽ Epafras ocewebe.

⁹Imẽneju soat em oceju kawẽn Deus eju eywebeam. Eyawẽğ tobuxik puje ocebu'u ģu ocesop jekawẽn ãm eywebeam. Imẽn oceju e'em Deus pe:

— Bay, ocekitpitpiyũ juy eğutaybin apẽn ebikuy ixeyũ be jeku am iam — i. — Ixeyũ juy eğutaybin apẽn xipat exe iam, apẽn ikẽrẽ exe iam tak — i oceju e'em. — Iboam itaybit cĩcã je'e ip ebiğbuk ixeyũ mutaybitbin puye — i oceju e'em cebe.

¹⁰Iboam eyetaybit pima, cũg ma epeku; soat em wuykukukat bikuyap tağ epeku; soat em ixẽ mucokcokcoğ epesop; xipacat epeğujurũğrũğ soat em; biğ ma eyetaybit epesop Deus e'e iam.

¹¹— Bay, ãn soat podi ma a'õbaca — i õn e'em Deus pe. — Soat podi ma ãn edipap kuğ — i õn e'em. — A'õbacaap cuy eğũm Colossos ka watwat pe Jesus kay ip jebu'uap puxim ipiatpi'ajojom ma'ğũ ip — i õn e'em Deus pe.

¹²Deus kabiaat kukat. Ixe ebekitkit xipacat mujurũğrũğ'ukayũ. Ixe xipacat muxipanpan iũm ãm jebekitkit pe.

— Cũg ma eyju oxẽ webekitkiyũm — i juk o'e Deus wuywebe. Imẽnpuye wuyju dak xipacat acejat. Iboap wiwim cĩcã wuyju. Imẽnpuye eyju dak eycokcoğ cuy epesop.

— Xipat cĩcã ãn — i juy epe'e'e wuyebay be.

¹³Satanás kabiokat kukat. Ixe ebekitkit ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukayũ. Deus pit wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Imẽnpuye Satanás ģu wuykukukat ģasũ- -Deus ipot acã. Deus ipot ikukpin cĩcã cexe. ¹⁴Ixe ipot wuy'uk kabiokat kukat pui bewi. Ikẽrẽat muğẽapteĩ o'teida, oe'ũ buye. Imẽnpuye ikẽrẽat kuğ ģu wuyju ixẽ xe.

¹⁵Deus ijo ba'ore wuywebe. Wuyetaybit bitku poro omuyku Cristo jojom, Cristo dak ijo'i buye. Ixe Cristo Deus ipot koapat. Soat Deus emumuğẽ bodi ma ya'õbuyxi ixẽ. Deus pe ipi mujurũğ'ũm pima ipot itait osunuy. ¹⁶Deus soat o'ğubapukpukpuk Cristo eju. Kabi beacat o'ğubapukpukpuk soat ceweju, ipi dağacat tak. Wuywebe ijobucacat o'ğubapuk soat, wuywebe ijo ba'oreacat tak. Ya'õbuyxiayũ kabi watwat o'ğubapuk Cristo eju, ya'õbacaayũ dak, warara'acayũ mujuju'ukayũ dak, warara'acat kukukayũ dak. Deus ixẽ eju soat o'ğubapuk. Soat o'ğubapuk cebeam. Soat o'ğubapuk ijodiacaat pe Cristo kuk am ibuyxi am.

¹⁷Kabi, ipi ka'üm pima, Cristo kuy osunuy itabêg̃. Ipi dağacat jedopap pe ma dopdom Cristo a'öbi. Kabi beacat tak dopdom jedopap pe ixe a'öbi. ¹⁸Wuya'a wuyjebit kukat iap puxim Cristo jekay itabucayü kukat. Apên wuya'a wuyağuydadam iap puxim Cristo dak itabut jekayayü ağuydadam. Ixe Deus ipot koapat. Ce'üap tomukadi Deus ixe Cristo waram o'ğutait. Soat podi ma ya'öbuyxian o'ğutait. Wuyju dak waram acejetait wuye'ü buje Deus ixe o'ğutait puye. ¹⁹Deus o'e jewebe ma:
— Okpot ojo'ian je'e — i.

Imēnpuye jewa'öbaca jojo'i ma ip. ²⁰Ipi watwat itakoma osodop Deus kay, kabi beacat tak. Deus o'e jewebe ma:

— Soat ip o'ğudin obureyüm- -ipi dağacat, kabi beacat tak — i. — Kūyjobin jeedop ip wa'ö kay korosa be okpot e'ü buje — io'e jewebe ma. Imēn Deus ip o'ğudin jekaway. Itakomaap ip o'ğ'u'üm korosa be jekpot oe'ü ibuye.

²¹Eyju dak Deus bureyüm ġu epesop kuy bima. Cekay'üm cĩcã juk adi epesop. Imēnpuye ikērēat kay acã juk adi ġebum epesop. Ikērēat mujurũğrũğ'uk tak adi epesop. ²²Ĝasũ bit Deus eymuwexat jebureyüm ipot oe'ü buye. Kuy eymuwexat eymudot am jekaway. Imēnpuye cũğ ma epesop ixe wap eyajēm puje. Ikērēat kuğ ġu epesop. Abu je'e eywebe:
— Xipat ġu eyju! — i?

Ka'üma ma! ²³Imēneju eyetabun cĩcã juy epesop Jesus kay. Eybu'um ġu juy epesop cekay! Koap em kawēn idipat co ebikam Deus xe acesop wuye'ü buje iap wiwim cuk epesop. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim iboap wiwi am. Ibo muwēnuwēn'ukat òn- -kawēn idipat muwēnuwēn'ukat. Kawēn idipat muwēnuwēn òn soat kaka dağ.

²⁴Ocokcok cĩcã, òn ipiat osupi'ajo eywebeam puye. Cristo ipiatpi'ajojom mabuk jekay itabucayü beam- -jejebit puximayü beam. Imēnpuxim òn tak ipiatpi'ajojom Cristo be o'supi'ajojo iap mu'üm âm. ²⁵Deus o'e owebe:

— Itabucayü buywatwan cuy eğuy — i. — Imēn ma kapikpiğ cuy eğuy wa'öbi — io'e owebe.

Ijop ekapikap o'ğũm owebe eybuywat am.

— Wekawēn muwēnuwēn cuy eğuy soat ka watwat pe — io'e owebe.

²⁶Kuyje Deus soat ka watwat pe ġu jekawēn o'ğuwēnuwēn. Ĝasũ bit o'ğuwēn jekay itabucayü be. Ibo ekawēn muwēnuwēn'ukat òn.

²⁷Cristo omuy eywebe Judeuyü ġu ma'ğuy eyju. Imēnpuye Deus jedipap mubapuk puje, eyju dak idipap kuğ epesop. Iboap wiwim cĩcã eyju.

Kuy bima iboap iba'arēm osodop soat xe ijodiacat xe. Ĝasū bit Deus soat jebekitkit mutaybit pin iboam. Iboap idip cīcā. Xipat cīcā dak. ²⁸Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat ka watwat pe.

— Teyūku soat em Jesus kay e'em — i oceju e ojuy Deus pe ixē dopabe ixeyū dojot puje. — Soat em teyūku Cristo eju mūḡ'i jekukum — i oceju e ojuy cebe.

Imēneju Cristo muwēnuwēn oceju soat pe ijodiacat pe. Soat awēwēm oceju. Soat jetaybitbicap eju oceju ip imutaybitbin. ²⁹Imēneju kapikpiḡ cīcā ōn. Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe cebe wekapik am. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbaca. Ixe Cristo ja'ōbacaap ūmūm owebe. Imēnpuye ijodiacat mutaybin put owebe.

2 ¹Kapikpiḡ cīcā juk adi oḡuy eywebeam- -ojojo'uk'ūmayū beam, Laodicéia ka watwat peam tak. Ōn jeymukūyjo iboam. ²Cebeam ip cuk adi kapikpiḡ cīcā oḡuy ixeyū be biḡ ma jewewa'ōmucan am Jesus ekawēn taḡ jeku am; biḡ ma jewewekukpin am tak; warara'acat podi ma itaybit am tak kawēn icēmān. Iboam itaybit pima, soat em Cristo kay jeedop ip. Jawaḡuyumuwarururun ḡu jeedop ip Jesus ekawēn taḡ xe'e oceku iam. Kuy bima itaybit ḡu ip osodop Cristom. Ĝasū bit ip oitaybit ixem. ³Soat ḡu wuyetaybit Deus emumutaybitbin iam. Wuyetaybit ḡūḡūn ā. Cristo bit xīntabi o'tomudip'uk iap puxim. Cristo eju mūḡ'i wuyju jekukum pima, wuyetaybit put Deus emumutaybitbin iam, apēn cūḡ ma Deus xe iam tak, apēn cūḡ ḡu cexe iam tak.

⁴Imēneju jeymukūyjo ōn. Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuḡuykukuap puxim. Adeayū xe cekawēntip ip. Imēnpit cūḡ ḡu ip. Napa ma ip kawēnwēn eyweju eymutabucap ojuy napaap kay. ⁵Imēneju soat em ḡebum ōn eykay, eyxe ḡu ma'ḡu ōn. Pūḡ taḡ ma eyju e'em. Soat em eyetabut Jesus kay. Ocokcok cīcā ma iboap cocom puye.

⁶— Ocekukukan cuy ece — i juk adi epe'e Jesus Cristo be, eyetabut puye cekay.

Ĝasū bit mūḡ'i juy epeku ixē eju. ⁷Kadai nābu muycemap puxim Cristo wuya'ōmucanucan wuyetabucap epereap puxim. Imēnpuye biḡ ma juy eyetabun epesop cekay. Ĝebum cekayap tomuju juy soan e'em epesop. Kuy juk adi ocewebe eymutaybitbinap taḡ cuy epeku. Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ēn xipat cīcā — i. — Soat em ēn xipan ocekuḡ — i juy epe'e'e cebe.

⁸Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim Jesus kay apēn wuyju taomūn ām ibubum iap puxim. Ixeyū Cristo

ekawēn ġu eymutaybitbin. Ijodiacat ekawēn acā eymutaybitbin ip- -Deus kay'ūmayū ekawēn- -ipi juacat aġuymubarēm'rēm'ukayū ekawēn. Eymuġuykuku ojuj ip. Te'e ma eymutaybitbin ip. Eyetabun ġu juy epesop ixeyū a'ō kay. ⁹Cristo jewa'ōbaca jojo'i ma ip Deus eju. Cristo ijodiat col'ian o'jewexat wuymutaybit am Deus e'e am. Wuyetaybit Deus e'e am Cristo e'leap co buje. Imēneju eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymubu'unap puxim eyetabun am Jesus kay. ¹⁰Cristo eju mūġ'i jekukum pima, wuyju dak Deus a'ōbacaap kuġ acesop. Ixe Cristo soat podi ma ya'ōbuyxiat- -Deus ekawēn tojtjot'ukayū kukukayū bodi ma, ibiōġbuk itabidaoiayū kukukayū bodi ma dak.

¹¹Imēntak Cristo ja'ōbacaap o'ġūm eywebe ikērēat kukap puxim ixe eju eyju mūġ'i buye. Aġokatkat'it'it taypu'aġobixeedakatkat'uk osodop ip kuyjeayū teku iisu Deus xe i'leap ojuj. Deus pit soat taġ wuymuisusun wuyxeadakatkat puye ġu- -Cristo eju wuyju mūġ'i buye acā. ¹²Wuymubatisasan puje Cristo a'ōbi wuyaġuyokokat oi'ūm wuye'ūap puxim. Ixe a'ōbi oi'ūm wuykocap puxim. Kuy bima Deus waram ġuto Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Imēnpuxim ijodi bima dak wuyaġuy'isum wuyju jekukum waram ġuto wuyetaicap puxim wuye'ūap tomukadi. Wuyaġuy'isum wuyju jekukum ġasū Deus soat podi ma ya'ōbaca iap kay wuyetabut puye. ¹³Imēnpuxim eyju ma ikērēat mujurūġrūġ cīcā juk adi epekukuku eyaġuyokok puye. Ce'ūat puxim cuk adi epesop Deus xe ikērēat kay acā ġebum puye. Judeu'ūmat puxim tak cuk adi epesop- -Deus pe wuyawēwēap ekawēn taġ jekukum'ūmat puxim. Deus pit kuy eyaġuymuisun eywebe Cristo aġuy daġ jewaġuy am. Wuyaġuymuisun puje, ixe ikērēat o'ju'uk wuywebewi. Soat o'ju'uk. ¹⁴Iba'ore wuywebe Deus pe wuyawēwēap ekawēn taġ jeku am- -soat ekawēn taġ. Deus itaybit soat em teyūku wekawēn mupubutbun iam. Korosa be ixe e'ū buje bit, Cristo apēn cuk adi iboap ekawēn aġupubutbuniaptei o'teida. O'teida wuyekariwa be wuyeweroap teidaap puxim. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk wuywebewi. ¹⁵Imēnpit Cristo Satanás a'ōbacaap o'ġu'ūm korosa be je'ū buje. Deus kay'ūmayū kukukayū a'ōbacaap o'ġu'ūm. Soat etabun ya'ōbacaap o'ġu'ūmiayū mubapukpuġ oeku imusūsūn ām. Imubapukpuġ oeku kuyjeayū be o'yaokaiat aririt'a mubapukap puxim.

¹⁶Imēneju warara'acat a'ō kay ġu juy epesop eywebe te'e ma ixeyū e'em pima “Beku i'opi eywebe” i, “Ibiati tikōnpi eywebe” i dak, “Ibeat kabia be epeyekapikpik ġu juy” i dak, “Kaxiaat ijēm'isu bima, peta juy epeġuġē” i dak, “Sábado bima epeyekapikpik ġu juy” i dak.

Ya'õ kay ġu juy epesop. ¹⁷Ixeyũ ekawẽn tağ cuk adi jekuku'uk ajop Cristo ajẽm'ũm pima. Kabicuk jewurũğwurũğ iap puxim jekawẽn muwarururun ip soat em. Ğasũ bit Cristo oajẽm. Ixe ekawẽn soat em ma ibit. Imẽnpuye ixeyũ ekawẽn tağ ġu wuyju jekukum ġasũ- -Cristo ekawẽn tağ acã. ¹⁸Warẽmtağ eymutaybitbin'ukayũ:

— Deus ipiat supi'ajoat eywebe, cũğ ġu eyju cexe buye — i napa ma e'em ip eywebe.

Ixeyũ ekawẽn kay bit eyetabun ġu juy epesop. Jewexe ya'õbuyxi ip.

— Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe, soat em Deus ocemuyxeyxey buye — i'e'em ip te'e ma. — Ka'ũma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acayũ be, “Warara'acat podi ma xipat oceju” i'e'em pima jewebe ma. — Deus kukap co'i juy cekawẽn tojtot'ukayũ ajukuk — i'e'em ip ocewebe te'e ma. — Warara'acat podi ma oceju xipat Deus xe — i'e'em ip te'e ma.

Warẽmtağ ma ip jewağuydadam. Deus ağuy dağ ġu ip jewağuyğuy- -jağuy dağ acã. ¹⁹Cristo eju mũğ'i ġu ip warẽmtağ jewağuyğuy buye. Cristo wuya'a buxim. Cekay itabucayũ ijebit puxim. Deus bikuyap tağ wuyju aypapan. Wuyekururukpu ibuboğatpu wuykukatpu wuyewedap tağatpu wuyewedap mucũğucũğatpu. Ibobu buxim Deus wuya'õmucanucan Cristo eju mũğ'i wuyeku am. Jewexe ya'õbuyxiayũ bit mũğ'i ġu ceweju.

²⁰Cristo a'õbi eyağuyokokat oi'ũm eye'ũap puxim. Deus ja'õbacaap o'ğũm eywebe ibiõğbuk kẽrẽat kukukayũ a'õ kayap puxim- -Deus kay'ũmayũ kukukayũ a'õ kayap puxim. Imẽneju Deus kay'ũmat ekukuap cuy epeyepere. Warẽmtağ eymutaybitbin'ukayũ a'õ kay ġu juy epesop.

²¹— Boku juy epejukuk ġu — i'e'em ip te'e ma. — Beku juy epejo'o ġu — i dak. — Imẽnmen ġu bit epeku — i dak e'em ip te'e ma.

²²Soat ixeyũ xe ikukpiat, i'opiat, tikõnpiati darem ma kuy kapkam. Ijodiacat ekawẽn acã imuwẽnuwẽn ip- -Deus ekawẽn ġu bit. Ijodiacat ağuy dağ acã ip kawẽnwẽn- -Deus ağuy dağ ġu bit. ²³Jewexe ip itaybitbit.

— Deus kukap co'a juy cekawẽn tojtot'ukayũ ajukuk — i'e'e ip te'e ma. — Ka'ũma ma oceju bit — i'e'em ip warara'acat pe, “Warara'acat podi ma xipat oceju Deus xe” i'e'em pima jewebe ma. Ade cexe ip ikukpiat, i'opiat tak, tikõnpiati dak. Xipan ġu ip jejebit kuğ. Tũybe ikẽrẽat acejukuk'ũma iãn e'em ip. Ibo bit ka'ũma jo'i ma. Wuybuywat pa'ore ikẽrẽat kukap puxim.

3 ¹Waram o'jetaitiat puxim eyju Cristo eju mũğ'i jekukum puye. Imẽnpuye eyetabikum cuy epesop kabi beat kay. Iboce Cristo

omuy Deus xe xik'i ya'õbuyxiat tūyap pe, Deus co'i ya'õbuyxi buye. ²⁻³Ijodiacat eju ġu mūġ'i eyju jekukum- -Cristo eju acā mūġ'i eyju jekukum. Imēnpuye ijoceap kay ġu juy epeyewaġuyġuy- -kabi beat kay acā. Pūġ taġ ma jewaġuyġuy ip Deus, Cristo dak. Ixeyū aġuy daġ eyju dak jewaġuyġuy ġasū bit, Cristo eju mūġ'i eyju jekukum puye. Iboap ibapuk ġu itabut'ūmayū xe. Iba'arēm iboap cexe ip. ⁴Eyaġuy'isum eyju jekukum Cristo eju mūġ'i buye. Waram yajēm puje, wuyju dak acejewemubapuk ceweju. Ixe dipap acejat. Wuydip ace'e ixē jo'i.

⁵Imēneju ikērēat epeġuġē ġu juy. Ikērēat muġēġē pin eyju Deus kay'ūmat puxim. Epeġuġē ġu bit. Warara'acat tayxi eju epeyepo ġu juy. Warara'acat itop eju epeyepo ġu juy. Ikērēan cuy epeyekaypatpan ġu. Ikērēat epeġujurūġ ġu juy eyemumukaypin pu am. Aoyū kaykay ġu juy epesop. Eyetabikukum ġu juy epesop warara'acat pubut kay. Wuyetabikukuap ikērēat Deus xe deusbaroyū kay wuyetabucap puxim. ⁶Deus ipiat supi'ajojoat imēn jekuku'ukayū be- -kūyjobit'ūmayū be- -ja'õ kay'ūmayū be. ⁷Eyju dak cuk adi kuy bima warēmtaġ ma epekukuku. Eycokcok epesop ikērēat muġēġē'ukap kuġ.

⁸Ġasū bit ijop epeyepere. Eyetakomām ġu juy epesop warara'acat kay. Aoyū kaykay ġu juy. Eysapka'orerem ġu juy epesop. Warara'acat epejomuymuy ġu juy. Eyekawēnkērēm ġu juy epesop- -pūġ em tak ka'ūma. ⁹⁻¹⁰Cristo kay eyetabut puje, yaġuy'suayūm epesop. Kuy bima eyaġuyokok cuk adi epekuku. Eyaġuyokok ġu juy epekuku ġasū bit. Deus soat em wuyaġuymuisusun wuywebe jejo'i i'e am. Ġuyjom Deus aġuy daġ acā ġebum acesop. Biġ ma wuyetaybit ace'e Deus e'e am. Napa ġu juy epe'e'e eyewewebe. ¹¹Wuyaġuy'isu bima, ġebum ġu acesop teku Judeu iap kay, teku Judeu ġu iap kay dak. Ġebum ġu acesop teku taypu'aġobixeeccukat iap kay dak, teku taypu'aġobixeeccuk'ūmat iap kay dak. Ġebum ġu acesop teku pariwat iap kay, teku wuyjuyū iap kay dak. Ġebum ġu acesop teku tel'ūma kapikpik'ukat iap kay, teku teibubum kapikpik'ukat iap kay dak. Cristo kay acā ġebum acesop. Iteyū be soat pe Cristo muymuy iap kay ġebum acesop.

¹²Deus ebekitkit eyju. Deus xe eykukpin cīcā epesop. Ixe juk eynaē jewekay am. Imēneju eyetabotaidabotbon cuy epesop eyewewekay. Xipan cuy epeyewewekuk. Yoboġan pin ġu juy epesop Eyekawēnkērēm ġu juy epesop- -eyekawēntim ma. Eyukpiceġēm ġu juy epesop eyewewekay. ¹³Epeyewebuywatwan cuy soat em. Eyxeat warēmtaġ eykuġ pima, ixē epejomuymuy ġu juy. Ġebum ġu juy epesop apēn cuk adi warēmtaġ eykuk iap kay. Wuykukukat Jesus ġebum ġu apēn

cuk adi ikērēat aḡujurũḡrũḡ iap kay. Ixe buxim cuy eyju dak ḡebum ḡu epesop apēn cuk adi warēm̄taḡ eykuk iap kay. ¹⁴Xipan eyekukuap xipat Deus xe. Ibodi ma bit xipat eywebe xipan eyewewekuk am. Xipan jewewekuḡ pima, wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu epekuku- -pũḡ taḡ ma. ¹⁵Cristo juk wuymuwexat jebekitkiyũm pũḡ taḡ ma wuyeku am. Ixe wuyaḡuymubabibin wuyaḡuybabi'ũmap puxim. Āḡ cuy ixe jeyaḡuymubabin. Ixe be eyaḡuymubabin puje xipan epeyewekuk. Pũḡ tak ma dak epeyewaḡuy. Soat em:

— Bay, ēn xipat cīcā ocekuḡ — i juy epe'e'e Deus pe.

¹⁶Soat em Cristo ekawēn taḡ cuy epekuku. Xipat cekawēn taḡ wuyeku am wuyju idip cīcāat kuḡat puxim. Soan cuy jewemutaybitbin epesop. Soan cuy jewemukūyjobitbin tak epesop. Soat em cuy pibododon epesop Deus kay. “Cristo soat podi ma ya'ōbuyxi” i'e pin pima, epeyebibododon cuy, “Cristo acā wuykukukat” i'e pin pima dak, eycokcok pima dak Cristo kay eyetabut puye, “Ēn xipat cīcā” i'e pin pima dak Deus pe. Deus biōḡbuk a'ōbi juy pibododon epesop. ¹⁷Imēneju soat em cuy epekuku wuykukukat Jesus a'ō daḡ. Soat em cuy epeyekawēnwēn ixe a'ō daḡ. Soat em:

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e wuyebay be- -Deus pe, wuykukukat Jesus oe'ũ buye.

¹⁸Tũ'ũ'ũyũ, kūyjobin cuy epesop eyitopyũ a'ō kay. Kūyjobin cuy epesop ya'ō kay ip wuykukukat Jesus kay eyetabut puye.

¹⁹Tapupuyũ, ikukpin cuy eytayxiyũ epejukuk. Xipan cuy ip epejukuk.

²⁰Bekitkit, kūyjobin cuy epesop eyebay a'ō kay soat em, eyxi a'ō kay dak. Wuykukukat icokcok e'em eyebay a'ō kay bima.

²¹Cebayũ, imuparararan ḡu juy eyebekitkiyũ epejukuk ixeyũ mubu'unap puxim kūyjobit am eya'ō kay.

²²Tei'ũma kapikipik'ukayũ, soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay ixeyũ eyjojom pima, eyjojom'ũm pima dak. Ixeyũ a'ō kay kūyjobin cuy epesop ixeyũ be “Ēn xipat” i'eap ojuy ḡu. Kūyjobin cuy epesop kūyjobit pin puye. Kūyjobin cuy epesop wuykukukat Jesus ya'ōbuyxi eyxe buye. ²³Eycokoḡ cuy eyekapikap epejukuk. ḡebum cuy epesop ijodiacat peam acā ḡu ōn kapikipiḡ iap kay. Wuykukukat peam tak ōn kapikipiḡ iap kay ḡebum cuy epesop. ²⁴Cristo ma wuykukukat. Ixe beam ma wuyju kapikipiḡ. Wuykukukat jebekitkit peam xipacat o'ḡuxipan. Ibo juy epejat. ḡebum cuy epesop iboap kay. Cũḡ ma wuyeku buje, cũḡ ma jekuaptei je'ḡũm wuywebe. ²⁵Warēm̄taḡ wuyeku buje bit, warēm̄taḡ jekuaptei dak je'ḡũm wuywebe. Ipiat supi'ajoat

wuywebe. Ixe Deus cūḡ ma wuykuḡ. Cedaḡ ma wuyekapikaptei je'ḡūm wuywebe. Weḡūḡūn ma wuykuḡ.

4 ¹Kariwayayū, cūḡ ma juy eywebeam tei'ūma kapikpik'ukayū epejukuk. Imuḡuykukukum ḡu ip epejukuk. Eyju dak kapikpiḡ eyekariwa beam- -kabi beat peam. Ḡebum cuy epesop iboap kay.

²Eybu'um ḡu juy epesop Deus eju kawēn ām. Xexen ḡu juy epesop kawēnwēn pima ceweju- -eyetabēḡbēḡ ma.

— Ēn xipat cīcā — i juy epe'e'e cebe.

³Ocewebeam tak cuy epeyekawēn Deus eju.

— Pauloyū buywatwan cuy eḡuy ixeyū be ekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i juy epe'e'e cebe. — Ixeyū buywatwan cuy eḡuy Cristo muwēn ām soat pe- -kuy bima o'ḡuwēn ḡu iat ekawēn muwēn ām — i juy epe'e'e cebe.

Daomūnmūnap'a be ōn ḡasū iboap ekawēn muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ⁴Ibapuḡ ma juy iboap ekawēn oḡuwēn. Imēnpuye:

— Pauloyū juy esubuywatwan ixeyū be ibapuḡ ma kawēn idipat muwēn ām adeayū be — i juy epe'e'e cebe.

⁵Eysūsūn ḡu juy epesop Jesus muwēn ām itabut'ūmayū be imuwēn put pima. Eyaḡuysan cuy epeku ixeyū mu'ukpiceḡēḡēnap puxim Cristo kay. ⁶Te'e ḡu juy epeyekawēn itabut'ūmayū eju. Eyekawēnkum cuy epeyekawēn ceweju ip eyekawēn kay ip ibu'unap puxim. Eyetaybin cuy epesop cedaḡ ma ya'ōbu am ip.

⁷Wuykitpit Tícico wawēḡ ḡuwēn eywebe- -soat awēḡ ḡuwēn. Ixe Tícico ikukpin cīcā wuyxe. Ixe cūḡ ma kapikpiḡ warara'acayū beam- -itabucayū beam. Wuyweju ixē dak kapikpiḡ wuykukukat peam. ⁸Ixe oḡuju eykay eymucokcok am, oceju xipat iap muwēn ām eywebe. ⁹Wuykitpit Onésimo oḡuju eykay Tícico eju. Ixe Onésimo cūḡ ma jekukum. Ikukpin cīcā wuyxe. Eyka bewiat ixē. Apēnpēn ijopka watwat iap ḡuwēn ip eywebe.

¹⁰Aristarco kato mujujum eywebe. Oweju ixē dak omuy daomūnmūnmūnap'a be. Marcos tak kato mujujum eywebe- -Barnabé kipitaap. Ixe Marcos eykay jajēm iap awēḡ kuy epeyawēḡtobuxik. Ixe ajēm puje xipan cuy epeḡuajēm eyduk'a be. ¹¹Josué Justo kato mujujum eywebe. Ixeyū acā Judeuyū kapikpiḡ oweju- -ebapūḡayū: Aristarco, Marcos, Josué Justo. Ibūrū ma. Kapikpiḡ ip oweju warara'acayū mutabut am Jesus kay, Deus pe jekuk am. Obuywatwan cīcā osodop ip omucokcokcoḡ.

¹²Epafras tak kato mujujum eywebe- -eyka bewiat- -Jesus Cristo beam kapikpik'ukat. Soat em ixē kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Colossos ka watwat a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be jetabucap epereap puxim — i'e'em ixē Deus pe eymuwēnuwēn. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be Jesus eju mūḡ'i jeku am — i'e'em ixē cebe. — Ixeyū a'ōmucanucan cuy eḡuy ixeyū be soat em ma ebikuyap taḡ jeku am — i'e'em ixē Deus pe eymuwēnuwēn.

¹³Kapikap iba'ore jījāat kukap puxim ixē Epafro kawēnwēn cīcā Deus eju eywebeam, Laodicéia ka watwat peam tak, Hieriapolis ka watwat peam tak. Ōn ma iboap muwēnuwēn eymukūyjojom. ¹⁴Lucas kato mujujum eywebe- -ocexe ikukpin cīcāat- -wuyanūḡtata'ukat. Demas tak kato mujujum eywebe.

¹⁵Oceju kato mujujum warara'acayū be Jesus kay itabucayū be- -Laodicéia ka watwat pe. Ninfra be dak kato mujujum oceju, ixē duk'a be je'aweroro'ukayū be dak- -itabucayū be. ¹⁶Eywebe ijudup co buje juy epetupmuju Laodicéia ka watwat pe ixeyū be tup co am. Kuy juk wara'atup otupmuju ixeyū beaptum. Ixedup ixeyū tupmuju eywebe tupco buje. Ixedup tak epetupcoat.

¹⁷— Wuykukukat ewebe o'ḡūmiap ekapikap kuḡ cuy ejeku — i juy epe'e Arquipo be. — Ekapikap cuy eḡu'ūm — i juy epe'e cebe.

¹⁸Ōn ma obubin ma Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararaḡ. Eyaḡuyba'ūm ḡu juy epesop kawēn ām Deus eju owebeam, ōn daomūnmūnap'a be bima.

— Bay, xipan cuy Colossos ka watwat ejukuk — i ōn e'em Deus pe. Wemudupmubararaktup pe bit kuy oi'ūm.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

1 ¹Tessalônica ka watwat, cartadup mubarararağ òn soat peaptum eywebeaptum- -Jesus kay itabucayũ beaptum. Òn Paulo. Ijudup mubarararağ òn Timóteo eju, Silas eju dak. Eyju Deus ebekitkiyũ- - wuyebay ebekitkiyũ. Wuykukukat ebekitkiyũ eyju- -Jesus Cristo ebekitkiyũ.

— Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

²Eywebeam oceju kawēnwēn Deus eju soat em ma.

— Bay, ěn xipacat — i oceju e'em cebe, eyetabut cekay buye.

³Deus wuyebayat. Ocetabut ixekay. Eyju dak eyetabut ixekay. Imēnpuye soat em eyju warara'acat puywatwan ixekay a'òbi. Deus ikukpin eyxe. Ijodiacat tak ikukpin. Imēnpuye eyju kapikiğ cĩcã ixekawēn muwēnuwēn itabut'ũmayũ be. Eyetaybit wuykukukat Jesus Cristo jajēm waram iam. Imēnpuye eybu'u ġu ixekajēmap wiwi am. Imēn eyju jekukum, eyju wuykukukat a'ò kay buye- -Jesus Cristo a'ò kay. Cũğ ma eyekukuap kay oceju ġebum Deus eju kawēnwēn pima. ⁴Ocekpitpiyũ, Deus xekukpin cĩcã. Ixekajuk eynaē jebekitkiyũm. Ocetaybit iboam. ⁵Kawēn idipacat cuk adi oceğuwēnuwēn eywebe- -ijodiat ekawēn ġu- -Deus ekawēn acã. Deus a'òbacaan ma juk adi oceğuwēnuwēn eywebe. Ibiòğbuk xipacat a'òbi oceğuwēnuwēn. Wuyetaybit kawēn

idipat icēmān iam. Eyetabutpe cūg ma juk adi ocekekuku eywebe dak cūg ma eyeku am. Eyetaybit iboam. ⁶Imēneju ocekekup co'i juk adi epekuku. Wuykukukat ekukup co'i dak epekuku. Kawēn idipat kay juk adi eyetabun cīcā epesop. Eyetabut pima, ipiatpi'ajojom cuk adi epesop. Inaka Deus biōgbuk cuk adi eymucokcokoḡ osunuy- -Ibiōgbuk xipacat. ⁷Cūg ma Tessalōnica ka watwat jekukum iap awēg o'yawēgcoco ip soat itabucayū- -Macedōnia eipi watwat, Grécia eipi watwat tak. Imēnpuye eyekukup co'i juk ip oekuku. ⁸Wuykukukat ekawēn cuk adi epeḡuwēnuwēn Macedōnia eipi watwat pe, Grécia eipi watwat pe dak. Tessalōnica ka watwat itabut cīcā Deus kay iap awēg o'yawēgtobuxik ip soat kaka daḡayū. Ocejū bit eyetabucap muwēnuwēn ḡu ḡasū bit kuy ip itaybit puye. ⁹Soat em eyetabucap muwēnuwēn ip jewewebe.

— Tessalōnica ka watwat te'e ma itabut osodop ip deusbaroyū kay — i'e'em ip jewewebe. — Pauloyū bit cuk Deus ekawēn o'ḡuwēn cebe ip — i'e'em ip. — Imēnpuye oibu'un ip deusbaroyū kay — i'e'em ip. — Deusat a'ō kay acā ḡasū ip- -soat em itaicat a'ō kay — i'e'em ip jewewebe. — Deus peam ip kapikpiḡ ḡasū bit — i'e'em ip jewewebe. ¹⁰— Kabi kadiwi waram Deus ipot jekop iap wiwim ip — i'e'em ip. — Jesus jajēm iap wiwim ip — i.

Deus jekpot o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Ixe Jesus wuydaxijojom Deus pe wuykay itakomaap puxim. Imēnpuye Deus wuymuju ḡu ipiat'ajojoap kay.

2 ¹Ocekitpitpiyū, eyetaybit te'e ḡu juk adi eyjom oceku iam. ²Eykay ocajēm awap Filipos ka be juk adi ocekekuku. Ibo ka watwat cuk adi xipan ḡu ocekek. Warēmtaḡ cuk adi ip ocekek. Ocekay'ūm cīcā ip osodop. Ocekawēn kay'ūm cīcā dak ip osodop. Eyetaybit iboam. Inaka Deus cuk adi oca'ōmucanucan osunuy. Imēnpuye ocebu'u ḡu ocesop kawēn idipat muwēn ām eywebe. ³Kawēn cūgāt cuk adi oceḡuwēnuwēn. Ikērēat kayap tomuju ḡu juk adi oceḡuwēnuwēn eywebe. Eymuḡuykuku ojuy ḡu dak juk adi ocesop.

⁴— Oxe cūg ma eywebe kawēn idipat muwēn ām itabut'ūmayū be — i juk adi o'e'e Deus ocewebe.

Imēnpuye kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi ocekekuku. Imuwēnuwēn oceju ijodiat mucokcokap ojuy ḡu- -Deus mucokcokap ojuy acā. Deus wuybuyxijojom wa'ō daḡ paxi je'e ip iam.

⁵— Eyju xipat cīcā — i'ūmḡu juk adi oce'e'e eywebe eybikuy ocekay am. — Ocejū eykay jījā — i'ūmḡu juk adi oce'e'e eywebe eyedinheiro ūmap ojuy.

Deus itaybit iboam. ⁶Eywebe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ġu oceju- -warara'acat pe xipan ocemuwēnuwēnap kudadam ġu dak. ⁷Cūġ ma kuka o'e ocewebe “Kūyjobin cuy epesop oca'ō kay, oceju Cristo emumujuyū buye” i'e am eywebe. Imēn ġu bit oceju e'em warara'acayū be. Eywebe dak ka'ūma. Imēnpit eyxe bima oca'ōtareġ ġu juk adi eykuk. Xipan cuk adi oceju eykuk ayacat xipan je'it kuġat puxim. ⁸Eykukpin cīcā ocexe. Imēnpuye kawēn idipat cuk adi oceġuwēnuwēn eywebe Deus ekawēn. Oceparara ġu juk adi ocesop warara'acat pe ocaokaap puxim, Jesus kay eyetabucap ojuj jījā buye, eykukpin cīcā ocexe buye dak. ⁹Ocekitpitpiyū, ġebum cuy epesop apēn cedaġ ma juk adi ocekkuku iap kay. Apēn cuk adi ocejekapikpiġ eywebeam iap kay dak cuy ġebum epesop. Kabiam cuk adi kapikpiġ cīcā ocesop. Ixima be dak kapikpiġ ma ocesop. Eyxewi ocemukaypinput ojuyap puxim cuk adi kapikpiġ cīcā ocesop. Kapikpiġ cīcā juk adi ocesop eywebe Deus ekawēn muwēnuwēn pima- -kawēn idipat muwēnuwēn pima.

¹⁰Eyxe bima warēmtaġ ġu juk adi ocekkukuku. Cūġ ma juk adi ocekkukuku eyetabutpe. Ocekawēnkērē ġu juk adi ocesop eyweju. Eyetaybit cūġ ma juk adi ocekkukuku iam. Deus tak itaybit iboam. ¹¹Xipan cuk adi oceju eykuk aġokatkat xipan jekpot kukap puxim. Eyetaybit iboam. ¹²Oceju juk adi eymucokcokcoġ Jesus kay eye'e am. Eyġuycūġap mu'ūmu'ūm cuk adi ocesop. Eyawēwēm cuk adi ocesop eywebe Deus mucokcok am. Deus cuk eynaē soat em ja'ō daġ eyeku am. Ixe soat kukukan je'e. Soat kukukan i'e buje, eyju dak warara'acat kukuk'ukayūm epesop ceweju. Ixe soat podi ma jedipap kuġ. Eyju dak ixe dipap kuġ epesop.

¹³Ocewebe Deus ekawēn muwēn puje, cuk adi kūyjobit epesop cekawēn kay.

— Iboap ekawēn ijodiat ekawēn ġu- -Deus ekawēn acā — i juk adi epe'e'e.

Imēneju soat em oceju e'em:

— Ēn xipat cīcā — i Deus pe.

Kawēn idipat Deus ekawēn ma. Ixe dak ja'ōbacaap ūmūm soat pe ja'ō kay itabucayū be. ¹⁴Ocekitpitpiyū, eybadipyū ma juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe- -eyka watwat ma. Apēn Judéia eipi watwat ipiat'ajojom iap puxim eyju dak ipiat'ajojom. Deus kayayū ixeyū Judéia eipi watwat. Jesus Cristo ebekitkiyū ixeyū. Judeuyū kukuk'ukayū ixeyū be juk adi ipiat o'supi'ajojoat. ¹⁵Judeuyū kukukayū wuykukukat Jesus o'yaokaat. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm aokaka'uk

tak ip osodop ibadipyũ ma'ġu ip. Ocekaykay dak cuk adi ip osodop. Xipat ġu ip Deus xe. Ijodiat kay dak ip itakoma. ¹⁶Ibu'u'u jĳã ip Deus pe Judeu'ũmayũ daxijo am. Deus wuydaxijo pinap ekawẽn muwẽn pin oceju Judeu'ũmayũ be. Imuwẽġap muba'orerem pit ip. Kuy bima ikẽrẽat muġẽġẽ'uk ip osodop. Biġ ma ikẽrẽat muġẽġẽm ip ġasũ dak. Imẽnpit Deus itakoma jĳã o'e cekay ip.

— Ikẽrẽat kuġ cĳã oxe — io'e Deus cebe ip.

Ipiat o'sup'i'ajoat cebe ip- ikẽrẽat muġẽġẽxiayũ be.

¹⁷Ocekitpitpiyũ, eyxewi ocejẽm'isum ma ocepit pin cĳã ocesop waram eyjom. Soat em oceġuykitkit cuk adi ocesop eykay. Eykay ocepicap kudadam cuk adi ocesop ġebum cĳã eykay buye. ¹⁸Waram eyjo pin ma'ġu ocesop. Pũġ em ġu wepit pin ma'ġu oġuy eykay- -soat em. Soat em ma:

— Ġa'a acepit — i juk adi ocece obureyũ be.

Satanás pit ocemuypit'ũm'ũm cuk adi osunuy. Imẽnpuye ocepit pa'ore juk adi ocesop. ¹⁹Waram wuykukukat Jesus ajẽm puje soat wuyju acejewemubapuk cewap. Wuycockoġ acesop cewap pima. Warara'acat kayap podi ma ocecokcok oce'e eykay cewap pima. Xipan oceju jeymuwẽn Jesus pe.

— Teyũku juk adi ipiat o'sup'i'ajojo jĳã. Inaka oibu'un ġu ip ekay — i oce'e cebe eymuwẽnuwẽn.

Ocekawẽn coco buje, Jesus je'e ocewebe: — Eyju xipat cĳã oxe — i. Iboap wiwim cĳã oceju. ²⁰Xipan oceju eymuwẽnuwẽn warara'acayũ be. Eyju ocemucokcokcoġ eyetabut cĳã buye.

3 ¹Imẽneju oceġuykitkit cĳã juk adi ocesop eyawẽġ tobuxik'ũm puye.

— Xipat ma waġepũġ ma onuy am ijopka be- -Atenas ka be — i juk oce obureyũ be.

— Ha'a — i juk o'e ip owebe. — Ijopka be ma eġuy — i.

²Wuykitpit Timóteo bit cuk oġuju eykay. Deus cuk ixẽ o'taẽ kawẽn idipat muwẽn ãm oceweju. Ixẽ Cristo ekawẽn muwẽnuwẽn soat ka daġ. Ixẽ juk oceġuju eykay eymucokcok am. Eya'õmucan am tak oceġuju biġ ma Cristo kay eyetabut am. ³Ixẽ juk oceġuju eykay eywebe eyetabucap epereap puxim ipiat'ajojomap tomuju. Deus kay'ũmayũ ipiatpi'ajojoan wuywebe. Inaka iboap cũġ ma Deus xe. Deus ibikuy jebekitkit pe ipiat'ajo am ixeyũ etabucap puyxijo am. Eyju dak eyetaybit iboam. ⁴Eyxẽ bima:

— Itabut'ũmayũ ipiat supi'ajojoat wuywebe Jesus Cristo kay wuyetabut puye — i juk adi oce'e'e eywebe.

Ĝasũ dak ipiat o'supi'ajojoat ip soat pe ocewebe apên cuk adi ocece eywebe iap tağ. ⁵Oceğuykitkit cuk adi ocesop eyawêğ tobuxik'ũm pima.

— Ibiõğbuk kērēayũ kukukat paxi ikērēat o'ğugēat cebe ip? — i juk adi oce owebe ma. — Wuymuğuykukuku'ukat ekawên kay paxi ip o'e? — i juk adi oce owebe ma. — Te'e ma paxi juk kawên idipat oğuwên cebe ip? — i juk adi oce. — Oibu'un paxi ip Jesus Cristo kay jetabut am? — i juk adi oce owebe ma.

Imêneju Timóteo juk oğuju eykay ĝasũ dak paxi Jesus Cristo kay itabut ip iam wetaybit am.

⁶Ĝasũ bit Timóteo oajēm eyxewi. Eyawêğ o'yawêğtojojot ocekey- -yawêğtipatawêğ.

— Deus kay itabut cĩcã ip — i juk o'e ocewebe. — Soat ikukpin cĩcã cexe ip — i juk o'e ocewebe. — Soat em ĝebum ip wuykay, wuykukpin cexe ip puye — i juk o'e ocewebe. — Ixeyũ wuyjo pin cĩcã wuywebe ixeyũ jo pinap co'i — i juk o'e ocewebe.

⁷Ocekitpitpiyũ, ocağuybabi'ũm cĩcã juk adi ocesop eykuğ. Jesus Cristo kay eyetabut cĩcã mabuk iap awêğ tobuxik puje bit, ocağuykuku oce'e eykay, ipiat'ajojom ma'ğu oceju. ⁸Wuykukukat Jesus kay eyetabut cĩcã bima, ocecokcok cĩcã oce'e- -ixe kay eybu'u'ũm pima. ⁹Deus eju kawênwên pima, ocecokcok cĩcã Cristo kay eyetabut puye. Imēnpuye soat em oceju e'em Deus pe: — Bay, ěn xipat cĩcã — i. — Tessalõnia ka watwat itabut cĩcã ekay — i oceju e'em cebe.

¹⁰Kabia bun oceju kawênwên Deus eju eywebeam, ixima bun tak.

— Bay, ãğ ocejepit Tessalõnica ka watwat com — i oceju e'em cebe. — ãğ ocejepit ixeyũ mutaybit am ajom itaybit ĝu ip iam, biğ ma itabut am ip ekay — i oceju e'em cebe.

¹¹— Bay, ocedujupin cuy ece ixeyũ jom — i oceju e'em Deus pe. Imēn oceju e'em Deus pe wuyebayat pe, wuykukukat Jesus pe dak.

¹²— Bay, kuy xipan jewewekuğ ip soat — i oceju e'em. — Xipan tak ip warara'acat kuğ — i oceju e'em. — Ixeyũ juy esubuywan biğ ma ip xipan jewewekuk am, biğ ma warara'acat kuk am tak ocexe ikukpin ip iap puxim — i oceju e'em Deus pe.

¹³Imēn Deus pe eybuywan pima, ka'ũma ma kuka o'e eywebe:

— Ikērēat kuğ eyju Deus xe — i.

Ikērēat kuğ ĝu epesop cexe wuykukukat Jesus ajēm puje. Ixe jajēm soat jebekitkit eju- -ja'õkayayũ eju.

4 ¹Ocekitpitpiyũ, eymukũyjojom cuk adi ocekekuku. — Kũyjobin cuy epesop Deus a'õ kay — i juk adi oce'e'e eywebe. Eyju kũyjobit ġasũ ya'õ kay. Imēnpit:

— Biğ ma juy kũyjobin epesop ya'õ kay ixē mucokcok am — i õn e'em eywebe wuykukukat Jesus a'õbi.

²Deus pe ocawēwē ãm eymutaybitbin cuk adi oceku wuykukukat Jesus a'õbi. Eyetaybit iboam. ³Deus ibikuy wuyekawēntim wuyeku am soat em. Ibu'u jĩjã wuywebe ikērēat kukan. Imēneju eytayxi'ūmat eju ġu juy epeyepo- -eytayxi eju acã. Eyektop'ūmat eju ġu juy epeyepo- -eyektop eju acã. ⁴⁻⁵Itabut'ūmayũ ma jewebumünmün ayacat tabi o pin cĩcã buye- -Deus itaybit'ūmayũ. Eyju bit epeyewebumün cuy ayacat ikukpin cĩcã buye acã. Ibuyxim cuy eytayxi epejukuk cũğ ma jeku am Deus etabutpe, ijodiat etabutpe dak. ⁶⁻⁷Deus cuk wuynaē ikērēm wuyeku am ġu- -cũğ ma wuyeku am acã. Soat tağ wuyisum wuydop am cuk wuynaē. Eyetabut Jesus kay. Imēneju warara'acat tayxi kaykay ġu juy epesop, warara'acat itop kaykay ġu dak. Ixeyũ kaykay bima bit, wuykukukat ipiat supi'ajoat eywebe. Kuy bima oca'õpuruğ cuk adi iboap oceğuwēnuwēn eywebe. ⁸Deus jebiõğbuk muõmõm wuywebe- -xipacat muõmõm. Ijudup mubarararağ õn ijodiat a'õbi ġu- -Deus a'õbi acã. Imēnpuye wekawēn kay'ūmat Deus ekawēn kay ġu dak.

⁹Deus ma juk adi eymutaybitbin osunuy xipan cuy epeyewekuk eyju ikitpitpiyũ buye iam. Õn pit iboam ġu jeymutaybin ijudup pe.

¹⁰Macedõnia eipi watwat kuğ cuk adi epesop xipan. Ocekitpitpiyũ: — Biğ ma juy xipan ip epejukuk — i oceju e'em eywebe.

¹¹— Kaba'ũm cuy epesop eyeweweju — i oceju e'em eywebe. Warara'acat ekapikap kay ġu juy epesop ağ- -eyekapikap kay acã. Eyekapikap kuğ ma juy epesop eyemukaypinput pu am. Imēn ma juk adi eyawēwēm ocesop kuy bima dak. ¹²Imēn eyju kapikpiğ pima, ibuyxim jeykuk itabut'ūmayũ. Warara'acat xewi epejoojuy ġu dak eyemukaypinput.

¹³Ocekitpitpiyũ, oceju jeymukũyjo apēn je'bapuk Jesus kay itabucat pe ce'ũ buje iam. Iboam eyetaybit pima, eyğuycũğsũ ma epesop itabucat e'ũ buje. Itabut'ūmat e'ũ buje bit ibureyũ iğuycũğ cĩcã e'em, soat em Deus xe acesop wuye'ũ buje iap wiwim'ũm puye. ¹⁴Wuyetabut Jesus oe'ũ iap kay, waram ġuto o'jetait iap kay dak. Imēnpuye icēmãn Deus itabucayũ'ũm'ũm ġutait ġuto. Jesus o'ğutait'iaiyũ idojot ceweju waram jedot puje. Wuyetabut iboap kay dak.

¹⁵Ijodi wuyetait pima, acejeu wuykukukat topabe waram ixē ajēm puje. Acejeu itabucayũ'ũm'ũm eu awap ġu. Ixeyũ eju ma acejeu- -waram

cemumutaityũ eju. Iboap muwẽnuwẽn oceju eywebe wuykukukat a'õbi. ¹⁶Wuykukukat Jesus je'kop kabi kadiwi. Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ kukukat ewāwā buje je'kop- -ya'õbuyxiat ewāwā buje. Deus eparasuy jo'iat ede buje je'kop. Deus koam Cristo kay itabucayũ'ũm'ũm jebit ģyuy. Soat em itait jeedop ip cexe. ¹⁷Wuymuyu ģebuje. Itabẽġayũ ģyuy. Ijodiat ģyuy. Wuymuyu koam o'ģyuy'iyũ nomuxik am kabikerereat pe. Ixeyũ eju acejeu wuykukukat topabe. Imẽn soat em acesop cexe- -wuykukukat Jesus xe. ¹⁸Imẽneju jewemucokcokcoğ cuy epesop ģebum ibo ekawẽn kay- -apẽn je'bapuk itabucayũ'ũm'ũm pe iap ekawẽn kay.

5 ¹Kuy eyetaybit wuykukukat jajẽm iam. Apẽn je'bapuk ixẽ ajẽm awap iam tak eyetaybit. Imẽnpuye iboaptup otupmubararak ġu eywebeaptum. ²Eyetaybit apẽn wuykukukat waram jajẽm iam. Ixima be ibukurukat ajẽmjẽmap puxim jajẽm uk'a iwat aġ'ũma pima iap puxim. Adeayũ aġ'ũm pima jajẽm. ³Yukreġat te'e ma e'em:

— Obu'u o'it pi'ajom — i.

Je'itpi bima, cenapõn pa'ore e'em je'it pibun. Jopi'ajo ma. Imẽnpuxim adeayũ te'e ma e'em:

— Kaba'ũm wuyju wuyeweweju — i. — Ka'ũma ma ipiat supi'ajoat wuywebe — i'e'em ip te'e ma.

Jesus ajẽm puje bit, Deus dao ma ipiat supi'ajoat cebe ip- -kũyjobit'ũmayũ be. Cenapõn pa'ore je'e ip ipiat puxixim. ⁴Kabiok tağ ibukurukat ajẽmjẽm wuymukuy am. Ocekpitpiyũ, kabiok tağ jekuku'ukat puxim ġu wuyju bit. Imẽneju wuykukukat ajẽmap cuy ajowiwi yajẽm puje wuyekuyap puxim. Ibukurukat pe wuymukuyap puxim ġu juy ace.

⁵— Kabiaat ebekitkit oceju — i wuyju e'em, Jesus ekawẽn tağ wuyju jekukum puye. — Kabiokat ebekitkit ġu oceju — i wuyju e'em, ikẽrẽat muġẽġẽm ġu wuyju e'em puye.

Imẽnpuye wuykukukat ajẽm puje acejekuy ġu. ⁶Jesus kay itabut'ũmat ixecat puxim- -aġ'ũmat puxim. Ixecat puxim ġu juy ajekuku. Aġ cuy ajekuku. Wuykukukat ajẽmap cuy ajowiwi. ⁷Kabiokat ebekitkiyũ yaġuyba'arẽm jekukum soat em ika'oat puxim. Ikẽrẽat muġẽġẽm ip soat em. ⁸Wuyju bit kabiaat ebekitkiyũ. Ikẽrẽat muġẽġẽm ġu wuyju e'em. Imẽnpuye wuyaġuyba'arẽm ġu juy ajeku- -wuyaġuysan acã. Jesus Cristo kay wuyetabun cĩcã juy ajop wuyjuap puxim ipiat'ajoap kay. Xipan cuy soat ajukuk. Imẽn jekukum pima sorara buxim acesop, xipan warara'acat kuğ pima dak. Sorara ja'õxa dağ icaat kuğ jaokaap puxim. Soat em Deus xe acesop iap wiwim cuy acesop. Iboap wiwim

pima ja be icaat kukat puxim ace'e. ⁹Ipiat'ajojoap kay wuymuju am ġu Deus cuk wuynaē- wuydaxijo am acā. Ixe wuydaxijojom wuykukukat Jesus Cristo oe'ũ wuywebeam puye. ¹⁰Ixe Cristo oe'ũ wuywebeam. Oe'ũ wuywebe soat em jexe wuydop am. Ixe ajēm puje aceju cekay wuyetai pima, wuye'ũ bima dak. ¹¹Imēneju juy epeyewemukokoġ. Jewebuywatwan tak cuy epesop biġ ma eyetabut am Jesus kay. Ġasũ dak eyju jewemukokokoġ, jewebuywatwan tak. Imēnpit biġ ma juy: — Imēn epesop — i òn e'em eywebe.

¹²Ocekitpitpiyũ: — Ibuyxim cuy eymutaybitbin'ukayũ epejukuk — i oceju e'em eywebe. Wuykukukat cuk ixeyũ o'taē jekawēn eymutaybitbin am, eymukũyjojo am tak. ¹³Kapikġpiġ ip eywebeam. Imēnpuye xipan cuy ixeyũ epejukuk. Ibuyxim cuy epejukuk ip.

¹⁴Imēn cuy jeyawē oceju. Eya'öpuruġ cuy ibukapik'ūmat epeyawē. Iġuycũġcũġayũ juy epeġucokoġ. Itabutbũcayũ juy epesubuywan biġ ma itabut am ip Jesus kay. Eyukpiceġēm ġu juy epejukuk warara'acat- -eya'òdim ma. ¹⁵Ikērēm ġu juy warara'acat epejukuk, ikērēm ma'ġu ip eykuġ. Soat em xipan cuy epeyewekuk. Warara'acayũ dak cuy epejukuk xipan.

¹⁶Soat em cuy eycokoġ epesop. ¹⁷Soat em cuy kawēnwēn epesop Deus eju. ¹⁸Soat em cuy epe'e'e Deus pe:

— Bay, ěn xipac cĩcā — i.

Imēn cuy epe'e'e cebe xipacat jebapukpuġ eywebe bima, xipat'ūmat jebapukpuġ pima dak. Deus ibikuy eywebe imēn eyeku am Jesus Cristo ejo mũġ'i jekukum pima. ¹⁹Ibiōġbuk xipacat e ojuyaap muba'arēm rēm ġu juy epesop. ²⁰Deus biōġbuk a'òbi warara'acat ekawēn puje juy epejowayway ġu. ²¹Ijodiat ekawēn co buje juy epe'e'e eyewewebe:

— Icēm tu ite e'em? — i.

Warara'acat ekawēn kay ġu juy epesop eyetabun- -xipacat ekawēn kay ā. ²²Ade opop iwarururuat xipat'ūmat. Epejukuk ġu- -pũġ tak ka'ūma.

²³Deus eju òn kawēnwēn eywebeam. Ixe Deus wuyaġuymubabibin'ukat.

— Bay, Tessalōnica ka watwat cuy eġuisun soat taġ ikērēat kukap puxim ip — i òn e'em Deus pe. — Ixeyũ juy eya'òmucanucan ikērēat muġēap puxim — i òn e'em cebe. — Ixeyũ jebit cuy eġuisun — i òn e'em cebe. — Eyaġuymuisun tak cuy ip — i dak. — Esubiōġbukmuisun tak cuy ip — i dak òn e'em cebe. — Ixeyũ a'òmucanucan pima, ikērēat kuġ ġu je'e ip exe, ocekukukat Jesus Cristo ajēm puje — i òn e'em Deus pe. — Soat taġ idip je'e ip exe — i òn e'em cebe.

²⁴Deus wuynaēhēm ikērēat kuġ'ūmayũm. Ixe ma wuymuisun soat taġ, soat em ja'ò daġ e'em puye.

²⁵Ocekitpitpiyũ, ocewebeam tak cuy epeyekawẽnwẽn Deus eju.

²⁶Epeyewakobotbot cuy wuykukpin wuyeweweju iap mubapuk am soat pe.

²⁷— Ijudup cuy epetupcoat soat pe- -wuykitpitpiyũ be — i õn e'em eywebe.

Imẽn õn e'em wuykukukat a'õbi.

²⁸— Xipan cuy Tessalõnica ka watwat ejukuk — i õn e'em wuykukukat Jesus Cristo be.

Ibũrũ ma.

TESSALÔNICA KA WATWAT PEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 ¹Tessalônica ka watwat, cartadup mubararağ òn Silas eju. Timóteo eju dak. Ijudup mubararağ òn eywebeaptum- -Jesus kay itabucayũ beaptum. Òn Paulo. Eyju Deus ebekitkit- -wuyebay ebekitkit. Wuykukukat ebekitkit eyju- -Jesus Cristo ebekitkit.

²— Bay, xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, wuykukukat Jesus Cristo be dak. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe.

³Ocekitpitpiyũ, oceju e'em Deus pe:

— Bay, ěn xipat cĩcã — i.

Soat em biğ ma eyetabut Jesus Cristo kay. Soat em eyju biğ ma xipan jewewekuğ. Iměnpuye cedağ ocewebe “Ĕn xipat cĩcã” i'e am Deus pe. ⁴Itabut'ũmayũ juk adi ipiat o'supĩ'ajojom eywebe. Inaka eybu'u ġu epesop eyetabut am Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ğũ eyju. Eyetabut cĩcã Jesus kay. Eyetaxi jĩjã ipiatpi'ajo am. Iměnpuye:

— Tessalônica ka watwat xipat cĩcã. Ibu'u ġu ip jetabut am Jesus kay ipiat'ajojom ma'ğũ ip — i oceju e'em wara'at ka watwat pe- -Jesus kay itabucayũ be. — Itaxi jĩjã ip ipiatpi'ajo am — i oceju e'em cebe ip.

⁵Ipiatpi'ajojom eyju Deus ebekitkit puye. Iměnpuye Deus je'e eywebe: — Cedağ ma eywebe soat em oxe eydop am — i. — On soat kukukan pima, oxe ma epesop, cuk adi eyetaxi epesop ipiatpi'ajo am puye — i je'e Deus eywebe.

Ixe cūḡ ma e'em soat em ma. ⁶Deus soat em cūḡ ma e'em. Imēnpuye ixe ipiat supi'ajoat eykay'ūmayū be- -ipiatpi'ajojoan eywebe'iyū be. ⁷Deus jeybuywan ipiat'ajojom pima. Ocebuywan tak ipiatpi'ajojom pima. Imēn ixe wuybuywan waram ḡuto wuykukukat Jesus ajēm puje dak. Kabi kadiwi ixe jajēm. Jekawēn tojtot'ukayū eju jajēm- -ya'ōbacaayū eju. ⁸Daxa kuḡ jajēm. Ixe jajēm ipiatpi'ajoan Deus itaybit'ūmayū be. Ipiat supi'ajojoat wuykukukat Jesus a'ō kay'ūmayū be- -kawēn idipat kay'ūmayū be.

⁹⁻¹⁰— Jesus soat podi ma ya'ōbaca — i je'e ip ixe ebekitkit wuykukukat ajēm puje.

Eyju dak imēn ma epe'e.

— Soat podi ma a'ōbuyxi ēn — i je'e ip soat itabucayū.

Eyju dak ixeyū eju epesop ocewebe eymukūyjojoap kay juk eyetabut puye. Cekay itabut'ūmayū bit ipiat'ajojom jeedop ip soat em. Soat em wūy ma jeedop ip wuykukukat wi.

— Soat podi ma Jesus idip- -ya'ōbaca dak — i je'e ip adeayū.

Itabut'ūmayū bit ixe a'ōbacaap jojo ḡu ip wūy buye. Idipap coco ḡu ip wūy buye.

¹¹Imēneju soat em oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Bay, Tessalōnica ka watwat puywatwan cuy eḡuy cūḡ ma ceku am ip — i oceju e'em cebe. — Bay, ēn cuk ixeyū etaē cūḡ ma ceku am ip — i oceju e'em. — Bay, kūyjobit pin ip a'ō kay — i oceju e'em. — A'ōbacaap cuy eḡūm cebe ip warara'acat kuk am ip xipan — i oceju e'em. — Bay, Jesus kay itabut ip — i oceju e'em. — Imēnpuye ixeyū buywatwan cuy eḡuy ebikuyap taḡ ceku am ip — i oceju e'em Deus pe.

¹²Imēn oceju kawēnwēn Deus eju eywebeam.

— Soat podi ma Jesus Cristo xipat — i je'e ip adeayū, wuyju Deus bikuyap taḡ jekukum puye.

— Tessalōnica ka watwat xipat cīcā oxe — i je'e Deus.

Ixe imēn je'e soat em xipacat ūmūm wuywebe buye. Wuykukukat Jesus Cristo dak soat em xipacat ūmūm wuywebe.

2 ¹— Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi oce'e'e eywebe, ocekitpitpiyū. — Ixe dopabe juy aceje'awero — i dak cuk adi oce'e'e eywebe. — Ixe xe acesop soat em — i dak cuk adi oce'e'e. Iboam eymukūyjojom cuk adi oceku. ²Pūḡpūḡayū bit napa ma e'em eywebe:

— Wuykukukat Jesus Cristo kuy oajēm waram — i. — Paulo iboap cuk adi o'ḡuwēnuwēn wuywebe Deus biōḡbuk a'ōbi — i napa ma e'em

ip. — Paulo wuykukukat kuy oajēm waram iaptup cuk o'tupmubararak wuywebeaptum — i napa ma e'em ip eywebe.

Ocekitpitpiyū, wekawēn co'isum ma eyağuybabi'ūma epesop! Eyağuybabi'ūm ġu juy epesop ixeyū ekawēn kay- -napaap ekawēn kay. ³Eyday'em'um cuy epesop warara'acat pe eymuğuykukuap puxim. Wara'at cuy koap je'bapuk wuykukukat ajēm awap. Koap cuy Deus kay'ūmayū je'bapuk wuyparakpe. Deus a'ō kay kūyjobit'ūm cīcā jeku ip. Ikērēat mujurūgrūğxiat tak cuy je'bapuk. Kuyje:

— Ōn ma ikērēat mujurūgrūğxiat cuy oğuju ipiat'ajojoap kay — io'e Deus. — Wūy ma jeenuy oxewi soat em ipiat'ajojom — io'e Deus.

Imēnpuye iba'ore warara'acat pe ixē muju'ūm ām. Je'ju ma Deus a'ōbi ipiat'ajojoap kay. ⁴Ixe ikērēat mujurūgrūğxiat itakoma jījā je'e jewexe deusyū kay- -deusbaroyū kay. Ijodiat ibuyxim ikuğ iayū kay itakoma jījā je'e.

— Iteyū bodi ma wa'ōbuyxi — i napa ma je'e ixē. — Ixeyū a'ō kay ġu juy epesop- -wa'ō kay acā — i je'e ixē soat pe ijodiat pe.

Ixe jabik Deus eju kawēnwēnap'a be- -yaboğat'a be. Deus jomuymy soat pe ijodiat pe.

— Ōn acā Deus — i napa ma je'e.

Imēğap ebapuk puje, Jesus Cristo jajēm.

⁵Ade em iboap cuk adi oğuwēnuwēn eywebe eyxe bima. Ğebum ġu du eyju wekawēn kay? ⁶Ĝasū ma warara'acat ikērēat mujurūgrūğxiat ajēmap muba'oreren. Eyetaybit iboam. Ixe ajēmap ekabia be bit jajēm. ⁷Iba'arēm ma ikērēat mujurūgrūğ ġasū ikērēat mujurūgrūğxiat. Ğuyjom pit Deus ixē ajēmap muba'oreren'ukat ju'uk. I'uk puje, ibapuğ ma ikērēat ġujurūgrūğ soat etabutpe. ⁸I'uk puje, ikērēat mujurūgrūğxiat je'bapuk. Wuykukukat Jesus ajēm puje bit, ixē ġu'ūm. Puw! Jebidom ixē ġu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ġu'ūm. 'ūm. Ixe a'ōbacaap ġu'ūm jajēm ām idipan. ⁹Ikērēat mujurūgrūğxiat jajēm. Satanás a'ōbacaap kuğ. Napa ma ja'ōbacaap ġubapuk adeayū etabutpe. Wuywebe i'e ba'oreat ġubapuk adeayū muğuykuku ojuy. Itabēğbēğ jeedop ip ixē a'ōbacaap cocom, jewemuğuykukukum ip puye. ¹⁰Ipiat'ajojoap kay cumayū ġuğuykuku. Ipiat'ajojoap kay je'ju ip kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye. Ibu'u jījā ip osodop jetabut am kawēn icēmat kay. Deus pe jedaxijo an ibu'u ip osodop. ¹¹Imēneju Deus wuymuğuykukuku'ukat ġuju ixeyū kay ixeyū mutabut am napaap kay. ¹²Imēnpuye soat ip yukpiwat jeedop Deus xe. Wūy ma jeedop ip Deus wi kawēn icēmat kay kūyjobit'ūm puye- -napa ma i'e am icokcok puye dak.

¹³Ocekitpitpiyũ, eykukpin cĩcã wuykukukat xe. Ipi mujurũg'isum Deus cuk eynaẽ eydaxijo am. Ibiõgbuk xipacat ja'õbacaap ùmùm eywebe xipacat mujurũgrũg'ukayũm. Kawẽn icẽmat kay eyetabut. Imẽneju Deus ebekitkiyũ eyju. Imẽnpuye soat em:

— Bay, ãn xipacat cĩcã, Tessalõnica ka watwat etaxijo buye — i oceju e'em Deus pe.

¹⁴Ixe juk eynaẽ wuykukukat Jesus Cristo dipap co'i ey'e am. Ixe ekawẽn kay eyetabut, kawẽn idipacat oceguwẽn eywebe buye.

— Ka'ũma ma wuykukukat Jesus Cristo jo'iat idipacat — i je'e adeayũ. Deus cuk wuynaẽ Jesus Cristo jo'iyũm wuy'e am. ¹⁵Imẽneju, ocekitpitpiyũ, kawẽn icẽmat kay jĩjã juy epesop. Eybu'um gu juy epesop kawẽn icẽmat tağ eyeku am- -pũğ em tak ka'ũma. Kawẽn icẽmat cuk adi oceguwẽnuwẽn eywebe ocekawẽn tağ, ocemudupmubararaktup pe dak- -eywebeaptup pe.

¹⁶Jesus Cristo wuykukukat. Deus wuyebay. Ixeyũ xe juk adi wuykukpin cĩcã ajop. Wuya'õmucanucan'uk ip osodop. Wuybuywatwat'uk ip osodop wuywebe soat em Jesus xe acesop iap wiwi am. Warara'acat podi ma xipan wuykuğ ip, xipacat gu ma'gu wuyju. ¹⁷Imẽneju Deus eju õn kawẽnwẽn eywebeam.

— Tessalõnica ka watwat a'õmucanucan cuy eğuy — i õn e'em cebe. — Ixeyũ buywatwan cuy eğuy ixeyũ be soat em xipacat mujurũgrũg'ũm; soat em cekawẽntip i'e am tak — i õn e'em Deus pe.

3 ¹Ocekitpitpiyũ, gãsũ õn wara'at ekawẽn jeymukũyjo. Ocewebeam cuy epeyekawẽn Deus eju.

— Pauloyũ juy esubuywan ixeyũ be dao ma ekawẽn muwẽn ãm soat ka watwat pe — i juy epe'e cebe. — Ya'ĩjojo'ibiyũ juy eğutabun ekawẽn kay apẽn cuk adi ãn ocemutabun iap puxim — i juy epe'e cebe.

²Soat gu itabut Jesus ekawẽn kay. Ixeyũ itabut'ũmayũ ikẽrẽat mujurũgrũg'ũm soat ka dağ. Warẽmtağ ip jekukum. Imẽnpuye:

— Pauloyũ juy etaxijo ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũ be yaokaap puxim — i juy epe'e Deus pe.

³Imẽnpit soat em wuykukukat e'em apẽn cuk adi o'e'e iap tağ. Ixe jeya'õmucan. Ixe jeydaxijo ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũ kukukat pui bewi- -Satanás pui bewi. ⁴Apẽn cuk adi oce eywebe iap tağ eyju jekukum. Ğuyjom tak iboap tağ epeku soat em. Ocetaybit iboam. Imẽnpuye wuykukukat ocemucokcokcoğ eykay.

⁵Eywebeam õn kawẽnwẽn Deus eju.

— Bay, exe ocekukpin cĩcã juk adi ocesop — i ãn e'em cebe. — Tessalônica ka watwat cuy esubuywan ixeyũ be xipan warara'acat kuk am — i ãn e'em. — Bay, Cristo juk adi itaxi jĩjã osunuy ipiat'ajo am — i ãn e'em. — Tessalônica ka watwat cuy esubuywan itaxi am ip ipiat'ajo am — i ãn e'em.

⁶Ocekitpitpiyũ, pũgũpũg wuykitpitpiyũ'in ibu'u jĩjã kapiğ. Apẽn cuk adi oceju eymutaybitbinap tağ ğu ip jekukum. Ixeyũ burem cĩcã ğu juy epeku. Iboam oceju e'em eywebe wuykukukat Jesus Cristo a'õbi. ⁷Eyju eyetaybit apẽn cuk adi ocekukuku iam. Imẽnpuye ocekukuap puxim cuy epekuku. Eyxe bima juk adi ocebu'u'u ğu ocesop kapiğ. ⁸Tei'ũm ğu juk adi ocejajat ocexan eyxewi- -teihem acã. Kabiam cuk adi ocejekapikipik, ixima dağ tak eyxewi ocexat ojuyap puxim, ocemukaypinpup ojuyap puxim tak. ⁹Cedağ kuka o'e ocewebe ocexat ojuy am eyxewi, Deus ekawẽn eymutaybitbin puye. Imẽnpit eyxewi juk adi ocejoojuyjuy ğu. Ocebu'u'u ğu juk adi ocesop kapiğ eyju dak eybu'uap puxim.

¹⁰— Ibukapik'ũmat jekõn ğu juy — i juk adi oce'e'e eywebe eyxe bima.

¹¹Ijudup mubarararağ oceju kuy juk eyawẽğ oceyawẽğtobuxik puye. — Ibu'u'u ip kapiğ pũgũpũg Tessalônica ka watwat — i juk adi o'e'e ip ocewebe. — Jebureyũ muymuy acã ip e'em — i juk adi o'e'e ip ocewebe.

¹²— Eybu'um ğu juy epesop kapiğ eyxat pu am, eydoti bu am tak — i oceju e'em ibukapik'ũmayũ be. — Eybureyũ epejomuymuy ğu juy — i oceju e'em cebe ip. — Eyekawẽntim cuy epesop — i oceju e'em cebe ip wuykukukat a'õbi- -Jesus Cristo a'õbi.

¹³Ocekitpitpiyũ, eyju bit xipacat mujurũgrũgãp epeyepere ğu juy.

¹⁴Ijudup ekawẽn kay kũyjobit'ũmat eju ğu juy epekuku ixe musũsũn ãm. Waram aco'i kũyjobin je'e isũsũn puye. ¹⁵Eykay itakomaat kukap puxim cuy ixe epejukuk. Ixe bit cuy epeyawẽ eykitpit puye.

¹⁶Wuykukukat wuyağuy mucũğucũğ.

— Okukukat, Tessalônica ka watwat ağuy mubabibin cuy eğuy soat em- -xipacat cebe ip jebapukpuğ pima, xipat'ũmat jebapukpuğ pima dak — i ãn e'em cebe. — Soat em cuy ağ eğuy ixeyũ kay — i ãn e'em cebe.

¹⁷Paulo kato mujujum eywebe iaptup mubarararağ ãn obubin ma. Imẽn cuk adi otupmubararak soatup- -wemudupmubararaktup. Imẽn ma ijudup tak otupmuju eykay.

¹⁸— Xipan cuy Tessalônica ka watwat ejukuk — i ãn e'em wuykukukat pe- -Jesus Cristo be. Ibũrũdup ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP KOAPATUP

1 ¹Timóteo, ijidup mubarararaḡ òn ewebeaptum kato muju am ewebeaptup. Paulo òn. Deus wuydaxijojo'ukat. Soat em Deus xe acesop wuyetait Jesus Cristo kay wuyetabut puye. Iboap wiwim cĩcã wuyju. Ixe Jesus Cristo emumuju òn. Ixe a'òbi òn jekukum kawēn idipat muwēnuwēn, Deus a'òbi dak. ²Èn okpot co'i jewaḡuyjojo'i ma wuyetabut Jesus Cristo kay buye.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy Timóteo kay — i òn e'em Deus pe, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe. — Yaḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe.

³— Éfeso ka be juy eḡuy ibo ka watwat mutaybit am — i juk oce ewebe Macedônia eipi kay oju pin pima.

Ḡasũ dak obikuy ewebe Éfeso ka be enuy am. Pũḡpũḡgayũ warēmtaḡ ibo ka watwat mutaybitbin. Deus ekawēn ḡu ip imutaybitbin- -jekawēn acã.

— Warēmtaḡ ḡu juy epeḡutaybin — i juy ece ixeyũ aḡokatkayũ be. — Epeyepere juy warēmtaḡ ma imutaybitbinap — i. ⁴— Epeyekawēnwēn ḡu juy apēn wuydobuyũ'ũm'ũm cuk adi o'e'e iam — i juy ece cebe ip. — Epeḡuwēnuwēn ḡu juy wuydobuyũ'ũm'ũm putet — i juy ece cebe ip. — Jewa'òxikxiḡ acã epesop iboap muwēnuwēn pima — i juy ece cebe ip. — Iboam eyju kawēnwēn pima, warara'acat epeḡubikuy ḡu Deus ekawēn taḡ jeku am — i juy ece.

Wuyetabut pima acã wuyetaybit Deusan.

⁵— “Wuydobuyũ'úm'úm ekawěñ ġu juy epeyekawěñ- -Deus ekawěñ acã,” i juy ece cebe ip — i òn e'em ewebe.

Iměñ òn eyawěwēm eywebe biġ ma xipan eyewewekuk am. Apěñ cedaġ wuyxe iap taġ jekukum pima xipan wuyju jewewekuġ, wuyaġuyisu bima dak; icēmān wuyetabut Jesus Cristo kay bima dak. ⁶Pũġpũġayũ bit cũġ ma jekukuap o'jepere. Cũġat e daġwi oitabidao'iaiyũ buxim ip. Warěmtaġ ma ip jemāmāmām o'e. ⁷Deus ekawěñ imutaybitbin'ukayũm pin ip- -Moisés pe o'ġuwěñ'iat ekawěñ imutaybitbin'ukayũm pin. Iměnpit itaybitbũt ā ip ixe ekawěñ. Iboap ekawěñ iba'arēm cexe ip. Iměnpuye te'e ma e'em ip:

— Ocejū ma juy Deus ekawěñ jeymutaybin — i.

⁸Wuyetaybit Deus ekawěñ kawěntip cĩcā iam- -Moisés pe o'ġuwěñ iap ekawěñ- -wuyawěwēap ekawěñ. Ixe ekawěñ taġ jekukum pima xipat cĩcā kuka o'e wuyxe. ⁹Deus jekawěñ o'ġuwěñ cũġ ma jekuku'ukayũ awě ām ġu- -warěmtaġ jekuku'ukayũ awě ām acã. Wuyetaybit iboam. Ibũrũ ma juk jekawěñ o'ġuwěñ: ika'ũmayũ be, iecuġap a'õ kay kũyjobit'ũmayũ be dak, jekay itabut'ũmayũ be dak, ikērěat mujurũġrũġ'ukayũ be dak, jekay'ũmayũ be dak, jebiõġbuk a'õ kay'ũmayũ be dak, cebay o'yaoka'iaiyũ be dak, warara'acat o'yaoka'iaiyũ be dak, ¹⁰warara'acat tayxi kaykay'ukayũ be dak, warara'acat itop kaykay'ukayũ be dak, jewekpidaodao'ukayũ be dak, jenuy'ũnakeke'ukayũ be dak, dinheiro bu am warara'acayũ dujupa'um'um'ukayũ be dak, napapa'ukayũ be dak, warara'acat awěġ mukērěrěrěñ'ukayũ be dak, jemumutaybitbinap muwarururun'ukayũ be dak. Ibũrũ be ma jekawěñ o'ġuwěñ. Ixeyũ awě ām Deus jekawěñ o'ġuwěñ.

¹¹— Wekawěñ acã juy eġuwěñuwěñ soat kaka watwat pe — i juk o'e owebe Deus.

Ibiat ekawěñ acã òn imuwěñuwěñ. Iboap acã icēmat. Ixe Deus soat podi ma xipat. Ka'ũma ma omuy ixe jo'iat ya'õbuyxiat, idipat tak.

¹²— Ēñ xipat cĩcā oxe — i juk o'e owebe wuykukukat Jesus Cristo. — Owebeam cuy kapikpiġ eġuy kawěñ idipat muwěñ ām soat ka daġacat pe — i juk o'e owebe.

Ixe soat em wa'õmucanucan owebe kawěñ idipat muwěñ ām soat ka daġacat pe. Iměnpuye soat em òn e'em cebe:

Ēñ xipan cĩcā okuġ — i.

¹³Jesus cuk adi ojomuyumuy. Ixe butet cuk osubutetmukěrěrěrěñ kuy bima. Warěmtaġ ma juk adi Jesus kayayũ ojukukuk. Iměnpit Deus itabotaidabotbot cĩcā osunuy okay, Jesus kay wetabut ġu oġuy

buye. Wetaybit'úma ojekukuku wetabut'úm puye. ¹⁴Wuykukukat warara'acayū bodi ma xipan cuk adi okuk. Ixe juk omutabun jewekay. Ixe juk omutaybin ikukpin warara'acayū kuk am. Imēn wuyju jekukum Jesus Cristo eju mūḡ'i bima.

¹⁵— Jesus Cristo osodot ipi kay ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū daxijo am — i wuyju e'em.

Icēmān wuyju iboam e'em. Cedaḡ cīcā wuywebe wuyetabut am iboap ekawēn kay. Warara'acat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat podi ma ōn ikērēat mujurūḡrūḡ'ukat. ¹⁶Imēnpit Deus itabotaidabotbot cīcā osunuy okay. Jesus Cristo yukpiceḡēm ḡu o'e okay. Ḡasū ixe e'em warara'acayū be: — Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop — i. — Paulo ma ikērēat mujurūḡrūḡxi osunuy. Ōn pit ikērēm ḡu ixe ojukuk- -xipan acā ixe ojukuk — i'e'em Deus warara'acayū be.

Itabut je'e ip cekay itabut'ūmayū, xipan okuḡ puye, yukpiceḡēm ḡu o'e okay buye dak. Soat em Deus xe jeedop ip itait.

¹⁷— Ēn pit soat podi ma xipat — i juy ace ixe Deus pe.

Ibuyxim cuy ixe ajukuk. Kuyje ixe Deus soat kukukat osunuy. Ḡasū dak e'em ijodiakat kukukat. Guyjom tak soat kukukan jeenuy. Ixe acā je'ū ḡu. Soat em itait jeenuy. Ixe ijo ba'ore wuywebe. Ixe acā Deusat. Ka'ūmḡu wara'at- -ixe acā. Imēneju:

— Soat podi ma ēn edip — i juy ace cebe soat em.

Imēn cuy ace!

¹⁸Timóteo, ēn okpot co'i. Imēnpuye jawēwē juy ōn. Kuy bima Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū o'e ewebe:

— Deus cuk enaē jekawēn muwēn ām soat ka watwat pe — i.

Ḡebum cuy eḡuy ixeyū ekawēn kay! Sorarayū icaat kuḡ jaokaap puxim. Imēnpuxim ḡebum cuy eḡuy apēn cuk o'e'e ip ewebe iap kay a'ōbaca'ūmap puxim. ¹⁹Jesus Cristo kay etabucap ecepere ḡu juy. Apēn cūḡ ma exe iap taḡ cuy ejeku, Timóteo. Pūḡpūḡayū bit apēn cūḡ ma jexe iap taḡ ḡu ip jekukum. Jesus Cristo kay jetabucap o'jepere ip ixeyū aḡokatkayū. Itabucap ip oi'ūm apēn kobexixi epiriḡ puje soat i'ūmap puxim. ²⁰Himeneu ixeyū'in, Alexandre dak. Imēnpuye ixeyū xepxepayū oḡukorēm.

— Satanás eykukan cuy je'e — i juk oce cebe ip ixeyū mukūyjo am. Ixeyū oḡukorēm itaybit am Deus muymuy'ūm ām.

2 ¹Koap ōn jawē Deus eju kawēn ām. Acekawēn cuy Deus eju soat peam ijodiat peam.

— Bay, xipan cuy ixeyũ ejukuk — i dak cuy ace cebe. — Ixeyũ juy esubuywan — i juy ace cebe.

Ajoojuy Deus xewi soat peam. Wuyetaybit ixē soat em xipan wuykuḡ iam. Imēnpuye soat em:

— Bay, ěn xipāt cīcā — i juy ace cebe.

²Deus eju juy acekawēn soat eipi kukukayũ beam, soat ka watwat kukukayũ beam tak. Deus eju juy acekawēn ixeyũ be xipan wuykuk am, wuywebe kaba'ũm wuydop am tak, wuywebe Deus bikuyap taḡ wuyeku am tak, cedaḡ ma wuyeku am tak. ³Xipan wuyekukuap xipāt Deus xe- -wuydaxijojoukat xe. Xipan wuyju jekukum pima, Deus mucokcokcoḡ acesop. ⁴Ixe Deus ibikuy soat taxijoj am ipiat'ajojoap kay ijuap puxim. Ibikuy ijodiacyũ be itaybit am kawēn icēmān. ⁵⁻⁶Pūḡ ma Deusat omuy. Ixe itakoma jījā ikērēat mujurũḡrũḡap kay. Ijodi bima Jesus Cristo aḡokatkan o'e. Jekpiwan ma oe'ũ soat pewi ikērēat uk am. Imēneju Jesus Deus etakomaap o'ḡu'ũm. Ixe Jesus jebay o'ḡudin ijodiat kay. Yawēḡ muwēn pin pima, Deus Jesus e'ũap awēḡ o'yawēḡmuwēn ijodiacyũ be. Yawēḡtobuxik puje itaybit ip o'e Deus ibikuy soat taxijoj am wuydaxijoj am iam. ⁷Imēneju Deus cuk onaē jekawēn muwēnuwēn'ukan. Ixe juk onaē Judeu'ũmayũ mutaybitbin'ukan. Napa ḡu ōn e'em. Icēmān ōn e'em ewebe.

— “Ēyētabun cuy epesop Jesus Cristo kay” i juy ece cebe ip — io'e owebe.

⁸Jawē ōn ḡasũ apēn cūḡ ma wuyeku am Deus eju kawēnwēnap'a be iam. Soat ka be bima juy acejekawēn Deus eju. Deus ekawēn taḡ wuyeku pin pima juy acejekawēn ceweju, warara'acat kay wuyetakoma'ũm pima dak, jewa'ōxikxiḡ'ũm pima dak.

⁹Cūḡ ma juy jeedop ip aoyũ Deus eju kawēnwēnap'a be. Cūḡ ma juy jeedop ip jesay kuḡ. Warara'acat pe jejojoan ḡu juy ip jeedop. Yaḡuysan cuy ip jeedop. Iwarum ḡu jadapmuḡḡḡēm cuy jeedop ip warara'acat pe jejojoan. Ouro muḡḡḡēbu kuḡ ḡu juy jeedop ip, pérola'a muḡḡḡē'a kuḡ ḡu dak. Ibusopsupatpu kuḡ ḡu dak jeedop ip, teiboḡat kuḡ ḡu dak jesay kuḡ. Warara'acat pe jejojoan ḡu juy jeedop ip aoyũ. ¹⁰Xipacat mujurũḡrũḡ cuy ip jeedop aoyũ- -“Jesus ebekitkit oceju” i'e'e'ukayũ. ¹¹Deus eju kawēnwēnap'a be jemutaybitbin pima, mūḡ cuy jeedop ip aoyũ.

— Kuy wetaybit soan iboam — i'ũmḡu juy je'e ip jewebe ma.

¹²Obu'u ayacat pe aḡokatkat mutaybit am. Cūḡ ḡu ayacat pe warara'acat kukan- -aḡokatkat pe acā. Mūḡ cuy jeedop ip aoyũ. ¹³Koap Adão

o'ġuġē Deus- -aġokatkat o'ġuġē. Kanomūm Eva o'ġuġē- -ayacat o'ġuġē. ¹⁴Adão ġu o'ġuġuykuku Satanás- -Eva acã. Eva koap Deus ekawēn mubuyxi'ūm'ūm o'e. ¹⁵Imēneju aoyū je'itpi'ajojom o'e. Imēnpit Jesus kay ip itabut pima Deus ixeyū idaxijo, xipan warara'acat kuġ pima dak, warara'acat pe jejojoan'ūm jekukum pima dak, ikērēat mujurūġrūġ'ūm pima dak.

3 ¹Timóteo, ġasū ōn jawē itabucayū kukukayū naē ām.
— Aġokatkat itabucayū kukukat ojuy bima, xipacan e ojuy — i wuyju e'em.

Iboap e'eap icēmān. ²Imēn cuy ip jeku Jesus kay itabucayū kukukayū. Cūġ ma juy jeku ip. Pūġ ma dak cuy jetayxim jukuk ip. Yaġuysan tak cuy jeedop ip. Jewawē juy ip ikērēat kukap puxim. Warēmtaġ ġu ma dak cuy jeku ip. Powatwat tujuōmōm'uġ tak cuy jeku ip jeduk'a be. Deus ekawēn warara'acat mutaybitbin'uġ tak cuy jeedop ip. ³Ika'om ġu dak cuy jeedop ip. Warara'acat aokakam ġu dak cuy jeedop ip. Ya'ōtareġ ġu dak cuy jeedop ip. Itabotaidabotbon tak cuy jeedop ip warara'acat kay. Itabikukum ġu dak cuy jeedop ip warara'acat edinheiro kay. ⁴Jeduk'a beayū kuġ tak cuy jeedop ip xipan. Jebekitkiyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip. Jebekitkiyū be jemubuyxinam tak cuy jeedop ip. ⁵Itaybit'ūm xipan jeduk'a beacat kuġ iam pima, kuka Deus kay itabucayū ikuk pa'ore o'e cebe ip. ⁶Jesus kay itabun'isuat ġu juy epejomuy warara'acayū kukukan- -itabucayū kukukan. Itabun'isuat muy buje:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — i kuka o'e te'e ma.

Kuyje Satanás:

— Warara'acat podi ma wa'ōbuyxi — io'e te'e ma- -ibiōġbuk kērēayū kukukat.

Tūybe Deus podi ma wa'ōbuyxi iān kuka o'e. Imēnpuye dak Deus ipiat o'supi'ajoat cebe- -Satanás pe kuyje. Imēnpuxim itabun'isuat jewexe ya'ōbuyxi bima, Deus ipiat kuka o'supi'ajoat cebe. ⁷Itabut'ūmayū emumubuyxin cuy epejomuy itabucayū kukukan ikukukat pe jemuġuycūġap puxim. Ixeyū xe ya'ōbuyxi'ūm pima, kuka o'jewemuġuycūġ ikukukat ip.

— Warēmtaġ ma cuk ip emuy itabucayū kukukan — i kuka o'e ip cebe. Satanás enobano'abibubu be kuka o'at. Satanás kuka o'ġuġuykuku ikērēat mujurūġ ām.

⁸Ġasū ōn jawē itabucayū buywatwat'ukayū naē ām. Imēn cuy jeku ip ibuywatwat'ukayū. Ya'ōbuyxim cuy jeedop ip. Wara'at taġtaġtaġ

ġu dak cuy jekawēn ip- -pūḡ taḡ ma. Kawēdi kōnkōnxi ġu dak cuy jeedop ip. Itabikukum ġu dak cuy jeedop ip soat kay jebubun. ⁹Kawēn icēmān osodop ip itaybit ġu kuyje- -pūḡpūḡ ā. Ġasū bit ade itaybicayū o'e. Itabut cīcā jeedop ip kawēn icēmat kay. Apēn cedaḡ ma jexe ip iap taḡ tak cuy jeku ip. ¹⁰Koam puk itabucayū buywatwat'ukat ojuyat cuy esubuyxijo. Epeye'awero juy tekū xe'e xipat kuka o'e iam. Ibuyxijoap tomukadi soat xe xipat pima juy epejomuy ibuywatwat'ukan. ¹¹Ixeyū tayxi dak cuy xipat ipjeedop. Cekawēnxim ġu juy jeedop ip. Warara'acat muymuy ġu dak cuy jeku ip. Yaḡuysan tak cuy ip jeedop. Soat em ip jeedop icēmat e'em. Imēn cuy jeedop ip itayxiyū. ¹²Itabucayū buywatwat'ukayū jetayxim pūḡ ma ip jukuk. Jekpotpoyū mukūyjobitbin tak cuy jeedop ip, jedaxiyū dak, jeduk'a beayū dak soat. ¹³Xipan itabucayū buywatwan pima, soat ip ibuyxim jukuk. Ya'ōcam ip jetabucap ḡuwēn warara'acat pe.

— Jesus Cristo kay wuyetabut pima, mūḡ'i aceku ceweju — i je'e ip soat pe.

¹⁴Timóteo, ijidup mubararaḡ ōn eywebeaptum. Ġaxīn ma'ḡu ōn cu ojuy ejom. ¹⁵Ojuap ibun pima bit, etaybit ece cūḡ ma jeku am warara'acayū eju- -Deus ebekitkit eju iam ijidup cocom pima. Wuyju Deus kay itabucayū- -soat em itaicat kay itabucayū. Wuytaybit kawēn icēmān.

— Uk'a muycemucemap'ip puxim wuyju — i'e'em itabut'ūmayū cūḡ ma wuyekukuap cocom pima, kawēn icēmat taḡ wuyju jekukum puye. ¹⁶Iba'arēm itabut'ūmayū xe apēn wuyetabut Deus kay iap, itaybit'ūm ip puye. Ġasū bit iba'arēm ġu o'e cebe ip, Jesus Cristo ixeyū mukūyjojom puye.

Ixe Jesus Cristo ijodian o'jebapuk. Deus biōḡbuk cuk adi o'e ixe be: “Ēn cūḡ cīcā oxe,” i. Ixe o'jojojo Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Itabucayū ixe o'ḡuwēnuwēn ijodi. Ade ijodiat itabut o'e ixe kay. Deus waram ixe o'ḡuyu kabi kay.

4 ¹Ġasū ōn jawē ibiōḡbuk kērēat a'ō kay kūyjobicayū be eymuḡuykukuap puxim. Amap kabia be Jesus kay jetabucap jepere ip pūḡpūḡpūḡ. Ibiōḡbuk kērēat ekawēn kay ma itabut jeedop ip- -wuymuḡuykukukuku'ukayū a'ō kay dak. ²Soat em napa ma e'em ip. Wuymuḡuykukukuxi ip. Itaybit ġu ip ajo xipat iam ajo xipat ġu iam tak. Cewawē ba'ore ip. Ipikat puxim ip xidiḡ mupikupikap puxim.

³— Cūḡ ġu wuywebe jewebumūn ām — i'e'em ip wuywebe napa ma. — Ibiat i'opi wuywebe — i dak e'em ip napa ma.

Deus pit soat xat o'ğubapuk itabucayũ xan- -kawẽn icēmãn itaybicayũ xan. ⁴Soat Deus emumuğẽ xipat.

Imẽnpuye ka'ũmğũ i'opiat wuywebe.

Imẽnpuye jekõn pima:

— Bay, xipat cĩcã ĩn, soat em ĩn ocexan iũmũm ocewebe — i wuyju e'em Deus pe.

⁵— Soat wemumuğẽ xipat ipi watwat xan — i juk o'e Deus.

Jekõn pima wuyju dak kawẽnwẽn Deus eju.

— ĩn xipat cĩcã — i'e'em wuyju cebe.

Imẽneju ka'ũmğũ i'opiat wuywebe.

⁶Timóteo, owebe awẽap cuy eğuwẽn wuykitpitpiyũ be itabucayũ be. Iboam ixeyũ mukũyjojom pima, xipacan ecesũy Jesus Cristo be kapikpik'ukan. Kuy bima etabun cuy eğuy Jesus Cristo kay iap ekawẽn icēmãn. Kũyjobin cuy eğuy iboap ekawẽn kay bekicat jetitinap puxim. Iboap ekawẽn tağ cuk adi ejekuku.

— Gasũ dak imẽn cuy ejeku — i õn e'em ewebe.

⁷Itabut'ũmayũ dobuyũ'ũm'ũm ekawẽn kay ģu juy eğuy. Te'e ma kuka eğuy ixeyũ ekawẽn kay etabut. Ixeyũ'ũm'ũm ekawẽn kay bima, wuybu'u kuka ace wuyetabut am Jesus kay. ĩn pit soat em kũyjobin cuy eğuy Deus biõğbuk a'õ kay biğ ma etabut cĩcã am Cristo kay. ⁸Xipat wuywebe wuyjebit mubacacan am. Ibodi ma bit xipat wuywebe soat em kũyjobit am Deus biõğbuk a'õ kay. Ixe a'õ dağ jekukum pima, wuyağuy'isum kuka ajeku ijodi bima. Wuye'ũ buje dak soat em Deus xe acesop waram wuyetai puje. ⁹Icēmãn õn emutaybitbin iboam. Wuyetabun cuy ajop iboap ekawẽn kay. ¹⁰Wuyetabut cĩcã Deus kay- -soat em itaicat kay. Imẽnpuye wuyju kapikpiğ cĩcã warara'acat mutabut am cekay. Ixe soat taxijo ojuj. Ixe soat jekay itabucayũ daxijojom.

¹¹Timóteo, wawẽwẽap cuy eğuwẽn wuykitpitpiyũ be.

— Paulo ekawẽn tağ cuy epekuku — i juy ece cebe ip.

¹²— Aypa ģu buk ĩn. Ocetabut ģu ekawẽn kay — i'ũmğũ juy je'e ewebe warara'acayũ.

Cũğ cĩcã juy ejeku. Ekawẽntim cuy eğuy. Xipan tak cuy itabucayũ ejukuk, itabut'ũmayũ dak. Etabun cĩcã dak cuy eğuy Deus kay. Ağuy'isum tak cuy eğuy. Cũğ ma juy ejeku warara'acayũ be ekuap co'i jeku am. ¹³Wajẽmap wiwim pima Deus ekawẽntup cocom cuy eğuy je'awerorom'ukayũ be ya'i'jo am. Deus ekawẽn muwẽnuwẽn cuy eğuy cebe ip. Ixeyũ mutaybitbin cuy eğuy Cristo ekawẽn. ¹⁴Deus cuk ja'õbacaap o'ğũm ewebe kapik am cebeam. Ixe juk ja'õbacaap o'ğũm

ewebe jekawēn muwēnuwēn'ukayū eweju kawēn puje- -itabucayū kukukayū eweju kawēn puje. Ol'jewebumōg ip abi jeje Deus ekapikap pe emuy âm. Imēn cuk o'e ip Deus biōgbuk a'ōbi. Ixe a'ōbacaap tağ cuy epeku. ¹⁵Ġebum cuy eğuy owebe awēwēap kay. Iboap tağ cuy ejeku. Imēn eku buje, “Big ma Jesus Cristo ekawēn tağ ēn jekukum” i je'e ip ewebe ejojoayū. ¹⁶Eday'em'um cuy eğuy warēmtağ ekuap puxim, warēmtağ ma warara'acat mutaybinap puxim tak. Cūğ ma eku buje, ağuy'isum ejeku ijodi. Deus xe eğuy e'ū buje dak. Ekawēn cocoayū dak ixex xe jeedop ip soat em.

5 ¹Ikērēat mujurūğ puje, aypaat eğukorēm ġu juy. Eyawē acā juy. Ixe juy eyawē ebure awēap puxim. Aypapat eyawē juy ekitpit awēap puxim. ²Yabubut cuy eyawē eixit awēap puxim. Warara'acayū aoyū dak cuy eyawē eixit awēap puxim. Aoyū eju kawēnwēn pima jaejubuku ocepo iap kay juy ġebum ġu eğuy.

³Ġasū ōn jemukūyjo apēn itop'e'ū'ibiyū buywan- -ibadip'ūmayū iam. ⁴Itop'e'ū'ibit i'it'et pima, i'iyū juy xipan jexi jukuk. Yuktaxitxet pima, yuktaxit cuy xipan jeawa jukuk. Deus xe cūğ ma warara'acayū be ġu ixeyū xi kuk am, ixeyū eawa kuk am tak- -ibadipyū be acā. Ixeyū itaybit cuy cūğ ma Deus xe wuybadip kuk am iam kuy bima xipan ip jekukap teim. Irem ġu juy jexi jukuk ip. Ixeyū juy ixat je'ğūmğūm cebe ip, cesay dak. Imēn xipat Deus xe. ⁵Pūğpūğ itop'e'ū'ibiyū tadaybot ma. I'it'et ġu ip. Yuktaxitxet ġu dak. Ixeyū itabut warara'acat kay ġu- -Deus kay acā. Kabiam, ixima dağ tak ka'ūmat ojuyjuy ip Deus xewi acā- -warara'acat xewi ġu- -ixeyū itop'e'ū'ibiyū. Deus eju kawēnwēn ip warara'acat peam, warara'acat kay ġebum puye. Ixeyū be acā itabucayū juy ixat je'ğūm, cesay dak, ibadipyū'ūm puye. ⁶Warara'acayū bit imēn ġu jekukum itop'e'ū'ibiyū. Jewemukokokoğ ā jekukum ip. Itabēğ ip. Inaka Deus xe ce'ūat co'i ip warēmtağ ma jekukum puye. Ixeyū juy esubuywan ġu. ⁷Owebe awēwēap cuy eğuwēn wuykitpitpiyū be warara'acayū be ixeyū ekukuap muymuyap puxim. ⁸Xipan wuybadip kuğ'ūm pima, wuyetabucap epereap co'i aceku. Itabut'ūmat ekukuap podi ma ikērēm aceku.

⁹Soat ġu juy esubutetmōğ ip itop'e'ū'ibiyū butet itabucayū e'aweroroap'a beatup pe. Itop'e'ū'ibit yabut pima- -60 koato kuğ pima; ceweitopta ebikamat itom pima dak; ¹⁰warara'acayū “Teku xipacan e'em soat em” i'e'em pima dak; xipan je'iyū o'ğuypan pima dak; jeduk'a be powatwat tujuōmōm pima dak, soat em Deus ebekitkiyū buywatwan

pima dak; iba'oreat kukayū buywatwan pima dak; warara'acat pe idipat mujurūgrūg pima dak- -ixeyū butet acã esubutetmubararak taperadup pe- -teyūku kapikpiğ Deus peam iaptup pe.

¹¹Yaypan'isuat putet pit esubutetmōg ġu juy iğodup pe- -itop'e'ũ'ibit putetup pe. Waram jewebumūn pin je'e ip. Ibu'u je'e ip kapik am Cristo beam. ¹²Koap pima:

— Waram pit ocewebumūn ġu. Cristo beam acã kapiğ òn — i juk o'e ip. Ibu'u ip pima bit:

— Te'e ma “Cristo beam acã kapiğ òn,” i juk ece — i je'e warara'acayū cebe ip.

¹³Ixeyū itop'e'ũ'ibiyū te'e ma ip kabiabun kapkam uk'a kapkam. Ibukapik'ūmayū ip. Cekawēnxi ip. Kawēn mukērērēn tak ip. Imuwēnpiat muwēnuwēn ip. ¹⁴Imēneju:

— Waram jewebumūn cuy ip itop'e'ũ'ibiyū yaypan'isuayū — i òn e'em. — Waram jewe'ita juy ip — i òn e'em. — Xipan cuy ip jeedop je'iyū kuğ — i òn e'em.

Waram ip jewebumūn puje, wuymuy ba'ore je'e wuykay'ūmayū be. ¹⁵Pūğpūğ itop'e'ũ'ibiyū'in o'jēm Deus e dağwi. Satanás a'ō kay küyjobit am ip o'jēm. ¹⁶Itabucat padip itop e'ũ buje, ibadipyū juy ixē subuywan. — Ocebadip cuy epesubuywan — i'ūmğū juy je'e warara'acayū be, itabucayū be.

Ibadip'ūmayū buywatwan pit ip jeedop itabucayū.

¹⁷Xipan cuy itabucayū kukukayū ajukuk. Eykukayū xipan itabucayū kuğ pima, xepxem cuy cekapikaptei epeteida cebe ip. Kapikpiğ cícã bima, xepxem cuy cekapikaptei epeteida cebe ip Jesus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be- -Deus ekawēn eymutaybitbin'ukayū be dak. ¹⁸Imēn e'em Deus ekawēn tup- -Moisés emudupmubararaktup: Imukapikpiğ pima, eōhōbi epesubimukirik ġu juy jexat'oap puxim- -ağ jekōn, i. Imēn e'em Lucas emudupmubararaktup: Cekapikaptei juy epeğūm kapikpiğ'ukat pe, i. Imēneju cekapikaptei juy epeteida itabucayū kukukayū be. ¹⁹Pūğ pe itabucayū kukukat muymuy buje, eyetabun ġu juy epesop ixē ekawēn kay. Xepxepayū bit, ebapūğayū dak pūğ tağ ma ixē muymuy buje, eyetabun cuy epesop ixeyū ekawēn kay. Wara'at tağtağtağ pima bit, eyetabun ġu juy epesop ixeyū ekawēn kay. ²⁰Itabucayū kukukat ikērēat mujurūgrūğap epere am ibu'u bima juy epeğukorēm soat etabutpe. Epeğukorēm cuy warara'acat pe iparara am ikērēat mujurūğap puxim.

²¹Timóteo, owebe awēwēap tağ cuy ejeku. Pūğ tağ ma juy ejukuk soat itabucayū. Ebu'um ġu juy eğuy imukorēm ãm ip ebureyū ma'ğū

ip. Iboap muwēnuwēn òn ewebe Deus a'òpiju, Jesus Cristo a'òpiju dak, Deus ekawēn tojtjot'ukayū a'òpiju dak- -ikērēat kuḡ'ūmayū a'òpiju. ²²Dao ḡu juy ecewebumōḡ aḡokatkat abi jeje imuy ām itabucayū kukukan. Warara'acayū ikērēat mujurūḡrūḡ pima, eju ḡu juy ceweju ip. Aḡuy'isum cuy eḡuy. Ikērēat cuy eḡuḡē ḡu- -pūḡ em tak ka'ūma.

²³Idibi at ḡu juy etikōnkōn. Uva'abidi dak etikōnkōn, edada muxere am.

²⁴Pūḡpūḡayū soat etabutpe ikērēat mujurūḡrūḡ. Soat itaybit ikērēat mujurūḡrūḡ ip iam. Itaybit ip ḡaxīn ma Deus ipiat supi'ajoat cebe ip iam. Warara'acayū bit iba'arēm ma ikērēat mujurūḡrūḡ. Ḡuyjom pit soat itaybit je'e ikērēat o'ḡujurūḡrūḡ ip iam. ²⁵Imēnpuxim pūḡpūḡayū ma soat etabutpe ma xipacat mujurūḡrūḡ. Soat itaybit xipacat mujurūḡrūḡ ip iam. Warara'acayū bit iba'arēm ma xipacat mujurūḡrūḡ. Ḡasū ka'ūma ma itaybit apēn ixeyū e'em iam. Ḡuyjom pit itaybit je'e ip.

6 ¹Tei'ūm kapikipik'ukayū be ecekawēn cuy- -Jesus kay itabucayū be. — Ibuyxim cuy eyekariwa epejukuk — i juy ece cebe ip. — Ibuyxim ip ikuḡ pima kuka Deus o'jomuymuy ḡu ip itabut'ūmayū — i juy ece cebe ip. — “Pauloyū warēmtaḡ ma itabucayū mutaybitbin,” i'ūmḡu kuka dak o'e ip — i juy ece cebe ip.

²Pūḡpūḡ ixeyū'in kapikipiḡ itabucayū beam, jekitpitpiyū beam.

— “Kūyjobin ḡu oce wekariwa a'ò kay, ixē dak itabut Jesus kay buye,” i'ūmḡu juy epe'e — i juy ece cebe ip. — Xipan cīcā juy epeyekapik cebeam ixeyū dak itabut puye, Jesus xe ikukpin ip puye dak — i juy ece cebe ip.

Timóteo, iboam cuy itabucayū eḡutaybin

— Xipan cuy epeku — i juy ece cebe ip- -tei'ūm kapikipik'ukayū be.

³Wuykukukat ekawēn icēmān- -Jesus Cristo ekawēn. Ixe ekawēn taḡ jekuku'ukat Deus bikuyap taḡ tak jekukum. Ade'ūmayū bit cekawēn kay ḡu. Cekawēn ḡu imutaybitbin ip. Warēmtaḡ ma imutaybitbin ip.

⁴— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip te'e ma.

Imēnpit itaybit ḡu ma ip. Soat em jewa'òxixixiḡ ip. Jewa'òdawutwutxi ip. Itabikuku e'em ip jewewekay, imēn jekukum puye. Wara'at taḡtaḡtaḡ ma ip kawēnwēn. Itabutkarey ip jewewekay. ⁵Soat em ip jewa'òxixixiḡ jeweweju. Yaḡuyba'arēm ip o'e. Oibu'un ip kawēn icēmat kay. Tūybe Deus kay wuyetabut pima acejekariwan iān e'em ip. ⁶Deus kay itabucat ibubut adeat puxim e'em icokcok, Deus kay wuyetabucap wuybubut kuḡ iap podi ma xipat puye. ⁷Ajo-kuḡ wuybui be wuykap'isum? Ka'ūma

kuḡ! Imēnpuxim ajo'in acetujowat ijodiwi wuye'ū buje? Ka'ūma ma!
⁸Wara'at kuḡ'ūm pima, wuycokcoḡ mabuk acesop wuydotite bima, wuyxaxet pima dak. ⁹Ibubut ade pinayū ikērēat mujurūḡrūḡ dinheiro buap ojuy. Warēmtaḡ e'em ip itabikuku soat kay jebubun puye. Xipat ḡu ip soat xe ijodiat xe. Soat em ipiat supi'ajojo ip. Deus wi wūy ma jeedop ip. ¹⁰Ikērēat mujurūḡrūḡ ip soan dinheiro kay itabikukuap tomuju. Pūḡpūḡayū oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip dinheiro kay jījā buye. Ade o'jat ip dinheiro. Inaka iḡuycūḡ cīcā ip jekukum jetabucap o'jepere buye.

¹¹Ēn pit, Timóteo, Deus a'ōbuywatwat'ukat ēn. Imēnpuye ikērēat pewi juy ecenapōn. Cūḡ ma juy ejeku. Ikukpin cīcā juy Deus ejukuk. Etahun cīcā juy eḡuy cekay. Ikukpin cuy warara'acat tak ejukuk. Etaxim cuy ipiat esupi'ajo. Yoboḡan pin ḡu juy eḡuy. ¹²Jedaudau'ukat soan jewūncaan jedaudaum koap jedauap epere am jabeatup pu ojuy adeayū etabutpe. Ixe buxim ēn tak soan a'ōbacaan cuy etabut eḡuy Jesus kay. Ebu'u'ūm pima, soat em Deus xe eḡuy e'ū buje. Adeayū etabutpe:

— Wetabun oḡuy Jesus kay ḡebuje bit — i juk ece kuy bima. Imēn i'e buje, Deus cuk enaē soat em enuy am jexe. ¹³⁻¹⁴Jesus ekawēn taḡ cuy ejeku ewebe ikērēat muḡēap puxim; Jesus pe “Ikērēat kuḡ ēn” i'eap puxim ewebe. Wara'at taḡ ḡu juy ejeku- -Jesus ekawēn taḡ acā- -soat ekawēnwēnap taḡ acā. Ixe ekawēn taḡ cuy ejeku wuykukukat ajēmap wiwim pima- -Jesus Cristo ajēmap wiwim pima. Iboam ōn awēwēm Deus etabutpe, Jesus Cristo etabutpe dak. Ixe Deus soat mutaicin. Ixe Jesus Cristo iparara'ūma kawēn icēmat o'ḡuwēn iecuḡap pe- -Pôncio Pilatos pe. ¹⁵Imudot pin pima, Deus waram ixe Jesus Cristo ḡudot wuykay. Ixe Deus xipat cīcā. Wara'at ḡu omuy ijodiat kukukat- -Deus acā. Ixe ijodiat kukukayū kukukat. Ixe ijodiat ekariwawayū ekariwa. ¹⁶Soat pit ace'ū. Ixe bit je'ū ḡu. Ka'ūmḡu xipat'ūmat cebe. Daxadica beat co'i. Wuyajēm pa'ore cetēḡ. Abu ixe o'jojojo? Ka'ūma ma. Iba'ore wuywebe ijo am.

— Kūyjobin ocesop a'ō kay acā — i juy ace cebe. — Soat podi ma ēn a'ōbaca — i juy ace cebe. Imēn cuy ace.

¹⁷Timóteo, ibubut adeayū juy eyawēwē.

— Eya'ōbuyxian pin ḡu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Dao ma kuka eybubut oi'ūm — i juy ece cebe ip. — Imēnpuye eyetahun ḡu juy epesop eybubut kay- -Deus kay acā eyetahun — i juy ece cebe

ip. — Deus ade iũmũm wuywebe wuymucokcok am — i juy ece cebe ip. — Soat wuyemumukaypinut ũmũm wuywebe — i juy ece cebe ip. ¹⁸— Xipan cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Xipacat cuy epeġujurũġrũġ — i juy ece cebe ip. — Eydacum ġu juy epesop warara'acat pe — i juy ece cebe ip. — Ibubut'ũmat pe juy eybubut'in epeġũm — i juy ece cebe ip. ¹⁹— Eybubut'in iũmũm pima ade epejukuk eybubun kabi be — i juy ece cebe ip. — I'ũm ġu eybubut — i juy ece cebe ip. — Icēmãn Deus xe epesop eyetait — i juy ece cebe ip.

²⁰Timóteo, apẽn Deus o'e ewebe iap taġ cuy ejeku. Ade'ũmayũ warẽmtaġ ma kawẽnwẽn ip. Jawa'õxikxi'g ip. Deus muymuy ip. Cekawẽnxiayũ ip.

— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma. Ecekawẽn ġu juy ceweju ip.

²¹— Warara'acat podi ma ocetaybit — i'e'em ip napa ma. Jetabucap ip o'jepere e bewi oitabidao'ibit puxim.

— Bay, xipan cuy Timóteo ejukuk — i õn e'em Deus pe. — Xipan cuy soat Jesus kay itabucayũ ejukuk — i õn e'em cebe. Ibũrũ ma.

TIMÓTEO BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP XEPXEPATUP

1 ¹Timóteo, cartadup mubarararaḡ òn ewebe kato mujuaptum. Òn Paulo. Jesus Cristo emumuju òn Deus a'òbi. — “Jesus Cristo eju mūḡ'i eyju jekukum pima, soat em Deus xe epesop eyetai,” i juy ece ijodiacat pe — i juk o'e Jesus Cristo owebe.

²Timóteo, ěn okpot co'i. Ekukpin cīcā oxe. Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Deus eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Xipan cuy Timóteo ejukuk — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eḡuy cekay — i òn e'em cebe. — Ixe aḡuymubabibin cuy eḡuy — i òn e'em cebe.

³— Bay, ěn xipat cīcā — i òn e'em Deus pe.

Warara'acat a'ò daḡ ḡu òn jekukum- -ixe a'ò daḡ acā. Wedobuyũ'ũm'ũm tak ixe a'ò daḡ jekuku'uk ip osodop. Ocokcok ixe kay soat apēn cedaḡ oxe iap taḡ òn jekukum puye. Ixe eju òn kawēnwēn ewebeam soat em. Kabiam òn kawēnwēn ceweju, ixima daḡ tak. ⁴Ḡebum cīcā òn ekay. Exewi ojēm puje etōn iap kay ḡebum òn. Ejo pin cīcā òn waram ocokcok am. ⁵Ḡebum òn apēn etabut Jesus Cristo kay iap kay. Jewexe ḡu etabut cekay- -icēmān. Koap pima eawa Lóide itabut osunuy cekay. Exi Eunice dak itabut osunuy cekay. Ixeyũ buxim ěn tak etabut cekay. Wetaybit cīcā iboam. ⁶Imēnpuye òn jeāwē. Itbucayũ kukukan emuy buje, juk ocewebumōḡ abi jeje. Deus cuk ja'òbacaap o'jomōḡ ewebe. Ḡebum cuy eḡuy iboap kay. Ixe a'òbacaam cuy ejeku. ⁷Deus jebiōḡbuk muōmōm wuywebe. Ixe biōḡbuk wuymuparararan ḡu- -wuya'òmucanucan acā.

Deus ja'ôbacaap ãmũm wuywebe. Ya'ôbacaap kuḡ pima xipan kuka warara'acayũ ajukuk. Jewāwēwēm tak ajop ikērēat muḡēap puxim.

⁸Itabut'ũmayũ odaomũn wuykukukat ekawēn oḡuwēnuwēn puye. Inaka esūsũn ḡu juy eḡuy obuxim, daomũnmũnap'a be ma'ḡu òn. Ebisūsũn ḡu dak cuy eḡuy wuykukukat ekawēn muwēn ãm warara'acayũ be. Owebe ipiat'ajojoap puxim ipiat supi'ajo an ip ewebe ēn ixē ekawēn muwēnuwēn puye. Ebu'um ḡu juy eḡuy imuwēn ãm ipiatpi'ajojom ma'ḡu. Deus ja'ôbacaap je'ḡũm ewebe. ⁹Ixe Deus kuy wuydaxijo. Ixe kuy wuynaē jebekitkiyũm. Ixe kuy wuynaē xipacat aḡuḡēḡē buye ḡu- -ixē wuynaē pin puye acã, ixē xe wuykukpin puye dak.

— Xipacat oḡũm soat pe Jesus Cristo kay itabucayũ be — i juk o'e Deus jewebe ma.

Imēn cuk o'e jewebe ma ka'ũmḡu ipi bimãn ma. ¹⁰Ixe xipacat ãm pin osunuy soat pe iam wuyetaybit ḡu juk adi ajop. Ḡasũ bit wuyetaybit ace. Wuyetaybit ace wuydaxijojo'ukat oajēm puye. Jesus Cristo kuy oajēm. Ixe Jesus Cristo xipacat ãmũm wuywebe. Ixe ce'ũ osunuy. Inaka waram ḡuto o'jetait. Ixe wuye'ũ'ũap a'ôbacaap o'ḡu'ũm. Kawēn idipat muwēnuwēn cuk adi oekuku.

— Soat em eyetait epesop Deus xe eye'ũap tomukadi — i juk adi o'e'e wuywebe.

Imēnpuye Jesus Cristo kay wuyetabut pima, wuypararam ḡu wuye'ũap puxim.

¹¹Deus cuk onaē jemumujum.

— Wa'ôbi juy kawēn idipat muwēnuwēn eḡuy — i juk o'e owebe. — Itabucayũ mutaybitbin cuy eḡuy — i juk o'e owebe.

¹²Itabut'ũmayũ ipiatpi'ajojoan owebe, òn kawēn idipat muwēnuwēn puye. Obu'u ḡu ma'ḡu oḡuy wetabut am Jesus kay. Wetabut cuk adi oḡuy cekay. Ḡasũ dak wetabut ma cekay, wetaybit cĩcã ixem puye. Wetaybit soat podi ma ixē ya'ôbaca iam. Soat oḡũm cebe iap muxipanpan jeenuy jajēmap kabia wiwim pima. ¹³Kawēn icēmãn cuk adi òn emutaybitbin. Iboap ekawēn taḡ cuy ejeku. Wekukuap puxim cuy ejeku. Etabun cĩcã juy eḡuy Jesus Cristo kay. Xipan cuy warara'acayũ ejukuk. Imēn cuy ajeku Jesus Cristo eju mũḡ'i wuyju jekukum pima. ¹⁴Kawēn idipat o'ḡuwēn ip ewebe kuy bima. Ḡebum cuy eḡuy iboap ekawēn kay. Ibiōḡbuk xipacat omuy wuywebe- - Deus biōḡbuk. Ixe biōḡbuk wuybuywatwan ixē ekawēn kay ḡebum am.

¹⁵Ade Ásia eipi watwat'in cuk opere iap awēḡ kuy eyawēḡtobuxik. Fígeloma ixeyũ'in osunuy, Hermógenes tak. ¹⁶Onesíforo bit obuywatwat'uk osunuy.

— Xipan cĩcã juy Onesíforo ejukuk, ibadipyũ dak — i òn e'em wuykukukat pe.

Ixe isūsũn ġu osunuy jajẽm ãm daomũnmũnap'a be ojo am. Pũġ em ġu ixe Onesíforo omucokcokcoġ- -ade em ma. ¹⁷Roma ka be jajẽm'isum okudadam oeku. Odobuxik puje acã oibu'un okudadam. ¹⁸Etaýbit Éfeso ka be bima soat em ixe obuywatwat'uk osunuy iam. Imẽneju:

— Wetabotaidabotbon cuy oġuy ekay kũyjobit'ũmayũ be ipiat'ajoap kabia be iam cuy Onesíforo eġutaybin — i òn e'em wuykukukat pe.

2 ¹Timóteo, ãn okpot co'i. Deus soat em xipan wuykuġ Jesus Cristo eju mũġ'i wuyju jekukum puye. Imẽnpuye a'òbacaam cuy eġuy! ²Adeayũ mutaybitbin cuk adi oġuy- -emutaybitbin tak. Ën pukto iboam cuy cũġ ma jekuku'ukayũ mutaybitbin eġuy ixeyũ be warara'acayũ mutaybin am.

³Ade itabucayũ ipiatpi'ajojom. Ën tak sorara buxim ebu'um ġu juy eġuy ipiatpi'ajo am. Jesus Cristo esoraram cuy eġuy. Sorara buxim ixe a'ò kay acã juy kũyjobin eġuy. ⁴Nopaġõġõm pima jeduk'a beat co'i'ũmġu jekukum sorarayũ. Ja'òbi ġu ip jekukum- -jekukukat a'òbi acã. Imẽnpuxim Jesus Cristo a'òbi acã ejeku. ⁵Cedaġ ma o'jedau bima acã kuka o'jat jedauaptei warara'acat podi ma iwũncaat. Cedaġ'ũm o'jedau bima bit, kuka o'jat ġu. Imẽnpuxim ãn tak cuy cedaġ ma ejeku. ⁶Ku be ibukapik cĩcãat cuy koam jexat'am yabu. Imẽnpuxim ãn tak cuy ecekapik cĩcã Jesus Cristo beam. ⁷Timóteo, ġebum cuy eġuy wekawẽn kay. Wuykukukat cuy jemutaybin apẽġape wekawẽn iam.

⁸Ġebum cuy eġuy Jesus Cristo kay. Deus ixe Jesus Cristo o'ġutait ce'ũap tomukadi. O'ġuyu kabi kay. Davi naxeġebit o'ġuyu. Iboap cuk adi oġuwẽnuwẽn kawẽn idipat muwẽnuwẽn pima. ⁹Itabut'ũmayũ juk adi ipiat o'supi'ajojoat owebe, kawẽn idipat oġuwẽnuwẽn puye. Ikẽrẽat mujurũġrũġ'ukat puxim ip odaomũn owebe kawẽn idipat muwẽġap puxim. Imẽnpit iba'ore cebe ip kawẽn idipat muwẽġap mu'ũm ãm. Kawẽn idipat muwẽnuwẽnap i'ũm ġu. ¹⁰Imẽneju wetaxi jĩã ipiatpi'ajo am Deus emunaẽhẽyũ be kawẽn idipat a'ĩjo am. Wetaxi jĩã ixeyũ mutabut am Jesus Cristo kay. Deus ixeyũ dak idaxijo wuydaxijoap co'i. Deus dípap kuġ jeedop ip. Ixeyũ dak Deus xe jeedop wuyweju. Soat em wuyetait acesop cexe. ¹¹Apẽn cuk adi oġuwẽnuwẽn ewebe iap waram ġuto oġuwẽn ewebe ġasũ dak. Iboap ekawẽn icẽmãn.

Wuybu'u'ũm pima wuye'ũ ãm Cristo bikuyap taġ wuyekuap ojuy, ixe xe acesop wuyetait, i.

¹²Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima, ijodiacat kukukayũm acesop Cristo eju, i.

“Ōn pit Cristo ebekit ġu,” i wuyju e'em pima, “Eyju dak webekitkiyũ ġu,” i je'e wuywebe ixē dak, i.

¹³Wuyju ixē ekawēn epereperem. Cristo bit ja'ōmuwarururun ġu. Ixē soat em e'em apēn cuk adi o'e'e iap taġ, i.

¹⁴Owebe awēwēap cuy eġuwēn ebekitkiyũ be ġebum ip top am. Eġutaybitbin cuy ip.

— “Epeyewa'ōxikxik ġu juy,” i ōn e'em eywebe Deus topabe — i juy ece cebe ip.

Jewa'ōxikxiġ pima ip ya'i'jojomayũ buywatwan ġu ip- ixeyũ mubu'u'un acã jetabut am Jesus Cristo kay. ¹⁵Soan ma ece Deus pe “Cũġ ma ěn jekukum oxē” i'e am ewebe. Cũġ ma juy kapikiġ eġuy esũsũnap puxim Deus pe ekapikap coan. Kawēn icēmat cuy eġutaybitbin- -Deus ekawēn. ¹⁶Te'le ma jewa'ōxikxiġ ip adeayũ. Deus pit cekawēn kay ġu ip. Ixeyũ ekawēn coco'ukayũ biġ ma Deus kay ġu e'em. Jewa'ōxikxiġ ġu juy eġuy ixeyũ eju. ¹⁷Ot'ũ'ũ wuyēn mu'ũmu'ũm. Imēnpuxim ixeyũ wuymutaybitbin pima wuyetabucap kuka o'ġu'ũm ip. Wuywubu'un kuka ip Cristo kay wuyetabut am. Himeneu ixeyũ'in Fileto dak. ¹⁸Pũġpũġ itabucayũ'in ixeyũ ekawēn kay itabut o'e. Imēnpuye oibu'un ip Jesus kay. Jetabucap o'jepere ip e bewi itabidaoat puxim.

— Deus kuy itabucayũ'ũm'ũm o'ġuyu kabi kay — i napa ma e'em ip itabucayũ be. — Wuyiwat xeku — i napa ma e'em ip.

Imēn ip itabucayũ mu'ukpiceġēġēn Jesus kay. ¹⁹Wuyju bit acejepere ġu wuyetabucap, kawēn cũġat kay wuyetabut puye. Cem ma uk'a muy buje, ya'at'et ġu. Imēnpuxim kawēn cũġat kay wuyetabun puje, acejere ġu dak. Deus ebekitkiyũ wuyju. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Wuykukukat itaybit abuyũ webekitkiyũ iam, i.

Wara'atup e'em:

“Deus ebekit ōn” i'e'e'ukat ikēreāt mujurũġrũġap cuy jepere, i dak e'em Deus ekawēntup.

²⁰Ya'ade opop ibubut mũn'a'a yabo'gat'a be- -ibubut adeat tuk'a be. Ouro muġēġē'a opop, prata muġēġē'a dak, ip muġēġē'a dak, wuyñõm muġēġē'a dak. Pũġpũġ'a kuġ ip soat kabia. Wara'at'a kuġ pit ip xipacat ebapuk puje acã, ya'ōbuyxiat ajēm puje acã. ²¹Ikēreāt mujurũġrũġap epere buje wuyju dak xipat acesop wuykukukat Jesus xe.

— Obuywatwan cuy eġuy, xipat ěn oxē buye — i je'e wuywebe. — Ococok cĩcã ekay — i je'e wuywebe, wuyaġuyisu buye, ikēreāt mujurũġrũġap kuy acepere buye dak.

²²Yaypan'isuayũ etabikukuap kay ġu juy eġuy. Cũġ ma juy ejeku Deus etabutpe. Etahun cuy eġuy Jesus Cristo kay. Ikukpin cuy soat ejukuk. Kaba'ũm cuy eġuy warara'acat eju. Imẽn ma jekukum ip- -“Ocekukukat, ocebuywatwan cuy eġuy” i'e'e'ukayũ- -Deus emumisunyũ. ²³Ecekawẽn ġu juy jewa'õdawutwut'ukayũ eju, warẽmtaġ ma kawẽnwẽn'ukayũ eju dak. Jawa'õxikxiġ acã ip. ²⁴Wuykukukat buywatwat'ukat pit jewa'õxikxiġ ġu juy. Xipan cuy soat jukuk. Xipan ma juy soat mutaybitbin jeenuy. Yukpiceġem ġu juy warara'acat jukuk. ²⁵Wuymuymuy'ukayũ mukũyjobitbin pima, wuya'õpuruġ ġu juy acekawẽn ceweju ip. Ibuyxim cuy ip ajukuk. Ġuyjom paxi Deus ixeyũ ġubu'un ikẽreat kay am. Ixeyũ aco'i ġutahun kawẽn icẽmat kay. ²⁶Kuy bima ibiõġbuk kẽreayũ kukukat ixeyũ o'jat puca buap puxim. Ibiõġbuk kẽreayũ kukukat bikuyap taġ ip jekukum ġasũ. Ġaxĩn ma aco'i ġuto ip yaġuysan. Ibu'un aco'i kuka ip ibiõġbuk kẽreayũ kukukat a'õ kay nobano'abibubu bewi puca o'kap iat puxim.

3 ¹Amap kabia iba'ore jĩjã je'e itabucayũ be Deus ekawẽn taġ jeku am adeayũ ikẽreat ġujurũġrũġ puye. Ġebum cuy eġuy iboap kay. ²Jewekay acã ġebum jeedop ip ijodiacat. Itabikuku jĩjã jeedop ip dinheiro kay.

— Soat podi ma oca'õbuyxi — i je'e ip napa ma. — Ka'ũmġu ocejo'iat ya'õbuyxiat — i napa ma je'e ip.

Warara'acat ekawẽn mukẽrẽrẽn jeedop ip.

— Ēn xipacat cĩcã — i'ũmġu je'e ip, warara'acat xipacat ũmũm ma'ġu cebe ip.

Kũyjobit ġu jeedop ip jebay a'õ kay, jexi a'õ kay dak. Ibuyxim ġu ip Deus jukuk. Ixe kay itabucayũ dak jukuk ip ibuyxim ġu. ³Abu jukuk ikukpin? Ka'ũma ma. Ya'õpuruġ ip soat jukuk. Warara'acat muymuyxi jeedop ip. Jewawẽwẽm ġu jeedop ip ikẽreat kukap puxim. Dao ma ip etakomamãn. Xipacat kay ġu jĩjã jeedop ip. ⁴Jebureyũ tujowat ip cekay itakomaayũ be yaoka am. Warẽmtaġ ma jeku ip. Jewexe yoboġ cĩcãayũm jeedop ip. Deus mucokcok pin ġu jeedop ip- -jewemucokcok pin acã.

⁵— Ocejũ dak Deus ebekitkiyũ — i napa ma je'e ip warara'acat pe. Inaka itaybit ġu jeedop ip Deus a'õbacaap kuk am. Deus bikuyap taġ ġu jeku ip- -jebikuyap taġ acã. Ixeyũ burem ġu juy eġuy, ěn pit. ⁶⁻⁷Ixeyũ'in aoyũ muġuykukukum- -yaġuy'ũmayũ muġuykukukum. Ixeyũ aoyũ ikẽreat mujurũġrũġ soat em.

— Ikērēat kuḡ oceju — i'e'em ip ixeyũ aoyũ.

Inaka ikērēat mujurũgrũḡap epererem ḡu ip. Iparara ip Deus ipiat supi'ajoat ocewebe iap puxim. Inaka kũyjobit pin ḡu ip Deus pe jedaxijoan. Jewexe ip kawēn icēmat kudadam. Jewexe jewemutaybitbin ip. Inaka itaybit pa'ore cebe ip kawēn icēmān. Imēnpuye imuḡuykuku'ukayũ ōmōm ixeyũ aoyũ duk'a be. Warēmtaḡ imutaybitbin ip.

— Ocekawēn taḡ cuy epeku eyejuap puxim ipiat'ajojoap kay — i'e'em ip cebe ip napa ma.

Imēn aoyũ muḡuykukukum ip kawēn icēmat tobuxikap puxim. ⁸Moisés kawēn icēmat muwēnuwēn'uk osunuy Deus a'ōbi kuyje. Janes Moisés a'ō kayḡu jĩjā osunuy, Jambres tak. Kawēn icēmat kay ḡu jĩjā osodop ip. Imēnpuxim ixeyũ aḡokat kayũ warara'acayũ muḡuykukukum ixeyũ be kawēn icēmat kayap puxim. Yaḡuy'ūm ip. Jesus kay jetabucap ip o'jepere. Itabut'ūmat co'i ip Deus xe. ⁹Soat em ḡu bit ijodiatat ḡuḡuykuku ip- xepxep kabia ã. Ḣuyjom soat ijodiatat je'e cebe ip:

— Ajo am eyetaybit? Ka'ūma am ma! — i.

Imēnpuxim kuyjeayũ'ūm'ūm o'e Janes pe, Jambres pe dak.

¹⁰Bekit, etaybit cĩcā apēn ōn jekukum iam, apēn ōn warara'acat mutaybitbin iam tak, apēn obikuy Deus bikuyap taḡ weku am iam tak. Etaybit apēn wetabut Jesus Cristo kay iam, apēn wuydiceḡēm ḡu ōn warara'acat kuḡ iam tak, apēn ikukpin warara'acat kuḡ ōn iam tak, apēn wetaxi ipiat'ajo am iam tak. ¹¹Itabut'ūmayũ juk adi ikērēm okuk. Ipiat cuk adi o'supi'ajoat ip owebe. Ikērēm cĩcā juk adi ip okuk Antioquia ka be bima, Icônio ka be bima dak, Listra ka be bima dak. Ade em cuk adi ipiat osupi'ajojojo. Wuykukukat Jesus pit odaxijo ixeyũ bui bewi. Etaybit iboam. ¹²Jesus Cristo eju mũḡ'i wuyeku am wuybikuy bima, itabut'ūmayũ ipiat supi'ajoat wuywebe, Deus ekawēn taḡ wuyeku am wuybikuy bima. ¹³Biḡ ma ip ikērēat ḡujurũḡ xipat'ūmayũ- -warēmtaḡ ijodiatat mutaybitbin'ukayũ. Warara'acat muḡuykukukukum ip jeku. Jewemuḡuykuku dak ip. ¹⁴Ēn pit apēn ōn cuk adi emutaybitbin iap taḡ cuy ejeku- -apēn wuybadipyũ juk adi emutaybitbin iap taḡ tak. Etaybit cĩcā icēmān oceju juk adi emutaybitbin iam. Imēnpuye ocekawēn kay etabun cĩcā juy eḡuy. ¹⁵Bekin pin ma Deus ekawēntup coco'uk eḡuy. Etaybit oxekawēn. Ibodup cocom pima wuyetaybit acesop apēn Deus wuydaxijojom Jesus Cristo kay wuyetabun puje iam. ¹⁶Deus a'ōbi kuyjeayũ'ūm'ūm ixe ekawēntup o'tupmubararak- -soatup. Iboaptup ekawēn xipat cĩcā kawēn icēmān wuymutaybit am. Xipat cĩcā ikērēat mujurũgrũḡ'ukayũ muḡuycũḡ ãm ikērēat kay. Xipat cĩcā ikērēat mujurũgrũḡ'ukayũ mubikuy

am ikērēat mujurũgrũgāp epere am. Xipac cīcā itabucayũ mukũyjo am Deus bikuyap tağ jeku am. ¹⁷Ibodupkuğ pima wara'at kay ġu je'e ip itabikuku Deus buywatwat'ukayũ. Soat kuğ kuy ip. Ibodup kuğ pima, iba'ore ġu je'e ixeyũ be xipacat muğē ām- -iwarururuat muğē ām.

4 ¹Deus etabun ġasũ òn awēm, Timóteo, Jesus Cristo etabun tak. Ixe Jesus Cristo apěn cuk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe- -itabēğayũ be, ce'ũ'ũayũ be dak. Ixe Cristo waram jajēm. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurũgrũg'ukayũ be ikērēat ip o'ğujurũgrũg iapteim. Xipacat pit je'ğũm jebekitkiyũ be- -xipacat mujurũgrũg'ukayũ be xipacat ip o'ğujurũgrũg iapteim. ²Soat kukukan je'e ixeyũ eju- -jebekitkiyũ eju. Imēneju Deus ekawēn cuy eğuwēnuwēn soat pe. Cekawēn cuy eğuwēnuwēn imuwēn pa'ore ewebe bima, imuwēn pa'ore'ũm pima dak. Warēmtağ ma ceku'ibiyũ juy eğukorēmrmēm.

— Ikērēat mujurũgrũgāp cuy epeyepere — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cuy Jesus kay — i juy ece cebe ip.

Eya'òmucanucan cuy ip ixeyũ be cũğ ma jeku am. Ekpicēğē ġu juy ixeyũ eğutaybitbin. ³Guyjom kawēn icēmat com ip ibu'un adeayũ. Jekpiwan ma ip jewemucokcoğ. Warēmtağ ma imutaybitbin'ukayũ tomuwā ip jemutaybit am. Ya'ijo pinap acā ip ġuwēn cebe ip. ⁴Kawēn icēmat a'ijjoap jepere ip. Warēmtağ e'e'ukayũ ekawēn kay acā je'e ip- -aypapayũ'ũm'ũm ekawēn kay acā. ⁵Ēn pit, Timóteo, ağuyusan cuy eğuy warēmtağ ekuap puxim. Etaxim cuy eğuy ipiatpi'ajojom pima. Kawēn idipat cuy eğuwēnuwēn soat pe. Deus cuk enaē kapik am cebeam. Imēnpuye soat em cuy ixē beam kapikpiğ eğuy.

⁶Ōn pit ġaxĩn ma oaoka ip. Apěn kuyje Deus etabutpe wũnca aokakakaap puxim ip oaoka. Ģaxĩn ma ojēm ijodiwi kobe o'jenapõn iap puxim. ⁷Sorara xipacat puxim òn kapikpiğ Jesus Cristo beam. Pũğpũğ daudau'ukayũ'in cedağ ġu jedaudaum ip. Ixeyũ buxim ġu òn pit. Cedağ ma ojekuku- -Deus ekawēn tağ. Pũğpũğ ixeyũ'in taobu'u e'em ip jedau am. Ixeyũ buxim ġu òn pit. Obu'u ġu oğuy Jesus kay wetabut am. ⁸Daudauat iwat tumũntuptup mōğmōğ iwũncaat a be soat etabutpe. Soat etabutpe dak wuykukukat Jesus je'e owebe:

— Ēn xipacat Deus xe ixē emucũğ kuy buye — i.

Imēn ixē je'e waram jajēm puje- -kũyjobit'ũmayũ be ipiat'ajoap kabia be. Wuykukukat cũğ cīcā. Ixe wuyekukuap cocom- -soat cocom.

— Eyju xipacat Deus xe ixē ey mucũğ kuy buye — i je'e warara'acayũ be dak- -ixē ajēmap wiwi'ukayũ be- -jekayayũ be.

⁹Bekit, ġaxĩn ma juy ejot ojom. ¹⁰Kuy ip o'jẽm oxewi oxe osodop'iaiyũ. Demas itabiku o'e ijodiat kay jebubun. Imẽnpuye opere. O'ju Tessalõnica ka kay. Crescente o'ju Galácia eipi kay. Tito o'ju Dalmácia eipi kay. ¹¹Lucas acã oxe jeenuy. Marcos cuy etakoy. Ixe juy etojot eweju okay don pima. Ixe xipat cĩcã je'e obuywat am Deus ekapikap pe. ¹²Kuy Tíquico oġuju Éfeso ka kay. ¹³Weekabek cuk osuiwat Trõade ka be. Carpo duk'a be juk osuiwat. Ibo juy etojot don pima. Obubutup tak cuy etuptojot okay ixemuġẽġẽdup.

¹⁴Alexandre juk adi ikẽrẽm cĩcã okuk- -icaat muġẽġẽ'ukat- -ferro muġẽġẽ'ukat. Wuykukukat cuy ideida cebe warẽmtaġ okukaptem. ¹⁵Ixe wuya'õxikxikxi jĩjã osunuy. Imẽnpuye eday'em'um cuy eġuy cekay ixe be ikẽrẽm ekukap puxim.

¹⁶César ebekitkit wap õn jewedayoyom pima, ka'ũma ma o'e:

— Teku xipat cĩcã- ikẽrẽat o'ġuġẽ ġu — i.

Soat ma ip oiwat. Õn pit obu'u Deus pe “Ikẽrẽat kuġ cĩcã eyju oxe, Palo epesuiwat puye” i'e am cebe ip. Imẽnpuye:

— Bay, etakomãm ġu juy cekay oiwat ma'ġu ip — i õn e'em Deus pe.

¹⁷Ixeyũ ma juk opere. Wuykukukat pit oiwat ġu. Oxe ma osunuy. Ixe obuywatwat'uk osunuy owebe Judeu'ũmayũ mukũyjo am kawẽn idipan- -soat em imukũyjo am. Ixe juk odaxijo leão buximayũ bui bewi- -ika'uat puximayũ bui bewi. ¹⁸Wuykukukat odaxijo ikẽrẽat mujurũġrũġ'ukayũ bui bewi- -soat pui bewi waokaap puxim. Ģuyjom odujuu soat em jexe onuy am kabi be. Ixe soat ka watwak kukukan je'e.

— Ën soat podi ma edipap kuġ — i juy ace cebe- -wuykukukat pe. Imẽn cuy ace cebe.

¹⁹Kato i juy ece soat pe- -Priscila be, Áquila be dak, Onesíforo badipyũ be dak. ²⁰Erasto Corinto ka be omuy. Trófimo juk osuiwat Mileto ka be iwãtaxipi buye. ²¹Ejot cuy okay ihi wap. Êubolo e'em: — Kato — i juy ewebe, Prudente dak, Lino dak, Cláudia dak, soat warara'acayũ dak- -wuykitpitpiyũ.

²²Õn kawẽnwẽn wuykukukat eju ewebeam.

— Bay, Timóteo a'õmucanucan cuy eġuy soat em — i õn e'em cebe. — Bay, xipan cuy soat itabucayũ ejukuk — i õn e'em Deus pe. Ibũrũ ma.

TITO BEAPTUP PAULO

EMUDUPMUBARARAKTUP

1 ¹Tito, ijudup mubararağ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Deus buywatwat'ukat òn. Jesus Cristo emumuju òn. Ixe omujum Deus emunaẽyũ mutaybitbit am biğ ma ip itabut am Jesus kay. Biğ ma itaybit je'e ip kawèn icēmān. Biğ ma Deus bikuyap tağ jeku ip. ²Ixe bikuyap tağ wuyju jekukum, soat em acesop wuyetait cexe iap wiwim puye.

— Soat em ma ip jeedop oxe itait — io'e Deus ipi muğē'ũm awap. Deus napapa'uk ğu. ³Imuwēğat pin pima Deus kawèn idipat o'ğuwēğat soat pe ijodiat pe. Okpot kayayũ soat em itait ip jeedop oxe iap ekawèn o'ğuwēğat. Òn tak ixe juk omuju iboap ekawèn muwèn ām ijodiat pe. Iboap ekawèn muwēnuwèn òn Deus a'òbi. Ixe Deus wuydaxijojo'ukat.

⁴Tito, ijudup mubararağ òn ewebeaptum. Ēn okpot co'i Jesus Cristo kay wuyetabut puye.

— Bay, xipan cuy Tito ejukuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -wuykukukat pe.

— Yağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe ip.

⁵Òn exe bima wuyekapikap cuk ağu'ũm ğu. Imēnpuye juk òn eiwat Creta be- -tip'aweroro be wuyekapikap mu'ũm ām. Itabucayũ kukukayũ juy etaē soat ka be ağokaka be. Ixeyũ juy etaē apēn cuk ocece ewebe iap tağ. ⁶Itabucayũ kukukat cūğ ma juy jeku soat etabutpe. Pūğ kuğ ma jetayxi kuğ jeenuy. Ixe ipotpoyũ dak cuy Jesus kay itabun jeedop ip. “Teipotpoyũku warēmtağ acā jekukum soat em” i wuyjuyũ e'em pima, ixe juy etaē ğu itabucayũ kukukan. “Teipotpoyũku kũyjobit ğu jebay a'ò kay” i'e'em pima juy ixe etaē ğu. Imēn cuy itabucayũ

kukukat jeenuy. ⁷Itabucayũ kukukat Deus ekapikap kuḡ. Imēnpuye cūḡ ma juy jeku ip soat etabutpe jemuymuyap puxim.

— Warara'acat podi ma wa'õbuyxi — i'ũmḡu juy je'e.

Soat em ḡu juy itapuruḡ jeku. Ika'o'on ḡu juy jeenuy. Dao ḡu juy itakomã je'e. Warara'acat muḡuykukukum ḡu juy jeenuy dinheiro bu am. ⁸Powatwat cuy tujuõmõm jeduk'a be. Xipacat kay juy jeenuy. Jewawēwēm cuy jeenuy soat em cūḡ ma jeku am. Cūḡ ma juy warara'acayũ jukuk. Deus ekawēn taḡ cuy jeku- -soat ekawēn taḡ. Warēmtaḡ ḡu juy ip jewekuk. ⁹Kawēn icēmat kay jījã juy jeenuy. Cūḡ cīcã ma wuywebe iboap ekawēn taḡ wuyeku am. Iboap ekawēn taḡ jekukum pima, Jesus emumutaybitbinap taḡ tak wuyju jekukum. Iboap ekawēn taḡ jekukum pima kawēn icēmãn warara'acat mutaybitbin jeenuy. Ixeyũ mucokcokcoḡ jeenuy jetabucap epereap puxim cebe ip. Kawēn icēmat kay'ũmayũ dak imukũyjobitbin jeenuy ixeyũ aḡuymuwarurun am.

¹⁰Cūḡ ma juy jeku ip itabucayũ kukukayũ, ade opop puye Jesus ekawēn kay ibu'u'uayũ. Pũḡpũḡ Judeuyũ'in itabut o'e Jesus kay. Imēnpit:

— Wuyajojoyũ'ũm'ũm ekawēn taḡ cuy ajeku — i te'e ma e'em ip.

Warara'acat muḡuykukukum ip ibiwarēmtaḡ ma ip kawēnwēn puye. ¹¹Ade jebadipyũ mubu'u'un ip Jesus kay am, warēmtaḡ ma ip imutaybitbin puye. Ibisũsũn ḡu ip warēmtaḡ ma imutaybit am. Dinheiro bu ojuy am acã ip imutaybitbin. Imēnpuye juy ip eḡuymũḡ.

¹²— Creta eipi watwat dapxiyũ — i juk o'e Creta eipi wat ma- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat. — Wuyjuyũm ḡu ip o'e- -ika'ũayũm acã Creta eipi watwat — i juk o'e warara'acayũ a'ĩjo. — Ibukapik'ũm ip — i juk o'e. — Jexat o am acã ip itaybit — i juk o'e.

Imēn Creta eipi wat jebadipyũ o'ḡuwēn. ¹³Iceãmãn ixē juk o'e. Napa ḡu juk o'e. Imēneju a'õpuruḡ cuy ip eḡukorem- -imuḡuykuku'ukayũ ekawēn kayayũ. Jetabucap epereap puxim ip eḡukorēm. Ewebe ip imukorēm puje, biḡ ma ip je'e itabut Jesus kay. ¹⁴Ibu'u je'e ip jetabut am wuydobuyũ'ũm'ũm ekawēn kay- -ijodiat ekawēn kay- -kawēn icēmat kay'ũmayũ ekawēn kay. ¹⁵Xipacat mujurũḡrũḡ'ukayũ be xipacat tobuxik put soat pe. Ikērēat mujurũḡrũḡ'ukat pe bit xipacat tobuxik pa'ore soat pe- -itabut'ũmayũ. Itaybit ḡu ip apēn cedaḡ Deus xe iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikērēat kay acã ip ḡebum.

¹⁶— Ocetaybit Deus — i'e'em ip napa ma. Imēnpit Deus ebekitkit ekukuap taḡ ḡu ip jekukum. Soat kay ip itakoma. Kũyjobit'ũm cīcã ip Deus ekawēn kay. Iba'ore cebe ip xipacat mujurũḡ ãm- -pũḡ em tak ka'ũma.

2 ¹Ën pit, bekit, ixeyũ ekukuap tağ ğu juy ejeku. Kawẽn cũğãn cuy Jesus ebekitkiyũ eğutaybitbin. Deus ekawẽn cuy ixeyũ eğutaybitbin. ²Aypapayũ juy eğukũyjo.

— Eyetabikukum ğu juy epesop — i juy ece cebe ip. — Eyetapuruğ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Jewawẽwẽm cuy epesop cũğ ma eyeku am soat em — i juy ece cebe ip. — Eyetabun cĩcã juy epesop Jesus kay — i juy ece cebe ip. — Ikuqpin cuy warara'acat epejukuk — i juy ece cebe ip. — Eybu'um ğu juy epesop Jesus ekawẽn tağ eyeku am — i juy ece cebe ip.

³Imẽntak yabutbucayũ juy eğukũyjo, bekit.

— Deus kay jĩjãayũ ekukuap tağ cuy epeku — i juy ece cebe ip. — Eybureyũ muymuy ğu juy — i juy ece cebe ip. — Kawẽdi kay ğu juy epesop eyka'o'onap puxim — i juy ece cebe ip. — Yaypan'isuayũ juy epeğutaybin ixeyũ be cũğ ma jeku am — i juy ece yabutbucayũ be. ⁴— Xipan cuy eyitop epejukuk — i juy je'e ip. — Xipan cuy ey'iyũ epejukuk — i dak.

Imẽn yaypan'isuayũ awẽwẽm cuy jeedop ip yabutbucayũ.

⁵— Jewawẽwẽm cuy epesop cũğ ma eyeku am — i juy je'e ip yaypan'isuayũ be. — Xipacat mujurũğrũğ'ukayũm cuy epesop — i juy je'e ip. — Xipan cuy eyduk'a beayũ epejukuk — i juy je'e ip. — Kũyjobin cuy epesop eyitop a'õ kay — i dak je'e ip.

Imẽn cuy yaypan'isuayũ ğukũyjo ip yabutbucayũ. Imẽn ip imukũyjo buje, warara'acayũ je'e ğu:

— Deus ekawẽn xipat ğu aco'i, cekawẽn kayayũ cũğ ğu jekukum puye — i.

⁶Imẽntak tapupuyũ juy eğukũyjo- -yaypan'isuayũ.

— Jewawẽwẽm cuy epesop cũğ ma eyeku am — i juy ece cebe ip.

⁷Ën tak, bekit, xipacat mujurũğrũğ'ukan cuy eğuy warara'acat pe ekukuap co'i jeku am. Warara'acat mutaybitbin pima juy ağuyusan eğuy. Kaypatpan ğu juy eğuy. Deus ekawẽn eğuarururun ğu juy. Cũğ ma juy cekawẽn eğutaybitbin. ⁸Cũğ ma juy kawẽnwẽn'uk eğuy ekay'ũmayũ be ekawẽn mukẽrẽrẽnap puxim. Cũğ ma ãn kawẽnwẽn pima, isũsũn jeedop ip wuymuymuy ãm, ekawẽnkẽrẽ'ũm puye.

⁹Tei'ũma kapikpik'ukayũ dak cuy eğukũyjo, bekit.

— Kũyjobin cuy epesop eyekariwa a'õ kay — i juy ece cebe ip. — Eyekariwa bikuyap tağ cuy epeku soat em — i juy ece cebe ip. — Jedede'ukayũm ğu juy epesop eyekariwa kay — i juy ece cebe ip.

¹⁰— Eyekariwa bubut cuy epetujupa'um ğu- -pũğ em tak ka'ũma —

i juy ece cebe ip. — Xipan cuy eyekapikap kuḡ epesop — i juy ece cebe ip. — Xipan cuy epeyekapik eyekariwa beam — i juy ece cebe ip. — “Deus ekawēn xipat cīcā ixeyū daxijojo'ukat ekawēn,” i je'e warara'acayū xipan eyekapikap co buje — i juy ece cebe ip.

¹¹Ḡasū bit: — Soat kuḡ ōn xipan soat taxijo am- -eydaxijo am — io'e Deus wuywebe.

Imēnpuye, Tito, imēn cuy Jesus ebekitkit eyawēwē.

¹²— Okpot oe'ū ipiat'ajojoap kay eyejuap puxim — i'e'em Deus wuywebe. — Imēnpuye eyetabut'ūmap cuy epeyepere — i'e'em. — Deus kay'ūmayū emumutabikukunap cuy epeyepere — i'e'em. — Jewawēwēm cuy epesop soat em cūḡ ma eyeku am — i dak. — Cedaḡ cuy epesop ijodiat etabixe — i dak. — Wekawēn taḡ cuy epeku soat em — i dak.

¹³Imēn cuy ajeku Jesus Cristo ajēmap wiwim pima- -wuydaxijojo'ukat ajēmap wiwim pima. Wuycokcok cīcā yajēmap wiwi am. Ixe ajēm puje soat ijodiacat je'e:

— Soat podi ma Deus ya'ōbuyxi — i. — Ka'ūmḡu ixe jo'iat idipat — i je'e ip. Ka'ūmḡu yajēmap kabia jo'iat idipat. Idip cīcā je'e. ¹⁴Ixe Jesus Cristo jekpiwatpin ma oe'ū wuywebeam. Wuya'ōmucan am oe'ū wuywebe ikērēat muḡēap puxim. Wuymuisun am soat taḡ oe'ū. Jebekitkin wuy'e am oe'ū. Wuywebe xipacat mujurūḡrūḡ'ukayūm oe'ū.

¹⁵Bekit, iboam cuy itabucayū eḡutaybin. Yawēwēm cuy ip eḡuy. Ikērēat mujurūḡrūḡ pima juy ip eḡukorēm. Jemupubutbunat ḡu juy cebe ip. — Wa'ōbi ḡu ōn eyawēwēm- -Jesus Cristo a'ōbi acā — i juy ece cebe ip.

3 ¹Tito, Jesus ebekitkiyū juy eḡukūyjo- -exeyū.

— Kūyjobin cuy epesop wuyajecuḡap a'ō kay- -ixe beam kapikpik'ukayū a'ō kay dak — i juy ece cebe ip. — Xipacat muḡē ām ixeyū be eydakoy buje, epeyekapik cuy cebeam ip — i juy ece cebe ip. ²— Warara'acat epejomuymuy ḡu juy — i juy ece cebe ip. — Kaba'ūm cuy epesop eyeweweju — i dak. — Xipan cuy soat epejukuk — i dak. — Eya'ōpuruḡ ḡu juy epesop- -eya'ōdidim ma — i dak.

³— Warara'acat podi ma oceju bit xipat — i'ūmḡu juy ace'e, kuy bima wuyju dak cuk adi wuyaḡuy'ūm ajop puye.

Kūyjobit'ūm cuk adi ajop warara'acayū a'ō kay- -Deus a'ō kay dak. Ikērēat cuk adi aḡujurūḡrūḡ. Ajo wuyju imuḡē pin cīcā iat muḡēḡēm cuk adi ajop. Wuymucokcok am acā juk adi ajekuku. Ikērēm cuk adi warara'acat ajukuk. Warara'acat ekawēn mukērērēnxi ajop. Wuyetabikuku ajop

warara'acat kay. Wuykay itakomama juk adi osodop ip warara'ayū. Wuyju dak ixeyū kay wuyetakomama juk adi ajop. ⁴Deus pit wuydaxijojo'ukat. Apēn wuykukpin cexe iap o'gubapuk wuywebe. Apēn xipan wuykukpin iap tak o'gubapuk wuywebe. ⁵Iboap mubapuk puje juk wuydaxijo. Ixe juk wuydaxijo xipacat aǵujurūǵrūǵ puye ǵu, cūǵ ma ajekuku buye ǵu dak. Ixe juk wuydaxijo, wuykay itabotaidabotbot puye acā. Ibiōǵbuk cuk wuymuisun soat taǵ. Kuy bima wuyebay ebekitkin ajop. Ǵasū bit waram wuykapap puxim Deus ebekitkin acesop. Kuy bima ikērēat kuǵ ajekuku. Ǵasū bit Deus biōǵbuk wuymuisusun. Wuybinūnisu ǵasū. ⁶Deus jebiōǵbuk o'ǵuōm wuywebe. Tacup ǵu osunuy iūm ām wuywebe. O'ǵuōm wuywebe Jesus Cristo oe'ū wuywebeam puye- wuydaxijojo'ukat oe'ū buye. ⁷Ixe jebiōǵbuk o'ǵuōm wuywebe cūǵ ma jexe wuyeku am. Deus soat podi ma wuykuǵ xipan. Ixe wuymucūǵucūǵ.

— Cūǵ ma eyju oxe — i'e'em ixe wuywebe. — Soat em epesop oxe eyetai — i'e'em wuywebe.

Iboap wiwim cīcā wuyju. ⁸Icēmān ōn eymutaybitbin.

Kuy ōn awēwē iap cuy eǵuwēnuwēn wuykitpitpiyū be- -Deus kay itaban'ibiyū be. Xipacat mujurūǵrūǵ cuy jeedop ip soat em. Xipacat mujurūǵrūǵ pima, warara'acayū buywatwan jeedop ip. Xipat tak je'e Deus xe. ⁹Warara'acayū te'e ma jewa'ōxixiǵ. Te'e ma ip wuydobuyū'ūm'ūm putet muwēnuwēn. Jewa'ōdawutwun e'em ip. Moisés ekawēn a'ōxixiǵ e'em ip. Te'e ma wuyju ixeyū ekawēn cocom. Te'e ma ip kawēnwēn. Ecekawēn ǵu juy ixeyū eju. ¹⁰Warara'acayū warēmtaǵ itabucayū mutaybitbin. Itabucayū mubu'u'un ojuy ip ixeyū be wara'at taǵtaǵtaǵ ma jekawēn ām. Ixeyū juy eǵukorēm.

— Warēmtaǵ imutaybitbinap cuy epeyepere — i juy ece cebe ip. Warēmtaǵ imutaybitbinap epere'ūm pima, waram cuy ixeyū eǵukorēm. Xepxep em ixeyū eǵukorēm. Warēmtaǵ imutaybitbinap epere'ūm pima, ceweju ǵu juy ip ejeku. ¹¹Etaybit ikērēat mujurūǵrūǵxi ip iam. Deus ekawēn kay ǵu jījā ip. Ikērēat mujurūǵrūǵ acā ip. Ixeyū dak itaybit iboam.

¹²Ārtemas cuy oǵuju ekay. Ixe mujum'ūm pima, Títiquo juy oǵuju. Ekay yajēm puje, dao juy eju Nicópolis ka kay odopabijuk am. Ibo ka be ihi oǵukap. ¹³Warara'acat a'ōbuywatwat'ukat Zenas je'ljēm exewi ǵuyjom, Apolo dak. Ibuipuǵ ǵu juy ixeyū eǵujēm. Iūm pucat cuy eǵūm cebe ip cum pima. ¹⁴Itabucayū mukūyjojom cuy eǵuy.

— Xipacat mujurūǵrūǵ cuy epesop — i juy ece cebe ip. — Eybutut'in cuy epeǵūm ikuǵ'ūmayū be — i dak. — Warēmtaǵ ǵu juy epeku — i dak. — Eybu'um ǵu juy epeyekapik — i juy ece cebe ip.

¹⁵Soat oxeayũ kato mujujum ekay. Õn tak kato mujujum soat pe itabucayũ be- -wuybureyũ be.

— Bay, xipan cuy Titoyũ ejukuk — i õn e'em Deus pe.
Ibũrũ ma.

FILEMOM BEAPTUP PAULO EMUDUPMUBARARAKTUP

¹⁻²Filemom, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum. Òn Paulo. Daomünmünap'a be òn, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. Wuykitpit Timóteo omuy oxe. Otupmuju ewebeaptum, Filemom, eduk'a be je'aweroro'ukayū beaptum tak- itabucayū beaptum. Otupmuju wuyixīt Áfia beaptum tak. Arquipo beaptum tak otupmuju- oweju Jesus Cristo beam kapikpik'ukat peaptum. Ekukpin cīcā ocexe. Ēn kapikpiğ oceweju kawēn idipat muwēnuwēn.

³Deus wuyebayat. Jesus Cristo wuykukukat. Ixeyū eju òn kawēnwēn ewebeam.

— Bay, xipan cuy Filemom ejukuk — i òn e'em cebe. — Yağuy mubabibin cuy eğuy yağuybabi'ūmap puxim — i òn e'em cebe.

⁴⁻⁵Filemom, soat em warara'acayū e'em owebe: Ixe Filemom itabut cīcā wuykukukat Jesus kay — i. — Ixe xipan Jesus ebekitkit kuğ — i dak. Imēnpuye òn kawēnwēn Deus eju ewebeam.

— Bay, ěn xipat cīcā — i òn e'em. — Filemom buywatwan cuy eğuy — i òn e'em. — Ibadipyū buywatwan tak cuy eğuy — i òn e'em cebe.

⁶Wuyağuywağōm wuyju e'em, pūğ kay wuyetabut puye- Jesus Cristo kay. Imēnpuye:

— Bay, ocemutaybin cuy ece ade jījā xipacat pupum eyju Cristo eju mūğ'i eyju buye iam — i òn e'em Deus pe.

Biğ ma juy iboam wuyetaybin ace'e. ⁷Okitpit, ocokcok cīcā. Wa'ōca jījā dak oce, Deus ebekitkit ikukpin exe buye, ěn xipat oxeyū kuğ puye dak. Ēn soat Deus ebekitkit mucokcokcoğ.

⁸Obure, cūğ ma kuka o'e owebe “Kūyjobin cuy eğuy wa'ō kay” i'e am ewebe, Cristo kay wuyetabut puye.

— Kūyjobin cuy eḡuy wa'ō kay — i'ūmḡu ōn pit e'em ewebe, ⁹wuyewewekuḡ wuykukpin puye. — Ekpiwan ma ecekūyjobin wa'ō kay, kūyjobit pin pima acā — i ōn pit e'em ewebe.

Imēn ōn e'em ewebe Cristo a'ōbi ma'ḡu ōn. Daomūnmūnap'a be ōn ḡasū, Jesus Cristo muwēnuwēn cuk adi ojekuku buye. ¹⁰Onésimo awēḡ muwēn ōn ḡasū ewebe. Ōn daomūnmūnap'a be bima, ixē Onésimo itabut o'e Jesus kay, Jesus oḡuwēn cebe buye. Imēnpuye ixē okpot co'i. ¹¹Kuy bima ixē Onésimo xipat ḡu osunuy exe. Kūyjobit'ūm osunuy a'ō kay. Ḡasū bit xipacan o'e wuyxe.

¹²Ixe ikukpin cīcā oxē. Inaka oḡuy pit ekay. ¹³Obikuy oce oxē ma jeenuy am obuywacan edieḡ, ōn daomūnmūnap'a be bima.

¹⁴— “Āḡ jeenuy exe ebuywatwat'ukan,” i juy ece owebe — i'ūmḡu ōn pit e'em ewebe.

Obu'u ewebe ixē be obuywacan ebu'u bima. Ebikuy bima acā ixē be obuywacan ece. Ebikuy bima acā oxē jeenuy.

¹⁵Ixe Onésimo ade kabia ḡu osunuy wūy ma ewi. Ḡasū bit aco'i soat em jeenuy exe ekay cepit puje. ¹⁶Ewebe tei'ūma kapikpik'ukat osunuy kuy bima. Ḡasū bit ekipit ma ixē, Cristo kay itabut puye. Ikukpin oxē ma. Exe bit ibodi ma ikukpin je'e ewebe kapikpiḡ puye, wuykukukat kay itabut puye dak.

¹⁷— Paulo obure jījā — i ēn e'em pima, ixē Onésimo juy etujuōm edukā be ewebe odujuōmap puxim. ¹⁸Ixe juk adi ebubut'in o'tujupa'um pima, exe cewero bima dak, iboap cuy eḡubararak taperadup pe. Ceweroam ḡu je'e- -weweroam acā. ¹⁹Ḡuyjom ōn ma ixē eweroap oteida ewebe. Paulo ōn. Ōn ma oteida iaptup mubarararaḡ ōn ewebeaptum. Jesus Cristo kay mo etabut eḡuy kawēn idipat oḡuwēn ewebe buye. Imuwēn'ūm pima kajuk etabut ḡu eḡuy. Soat em etabēḡ eḡuy Deus xe iap oweju eweroap co'i. Ḡebum cuy eḡuy iboap kay. ²⁰Imēnpuye, okitpit, xipan cuy Onésimo ejukuk wuyetabut wuykukukat kay buye. Xipan cuy etujuōm eduk'a be omucocok am.

²¹— Xipan cuy Onésimo ejukuk — i juk oce ewebe, Filemom. — Imēnpit wekawēn podi ma xipan ixē jukuk — i ōn e'em owebe ma ijudup mubarararaḡ pima.

²²Ḡaxīn ma aco'i Deus omudot eykay, “Paulo juy eḡudot oce kay,” i'e'em eyju cebe buye. Imēneju:

— Eduk'a juy eyamuxipan owebeap'am oxecap'am — i ōn e'em ewebe.

²³Epafras kato mujujum ewebe. Ixe Epafras tak taomũnmũn, oweju Jesus Cristo muwẽnuwẽn cuk adi oeku buye. ²⁴Obureyũ kato io'e ip eywebe soat pe- -Marcos, Aristarco dak, Demas tak, Lucas tak.

²⁵— Ocekukukat, xipan cuy Filemom ejukuk — i ãn e'em Jesus Cristo be.
Ibũrũ ma.

JUDEUYŪ BEAPTUP CARTADUP

1 ¹Kuy bima juk adi Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū o'gudodot ipi kay jekawēn muwēn ām wuydobuyū'ūm'ūm pe- -Judeuyū be- -kuyje itabucayū be. Soat pucet ġu o'ġuwēn jekawēn- -i'in ā. Ade em ma juk adi o'ġuwēnuwēn cebe ip. Wara'at taġtaġtaġ ma o'ġuwēnuwēn cebe ip. ²Ġasū bit jekpot ma o'ġudot wuykay jekawēn muwēn ām wuywebe. Jekpot eju Deus soat o'ġuġē- -ipi, kabi dak. Jekpot eju dak koato o'ġuweġūn, ihi dak. Ixe juk jekpot o'taē soat kukukan- -ipi juayū kukukan, kabi beayū kukukan tak. ³Deus idipap co'i ipot tak idip. Deus a'ōbuyxi jo'i ma ixe dak ya'ōbuyxi. Deus co'i ma ipot tak. Ixe a'ōbi soat opop jemuyuyap pe- -kabi daġat, ipi daġat tak, ixe ya'ōbaca buye. Ikērēat o'ju'uk soat pewi ipi juayū bewi. Soat taġ ip o'ġuisun. Imuisun ip puje, oabik Deus xe kabi be. Oabik Deus aġuywaġōm soat kukukan. Ixe Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuġ.

⁴Deus jekpot o'jomuy jekawēn tojtjt'ukayū bodiam ya'ōbacaam. O'jomuy ya'ōbuyxiam kabi bewi ajēmjēmayū bodi ma. Jesus Deus ipot. Imēnpuye:

— Jesus putet soat putet podi ma ibutetpuyxi — i'e'em Deus soat pe wuywebe.

⁵— Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ġasū — i juk o'e Deus jekawēn tojtjt'ukayū be ġu- -jekpot pe acā.

Waram pima:

— Ōn ma ebay oce, okpot ece'e — i juk o'e Deus jekawēn tojtjt'ukayū be ġu- -jekpot pe acā.

⁶Deus jekpot mudon pima ipi kay, koapat osunuyiat mudon pima:

— Soat wekawēn tojtjtot'ukayū juy je'e okpot pe “Ēn xipat cīcā ocewebe,” i — io'e Deus soat pe.

⁷Jekawēn tojtjtot'ukayū muwēnuwēn pima:

— Wekawēn tojtjtot'ukayū mujujum ōn kabido jo'i. Wa'ōbuywatwat'ukayū mujujum ōn daxae jo'i — i'e'em Deus.

⁸Imēnpit:

— Deus, ěn ma soat tağacat kukukan ecesūy — i'e'em Deus jekpot pe. — Ēn soat kukukat iap i'ūm ġu. Cūğ ma ixeyū kukukan ecesūy — i'e'em cebe- -jekpot pe. ⁹Ajo cūğ ma iap kay jġā ěn, i. Ajo ikērēat iap kay bit etakoma, i. Imēneju kuy juk ōn enaē soat tağacayū kukukan, i. Deus ōn, i. Ebay ōn, i. Kuy juk ōn emuy ebureyū bodi ma a'ōbuyxian, i. Imēnpuye ecokcok cīcā, i.

Imēn Deus jekpot muwēnuwēn o'e.

¹⁰Imēntak jekpot o'ğuwēn: Kariwa, ka'ūmğū bima ěn cuk adi ipi eğūğē, i. Ebum ma juk adi kabi eğūğē, i. ¹¹Ipi i'ūm, kabi dak i'ūm ma, i. Ēn pit ece'ūm ġu, i. Soat em ma ěn pit etabēğ ecesūy, io'e Deus jekpot pe, i. Ipi iokok je'e, kabi dak. Wuydoti iokokat puxim je'e ip, i. ¹²Wuydoti mu'adabocap puxim ipi eceğū'adabot, kabi dak, i. Wuyju wuydoti iokokat xixxiğ iisuat pu am, i. Imēnpuxim wara'at eipi eceğūğē ijop eipi dieğ, i. Kabi dak wara'at ma eceğūğē ijop tieğ kabi dieğ, i. Jajoren ġu ěn pit. Ibit ma ecesūy soat em ma, i.

Imēn Deus o'e jekpot muwēnuwēn.

¹³Ekay itakomaayū a'ōbacaap oğū'ūm, i. Kūyjobin jeedop ip a'ō kay, i. Ēn ixeyū kukukan e'emap wiwim pima oxe mabuk ecesūy, i. Xik'i juy eğuy oxe, i.

Imēn Deus o'e jekawēn tojtjtot'ukayū be ġu- -jekpot pe acā. Pūğ em tak o'e ġu ma jekawēn tojtjtot'ukayū be. ¹⁴Cekawēn tojtjtot'ukayū ibiōğbuk acā- -kabi bewi ajēmjēmayū. Soat ip kapikpiğ Deus peam. Deus ixeyū mujujum ġuyjom taxijo'iyū buywacam.

2 ¹Imēneju wuyetabun cīcā juy ajop iboap ekawēn kay wuyetabucap epereap puxim. Kuy bima juk adi kawēn icēmat aya'ġojo. Iboap ekawēn kay wuyetabucap epere buje bit, warēmtağ ma kuka ajeku kobe o'jenapōniat puxim- -uhuiat puxim. ²Deus ekawēn tojtjtot'ukayū juk adi cekawēn o'ğuwēnuwēn kuyje- -kabi bewi ajēmjēmayū. Ixeyū ekawēn icēmat.

— Kūyjobin cuy epesop ixeyũ ekawẽn kay — i juk o'e Deus kuyjeayũ be. Imẽnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat jekawẽn kay kūyjobit'ũmayũ be kūyjobit'ũmapteim. Ipiat o'supi'ajojoat jekawẽn mupubutbut'ukayũ be dak jekawẽn mupubutbucapteim. ³Apẽn Deus wuydaxijom iap soat podi ma idip. Wuybu'u ixeyũ be wuydaxiyoan pima bit, wuyenapõn pa'ore ace'e ipiatpi'ajoap puxim. Wuykukukat Jesus koap ma o'e:

— Eyetabun pima, Deus jeydaxijo — i.

ũGuyjom ixeyũ ekawẽn coco'ukayũ kuy juk cekawẽn o'ğuwẽn wuywebe.

— Icēmãn xeku e'em eywebe — i juk o'e ip wuywebe. ⁴Deus tak o'e wuywebe:

— Icēmãn ip wekawẽn muwẽnuwẽn eywebe — i.

Ixe ja'õbacaap o'jomõgmõğ cebe ip- jekawẽn coco'ukayũ be. Imẽnpuye Deus a'õbacaap o'ğubapukpuk ip adeayũ etabun. Wuywebe i'e ba'oreat o'ğubapukpuk ip adeayũ etabun. Ka'ũma ma buk ajojojoiat tak o'ğubapukpuk ip Deus a'õbi. Deus jekpiwatpi ma jebiõğbuk emumuũm o'ğũ'ẽ'ẽ'ẽ cebe ip. Ibiõğbuk xipacat emumuũm o'ğũ'ẽ'ẽ'ẽ.

⁵ũGuyjom Deus wara'at ma ipi ģũğẽ iisuat. Ibo eipim omuyku iap muwẽnuwẽn oceju eywebe.

— Eyju ma ipi iisuat kukayũm epesop — io'e Deus jekawẽn tojtjot'ukayũ be ģũ- jebekitkit pe acã. ⁶Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Deus, soat em ẽn ģebum ijodiat kay, yopĩt ma'ğũ ip, i.

Ya'õbuyxi ģũ ip, i. Inaka ẽn cekay ip ağ, i. ⁷Deus, kuy juk ipi

juacayũ ejomuy ekawẽn tojtjot'ukayũ josũ'iyũm, i. Darem

ma ip jeedop ixeyũ josũ'iyũm, i. Kuy juk ixeyũ ejomuy idipap

kukayũm ipi kukukat puxim, ya'õbuyxiayũm tak, i. ⁸Ixeyũ

be juk a'õbacaap eğũm soat tağacat kukayũm, i.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup.

— Soat tağacat kukayũm jeedop ip webekitkit — io'e Deus ibodup pe.

Ğasũ bit ijodiat soat ģũ ikukukan- -Deus emumuğẽ kukukan. Ixeyũ soat kukukan iap ma ajojojo ģũ buk. ⁹Jesus pit kuy ajojojo. Deus xe ikukpin cĩcã osodop ip ipi juacayũ. Imẽnpuye Deus Jesus o'jomuy jekawẽn tojtjot'ukayũ josũ'ian. Darem ma osunuy ixeyũ josũ'ian ģuyjom je'ũ ãm soat peam ipi juayũ beam. Ğasũ bit ka'ũmğũ Jesus co'iat ya'õbuyxiat. Ka'ũmğũ ixeyũ jo'iat idipap. Ka'ũmğũ ixeyũ jo'iat, ixeyũ oel'ũ soat peam puyey. ¹⁰Deus a'õbi soat kake ipi dağacat, kabi dağacat tak. Soat kake ixeyũ dipap mubapuk am soat pe. Ixe ibikuy jĩjã soat jebekitkit pe jedipap kuk am.

— Okpot pe ipiat'ajo buje acã ipi juacat taxijo but je'e — io'e Deus jewebe ma.

Imënpuye ibikuy osunuy ipiatpi'ajoan jekpot pe. E mukacũgçũgat puxim Jesus cucum koap kabi kay jemudaxijoyũ wap. Ipi juacayũ kukukayũm jeedop ip Jesus eju ixē emudaxijoyũ.

¹¹Ixe Jesus ikērēat uk'uğ ijodiacat pewi. Imuisusun ip. Ixe ebay cemumuisunyũ ebay dak. Pũğ ma ixeyũ ebayat. Imënpuye Jesus isūsũn ġu “Eyju okitpitpiyũ” i'e am ijodiacayũ be, jemumuisunyũ be.

¹²Imën e'em Deus ekawëntup:

Bay, jemuwën òn okitpitpiyũ be, i'e'em Deus pe. Ĕn soat podi ma a'òbaca iam jebibododon oce a'òkayayũ be wa'ijō am, i.

¹³Wara'atup e'em:

Òn pit wetabut oce cekay, i'e'em ixē. Ijoce ma òn webekitkit kuğën ma juk eğũm owebeiaiyũ kuğ, i dak e'em ixē Deus pe.

¹⁴Deus ebekitkiyũ ijodiacayũ ijebit tağ toyteyayũ. Imënpuye Jesus tak ijodian o'e cebuxim ip. Ipi juan o'e ġuyjom je'ũ ãm. Oe'ũ ibiõğbuk kērēayũ kukukat a'òbacaap mu'ũm ãm. Ibiõğbuk kērēayũ kukukat wuy'üap mupararurun. ¹⁵Tei'ũma kapikpik'ukat iparara jĩjã jekariwa buxim iap puxim wuyju dak wuyparara wuye'üap puxim. Jesus pit oe'ũ wuypararap mu'ũm ãm. ¹⁶Jesus ipi juan o'e Deus ekawën tojot'ukat taxijo am ġu- -Abraão naxeğebitbit taxijo am acã. Imëntak e'em Deus ekawëntup. ¹⁷Jesus kuy juk jekitpitpiyũ buximan o'e Deus bikuyap tağ. Ixeyũ buximan o'e cekay ip ağ am paĩ yoboğat puxim. Ixeyũ buximan o'e xipan ixeyũ kuk am, cedağ ma kapik am Deus peam tak. Ixeyũ buximan o'e Deus pe ikērēat'ukan ixeyũ bewi. ¹⁸Jesus ipiat o'supi'ajojo wuybuxim. Satanás te'e ma ikērēat muğēap ojuy osunuy Jesus pe, wuywebe ikērēat muğēap ojuy buxim. Imënpuye ixē itaybit wuybuywat am Satanás ikērēat muğēap ojuy wuywebe bima.

3 ¹Okitpitpiyũ, ġebum cuy epesop Jesus kay. Eyju okitpitpiyũ wuyetabut Jesus kay buye. Wuyetabucap muwënuwën wuyju warara'acayũ be. Deus cuk wuynaë jebekitkiyũm. Deus Jesus cuk o'taë wuyepaĩ yoboğan. Imëneju Jesus kay juy ġebum epesop. ²Deus cuk ixē o'taë jebekitkiyũ kay ağ am. O'taë jebekitkiyũ epaĩm yoboğan. Jesus cedağ ma jekapikap kuğ osunuy ixeyũ kay ağ. Ixe buxim Moisés dak cedağ ma jekapikap kuğ osunuy Deus ebekitkiyũ kay ağ. ³Uk'a muymuyat uk'a beayũ bodi ma ya'òbuyxi. Imënpuxim Jesus ya'òbuyxi Moisés bodi ma. Imënpuye cedağ cĩcã wuywebe kũyjobit am Jesus

a'õ kay Moisés a'õ kayap podi ma. ⁴Soat uk'a ijodiat emuamuy'a. Soat pit Deus emumuḡẽ. ⁵Moisés cedaḡ ma osunuy jekapikap kuḡ. Cedaḡ ma osunuy Deus ebekitkiyũ kuḡ. Jekpiwan ma kapikpik'uk osunuy. Apẽn Deus je'e ḡuyjom iap muwẽnuwẽn'uk osunuy cebe ip Moisés ma. ⁶Cristo bit Deus ipot. Deus ebekitkit kukukat ixẽ - wuykukukat. Ixẽ cedaḡ ma wuykuḡ. Wuya'õca e'em pima, cebekitkiyũm acesop. Wuycokoḡ ma soat em Deus xe acesop iap wiwim pima dak.

⁷Imẽn kuyjeat e'em Deus biõḡbuk a'õbi: Ḡasũ eywebe Deus a'ijo buje, ⁸Kũyjobin cuy epesop ixẽ a'õ kay, i. Kũyjobit'ũm cĩcã osodop ip Deus a'õ kay eydobyũ'ũm'ũm, i. Ya'õ kay ḡu ip o'e, i. Uk'a'ũmat taḡ jekukum pima, “Wuyju ikẽrẽat muḡẽḡẽm pima dak, Deus ideida ḡu wuywebe,” i te'e ma o'e ip Deus puyxijojom, i.

⁹Quarenta koato bun wa'õbacaap mubapukpuk'uk oḡuy itabutpe ip, i'e'em Deus, i.

Imẽnpit “Xipan ḡu ẽn ocekuḡ,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe eydobyũ'ũm'ũm, i.

“Oceju ikẽrẽat muḡẽḡẽm pima dak ẽn ideida ḡu ocewebe,” i napa ma e'e'uk osodop ip owebe obuyxijojom, i'e'em Deus, i. ¹⁰Imẽneju wetakoma jĩjã juk adi oce cekay ip, io'e Deus, i. Ikẽrẽat kay acã ip osodop jewaḡuyḡuy, i'e'em Deus, i. Itaybit ḡu ip osodop oem, i. ¹¹Imẽneju wetakoma jĩjã juk adi oce cekay ip, i. “Jeõm ḡu ip okay jebodoy am- -pũḡ tak ka'ũma ma,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Imẽn Deus e'em.

¹²Okitpitpiyũ, eyday'em'um cuy epesop eyewewekay eywebe eyetabucap epereap puxim! Deus kay eybu'u bima soat em itaicat kay, ikẽrẽat kay acã juy epesop ḡebum. Eyetabut ḡu epesop cekay. Warara'acat a'õ kay acã epesop kũyjobit. Ixẽ a'õ kay bit kũyjobit ḡu epesop. ¹³Soat kabia jewa'õmucanucan cuy epesop eyewemuḡuykukuap puxim ikẽrẽat muḡẽap puxim tak; eyetabut'ũmap puxim tak; eybu'upap puxim tak Deus kay.

— Ḡasũ ma kũyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus wuydobyũ'ũm'ũm pe.

— Ḡasũ — i'e'em Deus wuywebe dak.

Wuywebe “ḡasũ” i'e'em pima, jewa'õmucanucan cuy epesop eywebe eyetabucap epereap puxim. ¹⁴Wuyetabun'isum cuk adi wuyetabut cĩcã ajop Cristo kay. Ixẽ kay wuyetabucap epere'ũm pima ixẽ bureyũm acesop.

¹⁵ Imên e'em Deus ekawëntup: Ĝasū eywebe Deus a'ĭjo buje, kŭyjobin cuy epesop ixē a'ō kay, i. Eydobuyū'ūm'ūm puxim ĝu juy epesop kŭyjobit'ūmap kuĝ, i.

¹⁶Deus a'ō o'ya'ĭjojo ip Egito eipi bewi Moisés emumujēmyū. Inaka kŭyjobit'ūm cīcā osodop ip ya'ō kay. Oibu'un ip cekay. ¹⁷Ibun cīcā Deus itakoma osunuy cekay ip- -40 koato bun. Itakoma osunuy ikērēat mujurūĝrūĝ'ukayū kay, uk'a'ūmat taĝ oe'ū'ū'iyayū kay.

¹⁸— Ka'ūma'in ma ey'in jeōm okay jebodoy am — i juk o'e Deus cebe ip- -kŭyjobit'ūmayū be.

¹⁹Imēneju wuyetaybit iōm pa'ore o'e cebe ip Deus o'ĝuwēn ipi iat eipi be, itabut'ūm ip puye iam.

4 ¹Deus kuy juk o'jewa'ōmudot wuykay.

— Epeōm cuy okay jebodoy am — i juk o'e wuywebe.

Wuyday'em'um cuy ajop wuyewewekay kŭyjobit'ūmap puxim- - wuyōm'ūmap puxim cekay. ²Wuyju dak kuy kawēn idipat aya'ĭjojojo apēn wuydobuyū'ūm'ūm o'ya'ĭjojo iap puxim. Deus ekawēn o'ya'ĭjojo ip. Imēnpit te'e ma o'ya'ĭjojo ip itabut'ūm puye. ³Wuyju bit wuyetabut. Imēnpuye aceōm Deus kay jebodoy am. Imēn cuk Deus o'e:

Wetakoma juk adi oĝuy cekay ip, i “Jeōm ĝu ip jebodoy am oxe,” i juk oce owebe ma wetakomaap pibun, i.

Ipi muĝē buje, Deus jekapikap o'jepere. Inaka:

— Jeōm ĝu ip jebodoy am oxe — i juk o'e ixeyū muwēnuwēn- - kŭyjobit'ūmayū muwēnuwēn.

⁴Imên e'em Deus ekawëntup:

Seis kabia kap puje, Deus o'jebodoy jekapikap epere buje, i.

⁵Waram pima dak imên ma o'e: — Jeōm ĝu ip jebodoy am oxe- -pŭĝ tak jeōm ĝu — i.

⁶Koap kawēn idipat o'ya'ĭjojo'iyayū oōm ĝu jebodoy am Deus xe itabut'ūm ip puye. Imēnpuye warara'acayū jeōm jebodoy am cexe.

⁷— Ĝasū ma kŭyjobin cuy epesop — i juk o'e Deus Moisés ebekitkiyū be- -uk'a'ūmat taĝ jekuku'ukayū be.

Imēnpit kŭyjobit'ūm osodop ip. Imēnpuye ade koato kap puje Deus wara'at kabia o'ĝuweĝūn warara'acat mukŭyjobinap ojuy.

— Ĝasū bit cuy kŭyjobin epesop — i ĝuto o'e waram warara'acayū be- -Davi ebekitkiyū be.

Davi dak iboap ma o'ĝuwēn Deus a'ōbi jebekitkit pe. Imên e'em Davi emudupmubararaktup:

Deus a'íjo buje, kūyjobin cuy epesop ya'ō kay, i.

⁸Josué Deus ebekitkit o'tujuōm ġu jebodoy am Deus xe. Josué be ixeyū dujuōm puje, Deus kuka juk wara'at kabia o'ġuweġūn ġu ixeyū ōmap kabiam. ⁹Imēneju:

— Epeōm cuy jebodoy am oxe — i mabuk e'em Deus jebekitkit pe. Cebodoy but cebe ip apēn seis kabia kap puje Deus o'jebodoy iap puxim. ¹⁰Jebodoy am Deus xe wuyōm puje, wuyju dak wuyekapikap acejepere apēn Deus jekapikap o'jepere iap puxim.

¹¹⁻¹³Ġa'a juy aōm cekay. Soan cuy ace wuyebodoy am Deus xe! Deus ekawēn itaicat puxim, ya'ōbacaat puxim tak. Pajam soat takatkan wuyju- -xepxep kadi tūybibian. Pajam wuyju iēn'uk'uġ tao bewi. Taobapuk e'em wuyxe iēn'uk puje. Deus ekawēn paja buxim- -xepxep kadi tūybibiat puxim. Deus ekawēn co buje, apēn wuyju jewaġuyġuy iap ibapuk e'em wuyxe, apēn wuybikuy iap tak. Soat imunēm pa'ore bit Deus pe ijo'ūmap puxim. Soat ibapuk cīcā cexe cemumuġēġēyū. Ixe soat cocom. Ixe wuyekukuap cocom, wuyaġuy jojom tak. Ixe be acā apēn cuk adi ajekukukuiap aceġuwēn. Imēneju wuydobuyū'ūm'ūm puxim ġu juy ajop! Kūyjobin cuy ajop Deus xe wuyōm'ūmap puxim.

¹⁴Imēneju wuybu'um ġu juy ajop wuyetabut am Jesus kay. Wuyetabucap muwēnuwēn wuyju warara'acayū be. Jesus ma aġ wuykay paī yoboġat puxim. Ixe wuyepaī paīyū kukukat puxim- -Judeuyū epaīyū kukukat puxim. Ixe Deus ipot. Warara'acayū paīyūbodi ma ixe ya'ōbuyxi. Ixe kuy oajēm Deus topabe kabi be. Ixe kawēnwēn Deus eju wuywebeam. Imēneju wuybu'um ġu juy ajop wuyetabut am ixe kay. Wuyetabun cīcā ma juy ajop! ¹⁵Wuyepaī ya'ōpuruġ ġu wuykuġ, wuya'ōbaca ġu ma'ġu wuyju. Ya'ōdidin ma wuykuġ. Itabotaidabotbot wuykay, wuya'ōbaca ġu ma'ġu. Satanás wuywebe ikērēat muġēat ojuy soat em. Te'e ma Jesus pe dak ikērēat muġēat ojuy osunuy. Ixe bit ikērēat o'ġuġē ġu- -pūġ em tak ka'ūma ma. ¹⁶Imēnpuye wuysūsūn ġu juy ajop kawēn ām Jesus eju. Soat cuy aġuwēn cebe. Ixe wuykay jījā. Ixe soat em wuykuġ xipan. Itabotaidabotbot wuykay. Wuya'ōbaca'ūm pima, ixe soat em ma wuybuywatwan jeenuy.

5 ¹Wuyju paī yoboġat taēhēm ijodiacat parakpewi. Deus a'ōbi kapikipiġ ip jebekitkiyū buywatwan. Ijodiacat emumuūm ūmūm ip Deus pe. Deus etabutpe wūnca ēn mupikupiġ tak ip Deus pe ikērēat uk am wūnca iwat pewi. ²Ya'ōbaca ġu paīyū dak. Imēnpuye ya'ōpuruġ ġu ip jebekitkiyū kuġ- -jetaybit'ūmap tomuju ikērēat mujurūġrūġ'ukayū

kuḡ- -warēmtaḡ jekuku'ukayū kuḡ. Yukpiceḡē ḡu ip ikuḡ. Ya'ōdidin ma ip ikuḡ. ³Ya'ōbaca ḡu paīyū dak. Imēnpuye Deus etabutpe ip wūnca mupikupiḡ Deus pe ikērēat uk am jebekitkiyū bewi ā ḡu- -jewebewi dak. ⁴Ijodiat jewenaēhēm ḡu paī yoboḡan e'em ip. Imēn kuyje Deus Arāo o'taē paī yoboḡan.

⁵Imēnpuxim Cristo dak jekpiwatpi ḡu o'jewenaē paī yoboḡan je'e am. Deus ma ixē o'taē.

— Ēn okpot. Ōn ma ebay oce ḡasū — i juk o'e Deus cebe.

⁶Imēnpuxim wara'atup e'em Deus ekawēntup:

Ēn cuy soat em paīm eḡuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i.

⁷Ipi ju bima Jesus kawēnwēn'uk osunuy nuy Deus eju.

— Odaxijom cuy ece — i juk o'e cebe.

Ya'ōberen o'jewāwā cekay jetadi eju. Ibikuy bima iba'ore ḡu kuka juk o'e Deus pe Jesus daxijo am ce'ūap puxim. Jesus yoboḡan pin ḡu osunuy. Jemucokcok pin ḡu osunuy nuy- -jebay mucokcok pin acā. Kūyjobit osunuy nuy Deus a'ō kay. Imēneju soat em Deus ixē ekawēn o'jojo. ⁸Jesus Deus ipot osunuy. Inaka ipiat'ajojoap taḡ ma oitaybitbin kūyjobit am Deus a'ō kay iam. ⁹Jesus ikērēat kuḡ ḡu. Iisu soat taḡ. Imēnpuye:

— Ewebe acā ipi watwat daxijo but — i juk o'e Deus cebe. Imēnpuye Jesus acā kūyjobicayū daxijojom- -ipi juacat taxijojom. Soat em Deus xe jeedop ip itait cemudaxijojoyū.

¹⁰— Ēn acā paī yoboḡan eḡuy- -ipi juacat kay aḡ am — i juk o'e Deus Jesus pe. — Apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim ēn tak eḡuy paī yoboḡan — io'e Deus cebe.

¹¹Soat ma'ḡu oceju eymutaybin ojuy apēn Jesus Cristo wuyepaī e'em iam. Imēnpit iba'ore ocewebe soan eymutaybit am eyetaybin wa'ūm cīcā buye kawēn iba'arēmān. ¹²Kuy bima ma juk eyetabut epesop Cristo kay. Imēnpuye cūḡ ma kuka o'e eywebe ma itabun'isuayū mutaybin am Deus ekawēn. Imēnpit warara'acayū ma eymutaybitbin Deus ekawēn- -kawēn ibapukan. Eyetaybit ḡu buk cekawēn pa'arēmān. Itabun'isuayū itaybit kawēn ibapukan acā, ikap'isuat kūmti kōnkōnap puxim. Kūmti kōnkōn acā iat puxim eyju dak. Iēn o ba'oreat puxim eyju, kawēn ibapukan acā eyetaybit puye. ¹³Ikap'isuayū itaybit ḡu apēn cedaḡ Deus xe iam, apēn cedaḡ ḡu iam tak. Ikap'isuayū buxim eyju dak. ¹⁴Deus bikuyap taḡ jekuku'ukayū bit itaybit Deus ekawēn- -kawēn iba'arēmān. Iēn o'o'ukat puxim ip. Itaybit ip ajo xipat Deus xe

iam, ajo xipat ġu iam tak, jewemukÿyjobitbin ip puye, jewawewẽwẽm puye dak.

6 ¹⁻²Cristo ekawẽn'in pit cuy acepere- -kawẽn ibapukat'in. Kawẽn iba'arẽmãn pit cuy acejekawẽn wuyewemutaybit am. Kuy bima juk adi kawẽn ibapukan kawẽnwẽn'uk ajop. Warẽmtaġ wuyekukuap cuy acepere iam kuy juk adi kawẽnwẽn ajop. Wuyetabun cuy ajop Deus kay iam tak cuk adi kawẽnwẽn ajop. Acewemubatisasaan cuy iam tak cuk adi kawẽnwẽn ajop. Warara'acayũ jewebumõgmõġ wuy'abi jeje Deus pe jebiõġbuk muõm ãm wuywebe iam tak cuk adi kawẽnwẽn ajop. Deus ce'ũ'ũayũ ġutait iam tak cuk adi kawẽnwẽn'uk ajop. Soat em Deus ipiat supi'ajojoat kÿyjobit'ũmayũ be iam tak cuk adi kawẽnwẽn ajop. Imẽn ma juk adi kawẽnwẽn'uk ajop kawẽn ibapukan. Kawẽn iba'arẽmãn cuy acejekawẽn ġasũ bit wuyewemutaybit am. ³Acekawẽn cuy kawẽn iba'arẽmãn wuywewebe- -Cristo ekawẽn'in. Deus pe wuymutaybin puje iboam ma acejekawẽn.

⁴Jetabucap o'jepere ip pũġpũġayũ. Iba'ore wuywebe waram ixeyũ mutabut am Cristo kay. Kuy juk kawẽn icẽmat o'ya'ĩjojo ip. Kabi beat emumuũm kuy ip o'jat xipacat. Kuy juk Deus biõġbuk kuġ o'e ip jewebe. ⁵Itaybit o'e ip Deus ekawẽn xipat cĩcã iam, Deus cuk adi xipan ixeyũ o'jukuk puye. Deus ja'õbacaap o'ġubapukpukpuk ixeyũ etabun. Imẽnpuxim ja'õbacaap ġubapuk ipi iisuat muġẽm pima. ⁶Ġuyjom pit jetabucap ip o'jepere. Korosa eju waram ġuto Deus ipot pamupaya ojuyayũ buxim ip. Ixe ipot waywayway ip soat a'õpiju. Iba'ore wuywebe waram imutabun ip Jesus kay.

⁷Deus xipan wuykuġ. Soat em muba'at muajẽmjẽm kadai mu'aypapan am ku iwat xan. Itabut pinayũ iġo ku buxim- -kadai ya'a'e iap puxim.

⁸Wara'at ku be bit kadai ġu aypapan- -widaoho'ip acã. Wao'ip tak aypapan. Xipat ġu kadaim. Wu yan ġu aypapan. Imẽnpuye:

— Ojokot ġu oku xipat'ũm puye — i'e'em ku iwat.

Jeku epereperem, xipat'ũm puye. Jetabucap o'jepere'iaiyũ iġo ku buxim- -wao'ip'epat puxim. Xipat ġu ip Deus xe. Imẽnpuye ipiat supi'ajojoat cebe ip. Wũy ma jeedop ip Deus wi ipiat'ajojom.

⁹Oburereyũ, wa'õpuruġsũ ma õn kawẽnwẽn eywebe, eykay jĩjã õn puye. Eybu'u ġu juk adi epesop eyetabut am Jesus kay. Ġasũ dak biġ ma juy epesop eyetabun cekay. Ocetaybit Deus xipacat ùmũm eywebe warara'acat pe iùmũmap podi ma, kuy juk ixe eydaxijo buye iam. ¹⁰Ade em cuk adi eykitpitpiyũ buywatwat'uk epesop- -itabucayũ buywatwat'uk

epesop, eyxe ip ikukpin puye. Ĝasū dak ixeyū buywatwan eyju. Deus yaĝuyba'ūm ĝu je'e eyju ip ibuywatwan iap kay, ixē cūĝ ma buye. Biĝ ma xipacat je'ĝūm eywebe ixeyū buywatwacapteim.

¹¹— Waram Jesus aĵemap wiwim pima, biĝ ma juy xipan epeyewewekuk — i oceju e'em eywebe. — Biĝ ma juy jewebuywatwan epesop — i oceju e'em eywebe.

Imēn cuy epeku eyemumuwiwi bu am.

¹²— Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus wuywebe.

Iboap cuy epejowiwi. Itabucayū buxim cuy eyju dak eyetabun epesop. Eyukpiceĝēm ĝu juy epesop. Xipacat epejat Deus xewi apēn ixē juk o'e iap taĝ.

¹³⁻¹⁴— Icēmān ōn e'em ewebe — i juk o'e Deus Abraão be. — Xipacat oĝūm ewebe — i juk o'e cebe. — Ekpon oĝūm ewebe — i. — Enaxeĝebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e.

Imēn i'e buje: — Ja'ōmuwarurun ĝu ōn — i dak o'e Abraão be. — Wa'ō daĝ ma oce ewebe — i juk o'e. Ka'ūmĝu Deus podi ya'ōbacaat. Imēnpuye:

— Apēn kuy juk oce iap taĝ oce wara'acat a'ōbi ĝu- -wa'ōbi ma — io'e Deus.

¹⁵Abraão yukpiceĝē ĝu osunuy jetabucap kuĝ.

— Deus okpon je'ĝūm owebe — i juk adi o'e'e jewebe ma.

Imēnpuye ipot o'kap Deus ekawēn taĝ. Deus ja'ō daĝ o'ĝūm cebe.

¹⁶Ijodiat “Ja'ōmuwarurun ĝu ōn” i'e ojuy bima, jebodi ma ya'ōbuyxiat nomuwāwām ibutet mubararak am taperadup pe.

— Ja'ōmuwarurun ĝu ōn Deus aĝ wuykay buye — i'e'em ijodiat.

Imēn i'e buje, ya'ōxik pa'ore ya'ijojomayū be.

¹⁷— Soat em oxe epesop — i juk o'e Deus jebekitkiyū be.

Ixeyū be ma “Ja'ōmuwarurun ĝu ōn” i'e ojuy osunuy Deus- ĝuyjom jexe dopayū be. Imēnpuye o'jekawēn cebe ip.

— Wa'ō daĝ ma oce eywebeam, ōn soat em wetait puye — io'e cebe ip. ¹⁸— Wa'ō daĝ ma oce eywebeam — i'e'em Deus.

Ja'ō daĝ ma e'em soat em. “Apēn cuk adi kuy ma ocece iap taĝ oce, ōn soat em aĝ puye” i'e buje, ja'ō daĝ ma je'e. Deus ja'ōmu'ipi'ūm ĝu. Napapa'uk ĝu. Wuymuĝuykukukum ĝu- -pūĝ em tak ka'ūma. Cepiriĝ puje, oakōm'iyū jedokdoĝ kobexixi baĝbaĝ kay je'ūap puxim. Ixeyū buxim wuyju dak wuyetabut Jesus kay wuy'e'ūap puxim. Soat em ixē wuya'ōmucanucan. Imēnpuye soat em Deus xe wuyetait acesop iap ajowiwi jījā. ¹⁹Soat em Deus xe acesop iap wiwim cīcā wuyju.

Imēnpuye wuyetabucap kobexixi muycūcūap puxim. Imuycūcūap muakōm puje, wara'at taḡtaḡtaḡ ḡu cucum. Jecūap pe ma dopdom. Imēnpuxim wuyju dak wara'at kaykaykay ḡu wuyetabut- -pūḡ kay acā- -Jesus Cristo kay acā. Soat em wuyju ḡebum cekay. Paĩ yoboḡat ōmōm'uk osunuy Deus eju kawēnwēnap'a beat epaḡo daḡwi badiat'a be. Ōmōm'uk osunuy kawēn ām Deus eju jebekitkiyū beam. Kabi be bit Jesus oōm. Deus xe nuynuy ḡasū kawēnwēn wuywebeam. ²⁰Jesus o'jeu kabi kay wuyeu'ūm awap. Koap o'jeu. Kaomūm acejeu cekay. Wuyepaīm o'e yoboḡan. Soat em wuyepaīm jeenuy apēn Melquisedeque paĩ osunuy iap puxim.

7 ¹Ixe Melquisedeque Salém ka kukukat osunuy. Deus epaĩ osunuy- -soat podi ma ya'ōbacaat epaĩ. Abraão jepitpin osunuy nopaḡōḡōap taḡwi- -warara'acat ka kukukayū aokakaap taḡwi. Melquisedeque Abraão o'topabijuk e daḡ jepin pima.

— Deus cuy xipacat je'ḡūm ewebe — io'e Melquisedeque Abraão be.

²Abraão jebubut'in o'ḡūm Melquisedeque be. Ade ma o'ḡūm cebe. Pūḡ ma o'ḡūm cebe 10 beat'in. Nopaḡōḡōap pewiat pupu o'ḡūm cebe- -yaokaka'ibiyū bubutpupu. Ibutet Melquisedeque cedaḡ ma jebekitkit kuḡ iape. Ixe Salém ka kukukat osunuy. Ika butet Salém kaba'ūm jebekitkit kuḡ iape. ³Wuyetaybit ḡu Melquisedeque ebay buten, ixi buten tak, idobuyū'ūm'ūm puten tak. Puju ixē o'kap iam tak wuyetaybit ḡu, puju oe'ū iam tak.

— Soat em cuy paīm eḡuy — i juk o'e Deus cebe- -Melquisedeque be. Imēn o'e jekpot pe dak.

⁴Ḡebum cuy epesop Melquisedeque ya'ōbuyxi jījā osunuy iap kay. Abraão Judeuyū ebapuk ebika osunuy. Imēnpit jebubut'in o'ḡūm cebe. Nopaḡōḡōap taḡwiat pupu o'ḡūm cebe- -idip cīcāat. ⁵Kuyje Moisés o'e Levi ipotpot pe:

— Judeuyū juy jebubut'in je'ḡūm eywebe, eyju ixeyū epaīyū buy — i. — Pūḡ ma juy je'ḡūm ip eywebe 10 beat'in — i.

Imēntak ibararak opop wuyawēwēap ekawēntup pe. Jebadipyū xewi ibubu'uk osodop ip jebubun, ixeyū dak Abraão naxeḡebitbit ma'ḡu osodop. ⁶Melquisedeque bit Levi diwat ḡu osunuy. Abraão bit jebubut'in o'ḡūm cebe. Pūḡ ma o'ḡūm cebe 10 beat'in. Nopaḡōḡōap taḡwiat pupu o'ḡūm cebe. Kuyje:

— Ijop eipi oḡūm eipim — i juk o'e Deus Abraão be. — Enaxeḡebitbit ade jījā ecesūy — i juk o'e cebe. Melquisedeque bit:

— Deus cuy xipan jekuk — io'e cebe- -Abraão be.

⁷Ya'ōbuyxiat jēg'aecōgōgō ḡu ya'ōbuyxi'ūmat topabe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. Ya'ōbuyxi'ūmat pit jēg'aecōgōgō ya'ōbuyxiat pe “Deus cuy xipan jekuk” i'e am cebe. ⁸Ijodiayū jebubut'in iūmūm paīyū be- -je'ū'iaiyū be. Imēnpit Deus ekawēntup e'em: “Melquisedeque je'ū ḡu- -itabēḡ ma jeenuy,” i. Imēnpuye jebubut'in o'ḡūm cebe. ⁹⁻¹⁰Melquisedeque be Abraão dopabijuk puje, Levi o'kap ḡu buk. Inaka:

— Kuy Abraão jebit pe bit osodop kake — i wuyju e'em.

Melquisedeque be Abraão be jebubut'in iūm puje, “Levi dak jebubut'in o'ḡūm,” i wuyje e'em, ixe Levi Abraão jebit pe buye. Ḡasū dak Levi naxeḡebitbit ibubut pupum jebadipyū xewi Moisés a'ōbi. 10 beat pewi pūḡ ma ibubum ip.

¹¹Paīyū kake wuyawēwē ām cedaḡ ma wuyeku am Deus bikuyap taḡ. Levi ipotpoyū be bit ya'ōmucan pa'ore osodop ip Deus bikuyap taḡ ceku am ip. Imēnpuye Deus wara'acat o'jomuy wuyepaīm ixeyū dieḡ. Cristo ma o'jomuy. Ixe Cristo paīm o'e apēn Arão paī osunuy iap puxim ḡu- -apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim acā. Cristo ja'ōbacaap mōḡmōḡ wuywebe Deus bikuyap taḡ wuyeku am. ¹²Moisés ekawēn taḡ paīyūm osodop ip Levi ipotpoyū. Ḡasū bit wara'at Deus ebekitkit epaīm o'e Arão naxeḡebitbit tieḡ. Imēnpuye kawēn kuyat taḡ ḡu wuyju jekukum ḡasū- -Moisés ekawēn taḡ ḡu. Kawēn iisuat taḡ acā wuyju jekukum ḡasū- -Jesus ekawēn taḡ.

¹³⁻¹⁴— Ēn ḡasū webekitkiyū epaīm ecesūy yoboḡan — i juk o'e Deus wuykukukat Jesus pe.

Ixe Jesus Levi naxeḡebit ḡu. Wara'at tiwat ma wuykukukat. Judá naxeḡebit ixe. Paīyūm ḡu osodop ip Judá naxeḡebitbit. Judá naxeḡebitbit ḡu wūnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpeap ceje- -mesa jeje- - Levi naxeḡebitbit acā. Moisés Judá naxeḡebitbit ḡu o'taē paīyūm. Levi naxeḡebitbit acā o'taē paīyūm.

¹⁵Apēn cuk adi ocece iap biḡ ma ibapuk e'em ḡasū. Wara'at o'jebapuk paīm- -Melquisedeque buximat. ¹⁶Ijodiat a'ōbi ḡu ixe Jesus paīm o'e ijodiat pabi daḡ ḡu dak. Ixe Deus ebekitkit epaīm o'e ḡasū soat podi ma ya'ōbaca buye; soat em itait jeenuy buye dak. ¹⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em webekitkit epaīm cuy eḡuy apēn Melquisedeque paī osunuy iap puxim, i. Ēn ixeyū epaīm iap i'ūm ḡu, i.

¹⁸Ibaca'ūm osodop ip kawēn kuyat taḡ jekuku'ukayū- -wuyawēwēap ekawēn taḡ jekuku'ukayū. Ixeyū be iba'ore osodop cedaḡ ma jeku

am Deus etabutpe ibaca'úm puye. Imēnpuye “Kawēn kuyat tağ cuy epeku” i'ümğü e'em Deus ġasū bit- -“Kawēn iisuat tağ cuy epeku” i acā. ¹⁹Ka'ūma ma soat tağ iisuan o'e Moisés ekawēn tağ jekukuap tomuju. Imēnpuye soat em Deus xe acesop iap wiwimsū ma osodop ip Moisés ekawēn tağ jeku ojuyayū. Deus pit wara'at o'jomuy wuyepaīm. Warara'acat emumuwiwi bodi ma wuyemumuwiwi xipat. Imēnpuye soat em ixē xe acesop iap wiwimsū ġu wuyju. Iwiwim cīcā ma. Wuyparara ġu kawēn âm Deus eju, Jesus wuyepaī buye.

²⁰⁻²¹Jebekitkit epaīm Cristo muy buje:

— Apēn cuk adi ocece iap tağ cuy oce, soat em wetait puye — io'e Deus.

Jebekitkit epaīm Levi naxeğebitbit mōğ puje bit, imēn ġu o'e cebe ip. Jesus muy buje acā “Wa'ō dağ cuy oce, soat em wetait puye” io'e Deus. Imēn e'em Deus ekawēntup:

“Webekitkit epaīm cuy eğuy soat em,” io'e Deus, i. “Ēn ixeyū epaīm iap i'ümğü,” io'e, i. Deus ja'ō o'jewa'ōepere cexe ip, i.

Ja'ōmuwarurun ġu Deus pit, i.

Imēn Deus o'e Jesus muwēnuwēn.

²²— Apēn cuk oce iap tağ cuy oce — io'e Deus warara'acayū be ġu- -Jesus pe acā.

Imēnpuye wuyetaybit kawēn iisuat kawēn kuyat podi ma xipat iam. Deus jekawēn o'ğuwēn Moisés pe. Xipat osunuy ibo ekawēn- -kawēn kuyat. Kawēn iisuat pit kawēn kuyat podi ma xipat.

²³Ade ip osodop Levi naxeğebitbit. Oe'ū'ū ip. Ixeyū'inat e'ū buje wara'at ma paīm o'e oe'ūiat tieğ. ²⁴Jesus pit soat em itait nuynuy. Warara'acat ġu wuyepaīm je'e ixē dieğ. Jesus acā soat em jeenuy wuyepaīm. ²⁵Ixe Jesus soat em itait. Soat em ixē kawēnwēn Deus eju jekay itabucayū beam.

— Okayayū buywatwan cuy eğuy — i'e'em Deus pe.

Wuywebe cekawēn put Deus eju Jesus kay wuyetabut puye. Imēnpuye Jesus pe wuydaxijo but- -itabucayū taxijo but. Ġasū ja'ōkayayū taxijo but cebe. Ġuyjom tak taxijo but cebe. Soat em ma ja'ōkayayū taxijo but je'e cebe.

²⁶Jesus ma wuyepaī yoboğat. Soat i'e ba'ore wuywebe wuya'ōca'üm puye. Ajo wuywebe i'e ba'ore iap Jesus pe bit i'e but. Ixe be wuya'ōmucan put soat em. Ixe soat tağ iisu. Ka'ümğü xipat'ūmat cebe. Ikērēat kuğ ġu ixē. Ikērēat o'ğugē ġu- -pūğ em tak ka'ūma ma. Ikērēat mujurūğrūğ'ukat puxim ġu ixē. Deus ixē o'ğuyuy kabi be soat

em tũy ãm jexe. ²⁷Warara'acayũ paĩ yoboğayũ soat kabia wũnca ãn mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Iẽn mupigĩ pima:

— Ikērēat cuy eju'uk owebewi — io'e ip Deus pe.

Jewebewi i'ukap ojuy bima acã “Ikērēat cuy eju'uk ebekitkiyũ bewi” io'e ip Deus pe ixeyũ ma. Jesus pit ixeyũ buxim ġu. Pũğ em ma o'jewewũm Deus pe. Pũğ em ma ixē oe'ũ ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Jekpiwan ma o'jaokaat. Waram pit je'ũ ġu. ²⁸Moisés ekawẽn tağ jeku ojuyayũ ijodiacat muymuy'uk osodop jepaĩm yoboğan. Arão naxeğebitbit muymuy'uk osodop ip jepaĩm yoboğan. Soat tağ osodop icēmayũ ġu ixeyũ dak. Deus pit o'jekawẽn jekpot pe Moisés pe jekawēğap tomukadi.

— Ën acã icēmat soat tağ — io'e jekpot pe. — Imẽnpuye ãn acã eğuy webekitkit epaĩm yoboğan — io'e Jesus pe. — Ën ixeyũ epaĩm iap i'ũm ġu — io'e cebe.

8 ¹Jesus wuyepaĩ yoboğat. Ixe Jesus xik'i omuy Deus ba'at kadi kabi be- -soat podi ma ya'òbacaat xe. Deus co'i ixē ya'òbaca. Ibom acã oceju eymutaybin ojuy. ²Kuyje badiat'a be Deus nũynũyap'a ibuyxi jĩjãat'a be òmòm'uk osunuy torojo'a be paĩ yoboğat. Jekawẽn ãm Deus eju jebekitkit peam òmòm'uk osunuy. Ijodiat emuamuy'a be òmòm'uk osunuy Deus eju kawẽnwēnap'a be. Jesus pit ijodiat emuamuy'a be ġu omuy- -Deus tũytũyap pe acã. Iboce ma ixē kawẽnwẽn Deus eju wuywebeam.

³Kuyjeayũ ijodiat muymuy'uk osodop jemumuũm ùm ãm Deus pe wũnca ãn mupik am tak cetabixe. Imẽnpuxim cuy wuyepai dak je'ğũm Deus pe. ⁴Jesus ġasũ dak ijodi bima, paĩdip ġu kuka adi o'e warara'acat kuy paĩyũm o'e buye. Levi naxeğebitbit kuy paĩyũm o'e. Jedobuyũ'ũm'ũm ekawẽn tağ ip jebekitkiyũ emumuũm ùmũm Deus pe- -Judeuyũ'ũm'ũm ekawẽn tağ- -kawẽn kuyat tağ. ⁵Co'a bicũğpe bima Deus Moisés o'ğukũyjo torojo'a muy ãm. Torojo'a muğēap piõğbuk o'ğũğē imubapuk am cebe mẽnku juy eyamuy iam.

— Cedağ cuy eğũğē apẽn cuk oce ewebe iap tağ — io'e Deus cebe. Jesus jebekitkiyũ buywatwan kabi kadiwi. Ijodi dak paĩyũ ixē buxim jebekitkiyũ buywatwan e'em. Jesus pit ixeyũ bodi ma wuybuywatwan. ⁶Jekpot pe bit Deus kapikap o'ğũm xipat cĩcãap Levi naxeğebitbit pe iũm'ibit podi ma. Kuyje Deus jekawẽn o'ğuwẽn Moisés pe. Ibo ekawẽn kawẽn idip osodop. Ğuyjom pit jekawẽn o'ğuwẽn jekpot pe. Ibo ekawẽn kawẽn kuyat podi ma kawẽn idip osodop. Ibo ekawẽn

kay wuyetabun puje, Deus wuymuisusun soat tağ. Wuyetaybit soat em Deus xe acesop iam ibo ekawën kay wuyetabut puye. Imëneju kuyjeayû bodi ma wuyocokcok.

⁷Deus koap jekawën o'ğuwën Moisés pe. Kawën kuyat soat ekawën podi ma idip pima, kuka juk wara'at ğu o'ğuwën kawën iisuat. ⁸Deus pit jebekitkit o'tobuxik jekawën mupubutbun. Imën ma ix e'em cebe ip:

Ğaxın ma juy kawën iisuat oğuwen Israel naxeğebitbit pe- - Judá naxeğebitbit pe, i. ⁹Kuyje juk adi wekawën oğuwënuwën eydobuyû'üm'üm pe, i. Iboap ekawën co'i ğu ğasû bit oğuwën webekitkit pe- -wara'at ekawën acã, i. Egito eipi bewi eydobuyû'üm'üm mujëm puje, wekawën oğuwën cebe ip imukÿyoap ojuy, i. Imënpit ip oibu'un wekawën kay, i. Imënpuye òn tak obu'un ma oce cekay ip ağ am, i. Imën Deus e'em, i. ¹⁰Ğaxın ma juy wara'at kawën oğuwën Israel naxeğebitbit pe- -kawën iisuat, i. Oğugebu ip wekawën kay, i. Soat em ğebum jeedop ip wekawën kay, i. Icocok jeedop ip wekawën tağ jeku am, i. “Deus acã ocekekukat,” i je'e ip soat pe, i. “Teyûku webekitkiyû” i òn tak oce soat pe, i. ¹¹Soat je'e itaybit òn- -ya'òbuyxiayû, ya'òbuyxi'ümayû dak- -yoboğayû, yopıcaÿû dak, i'e'em Deus, i. Jewemutaybitbin ğu jeedop ip Deus e'e am, kuy itaybit ip puye, i. “Ocemutaybin cuy epe'e Deus ekawën,” i'ümğü je'e ip jebureyû be, soat itaybit je'e buye, i. ¹²Ğebum ğu oce apën cuk adi warëmtağ oekukuku ip iap kay, i. “Ikërëat kuğ eyju ox e,” i'ümğü oce cebe ip- -pũğ em tak ka'üma, ğebum ğu oce iboap kay buye, i. Deus imën e'em jebekitkit pe- -kuy o'ğuisun'iyayû be.

¹³Iokokat dao ma i'üm. Iisuat pu buje, iokokat kuğ ğu ace'e. Imënpuxim: — Kawën kuyat cuy epeyepere — i'e'em Deus ğasû bit. — Kawën iisuat tağ cuy epeku ğasû bit — i'e'em wuywebe.

9 ¹Kawën kuyat tağ jeku ojuyayû “Ën xipat cıca” i'e'e'uk osodop ip Deus pe ceweju kawënwënap'a be- -ijodiat emuamuy'a be. ²Torojo'a o'yamuy ip wuydobuyû'üm'üm- -koapat'a. Kacüğkadiat'a be lâmpada'a o'yanuy jemün ceje- -ouro muğëğë'a. Mesa dak osunuy iğo'abi be ourom yajuyjuyat. Iğo emesa jeje pão'a mögmög'uk osodop ip Deus etabixe yamögmög'ibit'a. Kacüğkadiat'a be “Deus tüytüyap'a” io'e wuydobuyû'üm'üm. ³⁻⁴Pağo toro'i oeku badiat'a exıntabi nomudim- -idip cıcaat- -iarixiğat. Tömte'okuatöm mupikupikap osunuy ix e

paḡo xe- -toro'iat xe. Badiat'a be “Deus tũytũyap'a ibuyxiat'a” io'e ip wuydobuyũ'ũm'ũm. Caixa'a o'yanuy badiat'a be. Iḡo'a ourom yajuyjuyat'a o'yanuy. Deus ekawẽn kukatopa mũn'a o'yanuy iḡo'a be- -witadopa be ibararak iat mũn'a. Iḡo'a be itĩḡ'a'it'it'a buximat'a dak o'yanuy- -ouro muḡẽḡẽ'a'a. Manada dak o'tanuy iḡo'a be- -pão'anõmnõm puximata. Arão ba'ip tak o'yoptũy iḡo'a be caixa'a be- -kuyje o'yopkobinõjẽm'iat'ip. Witadopa dak o'topadop iḡo'a be caixa'a be xepxepatopa- -yaerũnatopa. Deus ekawẽn ibararak osodop iḡodopa be- -kawẽn kuyat. ⁵Caixa'a jeje xepxep idip cĩcãat piõḡbuk osodop. Ceḡeba abiwebotbot osodop ip caixa'a ase. Deus nuynuy jebekitkit parakpe iap kay ḡebumiap'a o'yanuy. Iḡo caixa'a jo buje wuyju ḡebum Deus ikẽrẽat uk'uḡ wuywebewi iap kay. Ḡasũ bit o'e ḡu ocewebe soan eymutaybin am apẽḡape soat iboap osodop torojo'a be iam.

⁶Soat ixipan pima, paĩyũ õmõm'uk osodop ip kacũḡkadiat'a be. Soat kabia õmõm'uk ip osodop jekapik am Deus etabutpe. ⁷Badiat'a be bit paĩ yoboḡat acã õmõm. Pũḡ kabia ma õmõm pũḡ koato dujukap pujejeje ma. Wũnca doy dujuõmõm'uk osunuy badi toymubapuk am Deus pe. — Ikẽrẽat cuy eju'uk owebewi ite'ũm oe'ũ buye ikẽrẽat muḡẽḡẽap teida am — i'e'em Deus pe. — Ebekitkit pewi dak ikẽrẽat cuy eju'uk ite'ũm oe'ũ buye ikẽrẽat muḡẽḡẽap teida am — i'e'em Deus pe. — Itaybit'ũm pima ip ikẽrẽat o'ḡuḡẽḡẽ — i'e'em cebe.

⁸Badiat'a be paĩ yoboḡat acã oõm iap kay wuyju ḡebum pima, xipat cĩcãat piõḡbuk wuymutaybitbin koapat'a torojo'a kake bima iõmpi osodop ip ijodiat badiat'a be- -Deus tũytũyap'a ibuyxi jĩjãap'a be iam. ⁹Iõmpi osodop ip iap kay ḡebum pima, wuyetaybit tak apẽn ḡasũ bit wuyõmpi ḡu o'e iam. Kuyje ade wũnca mupikupik'uk osodop ip Deus etabutpe. Ade ma ip iũmũm'uk osodop cebe. Imẽnpit soat taḡ ḡu iisu o'e ip, ade ma'ḡu ip iũmũm. Wuyetaybit iboam. ¹⁰Pũḡpũḡ xat i'opi osodop kuyjeayũ be. Pũḡpũḡ xati dak tikõnpi osodop cebe ip. Jewewuywuy'uk osodop ip jebabim- -Deus ekawẽn taḡ- -kawẽn kuyat taḡ. Jebacia'abi wuywuy'uk tak osodop ip jebabim. Imẽnpit kacũḡkadwi acã ip jewesusup'uk osodop. Deus badiat muisusun'ũm pima jeweweju acã ip iisu. Deus pe jemuisunap wiwim ip osodop.

¹¹Ḡasũ bit Cristo kuy osodot. Wuyepaĩm o'e yoboḡan. Ḡasũ:

— Xipacat oḡũm eywebe — i'e'em ixẽ wuywebe.

Ijodiat emuamuy'a be ḡu ixẽ kawẽnwẽn Deus eju wuywebeam- -ipi juat'a be ḡu. Kuyat'a bodi ma ixẽ nuynuyap'a xipat. Kuyat'a bodi ma

ixe nuynuyap'a yadip. ¹²Cristo bode doy ġu o'toydujuõm toymubapuk am Deus etabutpe, biopak toy dak ka'ũma. Ixe o'jedoyekereren korosa be apẽn cuk adi ikērēat aġuġēġē iap teida am. Ixe oõm Deus tũytũyap pe apẽn kuyje paĩ yoboġat oõm badiat'a be iap puxim. Deus xe soat em acesop iaptei o'teida o'jedoyekereren puye. ¹³Bode doy mubapukpuk'uk osodop ip Deus etabutpe, biopak toy dak kuyjeayũ paĩyũ. Jebabi daġ ip toymubapukpuk'uk osodop Deus ekawẽn taġ- -kawẽn kuyat taġ. Jebabi daġ tak ip biopak'it'it ěn pik muwekoykoy'uk osodop ip idibi be. Ibiati sũġsũġsũġ'i o'e ip jebekitkit'abi daġ. Iġo ekawẽn taġ iisuan o'e ip ibiati sũġsũġ'i buje. Inaka kacũġkadiwi acã ip iisu o'e. Badi bit ka'ũma. ¹⁴Bode doy, biopak toy dak kacũġkadiwi acã wuymuisusun. Cristo doy bit bode doy bodi ma xipat. Biopak toy bodi ma xipat. Ixe doy badi dak wuymuisusun. Cristo o'jedoyekereren wuywebeam iap kay wuyetabun puje, kacũġkadiwi ã ġu wuyisu ace'e. Badi dak wuyisu ace'e. Ixe Cristo ikērēat kuġ ġu osunuy. Pũġ em tak ikērēat o'ġuġē ġu. Deus biõġbuk a'õbacaap kuġ osunuy- -soat em itaicat biõġbuk a'õbacaap kuġ. O'jeweuõm Deus pe je'ũ ãm wuywebeam. Deus bikuyap taġ oe'ũ.

— Bay — io'e Deus pe. — Apẽn kuyjeayũ muisusun'uk eġuy wũnca e'ũap tomuju iap podi ma ipi juayũ eġuisun we'ũ buje — io'e Deus pe- -jebay be.

Ixe o'jedoyekereren wuywebeam oe'ũ iap kay wuyetabun puje. Deus wuymuisusun waram warẽmtaġ ma wuyekuap puxim. Soat taġ wuymuisusun wuywebe kapik am Deus peam- -soat em itaicat peam.

¹⁵Ikērēat mujurũġrũġ'uk ip osodop kawẽn kuyat taġ jeku ojuyayũ. Cristo bit oe'ũ ikērēat uk am ixeyũ bewi. Ikērēat muġēġēaptei o'teida je'ũ ãm. Imẽnpuye:

— Waram ġuto Deus jekawẽn o'ġuwẽn eywebe- -kawẽn iisuat — i'e'em Cristo ijodiacat pe.

— Soat em epesop oxo xipacap kuġ eye'ũ buje — io'e Deus kuyje. Soat em jeedop ip cexe Deus emunaeyũ, Cristo oe'ũ buye. Soat em jeedop ip cexe apẽn ixe juk adi o'e'e iap taġ.

¹⁶“Obubut'in epejat we'ũ buje” i'e buje ijodiacat, ce'ũ buje acã ibubum ip. Ce'ũ'ũm pima bit ibubum ġu ip. ¹⁷Itabēġ pima ibubum ġu ip. Ce'ũ buje acã ip ibubum. ¹⁸Imẽnpuxim wuydobuyũ'ũm'ũm pe wũnca aoka buje acã, kawẽn kuyat taġ jekuku'uk ip osodop wuyawewēap ekawẽn taġ. ¹⁹Koap Moisés Deus pe jawewēap ekawẽn o'ġuwẽn jebekitkiyũ be. Biopak'it'it o'yaoka. Bode dak o'yaoka. O'toymuwekoy idibi be. Kadaidup o'tupu hissopodup. O'tupmukirik lãbum- -bõrõbu

buximatpum- -ibupakpukatpum. O'toymusũgsũgsũg tupararakatup tağ- -Deus ekawëntup tağ. Jebekitkiyũ abi dağ tak o'toymusũgsũgsũg Deus ekawën tağ- -kawën kuyat tağ.

²⁰— Deus jekawën o'ğuwën wuywebe — io'e Moisés jebekitkiyũ be. — “Wekawën tağ cuy epeku,” i juk o'e wuywebe — io'e Moisés. — Ite doy musũgsũgsũg õn ey'abi dağ eywebe kũyjobit am Deus a'õ kay — io'e Moisés jebekitkiyũ be.

²¹Imënpuxim torojo'a jeje dak o'toymusũgsũgsũg Moisés. Iğo'a beat tağ tak o'toymusũgsũgsũg soat tağ. “Ën xipat cĩcã ocewebe” i'e'em pima jebui be ikuğ iat tağ o'toymusũgsũgsũg. ²²Wuyawëwëap ekawën tağ jeku ojuyayũ wũnca doy mukereren'uk ip osodop Deus pe jemuisun am. Toymukereren'ũm pima kuka juk Deus ikërëat o'ju'uk ğu cebewi ip. Deus ekawën tağ toymukereren ip osodop soat muisun am kawën kuyat tağ.

²³Imën jebekitkiyũ muisusun'uk osodop ip paĩyũ apën kabi becat jewemuisusunap puxim. Wũnca aokaka'uk ip osodop ijodiatat muisun am. Kabi kay cumayũ muisusunap pit wũnca bodi ma xipat. ²⁴Imënpuye torojo'a be ğu Cristo oõm- -ijodiat emuamuy'a be ğu- -kabi beat'a buximat'a be ğu. Kabi be ma oõm- -Deus tũytũyap pe ma. Ibocewi ma ğasũ ixe kawënwën Deus eju wuywebeam. ²⁵Judeuyũ epaĩ yoboğat ma soat koato õmõm'uk osunuy badiat'abi be, Deus tũytũyap'a ibuyxiap'a be. Õmõm'uk osunuy wara'at toy kuğ- -wũnca doy kuğ. Deus tũytũyap'a be õmõm'uk osunuy Deus pe ikërëat ukap ojuy. ²⁶Cristo bit soat em ğu oõm jewëũm ãm Deus pe je'ũ ãm. Soat koato ğu oe'ũ- -pũğ em ma. Pũğ em ma o'jedoyekereren ikërëat mujurũğrũğap teida am. Jesus e'ũap wũnca e'ũap co'i bima, ipi muğë ebika ma kuka juk adi je'ũ'ũ'uk o'e. Ade em kuka adi oe'ũ'ũ. Poğ. Poğ. Poğ. Poğ. Bodimaku kuka adi je'ũ'ũ'uk o'e. Pũğ em pit o'jebapuk ipi oi'ũm pin pima. Waram tak ğu je'babuk ikërëat uk am ipi juacat pewi. ²⁷Soat ace'ũ pũğ em ma. Wuye'ũ buje Deus apën ijodi bima juk adi ajekukuku iaptei ideida wuywebe soat pe. Ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũm topibiyũ be kũyjobit'ũmapteim. Xipacat pit je'ğũm kũyjobicayũ be. ²⁸Imënpuxim Cristo jekpiwan ma oe'ũ apën paĩ wũnca o'yaoka iap puxim. Oe'ũ soat pewi ipi watwat pewi ikërëat uk am. Pũğ em ma oe'ũ. Waram pit jajëm ijodi. Ikërëat uk am ğu jajëm. Jajëmap wiwimayũ daxijo am acã jajëm.

10 ¹Judeuyũ awëwëap ekawën tağ jeku ojuyayũ itaybitbũt ã ip osodop kawën icëmãn. Itaybitbũt ã ip osodop xipacat ajat iam.

Soat tağ ġu iisu ip osodop iboap ekawēn tağ jeku ojuyayū. Soat koato paīyū wūnca aokaka'uk ip osodop Deus pe ikērēat uk ojuy jebekitkiyū bewi. Deus pit soat tağ ġu ixeyū ja'ōkayayū o'ġuisun. ²Soat tağ iisu bima waram kuka adi o'e ip iğuycūğ ġu oceju ikērēat kuğ iap kay. Soat tağ iisu bima, kuka adi wūnca aokakaap ip o'jepere. ³Imēnpit soat koato wūnca aokaka'uk ip osodop ikērēat eju'uk ebekitkiyū bewi i'e ojuy Deus pe. Yaoka buje:

— Oceisu Deus xe ġasū bit; ikērēat kuğ ġu oce'e — i'ūmġu o'e ip. — Ġasū bit ġuto oceju ikērēat kuğ — i acā ip o'e.

⁴Biopak toy bit ikērēat uk'uğ ġu wuywebewi, bode doy dak.

⁵Imēnpuye Cristo osodot ijodi. Ixe don pima, o'jekawēn jebay eju- -Deus eju.

Ijodiat pe wūnca aokaat pin ġu ēn, io'e Deus pe. Cebe ip wūnca ūmat pin ġu dak ēn, io'e. Ojebin pit eġuġē owebe ipi juan, io'e Deus pe. ⁶Etabun wūnca mupik ip puje, ecokcoğ ġu eġuy, io'e. Ijodiat pe wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoğ ġu eġuy, io'e. ⁷Imēnpuye, “Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap tağ weku am- -emucokcok am,” i juk oce ewebe. “Apēn Judeuyū awēwēap ekawēntup omuwēnuwēn iap tağ weku pin,” i juk oce ewebe.

Imēn Cristo o'e jebay be- -Deus pe.

⁸— Ijodiat pe wūnca aokaat pin ġu ēn, wūnca ūmat pin ġu dak — i juk o'e Jesus Deus pe. — Wūnca aoka buje ikērēat uk am, ecokcoğ ġu eġuy, etabun wūnca mupik ip puje dak — i juk o'e.

Imēn Jesus o'e kawēn kuyat tağ ma'ġu ip imupikupiğ- -Judeuyū awēwēap ekawēn tağ.

⁹— Bay, ijoce ōn oajēm ebikuyap tağ weku am- -emucokcok am — i juk o'e ġebuje bit.

— Kuyjeat puxim wūnca juy epeyaoka owebe ikērēat uk am eywebewi — i'ūmġu e'em Deus ġasū bit. — Ikērēat oju'uk eywebewi Cristo oe'ū buye — i acā e'em Deus wuywebe.

Kuyat pit wūnca aokakaap Deus o'ġu'ūm. Ikērēat uk'uğ wuywebewi Cristo oe'ū buye. ¹⁰Deus bikuyap tağ jekuku'uk osunuy Jesus Cristo. O'jewēūm Deus pe je'ū ām. Jekpiwatpin ma oe'ū. Pūğ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Imēnpuye Deus wuymuisusun soat tağ.

¹¹Judeuyū epaī ma soat kabia cūğ'i osunuy jekapikap kuğ. Soat kabia wūnca mupikupik'uk ip osodop. Iboap kuğ osunuy nuynuy

soat em. Imēnpit wūnca mupikupikap ikērēat uk ojuy ġu. Imēnpuye Deus ikērēat o'ju'uk ġu wūnca mupik puje dak. ¹²Jesus Cristo bit pūġ em ma oe'ū wūnca e'ūap puxim ġu. Oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Waram pit je'ū ġu. O'jeu Deus kay. Oabik jebay xe - Deus xe. Iba'at kadi oabik. Soat kukukan o'e ixe eju. ¹³Deus jekpot kay itakomaayū a'ōbacaap ġu'ūm. Kūyjobin jeedop ip Deus a'ō kay. Cristo omuy jebay xe iboap wiwim. ¹⁴Pūġ em ma oe'ū ikērēat uk am soat pewi wuywebewi. Soat ikērēat kuġ'ūmayū o'ġuisun soat taġ. Soat taġ iisu jeedop ip soat em ma.

¹⁵Imēn Deus biōġbuk tak wuymutaybitbin. Imēn koap o'e:

¹⁶“Ixeyū kabia kap puje wara'at ekawēn oġuwēn webekitkiyū be kawēn iisuat,” i'e'em Deus, i. Soat em ġebum jeedop ip wekawēn kay, i. Icocok jeedop ip wekawēn taġ jeku am, i.

¹⁷Ġuyjom imēn o'e:

“Ġebum ġu oce apēn cuk adi ikērēat o'ġuġēġē ip iap kay, apēn cuk adi warēmtaġ ma oekuku ip iap kay dak,” i'e'em, i.

¹⁸Deus pe wuywebewi ikērēat uk puje, waram pit wūnca aceyaoka ġu ikērēat uk an. Jesus e'ūap kuy o'e ikērēat ukap teida am.

¹⁹Imēnpuye, okitpitpiyū, wuyparara ġu jekawēn ām Deus eju, korosa be Jesus oe'ū wuywebeam puye. Apēn kuyjeayū Deus tūytūyap'a ibuyxi jījāap'a be ōmōmap puxim wuyekawēn put ceweju. ²⁰Paī yoboġat acā paġo daġwi ōmōm'uk osunuy badiat'abi be kawēn ām Deus eju. Wuyju bit kawēnwēn Deus eju Jesus e'ūap puye. Ixe Jesus soat em itait. Jesus e isuat e buxim- -Deus kayat e buxim. Imēnpuye soat em wuyekawēn put ceweju. ²¹Jesus wuyepaī yoboġat. Ixe soat itabucayū kukukat. ²²Imēnpuye juy acekawēn ceweju. Jewexe ġu juy acekawēn ceweju. Wuyetabun cīcā ma juy acekawēn ceweju.

— Ikērēat kuġ mabuk ōn — i'ūmġu juy ace wuywebe ma.

Ixe wuymuisusun soat taġ idibim jewewuywuyap puxim. Imēnpuye juy acekawēn ceweju. ²³Deus ja'ō daġ e'em soat em. Te'e ġu wuyetabut cekay. Wuyetabucap muwēnuwēn warara'acayū be. Imēnpuye Deus xe acesop soat em iap cuy ajowiwi jījā. ²⁴Ġebum cuy ajop wuyewewekay wuyewebuywat am, wuykukpin wuyewewekuk am tak, xipan wuyewewekuk am tak. ²⁵Pūġpūġpūġ oibu'un je'awerom aweromayū xe Deus eju kawēnwēnap'a be. Ixeyū buxim ġu juy wuyju bit wuybu'un ġu ajop je'awerom. Jewemucokcokcoġ pit cuy ajop. Ġaxīn ma wuykukukat jajēm. Ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Xipacat pit je'ġūm ja'ō kayayū be. Imēnpuye biġ ma juy jewemucokcokcoġ ajop.

²⁶Kawēn icēmān wuyetaybit tomukadi wuyukpiwatpin ma wuyju ikērēat muḡēḡēm. Imēn ibima, apēn kuka ace ikērēat muḡēap teida am? Ka'ūma ma. Wuywebewi ikērēat uk pa'ore soat pe wuywebe. ²⁷Imēnpuye wuypararam cuy ajop apēn paxi Deus je'e wuywebe iap puxim. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be. Ipiat'ajojom ip jeedop daxa isopat pe- ipararuat pe Deus kay itakomaayū. ²⁸Moisés a'ō kay kūyjobit'ūmayū o'yaoka ip kuyjeayū. Xepxepayū be, ebaḡūḡayū be dak “Teku ikērēat muḡēḡēm” i'e buje, pūḡ taḡ ma ip i'e buje, o'yaoka ip. Itabotaidabotbot ḡu o'e ip ixeyū kay, Moisés a'ō kay'ūm puye. ²⁹Ixeyū buxim ḡasū dak pūḡpūḡpūḡ Deus ipot muymuy. Deus kuy juk jekawēn o'ḡuwēn cebe ip. — Okpot o'jedoyekereren eywebeam. Oe'ū eymuisun ojuy — i juk o'e cebe ip.

Inaka cekawēn wayway ip.

— Apēḡām oe'ū? Ekpot tak ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū jo'i osunuy — i napa ma e'em ip Deus pe.

Deus biōḡbuk xe ikukpin ip. Inaka ibiōḡbuk muymuy ip. Moisés muymuy'ukat podi ma Deus muymuy'ukat ipiat supi'ajojo, ixeyū bodi ma ikērēat mujurūḡrūḡ puye. Karēm ip ipiat supi'ajojo.

³⁰— Ōn ma oceweik — i juk o'e Deus. — Ōn ma apēn cuk adi oekuku ip iaptei oteida webekitkiyū be — i juk o'e. — Xipacat oḡūm xipacat mujurūḡrūḡ'ukayū be — io'e. — Kūyjobit'ūm ip pima, ipiat osupi'ajoat cebe ip imukūyjo am — io'e Deus. — Kūyjobit pima bit ip, ōn ma ipiat osupi'ajoat cekay itakomaayū be — io'e.

Wuyetaybit imēn Deus cuk o'e iam. ³¹Deus soat em itait. Ixe be ipiat'ajoat puje, iparara jījā je'e ip cekay ixē muymuy'ukayū.

³²Ḡebum pit cuy epesop apēn cuk adi kuy bima epekukuku iap kay. Kuy bima juk Deus ekawēn epeya'ījojo. Ixe biōḡbuk kuy oōm eywebe. Ade em itabut'ūmayū juk adi ipiat o'supi'ajojoat eywebe. Inaka eybu'u ḡu epesop Jesus kay ipiat'ajojom ma'ḡu eyju. ³³Pūḡpūḡpūḡ eyju'in eymuymuy'uk ip osodop. Adeayū etabun cuk adi ikērēm eykuk ip. Ade em cuk adi ipiat o'supi'ajojoat ip eywebe. Eybu'u ḡu a'ḡu epesop eybureyū badipta am. Eyparara ḡu juk adi epesop eyaokaap puxim. ³⁴Daomūnmūnap'a beayū jom tak cuk adi epeku ibuywat am ip. Itabut'ūmayū be eybubut tujupa'um puje, eybu'u ḡu a'ḡu epesop eyetabut am Cristo kay. Eycokcok acā a'ḡu epesop.

— Ijodiap podi ma xipacap opop ocewebeam — i a'ḡu epe'e. — Ibo ikoro jeedop soat em — i a'ḡu epe'e. — Soat em ibo kuḡ ajop — i a'ḡu epe'e.

³⁵Ĝasū dak cuy eya'ōcam epesop. Eya'ōca bima, xipacat cuy epejat.

³⁶Eyukpiceĝēm ĝu juy epesop Deus bikuyap taĝ eyeku am. Ixe bikuyap taĝ eyeku buje, xipacat epejat apēn ixe juk adi o'e'e iap taĝ. ³⁷Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ĝaxīn ma omuykuiat jajēm, i. Ibun ĝu jajēm, i. ³⁸Webekitkiyū bit itabut jeedop cūĝayū, i. Imēnpuye soat em itait jeedop ip oxe, i. Jetabucap epere buje bit, ocokcok ĝu oce cekay, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup. ³⁹Wuyju bit wuyetabucap acepere ĝu. Ipiat'ajojoap kay ĝu wuyju bit cum. Oitabidaoiat puxim ĝu wuyju- -jetabun o'jepereiat puxim ĝu. Wuyetabut ma. Deus tak wuydaxijom.

11 ¹Deus kay wuyetabut pima wuyetaybit cīcā wuyemumuwiwi acejat iam. Deus kay wuyetabut pima: — Ĝasū wuyju ijojom ĝu iap ĝuyjom acejojo — i wuyju e'em wuyewewebe.

²— Xipat cīcā eyju oxe — io'e Deus kuyjeayū be, itabut ip cekay buye.

³Wuyetabut cekay bima wuyetaybit Deus ja'ōbi ipi o'ĝujurūĝ iam. Wuywebe ijo but iap o'ĝuĝē Deus. Wuywebe ijo ba'orean soat o'ĝuĝē.

⁴Deus kay itabut osunuy Abel. Imēnpuye ixe emumuūm Caim emumuūm podi ma xipat osunuy Deus xe.

— Cūĝ ma ēn oxe — i juk o'e Deus cebe, itabut jekay buye. — Emumuūm xipat oxe — i juk o'e.

Wuyju ĝebum pima apēn Abel itabut osunuy iap kay, “Itabucat cūĝ ma Deus xe” i wuyju e'em. Imēnpuye Abel e'ū buje dak puk wuymutaybitbin ma itabucat cūĝ ma Deus xe iam.

⁵Deus kay itabut osunuy Enoque. Imēnpuye oe'ū ĝu. Deus ixe ita'in ma o'tujuu jewekay. Ibureyū ixe o'tobuxik ĝu, Deus kuy o'tujuu buye. Deus icokcok osunuy ixe ekukuap kay i'e'em Deus ekawēntup.

⁶Wuyetabut'ūm pima, Deus imucokcok pa'ore wuywebe. Wuyju Deus kay bima, wuyetabun cuy ajop Deus kake iap kay; Deus xipacat ūmūm jebikuyap taĝ jeku pin cīcāyū be iap kay dak.

⁷Deus kay itabut osunuy Noé. “Ipi juayū oĝu'ūm idibim soat” i'e buje, Deus ekawēn kay itabut osunuy. Muba'at puk o'jojojo ĝu. Inaka itabut osunuy Deus ekawēn kay. Kobexixi o'ĝuĝē jebekitkiyū daxijo am. Kūyjobit ĝu osodop ip warara'acayū ipi juacayū Deus a'ō kay iap ibapuk cīcā o'e, Noé kūyjobit puye. Imēneju:

— Cūĝ ma ēn oxe, etabut okay buye — io'e Deus cebe.

⁸Deus kay itabut osunuy Abraão. Deus pe jenaē buje, kūyjobit osunuy ya'ō kay. Deus a'ōbi jeka bewi o'jēm itaybit ĝu ma'ĝu apoma oju iam.

— Ijop eipi ocepiũm ewebe — i juk o'e Deus cebe.
Ibo eipi kay o'ju. Ĝuyjom je'ĝũm cebe iap eipi kay o'ju.

⁹— Ijop eipi oĝũm eipim — io'e Deus cebe.

Ibo eipi daĝ oeku powatwat puxim. Paĝo muĝeĝe'a be osunuy tũyap ĝu buk puye. Toroj'a be osunuy jekpot eju- -Isaque eju. Jenaxeĝebit eju dak osunuy- -Jacó eju.

— Ijop eipi oĝũm eyipim — io'e Deus cebe ip- -Abraão be, Isaque be dak, Jacó be dak. ¹⁰Deus emukamuweĝũnka wiwim osunuy Abraão- -Deus emukamuĝe'ka wiwim- -ika'ũm'ẽm'ũmatka wiwim.

¹¹⁻¹²Itabut osunuy Abraão Deus kay. Aypa o'e. Ce'ũat puxim jetayxi mu'ukreĝ pa'ore osunuy. Je'ũ ojuy kuy osunuy. Sara dak yabut o'e- -Abraão tayxi. I'ta ba'oreat osunuy. Inaka Abraão itabut osunuy Deus a'õ kay.

— Soat em Deus ja'õ daĝ e'em — io'e jewebe ma.

Imẽnpuye itayxi o'ĝu'ukreĝ yabut ma'ĝu. Ipotpet o'e Abraão. Ade jĩã ip osodop ixexaxeĝebitbit. Imuweĝũn pa'ore osodop ip kasopta buxim, ka'oririt puxim tak.

¹³Jetabut cĩcãap kuĝ ma ip oe'ũ'ũ- -Abraão, Isaque dak, Jacó dak.

— Ijop eipi oĝũm eyipim — i mo a'ĝu o'e Deus cebe ip.

Inaka ibo eipi o'jat ĝu ip. Imẽnpit:

— Ijop eipi Deus je'ĝũm ocenaxeĝebitbit pe apẽn ixexaxeĝebitbit — io'e ip jewebe ma.

Ipi o'jat ĝu ip. Inaka icokcok ip osodop jetabucap kuĝ.

— Powatwat acã oceju — io'e ip ibo eipi watwat pe.

Wara'at ka kaykaykay ma ip osodop.

— Eykadujukapkam acã oceju — io'e ip cebe ip. Ibo eipi bit o'jat ĝu ip. ¹⁴“Eykadujukapkam acã oceju” i'e'e'ukayũ jeka kudadam mabuk ip. ¹⁵Yaĝuyepit ĝu osodop ip kuy bima o'jẽm ip iatka kay. Yaĝuyepit pima kuka juk iba'ore ĝu o'e cepit am ip. ¹⁶Wara'atka kay bit ip osodop yaĝuyĝebu. Kuy o'jẽm ip iatka bodi ma xipat iboka. Kabi beatka kay ip osodop yaĝuyĝebu. Imẽneju Deus isũsũn ĝu o'e cebuxim ip, “Deus ebekitkiyũ oceju cekay ocetabut puye” io'e ip cebe buye. Deus o'sukamubapuk ikam ip.

¹⁷⁻¹⁸Deus kay itabut osunuy Abraão.

— Ekpon oĝũm ewebe — i mo a'ĝu o'e Deus cebe. O'kap Abraão ipot. Isaque i ipot putet osunuy.

— Isaque ipotpoyũ acã enaxeĝebitbiyũ oxexaxeĝebitbiyũ bit ka'ũma — i mo adi a'ĝu o'e Deus Abraão be. Inaka:

— Ekpot cuy eyaoka impik am wetabun — i mo adi a'ġu o'e Deus Abraão be okukpin cĭcā paxi iap co am.

“Ekpot cuy eyaoka” i'e buje, Abraão kūyjobit o'e Deus a'ō kay. Isaque aoka ojuy o'e.

¹⁹— Iba'ore ġu Deus pe waram Isaque'ūm mutait am — io'e jewebe ma Abraão.

Inaka Isaque o'tujupit jeduk'a be, “Eyaoka ġu juy” io'e Deus puye. O'tujupit jeduk'a be ce'ūap tomukadi waram o'jetait'iat puxim.

²⁰Deus kay itabut osunuy Isaque. Imēnpuye:

— Ġuyjom Deus xipacat je'ġūm eywebe — io'e Jacó be, Esaú be dak.

²¹Itabut osunuy Jacó dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Deus cuy xipacat je'ġūm eywebe — io'e José ipotpoyū be.

— Soat podi ma ěn xipat — io'e Deus pe jektokta'ip kuġ.

²²Itabut osunuy José dak Deus kay. Je'ū pinpin puje: — Israel naxeġebitbit jeejēm Egito eipi bewi — i mo adi a'ġu o'e. — We'ūap tomukadi ojebit cuy epetujowat oka be imōġ ģm witabikūy be — i mo adi a'ġu o'e jekpotpoyū be.

²³Itabut osodop ip Deus kay Moisés ebay, ixi dak.

— Judeuyū ipotpoyū juy epeyaoka ikap'isum ma — i juk o'e Egito eipi kukukat- -Faraó o'e.

Imēnpit iparara ġu osodop ip ipi kukukat puxim- -Faraó buxim. Kūyjobit'ūm osodop ip ixē a'ō kay Moisés ebayū. Ebaṗūġ kaxi ikap'isuat munēmñēm'uk ip osodop yaokaap puxim. O'ġunēm ip idip cĭcā cexe ip puye.

²⁴Itabut osunuy Deus kay Moisés tak. Yaypan puje ibu'u o'e Faraó daxit'in. Jeadipyū kay pin o'e.

— “Faraó daxit'it ěn”, i'ūmġu juy epe'e owebe, i juk adi o'e Egito eipi watwat pe.

²⁵Ibu'u osunuy ikērēat muġē ģm jemucokcok am- -ṗūġ kabia dak ka'ūma. Ibu'u ġu bit osunuy ipiatpi'ajo am jeadipyū eju- -Deus ebekitkiyū eju. Ibu'u ġu osunuy ipiatpi'ajo am Deus mucokcok am.

²⁶— Soat tarekrek kuġ pima kuka ocokcok oce- -Egito eipi beat kuġ pima — i juk o'e jeweweju ma. — Deus emunaē mucokcokap ojuy owebe ipiatpi'ajoat puje bit, ibodi ma kuka ocokcok oce — i mo adi a'ġu o'e jewebe ma. — Ġuyjom Deus kūyjobicapei je'ġūm owebe — i juk o'e jewebe ma. Ibodei buap wiwim cĭcā osunuy soat em ma.

²⁷Itabut osunuy Moisés Deus kay. Imēnpuye o'jēm Egito eipi bewi. Ipi kukukat etakomaap puxim jeparara ṗibun ġu o'jēm Egito eipi bewi.

O'jēm Deus kay itabut cīcā buye. Deus cocomap puxim oekukuku ijojom ġu ma'ġu. ²⁸Itabut osunuy Moisés. Imēnpuye apēn kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat o'kap iap epeta o'ġubapuk Deus a'ōbi. Páscoa i peta butet.

— Ovelha doy juy epetoymōġ eyduk'a esūġtabi daġ kūyjobit'ūmayū muy'ū'ū'ukat pe eyekpot muy'ūap puxim- -koapat muy'ūap puxim — i juk o'e Israel naxeġebitbit pe.

²⁹Itabut ip osodop Deus kay Israel naxeġebitbit Moisés ixeyū kukukan pima. Imēnpuye iodi o'timudek ip ipipurukat taġ. Ixe di butet “Tipakpukati” i osunuy. Egito eipi watwat pit timudek ojuy bima, soat ip oap. Oakōm ip. Ka'ūma ma o'jepoyat.

³⁰Itabut osodop ip Deus kay Israel naxeġebitbit Josué ixeyū kukukan pima. Imēnpuye Jericó ka ekorara o'jedu. Duuuuo. O'jedu 7 kabia ika koreren ceku buje ip. ³¹Itabut osunuy Deus kay Raabe dak yapoan ma'ġu osunuy. Josué ebekitkit o'ġuōm jeduk'a be imunēm ān yaokaap puxim. Jericó ka jom oajēm'iaiyū o'ġunēm. Imēnpuye Deus pe ja'ō kay kūyjobit'ūmayū aokaat puje, Raabe o'yaoka ġu ip Josué ebekitkiyū.

³²Deus kay itabut ip osodop warara'acayū dak. Inaka o'e ġu owebe itabucayū muwēn ām eywebe: Gideão muwēn ām eywebe, Baraque dak, Sansão dak, Jefté dak, Davi dak, Samuel dak, Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū dak. ³³Itabut cīcā osodop ip Deus kay. Imēnpuye wara'at tiwatwat eju nopaġōġōm ip o'e. Ade jījā o'yaoka ip. Cūġ ma oekuku ip Deus etabutpe. Imēnpuye Deus cebe iūm ojuy iap o'jat ip. Deus leão o'tüymuymūġ jekay itabucat oap puxim. ³⁴Waram pima Deus daxa yoboġat o'ġupirēm jekay itabucayū aokaap puxim. O'jenapōn ip pajam jaokaap puxim. Ya'ōbaca'ūm ip osodop. Ya'ōbacaan pit o'e ip Deus a'ōbi. Ade jījā o'yaoka ip itakomaayū nopaġōġōm pima. Ade ma dak o'ġuyppōġpōġpōġ ip powatwat esorarayū. Soat kaka daġ owatwatwat ip. ³⁵Itabut Deus kay osodop ip aoyū. Imēnpuye Deus waram ixeyū ipotpoyū'ūm'ūm o'ġutait.

Warara'acayū be itakomaayū ipiat o'supl'ajojoat. Oe'ū'ū'ū ip ipiat pibun. Inaka Deus o'jomuymuy ġu ip jaokaap puxim.

— Oce'ūpi ġu — io'e ip. — Oceparara ġu oce'ūap puxim — io'e ip. Waram acejetait iap wiwim osodop ip. Soat em wuyetait acesop Deus xe iap wiwim osodop ip. ³⁶Warara'acayū itabucayū o'jowaywayway ip adedeayū etabutpe. Warara'acayū o'yukxabiokaka ip ixemuġēġēbum yabi be icaat pum. Warēmtaġ ma o'ġuōmōm ip daomūnmūnap'a be. ³⁷⁻³⁸O'yabuġbuġ ip wita'am. Ipidase o'ġuweka ip kede'am. Pajam tak o'yaoka ip. Tadaybot ma oekuku ip. Mēmē xee kuġ oekuku ip jedotim,

cabra xee kuḡ tak. Itabut'ũmayũ juk adi ipiat o'supl'ajojoat ixeyũ be. Warẽmtaḡ cĩcã juk adi ixeyũ o'jukukuk ip. Kaokokat puxim osodop ip itabut'ũmayũ xe. Deus xe bit soat podi ma xipat osodop ip itabucayũ.

— Teyũku ikẽrẽ jĩjã — io'e ip itabut'ũmayũ ma.

— Eyju soat podi ma xipat oxe — io'e Deus pit cebe ip.

Cenapõnat puxim uk'a'ũmat taḡ oekuku ip, co'a daḡ tak. Jeduk'a be ḡu osodop ip- -witabikũy be acã.

³⁹— Xipat eyju oxe eyetabut cĩcã okay buye — io'e Deus soat pe ixeyũ be. Inaka ijodi bima Deus cebe ip iũm ojuy iap o'jat ḡu ip. ⁴⁰Deus kuyayũ kay ã ḡu osunuy ḡebum. Wuykay dak osunuy ḡebum- -ixeyũ'ũm'ũm nomujuacayũ kay dak. Soat ḡu o'ḡũm ja'õ daḡ kuyayũ be. Soat pit je'ḡũm ja'õ daḡ jekay itabucayũ be- -kuyje itabucayũ be- -ḡasũ itabucayũ be dak, ḡuyjom itabut je'e iayũ be dak. Soat je'ḡũm pũḡpũḡ pepepe ma. Soat taḡ wuymuisun je'e kuyjeayũ muisunap puxim.

12 ¹— Oceju ma juk adi osetabut cĩcã ocesop Deus kay — i'e'em wuywebe soat ixeyũ kuyjeayũ. — Eyju dak eyetabun cĩcã juy epesop cekay — i'e'em ip wuywebe.

Daudau'ukayũ buxim wuyju. Daudau'ukat ipoxiat epereperem jewũnca i'e am. Imẽnpuxim ikẽrẽat mujurũḡrũḡap cuy acepere Jesus a'õ kay am. Pa'orem ḡu wuyju ikẽrẽat mujurũḡrũḡ. Ikẽrẽat mujurũḡrũḡ pima wuybu'u wuyetabut am Jesus a'õ kay. Daudau'ukat taobu'u ḡu jedaudauap epere am. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um ḡu juy ajop Jesus a'õ kay am. ²ḡebum cuy ajop Jesus kay! Ixe ma juk adi wuymutabun. Ixe dak wuybuywatwan jeenuy wuyetabucap epereap puxim.

— Korosa be ḡu juy oje'ũ — i'ũmḡu juk o'e. — Warẽmtaḡ cĩcã ip okuk — i juk o'e jewebe ma. — Inaka korosa be dak obu'u ḡu we'ũ ãm — i juk o'e. — ḡuyjom ocokcok oḡuy webay xe bima, ixe bikuyap taḡ cuk adi ojekuk buye — i juk o'e jewebe ma.

Oibu'un ḡu je'ũ ãm korosa be warẽmtaksuḡ ma'ḡu ip o'jukuk. Imẽneju ḡasũ xik'i omuy Deus xe. Deus eju nuynuy soat kukukan.

³ḡebum cuy epesop apẽn cuk adi ixe Jesus ipiat o'supl'ajojo iap kay. Itakoma jĩjã ip osodop cekay ikẽrẽat mujurũḡrũḡ'ukayũ. Iboap kay juy ḡebum epesop eyetabut am eybu'u'up puxim, eyetabucap epereap puxim tak. ⁴Ikẽrẽat muḡẽḡẽ'ukayũ mukorẽmrẽm cĩcã juk adi epesop. Imẽnpuye juk adi ipiat o'supl'ajojoat ip eywebe. Inaka eyaoka ḡu buk ip. ⁵Deus kawẽnwẽn eywebe apẽn cebayũ kawẽnwẽn jekpotpoyũ eju iap puxim. Kawẽnwẽn eywebe eya'õmucan am. Imẽn ixe e'em:

Okpot, emukũyjobit am wuykukukat ipiatpi'ajoan ewebe bima, eya'õpicũg cuy eũy ya'õ kay, i. Emukũyjo am ixē be emukorēm puje dak, eũyũcũg ġu juy eũy, i. ⁶Wuykukukat ipiatpi'ajoan jewe ikukpinayũ be cũg ma jekuap ojuy, i. Jekpotpoyũ mukorēmrmēm imukũyjo am ip, i.

Eyaũyba'ũm tu iboap ekawēn kay? ⁷Eyetaxim cuy epesop ipiat'ajojom pima. Ipiatpi'ajojom pima:

— Wuyebayat ipiatpi'ajojoan ocewebe ocemũkũyjo am cũg ma wuyekuap ojuy — i juy epe'e eyewewebe.

Deus wuymukorēmrmēm pima, wuyetaybit Deus wuykuğ jekpotpoyũ kukap puxim iam. Soat wuyju ipiatpi'ajojoan wuy'ipotpoyũ be cũg ma ip cekuap ojuy. ⁸Imukorēmrmēm'ũm pima wuyetabi kuka ace ite ipocat iap kay.

— Ekpocat tu ite? — i kuka ace cebay be.

Deus tak ipiatpi'ajojoan soat pe jebekitkiyũ be imukũyjobit am ip. Imēneju eymukũyjo am eywebe ipiatpi'ajojoan'ũm pima, Deus ipotpocayũ ġu eyju. ⁹Ijodi ixeyũ be wuymukorēm puje dak, ibuyxim ma wuyebayũ ajukuk. Ixeyũ a'õ kayap podi ma juy kũyjobin ajop wuyebayat a'õ kay- -kabi beat a'õ kay, wuykay ağat a'õ kay. Ixe a'õ kay kũyjobit pima, soat em acesop cexe wuyetait. ¹⁰Wuyebayũ ma ipiatpi'ajojoan wuywebe wuymukũyjobit am. Ipiatpi'ajojoan ip wuywebe ipiatpi'ajoat pin osodop ip puye. Darem ma ip wuymukorēmrmēm. Deus pit ipiatpi'ajojoan wuywebe xipan wuykuğap tomuju. Ixe ipiatpi'ajojoan wuywebe soat tağ wuymuisun am. Ipiatpi'ajojoan wuywebe soat tağ wuyisu jejo'i am. ¹¹Wuywebe ipiatpi'ajojoan pima, wuycokcok ġu wuyju- -wuyũyũcũg acã. Ğuyjom pit cebay be imukorēm'ibiyũ cedağ ma jekukum, kaba'ũm tak ip warara'acayũ eju.

¹²Imēneju iğuyũcũğayũ juy epesubuywan. Jetabucap kay ibu'u'uayũ juy epeya'õmucan waram icokcok i'e am ip. ¹³Cũğat e dağ cuy epeku warēmtağ ma eyekuap puxim.

¹⁴Kaba'ũm cuy epesop soat eyxeyũ kuğ. Soat tağ eyisum cuy epesop. Soat tağ wuyisu'ũm pima, wuykukukat acejojo ġu. ¹⁵Deus ibikuy xipan wuykuk am. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'uap puxim Deus pe emumuũm pu am. Kadai icupat jexeat muy'ũ'ũm. Imēnpuxim pũğ ma ey'inat jetabut am ibu'u bima, jebureyũ dak kuka o'ğubu'un. Imēnpuye jewebuywatwan cuy epesop eybu'uap puxim, eyetabucap epereap puxim. ¹⁶Jewebuywatwan cuy epesop Deus a'õ kay kũyjobit'ũmap puxim, aoyũ kaykayap puxim tak. Esaú ekuap

puxim ġu juy epeku. Esaú kŭyjobit'ŭm o'e Deus a'õ kay. Jecokcokap kay acã o'e ġebum. Koapat osunuy cebay ipot. Cebay e'ũ buje, soat ma kajuk o'jat jebay'ŭm pubut, ixē koapat puye. Inaka:

— Pŭġ pratom exat'in eġŭm owebe — io'e jekitpit pe. — Ēn ma juy soat ejat wuyebay e'ũ buje oxat teim — io'e jekitpit pe. — Odieġ Deus xipan jekuk koapat kukap puxim oxat teim — io'e cebe.

¹⁷Koapat peam tak cebayũ kawēnwēn'uk osodop Deus eju kuyjeayũ.

— Xipan cuy okpot ejukuk — i'e'e'uk osodop ip Deus pe.

— Owebeam tak cuy ecekawēn Deus eju — io'e Esaú jebay be. — “Xipan cuy okpot ejukuk- -koapat ejukuk,” i juy ece cebe — io'e Esaú.

— Iba'ore owebe ġasũ bit — io'e cebay bit. — Ekitpit peam kuy juk iboam oce Deus pe — io'e.

Jewa'õmuwarurun pa'ore o'e Esaú be cedaġ ma jeku am. Cũġat e daġ jepit ojuy jĭjã o'e. O'tõn iġuycũġ puye. Inaka cepit pa'ore o'e cebe cũġat e kay, kuy kŭyjobit'ŭm o'e buye.

¹⁸Co'a jeje Deus jekawēn muwēnuwēn pima, iparara jĭjã osodop ip Judeuyũ- -kuyjeayũ. Oajēm ip co'a ikibi be. Sinai'a ikibi be oajēm ip- -wuyecoanpuat'a ikibi be. Daxa isop iġo'a akokoreren. Kabidaudau dak oeku. Kabiok tak oeku diġ. Kabidoxixi dak oeku iġo'a daġ. ¹⁹Parasuy jo'iat a'õ o'ya'i'jojo ip. Deus a'õ dak o'ya'i'jojo ip. Ixe a'i'jojo buye, “Ecekawēn ġu juy ocewebe” io'e kuyjeayũ jeparara pibun.

²⁰— Epeyeu ġu juy co'a kay — io'e. — Eyõhõyũ dak cuy epeġguyuat ġu — io'e. — Ceu pinat cuy epeyabuġbuġ wita'am — io'e. — Ojopi eywebe soat pe — io'e cebe ip.

Imēnpuye iparara jĭjã ip o'e Deus a'i'jojoayũ. ²¹Ipararuat o'jojojo Moisés.

— Ōn ma okarabakbak oce oparara pibun — io'e co'a daġ pima.

²²Eywebe Deus jekawēn muwēn puje bit, eypararam ġu epesop. Kuy epesot wara'at'a kay co'a kay. Siã'o'a kay epesot Jerusalém ka beat'a kay. Kuy epesot Deus ka be- -soat em itaicat ka be- -Jerusalém ka be- -kabi beatka be. Tak ġu ip Deus ekawēn tojtjot'ukayũ dopdom iġo ka be- -ade jĭjã ip. Imuweġŭn pa'ore wuywebe ade jĭjã ip puye. ²³Kuy epesot Deus ebekitkiyũ kay- -koap itabucayũ kay. Awerom ip dopdom Deus ka be. Icockok cĭcã ip ibutet ibararak opop kabi beatup pe buye. Kuy epesot Deus kay. Ixe apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iap ideida soat pe ipi juacayũ be. Xipacat je'ġŭm cũġayũ be. Ipiat supi'ajoat kŭyjobit'ŭmayũ be. Kuy epesot cedaġ ma jekuku'ukayũ'ŭm'ŭm piõġbuk kay- -soat taġ o'ġuisun'iaiyũ'ŭm'ŭm piõġbuk kay. ²⁴Kuy epesot Jesus kay. Ixe juk kawēn iisuat o'ġuwēn wuywebe. Ixe o'jedoyekereren wuywebeam.

Apên Abel o'jedoyekerereniap kay ġebum pima “Eġuweik cuy iwaġo be yaokaap tei” i wuyju e'em Deus pe. Apên Jesus o'jedoyekerereniap kay ġebum pima bit, “Ġasū bit ên ikêrêat uk'uġ ocewebewi soat pewi” i wuyju e'em Deus pe.

²⁵Imêneju:

— Kūyjobin ġu ace Deus a'ō kay — i'ūmġu juy epe'e.

Ijodi Moisés Deus ekawên o'ġuwēnuwēn kuyjeayū be. Kūyjobit'ūm ip osodop. Imēnpuye Deus ipiat o'supi'ajojoat cebe ip. Ġasū bit kabi bewi ma Deus jekawēn muwēnuwēn wuywebe. Kūyjobit'ūm pima kuyjeayū bodi ma kuka ipiat acesupi'ajo. ²⁶Sinai'a jejewi cekawēn puje, ixē ja'ōbi ipi o'ġuyxixixi. Ġasū bit waram o'jekawēn wuywebe.

— Waram pukto ipi o'ġuyxixixi — i'e'em wuywebe. — Kabi dak o'ġuyxixixi — i'e'em. ²⁷— Waram pukto — i juk adi o'e.

Imēnpuye wuyetaybit jemumuġē ma ġuyxixixi iam. I'uk'uk je'e ip Deus emumuġē soat. Imuyxixixi'ūmayū acā jeedop ip jenuyap pe ma.

²⁸Deus soat kukukan pima, wuykukukan tak jeenuy. Ixē a'ōbacaap mu'ūm pa'ore soat pe. Imêneju:

— Soat podi ma ên xipat — i juy ace Deus pe. — Soat podi ma ên a'ōbaca — i juy ace cebe.

Ixē bikuyap taġ cuy ajeku. Ibuyxim cuy ajukuk. Wuypararam cuy ajop ixē buxim. ²⁹Ixē kay acā wuyetabut- -Deus kay acā. Daxa soat mu'ūmap puxim ixē dak ja'ō kay kūyjobit'ūmayū ġu'ūm.

13 ¹Eybu'um ġu juy epesop ikukpin eykitpitpiyū kuk am- -Cristo ebekitkiyū. ²Powatwat cuy epeġuōm eyduk'a be. Xipan cuy ip epejukuk. Pūġpūġpūġ kuy juk powatwat o'ġuōm jeduk'a be. Tūybe teyūku powatwat iān o'e ip. Imēnpit Deus ekawēn tojtjot'ukayū ma juk o'ġuōm ip- -kabi watwat. ³Ġebum cuy epesop daomūnmūnap'a beayū kay eyju dak cexe epesop iap puxim. Ġebum cuy epesop ipiat'ajojomayū kay eyju dak cexe ip epesop iap puxim.

⁴Ibuyxim cuy ibumūnmēnat ajukuk. Warara'acat ewebumūn puje juy ibuyxim cuy ip epejukuk. Eytayxi'ūmat eju ġu juy epeyepo- -eytayxi eju acā. Eyektop'ūmat eju ġu juy epeyepo- -eyektop eju acā. Deus ipiat supi'ajoat warara'acat itop eju jepopo'ukat pe warara'acat tayxi eju jupopo'ukat pe dak.

⁵Dinheiro kay jījā ġu juy epesop.

— Ōn pit jeyiwat ġu- -pūġ em tak ka'ūma — i'e'em Deus wuywebe.
— Ōn pit jeyepere ġu- -pūġ em tak ka'ūma — i'e'em wuywebe.

Imēnpuye eycockoḡ cuy epesop ajo eyju ikuḡiat kay. ⁶Imēnpuye wuya'ōcam cuy ajop.

— Wuykukukat wuybuywatwan soat em — i juy ace warara'acat pe ipararaayũ be. — Wuypararam ḡu juy ajeku — i juy ace cebe ip. — Ijodiat o'e ḡu kuka wuywebe — i juy ace cebe ip.

⁷Ḡebum cuy epesop kuy bima eykukukayũ'ũm'ũm kay. Deus ekawēn cuk adi o'ḡuwēnuwēn ip eywebe. Ḡebum cuy epesop apēn cūḡ ma ip oekuku iap kay, apēn ip jetabucap kuḡ oe'ũ'ũ iap kay dak. Ixeyũ'ũm'ũm puxim eyetabun cīcā juy epesop. ⁸Soat em Jesus Cristo iwaruru ḡu e'em. Ibit ma. Kuy bimaap co'i ma ḡasũ dak omuy. Ḡuyjom tak imēn ma je'e. ⁹Eybu'um ḡu juy epesop kawēn icēmat taḡ jeku am. Iwarum eymutaybitbin'ukayũ a'ō kay ḡu juy epesop cūḡat e daḡwi eyjēmap puxim. Pūḡpūḡ jewaḡuyḡuy ip i'opi paxi sujop owebe iap kay. Ibuywatwan ḡu ibo bit biḡ ma itabut am ip Jesus kay. Wuyju bit cuy ḡebum ajop Deus soat em xipan wuykuḡ wuya'ōmucanucan iap kay. Iboap kay ḡebum pima, biḡ ma wuyetabut acesop Jesus kay.

¹⁰⁻¹¹Paĩyũ wūnca ēn'in i'o'o'uk osodop ip o'suēnmupikupik ip ien'in torojo'a be kapikpik'ukayũ. Ḡasũ bit i'opi o'e cebe ip wuyju Deus pe iūmūmat'in. Pūḡ kabia be bit paĩ yoboḡat ōmōm badiat'abi be- -Deus tūytūyap ibuyxi jījāat'abi be. Wūnca doy dujuōmōm toy mubapuk am Deus etabun Deus pe ikērēat ukap ojuy. Ibiat ēn pit i'opi paĩ yoboḡat pe. Ibiat ēn tujowatwan ip jedopdopap etakobe imupik am. ¹²Imēnpuxim Jesus o'jedoyekereren wuywebewi ikērēat uk am. O'jedoyekereren jekay itabucayũ muisun am soat taḡ. Itabut'ūmayũ juk adi warēmtaḡ ma ixē o'jukuk. Ixe oe'ũ ikaboḡatka etakobe. ¹³Ixe oibu'un ḡu je'ũ ām korosa be warēmtaḡ ma'ḡu ip o'jukuk. Ixe buxim wuyju dak wuybu'um ḡu juy ajop ixē bikuyap taḡ jeku am warēmtaḡ ma'ḡu ip wuykuḡ itabut'ūmayũ. ¹⁴Wuydopdopapka ijodi ḡu. Ikakoro ḡu ijodiatka. Ḡuyjom jeedotka wiwim wuyju. ¹⁵Imēnpuye:

— Ēn soat podi ma xipāt cīcā — i wuyju e'em soat em Deus pe. Wūnca mupikupik'uk'ũm ma'ḡu wuyju Deus etabun. Jesus tak kawēnwēn Deus eju wuywebeam.

— Ēn ma soat podi ma xipāt cīcā — i wuyju e'em soat em cebe. — Ēn acā ocekkukat — i dak wuyju e'em cebe soat em.

¹⁶Xipacat muḡēḡēap cuy epeyepere ḡu. Jewebuywatwacap tak cuy epeyepere ḡu. Imēn Deus epeḡucokcoḡ wūnca ūmūm cebe iap puxim.

¹⁷Kūyjobin cuy epesop eykukukayũ a'ō kay. Ixeyũ a'ō epeya'ōxik ḡu juy. Apēn cuk adi eykuk ip iap cuy ḡuwēn ip Deus pe. Imēnpuye

ibu'u ġu ip eybuywat am. Aġ ip eykay eyetabucap epereap puxim. Eyju ixeyū a'ō kay bima, icokcok ip jeybuywatwan. Eyju kūyjobit'ūm pima bit, iġuycūġcūġ je'e ip. Ibo bit jeybuywan ġu.

¹⁸Epeyepere ġu kawēġap Deus eju ocewebeam. Soat em oceju cedaġ ma oceku pin Deuse tabun. Imēnpuye:

— Xipat paxi oceju Deus xe? — i'ūmġu oceju e'em.

Ocetaybit ocebinūnpe ma oceju cūġ ma cexe iam. ¹⁹Biġ ma juy epeyekawēn Deus eju ġaxīn ma ixē be waram omuypit am eyjo am.

²⁰Wuykukukat Jesus itabucayū kukukat yoboġat ovelha kukuk'ukat puxim. Deus ixē Jesus o'ġutait ce'ūap tomukadi. Waram ġuto o'jetait. Imutait puje:

— Kawēn iisuat taġ cuy epeku ġasū bit, okpot o'jedoyekereren eywebeam puye — i juk o'e wuywebe. — Kawēn iisuat taġ eyeku buje, soat em oxe epesop eyetait — i juk o'e Deus wuywebe.

²¹Deus wuyaġuymubabibin'ukat. Ya'ōbacaap kuġ'ūm pima, ibikuyap taġ wuyeku ba'ore wuywebe. Imēnpuye ixē soat xipacat cuy je'ġūm wuywebe. Ja'ōbacaap cuy je'ġūm wuywebe ibikuyap taġ wuyeku am soat em. Jesus Cristo a'ōbi soan cuy je'e wuywebeam jebikuyap taġ.

— Ēn ma soat podi ma edipap kuġ — i juy acece soat em Jesus Cristo be.

Imēn cuy acece cebe.

²²Okitpitpiyū, itedup otupmubarak eymucokoġaptum. Tup ade ġu otupmubarak. Imēnpuye eyukpiceġēm ġu juy epetupco. ²³Wuykitpit Timóteo o'ġujēm ip daomūnmūnap'a bewi iam eyetaybit pin ōn. Ġaxīn ma okay yajēm puje, otujowat cuy oweju, eyjom oju buje.

²⁴Oceju kato mujujum eykukukayū be- -soat pe- -Jesus a'ōkayayū be. Eykitpitpiyū dak kato mujujum eywebe- -Itália eipi watwat.

²⁵— Bay, xipan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em Deus pe.

Ibūrū ma.

TIAGO

EMUDUPMUBARARAKTUP

CARTADUP

1 ¹Bekitkit, cartadup mubarararaḡ òn kato i'e am eywebe- -Deus ebekitkiyũ be- -soat ka daḡacat pe. Òn Tiago. Deus peam kapikpiḡ òn. Wuykukukat peam tak òn kapikpiḡ- -Jesus Cristo beam.

²Okitpitpiyũ, eycokcoḡ cuy epesop ipiatpi'ajojom ma'ḡu eyju. ³Deus eybuyxijojom biḡ ma eyetabut am cekay. Ḡebum cuy epesop iboap kay. Ixe kay eyetabut cĩcã bima, eyetaxim epesop ipiatpi'ajo am. ⁴Ibun ipiatpi'ajom pima dak cuy eyetaxim epesop. Eyetaxi bima cũḡ ma epesop Deus xe. Ikērēat kuḡ ḡu dak epesop cexe. Soat kukat puxim epesop cexe. ⁵Cũḡ ma eyeku am cexe iam eyetaybit'ũm pima, eymutaybinap cuy epejoojuy Deus xewi. Ixe jeymutaybin. Ixe ibu'u ḡu wuymutaybit am. Tacup ḡu ixe. Soat em wuyemumuojuy ũmũm wuywebe. ⁶“Omutaybin cuy ece” i'e buje, eyetabun cuy epesop Deus kay. — Wemumuojuy je'ḡũm xe'e owebe? — i'ũmḡu juy epe'e cebe.

“Wemumuojuy je'ḡũm xe'e owebe?” i'e'e'ukat tipodoyat puxim- -soat taḡ kabido timupodoypodoyiap puxim, itabutbũt puye. ⁷⁻⁸Wara'at taḡtaḡtaḡ ma tipodoyat e'em. Imēnpuxim wara'at taḡtaḡtaḡ ma ip jewaḡuyḡuy itabutbũcayũ. Warara'acat ixeyũ aḡuyumubabi'ũm'ũm. Soat em jewaḡuyumuwarururun ip- -“Wuykukukat wemumuojuy je'ḡũm xe'e owebe?” i'e'e'ukayũ- -itabutbũcayũ. Itabut cĩcã ḡu ip- -itabut'ũm'ũm ma. Imēnpuye jemumuojuy je'jat ḡu ip Deus xewi.

⁹⁻¹¹Itabucat ibubut kuḡ'ũm pima, icokcok cuy jeenuy ade ibubut kukat co'i Deus xe buye. Ḡuyjom Deus wara'at je'ḡũm cebe ibubun.

Ibubut adeat pit dao ma i'üm kadai'ip e'üap co'i. Kaxi cẽmcẽm. Kaxiepi bima jeditedudum kaxie pibun. Dit at'an. Titip ġu e'em. Imẽnpuxim ibubut adeat je'ü wara'at pu ojuy kapikipiġ cĩcã bima. Imẽneju itabucac ibubut ade bima, icokcok cuy jeenuy ka'üma kukat co'i Deus xe buye.

¹²Ipiatpi'ajo am wuyetaxi bima wuycokcoġ acesop- -Jesus kay wuyetabucap epere'üm pima dak. Wuybuyxijo epere buje:

— Soat em eyetai epesop oxe ma — i je'e Deus wuywebe.

Imẽn Deus e'em soat pe- -ikukpin jekukayü be- -jekay itabucayü be. Imẽneju wuycokcok wuyju e'em, ipiatpi'ajojom ma'ġu wuyju. ¹³Deus ikẽrẽat muġẽġẽan ġu wuywebe. Imẽnpuye:

— Deus ikẽrẽat muġẽan owebe — i'ümġu juy epe'e.

Warara'acayü ikẽrẽat muġẽġẽan wuywebe. Deus pit ka'üma. ¹⁴Wuyju ma wuybikuy ikẽrẽat muġẽ ãm. Wuyukpiwatpin ma wuyju ikẽrẽat mujurüġrüg, ikẽrẽat muġẽ pin puye. Imẽn wuyju jewemuġuykukukum ikẽrẽat muġẽ ãm. ¹⁵Wuyju ikẽrẽat muġẽ pin wuybikuy ikẽrẽat muġẽ ãm puye. Soat em wuyju ikẽrẽat mujurüġrüg. Ikẽrẽat mujurüġrügxian acesop. Ikẽrẽat mujurüġrügxian pima bit, “Soat em wüy ma juy epesop owi eye'ü buje” i'e'em Deus wuywebe.

¹⁶Okitpitpiyü, eykukpin cĩcã oxe. Jewemuġuykukukum ġu juy epesop. ¹⁷Wuyebay kaxiaat o'ġubapuk, kaxiepiat tak. Kasopta dak o'tamubapuk. Kaxiepiat jewarururun, kaxiaat tak: Deus pit jewarururun ġu. Soat em ma ixexipacac ümüm wuywebe. Cemumuüm ikẽrẽat kuġ ġu. Xipacac soat taġ. Soat wuyju ikuġiat ixeximubapukpuk ma. Soat em ma xipan wuykuġ. Xipacac'umat ġu iümüm wuywebe- -xipacac acã. ¹⁸Jekpiwatpin ma ixexi wuynaẽ jebekitkiyüm kawẽn icẽmat kay wuyetabun puje. Ixexi wuynaẽ warara'acac kukap podi ma wuykukam xipan.

¹⁹Okitpitpiyü, dao ġu juy epeyekawẽn. Dao ġu dak cuy eyetakomãn. Dao ma bit cuy epeküjjo. Ġebum cuy epesop iboap kay. ²⁰Wuyetakoma bima cüġ ġu wuyju jekukum- -Deus bikuyap taġ ġu dak. Imẽnpuye eyetakomãn ġu juy epesop. ²¹Imẽneju ikẽrẽat muġẽġẽap cuy epeyepere. Warẽmtaġ eyekuap tak cuy epeyepere. Yoboġan pin ġu juy epesop. Deus bikuyap taġ cuy epeku. Ixexi wuyduküjojom jekawẽn. Imẽnpuye eyetabun cuy epesop cekawẽn kay. Ixexi wuydaxijojom jekawẽn kay wuyetabut pima.

²²Ixexi ekawẽn cocomat ġu juy epesop. Cekawẽn taġ cuy epeku. Ya'ijojom acã bima bit eyju jewemuġuykukukum. ²³Püġpüġpüġ Deus ekawẽn cocom ã. Inaka cekawẽn taġ ġu ip jekukum. Ixexi waroa kukat puxim. ²⁴Dao ma ip jewejojom waroa be. Jewejo buje waroa

muxipanpan ip. Akiju ip cēmcēm. Dao ma ip yağuyba'üm'üm jedopa kay. Imēnpuxim Deus ekawēn coco'ukayū'in. Dao ma ip cekawēn cocom. Cekawēn co'isum pit yağuyba'üm'üm ip cekawēn kay. Cekawēn tağ ğu dak jekukum ixeyū ma. ²⁵Warara'acayū bit daodaodao ğu Deus ekawēn cocom. Jawağuyğuy ip dopdom cekawēn kay. Yağuyba'üm'üm ğu ip cekawēn co'isum. Soat kabia cekawēn cocom ip. Kūyjobit cīcā ip cekawēn kay. Ixe ekawēn cedağ ma wuymutaybitbin. Soat tağ xipat ixekawēn. Wuya'ōmucanucan wuywebe ikērēat muğēap puxim. Deus ixeyū ğucokcoğ soat tağ ja'ō dağ ip jekukum puye.

²⁶Kawēnkērēat epere'üm pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Deus kay” i. Kawēnkērēat epere'üm pima, jewemuğuykukukum wuyju. ²⁷Deus wuyebay. Ixe wuymutaybitbin apēn itabucat cuy jeku iam. Deus kay wuyetabut pima, cebay'ūmat asubuywan. Itop'üm e'üibit tak asubuywan- -mudiuat. Itabut'ūmat puxim ğu juy ajeku. Ikērēat tak cuy ağujurūğ ğu- -pūğ em tak ka'ūma. Wuyağuyisum cuy ajeku. Imēn jekukum pima, cūğ ma wuyju jekukum Deus xe. Imēn jekukum pima: — Icēmān eyetabut okay — i'e'em Deus wuywebe.

2 ¹Okitpitpiyū, iwarum ğu juy soat epejukuk- -totidipat, totiokokat tak. Eyetabut wuykukukat kay- -Jesus Cristo kay. Ka'ūma ma ixekawēn jedipap kuğat. Imēneju pūğ pe ma juy soat epejukuk- -totidipat, totiokokat tak. ²Ibubut adeat aco'i jajēm eykay eyju awerom pima. Cekaxima idipat kuğ ip. Pūmūn kuğ ip- -teiboğat kuğ. Ibubut'ūmat tak aco'i jajēm. Cekamixa teiboğ ğu- -idip ğu. ³Xipan aco'i epejukuk ibubut adeat. Xipan ğu bit aco'i ibubut'ūmat epejukuk.

— Xik'i juy abik ya'ōbuyxiat tūyap pe — i aco'i epe'e ibubut adeat pe.
— Cūğ'i juy eğuy — i aco'i epe'e ibubut'ūmat pe. — Xik'i abik ipi ju ma — i aco'i epe'e cebe.

⁴Imēn ey'e buje iwarum ma eyju ip ikuğ. Iwarum ip ikuğ pima, cūğ ğu Deus xe.

— Teku ikērēat kuğ Deus xe — i eyju e'em cekamixa jojoap tomuju ma. Imēn xipat ğu Deus xe.

⁵Okitpitpiyū, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop wa'ō kay. Ibubut'ūmayū o'taē Deus itabut am Jesus kay. Itabut cīcā ip ceckay. Imēnpuye ixekawēn o'taē soat em top am ip jexe, ixekawēn soat kukukan pima.

— Okayayū acā jeedop oxe ōn soat kukukan pima — i juk adi o'e Deus kuyje. Imēn Deus ma ibubut'ūmayū o'taē top am ip jexe. ⁶Eyju bit imubuyxi'üm'üm ip. Ibubut'ūmayū ğu ey mudadaybotbon- -ibubut adeayū acā. Ixekawēn

ma eymukurururuḡ ibimãmãmãayũ ekawẽn coco'ukat topabe ixeyũ ipiat'ajoan eywebe.

⁷— Ka'ũmḡu Jesus co'iat xipacat — i wuyju e'em.

— Jesus ebekitkiyũ eyju — i'e'em Deus wuywebe.

Ibubut adeayũ bit Jesus muymuy.

⁸— Xipan cuy eyxeat epejukuk xipan eyewekukap puxim — i juk o'e wuykukukat.

Imẽn e'em Deus ekawẽntup. Soat em iboap ekawẽn taḡ jekukum pima, xipan eyju jekukum. Soat ka kukukayũ kukukat a'õ daḡ eyju jekukum.

⁹Cekamixa jojoap tomuju iwarum ijodiatat kuḡ pima bit, ikẽrẽat kuḡ eyju Deus xe. Iwarum ip ikuḡ pima, Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn taḡ ḡu eyju jekukum. ¹⁰Ade opop Deus pe wuyawẽwẽap ekawẽn. Pũḡ ekawẽn mupubun puje, wuyukpiwat ma kuka ace Deus xe soat ekawẽn mupubutbun'ukat puxim. ¹¹“Warara'acat tayxi kaykay ḡu juy epesop” io'e iat “Warara'acat epeyaoka ḡu juy” i dak o'e. Wara'acat aoka buje yukpiwat ma je'e Deus xe warara'acat tayxi eju cepo'ibit ḡu ma'ḡu. Ixe ikẽrẽat kuḡ Deus xe, pũḡ ekawẽn mupubut puje. ¹²Deus ekawẽn taḡ cuy ajeku. Ixe ekawẽn taḡ wuyeku buje, Deus wuya'õmucanucan wuywebe ikẽrẽat muḡẽap puxim. Soat em wuya'õmucanucan “Eyju ikẽrẽat kuḡ oxẽ” i'eap puxim wuywebe. Imẽnpuye eyekawẽntim cuy epeku. Xipan cuy epesop. ¹³Warara'acat kay wuyetabotaidabotbot'ũm pima, Deus tak itabotaidabotbot ḡu je'e wuykay. Cekay ip wuyetabotaidabotbot pima bit, “Eyju ikẽrẽat kuḡ oxẽ,” i'ũmḡu Deus je'e wuywebe- -“Wetabotaidabotbot eykay,” i acã.

¹⁴Okitpitpiyũ, “Ocetabut Jesus kay” i'eap tomuju acã ḡu Deus wuydaxijojom. Itabut'ũmat ekukuap co'i wuyju jekukum pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Jesus kay” i. ¹⁵Toti'ũm pima, ixaxet'ũm pima dak, apẽn xe'e kuka wuykitpitpiyũ ajukuk? Cesaysey'ũm pima, ixaxet'ũm pima dak, apẽn xe'e kuka wuyixĩtyũ ajukuk? ¹⁶Say'ũm'ũm pima, doti'ũm'ũm pima dak, te'e ma kuka ace cebe ip: — Deus cuy xipan jeykuk — i. — Xipan cuy eyesaysum epeku — i dak. — Xipan cuy epeyekõn — i dak.

¹⁷Xipan'ũm warara'acat kuḡ pima, te'e ma wuyju e'em “Ocetabut Jesus kay” i- -jewexe wuyetabut Deus kay.

¹⁸Warara'acat aco'i e'em wuywebe: — Ën ma etabut — i. — On pit xipan warara'acat kuḡ — i.

Õn pit e'em eywebe:

— Warara'acat itaybit ḡu wuyetabut Jesus kay iam, wuyju xipan warara'acat kuḡ'ũm pima bit — i. — Itaybit je'e ip wuyetabut cekay iam wuyju xipan warara'acat kuḡ pima — i õn e'em eywebe.

¹⁹Eyeta but pũg ma Deus kake iap kay. Imẽn xipat cĩcã. Ibiõg̃buk kẽrẽayũ dak itabut pũg ma Deus kake iap kay. Imẽnpuye ip ikarabakbak jeparara pibun. ²⁰Eyağuyba'arẽm cĩcã. Te'e ma wuyju e'em: — Ocetabut Jesus kay — i, xipan warara'acat kuğ'ũm pima. Iboap iba'arẽm aco'i eyxe. Imẽnpuye Abraão oğuwẽn eywebe eymukũyjo am. ²¹Ixe Abraão jekpot o'jomõg̃ yawajeat'a jeje- -wita'a jeje. Isaque o'jomõg̃. Daxa jeje o'jomõg̃ Deus etabutpe yaoka am.

— Abraão cũg̃ ma oxẽ — i juk adi o'e Deus Abraão ekũyjobicap co buje. ²²Apẽn cuk adi itabut osunuy iap tağ̃ oeku. Biğ̃ ma Deus kay itabucap yoboğ̃ o'e jetabucap tağ̃ oeku buye. ²³Deus ekawẽntup e'em: Abraão itabut osunuy Deus kay, i. Imẽnpuye:

— Cũg̃ ma ẽn oxẽ — io'e Deus cebe, i.

Jekpot aoka ojuy bima itabut osunuy Deus ekawẽn kay. Imẽnpuye:

— Abraão obure — i juk adi o'e Deus.

²⁴— Ẽn cũg̃ ma oxẽ — i'e'em Deus wuywebe wuyetabut puje acã ġu. Wuyetabucap tağ̃ wuyeku buje bit: — Cũg̃ ma ẽn oxẽ — i'e'em wuywebe.

²⁵Imẽnpuxim Raabe jetabucap tağ̃ oeku kuyje yapoan ma'ğ̃u. Ixe Raabe Josué emumujuyũ o'ğunẽm jeduk'a be. Guyjom ip o'ğuju wara'at e dağ̃ yaokaap puxim. Imẽnpuye:

— Cũg̃ ma ẽn oxẽ — io'e Deus Raabe be.

²⁶Wuybiõg̃bukbek'ũm pima, te'e ma kuka wuyjebit kuğ̃ ace. Ace'ũ kuka. Imẽnpuxim wuyetabucap tağ̃ jekukum'ũm pima, te'e ma kuka ace: — Ocetabut Jesus kay — i.

3 ¹Okitpitpiyũ, warẽmtağ̃ ma wuyju jekukum pima, xipat ġu Deus xe. Itabucayũ mutaybitbin'ukat warẽmtağ̃ ma jekukum pima bit, ibodi ma xipat ġu cexe. Imẽneju ade ġu juy ey'in itabucayũ mutaybitbin'ukan je'e. ²Soat wuyju imudopatpan soat kabia. Soat em wuyekawẽntip pima bit kuka ikẽrẽat kuğ̃ ġu ajop Deus xe. Ka'ũma em wuyekawẽnkẽrẽ bima wuya'õbaca kuka ajop ikẽrẽat mujurũğap puxim. ³Cavaro biğẽ asubiğemuõm wuyõhõ bi be ixeyũ be kũyjobit am wuya'õ kay. Wuyju pinap tağ̃ cucum ip, ibiğẽ yopĩt ma'ğ̃u. ⁴Imẽnpuxim kobexixi yoboğ̃ cĩcãat. Imu'abicũğcũğap'ip pit yop'ĩt ma. Kabidoxixi kobexixi mujujum. Imẽnpit iboap'im acã kobexixi mu'abicũğcũğ wuyju pinap tağ̃, yop'ĩt ma'ğ̃u. ⁵Imẽnpuxim wuykõ dak ikõ'ĩt ma. Inaka wuykõm ma soat em xipan jewemuwẽnuwẽn wuyju.

Daxae ie'ĩt ma. Inaka yopmupik put yop'ade. Wũy jĩjã imupikupiğ̃ yopĩt ma'ğ̃u o'jesop. ⁶Wuykõ ikõ'ĩt ma. Inaka wuykõm ma wuyju ikẽrẽat

mubapukpuḡ soat em. Wuyekawēnkērē bima, wuyaḡuymukērērērēn apēn daxae yopmukērērēnap puxim. Bekin pin ma wuyekawēnkērē. Aypan pima bin ma dak wuyekawēnkērē. Daxa boḡ taḡwiat e buxim wuykō. ⁷Wuykō muwaḡōn pa'ore wuywebe wuyekawēnkērēap puxim. Awaydip taḡat'it'it imuwaḡōn put wuywebe. Wasū dak imuwaḡōn put wuywebe, ka'oririt taḡ wururuḡ'ukat tak. Axima dak ibu but wuywebe wuyōhōm. ⁸Wuykō bit imuwaḡōn pa'ore wuywebe. Wuykō xipat ḡu. Wuyekawēnkērēap cepere ba'ore wuywebe. Wuybu'u bima dak acede ma. Wuyekawēnkērēap xipat ḡu puybu nūydi buxim. ⁹Wuykōm: — Ēn xipat cīcā — i wuyju e'em wuykukukat pe- -wuyebay be- -kabi beat pe. Wuykōm: — Wūy ma juy eḡuy Deus wi ipiat'ajojom — i wuyju e'em warara'acat pe- -jebuxim Deus emumuḡē be. ¹⁰⁻¹²Xepxepi ḡu diajēmjēm idi'a bewi- -pūḡti acā. Tikōjōjēkati diajēmjēm pima, tikuati ḡu kuka o'tiajēm. Wuykō bit idi'a buxim ḡu. Okitpitpiyū, murusu'ip taḡwi asāo'a bubum ḡu wuyju. ḡudup'ip taḡwi keḡebiit'a bubum ḡu dak. Tikuati atibu ḡu tiyuati bewi. “Ēn xipat cīcā” i'e'ep cēm cēm wuybi bewi. “Wūy ma juy eḡuy Deus wi ipiat'ajojom” i'e'ep tak cēm cēm wuybi bewi. Okitpitpiyū, imēn xipat ḡu jījā.

¹³Okitpitpiyū, xipacat cuy aḡujurūḡ. Cūḡ ma juy ajeku warara'acat etabutpe. Yoboḡan pin ḡu juy ajeku. Wuyju cedaḡ jekukum pima, warara'acat je'e “Teyūku itaybit cīcā” i. ¹⁴Wuya'ōtarek pima, te'e ma kuka ace “Ocetaybit cīcā” i, yoboḡan pin pima dak, jewekay acā ḡebum pima dak, wuyetabutkarey warara'acat kay bima dak.

— Dapxi ēn — i'ūmḡu juy ace icēmān e'e'ukat pe.

¹⁵Wuyetabutkarey warara'acat kay bima, jewekay acā ḡebum pima dak, Deus pe wuymutaybitbinap taḡ ḡu wuyju jekukum- -Deus kay'ūmat pe wuymutaybitbinap taḡ acā. Imēn jekukum pima awaydip taḡ omuyku iat puxim wuyju- -ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe wuymutaybitbinap taḡ acā. ¹⁶Wuyetabutkarey bima, jewekay acā ḡebum pima dak, soat pabin ma dak kuka ikērēat aḡujurūḡrūḡ, jewewa'ōxikxiḡ tak kuka ajop. ¹⁷Deus pe wuymutaybitbinap taḡ jekukum pima bit, ikērēat aceḡujurūḡ ḡu. Wuyaḡuyisum cuy ajeku. Kaba'ūm acesop wuyeweweju; wuya'ōpuruḡ ḡu dak warara'acat ajukuk; wuymucokcokap kay acā ḡu ḡebum acesop- -warara'acat mucokcokap kay dak; warara'acat kay wuyetabotaidabotbon tak ajop; xipacat tak aceḡujurūḡ; jewexe xipacat kuḡ ḡu ajop warara'acat muḡuykuku ojuy. ¹⁸Itakomaat mudinudin'ukat kadai daidada'ukat puxim. Taidada'ukat kadai daidadam jeku be ḡuyjom kake i'e am jexan. Imēnpuxim itakomaat mudinudin'ukat itakomaayū mudinudin ixeyū be i'e am cūḡayūm Deus xe.

4 ¹Apēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ? Soat eyju ikērēat kay. Soat em ikērēat kay ḡebum eyju. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. ²Eybubut ade pin. Ikuḡ ḡu bit. Imēnpuye eyju warara'acat aoka pin ibubut pu ojuy. Eyetabikuku jījā warara'acat pubut kay. Imēnpit epejat ḡu. Imēnpuye eyju jewewa'ōxikxiḡ, jewewa'ōdawutwun tak. Eyemukaypinut kuḡ ḡu eyju, Deus xewi iojuyjuy'ūm puye. ³Deus xewi iojuy buje dak, epejat ḡu ikērēat muḡē ām epejoojuy buye. Eyju iojuyjuy Deus ekukuap taḡ ḡu jeku am- - eyekupinap taḡ acā. Eyetabikukuap tomuju ma eyju iojuyjuy Deus xewi. ⁴Deus cuk epeyepere apēn ayacat jektop o'jepere wara'acat eju jepo am iat puxim. Deus kay'ūmat purem pima, Deus kay wuyetakomām tak ajop. Eyetaybit ḡu aco'i iboam. Deus kay'ūmat purem pin pima, Deus kay ḡu dak epesop. ⁵Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe, i. Wuykukpin cīcā cexe, i. Ibikuy jījā wuywebe kūyjobit am jebiōḡbuk a'ō kay, i. Wuyju kūyjobit'ūm pima, Deus itabutkarey wuykay, i.

Te'e ma aco'i eyxe bit iboap ekawēn ibararak. ⁶Warara'acat podi ma Deus pit wuybuywatwan. Imēnpuye Deus ekawēntup e'em:

“Soat podi ma wa'ōbuyxi” i'e'e'ukat kay ḡu Deus, i. “Obuywan cuy ece wa'ōbaca'ūm puye” i'e'e'ukat puywatwan pit, i.

⁷Imēneju kūyjobin cuy epesop Deus a'ō kay.

— A'ō kay bit oceju kūyjobit ḡu — i juy epe'e Satanás pe- -ibiōḡbuk kērēayū kukukat pe.

Imēn i'e buje, jenapōn eyxewi. ⁸Deus kay juy epesop. Eyju ixē kay bima, ixē dak eykay je'e. Epeyewemuisun cuy Deus etabutpe. Ikērēat muḡēḡēap cuy epeyepere cūḡ ma eyeku am. Eyekawēnkērēap tak cuy epeyepere soat em ma eyetabut am Deus kay. ⁹Eyju ikērēat kuḡ- -ade. Imēnpuye eyḡuycūḡcūḡ cuy epesop. Epetōtōn cuy. Eybidewayap cuy epeyepere wa am. Eycokcokap tak cuy epeyepere eyḡuycūḡ ey'e am. ¹⁰“Bay, obuywan cuy ece, wa'ōbaca'ūm puye” i ey'e buje, Deus jeybuywan. Jeymuisun tak.

¹¹Okitpitpiyū, epeyewemuymuy ḡu juy. Eykitpit muymuy bima, wuyawēwēap ekawēn mupubutbun tak eyju. “Okitpit ikērēat kuḡ Deus xe” i'e buje, “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i dak eyju e'em. “Wuyawēwēap ekawēn kawēn ikērē” i'e buje, iboap ekawēn taḡ ḡu eyju jekukum- -iboap ekawēn mupubutbun acā. ¹²Deus ekawēn acā cūḡ ma wuyawēwēm. Ixe be acā wuydaxijo but. Ixe be acā wuymu'ūm put. Imēneju:

— Teku ikērēat kuḡ Deus xe — i'ūmḡu juy ace.

Deus acā itaybit abuyū ikērēat kuḡ iam- -wuyju bit ka'ūma.

¹³Okitpitpiyū, eya'ōpicūḡcūḡ puk wekawēn kay. Te'e ma eyju kawēnwēn eyeweweju.

— Ġasū, kuyaje aco'i aceju wara'atka kay — i aco'i eyju e'em eyewewebe. — Ihibun iboka be acesop tarekrek teidadam — i aco'i eyju e'em. — Ade jījā acejat wuyedinheirom — i aco'i eyju e'em.

Imēn te'e ma eyju kawēnwēn eyeweweju. ¹⁴Wuyetaybit ḡu xipat tu je'lapuk wuywebe kuyaje iam, xipat ḡu xe'e je'lapuk wuywebe iam. Wuyetaybit ḡu puḡūn ace'ū iam. Kabidiḡ puxim wuyju. Tiḡ'ajēm'isum dao ma diḡ'ūm'ūm. Dao ma diḡwatwan. Kabidiḡwacap puxim wuyju dak. Dao ma ace'ū. ¹⁵Imēneju:

— Deus ibikuy bima acā iboam ace'e kuyaje — i juy epe'e eyewewebe. — Deus ibikuy bima acā, kuyaje buk wuyekapikap kuḡ acesop — i juy epe'e eyewewebe. ¹⁶— Kuyaje juy iboka be acesop wuyekapikap kuḡ — i te'e ma eyju bit e'em.

Yoboḡan pin eyju. Te'en ma eyju xipan jewemuwēnuwēn. Xipat ḡu iboap. ¹⁷Xipacat mujurūḡ ām wuyetaybit pima, ikērēat kuḡ acesop imujurūḡ'ūm pima.

5 ¹Ibubut adeayū, eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop wa'ō kay. Ġasū eybubut ade. Ġuyjom pit ka'ūma kuḡ epesop. Ipiatpi'ajojom ā epesop. Imēnpuye epeyewāwā juy. Wawa juy epesop. ²Eybubut oioroḡ- -teiboḡat. Ixiwa'abiīt eydoti o'jo'o'o- -idip cīcāat. ³Yoptite opop kuy soat taḡ eyedinheiro daḡ- -isurūḡat taḡ. Eyeouro daḡ tak yoptite opop. Te'e ma eyju ikuḡ. Yoptiteat cocom pima warara'acat je'e:

— Tacup ma poro teku osunuy — i. — Teku jebubut o'ḡuwaje jemucokcok am acā — i je'e ip. — Ajo xe'e o'ḡūm tadaybotbocayū be? Ka'ūma ma — i je'e ip.

Daxa be wuymupikupikap puxim ipiat epesupi'ajojo. Eybubut muwajeje'uk epesop. Ġasū bit Deus je'e eywebe:

— Ikērēat kuḡ eyju oxe — i.

⁴Teidada'uk ḡu epesop eykat pe kapikpik'ukayū be cekapikaptei ip. Eya'ōpicūḡcūḡ cuy epesop. Deus pe jemāmāmām ip eywebe kapikpik'ukayū jekapikaptei kuḡ'ūm puye. Imēnpuye eymuymuy ip Deus pe. Deus ixeyū emāmāap cocom.

— Ocekariwa ocemudadaybotbon cīcā — i'e'em ip Deus pe. — Ipiat cuy esupi'ajoat ocekariwa be teidadam'ūm puye — i'e'em ip cebe- -Deus pe.

Ixe Deus soat podi ma ya'õbacaat. ⁵Ijodi bima eybubut ade juk adi epesop. Eycokcoğ cuk adi epesop soat kuğ puye eybubut kuğ. Eybeğbeğ cuk adi epesop ikuat o'o am. Ğasū bit Deus jeymuju ipiat'ajojoap kay.

⁶— Ikērēat kuğ eyju Deus xe — i napa ma juk adi epe'e'e ikērēat kuğ'ūmat pe.

Ikērēat kuğ'ūmayū aokaka'uk epesop. Ceweikek ğu ip osodop.

— Deus pit ipiat supi'ajojoat eywebe — i õn e'em jebubut kay itabucayū be.

⁷Imēneju eyukpiceğēm ğu juy epesop wuykukukat Jesus ajēmap wiwi am, okitpitpiyū. Ixe ajēmap wiwim cuy epesop apēn kat iwat jekat peat'a wiwim iat puxim. Kat iwat muba'at ajēmap wiwim. Muba'at ajēmjēm taida buje. Jekat'a op puje waram ajēmjēm. Yukpiceğē ğu kat iwat muba'at ajēmap wiwi am. ⁸Ixe buxim eyju dak eyukpiceğēm ğu juy epesop wuykukukat Jesus ajēmap wiwi am. Epejowiwi juy. Ğaxīn ma jajēm. Imēneju eycokcoğ cuy epesop ixe wiwi am.

⁹Okitpitpiyū, jemāmāmām ğu juy epesop eyeweweju Deus pe “Ikērēat kuğ eyju oxē” i'eap puxim eywebe. Ğaxīn ma ixe jajēm. Ixe acā itaybit abuyū ikērēat kuğ iam. Wuyju bit ka'ūma. ¹⁰Okitpitpiyū, ğebum cuy epesop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm kay- - kuyjeayū'ūm'ūm kay. Wuykukukat a'õbi imuwēnuwēn ip oekuku. Itaxi osodop ip ipiatpi'ajo am. Deus kay jetabucap o'jepere ğu ip ipiatpi'ajojom ma'ġu ip. Ixeyū'ūm'ūm ekukuap puxim cuy epekukuku.

¹¹— Icokcok cīcā ip osodop ipiat kay itaxiyayū'ūm'ūm — i wuyju e'em. Ğebum cuy epesop iboap kay. Jó itaxi osunuy ipiatpi'ajojo am. Deus kay jetabucap o'jepere ğu ipiatpi'ajojom ma'ġu. Eyetaybit wuykukukat cuk adi ixe o'jukukuk xipan. Soat ibubut oi'ūm. Inaka Deus wara'at o'ġūm cebe oi'ūmiat tieğ. Wuykukukat itabotaidabotbot cīcā wuykay. Ixe xipan wuykuğ wuykukpin cīcā cexe buye.

¹²Okitpitpiyū, eya'õpicūğcūğ cuy epesop wa'õ kay. “Wa'õ dağ oce” i'e'em pima, “Deus etabutpe icēmān õn e'em” i'ūmġu juy epe'e.

— Kabi beat etabutpe icēmān õn e'em — i'ūmġu dak cuy epe'e. — Ipi o'ġuğēiat etabutpe icēmān õn e'em — i'ūmġu dak cuy epe'e.

— Oce ğu juy — i juy epe'e'e em'ūm pima. — Oce juy — i bit cuy epe'e'e em pima.

İcēmān acā juy epeyekawēn eyeweweju. Eya'õ dağ cuy epe'e'e soat em. Imēn e'em pima, Deus ipiat supi'ajoat ğu eywebe.

¹³Wuyju ipiatpi'ajojom pima, Deus eju juy acekawēn. Wuycokcok pima dak cuy acebibododon cebe “Soat podi ma ĩn xipan ocekuğ”

i'e am cebe. ¹⁴Wuyewãtaxipipi bima itabucayũ kukukayũ juy atakoy jajẽmãm wuydukã be. Iwãtaxipiat mu'adaap joojuy ip Deus xewi. Ixepti juy timõg ip iwãtaxipiat a be Deus pe imu'ada am.

— Wuykukukat Jesus a'õbi oceju timõgmõg a be — i juy je'e ip cebe- iwãtaxipiat pe.

¹⁵Imẽn iojuy buje, Deus iwãtaxipiat gũ'ada wuykukukat Jesus kay itabut ip puye. Wuykukukat Jesus iwãtaxipiat gũ'ada. Apẽn cuk adi ikẽreat o'gũjurũgrũg iap ju'uk cebewi- -soat ju'uk. ¹⁶Imẽneju apẽn cuk adi ikẽreat aũjurũgrũg iap cuy aũwẽn wuyewewebe. Wuyewebeam cuy acekawẽn Deus eju ixex be wuymu'adam. Deus ja'õbacaap gũbapuk wuywebe wuyju iboap ojujuy cexewi bima, ixex bikuyap taũ wuyju jekukum pima dak. ¹⁷Wuybuxim Elias tak ijodian osunuy- -Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukat kuyjeat. Ixex o'jekawẽn Deus eju.

— Muba'at cuy eũdot gũ ocekey — io'e Deus pe.

Muba'at oajẽm gũ Deus ixex ekawẽn o'ya'iõjojo buye. Ibun cĩcã muba'at'ũmap. Muba'at ajẽmjẽm gũ oeku ebapũg koato. 6 kaxi dak ka'ũ gũ. ¹⁸O'jekawẽn ma'guto Deus eju Elias.

— Muba'at cuy waram eũdot ocekey — io'e cebe.

Waram gũto kabi beat muba'at o'gũdot. Kadai waram o'yaypan. Elias puxim wuyju dak cuy wuyemuojuyjuy ajowiwi Deus xewi.

¹⁹Okitpitpiyũ, pũg'in ey'in kawẽn icẽmat kayap epere buje juy ixex epeyawẽ waram gũto kũyjobit am kawẽn icẽmat kay. ²⁰Ikẽreat mujurũgrũg'ukat cuy epeũypit cedaũ gũiat e daũwi. Imuypit puje, Deus idaxijo. Iũju gũ ipiat'ajojoap kay. Ikẽreat ju'uk cebewi. Ade jĩjã ju'uk cebewi. Gẽbum cuy epesop iboap kay.

Ibũrũ ma.

PEDRO

EMUDUPMUBARARAKTUP

KOAPATUP

1 ¹Ōn Pedro. Jesus Cristo emumuju ōn. Ixe onaē owebe Deus a'ōbi kawēn idipat muwēn ām soat ka watwat pe. Eyju dak Deus ebekitkit. Ijudup mubarararaḡ ōn eywebeaptum. Eyipi be ḡu eyju dopdom. Soat eipi daḡ eyju jepōḡpōḡpōḡ- -Ponto eipi daḡ, Galácia eipi daḡ tak, Capadócia eipi daḡ tak, Ásia eipi daḡ tak, Bitínia eipi daḡ tak. ²Deus wuyebayat. Ixe juk eynaē soat taḡ eyisu eydop am.

— Teyūku webekitkiyūm je'e — io'e Deus jewebe ma. — Okpot a'ō kay kūyjobin jeedop ip- -Jesus Cristo a'ō kay — i juk o'e jewebe ma kuyje ma. — Obiōḡbuk ixeyū ḡuisun soat taḡ, okpot o'jedoyekereren puye — i juk o'e jewebe ma Deus.

— Bay, xipan cuy ebekitkit ejukuk- -soat ka daḡ cepōḡpōḡ'ibiyū — i ōn e'em Deus pe. — Ixeyū aḡuymubabibin cuy eḡuy — i ōn e'em cebe.

³— Ēn soat podi ma xipat — i juy ace Deus pe- -wuykukukat ebay be- -Jesus Cristo ebay be.

Ixe Deus waram ḡuto Jesus Cristo o'ḡutait ce'ūap tomukadi. Ixe ja'ōbacaap o'ḡuōm wuywebe wuyaḡuyisum jeku am, ixe itabotaidabotbot cīcā wuykay buye. Imēneju soat em ixe xe wuyetait acesop iap wiwim cīcā wuyju, Deus ja'ō daḡ e'em soat em puye. ⁴Deus xipacat muxipanpan jebekitkit pe iūm ām. Kabi be ma Deus iboap muxipanpan wuywebeam. Deus emumuūm pit cekērēn pa'ore ma. Iokoḡ ḡu ma dak. Ierep ḡu dak. Iboap ma acejat. Imēneju iboap cuy ajowiwi jījā. ⁵Eywebe iūmap kuy ixipan opop Deus xe. Eyetabut pima, Deus soat em aḡ eykay. Ixe dak

ja'ôbacaap muômôm eywebe. Ñuyjom Deus apên ixé wuydaxijojom soat em jexe wuydop am iap ġubapuk soat ipi juayū be. Iboap wiwim cīcā eyju.

⁶Iboap kay juy ġebum epesop eycokcok am. Imēnpit ijodi bima darem ma eyġuycūġ epesop ipiatpi'ajojom puye. Soat taġwi xipat'ūmat jebapukpuġ eywebe. ⁷Ouro kay jījā wuyju. Wuyetabut cīcā Jesus kay bima bit, ouro kaypinap podi ma wuyju cekay. Wuyju ouro mudaxixim wuyetaybit am teku imuwekoykeyat ġu ouro ma iam. Ouro buyxijojoap puxim Deus ipiatpi'ajojoan eywebe eyetabucap puyxijo am. Ouro imu'ūm put wuywebe. Eybu'u'ūm pima bit Jesus kay ipiatpi'ajojom ma'ġu eyju, eyetabucap imu'ūm pa'ore je'e. Eybu'u'ūm pima:

— Xipat eyju oce — i je'e Deus eywebe.

Imēn je'e eywebe Jesus Cristo muajēm puje. Jesus co'i eydip epesop. Cejo'i eya'ôbuyxi epesop. ⁸Ixe Jesus Cristo juk adi epejojojo ġu. Inaka ixé ikukpin cīcā eyxe. Ġasū dak ixé jojom ġu eyju. Inaka eyetabut cīcā cekay. Imēneju eycokcok cīcā ma. Kabi beacat cokcokap co'i eyju dak eycokcok. Eycokcokap imuwēn pa'ore eywebe yoboġ cīcā eycokcokap puye. ⁹Eyju juk adi eyetabut epesop Jesus kay. Imēnpuye Deus cuk eydaxijo. Ġasū eycokcok cīcā eyetaybit Deus kuy juk ocedaxijo iam puye. Jemudaxijoyū bit pūġ em tak je'pere ġu ma.

¹⁰Ġebum cīcā osodop ip Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū apēn Deus ipi juacat idaxijo iap kay- -kuyjeayū. Itaybit pin cīcā osodop ip iboam.

— Apēn xe'e Deus xipan jebekitkit jukuk? — i'e'e'uk osodop ip. — Deus ipi juacayū idaxijo — i'e'e'uk ip osodop taxijo awap.

¹¹Cristo biōġbuk osunuy cebe ip- -jewemuwēnuwēn ma cebe ip Cristo ma.

— Deus emunaē juy ipiat supi'ajojo — i juk adi o'e cebe ip. — Ipiatpi'ajojo epere buje bit soat xe warara'acat podi ma ya'ôbuyxian je'e — i juk adi o'e cebe ip.

Iboap ekawēn co buje:

— Abu muwēnuwēn xe'e Cristo biōġbuk wuywebe? — io'e ip jewebe ma. — Puġūn xe'e imēġap je'bapuk? — io'e ip jewebe ma.

¹²— Eyetabēġ pima ġu ipiat supi'ajoat ip wemunaē be- -ġuyjom acā — i juk adi o'e Deus jekawēn muwēnuwēn'ukayū be.

Imēn jekpot o'ġuwēn cebe ip. Kuyjeayū iboap ekawēn muwēnuwēn'uk ip osodop Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Ġasū dak kawēn idipat muwēnuwēn'ukayū iboap ekawēn ma juk adi o'ġuwēnuwēn eywebe Ibiōġbuk xipacat a'ôbi- -kabi kadiwi Deus o'ġudot'iat a'ôbi. Kabi

beacayũ dak itaybin ojuy osodop ip iboap ekawẽn- -Deus ekawẽn tojtotjot'ukayũ.

¹³Imêneju eyağuykerem cuy epesop. Deus xipat cĩcãat je'ğũm eywebe waram Jesus Cristo ajẽm puje. Yajẽmap wiwim cĩcã juy epesop. Wara'at kay ğu juy ğebum epesop- -ixe kay acã. ¹⁴Kũyjobin cuy epesop Deus a'õ kay. Deus e'eam eyetaybit'ũm pima, juk adi ikẽrẽat muğẽğẽm acã epesop. Imẽn ğu juy epeku ğasũ bit. ¹⁵Deus ikẽrẽat kuğ ğu. Soat tağ iisu. Ixe juk eynaẽ soat tağ eyisuan jebuximayũm. Imẽnpuye juy eyağuyisum epeku. Eyekawẽnkerẽm ğu dak cuy epesop. ¹⁶Imẽn e'em Deus ekawẽntup:

Õn ma ikẽrẽat ojukuk ğu- -pũğ em tak ka'ũma ma, i. Imẽnpuye eyju dak ikẽrẽat epejukuk ğu, i.

¹⁷— Bay — i wuyju e'em cebe, Deus eju oceju kawẽnwẽn pima. Ixe Deus pũğ tağ ma soat kuğ ipi juacat kuğ. Apẽn ijodi bima juk adi ajeku iaptei ideida soat pe wuywebe. Xipacat je'ğũm cedağ ma jekuku'ukayũ be cedağ ma cekukuapteim. Ipiat supi'ajojoat ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukat pe bit ikẽrẽat mujurũğrũğapteim. Imêneju ibuyxim cuy ixẽ epejukuk ijodi bima. ¹⁸Kuy bima warẽmtağ ma juk adi epekukuku eydobuyũ'ũm'ũm ekukuap puxim. Ikẽrẽat mujurũğrũğ cuk adi epekukuku. Deus pit eydaxijoaptei o'teida waram warẽmtağ ma eyekuap puxim. Ourom ğu o'teida, pratam ğu dak. Ouro ikoro ğu. Prata dak ikoro ğu. Soat em ğu teiboğ ip. ¹⁹Wuydaxijoaptei bit teiboğ cĩcã osodop. Wuydaxijoaptei Cristo e'ũap osunuy. Cedoyekererenap osodop. Kuyjeayũ ovelha aokaka'uk osodop ip Deus pe ikẽrẽat ukapteim. Idip cĩcãat aokaka'uk osodop ip. Iwãtaxipi'ũmat acã yaokaka'uk ip osodop. Ikẽrẽat kuğ'ũmat acã. Imẽnpuxim Cristo dak oe'ũ, ikẽrẽat kuğ ğu ma'ğũ. ²⁰Ipi muğẽ awap Deus jekpot muy ojuy osunuy ipi juacayũ daxijojo'ukan. Kuyje ğu bit ixẽ o'ğudot ijodi- -ğaxĩsũn ma. Ibaпуğ ma ixẽ o'ğudot ijodi eydaxijo am. ²¹Deus ixẽ o'ğutait ce'ũap tomukadi. Ixe dak o'jomuy soat podi ma ya'õbuyxiam, soat podi ma idipam tak. Imêneju eyetabut cĩcã Deus kay. Ixe jojoap wiwim cĩcã eyju.

²²Kawẽn icẽmat kay juk adi epesop kũyjobin. Imẽnpuye soat tağ eyisu Deus xe- -ikẽrẽat kuğ ğu ma. Eykitpitpiyũ dak ikukpin cĩcã eyxe- -itabucayũ. Jewexe ğu juy xipan epeyewekuk- -icẽmãn. ²³Koap cuk akap wuyebay wuyujurũğ puje. Wuyebay bit je'ũ'ũm ijodiat. Wuyju dak je'ũ'ũm ma. Imẽn ma koap wuykapap. Ğasũ bit waram akap Deus ebekitkiyũm. Deus pit je'ũ'ũm ğu. Wuyju bit ğuto waram kapkam Deus ebekitkiyũm ixẽ ekawẽn kay wuyetabun pima. Ixe

ekawēn itaicat puxim, Deus soat em itait puye. Ixe ekawēn pit i'ūm ġu. ²⁴Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ipi juacayū warēmtaksuġtit puxim, i. Ibun ġu titip, i.

Warēmtaksuġtit dao ma jedite'ū'ūm, i. Dao ma jeditedudum

tak e'em, i. ²⁵Deus ekawēn pit i'ūmġu- -soat em dopdom, i.

Ixe ekawēn cuk adi epeya'ijojo kawēn idipat co buje.

2 ¹Ikērēat muġēġēap cuy epeyepere. Napa ġu dak cuy epe'e. Jewexe ġu dak cuy epekuku warara'acat muġuykukuap ojoy. Eyetabtkarey ġu dak cuy epesop warara'acat kay. Warara'acat muymuy ġu dak cuy epesop. Wuyetabut'ūm pima iboap kuġ ma juk adi ajeku- -ikērēat kuġ. Ġasū bit soat iboap acepere juy. ²⁻³Kuy eyetaybit wuykukukat soat em xipan cīcā wuykuġ iam. Imēn e'em tak Deus ekawēntup. Imēnpuye ixe ekawēn kay juy epesop ikap'isuat jexi kūmti kayap puxim. Ka'ūmġu xipat'ūmap opop ixe ekawēn taġ pit. Apēn wuyxi kūmti wuymuaypapanap puxim ixe ekawēn wuymuisusun soat taġ. Ixe ekawēn kay juy epesop biġ ma eyetabut am Jesus kay, Deus pe eydaxijo am tak.

⁴Kuy eyetabut wuykukukat kay. Ixe wita'a buxim. Inaka wita'a buxim ġu ma ixe bit soat em itait. Itabut'ūmayū itakoma ixe kay. Xipat ġu cexe ip. Deus xe bit ixe soat podi ma xipat. Deus cuk ixe o'taē soat ipi juacayū daxijo am. ⁵Jesus Cristo kay eyetabut pima, Deus eykukukat e'em apēn uk'a beat'a wita'a jexeat'a muycemucem iap puxim. Inaka eyetait. Deus eju kawēnwēnap'a ma wita'a muġēġē. Cekay itabucayū bit ixe nūynūyap wita'a muġēġē buxim, ixe biōġbuk omuy wuywebe buye. Eyju paīyū. Soat taġ eyisu ikērēat kuġ ġu buye. Paīyū buxim eyju dak kapikpiġ Deus peam, ixe biōġbuk a'ōbacaap kuġ. Ixeyū emumuūmap puxim eyemumuūmap tak Deus mucokcoġ, Jesus Cristo kay eyetabut puye. ⁶Imēn e'em Deus ekawēntup:

Ixe juk otaē uk'a muymuy'ukayū wita'a naēap puxim- -

yadeiboġ cīcāat'a naēap puxim- -wara'at'a muycemucemap'a

naēap puxim, i. Ixe oġuju Siāo ka jo'iatka be, i. Ixe ojomuy

soat kukukan warara'acat podi ma ya'ōbuyxian, i. Iġuycūġ

ġu jeedop ip jetabucap kuġ ixe kay itabucayū- -icokcoġ ma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

⁷Eyju eyetabut Jesus kay. Itabut'ūmayū bit ka'ūma. Jesus yadeiboġ cīcāat'a buxim eyxe- -wita'a buxim. Itabut'ūmayū xe bit, ka'ūma. Cekay ġu ip. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Uk'a muymuy'ukayũ ibo'a kay ġu osodop ip- -wita'a kay ġu,
i. Ibo'a bit wara'at'a muycemucemap'am o'e, i.

⁸Wara'atup e'em imēn- -Deus ekawēntup:

Ibo'a be jepenpenpen ip adeayũ, i. Ibo'a bit ixeyũ ġuy'at- -
itabut'ũmayũ ġuy'at, i.

Imēnpuxim Cristo soat kukukan je'e adeayũ itabut ġu ma'ġu cekay.
Jepenpenpen ip iap puxim itabut'ũmayũ ibu'u kũyjobit am Deus a'õ
kay. Deus imēn ibikuy osunuy kũyjobit'ũmayũ beam.

⁹Eyju bit Deus emunaeyũ apēn kuyje ixē pũġ tiwatwat o'taē iap
puxim. Paỹũ eyju- -soat kukukat pe kapikpik'ukayũ. Soat taġ eyisu.
Deus ebekitkiyũ eyju. Ixe juk eynaē, eywebe “Deus idip cĩcāat e'em”
i'e am soat pe, “Ka'ũmġu i'e ba'oreat Deus pe” i'e am tak. Ixe juk
eynaē eywebe kabiok taġ eyekuap epere am kabia daġ eyeku am, idip
cĩcāat taġ eyeku am. ¹⁰Kuy bima Deus ebekitkin ġu epesop. Ġasũ bit
ixē ebekitkit eyju. Kuy bima eydadaybot ma juk adi epekuku eybu'u
Deus pe jeykukan puye. Ġasũ bit Deus xipan eykuġ.

¹¹Okitpitpiyũ, õn jeyawē, eykukpin oxē buye. Ijodi bima powatwat
puxim eyju jeka be'ũmayũ buxim. Ibun ġu ijodi epesop- -darem ma.
Nopaġõġõm pima, aġ'ũm pima, cekay itakomaat kuka sorara o'yaoka.
Imēnpuxim wuyju dak wuyaġuybin ma jekukum pima kuka ikēreāt
muġēġē'ukan ace.

Ikēreāt cuy aġuġē ġu i'e'em õn pit.

¹²Eymuymuy ojuy jĩjā ip itabut'ũmayũ.

— Itabucayũ ikēreāt mujurũġrũġ — i napa ma e'em ip.

Ixeyũ etabutpe bit cuy cedaġ epekuku. Cedaġ ma eyekukuap co buje:
— Eyju cedaġ ma jekukum — i je'e eymuymuy ojuyayũ. — Soat podi
ma ěn xipacat — i dak je'e ip Deus pe ixē ajēmap kabia be.

¹³Wuykukukat ebekitkit eyju- -Jesus ebekitkit. Kũyjobin cuy epesop
ijodiacat kukukayũ a'õ kay itabut'ũmayũ be Jesus muymuyap puxim.
Kũyjobin cuy epesop César a'õ kay. Ixe César soat kaka wat kukukayũ
kukat. ¹⁴Kũyjobin cuy epesop iecuġap a'õ kay dak. Deus a'õbi César
juk ixeyũ o'jomuy eykukan. César a'õbi ipiatpi'ajojoan ip ikēreāt
mujurũġrũġ'ukayũ be. Xipacat mujurũġrũġ'ukayũ be bit — Xipacat
cĩcā eyju ocex — i'e'em ip.

¹⁵Eymuymuy ojuy ip kawēn icēmān itaybit'ũmayũ. Eyju xipacat
mujurũġrũġ pima bit, eymuymuy ba'ore epe'e cebe ip. Imēneju Deus
ibikuy eywebe xipacat mujurũġ ām. ¹⁶Kariwa jebekitkit mujēmjēm
jetabixewi yukpiwatpin ma jekupinap taġ jeku am. Wuyju dak ixeyũ

buxim ma Jesus kay wuyetabun puje wuyukpiwatpin ma wuyeku but. “Ocekiwatpin ma oceku but” i'ümǵu juy epe'e ikērēat muǵēap ojuy. Eyukpiwatpi ǵu juy epeku- -Deus ukpiwatpi acā. ¹⁷Soat ma ibuyxin cuy epejukuk. Ikukpin cuy itabucayū epejukuk- -eykitpitpiyū. Icēmān cuy eypararam epesop Deus buxim. Ibuyxim cuy epejukuk soat kaka wat kukayū kukat.

¹⁸Kapikipiǵ eyekariwa beam pima, kūyjobin cuy epesop ya'ō kay. Soat em cuy kūyjobin epesop eyekariwa a'ō kay- -ixeyū xipan eykuǵ pima, warēmtaǵ eykuǵ pima dak- -ya'ōdidim eykuǵ pima, ya'ōpuruǵ pima dak. ¹⁹Warara'acayū te'e ma ipiat supi'ajojoat eywebe eyju Deus bikuyap taǵ jekukum puye. Eyju bit eyetaybit imēn Deus cekay iam. Ipiat kuǵ eyetaxi bima bit, Deus xipacat je'ǵūm eywebe. ²⁰Ikērēat muǵēǵēapteim eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ǵūm ǵu Deus eywebe, eyetaxim ma'ǵu ipiatpi'ajojom. Xipacat muǵēǵēapteim pit eyekariwa be eymupokupok puje, xipacat je'ǵūm Deus eywebe, eyetaxi ma'ǵu ipiatpi'ajojom. ²¹Deus cuk eynaē ipiatpi'ajoam. Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo eywebeam. Ipiat o'supi'ajojo eywebe daxaboǵ pe eyjuap puxim. Ixe juk adi ipiat o'supi'ajojo ikērēat kuǵ ǵu ma'ǵu. Deus cuk eynaē ixe ekukuap puxim eyeku am. ²²Ixe Cristo ikērēat o'jukuk ǵu- -pūǵ em tak ka'ūma. Napapa'uk ǵu dak osunuy. ²³Warara'acayū be ixe muymuy buje, ixe bit ip o'jomuymuy ǵu. Ixe ipiatpi'ajojom pima: — Deus cuy ipiat supi'ajoat eywebe owebe ipiat'ajojoapteim — i'ümǵu o'e jekay itakomaayū be. — Deus soat em aǵ okay — i bit o'e jewebe ma. — Deus ma ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei — io'e jewebe ma.

Telem pit ideida ǵu- -cūǵ ma. ²⁴Cristo apēn cuk adi ikērēat aǵuǵēǵē iap o'ǵuymūǵ jewekay korosa be bima. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi. Oe'ū ja'ōbacaap ūm ām wuywebe ikērēat muǵēap puxim. Oe'ū wuywebe cūǵ ma wuyeku am Deus etabutpe. Ixe juk wuyumu'ada tapoa kūybut pibun, ipiat o'supi'ajojo buye. Imēnpuye waram ǵuto wuyetait ace'e wuye'ūap tomukadi. ²⁵Ovelha buxim cuk adi epesop- -e bidasewi oitabidaoiat puxim. Ǵasū bit Deus kuy juk eydujupit eykukukat kay ixe nomuju eyeku am- -eykay aǵat kay juk eydujupit.

3 ¹Itoptepayū awēm ōn ǵasū. Tū'ū'ūyū, kūyjobin cuy epesop eyitopyū a'ō kay. Ibu'un mabuk ip kūyjobit am Deus ekawēn kay- -kawēn icēmat kay. Eyju cedaǵ ma jekukum pima bit itabut je'e ip, e'em ǵu ma'ǵu cebe ip. Eyju cūǵ ma jekukum pima, eyitopyū je'e jewebe ma:

²— Otayxi warēmtaḡ ḡu jekukum — i. — Ibuyxi soat xe cūḡ ma jekukum puye — i je'e ip jewebe ma.

Imēnpuye itabut je'e ip Jesus Cristo kay. ³Jewemudimudim ḡu bit cuy epesop soat pe eyjo am. Iwarum ḡu dak cuy epeyawamusēm soat pe eyjo am. Ouro muḡēḡēbu kuḡ ḡu dak cuy epeku ibusopsepatpu kuḡ ḡu dak, teiboḡat kuḡ ḡu dak eyesay kuḡ soat pe eyjo am. ⁴Wuyesay dao ma i'ūm, ouro muḡēḡēbu dak. Soat em ḡu ikoro ip. Kacūḡtaḡ eydipap ma yoboḡ ḡu Deus xe. Eyekawēntip pit yoboḡ cexe. Kacūḡtaḡ ḡu bit cuy epeyewemudim- -badi acā. Eya'o'ūm'ūm pima bit eydip cīcā epesop Deus xe, eykukput pima dak. ⁵Imēn ma oekuku ip kuyjeayū aoyū- -Deus kay itabucayū- -Deus xewi xipacat wiwi'ukayū. Xipat osodop Deus xe, jektopyū a'o kay kūyjobit ip puye. ⁶Imēn ma juk adi oeku Sara dak. Jektop a'o kay juk adi kūyjobit osunuy- -Abraão a'o kay.

— Okukukat — i juk adi o'e cebe- -jektop pe. Eyju xipacat mujurūḡrūḡ pima, Sara iyū buxim epesop eyparara'ūm pima dak soat puxim.

⁷Itayxixeyū awēm ōn ḡasū. Tapupuyū, ḡebum cuy epesop eybuxim ḡu eytayxiyū ibaca ḡu iap kay. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk. Apēn Deus jeydujuu jewekay iap co'i ma ixeyū eytayxi dak idujuu jewekay. Eytayxi dak idujuu jewekay, eyekukuap co'i eytayxi dak Deus bikuyap taḡ jekukum pima. Imēnpuye ibuyxim cuy ixeyū epejukuk eybu'uap puxim jekawēn ām Deus eju.

⁸Amām ōn eyawēm ḡasū. Pūḡ taḡ ma juy epeyewaḡuy. Jawaḡuyccocom cuy epesop. Eykukpin cuy epeyewekuk. Eyewekupin tak cuy epesop eyewewēju. Yoboḡan pin ḡu juy epesop eyewewekay. ⁹Deus pe eynaē buje:

— Xipat cīcāat oḡūm eywebe — i juk o'e eywebe.

Imēnpuye wara'acat ikērēm eykuḡ pima, ikērēm ḡu eyju bit epejukuk, xipan acā. Eymuymuy bima dak, eyju bit epejomuymuy ḡu- -xipan acā ixeyū epeḡuwēnuwēn. ¹⁰Imēn e'em Deus ekawēntup:

Soat em wuycokcok pin pima, ikērēm ḡu juy acekawēn;
napa ḡu dak ace, i.

¹¹Ikērēat mujurūḡrūḡap tak cuy acepere, i. Xipacat acā juy aḡujurūḡ, i. Acewa'o'dawut ḡu juy, i. Kaba'ūm cuy ajop soat eju, i.

¹²Wuykukukat soat em aḡ cūḡayū kay xipan ikuk am ip, i. Jewēju ip kawēnwēnap cocom soat em ma, i. Ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū kay bit itakoma, i.

Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹³Eyju xipacat mujurũg pin pima, abu kuka ipiat o'supl'ajoat eywebe? ¹⁴Itabut'ũmayũ ma ipiat supl'ajojoat eywebe cũg ma'gu jekukum eyju. Deus pit gaxĩn ma xipacat cĩcãat je'gũm eywebe. Imẽnpuye eycockoç cuy epesop. Eypararam gu juy epesop soat puxim. Epeyekuy gu dak cuy eywebe ipiat'ajoanayũ buxim. ¹⁵Ibuyxim cuy Cristo epejukuk. Ixe be juy epeyewekukat. "Apẽnpuye dak eyetabut Jesus kay?" i'e buje eywebe, eybisũsũn gu juy epesop imuwẽgãm cebe ip. ¹⁶Eya'õpuruç gu bit cuy ixeyũ epeçukũyjo iboam- -eya'õdidin ma. Ibuyxim ma epeçukũyjo ip. Apẽn cũg ma eyxe iap taç cuy epeku eymuymuy ojuyayũ musũsũn ãm. "Cristo ebekitkit tak ikẽrẽat mujurũgrũg" i'e ojuy ip napa ma. Cũg ma eyju jekukum pima bit, ibisũsũn je'e ip eymuymuy ãm. ¹⁷Warara'acayũ ipiatpl'ajojoan wuywebe bima, xipacat mujurũgrũg ma'gu wuyju, xipacat je'e wuywebe, Deus tak ibikuy ma osunuy wuywebe ipiat'ajoan puye. Ikẽrẽat mujurũgrũgaptẽm ipiatpl'ajojoan ip wuywebe bima bit, xipacat gu je'e wuywebe. ¹⁸Çebum cuy epesop apẽn Cristo oe'ũ iap kay. Ixe ma oe'ũ soat peam wuywebeam. Oe'ũ ikẽrẽat uk am soat pewi wuywebewi. Pũg em ma oe'ũ. Waram pit je'ũ gu. Xipacat oe'ũ xipacat'ũmayũ beam. Oe'ũ wuydujowat am Deus kay. Itakomaayũ ixel'ũm o'yaoka ijodi bima- -ijebitbet pima. Inaka waram gu to ibiõgbuk oõm cebe imutait am cel'iap tomukadi. Waram o'jetait. ¹⁹Jebiõgbuk õm puje, o'kop ipiat'ajojoap kay. Kawẽn idipacat o'çuwẽn ipiatpl'ajojoayũ be- -ibiõgbuk taomũnmũnayũ be. ²⁰Deus a'õ kay kũyjobit'ũm osodop ip Noé kobexixi muçẽgẽm pima. Deus ipi juayũ muy'ũ pin gu osunuy. Yukpicegẽm ikuç ip osunuy. Kũyjobin i'eap wiwim osunuy. Tũybe ip jekũyjobin iãn o'e. Imẽnpit ade gu kũyjobit osodop ip- -8 be ma. 8 be ma oõm kobexixi be. 8 be ma Deus o'taxijo idibi be yakõmap puxim. Oõm ip kobexixi be. Uhum oekuku ip kobexixi be idibi adopa daç. ²¹Jemubatisasanan pima wuyju çebum ibiati kay- -Noé o'taxijo iati kay. Wuyjubatisasanan wuyju wuyewewuy am gu. Wuyju jemubatisasanan "Deus cuk ocedaxijo" i'e am soat pe. Jemubatisasanan pima:

— Cũg ma õn Deus xe çasũ bit — i wuyju e'em soat pe. — Deus bikuyap taç oceku çasũ bit — i wuyju e'em jemubatisasanan pima. Deus wuydaxijom wuyjubatisasanan pima, ixel'ũm Jesus Cristo o'çutait puye. ²²Ixel'ũm Jesus Cristo juk o'jeu kabi kay. Çasũ omuy Deus xe ibaati kadi. Soat ip kũyjobit çasũ bit ixel'ũm Jesus Cristo a'õ kay- -Deus ekawẽn tojotjot'ukayũ, kabi beayũ dak ya'õbuyxiayũ, Deus a'õbacaap kukayũ dak.

4 ¹Çebum cuy epesop apẽn Cristo juk adi ipiat o'supl'ajojo iap kay. Ixel'ũm oe'ũ wuywebeam.

— Obu'u ipiat'ajoam — i'ümǵu juk ixē bit o'e.

Imēnpuye eyju dak: — Ocebu'u ipiat'ajo am — i'ümǵu juy epē'e. Apēn ixē juk adi ipiat o'supī'ajojo iap kay ġebum pīma, wuybu'u acesop ikērēat kuk am. ²Ijodi eyju bīma eybīkuyap taḡ cuk adi epekuku ikērēat muḡēḡēm. Deus bīkuyap taḡ acā juy epeku ḡasū bit. ³Kuy bīma itabut'ūmayū buxim cuk adi epekuku. Ikērēat acā juk adi epeḡuḡēḡē. Aoyū kaykay jījā juk adi epesop. Eyewemucokcok am acā juk adi epekuku. Eyetabīkuku jījā dak cuk adi epesop ikērēat kay. Eyka'okērē dak cuk adi epekuku. Ayacat muwadaiwadai acā dak cuk adi epesop. Jeweka'oap puyxījōjom tak cuk adi epekuku. Ibuyxim tak cuk adi epejukuk jewexe deusayū. Iboap ikērē jījā Deus xe. ⁴ḡasū bit itabut'ūmayū xe eywaru jījā, eybu'u ikērēat mujurūḡ ām ceweju ip puye. Eybu'u je'awero am ceweju ip ikērēm jeku am. Eybu'u yadaodaot puxim jeku am ceweju ip. Imēnpuye soat em ip eymuymuy. ⁵Ixeyū bit apēn ijodi bīma juk adi oekuku ip iap ḡuwēn Deus pe. Deus ideida soat ekukuapteī. Xīpacat je'ḡūm cedaḡ jekuku'ukayū be. Ipiat pit supī'ajoat warēmtaḡ jekuku'ukayū be. Imēn ideida cebe ip. Itabēḡayū be ideida, ce'ū'ūayū be dak. ⁶Kuyjeayū'ūm'ūm oe'ū'ū. Apēn ijodi bīma juk adi oekuku ip iapteī Deus o'teida ixeyū be apēn soat pe teidadam iap puxim. Inaka Cristo kawēn idīpat cuk adi o'ḡuwēn cebe ip itabēḡ ip pīma. O'ḡuwēn ixeyū be jebuxim waram ḡuto itait top am ip Deus xe ce'ūap tomukadi.

⁷Soat ḡaxīn ma i'ūm. Imēnpuye jewawēwēm cuy epesop. Xetpin ḡu juy epesop soat em kawēn ām Deus eju. ⁸Eykukpin cīcā juy epeyewekuk. Wuykukpin jewewekuḡ iap soat podī ma xīpat Deus xe. Wuykukpin jewewekuḡ pīma, ḡebum ḡu acesop apēn wuybure juk adi ikērēat o'ḡujurūḡ iap kay. ⁹Xīpan cuy powatwat epejukuk eyduk'a be yajēm puje. Māmāmām ḡu juy ip epejukuk. ¹⁰Deus xīpacat ūmūm wuywebe iwaruruat ūmūm. Soat wuyju kuy īboap ajat Deus xewī. Wuybu'um ḡu juy ajop ḡasū bit ikuk am. Iboap kuḡ cuy warara'acat asubuywan. ¹¹Warara'acat mukūyjojom pīma, Deus ekawēn cuy aḡuwēn cebe ip. Warara'acat puywatwan pīma dak, Deus a'ōbacaan ma asubuywan. Imēn wuyju Deus xewiat kuḡ pīma:

— Ka'ūmǵu Deus jo'iat xīpacat — i je'e ip- -soat wuyjojoayū. — Jesus Cristo xīpat cīcā, cebekītkītkī tak xīpat — i je'e ip.

— Ēn soat podī ma dipap kuḡ — i juy acece ixē Jesus Cristo be. — Ēn soat podī ma a'ōbuyxi — i dak cuy acece cebe. Soat em ma juy ace imēn.

¹²Oburereyũ, oxe ikukpinayũ, ipiatpi'ajojom cĩcã eyetabucap puyxijo am pima, eyağuybabi'ũm ġu juy epesop.

— Apēnpuye dak oceju ipiat'ajojom? Warara'acat ipiatpi'ajojom ġu! — i'ũmġu juy epe'e eyewewebe.

¹³Ĝasũ eyju Cristo ağuywağõm ipiat kuğ. Ĝuyjom pit ixex jedipap ġubapuk. Imubapuk puje eyju dak ixex dipap kuğ epesop. Eycokcokap yoboğ cĩcã je'e ġebuje. ¹⁴Itabut'ũmayũ eymuymuy Cristo ebekitkit eyju buye. Eymuymuy bima juy eycokcoğ epesop. Ixeyũ eymuymuy bima, ġebum cuy epesop Deus biõğbuk nuynuy wuywebe iap kay. Warara'acat podi ma idipat nuynuy wuywebe iap kay ġebum cuy epesop. ¹⁵Wara'acat cuy epeyaoka ġu. Warara'acat pubut tak cuy epetujupa'um ġu. Wuyepi kukat epeya'õmutorok ġu dak cuy. Warara'acat ekawēn mukērērēn ġu dak cuy. Imēn eyeku buje bit, cedağ ma kuka warara'acat ipiat o'supi'ajoat eywebe. ¹⁶Eyju Cristo ebekitkit puye acã ipiatpi'ajojom pima bit, eysũsũn ġu juy epesop.

— Bay, oceccokcok cĩcã Cristo ebekitkit puye, ipiatpi'ajojom ma'ğũ oceju — i bit cuy epe'e Deus pe.

¹⁷Ĝaxĩn ma Deus ideida soat pe apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ğũm cedağ ma oekuku'iayũ be cekukuapteim. Ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be warēm tağ cekukuapteim. Koap jebekitkit pe ideida. Wuywebe ipiatpi'ajoan pima, ibodi ma ipiat supi'ajoat ja'õ kay kũyjobit'ũmayũ be- -kawēn idipat kay'ũmayũ be. ¹⁸Imēn e'em Deus ekawēntup:

Iba'ore xipacat mujurũğrũğ'ukat taxijo am, i. Ja'õ kay'ũmat pit Deus idaxijo ġu, i. Ikērēat mujurũğrũğ'ukat idaxijo ġu, i. Imēn e'em Deus ekawēntup.

¹⁹Wuyju Deus bikuyap tağ ipiatpi'ajojom pima, ixex juy wuykuk. Wuyetabun cĩcã juy ajop cekay- -wuymuğēat kay. Xipacat mujurũğrũğ cuy ajeku. Ixex soat em ja'õ dağ e'em wuywebeam. Ixex soat em xipan wuykuğ.

5 ¹Aypapayũ, jeyawē õn ġasũ, eyju itabucayũ kukukayũ buye. Eybuxim õn tak itabucayũ kukukat. Apēn Cristo juk adi ipiat o'supi'ajojo iap muwēnuwēn õn, wetabun cuk adi o'supi'ajojo buye. Wetam cuk adi ojojojo. Ĝuyjom pit Deus Cristo soat podi ma idip iap ġubapuk soat pe. Iboap mubapuk puje, õn tak ixex jo'i oce odip. ²Deus cuk eynaē jebekitkit kukukayũm. Imēnpuye xipan cuy ixeyũ epejukuk ovelha kukuk'ukat puxim. Eybu'uap tomuju ġu juy ixeyũ epejukuk- -

eybikuyap tomuju acã juy epejukuk ip. Deus bikuyap tağ cuy ixeyũ epejukuk. Dinheiro buap ojuy ġu ixeyũ epejukuk- -ixeyũ buywat am acã. ³Imuohom cícã ġu juy ixeyũ epejukuk. Cũğ ma juy epeku ixeyũ dak eyekuap puxim ceku am. ⁴Cristo wuykukukat yoboğat ovelhayũ kukuk'ukayũ kukat puxim. Ijodi waram ixē ebapuk puje, soat em ixē ağuywağõm epesop soat kukukayũm. Imēn ma cũğ ma eyekukuaptei epejat apēn ijodiayũ kukukayũ ouro muğēğēbu bubum ja beam iap puxim. Soat iboap kuğ epesop idip cícãat kuğ.

⁵Yaypan'isuayũ, õn jeyawē ġasũ. Kũyjobin cuy epesop aypapuayũ a'õ kay. Yoboğan pin ġu juy epesop. Jewebuywatwan pit cuy epesop. Eybuyxim tak cuy epeyewekuk. Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus itakoma yoboğan pinayũ kay, i. Yoboğan pin'ũmayũ buywatwan pit soat em, i.

⁶Imēnpuye yoboğan pin ġu juy epesop. Deus soat podi ma ya'õbaca. Eyju yoboğan pin'ũm pima, Deus jeymuwexat ya'õbuyxiayũm. Ixe ibikuy bima, ixē jeymuy ya'õbuyxiayũm- -yoboğayũm. ⁷Soat kay eyağuybabi'ũm pima: — Bay, wağuy mubabin cuy ece wağuybabi'ũm cícã buye — i juy epe'e Deus pe.

Imēn cuy epe'e cebe, ixē soat em xipan wuykuğ puye.

⁸Eyağuyusan cuy epeku. Apēn wida jededem puybit pu ojuy iap puxim Satanás tak wuydobatban jekukum wuyetabucap mu'ũm ojuy. Imēnpuye ağ cuy epesop ixē be eymubu'unap puxim Jesus kay. ⁹Eya'õpicũğcũğ ġu juy Satanás a'õ kay- -ibiõğbuk kērēayũ kukukat a'õ kay.

— Ap! A'õ kay ġu oce — i epe'e'e cebe soat em.

Eybu'um ġu juy epesop eyetabut am Jesus Cristo kay. Eybuxim eykitpitpiyũ dak ipiatpi'ajojum- -soat ka watwat- -itabucayũ. Kuy eyetaybit iboam. ¹⁰Darem ma eyju ipiatpi'ajojom. Warara'acat podi ma Deus xe wuykukpin. Ixe juk eynaē jejo'ian eydip am, Cristo eju mũğ'i eyju jekukum puye. Soat em Deus soat tağ jeymuisun. Ixe eybuywatwan eybu'uap puxim eyetabut am Jesus Cristo kay. Ixe soat em eya'õmucanucan. Apēn ixē soat podi ma jedipap kuğ iap ebapuk puje ixē jo'ian epesop eydip. Ixe dipap i'ũm'ēm ġu. ¹¹Ixe ma soat kukukan jeenuy soat em. Soat kaka dağayũ jewağuycom jeedop ip kũyjobit ixē a'õ kay. Ka'ũma ma kũyjobit'ũmat jeenuy. Imēn cuy jeenuy.

¹²Tup'ade ġu õn tupmubarararağ eywebeaptum. Ijudup otupmuju Silas bui be eywebeaptum. Wuykitpit Silas soat em ma ja'õ dağ e'em. Eymucokoğ ojuy õn. Soat em Deus xipan wuykuğ Napapa'uk ġu ixē bit. Icēmãn acã e'em wuywebe. Imēnpuye ixē ekawēn tağ cuy epeku.

¹³Oxeayũ kato mujujum eywebe- -eykitpitpiyũ, itabucayũ, Deus emunaẽyũ, Babilônia ka watwat. Okpot co'iat Marcos tak kato mujujum eywebe. ¹⁴Epeyewakobot cuy eyeweweju eykukpinap mubapuk am soat pe.

Õn kawẽnwẽn Deus eju eywebeam, Cristo ebekitkit eyju buye.
— Bay, ebekitkit cuy eyaũymubabibin — i õn e'em cebe.
Ibũrũ ma.

PEDRO

EMUDUPMUBARARAKTUP

XEPXEPATUP

1 ¹Simão Pedro òn. Jesus buywatwat'ukat òn. Deus emumuju òn. Cartadup mubarararağ òn soat peaptum- -Jesus Cristo kay itabucayũ beaptum. Jesus Cristo wuydaxijojo'ukat. Deus co'i ma ixek dāk cũğ ma e'em. Ixe juk eymutabun ocemutabunap puxim. Ixe kay wuyetabut pima, teiboğ cĩcãat wuyju ikuğ iap puxim. ²Eyju kũyjobit e'em Deus a'õ kay, wuykukukat Jesus a'õ kay dak.

— Bay, soat em ebekitkit ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em Deus pe. — Soat em xipan cuy ixeyũ ejukuk — i òn e'em cebe.

³Deus cuk wuynaẽ jejo'i wuywebe idipat kuk am, jejo'i xipacat muğẽ ãm tak. Ixe dak cuk ja'õbacaap o'ğũm wuywebe. Imẽnpuye soat em ixek a'õ dağ wuyeku but ijodi bima. Ya'õ dağ jeku am iba'ore ğu wuywebe, wuyetaybit wuynaẽan puye.

⁴— Ojo'i eyju dak epesop xipacat muğẽğẽ'ukayũm — i juk adi o'e Deus wuywebe. — Ojo'i eyju dak epesop eydipap kuğ — i dak cuk adi o'e wuywebe.

Iboap ekawẽn kay wuyetabut pima, wuycokcok cĩcã acesop teiboğ cĩcãat kukat puxim. Xipacat cĩcãat tak cuk o'ğũm wuywebe. Ixe emumuũm kuğ pima, ikẽrẽat kay ğu ace'e, ixek ekawẽn kay wuyetabut pima dak. Itabut'ũmat buxim ğu aceku. Deus kay'ũmat ağuy dağ ğu dak acesop jewağuyğuy- -Deus ağuy dağ acã. ⁵Imẽneju eyetabut pima, xipacat tak cuy epeğũğẽğẽ. Xipacat muğẽğẽm pima, eyetaybin tak cuy epesop Deus e'e am. ⁶Eyetaybit Deus e'e am pima, jewawẽwẽm tak cuy epesop

eywebe ikērēat muḡēap puxim. Jewawēwēm pima, eybu'um ḡu dak cuy epesop Jesus kay, ipiatpi'ajojoan ma'ḡu ip eywebe. Eyetabut am eybu'u'ūm pima, Deus aḡuy daḡ tak cuy epeyewaḡuyḡuy. ⁷Deus aḡuy daḡ jewaḡuyḡuy bima, eykukpin tak cuy eykitpitpiyū epejukuk. Eykukpin eykitpitpiyū kuḡ pima, warara'acat tak cuy eykukpin epejukuk. ⁸Imēn cuy epekuku. Imēn jekukum pima, eyjojoayū je'e:

— Teyūku cedaḡ ma jekukum itabut wuykukukat Jesus Cristo kay buye — i. — Warēmtaḡ ḡu ip jekukum itabut cekay buye — i je'e ip. ⁹Iboap ekawēn taḡ jekuku'uk'ūmayū bit itabibacoyat puxim. Ita'ūmat puxim tak ip. Yaḡuyba'ūm ip Deus cuk ikērēat o'ju'uk ocewebewi iap kay.

¹⁰Okitpitpiyū, biḡ ma juy Deus a'ō daḡ epeku. Biḡ ma juy ixē bikuyap taḡ epeku. Ixē juk wuynaē, wuynomuwā dak imēn ma wuyeku am. Imēn eyeku buje, epeyepere ḡu eyetabucap. ¹¹Ixē bikuyap taḡ eyeku buje: — Epesop cuy okay — i je'e wuykukukat Jesus Cristo eywebe. Wuydaxijojo'ukat imēn je'e eywebe.

— Soat em soat kukukayūm epesop oweju — i dak je'e eywebe. — Xipat oxe eywebe ixeyū kukuk'ukayūm oweju — i dak je'e eywebe.

¹²Kuy juk eyetaybit epesop kawēn icēmān. Eyetabut cīcā iboap ekawēn kay. Inaka soat em iboap ekawēn oḡuwēn eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim. Epeyepere ḡu juy ixē ekawēn. ¹³Wetabēḡ pima, cūḡ ma owebe waram ixē ekawēn muwēn ām eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim. ¹⁴Wetaybit ḡaxīn ma oje'ū iam, wuykukukat Jesus Cristo kuy juk ibapuḡ ma omukūyjo buye. ¹⁵Imēnpuye wa'ōbu'u ḡu soat em ixē ekawēn muwēn ām eywebe eyaḡuyba'ūmap puxim we'ū buje.

¹⁶— Wuykukukat Jesus Cristo waram jajēm — i juk adi ocece eywebe. — Ḡuyjom ixē ja'ōbacaap ḡubapuk soat pe ijo am — i juk adi ocece eywebe. Ocekpiwatpi ḡu juk adi iboap oceḡuwēnuwēn eywebe. Ocetam ixē soat podi ma ya'ōbaca iap ocejojojo. ¹⁷Deus soat podi ma ya'ōbuyxiat- -wuyebayat. Soat podi ma ixē idip. Imēnpit:

— Ojo'i ma ēn tak soat podi ma a'ōbuyxi — i juk adi o'e Deus jekpot pe. — Ojo'i ma ēn tak soat podi ma edip — i juk adi o'e cebe. Imēn e'em pima, ixē xe juk ocesop cekawēn cocom. Kabi kadiwi juk o'jekawēn.

— Ite okpot ikukpinat — i juk adi o'e ocewebe. — Ocokcok cīcā cekay — i juk adi o'e.

¹⁸Oceju ma kabi kadiwiat oceya'ījojo wuykukukat Jesus xe bima, co'a jeje bima, Jesus ebaupukap'a jeje bima.

¹⁹Kuy juk ocetabut Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm ekawēn kay. Kabi kadiwiat a'ījojo buje bit, biḡ ma juk ocetabut ocesop. Ḡebum

cuy epesop ixeyũ'ũm'ũm ekawẽn kay. Ixeyũ'ũm'ũm ekawẽn lâmpada buxim- -kabiok peat puxim. Kábiam pima kabiada jedaebapukpuğ. Iğoda buxim Jesus Cristo jajẽm waram. Ixe ajẽmap wiwim pima, ģebum cuy epesop cekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ'ũm'ũm ekawẽn kay. ²⁰Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ jekpiwatpi ģu apẽn ģuyjom je'bapuk wuywebe iap o'ğuwẽnuwẽn- -pũğ em tak ka'ũma. Wuywebe dak wuyukpiwatpi ģu iboap ekawẽn muwẽn put. Ģebum cuy epesop iboap kay. ²¹Jekpiwatpi ģu juk adi apẽn ģeyjom je'bapuk wuywebe iap o'ğuwẽnuwẽn ip. Deus biõğbuk a'õbi ma o'ğuwẽnuwẽn ip- -Xipat cĩcãat a'õbi.

2 ¹Kuyje Judeuyũ parakpe osodop ip jewexe Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ. Imẽnpuxim ģasũ dak warẽmtağ ma eymutaybitbin'ukayũ jajẽm eykay. Napa ma jeymutaybin ip. Xipat'ũmãn ip jeymutaybin. Ja'ĩjojo'ukayũ ģubu'un ip Jesus kay itabut am. Wuykukukat kuy ikẽrẽat o'ju'uk cebewi ip. Inaka ibu'u je'e ip Deus pe ikẽrẽat 'uk an jewebewi. Imẽnpuye Deus dao ma ixeyũ ģuju ipiatpi'ajojoap kay. Soat em jeedop ip ipiat'ajojom. ²Adeayũ bit ixeyũ buxim jekpiwatpi ma jekuku ip ikẽrẽat muğẽğẽm. Ixeyũ ekukuap co buje, warara'acayũ dak napa ma je'e: — Jesus e icẽmat e ģu — i. — Jesus ebekitkit tak ikẽrẽat muğẽğẽm itabut'ũmat co'i — i dak je'e ip napa ma. ³Jağuybi ma ip jekawẽn eyweju warẽmtağ ma eymutaybin am, eyedinheiro kay jetabikuap tomuju ma. Napa ma je'e ip eywebe.

— Ikẽrẽat kuğ ip oxe — i juk adi o'e Deus kuyje ma ixeyũ muwẽnuwẽn. Deus itanomudipdip ģu cekay ip. Ağ ma. Soat cocom. Ixeyũ ģuju ipiat'ajojoap pe.

⁴Jekawẽn tojtjot'ukayũ be ikẽrẽat muğẽ buje, Deus ibu'u ģu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ģu o'e cekay ip. Ipiat'ajojoap kay ip o'ğuju. Iboce ma ip taomũnmũn correntebum kabiokboğ pe. Ģuyjom Deus soat ideida apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat je'ğũm cedağ oekuku'iaiyũ be. Ipiat supi'ajoat warẽmtağ oekuku'iaiyũ be bit. Teidadaap kabia wiwim ip. ⁵Kuyjeayũ be ikẽrẽat muğẽ buje dak, ibu'u ģu osunuy ipiatpi'ajoan cebe ip. Itabotaidabotbot ģu o'e cekay ip. Muba'atxiri o'ğujajẽm ikẽrẽat mujurũğrũğ'ukayũ mua pam. Noé acã o'taxijo yakõmap puxim. Ixe Noé xipat'ũmayũ mukũyjojom oekukuku muba'at ajẽm awap.

— Ikẽrẽat mujurũğrũğap cuy epeyepere Deus pe ey mucũğ ãm — i'e'em oekukuku.

Ixe badipyũ dak o'taxijo. 7 beayũ o'taxijo.

⁶— Eyju ikêrêat kuğ oxe — i juk adi o'e Deus. Sodoma ka watwat pe, Gomorra ka watwat pe dak.

Daxam ip o'guap. O'guap ip ikêrêat mujurũgrũg'ukayũ mutaybit am eyju dak ãn jeymuap ma iam. ⁷Ló bit o'tujujêm Sodoma ka bewi ce'ũap puxim. Ixe Ló cũg ma osunuy Deus xe. Yağuybabi'ũm osunuy Sodoma ka watwat ikêrêat muğêgêap cocom puye, ibo ka watwat ikêrêat kay acã ġebumap cocom puye dak. ⁸Ixe Ló xipat osunuy. Soat kabia yukpicegê osunuy jeka watwat ikêrêat muğêgêap cocom puye, cekawênkêrêap cocom puye dak. ⁹Wuykukukat itaybit cĩcã ja'õkayayũ daxijo am ipiatpi'ajoap puxim. Ja'õ kay'ũm cĩcãayũ be bit ipiat supi'ajoat. Ixe yağuyba'ũm ġu ixeyũ muju am ipiat'ajojoap kay warêmtağ ma oekuku ip iap teidadaap kabia be. ¹⁰Warara'acat podi ma ipiat supi'ajoat jekpiwatpi ikêrêat muğêgê'ukayũ be- -ja'õ kay'ũmayũ be dak.

Ixeyũ warêmtağ ma wuymutaybitbin'ukayũ isũsũn ġu ikêrêat mujurũğ ãm. Jewexe ip ya'õbuyxi. Ibuyxin ġu ip Deus ekawên tojtjt'ukayũ kuğ. Imuymuy acã ip. ¹¹Warêmtağ wuymutaybitbin'ukayũ bodi ma ya'õbaca Deus ekawên tojtjt'ukayũ. Ixeyũ bodi ma ya'õbuyxi dak ip. Inaka warêmtağ wuymutaybitbin'ukayũ muymuy ġu ip Deus etabutpe.

— Teyũku xipat ġu ocexe — i'ũmġu e'em ip Deus pe. — Deus cuy ipiat supi'ajoat cebe ip — i bit e'em ip.

¹²Puca kake yaokaam acã- -wuyxan acã. Ixeyũ warêmtağ ma wuymutaybitbin'ukayũ puca buxim jekpiwan ma jekukum. Itaekat puxim ip jekukum. Jetaybit'ũmap waywayway ip. Puca aokaap puxim Deus ixeyũ ġu'ũm. ¹³Apên cuk adi ipiat o'supi'ajoat ip warara'acat pe iaptei ideida ip. Ipiat'ajojo am ip ideida. Deus ipiat supi'ajoat cebe ip. Ikêrêat muğêgêem ip kabiabun soat etabun. Jemucokcok am ip ikêrêat muğêgêem soat em. Isũsũn ġu ip ikêrêat mujurũğ ãm soat tabutpe. Iokokat puxim ip ikêrêat mujurũgrũğ xi ip puye. Eyju Jesus oe'ũ wuywebeam iap kay wuyegebuap'a o'om pima, te'e ma ip jekõnkõn eyweju, ikêrêat muğêgê ip jemucokcok am puye. Icokcok cĩcã ip warara'acat muğuykuku am oceju xipat iam. ¹⁴Ayacat co'isum ip itabiku cekay. Taobireren'ũma ip xipat'ũmap muğêgêem. Itabutbũcayũ muğuykukukum ip. Dinheiro buap kay acã ip ġebum.

— Ipiat osupi'ajoat eywebe — i juk adi o'e Deus ixeyũ be.

Cemunêm ãm je'e ip iba'ore ipiat'ajoap puxim. ¹⁵Kawên cũğat kay ip oibu'un cũğat e dağwi itabidaoat puxim. Balaão ekukuap puxim

ip jekukum- -Beor ipot ekukuap puxim. Ixe Balaão dinheiro bu ojuy oekukuku xipat'ūmap muḡēḡēapteim. ¹⁶Deus pit jumento o'ḡuydeat Balaão mukorēm ām, kūyjobit'ūm puye.

— Kūyjobin cuy eḡuy Deus a'ō kay — i juk o'e jumento jekukat pe. Jekukat a'ōm o'jekawēn Deus a'ōbi. Imēn Deus jumento be Balaão o'ḡukorēmat. Jekawēn muwēnuwēn'ukat o'ḡukorēmat ikērēat kay imubu'unap ojuy.

¹⁷Idi'a ti'ūmat puxim warēmtaḡ wuymutaybitbin'ukayū. Kabikerereat puxim tak ip- -kabido ixikxiḡiat puxim. Te'e ma idibi wiwim iap puxim te'e ma dak eyju ixeyū bi bewi icēmat cēmcēmap wiwim. Deus kabiok cīcāatka o'sukanaē tibira jījāat puxim cebeam ip soat em top am ip. ¹⁸Cedaḡ ḡu ip kawēnwēn eyweju, yoboḡan pin ip puye, yakpidapi ip e'em puye dak.

— Xipat ma wuyju Deus xe ikērēat muḡēḡēm wuymucokcok am ma'ḡu wuyju, aoyū kaykay ma'ḡu wuyju — i napa ma e'em ip eywebe. Imēn ikērēat muḡēḡē'ukayū xewi pu'un ojuyacayū muḡuykukukum ip waram ḡuto warēmtaḡ ceku am.

¹⁹— Warēmtaḡ ma juy ajeku- -wuyekupinap taḡ. Deus wuydaxijo ma — i napa ma ip e'em.

Iba'ore cebe ip cedaḡ ma jeku am. Xipacat kay bima, xipacat acā juy aceḡuḡē. Xipat'ūmat kay bima bit, xipat'ūmat acā aceḡuḡē. Iba'ore cebe ip cūḡ ma jeku am xipat'ūmat kay buye. ²⁰Pūḡpūḡpūḡ ikērēat muḡēḡēap epereperem o'e. Xipacat mu'ūm ojuyayū ekukuap epereperem ip o'e wuykukukat a'ō kay kūyjobit am- -wuydaxijoj'ukat Jesus Cristo a'ō kay. Itabut ip o'e cekay. Imēnpit waram ḡuto oibu'un ya'ō kay. Imēnpuye waram ḡuto ikērēat muḡēḡēm ip o'e. Waram ḡuto itabut'ūmat ekukuap puxim ip jekukum o'e. Tadaybot ip osodop kuy bima jetabut awap. Waram ḡuto ikērēat mujurūḡ puje bit, ibodi ma ip tadaybotbot o'e. ²¹Kawēn cūḡan itaybit'ūm pima, Deus yopit ma kuka juk ipiat o'sup'i'ajoat cebe ip ce'ū buje, itaybit'ūm puye. Imēnpit itaybit ip osodop kawēn cūḡan, kuy ip o'ya'ijoj' buye. Darem ma ixekawēn taḡ oekuku ip- -Deus ekawēn taḡ. Ibo ekawēn ikērē ḡu- -soat taḡ xipat. Inaka waram ip oibu'un. Deus yoboḡ ma ipiat sup'i'ajoat cebe ip ce'ū buje, cūḡat a'ō kay ip oibu'un puye. ²²Imēn wuyju e'em:

— Cedadat puje akurice waram jedat o'om — i. — Idibi be dajebaro akōm epere buje, jepitpin kaerep kay waram jewemukotektekteḡ kaerep pe — i.

Icēmat a'ō kay oibu'un'iyayū ixeyū buxim.

3 ¹Oburereyũ ikukpinayũ, ijudup xepxepatup cartadup wemudupmubararaktup eywebeaptup. Ijtoptyyũ otupmubararak eywebe xipacat kay acã ġebum am. Kuy otupmubararak eywebe eyaġyuba'ũmap puxim waram Jesus Cristo jajẽm iap kay. ²Kuyje ma juk adi Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ'ũm'ũm ixe waram jajẽm iap o'ġukũyjojo- -soat taġ iisuayũ'ũm'ũm. Ġebum cuy epesop ixeyũ'ũm'ũm ekawẽn kay. Ġasũ dak wuykukukat warara'acayũ o'ġudot jekawẽn muwẽn ãm eywebe. Wuydaxijojo'ukat o'ġudot ip. Ġebum cuy epesop ixeyũ ekawẽn kay dak. ³Ãmap kabia bima ikẽrẽat muġẽġẽxiayũ jajẽm eykay jemucokcok am ikẽrẽat muġẽġẽ'ukayũ. Iboam cuy õn eymukũyjojom. Cristo waram jajẽm iap ip jowayway.

⁴— “Waram ġuto oajẽm eykay,” i te'e ma Cristo juk adi o'e eywebe — i napa ma ip je'e eywebe. — Pu iġuje? — i je'e ip. — Wuyebayũ'ũm'ũm pit kuy oe'u'ũ. Inaka oajẽm ġu buk — i je'e ip iwayway am. — Ġasũ soat ibit ma apẽn ipi muġẽ buje osodop iap co'i ma — i je'e ip Cristo waram jajẽm iap wayway am.

⁵Ja'õm acã Deus kabi o'ġujurũġ, ipi dak. Idibi ma o'timuwexat ipim. Idibi parakpewi ma ipi o'ġubapuk. ⁶Idibim tak kuyjeayũ o'ġuap- -ipi juayũ o'ġuap. Muba'atxiri o'ġuajẽm soat muap am. ⁷Ġasũ dak Deus a'õbi ma kabi jemõġap pe opop Deus a'õbi. Deus a'õbi ipi dak opop jemõġap pe ma. Ġuyjom pit ja'õm ma'ġuto idibi ġu'ũm daxam. Ja'õm ma ipi dak ġu'ũm. Imu'ũm puje, ipiat supi'ajoat kũyjobit'ũmayũ be- -ikẽrẽat mujurũġrũġ'ukayũ be. Waram Cristo jajẽm iap waywayway'ukayũ jekpiwan ma yaġyuba'ũm iboap ekawẽn kay.

⁸Wuykukukat xe bit pũġ kabia mil koato jo'i. Mil koato dak pũġ kabia jo'i cexe. Eyaġyuba'ũm ġu juy cuy epesop iboap kay, oburereyũ.

⁹— Ocepit ma eykay — i juk adi a'ġu o'e wuykukukat.

— Ibun cĩcã omuyku — i te'e ma e'em yajẽmap waywayway'ukayũ bit. Ixe ibu'u kũyjobit'ũmayũ mu'ũm ãm. Ibikuy soat pe ikẽrẽat mujurũġrũġap epere am. Imẽnpuye ibun omuyku. Yukpiceġẽ ġu wuykuġ.

¹⁰Imẽnpit wuykukukat jajẽm. Uk'a iwat aġ'ũm pima ibukurukat ajẽmjẽm. Imẽnpuxim itabut'ũmayũ aġ'ũm pima, wuykukukat jajẽm. Yajẽmap kabia be kabi i'ũm. Ya'õkareyat ipararu jĩjãat pibun ma i'ũm. Soat kabi beat tak ipik ma. I'ũm. Ipi dak i'ũm- -soat ipi daġat tak. ¹¹Deus imẽn soat ġu'ũm. Eyetaybit iboam. Imẽnpuye ikẽrẽat epeġuġẽ ġu juy- -pũġ em tak ka'ũma. Deus a'õ daġ acã juy epekuku soat kabia. ¹²Deus pe waram Jesus Cristo mudocap kabia juy epejowiwi. Eywebe i'e but iap cuy epe'e'e. Dao ma kuka a'ġu oajẽm. Ixe ajẽm puje, kabi ipik. I'ũm. Kabi beat iero je'e taxipap pibun.

¹³— Kabi iisuat oġuġē — i juk adi a'ġu o'e Deus pit. — Ipi dak wara'at oġuġē iisuat — i juk adi a'ġu o'e. — Cedaġ ma jekuku'ukayū acā jeedop ipi iisuat pe — i juk adi a'ġu o'e.
Iisuat wiwim cīcā wuyju.

¹⁴Oburereyū ikukpinayū, ixe ajēmap kabia wiwim wuyju. Imēnpuye ikērēat epeġujurūġ ġu. Deus a'ō daġ cuy epekuku soat kabia. Imēn eyeku buje, ikērēat kuġ ġu epesop Deus etabun. Eyisun ma epesop itabun. Kaba'ūm cuy epesop ixe eju. ¹⁵Wuykukukat ibun ma omuyku warara'acat taxijo pin puye. Yukupiceġē ġu wuykuġ. Ġebum cuy epesop iboap kay. Wuykitpit ikukpinat Paulo dak cuk imēġaptup o'tupmubararak eywebeaptum Deus kuy ixe o'ġutaybin puye. Imēn ixe dak cuk adi eymutaybitbin osunuy. ¹⁶Ixe juk adi wuykukukat jajēm iaptup o'tupmubararak. Pūġpūġ ixe emudupmubararaktup peat ekawēn cekawēn pa'arēm. Iba'ore wuywebe wuyekūyo am. Imēnpuye warēmtaġ ma itaybit'ūmayū wuymutaybitbin ixe emudupmubararaktup peat ekawēn- -itabutbūcayū dak. Wara'atup peat ekawēn warēmtaġ ma ip wuymutaybitbin Deus ekawēntup peat ekawēn. Imēneju ixeyū ma jemujuat ipiat'ajojoap pe. Soat em ipiat'ajojom jeedop ip je'ū buje.

¹⁷Oburereyū, eyju bit eyetabutbūt ġu. Eyetabut cīcā ma. Yoboġ cīcā eyju eyetabucap kuġ. Kuy eyetaybit cedaġ ġu wuymutaybitbin'ukayū omuyku iam. Imēnpuye eyday'em'um cuy epesop ixeyū be eymubu'unap puxim kawēn icēmat kay. Deus a'ō kay'ūm cīcā ip. ¹⁸Biġ ma juy Jesus Cristo ekawēn taġ epeku- -wuydaxijojo'ukat ekawēn taġ. Biġ ma juy cekawēn taġ epeku biġ ma ixe be xipan eykuk am. Biġ ma juy eyetabun cekay.

— Soat podi ma ěn edipap kuġ — i juy ace wuydaxijojo'ukat pe- -wuykukukat Jesus Cristo be.

Imēn ma wuyju e'em cebe ġasū. Imēn cuy acece soat em cebe.

Ibūrū ma.

JOÃO

EMUDUPMUBARARAKTUP

KOAPATUP

1 ¹Joãoyũ oceju. Cartadup mubarararaḡ oceju Jesus Cristo muwēn ãm eywebe. Ixe ekawēn kay wuyetabut pima, wuyaḡuyisum ajeku ijodi bima. Ixe xe wuyetait acesop wuye'ũ buje dak. Ixe itait osunuy ipi mujurũḡ awap. Ixe ekawēn cuk adi oceya'ijoyo ijodi bima. Ocetam cuk adi ocejojojo ixē. Icēmān ixē ocejojojo ocetam. Ixe eju ma juk adi ocekukuku. ²O'jebapuk ocekey. Cebapuk puje, ocejojojo. Imēneju ixē ma oceḡuwēn eywebe. Ixe kay itabucayũ yaḡuyisum jekukum ḡasũ. Deus xe itait jeedop ip je'ũ buje dak. Ixe wuymuisusun soat em Deus xe wuydop am wuye'ũ buje. Wuyebay xe osunuy kuyje. ḡasũ bit o'jebapuk ocekey. ³Apēn cuk adi ocejojojo iap muwēnuwēn oceju eywebe. Apēn cuk adi oceya'ijoyo iap tak imuwēnuwēn oceju eywebe. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim Deus eju jeburerem am. Oceju Deus eju jeburerem. Ixe ipot eju dak oceju jeburerem ma- -Jesus Cristo eju. Iboap muwēnuwēn oceju eywebe dak ocebuxim ixeyũ eju jeburerem am. ⁴Ijudup mubarararaḡ oceju eywebeaptum eymucokcok am. Wuycokcoksũ ḡu ace'e- -wuycokcok cĩcã ma. Darem ḡu dak wuycokcoḡ acesop- -soat em ma.

⁵Deus kabia buxim e'em. Ikērēat kuḡ ḡu ixē. Ka'ũmḡu kabiok Deus xe. Ikērēat o'jukuk ḡu- -pũḡ em tak ka'ũma. Jesus Cristo juk adi iboap o'ḡuwēnuwēn ocewebe. Iboap ekawēn muwēnuwēn ma oceju dak eywebe. ⁶“Deus eju jeburerem oceju” i wuyju e'em pima ikērēat mujurũḡrũḡ ma'ḡu wuyju, napa ma wuyju e'em. Cũḡ ḡu dak wuyju

jekukum. ⁷Deus pit ikêrêat mujurũgrũgũ ġu. Ixe kabia dağ jekuku'ukat puxim. Cedağ ma jekukum. Ixe ekukuap puxim wuyju jekukum pima, jeburerem kuka ajeku wuyeweweju. Pũğ tağ ma kuka ajeku. Deus ikêrêat uk ũğ wuywebewi- -soat uk'uğ. I'uk'uğ wuywebewi korosa be ipot o'jedoyekereren puye. Jesus Deus ipot. Ixe wuymuisusun soat tağ.

⁸“Ikêrêat kuğ ġu òn pit” i'e'em pima, jewemuğuykukukum wuyju. Napa ma wuyju e'em:

— Ikêrêat kuğ ġu òn pit — i.

⁹Apên cuk adi ikêrêat ağujurũgrũgiap cuy ağuwên Deus pe. Imuwên puje, ixe ikêrêat ju'uk wuywebewi. Soat ju'uk ikêrêat, ixe soat em apên cuk adi o'e'e iap tağ e'em puye. Cũğ ma ixe wuykuğ. Ixe wuymuisusun soat tağ wuywebe waram ikêrêat kukap puxim.

¹⁰— Soat ipi juacat ikêrêat mujurũgrũgũ — i'e'em Deus.

Wuyju e'em pima:

— Òn pit ikêrêat mujurũgrũgũ ġu — i; — Deus napa ma e'em — i dak wuyju e'em.

Imên e'em pima, wuybinünpe ġu Deus ekawên òmòm.

2 ¹Bekitkit, cartadup mubarararağ òn eywebeaptum eywebe ikêrêat mujurũgrũgũap puxim. Wuywebe ikêrêat mujurũğ puje bit, wuywebeam Jesus Cristo kawênwên wuyebayat eju. Ixe Jesus Cristo soat podi ma cũğ ma. ²Ixe ma oe'ũ ikêrêat muğẽğẽap teida am. Imênpuye Deus ikêrêat uk'uğ wuywebewi.

— Wuywebewi acá — i'ũmğũ òn pit e'em. — Soat pewi ipi juacayũ bewi ixe ikêrêat uk'uğ — i òn e'em.

³Deus ekawên kay kũyjobit pima dak, wuyetaybit ma wuyju Deus bureyũ iam. ⁴Ixe ekawên kay kũyjobit'ũmat pit napa ma e'em:

— Deus bure òn — i.

İcêm ġu e'em kũyjobit'ũm puye. ⁵⁻⁶Ixe ekawên kay kũyjobicayũ bit warara'acat kayap podi ma Deus kay ip. Cekawên kay kũyjobin pima, wuyetaybit acesop Deus eju mũğ'i wuyju jekukum iam. “Deus eju mũğ'i oceju jekukum” i wuyju e'em pima, Jesus Cristo ekukuap puxim cuy ajeku. Ixe ekukuap puxim jekukum pima, wuyetaybit acesop Deus eju mũğ'i wuyju jekukum iam.

⁷Oburereyũ ikukpinayũ, apên cuk adi ocece eywebe iaptup mubarararağ òn eywebeaptum. Iboap ekawên kawên iisuat ġu. Kuy bima juk adi iboap ekawên epeya'i'jojo- -xipan cuy epeyewekuk iap ekawên. ⁸Iboap ekawên kawên iisuat puxim o'e Jesus ekukuap co buje.

Ixe ekukuap kay ġebum pima, wuyetaybit ace'e iboap ekawēn. Iboap ekawēn icēmān. Jesus Cristo iboap ekawēn tağ oekukuku- -xipan soat kuğ ijodiacat kuğ. Jesus kabia buxim. Ixe ekawēn tağ jekuku'ukayū kabia dağ jekuku'ukayū buxim. Ixe ajēm puje, kabiokat kapkam iap puxim, ixe ekawēn tağ jekuku'ukayū ade buye.

⁹Jekitpit kay itakomaat napa ma e'em: — Deus ekawēn tağ ōn jekukum — i, ikērēat mujurūgrūğ'uk puye. Kabiok tağ jekuku'ukat puxim ixe. ¹⁰Wuyxe wuykitpit ikukpin pima, Deus ekawēn tağ wuyju jekukum. Soat ekawēn tağ jekuku'ukat kabia dağ jekuku'ukat puxim. Imēnpuye ikērēat mujurūgrūğan ġu warara'acat pe. ¹¹Jekitpit kay itakomaat pit kabiok tağ jekuku'ukat puxim. Kabiok tağ jekuku'ukat itaybit ġu poma oju iam. Imēnpuxim jekitpit kay itakomaat warēmtağ jekukum Deus kay kūyjobit'ūm puye.

¹²Bekitkiyū, eyju'in ġaxīn ma juk eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum ġasū eywebewi Deus ikērēat o'ju'uk puye. O'ju'uk Jesus Cristo oe'ū buye. ¹³Baybayū, eyju'in cuk kuyje ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyū buye. Ixe Jesus Cristo ipi mujurūğ'isum itabēğ osunuy. Tapupuyū, eyju'in ġasū ma eyetabut Jesus kay. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum kuy juk ikērēat mujurūgrūğ'ukayū kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm puye- -soat podi ma ikērēat kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm.

¹⁴Warara'acayū ey'in kuy ma eyetabun. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eyju Jesus Cristo bureyū buye. Ipi mujurūğ awap ixe itabēğ osunuy. Warara'acayū ey'in kapusukuruy eyetabun. Ijudup mubarararağ ōn eywebeaptum eya'ōbaca buye. Soat em eyju ġebum Deus ekawēn kay. Soat podi ma ikērēat kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm- - ikērēat mujurūgrūğ'ukayū kukukat a'ōbacaap epeğū'ūm.

¹⁵⁻¹⁶Deus kay itakomaayū ibikuy jījā ikērēat mujurūğ ām. Jeakağ cīcā ip ikērēat kay. Imēnpuye itabikuku jījā ip ikērēat kay. Yoboğan pin ip adeayū xe. Imēn jekukum pima wuyebayat bikuyap tağ ġu epeku- - itabut'ūmat ekukuaptağ acā. Imēneju eyetabikukum ġu juy epesop Deus kay'ūmayū emumutabikukunap kay. Ixeyū ekukuap puxim ġu juy epeku. Ixeyū ekukuap puxim eyeku pin pima, wuyebayat ikukpin ġu eyxe. ¹⁷Itabut'ūmayū e'leap i'ūm. Iteyū emumutabikukunap tak i'ūm. Deus bikuyap tağ jekuku'ukayū bit i'ūm ġu. Soat em itabēğ jeedop ip Deus xe.

¹⁸Bekitkit, ġaxīn ma soat i'ūm. Cristo kay itakoma jījāat omuyku iap awēğ kuy epeyawēğcoco. Cristo kay'ūmayū kuy o'jebapuk ijodi- -ade.

Imēnpuye wuyetaybit ḡaxīn ma ipi i'ūm iam. Cristo soat kukukan iap kabia omuyku. ¹⁹Ixeyū Cristo kay'ūmayū o'jēm wuyxewi. Wuykadiayū ḡu ip osodop- -wuykadi'ūmayū ma. Imēnpuye o'jēm ip wuyxewi. Wuykadiayū bima kuka adi oibu'un ḡu ip wuyxe. Ibu'un'ūm pima wuyxe ma kuka adi ip osodop. Imēnpit o'jēm ip wuyxewi. Imēnpuye wuyetaybit wuykadi ḡu teyūku iam.

²⁰Deus Ibiōḡbuk xipacat cuk o'ḡuōm eywebe Cristo kay eyetabucap tomuju. Imēnpuye soat eyju eyetaybit kawēn icēmān. ²¹Kawēn icēmān itaybit'ūmayū ḡu eyju. Ijudup mubarararaḡ ōn eywebeaptum eyetaybit puye kawēn icēmān. Napa e'e'ukat pi bewi ḡu kawēn icēmān cēmčēm. Eyetaybit iboam.

²²Abuyū dapxiyū iap oḡuwēn eywebe. “Jesus Deus emunaē ḡu” i'e'e'ukayū dapxiyū. “Deus Jesus ebay ḡu” i'e'e'ukayū dapxiyū, “Jesus Deus ipot ḡu” i'e'e'ukayū dak. Ixeyū Cristo kay itakoma jījāayū. ²³Adeayū etabutpe “Wetabut ḡu Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū Deus bureyū ḡu. Adeayū etabutpe “Wetabut Jesus Deus ipot iap kay” i'e'e'ukayū bit Deus burem e'em.

²⁴Kawēn idipat cuk epeya'ījojo eyetabut'isum. Iboap ekawēn taḡ cuy epeku. Iboap ekawēn tāḡ jekukum pima, Cristo eju mūḡ'i epekuku soat em- -cebay bikuyap taḡ tak.

²⁵— Eyaḡuyisum eyju jekukum ijodi bima — i juk adi o'e Cristo wuywebe. — Soat em Deus xe eyetait epesop eye'ū buje dak — i juk adi o'e Cristo wuywebe.

²⁶Itabut'ūmayū ma eymuḡuykukuku ojuy jekukum. Imēnpuye ijudup mubarararaḡ ōn eymukūyoaptum. ²⁷Eyju bit Deus biōḡbuk kukayū Cristo Deus biōḡbuk o'ḡuōm eywebe buye. Ixe biōḡbuk nuynuy eywebe. Imēnpuye:

— Ocemutaybitbin'ukat cuy eḡudot ocekey — i'ūmḡu juy epe'e'e. Eywebe dopdop'ukat acā eymutaybitbin soan. Napa ḡu xeku eymutaybitbin- -icēmān.

— Deus biōḡbuk pe eymutaybitbinap taḡ cuy epekuku — i ōn e'em eywebe.

Cristo eju mūḡ'i dak cuy epekuku.

²⁸Bekitkit, soat em cuy Cristo eju mūḡ'i epekuku. Ixe waram je'bapuk ijodi. Ixe eju mūḡ'i jekukum pima, wuya'ōcam acesop ixe ajēm puje. Wuysūsūn ḡu acesop ixe ajēm puje. Acejemunēm ḡu cebuxim. ²⁹Eyetaybit Deus cūḡ ma iam. Imēnpuye eyetaybit cūḡ ma jekuku'ukayū ixe ebekitkiyū iam.

3 ¹Ĝebum cuy epesop wuyebayat xe wuykukpin cĩcã iap kay. Deus e'em wuywebe:

— Webekitkit eyju — i.

Iceĉmãn Deus ebekitkit wuyju. Deus kay'ũmayũ bit itaybit ĝu Deus ebekitkit wuyju iam, Jesus Deus ipot iam itaybit'ũm ip puye. ²Oburereyũ ikukpinayũ, ĝasũ wuyju Deus ebekitkit. Wuyetaybit ĝũĝũn ma apẽn ĝuyjom acesop iam. Waram Cristo ebapak puje bit, ixe jo'iyũm acesop. Wuyetaybit ace'e apẽn ixe omuyku iam, ixe ajojojo buye. Ixe jo'iyũm acesop ixe ajojojo buye. ³Cristo jo'i acesop iap wiwim cĩcã wuyju. Cristo ikẽrẽat kuĝ ĝu. Ikẽrẽat o'jukuk ĝu- -pũĝ em tak ka'ũma. Soat taĝ iisu. Imẽnpuye wuyju dak wuybu'u ikẽrẽat mujurũĝ ãm. Wuyaĝuyisum cuy ajeku.

⁴Ikẽrẽat mujurũĝrũĝ'ukat kũyjobit ĝu Deus a'o kay. Ikẽrẽat mujurũĝrũĝap Deus a'o kay kũyjobit'ũmap co'i. ⁵Cristo o'jebapak wuykay ikẽrẽat uk am soat pewi ijodiacat pewi. Eyetaybit iboam. Ixe bit ikẽrẽat kuĝ ĝu. Ka'ũmĝu ikẽrẽat cebe. ⁶Cristo eju mũĝ'i jekuku'ukatibun ĝu jekukum ikẽrẽat mujurũĝrũĝ. Ikẽrẽat mujurũĝrũĝ'ukat pit itabut ĝu o'e Cristo kay. Ibu'u jĩjã mabuk Cristo a'o daĝ jeku am.

⁷Bekitkit, eyday'em'um cuy epesop itabut'ũmayũ be eymuĝuykukuap puxim. Cũĝ ma jekuku'ukayũ ma cũĝ ma Deus xe Cristo buxim. ⁸Ikẽrẽat mujurũĝrũĝ'ukayũ bit Satanás ebekitkit- -ibiõĝbuk kẽrẽayũ kukukat ebekitkit. Ixe Satanás ikẽrẽat mujurũĝrũĝ'uk osunuy ipi mujurũĝ'isum. Deus ipot osodot ijodi ixe e'eap mu'ũm ãm.

⁹Deus ebekitkitibun ĝu jekukum ikẽrẽat mujurũĝrũĝ, Deus biõĝbuk nuynuy cebe ip puye. Iba'ore cebe ipibun ikẽrẽat kuk am Deus ixeyũ ebay buye. ¹⁰Ibapak cĩcã wuyxe abuyũ Deus ebekitkit iap, abuyũ Satanás ebekitkit iap tak. Cũĝ ĝu jekuku'ukayũ Deus ebekitkit ĝu. Warara'acat kay itakomaayũ dak Deus ebekitkit ĝu ip.

¹¹— Xipan cuy epeyewekuk — i õn e'em eywebe.

Jesus Cristo kay eyetabut'isum cuk iboap ekawẽn epeya'ĩjojo. ¹²Caim ekukuap puxim ĝu juy ajeku. Ixe Caim ikẽrẽat mujurũĝrũĝ'ukayũ kukukat ebekit osunuy- -Satanás ebekit. Ixe jekitpit'ũm o'yaoka. Caim ma cekawẽnkẽrẽ osunuy. Ikitpit pit cekawẽntip osunuy. Imẽnpuye Caim itabutkarey o'e jekitpit kay. Imẽnpuye o'yaoka.

¹³Okitpitpiyũ, itabut'ũmayũ itakoma eykay bima, “Pẽnpuye xe'e itakoma ip wuykay?” i'ũmĝu juy epe'e eyewewebe. ¹⁴Ipiat'ajojoap kay cumayũ ekukuap puxim ĝu wuyju jekukum. Wuyaĝuyisum ma wuyju jekukum. Wuyxe warara'acat ikukpin- -itabucat. Imẽnpuye wuyetaybit

aceju ġu ipiat'ajojoap kay iam. Ikērēm warara'acat kukuk'ukat pit yağuyisum ġu jekukum. Imēnpuye ixē je'ju ipiat'ajojoap kay. ¹⁵Jekitpit kay itakomaat ikērēat kuğ Deus xe wara'acat o'yaokaiat co'i. Ikērēat mujurūğap epere'üm pima, warara'acat o'yaokaiat yağuyisum ġu jekukum ijodi. Eyetaybit iboam. Deus xe ġu jeenuy je'ü buje dak. ¹⁶Cristo oe'ü wuye'üap puxim. Imēnpuye wuyetaybit Cristo xe wuykukpin cĩcã iam. Wuyju dak wuybu'un ġu juy ajop wuye'ü ãm warara'acat e'üap puxim- -itabucat e'üap puxim ixeyü ikukpin wuyxe buye. ¹⁷Wuyju dak wuyetabotaidabotbon cuy ajop ibubut'ümayü kay- -itabucayü kay- -wuykitpitpiyü kay. Wuybubut ade bima, i'in cuy ağüm ixeyü be. Iüm ãm wuybu'u bima bit, te'e ma wuyju e'em “Deus ikukpin ocexe” i. ¹⁸Bekitkit, warara'acat puywan'üm pima, te'e ma kuka ace cebe ip “Eyukpin oxē” i. Icēmãn warara'acat ikukpin wuyxe bima, xipan cuy ixeyü ajukuk, wuybubut'in tak cuy ağüm cebe ip.

¹⁹Xipan warara'acat kuğ pima, wuyetaybit kawēn icēmat tağ wuyju jekukum iam. Imēnpuye:

— Kawēn icēmat tağ paxi juk adi oceku? — i'ümğū ace'e Deus pe cetabutpe bima.

Imēnpuye wuypararam ġu ajop ixē etabixē bima. ²⁰Ikērēat mujurūğ puje dak, “Oceju ikērēat kuğ Deus xe” i wuyju e'em wuywebe ma. Deus pit wuyetaybicap podi ma itaybit. Ixe itaybit teyüku ibu'u o'e ip ikērēat mujurūğ ãm iam. Imēnpuye:

— Oceju ikērēat kuğ Deus xe,” i'ümğū juy ace. Wuypararam ġu juy ajop Deus etabutpe. ²¹Oburereyü ikukpinayü, ikērēat kuğ paxi wuyju iap kay wuyağuykorereren'üm pima, wuya'õcam cuy ajop Deus etabixē. ²²Ixe xewi wuyemukaypinput acejat. Ixe ekawēn kay küyjobit pima, kuka wuyemuojuyjuy acejat cexewi ixē bikuyap tağ jekukum pima dak.

²³— Eyetabun cuy epesop okpot kay- -Jesus Cristo kay — i'e'em Deus wuywebe. — Ikukpin cuy epeyewekuk — i dak. Imēn Deus e'em wuywebe. Imēn Cristo dak cuk adi o'e wuywebe. ²⁴Deus ekawēn kay küyjobicat Deus eju mūğ'i jekukum. Deus tak jekukum mūğ'i ceweju ip- -jebekitkiyü eju. Ixe jebiõğbuk o'ğūõm wuywebe. Wuyetaybit Deus soat em jekukum mūğ'i wuyweju iam ibiõğbuk nuynuy wuywebe buye.

4 ¹Oburereyü ikukpinayü, wuymuğuykukuku'ukayü omuy soat kaka dağ- -ade. Imēnpuye soat ekawēn kay bit eyetabun ġu juy epesop- -“Deus biõğbuk omuy ocewebe” i'e'e'ukayü ekawēn kay. Koap eya'õpicüğcüğ cĩcã juy epesop ixeyü ekawēn kay.

— Deus ekawēn taḡ paxi ite wuymutaybitbin- -cekawēn taḡ ḡu xe'e?
— i juy epe'e eyewewebe.

— Deus biōḡbuk omuy ocewebe — i'e'em ip napa ma.

²Eyetaybit put abuyū ixeyū'in Deus a'ōbi wuymutaybitbin iam, abuyū ixeyū'in jekpiwatpi wuymutaybitbin iam tak. “Jesus Deus emunaē” i'e'e'ukayū Deus a'ōbi wuymutaybitbit'ukayū, “Jesus ijodian o'e” i'e'e'ukayū dak. Deus biōḡbuk omuy ixeyū be. ³“Jesus ijodian ḡu o'e” i'e'e'ukayū bit Deus a'ōbi ḡu wuymutaybitbin- -ja'ōbi acā. Deus biōḡbuk nuynuy ḡu cebe ip. Cristo kay itakoma jījāat a'ōbi ixeyū wuymutaybitbin. “Ḡaxīn ma Cristo kay'ūm cīcāat omuyku” iap awēḡ kuy juk epeyawēḡcoco. Kuy ijodi ma omuy.

⁴Bekitkit, Deus ebekitkiyū eyju bit. Cristo kay'ūm cīcāat itabut'ūmayū kukat. Ixe ya'ōbaca. Deus biōḡbuk pit ixē bodi ma ya'ōbaca- -eywebeat. Imēneju jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū a'ōbacaap kuy epeḡu'ūm. ⁵Apēn itabut'ūmayū e'e am ma ip kawēnwēn soat em jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū. Itabut'ūmayū ixeyū ekawēn kay jījā, itabut'ūmayū kukukat kadi ip puye. ⁶Wuyju bit Deus kadiayū. Deus bureyū wuyekawēn coco'uk. Deus bure'ūmayū bit wuyekawēn coco'uk ḡu. Imēneju wuyetaybit abuyū Deus biōḡbuk a'ōbi icēmān wuymutaybitbin iam, abuyū cedaḡ ḡu wuymutaybitbin iam tak.

⁷Oburereyū ikukpinayū, Deus ibikuy wuywebe xipan jewekuk am. Imēnpuye xipan cuy acewēkuk. Xipan warara'acat kukuk'ukayū Deus ebekitkit. Deus bureyū ixeyū. ⁸Deus xe soat ijodiat ikukpin. Jekpiwatpi ma wuykay. Imēnpuye ikukpin warara'acat kuḡ'ūm pima Deus burem ḡu kuka ace. ⁹Wuykay jekpot mudot puje, Deus jexe wuykukpinap o'ḡubapuk wuywebe. Pūḡ ma Deus ipot. O'ḡudot ijodi wuykay soat em wuyetait wuydop am cexe wuye'ū buje. Imēneju wuyetaybit wuykukpin cīcā Deus xe iam. ¹⁰Wuyxe Deus ikukpin ḡu osunuy kuyje. Ixe xe bit wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye jekpot o'ḡudot wuykay. O'ḡudot ikērēat uk am wuywebewi. Deus ikērēat uk'uḡ wuywebewi ipot oe'ū buye. Oe'ū ikērēat muḡēḡēap teida am.

¹¹Oburereyū ikukpinayū, Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak xipan cuy acewēkuk. ¹²Wuywebe Deus ijo ba'ore. Xipan jewekuḡ pima, Deus wuyweju mūḡ'i jekukum. Deus wuyweju mūḡ'i jekukum pima, xipan warara'acat ajukuk apēn Deus xipan wuykuḡ iap puxim. ¹³Deus cuk jebiōḡbuk o'ḡuōm wuywebe. Imēnpuye wuyetaybit Deus eju mūḡ'i wuyju jekukum iam, ixē wuyweju mūḡ'i jekukum iam tak. ¹⁴Deus ipot e'eap cuk adi ocejojojo. Imēnpuye:

Deus jekpot o'ğudot wuydaxijo am- -soat taxijo am ipi watwat taxijo am — i oceju e'em soat pe.

¹⁵Wuybisün'üm pima “Jesus Deus ipot” i'e am warara'acayū be, soat em Deus jekukum wuyweju; wuyju dak soat em jekukum ceweju- -Deus eju. ¹⁶Deus jekpot o'ğudot wuydaxijo am. Imēnpuye wuyetaybit Deus xe wuykukpin cīcā iam. Wuyetabut tak Deus xe wuykukpin cīcā iap kay.

Soat ipi watwat ikukpin Deus xe. Xipan warara'acat kuğat Deus eju mūğ'i jekukum. Deus tak jekukum mūğ'i ceweju. ¹⁷Deus eju mūğ'i jekukum pima ixē buxim wuyju dak xipan warara'acat ajukuk. Deus ipiat supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be ikērēat muju rūğrūğ'ukayū be. Ipiat'ajoan pima wuypararam ġu acesop ixē etabixē. Wuya'ōcam acesop cetabixē. Ijodi bima Cristo ekukuap puxim wuyju dak jekukum puye, wuya'ōcam acesop cetabixē. ¹⁸Wuyxe warara'acat ikukpin pima, wuypararam ġu kuka ace Deus etabixē. Deus buxim ikukpin warara'acat kuğ pima bit, wuypararaap ajukuk ġu wuyweju. Wuyparara bima bit: — Ipiat supi'ajoat xe'e Deus wuywebe? — i kuka ace wuywebe ma. Wuyparara bima, iba'ore wuywebe Deus puxim warara'acat kuk am ikukpin.

¹⁹Kuyje Deus xe wuykukpin cīcā ajop. Imēnpuye wuyju dak ġasū wuyxe Deus ikukpin cīcā, warara'acayū dak ikukpin wuyxe. ²⁰Warara'acat kay itabucat kay wuyetakoma bima, napa ma wuyju e'em:

— Deus ikukpin oxē — i.

Ka'ūma ma Deus o'lojojo buk. Deus ma ijojom ġu wuyju. Wuyxeacat pit ijojom soat em. Wuyxe wuyemumujoyū ikukpin'üm pima, iba'ore wuywebe ikukpin wuyemumujoyū'üm kuk am.

²¹— Deus ikukpin eyxe bima, xipan cuy eykitpitpiyū dak epejukuk — i juk adi o'e'e Cristo wuywebe.

5 ¹Jesus Deus emunaē iap kay itabucayū Deus ebekitkiyū. Wuyxe bekitkiyū ebay ikukpin pima, ixē ebekitkiyū dak ikukpin ma wuyxe. ²Wuyxe Deus ikukpin pima, ixē ekawēn tağ jekukum pima dak, wuyetaybit acesop wuyxe Deus ebekitkiyū ikukpin iam. ³⁻⁴Soat pe Deus ebekitkit pe Deus kay'ūmayū a'ōbacaap mu'üm put. Wuyju itabut'ūmayū a'ōbacaap mu'ūmu'üm Jesus kay wuyetabut puye. Iba'ore ġu wuywebe kūyjobit am ya'ō kay, ixē a'ōbacaap kuğ puye. Deus wuyxe ikukpin pima, cekawēn tağ ajeku. Deus ikukpin wuyxe bima, “Ocebu'u ixē ekawēn kay kūyjobit am,” i'ümğū kuka ace. ⁵Abu

be Deus kay'ũmayũ a'õbacaap mu'ũm put? Jesus Deus ipot iap kay itabucayũ be acã.

⁶Jesus Deus emunaẽ ma. Ixe Jesus oajẽm Deus bikuyap tağ jeku am. Imẽnpuye soat em kũyjobit osunuy Deus a'õ kay. Imẽnpuye idibi be o'jewemubatisanat. Oe'ũ korosa be. O'jedoyekereren korosa be soat em wuydop am Deus xe. Soat em ma Deus emunaẽ osunuy. Je'ũ buje dak Deus emunaẽ osunuy. Ğasũ dak Deus emunaẽ. ⁷⁻⁸Ixe Jesus oajẽm wuymutaybit am “Õn Deus ipot” iam. Wuyetaybit ixe Deus ipot iam apẽn ixe idibi be o'jewemubatisanat iap kay ğebum pima, apẽn ixe o'jedoyekereren iap kay dak. Cewemubatisanap acã ğu wuymutaybitbin icẽmãn Jesus Deus ipot iam. Cedoyekererenap tak iboam wuymutaybitbin. Deus biõğbuk tak wuymutaybitbin Jesus Deus ipot iam. Ixe biõğbuk icẽmãn e'em wuywebe. ⁹Ijodiacat Jesus Deus ipot iap muwẽnuwẽn wuywebe. Wuyetabut ixeyũ ekawẽn kay. Deus tak Jesus okpot iap o'ğuwẽnuwẽn wuywebe. Ijodiacyũ e'eap podi ma icẽmãn Deus e'em. Imẽnpuye wuyetabun cuy ajop ixe ekawẽn kay. ¹⁰Deus o'e:

— Jesus okpot icẽmat — i.

Ixe ipot kay itabucat e'em jewebe ma:

— Cũğ ma o'e owebe wetabut am Deus ipot kay — i.

Deus kay itabut'ũmat pit napa ma e'em: — Deus dapxi — i. Tũibe Deus dapxi iãn e'em itabut'ũmat, Deus e'eap kay itabut'ũm puye - “Jesus okpot” i'e'eap kay itabut'ũm puye.

¹¹— Eyağuyisum epeku ijodi bima okpot oe'ũ eywebeam puye — i'e'em Deus soat pe wuywebe. — Soat em eyetait epesop oxeye'ũ buje dak — i'e'em wuywebe.

¹²Ipot kay itabucayũ ma yağuyisum jekukum ijodi. Soat em Deus xe itait jeedop ip je'ũ buje dak. Itabut'ũmayũ bit yağuyisum ğu jekukum ijodi. Soat em Deus wi wũy ma jeedop ip ce'ũ buje dak.

¹³Eyetabut Deus ipot kay. Imẽnpuye eyağuyisum eyju jekukum ijodi bima. Eye'ũ buje dak soat em eyetait epesop Deus xe. Ijudup mubarararağ õn iboam eymutaybit am. ¹⁴Deus eju wuyju kawẽnwẽn. Ixe bikuyap tağ cexewi iojuyjuy bima, ixe wuyekawẽn cocom. Wuyetaybit iboam. Imẽnpuye wuyparara ğu kawẽn ãm ceweju. Ijudup mubarararağ õn eymutaybit am iboam. ¹⁵Wuyetaybit ixe soat em wuyekawẽn cocom iam. Wuyekawẽn cocom cexewi wuyju iojuyjuy bima. Imẽnpuye wuyetaybit ixe xewi wuyemukaypin ajat iam.

¹⁶⁻¹⁷Wuykitpit pe ikẽrẽat mujurũğ puje, acekawẽn cuy Deus eju ixe beam. Deus iboap ju'uk cebewi ikẽrẽat. Ixe soat em itait jeenuy Deus

xe ce'ũ buje. Cũg ãu wuyju jekukum pima ikẽrẽat mujurũgrũg wuyju Deus xe. Pũg pit ikẽrẽat jĩã Deus xe ikẽrẽat mujurũgrũgap. Wara'at podi ma ikẽrẽ cexe. Wuybure iboap muãgẽgẽm pima, ikẽrẽat muãgẽgẽm pima, “Epeyekawẽn cuy Deus eju ixẽ beam,” i'ũmãu õn e'em eywebe. Iboap muãgẽgẽxiat soat em ipiatpi'ajojom jeenuy. Deus wi wũy ma jeenuy ce'ũ buje dak.

¹⁸Deus ebekitkiyũ ibun ãu ikẽrẽat mujurũgrũg Deus ipot aã ip cekay buye. Ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũ kukukat pe Deus ebekitkit kuk pa'ore, Deus ipot aã ip cekay buye.

¹⁹Wuyetaybit Deus a'õ kay wuyju iam. Warara'acayũ bit ikẽrẽat mujurũgrũg'ukayũ kukukat a'õ kay acã- -itabut'ũmayũ.

²⁰Wuyju acã wuyetaybit Deus ipot kuy oajẽm ijodi iam. Ixe juk adi wuymutaybitbin oeku apẽn Deus omuyku iam. Imẽnpuye wuyetaybit apẽn Deus omuyku iam. Ixe acã Deusat. Soat em Deus eju mũg'i wuyju jekukum- -cũgat eju. Ixe ipot eju dak mũg'i wuyju jekukum- -Jesus Cristo eju. Ixe acã Deusat. Ixe eju mũg'i jekuku'ukayũ yaãuyisum jekukum ijodi. Soat em itait jeedop ip Deus xe ce'ũ buje dak.

²¹Bekitkiyũ, eyetabun ãu juy epepõp Deus pabi kuã ojuyacat kay! Ibũrũ ma.

JOÃO

EMUDUPMUBARARAKTUP

IPIDASEATUP

¹Tũũ, ijudup mubarararağ òn ewebeaptum, e'iyũ beaptum tak. Jesus kay itabucayũ kukukat òn. Eykukpin oxe. Warara'acayũ xe dak eykukpin- -soat xe. ²Eykukpin ocexe, wuyju kawẽn icēmat kay buye. Soat em wuyju ġebum iboap ekawẽn kay. Wuyağuyba'ũm ġu iboap ekawẽn kay. Soat em iboap ekawẽn tağ ajeku.

³— Bay, xipan cuy wuykuk — i òn e'em Deus pe- -wuyebay be, Jesus Cristo be dak- -Deus ipot pe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy wuykay — i òn e'em cebe. — Wuyağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe. Wuyju kawẽn icēmat tağ jekukum pima, imẽn ip wuykuğ, xipan warara'acat kuğ pima dak.

⁴E'iyũ ekukuap awēğ oyawēğtobuxik. Pũğ ġu ixeyũ'in kawẽn icēmat tağ jekukum- -wuyebay be wuyawēwēap ekawẽn tağ. Ocokcok cĩcã oce ixeyũ awēğtobuxik puje.

⁵— Tũ'ũ ikukpinat, xipan cuy epeyewekuk — i òn e'em ewebe. Iboap ekawẽn kawẽn iisuat ġu- -kawẽn kuyat. Kuy bima xipan cuy epeyewekuk iap ekawẽn aya'įjojo- -Jesus kay wuyetabun'isum. ⁶Xipan cuy epeyewekuk iap ekawẽn kuy epeya'įjojo Jesus Cristo kay eyetabun'isum. Xipan jewekuğ pima Deus ekawẽn tağ tak kuka ajeku.

⁷Wuymuğuykuku'ukayũ o'įepõğpõğpõğ soat kaka dağ.
— Jesus Cristo ijodian ġu o'e — i'e'em ip.
Imẽn e'e'ukat wuymuğuykukuku'ukat. Cristo kay itakoma jįjã ip. ⁸Imēneju eyday'em'um cuy epesop ixeyũ be eymuğuykukuap

puxim. Ixeyũ be eymuḡuykuku buje, eyekapikaptei epejat ḡu Deus xewi. Eymuḡuykuku'ũm pima bit, Deus jeymucoccoḡ cica eywebe eyekapikaptei ũm puje- -soatei ũm puje.

⁹Cristo be wuymutaybitbinap kay'ũmayũ ma Deus bikuyap taḡ ḡu jekukum- -wara'at taḡ acã. Deus bure ḡu ip. Itabut ḡu ip Deus kay. Cristo be wuymutaybitbinap taḡ jekuku'ukat pit pũḡ taḡ ma jekukum Deus eju. Deus tak pũḡ taḡ ma jekukum ixeyũ eju. Deus ixeyũ bure e'em. ¹⁰Cristo ekawẽn imutaybitbin'ũmat a'õ kay ḡu juy epesop. Ixeyũ juy epeḡuõm ḡu eyduk'a be, eykay yajẽm puje ip.

— Deus xipan cuy jeykuk — i'ũmḡu dak cuy epe'e cebe ip eyxewi ijẽm puje.

¹¹Wuyduk'a be ixeyũ muõm puje, wuyju dak ixeyũ bureyũm kuka acesop ikẽrẽat muḡẽḡẽm.

¹²Soat muwẽn pin puk õn eywebe. Imẽnpit obu'u oce soat muwẽn ãm eywebe taperadup pe. Cu oju bit a'ḡu õn eyka be eyjom kawẽn ãm eyweju. Kawẽnwẽn pima, wuycokcokap yoboḡ je'e.

¹³Ekibit iyũ kato mujujum eywebe. Ekibit tak Deus emunaẽ. Ijudup mubarararaḡ õn eywebeaptum.

Ibũrũ ma.

JOÃO

EMUDUPMUBARARAKTUP KANOMŪMATUP

¹Gaio, ijjudup mubarararağ òn ewebeaptum. Jesus kay itabucayã kukukat òn. Ekukpin oxe icēmat a'ò kay wuyetabut puye.

²Obure ikukpinat, ewebeam òn kawēnwēn Deus eju.

— Bay, xipan cuy Gaio ejukuk iwātaxipinap puxim — i òn e'em cebe. Wetaybit etabut cīcã Jesus kay iam, kuy juk awēğ oyawēğtobuxik puye.

³Wuykitpitpiyũ'in oajēm okay- -exewiyũ. Awēğ ip o'yawēğmuwēn owebe.

— Gaio soat em kawēn icēmat tağ jekukum — i juk o'e ip owebe. — Cũğ ma ixē jekukum — i juk o'e ip owebe.

Ocokcok cīcã oce awēğtobuxik puje. ⁴Ebekitkiyũ kawēn icēmat tağ jekukum iap awēğ tobuxik puje, soat podi ma ocokcok oce.

⁵Obure, ekukpin oxe. Ēn xipan wuykitpitpiyũ kuğ wara'at ka watwat ma'ğũ ip. Cũğ ma ewebe xipan ixeyũ kuk am.

⁶— Gaio juk adi xipan cīcã oceukuk — i juk o'e ip itabucayũ- -exewi oajēmiaiyũ.

Exewi waram ijēm pin pima wara'atka kay iju am, ibuibuğũ ģũ juy ip eğju. Imēn cũğ ma Deus xe, Deus peam kapikpiğ ip puye. ⁷Cēmēm ip Cristo muwēn ãm acã. Itabut'ũmayũ ģũ iũmũm cebe ip ibubun- -itabucayũ acã. ⁸Imēneju ixeyũ buywan cuy ace- -wuyju ma, itabucayũ. Kawēn icēmat muwēn ãm ip cum. Ibuywatwan pima, Deus xe wuyju dak kawēn icēmat muwēnuwēnat puxim cum ģũ ma'ğũ wuyju ixeyũ eju.

⁹Carta yopīcat kuy otupmuju ekay exe itabucayũ beaptum. Diótrefes pit itabucayũ kukat ojuy o'e warara'acayũ xe- -itabucayũ xe. Ixe

Diótrufes kūyjobit'ūm wa'ō kay. ¹⁰Imēnpuye apēn ixē Diótrufes cuk adi xipan ġu wawēġ o'ġuwēnuwēn iap oġuwēn eywebe eykay wajēm puje, apēn ixē juk adi ocemuymuy iap tak oġuwēn eywebe. Omuyumuy ā ġu ixē bit. Warara'acayū kuġ tak xipan ġu. Wuykitpiyū ajēm puje, ġuōm ġu jedukā be. Ġuōmat ġu dak ip Deus eju kawēnwēnap'a be. Ġujēmjēm tak ip ya bewi.

¹¹Obure ikukpinat, xipāt'ūmat ekukuap puxim ġu juy ejeku- -xipacat ekukuap puxim acā. Xipacat mujurūġrūġ'ukayū Deus ebekitkiyū e'em. Ikērēat mujurūġrūġ'ukayū bit cebekitkiyū ġu.

¹²Soat wuyjuyū e'em:

— Demétrio xipāt cīcā — i.

— Kawēn icēmat taġ ixē jekukum soat em — i'e'em ip.

— Ixe xipāt cīcā — i oceju dak e'em.

Eyetaybit icēmān oceju e'em iam.

¹³Soat muwēn pin puk ōn eywebe. Imēnpit obu'u soat muwēn ām taperadup pe. ¹⁴Ġaxīn ma a'ġu ōn cu ojuy eyka be eyjom. Acejekawēn cuy wuyeweweju.

¹⁵— Gaio juy eyaġuymubabin yaġuybabi'ūmap puxim — i ōn e'em Deus pe.

Kato'i o'e ewebe ebureyū. Kato'i juy ece wuybureyū be- -iboceayū be- -exeayū be. Ijudup mubarararaġ ōn eywebeaptum.

Ibūrū ma.

JUDAS

EMUDUPMUBARARAKTUP

CARTADUP

¹Õn Judas. Jesus Cristo buywatwat'ukat òn. Tiago kitpit òn. Cartadup mubarararağ òn eywebeaptum. Deus cuk eynaē jebekitkiyũm. Ixe Deus wuyebayat. Ixe xe eykukpin cĩcã. Jesus Cristo dak soat em ağ eykay xipan eykuk am.

²Kawēnwēn òn Deus eju eywebeam.

— Bay — i òn e'em cebe. — Etabotaidabotbon cuy eğuy ebekitkit kay — i òn e'em cebe. — Ixeyũ ağuy mubabibin cuy eğuy — i òn e'em cebe. — Ikukpin cuy ixeyũ ejukuk — i òn e'em cebe.

Kuy a'ğũ ixe xipan eykuğ. Inaka kawēnwēn òn ceweju biğ ma ixe be xipan eykuk am.

³⁻⁴Oburereyũ ikukpinayũ, kuy juk cartadup mubararak ojuy oğuy eywebeaptum- -Deus eydaxijojom apēn cuk odaxijo iap puxim iaptup. Imēnpit Deus kay itabut'ũmayũ oajēm wuykay. Ajojojo'ũma ip yajēm puje. Iba'arēm ma ip oajēm. Cekawēnwarun ma ip.

— Deus xipacat je'ğũm wuywebe soat em ikērēat mujurũğrũğ ma'ğũ wuyju — i napa ma e'em ip wuywebe.

Imēn ip Deus xipacat ũmũm wuywebe iap ekawēn muwarururun, ikērēat mujurũğrũğxi ip puye. Jesus Cristo acã wuykukukat. Soat podi ma ixe itaybit wuymutaybin am.

— Eykukukat ģũ ocekkukat pit — i'e'em ip, Jesus Cristo kay'ũm ip puye.

Imēn e'em Deus ekawēntup:

Deus ixeyũ ġuju ipiat'ajojoap kay ikērēat kuġ puye, i. “Xipat ġu eyju oxē” i je'e Deus cebe ip, i.

Iboap kuyje ma ibararak osodop Deus ekawēntup pe. Deus cuk adi eymutabun Jesus Cristo kay. Ixe ebekitkiyũ eyju ġasũ. Ipi'ũm puje dak ixe ebekitkiyũm epesop. Imēneju apēn Deus wuydaxijojom iaptup ġu otupmubarak eywebeaptum. Eybu'ũm ġu juy epesop eyetabut am Jesus kay iaptup acã otupmubarak. Eyday'em'um cuy epesop Deus kay'ũmayũ be eymubu'unap puxim iaptup otupmubarak.

⁵Kuyje Deus Israel naxeġebitbit o'taxijo. O'tujjēm ip Egito eipi bewi. Itabut'ũmayũ bit o'ġuy'ũ'ũ. Warara'acayũ dujujēm puje o'ġuy'ũ'ũ. Kuy eyetaybit iboam. Inaka xipat eywebe soat em ma ġebum am iboap kay. Imēnpuye waram iboap oġuwēn eywebe. ⁶Pũġpũġ Deus ekawēn tojtjot'ukayũ'in Deus co'i i'e pin ip o'e.

— Deus co'i oca'õbuyxi — i napa ma ip o'e.

Jewexe ip Deus co'i osodop ya'õbuyxi. Imēneju Deus ixeyũ o'ġuju ipiat'ajojoap kay. Kabiokboġ pe ip o'ġuju. Taomũnmũn ip dopdom kabiokboġ pe. Ijēm pa'ore ip. Jesus Cristo ajēm puje ipiat supi'ajo cebe ip. Ġebum cuy epesop ixeyũ kay- -jewexe Deus co'i ya'õbuyxiayũ kay. ⁷Sodoma ka watwat ikērēat mujurũġrũġxi ip osodop, Gomorra ka watwat tak, ibo ka xeatka watwat tak. Jewenũn'o'o'uk ip osodop aġokatkayũ. Powatwat kay dak osodop ip tũn'o am. Nũn'o'oxi ip osodop. Deus ipiat o'supi'ajojoat Sodoma ka watwat pe apēn cuk adi ipiat o'supi'ajojoat jekawēn tojtjot'ukayũ xipat'ũmayũ be iap puxim. Daxaboġ pe ip o'ġuju soat em ipiat'ajo am. O'ġuju warara'acat mutaybit am ipiat osupi'ajojoat soat ikērēat mujurũġrũġ'ukayũ be iam. Ġebum cuy epesop iboap kay.

⁸Ġaxĩn ma eykay oajēmiayũ kuyjeayũ buxim soat em ikērēat mujurũġrũġ- -Deus kay'ũmayũ. Jebinũnpe ip ikērēat muġēġēm warēmtaksuġat cocom jexey jo'iat pe buye. Deus soat podi ma ya'õbaca iap waywayway acã ip, ya'õ kay'ũm puye ip. Kabi becat muymuy dak ip- -idip cĩcãayũ muymuy. ⁹Imēn ġu juk adi oeku Miguel. Deus ekawēn tojtjot'ukayũ kukukat putet Miguel i omuy. Ibiõġbuk kērēayũ kukukat jewa'õxixiġ o'e Miguel eju abu wuy'in Moisés'ũm jebit jokot iam. Jewa'õxixiġ pima:

— Ōn pit jemukorēm ġu — io'e Miguel. — Okukukat cuy jemukorēm — i acã o'e Miguel.

Ibiõġbuk kērēayũ kukukat o'jomuymuy ġu Miguel. ¹⁰Ixeyũ Deus kay'ũmayũ bit jetaybit'ũmap muymuy ip. Jekpiwatpi ma itaybit ip

soan itaekat puxim. Jetaybicap ġu'ūmat ip. ¹¹Karem ġu ipiat supi'ajojo ip. Caim e dağ ip jekukum. Balaão buxim xipacap o'ğudopat ip ikērēat kay jījā ip dinheiro bu pinap tomuju ma. Kūyjobit'ūm cīcā ip Deus a'ō kay Coré buxim. Imēnpuye Deus o'ġu'ūm ip. ¹²Te'e ma ip je'awerorom eyweju Jesus oe'ū iap kay ġebumiat'a o am. Iokokat puxim ip eyparakpe. Isūsūn ġu ip pūğxirim ma jeka'on ma soat etabutpe. Warara'acat kay ġu ip ġebum- -jewekay acā. Warara'acat kuğ ġu ip xipan- -jewekuğ acā. Kabikerereat puxim ip- -muba'at'ūmat puxim- -kabido emumukap puxim. Ya'a'e'ūmat'ip puxim tak ip- -ya'a'eat ekaxi be ya'a'e ġu iat'ip puxim. Yop'uk'ukat'ip puxim tak ip. Tūybi'uk'ukat puxim ip- -yope'ūat puxim. ¹³Tipodoyboğat puxim ip. Tipodoy iokokat muymūğmūğ ka'oririt eju. Imēnpuxim isūsūn'ūma ikērēat mujurūğrūğ ip soat etabutpe. Te'e ma ip jekukum kasopta te'e ma jedaekuku'ukata buxim. Deus kabiokat o'ğuxipan ixeyū dopdop am. Kabiokboğ pe ma jeedop ip soat em.

¹⁴⁻¹⁵Kuyje ma Enoque ixeyū o'ğuwēn- -Deus kay'ūmayū o'ğuwēn. Kuy ma ixeyū o'ğuwēn ixeyū kap awap ma. Ixe Enoque Adāo naxeğebit osunuy. Adāo ipotpet o'e. Ixe ipot ipotpet o'e. Ixe ipotpet o'e. 6 be ipotpet ibima, Enoque o'jebapak.

— Xeyūku Deus kay'ūm cīcāyū — i juk adi o'e Enoque kuyje ixeyū muwēnuwēn. — Isūsūn ġu ip ikērēat mujurūğ am Deus etabutpe — i juk adi o'e. — Cekawēnkērē jījā ip — i juk adi o'e. — Deus muymuyxi ip — i juk adi o'e. — Imēneju wuykukukat omuyku jekawēn tojtot'ukayū eju- -adeayū eju- -soat tağ iisuayū eju — i juk adi o'e. — Yajēm puje, “Eyju ikērēat kuğ oxe,” i je'e Deus jekay'ūmayū be — i juk adi o'e. — Deus jekay'ūmayū ġuju ipiat'ajojoap pe — i juk adi o'e Enoque.

¹⁶Ixeyū Deus kay'ūmayū jetakomaap pibun ma jenuycaw ma ip kawēnwēn. Soat em ip warara'acat muymuy. Jewemucokcokcoğ ma ip jekukum. Jeweweju ma e'em ip:

— Xipat ōn — i.

— Xipat ēn — i'e'em ip warara'acat pe jebubut ūmap ojuy.

¹⁷⁻¹⁸Wuykukukat a'ōbi jekuku'ukayū kay juk eymukūyjojo Jesus Cristo emumujuyū.

— Amap kabia bima itabut'ūmayū jebapak eykay- -jewemucokcok'ukayū — i juk adi o'e ip eywebe eymukūyjojom eywaywayway'ukayū. Imēn o'e ip eywebe kuy bima- -ixeyū ajēm awap ma. Ġebum cuy epesop ixeyū ekawēn kay, oburereyū. ¹⁹Ixeyū Deus kay'ūmayū Jesus kayayū mubu'u'un jebureyū kay cewejak'ūm ām. Deus bikuyap tağ ġu

ip jekukum- -jebikuyap tağ acã. Deus biõğbuk kuğ ğu ip. ²⁰Oburereyũ, kuy juk eyetabut Jesus Cristo kay. Biğ ma juy eyetabun epesop cekay ğasũ bit. Ixe kay wuyetabucap soat podi ma xipat. Kawẽnwẽn cuy epesop Deus eju ixē biõğbuk a'õbacaan. ²¹Eybu'um ğu juy epesop Deus pe eykukan xipan. Wuykukukat Jesus Cristo itabotaidabotbot wuykay. Ixe wuydujuu jewekay. Soat em ixē xe acesop. Iboap cuy epejowiwi jĩjã.

²²Pũğpũğayũ soat em jewağuyumuwarururun, itabutbũt ã buye. Eya'õpuruğ ğu juy ip epejukuk- -eya'õdidim ma. ²³Ixeyũ juy epetaxijo daxaboğ pe ijuap puxim. Warara'acayũ isũsũn ğu ikẽrẽat mujurũğ ãm. Iokokat puxim ip. Te'e ma ip jewemukocokcoğ. Ixeyũ dak cuy eya'õpuruğ ğu epejukuk- -eya'õdidim ma. Eyetakomãm cuy epesop ixeyũ emuğẽğẽ kay eywebe dak ixeyũ buxim ikẽrẽat muğẽap puxim.

²⁴Deus itaybit cĩcã wuya'õmubacan am wuywebe ikẽrẽat muğẽap puxim. Ixe wuydujuu jeka kay soat em wuynuy ãm jexe. Ikẽrẽat kuğ ğu ajop ğebuje bit. Soat tağ wuyisu acesop. Soat em wuycokcok acesop ixē xe. Ixe xe acesop iap soat podi ma idip.

²⁵— Ĕn acã Deusat — i juy acece cebe. — Ka'ũmğũ wara'at — i dak cuy acece cebe. — Ĕn acã wuydaxijo'ukat, Jesus Cristo kay ocetabut puye, ocejukukat kay — i juy acece cebe. — Soat podi ma ĩn xipat ocexe — i dak. — Soat podi ma ĩn a'õbuyxi jĩjã — i dak. — Soat podi ma ĩn a'õbacaap kuğ — i dak. — Soat podi ma ĩn soat kukukat — i dak cuy acece cebe- -Deus pe.

Imẽn ma o'e'e ip kuyje, ipi muğẽ awap. Ğasũ dak imẽn ma wuyju e'em. Soat em ma juy imẽn acece cebe.

Ibũrũ ma.

JOÃO BE DEUS O'ĜUBAPUKIAPTUP

1 ¹Deus apēn ġaxīn ma juy je'bapuk iap o'ġuwēn Jesus Cristo be ixē be iboap muwēn ām jebuywatwat'ukat pe- -João be. Deus a'ōbi Jesus Cristo iboap o'ġubapuk João be cexey jo'iat pe. Ibocewi jekawēn tojtjot'ukat o'ġuju João kay. Kabi bewiat o'ġuju cekay. O'ġuju imukūyjo am apēnape cexey jo'ian ixē be warara'acayū mukūyjo am iboam. ²Deus jekawēn o'ġuwēn ixē João be. Jesus Cristo kawēn icēmat o'ġuwēn cebe. João soat o'jojojoiap o'ġuwēnuwēn, soat o'ya'ījojoiap tak o'ġuwēnuwēn. Iboap ekawēn ibararak opop ijudup pe. ³Ijudup coco'ukayū icokcok je'e. Apēn ġaxīn ma je'bapukiaptup peat ekawēn a'ījojok'ukayū dak icokcok je'e. Ijudup peat ekawēn kay kūyjobicayū dak icokcok je'e. Ģaxīn ma je'bapuk apēn ibararak ijudup pe iap taġ.

⁴Ōn João. Ōn ijudup mubarararaġ Ásia eipi watwat peaptum- -7 beatka watwat peaptum- -Jesus kay itabucayū beaptum.

— Bay, xipan cuy ebekitkiyū ejukuk — i ōn e'em cebe. — Ebekitkiyū aġuymubabibin cuy eġuy — i ōn e'em cebe.

Ixe Deus itait ġasū. Kuyje dak itait osunuy. Ģaxīn ma jeedot ġuto wuykay. 7 be omuy ibiōġbuk Deus abikbikap topabe. Ixeyū juy xipan jeykuk. Eyaġuymubabibin cuy jeedop ip. ⁵⁻⁶Jesus Cristo dak xipan jeykuk. Ixe eyaġuymubabibin cuy jeenuy. Ixe soat em icēmān e'em. Ixe koam o'jetait je'ūap tomukadi. Ixe Jesus Cristo ya'ōbuyxi soat ka kukat a'ōbuyxiap podi ma.

Ixe xe wuykukpin cīcā. Korosa be o'jedoyekerereren. Oe'ū ikērēat uk am wuywebewi.

— Paĩyũ buxim Deus peam epeyekapikpik- -webay beam — i juk adi o'e wuywebe.

Ixe soat em ma soat ipi juayũ kukan jeenuy. Imēnpuye:

— Ka'ũmḡu omuy ejo'iat idipat — i juy acece ixe Jesus Cristo be soat em ma. — Ka'ũma ma ejo'iat omuy ya'õbacaat — i dak cuy acece cebe. Imēn cuy acece soat em ma.

⁷Aḡ cuy epesop. Kabikerereat taḡ ixe Jesus omuyku. Soat ma ixe jojo. O'ya'õxamutok'iaiyũ dak ixe jojo ma. Soat tiwatwat jeetõtõn ixe dobuxik puje. Jeetõtõn ip jeḡuycũḡap pibun. Imēn ma juy jeedop ip. Imēn je'e.

⁸— Soat ka'ũm pima õn kuy kake — i'e'em wuykukukat Deus. — Soat i'ũm puje dak õn pit kake. Ka'ũma kake bimaat õn. Soat'ũm pimaat tak õn ma — i'e'em wuykukukat Deus.

Ixe Deus soat podi ma ya'õbaca. Itait ḡasũ. Kuyje dak itait osunuy. Ḡaxĩn ma jeedot ḡuto wuykay.

⁹Õn João- -eywaḡo. Eybuxim õn tak Jesus eju mũḡi jekukum. Eybuxim õn tak ipiat'ajojom. Õn tak soat kukukan oḡuy Jesus eju ixe soat kukukan pima. Õn tak eybuxim wukpiceḡẽ ḡu wetabucap kuḡ. Tip'aweroro be juk adi oḡuy. Patmos i osunuy tip'aweroro butet. Iboce ip omuju Deus ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn puye- -Jesus ekawēn cuk adi oḡuwēnuwēn puye- -kawēn icēmat. ¹⁰Muto'o bima wukpiwan ḡu juk adi ocewaḡuy- -wuykukukat ekabia be. Deus biõḡbuk cuk adi waḡuyda. Ya'õberenat'a'õ oya'i'jojo onõḡpikadiwi jededem- -parasuy jo'iat'a'õ.

¹¹— Ḡaxĩn ma ejojoiaptup cuy etupmubararak — io'e owebe parasuy jo'iat'a'õ. — Ibodup cuy etupmuju Jesus kay itabucayũ beaptum- -7 beat ka watwat peaptum — i juk o'e owebe. — Etupmuju juy Ásia eipi watwat peaptum- -Éfeso ka watwat peaptum, Esmirna ka watwat peaptum tak, Pérgamo ka watwat peaptum tak, Tiatira ka watwat peaptum tak, Sardes ka watwat peaptum tak, Filadélfia ka watwat peaptum tak, Laodicéia ka watwat peaptum tak — i juk o'e owebe.

¹²Korepēn'i oce abu paxi kawēnwēn oweju iam. 7 be lamparina'a mũn ojojojo- -ouro muḡẽḡẽ. ¹³Cepidase ip ijodiat co'iat cũḡ'i osunuy. Jesay kuḡ osunuy iberenat kuḡ. Ouro muḡẽḡẽbu kuḡ osunuy jekũmpi daḡ. ¹⁴Yaoparut o'yanuy lã buxim- -kabidiḡpu buxim- -aopaopu buxim. Itasop o'sutanuy daxae buxim. ¹⁵Suisopsep o'suinuy bronze buxim- -icaat puxim- -daxa be oljeierotiat puxim- -o'ḡusopsupiat puxim. Ixe a'õ ya'õboḡ osunuy ti'acap'a'õ buxim. Jororoh. Cororoḡiat puxim. ¹⁶Kasopta kuḡ osunuy jeba'at kadi- -7 beata kuḡ. Ibi bewi jekawēn

cẽmcẽm osunuy. Payao buxim osodop cekawẽn- -xepxep kadi ma tũyibiati puxim. Topasop o'topanyu kaxicuġat kaxi jo'i.

¹⁷Ixe dobuxik puje o'at cewap ce'uat puxim. I'at puje o'jewebumõg wabi jeje iba'at kadi.

— Epararam ġu juy eġuy — io'e owebe. — Ka'ũma kake bimaat õn. Soat i'ũm puje dak õn acã ocepoyat — io'e owebe. ¹⁸— Soat em ma õn wetabẽġ. Kuy juk adi we'ũ ojop. Ġasũ bit ocetaiit waram. Waram pit oje'ũ ġu. Wa'õbi ma ijodiacat je'ũ'ũm. Wa'õbi ma ce'ũ'ũayũ dopdopap pe jeedop ip — io'e owebe. ¹⁹— Ġaxĩn ma ejojojoiaptup cuy etupmubararak, ġasũ jebapukpuġ ewebe iaptup tak, ġuyjom je'babuk ewebe iaptup tak — io'e owebe. ²⁰— Kasopta kuġ õn oba'at kadi- -7 beata — io'e owebe. — Lamparina mũn tak 7 be opop. Iboap ejojojo kuy — io'e owebe. — Apẽġap ibo iam pit etaybit ġu. Iboam pit õn jemutaybin — io'e owebe. — Lamparina mũn Jesus kay itabucayũ buxim- -7 beatka watwat puxim- -Deus ekawẽn tojotjot'ukayũ buxim — io'e.

Imẽn onõġpikadiat o'jekawẽn owebe- -Jesus o'jekawẽn owebe.

2 ¹— Cartadup cuy etupmubararak Êfeso ka watwat kukukat awẽwẽaptum- -Jesus kay itabucayũ kukukat awẽwẽaptum — io'e owebe onõġpikadiat.

Õn ma kasopta kuġ oba'at kadi. 7 beata kuġ õn. Lamparina'a mũn pidase õn cũġcũġ- -7 beayũ pidase- -ouro muġẽġẽyũ pidase. Jeyawẽ õn. ²Wetaybit cũġ ma juk adi epekuku iam. Wetaybit cuk adi epeyekapikpik cĩcã iam. Eyetaxi dak cuk adi epesop ipiat'ajojom. Xipat'ũmayũ kay ġu jĩjã dak eyju. Jewexe Jesus emumujũyũ dak cuk adi epesubuyxijojo- -“Jesus a'õbi oceju kawẽn idipat muwẽnuwẽn eywebe” i napa ma e'e'ukayũ. Eyetaybit napa ma e'em ip iam. ³Itabut'ũmayũ juk adi ipiat o'supl'ajojoad eywebe, eyetabut okay buye. Eyetaxi bit epesop ipiat'ajojom. Eybu'u ġu juk adi epesop eyetabut am okay. ⁴Imẽnpit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Koap pima okukpin cĩcã oġuy eyxe. Ġasũ bit ka'ũma. Okukpinsũ ma eyxe ġasũ bit. Imẽn xipat ġu. ⁵Ġebum cuy epesop apẽn koap pima okukpin cĩcã eyju okuk iap kay- -apẽn ġasũ bit eyju okukpin ġu iap kay dak. Warẽmtaġ ma okukap cuy epeyepere. Waram ġuto okukpin cĩcã juy epesop okuġ. Eywebe warẽmtaġ ma okukap epere'ũm pima bit, õn ma ojot eykay. Apẽn wuyju lamparina'a mũn muwedewedem wara'at muy ãm tũyap pe

iap puxim eyju ġu webekitkiyūm epesop. Jeymuwedewede ōn.

Warara'acayū ma ojomuy webekitkiyūm eydieġ. ⁶Obuxim eyju dak Nicolai a'ōkayayū ekawēn kay'ūm cīcā. Iboap xipat oxe.

⁷Deus biōġbuk imēn Jesus a'ōkayayū awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwē ām pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

Imēn ma ōn Ēfeso ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onōġpikadiat- -Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

⁸— Cartadup cuy etupmubararak Esmirna ka watwat kukukat awēwēaptum- -Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe Jesus.

Ka'ūmġu bimaat ōn. Soat i'ūm puje dak ōn ma oġuy. Kuy juk ade we'u' ojop. Ġasū bit ocetait waram. Jeyawē ōn. ⁹Wetaybit eyju ipiat'ajojom iam. Wetaybit eydadaybot iam tak. Deus xe bit soat kuġ eyju. Jewexe Judeuyū eymuymuy. “Judeuyū oceju- -Deus ebekitkiyū” i napa ma e'em ip. Satanás a'ō kayayū ixeyū bit. ¹⁰Eypararam ġu epesop ipiat'ajoap puxim. Ibiōġbuk kērēayū kukukat ipiat supi'ajojoat eywebe eyetabucap puyxijom. Ixe a'ō kayayū warēmtaġ ma jeymuōm daomūnmūnap'a be. Inakaibun ġu ipiat epesupi'ajojo- -10 kabia ma. Wa'ō daġ cuy epeku soat em. Eye'u' buje dak, wa'ō daġ cuy epeku. Wa'ō daġ eyeku buje, soat em epesop oxe eyetait. Soat em eyetait oxe iap idip cīcā ipi kukukat a daġat puxim- -coroa buxim. ¹¹Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū kukukat awēwēm. Eyetaybin pin eyawēwēām pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

Wa'ō kay jījāayū bit waram je'u' ġu. Waram warara'acayū e'u' buje, je'u' ġu ip.

Imēn ma ōn Esmirna ka watwat kukukat awēwēm — i juk o'e owebe onōġpikadiat- -Jesus. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixe beaptum — i juk o'e owebe.

¹²— Cartadup cuy etupmubararak Pérgamo ka watwat kukukat awēwēaptum- -Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe onōġpikadiat- -Jesus.

Ōn ma payao kuġ- -xepxep kadi tūybibiak kuġ. Jeyawē ōn.

¹³Wetaybit poce eyju dopdom iam. Satanás a'ō kayayū parakpe eyju. Wa'ō kay acā eyju bit kūyjobit. Itakomaayū Antipas o'yaoka eyka be- -Satanás a'ō kayayū dopdopap ka be. Ixe Antipas cedaġ ma juk adi omuwēnuwēn. Eyju bit cuk

adi eybu'u ġu epesop eyetabut am okay ixē a'ġu ip o'yaoka ma. ¹⁴Imēnpit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Pūġpūġ ey'in Balaão emumutaybitbinap taġ jekukum. Ixe Balaão o'jekawēn Balaque be. “Warēmtaġ cuy Israel naxeġebitbit eġutaybin ixeyū be ikērēat muġē ām,” io'e Balaāp Balaque be. Imēnpuye “Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn o am,” i napa ma o'e cebe ip. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am- -warara'acat itop eju dak,” i napa ma o'e cebe ip. ¹⁵Ixe buxim pūġpūġ ey'in Nicolai a'ō kayayū emumutaybitbinap taġ jekukum, warēmtaġ ma'ġu ip imutaybitbin. ¹⁶Ikērēat mujurūgrūġap cuy epeyepere. Cepere'ūm pima bit, ġaxīn ma ojot eykay ipiat'ajoan eywebe. Ixeyū eju nopagōġōm oce- -warēmtaġ imutaybitbinayū eju. Yaokakam ip oce wekawēn- -payao buximan- -xepxep kadi tūyan.

¹⁷Deus biōġbuk imēn Jesus kay itabucayū kukukat awēwēm.

Eyetaybit pin eyawēwēām pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop. Wa'ō kay jījāyū be manada otaūm ixatam ip tamunēm'ibita. Karatūġ'a buximat'a dak oyaūm soat pe ixeyū be yarucat'a- -yadeiboġat'a. Ibutet iisuat ibararak opop iġo'a be. Ka'ūma ma itaybit ixē buten. Yabuat acā itaybit je'e ixē buten.

Imēn ma ōn Pérgamo ka watwat kukukat awēwēm — io'e Jesus owebe- -onōġpikadiwiat. — Owebe yawēwēaptup cuy etupmubararak ixē beaptum — i juk o'e owebe.

¹⁸— Cartadup cuy etupmubararak Tiatira ka watwat kukukat awēwēaptum- -Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e onōġpikadiwiat owebe- -Jesus.

Deus ipot ōn. Wetasop daxae buxim. Wui suisopsep bronze buxim- -o'ġusopsep ip iat puxim. Jeyawē ōn. ¹⁹Wetaybit cūġ ma eyju jekukum iam. Deus ikukpin cīcā eyxe. Eyetabut cīcā ixē kay. Kapikpiġ eyju. Eyetaxi dak ipiat'ajojom ma'ġu. Koap pimaap podi ma ġasū dak eyju xipacat mujurūgrūġ. ²⁰Imēnpit soat ġu eyekukuap xipat oxe. Jezabel warēmtaġ ma obuywatwat'ukayū mutaybitbin. E iekērēat taġ webekitkit muykukum. Ixe napa ma e'em “Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat ōn,” i. Webekitkit muġuykukukum ixē ayacat. “Xipat eywebe warara'acat tayxi eju jepo am, warara'acat itop eju dak,” i napa ma e'em cebe ip. “Xipat eywebe deusbaroyū wap iēnmōġ'ibitēn o am,” i napa ma e'em cebe ip. Eyju bit epeġujēm ġu eyxewi. Āġ jeenuy jekpiwan.

²¹Ibun ma ipiat osupi'ajoat ġu cebe. Tūybe ġasū paxi ikērēat mujurūġrūġap jepere iān oce. Ixe bit ibu'u jeperem. ²²Imēneju ixe ayacat ōn ma ojojik kama jo'iat pe. Ijoce ipiat supi'ajojo jījā ceweju o'jepo'iyū dak. Ixeyū be ikērēat mujurūġrūġap epere'ūm pima, ipiat'ajojom cīcā jeedop ip. ²³I'iyū dak oyaokaka- -ya'ōkayayū. Ixeyū aoka buje, Jesus a'ō kayayū itaybit je'e Deus itaybti apēn ijodiadat jewaġuyġuy iam. Apēn ip ibikuy iam tak itaybit je'e ip. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iaptei bit ōn ma oteida soat pe.

²⁴Warara'acat'in ey'in pit warēmtaġ ma eymutaybitbin'ukayū a'ō kay ġu juk adi epesop- -Tiratira ka watwat'in. Satanás pabi kuġ ġu buk eyju. Ixe babi kukayū soat ġu Satanás babim itaybit. Eyju bit eybu'u ixe babi kuk am. ²⁵Wajēmap wiwim pima kuy eyetaybicap ekawēn taġ cuy epeku. Wara'at ekawēn ġu bit oġuwēn eywebe iboap ekawēn taġ eyeku am. ²⁶⁻²⁸“Ēn ma soat ka watwat kukukan cuy ece,” i juk o'e webay owebe. “Eyju soat ka watwat kukayūm epesop oweju,” i oce wa'ō kay jījāyū be. Ya'ōca ip jeedop ixeyū kukukan yopcaat'ip kukat puxim. Pipim'ūm kūyjobit'ūmayū a'ōbacaap ġu'ūm ip itīġ'a kakaap puxim. “Eyju ma soat ka watwat kukukayūm cuy epesop oweju,” i oce wa'ō kay jījāyū be- -amap kabia wiwim pima wa'ō daġ jekuku'ukayū be. Kabiada dak otaūm cebe ip- -kasopta- -wa'ō kay jījāyū be. ²⁹Deus biōġbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēam pima, eya'ōpicūġcūġ cuy epesop.

Imēn ma ōn Tiatira ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōġpikadiwiat owebe- -Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixe awēwēaptum — i juk o'e owebe.

3 ¹Cartadup cuy etupmubararak Sardes ka watwat kukukat peaptum- -Jesus kay itabucayū kukukat peaptum — i juk o'e owebe onōġpikadiwiat- -Jesus.

Ōn ma Deus biōġbuk kuġ- -7 beayū kuġ. Kasopta kuġ tak ōn- -7 beata kuġ. Jeyawē ōn. Ōn wetaybit warēmtaġ ma eyju jekukum iam. Adeayū napa ma e'em “Sardes ka watwat itabut cīcā Jesus kay,” i. Ōn pit wetaybit eyetabutsū ma cekay iam. Ce'ūat puxim eyju cexe. ²Ce'ūat puxim ġu juy epesop. Eyetabun cuy epesop cekay kuyjeap puxim. Eyaġuysan cuy epeku. Eybu'um ġu juy epesop cekawēn taġ eyeku am. Soat ġu bit xipat Deus xe apēn cuk adi epekukuiap. Wetaybit

iboam. ³Ĝebum cuy epesop kuy eyetaybicap kay, kuy epeya'ijojoiap kay dak. Kawën icēmat cuk adi epeya'ijoyo. Ĝebum cuy epesop iboap ekawën kay. Kūyjobin cuy epesop iboap ekawën kay. Ikērēat mujurūgrūgap pit cuy epeyepere. Ixecat puxim eyju. Eyju aĝ'ūm pima ojot eykay. Ibukurukat puxim ojot eykay. Eyetaybit ĝu epe'e puju paxi oajēm iam. ⁴Pūĝpūĝ pit ey'in ikērēat o'jukuk ĝu Sardes ka watwat'in. Ixeyū bit yaĝuyisuayū. Cesay isuayū buxim ip. Ixeyū ma oweju ma jeku jesay irucat kuĝ- -iisuat kuĝ, “Cedaĝ ip oxo” i'e'em Deus cebe ip puye. ⁵Wa'ō kay jījāayū jesay irucat kuĝ jeku. Ixeyū butet oju'uk ĝu soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pewi. Soat em ibararak jeedop ixeyū butet iĝodup pe. “Teyūku webekitkit,” i oce webay be, ixo ekawën tojotjot'ukayū be dak.

⁶Deus biōĝbuk imēn Jesus a'ō kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, eya'ōpicūĝcūĝ cuy epesop.

Imēn ma ōn Sardes ka watwat kukukat awēwēm — io'e onōĝpikadiwiat owebe- -Jesus. — Iboaptup cuy etupmubararak ixo awēwēaptum — i juk o'e owebe.

⁷— Cartadup cuy etupmubararak Filadēlfia ka watwat kukukat awēwēaptum- -Jesus kay itabucayū kukukat awēwēaptum — i juk o'e owebe.

Ōn pit ikērēat kuĝ ĝu. Ōn soat em icēmān e'em. Chave kuĝ ōn- -Davi bubun osunuyiat kuĝ. Iju chavem owebe tomudip puje, kuka ip o'tomudip'uk ĝu. Owebe tomudip'uk puje dak, kuka ip o'tomudip ĝu. Jeyawē ōn. ⁸Wetaybit apēn eyju jekukum iam. Eya'ōbaca'ūm'ūm ma. Owebe eymutaybitbinap taĝ pit cuk adi epekuku. Soat em epesop kūyjobit wa'ō kay. Ōn xīntabi o'gukoce eywap. Soat pe bit tomudip pa'ore. Owebe acā tomudip put. ⁹Eya'ōpicūĝcūĝ cuy epesop wa'ō kay. Satanás a'ō kayayū napa ma e'em “Judeuyū oceju- -Deus ebekitkit,” i. Napa ma e'em ip. Wa'ōbi ip jēĝ'aecōĝcōĝ eywap. Itaybit je'e ip eykukpin cīcā oxo iam. ¹⁰“Eyukpiceĝēĝēm ĝu juy epesop okay eyetabucap kuĝ ipiat'ajojom ma'ĝu eyju,” i juk oce eywebe. Eyukpiceĝēĝēm ĝu okay juk adi epesop. Imēnpuye ipiat osupi'ajoat soat ipi daĝacat pe ixeyū etabucap puyxijom. Eyju bit ōn jeydaxijo ixeyū ipiatpi'ajojom pima. ¹¹Ĝaxīn ma oajēm eykay. Xipat cīcāat kuĝ eyju- -wa'ō kay

jĩjãaptei kuḡ. Iboap cuy epeḡuxipan cĩcã warara'acat pe tujupa'umap puxim. ¹²Wa'õ kay jĩjãayũ a'õmucanucan cuy oḡuy. Deus eju kawẽnwẽnap'a beat'ip puxim jeedop ip- - warara'acat'ip muycemucemap'ip puxim. Waram pit jejẽm ḡu ip Deus xewi. Deus putet osubutetmubararak cebe, Deus ka butet tak. Jerusalém i ika butet- -ika isuatka butet. Iboka sukakop Deus xewi. Obutet iisuat tak osubutetmubararak cebe.

¹³Deus biõḡbuk imẽn Jesus a'õ kayayũ awẽwẽm. Eyetaybit pin yawẽwẽãm pima, eya'õpicũḡcũḡ cuy epesop.

Imẽn õn Filadélfia ka watwat kukukat awẽwẽm. Owebe yawẽwẽaptup cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onõḡpikadiwiat owebe- - Jesus o'e owebe.

¹⁴— Cartadup cuy etupmubararak Laodicéia ka watwat kukukat awẽwẽaptum- -Jesus kay itabucayũ kukukat awẽwẽaptum — i juk o'e owebe onõḡpikadiwiat- -Jesus.

“Imẽn cuy jeenuy” i õn e'em. Imẽnpuye “Amém” i obutet. Soat em wa'õ daḡ õn e'em. Soat em icẽmãn õn e'em. Deus pe soat muḡẽap awap kuy juk kake oḡuy. Jeyawẽ õn. ¹⁵⁻¹⁶Wetaybit warẽmtaḡ cĩcã eyju jekukum iam. Taxipat puxim ḡu eyju- - icukat puxim ḡu dak. Taxiptoktokat puxim eyju, icukḡũḡũnat puxim tak. Okukpin ḡu eyju okuḡ. Warẽmtaḡ ḡu dak eyju okuḡ. Xipat ma kuka juk o'e warẽmtaḡ okuḡ pima, ikukpin okuḡ pima dak. Imẽnpit okukpin ḡu eyju okuḡ. Imẽnpuye ḡaxĩn ma ipiat osupi'ajoat eywebe, iko'õmat o buje jedadacap puxim. ¹⁷“Soat kuḡ oceju bit,” i te'e ma eyju e'em. “Ocebubut ade oceju bit,” i te'e ma eyju e'em, “Xipat cĩcã oceju,” i dak, “Soat kake ocexe,” i'e'em eyju te'e ma. Eyetaybit ḡu eyju tadaybocat puxim iam. Lokokat puxim eyju- -iḡẽmat puxim- -ibisõat puxim. Tadaybocat puxim eyju, toti'ũmat puxim tak. Ita'ũmat puxim tak eyju. ¹⁸Õn pit jeyawẽ. Ouro juy epejat oxewi- -iwekoykey'ũmat. Iboap kuḡ pima icẽmãn ibubut adeayũm epe'e. Eyesay irucat tak cuy epejat oxewi eywebe imuõm ãm eyesay'ũmap puxim, eysũsũnap puxim. Posũḡ tak cuy epejat oxewi itapiatkayat eyeta be imõḡ ãm xipan eyecoat am. ¹⁹Oxe ikukpinayũ bit oḡukorẽm cedaḡ'ũm jekukum pima. Ipiat osupi'ajoat cebe ip waram ḡuto cũḡ ma ceku am ip. Imẽnpuye juy wa'õ kay epe'e waram. Ikẽrẽat mujurũḡrũḡap cuy epeyepere. ²⁰Ya'õpicũḡcũḡ cuy epesop wa'õ kay. Taḡtaḡtaḡ'i õn e'em xĩntabi be. Wa'ijojoat pe tomudip'uk puje, oõm tuk'a be.

Jekōnkōn'uk oğuy ixe eju. Ixe dak jekōnkōn'uk jeenuy oweju.

²¹“Epabik cuy oxe- -wabikbikap pe” i oce wa'o kay jījāayū be. Ixeyū buxim ōn tak cuk adi oğuy webay a'o kay kūyjobit. Imēnpuye ġasū ōn xik'i webay xe- -yabikbikap pe.

²²Deus biōğbuk imēn Jesus a'o kayayū awēwēm. Eyetaybin pin yawēwēām pima, xipan cuy epeya'ōpicūğ.

Imēn ōn Laodicéia ka watwat kukukat awēwēm. Owebe yawēwēaptuy cuy etupmubararak cebeaptum — i juk o'e onōğpikadiwiat owebe- - Jesus o'e owebe.

4 ¹Ġebuje wara'at ma ojojojo wexey jo'iat. Kabi beat exīntabi ojojojo ikoce. Waram parasuy jo'iat a'o oya'i'jojo- -kuy oya'i'jojoiat'a'o ma. Waram ġuto o'jekawēn owebe.

— Eceu juy ijoce — io'e owebe. — Apēn ġuyjom jebapuk iap oğubapuk ewebe etaybit am — io'e owebe.

²Deus biōğbuk wağuyda ġebuje bit. Iboce yabikbikap osunuy- -idip cīcāat kabi be. Pūğ xik'i osunuy cebe. ³Ixe dopa topasopsep o'topany wita'a buxim- -yadip cīcāat'a buxim- -jaspe'a buxim, sardōnio'a buxim tak. Ixe abikbikap akokorenen konopsanobu o'jebueku. Ibusopsep o'jebueku esmeralda'a buxim. ⁴Idip cīcāat akokorenen warara'acat abikbikap osodop 24 be. Ya'ōbuyxiayū osodop ixeyū jeje kaxixik'i- - 24 beat ceje. Jesay irucat kuğayū osodop ip. Ouro muğēğē kuğ tak ip osodop jabi jeje- -idip cīcāat kuğ. ⁵Yabikbikap pewi xiririkiat cēmēm'uk osunuy, tūmūn'a'o dak, poroğiat tak. Wexiktak puximat tak osunuy yabikbikap wap isopat, 7 be. Ixeyū jom pima wuyju ġebum Deus biōğbuk kay- -7 beayū kay. ⁶Iodi buximati o'tinuy yabikbikap wap- -vidro muğēğē. Tixiriruk o'tinuy cristal'a buxim.

Ebadidip tak osodop ip itabēğayū yabikbikap akokorenen- -idip cīcāat akokorenen. Soat kadi osodop ip. Ita'ade osodop ip. Soat kadi osodop ita ip- -cewap, yakpidakadi. ⁷Pūğ ixeyū'in leāo buxim osunuy. Wara'at ixeyū'in biopak puxim osunuy- -ağokatkat yoboğat puxim. Wara'at ixeyū'inat topa ağokatkat topa buxim o'topany. Wara'at ixeyū'in dace buxim osunuy- -pupumat puxim. ⁸Soat ip ceğebabe osodop. 6 be o'ceğebadip ip. Soat tağ itate ip osodop- -badi, kacūğkadi dak. Soat em ip jebibododon. Ixima dağ tak ibu'u em ġu ip jebibododon, kabiam tak. Imēn ip ibibodo:

Wuykukukat Deus soat podi ma ya'ōbaca, i'e'em ip jebibododon.

Soat tağ iisu, i. Soat tağ iisu, i. Soat tağ iisu, i jebibododon

ip. Ipi ka'ūm pima itait osunuy, i. Ĝaxĩ dak itait, i. Ĝaxĩn ma jeedot waram wuykay, i.

Imēn ip ibibodo.

⁹— Ēn pit soat podi ma edip — i'e'em ip Deus pe jebibododon ebadipdip itabēgayū. — Ēn pit soat podi ma a'ōbuyxi — i dak e'em ip jebibododon. — Ēn pit soat podi ma xipan ocekuḡ — i dak e'em ip jebibododon.

Yabikbikap cejeat peam cebibododon ip puje soat em itabēgat peam, ¹⁰ ²⁴ beayū aypapayū piḡ'i at'an ip cewap- -yabikbikap cejeat wap.

— Ēn pit soat podi ma xipat — i'e'em ip cebe. Jabi jejeat mōḡmōḡ ip yabikbikap cejeat wap- -idip cīcāat- -ouro muḡēḡē. Imōḡmōḡ ip cewap “Ēn acā ocekuḡkat” i'e am cebe.

¹¹Imēn ip jebibododon cebe:

Ēn acā soat kukukat, i. Ēn acā Deusat, i. Ēn cuk soat eḡuḡē, i. Soat kake a'ōbin ma, i. Ēn ipi juacat mutaicin, i. Ēn soat podi ma edipap kuḡ, i. Soat podi ma a'ōbuyxi, i. Ēn acā soat podi ma a'ōbacaap kuḡ, i.

Imēn ip jebibododon cebe- -yabikbikap cejeat pe.

5 ¹Ĝebye taperadup otupcoco tup'amūnmūnatup. Yabikbikap cejeat pui beatup otupcoco- -iba'at kadiat pui beatup. Tupararak o'tuptop xepxep kadi ma. Tupmuymūḡmūḡap osodop serabu jo'ian. ⁷ em o'tupmuymūḡmūḡ ip. ²Deus ekawēn tojtot'ukat tak ojojojo ya'ōbacaat.

— Abu itaybit tupmuywut am? Ka'ūma ma — io'e ixe ya'ōberen.

³Imēnpit itaybicat ka'ūmḡu osunuy. Kabi be ka'ūmḡu. Ipi ju dak ka'ūmḡu. Ipi diotpe dak ka'ūmḡu. Ka'ūma ma itaybit tupmuywut am tup co am. ⁴Otōn cīcā ka'ūmḡu buye itaybicat tupmuywut am tup co am. ⁵Imēnpuye aypaat o'e owebe:

— Wa ḡu! Ak'i juy ece. Judá diwat pe iba'ore ḡu tupmuywut am — io'e. — Ixe acā itaybit tupmuywut am. Ixe be ma tup co but — io'e. — ⁷ beat imuywut put ixe be — io'e owebe. — Ixe leão buxim ya'ōca. Ya'ōbuyxi jījā ixe Davi naxeḡebit — io'e owebe.

⁶Ĝebye mēmē ojojojo- -ovelha. Cūḡ'i osunuy yabikbikap pidase. Ebadipdip itabēgayū ixe akokoreren osodop ya'ōbuyxiayū dak. Kuy bima ce'ū osunuyiat puxim osunuy. ⁷ be osodop yakanasūyū. Ita dak ⁷ be ma o'sutanuy. ⁷ be itateat puxim Deus biōḡbuk- -soat ka kay imujumayū. ⁷Mēmē o'ju yabikbikap cejat topabe. Ibodup o'tupu ibui

bewi iba'at kadiatup. ⁸Tupu buje ebadipdip itabēḡayū piḡ'i o'at ipi ju mēmē wap. Ya'ōbuyxiayū dak piḡ'i o'at ip cewap ya'ōbuyxi jījā cexe ip puye. Soat ip harpa'a kuḡ osodop yamuyde am. Wa'e buximat kuḡ tak ip osodop- -ouro muḡēḡē kuḡ. Topapūn osodop tide'okuatim. Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju iap tide'okuati buxim. ⁹Pibodo iisuan o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Kuy juk e'ū eḡuy, i. Pūḡ ḡu juk etaxijo e'ūap puye soat tiwatwayū'in, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak, soat kaka daḡayū'in tak, i. Imēnpuye etaybit tupu am, i. Etaybit tupmuywut am tak, i. ¹⁰A'ōbi ma soat eipi juayū kukukayūm jeedop ip Deus eju, i. Paīyū buxim kapikpiḡ jeedop ip Deus peam- -ocekukukat peam, i.

Imēn ip ibibodo.

¹¹Waram ḡuto oceak. Deus ekawēn tojtjot'ukayū oya'ījojo. De'at ḡu ip osodop- -kiiii iān. Imuweḡūn pa'ore osodop io. Ade jījā ma ip. Kacūḡcūḡ'i ip osodop yabikbikap akokoreren. Ebadipdip itabēḡayū akokoreren tak, ya'ōbuyxiayū akokoreren tak. ¹²Ya'ōberen o'jebibododon ip. Imēn ibibodo ip:

Ovelha buxim oe'ūiat soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuḡ, i. Soat podi ma xipacap kuḡ, i. Soat podi ma jetaybitbicap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōcaap kuḡ, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuḡ, i. Soat podi ma jedipap kuḡ, i. Soat kayap podi ma ocecokcok Cekay, io'e ip jebibodo be.

Imēn ibibodo ip.

¹³Soat ma ip jebibododon o'e ḡe buje bit wa'ōpiju- -kabi beacayū, ipi juacayū dak, ipi diotpeacayū dak, tiboḡ cīcāti daḡacayū dak- -soat kakeayū. Imēn ibibodo ip:

Soat podi ma ēn pit xipap, i. Soat podi ma ēn pit a'ōbuyxi, i. Soat podi ma ēn pit edip, i. Soat podi ma ēn pit a'ōbaca, i. Imēn cuy acece ewebe soat em, i. Soat em tak wuybu'um ḡu acesop imēn i'e am ewebe, io'e ip jebibodo be xik'i yabikbikap peat pe- -mēmē- -ovelha buxim oe'ūiat pe.

¹⁴— Imēn cuy ace — i o'jede ebadipdip itabēḡayū.

Ya'ōbuyxiayū dak piḡ'i o'at'at ip topabe- -aypapayū. Piḡ'i o'at'at ip “Soat podi ma ēn xipap” i'e am cebe.

6 ¹Mēmē tupmuymūḡmūḡap o'ḡuywut wetabutpe. Koapat o'ḡuywut. ⁷ be osodop ip tupmuymūḡmūḡap.

— Ejot cuy — io'e ya'öberen ebadipdipayū'in- itabēḡayū'in.

Nobano a'ō buxim o'ya'ōnuy ya'ōpuruḡ.

²Waram ḡuto oceak. Cavaro ojojojo irucat. Yakpi jejeat daruk kuḡ oeku. Ixe xeat ouro muḡēḡē o'jomōḡ ya be- -ipi kukukat abeat- -idip cīcāat. O'jēm soat a'ōbacaap mu'ūmu'ūm. Soat a'ōbacaap mu'ūm ām o'jēm.

³Ḡebuje mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Xepxep o'ḡuywut kuy.

— Ejot cuy — io'e wara'at itabēḡayū'in ebadipdipayū'in.

⁴Wara'at osodot cavaro ipakpukat. Ixe xeat ja'ōbacap o'ḡūm yakpi jejeat pe. — A'ōbi nopaḡōḡōm je'e ip jeweweju ipi daḡacayū — io'e cexeat yakpi jejeat pe. Ka'ūma ip kaba'ūm je'e wara'at eju. — A'ōbi jenopaḡōḡōm je'e ip soat — io'e cebe.

Payao o'ḡūm cebe yoboḡat.

⁵Ḡebuje mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebaḡūḡ kuy o'ḡuywut. — Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēḡayū'in.

Waram ḡuto oceak. Wara'at ojojojo cavaro iokat. Yakpi jejeat imupesarurunap kuḡ oeku jebui be. ⁶Wuya'ijoiat oya'ijjojo. Ebadipdip itabēḡayū parakpewi oya'ijjojo.

— Pūḡ litrom trigodadei tadeiboḡ cīcā je'e- -pūḡ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Ebaḡūḡ litrom cevadadadei dak tadeiboḡ cīcā je'e- -pūḡ kabia ekapikapteim je'e — io'e. — Oliveira'a xepi bit etimukērērēn ḡu juy — io'e. — Uva'abidi dak etimukērērēn ḡu juy — io'e.

⁷Ḡebuje mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebadipdip o'ḡuywut kuy. Ebaḡūḡ mabuk opop imuywut'ūmat.

— Ejot cuy — io'e wara'at ebadipdipayū'in itabēḡayū'in.

⁸Ḡebuje waram ḡuto oceak. Cavaro ipekpukat ojojojo. Yakpi jejeat putet Ce'ūap i osunuy. Ixe dobatban oekuku ip ce'ū'ūayū dopdopap pewiayū. Cexeat o'jekawēn cebe ip.

— Adeayū juy epeyaoka ipi juayū — io'e cebe ip. — Ebadipdip tobuxik puje, pūḡ cuy epeyaoka — io'e cebe ip. — Nopaḡōḡōm ip epeḡuap, repibun tak — io'e. — Wātaxipi pibun tak epeḡuap ip, awaydip taḡan tak, ika'uan — io'e cebe ip.

⁹Ḡebuje mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. Ebadipdip o'ḡuywut kuy. Xepxep mabuk o'jepoyat imuywut'ūmat. O'yaokaka ip iayū'ūm'ūm biōḡbuk ojojojo wūnca mupikupikap'a diotpe caixa'a diotpe. Itakomaayū juk ixeyū o'yaoka Deus ekawēn o'ḡuwēnuwēn ip puye, cekawēn taḡ oekuku ip puye dak. ¹⁰Ya'öberen o'jewāwā ip:

— Ocekukukat, ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Soat taḡ eisu — io'e ip ya'öberen. — Icēmān e'e'ukat ēn. Puḡūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat

kūyjobit'ūmayū be? — io'e ip. — Puḡūn xe'e ipiat ecesupi'ajojoat ocaokaayū be? — io'e ip ya'ōberen.

¹¹Iboceat cesay o'ḡūm cebe ip soat pe -irucat.

— Epeyebodoy buk yopūt — io'e cebe ip. — Itakomaayū buk eykitpitpiyū yaoka ma — io'e cebe ip. — Eybure kapikpik'ukayū'in yaoka mabuk ip apēn cuk adi ip eyaoka iap puxim — io'e cebe ip. — Ixeyū aoka'ūm pima bit cuy epeyebodoy — io'e cebe ip.

¹²Ḡebuje mēmē wara'at o'ḡuywut tupmuymūḡmūḡap. 6 be o'ḡuywut kuy. Pūḡ ma omuy imuywut'ūmat. Imuywut puje ipi o'jexixi jījā ma. Kaxiepiat iok o'e paḡo iokat puxim- -mudiuhu doti buxim. Kaxiaat tak ipakpuk o'e doy buxim. ¹³Kasopta dak o'ta'at'at kabi bewi. O'ta'at'at ipi ju. O'ta'at'at figo'a muy'at'acap puxim- -yakicat'a muy'at'acap puxim- -kabidoxixi be yamuy'at'acap puxim. ¹⁴Kabi dak o'je'arabot apēn wuyju taperadup mu'arabotboniap puxim. Co'a dak o'jeaewede jenuyap pewi soat'a. Tip'aweroro dak o'jedipewede jediptūyap pewi soat.

¹⁵Ḡebuje soat ipi juayū kukukayū o'jewemunēm- -iecuḡapyū dak, sorarayū kukukayū dak, ibubut adeayū dak, ya'ōcayū dak. Soat ipi juayū o'jewemunēm: jekpiwatpi ma kapikpik'ukayū, tei'ūm kapikpik'ukayū dak. Soat ip o'jewemunēm co'a kūy daḡ, co'a binūnpe dak. ¹⁶Te'e ma ip o'jewāwā ya'ōberen wita'a be, co'a be dak.

— A'a'at cuy ocejeje ocemunēm ām — i te'e ma o'e ip co'a be, wita'a be dak. — Ocemunēm cuy epe'e xik'i yabikbikap pe iat pe ocedobuxikap puxim — i te'e ma o'e ip. — Ocemunēm cuy epe'e mēmē itakoma ocekey buye — i te'e ma o'e ip. ¹⁷— Mēmē itakoma jījā ocekey, ya'ō kayayū dak — io'e ip. — Ixeyū etakomaap ebapukap kabia ajēm puje, ka'ūma ma jepoyat. Soat i'ūm — io'e ip.

7 ¹Ḡebuje Deus ekawēn tojtjt'ukayū ojojjo ebadipdipayū. Kacūḡcūḡ'i osodop ip ipi'abi daḡ. Kabido ixikixik'uk osodop ip ebadipdip kadiwiatpido. Kabido ixikixik'uk ip osodop ipi kay ibido kopap puxim, tiboḡcīcāati kay dak, tūmūn'ip'ip kay dak. ²Wara'at ojojjo ḡebuje bit Deus ekawēn tojtjt'ukat. Kaxi jēmjemap kadiwi oajēm. Oajēm teku Deus ebekit iam imubararakap kuḡ jebui be- -teku soat em itaicat ebekit iam imubararakap kuḡ. Ya'ōberen o'jewāwā jebadipyū be- -Deus ekawēn tojtjt'ukayū be- -ebadipdipayū be. Deus kuy juk ja'ōbacaap o'ḡūm ixeyū be. Ja'ōbi ixeyū o'ḡuju ipi mukērērēn ām, tiboḡcīcāati mukērērēn ām tak.

³— Deus buywatwat'ukayū dopa'a osetopa'amubararak teku Deus ebekit iam — io'e cebe ip. — Ocewebe ixeyū dopa'a mubararak'ūm

pima bit, ipi epeğukērērēn ğu, tiboğcīcāati dak epetimukērērēn ğu, tūmūn'ip'ip tak epeyopmukērērēn ğu — io'e cebe ip.

— Ha'a — io'e ip.

⁴Pebūrū iteyū Deus ebekitkiyū iap o'ğuwēn owebe- -o'topa'amubararak ip iap. Tak ğu o'topa'amubararak ip- -ade jījā ma- -144,000 be. Kiiiān. Soati watwat'in o'topa'amubararak ip- -Israel naxeğebitbiyū'in. ⁵⁻⁸12,000 be o'topa'amubararak ip Judá diwatwat'in; 12,000 be Rubem diwatwat'in tak; 12,000 be Gade diwatwat'in tak; 12,000 be Aser diwatwat'in tak; 12,000 Naftali diwatwat'in tak; 12,000 be Manassés diwatwat'in tak; 12,000 be Simeão diwatwat'in tak; 12,000 be Levi diwatwat'in tak; 12,000 be Issacar diwatwat'in tak; 12,000 be Zebulom diwatwat'in tak; 12,000 be José diwatwat'in tak; 12,000 be Benjamim diwatwat'in tak. Ibūrū ma ip o'topa'amubararak teyūku Deus ebekitkiyū iam.

⁹Waram ğuto oceak. Tak ğu wuyjuyū io'e kiiii. Ade jījā osodop ip. Imuweğūn pa'ore ma osodop ip, ade jījā buye. Soat eipi watwat'in osodop ip, soat tiwatwat'in tak, soat iwarururuyū'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak. Mēmē abikbikap wap osodop ip jesay kuğ- - irucat kuğ. Kosunano kuğ osodop ip jebui be.

¹⁰— Deus acā wuydaxijojom — io'e ip ya'ōberen. — Mēmē dak wuydaxijojom — io'e ip. Ixe ma xik'i jabikbikap pe — io'e ip ya'ōberen.

¹¹Deus ekawēn tojtjot'ukayū dak kacūğcūğ'i osodop ip yabikbikap akokoreren- -ya'ōbuyxiayū dak, ebadipdip itabēğayū dak. Piğ'i o'at ip yabikbikap wap “Ēn soat podi ma xipat” i'e am Deus pe.

¹²O'jebibododon ip Deus pe. Imēn ibibodo:

Imēn cuy jeenuy, i. Deus ma soat podi ma xipat, i. Ixe ma soat podi ma jedipap kuğ, i. Ixe ma soat podi ma itaybitbit, i. “Xipat cīcā ěn ocexe” i juy ace cebe, i. Soat podi ma ja'ōbuyxiap kuğ, i. Soat podi ma ja'ōbacaap kuğ, i. Soat podi ma jebacaap kuğ tak, i. Imēn ma ixē ğasū. Kuyaje dak imēn jeenuy. Soat i'ūm puje dak, imēn ma jeenuy, i. Imēn cuy jeenuy, io'e ip jebibododon.

¹³— Abuyū suteyū cesayrurucayū? — i juk o'e owebe ya'ōbuyxiat, aypaat. — Pomawi ip osodot? — io'e owebe.

¹⁴— Bay'a, ōn ma wetaybit ğu. Ēn acā etaybit — i juk oce cebe.

— Ixeyū ipiat'ajojom cīcā juk adi osodop — io'e owebe. — Inaka ibu'u ğu o'e ip kūyjobit am Jesus a'ō kay — io'e. — Mēmē o'jedoyekereren wuywebeam iap kay itabut ip. Imēnpuye soat tağ iisu ip doti iwuy'isuat

puxim. Soat tağ ip ikērēat kuğ ġu — io'e owebe. ¹⁵— Imēnpuye ip kacūġcūġ'i Deus abikbikap wap ġasū — io'e owebe. — Deus buywatwan ip kabiam, kabioğ tak — io'e. — Deus xe ip nuynuy ġasū. Yabikbikap peat soat em ağ cekay ip xipat'ūmat ebapukap puxim — io'e. ¹⁶— Waram pit irem ġu ip. Soat em ibeğbeğ ma. Ibipuruğ ġu dak ip jeedop. Kajepi kuğ cīcā ġu dak ip jeedop — io'e owebe. ¹⁷— Mēmē ma ixeyū kukukan jeenuy apēn ōhō iwat xipan jeōhōyū kukap puxim. Ixeyū idujowat wuymutaicinapti kay tikōn ām. Deus itadisup ip. Waram pit ip jeetōn ġu — io'e owebe.

8 ¹Ġebuje mēmē wara'at o'ğuywut tupmuymūġmūġap. Amap o'ğuywut. 7 be o'ğuywut kuy. Ka'ūmġu wara'at o'e. Kuy oi'ūm. Darem ma ip osodop mūġ kabi beacayū- -meia hora ma. ²Deus ekawēn tojtjt'ukayū ojojojo ġebuje- -7 beayū- -Deus xe kacūġcūġ'iyayū. Jexeat parasuy jo'iat o'ġūm cebe ip. Pūġ pepepe ma o'ġūm cebe ip.

³Wara'at oajēm tōmte'okuatōm mupikupikap'a kay Deus ekawēn tojtjt'ukat- -caixa'a kay. Cūġ'i osunuy iboce. Tōmte'okuatōm mūn'a kuğ oajēm- -ouro muġēġē'a'a kuğ. Iboceat tōmte'okuatōm o'tōmūm cebe tōm'ade.

— Deus ebekitkit kawēnwēn ceweju soat ip — io'e cebe iboceat. Ixeyū ekawēn cuy eġuwekoy tōmte'okuatōm eju tōmupikupikap'a be ouro muġēġē'a'a be Deus abikbikap wap — io'e cebe.

⁴O'tōmuwekoy Deus ebekitkit ekawēn eju. O'tōmupik. Tōmte'okuatōmtiğ o'jediġeu Deus kay cekawēn tojtjt'ukat pui bewi- -Deus wap cūġ'iat pui bewi. Deus ebekitkit ekawēn tak o'jeu cekay tiğ eju. ⁵Deus ekawēn tojtjt'ukat daxa o'jat tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewi. Tōmte'okuatōm mūn'a o'yamunopapūn daxam. O'yaxik ipi kay. Yaxik puje, poroġiat o'e soat tağ ipi dağ. Poroġiat o'e soat tağ ya'ōpararu, xiririkiat tak. Nobano dak o'e soat tağ ipi dağ. Ipi dak o'jexixi jījā. Tūmūn'a'ō o'jedede soat tağ ipi dağ.

⁶Ġebuje Deus ekawēn tojtjt'ukayū parasuy jo'iat o'jat imuyde am- -7 beayū.

⁷Koapat jeparasuy jo'iat o'ğuyde. Akadadada o'jedaedu daxa eju- -ade. Doy eju iwekoykey o'e. Kabi beat iwekoykeyat o'ğuy'at ipi kay. Ade o'ġupik ipi'in. Pūġ eipi o'ġupik ebapūġ eipiayū'in. Xepxep pit o'jeipiepyat ipi'ūmat eipi. Tūmūn'ip'ip tak o'yopmupik yop'ade. Pūġ'ip'ip'ip o'yopmupik ebapūġayū'ip'in. Xepxep pit o'jeipepyat ipik'ūmat'ip. Kapī'idip tak o'tipik soatip. Ka'ūma ma o'jedipepyat.

⁸Ĝebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ĝuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Xepxep o'e ip imuydedem kuy. Kabi beat co'a jo'iat'a o'yamuakōm tiboĝcīcāati be. Apikipiĝ pima o'yamuakōm. Ti'ade o'jediewexaxat toy. Pūĝti o'jediewexat toy. Xepxepi bit idibi mabuk o'tinuy. O'jediewexat ĝu toy. ⁹Tiboĝcīcāati daĝayū oap ade- -idibi tiyuati daĝacayū. Pūĝ'um oe'ū ebapūĝayū'in. Tak ĝu kobexixi dak o'ĝuyubaĝbaĝbaĝ. Ade jījā. Kiiiān. Pūĝ ma o'ĝuyubaĝbaĝbaĝ ebapūĝayū'in- -tiboĝcīcāati adopa daĝat.

¹⁰Ĝebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ĝuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ebapūĝ o'e ip imuydedem kuy. Kasopta o'ta'at kabi kadiwi taboĝata. Tasop o'tanuy wexiktak puxim. Idibi be o'taakōm. Pūĝti be o'taakōm ebapūĝtiayūdi be. Idi'a'a be dak o'taakōm. Pūĝti'a be o'taakōm ebapūĝtiayūdi'a be. ¹¹Tacupata i iĝoda butet omuy- -kasopta butet. Ixeda akōm puĵe idibi dak ticup o'e pūĝ kadi. Pūĝti ticup o'e ebapūĝayūdi'in. Ade oap ipi watwat tikōn puĵe. Oap ip ticup pibun.

¹²Ĝebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ĝuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Ebadipdip o'e ip imuydedem kuy. Pūĝ kadi kaxiepiat o'sutamukērērēn. Kaxiaat tak o'sutamukērērēn ip pūĝ kadi. Kasopta dak o'sutamukērērēn ip pūĝ kadi. Imēnpuye kaxiepipū ma o'e kaxi takērē buye. Kaxiamat tak yopīt ma kabiam o'e. Kasopta dak yopīt ma kabiam o'e. Kabiok oeku ebadipdip hora bima kabia bun. Kabiok oeku ebadipdip hora bima ixima bun.

¹³Waram ĝuto oceak. Dace oceĝebaa'ijjojo. Um cīcā jepupupum oeku. Ya'ōberen ixē dace o'jewāwā.

— Karem ĝu ipi juayū! — io'e ya'ōberen. — Ipiatpi'ajojom cīcā jeedop ip — io'e ya'ōberen. — Karem ĝu ipi juayū — io'e. — Ipiat'ajojom cīcā jeedop ip — io'e. — Warara'acat ĝasū jeparasuy jo'iat ĝuyde Deus ekawēn tojtjt'ukayū — io'e. — Ebapūĝayū mabuk jeparasuy jo'iat ĝuyde — io'e. — Ixeyū be imuyde buĵe, ipiat supi'ajo jījā ipi juayū — io'e ixē dace.

9 ¹Ĝebuĵe wara'at jeparasuy jo'iat o'ĝuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. Pūĝpōĝbi o'e ip imuydedem kuy. Kasopta jo'iat o'jojojo- -kabi kadiwi o'takopiata jo'iat. Kabi beat chave o'ĝūm ixē be ikūybioreĝ cīcāatkūy domudip'ukap echave. ²Kasopta jo'iat iĝo kūy o'sukūynomudip'uk ibo echavem. Ikūynomudip'uk puĵe, o'tiĝcēm ikūy bewi. Waēn yoboĝat peatiĝ puxim o'tiĝcēm. Iĝodiĝ kaxi o'ĝupinēm tiĝboĝ cīcā buye. Soat taĝ o'e kabiok. ³Arōxēkxēk col'ayū o'kop ixē diĝ eju. Ipi kay ip o'kop. Dat puxim ip tōĝtapi osodop Deus a'ōbi.

⁴— Kapī'idip cuy epetimukērērēn ġu — io'e kabi beat cebe ip- - arōxēkxēk co'iyū be. — Tūmūn'ip'ip tak cuy epeyopmukērērēn ġu — io'e. — Wara'at tak cuy epe'gukērērēn ġu kadai — io'e. — Teku Deus ebekit iam topa'a bararuk'ūmayū kay acā juy epeju — io'e. — Ixeyū be acā juy ipiat epesupi'ajoat — io'e cebe ip- -arōxēkxēk co'iyū be. ⁵— Ġasū bit puk yaoka pi ma eywebe — io'e cebe ip. — Ipiat pit epesupi'ajojoat cebe ip 5 kaxi bun ma — io'e cebe ip.

Ixeyū arōxēkxēk co'iyū tōġtapi osodop ip dat puxim. ⁶Deus ebekitkit'ūmayū be ipiat o'supi'ajojoat ip dat tōġtapi jo'i 5 kaxi bima- - topa'a bararuk'ūmayū be. Imēnpuye je'ūap kudadam ip jeeku. Inaka je'ūap ip tobuxik ġu. Je'ū ojuy ma'ġu ip jeeku. Inaka ce'ū ba'ore je'e ip.

⁷Ixeyū arōxēkxēk co'iyū cavaroyū buxim osodop ip- -jenopaġōġōm cumayū buxim- -icaat kuġ ip jewebe. Jadaġat kuġ ip oeku ouro muġēġē jo'iat kuġ. Aġokatkat topa buxim ip o'topadop. ⁸Ayacat'adap puxim ip o'yadaptop. Leão nūy buxim o'tūydop ip. ⁹Icaat kuġ oeku ip jekūm'a eju- -ferro muġēġē kuġ. Carro jenopaġōġōap kay daodaodao ma cucum iap a'ō buxim o'ceġeba'a'ōnuy- -cavaroyū imupuxikpuxiġiap a'ō buxim. ¹⁰Dat puxim ip oeku tōġtapiat kuġ jekpu be. Jenōġtapiam ma juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan topa'a bararuk'ūmayū be. 5 kaxi bima juk adi oekuku ip ipiatpi'ajojoan cebe ip. ¹¹Ixeyū kukukat ikūybioreġ cīcāatkūy beayū kukukat osunuy. Ixe butet Abadom i omuy Judeuyū a'ōm- -Hebreu a'ōm. Apolião i omuy ibutet Grego a'ōm. Ibutet wuyumu'ūm'ūm'ukat iape wuya'ōm.

¹²Kuy pūġ o'kap ipararu jījāat. Xepxep mabuk omuyku.

¹³Ġebuġe wara'at jeparasuy jo'iat o'ġuyde Deus ekawēn tojtjt'ukat. 6 be o'e ip imuydedem kuy. Tōmte'okuatōm mupikupikap'a bewiat'a'ō oya'lījojo- -ouro muġēġē'a bewiat'a'ō- -Deus abikbikap wapat'a'ō. ¹⁴Ixe a'ō o'jekawēn ixe Deus ekawēn tojtjt'ukat pe- -imuyde isuat pe.

— Ebureyū juy eġuwekap — io'e. — Ebadipdip omuy ip taomūnmūn — io'e. — Taomūnmūn ip omuy Eufratesdi xe- -tiboġati xe — io'e.

¹⁵Kabi beat a'ōbi ixeyū Deus ekawēn tojtjt'ukayū soat kuġ ip osodop jebui be. Soat kuġ ip osodop pūġ yaoka am ebapūġayū'in- -ipi watwat'in. Deus epeju i'eap wiwim ip osodop. Wara'at koato be ġu jeeju ip ixeyū aoka am, wara'at kaxi be ġu dak, wara'at kabia be ġu dak, wara'at ehora be ġu dak. Deus pe “Epeju” i'e buġe acā jeeju ip ixeyū aoka am. Ixeyū ebadipdipayū o'ġuwekap. ¹⁶Pebūrū ixeyū esorarayū iap awēġ oyawēġtobuxik kuy. Tak'ūm ip osodop- -ade jījā. Kiiiian. 200,000,000 be ip osodop- -cavaro akpi jejeayū- -nopaġōġō'ukayū. ¹⁷Sorarayū ōhōyū ojojojo wexey jo'iat pe cavaroyū. Ixeyū akpi jejeayū dak ojojojo. Soat

yakpi jejeayũ icat kuḡ ip osodop jekũm'a eju. Pũḡpũḡ ikũm'a ejuat ipakpuk osunuy daxa buxim. Warara'acat iremrum osunuy wita'a buxim- -yadeiboḡat'a buxim- -safira'a buxim. Warara'acat ipekpuk osunuy enxofrenõm puxim. Cavarõ'a leãõ'a buxim o'yanuy. Ibi daḡwi diḡ cẽmcẽm o'e daxadiḡ, enxofrenõmtiḡ tak. Daxa dak cẽmcẽm o'e ibi bewi. ¹⁸Ade jĩjã ipi watwat oap ip cavarõ bi daḡwi ijẽm'ibit pibun- -daxae pibun, daxadiḡ pibun tak, enxofrenõmtiḡ pibun tak. Pũḡ'ũm oe'ũ ebapũḡayũ'in. Xepxep o'jepoyat. Imẽn ma ip oap. Xere'ũma ipi watwat oap. Ade jĩjã. ¹⁹Cavarõyũ ipi watwat o'yaoka jebi bewi o'jẽm ian, jedoaybu bean tak. Ipiat o'supi'ajojoat ip ipi watwat pe puybu nuypi jo'i.

²⁰Cavarõyũ ipiatpi'ajojoanap epere buje, jemumuḡẽ kay jetabucap o'jepere ḡu ip- -o'jepoyat'iaiyũ. Wuyju Deus kay iap co'i ip osodop jemumuḡẽ kay jĩjã. Jemumuḡẽ kay jĩjã ip osodop- -ouro muḡẽḡẽ kay, prata muḡẽḡẽ kay dak, bronze muḡẽḡẽ kay dak, wita'a muḡẽḡẽ kay dak, ip muḡẽḡẽ kay dak. Ibiõḡbuk kẽrẽayũ kay dak ip osodop. Ixeyũ emumuḡẽḡẽ be ijo ba'ore, cekũyjo ba'ore dak ip, cexĩḡxĩḡ pa'ore dak ip. Inaka tũybe iteyũ deusyũ iãn o'e ip. Oe'ũ'ũ ḡu ip arõxẽkxẽk co'iaiyũ nũy pibun, cavarõ nũy pibun tak. Imẽnpit jetabucap o'jepere ḡu ip jemumuḡẽḡẽ kay. Deusat kay ḡu ip o'e. ²¹Wara'acat aokakaap ip o'jepere ḡu. Jebukaypacap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat tayxi kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat itop kaykayap tak o'jepere ḡu ip. Warara'acat pubut tujupa'um'umap tak o'jepere ḡu ip. Oibu'un ḡu ip ikẽrẽat muḡẽḡẽm.

10 ¹Ḡejuje wara'at ojojõõ Deus ekawẽn tojõtjõt'ukat- -ya'õbacaat. Kabi kadiwi kom pima ojojõõ. Ixe esay kabikerereat co'i osunuy. Koropsanõbu o'jebueku yakokorenen. Ixe dopa kaxiepiat puxim o'topany. Ixe dao daxae iecũḡat puxim o'taonuy- -isopat puxim. ²Livrodup kuḡ osunuy jebui be- -tup'ĩcatup kuḡ- -tupayaatup kuḡ. Jei o'suimõḡ tiboḡ cĩcãati be jedaoat kadiat i. Jedao'ũḡat kadiat i bit o'suimõḡ ipi be. ³Ya'õberen o'jewãwã leãõ ewãwãap puxim. Cewãwã buje 7 be xiririkpaw'iat o'ya'õbu ya'õberen. O'jepaw ya'õberen. ⁴Cepaw isum apẽn cuk ip o'e iaptup kuka otupmubararak. Kabi beat pit o'jekawẽn owebe.

— Apẽn 7 be xiririkpaw'iat o'e ewebe iaptup ḡu juy etupmubararak — io'e owebe. — Etupmubararak ḡu juy warara'acat pe itaybicap puxim — io'e owebe.

⁵Ḡejuje o'jebaepacũḡ kabi kay Deus ekawẽn tojõtjõt'ukat jeba'at kadi- -tiboḡ cĩcãati be cũḡ'iat- -ipi be cũḡ'iat- -kuy ojojõõiat. ⁶O'jekawẽn

Deus a'õpiju. Ixe Deus soat em itait. Je'ũ ġu ixē bit. Ixe juk kabi o'ġuġē, soat kabi beacat tak. Ipi dak cuk o'ġuġē, soat ipi juacat tak. Tiboġ cīcāati dak o'timuġē, soat tidaġacat tak.

— Ġasū bit ibun ġu jeku — io'e Deus a'õpiju. ⁷— “Soat je'bapuk obikuyap taġ,” i juk o'e Deus jebuywatwat'ukayū be- -jekawēn muwēnuwēn'ukayū be — io'e owebe. — Apēn Deus ibikuy osunuy iap iba'arēm osunuy soat pe kuy bima — io'e. — Ixe ekawēn tojtjt'ukat pe jeparasuy jo'iat muyde buje bit, soat je'bapuk apēn ibikuy osunuy iap taġ- -kanomūmat pe jeparasuy jo'iat muyde buje — io'e owebe.

⁸Kabi kadiwiat a'õ waram oya'ījojo. Waram o'jekawēn owebe.

— Tupayaatup cuy etupu- -tup'īcatup- -Deus ekawēn tojtjt'ukat pui bewi- -ipi be cūġ'iat pui bewi- -tiboġ cīcāati be cūġ'iat pui bewi — io'e owebe.

⁹Oju cekay.

— Ma — i oce cebe. — Etupūm owebe, — i oce cebe.

— Juku — io'e. — Etupu — io'e owebe. — Etup'o — io'e. — Ebi be bima tupkurukuru je'le eit puxim — io'e. — Edada be bit, tupsak je'le — io'e.

¹⁰Otupu ibui bewi tup'īcatup, tupayaatup. Otupkūn. Otup'o. Tupkurukuru o'e obi be bima. Tupkūn puje bit o'e tupsak odada be.

¹¹— Waram tak cuy apēn Deus adeayū idaxijo iap ekawēn cuy eġuwēnuwēn soat pe — io'e owebe. — “Ixe soat tiwatwayū'in idaxijo pin,” i juy ece, “soat ka watwayū'in tak, soat eipi watwayū'in tak, soat a'õm kawēnwēn'ukayū'in tak,” i juy ece soat pe — io'e owebe.

11 ¹Ġebuje kabi beat imuweġūnġūnap'ip o'yopūm owebe.

— Deus eju kawēnwēnap'a juy eyamuweġūn- -yaboġat'a — io'e owebe. — Wūnca mupikupikap'a dak cuy eyamuweġūn- -caixa'a — io'e. — Pebūrū paxi e'em “Ēn xipat cīcā,” i Deus pe ceweju kawēnwēnap'a be? Ixeyū dak cuy eġuweġūn — io'e owebe. ²— Kacūġkadiat pit cuy eġuweġūn ġu- -yakokorenenayū yanaxinōm — io'e. — “Wekawēn kay'ūmayū jeōm oweju kawēnwēnap'a naxinōm pe,” i juk o'e Deus — io'e owebe. — 42 kaxi bun warēmtaġ ma jeku ip Deus ka daġ- -ikērēat kuġ ġuiat ka daġ — io'e owebe. ³— Xepxepayū oġuju wekawēn muwēn ām — io'e. — Ikurususucat kuġ jeku ip jesay kuġ oceġuycūġ eykay eyju warēmtaġ ma jekukum puye iap mubapuk am soat pe. Ibun cīcā jeedop ip Deus ekawēn muwēnuwēn- -1,260 kabia bun — io'e.

⁴Ixeyū xepxepayū oliveira'ip puxim wekawēn muwēnuwēn'ukayū. Lamparina'a mūn puxim tak ip- -ipi juacat kukat etabun anuynuyat'a buxim. ⁵Warara'acayū warēmtaġ ixeyū xepxepayū kuk ojuju bima, daxa

cēmcēm ikōmbie daḡwi yaoka am. Imēnpuye je'ū ip warēmtaḡ ikuk ojuyayū. ⁶Ixeyū a'ōbi muba'at ajēmjēm ḡu Deus ekawēn muwēnuwēn ip pima. Deus a'ōbacaap kuḡ ip xepxepayū. Idi'a dak ip idimuwxat toy ja'ōbi. Ja'ōbi ip warēmtaksuḡat ḡudot ipi juayū mu'ūm ām, ku beacat mu'ūm ām tak, ku muypi'ūm ām. Imudot pin pima, ip ḡudot.

⁷Deus ekawēn muwēn epere isum yoboḡ cīcāat jajēm ipararu jījāat. Jajēm ikūybioreḡ cīcāatkūy bewi. Jebacacan je'e xepxepayū eju. Xepxepayū a'ōbacaap ḡu'ūm ipararu jījāat. Yaoka ip. ⁸Ixeyū'ūm'ūm jebit po'i jeedop akidaḡ ikaboḡatka be- -korosa be ixeyū kukukat o'subamupaya ip iatka be. Po'i jeedop ip uk'a ukpibubu be soat pe ijo am. Ibo ka watwat kay ḡebum pima:

— Sodoma ka watwat co'i ip ikērēat kuḡ — i wuyju e'em. — Egito eipi watwat co'i ip ikērēat kuḡ — i dak.

⁹Ibun'ūma jeak ip adeayū ixeyū'ūm'ūm jebit kay- -ebapūḡ kabia bun ma, ipidaseat kabia dak. Adeayū jeak ixeyū'ūm'ūm kay- -soat eipi watwat'in, soati watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Ikot an ḡu ip.

— Ixeyū'ūm'ūm cuy epejokot ḡu — i je'e ip soat.

¹⁰Icokcok cīcā je'e ip ipi juacayū xepxepayū'ūm'ūm oe'ū iap kay- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm oe'ū iap kay. Peta ḡuḡē ip jecokcokap pibun ma. Iūmūmap je'ḡūm ip jewewebe jecokcokap pibun. Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū ipiat o'supi'ajoat ipi watwat kay- -ixeyū xepxepayū. Imēnpuye icokcok je'e ip xepxepayū'ūm'ūm e'ūap kay. ¹¹Xet. Xet. Xet. Kabiam. Kaxicuḡ pima, puw, Deus o'jepuw cekay ip jebidom. Waram ip o'jetait. Kirik'āy. O'āy'āy ip. Imēnpuye iparara jījā ip o'e waram ip o'jetait iap o'tobuxik puye. ¹²Kabi beat ya'ōberen o'jewāwā xepxepayū be- -Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū be- -waram o'jetait'iaiyū be.

— Epeyeu juy ijodi — io'e cebe ip.

Jekay itakomaayū etabun ma ip o'jeu kabi kay ḡebuḡe bit. Kabikererereat taḡ ip o'jeu.

¹³Ceu isum ip ipi o'jexixi jījā. Pūḡ kadi o'sukamu'ūm 10 beatka'in. Tak ḡu oap ip ipi exixi buḡe. Ade jījā oap ip. 7,000 beayū'ūm'ūm oap ip. Iparara jījā o'e ip o'jepoyat'iaiyū.

— Deus soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun. — Kabi beacayū kukukat soat podi ma ya'ōbaca — io'e ip jeparara pibun.

¹⁴Kuy xepxep o'kap ipararu jījāat. Aḡ cuy epesop imēnpit. Wara'at cuy omuyku ipararu jījāat. Ebpūḡ jeedop ip.

¹⁵Ĝebuje wara'at jeparasuy jo'iat o'ĝuyde Deus ekawën tojtjot'ukat. 7 be kuy imuydedem o'e. Ka'ümĝu wara'at. O'e kuy.

— Ĝasū Deus soat kukukan o'e — io'e kabi beayū ya'ōberen. — Ixe emunaē dak soat kukukan o'e ĝasū — io'e ip. — Soat em ixe soat kukukan jeenuy. Puĝūn xe'e ixe soat kukukan iap i'üm? Ka'ūma em ma — io'e ip.

¹⁶Ya'ōbuyxiayū dak piĝ'i o'at'at ip jedop am ipi ju Deus wap “Ēn xipat” i'e am cebe- -24 beayū, Deus xeayū, jabikbikap ceje kaxikxik'iaiyū.

¹⁷— Ocekukukat, ĕn acā Deusat — io'e ip. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e ip. — Ĝasū ĕn etabēĝ — i. — Kuyje dak cuk adi etabēĝ eĝuy — i. — Kuy juk a'ōbacaap eĝubapuk soat pe — i. — Imēnpuye “Ēn xipat cīcā,” i oceju e'em ewebe — i. — Soat kukukan ece ĝasū — io'e ip. ¹⁸— Ekay itabut'ūmayū itakoma jījā ekay, etakomaap mubapukap ehora oajēm puye — i. — Ĝasū ipiat esupi'ajojoat a'ōkay'ūmayū be — i. — Imēnpuye itakoma jījā ip ekay — i. — Apēn cuk adi oekuku ip ipi ju bima iaptei eteida soat pe ce'ū'ūayū be — i. Cedaĝ ma juk adi oekuku ip iaptei eteida ebuywatwat'ukayū be- -ekawën muwēnuwën'ukayū be dak, soat ebekitkit pe dak, ibuyxim ekukuk'ukayū be dak — i. — Soat pe cedaĝ ma eteida- -yoboĝayū be, ka'ūmaayū be dak — i. — Ĝasū dak ipi mu'ūmu'ūm'ukayū eĝu'ūm- -a'ōkay'ūmayū — io'e.

Imēn o'e ip ya'ōbuyxiayū Deus pe.

¹⁹Deus nuynuyap'a exīntabi o'jekoce ĝebuje- -kabi beat'a. Deus ekawën kukatopa mūn'a yabapuk o'e soat pe- -witadopa be ibararak iat mūn'a- -caixa'a- -ouro muĝēĝē'a. Iĝo'a jo isum xiririkiat o'jepaw ya'ōpuruĝ. Kōnēkōnēk io'e. Xiririk xiririk io'e. Ipi o'jexixi jījā. Akadadada o'ta'at ipi be ta'ade.

12 ¹Ĝebuje wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboĝat. O'jebapuk omukūyjo am apēn ĝuyjom jebapuk iam. Koam ayacat ojojojo. Iekabek oeku kaxiepiat kuĝ. Kaxiaat ixe i diotpe osunuy. Ouro muĝēĝē osunuy ya be- -12 be kasopta kuĝat. ²Yukreĝ osunuy. It kam pasuĝ osunuy. Ya'ōberen o'jewāwā je'it pibun.

³Ĝebuje wara'acat o'jebapuk kabi be omukūyjo am apēn ĝuyjom jebapuk iam. Seĝemoxixi jo'iat ojojojo ipakpukat. 7 be ya'a o'yanuy. Soat'a be ouro muĝēĝē kukukuĝ osunuy. 10 be yakanasū. ⁴Ta'adeata kuĝ oeku jenomuju jedoaybu eju kasopta. Pūĝta o'ta'uk kasopta

ebapũğayũda'in. Tamuy'at'an oeku ipi kay. Cũ. O'jecũğ yukreğat tobuxik puje. Ixe wap cũğ'i osunuy i'it oap ojuy. Ikap isum i'it o ojuy osunuy. ⁵Ayacat o'su'itkap ağokatkat. Ixe ağokatkat soat ka kukukan jeenuy ğuyjom. Ya'õpuruğ ip jukuk jebui be icaat kukat puxim. Ka'ũma ma kũyjobit'ũm jeenuy ixe a'õ kay. Soat ya'õ kay jeedop ip kũyjobit. Bekicat kap isum Deus pit o'takoy. Kabi kay o'tujuu soat em jeenuy ãm jexe. O'tujuu seğemoxixi be i'oap puxim. ⁶Ayacat tak o'jenapõn uk'a'ũmat kay. Iboce kuy juk Deus soat o'ğumuxipan tũy ãm. Deus xipan jukuk iboce. 1,260 kabia bun xipan jukuk.

⁷Ğebuje nopagõğõm o'e ip jeweweju ma kabi beacayũ. Miguel a'õkayayũ nopagõğõm o'e seğemoxixi a'õkayayũ eju. Miguel a'õkayayũ Deus ekawẽn tojtjot'ukayũ. Seğemoxixi a'õkayayũ Deus ekawẽn tojtjot'uk osodop ip kuy bima. Ğasũ bit oibu'un ip Deus ekawẽn tojtjotjon. ⁸Miguel a'õkayayũ seğemoxixi a'õkayayũ a'õbacaap o'ğũ'ũm. Top pa'ore o'e ip kabi be. Deus oibu'un ip ikuğ. ⁹Seğemoxixi o'ğujẽm ip kabi bewi. Kuyje seğemoxixi puybum osunuy- -Deus ekadai be osunuyiat. Ibiõğbuk kërëayũ kukukat ixe. Satanás i ibutet. Ibutet ade. Soat ipi watwat muğyukukuku'ukat ixe. Ixe ma o'joxik ip kabi bewi. Ipi kay o'joxik ip ya'õkayayũ eju.

¹⁰Ğebuje kabi beat oya'ĩjojo. Ya'õberen o'jekawẽn. Imẽn ixe o'e:

— Ğasũ bit Deus ipi juacayũ daxijojoapi oibu'un — io'e. — Kuy juk ja'õbacaap o'ğubapukpuk soat pe — io'e. — Ixe acã soat kukukan o'e — io'e. — Deus emunaẽ dak ja'õbacaap o'ğubapukpuk soat pe- -Cristo — io'e. — “Soat podi ma wa'õbaca,” io'e soat pe — io'e. — Wuykitpitpiyũ muymuy'ukat o'joxik kabi bewi — io'e. — Ixe te'e ma imuymuy'uk ip osunuy nuynuy Deus pe — io'e. — “Ikërëat kuğ eyju Deus xe,” i te'e ma e'e'uk osunuy nuynuy. Soat em wuykitpitpiyũ muymuy'uk osunuy nuynuy- -kabiabun, iximabun tak — io'e. — Deus ixe bit o'joxik kabi bewi — io'e. ¹¹— Iparara ğu ip osodop warara'acat pe jaokaap puxim wuykitpitpiyũ Jesus kayayũ — io'e. — Jetabucap o'jepere ğu ip jaokaap puxim. Itabut osodop ip mēmẽ buxim o'jedoyekereren je'ũ ãm wuywebeam iap kay — io'e. — Ibu'u ğu o'e ip kawẽn icẽmat muwẽn ãm — io'e. — Imẽnpuye jemuymuy'ukat a'õbacaap o'ğũ'ũm ip — io'e. ¹²— Imêneju: “Kabi icokcok cuy jeenuy,” i õn e'em. “Kabi beacayũ dak icokcok cĩcã juy jeedop ip,” i õn e'em — io'e. — Karem ipi juacat, tiboğ cĩcãati becat tak — io'e. — Ipiat'ajojom cĩcã ip jeedop, ibiõğbuk kërëayũ kukukat kuy o'kop cekay ip puye — io'e. — Itaybit darem ma ipiat osupi'ajojoat Jesus kay itabucayũ be iam — io'e. — Imẽnpuye itakoma jĩjã o'e — io'e.

¹³Ipi be juk oxik ip iam itaybit pima, ayacat tobatban oeku- - aḡokatkat'it'it kukat tobatban- -ikap'isuat kukat tobatban. Tobatban oeku yaoka ojuy. ¹⁴Inaka Deus dace buximat eḡeba o'ceḡebaūm ayacat pe. O'ceḡebaūm cebe pupupum jenapōn ām jeka kay- -uk'a'ūmatka kay. Ibo ka be Deus xipan ixē jukuk. Ebaḡūḡ koato bun xipan jukuk, ipidaseat koato dak. Cekaykay ba'ore jeenuy puybu jo'iat pe. ¹⁵Seḡemoxixi bit idibi o'timujēm jekōmbie daḡwi. Idixidi buxim o'timujēm. O'timujēm wūy jījā ayacat tujowacap ojuy. ¹⁶Ipi bit ayacat o'taxijo. O'jedeḡ idibi ōm ām seḡemoxixi kōmbie daḡwiati ōm ām. ¹⁷Imēnpuye seḡemoxixi itakoma jījā o'e ayacat kay. O'ju nopagōḡō ām ixē uktakyū eju- -soat eju- -Deus ekawēn kay kūyjobicayū eju- -Jesus ekawēn taḡ jekuku'ukayū eju- -kawēn icēmat taḡ jekuku'ukayū eju. ¹⁸Seḡemoxixi bit ka'oririt pe osunuy. Cūḡ'i osunuy ka'ūma kuḡ ma- -ibuipuk ma.

13 ¹Ḡeḡuje ipararu jījāat ojojojo. Tiboḡ cīcāati bewi jeuhum o'e kapurūḡ kay. 7 be ya'a. 10 be yakanasūyū. Ouro muḡēḡē kukukuḡ osunuy soat akanasū daḡ warara'acat kukuk'ukat adaḡat puxim. Deus muymuyap ibararak osodop soat'a daḡ. ²Ixe ipararu jījāat leopardo buxim osunuy- -wida buxim. Ixe i urso i buxim- -widabaro i buxim. Leāo bi buxim o'subinuy. Seḡemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm ipararu jījāat pe. Jabikbikap tak o'ḡūm cebe. Imēnpuye seḡemoxixi jo'i o'e ya'ōca. Kūyjobit o'e ip seḡemoxixi a'ōkayayū ipararu jījāat a'ō kay dak. ³Pūḡ'a werowero kuḡ o'yanuy ipararu jījāat'a. Ce'ūat'a jo'i o'yanuy. Weroweroḡ pit kuy oiyo. Imēnpuye:

— Apēnpuye xe'e oe'ū ḡu werowero pibun? — io'e ip jewewebe ipi daḡacat.

Itabēḡbēḡ o'e ip yajojom. Kūyjobit ip o'e ya'ō kay oe'ū ḡu buye. ⁴Seḡemoxixi ja'ōbacaap o'ḡūm ipararu jījāat pe. Imēnpuye soat ipi juacat itabut cīcā osodop seḡemoxixi kay. Ipararu jījāat a'ō kay dak ip osodop.

— Soat podi ma ipararu jījāat ja'ōbacaap kuḡ — i te'e ma o'e ip. — Ka'ūma be ma ixē a'ōbacaap mu'ūm put — i te'e ma o'e ip.

Tūybe seḡemoxixi Deus iān o'e ip.

⁵Seḡemoxixi o'jekawēn ipararu jījāat pe.

— Deus cuy ejomuymuy — io'e cebe. — Ekawēnkērēm cuy eḡuy — io'e cebe — Quarenta e dois kaxi bun cuy ejuke ipi daḡayū paraktaḡ — io'e cebe.

⁶Imēnpuye ipararu jījāat Deus o'jomuymuy jījā. Deus o'subutetmuymuy. Deus nuyunuyap tak o'jomuymuy jījā. Kabi beayū dak o'jomuymuy jījā.

⁷— Deus ebekitkit eju juy nopağõğõm eğuy — io'e seğemoxixi cebe. — Eğubu'un cuy ip Deus kay — io'e ipararu jījāat pe.

Seğemoxixi ja'ōbacaap o'ğūm cebe soat tiwatwat'in ya'ō kay i'e am, soat eipi watwat'in tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū'in tak, soat iwarururuayū'in tak. Soat ip kūyjobit o'e ya'ō kay. ⁸Imēnpuye jewemuğuykukukum ip je'e ipi juacayū. Tūybe Deus iān je'e ip ipararu jījāat pe.

— Ēn acā Deusat — i te'e ma je'e ip.

Ixe kay ip itabut je'e apēn wuyju wuyetabut Deus kay iap puxim. Mēmē buxim oe'ūiat pubutup pe ibutetet ġu ip- -abuyū Deus xe itait jeedop iaptup pe. Iğodup pe osodop ġu ibutet ip ipi muğē'isum ma.

⁹Iboam eyetaybit pin pima, eya'ōpicūğcūğ cuy epesop. ¹⁰Taomūnmūn ijuibit taomūn ma ip. Payaom yaoka'ibit yaokan ma ip payaom. Imēnpuye yukpiceğēm ġu juy jeedop ip Deus ebekitkit jetabucap kuğ ipiat'ajojom ma'ġu ip. Itabut cīcā juy jeedop ip cekay.

¹¹Ġebuje wara'at ojojojo ipararu jījāat. Xepxep osodop ip ġasū. Ipi bewi o'jēm badiwi. Xepxep akanasū o'yakanasūnuy. Cordeiro'it'it akanasū jo'i. Seğemoxixi ekawēn co'i o'jekawēn kawēnkērē. ¹²Ya'ōbaca jījā osunuy koapat ipararu jījāat a'ōbacaap co'i. Ja'ōbacaap mubapukpuğ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat a'ō kay juy epesop — io'e soat ipi juayū be. — Werowero pibun oe'ū pin iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip. — Kuy oiyo iat a'ō kay juy epesop — io'e cebe ip.

Imēnpuye ya'ō kay o'e ip ipararu jījāat a'ōbi. ¹³Wuywebe imuğē ba'oreap mubapukpuğ oekuku koapat ipararu jījāat. Ja'ōbacaan daxa o'ğukopkop kabi bewi. Ipi kay o'ğukopkop soat etabutpe ixeyū mutabut am jewekay. ¹⁴Soat ipi juayū o'ğuykukuku iba'oreap o'ğubapuk puye. Wuywebe i'e'ba'oreat mubapukpuğ osunuy koapat ipararu jījāat etabutpe.

— Koapat ipararu jījāat puximat cuy epeğūğē wita'am — io'e soat ka watwat pe. — Payaom werowero ip o'ğūğēiat puximat cuy epeğūğē — io'e. — Oe'ū ġuiat puximat cuy epeğūğē — io'e.

Imēnpuye ixe buximat o'ğūğē ip wita'am. ¹⁵Kanomūmat ipararu jījāat ya'ōbacaap o'jat koapat pewi ja'ōbacaan. Ya'ōbacaap o'jat koapat puximat mutait am. Imēnpuye o'jetait koapat puximat- -wita'a muğēğē. Cekawēn put o'e. Jekay itabut'ūmayū dak yaoka but o'e cebe.

¹⁶⁻¹⁷— Obutet cuy epesubutetmubararak eybūnū'a be eyba'at kadi, eydopa'a be dak — io'e. — Obutet mubararak'ūm pima, wenúmero ma epeğubararak eydopa'a be, eybūnū'a be dak — io'e.

Imēn ixē o'e soat pe ipi juayū be- -ya'ōbuyxiayū be, ya'ōbuyxi'ūmayū be dak; yopīcayū be, kariwayū be dak; jekpiwatpin ma kapikpik'ukayū be, tei'ūma kapikpik'ukayū be dak. Cewebubut pu ba'ore osodop ip topa'a bararak'ūm pima, ibūnū'a bararak'ūm pima dak. Tarekrek tak teida ba'ore ip osodop ixē butet ibararak'ūm pima, ibutet enúmero ibararak'ūm pima dak.

¹⁸Wuyetaybitbicap cuy ajat wuyetaybit am iboam. Wuyetaybit pima bit ixē enúmero imuweḡūn put kuka o'e wuywebe. Aḡokatkat putet co'i ixē enúmero. Ixē enúmero 666.

14 ¹Deus omukūyjojom mabuk osunuy apēn jebapuk āmap kabia be iam. Apēn jebapuk āmap kabia bima iap cocom mabuk oḡuy wexey jo'iat pe. Mēmē buxim oe'ūiat ojojojo. Cūḡ'i osunuy co'a bicūḡpe- -Siāo'a bicūḡpe- -Jerusalém ka beat'a bicūḡpe. Adexiri osodop ixē eju- -144,000 beayū. Mēmē butet ibararak osodop topa'a be ip. Ixē ebay butet tak ibararak osodop topa'a be ip. ²Kabi kadiwiat'a'ō dak oya'ījojo. Ya'ōboḡ o'ya'ōnuy ti'acapa'a'ō jo'i. Ya'ōpuruḡ tak o'ya'ōnuy xiririkiat'a'ō jo'i. Ya'ōdip cīcā dak o'ya'ōnuy adedeayū jebubut'uk muydedem pimaap a'ō buxim- -harpa muydedem ip pimaap a'ō buxim. ³Ixeyū 144,000 beayū pibodo iisuan ip o'jebibododon. Deus abikbikap wap kacūḡcūḡ'i osodop ip jebibododon, ebadīpdip itabēḡayū wap tak, 24 beayū ya'ōbuyxiayū wap tak. Ka'ūma be ma itaybit put ibo pibodom. 144,000 beayū be acā itaybit put- -Deus emudaxijojoyū be acā- -ipi ju oekuku'iyū be acā. ⁴Ixeyū 144,000 beayū o'jewemukērērēn ḡu- -pūḡ em tak ka'ūma. Soat taḡ iisu ip osodop ayacat eju o'jepo ḡu bukiat puxim. Mēmē badiptatam oekuku ip soat taḡ. Deus ixeyū o'taxijo kūyjobit'ūmayū parakpewi- -ipi juacayū parakpewi. Ixeyū ma koam o'jewejak Deus kay soat em jedop am cexe. Mēmē kay dak o'jewejak ip soat em jedop am cexe. ⁵Napapa'uk ḡu ip osodop. Soat taḡ ip iisu. ⁶Ḡebye wara'at ojojojo Deus ekawēn tojotjot'ukat. Um oeku eium. Kopkom oeku kawēn idipat muwēn ām soat pe ipi juayū be- -soat iwarururuayū be, soat tiwatwat pe dak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū be dak, soat eipi watwat pe dak. Kawēn idipat i'ūm ḡu. Soat em itabucayū ibo muwēnuwēn jeedop. I'ūm ḡu cekawēn- -kawēn idipat.

⁷— Ibuyxim cuy Deus epejukuk — io'e ya'ōberen um cīcāat. — “Deus soat podi ma ya'ōbaca,” i juy epe'e'e — io'e. — Ḡaxīn ma ixē Deus ideida soat pe apēn ipi daḡ pima juk adi oekuku ip iaptei — io'e. — Xipacat je'ḡūm xipacayū be. Ipiat supi'ajoat ikērēat mujurūḡrūḡ'ukayū

be bit — io'e. — “Warara'acat podi ma ěn xipat,” i juy epe'e Deus pe — io'e. — Ixe Deus kabi o'ġujurūġ, ipi dak — io'e. — Tiboġ cĭcāti dak o'timujurūġ — io'e. — Idi'a dak o'ti'amujurūġ — io'e.

⁸Wara'at Deus ekawěn tojtjt'ukat koapat nomuju oeku. Um oeku eium.

— Babilônia ka watwat puximayū a'ōbacaap oi'ūm — io'e. — Ikĕrĕat muġĕġĕ'uk osodop ip soat ka watwat eju — io'e. — Warara'acat tayxi eju jepopo'ukap puxim ikĕrĕat muġĕġĕ'uk ip osodop, warara'acat itop eju jepopo'ukap puxim tak — io'e. — Ġasū bit ixeyū a'ōbacaap oi'ūm — io'e.

⁹⁻¹⁰Wara'at Deus ekawěn tojtjt'ukat ojojjo- -soat taġ iisuayū. Ebaṗūġ ip um oekuku eium.

— Ipararu jĭjāat pe “Ēn xipat cĭcā” i'e'e'ukayū ipiat supi'ajojo jĭjā- -ixe jo'iat pe “Ēn xipat cĭcā” i'e'e'ukayū dak — io'e. — Ibutet pararak topa'a beayū dak ipiat supi'ajojo jĭjā- -ibutet pararak ibūnū'a beayū dak — io'e. — Deus itakoma jĭjā je'e ixeyū kay. Itabotaidabotbot ġu je'e ixeyū kay- -pūġ kay dak ka'ūma. Iba'ore je'e cebe ip jenapōn ām ipiat'ajojoap puxim — io'e. — Ipiat supi'ajojo jĭjā ma ip. Daxa be ipiat supi'ajojo ip, enxofre isopat pe dak — io'e. — Deus ekawěn tojtjt'ukayū etabutpe ipiat supi'ajojo ip, soat taġ iisuayū etabutpe. Mĕmĕ etabutpe dak ipiat supi'ajojo ip — io'e. ¹¹— Ixeyū beaptiġ jediġeuhum soat em daxadiġ. Ka'ūmġu kabi daġ tiġ'ūmat. Soat em ma tiġteġ e'em. Iximabun, kabiabun tiġteġ e'em — io'e. — Ixeyū be ipiatpi'ajojoap tak i'ūm ġu. Cebodoy ba'ore cebe ip. Kabiabun ipiat'ajojom ip jeedop, iximabun tak- -ipararu jĭjāat pe “Ēn xipat” i'e'e'ukayū, ixe jo'iat pe imĕn i'e'e'ukayū dak- -topa'a be ibutet pararakayū — io'e.

¹²Apĕn ibutet pararak ibūnū'a beayū ipiat supi'ajojo jĭjā iap kay ġebum pima, yukpiceġĕm ġu juy jeedop ip jetabucap kuġ Deus ebekitkiyū- -Deus a'ō kay kūyjobicayū- -Jesus kay jetabucap kukayū.

¹³Ġebuġe kabi kadiwiat'a'ō oya'i'jojo.

— Pūġpūġ xipacayū'in mabuk yaoka ip ġasū itakomaayū jetabucap epe'e'ūmayū, ipararu jĭjāat putet mubararakan ibu'u'uayū — io'e. — Icockok ip jeedop o'yaoka ma'ġu ip — io'e. — Iboap cuy eġubararak taperadup pe — io'e.

— Icĕmān ěn e'em — i Deus biōġbuk o'jede. — Icockok cĭcā ma ip jeedop — io'e. — Ipi ju bima o'jekapikpik cĭcā ip wuykukukat peam — io'e cebe- -kabi beat pe. — Ce'lū buġe bit ip jeebodoy — io'e. — Kapikap kay ġu ip je'e — io'e cebe. — Jekaba'ūm ip — io'e. — Xipan cĭcā ip o'jekapikpik iapteim tak ip idujuu jewēju — io'e cebe.

Imên Deus biõgbuk o'jede kabi kadiwiat'aõ wa'õpiju.

¹⁴Apên jebapuk ãmap kabia bima iap cocom mabuk oğuy wexey jo'iat pe. Ağokatkat co'iat ojojojo. Xik'i osunuy kabikerereat ceje. Ouro muğëğë kuğ jabe osunuy. Pëğap kuğ osunuy jebui be- -tüybibiati kuğ.

¹⁵Deus ekawên tojtjot'ukat o'jëm Deus eju kawênwënap'a bewi. O'jewãwã ya'õberen kabikerereat cejeat pe.

— Epëğãm cuy etiptakat soat eipi dağatip, kuy o'taop puye — io'e ya'õberen. — Ğasũ ma juy etiptakat — io'e.

¹⁶Imënpuye cococo'i o'e. Tiptakatkan o'e jepëğãm kabikerereat cejeat. Jepëğap o'ğuyco. Soat eipi dağatip takatkan o'e. Pere. Soat o'tiptakat. Kuy o'jepere.

¹⁷Ğebuje wara'at ojojojo Deus ekawên tojtjot'ukat. Ixe dak o'jëm Deus eju kawênwënap'a bewi- -kabi beat'a bewi. Ixe dak pëğap kuğ osunuy tüybibiati kuğ.

¹⁸Ibocewi wara'at Deus ekawên tojtjot'ukat o'jëm tømte'okuatõm mupikupikap'a xewi. Ixe daxa kukuk'ukat osunuy tømte'okuatõm mupikupikap'a beat taxa kukuk'ukat. Ixe o'jewãwã ya'õberen jebure be- -pëğap kukat pe.

— Epëğãm cuy uva'adot eyadot'ağobidakat — io'e. — Soat eipi dağatip pe juy eyadot'ağobidakat — io'e. — Kuy o'yaop — io'e ya'õberen.

¹⁹Imënpuye cocococo'i o'e. Yağobidakatkan oeku soat eipi dağ uvadip tağ. Pereh. O'jepere. O'yamõğ yamucakcakcap'a be yabidi'uk am. Deus ipiat supi'ajojoat küyjobit'ũmayũ be apên ip uva'a mucakcakcağ iap puxim. ²⁰Ikaboğatka etakobe yamucakcakcağ ip osodop. Xere ğu o'yabidijëm uva'abidi. Yamucakcakcap'a bewiapti küyjobit'ũmayũ'ũm'ũm toy buxim. Xere ğu toy o'toyjëm. Kiii iãn toy. 3000 quilometrom o'toyjëm. Toydibida püğ metro ipidase dak o'jedoyeku- -Deus ekawên kay küyjobit'ũmayũ'ũm'ũm toy.

15 ¹Ğebuje wara'at ipararuat ojojojo kabi be yoboğat. O'jebapuk omuküyjo am apên ğuyjom jebapuk iam. 7 be ojojojo Deus ekawên tojtjot'ukayũ. Omuküyjojoap iba'arëm mabuk osunuy oxé. Yoboğ osunuy. Ipararu jĩjãat osunuy. Warëmtaksuğat kuğ ip oekuku- -ãmap kuğ. Ipi kay ixik puje Deus jetakomaap ğu'ũm.

— Eyju ma warëmtaksuğat epejoxik küyjobit'ũmayũ be — io'e Deus cebe ip. — Wa'õbi ma ipiat cuy epesupi'ajojoat cebe ip — io'e. — Ixeyũ acã ojoxikat wetakoma eykay iap mubapuk am soat pe küyjobit'ũmayũ be — io'e Deus cebe ip- -7 beayũ be.

²Ĝebuje iodi buximat ojojjo- -vidro muĝeĝe. Vidro iwekoykey osunuy daxa eju. Ixiriruk osunuy. Ipararu jĵĵaat a'ō kay'ūmayū dak ojojjo- -ixe jo'iat a'ō kay'ūmayū dak- -jebetet enúmero kukat kukat a'ō kay'ūmayū. Kacūĝcūĝ'i ip osodop iodi buximat xe- -vidro muĝeĝe xe. Harpa'a muydedem ip osodop- -Deus emuaūm muydedem. ³Moisés bibodom ip o'jebibododon- -wuykukukat puywatwat'ukat pibodom. Mēmē buxim oe'ūiat pibodom tak ip o'jebibododon. Ibom o'jebibododon ip:

Ocekukukat, ĕn acā Deusat, i. Ĕn soat podi ma a'ōbacaap kuĝ, i. Yoboĝ cĭcā eĝuĝeĝeĭat, i. Ocecokcok cĭcā ĝebum am emumuĝe kay, i. Ĕn soat tiwatwat kukukat, i. Soat em cūĝ ma ĕn ocekuĝ, i. Icēmān acā ĕn e'em, i. ⁴Abu ibuyxim ĝu ekuĝ? Soat ma ibuyxim ekuĝ, i. Abu kuka i'e pin ĝu “Ĕn soat podi ma a'ōbaca” i? Soat ma imēn i'e pin, i. Ĕn acā ikērēat kuĝ ĝu, i. Soat taĝ eisu, i. Soat tiwatwat jajēm “Ĕn xipat cĭcā” i'e am ewebe, i. Soat em cūĝ ma ĕn wuykuĝ iap cocom soat ipi juacayū, i.

Ibom o'jebibododon ip. ⁵Cebibododon epere buje, Deus eju kawēnwēnap'a oyajojo. Xĭntabi ekoce buje oyajojo. Torojo'a o'yanuy ibo'a be- -Deus nuynuyap cĭcāap'a. ⁶7 beayū o'jēm Deus eju kawēnwēnap'a bewi Deus ekawēn tojtjt'ukayū. Warēmtaksuĝat kuĝ ip osodop ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be. Cesaysopsepat kuĝ ip osodop irucat kuĝ, iarixiĝsūĝat kuĝ. Ouro muĝeĝe kuĝ ip osodop jekūm'a eju. ⁷Pūĝ ebadipdip itabēĝayū'in bacia'a jo'iat'a o'yaūmūm soat pe 7 beayū be- -ouro muĝeĝe'a. Soat ip yakuĝ pūĝpūĝpūĝ jebui wedim. Yanopapūn ip o'yadop Deus etakomaap kuĝ- -soat em itaicat etakomaap kuĝ. ⁸Deus soat podi ma jedipap kuĝ iaptiĝ o'jediĝepōĝpōĝ soat'abi daĝ Deus eju kawēnwēnap'abi daĝ, Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuĝ iaptiĝ tak. Soat iōm pa'ore ip osodop badiat'abi be 7 be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be warēmtaksuĝat xikap epere'ūm pima- -ipiatpi'ajojoan epere'ūm pima.

16 ¹Ĝebuje Deus eju kawēnwēnap'abi oya'ĭjojo. O'jekawēn ya'ōberen 7 be Deus ekawēn tojtjt'ukayū be.

— Epeju juy — io'e cebe ip. — Bacia'a buximat'a beati juy epetixik ipi kay- -Deus etakomaapti — io'e. — Deus etakomaapti juy epetidi soat kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Epeju — io'e.

²Koapat o'ju Deus ekawēn tojtjt'ukat. Jebacia'a buximat beati o'tidi ipi watwat kay. Imēnpuye weroweropi o'jebak cebe ip- -topa'a be ipararu

jījāat putet kukayū be- -ixe jo'iat a'ō kayayū be dak. Ipi jījā osodop, ierep cīcā dak, iohe ġu dak. Kuy pūġ ma jebacia'a buximat beati o'tixik.

³Ġebuġe wara'at o'tidi jebacia'a buximat peati. O'tidi tiboġ cīcāati be tiyuati be. Imēnpuye o'jediewexat. Ce'ūatoy buxim o'e. Imēnpuye idibi daġacat oap soat. Soat ip oap idibi daġayū'ūm'ūm. Kuy xepxepayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

⁴Ġebuġe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi idibi kay- -tiyu'ūmati kay. Idi'a daġ tak o'tidi. Imēnpuye o'jediewexat. Toy o'jediewexat.

⁵Wara'at Deus ekawēn tojtjot'ukat o'jekawēn Deus eju ġebuġe bit. Ixe idibi kukukat osunuy- -soati kukukat. Ixe ekawēn oya'ljojo.

— Ēn ikērēat kuġ ġu- -pūġ em tak ka'ūma — io'e Deus pe. — Cūġ ma ěn ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be soat pe — io'e. — Soat em ma etait. Kuyje dak cuk adi etait eġuy — io'e. ⁶— Kūyjobit'ūmayū ma juk adi ebekitkiyū'ūm'ūm o'yaoka. O'toymukereren ip. Ekawēn muwēnuwēn'ukayū'ūm'ūm tak o'yaoka ip — io'e. — Ġasū bit cuy etoykōnat cebe ip toymukererenapteim — io'e. — Ikērēm cuk adi ip oekuku iaptei bubum ip ġasū exewi — io'e Deus pe.

⁷Tōmte'okuatōm mupikupikap'a xeat'a'ō dak o'jekawēn wa'ōpiju.

— Ocekukukat, ěn acā Deusat — io'e. — Ēn soat podi ma a'ōbaca — io'e. — Ēn cedaġ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayū be — io'e. — Cūġ cīcā ewebe ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūm cīcā ip puye — io'e.

Kuy ebapūġayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjot'ukayū.

⁸Ġebuġe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi kaxiepiat etabe. Imēnpuye adedeayū oipik ipi watwat. ⁹Kūyjobit'ūmayū oipik cīcā kaxie pibun. Imēnpuye ip Deus o'jomuymuy jījā, ixe warēmtaksuġati o'tidiat cebe ip puye. Imēnpit ikērēat muġēġēap o'Jepere ġu ip. “Ēn soat podi ma a'ōbaca,” i'e bu'u'u jījā ip osodop Deus pe.

Kuy ebadipipayū jebacia'a buximat peati o'tidi Deus ekawēn tojtjot'ukayū.

¹⁰Ġebuġe wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi ipararu jījāat abikbikap pe- -idip cīcāat pe. Imēnpuye kabiokboġ o'e cekay. Soat ya'ō kayayū kay dak kabiokboġ o'e. Jekō ip o'sukōaha ipibun ma. ¹¹Deus tak o'jomuymuy jījā ip kūyjobit'ūmayū. Kabi beecat kukukat o'jomuymuy jījā ip ipiat o'supl'ajo ip puye, werowero kuġ ip puye dak- -soat taġ ipi jījāat kuġ puye. Inaka oibu'un'ūma ip ikērēat muġēġēm. O'Jēm'ūma ip e iekērēate daġwi.

Kuy 5 be jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹²Ĝebuje wara'at jebacia'a buximat peati o'tidi. O'tidi idibi be- -tiboĝati be- -Eufraatesti be. Imēnpuye o'tiap. Idibi o'tiapat taĝ e o'jeeebapuk. O'tiap ipi juayū kukukayū beapem- -kaxi jēmap pewiacat peapem. ¹³Ebapūĝ ibiōĝbuk kērēayū dak ojojojo. Muo buxim ip osodop. Pūĝ o'jēm seĝemoxixi kōmbie daĝwi. Wara'at o'jēm ipararu jījāat kōmbie daĝwi. Wara'at o'jēm jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat kōmbie daĝwi. ¹⁴Ixeyū ibiōĝbuk kērēayū wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuĝ. Ixeyū ebapūĝayū cucum soat ka kay ika kukukayū mu'awero am nopagōĝō ām. Nopagōĝōm ip je'e. Nopagōĝōm pima Deus soat podi ma wa'ōbaca iap ĝubapuk soat pe.

¹⁵ — Eya'ōpicūĝcūĝ cuy epesop — i'e'em Cristo wuywebe. — Ibukurukat puxim oajēm — i'e'em. — Adeayū aĝ'ūm pima oajēmtujupa'um'um'ukat puxim — i'e'em. — Icocok ip je'e wajēmap wiwi'ukayū- -jewemukērērērēn'ūmayū — i'e'em. — Totiteayū buxim ip je'e wajēm puje — i'e'em. — Isūsūn ĝu ip je'e — i'e'em Cristo.

¹⁶Ixeyū ibiōĝbuk kērēayū soat ka kukukayū o'ĝu'awero ip pūĝka be ma. Ixe ka butet Armagedom i omuy Hebreu a'ōm- -Judeuyū a'ōm.

Kuy seis beayū jebacia'a buximat peati o'tidi.

¹⁷Ĝebuje kanomūmat jebacia'a buximat peati o'tidi eiumwi. Deus eju kawēnwēnap'a bewiat o'jewāwā ya'ōberen- -Deus abikbikap xeat. — Kuy o'e, io'e.

¹⁸Imēn i'e buje, xiririk. Paw. O'jepaw. Xiririkpawiat o'jepaw ya'ōpuruĝ cīcā. Tūmūn'a'ō dak o'jede ya'ōberen. Poroĝiat tak o'jede ya'ōpuruĝ. Ipi dak o'jexixi jījā. Puje buk a'ĝu o'jebapuk iboap? Ka'ūma ma. Ĝasū acā. Ipi mubapuk pujeap a'ĝu iboap ka'ūmĝu. Soat podi ma ipararuat o'jebapuk ĝebuje. ¹⁹Babilōnia ka dak o'sukamuwe'ut'ut ipi exixi buje. Ebapūĝkam o'jekaewexat. Deus soat eipi daĝatka dak o'sukamu'ūm. Deus o'jeĝebu Babilōnia ka watwat kay. Ikērēat mujurūĝrūĝxiayū kay o'jeĝebu. Warara'acat peap podi ma ipiat o'supi'ajoat cebe ip. Jetakomaap mu'ūm puje acā oibu'un ipiat'ajoan cebe ip kūyjobit'ūmayū be. ²⁰Pa'ūm. O'jepa'ūm soat tip'aweroro. Pa'ūm. Co'a dak o'jeapa'ūm. ²¹Akadadada dak o'ta'at'at kabi bewi tapoxiata. Pūĝpūĝta tapoxi jījā o'tadop- -40 kiloata. O'ta'at'at ipi juacayū be- -kūyjobit'ūmayū be. Itakoma o'e ip Deus kay ipiat'ajojom puye, warēmtaksuĝat puye dak, akadadada buye dak. Deus o'jomuymuy jījā ip.

17 ¹Ĝebuje 7 beayū'in oajēm okay- -Deus ekawēn tojtjot'ukayū'in- - bacia'a buximat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Apên Deus iboka sukamu'üm cĩcã iap cuy oğubapuk ewebe — io'e. — Ibo ka omuy idibi xe- -ti'adeati xe — io'e. — Ikêrêat muğêgêm cĩcã ip ibo ka watwat — io'e. — Apên yapoat wara'at kaykaykay ma jepo am iap puxim wara'at kaykaykay ma e'em ip itabut. Tüybe Deusat iãn e'em ip — io'e. — Imênpuye Deus ibo ka sukamu'üm cĩcã — io'e owebe. ²— Ikêrê jĩjãat o'ğugê ip ibo ka watwat eju soat ka kukukayũ- -yapoat co'iyũ eju — io'e. — Ixe adeayũ be ikêrêat o'ğujurũgat apên itabut'ũmayũ jebureyũ muka'o'on iap puxim — io'e. — Imênpuxim ibo ka watwat tak ade kũyjobit'ũmayũ be ikêrêat o'ğujurũgat — io'e owebe.

³Ğe buje okpiwan ğu juk ocewağuy. Deus biõğbuk cuk wağuyda. Deus ekawên tojotjot'ukat odujowat uk'a'umat pe. Ayacat ojojojo iboce. Xik'i osunuy wara'at ipararu jĩjãat akpi jeje- -ipakpukat akpi jeje. Deus muymuyap ekawên ibararak osunuy ixe dağ soat tağ. 7 be ya'a o'yanuy. 10 be yakanasũ o'yakanasũnũy. ⁴Ayacat esay ipakpusk osunuy. Ouro muğêgêbu kuğ osunuy soat tağ jesay dağ. Wita'a kuğ tak osunuy- -yadeiboğ cĩcãat'a kuğ. Pérola'a kuğ tak osunuy yadeiboğ cĩcãat'a kuğ. Bacia'a buximat'a kuğ osunuy jebui be- -ouro muğêgê'a kuğ. Yanopapũn o'yanuy xipat'ũmap kuğ, wuymusũsũnap kuğ tak, ixe ağokat kayũxi jĩjã buye. ⁵Topa'a be ibutet ibararak osunuy. Ka'ũma ma itaybit apênape ibutet iam. Babilônia ka ikaboğatka i ikabutet osunuy. Ağokat kayũ xiayũ kukat i dak ibutet osunuy. Xipat'ũmayũ kukat i dak ibutet osunuy. Jekpiwatpin ma jewağuy mukêrêrêrên'ukat i dak ibutet osunuy. Ebapũğputet ibutet. ⁶Ayacat ika'oat puxim icokcok osunuy ade Deus ebekitkiyũ'ũm'ũm o'toymukereren puye. Ixe ayacat ojojojo. Ayacat ixeyũ'ũm'ũm o'yaoka, Jesus kay jĩjã ip puye, jetabucap o'jepere ğu ip puye. Oparara jĩjã ojeku ixe jo buje.

⁷— Pênpuye eparara ixe buxim? — io'e owebe Deus ekawên tojotjot'ukat. — Ajo iba'arêm exe iam cuy õn jemukũyjo — io'e owebe. — Abu-buxim ixe ayacat iam tak õn jemukũyjo — io'e. — Abu-buxim ipararu jĩjãat iam tak õn jemukũyjo — io'e. — Apênape subo iam tak õn jemukũyjo- -ayacat kuğ jekpi jeje iam — io'e. — Apênape 7 be ya'aat iam tak õn jemukũyjo — io'e. — Apênape 10 be yakanasũat iam tak õn jemukũyjo — io'e owebe. ⁸— Ixe ipararu jĩjãat kuy bima itait osunuy. Ğasũ bit itait ğu o'e. Ğaxĩn ma ixe jeejêm ikũybioreğ cĩcãatkũy bewi. Imênpit Deus ixe ğu'ũm — io'e. — Abuyũ soat em itait jeedop Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ũmayũ iparara jĩjã je'e ipararu jĩjãat co buje — io'e. — Ibutetpararak ğu ip ipi muğê'isum

ma — io'e. — Ixe ipararu jījāat itait osunuy kuy bima. Ĝasū bit itait ĝu o'e. Waram ĝuto jebapuk — io'e.

⁹— Itaybit cīcāat acā itaybit e'em apēnape ojojajo iam- -yaḡuybabiāt acā — io'e owebe. — 7 be ya'aat puxim 7 be ma co'a dak. Ayacat xik'i iḡo'a jeje- -7 beat'a jeje. Ika kukayū buxim tak ip ya'a — io'e owebe. ¹⁰— 5 be ixeyū'in ibaca'ūm o'e ip. Ka'ūma ma kūyjobit ixeyū a'ō kay ḡasū bit — io'e. — Pūḡ ma ixeyū'in ya'ōbacaat ḡasū — io'e. — Adeayū ixe a'ō kay o'e kūyjobit — io'e. — Wara'at ixeyū'in oajēm ĝu buk adeayū kukukan. Ixe ajēm puje bit, darem ma adeayū kukukan jeenuy — io'e owebe. ¹¹— Ipararu jījāat kanomūm adeayū kukukan je'e- -kuy bima itait osunuyiat- -ḡasū itait ĝu iat — io'e. — 7 beayū nomukadi ixe dak adeayū kukukan je'e. Deus ixe dak ḡu'ūm — io'e owebe.

¹²— 10 beat yakanasū eyakanasūjajo — io'e. — Ixeyū yakanasūyū 10 beayū buxim ika kukukayū buxim. Adeayū kukukayūm ĝu buk o'e ip. Ĝuyjom acā je'e ip — io'e. — Darem ma ikukukayūm ip jeedop ipararu jījāat eju- -pūḡ hora ma — io'e owebe. ¹³— Jewaḡuyocom ip 10 beayū. Imēnpuye ja'ōbacaap ūmūm ip ipararu jījāat pe. Imēnpuye ixeyū a'ōbi jeku ipararu jījāat — io'e owebe. ¹⁴— Ixeyū 10 beayū nopagōḡōm ip je'e mēmē buxim oe'ūiat eju. Mēmē nopagōḡōm je'e ixeyū a'ōbacaap mu'ūm ām — io'e. — Nopagōḡōm je'e jemunomuwayū eju, jemunaēyū eju- -ja'ōkayayū eju. Ixeyū a'ōbacaap ḡu'ūm mēmē. Ixe soat podi ma ya'ōbacaat. Adeayū kukayū kukat ixe. Imēnpuye ixeyū a'ōbacaap ḡu'ūm — io'e owebe.

¹⁵— Idibi dak cuk etijajo — io'e owebe Deus ekawēn tojotjot'ukat. — Ayacat xik'i osunuy ixedi adopa daḡ — io'e. — Ixedi soat tiwatwat puxim, soat eipi watwat puxim tak, soat iwarururuayū buxim tak, soat a'ōm kawēnwēn'ukayū buxim tak — io'e owebe. ¹⁶— 10 be yakanasūiat tak cuk ejojajo — io'e owebe. — Ixeyū yakanasūyū itakoma jeedop ip ayacaw kay- -aḡokatkayūxi kay. Ipararu jījāat tak itakoma je'e cekay — io'e. — Soat ibubut ju'uk ip cexewi. Cesay'ūm suiwat ip. Ixe aokam ip. Ixe'ūm ēn suēn'o ip. Cepoyat ip ḡupik daxa be — io'e. ¹⁷— Deus ixeyū o'ḡubikuy jebikuyap taḡ jeku am. Ixeyū o'ḡubikuy jewaḡuyco am jeweweju. Imēnpuye Deus bikuyap taḡ yaoka ip. Imēnpuye “Wuya'ōbacaap cuy aḡūm ipararu jījāat pe,” i je'e ip jewewebe ika kukukayū. “Wuya'ōbi juy ixe je'ku” i je'e ip jewewebe ma. Imēn ma soat jebapuk apēn cuk adi Deus o'e'e iap taḡ — io'e owebe.

¹⁸— Ixe ayacat- -ejojojoiat- -ikaboḡatka buxim — io'e owebe. — Adeayū kukukayū emukakukpinputka buxim — io'e owebe. — Adeayū

kukukayũ cucum ibo ka be ikērēat muḡẽ ãm — io'e owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat.

18 ¹Iboap co buje, wara'at ojojojo Deus ekawēn tojtjot'ukat. Kopkom o'e kabi kadiwi. Ya'ōbacaat osunuy. Isopsep osunuy. Imēnpuye jesopsepap kabiam soat eipi o'ḡukabia.

²— O'suka'ũm cĩcã ma — io'e ya'ōberen. — Babilônia ka o'suka'ũm cĩcã ma — io'e. — Kuy bima ya'ōbacaayũ cucu'uk ip oosodop ibo ka be — io'e. — Ġasũ bit ibiōḡbuk kērēayũ acã o'jepoyat ibo ka be, axikyũ ikērē jĩjãayũ dak — io'e. — Wasũyũ dak o'jepoyat ibo ka be -i'oibit'umat — io'e. ³— Ibo ka watwat ikērēat o'ḡujurũḡrũḡat soat ka watwat pe wuybureyũ muka'o'onap puxim, — io'e. — Jekpiwatpin ma ikērēat muḡẽḡẽ'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Ika kukukayũ dak ikērēat mujurũḡrũḡ'uk ip osodop ibo ka watwat eju. Tarekrek kukukayũ dak jewemukariwawan'uk ip osodop ixeyũ ikērēat muḡẽḡẽaptei bubum — io'e.

⁴Wara'at'a'õ dak oya'ĩjojo kabi kadiwiat'a'õ.

— Bekitkit, epewat cuy ite ka bewi — io'e. — Epejẽm cuy ite ka watwat xewi — io'e. — Ixeyũ buxim ḡu juy epesop — io'e. — Ixeyũ burem ḡu juy epesop ikērēat mujurũḡrũḡ — io'e. — Ixeyũ eju ikērēat mujurũḡrũḡ pima, Deus ipiat supi'ajoat eywebe apẽn ipiat supi'ajoat ixeyũ be iap co'i — io'e. ⁵— Ibo ka watwat xipat'ũmap muḡẽḡẽxi. Imu'awero buje, kabi tẽḡ kuka o'e xipat'umap — io'e. — Deus o'jeḡebu apẽn cuk adi ikērēat o'ḡujurũḡrũḡ ip iap kay — io'e. ⁶— Apẽn ip cuk adi warẽmtaḡ eykukaptei juy epeteida cebe ip — io'e. — Xepxepetim pit cuy epeteida cebe ip — io'e cebe. — Tipiati juk ip o'timuḡẽ eywebe tikõḡaptim. Tipi jĩjãati juy epetimuḡẽ cebe ip tikõḡaptim — io'e. — Ibodim cuy bacia'a epeyamunopapũn ixeyũ muka'onaptim — io'e. ⁷— Ipiat cuy epesupi'ajoat cebe ip, idip cĩcã ip osodop jewexe iapetim — io'e. — Epeḡuḡũycũḡcũḡ cuy ip teiboḡ cĩcãat pupu'uk ip osodop iapetim — io'e. — “Soat kuḡ õn ika kukukat co'i,” i te'e ma o'e ip jewebe ma. “Itayxibuk ḡu õn,” i te'e ma o'e. “Ipiat osupi'ajo ḡu- -pũḡ em tak ka'ũma ma,” i te'e ma o'e jewebe ma. “Oḡuycũḡ ḡu juy oce,” i te'e ma juk adi o'e'e. ⁸Te'e ma imẽn cuk adi o'e'e — io'e. — Imēnpuye pũḡ kabiam ma soat ipiat je'hapuk cebe- -warẽmtaksuḡpi. Iwãtaxipi dak je'e. Ipiat tak supi'ajo. Re dak supi'ajo — io'e. — Daxa be ipik — io'e. — Soat iboap je'hapuk cebe wuykukukat ya'õca buye. Ixe wuykukukat Deusat- -soat podi ma ya'ōbacaat. Wuykukukat apẽn ipi ju bima juk adi oekuku ip iaptei ideida soat pe — io'e.

Imēn Deus ekawēn tojtjot'ukat ya'ōberen o'e owebe.

⁹Babilônia ka pikpiğaptiğ co buje, iğuycũğ cĩcã je'e ika kukukayũ- -iğo ka watwat puxim jemucokcok am ikērēat mujurũğrũğ'ukayũ- -yapoat eju jepopo'ukayũ buximayũ. Jeetõn ip ibo ka pikpiğaptiğ co buje. ¹⁰Wũy ma ip jeedop kacũğcũğ'i ikapikap cocom. Wuywebe dak xe'e je'e imēn iap puxim iparara ip.

— Tadaybot cĩcã opop ip pikpiğ! — i je'e ip tiğcocoayũ. — Karem ip ipiat'ajojom — i je'e ip. — Kuy bima ikaboğ cĩcãatkam o'sukadop — i je'e ip. — Soat pe bit ibo ka ikamu'ũm pa'ore o'sukadop — i je'e ip. — Deus pe bit pũğ hora ma o'sukamu'ũm — i je'e ip.

¹¹Ibo ka pikpiğaptiğ cocom pima, iğuycũğ cĩcã je'e ip tarekrek kuğ topibiyũ dak. Ka'ũmğũ o'e tarekrek pupu'ukayũ, oipik ip puye. Imēnpuye cewebubut pu ba'ore o'e ip. Ka'ũmğũ ip o'e ibubut pupuyũ. Imēnpuye jeetõn ip. ¹²Imēn je'e ip tõtõn:

— Abu xe'e ģasũ je'jat wuyeuoro, wuyeprata dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e ģasũ yadeiboğat'a yabu wuyxewi, pérola'a dak? — io'e ip jewewebe. — Abu xe'e pağo je'jat wuyxewi- -iarixiğat, ipakpukat tak, lã ipakpukat tak? — io'e jewewebe. — Abu xe'e ģasũ soat'ip yopu wuyxewi- -ip warēmtaksuğat'ip? — io'e. — Abu xe'e ģasũ marfim muğēğē je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e yopteiboğ cĩcãat'ip muğēğē je'jat wuyxewi? — io'e. — Abu xe'e ģasũ icaat muğēğē je'jat wuyxewi- -bronze muğēğē, ferro muğēğē dak, mármore muğēğē dak? — i'e'em ip tõtõn. ¹³— Abu xe'e wuyxat mukunukunap je'jat wuyxewi- -canela? — io'e ip. — Abu xe'e ģasũ tibu wuyxewi tide'oati, mirradi dak? — i. — Abu xe'e tõmpu wuyxewi pão'anõm? — i. — Abu xe'e tibu wuyxewi uva'abidi, oliveira xepti dak? — i. — Abu xe'e tõmpu wuyxewi trigonõm? — i. — Abu xe'e tabu wuyxewi trigoda? — i. — Abu xe'e ģasũ gado je'jat wuyxewi, ovelha dak, cavalo dak? — i. — Abu xe'e carro je'jat wuyxewi cavaru imupuxikpuxiğat? i. — Abu xe'e wuyjuyũ je'jat wuyxewi jebuywatwat'ukan? — i.

Imēn je'e ip tarekrek kuğ topibiyũ jewewebe. Imēn je'e ip tõtõn pima jebubut pupu'ukayũ'ũm'ũm oipik puye. ¹⁴Imēn je'e ip ibo ka watwat pe:

— Soat eyetabikukuap kuy oi'ũm — i je'e ip ibo ka watwat pe. — Soat eybubut oi'ũm — i je'e. — Kuy bima ade idipat kuğ epesop, ade ouro dak — i je'e ip. — Ģasũ bit soat oi'ũm — i je'e ip. — Waram pit epetobuxik ģũ — i je'e ip ibo ka watwat pe.

¹⁵Ibo ka be ip o'jekariwawan. Ģasũ bit wũy wi ma ip o'e ikadiğ cocom. Wuyju dak xe'e acepik iap ip imuparararan. Jewãwã ip. Jeetõn tak ip.

¹⁶— Tadaybotbot cĩcã ip opop pikpiğ ıbo ka watwat'ũm'ũm — i je'e ip. — Karem ip oipik — i je'e ip. — Kuy bima teıboğ cĩcãat kuğ oekuku ip jesay kuğ- -pağo iadixiğat kuğ — i. — İpakpukğũğũnat kuğ tak oekuku ip, ipakpukat kuğ tak, lã muğẽğẽ kuğ tak — i je'e ip. — Ouro muğẽğẽ kuğ tak ip oekuku jemujoipin am — i je'e ip. — Wita'a'it'it'a muğẽğẽ kuğ tak ip oekuku jemujoipin am, pãrola'a muğẽğẽ kuğ tak — i je'e ip. ¹⁷⁻¹⁸— Soat o'jepa'ũm pũğ hora ma — i je'e ip. — Soat jekariwaap oi'ũm — i je'e ip.

İbo ka wi wũy ma dak ip osodop ıbo ka pikpiğaptiğ cocom kobexixi kukuk'ukayũ, kobexixi dağ cucu'ukayũ dak, kobexixi mudidimyũ dak, kobexixi bewi yajẽm'ibiyũ be tarekrek ũmũm'ukayũ dak.

— İbo ka soat ka podi ma ikadip o'sukadop — io'e ip tiğ cocom pima. — Ka'ũmğũ ağoka ıboka jo'iatka ikadip cĩcãatka — io'e ip.

¹⁹Jebabim ip o'jewa'amudididiğ ka'winõm jeğuycũğap mubapuk am. O'tõn cĩcã ip iğuycũğ cĩcã buye.

— Tadaybot cĩcã ip opop pikpiğ ıbo ka watwat'ũm'ũm — io'e ip. — Karem ip oipik — io'e ip. — Kuy bima o'jekariwawan ip soat kobexixi kukuk'ukayũ ıbo ka watwat cedinheiroboğ cĩcã buye — io'e ip. — Pũğ hora ma oi'ũm soat. Soat ıbo ka watwat pubut oipik pũğ hora ma — io'e ip.

²⁰— “Eyju bit eycokcoğ cuy epesop,” i õn pit e'em kabi beacat pe — io'e kabi beat owebe. — “Eycokcoğ cuy epesop,” i õn e'em Deus ebekitkiyũ be, Deus emumujuyũ be dak, Deus ekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ be dak. “Eycokcoğ cuy epesop, Deus ipiat o'supi'ajoat ıbo ka watwat pe ikẽrẽm cĩcã ip osodopdopdopiaptẽm,” i õn e'em. “Apẽn ip cuk adi ikẽrẽm eykukapteim ipiat o'supi'ajoat cebe ip,” i õn e'em — io'e owebe kabi beat.

²¹Ğejuje Deus ekawẽn tojtõt'ukat wita'a o'yabu ya'õbacaat. Yaboğ cĩcãat'a o'yabu- -tũmũntata mucakcakcakap'a jo'iat'a. O'yaxik idibi be tiyuati be.

— Apẽn iğõ'a oyaxik iap co'i Deus tak Babilõnia ka sukaxik — io'e. — Waram pit acesukajo ğũ ıbo ka — io'e. ²²— Waram pit harpa muydede'ukat'a'õ aceya'ijo ğũ ıbo ka be — io'e. — Wara'at pubut'uk muydede'ukat'a'õ dak aceya'ijo ğũ — io'e. — Tũmũn'uk'uk muydede'ukat'a'õ aceya'ijo ğũ, parasuy jo'iat muydede'ukat'a'õ dak — io'e. — Warẽmtaksuğ pikpik'ukat acetobuxik ğũ ıbo ka be — io'e. — Waram aceya'ijo ğũ tũmũntata mucakcakcakap'a'õ dak ıbo ka be — io'e. ²³— Waram acejojo ğũ lamparina'ae ıbo ka be — io'e. — Waram

aceya'l'ijo ġu jewebumün'isuayũ icokcokap'a'õ ibo ka be — io'e. — Ibo ka beayũ kariwawayũ warara'acat podi ma ibubut ade ip osodop — io'e. — Soat kaka daġayũ muġuykukuku'uk ip osodop jebukaypacam ma — io'e. ²⁴— Deus pit ipiat o'sup'i'ajoat Babilõnia ka watwat pe jekawën muwënuwën'ukayũ'üm'üm aokakaapteim- -jebekitkiyũ'üm'üm aokakaapteim- -soat kaka watwat'üm'üm aokakaapteim — io'e.

19 ¹Iboap tomukadi, ya'õberenat'a'õ oya'l'ijojo ade jījā kabi beacayũ a'õ.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip. — Deus acā wuydaxijojo'ukat — io'e ip. — Soat podi ma jedipap kuġ ixē — io'e ip. — Soat podi ma ja'õbacaap kuġ — io'e ip. ²— Ixē cūġ ma ipiat'ajojoan kūyjobit'ūmayũ be — io'e ip. — Cedaġ ma ipiat'ajojoan cebe ip — io'e ip. — Ipiat o'sup'i'ajoat aġokatkayūxiat pe, soat ipi juayũ be ikērēat o'ġujurūġrūġat puye- -ikērēat mujurūġrūġxi ma jewaġuy mukērērērēnat puye dak — io'e ip. — Deus ipiat o'sup'i'ajoat cebe, jebuywatwat'ukayũ'üm'üm o'yaokaat puye — io'e ip.

³Waram ġuto o'jewāwā ip ya'õberen.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip ya'õberen. — Apēn soat em kapiktiġ jediġeuhum iap puxim, soat em cuy ipiat'ajojom tak jeedop ip Babilõnia ka watwat puximayũ — io'e ip.

⁴— Imēn cuy jeedop ip — i dak o'e 24 be aypapayũ- -ya'õbuyxiayũ.

— “Deus xipat cīcā,” i juy ace — io'e ip ebadipdip itabēġayũ dak.

O'jġē'aecōġcōġ ip Deus wap: — Ocecokcok cīcā ekay — i'e'em cebe. Jabikbikap ceje xik'iat wap o'jġē'aecōġcōġ ip.

⁵Deus abikbikap pewi o'ya'õajēm.

— “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i õn e'em soat ixē buywatwat'ukayũ be, soat kaka daġayũ be dak — io'e Deus xeat. — “ ‘Deus xipat cīcā,’ i juy epe'e,” i õn e'em soat pe ibuyxim Deus kukayũ be- -ya'õbuyxiayũ be, ya'õbuyxi'ūmayũ be dak — io'e.

⁶Ġebuje wara'at'a'õ oya'l'ijojo. Adeayũ e'awero buje iap'a'õ buxim o'ya'õnuy. Ti'acap'a'õ buxim tak o'ya'õnuy- -ya'õboġ cīcāat'a'õ buxim. Konēkonēk'iat'a'õ buxim tak o'ya'õnuy ya'õpuruġ.

— Ġasũ bit ocekukukat soat ipi juacat kukukan o'e — io'e ip. — Ixē acā Deusat ocexe — io'e ip. — Ixē soat podi ma ya'õbacaat — io'e ip. — Imēnpuye: “Deus xipat cīcā,” i juy ace! — io'e ip. ⁷⁻⁸Mēmē buxim oe'ūiat ġaxīn ma jewebumün — io'e ip. — Ixē wadip kuy o'jewemuxipan jewebumün ām ceweju — io'e ip. — Imēnpuye wuycokcoġ cīcā juy

ajop — io'e ip. — Iwadip kuy jesay o'jat jewebumūnap esay- -paḡo iarixiḡat muḡēḡē, isopsupat muḡēḡē, iwekoykey'ūmat muḡēḡē — io'e ip. — Imēnpuye juy acewemucokcoḡ! — io'e ip.

(Iwadip paḡo iarixiḡat kuḡ soat Deus ebekitkiyū idipat muḡēḡēm iape).

⁹— Deus emunomuwāyū icokcok cīcā — io'e waram Deus ekawēn tojtjot'ukat owebe. — Ixe juk o'tomuwā ip jekōn ām mēmē buxim oe'ūiat ewebumūnap epeta be — io'e. — Icocok cīcā ip iaptup cuy etupmubararak — io'e owebe. — Deus ma imēn cuk omukūyjojo — io'e owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat.

¹⁰Ixe be omukūyjo buje ocēḡ'aecōḡcōḡ cewap soat podi ma a'ōbuyxi ēn i'e am cebe.

— Owap pit cuy ecēḡ'aecōḡcōḡ ḡu — io'e owebe. — Ebuxim ma ōn tak Deus buywatwat'ukat, wuykitpitpiyū buxim tak — io'e. — Jesus ekawēn kay jījāayū buxim ōn tak kawēn icēmat kay jījāayū buxim — io'e owebe. — Deus wap acā juy ecēḡ'aecōḡcōḡ “Soat podi ma a'ōbuyxi ēn” i'e am cebe — io'e owebe.

Jesus kawēn icēmat muwēnuwēn oekukuku. ḡasū dak Deus ekawēn muwēnuwēn'ukayū icokcok cīcā iboap ekawēn muwēn ām, kawēn icēmat cexe ip puye.

¹¹Ḡebuje kabi ikoce otobuxik. Cavarō ojojōjo irucat. Cavarō akpi jejeat ojojōjo irucat akpi jejeat. Ixe butet soat em ja'ō daḡ jekuku'ukat i osunuy. Icēmat e'e'ukat i dak ibutet osunuy. Xepxepetet osunuy. Ixe cūḡ ma ipiat'ajoan kūyjobit'ūmayū be. Cedaḡ ma nopaḡōḡōm jekay itakomaayū eju. ¹²Ixe eta itasop o'sutanuy daxanabōē buxim. Ade ouro muḡēḡē kuḡ osunuy ya daḡ ika kukukat puxim. Ibutet ibararak osunuy topa'a be. Ixe acā itaybit jebuten. Warara'acayū bit itaybit ḡu. ¹³Iekabek kuḡ osunuy. Toy kuḡ osunuy iekabek soat taḡ. Ixe butet Deus ekawēn i osunuy. ¹⁴Ixe nomuju oekuku ip sorarayū kabi beayū. Cavaroyū akpi jeje ip oekuku ixeyū dak- -irucayū akpi jeje. Cesay kuḡ ip osodop irucat kuḡ- -iarixiḡat muḡēḡē kuḡ- -xipat cīcāat kuḡ. ¹⁵Ibi bewi payao cēmcēm osunuy yoboḡat, tūybibiati. Ixem payaom Deus a'ōkay'ūmayū a'ōbacaap o'ḡu'ūm. Ya'ōpuruḡ ixeyū kukukan jeenuy- -icaat kukat puxim. Soat podi ma ya'ōbaca ixe. Kūyjobit'ūmayū aokam jetakomaap mubapuk puje. Ixeyū'ūm'ūm toy toy'ade je'e uva'a mucakcakcakap'a bewiati buxim. ¹⁶Ixe butet ibararak opop jeekabek taḡ jedao daḡ tak. Ika kukukayū kukukat i ibutet. Ya'ōbuyxiayū kukukat i dak ibutet. Xepxepetet osunuy.

¹⁷Ḡebuje Deus ekawēn tojtjot'ukat ojojōjo. Cūḡ'i osunuy kaxiepiati eta be. Ya'ōberen o'jewāwā soat wasūyū kay- -umayū kay- -iḡēmat'o'o'ukayū kay.

— Epesot cuy — io'e ya'öberen cebe ip, wasüyü be. — Epeye'awero juy peta be- -Deus emumuğu be- -yoboğat pe — io'e cebe ip- - iğemat'o'o'ukayü be. ¹⁸— Epesot cuy ika kukukayü'üm'üm ên o am, sorarayü kukukayü'üm'üm ên o am tak, sorarayü'üm'üm ên o am tak, cavaroyü'üm'üm ên o am tak, cavaroyü akpi jeje oekuku'iyayü'üm'üm ên o am tak — io'e cebe ip- -wasüyü be. — Epesot cuy soat'üm'üm ên o am- -tei'üm kapikpik'ukayü'üm'üm ên o am, ja'öbi kapikpik'ukayü'üm'üm ên o am tak; ya'öbuyxiayü'üm'üm ên o am, yopıcaayü'üm'üm ên o am tak — io'e cebe ip- -wasüyü be.

¹⁹Ibocewi waram ğuto ipararu jįjāat ojojojo. Ixe ipararu jįjāat o'je'awero ika kukukayü eju, ixeyü a'ökayayü eju dak. Kuy juk ip o'jewemu'awero nopagōğō ãm cavaro irucat akpi jejeat eju, ixeye a'ökayayü eju dak. O'jenopagōğōm cıca ip. ²⁰Cavaro akpi jejeat o'e jįjā ipararu jįjāat pe. O'taomün. Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak o'taomün. Ipararu jįjāat etabutpe wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuk'ukat o'taomün. Jedopa'a dağ ipararu jįjāat putet kukayü o'ğuguykukuku wuywebe i'e ba'oreat mubapukpuğ puye. Ipararu jįjāat pe “Ën xipat cıca” i te'e ma i'e'e'ukayü o'ğuguykukuku. Ipararu jįjāat o'joxik daxaboğ pe, enxofre nôm sop pe. Jewexe Deus ekawên muwênuwên'ukat tak o'joxik ibo be. Itabëğ ma ip o'joxik ibo be. ²¹Cavaro irucat akpi jejeat ixik'ibiyü a'ökayayü dak o'yaoka. Payaom ip o'yaoka jebi bewi ijêm'ibin. Wasüyü o'subibu'u'un iên.

20 ¹Ğebye Deus ekawên tojtjot'uk ojojojo wara'at. Kopkom o'e kabi kadiwi. Chaveboğ kuğ osunuy jebui be- -ikübyioreğ cıcaatküy nomudip'ukap kuğ. Correntebu kuğ tak osunuy ibupoxi jįjāatpu kuğ. ²Ixe Deus ekawên tojtjot'ukat seğemoxixi o'ğukirik- - ibiöğbuk kërëayü kukukat o'ğukirik. Satanás i ibutet. Ixe o'ğukirik ade koato tüy ãm- -1000 be koato tüy ãm. ³Imukirik puje o'joxik ikübyioreğ cıcaatküy be. Chavem tak o'suküynomudip. O'suküymuymügmüğ tak ijëmap puxim waram soat ka dağayü muğuykukukuap puxim. Jeejëm ğu 1000 be koato dak. 1000 be koato kap puje bit waram ixeye ğujëm darem ma tüy ãm.

⁴Ğebye yabikbikapyü ojojojo idip cıcaayü. Ixeyü jeje kaxikxik'iyayü dak ojojojo. Deus ja'öbacaap o'ğüm cebe ip.

— Apên ipi juayü juk adi oekuku ip iaptei juy epeteida wa'öbi — io'e Deus cebe ip. — Xipacat cuy epeğüm cedağ ma jekuku'ukayü be, — io'e. — Ipiat pit cuy epesupi'ajoat warëmtağ jekuku'ukayü be — io'e Deus.

Jesus kay jījā osodop iayū'ūm'ūm piōḡbuk tak ojojōjo. Kuy juk itakomaayū ixe'yū'ūm'ūm o'yaoka. O'ya'uk'uk ip Jesus ekawēn muwēnuwēn osodop puye- -kawēn icēmat muwēnuwēn osodop puye- -Deus ekawēn muwēnuwēn osodop puye. Ipararu jījāat wap tak o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip- -pūḡ em tak ka'ūma. Ixe buximat wap tak o'jēḡ'aecōḡcōḡ ḡu ip. Ibutet tak o'subutetmubararakat ḡu jedopa'a be, jebūnū'a be dak ka'ūma. Waram ip o'jetait. Soat em itait jeedop ip Cristo xe. Ixe eju dak adeayū kukukayūm jeedop ip 100 koato bun. ⁵Imēn Deus Jesus kay jījā osodop iayū'ūm'ūm ḡutait waram. Warara'acayū'ūm'ūm pit waram ḡutait 1000 koato kap puje acā- -kūyjobit'ūmayū'ūm'ūm. ⁶Cocok jeedop ip Deus emumutaityū- -koam o'ḡutait'ia'yū. Xipat cīcāat kuḡ ip jeedop- -Deus xewiat kuḡ. Waram kūyjobit'ūmayū e'ū buje, ixe'yū bit je'ū ḡu. Deus buywatwat'ukayūm ip jeedop paī buxim- -Cristo buywatwat'ukayūm tak. Cristo eju adeayū kukukayūm ip jeedop 1000 koato bun.

⁷1000 koato kap puje Deus Satnaás ḡujēmat daomūnmūnap'a bewi- -ikūybioreḡ cīcāatkūy bewi. ⁸Ixe Satanás jeeju soat ka daḡayū muḡuykukukum. Gogue a'ōkayayū ḡuḡuykukuku. Magogue a'ōkayayū dak ḡuḡuykukuku. Soat ka watwat ḡu'awero. Nopaḡōḡō am Deus a'ōkayayū eju ip ḡu'awero. Tak ḡu ma jeedop ip. Ka'oririt co'iān ip jeedop adeap kuḡ. Imuwēḡūn pa'ore ma ip jeedop ade jījā buye. ⁹Jepōḡpōḡ ip soat ka daḡ Satanás a'ōkayayū. Deus ebekitkiyū ip yakodip yaokaap ojuy. Deus xe ikakukpinatka dak ip ikaakodip ika watwat aokaap ojuy. Imēnpit daxa jeekop kabi kadiwi yaoka ojuyayū mupik am. Soat ixe'yū ḡu'ūm Satanás a'ōkayayū. ¹⁰Deus ibiōḡbuk kērēayū kukukat joxik daxaboḡ pe- -iodi jo'iat pe- -enxofre nōm sop pe. Adeayū muḡuykukuku'uk osunuyiat joxik ibo be. Kuy bima juk ipararu jījāat o'joxik ibo be, jewexe Deus ekawēn muwēnuwēn'ukat tak. Ipiat'ajojom cīcā ip jeedop ibo be. Kabia bun ipiat'ajojom ip jeedop, ixima bun tak. Soat em ma ipiat'ajojom ip jeedop. Ipiat'ajojoap i'ūm ḡu cebe ip.

¹¹Ḡebuje yabikbikap ojojōjo idip cīcāat, yoboḡat, irucat. Ixe jeje xik'iat tak ojojōjo. Ipi o'jenapōn itabixewi, kabi dak. Ijojōm ḡu ip osodop ḡebuje bit. ¹²Oe'ū'ū'ia'yū ojojōjo ḡebuje- -yoboḡayū'ūm'ūm, ka'ūmaayū'ūm'ūm tak. Kacūḡcūḡ'i ip osodop yabikbikap wap. Deus jebutupyū o'tupmupaya livrodupyū. Wara'atup o'tupmupaya ḡebuje. Soat em itait jeedop ip Deus xe iayū butet kukatup o'tupmupaya. Apēn ijodi bima juk adi oekuku ip iap ibararak osunuy ibodup pe.

Deus o'teida soat pe oe'ũ'ũ'iaiyũ be apẽn ijodi bima juk adi oekuku ip iapteim. Xipacat o'gũm cedağ ma oekuku'iaiyũ be. Ipiat pit o'sup'i'ajoat ikērēm oekuku'iaiyũ be. ¹³Kuy juk tiyuati be oakōm'iaiyũ'ũmm'ũm tak o'jebapuk kabi beat wap- -yabikbikap ceje xik'iat wap. Kuy juk ipi be o'jokot ip'iaiyũ'ũm'ũm tak o'jebapuk cewap- -kuy juk ipiat'ajojoap pe o'joxik ip iayũ'ũm'ũm tak. Xipacat o'gũm cedağ ma oekuku'iaiyũ be. Ipiat pit o'sup'i'ajoat ikērēm oekuku'iaiyũ be. ¹⁴Deus wuymuy'ũ'ũap o'joxik daxaboğ pe- -iodi jo'iat pe. Ce'ũ'ũayũ dak o'joxik ibo be. Daxaboğ pe ixeyũ xikap xepxep em wuye'ũap co'i. ¹⁵Soat em itait jeedop ip Deus xe iaptup pe ibutet pararak'ũmayũ bit o'joxik daxaboğ pe- -iodi jo'iat pe.

21 ¹Ğebye kabi iisuat ojojoo, ipi iisuat tak. Kuyat kuy o'jepa'ũm- - kabi, ipi dak. Tiyuati dak o'jediepa'ũm. ²Ikaisuatka dak osukajojo- -Jerusalém ka. Ōn, João, osukajojo. Kakopkom o'e kabi kadiwi- -Deus xewi. Ikadip cĩcã o'sukadop apẽn ayacat jewemudipudim jewebumũn ãm iap co'i. ³Yabikbikap cejeat o'jekawẽn ya'õberen.

— Ğasũ bit Deus jemumuğẽğẽyũ xe jeenuy — io'e. — Cebekitkiyũm je'e ip — io'e. — Deus tak ixeyũ xe jeenuy soat em — io'e. — “Ekay acã ocetabut ěn acã Deusat puye,” i je'e ip cebe — io'e. ⁴— Itadisup ip itõnap etadi. Ka'ũmğũ je'e wuye'ũ'ũap — io'e. — Wuyğuycũğap tak ka'ũmğũ je'e. Wuytõnap tak ka'ũmğũ je'e. Ipiat'ajojoap tak ka'ũmğũ je'e wuywebe — io'e. — Kuyatokok pit oi'ũm kuy — io'e.

⁵— Ğasũ bit õn soat oğuisun — io'e yabikbikap cejeat. — Apẽn cuk adi eya'ĩjojoaptup cuy etupmubararak iboap ekawẽn icēmãn puye — io'e owebe. — Soat je'bpapuk iboap ekawẽn tağ. Imẽnpuye cũğ ma eywebe eyetabut am iboap ekawẽn kay — io'e owebe. ⁶— Soat kuy oğũğẽ — io'e. — Soat ka'ũm pima õn kuy kake. Soat i'ũm puje dak õn pit kake — io'e. — Ka'ũma kake bimaat õn. Soat'ũm pimaat tak õn ma — io'e owebe. — Tideihem ğũ idibi otĩũm ibipurukayũ be- -wuymutaicinapti'a bewiati — io'e. ⁷— Xipat cĩcãat oğũm wa'õkay jĩjãayũ be — io'e. — Ōn acã Deusat oğuy cexe ip. Okpotpoyũm ip jeedop — io'e. ⁸— Wa'õ kay'ũmayũ kũyjobit'ũmayũ bit daxaboğ pe ip jeedop iodi jo'iat pe- -ikērēat muğẽğẽap epere'ũmayũ- -jetabucap o'jepere'iaiyũ dak, kawẽn icēmat muwarururun'ukayũ dak, warara'acat aokaka'ukayũ dak, aoyũxiayũ dak, ibukaypacayũ dak, deusbaroyũ kay itabucayũ dak, dapxiyũ dak — io'e. — Daxaboğ pe ip jeedop soat em- -enxofre nõm sop pe — io'e. — Deus pe ixeyũ xik puje ibo be waram je'ũ'ũap je'e cebe ip — io'e.

⁹Ĝebuje wara'at oajēm okay Deus ekawēn tojtjtot'ukayū'in- -7 beayū'in- -bacia'a jo'iat kukayū'in- -warēmtaksuĝat kukayū'in- -āmām o'joxik iat kukayū'in.

— Ejot — io'e owebe. — Iwadip oĝubapuk ewebe- -mēmē buxim oe'ūiat eju jewebumūnat — io'e.

¹⁰Waram ĝuto Deus biōĝbuk waĝuyda. Deus ekawēn tojtjtot'ukat odujuu co'a jeje- -um cīcāat'a jeje. Jerusalēm ka o'sukamubapuk owebe- -ikaisuatka- -soat taĝ ikaisuatka- -Deus xewi ikakop'ibitka.

¹¹— Deus soat podi ma ja'ōbacaap kuĝ — i'e'em ibo ka jojo'ukayū. Ikasopsup o'sukadop Deus dipap kuĝ.

Ikasopsup o'sukadop wita'it'it'a buxim- -yadeiboĝ cīcāat'a buxim- -jaspe'a buxim. Ikaxiriruk tak o'sukadop cristal'a buxim. ¹²Korara osodop ika akokorenen- -yoboĝat- -um cīcāat. 12 be osodop ip korara exīntabi. 12 beayū iĝo exīntabi wiwi'ukayū osodop- -Deus ekawēn tojtjtot'ukayū. Israel ipotpoyū butet ibararak osodop xīntabi be 12 beayū butet. ¹³Ebapūĝ osodop ip pūĝ kadi xīntabi. Ebapūĝ osodop ip kaxi jēmap kadi. Kaxi'at'acat kadi dak ebapūĝ. Kaxi'at'acap joreĝat kadi dak ebapūĝ ma. Kaxijēmap joreĝat kadi dak ebapūĝ ma. ¹⁴Ibo ka ekorara o'ĝuĝē ip 12 beat'a jeje wita'a jeje. Ibo'a be mēmē buxim oe'ūiat emumujuyū butet ibararak osodop- -12 beayū butet.

¹⁵Deus ekawēn tojtjtot'ukat imuweĝūĝūnap'ip kuĝ osunuy jebui be- -oweju kuy o'jekawēniat. Ouro muĝēĝē'ip kuĝ osunuy. Ibo'ip kuĝ osunuy ika muweĝūn ām, ika exīntabi muweĝūn ām tak, cekorara muweĝūn ām tak. ¹⁶Ibo ka soat kadi jeweka'abiweĝūĝūn o'sukadop. Ixe'im Deus ekawēn tojtjtot'ukat o'sukamuweĝūn. Pūĝ kadi 2,200 quilometro o'sukadop. Ika'a bicūĝkadi ika'a'ōxakadiwi dak ibuĝūn ma o'sukadop. ¹⁷Korara dak o'ĝuweĝūn. 64 metro yabijodekadi osunuy. Ixe'im o'ĝuweĝūn. Pebūrū metro osunuy iap o'ĝuwēn owebe Deus ekawēn tojtjtot'ukat. ¹⁸⁻²⁰Ibo ka soat taĝ ikaisu o'sukadop. Ouro muĝēĝēka o'sukadop- -iwekoykey'ūmat muĝēĝēka. Ikaxiriruk o'sukadop vidro buxim. Ixe ekorara jaspe'a muĝēĝē osunuy. Korara o'jomuymuy ip wita'a daĝ- -12 beat'a daĝ. Iĝo'a daĝ yadeiboĝ cīcāat'a o'yamuymuy ip ya'īcat'a yamudim am. Koam jaspe'a o'yamuy ip. Jaspe'a nomuju safira'a o'yamuy ip. Safira'a nomuju ágata'a o'yamuy ip. Ágata'a nomuju esmeralda'a o'yamuy ip. Esmeralda'a nomuju sardônio'a o'yamuy ip. Sardônio'a nomuju sárdio'a o'yamuy ip. Sárdio'a nomuju cristólito'a o'yamuy ip. Crisólito'a nomuju berilo'a o'yamuy ip. Berilo'a nomuju topázio'a o'yamuy ip. Topázio'a nomuju crisópraso'a

o'yamuy ip. Crisópraso'a nomuju jacinto'a o'yamuy ip. Jacinto'a nomuju amestista'a o'yamuy ip. Ibürü'a ip o'yamuy ya'ícat'a 12 beat'a. I dip cícā korara osodop yamuy buje. ²¹Xíntabi pérola'a muğēgē osodop 12 be. Pūğpūğpūğ xíntabi pūğ'a ma imuğēgē osunuy pérola'a ma. Ika ukpibu ouro muğēgē osunuy- -iağuat. Ixiriruk osunuy vidro buxim.

²²Deus eju kawēnwēnap'a dobuxik ğu ibo ka be, wuykukukat Deus ibo ka be nuynuy buye. Ixe soat podi ma ya'ōbaca. Mēmē buxim oe'üiat tak iğo ka be nuynuy. Imēnpuye ya'ümġu Deus eju kawēnwēnap'a. ²³Kaxi ğu iğo ka mukabiahām. Kaxiaat tak ka'ūma. Deus jedipam ma ikamukabiahām, mēmē dak. Lâmpada'a bodi ma idip Deus dipap, mēmē dipap tak. ²⁴Jekukum ip je'e ibo kabia dağ soat ka dağayū. Ibo ka ekabia soat ipi juayū ğukabia.

— Deus ocebodi ma ya'ōbuyxiat- -mēmē buxim oe'üiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'ōbuyxi osodop'iaiyū. — Deus ocebodi ma ya'ōbacaat mēmē buxim oe'üiat tak — i je'e ip ijodi bima ya'ōca osodop'iaiyū.

²⁵Kabia bun ibo ka exíntabi ikoce. Soat em ma ikoce. Nomudip ğu ma ip, kabiok ğu buye. Soat em kabia. ²⁶Ja'ōbuyxiap ip idojot ibo ka be soat ka watwat.

— Ēn ocebodi ma a'ōbuyxi, mēmē buxim oe'üiat tak — i je'e ip Deus pe. — Ēn ocebodi ma a'ōbacaat — i dak je'e ip cebe.

Soat jebubut ip idojot teiboğat. Soat je'ğüm ip Deus pe, mēmē buxim oe'üiat pe dak. ²⁷Soat tağ iisu'umat pit jeom ğu ibo ka be. Wuysūsūğat muğēgē'ukat tak ka'ūma ma. Napapa'ukat tak ka'ūma ma. Mēmē buxim oe'üiat pubutup pe ibutet pararakayū acā jeom- -soat em itait jeedop ip Deus xe iatup pe ibutet pararakayū acā.

22 ¹Wuymutaicinapti dak o'timubapuk owebe Deus ekawēn tojtjot'ukat. Tixiriruk o'tinuy cristal buxim. Deus abikbikap pewi dijēmjēm, mēmē buxim oe'üiat abikbikap pewi dak. ²Ixedi jediekukum ika ukpibu dağ. Wuymutaicinap'ip opop tiwābu dağ, jodiwinābudaku. 12 em pūğ koato be ya'a'e nuynuy. Soat kaxi ya'a'e nuynuy. Iboyūdip soat ka dağayū mu'ada'adaaptup. ³Deus xe ikērēat pit opop ğu ibo ka be- -pūğ tak ka'ūma.

Deus abikbikap jeedop ibo ka be, mēmē buxim oe'üiat abikbikap tak. Cebeam kapikpik'ukayū soat em je'e cebe: — Ēn soat podi ma xipat — i.

⁴Mēmē buxim oe'üiat topajo ip. Ixe butet je'e ibararak topa'a be ip.

⁵Kabiok ğu je'e ibo ka be. Lamparina'a kuğ ğu dak jeedop ip ibo ka

watwat. Kaxie dak ka'ũma ma. Wuykukukat Deus ma ibo ka watwat mukabiahaukan jeenuy. Ixe eju adeayũ kukukayũm jeedop ip soat em.

⁶⁻⁷ Ğebu je Deus ekawẽn tojtjot'ukat o'jekawẽn oweju.

— “Ğaxĩn ma ğuto waram oajẽm,” i'e'em Jesus — io'e owebe. — Iboap ekawẽn pit icẽmãn — io'e. — Xipat ewebe etabut am iboap ekawẽn kay — io'e. — Deus jekawẽn muwẽnuwẽn'ukayũ mutaybitbin apẽn ğuyjom je'bapuk iam — io'e owebe. — Ixe juk jekawẽn tojtjot'ukat o'ğudot emutaybit am apẽn ğaxĩn ma je'bapuk iam — io'e. — Icocok jeedop ip iju dup peat ekawẽn kay kũyjobicayũ dak — io'e.

⁸ Õn João. Õn ma juk soat iboap ojojjo. Soat iboap oya'ĩjojo. Soat co epere buje, ocẽĝ'aecõĝcõĝ pin cuk Deus ekawẽn tojtjot'ukat wap- - soat cuk adi iboap o'ğubapuk owebe iat wap. “Ën xipat cĩcã” i'e am cebe ocẽĝ'aecõĝcõĝ.

⁹— Owap pit cuy ecẽĝ'aecõĝcõĝ ğu! — i bit o'e owebe. — Õn tak ebure ma, wuykitpitpiyũ bure dak — io'e. — Deus ekawẽn muwẽnuwẽn õn eybuxim — io'e. — Pũĝ taĝ ma wuyju kũyjobit ijudup peat ekawẽn kay — io'e owebe. — Deus wap acã ecẽĝ'aecõĝcõĝ “Ën xipat cĩcã” i'e am cebe — io'e. ¹⁰— Ğaxĩn ma soat je'bapuk ijudup peat ekawẽn taĝ ma — io'e. — Imẽnpuye ebu'um ğu juy eğuy apẽn ğuyjom je'bapuk iap muwẽn am itaybit'ũmayũ be — io'e. ¹¹— Apẽn ip jekukum ğasũ iap puxim jeeku ip ipi juayũ. Ikẽrẽat mujurũĝrũĝ ma jeedop ip ikẽrẽat mujurũĝrũĝ'ukayũ. Ikẽrẽat kay acã jeedop ip ğebum ikẽrẽat kay ğebumayũ. Xipacat muĝẽĝẽm pit jeedop ip xipacat muĝẽĝẽ'ukayũ. Soat taĝ iisu jeedop ip soat taĝ iisuayũ — io'e owebe.

¹²— “Eya'õpicũĝcũĝ cuy epesop,” i'e'em Jesus. “Ğaxĩn ma ğuto oajẽm,” i'e'em. “Wetaybit cĩcã eyekukuam,” i'e'em. “Apẽn ipi daĝ pima juk adi oekuku ip iaptei õn ma oteida soat pe ipi juayũ be,” i'e'em Jesus. “Xipacat oĝũm xipacayũ be,” i'e'em. “Ipiat pit osupi'ajoat xipat'ũmayũ be,” i'e'em Jesus — io'e owebe. ¹³— Soat ka'ũm pima õn kuy kake. Soat i'ũm puje dak õn pit kake,” i'e'em Jesus — io'e. — Ka'ũma kake bimaat õn. Soat'ũm pimaat tak õn ma. Koapat õn. Kanomũmat tak õn ma,” i'e'em Jesus — io'e.

¹⁴ Icocok jeedop ip jesay iwuywuyat kukayũ- -iisuat kukayũ.

— Eyesay iisuat pima, “Eymutaicinap'a epeya'o juy. Ya'o pi ğu eywebe,” i je'e Deus eywebe. “Epeõm cuy okay ikaboĝatka exĩntabi daĝwi,” i je'e eywebe. ¹⁵ Wũy ma ikaboĝatka wi jeedop ip ikẽrẽat muĝẽĝẽap epere'ũmayũ bit, ibukaypacayũ dak, ikẽrẽat muĝẽĝẽ'ukayũ dak, wara'acat o'yaoka'ibiyũ dak, deusbaroyũ kay itabucayũ dak, napapa'ukayũ dak, warara'acat muĝuykukuku'ukayũ dak — io'e.

¹⁶— Jesus òn — i'e'em. — Òn cuk wekawēn tojtjt'ukat oğudot eymukūyjo am apēn ġuyjom je'bapuk iam — i'e'em. — Okay itabucayū mukūyjo am oğudot — i'e'em. — Ipi kukat Davi naxeğebit òn — i'e'em. — Kasopta buxim òn- -tasopata buxim- -kabiada buxim — i'e'em Jesus.

¹⁷— Ejot cuy! — i'e'em Deus biōğbuk, iwadip tak.

— Ejot cuy! — i juy je'e ip ijop ekawēntup coco'ukayū dak.

Ibipurukat cuy jeedot. Tikōn pinayū wuymutaicinapti idikōn. Tidei'ūma idikōn ip.

¹⁸João òn. Ijoptup ekawēn coco'ukayū oyawē ġasū. Kaypatpan ġu òn e'em. Icēmān òn e'em. Apēn Deus warēmtaksuğpi supi'ajoat kūyjobit'ūmayū be iap ibararak opop ijudup pe.

— Eyabewiat ekawēn iboap ekawēn muacokcoğ pima, Deus imēn ma ipiat supi'ajoat eywebe — i òn e'em eywebe.

¹⁹Ijudup ekawēn'in imuwēn pu'u bima bit ya'opi je'e eywebe wuymutaicinap'a. Epeōm ġu ikaisuatka be- -Deus ka be. Apēn ibo ka ikadip cīcā iap ibararak opop ijudup pe.

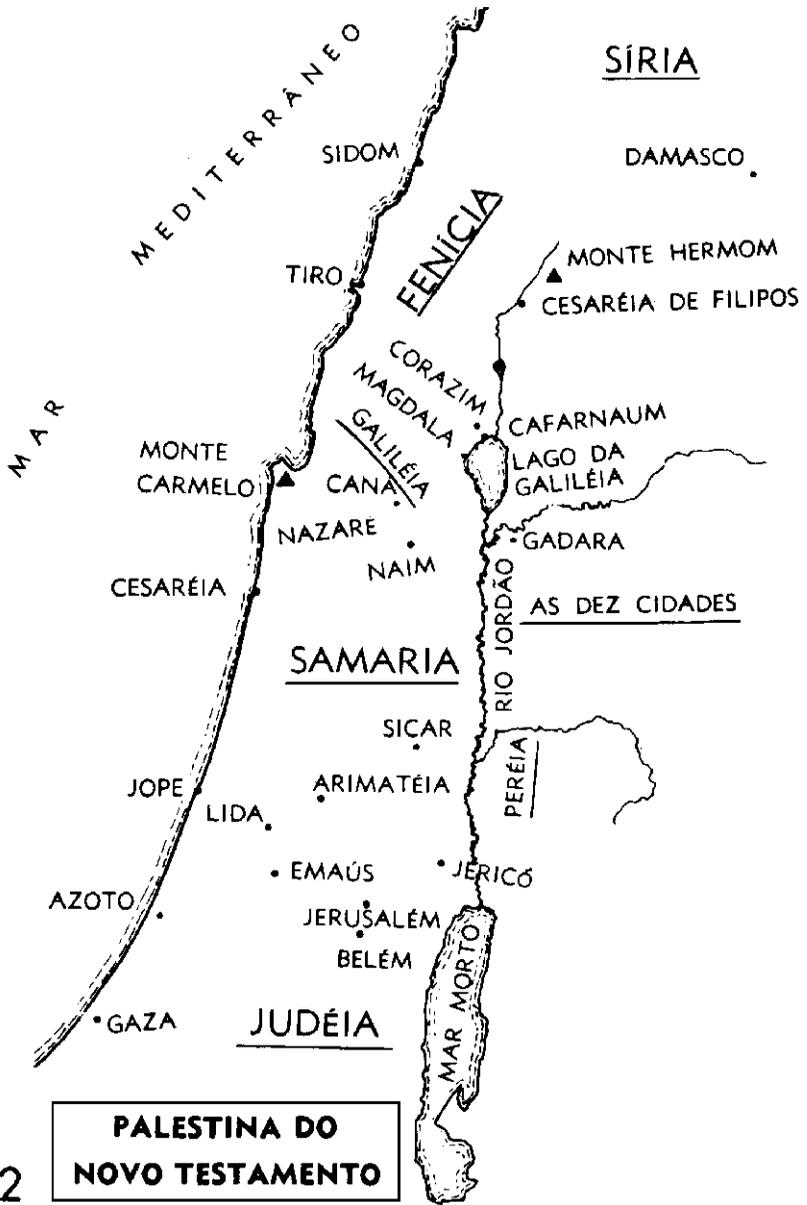
²⁰— Ğaxīn ma ġuto oajēm waram — i'e'em soat iboap o'ğuwēniat. — Oajēm ma — i'e'em ixē- -Jesus e'em.

— Imēn cuy jajēm — i òn tak e'em.

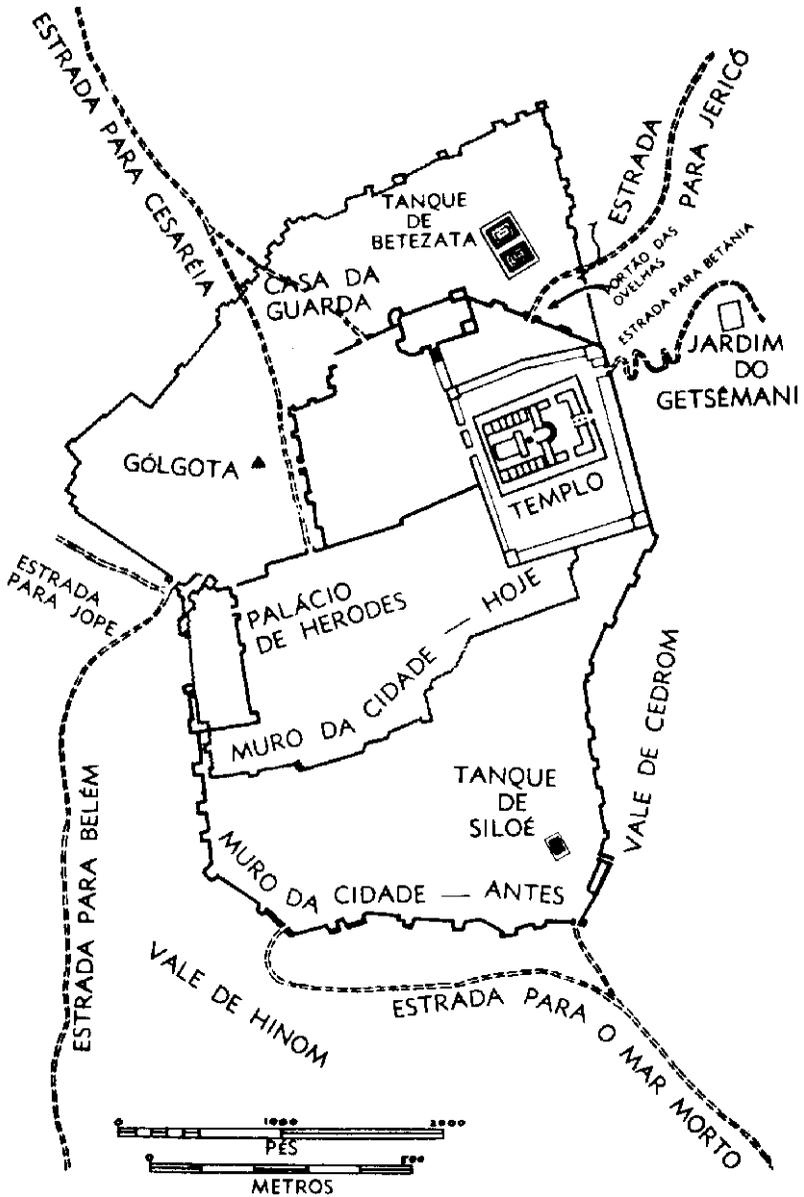
— Ejot cuy! — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

²¹— Jesus, xipan cuy soat ebekitkiyū ejukuk — i òn e'em wuykukukat Jesus pe.

Ibūrū ma.

Nº 2
PALESTINA DO NOVO TESTAMENTO

**JERUSALÉM
E ARREDORES**

Nº 3

